

સિદ્ધ **પાંચ મિનટ કા મદ્રસા** **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં** **(ઈસ્લામી મહીનોં કિ તરતીબ પર)**

૧	ઈસ્લામી તારીખ	૨	અલ્લાહ કી કુદરત/કુરૂર ક્રી કા મોઅજિઝા	૩	એક ફર્જ કે બારે મેં
૪	એક સુન્નત કે બારે મેં	૫	એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	૬	એક ગુનાહ કે બારે મેં
૭	દુનિયા કે બારે મેં	૮	આખિરત કે બારે મેં	૯	કુર્આન/તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ
		૧૦	કુર્આન કી નસીહત/નબી ક્રી નસીહત		

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा (कुर्आन व हदीस की रौशनी में)

पेहला એડીશન
માહે મુહર્રમુલ હરામ ૧૪૩૫ મુતાબિક માહે નવમ્બર ૨૦૧૩

— મુરત્તિબ —
અહમ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
ઈદાર-એ-દીનિયાત

— مرتب —
ایم ڈی سر محمد شکیل ڈسٹ
ادارۃ دینیات

249, Bellasis Road, Near Mumbai Central, Mumbai 400008.

Tel.: 022 23051111 - Fax : 022 23051144

Email : info@deeniyat.com - Website : www.deeniyat.com

Copyright Reserved

Regd. E-23478 (Mumbai)

પેશ લફઝ

“દીને ઇસ્લામ” જિંદગી ગુજારનેકા એક કામિલ વ મુકમ્મલ દસ્તૂર છે. જિસમેં તમામ ઇન્સાનોં કે લિએ જિંદગી કે હર મોડ પર મુકમ્મલ રેહનુમાઈ મૌજૂદ હૈ, નીઝ દીન બહોત આસાન હે ઔર ઉસકે મુતાબિક જિંદગી ગુજારના ભી આસાન હૈ, ઇસીમેં દોનોં જહાં કી કામચાબી કા રાઝ છુપા હુવા હૈ, ઇસકે બગૈર હમેં ન દુનિયામેં કામચાબી મિલ સકતી હૈ ઔર ન આખિરતમેં, ઇસ લિયે દીનકો મઝબૂતી સે પકડે રેહના ઔર ઉસ પર અમલ કરના ઇન્તિહાઈ ઝરૂરી હૈ. યહી ચીઝ હમેં ગુમરાહી ઔર શયતાની રાસ્તોં પર ચલને સે બચા કર ખૈર ઔર ભલાઈ પર બાકી રખ સકતી હૈ. હઝરત નબી-એ-કરીમ ﷺ ને હદીસે પાકમેં હમેં ઇસી બાતકી તાલીમ ફરમાયી હૈ, ચુનાંચે ઇરશાદ ફરમાયા : મૈં તુમ્હારે દરમિયાન દો ચીઝેં છોડ કર જા રહા હૂં, જબતક તુમ ઇનકો મઝબૂતી સે થામે રહોગે ગુમરાહ ન હોગે: (૧) કિતાબુલ્લાહ (કુર્આને કરીમ)

② અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ કી સુન્નત.

[મોઅત્તા ઇમામ માલિક : ૧૩૯૫, અન ઉમર બિન ખત્તાબ રહી]

ઉમ્મતે મુસ્લિમા કો અલ્લાહ તઆલા કી કિતાબ ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી સુન્નત સે કરીબ કરને કી ગર્ઝ સે યે કિતાબ “સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા, કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં” કે નામ સે મુરત્તિબ કી ગઈ હે, જિસમેં દીન કે પાંચ અહમ શોખોં : ઇમાનિયાત, ઇબાદાત, મુઆમલાત, મુઆશરત ઔર અખ્લાકિયાત સે મુતાલિલક બાતોં કો કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં દસ અનાવીન કે તહત જમા કિયા ગયા હૈ. ઇન બાતોં કો જમા કરને મેં ઇસ બાત કા ખાસ લિહાઝ રખા ગયા હૈ કે મુખ્તસર વક્ત મેં ઉમ્મત કે સામને દીને ઇસ્લામ કી અહમ ઔર ઝરૂરી બાતેં આ જાએ, તાકે ઉમ્મત મેં દીન કા શુઅર બેદાર હો, ઉસકો સીખને ઔર ઉસ પર અમલ કરને કા શૌક વ રગબત પૈદા હો, નીઝ ઉમ્મત જહાલત વ ગુમરાહી સે છુટકારા પાકર ઇલ્મ કી દૌલત સે માલા-માલ હો ઔર આખિરત કી તરફ મુતવજ્જે હોકર ઉસકી તૈયારી કી ફિક કર સકે.

ઇસ કિતાબ કો ઇસ્લામી મહીનોં ઔર દિનોં કે એતેબાર સે તૈયાર કિયા ગયા હૈ. ઔર મખસૂસ મહીનોં ઔર દિનોં કે ફઝાઇલ વગૈરા કો પેહલે હી ઝિક્ર કિયા ગયા હૈ, તાકે ઉનેકે મુતાલિલક પેહલે સે માલૂમાત હાસિલ હો જાએ ઔર ફિર ઉસકે મુતાબિક ઉસ પર અમલ કર સકે, લિહાઝા ગુજારિશ હૈ કે ઇસ કિતાબ કો ઉન મહીનોં ઔર દિનોં કે એતેબાર સે પઢા જાએ. ઇસકો હર મસ્જિદમેં કિસી ભી ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ, સ્કૂલોં ઔર કાલિજોમેં એસેમ્બલી કે દૌરાન, મદારિસ ઔર ઘરોંમેં ભી પઢા જાએ તાકે ઝયાદા સે ઝયાદા લોગ ફાયદા ઉઠા સકે.

નીઝ કિતાબસે ઇસ્તિફાદે કો આસાન કરને કી ગર્ઝ સે કિતાબ કે આખિર મેં હર ઉન્વાન કે તહત આનેવાલે મઝામીન કી ફેહરિસ્ત દી ગઈ હૈ જો અનાવીન કી તરતીબ પર હી હૈ.

અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ હૈ કે તમામ લોગોં કો દીન પર ચલને ઔર ઉસકે મુતાબિક જિંદગી ગુજારને કી તૌફીક અતા ફરમાએ ઔર હમારી કોશિશ કો કબૂલ ફરમા કર ઇસ કિતાબ કો ઉમ્મત કે હક મેં નાફેઅ બનાએ ઔર હમારે લિયે ઝખીર-એ-આખિરત બનાએ. (આમીન)

કિત્તીબ મેં બયાન કિયે ગએ ૧૦ અનાવીન કા મુખતસર તઆરુઃ

૧ ઈસ્લામી તારીખ

ઈસ ઉન્વાન કે તહત અંબિયા-એ-કિરામ ﷺ, સહાબા, તાબિઈન ઔર બુઝુર્ગાને દીન રહિમહુમુલ્લાહ કી જિંદગી કે હાલાત કો બયાન કિયા ગયા હૈ તાકે માલુમ હો કે ઉન હઝરાતને દીન કી તબ્લીગ વ ઈશાઅત ઔર લોગોં તક અલ્લાહ તઆલા કે પૈગામ કો પહોંચાને મેં કેસી કેસી કુર્બાનિયાં દી હૈં ઔર ઈસ રાહ મેં પેશ આનેવાલે હાલાત ઔર તકલીફોં કો બરદાશત કરકે કિસ કદર સબ્ર વશુક કા મુઝાહરા કિયા હૈ. ખાસ તૌર પર નબી-એ-આબિરૂઝમાં ﷺ કી મુબારક જિંદગી કો તફસીલ સે બયાન કિયા ગયા હૈ, ક્યૂં કે આપકી સીરતે તયિબા પૂરી ઈન્સાનિયત કે લિયે કાબિલે તકલીદ નમૂના હૈ.

૨ અલ્લાહ કી કુદરત / હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

અલ્લાહ કી કુદરત સે કાયનાત કે ખાલિક વ માલિક કી મખ્લૂકાત ઔર ઉનકી ખુસૂસિયાત મેં ગૌર વ ફિક્ક કા જઝબા પૈદા હોગા ઔર ઉસકી બેમિસાલ કારીગરી કો સુનકર ઈમાન મેં તાઝગી પૈદા હોગી. સાથહી આપ ﷺ કે મોઅજિઝાત કા ઝિક્ક કિયા ગયા હૈ, ઉસકો પઢકર અપને બલંદ મરતબા પયગમ્બર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી અઝમત વ બુઝુર્ગી કા એહસાસ હોગા ઔર હમારી ઈમાની કેફિયત મેં ઈઝાફા હોગા.

૩ એક ફર્જ કે બારે મેં

ફર્જ ઔર વાજિબ કી એહમિયત ઔર જરૂરત કે પેશે નઝર ઈસ ઉન્વાન કે તહત ફરાઈઝ વ વાજિબાત ઔર ઈનકે મુતાલિલક જરૂરી બાતોં કા ઝિક્ક કિયા ગયા હૈ, જિસ પર અમલ કરના હર મુસલમાન કે લિયે નિહાયત જરૂરી હૈ.

૪ એક સુન્નત કે બારે મેં

ઈસ ઉન્વાન કે તહત હુઝૂર ﷺ કી જિંદગી કે આ'માલ ઔર કુર્આન વ હદીસ સે સાબિત શુદ્ધ દુઆઓં કા ઝિક્ક કિયા ગયા હૈ, તાકે ઈન્સાન અપની જિંદગી કે હર લમ્હે કો હુઝૂર ﷺ કે તરીકોં કે મુતાબિક ગુઝાર સકે.

૫ એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ઈસ ઉન્વાન કે તહત ફરાઈઝ વ વાજિબાત કે સાથ દીગર આ'માલ વ અફઆલ પર ઉમ્મત કો ખડા કરને કે લિયે ઉનકે ફઝાઈલ ઔર ઉન પર અલ્લાહ તઆલા કે ઈન્આમાત કા તઝકિરા કિયા ગયા હૈ, તાકે અમલ કા શૌક વ રગબત પૈદા હો.

૬ એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઈસ ઉન્વાન કે તહત શરીઅત કે મના કર્દા આ'માલ વ અફઆલ ઔર ઉનકે કરને પર સઝા વ અઝાબ કો બયાન કિયા ગયા હૈ, તાકે ઈન્સાન ઉસસે દૂર રેહ કર જિંદગી ગુઝારને ઔર દુનિયા વ આખિરત કી ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ સે બચ સકે.

૭ દુનિયા કે બારે મેં

ઈસ ઉન્વાન કે તહત કુર્આની આયાત ઔર હુઝૂર ﷺ કે કૌલ વ અમલ કી શૌશની મેં દુનિયા ઔર દુન્યવી ચીઝોં કી હકીકત ઔર ઉસસે અલગ થલગ રેહ કર જિંદગી ગુઝારને કી રગબત દિલાયી ગઈ હૈ, તાકે ઈન્સાન દુનિયા મેં મશગૂલ રેહ કર દીન વ શરીઅત સે ગાફિલ ન હો જાએ.

૮ આખિરત કે બારે મેં ઇસ ઉન્વાન કે તહત મરને કે બાદ કી જિંદગી કે હાલાત, દુનિયા મેં કિયે હુએ આ'માલ કી જાગ વ સજા ઔર ઉનકી સુરતોં કા ઝિક કિયા ગયા હૈ, તાકે ઇન્સાન ઉસકો સામને રખ કર આખિરત કી તૈયારી કર સકે.

૯ કુર્આન / તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ ઇસ ઉન્વાન કે તહત મુખ્તાલિક બીમારિયોં કે બારે મેં તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ ઔર કુર્આની આયાત કી ખુસૂસિયાત કો બયાન કિયા ગયા હૈ, ઇસસે જહાં દૂસરે ફાઈદે હોંગે, વહીં ઇસ્લામ કે મુતાલિલક મુકમ્મલ દસ્તૂરે જિંદગી ઔર કામિલ નિઝામે હયાત હોને કા ચકીન ભી પૈદા હોગા.

૧૦ કુર્આન કી નસીહત / નબી ﷺ કી નસીહત દીન મુકમ્મલ ખૈર ખ્વાહી કા નામ હૈ, ઇસી મુનાસિબત સે ઇસ ઉન્વાનકે તહત કુર્આન વ હદીસ કી જામેઅ નસીહતોં કો બયાન કિયા ગયા હૈ.

ઇસ કિતાબ કો પઢને કા તરીકા

ઇસ કિતાબ કો પઢતે વક્ત મુન્દરજ-એ-ઝૈલ બાતોં કો મલ્લૂઝ રખેં :

- મુનાસિબ હે કે તાલીમ કરને સે પેહલે એક મરતબા ઝરૂર મુતાલા કરવેં.
- ખડે હોકર પઢના બેહતર હૈ.
- મુમકિન હો તો માઈક પર પઢેં.
- “બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહીમ” પઢ કર તાલીમ શુરૂ કરેં.
- રોઝાના શુરૂ મેં “સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં” ઝરૂર પઢેં.
- ઉસ દિન કી ઇસ્લામી તારીખ ઝરૂર પઢેં જૈસે : ૧૨ રબીઉલ અવ્વલ.
- અનાવીન કે શુરૂ મેં દિયે હુએ નંબર ઝરૂર પઢેં જૈસે : નંબર એક.
- રોઝાના દસોં મઝામીન પઢેં.
- એક સે લેકર દસ તક તમામ નંબરાત તરતીબવાર પઢેં.
- મૌઝૂ ઔર ઉસકે તહત ઝૈલી અનાવીન કો પઢને મેં ઝરા ફસલ રખ્યેં.
- ઇસ તરહ પઢેં “બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહીમ” ... સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં ... બારા રબીઉલ અવ્વલ .. નંબર એક ઇસ્લામી તારીખ ... હઝરત મુહમ્મદ ﷺ ... ફિર નંબર : ૨ ... હુઝૂર ﷺ કા મોઝૂજિઝા.
- લેહજે કો હસ્બે ઝરૂરત વ મઝમૂન બનાને કી કોશિશ કરેં.
- આખિર મેં અલ્લાહ તઆલા સે અમલ કી તૌફીક કી દુઆ માંગ કર, ઇખ્તિતામે મજલિસ કી દુઆ પઢ કર ખત્મ કરેં.

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા

કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧ મુહર્રમુલ હરામ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

અલ્લાહ તઆલા ને કલમ કો પૈદા કિયા

અલ્લાહ તઆલા હમેશા સે હૈ ઔર હમેશા રહેગા, હર ચીજ કો અલ્લાહ તઆલા હી ને પૈદા કિયા ઔર એક દિન ઉસી કે હુકમ સે સારી કાયનાત ખત્મ હો જાએગી. કુર્આને પાક મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ કે હર ચીજ ખત્મ હો જાએગી ઔર સિર્ફ આપ કે ઈઝઝત વ બુરુગી વાલે રબ કી ઝાત બાકી રહેગી. [સૂર-એ-રહમાન : ૨૬ તા ૨૭] હઝરત ઉબાદા બિન સામિત રહ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુઅલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા : “(ઇસ દુનિયા કી તમામ ચીજોં મેં) સબ સે પેહલે અલ્લાહ તઆલા ને કલમ કો પૈદા ફરમાયા ઔર ઉસે લિખને કા હુકમ દિયા, તો ઉસ ને અર્ઝ કિયા : ઐ મેરે રબ ! મેં ક્યા લિખૂં? અલ્લાહ તઆલા ને ઉસે કયામત તક કી પૂરી કાયનાત કી તકદીર લિખને કા હુકમ દિયા”. [અબૂ દાઉદ : ૪૭૦૦] ફિર ઉસ ને ઉસ વક્ત સે કયામત તક હોને વાલી તમામ ચીજોં કો લિખ દિયા. એક દૂસરી હદીસ મેં રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુઅલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા : “અલ્લાહ તઆલા ને મખ્બૂક કી તકદીર કો ઝમીન વ આસમાન કી પૈદાઈશ સે પચાસ હઝાર સાલ પેહલે લિખા હૈ”. [મુસ્લિમ : ૬૭૪૮] ઉસ વક્ત સે કયામત તક દુનિયા મેં જો કુછ હોતા હૈ યા હોગા, કલમ ઉન ચીજોં કો બહુકમે ખુદાવંદી પેહલે હી લિખ ચુકા હૈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

આસ્માન

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે ઉપર મઝબૂત આસ્માન બનાયા, રૌશની કે લિયે ઉસ મેં ચાંદ, સૂરજ ઔર ચમકદાર સિતારે બનાએ ઔર ઉસી ને બગૈર સહારે કે ઉસ કો ઝમીન પર ગિરને સે રોક રખા હૈ, જબ કે ઇન્સાન હલ્કી સી ચીજ કો ભી બગૈર સહારે કે રોક નહીં સકતા, મગર અલ્લાહ તઆલા ને હઝારોં સાલ સે આસ્માન કો બગૈર સુતૂન કે રોક કર અપની ઝબરદસ્ત કુદરત કા ઇઝહાર કિયા ઔર લોગોં કો ઉસ મેં ગૌર વ ફિક્ર કરને કી દાવત દેતે હુએ ફરમાયા : (ક્યા વો નહીં દેખતે કે) આસ્માન કો (બગૈર સુતૂન કે) કેસે બુલંદ કિયા ગયા હૈ? [સૂર-એ-ગાશિયા : ૧૮]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

ચંદ બાતોં પર ઈમાન લાના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુઅલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા : “જબ તક કોઈ બંદા ઇન ચાર બાતોં પર ઈમાન ન લાએ, તો વો મોમિન નહીં હો સકતા. ૧) ઇસ બાત કી ગવાહી દે કે અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ ઇબાદત કે લાયક નહીં. ૨) (ઇસ કી ભી ગવાહી દે કે) મેં અલ્લાહ કા રસૂલ હૂં ઉસ ને મુજે હક કે સાથ ભેજા હૈ. ૩) મરને ઔર ફિર દોબારા ઝિંદા હોને કા ચકીન રખે. ૪) તકદીર પર ઈમાન લાએ”. [તિર્મિઝી : ૨૧૪૫, અન અલી રહ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

સુન્નત પર અમલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “જિસ ને મેરી સુન્નત સે મુહબ્બત કી (યાની ઉસ પર અમલ કિયા), તો ઉસ ને મુજ સે મુહબ્બત કી ઓર જિસ ને મુજ સે મુહબ્બત કી, વો જન્નત મેં મેરે સાથ હોગા”.

[તિર્મિઝી : ૨૬૭૮, અન અનસ ં]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સુબહ કે વક્ત દુઆ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “જો શખ્સ સુબહ કે વક્ત યે પઢેગા શામ તક વો શૈતાન સે મહફૂઝ રહેગા :

((أَعُوذُ بِاللَّهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ))

તર્જમા : મેં શૈતાને રજીમ સે અલ્લાહ તઆલા કી પનાહ ચાહતા હું જો સુનને વાલા ઓર જાનને વાલા હૈ.

[અમલુલયોમ વલ્લેલહ, લિઈબને સુન્ની : ૪૮]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

પડોસી કો સતાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “વો આદમી જન્નત મેં દાખિલ ન હો સકેગા, જિસ કે ગુલ્મ વ સિતમ સે ઉસ કે પડોસી મહફૂઝ ન હો”.

[મુસ્લિમ : ૧૭૨, અન અબી હુરૈરા ં]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

હલાલ ઓર હરામ કો સમજો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “અનકરીબ એક ઝમાના એસા આને વાલા હૈ, જિસ મેં આદમી કો યે ભી પરવાહ ન રહેગી કે માલ હરામ હૈ યા હલાલ”.

[બુખારી : ૨૦૫૯, અન અબી હુરૈરા ં]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

ક્યામત મેં મુજરિમોં કી હાલત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “આમાલ કા રજિસ્ટર સામને રખ દિયા જાએગા, તો ઉસ વક્ત તુમ મુજરિમોં કો દેખોગે કે વો લોગ ઉન (આમાલ નામોં) મેં લિખી હૂઈ ચીઝોં સે ડર રહે હોંગે ઓર અફસોસ સે કેહ રહે હોંગે : હાય હમારી કમ બખ્તી! યે કેસા દક્તર ઓર રજિસ્ટર હૈ? જિસ ને ન કોઈ છોટા અમલ છોડા હૈ ઓર ન બડા અમલ, સબ હી ઉસ મેં મહફૂઝ હૈ”.

[સૂર-એ-કહફ : ૪૮]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઇલાજ તકદીર કે ખિલાફ નહીં

હઝરત અબૂ ખિઝામા ં બયાન કરતે હૈં કે એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કિયા : “ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! હમ લોગ જો જાડૂ ફૂંક ઓર દવાઓં કા ઇસ્તેમાલ કરતે હૈં ઓર પરહેઝ કરતે હૈં, તો ઇસ સે તકદીરે ઇલાહી કી મુખાલિફત તો નહીં હોતી? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “યે ભી તકદીરે ઇલાહી હૈ”.

[તિર્મિઝી : ૨૧૪૮]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “યે કલામ બડે રહમાન ઓર નિહાયત રહમ કરને વાલે કી તરફ સે નાઝિલ કિયા ગયા હૈ, યે એક એસી કિતાબ હૈ જિસ કી આપતે સાફ સાફ બયાન કી ગઈ હૈં, (એસા કુર્આન હૈ), જો અરબી (ઝબાન) મેં હૈ, એસે લોગોં કે લિયે હૈ જો સમજદાર હૈં, (યે કુર્આન) ખુશખબરી દેનેવાલા ઓર (અઝાબ સે) ડરાને વાલા હૈ”.

[હા મીમ સજ્દા : ૨ તા ૪]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨ મુહર્રમુલ હરામ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

ઝમીન વ આસમાન કી પૈદાઈશ

અલ્લાહ તઆલા ને પૂરી કાયનાત ઔર ઉસ કી તમામ ચીજોં કો બેમિસાલ પૈદા કિયા હૈ. કુર્આને કરીમ મેં ઝમીન વ આસમાન કી પૈદાઈશ કા તજકિરા કઈ જગા આયા હૈ ઔર બાજ જગા સરાહત કે સાથ મઝકૂર હૈ કે કિસ કો કિતને દિનોં મેં પૈદા કિયા હૈ. ઉન તમામ આયતોં કો સામને રખને કે બાદ પતા ચલાતા હૈ કે પહલે ઝમીન કા માદા તૈયાર કિયા ગયા ઔર વો અભી ઈસી હાલત મેં થા કે આસમાન કે માદે કો ધૂએં કી શકલ મેં બનાયા ગયા, ફિર ઝમીન કો મૌજૂદા શકલ વ સૂરત પર ફૈલાયા ગયા ઔર સાથ હી ઉસ કી તમામ ચીજોં પૈદા કી ગઈ, ઉસ કે બાદ સાતોં આસમાનોં કો બનાયા ગયા. ઈસ તરહ ઝમીન વ આસમાન ઔર ઉન કે દરમિયાન કી ચીજોં વુજૂદ મેં આઈ. યે સારા કામ કુલ છે દિન મેં મુકમ્મલ હો ગયા. ખૂદ અલ્લાહ તઆલા કુર્આન મેં ફરમાતા હૈ: “હમ ને હી ઝમીન વ આસમાન ઔર ઉન કે દરમિયાન કી ચીજોં કો છે દિન મેં પૈદા કિયા, ઔર હમેં ઉન કી પૈદાઈશ મેં થકન કા કોઈ એહસાસ ન હુવા”.

[સૂર-એ-કાફ : ૩૮]

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

સિતારોં કા જુક જાના

હઝરત ઉસ્માન બિન અબિલ આસ ﷺ કી વાલિદા ફરમાતી હૈં કે મેં આપ ﷺ કી વિલાદત કે વક્ત હાઝિર થી, જબ આપ ﷺ પૈદા હૂએ, તો મેં ને દેખા કે સારા ઘર નૂર સે ભર ગયા, સિતારે કરીબ આ ગએ ઔર લટક આએ થે, યહાં તક કે મુજે ગુમાન હોને લગા કે અબ યે મુજ પર ગિર પડેંગે.

[બેહ કી ફી દલાઈલુનુબુવ્હ : ૨૮]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

નમાઝ કે લિએ પાકી હાસિલ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! જબ તુમ નમાઝ પઢને કા ઈરાદા કરો (અગર તુમ બાવુઝૂ ન હો) તો (વુઝૂ કરને કે લિયે) અપને ચેહરે કો ધોઓ ઔર અપને હાથોં કે કોહનિયોં સમેત (ધોઓ) ઔર અપને સરોં પર (ભીગા હાથ) ફેરો ઔર અપને પૈરોં કો ભી ટપ્નોં સમેત (ધોઓ) ઔર અગર તુમ જનાબત કી હાલત મેં હો, તો (નમાઝ સે પેહલે સારા બદન) પાક કર લો”.

[સૂર-એ-માઈદા : ૬]

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

દુઆ કરના એક ઈબાદત હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “મુજ સે દુઆ માંગો મેં તુમહારી દુઆ કબૂલ કરુંગા”.

[સૂર-એ-મોમિન : ૬૦]

ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “((الْدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ)) દુઆ હી ઈબાદત હૈ”.

[તિર્મિઝી : ૩૩૭૨ અન નુઅમાન બિન બશીર ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

નુકસાન સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ ઈસ દુઆ કો સુબહ વ શામ તીન મરતબા પઢ લિયા કરે, (ઉસે કોઈ નુકસાન નહીં પહુંચેગા: لَا يَضُرُّكَ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ) (وَهُوَ السَّيِّغُ الْعَلِيمُ) (તર્જમા: શુર કરતા હું અલ્લાહ કે નામ સે, જિસ કે નામ કી બરકત સે ઝમીન વ આસમાન કી કોઈ ચીઝ નુકસાન નહીં પહુંચા સકતી, વો સુનને વાલા ઔર જાનને વાલા હૈ.)

[તિર્મિઝી : ૩૩૮૮, અન ઉસ્માન બિન અફફાન ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સૂદ ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ સૂદ ખાતે હૈં, તો (કલ કયામત કે દિન) કબ્રોં સે ઉસ શખ્સ કી તરહ ઉઠેંગે, જૈસે કિસી કો જિન ભૂત ને લિપટ કર પાગલ બના દિયા હો”. [સૂર-એ-બકરહ : ૨૭૫]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા પર રાજી હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “કયા તુમ લોગ આબિરત કી જિંદગી કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી જિંદગી પર રાજી હો ગએ? દુનિયા કા માલ વ મતાઅ તો આબિરત કે મુકાબલે મેં કુછ ભી નહીં”. (ઈસ લિયે કિસી ઈન્સાન કે લિયે મુનાસિબ નહીં હૈ, કે વો આબિરત કો ભુલ કર જિંદગી ગુઝારે યા દુનિયા કે થોડે સે સાઝ વ સામાન કી ખાતિર અપની આબિરત કો બરબાદ કરે). [સૂર-એ-તૌબા : ૩૮]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

મુદ્દે કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ મુદ્દે કો લોગ ઉકા કર ચલતે હૈં, તો અગર વો નેક હોતા હૈ, તો વો કેહતા હૈ: મુજે જલ્દી આગે બઢાઓ ઔર અગર વો બુરા હોતા હૈ, તો વો કેહતા હૈ: અરે મેરી હલાકત આઈ, તુમ કહાં લે જા રહે હો? ઉસ કી અવાઝ કો જિન વ ઈન્સ કે સિવા અલ્લાહ તઆલા કી તમામ મખ્લૂકાત સુનતી હૈ; અગર ઉસ કી આવાઝ ઈન્સાન સુન લે, તો બેહોશ હો જાએ”. [બુખારી : ૧૩૧૪, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

હર મર્ઝ કા ઈલાજ

હઝરત ઉસ્માન ગની ﷺ સે મર્વી હૈ કે મેં એક મરતબા બીમાર હુઆ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈયાદત કે લિયે તશરીફ લાએ ઔર યે દુઆ પઢ કર દમ કિયા ઔર જાતે હૂએ ફરમાયા: એ ઉસ્માન! યહી પઢ કર દમ કર લિયા કરો. (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. أَعِيذُكَ بِاللهِ الْوَاحِدِ الصَّمِدِ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ مِنْ شَرِّ مَا يَجِدُ) [ઈબ્ને સુન્ની : ૫૫૩]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “લોગોં કો દીન સિખાઓ ઔર ખુશખબરિયાં સુનાઓ ઔર દુશવારિયાં પૈદા ન કરો; ઔર જબ તુમ મેં સે કિસી કો ગુસ્સા આએ, તો ઉસે ચાહિયે કે ખામોશી ઇબ્તિયાર કરે”.

[મુસનદે અહમદ : ૨૧૩૭, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

③ મુહર્રમુલ હરામ

નંબર ① : ઇસ્લામી તારીખ

ફરિશ્તે અલ્લાહ કી મખ્લૂક હેં

ફરિશ્તે અલ્લાહ તઆલા કી મખ્લૂક હેં, જો નૂર સે પૈદા હુએ હેં. વો હમારી નઝરોં સે ગાઈબ હેં. કબી અલ્લાહ કી નાફરમાની નહીં કરતે. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો મુખ્તલિફ કામોં પર લગા રખા હૈ, વો હર વક્ત ઉન્હીં કામોં મેં લગે રહેતે હેં. ફરિશ્તે બે શુમાર હેં, ઉન કી સહી તાદાદ અલ્લાહ તઆલા હી કો માલૂમ હૈ, ઉન મેં ચાર ફરિશ્તે મશહૂર વ મુકર્રબ હેં. (૧) હઝરત જિબ્રીલ જી જો અલ્લાહ કી કિતાબેં ઔર અહકામાત પૈગમ્બરોં કે પાસ લાતે થે. (૨) હઝરત ઇસરાફીલ જી જો કયામત મેં અલ્લાહ તઆલા કે હુકમ સે સૂર ફૂંકેગે. (૩) હઝરત મીકાઈલ જી જો બારિશ કા ઇન્તેઝામ કરને ઔર મખ્લૂક કો રોઝી પહુંચાને પર મુકર્રબ હેં. (૪) હઝરત ઇઝરાઈલ જી જો મખ્લૂક કી જાન નિકાલને પર મુકર્રબ હેં. ઇસી તરહ ઇન કે અલાવા બી બહુત સારે ફરિશ્તે હેં, જો અલ્લાહ તઆલા કી હમ્દ વ સના ઔર ઉસ કી પાકી બયાન કરને મેં લગે રહેતે હેં.

નંબર ② : અલ્લાહ કી કુદરત

દૂધ

અલ્લાહ તઆલા ને લોગોં કી ગિઝા કે લિયે દૂધ કા ઇન્તિઝામ ફરમાયા ઔર ઉસ કે લિયે ગાય, ભેંસ, ગિંટ, બકરી જેસે જાનવર પૈદા કિયે, જો અપને બચ્ચોં કો ભી દૂધ પિલાતે હેં ઔર ઇન્સાનોં કે લિયે દૂધ ઔર ગિઝાઈઝરત કો ભી પૂરા કરતે હેં. ગૌર ફરમાઓં! તમામ ચૌપાએ એક હી તરહ કી ઘાસ ખાતે હેં, મગર ઉન જાનવરોં કે ગોબર ઔર ખૂન કે દરમિયાન સે સાફ સુથરા ઔર ગિઝા સે ભરપૂર સફેદ દૂધ કૌન નિકાલતા હૈ? યકીનન ઇન્સાનોં કે લિયે લઝીઝ ઔર પાક સાફ દૂધ કા ઇન્તિઝામ કરના અલ્લાહ કી કુદરત ઔર ઉસ કી અજબ કારીગિરી હૈ.

નંબર ③ : એક ફર્જ કે બારે મેં

ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના

રસૂલુલ્લાહ જી ને ફરમાયા: “(જિસ્મ) કે હર બાલ કે નીચે નાપાકી હોતી હૈ, લિહાઝા તુમ બાલોં કો ધોઓ ઔર બદન કો અચ્છી તરહ સાફ કરો”.

[તર્મિઝી : ૧૦૬, અન અબી હુરૈર જી]

ફાયદા : ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની કા પહુંચાના ફર્જ હૈ. ઇસ લિયે ખુસૂસન સર કે બાલોં, દાઢી વગૈરા કી જડ મેં પાની પહુંચાના ચાહિયે ઔર ઔરતોં કો અપને બાલ ખોલ કર ગુસ્લ કરના ચાહિયે, તાકે પાની બાલોં કી જડોં તક પહુંચ જાએ.

નંબર ④ : એક સુન્નત કે બારે મેં

વુઝૂ મેં દાઢી કા ખિલાલ કરના

હઝરત અનસ જી બયાન કરતે હેં કે રસૂલુલ્લાહ જી જબ વુઝૂ ફરમાતે, તો હથેલી મેં પાની લેતે, ઉસે ઠોડી કે નીચે દાખિલ કરતે હુએ (ઉંગિલયોં સે) દાઢી કા ખિલાલ કરતે ઔર ફરમાતે: ઇસી તરહ મેરે રબ ને હુકમ દિયા.

[અબૂ દાઉદ : ૧૪૫]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

દો મહબૂબ કલિમે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દો કલિમે એસે હૈં જો ઝબાન પર બડે હલ્કે ફુલ્કે હૈં મગર આમાલ કે તરાજૂ મેં બડે વઝની હૈં, અલ્લાહ તઆલા કો બેહદ પસંદ હૈં, વો દો કલિમે યે હૈં:

((سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ))

[બુખારી : ૭૫૬૩, અન અબી હુરૈરહ રહીમે]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ટપ્પે સે નીચે કપડા પહેનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને અપના તેહબન્દ તકબ્બુર કે તૌર પર (ઝમીન પર) ઘસીટા, તો એસે આદમી કો દોઝખ મેં રૌંદા જાએગા”.

[મુસ્તદે અહમદ : ૧૭૬૧૨, અન હુબૈબ અલગિફારી રહીમે]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

આખિરત કે અમલ સે દુનિયા હાસિલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ આખિરત કે કિસી અમલ સે દુનિયા ચાહતા હૈ, તો ઉસ કે ચેહરે પર ફિટકાર હોતી હૈ, ઉસ કા ઝિક્ર મિટા દિયા જાતા હૈ ઔર ઉસ કા નામ દોઝખ મેં લિખ દિયા જાતા હૈ”.

[મોઅજમે કબીર : ૨૦૮૫, અન જાહરહ રહીમે]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

મુસલમાનોં સે જન્નત કા વાદા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા ને મુસલમાન મદોં ઔર મુસલમાન ઔરતોં સે એસે બાગોં કા વાદા કર રખા હૈ, જિન કે નીચે નેહરોં બેહ રહી હોંગી, યે લોગ હમેશા ઉન બાગોં મેં રહોંગે ઔર એસે ઉમ્દા મકાનોં કા વાદા ફરમાયા, જો હમેશા રહને વાલે બાગોં મેં હોંગે”.

[સૂર-એ-તૌબા : ૭૨]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

તીન ચીજોં મેં શિક્ષા હૈ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ રહીમે બયાન કરતે હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “શિક્ષા તીન ચીજોં મેં હૈ : (૧) શહદ પીને મેં (૨) પછના લગાને મેં (૩) આગ સે દાગને મેં “ઔર મેં અપની ઉમ્મત કો દાગને સે મના કરતા હું” (લિહાઝ્ર દાગ કર ઇલાજ કરને સે બચના ચાહિએ).

[બુખારી : ૫૬૮૦]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ સે ડરતે રહો ઔર સીધી સચ્ચી બાત કહા કરો, અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે નેક આમાલ કો કબૂલ કરેગા ઔર તુમ્હારે ગુનાહ માફ કર દેગા, ઔર જો કોઈ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી ઈતાઅત કરેગા વો બડી કામયાબી કો પહુંચેગા”.

[સૂર-એ-અહઝાબ : ૭૦ તા ૭૧]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

४ मुहूर्तमुल हसाम

नंबर १ : ईस्लामी तारीफ

जिन्नात की पैदाईश

कुर्आन व हदीस में जिन्नों का तजक़िरा कसरत से आया है, ईन्सानों से पेहले ही उन की पैदाईश हो चुकी थी, अब्बाल तआला ने उन को आग से पैदा करमाया, एक तवील ज़माने तक वो ज़मीन में आबाद रहे, फिर उन्होंने फ़साद मयाना और पून बहाना शुरू किया, तो अब्बाल तआला ने इरिशतों के ज़रिये उन्हें समंदर के जज़ीरों और दूर दरज़ पहाड़ों की तरफ़ लगा दिया. इब्लीस भी जिन्नात में से था लेकिन कसरते इबादत की वजह से इरिशतों का सरदार बना दिया गया था. लेकिन जब अब्बाल तआला ने हज़रत आदम عليه السلام के सामने सज़्दा करने का हुक्म दिया, तो उस ने तक्ब्बुर किया और सज़्दा करने से इन्कार कर दिया. युनांये अब्बाल तआला ने धुतकार कर उस को दुनिया में भेज दिया और उस से तमाम नेअमतें छीन लीं. इस तरह तक्ब्बुर ने उसे हमेशा के लिये ज़लील व इस्वा कर दिया. हुज़ूर ﷺ इस दुनिया में ईन्सान व जिन्नात दोनों की हिदायत व रेहनुमाई के लिये भेजे गये थे; युनांये अहादिस में जिन्नों को ईस्लाम की दावत देने का ज़िक्र मौजूद है और कुर्आने करीम में जिन्नात की एक ज़मात के ईमान लाने का भी तजक़िरा मौजूद है.

नंबर २ : हुज़ूर ﷺ का मोअजिज़ा

आप ﷺ का सीना याक़ किया जाना

हज़रत अनस رضي الله عنه फ़रमाते हैं के (बयपन में) रसूलुल्लाह ﷺ बच्चों के साथ खेल रहे थे, छतने में हज़रत जिब्रईल عليه السلام आये और आप ﷺ को पकड़ कर ज़मीन पर लिटा दिया, फिर आप ﷺ के सीने को याक़ कर के दिल निकाला और फिर दिल में से पून का एक लोथड़ा निकाला और फ़रमाया: ये शैतान का हिस्सा है. फिर दिल को सोने की तश्तरी में रफ़ कर ज़मज़म के पानी से धोया और फिर दिल को बंद कर के उस की जग़ा वापस रफ़ दिया, हज़रत अनस رضي الله عنه फ़रमाते हैं के मैं आप ﷺ के सीने पर उन टांकों का असर भी देभता था.

[मुख़िब : ४१३, अन अनस बिन मालिक رضي الله عنه]

नंबर ३ : एक ईज़ के बारे में

नमाज़ छोड़ने पर वईद

रसूलुल्लाह ﷺ ने फ़रमाया: “नमाज़ का छोड़ना आदमी को कुफ़ से मिला देता है.”

[मुख़िब : २४६, अन ज़बिर رضي الله عنه]

एक दूसरी हदीस में आप ﷺ ने फ़रमाया: “ईमान और कुफ़ के दरमियान नमाज़ छोड़ने का इक़ है”.

[इब्ने माज़ : १०७८, अन ज़बिर बिन अब्दुल्लाह رضي الله عنه]

नंबर ४ : एक सुन्नत के बारे में

हिदायत के लिये हुआ

अब्बाल तआला से हिदायत तबल करने के लिये ईन अल्फ़ाज़ में हुआ करनी याहिदे:

﴿هُدًى لِّلصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ﴾

तर्जमा: ओ अब्बाल! हमें सीधे रास्ते की हिदायत फ़रमा.

[सुर-अ-फ़ातिहा : ५]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

નમાઝ કે બાદ કી તસ્બીહાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ હર નમાઝ કે બાદ ૩૩ મરતબા ((سُبْحَانَ اللَّهِ)) , ૩૩ મરતબા ((الْحَمْدُ لِلَّهِ)) ૩૩ મરતબા ((اللَّهُ أَكْبَرُ)) યે ૯૯ મરતબા હુએ ઔર ((لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ)) (યે મિલ કર સૌ હુએ) પઢેગા તો ઉસ કે ગુનાહ માફ હો જાઓગે ખ્વાહ સમંદર કે જાગ કે બરાબર હો”.

[મુસ્લિમ : ૧૩૫૨, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઈસ્લામ કે અલાવા કોઈ દીન મકબૂલ નહીં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ ઈસ્લામ કે અલાવા કિસી દૂસરે દીન કો પસંદ કરેગા, તો ઉસ કા વો દીન હરગિઝ કબૂલ ન કિયા જાએગા. ઔર વો આખિરત મેં નુકસાન ઉઠાને વાલોં મેં શામિલ હોગા”.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન : ૮૫]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

કાફિરોં કે માલ સે તઅજજુબ ન કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ઇન (કાફિરોં) કે માલ ઔર ઔલાદ સે તઅજજુબ મેં મત પડના, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા દુનિયા હી કી ઝિંદગી મેં ઇન કાફિરોં કો અઝાબ મેં મુબત્લા કરના ચાહતા હૈ ઔર જબ ઉન કી જાન નિકલેગી, તો કુફ કી હાલત મેં મરેંગે”.

[સૂર-એ-તૌબા : ૫૫]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કબ્ર કે ત્રીન સવાલ

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મોમિન બંદા જબ કબ્ર મેં પહુંચતા હૈ, તો ઉસ કે પાસ દો ફરિસ્તે આતે હૈં ઔર ઉસ કો બિઠાતે હૈં ફિર ઉસ સે પૂછતે હૈં કે તેરા રબ કૌન હૈ? વો કેહતા હૈ કે મેરા રબ અલ્લાહ હૈ. ફિર પૂછતે હૈં કે તેરા દીન ક્યા હૈ? વો કેહતા હૈ: મેરા દીન ઈસ્લામ હૈ, ફિર પૂછતે હૈં: તુમહારા નબી કૌન હૈ? વો કેહતા હૈ મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ ﷺ”.

[અબૂ દાવિદ : ૪૭૫૩, અન બરાં બિન આઝિબ ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ચોંધેપન કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ખંબી મન કી કિસ્મ મેં સે હૈ ઔર ઉસકા પાની આંખ કે લિયે શિફા હૈ, અજૂવા જન્નાત કી ખજૂર હૈ ઔર ઉસ મેં ઝહર સે શિફા હૈ, હઝરત અબૂ હુરયરહ ﷺ ફરમાતે હૈં કે મૈંને ત્રીન યા પાંચ યા સાત ખબીયાં લીં ઔર પાની નિયોડ. કર એક ચૂંધી બાંદી કી આંખ મેં ડાલા તો વો અચ્છી હો ગઈ.

[તિર્મિઝી : ૨૦૬૮/૨૦૬૯, અન અબી હુરયરહ ﷺ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કિસી કે હાથ સે લુકમા ગિર જાએ, તો ઉસે ઉઠાલે ઔર સાફ કરકે ખાલે, શૈતાન કે લિયે ઉસે ન છોડે ઔર ખાને કે બાદ જબ તક ઉંગલિયોં કો ન ચાટ લે હાથ કો રૂમાલ સે ન પોંછે, ઇસ લિયે કે માલુમ નહીં કે કિસ દાને મેં બરકત હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૫૩૦૧, અન જાબિર ﷺ]

ਸਿਫ਼ ਪਾਂਧ ਮਿਨਟ ਕਾ ਮਦਰਸਾ ਕੁਆਨਿ ਵ ਓਈਸ ਕੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਮੇਂ

੫ ਮੁਹਰਰਮੁਲ ਓਰਾਮ

ਨੰਬਰ ੧ : ਓਰਵਾਮੀ ਤਾਰੀਖ

ਓਹਰਤ ਆਦਮ

ਓਹਰਤ ਆਦਮ ﷺ ਵੋ ਪੇਹਲੇ ਓਨਸਾਨ ਹੂੰ ਜਿਨ ਸੇ ਦੁਨਿਆ ਮੇਂ ਬਸਨੇ ਵਾਲੇ ਓਨਸਾਨਾਂ ਕੀ ਓਬਿਦਾ ਛੁਹਿ ਹੈ। ਅਵਲਾਹ ਤਆਵਾ ਨੇ ਓਨ ਕਾ ਅਮੀਰ ਤੈਧਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪੇਹਲੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਾਂ ਸੇ ਕਛਾ: “ਅਨ ਕਰੀਬ ਮੈਂ ਮਿਟੀ ਸੇ ਅੇਕ ਐਸੀ ਮਘ੍ਰੂਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਛੂੰ ਜਿਸੇ ਓਮੀਨ ਮੇਂ ਓਮਾਰੀ ਘਿਲਾਫ਼ਤ ਕਾ ਸ਼ਾਫ਼ ਓਸਿਲ ਓਗਾ”। ਧੁਨਾਂਧੇ ਓਹਰਤ ਆਦਮ ﷺ ਕਾ ਅਮੀਰ ਮਿਟੀ ਸੇ ਗੁੰਧਾ ਗਯਾ, ਫ਼ਿਰ ਅਵਲਾਹ ਤਆਵਾ ਨੇ ਓਸ ਮੇਂ ਰੁਓ ਫ਼ੁੱਕ ਓੀ, ਤੋ ਓਸੀ ਵਕਤ ਵੋ ਜਿੰਦਾ ਓਨਸਾਨ ਬਨ ਗਏ, ਓਨ ਕੇ ਸਾਮਨੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਾਂ ਕੋ ਸਯਦਾ ਕਰਨੇ ਕਾ ਓੁਕਮ ਓਿਯਾ, ਤੋ ਤਮਾਮ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤੇ ਅਵਲਾਹ ਤਆਵਾ ਕੇ ਓੁਕਮ ਕੀ ਓਤਾਅਤ ਕਰਤੇ ਓਏ ਸਯਦੇ ਮੇਂ ਗਿਰ ਗਏ; ਮਗਰ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੇ ਅਪਨੀ ਬੜਾਓ ਓਰ ਤਕਘ੍ਰਰ ਕੀ ਵਯਹ ਸੇ ਸਯਦੇ ਸੇ ਓਨਕਾਰ ਕਰ ਓਿਯਾ ਓਰ ਕੇਓਨੇ ਲਗਾ: “ਮੈਂ ਓਸ ਸੇ ਬੇਓਤਰ ਛੂੰ, ਕਯੌਂਕਿ ਆਪ ਨੇ ਮੁਯੇ ਆਗ ਸੇ ਪੈਦਾ ਓਿਯਾ ਓਰ ਆਦਮ ﷺ ਕੋ ਮਿਟੀ ਸੇ ਪੈਦਾ ਓਿਯਾ ਹੈ”। ਓਸ ਤਰਓ ਸ਼ੈਤਾਨ ਅਵਲਾਹ ਕੇ ਓੁਕਮ ਕੋ ਨ ਮਾਨ ਕਰ ਓਮੇਸ਼ਾ ਕੇ ਓਿਧੇ ਅਵਲਾਹ ਕੀ ਵਾਨਤ ਕਾ ਮੁਸ਼ਤਲਿਕ ਬਨ ਗਯਾ ਓਰ ਓਸੀ ਵਕਤ ਸੇ ਵੋ ਓਹਰਤ ਆਦਮ ﷺ ਓਰ ਓਨ ਕੀ ਓਵਲਾਓ ਕਾ ਦੁਸ਼ਮਨ ਬਨ ਗਯਾ।

ਨੰਬਰ ੨ : ਅਵਲਾਹ ਕੀ ਕੁਓਰਤ

ਓਮੀਨ ਓਰ ਓਸ ਕੀ ਪੈਦਾਵਾਰ

ਅਵਲਾਹ ਤਆਵਾ ਨੇ ਓਤਨੀ ਬੜੀ ਓਮੀਨ ਕੋ ਓਨਸਾਨਾਂ ਕੇ ਬਸਨੇ ਕੇ ਓਿਧੇ ਬਨਾਯਾ, ਓਰ ਓਸ ਪਰ ਓਾਰੀ ਪਛਾੜੋਂ ਕੋ ਪੜਾ ਕਰ ਕੇ ਓਿਲਨੇ ਸੇ ਮਓਕੂਲ ਕਰ ਓਿਯਾ, ਫ਼ਿਰ ਓਸ ਪਰ ਪੇੜ ਪੌਓ, ਜਾਨਦਾਰ, ਮੁਘ਼ਤਲਿਕ ਓਿਸਮ ਕੇ ਫ਼ਲ ਫ਼ੂਲ, ਸਭਿਯਾਂ ਓਰ ਪਾਨੇਂ ਕੀ ਧੀੌਂ ਪੈਦਾ ਫ਼ਰਮਾਓ, ਓਮੀਨ ਪਰ ਧਰ ਬਨਾਨੇ ਓਰ ਓਸ ਕੋ ਘੋਓ ਕਰ ਪਾਨੀ ਨਿਕਾਲਨੇ ਕੇ ਓਿਧੇ ਨਰਮ ਬਨਾ ਓਿਯਾ, ਅਵਲਾਹ ਓੀ ਨੇ ਓਸ ਓਮੀਨ ਕੋ ਓਮਾਰੇ ਧਲਨੇ ਫ਼ਿਰਨੇ ਓਰ ਓਹਰਤਾਂ ਕੋ ਪੂਰਾ ਕਰਨੇ ਕੇ ਕਾਬਿਲ ਬਨਾਯਾ, ਓਸ ਮੇਂ ਸੇ ਰੰਗਬਿਰੰਗੇ ਫ਼ਲ ਫ਼ੂਲ, ਮੁਘ਼ਤਲਿਕ ਓਿਸਮ ਕੀ ਸਭਿਯਾਂ, ਮੇਵੇ ਓਰ ਗਲੇ ਓਗਾਓ। ਗੜਧੇ ਕੇ ਓਮੀਨ ਅੇਕ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਅਵਲਾਹ ਤਆਵਾ ਕੀ ਕੁਓਰਤ ਕਾ ਕਰਿਸ਼ਮਾ ਹੈ ਕੇ ਅੇਕ ਓੀ ਓਮੀਨ ਸੇ ਓਨਸਾਨਾਂ ਓਰ ਹੈਵਾਨਾਂ ਕੀ ਮੁਘ਼ਤਲਿਕ ਓਹਰਿਯਾਤ ਕੋ ਪੂਰਾ ਓਿਯਾ।

ਨੰਬਰ ੩ : ਅੇਕ ਫ਼ੜ ਕੇ ਓਾਰੇ ਮੇਂ

ਸੁਘੜ ਕੀ ਨਮਾਜ਼ ਅਓਾ ਕਰਨੇ ਪਰ ਓਿਕਾਜਤ ਕਾ ਓਿਸਮਾ

ਰਸੂਲੁਵਲਾਹ ﷺ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਯਾ: “ਜਿਸ ਨੇ ਸੁਘੜ (ਧਾਨੀ ਫ਼ਯਰ) ਕੀ ਨਮਾਜ਼ ਅਓਾ ਕੀ, ਵੋ ਅਵਲਾਹ ਕੀ ਓਿਕਾਜਤ ਮੇਂ ਹੈ”।

[ਮੁਸ਼ਿਮ: ੧੪੮੩, ਅਨ ਜੁਨੁਬ ਬਿਨ ਅਘੁਵਲਾਹ ﷺ]

ਨੰਬਰ ੪ : ਅੇਕ ਸੁਨਤ ਕੇ ਓਾਰੇ ਮੇਂ

ਪੂਰੇ ਸਰ ਕਾ ਮਸਓ ਕਰਨਾ

ਓਹਰਤ ਮਿਕਦਾਮ ਬਿਨ ਮਾਓਕਰਿਬ ﷺ ਬਧਾਨ ਕਰਤੇ ਹੂੰ ਕੇ ਮੈਂ ਨੇ ਰਸੂਲੁਵਲਾਹ ﷺ ਕੋ ਧੁਜੂ ਫ਼ਰਮਾਤੇ ਓਏ ਓਪਾ, ਜਬ ਸਰ ਕੇ ਮਸਓ ਪਰ ਪਹੁੰਧੇ, ਤੋ ਅਪਨੀ ਓਥੇਲੀ ਕੋ ਸਰ ਕੇ ਅਗਲੇ ਓਿਸੇ ਪਰ ਰਪਾ ਓਰ ਗੁਜ਼ਾਰਤੇ ਓਏ ਗੁਓੀ ਤਕ ਗਏ ਫ਼ਿਰ ਧਛਾਂ ਸੇ ਵੋਟੇ ਵਛਾਂ ਤਕ ਜਛਾਂ ਸੇ ਸੁਰੁ ਓਿਯਾ ਥਾ (ਧਾਨੀ ਫ਼ਿਰ ਗੁਓੀ ਕੀ ਤਰਫ਼ ਸੇ ਮਸਓ ਕਰਤੇ ਓਏ ਪੇਸ਼ਾਨੀ ਕੀ ਤਰਫ਼ ਓਾਥ ਕੋ ਵਾਓ)।

[ਅਘੂ ਓਾਓਿਓ: ੧੨੨]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ઈસ્લામ મેં બેહતર આમાલ

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે સવાલ ક્રિયા કે કૌન સા અમલ ઈસ્લામ મેં બેહતર હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને જવાબ મેં ફરમાયા: “ખાના ખિલાના ઔર (હર મોમિન કો) સલામ કરના, યાહે તુમ ઉસ કો પેહચાનતે હો યા ન પેહચાનતે હો”.

[બુખારી : ૬૨૩૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્રહમ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ગુનાહ કી વજહ સે રિઝક સે મહરૂમી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બેશક આદમી ગુનાહોં કી વજહ સે રિઝક સે મહરૂમ કર દિયા જાતા હૈ”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૨૧૮૮૧, અન સૌબાન]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

હલાલ રોઝી કમાઓ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “રોઝી કો દૂર ન સમજો, ક્યોંકિ કોઈ આદમી ઉસ વક્ત તક નહીં મર સકતા જબ તક કે જો રોઝી ઉસ કે મુકદ્દર મેં લિખ દી ગઈ હૈ, વો ઉસ કો ન મિલ જાએ. લિહાઝા રોઝી હાસિલ કરને મેં બેહતર તરીકા ઇંતિયાર કરો, હલાલ રોઝી કમાઓ ઔર હરામ કો છોડ દો”.

[મુસ્તદરક : ૨૧૩૪ અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમ મેં હમેશા કા અઝાબ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બિલા શુબા જિન લોગોં ને હમારી આયાત વ અહકામ કા ઇન્કાર ક્રિયા, અન કરીબ હમ ઉન કો એક સપ્ત આગ મેં દાખિલ કરેંગે; (વહાં ઉન કી મુસલસલ યે હાલત હોગી કે) જબ એક દફા ઉન કી ખાલ જહન્નમ મેં જુલસ જાએગી, તો હમ પેહલી ખાલ કી જગહ ફૌરન દૂસરી નઈ ખાલ પૈદા કર દેંગે, તાકે યે લોગ અઝાબ કા મઝા ચખતે રહે”.

[સૂર-એ-નિસા : ૫૬]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બીમારી સે બચને કી તદબીર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ્હારે બરતન મેં માખી ગિર પડે, તો ઉસ કો પેહલે પૂરી તરહ ડુબા દો, ફિર નિકાલ કર ફેંકો, ક્યોંકિ ઉસ કે એક પર મેં શિકા હૈ, તો દૂસરે મેં બીમારી હૈ”.

[બુખારી : ૫૭૮૨, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ લોગ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ પર ઈમાન લે આઓ, ઔર ઉસ માલ મેં સે (રાહે ખુદા મેં) ખર્ચ કરો, જિસ માલ મેં તુમ કો ઉસ ને દૂસરોં કા કાઈમ મકામ બનાયા હૈ, જો લોગ તુમ મેં સે ઈમાન લે આઈ ઔર અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરેં ઉન કો બડા સવાબ મિલેગા”.

[સૂર-એ-હદીદ : ૭]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

① मुहर्मुल हसाम

नंबर ① : ईस्लामी तारीफ

हजरत आदम عليه السلام का दुनिया में आना

हजरत आदम عليه السلام जन्मत में तन्हा रहते हुअे बेयैनी महसूस करने लगे, तो तसल्ली के लिये अल्लाह तआला ने उन की बाईं पसली से हजरत हव्वा عليها السلام को पैदा किया और दोनों को हुक्म दिया के ईस दरफ्त के अलावा, जन्मत की तमाम नेअमतों का ईस्तेमाव करो. शैतान ने वसवसा डाल कर बेहकाया के ईस दरफ्त की ખुसूसियत ये है के ईस का ફल ખाने के बाद तुम हमेशा जन्मत में रहोगे, युनांचे शैतान के धोके में आकर उन्होंने ईस दरफ्त का ફल ખા લਿਆ, અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ ગલતી કી વજહ સે જન્મત કા લિખાસ ઉતાર કર દોનોં કો દુનિયા મેં ભેજ દિયા. હઝરત આદમ عليه السلام अपनी गलती पर बहुत शर्मिंदा हुअे और अेक मुद्दत तक तौबा व ईस्तिफार करते हुअे अल्लाह के सामने रोते रहे, फिर अल्लाह तआला ने उन की तौबा कबूल करमाई. ईस के बाद दुनिया में हजरत आदम عليه السلام और हव्वा عليها السلام ही से नस्ले ईन्सानી का सिवसिला शुरू हुआ.

नंबर ② : हुज़ूर ﷺ का मोअजिज़ा

ચાંદ કે દો ટુકડે હોના

ફકફારે મક્કા ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે યે દરખ્વાસ્ત કી કે (અપની નુબુવ્વત કી) કોઈ નિશાની બતલાઈયે? તો આપ ﷺ ને (ચાંદ કી તરફ ઉંગલી સે ઇશારા કર કે) ચાંદ કા દો ટુકડે હો જાના દિખલાયા.

[ખુખારી : ૩૬૩૭, મુસ્લિમ : ૭૦૭૬ અન અનસ ﷺ]

નंबर ③ : એક ફર્જ કે બારે મેં

હજ કી ફરજિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઐ લોગો! તુમ પર હજ ફર્જ કર દિયા ગયા હૈ, લિહાઝા ઉસ કો અદા કરો”.

[મુસ્લિમ : ૩૨૫૭, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નंबर ④ : એક સુન્નત કે બારે મેં

મેઝબાન કો દુઆ દેના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન બુઝ ﷺ ને ફરમાયા: “રસૂલુલ્લાહ ﷺ હમારે વાલિદ કે પાસ મેહમાન હુઅે, તો હમ ને આપ ﷺ કે લિયે ખાના તૈયાર કિયા. જબ આપ ﷺ વાપસ હુઅે, તો હઝરત અબ્દુલ્લાહ કે વાલિદ બુઝ ﷺ ને હુઝૂર ﷺ કી સવારી કી લગામ પકડ કર દુઆ કી દરખ્વાસ્ત કી. આપ ﷺ ને યે દુઆ ફર્માઈ.

((اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِي مَآرَزِ قَتْلِهِمْ فَأَغْفِرْ لَهُمْ فَأَرْحَمُهُمْ))

તર્જમા : ઐ અલ્લાહ! ઈન કો તૂને જો રિઝક દિયા હૈ, ઉસ મેં ઉન કે લિયે બરકત અતા ફરમા ઔર ઉન કી મઙ્ગિરત ફરમા ઔર ઉન પર રહમ ફરમા.

[મુસ્લિમ : ૫૩૨૮]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

માહે મુહર્રમ મેં રોઝા રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “માહે રમઝાન કે બાદ સબ સે અફઝલ મુહર્રમ કે મહીને કા રોઝા હૈ ઔર ફર્જ નમાઝોં કે બાદ સબ સે અફઝલ નમાઝ રાત કી નમાઝ હૈ (યાની તહજ્જુદ કી નમાઝ)”.

[મુસ્લિમ : ૨૭૫૫, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

યતીમોં કા માલ ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ યતીમોં કા માલ નાહક ખાતે હૈં, વો લોગ અપને પેટોં મેં આગ હી ભર રહે હૈં ઔર યે લોગ અન કરીબ આગ મેં દાખિલ હોંગે”.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૦]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા ફાયદા વક્તી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ લોગો! તુમ્હારી નાફર્માની ઔર બગાવત કા વખાલ તુમ હી પર પડને વાલા હૈ, દુનિયા કી ઝિંદગી કે સામાન સે થોડા ફાયદા ઉઠાલો, ફિર તુમ કો હમારી તરફ વાપસ આના હૈ, તો હમ ઉન સબ કામોં કી હકીકત સે તુમ કો આગાહ કર દેંગે જો તુમ ક્રિયા કરતે થે”.

[સૂર-એ-યુનુસ : ૨૩]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

મોમિન કે લિયે કયામત કે દિન કી મિકદાર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મોમિનીન પર કયામત કા દિન ઝોહર ઔર અસર કે દરમિયાની વક્ત કે બરાબર હોગા”.

[મુસ્તદરક હાકિમ : ૨૮૩, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

ખુલાસા : કયામત કા એક દિન દુનિયા કે પચાસ હઝાર સાલ કે બરાબર હોગા લેકિન ઈમાન વાલા ઉસે ઝોહર વ અસર કે દરમિયાની વક્ત કે બરાબર મહસૂસ કરેગા.

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

નઝરે બદ કા ઇલાજ

હઝરત આઈશા ﷺ ફરમાતી હૈં જિસ કી નઝર લગી હો ઉસ સે વુઝૂ કરાયા જાએ ફિર ઉસી પાની સે વો શખ્સ જિસ કો નઝર લગી હૈ, ગુસ્લ કરે.”

[અબૂ દાઉદ : ૩૮૮૦]

નોટ : જિસ કે બારે મેં યે ગુમાન હો કે ઉસ કી નઝર લગી હૈ તો ઉસ કે વુઝૂ કે પાની સે ગુસ્લ કરાયા જાએ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર તુમ અલ્લાહ તઆલા પર ઈસ તરહ ભરોસા કરો, જૈસા કે ભરોસા કરને કા હક હૈ, તો તુમ કો ભી ઈસી તરહ રોઝી મિલે જૈસે ચિઝિયોં કો મિલતી હૈ કે વો સુબહ ખાલી પેટ જાતી હૈં ઔર શામ કો પેટ ભર કર વાપસ આતી હૈં”.

[તિર્મિઝી : ૨૩૪૪, અન ઉમર બિન ખત્તાબ ﷺ]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

७ मुहर्मुल हसाम

नंबर १ : ईस्लामी तारीफ

काबील और हाबील

काबील और हाबील हजरत आदम عليه السلام के दो बेटे थे. दोनों के दरमियान एक बात को लेकर जगड़ा हो गया. काबील ने हाबील को कत्ल कर डाला, जमीन पर ये पछली मौत थी और इस बारे में अभी तक आदम عليه السلام की शरीअत में कोई हुक्म नहीं मिला था, इस लिये काबील परेशान था के त्वाँई की लाश को क्या किया जाये? अल्लाह तआला ने एक कव्वे के जरिअे उस को दफन करने का तरीका सिखाया. ये दफन कर काबील केहने लगा: हाअे अफसोस! क्या में ऐसा गया गुजर हो गया के इस कव्वे जैसा ली न बन सका. फिर उसने अपने त्वाँई को दफन कर दिया. यहीं से दफन करने का तरीका यला आ रहा है. हुजूर ﷺ ने काबील के मुताबिक फरमाया: “दुनिया में जब ली कोई शप्स जुल्मन कत्ल किया जाता है, तो उस का गुनाह हजरत आदम عليه السلام के बेटे (काबील) को जरूर मिलता है, इस लिये के वो पछेला शप्स है जिस ने जालिमाना कत्ल की इब्तिदा की और ये नापाक तरीका जारी किया”. [मुन्ह अहमद: उदरउ] इसी लिये इन्सान को अपनी जिंदगी में किसी गुनाह की इज्जद नहीं करनी चाहिये, ताके बाद में उस गुनाह के करने वालों का वबाव उस के सर न आये.

नंबर २ : अल्लाह की कुदरत

सूरज

सूरज अल्लाह तआला की बनाई हुई एक जबरदस्त मज्बूक है. उस से हमें रौशनी और गरमी हासिल होती है, वो रोजाना मश्रिक से निकलता है और मगरिब में डूबता है. लेकिन अल्लाह तआला क्यामत के करीब उसे अपनी कुदरत से मश्रिक के बज्जअे मगरिब से निकालेगा, उस की लंबाई चौड़ाई लाओं मील है, और वजन के अतेबार से जमीन के मुकाबले में लाओं गुना जयादा है. इतने वजनी और बड़े सूरज का मुकर्ररा निजाम के तहत यलाना और करोड़ों मील की दूरी से पूरी दुनिया को रौशनी और गरमी अता करना अल्लाह तआला की कुदरत की बड़ी निशानी है.

नंबर ३ : अक इर्ज के बारे में

दीन में नमाज की अहमियत

अक शप्स ने रसूलुल्लाह ﷺ से अर्ज किया: अै अल्लाह के रसूल! ईस्लाम में अल्लाह के नजदीक सब से जयादा पसंदीदा अमल क्या है? आप ﷺ ने फरमाया: “ नमाज को उस के वक्त पर अदा करना; और जो शप्स नमाज को (जान बूझ कर) छोड़ दे उस का कोई दीन नहीं है, और नमाज दीन का सुतून है”.

[बैहकी ही शोअबिल ईमान : २६८३ अन उमर र.ह.]

नंबर ४ : अक सुन्नत के बारे में

वुजू में कानों का मसह करना

हजरत अब्दुल्लाह बिन अब्बास र.ह. बयान करते हैं के रसूलुल्लाह ﷺ ने (वुजू में) अपने सर मुबारक का मसह फरमाया और उस के साथ दोनों कानों का ली, (इस तरीके पर) के कानों के अंदरूनी हिस्से का शहादत की उंगलियों से मसह फरमाया और बाहर के हिस्से का दोनों अंगूठों से. [सही इब्ने हिब्बान : १०८३]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

આશૂરા કે રોઝે કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે મુહર્રમ કી દસવી તારીખ કે રોઝે કે મુતાલિક પૂછા ગયા, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા :
“યે રોઝા પિછલે સાલ (કે ગુનાહો) કા કક્કારા બન જાતા હૈ” . [મુસ્લિમ : ૨૭૪૭, અન અબી કતાદા]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બિલા ઝરત માંગને કા વખાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “જિસ ને સવાલ ક્રિયા હાલાંકે ઉસ કે પાસ ઇતના મૌજૂદ થા જિસ સે ઉસ કી ઝરત પૂરી હો સકતી થી, તો વો કયામત કે દિન ઇસ હાલ મેં આએગા કે ઉસ કા ચેહરા એબદાર ઔર (ઉસ પર) ખરાશ હોગી” . [અબૂ દાવુદ : ૧૬૨૬, અન ઇબ્ને મસ્જીદ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

હુઝૂર ﷺ કે ઘર વાલોં કા સબ્ર

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઔર આપ ﷺ કે ઘર વાલે બહુત સી રાત ભૂકે રહતે થે, ઉન કે પાસ રાત કા ખાના નહીં હોતા થા, જબ કે ઉન કા ખાના આમ તૌર સે જો કી રોટી હોતી થી.

[તિર્મિઝી : ૨૩૬૦]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

પરહેઝગાર લોગોં કે લિયે ખુશખબરી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “બેશક પરહેઝગાર લોગ (જન્નત કે) બાગોં ઔર ચશમોં મેં હોંગે, (ઉન કો કહા જાએગા) કે તુમ ઉન બાગોં મેં અમન વ સલામતી કે સાથ દાખિલ હો જાઓ ઔર હમ ઉન કે દિલોં કી આપસી રંજિશ કો (ઇસ તરહ) દૂર કર દેંગે કે વો ભાઈ ભાઈ બન કર રહેંગે ઔર વો તખ્તોં પર આમને સામને બેઠા કરેંગે.”

[સૂર-એ-હિજર : ૪૫ તા ૪૭]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

દુબલે પન કા ઇલાજ

હઝરત આઈશા ؓ ફરમાતી હૈં કે જબ મેરી વાલિદા ને મુઝે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ રૂખ્સત કરને કા ઇરાદા ક્રિયા તો મેરે દુબલેપન કા ઇલાજ કરને લગીં, મગર કોઈ ઇલાજ કારગર ન હુઆ, ફિર મેં ને તર ખજૂરોં કે સાથ કકડી ખાના શુરૂ ક્રિયા તો મેં મોઅતદિલ જિસ્મ વાલી હો ગઈ; યાની દુબલાપન દૂર હો ગયા.

[ઇબ્ને માજા : ૩૩૨૪]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “કયા યે લોગ ઝમીન મેં ચલ ફિર કર નહીં દેખતે કે ઉન સે પેહલે લોગોં કા કયા અંજામ હુઆ, અલ્લાહ ને ઉન કો હલાક કર ડાલા ઔર ઉન કા ફિરોં કે લિયે ભી ઇસી કિસ્મ કે હાલાત હોને વાલે હૈં, ઇસ લિયે કે અલ્લાહ તઆલા અહલે ઇમાન કા દોસ્ત હૈ ઔર કા ફિરોં કા કોઈ દોસ્ત નહીં હૈ” .

[સૂર-એ-મુહમ્મદ : ૧૦ તા ૧૧]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૮ મુહર્રમુલ હરામ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત શીસ રહીમ

હાબીલ કે કત્લ કે બાદ અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત આદમ રહીમ કો હઝરત શીસ રહીમ જૈસા નેક ફરજંદ અતા ફરમાયા. વો હઝરત આદમ રહીમ કે સચ્ચે જાનશીન હુએ ઔર આગે ચલ કર પૂરી નસ્લે ઇન્સાની કા સિલસિલા ઇન્હીં સે ચલા, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો નુબુવ્વત સે નવાઝા ઔર પયાસ સહીફે ઉન પર નાઝિલ ફરમાએ. જબ હઝરત આદમ રહીમ કા ઇન્તેકાલ હુઆ, તો જિબ્રીલ રહીમ કે હુકમ સે હઝરત શીસ રહીમ હી ને નમાઝે જનાઝા પઢાઈ, ઉન્હોંને જઝૂરા નામી ઔરત સે નિકાહ ક્રિયા ઔર ઉન સે એક લડકા ઔર એક લડકી પૈદા હૂઈ, હઝરત શીસ રહીમ ને અપની ક્રિંદગી મક્કા મેં ગુઝારી ઔર હર સાલ હજ વ ઉમરા કરતે રહે. ઉન કો દિન રાત મેં મુપ્તલિફ ઇબાદતોં કા તરીકા સિખાયા ગયા થા ઔર એક બડે તુફાન કે આને ઔર સાત સાલ તક રેહને કી ખબર દી ગઈ થી. હઝરત શીસ રહીમ ને નૌ સૌ બારા સાલ કી ઉમ્ર પાઈ, જબ ઇન્તેકાલ કા વક્ત કરીબ આયા, તો અપને બેટે અનૂશ કો અલ્લાહ કે અહકામ કે મુતાબિક ક્રિંદગી ગુઝારને કી વસિયત ફરમાઈ, વફાત પાને કે બાદ અપને વાલિદૈન કે પેહલુ મેં જબલે અબી કુબૈસ કે ગાર મેં દફન ક્રિએ ગએ.

નંબર ૨ : હુઝૂર રહીમ કા મોઅજિઝા

બૈતુલ મકદિસ કે બારે મેં ખબર દેના

જબ રસુલુલ્લાહ રહીમ મેઅરાજ સે વાપસ આએ ઔર કુફારે મક્કા કો બતાયા કે મૈં રાત કો બૈતુલ મકદિસ ગયા ઔર ફિર વહાં સે સાતોં આસમાનોં પર ગયા ઔર વહાં કી સૈર કી, તો કુફાર ને ઉસ કા ઇન્કાર કર દિયા ઔર બૈતુલ મકદિસ કે બારે મેં સવાલ કરને લગે. અલ્લાહ તઆલા ને અપને રસૂલ કે લિયે બૈતુલ મકદિસ તક કે સારે પરદે હટા દિયે વહાં તક કે હુઝૂર રહીમ ઉસ કી તરફ દેખતે જાતે ઔર ઉસ કી નિશાનિયાં બતલાતે જાતે.

[મુસ્લિમ : ૪૨૮, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ રહીમ]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

ગિર્વી રખી હૂઈ ચીઝ સે ફાયદા ન ઉઠાના

હઝરત ઇબ્ને મસજિદ રહીમ કે પાસ એક શખ્સ આએ ઔર કહા કે એક ઘોડા (મેરે પાસ) ગિર્વી રખા ગયા થા, લેકિન મૈં ઉસ પર સવાર હો ગયા (તો ક્યા મેરે લિએ ગિર્વી રખે હુએ ઘોડે પર સવાર હોના જાઈઝ હૈ?) હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસજિદ રહીમ ને ફરમાયા: “ઉસ ઘોડે સે તુમ ને જિતના ફાયદા ઉઠાયા વો સૂદ હૈ”.

[કંઝુલ ઉમાલ : ૧૫૭૪૮]

ખુલાસા : ગિર્વી રખી હૂઈ ચીઝ સે નફા ઉઠાના જાઈઝ નહીં, લિહાઝા ઉસ સે બચના જરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

તકબીરે તહરીમા કે બાદ કી દુઆ

જબ નમાઝ કે લિયે તકબીરે તહરીમા (અલ્લાહુ અકબર) કહ કર હાથ બાંધે તો યે દુઆ પઢે:

((سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ))

તર્જમા : ઐ અલ્લાહ! હમ તેરી પાકી બયાન કરતે હૈં ઔર તેરી તારીફ કરતે હૈં તેરા નામ બરકત વાલા હૈ ઔર તેરી શાન બઝી બુલંદ હૈ ઔર તેરે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં. [અબૂ દાઉદ : ૭૭૬, અન આઇશા ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

દસવીં મુહર્રમ કા રોઝા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “રોઝા રખને મેં કિસી દિન કો કિસી દિન પર કોઈ ફજીલત નહીં, મગર માહે રમઝાન કો ઔર આશૂરા કે દિન કો” (યાની ઇન દોનોં કો દૂસરે દિનોં પર ફજીલત હાસિલ હૈ).

[તબરાની કબીર : ૧૧૦૮૧, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

જાન બૂજ કર કતલ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ કિસી મુસલમાન કો જાન બૂજ કર કતલ કરદે, તો ઉસ કી સજા જહન્નમ હૈ, વો ઉસ મેં હમેશા હમેશ રહેગા ઔર અલ્લાહ તઆલા કા ગુસ્સા ઔર ઉસ કી લાનત ઉસ પર હોગી ઔર અલ્લાહ તઆલા ને ઐસે શખ્સ કે લિયે બઝા અઝાબ તૈયાર કર રખા હૈ”.

[સુર-એ-નિસા: ૮૩]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયાવી ઝિંદગી પર ખૂશ ન હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા જિસ કો યાહતા હૈ બેહિસાબ રિઝક દેતા હૈ ઔર જિસ કો યાહતા હૈ તંગી કરતા હૈ; ઔર યે લોગ દુનિયા કી ઝિંદગી પર ખૂશ હોતે હૈં (ઔર ઉસ કે ઐશ વ ઇશરત પર ઇતરાતે હૈં) હાલાંકે આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી ઝિંદગી એક થોડા સા સામાન હૈ”.

[સુર-એ-રઅદ : ૨૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

સબ સે પેહલા સવાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન બંદે સે સબ સે પેહલે યે હિસાબ લિયા જાએગા કે કયા મેં ને તેરે જિસ્મ કો સિહત નહીં બખ્શી થી ઔર તુજે ઠંડે પાની સે સૈરાબ નહીં કિયા થા”.

[તર્મિઝી : ૩૩૫૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઇલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એહરામ કી હાલત મેં અપને સર મેં આધે સર કે દર્દ કી વજહ સે પછના લગવાયા.

[બુખારી : ૫૭૦૦]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ કિસી કી કમઝોરિયોં કી તલાશ મેં ન રહા કરો ઔર જાસૂસોં કી તરહ કિસી કે એબ માલૂમ કરને કી કોશિશ ભી ન કરો”.

[બુખારી : ૬૦૬૪, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુઆનિ વ હદીસ કી રૌશની મેં

૯ મુહર્રમુલ હરામ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઇદરીસ રહી

હઝરત ઇદરીસ રહી મશહૂર નબી હૈં, વો હઝરત આદમ રહી કી વફાત સે તકરીબન સૌ સાલ બાદ ઔર હઝરત નૂહ રહી સે એક હઝાર સાલ પેહલે શહર બાબુલ મેં પૈદા હુએ. ઉન્હોને હઝરત શીસ રહી સે ઇલ્મ હાસિલ કિયા. ઇલ્મે નુજૂમ, ઇલ્મે હિસાબ, સિલાઈ, નાપ તૌલ, અસલિહા સાઝી ઔર ફન્ને તહરીર વ કિતાબત કે મુજિદ ઔર બાની હઝરત ઇદરીસ રહી હૈં. ઉન કે ઝમાને મેં મુતઅદદ ઝબાનેં બોલી જાતી થી, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો સારી ઝબાનેં સિખાઈ, યુનાંચે વો લોગોં સે ઉન્હીં કી ઝબાન મેં બાત ચીત કિયા કરતે થે, કુઆનિ પાક મેં ઉન કા ઇસ તરહ ઝિક્ર કિયા ગયા હૈં કે વો બડે સચ્ચે ઔર સબ્ર કરને વાલે નબી થે. ઉન કો કુર્બે ખુદાવંદી કા ઊંચા મરતબા અતા કિયા ગયા થા. મોઆરિખીન ને આપ કે અખ્લાક કા તઝકિરા ઇસ તરહ કિયા હૈં કે ગુફતગૂ મેં સંજીદા, ખામોશ તબીઅત થે, ચલતે વક્ત ઝમીન પર નિગાહ રખતે ઔર બાત કરતે વક્ત શહાદત કી ઉંગલી સે બાર બાર ઇશારા ફરમાતે થે, પૂરી જિંદગી દાવત વ તબ્લીગ મેં ગુઝાર દી.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

ચાંદ કે ફવાઈદ

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે ફાયદે કે લિએ ચાંદ બનાયા, વો હમેં ઠંડી ઠંડી રૌશની દેતા હૈ, જિસ સે પેડ પોદે, ફલ ફૂલ ઔર દાનો મેં રસ પૈદા હોતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કી ગાર્દિશ કે લિએ મંઝિલેં મુકર્રર કર રખી હૈં, વો હર રોઝ એક મંઝિલ તય કરતા હૈ ઔર આખિર મેં ઘટતે ઘટતે ખજૂર કી પૂરાની શાખ કી તરહ રહ જાતા હૈ. જહાં ચાંદ કી રૌશની ઔર ઉસ કી ગાર્દિશ સે બેશુમાર દુનિયવી ફાયદે હાસિલ હોતે હૈ, વહીં ઉસ કે ઝરિયે ઇબાદત ઔર હજ વગૈરા કે ઔકાત ભી માલૂમ હો જાતે હૈં. ગર્જ ચાંદ કા રૌશની ફૈલાના ઔર ઉસ કા ઘટતે બઢતે રહના કુદરતે ખુદાવંદી કી ઝબરદસ્ત નિશાની હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

પાંચોં નમાઝોં અદા કરને પર બશારત

રસૂલુલ્લાહ રહી ને ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “મેં ને આપ કી ઉમ્મત પર પાંચ નમાઝોં ફર્જ કી હૈં ઔર ઇસ બાત કા અહદ કર લિયા હૈ, કે જો શખ્સ ઇન (પાંચોં નમાઝોં) કો વક્ત પર પાબંદી સે અદા કરેગા, તો મેં ઉસ કો જન્નત મેં દાખિલ કર દૂંગા ઔર જો ઉસે પાબંદી સે અદા નહીં કરેગા, તો ઉસ કે લિયે મેરે પાસ કોઈ અહદ નહીં”.

[અબૂ દાવુદ : ૪૩૦ અન અબી કતાદા રહી]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ગરદન કા મસહ કરના

હઝરત તલ્હા અપને દાદા સે રિવાયત કરતે હૈં કે વો બયાન કરતે થે કે ઉન્હોને રસૂલુલ્લાહ રહી કો વુઝૂ કરતે હુએ દેખા કે આપ રહી ને સર કા મસહ કિયા ઔર ફિર દોનોં હાથોં કો (મસહ કરતે હુએ) ગુદી પર ફેરા.

[સુનને કુબરા લિલબૈહકી : ૬૦/૧]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

માહે મુહર્રમ મેં રોઝે કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને માહે મુહર્રમ મેં એક દિન કા રોઝા રખા, તો ઉસ કો હર રોઝે કે બદલે તીસ દિન કે રોઝે કા સવાબ મિલેગા”.

[તબરાની સગીર : ૯૬૦, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

શરાબ પીના

હઝરત ઇબ્ને ઉમર ؓ ને ફરમાયા: “અગર કોઈ શખ્સ શરાબ પી કર નશે કી હાલત મેં મર ગયા, તો (ગોયા કે વો) કાફિર મરા”.

[નસઈ : ૫૬૭૧, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મેં સાદગી ઇખ્તિયાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ઐ આઈશા! અગર તુમ (કયામત કે દિન) મુજ સે મિલના યાહતી હો, તો બસ તુમ્હારે લિયે ઇતના હી માલ કાફી હૈ, જિતના એક મુસાફિર કે પાસ હોતા હૈ ઔર અપને આપ કો માલદારોં કી સોહબત સે બચાએ રખના ઔર પુરાને ફટે હુએ કપડે કો પેવંદ લગા કર ઇસ્તેમાલ કરતી રહના”.

[તિર્મિઝી : ૧૭૮૦, અન આઈશા ؓ]

[તિર્મિઝી : ૧૭૮૦, અન આઈશા ؓ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત કે ફલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જન્મત મેં લોગોં કી યે હાલત હોગી કે ઉન પર (જન્મત કે) દરખતોં કે સાએ જુકે હુએ હોંગે ઔર જન્મત કે ફલ ઉન કે ઇખ્તિયાર મેં દે દિયે જાએંગે” (યાની જહાં સે જો ફલ ચાહેંગે ખાએંગે).

[સૂર-એ-દહર : ૧૪]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

પેશાબ રુકને કા ઇલાજ

હઝરત ફુઝાલહ ؓ કે પાસ એક શખ્સ આયા ઔર ઉસને કહા કે ઉસકે વાલિદ કા પેશાબ બંદ હો ગયા હૈ, ઇસ પર હઝરત ફુઝાલહ ؓ ને વો દુઆ તાલીમ ફરમાઐ જો ઉન્હોંને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે સુની થી:

رَبَّنَا الَّذِي فِي السَّمَاءِ تَقْدَسَ اسْمُكَ أَمْرُكَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ كَمَا رَحِمْتَكَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
وَاعْفُ رَحْمَةً لَّنَا وَرَحْمَةً لِّأَبَائِنَا وَرَحْمَةً لِّأُمَّهَاتِنَا وَرَحْمَةً لِّأَنْبِيَائِنَا يَا رَبَّ الطَّيِّبِينَ أَنْزِلْ شِفَاءً مِنْ شِفَائِكَ وَرَحْمَةً مِنْ رَحْمَتِكَ عَلَى هَذَا الْوَجْعِ -

ઉસ શખ્સ ને યે દુઆ પઢી ઔર અલ્લાહ તઆલા ને ઉસે શિક્ષા દે દી. [મુસ્તદરક : ૭૫૧૨]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ઉન લોગોં કી તરહ મત હો જાના જો આપસ મેં એક દુસરે સે જુદા હો ગએ ઔર ઇખ્તિલાફ કરને લગે જબ કે ઉન કે પાસ સાફ સાફ દલાઈલ આ ચુકે થે, એસે હી લોગોં કે લિયે બડા અઝાબ હોગા”.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન : ૧૦૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૦ મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઇદરીસ રહીમ કી દાવત

હઝરત ઇદરીસ રહીમ જવાન હુએ તો અલ્લાહ તઆલા ને આપ કો નુબુવ્વત સે નવાઝા ઔર તીસ સહીફે નાઝિલ ફરમાએ, નુબુવ્વત મિલતે હી આપ ને દાવત વ તબ્લીગ કા કામ શુરુ કર દિયા, મુસલ્લસલ દાવત દેને કે બાવજૂદ થોડે સે લોગોં ને ઈમાન કબૂલ ક્રિયા ઔર અક્સર લોગ જુટલાને ઔર સતાને મેં લગે રહે, જબ લોગોં કા જુલ્મ વ સિતમ હદ સે બઢ ગયા, તો અલ્લાહ તઆલા કે હુકમ સે અહલે ઈમાન કો લેકર બાબુલ સે મિસ્ર ચલે ગએ ઔર દરિયાએ નીલ કે કિનારે આબાદ હો ગએ ઔર આખરી વક્ત તક લોગોં કે દરમિયાન ઉન્હી કી ઝબાન મેં અલ્લાહ કા પૈગામ ઔર દીની દાવત કા ફરીઝા અંજામ દેતે રહે. ઉન કી શરીઅત ઔર દાવત કા ખુલાસા યે થા કે તૌહીદ પર ઈમાન લાઓ, આખિરત કી નજાત કે લિયે અચ્છે અમલ કરો, તમામ કામોં મેં અદલ વ ઈન્સાફ કરો, અથ્યામે બીઝ કે રોઝે રખો, ઝકાત અદા કરો, નશા આવર ચીઝોં સે પરહેઝ કરો, શરીઅત કે મુતાબિક અલ્લાહ કી ઇબાદત કરો વગૈરા. વો આખરી વક્ત તક લોગોં કો દીન કી દાવત ઔર અચ્છે કામોં કી નસીહત કરતે હુએ તીન સૌ પૈસઠ સાલ કી ઉમ્ર મેં અપને ખાલિકે હકીકી કે દરબાર મેં પહુંચ ગએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર સલ્લલ્લુ અલૈહિ વાલ્લે અલૈહિ કા મોઅજિઝા

અબૂજહલ પર ખૌફ

એક મરતબા અબૂજહલ ને લાત વ ઉઝઝા કી કસમ ખાકર કહા કે અગર મેં ને મુહમ્મદ સલ્લલ્લુ અલૈહિ વાલ્લે અલૈહિ કો ઝમીન પર નાક રગડતે: યાની સજ્દા કરતે હુએ કભી દેખ લિયા તો અપને પૈરોં સે (નઝીઝ બિલ્લાહ) ઉસ કી ગરદન રૌંદ ડાલુંગા. ઇતેફાક એસા હુઆ કે એક રોઝ આપ સલ્લલ્લુ અલૈહિ વાલ્લે અલૈહિ નમાઝ પઢ રહે થે કે અબૂજહલ અપના ઇરાદા પૂરા કરને કી ગર્ઝ સે આગે બઢા ફિર અચાનક ઉલ્લે પાંવ વાપસ આ ગયા, જૈસે હાથોં સે કોઈ ચીઝ રોક રહા હો. લોગોં ને ઉસ સે માજરા પૂછા તો ઉસ ને કહા : મેં ને અપને ઔર મુહમ્મદ સલ્લલ્લુ અલૈહિ વાલ્લે અલૈહિ કે દરમિયાન દહેકતી આગ કી ખંદક દેખી, ઔર બડા ખૌફનાક મંઝર ઔર પર દેખે. આપ સલ્લલ્લુ અલૈહિ વાલ્લે અલૈહિ ને ફરમાયા : કે અગર અબૂજહલ મેરે કરીબ આ જાતા તો ફરિશ્તે ઉસ કે ટુકડે ટુકડે કર કે લે જાતે.

[મુસ્લિમ : ૭૦૬૫, અન અબી હુરૈરહ રહીમ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

પરદા કરના ફર્ઝ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(એ ઔરતો!) તુમ અપને ઘરોં મેં ઠેહરી રહા કરો ઔર દોરે જાહિલિયત તી તરહ બે પરદા મત ફિરો”.

[સૂર-એ-અહઝાબ : ૩૩]

ફાયદા : તમામ મુસલમાન ઔરતોં કે લિએ ઝરૂરી હૈ કે જબ કિસી સખ્ત ઝરૂરત કે તહત ઘર સે નિકલેં, તો અચ્છી તરહ પરદા કા ખયાલ રખતે હુએ બાહર જાએ; ક્યોંકી પરદા કરના તમામ ઔરતોં પર ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

નમાઝ કે બાદ યે દુઆ પઢે

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુ અલૈહિ વાલ્લે અલૈહિ ને ફરમાયા: “એ મઆઝ! મેં તુમ કો વસિયત કરતા હૂં કે કિસી નમાઝ કે બાદ

ઇસ દુઆ કો ન છોડના: ((اللَّهُمَّ اعْنِي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ))
 તર્જમા : ઐ અલ્લાહ! અપના ઝિક્ર વ શુક્ર કરને ઔર અચ્છે તરીકે સે ઇબાદત કરને પર મેરી મદદ કરમા.

[અબૂ દાવુદ : ૧૫૨૨, અન મુઆઝ બિન જબલ ❀]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

નમાઝે યાશત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ યાશત કી દો રકાતોં કી પાબંદી કરતા હૈ, તો ઉસ કે ગુનાહોં કી મઝિફરત કરદી જાતી હૈ, યાહે વો સમંદર કે જાગ કે બરાબર હોં”. [તિર્મિઝી : ૪૭૬, અન અબી હુરૈરહ ❀]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુક્ર વ શિક્ર કા નતીજા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો ભી અલ્લાહ કે સાથ શરીક ઠેહરાએગા, ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા ને જન્નત હરામ કરદી હૈ ઔર ઉસ કા ઠિકાના જહન્નમ હૈ ઔર એસે ઝાલિમોં કા કોઈ મદદગાર નહીં હૈ”. [સુર-એ-માઈદા : ૭૨]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ચીઝેં ખત્મ હોને વાલી હેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો કુછ તુમ્હારે પાસ (દુનિયા મેં) હૈ વો (એક દિન) ખત્મ હો જાએગા ઔર જો અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ વો હમેશા બાકી રેહને વાલા હૈ”. [સુર-એ-નહલ : ૯૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

રૂસ્વાઈ કા અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન બંદે કો એસી શરમિંદગી લાહિક હોગી કે વો પુકાર ઉઠેગા: યા રબ! આપ મુજે જહન્નમ મેં ભેજ દેં યે મેરે લિયે ઇસ ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ સે ઝિયાદા આસાન હૈ, જો મુજે અબ પહુંચ રહી હૈ, હાલાંકે ઉસ કો માલૂમ હોગા કે ઇઝાબ મેં કિતના સખ્ત અઝાબ હૈ”. [મુસ્તદરક હાકિમ : ૮૭૨૦, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ❀]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઈરકુનિસા (Sciatica) કા ઇલાજ

હઝરત અનસ બિન માલિક ❀ ફરમાતે હેં કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે ઈરકુનિસા કા ઇલાજ અરબી બકરી (દુંબે) કી ચક્તી હૈ, જિસે પિધલાયા જાએ, ફિર ઉસ કે તીન હિસ્સે કિએ જાએ ઔર રોઝાના એક હિસ્સા નહાર મુંહ પિયા જાએ. [ઇબ્ને માજા : ૩૪૬૩]

ફાયદા: દુંબે કી દુમ પર ગોલ ઉભરી હુઈ ચરબી કે હિસ્સે કો ચક્તી કહતે હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અબૂઝર ❀ કો નસીહત ફરમાઈ કે કુર્આને કરીમ કી તિલાવત ઔર અલ્લાહ કે ઝિક્ર કા એહતેમામ કિયા કરો, ઇસ અમલ સે આસમાનોં મેં તુમ્હારા ઝિક્ર હોગા ઔર યે અમલ ઝમીન મેં તુમ્હારે લિયે હિદાયત કા નૂર હોગા. [બૈહકી ફી શોઅબિલ ઇમાન : ૪૭૩૭, અન અબી ઝર ❀]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

(११) मुहर्मुल हुराम

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

हजरत नूह عليه السلام

हजरत आदम عليه السلام की वफात के एक हज़ार बरस तक लोग अल्लाह तआला की तौहीद पर काईम थे, फिर बाज़ नेक बंदों के छन्देकाल के बाद लोगों ने उन के मुजस्समे बना लिये और धीरे धीरे उन की पूजा शुरु हो गयी. इस तरह पूरे अरब व अजम में शिर्क व भुतपरस्ती की बुनियाद पड़ गयी. जब लोग अल्लाह तआला की ईबादत छोड़ कर शिर्क व भुतपरस्ती में मुग्तला हो गये, तो उन की हिदायत के लिये अल्लाह तआला ने हजरत नूह عليه السلام को नबी व रसूल बना कर भेजा. हजरत नूह عليه السلام का शुमार दुनिया के अजीम तरीन अंबिया में होता है. वो सब से पहले नबी और रसूल हैं. हजरत ईदरीस عليه السلام की तीसरी पुस्त में हजरत आदम عليه السلام की वफात के एक हज़ार पन्चीस साल बाद दज्जल व कुरात की वादी के दरमियान मुल्के ईराक में पैदा हुये. अल्लाह तआला ने कुर्आने पाक में ४३ मकाम पर उन का तज़क़िरा फ़रमाया है.

नंबर (२) : अल्लाह की कुदरत

बादल

अल्लाह तआला तेज़ हवाओं के ज़रिये बिजरे हुये बादलों को फ़िज़ा में जमा कर के एक दूसरे से मिला देता है, फिर उन बादलों को बरफ़ के पहाड़ों की शकल दे देता है, जिन की मोटाई सैकड़ों फ़िट हो जाती है. इन बिजरे हुये बादलों को बरफ़ के पहाड़ों की शकल में जमा करना और तबारी बादलों को फ़िज़ा में रोके रचना, फिर कभी उन को औलों की शकल में गिरा कर ज़मीन पर तबाही मचा देना और कभी पानी की शकल में बरसा कर पेड़ पौधों का उगाना अल्लाह तआला की कुदरत की कितनी बड़ी निशानी है.

नंबर (३) : एक कर्ज़ के बारे में

बीवी की वरासत में शौहर का हिस्सा

कुर्आन में अल्लाह तआला फ़रमाता है: “तुम्हारे लिये तुम्हारी बीवीयों के छोड़े हुये माल में से आधा हिस्सा है, जब के उन की कोई औलाद न हो, और अगर उन की औलाद हो, तो तुम्हारी बीवीयों के छोड़े हुये माल में यौथाई हिस्सा है (तुम्हें ये हिस्सा) उन की वसियत और कर्ज़ अदा करने के बाद मिलेगा”

[सूर-अ-निसा : १२]

नंबर (४) : एक सुन्नत के बारे में

वुज़ू का पानी ખડે હો કર પીના

हजरत हुसैन عليه السلام बयान करते हैं के उन के वालिद हजरत अली عليه السلام ने वुज़ू किया और वुज़ू का बया हुआ पानी ખડે હોकर પिया. मैं ने तअज्जुब किया! मुझे देखा और कहा के तअज्जुब की क्या बात है? मैं ने रसूलुल्लाह ﷺ को इसी तरह करते हुये देखा है.

[नसई: ८५]

झपटा: वुज़ू से बया हुआ पानी और आबे तमलमकड़े होकर पिना सुन्नत है.

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

શુક્રિયા અદા કરને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ કે સાથ ભલાઈ કા મામલા ક્રિયા, ગયા ઔર ફિર ઉસ ને ભલાઈ કરને વાલે કો ((كَرَّاهَا وَكَرَّاهَا)) કેહ દિયા, તો ગોયા ઉસ ને શુક્રિયા કા હક અદા કર દિયા”.

[તિર્મિઝી : ૨૦૩૫, અન ઉસામા બિન ઝૈદ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

જૂટી ગવાહી શિર્ક કે બરાબર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જૂટી ગવાહી અલ્લાહ કે સાથ શિર્ક કરને કે બરાબર હૈ” . યે બાત રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને તીન દફા ઇરશાદ ફરમાઈ.”

[અબૂ દાવિદ ૩૫૯૮, અન ખુરૈમ બિન કાતિક ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કો મક્સદ ન બનાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ કા મક્સદ દુનિયા કમાના હો ઔર વો ઉસી કે લિયે સફર કરતા હો, ઉસી કા ખયાલ દિલ મેં રેહતા હો, તો અલ્લાહ તઆલા ગરીબી ઔર ભૂક કા ડર ઉસ કી આંખો કે સામને કર દેતે હૈં (હર વક્ત ઇસ સે ડરતા હૈં કે આમદની તો બહુત કમ હૈ! કયા હોગા? કેસે ગુઝારા હોગા?) ઔર ઉસ કે ઔકાત કો ઇસી ફિક મેં પરેશાન કર દેતે હૈં ઔર મિલતા ઉતના હી હૈં જિતના મુકદ્દર મેં હોતો હૈ”.

[તરગીબ વ તરહીબ : ૨૪૬૩, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કા ઝલઝલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ લોગો! અપને રબ સે ડરો બેશક કયામત કા ઝલઝલા બડી હી હોલનાક ચીઝ હૈ! જિસ રોઝ તુમ ઉસ ઝલઝલે કો દેખોગે, તો યે હાલ હોગા કે હર દૂધ પિલાને વાલી ઔરત અપને દૂધ પીતે (બચ્ચે કો) ભૂલ જાએગી ઔર તમામ હમલ વાલી ઔરતેં અપના હમલ ગિરા દેંગી, ઔર તુમ લોગોં કો નશે કી સી હાલત મેં દેખોગે; હાલાંકે વો નશે કી હાલત મેં ન હોંગે, લેકિન અલ્લાહ તઆલા કા અઝાબ બડા હી સખ્ત હૈ”.

[સુર-એ-હજ : ૧ તા ૨]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બીમારી સે બચને કી તદબીર

હઝરત જાબિર ﷺ બયાન કરતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે બરતનોં કો ઢાંક દિયા કરો ઔર મશકીઝે (યાની બરતન વગૈરા) કે મુંહ બંદ કર દિયા કરો, ક્યોંકિ સાલ મેં એક ઔસી રાત આતી હૈ, જિસ મેં વબા ઉતરતી હૈ પસ જિસ બરતન યા મશકીઝે કા મુંહ ખુલા રહતા હૈ તો ઉસ મેં દાખિલ હો જાતી હૈ.

[મુસ્લિમ : ૫૨૫૫]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! તુમ કઈ ગુના બઢા કર સૂદ મત ખાયા કરો ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો તાકે તુમ કામયાબ હો જાઓ”.

[સુર-એ-આલે ઇમરાન : ૧૩૦]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૨) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હજરત નૂહ عليه السلام કી દાવત

જબ લોગોં કી નાફરમાની ઔર ખુત પરસ્તી દુનિયા મેં આમ હો ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી હિદાયત વ રહેનુમાઈ કે લિયે હજરત નૂહ عليه السلام કો નબી બનાયા. ઉન્હોંને લોગોં કો નસીહત કરતે ઔર દીન કી દાવત દેતે હુએ ફરમાયા: તુમ સિફ અલ્લાહ કી ઇબાદત વ બંદગી કરો, વો તુમ્હારે ગુનાહોં કો માફ કર દેગા. ઇસ નસીહત કો સુન કર કૌમ કે સરદારોં ને જવાબ દિયા: હમ તુમ્હે રસૂલ નહીં માનતે, ક્યોંકિ તુમ હમારે હી જૈસે આદમી હો નીઝ તુમ્હારી પૈરવી જલ્લીલ વ હકીર ઔર કમ દજેં કે લોગોં ને કર રખી હૈ. હજરત નૂહ عليه السلام ને ફરમાયા: અલ્લાહ તઆલા કે યહાં સઆદત વ નેક બપ્તી કા દારોમદાર દૌલત પર નહીં, બલ્કે અલ્લાહ કી રજામંદી ઔર ઇપ્લાસે નિયત પર હૈ. મેં તુમ્હેં યે દાવત માલ વ દૌલત કી ઉમ્મીદ પર નહીં, બલ્કે અલ્લાહ કે હુકમ ઔર ઉસ કી રજા કે લિયે દે રહા હૂં, વહી મેરી મેહનત કા અજ વ સવાબ અતા ફરમાએગા. ગર્ઝ હજરત નૂહ عليه السلام દિન રાત ઇન્કિરાદી વ ઇજિતમાઈ ઔર ખુસૂસી વ ઉમૂમી તૌર પર એક તવીલ અસેં તક કૌમ કો શિર્ક વ કુફ્ર ઔર અલ્લાહ તઆલા કી નાફરમાની સે ડરાતે રહે, મગર વો બાઝ તો કયા આતે; બલ્કે ઉલ્ટા અજાબે ઇલાહી કા મુતાલબા કરને લગે.

નંબર (૨) : હુઝૂર عليه السلام કા મોઅજિઝા

દરખ્ત કા હુઝૂર عليه السلام કો ઇતેલા દેના

એક મરતબા કિસી ને હજરત મસરૂક રહ. સે પૂછા કે જિસ રાત જિન્નાતોં ને હુઝૂર عليه السلام કા કુર્આન સુના થા, ઉસ રાત આપ عليه السلام કો જિન્નાતોં કી હાઝરી કી ઇતેલા કિસ ને દી થી? તો હજરત મસરૂક રહ. ને ફરમાયા: મુજે હજરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્ઊદ رضي الله عنه ને ખબર દી હૈ કે ઉસ રાત રસૂલુલ્લાહ عليه السلام કો જિન્નાતોં કે બારે મેં એક દરખ્ત ને બતાયા થા.

[બુખારી : ૩૮૫૯]

નંબર (૩) : એક ફઝલ કે બારે મેં

નમાઝી પર જહન્નમ કી આગ હરામ હૈ

રસૂલુલ્લાહ عليه السلام ને ફરમાયા: “જો શખ્સ પાંચોં નમાઝોં કી ઇસ તરહ પાબંદી કરે કે વુઝૂ ઔર અવકાત કા એહતેમામ કરે, રૂકૂઅ ઔર સજ્દા અચ્છી તરહ કરે ઔર ઇસ તરહ નમાઝ પઢે ને કો અપને ઝિમ્મે અલ્લાહ તઆલા કા હક સમજે, તો ઉસ આદમી કો જહન્નમ કી આગ પર હરામ કર દિયા જાએગા”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૭૮૮૨, અન હંઝલા ઉસેદી رحمته الله عليه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

જહાલત સે પનાહ માંગને કી દુઆ

જહાલત સે બચને કે લિયે ઇસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે:

﴿أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾

તર્જમા : અલ્લાહ કી પનાહ માંગતા હૂં ઇસ બાત સે કે મેં જાહિલોં મેં સે હો જાઉં.

[સુર-એ-બકરહ : ૬૭]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

નેઅમત કે મિલને પર અલ્હમ્દુલિલ્લાહ કેહના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ અલ્લાહ તઆલા કિસી બંદે કો કિસી નેઅમત સે સરફરાઝ ફરમાએ ઓર વો ઉસ પર ((الْحَمْدُ لِلَّهِ)) કહે, તો જો ઉસ ને હાસિલ કિયા હૈ ઉસ સે ભી બેહતર દિયા જાએગા”.

[ઇબ્ને માજા : ૩૮૦૫, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ કે સાથ શરીક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી કો શરીક કરેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર જન્મત હરામ કર દેગા ઓર ઉસ કા ઠિકાના જહન્નમ હૈ ઓર એસે ઝાલિમોં કા કોઈ મદદગાર નહીં હોગા”.

[સૂર-એ-માઈદા : ૭૨]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ચાહને વાલોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો કોઈ (સિર્ફ) દુનિયા હી ચાહતા હૈ, તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં જિતના ચાહતે હૈં, જલ્દ દે દેતે હૈં, ફિર હમ ઉસ કે લિયે દોઝખ મુકર્રર કર દેતે હૈં, જિસ મેં ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ કે સાથ ઢંકેલ દિયે જાએંગે”.

[સૂર-એ-બની ઇસરાઈલ : ૧૮]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્મતિયોં કા હાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જન્મત મેં લોગ ખાએંગે ઓર પિએંગે, લેડિન ન તો પેશાબ પાખાના કરેંગે ઓર ન હી નાક છીકેંગે, બલ્કે ઉન કા પાના ઇસ તરહ હઝમ હોગા કે ડકાર આએગી, જિસ સે મુશ્ક કી ખુશબૂ ફેલેગી ઓર ઉન કો અલ્લાહ કી એસી તસ્બીહ ઓર તક્બીર બતાઈ જાએગી જિસ કો પઢના ઇતના આસાન હોગા, જિતના દુનિયા મેં તુમ્હારે લિએ સાંસ લેના આસાન હોતા હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૭૧૫૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઝબાન પર મિસ્વાક કરના

હઝરત અબૂ મૂસા અશ્શઅરી ﷺ ફરમાતે હૈં કે મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ મિસ્વાક કર રહે થે ઓર મિસ્વાક કો ઝબાન પર રગળ રહે થે, ઓર અમ્ અમ્ કર રહે થે. [નસઈ: ૩] ફાયદા : ઇસ તરહ મિસ્વાક કરના કે ઝબાન કે આખરી કિનારે યાની હલક તક જાએ, ફંસે હુએ બલ્ગમ કો નિકાલને ઓર દૂર કરને મેં મુફીદ હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ વફાત પાજાએ, તો ઉસે અપને ઘર મેં દેર તક ન રોકો, ઉસ કો જલ્દ દફન કરો ઓર દફનાને કે બાદ ઉસ કે સર કી તરફ (ખડે હોકર) સૂર-એ-બકરહ કા શુર હિસ્સા ઓર ઉસ કે પાંવ કી તરફ (ખડે હોકર) સૂર-એ-બકરહ કા આખરી હિસ્સા પઢો.

[બિહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૮૮૮૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﷺ]

ફાયદા : શુર હિસ્સે સે મુરાદ اَلْم سے مُفْلِحُونَ તક ઓર આખરી હિસ્સે સે મુરાદ ((اٰمِنْ الرَّسُوْلُ سَ فَإِنْصَرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِيْنَ)) તક હૈ.

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૩ મુહર્રમુલ હરામ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

કૌમે નૂહ પર અલ્લાહ કા અઝાબ

હઝરત નૂહ عليه السلام સાહે નૌ સૌ સાલ તક અપની કૌમ કો દાવત દેતે રહે ઔર કૌમ કે અફરાદ બાર બાર અઝાબ કા મુતાલબા કરતે રહે, સાથ હી અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત નૂહ عليه السلام કો ખબર દી કે અબ મૌજૂદા ઈમાન વાલોં કે અલાવા કોઈ ઔર ઈમાન નહીં લાએગા. તો ઉન્હોંને દુઆ કી: ઐ અલ્લાહ! અબ ઈન બદબખ્તોં પર ઐસા અઝાબ નાઝિલ ફરમા કે એક ભી કાફિર વ મુશ્રિક ઝમીન પર ઝિંદા ન બચે. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી દુઆ કબૂલ ફરમા લી ઔર હુકમ દિયા કે તુમ હમારી નિગરાની ઔર હુકમ કે તહત એક કશ્તી તૈયાર કરો, ચુનાંચે એક કશ્તી તૈયાર કી ગઈ, ફિર અલ્લાહ તઆલા કે હુકમ સે ઝમીન વ આસ્માન સે પાની કે દહાને ખુલ ગએ, ઔર દેખતે હી દેખતે ઝમીન પર પાની હી પાની જમા હો ગયા, ઉસ વકત હઝરત નૂહ عليه السلام બહુકમે ખુદાવંદી મોમિનીન ઔર જાનદારોં મેં સે એક એક જોડે કો લે કર કશ્તી મેં સવાર હો ગએ, બાકી તમામ કાફિર વ મુશ્રિક પાની કે ઈસ તૂફાન મેં હલાક હો ગએ, છ: મહીને કે બાદ કશ્તી ૧૦ મુહર્રમુલહરામ કો જૂદી પહાડ પર ઠેહરી તો હઝરત નૂહ عليه السلام અહલે ઈમાન કો લેકર અમન વ સલામતી કે સાથ ઝમીન પર ઉતરે ઔર ફિર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હીં સે દુનિયા કી આબાદી કા દોબારા સિલસિલા શુરૂ ફરમાયા, ઈસી લિયે આપ કો “આદમે સાની” કહા જાતા હૈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

ઝમ ઝમ કા પાની

અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયા મેં સમંદર, જીલ, ઓલે, બારિશ ઔર ચશ્મોં કા પાની પૈદા ફરમાયા હૈ, લેકિન ઝમ ઝમ કા પાની પૈદા કર કે અપની કુદરત કા ઝબરદસ્ત ઈઝહાર ફરમાયા હૈ, દીગર પાની કી તરહ ઈસ મેં ભી પ્યાસ બુજાને કી સલાહિયત હૈ લેકિન પ્યાસ બાત યે હૈ કે ઈસ મેં ભૂક મિટાને ઔર બીમારી સે શિકા દેને કી ભરપૂર સલાહિયત મૌજૂદ હૈ. દીગર પાની બહુત જલ્દી સડ કર નાકાબિલે ઈસ્તેમાલ હો જાતા હૈ, લેકિન ઝમ ઝમ કા પાની સડને ઔર ખરાબ હોને સે હમેશા મહફૂઝ રહતા હૈ. ઈસ પાની મેં ભૂક, પ્યાસ મિટાને ઔર બીમારિયોં સે શિકા દેને કી સલાહિયત પૈદા કરના, અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી બડી નિશાની હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

હજ કિન લોગોં પર ફર્જ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ કે વાસ્તે ઉન લોગોં કે ઝિમ્મે બૈતુલ્લાહ કા હજ કરના (ફર્જ) હૈ, જો વહાં તક પહુંચને કી તાકત રખતા હો”.
[સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૯૭]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

દાઈ કરવટ સોના

હઝરત બર્રા બિન આઝિબ રહી બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ જબ બિસ્તર પર તશરીફ લાતે, તો દાઈ કરવટ પર આરામ ફરમાતે”.

[બુખારી : ૬૩૧૫]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સખાવત ઇખ્તિયાર કરના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા સખી હૈં ઓર સખાવત કો પસંદ કરતા હૈં. અચ્છે અખ્લાક કો પસંદ કરતા હૈં ઓર બુરે અખ્લાક કો ના પસંદ કરતા હૈં”.

[ફઝૂલ ઉમ્માલ : ૪૩૫૦૦, અન તલહા બિન ઉબૈદુલ્લાહ રહી]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કોઈ ચીઝ ઐબ બતાએ બગૈર બેચના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ કોઈ ઐબદાર ચીઝ ઉસ કો ઐબ બતાએ બગૈર બેચેગા, વો બરાબર અલ્લાહ કી નારાઝગી મેં રહેગા ઓર ફરિશ્તે ઉસ પર લાનાત કરતે રહેંગે”.

[ઇબ્ને માજા : ૨૨૪૭, અન વાસિલા બિન અસા રહી]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી નેઅમતોં કા ખુલાસા

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે જિસ શખ્સ કો સિહત વ તંદુરસ્તી હાસિલ હો, ઓર અપને ઘર વાલોં કી તરફ સે ઉસ કા દિલ મુતમઈન હો ઓર એક દિન કા ખાના ઉસ કે પાસ મૌજૂદ હો, તો સમજ લો કે દુનિયા કી તમામ નેઅમત ઉસ કે પાસ મૌજૂદ હૈં”.

[ઇબ્ને માજા : ૪૧૪૧, અન ઉબૈદુલ્લાહ બિન મિહસન રહી]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કી નેઅમત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “બેશક અહલે જન્નત (એશ વ રાહત કે) મઝે લે રહે હોંગે, વો ઓર ઉન કી બીવિયાં સાચોં મેં મસહેરિયોં પર તકિયે લગાએ બૈઠે હોંગે ઓર ઉન કે લિયે ઉસ જન્નત મેં હર કિસ્મ કે મેવે હોંગે ઓર જો વો તલબ કરેંગે ઉન કો મિલેગા”.

[સૂર-એ-યાસીન : ૫૫ તા ૫૭]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઐતૂન કે તેલ કે ફ્વાઈદ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “ઐતૂન કા તેલ ખાઓ ઓર ઉસે લગાઓ, ક્યોં કિ ઉસ મેં સત્તર બીમારિયોં સે શિકા હૈં, જિન મેં સે એક કોઢ ભી હૈં”.

[ફઝૂલ ઉમ્માલ : ૨૮૨૮૫, અન અબી હુરૈરા રહી]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “એ ઇમાન વાલોં! અલ્લાહ સે ડરતે રહો જૈસા કે ઉસ સે ડરને કા હક હૈં ઓર મરતે દમ તક ઇસ્લામ પર કાઈમ રહના”.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન : ૧૦૨]

ਸਿਰ੍ਹਿ ਪਾਂਧ ਮਿਨਟ ਕਾ ਮਦਰਸਾ ਕੁਆਨਿ ਵ ਹਦੀਸ ਕੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਮੇਂ

੧੪ ਮੁਹਰਰਮੁਲ ਹਰਾਮ

ਨੰਬਰ (੧) : ਈਸ਼ਵਾਮੀ ਤਾਰੀਖ

ਕੀਮੇ ਆਦ

“ਆਦ” ਅਰਥ ਕੀ ਏਕ ਕਦੀਮ ਤਰੀਨ ਕੀਮ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ, ਈਸ ਕਾ ਜ਼ਿਕ ਕੁਆਨੇ ਪਾਕ ਮੇਂ ੨੫ ਮਰਤਬਾ ਆਯਾ ਹੈ, ਯੇ ਕੀਮ ਜੂਨੂਬੀ ਅਰਬ ਮੇਂ ਆਯਾਦ ਥੀ ਔਰ ਅਮਾਨ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਧਮਨ ਤਕ ੧੩ ਬਿਰਾਦਰਿਯੋਂ ਮੇਂ ਫੈਲੀ ਚੁੱਠੀ ਥੀ, ਉਨ ਕੇ ਮੁਲਕ ਕੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਧਮਨੀ ਸ਼ਹਰ “ਹਜਰ ਮੀਤ” ਥੀ, ਉਸ ਕਾ ਜਮਾਨਾ ਹਜਰਤ ਨੂਹ ਫਿਰਕਿ ਕੇ ਤਕਰੀਬਨ ਧਾਰ ਸੌ ਸਾਲ ਆਦ ਔਰ ਹਜਰਤ ਈਸਾ ਫਿਰਕਿ ਕੇ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਪੇਹਲੇ ਕਾ ਹੈ। ਯੇ ਅਪਨੇ ਜਮਾਨੇ ਕੀ ਤਾਕਤਵਰ ਕੀਮ ਥੀ ਔਰ ਫਿਰਨੇ ਤਾਮੀਰ ਮੇਂ ਭੜੀ ਮਫ਼ਾਰਤ ਰਖਤੀ ਥੀ, ਪਛਾੜੀ ਕੇ ਤਰਾਸ਼ ਕਰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਈਮਾਰਤੇ ਬਨਾਨਾ ਉਨ ਕਾ ਮਹਬੂਬ ਮਸ਼ਗਲਾ ਥਾ, ਯੇ ਕੀਮ ਮਾਲ ਵ ਦੌਲਤ ਕੇ ਨਸ਼ੇ ਮੇਂ ਐਸ਼ ਪਰਸ਼ਤੀ ਮੇਂ ਮੁਬਤਲਾ ਛੋ ਗਠੀ ਥੀ, ਕਮਜ਼ੋਰੀਂ ਪਰ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਨਾ, ਹਕ ਭਾਤ ਕੀ ਮੁਖਾਲਫ਼ਤ ਔਰ ਮਾਲ ਵ ਦੌਲਤ ਔਰ ਅਪਨੀ ਤਾਕਤ ਪਰ ਧਮੰਤ ਕਰਨਾ ਉਨ ਕੀ ਫ਼ਿਤਰਤ ਬਨ ਗਠੀ ਥੀ, ਜਬ ਉਸ ਕੀਮ ਕੀ ਜ਼ੁਲਮ ਵ ਜ਼ਯਾਦਤੀ ਔਰ ਸ਼ਿਰ੍ਹਿ ਵ ਭੁਤ ਪਰਸ਼ਤੀ ਹਦ ਸੇ ਭਫ਼ ਗਠੀ, ਤੋ ਅਲਵਾਹ ਤਆਲਾ ਨੇ ਹਜਰਤ ਚੁਦ ਫਿਰਕਿ ਕੋ ਨਬੀ ਬਨਾ ਕਰ ਉਨ ਕੀ ਲਿਦਾਖਤ ਕੇ ਲਿਖੇ ਲੇਖਾ।

ਨੰਬਰ (੨) : ਫ਼ੁਜ਼ੂਰ ਫਿਰਕਿ ਕਾ ਮੋਅਜ਼ਿਜ਼ਾ

ਫ਼ੁਜ਼ੂਰ ਫਿਰਕਿ ਕੇ ਪਸੀਨੇ ਕੀ ਪੁਸ਼ਬੂ

ਹਜਰਤ ਅਨਸ ਫਿਰਕਿ ਫ਼ਰਮਾਤੇ ਹੈਂ “ਏਕ ਦਿਨ ਰਸੂਲੁਲਾਹ ਫਿਰਕਿ ਹਮਾਰੇ ਧਛਾਂ ਤਸ਼ਰੀਫ਼ ਲਾਏ ਔਰ ਕੈਲੂਲਾ ਫ਼ਰਮਾਯਾ, ਜਬ ਆਪ ਫਿਰਕਿ ਕੋ ਪਸੀਨਾ ਆਯਾ, ਤੋ ਮੇਰੀ ਵਾਲਿਦਾ ਏਕ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ਲਾਓ ਔਰ ਪਸੀਨਾ ਪੌਂਛ ਕਰ ਜਮਾ ਕਰਨੇ ਲਗੀ, ਈਸ ਦੌਰਾਨ ਆਪ ਫਿਰਕਿ ਕੀ ਆਂਧ ਖੁਲ ਗਠੀ, ਆਪ ਫਿਰਕਿ ਨੇ ਪੁੱਛਾ: ਉਮਮੇ ਸੁਲੈਮ ! ਤੁਮ ਯੇ ਕਯਾ ਕਰ ਰਹੀ ਛੋ? ਉਨ੍ਹਾਂਨੇ ਅੱਜ਼ ਕਿਆ: ਮੈਂ ਆਪ ਕੇ ਪਸੀਨੇ ਕੋ ਜਮਾ ਕਰ ਰਹੀ ਛੁੰ, ਤਾਕੇ ਹਮ ਈਸੇ ਪੁਸ਼ਬੂ ਕੇ ਤੌਰ ਪਰ ਈਸ਼ੇਮਾਲ ਕਰੇਂ”.

[ਮੁਸ਼ਿਖ਼ਮ : ੬੦੫੫]

ਨੰਬਰ (੩) : ਏਕ ਫ਼ੌਜ ਕੇ ਭਾਰੇ ਮੇਂ

ਸ਼ੌਹਰ ਕੀ ਵਰਾਸਤ ਮੇਂ ਭੀਵੀ ਕਾ ਹਿਸ਼ਸਾ

ਕੁਆਨਿ ਮੇਂ ਅਲਵਾਹ ਤਆਲਾ ਫ਼ਰਮਾਤਾ ਹੈ: “ਓਨ ਔਰਤਾਂ ਕੇ ਲਿਖੇ ਤੁਮ੍ਹਾਰੇ ਛੋੜੇ ਫ਼ੁਏ ਮਾਲ ਮੇਂ ਯੋਥਾਓ ਹਿਸ਼ਸਾ ਹੈ, ਜਬ ਕੇ ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ ਕੋਓ ਔਲਾਦ ਨ ਛੋ ਔਰ ਅਗਰ ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ ਔਲਾਦ ਛੋ, ਤੋ ਉਨ ਕੇ ਲਿਖੇ ਤੁਮ੍ਹਾਰੇ ਛੋੜੇ ਫ਼ੁਏ ਮਾਲ ਮੇਂ ਆਠਵਾਂ ਹਿਸ਼ਸਾ ਹੈ (ਉਨ ਕੋ ਯੇ ਹਿਸ਼ਸਾ) ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ ਵਸਿਯਤ ਔਰ ਕੱਲ ਕੋ ਅਦਾ ਕਰਨੇ ਕੇ ਆਦ ਮਿਲੇਗਾ”.

[ਸੂਰ-ਅ-ਨਿਸਾ : ੧੨]

ਨੰਬਰ (੪) : ਏਕ ਸੁਨਾਤ ਕੇ ਭਾਰੇ ਮੇਂ

ਸੁਭਲ ਕੇ ਵਕਤ ਕੀ ਦੁਆ

ਰਸੂਲੁਲਾਹ ਫਿਰਕਿ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਯਾ: “ਜਬ ਤੁਮ ਸੁਭਲ ਕਰੋ ਤੋ ਯੇ ਦੁਆ ਪਛੋ:

(اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ نَحْيَا وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ النُّشُورُ)

ਤਰਜਮਾ: ਐ ਅਲਵਾਹ! ਹਮ ਨੇ ਤੇਰੀ ਹੀ ਮਦਦ ਸੇ ਸੁਭਲ ਕੀ ਔਰ ਤੇਰੀ ਹੀ ਮਦਦ ਸੇ ਸ਼ਾਮ ਕੀ, ਤੇਰੀ ਹੀ (ਮੜੀ ਸੇ) ਹਮ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੀ ਹੀ ਮੜੀ ਸੇ ਹਮ ਮਰੇਂਗੇ ਔਰ ਤੇਰੇ ਹੀ ਪਾਸ (ਕਯਾਮਤ ਕੇ ਦਿਨ) ਉਠ ਕਰ ਜਾਨਾ ਹੈ”.

[ਅਮਲੁਲ ਯੌਮ ਵਲ ਵੈਲਲ ਵਿਓਬਨੇ ਸਿਨੀ : ੩੫, ਅਨ ਅਭੀ ਫ਼ੁਰੈਰਾ ਫਿਰਕਿ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

ઈસ્તેખારા કરના નેક બખ્તી કી અલામત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઈબ્ને આદમ કી નેક બખ્તી ઔર સઆદત મેં સે યે હૈ, કે વો અલ્લાહ તઆલા સે અપને કામોં મેં ઈસ્તેખારા કરે ઔર આદમી કી બદ બખ્તી મેં સે યે હૈ, કે અલ્લાહ તઆલા સે ઈસ્તેખારા કરના છોડ દે”.

[મુસ્તદરક : ૧૮૦૩, અન સઅદ બિન અબી વક્કાસ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઝકાત ન દેને કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ સોના યા ચાંદી જમા કર કે રખતે હૈં ઔર ઉસ કો અલ્લાહ તઆલા કે રાસ્તે મેં ખર્ચ નહીં કરતે (ઝકાત અદા નહીં કરતે), આપ ઉન કો દર્દનાક અજાબ કી ખબર સુના દીજિએ કે જિસ દિન ઉસ સોને ચાંદી કો આગ મેં તપાયા જાએગા, ફિર ઉસ સે ઉન કી પેશાનિયાં ઔર ઉન કે પેહલુઓં ઔર ઉન કી પીઠોં કો દાગા જાએગા (ઔર) કહા જાએગા, યહી હૈ વો (સોના ચાંદી), જિસ કો તુમને અપને લિયે જમા કિયા થા, તો (અબ) અપને જમા કિયે હુએ કા મજા ચખો”.

[સૂર-એ-તૌબા : ૩૪ તા ૩૫]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

માલ વ ઔલાદ દુનિયા કી ઝીનત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “માલ ઔર ઔલાદ યે સિર્ફ દુનિયા કી ઝિંદગી કી એક રૌનક હૈ ઔર (જો) નેક આમાલ હમેશા બાકી રેહને વાલે હૈં, વો આપ કે રબ કે નઝદીક સવાબ ઔર બદલે કે એતેબાર સે ભી બેહતર હૈં ઔર ઉમ્મીદ કે એતેબાર સે ભી બેહતર હૈં”. (લિહાજા નેક અમલ કરને કી પૂરી કોશિશ કરની ચાહિયે ઔર ઉસ પર મિલને વાલે બદલે કી ઉમ્મીદ રખની ચાહિયે).

[સૂર-એ-કહફ : ૪૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમ કી ગરમી

હઝરત ઉમર ﷺ બયાન કરતે હૈં કે જિબ્રઈલ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે કહા: “મુજે ઉસ જાત કી કસમ જિસ ને આપ કો હક કે સાથ ભેજા હૈ! અગર જહન્નમ સે એક સૂઈ કે નાકે કે બરાબર સૂરાખ કર દિયા જાએ, તો ઉસ કી ગરમી સે રૂએ ઝમીન પર રેહને વાલે સબ મર જાઓ”.

[તબરાની ઔસત : ૨૬૮૩]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બવાસીર ઔર જોડોં કે દર્દ કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અજર ખાઓ, કયોં કિ યે બવાસીર કો ખત્મ કરતા હૈ ઔર જોડોં કે દર્દ મેં મુકીદ હૈ”.

[કિસ્ટલ ઉમ્માલ : ૨૮૨૭૬, અન અબી ઝર ﷺ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ﷺ ફરમાતે હૈં: “મેરે ખલીલ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુજે ત્રીન ચીઝોં કી વસિયત ફરમાઈ હૈ, મેં ઉન કો મરતે દમ તક નહીં છોડૂંગા: (૧) હર મહીને ત્રીન નફલી રોઝે રખને કી (૨) નમાઝે યાશત (કમ અઝકમ) દો રકાતોં પઢને કી (૩) સોને સે પેહલે વિત્ર પઢને કી”.

[બુખારી : ૧૧૭૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત હુદ ~~જી~~ કી દાવત

જબ કૌમે આદ શિર્ક વ બુત પરસ્તી મેં હદ સે બઢ ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત હુદ ~~જી~~ કો નબી બના કર ઉન કી હિદાયત કે લિયે ભેજા. ઉન્હોંને કૌમ કે લોગોં કો તૌહીદ વ ઈબાદતે ઈલાહી કી દાવત દી, શિર્ક વ બુત પરસ્તી ઔર લોગોં પર મુલ્મ વ ઝિયાદતી કરને સે મના ક્રિયા. કૌમ ને ઉન કી નસીહત કબૂલ કરને કે બજાએ જુટલાના શુરુ કર દિયા, હઝરત હુદ ~~જી~~ ને ઉન્હેં અલ્લાહ તઆલા કે અઝાબ સે ડરાયા તો વો લોગ મઝાક ઉડાતે હુએ કેહને લગે કે અગર તુમ અપની દાવત મેં સચ્ચે હો, તો હમારે પાસ અઝાબ લેકર આઓ. અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ હટ ધર્મી ઔર મુતાલબે પર તીન સાલ તક કહત સાલી કે અઝાબ મેં મુબતલા કર દિયા. જિસ કી વજહ સે ઉન કે બાગાત વ ખેતિયાં સબ બરબાદ હો ગઈ. ઈતની બડી તબાહી સે ઈબ્રત હાસિલ કરને કે બજાએ ઈસ બદબખ્ત કૌમ કી બગાવત વ સરકશી ઔર ઝિયાદા બઢ ગઈ, બિલ આબિર દોબારા અલ્લાહ તઆલા કા ગઝબ ભડક ઉઠા ઔર એક હફતે તક ચલને વાલી તૂફાની હવાઓં ને ઉન કા નામ વ નિશાન મિટા કર રખ દિયા. કૌમે આદ કી હલાકત કે બાદ હઝરત હુદ ~~જી~~ અહલે ઈમાન કો લેકર યમન કે શહર “હઝર મૌત” ચલે ગયે ઔર યહાં પચાસ સાલ તક દાવત વ તબ્લીગ કા ફરીજા દેને કે બાદ ૪૬૪ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઈન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

ઝમીન વ આસ્માન કો છે દિન મેં પૈદા કરના

કુર્આન કે બયાન કે મુતાબિક અલ્લાહ તઆલા ને સાતોં ઝમીન વ આસમાન ઔર ઉન કે દરમિયાન કી તમામ ચીજોં કો સિર્ફ છે દિન મેં પૈદા ફરમાયા ઔર ઈતને બડે કામ મેં ઉસે થકન ભી નહીં હૂઈ, જબ કે આજ કે તરક્કી યાફતા સાઈન્સી દૌર મેં બડી બડી મશીનોં કે ઝરિયે એક બિલિંગ બનાને મેં બરસોં લગ જાતે હૈં ઔર ઈસ કી તામીર મેં બડે બડે માહિર ઈન્જિનિયર ઔર સૈંકડોં મજદૂર કામ કરતે હૈં, મગર અલ્લાહ તઆલા ને તન્હા સાતોં ઝમીન વ આસમાન ઔર ઉન કે દરમિયાન કી તમામ ચીજોં કો સિર્ફ છે દિન મેં બના કર અપની ઝબરદસ્ત કુદરત કા મુઝાહરા ફરમાયા હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

અલ્લાહ હર એક કો દોબારા ઝિંદા કરેગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ હી વો હૈ જિસ ને તુમ કો પૈદા ક્રિયા ઔર વહી તુમ્હેં રોઝી દેતા હૈ ફિર (વક્ત આને પર) વહી તુમ કો મૌત દેગા ઔર ફિર તુમ કો વહી દોબારા ઝિંદા કરેગા”.

[સૂર-એ-ઝુમ : ૪૦]

ફાયદા : મરને કે બાદ અલ્લાહ તઆલા દોબારા ઝિંદા કરેંગે, જિસ કો “બઅસિ બઅદલ મૌત” કેહતે હૈં, ઈસ કે હક હોને પર ઈમાન લાના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

હુઝૂર ﷺ કે સલામ કા અંદાજ

હઝરત મિકદાદ رضي الله عنه જિક કરતે હૈ કે આપ ﷺ રાત કો તશરીફ લાતે ઔર ઇસ તરહ સલામ કરતે કે જાગને વાલા તો સુન લેતા ઔર સોને વાલા બેદાર ન હોતા. [મુસ્લિમ : ૫૩૬૨]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

ગુસ્સા દૂર કરને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ કિસી કો ગુસ્સા આએ તો વો **﴿اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ﴾** પઢ લે ગુસ્સા જતા રહેગા.” [મુસ્લિમ : ૬૬૪૬, અન સુલેમાન બિન સુરદ رضي الله عنه]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ક્તઅ રહમી કરને વાલા જન્મત સે મહરૂમ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્તઅ રહમી કરને વાલા જન્મત મેં દાખિલ નહીં હોગા.”

[મુસ્લિમ : ૬૫૨૦, અન હુબૈર બિન મુતઈમ رضي الله عنه]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

કૌન સા માલ બેહતર હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ સૂરજ નિકલતા હૈ, તો ઉસ કે દોનો જાનિબ દો ફરિશ્તે રોઝાના એલાન કરતે હૈ: ઐ લોગો! અપને રબ કી તરફ મુતવજ્જેહ હો જાઓ! જો માલ થોડા હો ઔર વો કાફી હો જાએ, વો બેહતર હૈ, ઉસ ઝિયાદા માલ સે જો અલ્લાહ તઆલા કે અલાવા દૂસરી ચીઝો મેં મશગૂલ કરદે.”

[મુસ્નદ અહમદ : ૨૧૨૧૪, અન અબી દર્દા رضي الله عنه]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

અહલે જહન્નમ કી તમન્ના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિસ દિન યે ગુનહગાર લોગ ફરિશ્તો કો દેખેંગે, ઉસ દિન ઉન કે લિયે કોઈ ખુશખબરી નહીં હોગી ઔર ઉન કી ખતરનાક શકલેં દેખ કર કહેંગે કે હમારે ઔર ઉન ફરિશ્તો કે દરમિયાન કોઈ આડ કાઈમ કર દી જાએ.” [સૂર-એ-હુરકાન : ૨૨]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

મેહંદી કા ઇસ્તેમાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બાલોં કે લિયે મેહંદી ઇસ્તેમાલ કરો, ક્યોંકિ યે તુમ્હારી જવાની, હુસ્ન વ જમાલ ઔર મર્દાના કુવ્વત કો બઢાતા હૈ.” [કઝૂલ ઉમ્માલ : ૧૭૩૦૦, અન અનસ رضي الله عنه]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ મેરે વો બંદો! જિન્હોને (કુફ વ શિર્ક કરકે) અપને ઉપર ઝયાદતી કર રખી હૈ, અલ્લાહ તઆલા કી રહમત સે માપૂસ ન હો જાઓ, યકીન જાનો અલ્લાહ તઆલા (ઇસલામ લાનેકી વજહસે) તમામ ગુનાહો કો માફ કરદેગા, યકીનન વો બડા બખ્શનેવાલા, બડા મહેરબાન હૈ.” [સૂર-એ-ઝમર : ૫૩]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

(१६) मुहर्मुल हराम

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

कौमे समूह

कौमे समूह का जिक्र कुर्आन मज्जद में २३ मरतबा आया है। कौमे आद की हलाकत के बाद ये अरब की मशहूर और कदीम तरीन कौम है। ईस का नसब हजरत नूह عليه السلام के भेटे साम से मिलता है, जिज्जल व शाम के दरमियान वाहिअे कुरा के मैदान में उन की आबादियां थी, जिन के पंडरात व निशानात आज भी मौजूद हैं। ईन का दाइल हुकूमत मदीना तैयबा से शिमाव की तरफ मकामे जिज्ज में था, जिसे अब “मदाईने सावेह” केहते हैं। ईस कौम का जमाना हजरत अब्राहीम عليه السلام से पेहले का है, ये अपने वक्त की मोहज्जब, तरक्की याफता, ताकतवर और बड़ी मालदार कौम थी, पहाड़ो को तराश कर बड़ी बड़ी इमारतें बनाना और संग तराशों को लारी मज्दूरी दे कर बड़े बड़े भुत बनवाना, ईन की जिंदगी का महबूब मशगला था, ईन के दिलों में भुतों की ईतनी अकीदत व मुहब्बत पैदा हो गई थी के अल्लाह तआला को छोड़ कर ईन्हीं की पूजा को अपनी नज्जत का जरिया समजने लगे थे। जब उस कौम की शिर्क व भुत परस्ती हद से बढ़ गई, तो अल्लाह तआला ने उन की सिदायत व ईस्लाह के लिये हजरत सावेह عليه السلام को रसूल बना कर भेजा।

नंबर (२) : हुजूर ﷺ का मोअजिजा

सब से बड़ा मोअजिजा कुर्आन है

कुर्आने करीम सब से बड़ा मोअजिजा है, जे आप ﷺ को दिया गया, जुद रसूलुल्लाह ﷺ दरमाते हैं: “जितने पैगंबर गुजरे हैं, उन में से हर ओक को जैसे जैसे मोअजिजे दिये गये, जिन को देण कर लोग ईमान लाओ (बाद के जमाने में उन का कोई असर न रहा) और मुज को जे मोअजिजा अल्लाह तआला ने दिया है वो “कुर्आन” है, जिस को वही के जरिये मुज पर उतारा है (ईस का असर कयामत तक बाकी रहेगा), तो मुजे उम्मीद है के कयामत के दिन मेरे मानने वालों की तादाद दूसरे पैगंबरों के मानने वालों से जियादा होगी”।

[बुखारी: ४८८१, अनअबी हुसैन रह]

नंबर (३) : ओक ईर्ज के बारे में

नमाज में डिबला की तरफ रुक करना

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: “तुम जहां कहीं भी रहो (नमाज में) अपने चेहरों को उसी (बेतुल्लाह शरीफ) की तरफ किया करो”।

[सूर-अ-बकरह: १४४]

(यानी: डिबले की तरफ रुक कर के नमाज अदा करना ईर्ज है।)

नंबर (४) : ओक सुन्नत के बारे में

शाम के वक्त की हुआ

रसूलुल्लाह ﷺ शाम के वक्त ये हुआ पढ़ते थे: ((اَمْسَيْنَا وَامْسَى الْمَلِكُ لِلّٰهِ. وَالْحَمْدُ كُلُّهَا))
لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ. لَا شَرِيكَ لَهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَآلِيهِ الصَّلَاةُ

તર્જમા : હમ ને ઔર પૂરી દુનિયા ને શામ કી અલ્લાહ કે લિયે, ઔર તમામ તારીફ અલ્લાહ કે લિયે હૈં, ઉસ કા કોઈ શરીફ નહીં, અલ્લાહ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં હૈં ઔર ઉસી કી તરફ લોટના હૈ.

[અલ અદબુલ મુકરદ્દ : ૬૦૪, અન અબી હુરૈરહ ✽]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

આગ બુજાને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “જબ તુમ (કહીં) આગ લગી હુઈ દેખો તો ((اللَّهُ أَكْبَرُ)) કહો ક્યોંકિ اللَّهُ કેહના ઉસ આગ કો બુજા દેતા હૈ”.

[અમલુલયૌમ વલ લૈલહ લિ ઇબ્ને સિની : ૨૮૪, અન અબુલ્લાહ બિન અમ ✽]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

તંગી કે ડર સે ફૈમિલી પ્લાનિંગ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “અપની ઔલાદ કો તંગી કે ડર સે કત્લ મત કરો, હમ ઉન કો ભી રિઝક દેંગે ઔર તુમ કો ભી, બેશક ઉન કા કત્લ બડા ગુનાહ હૈ”.

[સૂર-એ-બની ઇસરાઈલ : ૩૧]

ખુલાસા : મઆશી તંગી કે ડર સે બચ્ચોં કો માર ડાલના યા હમલ ગિરાના યા ઔર કોઈ તદબીર ઇખ્તિયાર કરના કે હમલ હી ન ઠહરે, યે સબ ગુનાહ ઔર હરામ હૈ.

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ચીઝેં ચંદ રોઝા હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “જો કુછ ભી તુમ કો દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ ચંદ રોઝા ઝિંદગી કે લિયે હૈ ઔર વો ઉસ કી રૈનક હૈ ઔર જો કુછ અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ, વો ઉસ સે કહીં ઝિયાદા બેહતર ઔર બાકી રહને વાલા હૈ. ક્યા તુમ લોગ ઇતની બાત ભી નહીં સમજતે?

[સૂર-એ-કસસ : ૬૦]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

અહલે જન્મત કો ખુશખબરી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “એક પુકારને વાલા જન્મતિયોં કો પુકાર કર કહેગા : તુમ હમેશા તંદુરસ્ત રહોગે, કભી બીમાર ન હોગે; તુમ હમેશા ઝિંદા રહોગે, કભી મૌત નહીં આએગી, તુમ હમેશા જવાન રહોગે; કભી બૂઢે નહીં હોગે, તુમ હમેશા ખુશહાલ રહોગે; કભી મોહતાજ ન હોગે”.

[મુસ્લિમ : ૭૧૫૭, અન અબી સઈદ વ અબી હુરૈરા ✽]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

પીલૂ સે ઇલાજ

હઝરત જાબિર રદિ. ફરમાતે હૈં કે હમ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ મકામે મહરુઝઝહરાન મેં થે, હમ પીલૂ ચુન રહે થે, આપ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ સ્યાહ રંગ કે પીલૂ ચુનો ઇસ લિયે કે વો ઝયાદા અચ્છે હોતે હૈં.

[ખુખારી : ૫૪૫૩]

ફાયદા : પીલૂ બલગમ કો દૂર કરતા હૈ, જિલ્દ કે મસામાત ખોલતા હૈ, ઔર ગંદી હવા કો દૂર કરતા હૈ, ઉસકી જડ.કી મિસ્વાક દાંતોં કો સાફ ઔર મઝબૂત રખતી હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “મુશ્રિકીન કી મુખાલફત કરો, દાદી બઢાઓ ઔર મૂંઢોં કો ખૂબ કતરવાઓ”.

[ખુખારી : ૫૮૯૨, અન ઇબ્ને ઉમર ✽]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૭ મુહર્રમુલ હરામ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત સાલેહ રહી કી દાવત ઔર ક્રીમ કા હાલ

હઝરત સાલેહ રહી, હઝરત હુદ રહી કે તકરીબન સૌ સાલ બાદ પૈદા હુએ. કુર્આન મેં ઉન કા તઝકિર ૮ જગહોં પર આયા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં કૌમે સમૂદ કી હિદાયત વ રેહનુમાઈ કે લિયે ભેજ થા. ઉસ કૌમ કો અપની શાન વ શૌકત, ઈઝઝત વ બડાઈ ઔર શિર્ક વ બુત પરસ્તી પર બડા નાઝ થા, હઝરત સાલેહ રહી ને ઉન્હેં નસીહત કરતે હુએ ફરમાયા: ઐ લોગો! તુમ સિફ અલ્લાહ કી ઈબાદત કરો ઉસ કે સિવા કોઈ બંદગી કે લાઈક નહીં. વો ઈસ પૈગામે હક કો સુન કર નફરત કા ઈઝહાર કરને લગે ઔર હુજજત બાઝી કરતે હુએ નુબુવ્વત કી સમ્માઈ કે લિયે પહાડ સે હામિલા ઊંટની નિકાલને કા મુતાલબા કરને લગે. હઝરત સાલેહ રહી ને દુઆ ફરમાઈ, અલ્લાહ તઆલા ને મોઅજિઝે કે તૌર પર સપ્ત ચટાન સે ઊંટની પૈદા કરદી, મગર અપની ખ્વાહિશ કે મુતાબિક મોઅજિઝા મિલને કે બાદ ભી ઈસ બદબખ્ત કૌમ ને નહીં માના ઔર કુફ્ર વ નાફરમાની કી ઈસ હદ તક પહુંચ ગઈ કે ઊંટની કો કતલ કર ડાલા ઔર ઈસી પર બસ નહીં ક્રિયા બલ્કે હઝરત સાલેહ રહી કે કતલ કા ભી મન્સૂબા બના લિયા. ઈસ જુર્મે અઝીમ ઔર ઝાલિમાના ફૈસલે પર ગૈરતે ઈલાહી જોશ મેં આઈ ઔર ત્રીન દિન કે બાદ એક ઝોરદાર ચીખ ઔર ઝમીની ઝલઝલે ને પૂરી કૌમ કો તબાહ કર ડાલા. ઈસ કે બાદ હઝરત સાલેહ રહી ઈમાન વાલોં કે સાથ ફલસ્તીન હિજરત કર ગએ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

દીમક

અલ્લાહ તઆલા ને બેશુમાર મખ્લૂક પૈદા ફરમાઈ હૈ. ઉન મેં એક અજબ નાબીના મખ્લૂક “દીમક” ભી હૈ. વો નાબીના હોને કે બાવજૂદ સરદી ઔર બારિશ સે બચને કે લિયે શાનદાર ઔર મઝબૂત ટાવર નુમા ઘર બનાતી હૈ. જિસ કી ઊંચાઈ ઉન કી જસામત સે હઝારોં ગુના ઝિયાદા હોતી હૈ. ઉન ઘરોં કે બનાને મેં વો મિટ્ટી ઔર અપને લુઆબ વ ફુઝલા કા ઈસ્તેમાલ કરતી હૈ. ઉન કે ઘરોં મેં બેશુમાર ખાને હોતે હૈ. જિન મેં ભૂલ ભૂલચ્યાં, છોટી છોટી નેહરોં કે રાસ્તે ઔર હવા કે ગુઝરને કા ઈન્તેઝામ હોતા હૈ. આખિર બીનાઈ સે મહઝૂમ દીમક કો ટાવર નુમા શાનદાર ઘર બનાને કી સલાહિયત કિસ ને અતા ફરમાઈ? યકીનન યે અલ્લાહ હી કી કારીગરી ઔર કુદરત કા નમૂના હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના

રસૂલુલ્લાહ રહી ને ફરમાયા: “(દીની) ઈલ્મ હાસિલ કરના હર મુસલમાન પર ફર્ઝ હૈ”.

[ઈબ્ને માજા : ૨૨૪, અન અનસ બિન માલિક રહી]

ફાયદા : હર મુસલમાન પર ઈલ્મે દીન કા ઈતના હાસિલ કરના ફર્ઝ હૈ કે જિસ સે હલાલ વ હરામ મેં તમીઝ કર લે ઔર દિન કી સહી સમજ બુજ, ઈબાદાત વ ગૈરા કે તરીકે ઔર સહી મસાઈલ કી માલૂમાત હો જાએ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

બીવિયોં કો સલામ કરના

હઝરત ઉમ્મે સલમા રઝી બયાન કરતી હૈં કે આપ સલ્લલ્લાલ્હુ અલૈહિ વાલ્હિ સલ્મુ રોઝાના સુબહ કે વક્ત બીવિયોં કે પાસ તશરીફ લે જાયા કરતે થે ઔર ઉન કો ખુદ સલામ ક્રિયા કરતે થે.

[મજમૂઝિઝઝવાઈદ : ૨૧૮/૨]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

આફત વ બલા દૂર હોને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્હુ અલૈહિ વાલ્હિ સલ્મુ ને ફરમાયા : “જો શાખ્સ (وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا فِيْ صُدْرِكَ) પઢ લિયા કરે, તો સિવાએ મૌત કે અપને અહલ વ અયાલ ઔર માલ મેં કોઈ આફત નહીં દેખેગા”. [તબસની ઔસત : ૪૪૧૨, અન અનસ રઝી]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સિફારિશ પર બતૌરે હદિયા માલ લેના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્હુ અલૈહિ વાલ્હિ સલ્મુ ને ફરમાયા : “કિસી ને અપને (મુસલમાન) ભાઈ કી કિસી ચીઝ મેં સિફારિશ કી ઔર સિફારિશ કરને પર સામને વાલે ને ઉસ કો કોઈ ચીઝ બતૌરે હદિયા પેશ કી ઔર ઉસ ને કબૂલ કરલી, તો વો સૂદ કે બહુત બડે દરવાઝે પર આ પહુંચા”. [અબૂદાવિદ ૩૫૪૧, અન અબી ઉમામહ રઝી]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

ગુનહગારોં કો નેઅમત દેને કા મક્સદ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્હુ અલૈહિ વાલ્હિ સલ્મુ ને ફરમાયા : “જબ તૂ યે દેખે, કે અલ્લાહ તઆલા કિસી ગુનહગાર કો ઉસ કે ગુનાહોં કે બાવજૂદ દુનિયા કી ચીઝોં દે રહા હૈ, તો યે અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે ઢીલ હૈ”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૬૮૬૦ અન ઉકબા બિન આમિર રઝી]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કા હોલનાક મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “જબ કાનોં કે પરદે ફાડ દેને વાલા શોર બરપા હોગા, તો ઉસ દિન આદમી અપને ભાઈ સે, અપની માં ઔર બાપ સે, અપની બીવી ઔર બેટોં સે ભાગેગા. ઉસ દિન હર શખ્સ કી ઐસી હાલત હોગી, જો ઉસ કો હર એક સે બેખબર કર દેગી”.

[સૂર-એ-અબસ : ૩૩ તા ૩૭]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

સૂર-એ-ફાતિહા સે ઇલાજ

હઝરત ખારિજહ બિન સલ્ત રઝી અપને ચચા સે રિવાયત કરતે હૈં કે વો એક કૌમ કે પાસ સે ગુઝરે, ઉસ કૌમ કે લોગ ઉનકે પાસ એક મજનૂન શખ્સ કો પકડ. કર લાએ તો ઉહોંને સૂર-એ-ફાતિહા પઢ. કર સુબહ વ શામ ત્રીન દિન તક ઉસ પર દમ ક્રિયા ઔર જબ ભી સૂર-એ-ફાતિહા ખતમ કરતે તો ઈસ તરહ દમ કરતે કે ઉસમેં કુછ થૂક કે ઝર્જાત હોતે, ચુનાંચે વો ત્રીન દિન બાદ બિલ્કુલ તંદુરસ્ત હો ગયા.

[અબૂદાવૂદ : ૩૪૨૦]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “ઐ ઈમાન વાલો! તુમ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી ઈતાઅત કરો, ઔર (શરીઅત કે મુતાબિક ફૈસલા કરને વાલે) હાકિમોં કી ભી ઈતાઅત કરો”.

[સૂર-એ-નિસા : ૫૯]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુઆનિ વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૮ મુહર્રમુલ હરામ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઇબ્રાહીમ عليه السلام

હઝરત ઇબ્રાહીમ عليه السلام કી પૈદાઈશ હઝરત ઈસા عليه السلام સે દો હઝાર સાલ કબ્લ ઈરાક મેં હુઈ. વો એક અઝીમ પૈગંબર ઔર હાદી વ રહેનુમા થે. કુઆનિ કરીમ મેં ૬૯ જગહ ઉન કા તઝકિરા આયા હૈ ઔર મક્કી વ મદની દોનોં તરહ કી સૂરતોં મેં ઉન્હેં “દીને હનીફી” કા દાઈ, હઝરત ઇસ્માઈલ عليه السلام કે વાલિદે મોહતરમ, અરબ કે જદે અમજદ, બૈતુલ્લાહ શરીફ કી તામીર કરને વાલા ઔર અરબ કૌમ કા હાદી વ પૈગંબર બતાયા ગયા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં ખાસ રહમત વ બરકત ઔર ફઝીલત સે નવાજા થા, ઉન કે બાદ આને વાલે સારે અમ્મિયા ઉન્હીં કી નસ્લ મેં પૈદા હુએ, ઈસી વજહ સે વો “અબુલઅમ્મિયા” કે લકબ સે મશહૂર હૈં. અલ્લાહ તઆલા ને નુબુવ્વત વ રિસાલત કે સાથ માલ વ દૌલત ભી અતા ક્રિયા થા. સખાવત વ દરિયા દિલી ઔર મેહમાન નવાજી મેં હુદત મશહૂર થે, ઈસ કે સાથ હી સબ્ર વ તહમ્મુલ, અલ્લાહ તઆલા કી જાત પર મુકમ્મલ એતેમાદ વ ભરોસા ઔર લોગોં પર શફકત વ મેહરબાની ઉન કી ખાસ સિફત થી.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિજા

અબૂ તાલિબ કા સિહતયાબ હોના

એક મરતબા ચચા અબૂ તાલિબ બીમાર હુએ, તો આપ ﷺ ઉન કી ઇમાદત કે લિયે ગએ; અબૂ તાલિબ ને ફરમાયા: ઐ ભતીજે! અપને રબ સે દુઆ કરો કે વો મુજે આફિયત બખ્શે, તો આપ ﷺ ને દુઆ ફરમાઈ “યા અલ્લાહ! મેરે ચચા કો શિકા અતા ફરમા”. બસ ફૌરન અબૂ તાલિબ ખડે હો ગએ ઔર કેહને લગે: ઐ ભતીજે! આપ કા રબ તો આપ કા હર સવાલ પૂરા કરતા હૈ, તો ઉસ પર આપ ﷺ ને ફરમાયા: ઐ મેરે ચચા! અગર આપ ભી અલ્લાહ તઆલા કી ઇતાઅત કરે, તો વો આપ કા ભી સવાલ પૂરા કરેગા.

[તબરાની ઔસત : ૪૧૨૦, અન અનસ ﷺ]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

જમાત કે સાથ નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ નમાઝ કે લિયે કામિલ વુઝૂ કરતા હૈ ફિર ફર્જ નમાઝ કે લિયે ચલ કર જાતા હૈ ઔર લોગોં કે સાથ નમાઝ પઢ તા હૈ યા આપ ﷺ ને ફરમાયા: જમાત કે સાથ નમાઝ પઢ તા હૈ યા ફરમાયા: નમાઝ મસ્જિદ મેં અદા કરતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ગુનાહોં કો માફ ફરમા દેતે હૈં”.

[મુસ્લિમ : ૫૪૯, અન ઉસ્માન બિન અફફાન ﷺ]

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

દૂધ પીને કે બાદ કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસે અલ્લાહ તઆલા દૂધ પિલાએ, ઉસે યે દુઆ પઢની ચાહિયે:

((اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَزِدْنَا مِنْهُ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ ઈસ મેં હમારે લિયે બરકત અતા ફરમા ઔર ઝિયાદા અતા ફરમા.

[તર્જીમી : ૩૪૫૫, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

નુક્સાન સે હિફાજત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ખુબેબ ؓ સે ફરમાયા: “તુમ રોજાના સુબહ, શામ તીન મરતબા “સુર-એ-ઈબ્રાહિમ” ઔર “મુઅવ્વઝતૈન” યાની ((قُلْ أَغُوذُ بِرَبِّ الْفَلَكِ)) ઔર ((قُلْ أَغُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ)) પઢા કરો, યે સૂરતેં હર નુક્સાન દેને વાલી થીજ સે તુમ્હારી હિફાજત કા ઝરિયા હોંગી”.

[તિમિઝી : ૩૫૭૫ અન અબ્દુલ્લાહ બિન ખુબેબ ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુઝૂલ કામોં મેં માલ ખર્ચ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બાઝ લોગ વો હૈં, જો ગફલત મેં ડાલને વાલી થીજોં કો ખરીદતે હૈં, તાકે બે સોચે સમજે અલ્લાહ કે રાસ્તે સે લોગોં કો ગુમરાહ કરેં ઔર સીધે રાસ્તે કા મઝાક ઉઢાવેં, એસે લોગોં કે લિયે બડી રૂસ્વાઈ કા અઝાબ હૈ”.

[સુર-એ-લુકમાન : ૬]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

માલ વ ઔલાદ અલ્લાહ કે કુર્બ કા ઝરિયા નહીં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ્હારે માલ ઔર તુમ્હારી ઔલાદ એસી થીજ નહીં જો તુમ કો હમારા મહબૂબ બનાદે, મગર હાં, જો ઈમાન લાએ ઔર નેક અમલ કરતા રહે, તો એસે લોગોં કે ઉન કે આમાલ કા દુગના બદલા મિલેગા ઔર વો જન્નત કે બાલાં ખાનોં મેં આરામ સે રહેંગે”.

[સુર-એ-સબા : ૩૭]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમ કે હથોડે કા વઝન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર (જહન્નમ કે) લોહે કા એક ગુર્ઝ ઝમીન પર રખ દિયા જાએ ઔર ઉસ (કો ઉઠાને) કે લિયે તમામ ઈન્સાન ઔર જિન્નાત મિલ જાએ, તબ ભી ઉસે ઝમીન સે નહીં ઉઠા સકેંગે”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૦૮૪૮, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બીમાર કે લિએ જો મુફીદ હૈ

એક મરતબા ઉમ્મે મુન્જિર કે ઘર પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ હઝરત અલી ભી ખજૂર ખા રહે થે, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એ અલી! બસ કરો, ઈસ લિએ કે તુમ અભી કમઝોર હો”. ઉમ્મે મુન્જિર કા બયાન હૈ કે મેં ને ઉન કે લિએ ચુકંદર ઔર જો કા ખાના તૈયાર કિયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અલી ؓ સે ફરમાયા: “એ અલી! ઈસ કો ખાઓ, ઈસ લિએ કે યે તુમ્હારે લિએ મુફીદ તરીન હૈ”.

[અબૂ દાઉદ : ૩૮૫૬, અન ઉમ્મે મુન્જિર બિન્તે કેસ ؓ]

ફાયદા : ચુકંદર (Beetroot) ઔર જો બીમાર આદમી કે લિયે બહુત મુફીદ હૈ, ચુકંદર ખૂન કો સાફ કરતા હૈ ઔર જો કમઝોરી કો દૂર કરતા હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર તુમ પર કિસી નાક, કાન કટે હુએ કાલે ગુલામ કો ભી અમીર બના દિયા જાએ, જો તુમ્હેં અલ્લાહ તઆલા કી કિતાબ કે ઝરિયે અલ્લાહ તઆલા કે હુકમ કે મુતાબિક ચલાએ તો તુમ ઉસ કા હુકમ સુનો ઔર માનો”.

[મુસ્લિમ : ૩૧૩૮, અન ઉમ્મે હુસૈન ؓ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઇબ્રાહીમ રહીમ કી કૌમ કી હાલત

હઝરત ઇબ્રાહીમ રહીમ ને જિસ ખાનદાન ઔર માહોલ મેં આંખે ખોલી, ઉસ મેં શિફ વ બુત પરસ્તી ઔર ઝલાલત વ ગુમરાહી બિલ્કુલ આમ થી. સારે લોગ બુતોં કી પૂજા કરતે ઔર ચાંદ, સૂરજ ઔર સિતારોં કો અપની હાજત વ ઝરત પૂરી કરને કા ઝરિયા સમજતે. હર એક ને અલ્લાહ તઆલા કી તાકત વ કુદરત ઔર વહદાનિયત કો ભૂલ કર બેશુમાર ચીઝોં કો અપના માબૂદ બના લિયા થા. ખુદ હઝરત ઇબ્રાહીમ રહીમ કે વાલિદ આઝર અપની કૌમ કે મુખ્તલિફ કબીલોં કે લિયે લકડિયોં કે બુત બનાતે ઔર લોગોં કે હાથોં કરોખ્ત કરતે થે ઔર ફિર લોગ ઉસ કી પૂજા કરતે થે. યહાં તક કે આઝર ખુદ અપને હાથોં સે બનાએ હુએ બુતોં કી પૂજા કરતે ઔર ઉન સે અકીદત વ મુહબ્બત કા ઇઝહાર કરતે થે. ઐસી જહાલત વ ગુમરાહી ઔર હક્ક વ સદાકત સે મહરૂમ માહોલ મેં હઝરત ઇબ્રાહીમ રહીમ ને તૌહીદ કી આવાઝ લગાઈ ઔર લોગોં કો સમજાયા. મગર કિસી ને આપ કી દાવત કો તસ્લીમ નહીં કિયા ઔર સખ્તી કે સાથ મુખાલફત કરને લગે.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ઝબાનોં કા મુખ્તલિફ હોના

અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયા મેં બેશુમાર કૌમોં કો પૈદા કરમાયા. જિન કી ઝબાન એક દૂસરે સે અલગ હૈ, કિસી કી ઝબાન અરબી હૈ, કિસી કી ફારસી, કિસી કી અંગ્રેઝી હૈ તો કિસી કી ઉર્દૂ ઔર હિંદી, જબ કે એક કિસ્મ કે જાનવર ઔર પરિંદોં કી બોલી એક હોતી હૈ. લેકિન ઇન્સાની કૌમોં કી બોલિયાં બિલ્કુલ મુખ્તલિફ હૈ, બલ્કે ઇન્સાનોં મેં સે હી મદોં, ઔરતોં ઔર લડકે લડકિયોં કી આવાઝ ભી એક દૂસરે સે જુદા હોતી હૈ. હાલાંકે સબ કી ઝબાન, હોંટ, તાલૂ, હલક વગૈરા એક હી તરહ કે હૈ. ઇસ કે બાવજૂદ ઇન્સાનોં કી ઝબાન, આવાઝ ઔર લખ વ લેહજે કા મુખ્તલિફ હોના અલ્લાહ કી અઝીમ કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

કુર્આને મજીદ પર ઇમાન લાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઇમાન વાલો! અલ્લાહ કી ઝાત, ઉસ કે રસૂલ ઔર ઉસ કી કિતાબ (યાની કુર્આન) પર ઇમાન લાઓ, જિસ કો અલ્લાહ ને અપને રસૂલ પર નાઝિલ ફરમાયા હૈ ઔર ઉન કિતાબોં પર ભી (ઇમાન લાઓ) જો ઉન સે પેહલે નાઝિલ કી જા ચુકી હૈં”. [સુર-એ-નિસા: ૧૩૬]
ખુલાસા : કુર્આને કરીમ કો અલ્લાહ તઆલા કી ઉતારી હુઈ કિતાબ સમજના ઔર ઉસ કે હર્ફ બ હર્ફ સહી હોને કા યકીન રખના ફર્જ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

માંગને વાલોં કો નર્મી સે જવાબ દેના

હઝરત અલી રહીમ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહીં આલૈહી વ આલૈહીસ સલામ સે જબ કોઈ હાજત તલબ કરતા, તો આપ સલ્લલ્લુહીં આલૈહી વ આલૈહીસ સલામ ઉસ કી ઝરત પૂરી ફરમાતે થે, અગર ન ફરમા સકતે, તો બહુત નર્મી ઔર અખ્લાક સે ઉસ સે કહતે ઔર માઝરત ફરમાતે.

[અખલાકુન્નબી લિ અબિશૈખ : ૧૬]

ખુલાસા : સવાલ કરને વાલોં કો કુછ ન કુછ દે દેના ચાહિયે. અગર કુછ ન હો તો ઉસ સે નખી કે સાથ માઝરત કર દેના ચાહિયે, ઉસે જિડકના ઔર લાન તાન કરના દુરસ્ત નહીં હે.

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કબ્ર કી વહશત સે નજાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ હર રોઝ સૌ મરતબા **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَقُّ الْمُبِينُ** પઢેગા, તો ઉસ કો ફક વ તંગદસ્તી સે પનાહ મિલેગી, કબ્ર કી વહશત સે નજાત હોગી, માલ વ દોલત સે નવાઝા જાએગા ઔર ઉસ કે લિયે જન્નત કે દરવાઝો ખોલ દિયે જાએંગે.” [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૫૦૫૫]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

શતરંજ ખેલને કી મુમાનઅત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ શતરંજ (યાની ચૌસર) ખેલતા હૈ, વો ગોયા અપના હાથ ખિંઝીર કે ગોશત ઔર ખૂન મેં રંગતા હૈ.” [મુસ્લિમ : ૫૮૯૬, અનબુરૈદાહ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા ફાયદા વક્તી હે

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અપની તકરીર મેં ફરમાયા: “ગૌર સે સુન લો! દુનિયા એક વક્તી ફાયદા હૈ, જિસ સે હર શખ્સ ફાયદા ઉઠાતા હૈ, ચાહે નેક હો યા ગુનહગાર.”

[મોજઅમે કબીર : ૭૦૧૨, અન શદ્દા બિન ઓસ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કા શુક્ર અદા કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(જન્નતી જન્નત મેં દાખિલ હોકર) કહેંગે કે હમ્મ ઔર શુક્ર ઉસ અલ્લાહ કે લિયે હૈ, જિસ ને હમ સે હર કિસ્મ કા ગમ દૂર કર દિયા. બેશક હમારા રબ બડા બખ્શનેવાલા, બડા કદ્ર દાં હૈ, જિસ ને અપને ફઝલ સે હમ કો હમેશા રહને કી જગહ મેં ઉતારા. જહાં ન હમ કો કોઈ તકલીફ પહુંચેગી ઔર ન હમ કો કિસી કિસ્મ કી તકાન મહસૂસ હોગી.”

[સૂર-એ-ફતિર : ૩૪ તા ૩૫]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

થેકવાર ઔર રાઈ કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દો કડવી ચીઝોં મેં કિસ કદ્ર શિકા હૈ! (યાની) થેકવાર (એલ્વા) ઔર રાઈ મેં.”

[સુનનુલ કુબ્રા લિલ બૈહકી : ૩૪૬/૯, અન કેસ ઇબ્ને રાફેઅ અશજઈ રહ.]

નોટ : થેકવાર થેહરે પર લગાને સે ઉસ કો નિખારતા હૈ, જિલ્લ કી ખુશકી દૂર કરતા હૈ, સર પર લગાને સે બાલ ઉગાતા હૈ, જલે ઔર કટે હૂએ નિશાનાત દૂર કરતા હૈ, ઇસ કે ઇસ્તેમાલ કરને સે શૂગર કે મરીઝ કો આફિયત હોતી હૈ ઔર રાઈ કા તેલ દિમાગ કો કુલ્વત બખ્શતા હૈ, માલિશ કરને સે જિસ્મ મેં ચુસ્તી પૈદા કરતા હૈ.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઇન્સાન! તુજે અપને કરીમ રબ કે બારે મેં કિસ ચીઝ ને થોકે મેં ઝલ રખા હૈ? (હાલાં કે) ઉસ ને તુજ કો પૈદા કિયા, ફિર તરે આઝા કો દુરસ્ત કિયા (ઔર) ફિર તુજ કો બરાબર કિયા (ઔર) જિસ સુરત મેં ચાહા તુજ કો જોડ કર (બના દિયા).”

[સૂર-એ-ઇન્ફિતાર : ૬ તા ૮]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

(२०) मुहर्मुल हुराम

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

हजरत ईब्राहीम रि की दावत

हजरत ईब्राहीम रि ने अपनी कौम की शिर्क व भुत परस्ती और जलावत व गुमराही का मुशाहदा किया, तो उन्हें सीधी राह पर लाने की कोशिश करने लगे. सबसे पहले अपने बाप को मुभातब होकर कहा: अब्बा ज़न! आप ऐसी चीज़ों की क्यूँ ईबादत करते हैं, ज़े सुनने, देखने और बोलने की ली सलाहियत नहीं रखती, न ही वो नफ़ा व नुकसान की माविक हैं, वो चीज़ें बजाते बुद बेबस और लायार हैं, उन में अपने वुजूद को ली बाकी रखने की ताकत नहीं है. ऐसी चीज़ें दूसरों के क्या काम आ सकती है. अब्बा ज़न! सीधी व सच्ची राह वही है, ज़े में बता रहा हूँ के अल्लाह की ईबादत करो, वही मौत व हयात का माविक है, वही लोगो को रिजक देता है, उसी के रहम व करम से कामयाबी मिल सकती है, वही हर अेक को नज़ात देने पर कादिर है और वो ज़बरदस्त कुव्वत व ताकत का माविक है. हजरत ईब्राहीम रि ने उस के बाद कौम के लोगो को ली ईन्ही बातों की नसीहत की. मगर अक़सोस! इसी ने ली आप रि की दावत को कुबूल नहीं किया. उन के वाविद ने तो यहां तक केह दिया के ईब्राहीम! अगर तू भुतों की भुराई से बाज़ नहीं आया, तो मैं तुज़े संगसार कर दूंगा. फिर पूरी कौम ली हजरत ईब्राहीम रि के भिबाक साज़िशें करने लगी.

नंबर (२) : हुज़ूर रि का मोअजिज़ा

अेक ईशारे में दरभ्त का दो हिस्से हो ज़ना

मक्का में रूकाना नामी अेक आदमी था, ज़े बहुत बहादुर और ताकतवर था. रसूलुल्लाह रि ने उस को ईस्लाम की दावत दी, तो उस ने कहा: पहले मुज़े कोई निशानी बतलाओ, तो हुज़ूर रि ने फरमाया: ईस के बाद ईमान ले आओगे? तो उस ने कहा: हां! करीब में कांटों का अेक दरभ्त था, ज़े बहुत ही गुंज़ान और शाभों वाला था. हुज़ूर रि ने उस की तरफ ईशारा कर के फरमाया: ईधर आ! तो उस दरभ्त के दो हिस्से हो गअे, अेक हिस्सा अपनी जगह रहा और दूसरा हिस्सा हुज़ूर रि के सामने आकर पड़ । हो गया, रूकाना बोला ऐसा है तो ईस को हुक्म दो के वापस चला ज़ाअे, तो हुज़ूर रि के ईशारे पर वो वापस चला गया. ज़ब वो दोनो हिस्से आपस में मिल गअे, तो हुज़ूर रि ने रूकाना से कहा: ईमान ले आओ, लेकिन वो ईमान नहीं लाया.

[हवाईलुनुबुव्वह खिलअसफ़हानी: २८८, अनअबी उमामा रि]

नंबर (३) : अेक इफ़ा के बारे में

अपने घर वालों को नमाज़ हुक्म देना

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: “आप अपने घर वालों को नमाज़ का हुक्म करते रहिये और बुद ली नमाज़ के पाबंद रहिये, हम आप से रोजी तलब नहीं करते, रोजी तो आप को हम देंगे और अख़ा अंज़ाम तो परहेजगारी ही का है”.

[सुर-अे-ताहा: १३२]

नंबर (४) : अेक सुन्नत के बारे में

अल्लाह से रहम तलब करना

अल्लाह तआला से रहम तलब करने के लिये ईस दुआ का अेहतेमाम करना चाहिये, ये दुआ हजरत मुसा रि ने कोहेतूर पर ज़ते वक्त पढ़ी थी:

﴿أَنْتَ وَلِيَّتُنَا يَا غَفُورٌ لَّنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ﴾

તજમા : (એ અલ્લાહ) આપ હી હમારી ખબર રખને વાલે હૈં, ઈસ લિયે હમારી મગફિરત ઔર હમ પર રહમ કરમા ઔર આપ સબ સે ઝિયાદા બેહતર માફ કરને વાલે હૈં.

[સુર-એ-અઝરાફ : ૧૫૫]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

દોઝખ સે નજાત

રસૂલુલ્લાહ ને કરમાયા: “જબ તુમ મગરિબ કી નમાઝ સે ફારિગ હો જાઓ તો સાત મરતબા યે દુઆ પઢ લિયા કરો (اللَّهُمَّ اجْزِنِي مِنَ النَّارِ) એ અલ્લાહ! મુજ કો દોઝખ સે મહફૂઝ રખિયે” જબ તુમ ઈસ કો પઢ લો ઔર ફિર ઉસી રાત તુમ્હારી મૌત આજાએ તો દોઝખ સે મહફૂઝ રહોગે ઔર અગર ઈસ દુઆ કો સાત મરતબા ફજર કી નમાઝ કે બાદ (ભી) પઢ લો ઔર ઉસી દિન તુમ્હારી મૌત આજાએ તો દોઝખ સે મહફૂઝ રહોગે”.

[અબૂ દાવુદ : ૫૦૭૯, અન મુસ્લિમ બિન હારિસ તમીમી ૬]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

જુદી તોહમત લગાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ મુસલમાન મદોં ઔર મુસલમાન ઔરતોં કો બગૈર કિસી જુર્મ કે તોહમત લગા કર તકલીફ પહુંચાતે હૈં, તો યકીનન વો લોગ બડે બોહતાન ઔર ખુલે ગુનાહ કા બોજ ઉઠાતે હૈં”.

[સુર-એ-અહઝાબ : ૫૮]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયવી ઝિંદગી એક ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ લોગો! બેશક અલ્લાહ તઆલા કા વાદા સચ્ચા હૈ, ફિર કહીં તુમ કો દુનિયવી ઝિંદગી ધોકે મેં ન ડાલ દે, ઔર ધોકેબાઝ શૈતાન કિસી ધોકે મેં ન ડાલ દે, યકીનન શૈતાન તુમ્હારા દુશ્મન હૈ. તુમ ભી ઉસે અપના દુશ્મન હી સમજો. વો તો અપને ગિરોહ (કે લોગોં) કો ઈસ લિયે ખુલાતા હૈ કે વો ભી દોઝખ વાલોં મેં શામિલ હો જાએ”.

[સુર-એ-ફાતિર : ૫ તા ૬]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

પુલસિરાત સે અલ્લાહ કી રહમત સે નજાત

રસૂલુલ્લાહ ૬ ને કરમાયા: “કયામત કે દિન લોગોં કો પુલ સિરાત પર સવાર કિયા જાએગા તો વો ઉસ કે કિનારે સે ઈસ તરહ સે ગિરેંગે જિસ તરહ પતિંગે આગ મેં ગિરતે હૈં, પસ અલ્લાહ તઆલા જિસે યાહોંગે અપની રહમત સે નજાત અતા ફરમાએંગે”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૯૮૨૭, અન અબી બકરહ ૬]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

સફર જલ (Pear) કે ફ્વાઈદ

હઝરત તલ્હા ૬ ફરમાતે હૈં કે મેં રસૂલુલ્લાહ ૬ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુઆ, તો આપ ૬ કે દસ્તે મુબારક મેં એક સફર જલ (બહી) થા, ફિર આપ ૬ ને ફરમાયા: “તલ્હા! ઈસે લો, કયોંકિ યે દિલ કો સુફૂન પહુંચાતા હૈ”.

[ઈબ્ને માજા : ૩૩૬૯]

નંબર ૧૦ : નબી ૬ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ૬ ને ફરમાયા: “મેરી તરફ સે (દીન કી બાત લોગોં કો) પહુંચાઓ અગરચે એક હી આયાત હો”.

[ખુબારી : ૩૪૬૧, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૧) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઇબ્રાહીમ રહીમ કો સજા દેને કી તજવીઝ

હઝરત ઇબ્રાહીમ રહીમ કી દાવતે તૌહીદ કી ખબર આહિસ્તા આહિસ્તા બાદશાહ નમરૂદ કો ભી પહુંચ ગઈ, જિસ ને ખુદાઈ કા દાવા કર રખા થા. બાદશાહ ને હઝરત ઇબ્રાહીમ રહીમ કો તલબ કિયા. મગર ઈસ અઝીમ પૈગંબર ને વહાં ભી અલ્લાહ તઆલા કી વહદાનિયત ઔર ઈસ કી સિફાત કો ખૂબ અચ્છી તરહ વાઝેહ કિયા, જિસ સે બાદશાહ લાજવાબ હો ગયા ઔર દુશ્મની પર ઉતર આયા. અબ વાલિદ, કૌમ ઔર બાદશાહે વક્ત ને મિલ કર ઉન્હેં સજા દેને કી તદબીર કી ઔર બાદશાહ કે મશવરે પર કૌમ કે લોગોં ને એક ખાસ જગા મેં કઈ રોઝ તક આગ દેહકાઈ જિસ કે શોલોં સે આસપાસ કી ચીજેં જુલસને લગી. જબ લોગોં કો ચકીન હો ગયા કે હઝરત ઇબ્રાહીમ રહીમ ઈસ આગ સે બચ કર હરગિઝ નહીં નિકલ સકેંગે, તો ઉન કો ઈસ આગ મેં ડાલ દિયા. મગર રબુલઆલમીન કી મદદ ઔર ઈસ કી ઝબરદસ્ત તાકત કે સામને ઉન કમ અકલોં કી તદબીરેં કહાં ચલ સક્તી થી. અલ્લાહ તઆલા ને આગ કો હુકમ દિયા કે એ આગ! તૂ ઇબ્રાહીમ પર સલામતી કે સાથ ઠંડી હો જા. આગ શોલોં ઔર અંગારોં કે બાવજૂદ ઈસી વક્ત ઉન કે હક મેં ઠંડી હો ગઈ ઔર હઝરત ઇબ્રાહીમ રહીમ ઈસ મેં સહી વ સાલિમ રહે. ઈસ કુદરતે ખુદાવંદી ઔર મોઅજિઝે કો દેખને કે બાદ ભી લોગોં ને ઈમાન કબૂલ નહીં કિયા, તો હઝરત ઇબ્રાહીમ રહીમ ને હિજરત કા ઇરાદા ફરમા લિયા ઔર હઝરત સારા રહીમ ઔર અપને ભતીજે હઝરત લૂત રહીમ કો લે કર ફલસ્તીન, નાબલસ ઔર મિસ્ર વગૈરા કી તરફ હિજરત કર ગએ, ઈસ દૌરાન દીન કી દાવત કા ફરીઝ ભી અંજામ દેતે રહે.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

મોતી કી પૈદાઈશ

મોતી બહુત હી કીમતી પત્થર હોતા હૈ, જો સીપ કે અંદર બનતા હૈ. જબ સીપ કે અંદર મોતી બનને વાલા માદા પહુંચતા હૈ, તો ઈસ પર ચમકદાર રંગોં વાલે કેલશિયમ કારબોનેટ કી તહ ચઢના શુરૂ હો જાતી હૈ, યે માદા મોતી બનાને મેં અહમ કિરદાર અદા કરતા હૈ, ઈસ કી મદદ સે ચંદ માહ મેં ચમકદાર કીમતી ઔર ખૂબસૂરત મોતી બન જાતા હૈ; આખિર સમંદર કી ગેહરી તહોં મેં બંદ સીપ કે અંદર ઈતના કીમતી મોતી કોન બનાતા હૈ? બિલા શુબા સીપ કે અંદર મોતી કા પૈદા કરના અલ્લાહ તઆલા કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

માં બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હમ ને ઈન્સાન કો અપને માં બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરને કા હુકમ દિયા હૈ, ઈસ કી માં ને બડી મશક્કત કે સાથ પેટ મેં રખા ઔર બડી તક્લીફ કે સાથ ઈસ કો જના હૈ”.

[સૂર-એ-અહકાફ : ૧૫]

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

હદિયા કબૂલ કરના

હઝરત આયશા રહીમ બયાન કરતી હૈ: “રસૂલુલ્લાહ રહીમ હદિયા કબૂલ ફરમાતે થે ઔર ઈસ કા બદલા ભી ઇનાયત ફરમાતે થે.

[ખુબારી : ૨૫૮૫]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

જિક કરને વાલા જિંદા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અપને રબ કા જિક કરે ઔર જો અલ્લાહ કા જિક ન કરે ઉસ કી મિસાલ જિંદા ઔર મુદ્દ કી તરહ હૈ (યાની જિક કરને વાલા જિંદા હૈ ઔર જિક ન કરને વાલા મુદ્દ કી તરહ હૈ)”.

[બુખારી : ૬૪૦૭, અન અબી ખૂસા ૫૫]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઈમાન વાલોં કો તકલીફ દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ ને કિસી મુસલમાન કો તકલીફ દી, ઉસ ને મુજે તકલીફ પહુંચાઈ ઔર જિસ ને મુજે તકલીફ પહુંચાઈ ઉસ ને અલ્લાહ કો તકલીફ પહુંચાઈ”.

[મોઅજમે ઔસત લિતબરાની : ૩૭૪૫, અન અનસ બિન માલિક ૫૫]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

ઈસ્તિગ્ના ઈનસાન કો મહબૂબ બના દેતા હૈ

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કિયા: “ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ! મુજે કોઈ ઐસા અમલ બતા દીજિયે, જિસ કો મેં કરું, તાકે અલ્લાહ તઆલા ઔર લોગ મુજ સે મુહબ્બત કરને લગે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: દુનિયા સે મુંહ મોડ લો, તો અલ્લાહ તુમ સે મુહબ્બત કરને લગેગા ઔર જો લોગોં કે પાસ હૈ (યાની માલ વ દોલત), ઉસ સે બેરૂખી ઈખ્તિયાર કરલો, તો લોગ તુમ સે મુહબ્બત કરને લગેગે”.

[ઈબ્ને માજા : ૪૧૦૨, અન સહલ બિન સઅદ ૫૫]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કી ફરિયાદ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(દોઝખી ફરિયાદ કરતે હુએ કહેંગે) ઐ હમારે પરવરદિગાર! હમેં ઈસ જહન્નમ સે નિકાલ કર (દુનિયા મેં ભેજ) દીજિયે. ફિર અગર દોબારા હમ ઐસે ગુનાહ કરે, તો હમ હી કુસૂરવાર ઔર સજા કે મુસ્તહિક હોંગે. અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા: તુમ ઈસી જહન્નમ મેં ફિટકારે હુએ પડે રહો ઔર મુજ સે બાત મત કરો.”

[સૂર-એ-મોમિનૂન : ૧૦૭ તા ૧૦૮]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

કલુંજ કે સુફ્ફ કો ઝયતૂન કે તેલ મેં મિલાકર ઈલાજ

હઝરત ગાલિબ બિન અબૂજર બીમાર થે, ઉનકી ઈયાદત કે લિયે અબૂ અતીક તશરીફ લાએ ઔર કહા કે ઉન્હેં યે કલુંજ ઈસ્તેમાલ કરાઓ, ઉસકે પાંચ યા સાત દાને લેકર પીસ લો ઔર ફિર ઝયતૂન કે તેલ મેં મિલાકર નાક કે ઈસ તરફ ઔર ઉસ તરફ ઉસે કતરહ કતરહ કરકે ટપકાઓ, ઈસ લિયે કે હઝરત આઈશા ﷺ ને મુજસે હદીસ બયાન કી હૈ કે હુઝૂરે અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : મૌત કે અલાવા કલુંજ મેં હર બીમારી સે શિકા હૈ.

[બુખારી : ૫૬૮૭]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ સબ મિલ કર અલ્લાહ કી રસ્સી કો મઝબૂત પકડે રહો (યાની કુર્આને કરીમ કે બતાએ હુએ તરીકે ઔર ઝાબ્તે પર ચલો) ઔર આપસ મેં ના ઈતેફાકી મત કરો (અગર તુમ ના ઈતેફાકી કી વજહ સે આપસ મેં બિખર ગએ તો દુશ્મન કે મુકાબલે મેં તુમ નાકામ હો જાઓગે ઔર તુમ્હારી કુવ્વત વ તાકત ખત્મ હો જાએગી)”.

[સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૧૦૩]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

(२२) मुहर्मुल उराम

नंबर (१) : ईस्लामी तारीख

हजरत अब्राहीम रि की आजमाईश

हजरत अब्राहीम रि की पूरी जिंदगी आजमाईशों से भरी हुई है, उन्हें बड़े बड़े इम्तिहान से गुजरना पड़ा ; मगर हर मौके पर अल्लाह तआला ने उन्हें नज्दत दी. गौर कीजिये के जब उन के वाविद समेत पूरी टीम और बादशाह वक्त ने पैगामे हक सुनाने की वजह से दहेकती हुई आग में डालने का फैसला किया तो बातिब परस्तों का ये भतरनाक फैसला भी हजरत अब्राहीम रि के कदमों की उगमगा न सका. फिर जब बुढ़ापे की उम्र में दुआओं और हज्जत तमन्नाओं के बाद हजरत इस्माईल रि की पैदाईश हुई, तो उन्हें बिल्कुल बयपन ही में, अपने से जुदा करने का अल्लाह तआला ने हुक्म दिया, और जब वो कुछ बड़े हुअे तो फिर अल्लाह तआला ने उन्हें अपने नाम पर कुर्आन करने का हुक्म दिया. ये सब जैसे सप्त मराहिल थे के जहां बड़े बड़े जवां मर्द के कदम भी उगमगाने लगते है; मगर कुर्आन ज़रिये हजरत अब्राहीम रि की कुर्बानी और जजबअे ईताअत पर के हुक्म मिल्ते ही उस को पूरा करने के लिये तैयार हो गये और अेक वफादार इन्सान की तरह ज़े कुछ कर सकते थे कर गुज़रे. यकीनन उन की ये बेमिसाल ईताअत व करमां भरदारी पूरी उम्मत के लिये अेक बेहतरीन नमूना और इब्रत है.

नंबर (२) : दुधूर रि का मोअजिज़ा

अेक प्याला दूध सब के लिये काफ़ी हो गया

हजरत अली रि रिवायत करते हैं के अब्दुल मुत्तलिब के भानदान में खालीस आदमी थे. अेक मरतबा आप रि ने उन की दावत की, उन में बाज़ तो ईतने मजबूत थे के अडेले ही पूरी बकरी प्या ज़ता और आठ सेर दूध पी ज़ता था. आप रि ने अेक साब आटा और बकरी का अेक पैर पकवाया, उसी में उन सब ने पेट भर कर भाया और रोटी बन्नी रही, फिर आप रि ने तीन खार आदमियों के पीने के लाअेक अेक बड़े प्याले में दूध मंगाया और सब को बुलाया, उन तमाम लोगों ने दूध सेर हो कर पिया, फिर भी पूरा दूध बय गया, औसा भावूम होता था के किसी ने पिया ही नहीं.

[बेहकी की दवाइदिन्नुबुव्वह : ४८५]

नंबर (३) : अेक कर्ज़ के बारे में

दाढ़ी रभना

रसूलुल्लाह रि ने फरमाया: "भूँछों की कतरवाओ और दाढ़ी को बढ़ाओ".

[बुखारी : ५८८३, अन इब्ने उमर रि]

फायदा: दाढ़ी ईस्लामी शिआर में से है और दाढ़ी रभना शरीअत में लाजिब है, ईस लिये मुसलमानों पर दाढ़ी रभना ज़रूरी है.

नंबर (४) : अेक सुन्नत के बारे में

कपड़े उतारने की दुआ

रसूलुल्लाह रि ने फरमाया: "जिन्नात की आंभों और इन्सान के सतर के दुरभियान परदा ये है के जब मुसलमान कपड़ा उतारने का ईरादा करे तो ये दुआ पढ़े : ((بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ))

તર્જમા : અલ્લાહ કે નામ સે (લિબાસ ઉતારતા હું) જિસ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં. એક દૂસરી હદીસ મેં હે કે જબ કપડે ઉતારે તો ((الله)) પડે. [અમલુલયોમ વલ્લેલહ લિઈન્ને સુન્ની : ૨૭૩-૨૭૪, અન અનસ બિન માલિક ❷]

નંબર ❶ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

અલ્લાહ કે વાસ્તે મુહબ્બત કરના

રસૂલુલ્લાહ ❸ ને ફરમાયા : “અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ, જો લોગ મેરી અઝમત વ જલાલ કી વજહ સે આપસ મેં મુહબ્બત રખતે હૈં (કયામત કે દિન) ઉન કે લિયે એસે નૂર કે મિખ્બર હોંગે, જિન પર અમ્બિયા ઔર શોહદા ભી રશ્ક કરેંગે”.

[તિર્મિઝી : ૨૩૮૦, અન મઆઝ બિન જબલ ❷]

નંબર ❷ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ ઔર રસૂલ કા હુકમ ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “બિલા શુબા જો લોગ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કો (ઉન કા હુકમ ન માન કર) તક્લીફ દેતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ઉન પર દુનિયા વ આખિરત મેં લાનત કરતા હૈ ઔર ઉન કે લિયે ઝલીલ કરને વાલા અઝાબ તૈયાર કર રખા હૈ”.

[સૂર-એ-અહઝબ : ૫૭]

નંબર ❸ : દુનિયા કે બારે મેં

અલ્લાહ હી રોઝી તકસીમ કરતે હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “દુનિયવી ઝિંદગી મેં ઉન કી રોઝી હમ ને હી તકસીમ કર રખી હૈ ઔર એક કો દૂસરે પર મરતબે કે એતેબાર સે ફજીલત દે રખી હૈ, તાકે એક દૂસરે સે કામ લેતા રહે”.

[સૂર-એ-ઝુબરૂફ : ૩૨]

નંબર ❹ : આખિરત કે બારે મેં

અદના દર્જે કા જન્મતી

રસૂલુલ્લાહ ❸ ને ફરમાયા : “અદના દર્જે કા જન્મતી વો શખ્સ હોગા, જિસ કે લિયે અસ્તી હઝાર બિદમત ગુઝાર હોંગે, ઔર બહત્તર બીવિયાં હોંગી ઔર એક મોતી ઝબર જદ ઔર યાફૂત સે બના હુઆ ખેમા હોગા, જિસ કી લખ્ખાઈ મકામે જાબિયા સે મકામે સનઆ કે માનિન્દ હોગી”.

[તિર્મિઝી : ૨૫૬૨, અન અબી સઈદ ખુદરી ❷]

નંબર ❺ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

બહી (સફરજલ) કે ફ્વાઈદ

હઝરત તલ્હા ❷ બયાન કરતે હૈં કે મેં નબી-એ-કરીમ ❸ કી બિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ ❸ સહાબા કી એક જમાઅત કે સાથ તશરીફ ફરમાયે, આપકે હાથ મેં એક બહી (સફરજલ) થી, જિસકો આપ ❸ ઉલટ પુલટ કર દેખ રહેયે, જબ મેં આપકે પાસ બૈઠ ગયા તો આપ ❸ ને બહી (સફરજલ) મેરી તરફ બઠાઈ, ફિર ફરમાયા કે અય અબૂ મુહમ્મદ ! ઈસકો લે લો, ઈસ લિયે કે યે દિલ કો મઝબૂત કરતા હૈ, સાંસ કો ખુશગવાર કરતા હૈ, ઔર સીને કા ભારીપન દૂર કરતા હૈ.

[મોઅજમે કબીર તબરાની : ૨૧૯]

નંબર ❻ : નબી ❸ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ❸ ને ફરમાયા : “જબ તુમ કિસી એસે મોમિન કો દેખો જિસે દુનિયા સે બે રગબતી ઔર કમ બોલને કી દૌલત દી ગઈ હૈ તો તુમ ઉસ કે પાસ રહા કરો, ઈસ લિયે કે વો હિકમત કી બાતેં કરતા હૈ”.

[તબરાની ઔસત : ૧૮૫૬, અન અબી હુરૈરા ❷]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૩) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હજરત ઇબ્રાહીમ રહીમ કે અહલે ખાના

અલ્લાહ તઆલા ને હજરત ઇબ્રાહીમ રહીમ કે અહલ વ અયાલ મેં ખૂબ બરકતેં ઔર રહમતેં નાઝિલ ફરમાઈ થીં. ઉન કો ઔલાદ ભી એસી મિલી જો મૂરિસે આલા બનીં. ઉન્હોને તીન શાદિયાં કી થીં. પેહલી બીવી કા નામ સારા હૈ, જો આપ હી કે ખાનદાન સે થીં, ઉન સે હજરત ઇસહાક રહીમ જૈસે પૈગંબર પૈદા હુએ, જિન કી નસ્લ સે તકરીબન સાદે તીન હઝાર અખિયા પૈદા હુએ. ઉન કી દૂસરી બીવી કા નામ હાજરા હૈ, જો શાહે મિસ્ર કી બેટી થીં, બાદશાહ ને હિજરત કે દૌરાન ઉન્હેં હજરત ઇબ્રાહીમ રહીમ કી ઝૌજિયત મેં દિયા થા. ઉન સે હજરત ઇસ્માઈલ રહીમ કી પૈદાઈશ હુઈ જો જલીલુલકદ્ર નબી હોને કે સાથ સચ્ચિદુલ અખિયા મુહમ્મદ મુસ્તફા રહીમ કે જદે આલા ભી હૈં. તીસરી બીવી કા નામ કતૂરા બતાયા જાતા હૈ, ઉન સે હજરત ઇબ્રાહીમ રહીમ ને હજરત સારા કી વફાત કે બાદ અકદ ફરમાયા થા. ઉન સે કુલ છે ઔલાદેં હુઈ. ઉન કી નસ્લ ઔર ખાનદાન કો “બનૂ કતૂરા” કહા જાતા હૈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

હવા

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે લિયે હવા બનાઈ. હવા હી કે ઝરિયે હમ સાંસ લેતે હૈં ઔર એક દૂસરે કી આવાઝ સુનતે ઔર બાત કરતે હૈં, ઇસ કે કમ ઝિયાદા ચલને સે મૌસમ બનતે ઔર બિગડતે હૈં, ઝમીન સે સાદે તીન મીલ કી ઊંચાઈ કે બાદ હવા કી રફતાર હલકી હો જાતી હૈ ઔર પાંચ સૌ મીલ કી બુલંદી પર કિસી જાનદાર કા ઝિંદા રહના મુમકિન નહીં. અગર ઝમીન પર ચંદ મિનટ કે લિયે હવા બંદ કર દી જાએ, તો સારી મખ્લૂક હલાક હો જાએ. યકીનન મખ્લૂક કો ઝિંદા રખને કે લિયે મુનાસિબ હવા કા ઇન્તેજામ કરના અલ્લાહ કી અઝીમ કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

ઈહા કી નમાઝ કી અહમિયત

રસૂલુલ્લાહ રહીમ ને ફરમાયા : “જિસ શખ્સ ને ઇશા કી નમાઝ જમાત કે સાથ પઢી, ગોયા ઉસ ને આપી રાત ઇબાદત કી ઔર જિસ ને ફજર કી નમાઝ જમાત સે પઢલી ગોયા ઉસ ને સારી રાત ઇબાદત કી.”

[મુસ્લિમ : ૧૪૮૧, અન ઉસ્માન બિન અફફાન રહીમ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

મેહમાન કે સાથ થોડી દૂર સાથ ચલના

હજરત ઇબ્ને અબ્બાસ રહીમ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ રહીમ ને જબ ઉન કો રૂખ્સત કિયા તો (જન્નતુલ બકી) ગરકદ તક સાથ તશરીફ લાયે ઔર ફરમાયા : “જાઓ અલ્લાહ કે નામ સે, ઐ અલ્લાહ! ઇન કી મદદ ફરમા”.

[તબરાની કબીર : ૧૧૩૮૮]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

દુઆ સે બલાઓં કા ટલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુઆ નફા પહુંચાતી હૈ ઔર ઉન બલાઓં કો ટાલતી હૈ જો નાઝિલ હો ચુકી હૈં ઔર ઉન બલાઓં કો ભી, જો અભી તક નાઝિલ નહીં હુઈ, ઇસ લિયે તુમ લોગ દુઆઓં કા એહતમામ કિયા કરો”.

[મુસ્તદરક : ૧૮૧૫, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુર્આન મેં અપની રાય કો દખલ દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને કુર્આન મેં અપની રાય સે કોઈ બાત કહી વો અપના ઠિકાના જહન્નમ મેં બના લે”.

[તિર્મિઝી : ૨૯૫૦, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા, આબિરત કે મુકાબલે મેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ કી કસમ! દુનિયા આબિરત કે મુકાબલે મેં ઇતની સી હૈ, કે તુમ મેં સે કોઈ અપની ઉંગલી સમંદર મેં ડાલે, ફિર નિકાલે ઔર દેખે કે ઉસ ઉંગલી પર કિતના પાની લગા હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૭૧૯૭, અન મુસ્તવરિદ ؓ]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કે લિયે હૂરેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉન અહલે જન્નત કે પાસ નીચી નિગાહ રખને વાલી, બઝી બઝી આંખોં વાલી હૂરેં હોંગી; વો હૂરેં સફાઈ મેં એસી હોગી, ગોયા કે છુપે હુએ અંડે હૂં”.

[સૂર-એ-સાફાત : ૪૮ તા ૫૦]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

મુસલમાન કો બીમારી પર સવાબ

મુસલમાન કો બીમારી પર સવાબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઇરશાદ ફરમાયા : કિસી ભી મુસલમાન કો ઉસકી બીમારી કી વજહ સે કોઈ તકલીફ પહોંચે યા બીમારી કે અલાવા કોઈ તકલીફ પહોંચે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકી વજહ સે ઉસકે ગુનાહોં કો ઇસ તરહ દૂર કર દેતા હૈ જિસ તરહ દરખ્ત અપને ખુશ્ક પત્તોં કો ઝાડ દેતા હૈ.

[મુસ્લિમ શરીફ : ૬૭૨૪, અન અબ્દિલ્લાહ ؓ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ્હારા માલ ઔર તુમ્હારી ઔલાદ આઝમાઈશ કી ચીઝોં હૈં ઔર અલ્લાહ તઆલા કે યહાં બહુત બઝા અજ્જ હૈ; જહાં તક તુમ સે હો સકે અલ્લાહ સે ડરતે રહો, ઉસ કા હુકમ સુનો ઔર ફરમાંબરદારી કરો; ઔર અલ્લાહ કી રાહ મેં ખર્ચ કરતે રહો, ઇસી મેં તુમ્હારે લિયે ખૈર વ ભલાઈ હૈ; ઔર જો શખ્સ નફસ કી કંજૂસી સે બચા લિયા ગયા, વહી લોગ કામયાબ હોને વાલે હૈં”.

[સૂર-એ-તગાબુન : ૧ પતા : ૧૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૪) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઇસ્માઈલ રહી

હઝરત ઇસ્માઈલ રહી, હઝરત ઇબ્રાહીમ રહી કે બડે ફરજંદ થે. કુર્આને કરીમ મેં ઉન કા તઝકિરા આઠ જગહોં પર આયા હૈ. હુઝૂર ઋઋઋ ઔર અરબ કે મશહૂર ઔર બાઈઝઝત ખાનદાન કુરૈશ કા તઅલ્લુક ભી ઉન્હીં કી નસલ સે હૈ. પૈદાઈશ કે બાદ હઝરત ઇબ્રાહીમ રહી અલ્લાહ તઆલા કે હુક્મ કે મુતાબિક ઉન્હેં ઉન કી વાલિદા કે સાથ બૈતુલ્લાહ કે કરીબ ચટિયલ મૈદાન મેં છોડ કર ચલે ગએ થે, જબ ખાને પીને કા સામાન ખતમ હો ગયા, તો હઝરત ઇસ્માઈલ રહી કી તરબિયત વ પરવરિશ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને ઝમઝમ કા ચસ્મા જારી કર દિયા, જો આજ તક ઔજૂદ હૈ. ઇતેફાક સે બનૂ જુરહુમ કા એક કાફલા ઉધર સે ગુઝરા, તો ઉસ ચશમે કો દેખ કર હઝરત હાજરા રહી સે ઉસ જગા બસને કી ઇજઝત ચાહી, ઇજઝત મિલતે હી બૈતુલ્લાહ કે આસ પાસ એક બસ્તી આબાદ હો ગઈ. જબ અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત ઇબ્રાહીમ રહી સે હઝરત ઇસ્માઈલ રહી કી કુર્બાની તલબ ફરમાઈ, તો દોનોં બખૂશી તૈયાર હો ગએ ઔર બાપ બેટે કો કુર્બાન કરને કે લિયે ચલ પડે, જબ હુરી ગરદન પર ચલને લગી તો અલ્લાહ તઆલા ને ખુશ હોકર ઉસ કી જગહ જન્નત સે દુંબા ભેજ, ફિર ઉસ કી કુર્બાની કી, ચુનાંચે ઇસી કી યાદ મેં ઈદુલ અઝહા કે મૌકે પર જાનવરોં કી કુર્બાની કા સિલસિલા હમેશા કે લિયે જારી કિયા ગયા, ફિર કબીલ-એ-બનૂ જુરહુમ મેં હઝરત ઇસ્માઈલ રહી કી શાદી હુઈ. હઝરત ઇસ્માઈલ રહી ને એક સૌ સૈંતીસ સાલ કી ઉમ્ર મેં વફાત પાઈ ઔર અપની વાલિદા માજિદા કે પેહેલૂ મેં હરમ શરીફ મેં દફન હુએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ઋઋઋ કા મોઅજિઝા

અહદ નામે કો કીડે કે ખાને કી ખબર દેના

જિસ વકત કુફકારે કુરૈશ ને આપ ઋઋઋ ઔર આપ ઋઋઋ કે અસહાબ રહી કા બાઈકાટ કર દિયા થા, તો આપ ઋઋઋ ને ઇસ અહદ નામે કે મુતઅલિલક જિસ મેં બાઈકાટ કી દફઆત થીં, યે ખબર દી કે ઉસે કીડોં ને ખા લિયા હૈ ઔર ઉસ મેં સિફ અલ્લાહ કે નામ કો બાકી છોડા હૈ, લિહાઝા યે સુન કર અબૂ તાલિબ ને કુફકારે કુરૈશ કો બતૌર ચૈલેજ કે કહા: અગર મેરે ભતીજે કી યે બાત ગલત હૈ, તો મૈં ઉન કો તુમ્હારે હવાલે કર દૂંગા. ચુનાંચે જબ ઉન લોગોં ને ઇસ અહદ નામે કો દેખા, તો વૈસે હી પાયા જૈસા કે ખબર દી ગઈ થી.

[બેહકી હી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૬૦૬]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અગર તુમ બીમાર હો જાઓ યા સફર મેં હો યા તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ અપની તબઈ ઝરૂરત (યાની પેશાબ પાખાના કર કે) આયા હો યા અપની બીવી સે મિલા હો ઔર તુમ પાની (કે ઇસ્તેમાલ પર) તાકત ન રખતે હો, તો ઐસી હાલત મેં તુમ પાક મિટ્ટી કા ઇરાદા કરો (યાની તયમ્મુમ કર લો)”.

[સૂર-એ-આઈદા : ૬]

ખુલાસા : અગર કિસી પર ગુસ્લ ફર્જ હો જાએ ઔર પાની ઇસ્તેમાલ કરને કી તાકત ન હો, તો ઐસી સૂરત મેં ગુસ્લ કે લિએ તયમ્મુમ કર કે નમાઝ પઢના ફર્જ હૈ, ઔર તયમ્મુમ કા તરીકા યે હૈ કે પેહલે નિયત કરે, ફિર એક મરતબા દોનોં હાથોં કો મિટ્ટી પર માર કર અપને મુંહ પર ફેરે ઔર દૂસરી મરતબા દોનોં હાથોં કો મિટ્ટી પર માર કર કોહનિયોં તક ફેર લે.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

પુશખબરી સુન કર દુઆ પઢના

રસુલુલ્લાહ ﷺ જબ કોઈ પુશી કી બાત દેખતે તો યે દુઆ પઢતે:

((الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ))

તર્જમા : તમામ તારીફે અલ્લાહ કે લિયે હૈં જિસ કી નેઅમતોં સે તમામ અચ્છાઈયાં મુકમ્મલ હોતી હૈં.

[મુસ્તદરક : ૧૮૪૦, અન અબી આયશા ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

જુમા કે દિન સૂર-એ-કહફ પઢના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “જો શપ્સ જુમા કે દિન સૂર-એ-કહફ પઢેગા, ઉસ કે લિયે એક જુમા સે દૂસરે જુમા કે દરમિયાન એક નૂર ચમકતા હોગા”.

[મુસ્તદરક : ૩૩૯૨, અન અબી અઈદ ૐ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ કી આયતોં કો ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે : “હર ઉસ જુદે ગુનહગાર કે લિયે બડી તબાહી હોગી, જો અલ્લાહ કી આયતોં કો સુનતા હૈ, જબ વો ઉસ કે સામને પઢી જાતી હૈ; ફિર ભી વો તકબુર કરતા હુઆ (અપને કુફ પર ઈસી તરહ) અડા રહતા હૈ, ગોયા ઉસ ને ઉન આયતોં કો સુના હી નહીં, તો આપ એસે શપ્સ કો દર્દનાક અઝાબ કી ખબર સુના દીજિયે”.

[સૂર-એ-જાસિયા : ૭ તા ૮]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

જો કુછ ખર્ચ કરના હૈ દુનિયા હી મેં કરલો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે : “હમ ને તુમ કો જો કુછ દિયા હૈ, ઉસ મેં સે ખર્ચ કરો, ઈસ સે પેહલે કે તુમ મેં સે કિસી કો મૌત આજાએ ઔર ફિર (મૌત કો દેખ કર) કેહને લગે કે એ મેરે રબ! તૂને મુજ કો ઔર થોડે દિનોં કી મોહલત કયોં ન દી? તાકે ખૂબ ખર્ચ કર કે નેક લોગોં મેં શામિલ હો જાતા”.

[સૂર-એ-સુનાફિફૂત : ૧૦]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમ કો કેદ કર કે પેશ કિયા જાએગા

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “જહન્નમ કો કયામત કે રોજ સત્તર હઝાર લગામોં કે સાથ લાયા જાએગા ઔર હર લગામ કે સાથ સત્તર હઝાર ફરિશ્તે હોંગે, જો જહન્નમ કો ઘસીટ કર લાઓંગે”.

[મુસ્લિમ : ૭૧૬૪, અન ઈબ્ને મસગીદ ૐ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ગાય કે દૂધ કા ફાયદા

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “ગાય કા દૂધ ઈસ્તેમાલ કિયા કરો, કયોંકિ વો હર કિસ્મ કે પૌદોં કો ચરતી હૈ (ઈસ લિયે) ઉસ કે દૂધ મેં હર બીમારી સે શિફા હૈ”.

[મુસ્તદરક : ૮૨૨૪, અન અબુલ્લાહ બિન મસગીદ ૐ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા : “અપને મેહમાન કે સાથ ખાઓ, કયોંકિ વો તન્હા ખાને મેં શર્મ મહસૂસ કરતા હૈ”.

[બૈહકી કી શોઅબિલઈમાન : ૮૩૦૫, અન આઈશા ૐ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

(૨૫) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઇસ્હાક રહીમ કી પૈદાઈશ

હઝરત ઇસ્હાક રહીમ કી વિલાદત બાસઆદત અલ્લાહ તઆલા કી એક બડી નિશાની હૈ, ક્યોંકિ ઉન કી પૈદાઈશ એસે વકત મેં હુઈ જબ કે ઉન કે વાલિદ હઝરત ઇબ્રાહીમ રહીમ કી ઉમ્ર સૌ સાલ ઔર ઉન કી વાલિદા હઝરત સારા કી ઉમર નવ્વે સાલ હો ચુકી થી, હાલાંકે આમ તૌર પર ઇસ ઉમ્ર મેં ઔલાદ નહીં હોતી હૈ. જબ ફરિશ્તોં ને ઉન કી પૈદાઈશ કી ખુશખબરી દી, તો દોનોં હૈરત વ તઅજ્જુબ મેં પડ ગએ. મગર ફરિશ્તોં ને યકીન દિલાયા ઔર કહા: આપ નાઉમ્મીદ મત હોં. યુનાંચે અલ્લાહ તઆલા કે હુકમ સે હઝરત ઇસહાક રહીમ પૈદા હુએ. ઉસી સાલ હઝરત ઇબ્રાહીમ રહીમ વ ઇસ્માઈલ રહીમ ને બૈતુલ્લાહ કી તામીર કરમાઈ થી. ચે હઝરત ઇસ્માઈલ રહીમ સે ચૌદા સાલ છોટે થે. સાઠ સાલ કી ઉમ્ર મેં હઝરત ઇબ્રાહીમ રહીમ ને અપને ભત્તીજે કી લડકી સે ઉન કી શાદી કરાઈ, ઉન સે દો લડકે પૈદા હુએ, એક કા નામ ઇસૂ ઔર દૂસરે કા નામ યાકૂબ થા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

શકલ વ સૂરત કા મુખ્તાલિફ હોના

અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે હર એક ઇન્સાન કે ચેહરે પર દો કાન, દો આંખેં, નાક, મુંહ ઔર હોંટ બનાએ, ઉસ કે બાવજૂદ સબ કી શકલ વ રંગ એક દૂસરે સે મુખ્તાલિફ હૈ. હર મુલ્ક, ખિત્તે યા નસલ કે લોગોં કી શકલ વ સૂરત દૂસરી જગહ કે રેહને વાલોં સે બિલ્કુલ જુદા હૈ. યહાં તક કે એક હી માં બાપ સે પૈદા હોને વાલી ઔલાદ કે દરમિયાન શકલ વ સૂરત ઔર રંગ મેં ભી ફર્ક હોતા હૈ. ફિર મર્દ વ ઔરત કી શકલ વ જિસ્મ કી બનાવટ ભી અલગ હોતી હૈ, ગર્જ ઇન્સાનોં કે દરમિયાન શકલ વ સૂરત ઔર રંગ વ નસલ કા અલગ હોના અલ્લાહ કી કુદરત કી અઝીમ નિશાની હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ક કે બારે મેં

રૂકૂ વ સજ્દા અચ્છી તરહ કરના

રસૂલુલ્લાહ રહીમ ને ફરમાયા: “બદતરીન ચોરી કરને વાલા વો શખ્સ હૈ, જો નમાઝ મેં સે ચોરી કર લેતા હૈ. સહાબા રહીમ ને અર્જ કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ રહીમ! આદમી નમાઝ મેં કિસ તરહ ચોરી કર લેતા હૈ? ઇશાદિ ફરમાયા: વો રૂકૂ ઔર સજ્દા અચ્છી તરહ નહીં કરતા”. [મુસ્નદે અહમદ: ૧૧૧૩૮, અન અબી સઈદ ખુદરી રહીમ ખુલાસા: રૂકૂ ઔર સજ્દા અચ્છી તરહ ન કરને કો હુઝર રહીમ ને ચોરી બતાયા હૈ; ઇસ લિયે ઇન કો અચ્છી તરહ ઇત્મીનાન સે અદા કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

કિસી મંઝિલ સે ચલતે વકત નમાઝ પઢના

હઝરત અનસ રહીમ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ રહીમ કિસી જગહ કયામ કરતે ઔર ફિર વહાં સે ચલતે તો દો રકાત નમાઝ જરૂર પઢતે.

[સુનને કુબરા લિલબૈહકી: ૨૫૩/૫]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બુરી મૌત સે હિકાઝત કા ઝરિયા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સદકા અલ્લાહ તઆલા કે ગુસ્સે કો ઠંડા કરતા હૈ ઓર ઇન્સાન કો બુરી મૌત સે મહફૂઝ રખતા હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૬૬૪, અન અનસ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

માં બાપ પર લાનત ભેજના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સબ સે બડા ગુનાહ યે હૈ કે આદમી અપને માં બાપ પર લાનત કરે. અર્ઝ ક્રિયા ગયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ! કોઈ અપને માં બાપ પર લાનત કેસે ભેજ સકતા હૈ? ફરમાયા: ઇસ તરહ કે જબ કિસી કે માં બાપ કો બુરા ભલા કહેગા, તો વો ભી ઉસ કે માં બાપ કો બુરા ભલા કહેગા”.

[મુસ્લિમ: ૨૬૩, અન અબુલ્લાહ બિન અમ્ર બિન આસ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

આદમી કા દુનિયા મેં કિતના હક હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઇબ્ને આદમ કો દુનિયા મેં સિર્ફ ચાર ચીઝોં કે અલાવા ઓર કિસી કી ઝરૂરત નહીં: (૧) ઘર: જિસ મેં વો રહેતા હૈ. (૨) કપડા: જિસ સે વો સતર છુપાતા હૈ. (૩) ખુશ્ક રોટી. (૪) પાની”.

[તિર્મિઝી: ૨૩૪૧, અન ઉસ્માન બિન અફફાન]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

અહલે જહન્નમ પર દર્દનાક અઝાબ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બેશક ઝક્કૂમ કા દરખત બડે મુજરિમ કા ખાના હોગા, જો તેલ કી તલછટ જૈસા હોગા, વો પેટ મેં તેજ ગરમ પાની કી તરહ ખીલતા હોગા. (કહા જાએગા) ઉસ ગુનેહગાર કો પકડ લો ઓર ઘસીટતે હુએ દોઝખ કે બીચ મેં લે જાઓ, ફિર ઉસ કે સર પર તકલીફ દેને વાલા ખીલતા હુઆ પાની ડાલો, (ફિર કહા જાએગા) અઝાબ કા મઝા ચખ! તુ અપને આપકો બડી ઇઝઝત વ શાન વાલા સમજતા થા, યહી વો અઝાબ હૈ જિસ કે બારે મેં તુમ શક ક્રિયા કરતે થે”.

[સૂર-એ-કુબાન: ૪૩ તા ૫૦]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

હલીલા સે હર બીમારી કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હલીલ-એ-સિયાહ પિયા કરો, ઇસ લિએ કે યે જન્નત કે પોદોં મેં સે એક પોદા હૈ, જિસ કા મઝા કડવા હોતા હૈ, મગર હર બીમારી કે લિએ શિકા હૈ”.

[મુસ્તદરક: ૮૨૩૦, અન અબી હુરૈરા]

નોટ: હલીલ-એ-સિયાહ કો હિન્દી મેં કાલી હડ કેહતે હૈ, જિસે સિલ પર ઘિસ કર પીતે હૈ. યે કબ્ઝ કો ખત્મ કરતી હૈ ઓર બાદી બવાસીર મેં મુફીદ હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ કુર્આન પઢા જાએ, તો ઇસ કો પૂરી તવજ્જુહ ઓર ગોર સે સુના કરો ઓર ખામોશ રહા કરો; તાકિ તૂમ પર રહમ ક્રિયા જાએ”.

[સૂર-એ-આરાફ: ૨૦૪]

सिई पांय भिनट का भद्रसा कुर्आन व उदीस की रौशनी में

२६ मुहर्मुल हुराम

नंबर १ : ईस्लामी तारीफ

उजरत ईस्हाक की भुसूसियत व अजमत

उजरत ईस्हाक अल्लाह तआला के जलीलुद्द नबी और बहुत सारी सिफात के मालिक थे। कुर्आने करीम ने उन की नेकी व शराफत, नुबुव्वत व रहमत और बुलंदी व अजमत की शहादत दी है। उन्हें ये फजीलत व भुसूसियत हासिल है के बनी ईस्राईल के सारे अम्बिया उन्हीं की नस्ल से हैं। तारीफ से मालूम होता है के तकरीबन साढ़े तीन उजार अम्बिया उन की नस्ल में पैदा हुए हैं। उस के साथ “मस्जिद अकसा” जैसी अजीमुशान मस्जिद की तामीर का शर्क भी उन्हीं को हासिल है। अल्लाह तआला ने उन के फजल व कमाल का तजक़िरा करते हुए फरमाया: हमने उजरत ईम्राहीम को उजरत ईस्हाक (की विलादत) की बशारत दी के वो नबी नेक बंदो में होंगे और हमने उन पर और ईस्हाक पर बरकतें नाज़िल फरमाई। [सूर-अ-साफ़ात: ११२ ता ११३] उन की पैदाईश सरज़मीने ईराक में हुई, मगर पूरी ज़िंदगी मुल्के शाम में रहे, और एक सौ साठ साल या एक सौ अस्सी साल की उम्र में वफ़ात पाई और अपने वालिदे मोहतरम के बराबर में “मदीनतुल जलील” में दफ़न हुए।

नंबर २ : हुज़ूर का मोअजिज़ा

उजरत फ़ातिमा के येहरे का रौशन हो जाना

एक मरतबा उजरत फ़ातिमा आप के पास तशरीफ़ लाई और तूक की वजह से उन का येहरा पीला हो रहा था। आप ने हाथ उठा कर उन के लिये हुआ कर दी। उजरत ईमरान कइते हैं के मैं ने देखा उजरत फ़ातिमा का येहरा सुर्प और रौशन हो गया। (ये वाक़िया पढ़ें की आपत नाज़िल होने से पेहले का है।)

[बिहकी की दवाइलिननुबुव्वह: २३५३, अन ईमरान बिन हुसैन]

नंबर ३ : एक ईर्ज के बारे में

तमाम रसूलों पर ईमान लाना

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: “जो लोग अल्लाह तआला पर ईमान रખते हैं और उस के रसूलों पर भी और उन में से किसी में ईर्ज नहीं करते, उन लोगों को अल्लाह तआला ज़रूर उन का सवाब देंगे और अल्लाह तआला बड़े मग़फ़िरत वाले हैं, बड़ी रहमत वाले हैं”।

[सूर-अ-निसा: १५२]

भुलासा: अल्लाह तआला ने ईन्सानो की छिदायत और रहनुमाई के लिये जितने नबी और रसूल भेजे हैं, उन सब पर ईमान लाना ईर्ज है।

नंबर ४ : एक सुन्नत के बारे में

कनाअत और सभ्र हासिल करने की हुआ

रसूलुल्लाह कनाअत के लिये ये हुआ फरमाते: ((اللَّهُمَّ قَنِّعْنِي بِسَارَرِ قَتْنِي وَبَارِكْ لِي فِيهِ))

तर्जमा: ओ अल्लाह! तूने जो रिज़क मुझे दिया है, उस पर सभ्र व कनाअत अता फरमा और उस में मेरे लिये बरकत अता फरमा।

[मुस्तादरक १८७८, अन ईब्ने अब्बास]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

તકલીફો પર સબ્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “વો મુસલમાન જો લોગોં કે સાથ મેલ જોલ રખતા હૈ ઔર ઉન સે પહુંચને વાલી તકલીફો પર સબ્ર કરતા હૈ, ઉસ મુસલમાન સે અફઝલ હૈ જો લોગોં કે સાથ મેલ જોલ નહીં રખતા ઔર ન હી સબ્ર કરતા હૈ”.

[તિર્મિઝી : ૨૫૦૭, અન ઈબ્ને ઉમર]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

નાપ તૌલ મેં કમી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બડી બરબાદી હૈ નાપ તૌલ મેં કમી કરને વાલોં કે લિયે કે જબ લોગોં સે (કોઈ ચીઝ) નાપ કર લેતે હૈં, તો પૂરા ભર કર લેતે હૈં ઔર જબ લોગોં કો (કોઈ ચીઝ) પૈમાને સે નાપ કર યા વઝન કર કે દેતે હૈં તો (ઉસ મેં કમી) કર દેતે હૈં”.

[સૂર-એ-મુતફિકિન : ૧ તા ૩]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી મુહબ્બત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યે લોગ દુનિયા સે મુહબ્બત રખતે હૈં ઔર અપને આગે આને વાલે એક ભારી દિન કો છોડ બેઠે હૈં”. (યાની દુનિયા કી મુહબ્બત ને ઐસા અંધા કર રખા હૈ, કે કયામત કે દિન કી ન તો કોઈ ફિક હૈ ઔર ન હી કોઈ તૈયારી હૈ; હાલાંકે દુનિયા મેં આને કા મક્સદ હી આખિરત કે લિયે તૈયારી કરના હૈ)”.

[સૂર-એ-ઘહર : ૨૭]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કબ્ર સે ઈન્સાન કિસ હાલ મેં ઉઠેગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હર બંદા કબ્ર મેં ઉસી હાલત મેં ઉઠાયા જાતા હૈ, જિસ હાલત મેં ઉસ કા ઈન્તેકાલ હોતા હૈ, મોમિન અપને ઈમાન પર ઔર મુનાફિક અપને નિફાક પર ઉઠાયા જાતા હૈ”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૪૩૧૨, અન જાબિર બિન અબ્દિલ્લાહ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબવી સે ઈલાજ

તમામ મુસીબતોં સે હિફાઝત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા :

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ مَا شَاءَ اللَّهُ كَانَ وَمَا كُنْ يَشَاءُ لَمْ يَكُنْ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا.

જો શપ્સ ઈન કલિમાત કો સુબહ કે વક્ત કહેગા શામ તક હર બલા વ મુસીબત સે મહફૂઝ રહેગા ઔર જો શામ કો કહેગા સુબહ તક મહફૂઝ રહેગા.

[અબૂ દાવૂદ : ૫૦૭૫, અન ઉમ્મિ અબ્દિલ્હ હમીદ રદિ.]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ અપને ભાઈ સે મુલાકાત કરે તો ઈસ તરહ સલામ કરે”. “(السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ)”

[તિર્મિઝી : ૨૭૨૧]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

२७ मुहर्मुल हसाम

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

जुलकरनैन

कुर्आने करीम के सूर-ओ-कहफ में एक ऐसे बादशाह का तजक़िरा किया गया है, जिन का लक़ब “जुलकरनैन” है, वो बहुत नेक दिल बादशाह थे। उन्हीं की बदौलत बनी ईसराईल ने बाबुल की गुलामी से नज़ात पाई थी और यरोशिलम (बैतुलमक़दिस) जैसी मुहतरम जग़ा पर हर किस्म की तबाही व बरबादी के बाद उन्हीं के हाथों हीबारा आबाद हुवा था। उन्हींने मश्रिक व मगरिब का सफ़र किया और कुतूबात ली की। एक भरतबा सफ़र के दौरान एक कौम से मुलाकात हुई, जिन्होंने बादशाह ज़ुलकरनैन से याजूज व माजूज के क़ितना व क़साद की शिकायत की और क़हा: ओ ज़ुलकरनैन! उन लोगों से हमारी ख़िफ़ायत के बिचे एक दिवार काँठम कर दीजिये। उस पर आप ज़े मुआवज़ा लेना चाहेंगे हम देने के बिचे तैयार हैं। लेकिन ज़ुलकरनैन ने मुआवज़ा लेने से ईन्कार कर दिया और क़हा: अल्लाह ने ज़े कुछ मुजे दिया है वो मेरे बिचे काफ़ि है। फिर उन्हींने एक मज़बूत दिवार काँठम कर दी, ज़े “सद्रेसिक्दरी” के नाम से मशहूर है।

नंबर (२) : अल्लाह की कुदरत

आरे और भीठे पानी का अलग रेखना

कुर्आन में अल्लाह तआला ने ऐसे दो समन्दरों का तजक़िरा किया है जिन में से एक का पानी पारा और दूसरे का मीका है। उन में तुफ़ान ली आता हैं और मददो ज़रर (जवार लाटा) ली होता है, बड़े बड़े समंदरी जहाज़ ली चलते हैं मगर उस के आवजूद पारा और मीका पानी एक दूसरे में नहीं मिलता, जब के उन के दरमियान किसी किस्म की कोई आड़ या रूकावट ली नहीं है, ये अल्लाह तआला ही की कुदरत का क़माल है के उस ने आरे और कड़े पानी को बगैर किसी रूकावट के एक दूसरे से अलग रखा है।

नंबर (३) : एक फ़र्क के आरे में

मांगी हुई चीज़ का लोटाना

रसूलुल्लाह ﷺ ने फ़रमाया: “(वापसी की शर्त पर) मांगी हुई चीज़ को वापस किया जायेगा”.

[ईब्ने माज़: २३८८]

फ़ायदा: अगर किसी शम्स ने कोई सामान ये केह कर मांगा के वापस कर दूंगा, तो उस को मुक़र्ररा वक़्त पर लोटाना वाजिब है; उस को अपने पास रख लेना और बख़ाना बनाना ज़ाईज नहीं है।

नंबर (४) : एक सुन्नत के आरे में

सफ़र से वापसी के बाद नमाज़ पढ़ना

हज़रत क़अब बयान करते हैं के रसूलुल्लाह ﷺ जब दिन के वक़्त सफ़र से वापस तशरीफ़ लाते तो मश्जिद में दाख़िल होते और बैठने से पेहले दो रकात नमाज़ अदा फ़रमाते।

[बुख़ारी: ३०८८]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

જન્મત મેં જાને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને ((رَضِيَتْ بِاللَّهِ رَبًّا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولًا)) ૫૬૧, જન્મત ઉસ કે લિયે વાજિબ હો ગઈ”. [અબુદાવિદ : ૧૫૨૮, અન અબી સઈદ ખુદરી ❀]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અપની ઈઝતત કે લિયે દૂસરોં કો ખડા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ ઈસ બાત કો ચાહે, કે લોગ ઉસ કી ઈઝતત કે લિયે ખડે હોં, તો ઉસે અપના ઠિકાના જહન્નમ મેં બના લેના ચાહિયે”. [તિર્મિઝી : ૨૭૫૫, અન મુઆવિયા ❀]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી મુહબ્બત હલાક કરને વાલી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ખુશ હો જાઓ ઔર અપને મતલૂબ કી ઉમમીદ રખો! અલ્લાહ કી કસમ! મુજે તુમ્હારે મોહતાજ હોને કા અંદેશા નહીં, મુજે તો ઈસ બાત કા અંદેશા હૈ, કહીં તુમ પર દુનિયા ખોલ ન દી જાએ, જિસ તરહ તુમ સે પેહલી કૌમોં પર ખોલી ગઈ થી, પસ તુમ ઉસ મેં ઈસ તરહ રગબત આહિર કરને લગો, જિસ તરહ ઉન લોગોં ને કી થી, ફિર વો (દુનિયા) તુમ્હેં ઉસી તરહ હલાક કરદે, જિસ તરહ ઉન કો ક્રિયા થા”. [બુખારી : ૪૦૧૫ અન અમ્ર બિન ઓફ ❀]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્મત કે ઉમ્દા ફર્શ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(અહલે જન્મત) સબ્જ રંગ કે નકશ વ નિગાર વાલે ફર્શોં ઔર ઉમ્દા કાલીનોં પર તક્રિયા લગાએ બેઠે હોંગે”. [સૂર-એ-રહમાન : ૭૬]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

તકલીફ ઔર બેચેની કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ તકલીફ ઔર બેચેની કે વક્ત યે દુઆ પઢતે થે: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَكِيمُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ - [બુખારી : ૬૩૪૬, અન ઈબ્ન અબ્બાસ ❀]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ઉસ વક્ત તક ને કી ઔર ભલાઈ હાસિલ નહીં કર સકતે, જબ તક તુમ અપની મહબૂબ ચીઝોં સે (અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં) ખર્ચ ન કરલો ઔર જો કુછ ભી તુમ ખર્ચ કરતે હો, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો અચ્છી તરહ જાનતા હૈ”. [સૂર-એ-આલે ઇમરાન : ૯૨]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૮) મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત લૂત રહીમ

હઝરત લૂત રહીમ અલ્લાહ કે મશહૂર નબી હૈં, ઉન કે વાલિદ કા નામ હારાન થા, વો હઝરત ઈસા રહીમ સે તકરીબન દો હઝાર સાલ પેહલે પૈદા હુએ, ઉન કા વતન ઈરાક કા મશહૂર શહર “બાબૂલ” થા. વો હઝરત ઈબ્રાહીમ રહીમ કે ભતીજે થે ઔર સબ સે પેહલે ઉન પર ઈમાન લાને વાલે થે, હઝરત ઈબ્રાહીમ રહીમ ને હી બચપન સે ઉન કી તરબિયત વ પરવરિશ કરમાઈ. જબ હઝરત ઈબ્રાહીમ રહીમ ને ઈરાક સે હિજરત કી તો હઝરત લૂત રહીમ ભી ઉસ સફર મેં આપ કે સાથ થે. મિસ્ર સે વાપસી પર હઝરત ઈબ્રાહીમ રહીમ તો ફલસ્તીન મેં મુકીમ હો ગએ, મગર હઝરત લૂત રહીમ હિજરત કર કે ઉરદૂન (શામ) ચલે ગએ, ઉસ ઈલાકે મેં ચંદ મીલ કે ફાસ્લે પર બહરે મથિત કે કિનારે સદૂમ વ આમૂરા નામી બસ્તિયાં આબાદ થીં, ઉન કે રેહને વાલોં કી ઇસ્લાહ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત લૂત રહીમ કો નબી બના કર ભેજા.

નંબર (૨) : હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી કા મોઅજિઝા

હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી કા કુફરાર કે દરમિયાન સે ગુઝર જાના

જિસ રાત રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી ને હિજરત કરમાઈ થી, ઉસ રાત હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી ને અપને બિસ્તર પર હઝરત અલી રહીમ કો સુલા દિયા ઔર એક બરતન મેં મિટ્ટી લે કર આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી બાહર તશરીફ લાએ ઔર “યાસીન” શરીફ શુર સે قُلْ أَغْنَيْنِيهُم فَهُمْ لَا يَبْصُرُونَ તક પઢતે ગએ ઔર કુફરાર કી તરફ મિટ્ટી ફેંકતે ગએ ઔર ઉન કે બીચ સે ગુઝર ગએ ઔર ઉન કો પતા તક ન ચલા. [બેહકી ફી દલાઈલિનુબુવ્વહ : ૭૨૮]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

કઝા નમાઝોં કી અદાએગી

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી ને ફરમાયા: “જો કોઈ નમાઝ પઢના ભૂલ ગયા યા નમાઝ કે વક્ત સોતા રહ ગયા, તો (ઉસ કા કફફારા યે હૈ કે) જબ યાદ આજાએ ઉસી વક્ત પઢ લે”. [તિર્મિઝી : ૧૭૭, અન અબી કતાદા રહીમ] ખુલાસા : અગર કિસી શખ્સ કી નમાઝ કિસી ઉઝર કી વજહ સે છૂટ જાએ યા સોને કી હાલત મેં નમાઝ કા વક્ત ગુઝર જાએ, તો બાદ મેં ઉસ કો પઢના ફર્જ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

કબ્રસ્તાન જાને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી જબ કબ્રસ્તાન મેં જાતે તો ઈસ દુઆ કો પઢતે થેં:

((اَلْسَّلَامُ عَلَیْكُمْ دَارُ قَوْمٍ مُّؤْمِنِيْنَ وَاِنَّا اِنْ شَاءَ اللّٰهُ بِكُمْ لَاحِقُوْنَ))

તર્જમા : ઐ કબ્રસ્તાન મેં બસને વાલે મોમિનો! તુમ પર સલામતી હો, હમ ભી ઇન્શાઅલ્લાહ તુમ સે આ મિલને વાલે હૈં. [અબૂદાઉદ : ૩૨૩૭, અન અબી હુરૈરહ રહીમ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

તહય્યતુલ વુઝૂ પર જન્મત કા ઇનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અચ્છી તરહ વુઝૂ કરે, ફિર દો રકાતે પૂરી તવજજુહ કે સાથ અદા કરે, તો ઉસ કે લિયે જન્મત લાઝિમ કર દી જાતી હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૫૫૩, અન અકબા બિન આમિર]

પુલાસા: વુઝૂ કે બાદ દો રકાત નમાઝ પઢને કો તહય્યતુલ વુઝૂ કહતે હૈ.

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

નમાઝ મેં સુસ્તી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એસે નમાઝિયોં કે લિયે બડી ખરાબી હૈ, જો અપની નમાઝોં કી તરફ સે ગફલત વ સુસ્તી બરતતે હૈ, જો સિર્ફ રિયા કારી કરતે હૈ”.

[સુર-એ-માઝિન: ૪ તા ૬]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

માલ વ દૌલત આઝમાઈશ કી ચીઝોં હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(જબ અલ્લાહ તઆલા) ઇન્સાન કો આઝમાતા હૈ, તો (ઉસ કો ઝાહિરન માલ વ દૌલત દે કર) ઉસ કા ઇકરામ કરતા હૈ તો વો (બતોરે ફખ્ર) કેહને લગતા હૈ, કે મેરે રબ ને મેરી કદ્ર બઢા દી”.

[હાલાંકી યે ઉસ કી તરફ સે ઉસ કી આઝમાઈશ કા ઝરિયા હૈ]. [સુર-એ-ફજ: ૧૫]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખ કી ગરમી ઔર બદબૂ કી શિદત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર જહન્નમ સે (આગ કા) એક ડોલ ઝમીન કે દરમિયાન રખ દિયા જાએ, તો યે મશિરક ઔર મગરિબ કે દરમિયાન કી તમામ ચીઝોં કો અપની બદબૂ ઔર સખ્ત ગરમી સે દુખી કર દે ઔર જહન્નમ કે અંગારે મેં એક શરારા મશિરક મેં મૌજૂદ હો તો ઉસ કી ગરમી મગરિબ મેં રેહને વાલે કો જા પહુંચેગી”.

[તબરાની ઔસત: ૩૮૨૩, અન અનસ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

યુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: તુમ મેં સે જબ કોઈ સોતા હૈ તો હર એક કી ગુદી પર શયતાન ત્રીન ગિર્હે લગાતા હૈ ઔર હર ગિરહ પર કેહતા હૈ: રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. જબ વો બેદાર હોતા હૈ ઔર અલ્લાહ કા નામ લેતા હૈ તો એક ગિરહ ખુલ જાતી હૈ, ફિર વુઝૂ કરતા હૈ તો દૂસરી ગિરહ ખુલ જાતી હૈ ઔર નમાઝ પઢ લેતા હૈ તો સારી ગિરહે ખુલ જાતી હૈ, યુનાંચે વો સુબહ કે વક્ત યુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ ઔર ખુશ મિઝાજ હોતા હૈ, વરના મન્હૂસ ઔર સુસ્ત રેહતા હૈ.

[મોઅત્તા ઇમામ માલિક: ૬૦૫, અન અબી હુરયરહ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ આદમી મજલિસ મેં આએ તો સલામ કરે ફિર ખત્મે જલિસ સે પેહલે ઉસે ઉઠને કી ઝરૂરત પેશ આએ તો સલામ કરે, ફિર ઉઠે”.

[અલ અદબુલ મુકર્રદ: ૧૦૪૭, અન અબી હુરૈરા]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૯ મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

કૌમે લૂત પર અઝાબ

અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત લૂત રહીમ કો અહલે સદૂમ કી હિદાયત વ ઈસ્લાહ કે લિયે નબી બના કર ભેજા. યે લોગ બડે સરકશ વ નાફરમાન ઔર ગુનાહગાર થે, ઔરતોં કે બજાએ મદદોં સે ખવાહિશ પૂરી કરના, બાહર સે આને વાલે તાજિરોં કા માલ હીલે બહાને કર કે લૂટ લેના ઔર ભરી મજલિસોં મેં ખુલ્લમ ખુલ્લા ગુનાહ કરના ઉન કી ફિતરત બન ગઈ થી. હઝરત લૂત રહીમ ને ઉન કો તમામ બુરાઈયોં ઔર ગુનાહોં સે બચને કી નસીહત ફરમાઈ, અલ્લાહ તઆલા કા દીન કબૂલ કરને કી દાવત દી ઔર ઉસ કે અઝાબ સે ડરને કા હુકમ દિયા, મગર ઉન કી ઈસ દાવત વ નસીહત કા કૌમ પર કોઈ અસર નહીં હુવા ઔર ગુનાહોં સે બાઝ રેહને કે બજાએ, આપ કો પત્થર માર કર બસ્તી સે બાહર નિકાલ દેને કી ધમકી દેને લગે ઔર મઝાક કરતે હુએ અઝાબે ઈલાહી કા મુતાલબા કરને લગે. હઝરત લૂત રહીમ કે બાર બાર સમજાને કે બાવજૂદ વો અપની ઝિદ ઔર હટ ધર્મી સે બાઝ નહીં આએ, તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ નાપાક કૌમ કો દુનિયા સે મિટાને કે લિયે અઝાબ કે ફરિશ્તોં કો ભેજ દિયા. હઝરત લૂત રહીમ ફરિશ્તોં કે ઈશારે પર અપને ઘર વાલોં ઔર ઈમાન વાલોં કો લે કર સિઝ્ર નામી બસ્તી મેં ચલે ગએ ઔર સુબહ હોતે હી એક ભયાનક ઔર ઝોરદાર ચીંબ ને સારે શહર વાલોં કો હલાક કર દિયા. ફિર હઝરત જિબ્રીલ રહીમ ને ઉસ બસ્તી કો આસ્માન કી તરફ ઉઠા કર ઝમીન પર પટખ દિયા ઔર ઊપર સે પત્થરોં કી બારિશ કર કે પૂરી કૌમ કો અઝાબે ઈલાહી સે હલાક કર દિયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

દરખ્તોં કે પત્તોં કે ફાયદે

અલ્લાહ તઆલા ને હઝારોં કિસ્મ કે દરખ્ત પૈદા ફરમાએ જિન પર બેશુમાર પત્તે હોતે હૈં. ઉન કે બહુત સારે ફાયદે હૈં. યે પત્તે હમારે લિયે તાઝા ઔર સિહતમંદ ઑક્સીજન બનાતે હૈં ઔર ઝહરીલી ગૈસ અપને અંદર જઝબ કરતે રેહતે હૈં. અગર અલ્લાહ તઆલા ઉન પત્તોં મેં યે સલાહિયત પૈદા ન કરતે, તો ફિઝા મેં ઝહરીલી ગૈસ ફેલ જાતી. જિસ કે નતીજે મેં ઈન્સાનોં કો બહુત સી બીમારિયાં લાહિક હો જાતીં ઔર ઈન્સાનોં કા જીના મુશ્કિલ હો જાતા. અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે દરખ્તોં કે ઉન પત્તોં કો બના કર હમ પર બહુત બડા એહસાન કિયા હૈ! વાકઈ વો અપને બંદો પર બડા મેહરબાન હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ક કે બારે મેં

દીન મેં નમાઝ કી અહેમિયત

એક શખ્સ ને આપ સલ્લલ્લુ આલૈહિ વાલ્લે આલૈહિ સલામ સે અર્ઝ કિયા: “ ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! ઈસ્લામ મેં અલ્લાહ કે નઝદિક સબ સે ઝિયાદા પસંદીદા અમલ કયા હૈ? આપ સલ્લલ્લુ આલૈહિ વાલ્લે આલૈહિ સલામ ફરમાયા: “ નમાઝ કો ઉસ કે વક્ત પર અદા કરના; ઔર જો શખ્સ નમાઝ કો (જન બુજ કર) છોડ દે ઉસ કા કોઈ દીન નહીં હૈ, ઔર નમાઝ દીન કા સુતુન હૈ”.

[બેહકી ફી શોઅબિલઈમાન : ૨૬૮૩, અન ઉમર ૨૯]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ગરીબ વ મિસ્કીન સે મુલાકાત કરના

હઝરત સહલ બિન હુનૈફ રહી કેહતે હૈં કે આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વાલ્હિ સલ્મુ કમઝોર ગુરબા મુસ્લિમીન સે મુલાકાત ફરમાતે ઉન મેં કોઈ બીમાર પડ જાતા તો ઉન કી ઈયાદત કરતે ઔર ઉન કે જનાઝે મેં હાઝિર હોતે થે. [મુસ્તદરક હાકિમ : ૩૭૩૫]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

તીન અહમ ખસ્લતેં

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વાલ્હિ સલ્મુ ને ફરમાયા : “જિસ આદમી મેં તીન ચીઝેં હોંગી, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો અપની રહમત મેં લે લેંગે. ૧) કમઝોરોં કે સાથ નરમી કરના. ૨) વાલિદૈન કે સાથ મેહરબાની કરના. ૩) ગુલામોં કે સાથ એહસાન કરના”.

[તિર્મિઝી : ૨૪૮૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ રહી]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કયામત કે દિન સબ સે બદહાલ શખ્સ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વાલ્હિ સલ્મુ ને ફરમાયા : “કયામત કે દિન સબ સે બુરે હાલ મેં ઉસ આદમી કો પાઓગે, જો કુછ લોગોં કે પાસ જાતા હૈ, તો ઉસ કી બાત કા રૂખ ઔર હોતા હૈ (ઔર) જબ ઉન કે મુકાબિલ કે પાસ આતા હૈ, તો દૂસરી કિસ્મ કી બાત કરતા હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૬૪૫૪ અન અબી હુરૈરા રહી]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

સહાબા રહી કી દુનિયા સે બેઝારી

હઝરત અબૂ હુરૈરા રહી કુછ લોગોં કે પાસ સે ગુઝરે, જિન કે હાથોં મેં ભૂની હુઈ બકરી થી, ઉન લોગોં ને હઝરત અબૂ હુરૈરા રહી કો (ખાને કે લિયે બુલાયા) તો ઉન્હોં ને ઈન્કાર કર દિયા ઔર કહા કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વાલ્હિ સલ્મુ ઈસી હાલ મેં દુનિયા સે ચલે ગએ કે જો કી રોટી ભી પેટ ભર કભી નહીં ખાઈ. [બુખારી : ૫૪૧૪]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમ કા ગુસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “જબ જહન્નમી લોગ જહન્નમ મેં ડાલે જાઓંગે, તો ઉસ કી ખૌફનાક આવાઝ સુનેંગે ઔર વો એસી ભડક રહી હોગી કે (ગોયા) ગુસ્સે કે મારે ફટ જાઓગી”.

[સુર-એ-મુલ્ક : ૭ તા ૮]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

સફર જલ (Pear) સે દિલ કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વાલ્હિ સલ્મુ ને ફરમાયા : “સફર જલ (બહી) ખાઓ કયોંકિ યે દિલ કો રાહત વ કુલ્પત પહુંચાતા હૈ ઔર (પૈદા હોને વાલે) બચ્ચે કે હુસ્ન કો બઢાતા હૈ.”

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૨૮૨૫૬]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “જબ તુમ્હેં કોઈ સલામ કરે, તો તુમ ઉસ સે અચ્છે અલ્લાહ મેં સલામ કરો (યાની ઉસ કા જવાબ દો) યા વૈસે હી અલ્લાહ કહ દો, બિલા શુબા અલ્લાહ તઆલા હર ચીઝ કા હિસાબ લેંગે”.

[સુર-એ-નિસા : ૮૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૩૦ મુહર્રમુલ હરામ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત યાકૂબ રહીમ

હઝરત યાકૂબ બિન ઇસ્હાક બિન ઇબ્રાહીમ રહીમ અલ્લાહ કે નબી ઔર અહલે કન્ઝાન (ફલસ્તીન) કે હાદી વ પૈગંબર થે. કુર્આને કરીમ મેં દસ સે ઝાઈદ મરતબા ઉન કા ઝિક આયા હૈ ઔર જગા જગા ઉન કે ઔસાફ કા તઝકિરા કર કે ઉન કે જલીલુલકદ્ર નબી ઔર સાહિબે સબ્ર વ કનાઅત હોને કી તરફ ઇશારા કિયા હૈ. હઝરત યાકૂબ રહીમ કો ઇબરાની ઝબાન મેં ઇસ્રાઈલ ભી કહા જાતા હૈ. હઝરત ઇબ્રાહીમ રહીમ કી જો નસ્લ આગે ચલ કર ‘બની ઇસ્રાઈલ’ કેહલાઈ વો ઉન્હીં કી તરફ મન્સૂબ હૈ. ઉન્હોંને ચાર શાદિયાં કી થી, અલ્લાહ તઆલા ને હર એક સે ઔલાદ અતા ફરમાઈ, ઉન કે બારહ બેટે ઔર એક બેટી થી. બિનયામીન કે અલાવા સારે લડકે ઇરાક કે શહર ‘ફદાન ઇરમ’ મેં પૈદા હુએ થે. એક સૌ તીસ સાલ કી ઉમ્ર મેં વો અપને મહબૂબ બેટે હઝરત યૂસુફ રહીમ કી ફરમાઈશ પર અપને પૂરે ખાનદાન કે સાથ મિસ્ર ચલે ગએ થે, વહાં સતરા સાલ કયામ રહા ઔર વહીં એક સૌ સેતાવીસ સાલ કી ઉમ્ર મેં વફાત પાઈ. હઝરત યૂસુફ રહીમ ને ઉન્હોં ફલસ્તીન લા કર હઝરત ઇબ્રાહીમ ઔર હઝરત ઇસહાક રહીમ કે સાથ દફન કિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર રહીમ કા મોઅજિઝા

સુરાકા કે ઘોડે કા ઝમીન મેં ધંસ જાના

સુરાકા ને હિજરત કે વક્ત રસૂલુલ્લાહ રહીમ કા પીછા કિયા ઔર રસૂલુલ્લાહ રહીમ કે કરીબ પહુંચ ગયા, રસૂલુલ્લાહ રહીમ ને બદદુઆ કી, તો ઉસી વક્ત ઉસ કા ઘોડા ઘુટનોં તક ઝમીન મેં ધંસ ગયા, ફિર ઉસ ને દુઆ કી દરખવાસ્ત કી ઔર વાદા કિયા કે જો ભી આપ રહીમ કી તલાશ મેં આએગા; ઉસ કો મેં વાપસ કર દુગા, તો આપ રહીમ ને દુઆ કી, સુનાંચે ઘોડા ઝમીન સે નિકલ આયા.

[બુખારી : ૩૬૧૫, અન અબી બક રહીમ]

નંબર (૩) : એક ફર્ફ કે બારે મેં

બાજમાત નમાઝ પઢને કી નિયત સે મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ રહીમ ને ફરમાયા: ‘જો શખ્સ અચ્છી તરહ વુઝૂ કરે, ફિર મસ્જિદ મેં નમાઝ કે લિયે જાએ ઔર વહાં પહુંચ કર માલૂમ હો કે જમાત હો ચુકી, તો ઉસ કો જમાત કી નમાઝ કા સવાબ હોગા ઔર ઉસ સવાબ કી વજહ સે ઉન લોગોં કે સવાબ મેં કુછ કમી નહીં હોગી, જિન્હોંને જમાત સે નમાઝ પઢી હૈ’.

[અબૂદાઉદ : ૫૬૪, અન અબી હુરૈરા રહીમ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

દુશ્મન કી હંસી સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ રહીમ યહ દુઆ પઢા કરતે થે:

«أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ جَهْدِ الْبَلَاءِ، وَذَرْكَ الشَّقَاءِ، وَسُوءِ الْقَضَاءِ، وَشَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ»

તર્જમા : મેં બલાઓં કી સખ્તી ઔર બદબખ્તી કે લાહિક હોને ઔર બુરી તકદીર ઔર દુશ્મનોં કે હંસને સે અલ્લાહ કી પનાહ ચાહતા હું.

[બુખારી : ૬૩૪૭, અન અબી હુરૈરા રહીમ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

સૂર-એ-યાસીન પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હર ચીઝ કા એક દિલ હોતા હૈ ઓર કુર્આન કા દિલ સૂર-એ-યાસીન હૈ ઓર જો શપ્સ સૂર-એ-યાસીન પઢે, તો ઉસ કે પઢને પર અલ્લાહ તઆલા દસ મરતબા કુર્આને કરીમ પઢને કા સવાબ લિખતે હૈ”.

[તિર્મિઝી : ૨૮૮૭, અન અનસ ❀]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મુસલમાનોં કો તકલીફ પહુંચાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિન લોગોં ને મુસલમાન મર્દ ઓર મુસલમાન ઓરતોં કો તકલીફ પહુંચાઈ ફિર તૌબા ભી નહીં કી, તો ઉન કે લિયે દોઝખ ઓર સપ્ત જલને કા અઝાબ હૈ”.

[સૂર-એ-બુરૂજ : ૧૦]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

માલ જમા કર કે ખુશ હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શપ્સ (ઇન્તેહાઈ હિસ્ વ લાલચ સે) માલ જમા કરતા હૈ ઓર (ફિર વો ખુશી સે) ઉસ કો બાર બાર ગિનતા હૈ ઓર સમજતા હૈ, કે ઉસ કા યે માલ ઉસ કે પાસ હમેશા રહેગા. હરગિઝ નહીં રહેગા; બલકે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો એસી આગ મેં ડાલેગા, જો હર ચીઝ કો તોડ ફોડ કર રખ દેગી”.

[સૂર-એ-હુમઝહ : ૨ તા ૪]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

જહન્નમ કી વાદી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “વૈલ” જહન્નમ મેં એક ગહરી વાદી હૈ, જિસ મેં કાફિર કો ડાલા જાએગા, તો ઉસ કી તહ તક પહુંચને સે પેહલે ચાલીસ સાલ લગ જાએંગે”.

[તિર્મિઝી : ૩૧૬૪ અન અબી સઈદ ખુદરી ❀]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

શહદ કે ફવાઈદ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ﴿مَنْ بَطَّنْهُمْ أَشْرَابًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ فَيَمْشِي فِيهِمْ أَشْفَاءً لِّنَّاسٍ﴾

[સૂર-એ-નહલ : ૬૮]

તર્જમા : ઉન મકિબયોં કે પેટ સે પીને કી ચીઝ નિકલતી હૈ જિસ કે રંગ મુખતલિફ હોતે હૈં ઉસ મેં લોગોં કે લિયે શિફા હૈ.

ખુલાસા : શહદ એસી કુદરતી નેઅમત હૈ, જો મુકમ્મલ દવા ઓર ભરપૂર ગિઝા ભી હૈ, જો હર શપ્સ ઓર હર ઉમ્ર વાલે કે લિયે બે હદ મુફીદ હૈ, ખુસૂસિયત સે સુબહ નહાર મુંહ ઇસ કા ઇસ્તેમાલ બડી બડી બીમારિયોં સે હિફાઝત કાઝરિયા હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઉસ શપ્સ કી તરહ નમાઝ પઢો, જો સબ સે રૂપ્સત હોને વાલા હો. ઓર ઇસ તરહ નમાઝ પઢો ગોયા તુમ અલ્લાહ કો દેખ રહે હો, અગર યે હાલત પૈદા ન હો સકે, તો કમ અઝ કમ યે કેફિયત ઝરૂર હો કે અલ્લાહ તુમ્હેં દેખ રહે હૈં ઓર લોગોં કે પાસ જો કુછ હૈ, ઉસ સે બે પરવાહ હો જાઓ, તુમ ગની હો જાઓગે”.

[મોઅજમે કબીર લિત્તબરાની : ૫૨૪, અન ઇબ્ને ઉમર ❀]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા

કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧ સફરુલ મુઝફ્ફર

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત યાકૂબ રહીમ પર આઝમાઈશ

દીગર અઘિયા કી તરહ હઝરત યાકૂબ રહીમ કો ભી કાફી મુસીબતેં બરદાશત કરની પડી, જાન વ માલ ઔર ઔલાદ મેં સખત તરીન આઝમાઈશોં કા સામના કરના પડા, મગર હર મોકે પર વો સાબિર વ શાકિર હી રહે. ખાસ તૌર પર ઔલાદ મેં એક લખ્મે ઝમાને તક ઈમ્તોહાન મેં મુબતલા રહે. બુઢાપે મેં હઝરત યુસુફ રહીમ જેસે મહબૂબ બેટે કી જુદાઈ કે ગમ મેં રોતે રોતે ઉન કી બીનાઈ ચલી ગઈ થી, અભી યે રંજ વ ગમ ખત્મ નહીં હુઆ થા કે ઉન કે દૂસરે બેટે બિનયામિન કી જુદાઈ કા વાકિઆ પેશ આગયા. ઈસ તરહ ઉન કી મહબૂબ ઔલાદ ઉન સે દૂર હો ગઈ. ઈસ કે સાથ હી દાવત વ તબ્લીગ મેં પેશ આને વાલી તકલીફ ઔર લોગોં કે ઈસ દાવત કો કબૂલ ન કરને કા રંજ વ ગમ અલગ થા. મગર અલ્લાહ તઆલા કે યે જલીલુલકદ્ર નબી સારી મુસીબતોં કો બરદાશત કર કે સખ્ર વ શુક્ર કરતે થે ઔર અલ્લાહ તઆલા કી મદદ કે તલબગાર રેહતે થે. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે સખ્ર કા યે બદલા અતા કિયા કે બિખરે હુએ બેટોં સે મુલાકાત કરાદી ઔર તમામ ઔલાદ કો જમા કર દિયા ઔર સાથ હી ઉન કી બીનાઈ ભી વાપસ કરદી. યકીનન અલ્લાહ તઆલા સખ્ર કરને વાલોં કો એસે હી ઈનામાત સે નવાઝતા હે.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

ખારે પાની કો મીઠા બનાના

સમંદર કા પાની ખારા હોતા હૈ, ઉસ કો પીને કે કાબિલ બનાને કે લિયે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત દેખિયે કે વો ઈસ ખારે પાની કો ભાપ બના કર બાદલોં કે ઝરિયે ઉઠાતા હૈ. ફિર ઉસ કો મીઠા કર કે બારિશ બરસા દેતા હૈ. જિસ સે ઈન્સાન, તમામ જાનદાર ઔર ખેતી બાડી સૈરાબ હો જાતી હૈ. ઈસ તરહ બાદલોં કે ઝરિયે ખારે પાની કો મીઠા બના કર બારિશ બરસાના અલ્લાહ કી અઝીમ કુદરત હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે ખારે મેં

નમાઝોં ગુનાહોં કો મિટા દેતી હૈં

રસૂલુલ્લાહ રહીમ ને સહાબા સે પૂછા: “અગર કિસી કે દરવાઝે પર એક નહેર હો ઔર ઉસ મેં વો હર રોઝ પાંચ બાર ગુસ્લ કિયા કરે, તો ક્યા ઉસ કા કુછ મૈલ બાકી રેહ સકતા હૈ? સહાબા રહીમ ને ઝાઝી કિયા કે કુછ ભી મૈલ ન રહેગા. આપ રહીમ ને ફરમાયા કે યહી હાલત હૈ પાંચોં વક્ત કી નમાઝોં કી, કે અલ્લાહ તઆલા ઉન કે સબબ ગુનાહોં કો મિટા દેતા હૈ”.

[બુખારી: ૫૨૮, અન અબી હુરૈરા રહીમ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે ખારે મેં

ઝમીન પર બૈઠ કર ખાના

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ રહીમ બયાન કરતે હૈં કે આપ રહીમ ઝમીન પર બૈઠતે ઔર ઝમીન પર (બૈઠ કર) ખાતે થે.

[તખરીમી કબીર: ૧૨૩૩૧]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કુર્આન પઢના ઔર ઉસ પર અમલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને કુર્આન પઢા ઔર ઉસ કે હુકમો પર અમલ કિયા, તો ઉસ કે માં બાપ કો કયામત કે દિન એસા તાજ પેહનાયા જાએગા, જિસ કી રૌશની આફતાબ કી રૌશની સે ભી ઝયાદા હોગી... તો તુમહારા કયા ખયાલ હૈ ઉસ પર અમલ કરનેવાલે કે બારે મેં”. [અબૂદાઉદ: ૧૪૫૩ અન મઆઝ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કિસી મુસલમાન કી ગીબત ઔર બે ઇઝતી કી સજા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને કિસી મુસલમાન (કી ગીબત કી ઔર ઉસ કી ગીબત) કે બદલે મેં એક લુકમા ભી ખાયા, તો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો એક લુકમા જહન્નમ સે ખિલાએંગે, ઔર જિસ ને કિસી (મુસલમાન કી બે ઇઝતી કી ઔર ઉસ) કે બદલે મેં ઉસ કો કપડા પેહનને કો મિલા, તો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઉસી કદર જહન્નમ સે પેહનાએંગે”. [અબૂદાઉદ: ૪૮૮૧, અન મુસ્તૌરિદ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયાદાર કા ઘર ઔર માલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા ઉસ શખ્સ કા ઘર હૈ, જિસ કા (આખિરત મેં) કોઈ ઘર નહીં ઔર (દુનિયા) ઉસ શખ્સ કા માલ હૈ, જિસ કા આખિરત મેં કોઈ માલ નહીં ઔર દુનિયા કે લિયે વો શખ્સ (માલ) જમા કરતા હૈ જો નાસમજ હૈ”. [મુસ્નદ અહમદ: ૨૩૮૮૮, અન આઈશા]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન મુદ્દો કો જિંદા કિયા જાએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “કયા ઇન્સાન કો વો વક્ત માલૂમ નહીં જબ તમામ મુદ્દો કો કબ્રો સે જિંદા કર કે ખડા કિયા જાએગા ઔર ઉન તમામ રાજો કો ઝાહિર કર દિયા જાએગા, જો ઉન કે સીનો મેં (છુપે હુએ) હૈ?” [સુર-એ-આદિયાત: ૯૫ તા ૧૦]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

જિસ્મ કે દર્દ કા ઇલાજ

હઝરત ઉસ્માન બિન અબીલઆસ ﷺ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હો કર અપને જિસ્મ કે દર્દ કો બતાયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: જહાં દર્દ હોતા હો વહાં હાથ રખ કર તીન બાર **بِسْمِ اللَّهِ** ઔર સાત મરતબા યે દુઆ પઢો: ((أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقَدْرِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاطُ))
તર્જમા: મેં અલ્લાહ ઔર ઉસ કી કુદરત કી પનાહ ચાહતા હું હર ઉસ તકલીફ સે જો મુજે પહુંચી હૈ ઔર જિસ મેં ડરતા હું યુનાંચે ઉન સહાબી ને જબ યે કલિમાત કહે, તો ઉન કા દર્દ ખત્મ હો ગયા. ફિર વો સહાબી અપને ઘર વાલો ઔર દૂસરે હઝરત મંદો કો હમેશા ઇન કલિમાત કી તલકીન કરતે રહેતે થે.

[મુશ્વિમ: ૫૭૩૭]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ લોગ અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કિયા કરો અપને આપ કો અપને હાથો સે હલાકત મેં ન ડાલો ઔર ખુલૂસ સે કામ કિયા કરો, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા અચ્છી તરહ અમલ કરને વાલો કો પસંદ કરતા હૈ.

[સુર-એ-બકરહ: ૧૮૫]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨ સફરૂલ મુજફફર

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત યૂસુફ રહી

હઝરત યૂસુફ રહી બડે મશહૂર ઔર જલીલુલકદર પૈગમ્બર હૈં, વો હઝરત યાકૂબ રહી કે બેટે હઝરત ઈસહાક રહી કે પોતે ઔર હઝરત ઈબ્રાહીમ રહી કે પર પોતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી શાન મેં એક મુકમ્મલ સૂરત “સૂર-એ-યૂસુફ” કે નામ સે નાઝિલ ફરમાઈ હૈ, જિસ મેં ઉન કી ઝિંદગી કે હાલાત વ વાકિઆત અજબ અંદાઝ સે બયાન ફરમાયે હૈં. કુર્આને કરીમ મેં સત્તાઈસ મરતબા ઉન કા તઝકિરા આયા હૈ, ઉન કી પૈદાઈશ હઝરત ઈબ્રાહીમ રહી કે તકરીબન દો સૌ પચાસ સાલ બાદ ઈરાક કે શહર “ફદાન ઈરમ” મેં હુઈ. બચપન હી મેં વો અપને વાલિદ કે સાથ ફલસ્તીન આ ગયે થે, ઉન કે ય્યારા ભાઈયોં મેં બિનયામીન કે અલાવા બાકી સબ સોતેલે ભાઈ થે. હઝરત યાકૂબ રહી ઉન સે બે હદ મુહબ્બત કરતે થે, કિસી વકત ભી ઉન કી જુદાઈ ગવારા ન થી; ક્યોંકિ શુરૂ હી સે ઉન કી કિતરી સલાહિયત દૂસરે ભાઈયોં કે મુકાબલે મેં બિલ્કુલ મુમતાઝ ઔર રોઝે રૌશન કી તરહ ઝાહિર થી. હઝરત યાકૂબ રહી હોનહાર ફરઝંદ કી પેશાની પર ચમકતા હુઆ નૂરે નુબુવ્વત પહચાનતે થે ઔર વહિયે ઈલાહી કે ઝરિયે ઉસ કી ઇતેલા પા ચુકે થે, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં નુબુવ્વત કે સાથ હુકૂમત વ સલતનત સે ભી નવાઝા થા.

નંબર ૨ : હુઝૂર રહી કા મોઅજિઝા

આપ રહી પુકાર પર પત્થર કા હાઝિર હોના

એક મરતબા હઝરત ઈકરમા રહી (જો અભી ઇસ્લામ નહીં લાએ થે) રસૂલુલ્લાહ રહી કે સાથ ચશમે કે કિનારે પર થે, ઉન્હોંને દૂસરે કિનારે પર પડે હુએ એક બડે પત્થર કી તરફ ઇશારા કર કે રસૂલુલ્લાહ રહી સે કહા: અગર આપ સચ્ચે હૈં, તો ઈસ પત્થર કો અપને પાસ ખુલા લીજિયે કે યે પાની મેં તૈરતા હુઆ આપ કે પાસ આ જાએ, ચુનાંચે રસૂલુલ્લાહ રહી ને ઉસ કી તરફ ઇશારા કિયા: વો ચટાન અપની જગહ સે ઉખડી ઔર પાની મેં તૈરતી હુઈ રસૂલુલ્લાહ રહી કે સામને આકર રૂકી ઔર ઉસ ને આપ રહી કી નુબુવ્વત કી ગવાહી દી, ફિર આપ રહી ને હઝરત ઈકરમા રહી સે ફરમાયા: “તુમ્હારે લિયે ઇતના હી કાફી હોના ચાહિયે”. ઈકરમા ને કહા: હાં! અગર યે પત્થર અપની જગા વાપસ ભી ચલા જાએ. રસૂલુલ્લાહ રહી ને ફિર ઉસે ઇશારા કિયા, તો વો અપની જગા વાપસ ચલા ગયા, મગર ફિર ભી ઈકરમા ઉસ વકત મુસલમાન ન હુએ, અલબત્તા ફતલે મક્કા કે વકત મુસલમાન હો ગયે.

[સીરતે હલબિયા: ૧૭૮/૫]

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે લિયે પાક હોના

રસૂલુલ્લાહ રહી ને ફરમાયા: “કિસી હાઈઝા ઔરત ઔર કિસી જુનુબી: યાની નાપાક આદમી કે લિયે મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કી બિલ્કુલ ઇજાઝત નહીં હૈ”.

[અખ્બાઉદ: ૨૩૨, અન આઈશા રહી]

અવદા: મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે લિયે હૈઝ વ નિફાસ ઔર જનાબત સે પાક હોના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

બીમાર કો દુઆ દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી મરીજ કી ઇયાદત કરતે તો ફરમાતે:

((لَا بَأْسَ ظَهَرَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ))

તર્જમા: ઘબરાઓ નહીં ઇન્શાઅલ્લાહ અચ્છે હો જાઓગે.

[બુખારી: ૫૬૫૬, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ગરીબોં કે કામ મેં મદદ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બેવા ઔર મિસ્કીન કે કામોં મેં જદ વ જહદ કરને વાલા અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જિહાદ કરને વાલે કે માનિદ હૈ”.

[બુખારી: ૫૩૫૩ અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શર્ક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બિલાશુબા અલ્લાહ તઆલા શર્ક કો માફ નહીં કરેગા, શર્ક કે અલાવા જિસ ગુનાહ કો ચાહેગા માફ કર દેગા ઔર જિસ ને અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી કો શરીક કિયા, તો ઉસ ને અલ્લાહ કે ખિલાફ બહુત બડા જૂટ બોલા”.

[સૂર-એ-નિસા: ૪૮]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ઝીનત કાફિરોં કે લિયે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયા કી ઝિંદગી તો કાફિરોં કે લિયે સંવાર દી ગઈ હૈ (ન કે મુસલમાનોં કે લિયે) ઔર (કાફિર લોગ) મુસલમાનોં કા મઝાક ઉડાતે હૈ; હાલાંકે જો મુસલમાન કુફ વ શિક્ક સે બચતે હૈ, તો કયામત કે દિન ઉન કાફિરોં સે દર્જોં મેં બુલંદ હોંગે, (આદમી કો અપની દુનિયાદારી ઔર માલદારી પર ગુરૂર ન કરના ચાહિયે, ક્યોં કિ) અલ્લાહ તઆલા જિસ કો ચાહતે હૈ બે હિસાબ રોઝી દે દેતે હૈ (ઇસ લિયે માલદાર હોના કોઈ ફક્ર કી ચીઝ નહીં)”.

[સૂર-એ-બકરહ: ૨૧૨]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

કબ્ર મેં હી ઠિકાને કા ફૈસલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ વફાત પા જાતા હૈ, તો ઉસ કો સુબહ વ શામ ઉસ કા ઠિકાના દિખાયા જાતા હૈ, અગર જન્નતી હો, તો જન્નત વાલોં કા ઔર અગર જહન્નમી હૈ, તો જહન્નમ વાલોં કા ઠિકાના દિખાયા જાતા હૈ, ફિર કહા જાતા હૈ: યે તેરા ઠિકાના હૈ યહાં તક કે અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન તુજે દોબારા ઉઠાએ”.

[બુખારી: ૧૩૭૯, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

શહદ ઔર કુર્આન સે શિક્ક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ અપને લિયે શિક્ક કી દો ચીઝોં: યાની શહદ ઔર કુર્આન કો લાઝિમ પકડ્હો”.

[ઇબ્ને માજા: ૩૪૫૨, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્જીદ ؓ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા રાત કે આખરી હિસ્સે મેં બંદે સે બહુત ઝિયાદા કરીબ હોતે હૈ, અગર તુમ સે હો સકે, તો ઉસ વક્ત અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક્ક કિયા કરો”.

[તિર્મિઝી: ૩૫૭૯, અન અમ્ર બિન અબસા ؓ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૩ સફર મુઝફ્ફર

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત યૂસુફ عليه السلام કી આઝમાઈશ

તમામ અમ્મિયાએ કિરામ કી તરહ હઝરત યૂસુફ عليه السلام કી ભી અલ્લાહ કી રજા વ ખુશ્નૂદી હાસિલ કરને કે લિયે સખ્ત આઝમાઈશોં સે ગુઝરના પડા, યુનાંચે વાલિદે મુહતરમ કી શફકત વ મુહબ્બત સે મહરૂમ કરને કે લિયે સૌતેલે ભાઈયોં ને સાઝિશ કર કે આપ કો અંધેરે કુંવેં મેં ડાલ દિયા, ફિર એક કાફલે કે ઝરિયે અઝીઝે મિસ્ર કે હાથોં બેચ દિયે ગએ. ચંદ સાલ હી ગુઝરે થે કે અઝીઝે મિસ્ર કી બીવી કી સાઝિશ પર તકરીબન ૮ સાલ જેલ મેં રેહના પડા. જબ આપને ઉન તમામ મરાહિલ કો સમ્ર વ ઇસ્તિકામત કે સાથ તય કર લિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને આપ કે અંદર હિલ્મ, વકાર, અમાનત વ દિયાનત ઔર ઇઝત વ શરાફત જૈસી સિફાત મુકમ્મલ તૌર પર પૈદા કરમા દી, આપ કે ઇસ સમ્ર વ ઇસ્તિકામત કી બિના પર બિછડે હુએ ભાઈયોં કો મિલા દિયા, વાલિદ કી ગઈ હુઈ બીનાઈ વાપસ કર દી ઔર સબ સે બઢ કર આપ કો જેલ ખાને સે નિકાલ કર નુબુવ્વત વ હુકૂમત સે ભી સરફરાઝ કરમા દિયા. ઇસી તરહ અલ્લાહ તઆલા સમ્ર કરને વાલે અપને મુખવિસ બંદોં કો દીન વ દુનિયા કી દૌલત વ ઇઝત અતા કરમાયા કરતા હૈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

આંખ કી બનાવટ

અલ્લાહ તઆલા ને ઇન્સાન કી આંખ બનાઈ જિન કી પુતલિયોં મેં લાખોં બલ્બ રૌશની કે લિયે લગા દિયે. ઉન મેં કુછ બલ્બ એસે હૈં, જિન સે રંગ કા પતા ચલતા હૈ. કુછ એસે હૈં જિન સે દૂરી કા પતા ચલતા હૈ ઔર કુછ એસે હૈં જિન સે સાઈઝ કા પતા ચલતા હૈ, અગર ઇન મેં સે એક ભી બલ્બ બુજ જાએ, તો કાલે ગોરે, દૂરી નઝદીકી ઔર મોટે પતલે હોને કા ઇલ્મ ખત્મ હો જાએ ઔર તમામ ચીઝોં એક જૈસી નઝર આને લગે. આંખ કે અંદર ઇતને સારે બલ્બ કા રૌશન કરના અલ્લાહ તઆલા કી બહુત બડી કુદરત હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

જુમા કી નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જુમા કી નમાઝ જમાત કે સાથ અદા કરના હર મુસલમાન પર લાઝિમ હૈ; મગર ચાર લોગોં પર (લાઝિમ નહીં હૈ). ૧) વો ગુલામ જો કિસી કી મિલકિયત મેં હો. ૨) ઔરત ૩) નાબાલિગ બચ્ચા ૪) બીમાર”.

[અબૂદાઉદ: ૧૦૬૭, અન તારિક બિન શિહાબ رحمته الله عليه]

ફાયદા : જહાં જુમા કે શરાઈત પાએ જાતે હોં, વહાં જુમા કી નમાઝ અદા કરના હર સહી વ તંદુરસ્ત ઔર બાલિગ મુસલમાન મર્દ પર ફર્ઝ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

દરવાઝે પર સલામ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી કે ઘર કે દરવાઝે પર આતે, તો બિલ્કુલ સામને ખડે ન હોતે; બલ્કે દાઈ તરફ યા બાઈ તરફ તશરીફ કરમા હોતે ઔર ‘અસ્સલામુ અલય્કુમ’ ફરમાતે.

[અબૂ દાઉદ: ૫૧૮૬, અન અબ્દિલ્લાહ બિન બુસ્ رحمته الله عليه]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત મસ્જિદ સે તકલીફ દેને વાલી ચીઝ કો દૂર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને મસ્જિદ સે ઐસી ચીઝ બાહર કર દી જિસ સે તકલીફ હોતી થી (જેસે કુડા કરકટ, કાંટા, કંકર પત્થર) તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્નત મેં એક ઘર બના દેગા”.

[ઇબ્ને માજ : ૭૫૭, અન અબી સઈદ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં કિબ્લે કી તરફ થૂકના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને કિબ્લા રૂખ બલગમ ઔર થૂક ફેંકા, વો કયામત કે દિન ઇસ હાલત મેં આએગા કે વો બલગમ ઉસ કે દોનોં આંખોં કે દરમિયાન (ચિપકા હુઆ) હોગા”.

[અબૂ દાવિદ : ૩૮૨૪, અન હુઝેફા ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં દુનિયા આબિરત મેં કામયાબી કા ઝરિયા હે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા ઐસે આદમી કે લિયે બહુત હી અઘ્લા ઘર હૈ, જો ઉસ કો આબિરત (મેં કામયાબી) કા ઝરિયા બનાએ ઔર અલ્લાહ તઆલા કો ઉસ (કે ઝરિયે) રાજી કરલે ઔર (વો) ઐસે આદમી કે લિયે બહુત બુરા (ઘર) હૈ, જિસ કો આબિરત કે કામોં સે રોક દે ઔર અલ્લાહ તઆલા કો નારાઝ કરદે”.

[મુસ્તદરક : ૭૮૭૦, અન તારિક ﷺ]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં ઈન્સાફ કા તરાજૂ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “કયામત કે દિન હમ ઈન્સાફ કા તરાજૂ કાયમ કરેંગે ઔર કિસી પર ઝુલ્મ ન હોગા. અગર રાઈ કે દાને કે બરાબર ભી કોઈ અમલ હોગા, તો હમ ઉસ કો હાઝિર કર દેંગે ઔર હમ હિસાબ લેને વાલે કાફી હૈ”.

[સૂર-એ-અઘ્બિયા : ૪૭]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ રાખ સે ઝખ્મ કા ઈલાજ

ગઝવ-એ-ઉહદ મેં જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા ચેહર-એ-મુબારક ઝખ્મી હો ગયા, તો આપ ﷺ કી સાહબજાદી હઝરત ફાતિમા ﷺ ખૂન ધો રહી થી ઔર હઝરત અલી ﷺ ઝખ્મોં પર પાની ડાલ રહે थे, હઝરત ફાતિમા ﷺ ને જબ દેખા કે ખૂન બંદ હોને કે બજાએ બઢતા હી જા રહા હૈ, તો ઉન્હોંને (ખજૂર કે પત્તો કી) ચટાઈ કા એક ટુકડા લે કર જલાયા ઔર જબ વો રાખ હો ગયા, તો ઉસ કો ઝખ્મોં પર લગા દિયા જિસ સે ખૂન બંદ હો ગયા.

[બુખારી : ૨૯૦૩, અન સહલ ﷺ]

ફાયદા : હકીમોં ને લિખા હૈં કે ટાટ ઔર ખજૂર કી ચટાઈ કી રાખ બેહતે હુએ ખૂન કો રોકને મેં બેહદ મુફીદ હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉસ વક્ત કો યાદ કરો જબ તુમ્હારે રબ ને તુમ કો ખબરદાર કર દિયા થા, કે અગર તુમ શુક કરોગે, તો તુમ કો અપની નેઅમતેં ઔર ઝિયાદા દૂંગા; ઔર અગર તુમ નાશુકી કરોગે, તો યકીન જાનો મેરી સજા બઢી સખ્ત હૈ”.

[સૂર-એ-ઈબ્રાહીમ : ૭]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૪ સફરુલ મુઝફ્ફર

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત યૂસુફ રહીમ કી નુબુવ્વત વ હુકૂમત

અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત યૂસુફ રહીમ કો ઈમાન વ તૌહીદ ઔર વહી કી બરકતોં સે નવાઝા થા, અગરચે શુરૂ મેં માલ વ દૌલત, દુનિયવી તરક્કી ઔર શહરી ઝિંદગી ઉન્હેં હાસિલ નહીં થી ઔર દેહાત કી સાદા ઔર બે તકલ્લુફ ઝિંદગી ગુઝારતે થે, મગર કુદરતે ઇલાહી કા કરિશ્મા દેખિયે કે દેહાત કે રેહને વાલે અપની ખ્વાહિશ વ મર્જી કે બગૈર મિસ્ર જેસે તહઝીબ વ તમદુન વાલે મુલ્ક મેં પહુંચ ગએ ઔર ઇમ્તિહાન વ આઝમાઈશ કે મુખ્તલિફ મરહલોં સે ગુઝરતે હુએ વહાં કે બાદશાહ કે પાસ પહુંચ ગએ, ફિર એક મરતબા બાદશાહ કે એક ખ્વાબ કી તાબીર બતાને કે બાદ મુલ્કે મિસ્ર કી સૂરતે હાલ કા તઝકિરા કરતે હુએ ફરમાયા: કહતસાલી કે ઈસ દૌર મેં હુકૂમત કો કામયાબી કે સાથ ચલાને ઔર તબાહી સે નિકાલને કી તદબીર ઔર મુલ્ક કી ગિરતી હુઈ મઈશત (Economy) કી હિક્કાઝત કરના મેં જાનતા હું. જબ અઝીઝે મિસ્ર ને ખ્વાબ કી સહી તાબીર ઔર હઝરત યૂસુફ રહીમ કી અમાનત વ દિયાનત ઔર સાદગી વ સચ્ચાઈ કો અપની આંખોં સે દેખ લિયા, તો હુકૂમત કે ઓહદદારોં ઔર આમ વ ખાસ શહરિયોં કો જમા કર કે તાપ્ત વ હુકૂમત આપ કે હવાલે કર દી, આપ કી દાવતી કોશિશોં સે બાદશાહ ને ઈમાન કબૂલ કર લિયા ઔર પૂરા ખાનદાન મિસ્ર મેં આબાદ હો ગયા. ઈસ તરહ નુબુવ્વત કે સાથ ઉન્હોં ને મિસ્ર પર અસ્સી સાલ તક કામયાબ હુકૂમત કરતે હુએ એક સૌ બીસ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઇન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર રહીમ કા મોઅજિઝા

સૂખે થન કા દૂધ સે ભર જાના

હઝરત ઉમ્મે માબદ રહીમ ફરમાતી હૈં કે હિજરત કે સફર કે દૌરાન રસૂલુલ્લાહ રહીમ કા ગુઝર મેરે પાસ સે હુઆ, આપ રહીમ કા સામાન ખત્મ હો ચુકા થા, મેરે પાસ ભી કુછ નહીં થા, અલબત્તા એક કમઝોર સી બકરી થી, આપ રહીમ કી નઝર ઉસ બકરી પર પડી તો આપ રહીમ ને ફરમાયા: ક્યા તુમ ઇજાઝત દેતી હો કે મેં ઈસ કો દોહ લૂં? મેં ને અર્ઝ કિયા: ઠિક હૈ. બસ આપ રહીમ કા ઉસ બકરી કે થન પર હાથ ફેરના હી થા, કે વો દૂધ સે ભર ગયા ઔર બેહને લગા. તમામ લોગોં ને ખૂબ પિયા. જબ અબૂ માબદ રહીમ ઘર આએ તો દૂધ દેખ કર પૂછા: ઉમ્મે માબદ રહીમ! યે ક્યા હૈ? મેં (યાની ઉમ્મે માબદ) ને જવાબ દિયા: હમારે પાસ સે એક બહુત હી બાબરકત આદમી કા ગુઝર હુઆ હૈ, યે ખૈર વ બરકત ઉસી કી વજહ સે હૈ. [તબરાની કબીર: ૩૫૨૪, અન હુબૈશ બિન ખાલિદ રહીમ]

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

ઔલાદ કી મીરાસ મેં માં બાપ કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “માં બાપ (મેં સે હર એક) કે લિયે મથિત કે છોડે હુએ માલ મેં છટા હિસ્સા હૈ, અગર મથિત કે લિયે કોઈ ઔલાદ હો”.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૧]

ખુલાસા: અગર કિસી કા ઇન્તેકાલ હો જાએ ઔર ઉસ કે વુરસા મેં માં બાપ ઔર ઔલાદ હો, તો માં બાપ મેં સે હર એક કો અલગ અલગ છટા હિસ્સા દેના ફર્ઝ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

પરેશાની કે વક્ત કી દુઆ

જબ કોઈ શખ્સ કિસી પરેશાની મેં મુબતલા હો જાએ, તો યે દુઆ કસરત સે પઢે:

﴿حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾

તર્જમા: મેરે લિયે અલ્લાહ હી કાફી હૈ, ઉસ કે સિવા કોઈ ઇબાદત કે લાઈક નહીં, મેં ને ઉસી પર ભરોસા કિયા ઓર વહી અર્શે અઝીમ કા રબ હૈ. [સુર-એ-તૌબા: ૧૨૮]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક્ર કરને કે લિયે બેઠે, ઉન કો ફરિશ્તે ઘેર લેતે હૈં ઓર ઉન પર ખુદા કી રહમત છા જાતી હૈ, ઓર ઉન કો દિલ્લી સુકૂન હાસિલ હોતા હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૬૮૫૫, અન અબી હુરૈરા ર વ અબી સઈદ ર]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સચ્ચી ગવાહી કો છુપાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ગવાહી મત છુપાયા કરો ઓર જો શખ્સ ઉસ (ગવાહી) કો છુપાએગા, તો બિલા શુબા ઉસ કા દિલ ગુનેહગાર હોગા ઓર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કિયે હુએ કામોં કો ખૂબ જાનતા હૈ”.

[સુર-એ-નિસા: ૨૮૩]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા સામાન ચંદ રોઝા હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયા કા સામાન કુંહ હી દિન રેહને વાલા હૈ ઓર ઉસ શખ્સ કે લિયે આબિરત હર તરહ સે બેહતર હૈ, જો અલ્લાહ તઆલા સે ડરતા હો ઓર (ક્યામત) મેં તુમ પર ઝર્મ બરાબર ભી ઝુલ્મ નહીં કિયા જાએગા”.

[સુર-એ-નિસા: ૭૭]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

જન્મત કી ઇમારત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “(જન્મત કી ઇમારત) કી એક ઈંટ ચાંદી કી ઓર એક ઈંટ સોને કી હૈ ઓર ઉસ કા ગારા ખાલિસ મુશ્ક હૈ ઓર ઉસ કી કંકરિયાં મોતી ઓર યાકૂત હૈં ઓર ઉસ કી મિટ્ટી ઝાફરાન હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૨૫૨૬, અન અબી હુરૈરા ર]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

મેંહદી સે ઝખ્મ કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ ભી કોઈ કાંટા ચુભા યા ઝખ્મ હુઆ, તો આપ ﷺ ને ઉસ પર મેંહદી લગાઈ.

[ઇબ્ને માજા: ૩૫૦૨, અન સલ્મા ઉમ્મે રાફેઅ ર]

ફાયદા: મેંહદી જરાસીમ કો ખત્મ કરતી હૈ, જલન ઓર સૂજન કો દૂર કરતી હૈ; નીઝ ઇસ મેં દૂસરે ભી બહુત સે ફવાઈદ હૈં.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અલી રા. સે ફરમાયા: “ઐ અલી! અગર કિસી ઓરત પર અયાનક નિગાહ પડ જાએ, તો નઝર ફેર લો; દૂસરી નિગાહ ઉસ પર ન ડાલો, ક્યૂંકિ પેહલી નિગાહ તો તુમ્હારી હૈ ઓર દૂસરી નિગાહ તુમ્હારી નહીં હૈ (બલ્કે શૈતાન કી હૈ)”.

[અબુ દાઉદ: ૨૧૪૮, ભુરૈદા ર]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૫ સફરુલ મુઝફફર

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત શુઐબ રહીમ ઓર ઉન કી કૌમ

હઝરત શુઐબ રહીમ અલ્લાહ કે મશહૂર નબી હૈં, વો કસરત સે નમાઝ વ ઝિક્ર મેં મશગૂલ રહેતે ઓર અલ્લાહ તઆલા કે ખૌફ સે ખૂબ રોયા કરતે થે, કુર્આન મજીદ મેં ઉન કા તઝકીરા ય્યારા મરતબા આયા હૈ, ઉન કા નસબ હઝરત ઈબ્રાહીમ રહીમ કે બેટે મદયન સે મિલતા હૈ, જો અપને અહલે ખાના કે સાથ હિજાઝ (અરબ) ચલે ગએ થે, બઢતે બઢતે યે ખાનદાન કબીલે કી શકલ મેં હિજાઝ કી આખરી સરહદોં સે મુલ્કે શામ કે કરીબ તક ફેલ ગયા થા, અહદે નબવી મેં શામ, ફલસ્તીન ઓર મિસ્ર જાતે હુએ રાસ્તે મેં મદયન કે ખંડરાત નઝર આતે થે, હઝરત શુઐબ રહીમ ઈસી કબીલે મેં પૈદા હુએ ઓર બાદ મેં યે કબીલા કૌમે શુઐબ કેહલાયા. યે કૌમ બુત પરસ્તી, મુશ્રિકાના અકાઈદ, નાપ તોલ મેં કમી, લૂટ માર ઓર ઝકા ઝની જૈસે જરાઈમ મેં મુબતલા થી. નુબુવ્વત મિલને કે બાદ હઝરત શુઐબ રહીમ ને ઉન લોગોં કો ઈમાન વ તૌહીદ કી દાવત દેની શુરૂ કરદી. ઉન કે વઅઝ વ નસીહત ઓર તકરીર વ ખિતાબત સે લોગોં કે દિલોં પર બડા અસર હોતા થા, ઈસી લિયે હુઝૂર રહીમ ને ઉન કો “ખતીબુલ અખિયા” કે લકબ સે નવાઝા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

કુતુબ તારા

અલ્લાહ તઆલા ને આસ્માન મેં લાખોં રૌશન સિતારે બનાએ, જો આસ્માન મેં અપને અપને મદાર પર ઘૂમતે રહેતે હૈં. ઈસ ગર્દીશ કી વજહ સે વો મશ્રિક સે મગરિબ મેં અપની જગહ બદલતે રહેતે હૈં, મગર ઉન લાખોં સિતારોં મેં એક કુતુબ તારા ઐસા બી હોતા હૈ જો હમેશા શિમાલી સિમ્ત મેં ઠેહરા રહેતા હૈ, જિસ કો દેખ કર ખુશકી, રેગિસ્તાની ઓર દરિયાઈ સફર કરને વાલે અપની સિમ્ત આસાની સે માલૂમ કર લેતે હૈં. બિલા શુબા ઈસ કુતુબ તારે કે ઝરિયે લોગોં કો મંઝિલે મક્સૂદ તક પહુંચાના કુદરત કી બડી નિશાની હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

ઈસ્લામ મેં નમાઝ કી અહમિયત

રસૂલુલ્લાહ રહીમ ને ફરમાયા: “દીન બગૈર નમાઝ કે નહીં હૈ, નમાઝ દીન કે લિયે ઐસી હૈ જૈસા આદમી કે બદન કે લિયે સર હોતા હૈ.”

[તબારાની કબીર: ૧૯, અન ઈબ્ને ઉમર રહીમ]

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

બચ્ચોં કે સરોં પર હાથ ફેરના

હઝરત અનસ બિન માલિક રહીમ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ રહીમ હઝરાતે અન્સાર કે પાસ મુલાકાત કી ગર્જ સે તશરીફ લે જાતે તો ઉન કે બચ્ચોં કો સલામ કરતે ઓર ઉન કે સરોં પર હાથ ફેરતે.

[અસ્સુનનુલ કુબરા લિન નસઈ: ૮૩૪૯]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બિસ્તર પર અલ્લાહ કા ઝિક કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બહુત સે લોગ દુનિયા મેં નરમ નરમ બિસ્તરોં પર અલ્લાહ કા ઝિક કરતે હોંગે, અલ્લાહ તઆલા ઉન કો ઊંચે ઊંચે દર્જે અતા ફરમાએગા”.

[સહી ઇબ્ને હિબ્બાન : ૩૮૮, અન અબી સઈદ ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

શરાબી પ્યાસા ઉઠેગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ ને શરાબ પી (ફિર બગૈર તૌબા કિયે હુએ ઉસી હાલત મેં મર ગયા) તો કયામત કે દિન પ્યાસા ઉઠેગા”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૫૦૫૬, અન કેસ બિન સઅદ ؓ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દો ચીઝોં કો બુરા સમજના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દો ચીઝોં કો આદમ કી ઔલાદ બુરા સમજતી હૈ. એક તો મૌત કો (બુરા સમજતી હૈ), હાલાંકે મૌત મોમિન કે લિયે ફિત્લા (મેં મુબતલા હોને) સે બેહતર હૈ. દૂસરે માલ કી કમી કો (બુરા સમજતી હૈ), હાલાંકે માલ કી કમી હિસાબ મેં કમી કા સબબ હૈ”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૨૩૧૧૩, અન મહમૂદ બિન લબીદ ؓ]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

મરને કે બાદ ઝિંદા હોના

અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન બંદો કો ખિતાબ કરતે હુએ ફરમાએગા: “તુમ કો જિસ તરહ હમ ને પેહલવી મરતબા દુનિયા મેં પૈદા કિયા થા, ઉસી તરહ (હમારે હુકમ સે દોબારા ઝિંદા હો કરે) આજ તુમ હમારે પાસ આ ગએ, મગર તુમને તો યે સમજ લિયા થા કે હમ તુમહારે લિયે દોબારા લૌટાએ જાને કા કોઈ વક્ત હી મુકર્રર નહીં કરેંગે!”.

[સુર-એ-કહફ : ૪૮]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

દિલ કે દૌરે કા ઇલાજ

હઝરત સઅદ બિન અબી વક્ાસ ؓ ફરમાતે હૈં કે એક મરતબા મેં બીમાર હુઆ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ મુજે દેખને કે લિએ તશરીફ લાએ ઔર અપના મુબારક હાથ મેરે સીને પર રખા, તો આપ ﷺ કે હાથ કી ઠંડક મેરે સીને મેં ફેલ ગઈ, ફિર ફરમાયા: “ઈસે દિલ કા દૌરા પડા હૈ, ઈસ કો હારિસ બિન કલ્દા કે પાસ લે જાઓ, ક્યોંકિ વો એક માહિર હકીમ હૈ ઔર ઉસ હકીમ કો ચાહિએ કે વો મદીના કી સાત અજવા ખજૂરેં ગુઠલિયોં કે સાથ ફૂટ કર ઈસે ખિલાએ”.

[અબૂ દાઉદ : ૩૮૭૫, અન અસદ ؓ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલોં! અલ્લાહ સે ડરતે રહો ઔર હર શખ્સ કો ગૌર કરના ચાહિયે કે (દુનિયા મેં રહ કર) ઉસ ને કલ કે લિયે ક્યા આગે ભેજા હૈ ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો, યકીનન જો કુછ ભી (દુનિયા) મેં કરતે હો, સબ અલ્લાહ કો માલૂમ હૈ”.

[સુર-એ-હશર : ૧૮]

सिई पांय मिनट का मद्रसा **कुर्आन व हदीस की रौशनी में**

६ सफ़रल मुजफ़्फ़र

नंबर १ : ईस्लामी तारीफ

हज़रत शुअैब रज़ी की दावत
और क़ौम की हलाकत

अल्लाह तआला ने हज़रत शुअैब रज़ी को “अहले मद्यन” और “अस्हाबे अैका” के पास डिदायत के लिये भेजा, ये क़ौम शिर्क व भुत परस्ती में मुब्तला होने के अलावा तिज़रती लेन देन में धोके बाज़ी, नाप तौल में कमी, वृष्ट पसूद और डाका ज़नी में हद से बढ़ गयी थी. हज़रत शुअैब रज़ी ने उन तमाम भुराईयों से बाज़ रेहने और ईमान व तौहीद कबूल करने की दावत दी, मगर ईस नाफ़रमान और मुफ्तलिक़ गुनाहों में मुब्तला क़ौम पर आप की नसीहत का कोई असर नहीं हुआ और पूरी क़ौम आप को शहर बंदर करने और संगसार करने की धमकियां देने लगी और आप की ईबादत व नमाज़ का मज़ाक उड़ाने लगी, फिर भी हज़रत शुअैब रज़ी बराबर उन को समझाते रहे, क़ौम व्रूत और दूसरी नाफ़रमान क़ौमों के भुरे अंज़ाम का तज़क़िरा कर के उराते रहे, मगर ये बंद बप्पत और नाफ़रमान क़ौम ज़िद और हट धर्मी में बढ़ती ही चली गयी. बिल आबिर अल्लाह तआला ने उन को आसमानी आग और ज़मीनी ज़वज़वे से तबाह व बरबाद कर दिया. हज़रत शुअैब रज़ी अहले ईमान को लेकर “हज़र मौत” चले गये और अक़ सौ यावीस साल की उम्र में वफ़ात पाई.

नंबर २ : हुज़ूर सल्लल्लु अलैहि वसल्लम का मोअज़िज़ा

कहत साली दूर होना

हज़रत अनस रज़ी फ़रमाते हैं: अक़ शम्स आं हज़रत सल्लल्लु अलैहि वसल्लम के पास आया और कहने लगा: (बारिश न होने की वजह से) ज़ानवर मर गये और रास्ते बंद हो गये, तो आप सल्लल्लु अलैहि वसल्लम ने दुआ फ़रमाई: जिस की वजह से मुसलसल अक़ हफ़ता बारिश होती रही. वो आदमी अगले ज़ुमा को आकर केहने लगा: या रसूलुल्लाह (बारिश ज़ियादा होने की वजह से) मकानात गिर गये और रास्ते बंद हो गये और ज़ानवर मर गये. तो आप सल्लल्लु अलैहि वसल्लम ने मिम्बर पर ખેड़े हो कर दुआ फ़रमाई: “अै अल्लाह! टीलों और पड़ाइयों और नालों और दरफ़्त उगने की जगहों में भरसा. दुआ करते ही मदीना से बादल छूट गया. [बुखारी: १०१६, अन-अनस रज़ी]

नंबर ३ : अक़ फ़र्ज़ के बारे में

अल्लाह ही मद्द करने वाले हैं

कुर्आन में अल्लाह तआला फ़रमाता है: “अल्लाह तआला ही ज़िंदगी व मौत देता है, अल्लाह तआला के अलावा कोई काम बनाने वाला और मद्द करने वाला नहीं है”. [सूर-अे-नौबा: ११६] मुलासा: इन बातों पर ईमान लाना और ईस का यकीन रचना हर अक़ मुसलमान पर फ़र्ज़ है.

नंबर ४ : अक़ सुन्नत के बारे में

मय्यित को क़ब्र में रचने की दुआ

रसूलुल्लाह सल्लल्लु अलैहि वसल्लम ज़ब मय्यित को क़ब्र में उतारते तो ये दुआ पढ़ते:

((بِسْمِ اللَّهِ وَعَلَى مِلَّةِ رَسُولِ اللَّهِ))

तर्जमा : अल्लाह के नाम से और अल्लाह के रास्ते में और अल्लाह के रसूल की मिल्लत पर (हम दफ़्न करते हैं).

[इब्ने माज़: १५५०, अन-इब्ने उमर रज़ी]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અચ્છે કામ કરને પર સદકે કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઈન્સાન કે હર જોડ પર રોજાના એક સદકા લાઝિમ હૈ. દો શાખોં કે દરમિયાન ઈન્સાફ કર દેના ભી સદકા હૈ. કિસી શાખ્સ કો જાનવર પર સવાર કરને મેં યા ઉસ કે સામાન રખને મેં મદદ કર દેના ભી સદકા હૈ ઔર અચ્છી બાત (કિસી કો બતા દેના) ભી સદકા હૈ. નમાઝ કે લિયે ઉઠને વાલા હર કદમ ભી સદકા હૈ. રાસ્તે સે તકલીફ દેને વાલી ચીઝ હટા દેના ભી સદકા હૈ”.

[બુખારી : ૨૮૮૯, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુફ કી સજા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ કુફ કરતે હૈં, તો અલ્લાહ તઆલા કે મુકાબલે મેં ઉન કા માલ વ ઔલાદ કુછ કામ નહીં આએગા ઔર ઐસે લોગ હી જહન્નમ કે ઇંધન હોંગે”.

[સૂર-એ-આલેઈમરાન : ૧૦]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

મૌત કા આના યકીની હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ જહાં કહીં ભી હોગે, તુમ કો હર હાલ મેં મૌત આ પકડેગી, ચાહે તુમ મઝબૂત કિલોં મેં મહફૂઝ રહો”.

[સૂર-એ-નિસા : ૭૮]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કબ્ર કયા કેહતી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કબ્ર રોજાના પુકાર કર કેહતી હૈ: મેં ગુર્બત વહશત ઔર કીડોં કા ઘર હું, મેં આગ કા તન્નૂર યા જન્નત કા બાગ હું”.

[બેહકી ફી શોઅબિલઈમાન : ૪૩૦, અન બિલાલ બિન સઅદ ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

તલબીના સે ઇલાજ

હઝરત આઈશા ﷺ બીમાર કે લિએ તલબીના તૈયાર કરને કા હુકમ દેતી થી ઔર ફરમાતી થી કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના: “તલબીના બીમાર કે દિલ કો સુકૂન પહુંચાતા હૈ ઔર રંજ વ ગમ કો દૂર કરતા હૈ”.

[બુખારી : ૫૬૮૯, અન આઈશા ﷺ]

ફાયદા : જો કો ફૂટ કર દૂધ મેં પકાને કે બાદ મિઠાસ કે લિએ ઉસ મેં શહદ ડાલા જાતા હૈ; જિસે તલબીના કેહતે હૈં.

[તિબ્બે નબ્વી]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

હઝરત અબૂઝર ﷺ ફરમાતે હૈં: મુજ સે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઐ અબૂઝર! જબ તુમ સાલન પકાઓ, તો ઉસ મેં પાની ઝિયાદા કર દો (યાની શોરબા ઝિયાદા રખો), અપને પડોસિયોં કી ખબર રખો ઔર ઉન મેં તક્સીમ કરો”.

[મુસ્લિમ : ૬૬૮૯, અન અબી ઝર ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા

કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૭ સફર મુઝફફર

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત અય્યૂબ રહી

હઝરત અય્યૂબ રહી હઝરત ઇસ્હાક રહી કી ઔલાદ મેં સે હૈં. ઉન કા શુમાર અરબ કે પૈગમ્બરોં મેં હોતા હૈ. વો અલ્લાહ તઆલા કે નેક ઔર બડે સાબિર વ શાકિર બંદે થે. ઉન્હોંને સબ્ર વ શુક કી ઐસી મિસાલ પેશ કી કે ખુદ અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે સબ્ર વ તકવા કી શહાદત દી. વો એક કામચાબ તાજિર ઔર મામલાત મેં હદદજ્જ અમાનત દાર હોને કે સાથ તકવા વ પરહેઝગારી મેં ભી બેમિસાલ થે. વો ગરીબોં કો ખાના ખિલાતે, બેવાઓં, મિસ્કીનોં ઔર તંગદસ્તોં કી ખૂબ મદદ કિયા કરતે થે. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં બહુત માલ વ દૌલત ઔર ઔલાદ સે નવાઝા થા, ફિર સખ્ત આઝમાઈશ ઔર ઇમ્તિહાન મેં મુબ્તલા કિયા ઔર અતા કરદા માલ વ દૌલત સબ કુછ વાપસ લે લિયા ઔર ખુદ વો અઠારા સાલ તક બીમારી મેં મુબ્તલા રહે. મગર ઇસ કડી આઝમાઈશ મેં ભી, કભી ભી અપની જબાન સે શિકવા શિકાયત નહીં કિયા ઔર હમેશા સબ્ર વ શુક હી કરતે રહે ઔર અલ્લાહ તઆલા સે દુઆઓં માંગતે રહે. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી દુઆ કબૂલ ફરમાઈ ઔર સબ્ર કે બદલે મેં ઉન્હેં પેહલે સે ઝિયાદા માલ વ દૌલત ઔર ઔલાદ સે નવાઝા ઔર બીમારી સે નજાત દે કર સિહત વ તંદુરસ્તી અતા ફરમાઈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

પરિંદોં કા ફિઝા મેં ઉડના

અલ્લાહ તઆલા ને પરિંદોં કો પર અતા ફરમાએ જિન સે વો ઉડતે હૈં, કભી પરોં કો ફિઝા મેં ફૈલાએ રેહતે હૈં ઔર કભી સમૈટ લેતે હૈં, દોનોં હાલતોં મેં વો ફિઝા મેં મૌજૂદ રેહતે હૈં ઔર વઝની હોને કે બાવજૂદ જમીન પર નહીં ગિરતે. ઉન્હેં ફિઝા મેં કૌન રોકે રખતા હૈ? અલ્લાહ તઆલા ને ઉન પરિંદોં કો અપની કુદરત સે ફિઝા મેં ઉડને કી સલાહિયત સે નવાઝા હૈ, અલ્લાહ તઆલા કુર્આન મેં ફરમાતા હૈ: “કયા વો લોગ અપને ઊપર ઉડને વાલે પરિંદોં કો નહીં દેખતે કે પર ફૈલાએ હુએ (ઉડતે ફિરતે) હૈં ઔર (કભી ઇસી હાલત મેં) પર સમૈટ લેતે હૈં (ઔર દોનોં હાલતોં મેં વઝની હોને કે બાવજૂદ જમીન ઔર આસમાન કી દરમિયાની ફિઝા મેં ફિરતે રેહતે હૈં ઉન્હેં ખુદાએ રહમાન હી (ફિઝા મેં) થામે હુએ હૈ, બેશક હર ચીઝ ઉસ કી નિગાહ મેં હૈ”.

[સૂર-એ-મુહ: ૧૯]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

અઝાને જુમા કે બાદ દુનિયવી કામ છોડ દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! જુમા કે દિન જબ (જુમા કી) નમાઝ કે લિયે અઝાન દી જાએ, તો (સબ કે સબ) અલ્લાહ કે ઝિક કી તરફ દૌડ પડો ઔર ખરીદ વ ફરોખ્ત છોડ દો. યે તુમ્હારે લિયે બેહતર હૈ, અગર તુમ જાનતે હો”.

[સૂર-એ-જુમા: ૯]

ખુલાસા: જુમા કી અઝાન સુનને કે બાદ ફૌરન જુમા કે લિયે નિકલને કી તૈયારી કરના ઔર સારે દુનિયવી કામ કાજ કા છોડના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ગુસ્લ સે પેહલે વુઝૂ કરના

હઝરત આઈશા રહી બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ રહી જબ ગુસ્લે જનાબત કરતે, તો પેહલે દોનોં હાથોં કો ધોતે ફિર નમાઝ કી તરહ વુઝૂ ફરમાતે.

[ખુબારી: ૨૪૮]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

લોગોં કે ફાયદે કે લિયે અચ્છા કામ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સાત ચીઝેં હૈં, જિન કા સવાબ બંદે કે મરને કે બાદ ભી જારી રેહતા હૈ જબ કે વો કબ મેં પડા હુઆ હોતા હૈ. જિસ ને ઇલ્મે દીન સિખલાયા, કોઈ નહર ખોદી યા કોઈ કુંવાં ખુદવાયા, યા કોઈ દરખ્ત લગાયા, યા કોઈ મસ્જિદ બનાઈ, યા કોઈ કુર્આન છોડ ગયા, યા કોઈ ઔલાદ છોડી જો (ઉસ કે લિયે મરને કે બાદ મગફિરત કી દુઆ કરે)”.
[હિલ્લતુલ ઔલિયા : ૩૬૬/૧, અન અનઅઃ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કિસી નામહરમ કો દેખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને અજનબિયા ઔરત કી તરફ નજર ઉઠા કર દેખા, તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી આંખોં મેં આગ ભર દેગા ઔર જહન્નમ મેં દાખિલ કરેગા. ઔર જિસ ને અપની નિગાહ કો નીચા કર લિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે દિલ મેં અપની મુહબ્બત ડાલ દેગા ઔર કયામત કે દિન ઉસે જન્નત મેં દાખિલ કરેગા”.

[અલ મતાલિબુલ આલિયા : ૧૬૩૫, અન અબી હુરૈરાઃ વ ઇબ્ને અબ્બાસઃ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

માલ કા ઝિયાદા હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઉસ વકત તક કયામત નહીં આએગી જબ તક તુમહારે અંદર માલ કી ઇતની કસરત ન હો જાએ કે વો બેહને લગે, યહાં તક કે માલ વાલે આદમી કો ઇસ બાત પર રંજ વ ગમ હોગા કે ઉસ સે કૌન સદકા કબૂલ કરેગા? વો એક આદમી કો સદકે કે લિયે બુલાએગા, તો વો કેહ દેગા કે મુજે ઇસ કી કોઈ ઝરૂરત નહીં”.

[મુસ્લિમ : ૨૩૪૦, અન અબી હુરૈરાઃ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્નત કી સિકાત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “વો ઘર હમેશા રેહને કે બાગ હૈં, જિન મેં પરહેઝગાર લોગ દાખિલ હોંગે. ઉન બાગોં કે નીચે દૂધ, શહદ ઔર પાકીઝા શરાબ કી નહરેં બેહ રહી હોંગી. જિસ ચીઝ કો ઉન કા જી ચાહેગા વો ઉન કો વહાં મિલેગી, અલ્લાહ તઆલા પરહેઝગારોં કો એસા હી બદલા દિયા કરતા હૈ”.

[સૂર-એ-નહલ : ૩૧]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

એલ્વે કે લેપ સે આંખોં કા ઇલાજ

હઝરત ઉસ્માન બિન અફફાન ષૈ રમાતે હૈં કે એક શખ્સ હાલતે એહરામ મેં થા જિસકી આંખોં મેં તકલીફ થી તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને આંખોં પર એલ્વે કા લેપ લગાને કી કહા.

[સુનને ઘરમી : ૧૯૮૨]

ફાયદા : એલ્વા હિન્દી, દિમાગ ઔર આંખોં કે આઝ્સાબ કી ખરાબિયોં કો દૂર કરતા હૈ.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! તુમહારે અમ્વાલ ઔર ઔલાદ તુમહે અલ્લાહ કે ઝિક્ર સે ગાફિલ ન કર દે, ઔર જો શખ્સ એસા કરેગા, તો વહી લોગ નુક્સાન મેં પડને વાલે હૈ”.

[સૂર-એ-મુનાફિકૂન : ૯]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

① સફરલ મુઝફફર

નંબર ① : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત લુકમાન હકીમ

હઝરત ઈસા عليه السلام સે તકરીબન તીન હઝાર સાલ પેહલે અરબ મેં લુકમાન નામ કે એક બડે નેક ઈનસાન ગુઝરે હૈં, જો હઝરત અય્યુબ عليه السلام કે ભાંજે યા ખાલા ઝાદ ભાઈ થે. આપ અફીઝિયુન્નરલ થે ઔર સૂઝાન ને નૂબી ખાનદાન સે તઅલ્લુક રખતે થે, ઔર અરબ મેં એક ગુલામ કી હૈસિયત સે આએ થે, મગર આપ નિહાયત નેક, આબિદ વ ઝાહિદ, અક્લમંદ ઔર સાહિબે હિકમત ઈન્સાન થે. આપ કી હકીમાના બાતેં સહીફ-એ-લુકમાન કે નામ સે અરબોં મેં મશ્હૂર થીં. આપ કી હકીમાના બાતોં કા ઝિક્ર કુર્આને કરીમ મેં સુર-એ-લુકમાન મેં ભી મૌજૂદ હૈ. આપ અપને બેટે કો ઝિંદગી કે આખિર મેં નસીહત કરતે હુએ ફરમાતે હૈં: બેટા! અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી કો શરીક ન કરના, બિલાશુબા શિર્ક બહુત બડા ગુનાહ હૈ, બેટા! નમાઝ પઢા કરો ઔર નેક કામ કા હુકમ કિયા કરો ઔર બુરી બાતોં સે મના કિયા કરો ઔર જો તુમ પર મુસીબત આએ, ઉસ પર સબ્ર કરો, બેશક યે હિમ્મત કે કામ હૈં ઔર ઝમીન પર અકડૂ કર ન ચલો, અલ્લાહ તઆલા અકડૂ કર ફખ્રિયા ચાલ ચલને કો પસંદ નહીં કરતે હૈં.

નંબર ② : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

અરબ કે રાસ્તોં કે મુતઅલ્લિક પેશીન ગોઈ

એક મરતબા આપ ﷺ ને અદી عليه السلام બિન હાતિમ સે ફરમાયા: ઐ અદી! અગર તેરી ઉમ્મ લખી હોગી, તો તૂ દેખેગા કે ઊંટ પર સવાર અકેલી ઔરત હિરા (જગા) સે ચલેગી, યહાં તક કે કાબા કા તવાફ કરેગી ઔર અલ્લાહ કે અલાવા ઉસ કો કિસી કા ડર ન હોગા; યુનાંચે હઝરત અદી عليه السلام ફરમાતે હૈં કે મેં ને વો ઝમાના અપની આંખોં સે દેખા, કે એક ઔરત હિરા સે અકેલી ઊંટ પર સવાર હોકર આઈ ઔર કાબા કા તવાફ ભી કિયા; ઉસ કો અલ્લાહ કે અલાવા કિસી કા ડર ન થા.

[બુખારી: ૩૫૮૫]

નંબર ③ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

ઝકાત કી ફરિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત મઆઝ બિન જબલ عليه السلام કો યમન ભેજતે વક્ત ફરમાયા: “ઉન લોગોં કો બતા દેના, કે અલ્લાહ તઆલા ને ઉન પર ઉન કે માલ મેં ઝકાત ફર્ઝ કી હૈ”. [બુખારી: ૧૪૮૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ عليه السلام]

ફાયદા: અગર કિસી કે પાસ નિસાબ કે બરાબર માલ હો, તો ઉસ મેં સે ઝકાત અદા કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર ④ : એક સુન્નત કે બારે મેં

કબ્ર મેં મિટ્ટી ડાલતે વક્ત કી દુઆ

જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉમ્મે કુલસૂમ عليه السلام કો કબ્ર મેં રખા તો પઢા:

((وَمِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى))

તર્જમા: ઈસ મિટ્ટી સે હમ ને તુમ કો પૈદા કિયા ઔર ઈસી મેં હમ તુમ કો લોટાઁંગે ઔર ઈસી સે હમ તુમ કો દોબારા ઉઠાઁંગે.

[મુસ્નદ અહમદ: ૨૧૬૮૩, અન અબી ઉમામા عليه السلام]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

યતીમ પર રહમ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કસમ હૈં ઉસ જાત કી જિસ ને મુજ કો સચ્ચા દીન દે કર ભેજા હૈં અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ શખ્સ કો અજાબ ન દેગા જિસ ને યતીમ પર રહમ ક્રિયા ઔર ઉસ સે નર્મી કે સાથ બાત કી ઔર ઉસ કી યતીમી ઔર બેચારગી પર તરસ ખાયા”.

[તબરાની: ૮૦૭૩, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ફજૂસી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કે અતા કરદા માલ વ દૌલત કો (ખર્ચ કરને મેં) બુખ્લ કરતે હૈં, વો બિલ્કુલ ઈસ ગુમાન મેં ન રહેં કે (ઉન કા યે બુખ્લ કરના) ઉન કે લિયે બેહતર હૈં, બલ્કે વો ઉન કે લિયે બહુત બુરા હૈં, કયામત કે દિન ઉન કે જમા કરદા માલ વ દૌલત કો તૌક બના કર ગલે મેં પેહના દિયા જાએગા, ઔર આસમાન વ ઝમીન કા માલિક અલ્લાહ તઆલા હી હૈં, ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે આમાલ સે બાખબર હૈં”.

[સુર-એ-આલે ઇમરાન: ૧૮૦]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

નફરમાનોં કે માલ વ દૌલત કો ન દેખના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “જો હમ ને મુખ્તલિફ કારિરોં કે ગિરોહોં કો આઝમાને કે લિયે (માલ વ દૌલત) દે રખા હૈં, વો દુનિયવી ઝિંદગી કી રૌનક હૈં. આપ ઉન ચીઝોં કી તરફ નજર ઉઠા કર મત દેખિયે”.

[સુર-એ-નાહા: ૧૩૧]

ખુલાસા: નાફરમાનોં કો જો માલ વ દૌલત મિલતી હૈં, ઉસ કો તઅજ્જુબ ઔર લલચાઈ હુઈ નિગાહ સે નહીં દેખના ચાહિયે, ક્યોંકિ વો ઉન કે લિયે આઝમાઈશ કા ઝરિયા હૈં.

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

આદિલ હુકમરાં કા હાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન ઇન્સાફ સે ફૈસલા કરને વાલે કો પેશ ક્રિયા જાએગા ઔર ઉસ સે શિદ્દત સે હિસાબ હોગા કે વો તમન્ના કરેગા કે કભી ભી દો આદમિયોં કે દરમિયાન એક ખજૂર કા ભી ફૈસલા ન ક્રિયા હોતા”.

[મોઅજમે ઔસત લિતબરાની: ૨૭૨૦, અન આઈશા]

ફાયદા: તરફદારી ઔર નાઈન્સાફી કર કે ફૈસલે કરને વાલોં કો સોચના ચાહિએ કે કયામત કે દિન ઉન કે સાથ કેસા સખ્ત મુઆમલા ક્રિયા જાએગા.

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

અનાર સે મેઅદે કી સફાઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અનાર કો ઉસ કે અંદરૂની છિલ્કે સમૈત ખાઓ, ક્યોંકિ યે મેઅદે કો સાફ કરતા હૈં”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૨૭૨૬, અન અલી]

ફાયદા: અલ્લામા ઇબ્ને કથિમ રહ. ફરમાતે હૈં: અનાર જહાં મેઅદે કો સાફ કરતા હૈં, વહીં પુરાની ખાંસી કે લિયે ભી બડા કાર આમદ ફલ હૈં.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ કિસી ઘર મેં દાખિલ હો, તો ઘર વાલોં કો સલામ કરો ઔર જબ તુમ ઘર સે નિકલો, તબ ભી સલામ કર કે ઘર સે નિકલો”.

[બૈહકી શોઅબુલ ઈમાન: ૮૫૭૨, અન કતાદા]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૯ સફર મુઝફ્ફર

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

કીમે બની ઇસ્રાઈલ

બની ઇસ્રાઈલ કા લક્ઝ કુર્આને કરીમ મેં તકરીબન ૪૦ મરતબા આયા હૈ. ઇસ્રાઈલ હઝરત યાકૂબ રહી કા દૂસરા નામ હૈ ઉન કે બારહ ફરજંદોં સે જો નસલ ચલી, ઉન્હેં “બની ઇસ્રાઈલ” કહા જાતા હૈ. ઉન કા મઝહબ યહૂદિયત હૈ. મઝહબી વ કીમી એતેબાર સે તારીખ મેં ઉન કી બડી એહમિયત હૈ. તકરીબન દો હઝાર સાલ તક ઉન કે અંદર અઝિયા વ મુરસલીન પૈદા હોતે રહે ઔર દુનિયવી તરકિક્યાં ભી ઉન્હેં સદિયોં તક હાસિલ રહી. હઝરત દાઉદ વ સુલેમાન રહી જેસે અલ્લાહ કે રસૂલ ઔર અઝીમ સલતનત વ હુકૂમત વાલે બાદશાહ ઔર હઝરત યૂસુફ રહી જેસે જલીલુક્દર નબી ઔર શાહે મિસ્ર ઉસી કીમ મેં પૈદા હુએ. દીને ઇસ્લામ કે ઝાહિર હોને તક યે લોગ અપને વતન મુલ્કે શામ સે નિકલ કર ઇરાક, મિસ્ર, હિજ્ઝા ઔર ઉન કે અતરાફ મેં ફેલ ચુકે થે. ખાસ તૌર પર મદીના મુનવ્વરા કે ઈર્દ ગિર્દ ઉન કી આબાદિયાં થી. યે લોગ બડે માલદાર ઔર તિજરત મેં માહિર સમજે જાતે થે. અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આને કરીમ મેં બાર બાર ઉન પર અપને ખુસૂસી ઇનામાત કા તઝકિરા ફરમાયા હૈ, સાથ હી ઉન કી બદઆમાલી, બદ અહદી, મુસલમાનોં ઔર અલ્લાહ કે પૈગમ્બરોં કે સાથ ઉન કી બદસુલૂકી ઔર દૂસરી બહુત સી ખરાબિયોં કા ઝિક્ર કિયા હૈ ઔર ઉન્હેં અપની હાલત દુરૂસ્ત કરને કા હુકમ દિયા હૈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

ઝમીન કે ખજાને

અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન કે અંદર બેશુમાર ખજાને પૈદા ફરમાએ, જિન સે હમારી બહુત સી ઝરૂરતે પૂરી હોતી હૈ. કહીં ઝમીન સે મુખ્તાલિક કિસ્મ કે રંગ બિરંગી કીમતી પત્થર નિકલતે હૈ, જિન કો હમ અપને ઘરોં મેં ઇસ્તેમાલ કરતે હૈ. કહીં કોયલા નિકલતા હૈ, જો જલાને કે કામ આતા હૈ ઔર કિસી જગહ સે પેટ્રોલ નિકલતા હૈ જિસ સે બડી બડી મશીને, હવાઈ જહાઝ, રેલ ગાડી ઔર દૂસરી સવારિયાં ચલાઈ જાતી હૈ, ઔર ઇસી ઝમીન સે સોના ચાંદી ભી નિકલતા હૈ જિન સે ઝેબ વ ઝીનત કે લિયે કીમતી ઝેવર બનાયા જાતા હૈ, ઔર ફલ ફૂટ પૈદા કિયે જો ઇન્સાની જિસ્મ કો તાકત બખ્ષતે હૈ, ઝમીન કે અંદર ઇતને સારે ખજાનોં કા પૈદા કરને વાલા કોન હૈ? યકીનન યે અલ્લાહ હી કી ઝાત હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

જમાત સે નમાઝ ન પઢને પર વઈદ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઇબ્ને અબ્બાસ રહી સે કિસી ને પૂછા કે એક શખ્સ દિન ભર રોઝા રખતા હૈ ઔર રાત ભર નફલેં પઢતા હૈ મગર જુમા ઔર જમાત મેં શરીક નહીં હોતા (ઉસ કે મુતઅલ્લિક ક્યા હુકમ હૈ?) ઉન્હોંને ફરમાયા: “વો શખ્સ જહન્નમી હૈ”.

[તિમિઝી: ૨૧૮, અનમુજાહિદ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

પાની પીને કા સુન્નત તરીકા

હઝરત અબુ હુરૈરા રઝી બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ત્રીન સાંસ મેં પાની પીતે, જબ બરતન મુંહ સે લગાતે, તો “سَمَوَاتِهِ” પઢતે ઔર જબ દૂર કરતે, તો “أَلْحَمْدُ لِلّٰهِ” કેહતે ઈસ તરહ ત્રીન મરતબા કરતે.

[જમઉલવસાઇલ : ૨૫૩ / ૨]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ઇસ્તિગફાર કરના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “દિલ્લો મેં (ગુનાહોં કી વજહ સે) એક કિસ્મ કા ઝંગ લગ જાતા હૈ જેસે તાંબે કો લગ જાતા હૈ ઔર ઉસ કી સફાઈ ઇસ્તિગફાર હૈ”.

[બિહકી હી શોઅબિલ ઈમાન : ૬૬૯, અન અનસ રઝી]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

શહીદ કો ભી કર્જ અદા કરના હોગા

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “ઉસ ઝાત કી કસમ જેસ કે કબ્જે મેં મુહમ્મદ કી જાન હૈ! અગર કોઈ શખ્સ અલ્લાહ કી રાહ મેં મારા ગયા, ફિર કુછ દેર ઝિંદા રહા ઔર કર્જ ન ઉતારા, તો જન્મત મેં દાખિલ નહીં હોગા જબ તક કે અપના કર્જા ન ઉતારે”.

[મુસ્તદરક હાકિમ : ૨૨૧૨, અન મુહમ્મદ બિન અબ્દુલ્લાહ રઝી]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે મુહબ્બત આખિરત કી બરબાદી

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “જિસ ને અપની દુનિયા સે મુહબ્બત કી ઉસ ને અપની આખિરત કા નુકસાન કિયા ઔર જિસ ને આખિરત સે મુહબ્બત કી ઉસ ને અપની દુનિયા કા નુકસાન કિયા, તો તુમ લોગ બાકી રેહને વાલી (આખિરત) કો ખત્મ હોને વાલી (દુનિયા) પર તરજીહ દો”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૯૧૯૯, અન અબી ખૂસા રઝી]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અલ્લાહ કે વલી કી કામયાબી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “સુન લો! જો લોગ ખુદા કે દોસ્ત હૈં, ઉન કો ન કિસી કિસ્મ કા ખૌફ હોગા ન વો ગમગીન હોંગે. યે વો લોગ હૈં જો ઈમાન લાએ ઔર (ગુનાહોં સે) બચતે રહે, ઉન કે લિયે દુનિયા ઔર આખિરત કી ઝિંદગી મેં ખુશખબરી હૈ”.

[સૂર-એ-યુનૂસ : ૬૨ તા ૬૪]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઝહર ઔર જાદૂ સે હિફાઝત

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ સુબહ સુબહ (બગૈર કુછ ખાએ પિયે) મદીના કી સાત અજવા ખજૂરે ઇસ્તેમાલ કર લે, ઉસ કો ન તો ઉસ દિન ઝહર સે નુકસાન હોગા ઔર ન જાદૂ કા અસર હોગા”.

[બુખારી : ૫૭૬૯, અન સઅદ રઝી]

નંબર ૧૦ : નબી સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ સબ અલ્લાહ કી ઇબાદત કરો, ઉસ કે સાથ કિસી કો શરીક ન કરો, માં બાપ રિશ્તેદારોં, યતીમોં, મિસ્કીનોં, કરીબી પડોસિયોં ઔર દૂર કે પડોસિયોં, પાસ બૈઠને વાલોં, મુસાફિરોં ઔર જો લોગ તુમ્હારે માતહત હોં, સબ કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરો”.

[સૂર-એ-નિસા : ૩૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૦ સફર મુઝફ્ફર

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત મૂસા રજીની પૈદાઈશ

હઝરત મૂસા રજી બની ઇસ્રાઈલ કે જલીલુલકદ્ર નબી હૈં, કુર્આને કરીમ મેં એક સૌ છત્તીસ મરતબા ઉન કા ઝિક્ર આયા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હે હમ કલામી કા શર્ફ ભી અતા ફરમાયા હૈ, ઉન કે વાલિદ કા નામ ઈમરાન થા, વો પંદરહવીં યા સોલહવીં સદી કબ્લ મસીહ મેં પૈદા હુએ. પૈદાઈશ કે બાદ ઉન કી વાલિદા ને અલ્લાહ કે હુકમ સે ઉન્હે એક સંદૂક મેં રખ કર દરિયા મેં બહા દિયા, સંદૂક બેહતા હુઆ ફિરઓન કે મહલ તક જા પહુંચા, ફિરઓન ઔર ઉસ કી બીવી આસિયા ને સંદૂક નિકલવાયા. અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ માસૂમ બચે કી મુહબ્બત આસિયા કે દિલ મેં ડાલ દી. ઔર ફિરઓન કો ઉસ કી તરબિયત વ પરવરિશ કરને ઔર બેટા બનાને પર મજબૂર કર દિયા, ઈસ તરહ ગૈબી તૌર પર એક શહજાદે કી તરહ શાહી મહલ મેં હઝરત મૂસા રજી કી પરવરિશ હુઈ. જબ વો જવાન હુએ, તો ઉન્હોને એક મઝલૂમ ઇસ્રાઈલી કી મદદ કરતે હુએ ફિરઓન કી કૌમ કે એક આદમી કો ઘૂસા માર દિયા જિસ કી વજહ સે વો મર ગયા. હઝરત મૂસા રજી અપની જાન કે ખૌફ સે મિસ્ર છોડ કર મદયન ચલે ગયે ઔર વહાં હઝરત શુઅૈબ રજી સે મુલાકાત હુઈ, તો ઉન્હોને હઝરત મૂસા રજી કી અમાનતદારી કી દેખ કર, અપની બેટી સફૂરા સે નિકાહ કર દિયા. જબ વો અપને અહલે ખાના કો લેકર મદયન સે મિસ્ર રવાના હુએ, તો રાસ્તે મેં અલ્લાહ તઆલા ને કોહે તૂર પર નુબુવ્વત સે સરફરાઝ ફરમાયા. ફિર મિસ્ર પહુંચ કર વો બની ઇસ્રાઈલ કી ઇસ્લાહ ઔર ફિરઓન કો દાવતે હક દેને મેં મશગૂલ હો ગયે.

નંબર ૨ : હુઝૂર રજી કા મોઅજિઝા

હુઝૂર રજી કા આગે પીછે દેખના

રસૂલુલ્લાહ રજી ને ફરમાયા: “તુમ્હારા ક્યા ખયાલ હૈ કે મેં સિર્ફ સામને હી દેખતા હૂં? બખુદા તુમ્હારા ખુશૂ વ ખુઝૂ ઔર રૂફૂઅ મુજ પર પોશીદા નહીં હૈ, બિલા શુબા મેં અપની પીઠ કે પીછે ભી તુમ કો દેખતા હૂં”.

[બુખારી : ૪૧૮, અન અબી હુરૈરા રજી]

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

હમેશા સચ બોલો

રસૂલુલ્લાહ રજી ને ફરમાયા: “તુમ સચ્ચાઈ કો લાઝિમ પકડો ઔર હમેશા સચ બોલો, ક્યોંકિ સચ બોલના નેકી કે રાસ્તે પર ડાલ દેતા હૈ ઔર નેકી જન્મત તક પહુંચા દેતી હૈ”.

[બુખારી : ૬૬૩૯, અન અબ્દિલ્લાહ રજી]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઘર વાલોં સે રૂખ્સત હોતે વક્ત કી દુઆ

હઝરત અબૂ હુરૈરા રજી ફરમાતે હૈં કે મેં તુમ કો વો કલિમાત સિખાતા હૂં, જો રસૂલુલ્લાહ રજી ને મુજે સિખાએ હૈં: જબ સફર કા ઈરાદા કર કે ઘર સે નિકલો, તો અપને ઘર વાલોં કો યે દુઆ દો:

((أَسْتَودِعُكُمْ اللَّهُ الْبَرِّي لَا يُغَيِّبُ وَدَائِعَهُ))

તર્જમા: મેં તુમ્હે ઉસ અલ્લાહ કે હવાલે કરતા હૂં, જો અમાનતોં કો ઝાએ નહીં કરતા.

[અમલુલયોમ વલ લૈલહ લિ ઇબ્ને સુન્ની : ૫૦૭]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કુઆન શરીફ પઢને કી કોશિશ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ કુઆન પઢતા હો ઔર ઉસ મેં અટકતા હો ઔર વો ઉસ કો મુશ્કિલ લગતા હો, ઉસ કો દો સવાબ મિલેંગે.” (એક પઢને કા ઔર એક અટકને કી મશક્કત કા.)

[મુસ્લિમ : ૧૮૬૨, અન અઈશા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

યતીમોં કા માલ મત ખાઓ

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યતીમોં કે માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઔર પાક માલ કો નાપાક માલ સે ન બદલો ઔર ઉન કા માલ અપને માલોં કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; ઐસા કરના યકીનન બહુત બડા ગુનાહ હૈ.”

[સૂર-એ-નિસા : ૨]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

સિર્ફ દુનિયા કી નેઝૂમતેં મત માંગો

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ (અપને આમાલ કે બદલે મેં) સિર્ફ દુનિયા કે ઇનામ કી પ્વાહિશ રખતા હૈ (તો યે ઉસ કી નાદાની હૈ કે ઉસે માલૂમ નહીં) કે અલ્લાહ તઆલા કે યહાં દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કા ઇનામ મૌજૂદ હૈ (લિહાઝા અલ્લાહ સે દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કી નેઝૂમતેં માંગો) અલ્લાહ તુમ્હારી દુઆઓં કો સુનતા ઔર તુમ્હારી નિયતોં કો દેખતા હૈ.”

[સૂર-એ-નિસા : ૧૩૪]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખ કે લિબાસ કી ગર્મી

હઝરત ઉમર રઝી ફરમાતે હૈં કે હઝરત જિબ્રઈલ રઝી ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કિયા: મુજે ઉસ જાત કી કસમ, જિસ ને આપ કો હક દે કર મબૂસ ફરમાયા હૈ, અગર દોઝખ કે કપડોં મેં સે કિસી કપડે કો આસમાન ઔર ઝમીન કે દરમિયાન લટકા દિયા જાએ તો ઝમીન પર રેહને વાલે સબ જાનદાર ગરમી સે હલાક હો જાએંગે.

[તબરાની ઔસત: ૨૬૮૩, અન ઉમર રઝી]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ફોડે ફુંસી કા ઇલાજ

આપ ﷺ કી બીવિયોં મેં સે એક બીવી બયાન ફરમાતી હૈં કે એક દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ મેરે પાસ તશરીફ લાએ ઔર દરમાફત ફરમાયા: “ક્યા તરે પાસ ઝરીરા હૈ? મેં ને કહા: હાં! તો આપ ﷺ ને ઉસે મંગાયા ઔર અપને પૈર કી ઉંગલિયોં કે દરમિયાન ફોડુંસી થી ઉસ પર રખ કર યે દુઆ ફરમાઈ:

((اللَّهُمَّ مُطْفِئِ الْكَبِيرِ، وَمُكَبِّرِ الصَّغِيرِ أَطْفِئْهُ عَنِّي))

તર્જમા : ઐ બડે કો છોટા ઔર છોટે કો બડા કરને વાલે અલ્લાહ! ઇસ ઝખ્મ કો ખત્મ કર દે, યુનાંચે વો ફુંસી અચ્છી હો ગઈ.

[મુસ્તદરક : ૭૪૬૩]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જુમા કા દિન મુસલમાનોં કે લિયે ઈદ કા દિન હૈ, પસ જો જુમા કે લિયે નિકલે વો ગુસ્લ કર લે, અગર અપને પાસ ખુશૂ હો તો લગા લે ઔર મિસ્વાક કો હર હાલ મેં લાઝિમ પકડો.”

[ઇબ્ને માજા : ૧૦૮૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ રઝી]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૧ સફર મુઝફ્ફર

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

ફિરઔન કો ઈમાન કી દાવત

અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત મૂસા عليه السلام કો નુબુવ્વત ઔર મુઅજિઝાત દેકર ફિરઔન કી હિદાયત કે લિયે ભેજા, ઉન્હોંને ફિરઔન કે પાસ જાકર અલ્લાહ તઆલા પર ઈમાન લાને ઔર બની ઈસ્રાઈલ પર ઝુલ્મ ન કરને કી નસીહત કરમાઈ. ફિરઔન ઔર ઉસ કી કૌમ ને ઉન કો જુટલાયા, તો અપની નુબુવ્વત કી તસ્દીક કે લિયે મુઅજિઝાત પેશ કરમાએ, મગર ફિરઔન ને ગુરૂર વ તાકત કે નશે મેં હઝરત મૂસા عليه السلام કી દાવત કા અસર કબૂલ કરને કે બજાએ આપ عليه السلام કે મુઅજિઝે કો જાદૂગરી કા કરિશમા સમજ કર મુકાબલે કે લિયે મુલ્ક કે માહિર જાદૂગરોં કો બુલા લિયા, મગર વો જાદૂગર મુકાબલે મેં નાકામ હો ગએ, ઔર નુબુવ્વત વ સહર કે ફર્ક ઔર મુઅજિઝે કી હકીકત કો સમજ કર જાદૂગરોં ને ઈમાન કબૂલ કર લિયા. ઈસ મંઝર કો દેખ કર ફિરઔન ગુસ્સે સે ભડક ઉઠા ઔર ઉન કો સપ્ત સઝા દે કર હલાક કર ડાલા. ઉસ કે બાદ ભી હઝરત મૂસા عليه السلام મુસલસલ ઉન્હેં દાવત દેને મેં મસરૂફ રહે, મગર ઉન બદબખ્તોં ને ફિર ભી ઈમાન કબૂલ ન કિયા, જિસ કી વજહ સે ઉન પર કહતસાલી, તૂફાન, ટિડિયોં, જૂવોં, મેંડક ઔર ખૂન કે અઝાબ કા સિલસિલા શુરૂ હો ગયા, ઈન સઝાઓં સે ઈબરત હાસિલ કરને કે બજાએ ઉન કી સરકશી વ નાફરમાની હદ સે બઢ ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને પૂરી કૌમ કે સાથ ફિરઔન કો બહરે કુલઝૂમ મેં ડુબો કર હલાક કર દિયા ઔર ઉસ કી લાશ કો મહફૂઝ કરકે બાદ મેં આને વાલોં કે લિયે ઈબરત કા નિશાન બના દિયા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

સૂરજ કી ગરમી

અલ્લાહ તઆલા ને સૂરજ કો પૈદા કિયા. દરઅસલ યે આગ કા એક ગોલા હૈ જો પૂરી દુનિયા કો રૌશની કે સાથ સાથ ગરમી ભી મુહય્યા કરતા હૈ. સૂરજ એક સેકંડ મેં ઝમીન પર જો ગરમી ફેંકતા હૈ વો લાખોં એટમ બમ ઝમીન પર ગિરાયે જાને કે બરાબર હૈ, જબ કે એક એટમ બમ શહરોં કો તબાહ કરને કે લિયે કાફી હૈ. અબ અગર સૂરજ કી પૂરી ગરમી ઝમીન પર આતી, તો તમામ દુનિયા જલ કર ખાક હો જાતી; લેકિન અલ્લાહ તઆલા અપની કુદરત સે સૂરજ કે ઝરિયે ઈતની હી રૌશની ઔર ગરમી ઝમીન પર ભેજતા હૈ જિતની હમેં ઝરૂરત હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

ખડે હો કર નમાઝ પઢના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “નમાઝ મેં અલ્લાહ કે સામને આજિઝ બને હુએ ખડે હુઆ કરો”.

[સૂર-એ-બકરહ: ૨૩૮]

ખુલાસા: અગર કોઈ શખ્સ ખડે હોકર નમાઝ પઢને કી તાકત રખતા હો, તો ઉસ પર ફર્જ ઔર વાજિબ નમાઝ ખડે હો કર પઢના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

નમાઝ પઢને સે પેહલે મિસ્વાક કરના

હઝરત ઝૈદ બિન ખાલિદ જુહની عليه السلام બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ عليه السلام જબ ભી કિસી કામ કો છોડ કર નમાઝ કે લિયે નિકલતે તો મિસ્વાક ફરમાતે.

[તબરાની કબીર: ૫૧૨૫]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

દૌરાને સફર શર સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્ત કિસી મકામ પર ઠેહરે ઔર યે દુઆ પઢે, તો ઉસ મકામ સે રવાના હોને તક કોઈ ચીઝ નુક્સાન નહીં પહુંચાએગી:

((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ))

તર્જમા: અલ્લાહ કે મુકમ્મલ વ જામે કલિમાત કે ઝરિયે તમામ માખૂક કે શર સે પનાહ ચાહતા હું.”

[મુસ્લિમ: ૬૮૭૮, અન ખોલા બિન્તે હકીમ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

એક બુરે કલિમે કી સજા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઈન્સાન એક ઐસા કલિમા બોલતા હૈ, જિસ કા મતલબ નહીં સમજતા, (હાલાંકે) ઉસ કી વજહ સે મશરિક ઔર મગરિબ કે દરમિયાની ફાસલે સે ભી ઝિયાદા દૂર જહન્નમ મેં જા કર ગિર જાતા હૈ.”

[તિર્મિઝી: ૨૩૧૪, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી મિસાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા કી મિસાલ પાની મેં ચલને વાલે આદમી કી તરહ હૈ, ક્યા જો પાની મેં ચલતા હૈ, ઉસ સે યે હો સકતા હૈ કે ઉસ કે કદમ ન ભીગે? [શોબુઅલ ઈમાન: ૧૦૧૮૭, અન હસન રહ.]

ખુલાસા : જિસ તરહ પાની મેં ચલનેવાલે કદમ ભીગે બગૈર નહી રહ સકતા, ઉસી તરહ દુનિયા મેં ઘુસનેવાલા ગુનકહોં ઔર આફતોં સે નહી બચ સકતા.

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

અચ્છે લોગ કામચાબ હોંગે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિસ વક્ત સૂર ફૂંકા જાએગા, ઉસ દિન લોગોં કે દરમિયાન કિસી કિસ્મ કા રિશ્તા નાતા બાકી નહીં રહેગા ઔર ન એક દૂસરે કા હાલ પૂછ સકેંગે, યુનાંચે જિસ કી નેકિયોં કા પલ્લા ભારી હોગા, તો ઐસે લોગ કામચાબ હોંગે.”

[સૂર-એ-મોમિનૂન: ૧૦૧ તા ૧૦૨]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ચુકંદર (બીટ રૂટ) કે ફ્વાઈદ

એક મરતબા ઉમ્મે મુન્જિર બિન્તે કેસ કે ઘર પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ હઝરત અલી ભી ખજૂર ખા રહે યે, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઐ અલી! બસ કરો, ઈસ લિયે કે તુમ અભી કમઝોર હો.” ઉમ્મે મુન્જિર કા બયાન હૈ કે મેં ને ઉન કે લિયે ચુકંદર ઔર જો કા ખાના તૈયાર કિયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અલી કે સે ફરમાયા: ઐ અલી! ઈસ કો ખાઓ, ઈસ લિયે કે યે તુમ્હારે લિયે ફાયદામંદ હૈ.” [અબૂ દાવિદ: ૩૮૫૬] ફાયદા: ચુકંદર ઔર જો કુવ્વત બખ્ષાતે હોં ઔર કમઝોરી કો દૂર કરતે હોં.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો કુછ માલ અલ્લાહ તઆલા ને તુમ કો દિયા હૈ, ઉસ સે આબિરત કે ઘર કી તલાશ કરો ઔર દુનિયા મેં સે અપના હિસ્સા (લેના) ન ભૂલો ઔર જિસ તરહ અલ્લાહ ને તુમ્હારે સાથ એહસાન કા મામલા કિયા હૈ, તુમ ભી લોગોં કે સાથ એહસાન કા મામલા કિયા કરો ઔર ઝમીન મેં ફસાદ ફેલાને કી ખ્વાહિશ મત કરો, બેશક અલ્લાહ તઆલા ફસાદ કરને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા.”

[સૂર-એ-કસસ: ૭૭]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૨) સફરુલ મુઝફ્ફર

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

કૌમે બની ઇસ્રાઈલ પર અલ્લાહ કે ઇનામાત

જબ ફિરઝોન ઔર ઉસ કી કૌમ કી તબાહી કે બાદ હઝરત મુસા عليه السلام ઔર બની ઇસ્રાઈલ ને બહરે કુલુમ પાર કર લિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં અપને વતન ફલસ્તીન જાને કા હુકમ દિયા જિન પર કૌમે અમાલિકા ને કબ્જા કર લિયા થા, મગર બની ઇસ્રાઈલ કૌમે અમાલિકા કી જંગી કુવ્વત વ તાકત કી વજહ સે મુકાબલા કરને કી હિમ્મત ન કર સકે, ઇસ બુઝદિલી પર અલ્લાહ તઆલા ને ચાલીસ સાલ તક મૈદાને તીહ મેં ભટકતે રેહને કી સજા દી, જો કોહે તૂર કે શિમાલ મેં ઔર સહરાએ સીના કે જુનૂબ મેં વાકે હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઇસ જલીલુલકદ્ર નબી કી બરકત સે બારા કબીલોં કે લિયે બારા ચશમે જારી કર દિયે. સપ્ત ગર્મી સે બચને કે લિયે બાદલ કા સાયા ઔર ખાને કે લિયે મન્નો સલવા નાઝિલ ફરમાયા. મગર બની ઇસ્રાઈલ નાશુકી કરને લગે ઔર મન્નો સલવા જૈસી નેઅમતોં કી છોડ કર સાગ સબ્જિયોં કા મુતાલબા કરને લગે. ફિર જબ ઉન કે મુતાલબે પર હઝરત મુસા عليه السلام તૌરાત લેને કોહે તૂર પર ગએ, તો ઉન લોગોં ને બછડે કો માબૂદ બના કર ઉસ કી પૂજા શુરૂ કર દી. ઇસ શિર્ક વ બુત પરસ્તી કી માફી ઔર તૌબા કે લિયે એક દૂસરે કો કતલ કા હુકમ દિયા, જિસ કે નતીજે મેં તીન હઝાર યા સત્તર હઝાર અફરાદ કતલ કિયે ગએ. ગર્જ નાફરમાનિયોં કી વજહ સે યે કૌમ ચાલીસ સાલ તક અર્ઝમુકદ્દસ (ફલસ્તીન) મેં દાખિલ ન હો સકી.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

અંધેરી રાત મેં રૌશની ઝાહિર હોના

હઝરત ઉસૈદ બિન હુઝૈર ઔર અબ્બાદ બિન બિશર અંધેરી રાત મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ સે ઘર જાને કે લિયે નિકલે, તો (રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી બરકત વો દેખતે હૈં કે) ઉન કે સામને એક રૌશની હૈ, જબ વો એક દૂસરે સે અલગ હુએ તો ઉસ રૌશની કે ભી દો હિસ્સે હો ગએ (ઔર દોનોં સહી સલામત અપને અપને ઘર પહુંચ ગએ.)

[બુખારી : ૩૮૦૫, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

નેકિયોં કા હુકમ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કસમ હૈ ઉસ ઝાત કી જિસ કે કબ્જે મેં મેરી જાન હૈ કે તુપ પર ઝરૂરી ઔર લાઝિમ હૈ કે ભલાઈયોં કા હુકમ કરો ઔર બુરાઈયોં સે રોકો; વરના કરીબ હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ગુનહગારોં કે સાથ તુમ સબ પર અપના અઝાબ ભેજદે, ઉસ વકત તુમ અલ્લાહ સે દુઆ માંગો ગે, તો કબૂલ ન હોગી”.

[તિર્મિઝી : ૨૧૬૯, અન હુઝૈફા ﷺ]

બુલાસા : નેકિયોં કા હુકમ કરના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના ઉમ્મત કે હર ફર્દ પર અપની હૈસિયત ઔર તાકત કે મુતાબિક લાઝિમ ઔર ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

હર કામ મેં કામચાબી કી દુઆ

દીન ઔર દુનિયાવી કામ કી દુરુસ્તગી કે લિયે ઇસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે:

﴿رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا﴾

તર્જમા : ઐ હમારે પરવરદિગાર! અપની જાનિબ સે હમં રહમત સે નવાજિયે ઔર હમારે કામોં મેં અસ્થાઈ પેદા કર દીજિયે.

[સૂર-એ-કહફ : ૧૦]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બાઝાર જાતે વક્ત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ બાઝાર મેં દાખિલ હોતે વક્ત યે દુઆ પઢેગા (उَسْمِعُكَ اللَّهُ) (وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ اللَّهُ الْمَلِكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) તર્જમા : અલ્લાહ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં હૈ, વો તન્હા હૈ, ઉસ કા કોઈ શરીક નહીં, સારી હુકૂમત ઉસી કી હૈ ઔર ઉસી કે લિયેં સારી તારીફેં હેં, વહી મારતા હૈ, વહી જિંદા કરતા હૈ, વો જિંદા હૈ કબી નહીં મરેગા, તમામ ભલાઈયાં ઉસી કે કબ્જા-એ-હુદરત મેં હેં ઔર વો હર એક ચીઝ પર કાદિર હૈ. [તિર્મિઝી : ૩૪૨૮, અન ઉમર]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની કરેગા, ઔર ઉસ કી (મુકરર કી હુઈ) હદોં સે આગે બઢેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો આગ મેં દાખિલ કરેગા, જિસ મેં વો હમેશા રહેગા ઔર ઉસ કો ઝલીલ વ રૂસ્વા કરને વાલા અઝાબ હોગા”. [સૂર-એ-નિસા : ૧૪]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બેહતર આખિરત કા ઘર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયા કી જિંદગી સિવાએ ખેલ ફૂદ કે કુછ ભી નહીં ઔર આખિરત કા ઘર મુતકિયોં (યાની અલ્લાહ તઆલા સે ડરને વાલોં) કે લિયે બેહતર હૈ”. [સૂર-એ-અ-આમ : ૩૨]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

ઈબ્લીસ ભી રહમત કી ઉમ્મીદ કરને લગેગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મુજે કસમ હૈ ઉસ જાત કી જિસ કે કબ્જે મેં મેરી જાન હૈ! અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઇતની મગફિરત કરેંગે કે શૈતાન ભી ઉમ્મીદ કરને લગેગા કે શાયદ ઉસ કી ભી મગફિરત હો જાએ”. [મોજમુલકબીર લિત્તબરાની : ૨૮૫૧, અન હુઝેફા]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ઈસ્મિદ સુરમા સે આંખોં કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ્હારે સુરમોં મેં સબ સે બેહતર સુરમા “ઈસ્મિદ” હૈ, જો આંખોં કી રૌશની બઢાતા હૈ ઔર પલ્કોં કે બાલ કો ઉગાતા હૈ”. [અબુ દાઉદ : ૩૮૭૮, અન ઈબ્ને અબ્બાસ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ અલ્લાહ તઆલા કી તસ્બીહ ઔર કલિમ-એ-તઘ્થિબા ઔર અલ્લાહ કી પાકી કો અપને ઊપર લાઝિમ કરલો ઔર ગફલત મત કરો ઔર ઉન તસ્બીહાત કો ઉંગલિયોં પર થુમાર કરો, ક્યોંકિ ઉન સે કયામત કે રોઝ સવાલ કિયા જાએગા ઔર યે ઉસ અમલ કી ગવાહી દેંગી”. [તિર્મિઝી : ૩૫૮૩, અન યુસૈરા]

ਸਿਓ ਪਾਂਧ ਮਿਨਟ ਕਾ ਮਢਰਸਾ ਕੁਆਨਿ ਵ ਫੁਦੀਸ ਕੀ ਰੈਸ਼ਨੀ ਮੈਂ

੧੩ ਸਫ਼ਤੁਲ ਮੁਝਫ਼ਰ

ਨੰਬਰ ੧ : ਓਸਵਾਮੀ ਤਾਰੀਖ

ਫੁਝਰਤ ਮੂਸਾ ੜੁਝ ਕੋ ਤੌਰਾਤ ਕਾ ਮਿਲਨਾ

ਅਵਲਾਫ਼ ਤਆਲਾ ਨੇ ਧਾਰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਆਸਮਾਨੀ ਕਿਤਾਬੀਂ ਮੈਂ ਸੇ “ਤੌਰਾਤ” ਫੁਝਰਤ ਮੂਸਾ ੜੁਝ ਕੋ ਬਨੀ ਓਸਵਾਓਲ ਕੀ ਫ਼ਿਦਾਧਤ ਕੇ ਲਿਧੇ ਅਤਾ ਫ਼ਰਮਾਓ, ਓਨ ਕੀ ਕੌਮ ਨੇ ਓਸ ਪਰ ਅਮਲ ਨ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਧੇ ਫ਼ਿਲਾ ਆਜ਼ੀ ਸੁਰ ਕਰ ਫ਼ੀ. ਕਮੀ ਤੂਰ ਪਰ ਅਵਲਾਫ਼ ਸੇ ਆਤ ਕਰਨੇ ਕੀ ਫ਼ਰਮਾਓਸ਼ ਕੀ, ਤੋ ਕਮੀ ਅਵਲਾਫ਼ ਤਆਲਾ ਕੋ ਫੇਧਨੇ ਕੇ ਆਫ਼ ਤੌਰਾਤ ਪਰ ਅਮਲ ਕਰਨੇ ਕਾ ਵਾਫ਼ਾ ਕ੍ਰਿਧਾ, ਲੇਕਿਨ ਧੇ ਕੌਮ ਕੋਫ਼ੇ ਤੂਰ ਪਰ ਅਵਲਾਫ਼ ਕਾ ਫ਼ੁਕਮ ਸੁਨਨੇ ਕੇ ਆਫ਼ ਆੀ ਫੁਝਰਤ ਮੂਸਾ ੜੁਝ ਆਰਿ ਤੌਰਾਤ ਪਰ ਓਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਾਓ ਫ਼ਿਰ ਮੁਲਵਮ ਮੁਲਵਾ ਅਵਲਾਫ਼ ਕੋ ਫੇਧਨੇ ਕੇ ਮੁਤਾਲਫੇ ਪਰ ਗਝਫੇ ਮੁਫ਼ਾਵੰਫ਼ੀ ਕੀ ਵਝਫ਼ ਸੇ ਸਤਰ ਅਫ਼ਰਾਫ਼ ਕੋ ਝਲਾ ਕਰ ਫ਼ਲਾਕ ਕਰ ਫ਼ਿਧਾ ਗਧਾ. ਓਸ ਕੇ ਆਫ਼ ਫੁਝਰਤ ਮੂਸਾ ੜੁਝ ਕੀ ਫੁਆ ਪਰ ਫ਼ੋਭਾਰਾ ਝਿੰਫ਼ਾ ਕ੍ਰਿਧਾ ਆਰਿ ਓਨ ਕੇ ਸਰੀਂ ਪਰ ਤੂਰ ਪਫ਼ਾਝ ਕੋ ਭੁਲੰਫ਼ ਕਰ ਕੇ ਤੌਰਾਤ ਪਰ ਅਮਲ ਕਰਨੇ ਕਾ ਵਾਫ਼ਾ ਲਿਧਾ ਗਧਾ, ਓਨ ਕੋ ਫ਼ਫ਼ਤੇ ਕੇ ਫ਼ਿਨ ਓਮਾਫ਼ਤ ਕਰਨੇ ਕਾ ਫ਼ੁਕਮ ਫ਼ਿਧਾ ਆਰਿ ਮਫ਼ਲੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨਾ ਕ੍ਰਿਧਾ. ਮਝਰ ਅਫ਼ਸੋਸ! ਧੇ ਕੌਮ ਫੁਝਰਤ ਮੂਸਾ ੜੁਝ ਕੇ ਕ੍ਰਿਸੀ ਫ਼ੁਕਮ ਪਰ ਅਮਲ ਤੋ ਕ੍ਰਿਧਾ ਕਰਤੀ ਆਫ਼ੇ ਕਫ਼ਮ ਕਫ਼ਮ ਪਰ ਆਪ ਕੋ ਸਤਾਨੇ ਆਰਿ ਝੁਲਮ ਵ ਝਿਧਾਫ਼ਤੀ ਮੈਂ ਫ਼ਫ਼ ਸੇ ਆਫ਼ਤੀ ਧਲੀ ਗਓ, ਆਿਲਆਭਿਰ ਫੁਝਰਤ ਮੂਸਾ ੜੁਝ ਬਨੀ ਓਸਵਾਓਲ ਕੀ ਤਕਲੀਫ਼ੀ ਪਰ ਸਭ ਆਰਿ ਓਨ ਕੀ ਫ਼ਿਦਾਧਤ ਵ ਓਸਵਾਫ਼ ਕੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਤੇ ਫ਼ੁਝੇ ੧੨੦ ਸਾਲ ਕੀ ਓਝ ਮੈਂ ਵਫ਼ਾਤ ਪਾ ਗਏ ਆਰਿ ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਕੇ ਮਕਾਮੇ “ਅਰੀਫ਼ਾ” ਮੈਂ ਸੁਭ ਟੀਲੇ ਕੇ ਕਰੀਭ ਫ਼ਫ਼ਨ ਕ੍ਰਿਧੇ ਗਏ.

ਨੰਬਰ ੨ : ਅਵਲਾਫ਼ ਕੀ ਫ਼ੁਫ਼ਰਤ

ਸੂਰਝ ਮੁਧੀ ਕਾ ਫ਼ੂਲ

ਅਵਲਾਫ਼ ਤਆਲਾ ਨੇ ਸੂਰਝ ਮੁਧੀ ਕੇ ਫ਼ੂਲ ਕੇ ਅੰਫ਼ਰ ਅਫ਼ਸਾਸ ਵ ਸੁਝਿਰ ਕੀ ਅਝਭ ਸਲਾਫ਼ਿਧਤ ਰਧੀ ਫ਼ੇ, ਸੂਰਝ ਕੀ ਕ੍ਰਿਰਨੀਂ ਕੇ ਸਾਧ ਓਸ ਫ਼ੂਲ ਕਾ ਝੁਭ ਆੀ ਆਫ਼ਲਤਾ ਰੇਫ਼ਤਾ ਫ਼ੇ. ਝਭ ਸੁਭਲ ਕੇ ਵਕਤ ਸੂਰਝ ਨਿਕਲਤਾ ਫ਼ੇ ਤੋ ਓਸ ਕਾ ਝੁਭ ਮਸ਼ਿਰਕ ਕੀ ਤਰਫ਼ ਫ਼ੋਤਾ ਫ਼ੇ, ਆਰਿ ਫ਼ੋਪਫ਼ਰ ਕੇ ਵਕਤ ਓਸ ਕਾ ਝੁਭ ਸੀਧਾ ਆਸਮਾਨ ਕੀ ਤਰਫ਼ ਫ਼ੋ ਝਾਤਾ ਫ਼ੇ. ਧਲਾਂ ਤਕ ਕੇ ਸੂਰਝ ਗੁਝਭ ਫ਼ੋਤੇ ਵਕਤ ਆਿਲੁਕੁਲ ਮਝਰਿਭ ਕੀ ਤਰਫ਼ ਧੂਮ ਝਾਤਾ ਫ਼ੇ. ਸੂਰਝ ਕੀ ਸੁਆਓੀਂ ਕੇ ਸਾਧ ਓਸ ਫ਼ੂਲ ਕੋ ਕੌਨ ਧੁਮਾਤਾ ਫ਼ੇ? ਭੇਸ਼ਕ ਅਵਲਾਫ਼ ਤਆਲਾ ਨੇ ਅਪਨੀ ਫ਼ੁਫ਼ਰਤ ਫ਼ੀ ਸੇ ਓਸ ਨਰਮ ਵ ਨਾਝੁਕ ਫ਼ੂਲ ਕੇ ਅੰਫ਼ਰ ਸੂਰਝ ਕੀ ਗਫ਼ਿਸ਼ ਕੇ ਸਾਧ ਅਪਨਾ ਝੁਭ ਆਫ਼ਲਨੇ ਕੀ ਸਲਾਫ਼ਿਧਤ ਪੈਫ਼ਾ ਫ਼ਰਮਾਓਫ਼ੇ.

ਨੰਬਰ ੩ : ਅੇਕ ਫ਼ੌਲ ਕੇ ਆਰੇ ਮੈਂ

ਧੰਫ਼ ਆਤੀਂ ਪਰ ਓਮਾਨ ਲਾਨਾ

ਰਸੂਲੁਲਲਾਹ ੜੁਝ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਧਾ: “ਝਭ ਤਕ ਕੋਓ ਆੰਫ਼ਾ ਓਨ ਧਾਰ ਆਤੀਂ ਪਰ ਓਮਾਨ ਨ ਲਾਏ, ਮੋਮਿਨ ਨਹੀਂ ਫ਼ੋ ਸਕਤਾ. ੧) ਓਸ ਆਤ ਕੀ ਗਵਾਫ਼ੀ ਫੇ ਕੇ ਅਵਲਾਫ਼ ਕੇ ਅਲਾਵਾ ਕੋਓ ਓਮਾਫ਼ਤ ਕੇ ਲਾਓਕ ਨਹੀਂ. ੨) (ਓਸ ਕੀ ਆੀ ਗਵਾਫ਼ੀ ਫੇ ਕੇ) ਮੈਂ ਅਵਲਾਫ਼ ਕਾ ਰਸੂਲ ਫ਼ੂੰ ਓਸ ਨੇ ਮੁਝੇ ਫ਼ਕ ਕੇ ਸਾਧ ਭੇਝਾ ਫ਼ੇ. ੩) ਮਰਨੇ ਆਰਿ ਫ਼ਿਰ ਫ਼ੋ ਆਰਾ ਝਿੰਫ਼ਾ ਫ਼ੋਨੇ ਕਾ ਧਕੀਨ ਰਫ਼ੇ. ੪) ਤਕਫ਼ੀਰ ਪਰ ਓਮਾਨ ਲਾਏ”.

[ਤਿਧਿਝੀ: ੨੧੪੫, ਅਨ ਅਲੀ ੜੁਝ]

ਨੰਬਰ ੪ : ਅੇਕ ਸੁਨਾਤ ਕੇ ਆਰੇ ਮੈਂ

ਫ਼ੋਨੀਂ ਫ਼ਾਧੀਂ ਸੇ ਸਰ ਕਾ ਮਸਫ਼ ਕਰਨਾ

ਫ਼ੁਝਰਤ ਅਭੁਲਵਾਫ਼ ਆਿਨ ਝੈਫ਼ ੜੁਝ ਆਧਾਨ ਕਰਤੇ ਫ਼ੈਂ ਕੇ ਰਸੂਲੁਲਲਾਹ ੜੁਝ ਨੇ ਫ਼ੋਨੀਂ ਫ਼ਾਧੀਂ ਸੇ ਸਰ ਕਾ ਮਸਫ਼ ਫ਼ਰਮਾਧਾ.

[ਭੁਧਾਰੀ: ੧੮੫]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

શહાદત કી મૌત માંગના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ સચ્ચી તલબ કે સાથ અલ્લાહ તઆલા સે શહાદત કી મૌત માંગતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે શોહદા કે દર્જે તક પહુંચા દેતા હૈ, યાહે વો અપને બિસ્તર હી પર મરા હો”.

[મુસ્તદરક: ૨૪૧૨, સહલ બિન હુનેફ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કિસી અજનબી ઔરત સે મુસાફા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને અજનબિયા ઔરત સે મુસાફા કિયા, તો કયામત કે દિન વો ઇસ હાલત મેં આએગા કે ઇસ કે દોનોં હાથ ઇસ કી ગર્દન સે જકડે હુએ હોંગે ઔર ફિર ઇસ કે હક મેં જહન્નમ કા ફૈસલા હોગા ઔર અગર ઇસ સે (ના જાઈજ) બાત ચીત કી હૈ, તો કયામત કે દિન બાત કે હર હર જુમલે કે બદલે મેં ઇસ કો એક હઝાર સાલ જહન્નમ મેં કેદ કિયા જાએગા”.

[અલ મતાલિબુલ આલિયા : ૧૬૩૫, અન અબી હુરૈરા ﷺ વ ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ઇમારતેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ એક મરતબા એક ગુબંદ વાલી ઇમારત કે પાસ સે ગુજરે તો ફરમાયા: “યે કિસ ને બનાયા હૈ? લોગોં ને બતાયા કે ફલાં શખ્સ ને, તો ફરમાયા: કયામત કે દિન મસ્જિદ કે અલાવા હર ઇમારત સાહિબે ઇમારત કે લિયે વબાલ હોગી”.

[શોઅબુલ ઇમાન: ૧૦૩૦૩, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

નેક લોગ જન્મત મેં રહેંગે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ નેક બખ્ત હોંગે વો હમેશા જન્મત મેં રહેંગે.

[સુર-એ-બુદ: ૧૦૮]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

દિલ કી કમઝોરી ઔર રંજ વ ગમ કા ઇલાજ

હઝરત આઈશા ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે ઘર વાલોં મેં સે જબ કિસી કો બુખાર આતા, તો આપ ﷺ હરીરા ઇસ્તેમાલ કરને કા હુકમ દેતે ઔર ફરમાતે કે યે રંજદા આદમી કે દિલ કો કુવ્વત દેતા હૈ ઔર બીમાર કે દિલ સે રંજ વ ગમ કો ઇસ તરહ દૂર કરતા હૈ, જિસ તરહ તુમ પાની સે અપને ચેહરે કે મૈલ કુચૈલ કો દૂર કરતે હો.

[ઇબ્ને માજા: ૩૪૪૫]

ફાયદા: જો કે આટે કો ભૂન કર ઇસ મેં થી, મેવે ઔર શકર ડાલ કર પકાયા જાતા હૈ, જિસ કો હરીરા કેહતે હૈં.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “મુજ કો તુમ નેઅમતોં પર યાદ કરો, મેં તુમ કો યાદ રખૂંગા ઔર મેરે એહસાનાત કા શુક્રિયા અદા કરતે રહો ઔર મેરી નાફરમાની ન કિયા કરો”.

[સુર-એ-બકરા: ૧૫૨]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૪ સફર મુઝફ્ફર

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત હાફ્ફ

હઝરત હાફ્ફ હઝરત મુસા કે હકીકી ભાઈ થે ઔર ઉન સે ત્રીન સાલ બડે થે. જિસ વક્ત અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત મુસા કી નુબુવ્વત અતા કી ઔર હુકમ દિયા કે ફિરઔન કે પાસ જાઓ ઔર ઉસે દીને હક કી દાવત દો, ઉસ ને બડા ઝુલ્મ કર રખા હૈ તો ઉસી વક્ત હઝરત મુસા ને હઝરત હાફ્ફ કી ફસાહત વ બલાગત ઔર કુવ્વતે બયાની કો દેખ કર ઉન કી નુબુવ્વત કે લિયે અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ ફરમાઈ, અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત મુસા કી દુઆ કબૂલ ફરમાઈ ઔર હઝરત હાફ્ફ કી ભી નુબુવ્વત અતા ફરમાઈ, દોનોં ને ફિરઔન કો દીન કી દાવત દી ઔર બની ઇસ્રાઈલ કો ફિરઔન કે ઝુલ્મ વ સિતમ સે નજાત દિલાઈ. જબ હઝરત મુસા અપને ભાઈ હઝરત હાફ્ફ કો અપના ખલીફા બના કર કોહે તૂર પર અલ્લાહ તઆલા સે ખાત ચીત કે લિયે તશરીફ લે ગએ થે, તો બની ઇસ્રાઈલ ને સામરી જાદૂગર કે બહકાવે મેં આકર બછડે કી પૂજા પાટ શુરૂ કરદી, હઝરત મુસા જબ વાપસ આએ તો હઝરત હાફ્ફ પર સખ્ત નારાઝ હુએ, હઝરત હાફ્ફ ને અપના ઉઝર બયાન કરતે હુએ કહા: મેં ને કૌમ કો બહુત સમજાયા, મગર સમજને કે બજાએ, કૌમ મુજે કતલ કરને પર આમાદા હો ગઈ, હઝરત હાફ્ફ શુરૂ સે હી હઝરત મુસા કે સાથ મિલ કર બની ઇસ્રાઈલ કો સીધે રાસ્તે પર લાને કી કોશિશ કરતે રહે. ઉન્હોંને હઝરત મુસા સે ત્રીન સાલ પેહલે ઇન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર કા મોઅજિઝા

જંગે બદર મેં ફરિશ્તોં કી શિરકત

જંગે બદર કે દિન એક અન્સારી સહાબી, એક મુશરિક કે પીછે દૌડ રહે થે, અયાનક ઉસ અન્સારી ને કોડે મારને કી આવાઝ સુની ઔર એક ઘુડ સવાર કી આવઝ ભી સુની. વો કેહ રહા થા: “આગે બઢો!” ઉસ અન્સારી ને અપને આગે દેખા, તો વો મુશરિક ચિત પડા હુઆ થા ઔર ઉસ કી નાક ઔર મુંહ ફટ ચુકે થે, ઉસ અન્સારી સહાબી ને રસુલુલ્લાહ કી વાકિઆ બયાન કિયા, તો આપ ને ફરમાયા: તુમ ને સચ કહા, વો તીસરે આસમાન કા ફરિશ્તા થા (જો હમારી મદદ કે લિયે આયા થા). [મુસ્લિમ: ૪૫૮૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

પાંચોં નમાઝોં કી પાબંદી કરના

રસુલુલ્લાહ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ પાંચ ફર્જ નમાઝોં કો પાબંદી સે પઢતા હૈ, વો અલ્લાહ તઆલા કી ઇબાદત સે ગાફિલ રેહનેવાલોં મેં શુમાર નહીં હોતા”. [ઇબ્ને ખુઝેમા: ૧૦૭૯, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

કુત્તો યા ગધે કી આવાઝ સુન કર યે દુઆ પઢે

રસુલુલ્લાહ ને ફરમાયા: “જબ તુમ રાત મેં કુત્તોં કી આવાઝ ઔર ગધે કી ચીંખ સૂનો તો

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

સકતે”.

પદ લો; ઇસ લિયે કે યે ઉન શૈતાનોં કો દેખતે હૈં જિન્હેં તુમ નહીં દેખ

[અબૂ દાઉદ: ૫૧૦૩ અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

એક ગુલામ આઝાદ કરને કે બરાબર સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને કિસી કો દૂધ વાલી બકરી, યા રૂપિયે કર્ઝ દિયે, યા રાસ્તા બતા દિયા, તો ઉસે એક ગુલામ આઝાદ કરને કા સવાબ મિલતા હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૧૯૫૭, અન બરાં બિન આઝિબ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સૂદ ખોર સે જંગ કા એલાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અગર તુમ (સૂદ લેને સે) બાઝ નહીં આએ, તો અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી તરફ સે જંગ કા એલાન સુન લો (લિહાઝા હર મુસલમાન કો સૂદ સે બચના ચાહિયે)”.

[સૂર-એ-બકરા : ૨૭૯]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

નેક આમાલ કે બદલે દુનિયા કી રૌનક ચાહના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ (અપને નેક આમાલ કે બદલે) દુનિયવી જિંદગી ઔર ઉસ કી રૌનક ચાહગા, તો હમ ઉન લોગોં કો ઉન કે આમાલ કા બદલા દુનિયા હી મેં દે દેંગે; ઔર ઉન કે લિયે દુનિયા મેં કોઈ કમી નહીં હોગી, યહી લોગ હૈં જિન કે લિયે આખિરત મેં સિર્ફ ઔર સિર્ફ જહન્નમ હૈ ઔર ઉન્હોંને જો કુછ દુનિયા મેં કિયા થા (વો સબ આખિરત મેં) બેકાર સાબિત હોગા”.

[સૂર-એ-હુદ : ૧૫ તા ૧૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જહન્નમ કે જિસ્મ કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જહન્નમ મેં દોઝખિયોં કો ઇતના મોટા કર દિયા જાએગા કે ઉન મેં સે હર એક કાફિર કી એક કાન કી લૌ ઔર ઉસ કે કંધે કે દરમિયાન સાત સાલ (ચલને) કા ફાસલા હોગા. ઉસ કે ચમડે કી મોટાઈ સત્તર હાથ કે બરાબર હોગી ઔર ઉસ કી એક દાઢ ઉહલે પહાડ કે બરાબર હોગી”.

[મુસ્લિમ અહમદ : ૪૭૮૫, અન ઇબ્ને ઉમર]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

સર ઔર પૈર કે દર્દ કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે જબ કોઈ સર મેં દર્દ કી શિકાયત કરતા, તો આપ ﷺ ફરમાતે કે “તુમ પછને લગાઓ”; ઔર જબ કોઈ પાંવ કે દર્દ કી શિકાયત કરતા, તો ફરમાતે કે “તુમ મેંહલી લગાઓ”.

[અબૂ દાઉદ : ૩૮૫૮, અન સલમા]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ કયામત કે દિન અપને ઔર અપને બાપ દાદા કે નામ સે પુકારે જાઓગે, ઇસ લિયે નામ અચ્છે રખા કરો”.

[અબૂ દાઉદ : ૪૮૪૮, અન અબી દરદા]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) સફરુલ મુઝફફર

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

કાફરન ઔર ઉસ કી હલાકત

હઝરત મૂસા રજી કો જિન મુખાલિફ તાકતોં કા સામના કરના પડા, ઉન મેં કાફરન કા નામ ભી બહુત મશહૂર હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને ઉસે ઇસ કદર માલ વ દૌલત અતા કી થી કે ઉસ કે ખજાને કી ચાબિયાં બડે બડે તાકતવર પહલવાન મિલ કર ઉઠાને મેં થક જાતે થે. કાફરન દૌલત કે નશે મેં અલ્લાહ કો ભૂલ ગયા ઔર બડા મગરૂર હો ગયા થા, હઝરત મૂસા રજી ને ઉસે નસીહત ફરમાઈ, કે તૂ તકબ્બુર ન કર અલ્લાહ તઆલા તકબ્બુર કરને વાલે કો પસંદ નહીં કરતા ઔર જો કુછ અલ્લાહ ને તુજે દિયા હૈ, ઉસે અલ્લાહ કી મરજી મેં ખર્ચ કર કે ઝકાત અદા કર કે અપની આખિરત બના ઔર ઝમીન મેં ફસાદ ન ફેલા. મગર કાફરન પર ઇસ નસીહત કા કોઈ અસર ન પડા ઔર વો કેહને લગા: યે દૌલત તો મેં ને અપની કુવ્વતે બાઝૂ સે કમાઈ હૈ, ઇસ મેં કિસી કા હક નહીં. કાફરન કા ગુરૂર જબ બહુત બઢ ગયા ઔર હઝરત મૂસા રજી કો ઝલીલ કરને કી સાઝિશોં ભી કરને લગા, તો એક દિન અલ્લાહ તઆલા ને ઉસે ઉસ કે માલ વ દૌલત ઔર મહલ કે સાથ ઝમીન મેં ધંસા દિયા. અલ્લાહ તઆલા કે ઇસ અઝાબ સે ઉસે કોઈ બચા ન સકા, લોગોં ને ઉસ કી ઇસ અફસોસનાક મૌત સે સબક લિયા ઔર અલ્લાહ કી તરફ મુતવજ્જેહ હો ગએ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ચમકદાર લઅલ (GEM)

અલ્લાહ તઆલા ને ઇન્સાન કે અઝલી દુશ્મન સાંપ જેસે ઝહરીલે જાનદાર મેં યે ખૂબી રખ દી હૈ કે વો ગંદી હવા અપને અંદર જઝબ કરતા હૈ ઔર સાફ સુધરી હવા ખારિજ કરતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા બાઝ અઝદહોં કે જિસ્મ મેં રૌશન ઔર બેહદ કીમતી લઅલ પૈદા કર દેતા હૈ. વો અંધેરી રાત મેં ઉસ કો નિકાલ કર બાહર રખ દેતા હૈ ઔર ઉસ કી રૌશની મેં કીડે મકોડો કા શિકાર કર કે અપના પેટ ભરતા હૈ. આખરી સાંપ જેસે ઝહરીલે જાનવર મેં કીમતી ઔર ચમકદાર લઅલ પૈદા કર દેના અલ્લાહ કી બડી કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

જાનવરોં મેં ઝકાત

રસૂલુલ્લાહ સલ્લે અલૈહિ વાલૈસલૅમ ને કસમ ખા કર ફરમાયા: “જિસ કે પાસ ઊંટ, ગાય યા બકરી હો ઔર વો ઉસ કા હક અદા ન કરતા હો, તો કયામત કે દિન ઉન જાનવરોં મેં સબ સે બડે ઔર મોટે કો લાયા જાએગા, જો અપની ખૂરોં સે ઉસ આદમી કો રોંદેગા ઔર સીંગ મારેગા, જબ જબ ભી આખરી જાનવર ગુઝર જાએગા, તો પેહલે જાનવર કો લાયા જાએગા (યે સિલસિલા ઉસ વક્ત તક ચલતા રહેગા), જબ તક કે લોગોં કા હિસાબ (ન) હો જાએ”.

[બુખારી: ૧૪૬૦, અન અબીઝર રહી]

ખુલાસા: જિસ તરહ સોને, ચાંદી ઔર દૂસરી ચીજોં મેં ઝકાત ફર્જ હૈ, ઉસી તરહ જાનવરોં મેં ભી ઝકાત ફર્જ હૈ, જબ કે નિસાબ કે બકદર હો.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

છોટી ઉંગલી સે ખિલાલ કરના

મુસ્તૌરિદ બિન શદાદ ❶ કહા કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ ❷ કો દેખા કે હાથ કી છોટી ઉંગલી સે પૈર કી ઉંગલિયોં કા ખિલાલ કરમા રહે હું.

[તાર્ખીઝી: ૪૦]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કુર્આન કી એક આયત સીખને કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ❷ ને ફરમાયા: “ઐ અબૂ ઝર! અગર તુમ કહી જાકર કુર્આન કી એક આયત સીખ લો, તો યે તુમહારે લિયે સૌ રકાત (નફલ) પઢને સે બેહતર હૈ, ઔર અગર તુમ કહી જાકર એક બાબ ઈલમ (દીન) કા સીખ લો ખ્વાહ ઉસ પર અમલ હો યા અમલ ન હો, યે તુમહારે લિયે હઝાર રકાત (નફલ) પઢને સે બેહતર હૈ”.

[ઈબ્ને માજા: ૨૧૯ અન અબી ઝર ❶]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બગૈર ઈલમ કે ફતવા દેના

રસૂલુલ્લાહ ❷ ને ફરમાયા: “જબ દુનિયા મેં ઉલમા બાકી ન રહેંગે, તો લોગ અપના સરદાર જાહિલોં કો બના લેંગે, ચુનાંચે જબ ઉન સે ફતવા તલબ કિયા જાએગા, તો વો બગૈર ઈલમ કે ફતવા દે કર ખુદ ભી ગુમરાહ હોંગે ઔર દૂસરોં કો ભી ગુમરાહ કરેંગે”.

[બુખારી: ૧૦૦ અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર બિન આસ ❶]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

ઝરત સે ઝાઈદ ઈમારત વખાલ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ❷ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ ઝરત સે ઝિયાદા ઈમારત બનાએગા, તો વો ક્યામત કે દિન ઉસ પર વખાલ હોગી”.

[શોઅબુલ ઈમાન: ૧૦૩૦૬, અન અનસ ❶]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કા ઈસ્તિકબાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિસ દિન મુસલમાન અલ્લાહ તઆલા સે મિલેંગે, તો સલામ કે સાથ ઉન કા ઈસ્તિકબાલ હોગા ઔર અલ્લાહ તઆલા ને (જન્નત મેં) ઉન કે લિયે બેહતરીન બદલા તૈયાર કર રખા હૈ”.

[સૂર-એ-અહઝાબ: ૪૪]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

લૌકી સે દિમાગ કી કમઝોરી કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ❷ ને ફરમાયા: “તુમ લૌકી (દુધી) ખાયા કરો, ક્યોંકિ યે અકલ બઢાતી હૈ ઔર દિમાગ કો તાકત દેતી હૈ”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૨૭૩, અન અનસ ❶]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ પર ઔર ઉસ કે રસૂલ પર ઔર ઉસ કી કિતાબ પર જો ઉસ ને અપને રસૂલ પર નાઝિલ કી હૈ, ઔર ઉન કિતાબોં પર જો ઉન સે પેહલે નાઝિલ કરમાઈ થી, ઈમાન લાઓ”.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૩૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૬ સફરુલ મુજફફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત યૂશા બિન નૂન

હઝરત યૂશા બની ઈસ્રાઈલ કે એક નબી હૈં, જો હઝરત યૂસુફ કી નસ્લ સે થે. વો હઝરત મૂસા ઔર હઝરત હારૂન કે ખાદિમ થે, સૂર-એ-કહફ મેં હઝરત ખિઝર સે મુલાકાત કે લિયે જાતે વક્ત હઝરત મૂસા કે સાથ જિસ નીજવાન કા ઝિક આયા હૈ, વો યહી હઝરત યૂશા થે. હઝરત મૂસા ઔર હઝરત હારૂન કે ઇન્તેકાલ કે બાદ ઇન કો નુબુવ્વત મિલી. કીમે બની ઈસ્રાઈલ કો ઇન્દી કી કયાદત મેં ચાલીસ સાલ કે બાદ અલ્લાહ તઆલા ને મૈદાને તીહ સે નિકાલ કર બૈતુલમકદિસ તક પહુંચાયા. જબ યે કૌમ બૈતુલમકદિસ મેં દાખિલ હુઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને હુકમ દિયા કે તૌબા કરતે હુએ દાખિલ હોના, તો કુછ લોગોં ને તૌબા કો મઝાક બના દિયા, ઇસ બિના પર અલ્લાહ તઆલા ને ઐસે લોગોં કો હુકમ કી ખિલાફ વરઝી કરને ઔર મઝાક ઉડાને કી વજહ સે તબાહ વ બરબાદ કર દિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર કા મોઅજિઝા

અનાજ મેં બરકત

હઝરત જાબિર બયાન કરતે હૈં: એક શખ્સ રસૂલુલ્લાહ કે પાસ આયા ઔર ઉસ ને રસૂલુલ્લાહ સે ગલ્લા માંગા, આપ ને ઉસે આધા વસક (તકરીબન એક કવિંટલ) જૌ મરહમત ફરમાઈ, તો વો શખ્સ ઔર ઉસ કી બીવી ઔર ઉસ કે મેહમાન, ઉસ મેં સે સાલહા સાલ ખાતે રહે, યહાં તક કે એક દિન ઉસે નાપ લિયા (તો વો બરકત ખત્મ હો ગઈ), ઉસ કે બાદ રસૂલુલ્લાહ કી ખિદમત મેં આએ, તો રસૂલુલ્લાહ ને ફરમાયા: અગર તુમ ન નાપતે તો હમેશા ખાતે રેહતે ઔર વો તુમ સબ કે લિયે કાફી હો જાતા.

[મુસ્લિમ: ૫૮૪૬]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

અઝાન સુન કર નમાઝ કો ન જાના

રસૂલુલ્લાહ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અલ્લાહ કે મુનાદી (યાની મુઅઝિઝન) કી આવાઝ સુને ઔર નમાઝ કો ન જાએ, તો ઉસ કા યે ફેલ સરાસર જુલ્મ, કુફ્ર ઔર નિફાક હૈ”.

[તબરાની કબીર: ૧૬૮૦૪, મુઆઝ બિન અનસ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

સેતે વક્ત યે દુઆ પઢે

રસૂલુલ્લાહ જબ સોને કા ઇરાદા ફરમાતે તો હાથ કો સર કે નીચે રખતે ઔર તીન મરતબા યે દુઆ પઢતે:

((اللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મુજે ઉસ દિન કે અઝાબ સે બચા લીજિયે, જિસ દિન આપ અપને બંદોં કો ઉઠઁગે.

[અબૂ દાઉદ: ૫૦૪૫, અન હકસા]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અચ્છા ગુમાન રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “(લોગોં કે બારે મેં) અચ્છા ગુમાર રખના, બેહતરીન ઇબાદતોં મેં સે હૈ”.

[અબૂ દાઉદ: ૪૯૯૩, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કિસી પર તોહમત લગાના ગુનાહે અઝીમ હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ કોઈ છોટા યા બડા ગુનાહ કરે, ફિર ઉસ કી તોહમત કિસી બેગુનાહ પર લગા દે, તો ઉસ ને બહુત બડા બોહતાન ઔર ખુલે ગુનાહ કા બોજ અપને ઊપર લાદ લિયા”.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૧૨]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા આઝમાઈશ કે લિયે હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હમ ને ઝમીન કે ઊપર કી તમામ ચીઝોં કો ઝમીન કે લિયે ઝીનત બનાયા હૈ, તાકે હમ ઉસ કે ઝરિયે લોગોં કા ઇમ્તિહાન લેં કે કૌન શખ્સ ઉસ મેં ઝિયાદા અચ્છા અમલ કરતા હૈ”.

[સૂર-એ-કહફ: ૭]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

જહન્નમ મેં આગ કહાં તક જલાએગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અહલે દોઝખ મેં સે બાઝ કો ટપ્નોં તક આગ જલાએગી, ઔર બાઝ કો ઘુટનોં તક, ઔર બાઝ કો કમર તક ઔર બાઝ કો હંસલી કી હડી તક”. [મુસ્લિમ: ૭૧૭૦, સમુરા બિન જુહબ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

તીન સાંસ મેં પાની પીને કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ પીને વાલી ચીઝોં કો તીન સાંસ મેં પીતે થે ઔર ફરમાતે થે: “ઐસા કરને સે ઇત્મીનાન હો જાતા હૈ, તકલીફ ઔર બીમારી સે હિફાઝત હોતી હૈ ઔર વો ચીઝ ખૂબ હઝમ હોતી હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૫૨૮૭, અન અનસ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “લાનત કા સબબ બનને વાલી દો બાતોં સે બચો! સહાબા ﷺ ને અર્ઝ કિયા કે હઝરત વો દો બાતોં ક્યા હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: એક યે કે આદમી લોગોં કે રાસ્તે મેં પેશાબ પાખાના કરે ઔર દૂસરે યે કે ઉન કી સાથાદાર જગા મેં ઐસા કરે”.

[મુસ્લિમ: ૬૧૮, અન અબી હુરૈરા]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૭ સફરુલ મુઝફફર

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત હિઝકીલ રહીમ

હઝરત મૂસા રહીમ કે બાદ બની ઇસ્રાઈલ મેં અંબિયાએ કિરામ કા સિલસિલા એક લખી મુદત તક ચલતા રહ્યા, ઉન્હીં મેં સે હઝરત હિઝકીલ રહીમ ભી હૈં. ઉન કે વાલિદ કા બચપન હી મેં ઇન્તેકાલ હો ગયા થા. નુબુવ્વત કે બાદ એક ઝમાને તક વો બની ઇસ્રાઈલ કી રહનુમાઈ કરતે રહે ઔર હક કી રાહ દિખાતે રહે. હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ રહીમ ઔર દીગર સહાબ-એ-કિરામ સે રિવાયત હૈં કે બની ઇસ્રાઈલ કી એક બડી જમાત સે હઝરત હિઝકીલ રહીમ ને એક કૌમ સે જંગ કરને કા હુકમ દિયા, તો પૂરી જમાત મૌત કે ડર સે ભાગ કર એક વાદી મેં આબાદ હો ગઈ, ઔર યે સમજને લગી કે અબ હમ મૌત સે મહફૂઝ હો ગએ હૈં. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે ઇસ ગલત અકીદે કી ઇસ્લાહ કે લિયે ઉન પર મૌત તારી કરદી. એક હફ્તે કે બાદ જબ ઉધર સે હઝરત હિઝકીલ રહીમ કા ગુઝર હુઆ, તો ઉન કી હાલત પર અફસોસ કરતે હુએ અલ્લાહ તઆલા સે દોબારા ઝિંદગી અતા કરને કી દુઆ ફરમાઈ. અલ્લાહ તઆલા ને દુઆ કબૂલ ફરમાઈ ઔર ઉન કો દોબારા ઝિંદા કર દિયા, તાકે ઉન કી ઝિંદગી દૂસરે લોગોં કે લિયે ઇબરત વ નસીહત કા બાઈસ બને. કુર્આને કરીમ મેં ભી ઇસ વાકિએ કા તઝકિરા કિયા ગયા હૈં.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

રેશમ કા કિડા

અલ્લાહ તઆલા ને એક ખાસ કિસ્મ કી તિતલી પૈદા ફરમાઈ હૈં, ઉસ કે અંડોં સે રેશમ કે કીડે નિકલતે હૈં. યે દરખ્તોં કે હરે ભરે પત્તોં કો ખાતે રેહતે હૈં ઔર ઉન કે મુંહ સે રેશમ કા બારીક ઔર કીમતી તાર નિકલતા રેહતા હૈં જિસે વો અપને બદન પર લપેટતે રેહતે હૈં. ફિર ઉસ કે તાર કો ગરમ પાની મેં ડાલતે હૈં ઔર ઉસ કે રેશોં સે ધાગા તૈયાર કર કે રેશમ કે કીમતી કપડે તૈયાર કરતે હૈં, જો બાઝાર મેં ભારી કીમત મેં બિકતે હૈં, આખિર ઇસ નન્હે સે કીડે કો ઉમદા રેશમ તૈયાર કરને કી સલાહિયત કિસ ને અતા ફરમાઈ! યકીનન યે અલ્લાહ હી કી કુદરત હૈં.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

નમાઝે જનાઝા ફર્જે કિફાયા હૈં

રસૂલુલ્લાહ રહીમ ને સાત ચીજોં કા હુકમ દિયા, જિસ મેં સે એક જનાઝે મેં શરીક હોના ભી હૈં.

[બુખારી : ૧૨૩૯, અન બર્રા બિન આઝિબ રહીમ]

નોટ : નમાઝે જનાઝા ફર્જે કિફાયા હૈં, ફર્જે કિફાયા એસે ફર્જ કો કેહતે હૈં જો હર એક પર ફર્જ હો, લેકિન ઉન મેં સે કિસી ને ભી અગર અદા કર દિયા, તો સબ કી તરફ સે કાફી હો જાએગા.

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

હાથ પૈર કી ઉંગલિયોં કા ખિલાલ કરના

હઝરત આઈશા રહીમ બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ રહીમ વુઝૂ કરમાતે, તો ઉંગલિયોં કા ખિલાલ ફરમાતે,

એડિયો કો રગડતે ઔર ફરમાતે: “ઉંગલિયોં કા ખિલાલ કરો, અલ્લાહ તઆલા ઉન કે દરમિયાન જહન્નમ કી આગ દાખિલ ન કરેગા”.

[દારે કુતની: ૩૨૬]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મૌત કો યાદ રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દિલોં કો ભી ઝંગ લગ જાતા હૈ, જૈસે લોહે મેં પાની પહુંચને કે બાદ ઝંગ લગ જાતા હૈ, અર્જ કિયા ગયા: યા રસૂલુલ્લાહ ﷺ! વો કૌન સી યીઝ હૈ જિસ સે દિલોં કી સફાઈ હો જાએ. આપ ﷺ ને ફરમાયા: મૌત કા ઝિયાદા ધ્યાન રખના ઔર કુર્આન કા પઢના”.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૧૯૫૮, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હરામ માલ સે સદકા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બગૈર વુઝૂ કે નમાઝ કબૂલ નહીં હોતી, ઇસી તરહ હરામ માલ સે સદકા કબૂલ નહીં હોતા”.

[તિમિઝી: ૧, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

મુસીબતેં કિસ પર આસાન

હઝરત અલી ﷺ ફરમાતે હૈં કે જો શખ્સ દુનિયા સે બે રગબતી ઇખ્તિયાર કરેગા, ઉસ પર મુસીબતેં આસાન હો જાએંગી ઔર જો મૌત કો યાદ કરતા રહેગા, વો ભલાઈ મેં જલ્દી કરેગા.

[શોઅબુલ ઈમાન લિલબૈહકી: ૧૦૨૨૨]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

ક્યામત કે દિન મુન્કિરોં કા માતમ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “બસ ક્યામત કે દિન એક સપ્ત લલકાર હોગી, તો યકાપક સબ દેખને લવેંગે. યે મુન્કિર વ ગુનેહગાર કહેંગે: હાએ હમારી બરબાદી! યે તો વહી બદલે કા દિન હૈ. કહા જાએગા: (હાં) યે વહી ફૈસલે કા દિન હૈ, જિસ કો તુમ જુટલાયા કરતે થે”.

[સૂર-એ-સાફફાત: ૧૯ તા ૨૧]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઠંડે પાની સે બુખાર કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે કિસી કો જબ બુખાર આએ, તો સેહરી કે વક્ત ઠંડા પાની (ઉસ કે બદન પર) તીન રાત તક છિડકા જાએ”.

[મુસ્તદરક: ૮૨૨૬, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

ફાયદા: આજ જદીદ તરીકએ ઇલાજ કે મુતાબિક ડાક્ટર હઝરત ભી બુખાર કે મરીઝ કે સર પર ઠંડે પાની કી પટ્ટી રખને કા મશ્વરા દેતે હૈં.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “ઐ ઇન્સાનોં! બેશક તુમ્હારે પાસ યે રસૂલ હક બાત લે કર તુમ્હારે રબ કી તરફ સે આયુકા હૈ, લિહાઝા તુમ ઈમાન લે આઓ, યે ઈમાન લાના તુમ્હારે લિયે બેહતર હોગા, અગર તુમ ઇન્કાર કરતે હો, તો ખૂબ સમજ લો કે આસ્માનોં ઔર ઝમીન કા માલિક અલ્લાહ તઆલા હી હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા સબ કુછ જાનને વાલા બડી હિકમત વાલા હૈ”.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૭૦]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૮) સફરલ મુઝફફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત ઈલયાસ

હઝરત ઈલયાસ ઉરદુન કે એક ઇલાકા “જલઆદ” મેં પૈદા હુએ, કુર્આને પાક મેં આપ કા નામ ઈલયાસ ઔર ઈલયાસીન દોનોં તરહ સે ઝિક્ર કિયા ગયા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને આપ કો અહલે શામ કી ઈસ્લાહ કે લિયે નબી બના કર ભેજા થા. આપ કી દાવત કા ઇલાકા શામ કા મશહૂર શહર “બાલબક્ક” થા, જો દિમશક સે તકરીબન દો કિલો મીટર કી દૂરી પર વાકે હૈ. ઉસ શહર મેં બાલ નામ કા સોને કા એક બહુત બડા ભુત થા, વો લોગ ઉસે અપના બુદા સમજતે થે. હઝરત ઈલયાસ ને ઉન્હેં એક અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત કી તરફ બુલાયા ઔર ઉને કે બાદશાહ કો દાવત દી. ઉન લોગોં ને આપ કી દાવત કો કબૂલ ન કિયા ઔર આપ કે કતલ કે દરપે હો ગએ. આપ વહાં સે ચલે ગએ ઔર જબ બાદશાહ મર ગયા, તો આપ વાપસ આએ ઔર નએ બાદશાહ કો દાવત દી, તો ઉસ ને ઔર ઉસ કી પૂરી કૌમ ને ઈમાન કબૂલ કર લિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર કા મોઅજિઝા

દરખ્ત કા સાચા કરના

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ સફર મેં એક જગહ સોએ હુએ થે, કે એક દરખ્ત આપ પર સાચા કરને કે લિયે પાસ આ ગયા ઔર રસૂલુલ્લાહ પર સાચા કર કે વાપસ અપની જગહ ચલા ગયા, જબ રસૂલુલ્લાહ નીંદ સે ઉઠે, તો આપ કે સામને સારા વાકિઆ બયાન કિયા ગયા, તો આપ ને ફરમાયા: ઉસ દરખ્ત ને અલ્લાહ તઆલા સે ઈજાઝત માંગી થી કે મુજ કો આકર સલામ કરે, તો ઉસ કો ઈજાઝત દે દી.

[મિશકાત : ૫૮૨૨, અન યઅલા બિન મુરફહ]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

કર્જ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ને ફરમાયા: “કર્જ કી અદાયગી પર કુદરત રખને કે બાવજૂદ ટાલ મટોલ કરના સુલ્મ હૈ”.

[બુખારી : ૨૪૦૦, અન અબી હુરૈરા]

ખુલાસા : અગર કિસી ને કર્જ લે રખા હૈ ઔર ઉસ કે પાસ કર્જ અદા કરને કે લિયે માલ હૈ, તો ફિર કર્જ અદા કરના ઝરૂરી હૈ, ટાલ મટોલ કરના જાઇઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

નમાઝ મેં સલામ સે પેહલે યે દુઆ પઢે

હઝરત અબુબક ને હુઝૂર સસે કહા કે મુજે એસી દુઆ સીખા દીજિયે જિસ કો મેં અપની નમાઝ મેં પઢ લિયા કરૂં. કાપ ને ફરમાયા કે યે દુઆ પઢ લિયા કરો.

((اللَّهُمَّ إِنِّي كَلِمْتُ نَفْسِي))

كَلِمًا كَثِيرًا وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ فَاعْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِّنْ عِنْدِكَ وَأَوْحِنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْعَفْوُ الرَّحِيمُ))

તર્જમા : ઐ અલ્લાહ! મેં ને અપની જાન પર બહુત સુલ્મ કિયા હૈ ઔર તેરે સિવા કોઈ ગુનાહોં કો બખ્શને વાલા નહીં, તૂ અપની ખાસ બખ્શિશ સે મુજ કો બખ્શ દે ઔર મુજ પર રહમ ફરમા, તૂ બહુત બખ્શને વાલા બડા મેહરબાન હૈ.

[બુખારી : ૮૩૪, અન અબી બક સિદીક]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

એક આંસુ સે જહન્નમ કે સમંદર બુજ સકતે હૈં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ હઝરત જિબ્રીલ ﷺ તશરીફ લાએ, જબ કે આપ કે પાસ એક શખ્સ બેઠા રો રહા થા. હઝરત જિબ્રીલ ﷺ ને પૂછા: યે કોન હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: કુલાં શખ્સ હૈ; તો હઝરત જિબ્રીલ ﷺ ને ફરમાયા: હમ ઇનસાન કે સબ આમાલ કા વઝન કરેંગે, મગર રોને કા નહીં (કર સકેંગે) ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા આંસુ કે એક કતરે સે જહન્નમ કે કઈ સમંદર બુજા દેંગે.

[અઝજુહદ લિ અહમદ બિન હમ્મલ: ૧૪૭]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઔલાદ કા કતલ ગુનાહે કબીરા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ગુરબત કે ડર સે અપની ઔલાદ કો કતલ ન કરો, હમ તુમ કો ભી રિઝક દેતે હૈં ઔર ઉન કો ભી”.

[સુર-એ-અન્આમ: ૧૫૨]

ફાયદા: રોઝી કા ઝિમ્મા અલ્લાહ તઆલા પર હૈ, લિહાઝા રોઝી કી તંગી કે ડર સે બચ્ચોં કો માર ડાલના યા હમલ ગિરાના પૈદાઈશ સે બચને કી કોઈ તદબીર ઇષ્ટિયાર કરના જૈસા કે આજ કે દૌર મેં હો રહા હૈ બહુત હી બડા ગુનાહ ઔર હરામ કામ હૈ.

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયવી ઝિંદગી કી મિસાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયા કી ઝિંદગી કી મિસાલ ઐસી હૈ જૈસા કે હમ ને આસમાન સે પાની બરસાયા હો, ફિર ઉસ કી વજહ સે ઝમીન કે પેડ પૌદે પૈદા હો કર ખૂબ ગુંજાન હો ગએ હોં ફિર યે (કિસી હાદસે કા શિકાર હો કર) રેઝા રેઝા હો જાઓં કે ઉસ કો હવા ઉડાએ ફિરતી હો.” [સુર-એ-કહફ: ૪૫]

ખુલાસા: જિસ તરહ પાની બરસને કી વજહ સે ઝમીન કે પેડ પૌદે ખૂબ હરે ભરે હો જાતે હૈં, ફિર કિસી આફત કા શિકાર હો કર સબ ખત્મ હો જાતા હૈ, ઇસી તરહ દુનિયવી ઝિંદગી હૈ, કે આજ સબ કુછ મૌજૂદ હૈ ઔર જબ મૌત આએગી, તો કુછ ભી બાકી નહીં રહેગા.

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કાફિર કે લિયે પયાસ હઝાર સાલ કી કયામત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કાફિર કો પયાસ હઝાર સાલ તક કયામત મેં ખડા ક્રિયા જાએગા, જિસ તરહ સે ઉસ ને દુનિયા મેં કોઈ (ઇન્દલ્લાહ કાબિલે કબૂલ નેક) અમલ નહીં ક્રિયા ઔર કાફિર જહન્નમ કો દેખ રહા હોગા ઔર સમજ રહા હોગા કે વો ચાલીસ સાલ કી મસાફત સે મુજે વેરને વાલી હૈ”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૧૩૧૭, અન અબી સઈદ ખુદરી]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

જિગર કી હિફઝત કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ પાની પિયે, તો ઠહર ઠહર કર ચુસ્કી લે કર પિયે; ઔર ગટા ગટા ન પિયે ક્યોંકિ ઇસ સે જિગર મેં દર્દ હોતા હૈ”.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઇમાન: ૫૭૫૨, અન ઇબ્ને અબી હુસૈન]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપને માં બાપ ઔર બુતોં કી કસમ ન ખાઓ ઔર ન હી અલ્લાહ કે અલાવા કિસી ઔર કી કસમ ખાઓ (અગર કસમ ખાને કી ઝરૂરત પડ જાએ) તો સિર્ફ અલ્લાહ કી સચ્ચી કસમ ખાઓ”.

[નસઈ: ૩૮૦૦, અન અબી હુરૈરા]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૯ સફર મુહર્રર

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત યસઅ

હઝરત યસઅ કા તઝકિરા કુર્આને કરીમ કે “સૂર-એ-અન્આમ” ઔર “સૂર-એ-સાદ” દો જગા આયા હૈ. જિસ મેં ઉન કી ફઝીલત વ અઝમત કી ખબર દી ગઈ હૈ. વો એક માલદાર ધરાને કે ફરજંદ થે, ઇલાક-એ-સામરા કે રેહને વાલે થે, યે ઇલાકા કન્આન (ફલસ્તીન) મેં યરોશલમ કે શિમાલ વ મગરિબ મેં બહરે રૂમ કે સાહિલ કે કરીબ વાકે હૈ. હઝરત યસઅ હઝરત ઇલયાસ કે ચચાઝાદ ભાઈ ઔર ઉન કે નાઈબ વ ખલીફા થે. શુરૂ મેં ઉનહીં કે સાથ રેહતે થે. જબ હઝરત ઇલયાસ કા ઇન્તેકાલ હુઆ, તો અલ્લાહ તઆલા ને બની ઇસ્રાઈલ કી હિદાયત વ રહનુમાઈ કે લિયે ઉન કો નબી બનાયા. વો હઝરત ઇલયાસ હી કી તરહ કૌમે બની ઇસ્રાઈલ કો તૌરાત પર અમલ કરને કી તરગીબ દેતે ઔર હક બાત માનને ઔર સીધે રાસ્તે પર ચલને કા હુકમ દિયા કરતે થે ઔર શિક્કિયા બાતોં સે બચે રેહને કી તાકીદ કરતે થે. નુબુવ્વત કે સાથ સિયાસી સૂજબૂજ ઔર જંગી તદબીરોં સે ભી ખૂબ વાકિફ થે.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

ફલોં મેં રસ

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે ફાયદે કે લિયે બહુત સી કિસ્મ કે ફલદાર દરખ્ત પૈદા કરમાએ. જિન પર મોસમ કે લિહાઝ સે ફલ ઉગાતા હૈ. ઉન મેં સે બાઝ ફલ ખટ્ટે ઔર બાઝ મીઠે હોતે હૈં ફિર બાઝ ફલોં મેં લઝીઝ ઔર ઉમદા રસ પૈદા કર દેતા હૈ. આમ, સંતરા, મોસંબી ઔર અંગૂર જૈસે ફલોં સે હમ મજેદાર જ્યૂસ નિકાલ કર પીતે હૈં. આખિર ઉન ફલોં મેં ઉમદા વ લઝીઝ ઔર અલગ અલગ રસ કૌન પૈદા કરતા હૈ? બિલા શુબા અલ્લાહ હી અપની કુદરત સે હમારે લિયે ઉન ફલોં મેં રસ પૈદા કરતા હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

વસિયત પૂરી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ને ચંદ વારિસોં કે હિસ્સોં કા ઝિક્ર કરને કે બાદ ફરમાયા: “(યે સબ વરસા કે હિસ્સોં કી તક્સીમ) મયિત કી વસિયત કો પૂરા કરને ઔર ફર્જ અદા કરને કે બાદ કી જાએગી”.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૨]

ખુલાસા : મયિત ને અગર કિસી કે હક મેં કુછ વસિયત કી હો, તો વારિસોં કો ઉન કા હિસ્સા દેને સે પેહલે મયિત કે છોડે હુએ માલ કે તિહાઈ હિસ્સે સે ઉસ કી વસિયત પૂરી કરના વાજિબ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

વુઝૂ કે બાદ તૌલિયે કા ઇસ્તેમાલ કરના

હઝરત આઈશા બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ કે પાસ એક કપડે કા ટુકડા (મિસ્લે રૂમાલ કે) થા જિસ સે વુઝૂ કે બાદ પોંછતે થે.

[તર્મિઝી : ૫૩]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બેચા હુવા માલ વાપસ લેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ કિસી મુસલમાન કે ખરીદે હુએ માલ કો (વાપસ કરને પર) વાપસ લે લે, તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કે ગુનાહ માફ કરમા દેગા”.

[અબૂ દાવિદ : ૩૪૬૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ કી કિસી મખલૂક કો મત સતાઓ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એક બેદર્દ ઔર બેરહમ ઔરત ઈસ લિયે જહન્નમ મેં ડાલી ગઈ કે ઉસ ને એક બિલ્લી કો બાંધ કે ભૂકા માર ડાલા, ન તો ઉસે ખિલાયા ઔર ન ઉસે છોડા કે વો ઝમીન કે કીરે મકોડો સે અપની ગિઝા હાસિલ કર લેતી”.

[ખુખારી : ૩૩૧૮, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

ઐશ વ ઈશરત સે બચના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત મઆઝ કો જબ યમન ભેજા, તો ફરમાયા કે નાઝ વ નેઅૂમત કી જિંદગી સે બચના; ઈસ લિયે કે અલ્લાહ કે બંદે ઐશ વ ઈશરત મેં જિંદગી બસર કરને વાલે નહીં હોતે.

[મુસ્તદે અહમદ : ૨૧૬૧૩]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્નત કે બાલાખાને કિસ કે લિયે?

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ અપને રબ સે ડરતે હૈં, તો ઉન કે લિયે (જન્નત કે) ઐસે બાલાખાને હૈં, જિન કે ઊપર ઔર બાલાખાને બને હુએ હૈં; ઉન કે નીચે નેહરેં જરી હોંગી. અલ્લાહ ને (ઉન સે યે) વાદા કિયા હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા વાદા ખિલાફી નહીં કરતા”.

[સૂર-એ-ઝુમર : ૨૦]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

હલક કે કવ્વે કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપની ઔલાદ કો હલાક ન કરો, જબ કિસી ઔરત કે બચ્ચે કો (ગલે કે) ‘કવ્વે’ કી તકલીફ હો તો ઊદે હિન્દી કો પાની સે રગડ કર ઉસ કી નાક મેં ચઢાએ”.

[ખુખારી : ૫૭૧૩, અન ઉમ્મે કૈસ બિન્તે મિહસન ﷺ]

કાયદા : કવ્વા ગોશ્ત કા લટકતા હુઆ વો છોટા સા ટુકડા હૈ, જો આદમી કે શુરૂ હલક મેં હોતા હૈં.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ અલ્લાહ તઆલા કા અહદ પૂરા કિયા કરો, જબ કે તુમ ઉસ કો અપને જિમ્મે કર લો ઔર કસમોં કો (ભી) પુખ્તા કરને કે બાદ મત તોડા કરો”.

[સૂર-એ-નહલ : ૯૧]

सिई पांय भिनट का मद्रसा **कुर्आन व हदीस की रौशनी में**

२० सफ़र मुल्लक़र

नंबर १ : ईस्लामी तारीफ

हज़रत शमवील

हज़रत शमवील का सिलसिल-ए-नसब हज़रत हाज़न से मिलता है, बनी ईस्राईल जब सर ज़मीने फ़लस्तीन में दाख़िल हो गये, तो उन पर एक ऐसा ज़माना गुज़रा, के उन में न कोई नबी या रसूल थे और न ही कोई हाकिम, युनांचे पड़ोसी कीमें उन पर हमला करती रहतीं। ऐसे ज़माने में बनी ईस्राईल की ईस्लाम व क़्यादत के लिये अल्लाह तआला ने हज़रत शमवील को नबी बनाया। उन्होंने कीम की दरप्पास्त पर हज़रत तावूत को उन का बादशाह बनाया, बाज़ लोगों ने अतेराज़ किया, तो हज़रत शमवील ने फ़रमाया: ये अल्लाह तआला के हुक़म से है और उस की निशानी ये है के तुम्हारा सफ़ूक़ जिस में नबियों की मीरास थी और जिस को क़ौमे अमाविका ले कर चली गयी थी, फ़रिश्ते वो सफ़ूक़ उन्हें ला कर देंगे, युनांचे ऐसा ही हुआ, फ़रिश्तों ने वो सफ़ूक़ हज़रत तावूत को पहुंचा दिया, और हज़रत तावूत बादशाह बना दिये गये।

नंबर २ : हुज़ूर का मोअजिज़ा

ग़िंट का हुज़ूर की फ़रमाबरदारी करना

हज़रत ज़ाबिर बिन अब्दुल्लाह फ़रमाते हैं के एक मरतबा हम रसूलुल्लाह के साथ सफ़र से आये, जब हम लोग बनू नज्ज़ार के बाग़ के पास पहुंचे, तो देखा के बाग़ में एक ग़िंट बैठा हुआ है, जो बहुत गुस्से में था, बाग़ में जो ली जाता, उस पर हमला कर देता। रसूलुल्लाह बाग़ में दाख़िल हुये और ग़िंट को अपने पास बुलाया, तो वो आया और रसूलुल्लाह के सामने मुंह के बल ज़मीन पर बैठ गया, फिर आप ने उस की नकील मंगवाई और उस को पछना कर, उस के मालिक के हवाले कर दिया और सहाबा की तरफ़ मुतवज्जह हो कर फ़रमाया, के ज़मीन व आसमान के दरमियान जितनी ली चीज़ें हैं, वो ज़नती हैं, के मैं अल्लाह का रसूल हूँ, सिवाये ग़ैर ईमान वाले ईन्सान व ज़िन्नात के।

[दलाईलुनुबुव्वह दिलअसफ़हानी : २७०, अन ज़ाबिर बिन अब्दुल्लाह]

नंबर ३ : अक़ इर्र के बारे में

जमात से न नमाज़ पढ़ने की ताकीद

रसूलुल्लाह ने फ़रमाया: “मर्दों को याहिये के वो जमात को छोड़ने से इक़ ज़अें; वरना मैं उन के घरों में आग़ लगवा दूंगा”.

[उब्ने माज़ : ७८५, अन उसाभा बिन ज़ैद]

नोट : जमात छोड़ने वालों के लिये हदीसों में बहुत सप्त व हदें बयान की गयी हैं; ईस लिये तमाम मुसलमान मर्दों पर जमात का अहतेमाम करना बहुत ज़रूरी है.

नंबर ४ : अक़ सुन्नत के बारे में

ईल्म की ज़ियादती के लिये हुआ

ईल्म की ज़ियादती के लिये ईस हुआ का अहतेमाम करना याहिये:

﴿مَنْ عَمِلَ فِيْهِ نَفَسًا﴾

तर्जमा : और परवरदिगार ! मेरे ईल्म में ज़ियादती अता फ़रमा.

[सूर-ए-ताहा : ११४]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કુર્આન કો ગૌર સે સુનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શાખ્સ કુર્આન કી એક આયત સુનને કે લિયે ભી કાન લગા દે, ઉસ કે લિયે એસી નેકી લિખી જાતી હૈ જો બઢતી ચલી જાતી હૈ ઔર જો શાખ્સ ઉસ આયત કો પઢે, વો આયત ઉસ શાખ્સ કે લિયે કયામત કે દિન તક નૂર હોગા જો ઉસ નેકી કે બઢને સે ભી ઝિયાદા હૈ”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૮૨૮૯, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અહદ તોડને વાલોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ અલ્લાહ સે પુખ્તા અહદ કરને કે બાદ તોડ ડાલતે હૈં ઔર જિન તઅલ્લુકાત કે જોડને કા અલ્લાહ ને હુકમ દિયા હૈ, ઉન કો તોડતે હૈં ઔર ઝમીન મેં ફસાદ ફૈલાતે હૈં, ઉન્હી લોગોં પર અલ્લાહ કી ફિટકાર હોગી ઔર આખિરત મેં ઉન કે લિયે બડી ખરાબી હોગી”.

[સૂર-એ-રઅદ : ૨૫]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

નાફરમાન કૌમોં કી હલાકત કી વજહ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હમ ને એસી કિતની બસ્તિયોં કો હલાક કર ડાલા, જિન કે રેહને વાલે અપને સામાને ઐશ પર ફખ્ર કિયા કરતે થે. અબ ઉન કે યે મકાનાત પડે હુએ હૈં, જિન કો હલાક હોને કે બાદ સે અબ તક બસના નસીબ નહીં હુઆ મગર બહુત થોડી દેર કે લિયે, આખિર કાર હમ હી ઉન કે વારિસ હુએ”.

[સૂર-એ-કસસ : ૫૮]

ખુલાસા : દુનિયા કે સાઝ વ સામાન પર ઈતરાના નહીં ચાહિયે, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા ઈસ કો કભી ભી હમ સે ઈની સકતે હૈં, જૈસે કે હમ સે પેહલે કિતને હી આલીશાન મકાનાત કો તબાહ કર દિયા ઔર આજ ઉસ કા નામ વ નિશાન ભી બાકી નહીં રહા.

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

દુનિયા કી આગ જહન્નમ કી આગ સે ડરતી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ્હારી યે આગ જહન્નમ કી આગ કા સત્તરવાં હિસ્સા હૈ, અગર યે દો મરતબા પાની સે ન બુજાઈ જાતી તો તુમ ઉસ સે નફા ન હાસિલ કર સકતે. યે આગ અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કરતી હૈ કે વો ઉસ કો દોબારા જહન્નમ મેં ન ડાલે”.

[ઈબ્ને માજા : ૪૩૧૮, અન અનસ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ઝમ ઝમ કે ફવાઈદ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ ને ઝમ ઝમ કે બારે મેં ફરમાયા: “યે એક મુકમ્મલ ખોરાક હૈ ઔર બીમારિયોં કે લિયે શિફા બખ્શ ભી હૈ”.

[બેહકી કી શોઅબિલ ઈમાન : ૩૯૭૩]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ નીંદ સે ઉઠે, તો પાની કે બરતન મેં ડાલને સે પેહલે તિન મરતબા અપને હાથ કો ધોલે”.

[મુસ્લિમ : ૬૪૬, અન અબી હુરૈરા]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

(૨૧) સફરુલ મુઝફફર

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત તાલૂત રઝી ઔર જલૂત

જબ બની ઇસ્રાઈલ કે અબ્લાક બિગડ ગએ ઔર આદતેં ખરાબ હો ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉન પર જલૂત નામ કા એક ઝાલિમ બાદશાહ મુસલ્લત કર દિયા. જલૂત ને ઉન પર બડા ઝુલ્મ કિયા ઔર ઉન્હેં અપના ગુલામ બના લિયા. ઉસ વક્ત હઝરત શમવીલ રઝી બની ઇસ્રાઈલ કે નબી થે, વો બહુત બૂઢે હો ચુકે થે, બની ઇસ્રાઈલ ને ઉન સે દરખવાસ્ત કી કે હમારે લિયે કોઈ બાદશાહ મુકર્રર કર દીજિયે. હઝરત શમવીલ રઝી ને અલ્લાહ કે હુકમ સે હઝરત તાલૂત રઝી કો ઉન કા બાદશાહ મુકર્રર કિયા, બની ઇસ્રાઈલ ને બડી મુશ્કિલ સે હઝરત તાલૂત રઝી કો અપના બાદશાહ તસ્લીમ કિયા, તારીખ મેં ઉન કો બની ઇસ્રાઈલ કા સબ સે પેહલા બાદશાહ તસ્લીમ કિયા ગયા હૈ. જલૂત સે ઉન કા મુકાબલા હુઆ, હઝરત તાલૂત રઝી કી ફૌજ મેં હઝરત દાઉદ રઝી બી શરીક થે, હઝરત દાઉદ રઝી ને ઝાલિમ બાદશાહ જલૂત કો કતલ કર દિયા ઔર બની ઇસ્રાઈલ કો ઉસ કે ઝુલ્મ વ સિતમ સે નજાત મિલ ગઈ. ઇસ અઝીમ કામ કી વજહ સે હઝરત દાઉદ રઝી કો બાદશાહ બના દિયા ગયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

બારિશ મેં કુદરતી નિઝામ

અલ્લાહ તઆલા બાદલોં કે ઝરિયે ઇતની બુલંદી સે બારિશ બરસાતે હૈં કે અગર વો અપની રફતાર સે ઝમીન પર ગિરતી તો ઝમીન મેં બડે બડે ગઢે હો જાતે ઔર તમામ જાનદાર, હેવાનાત, પેડ પૌદે, ખેતી બાડી સબ ફના હો જાતે, લેકિન અલ્લાહ તઆલા ને ફિઝા મેં અપની કુદરત સે ઇતની રૂકાવટેં ખડી કર દી હૈં કે તેઝ રફતાર બારિશ ઉન સે ગુઝર કર જબ ઝમીન પર આતી હૈ તો ઇન્તેહાઈ ધીમી હો જાતી હૈ, જિસ સે દુનિયા કી તમામ ચીઝેં તબાહ વ બરબાદ હોને સે મહફૂઝ હો જાતી હૈં. બેશક યે અલ્લાહ કા કુદરતી નિઝામ હૈ જો બારિશ કો ઇતને અચ્છે અંદાઝ મેં બરસાતા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

સિલા રહમી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ અલ્લાહ કે અહદ કો તોડતે હૈં, ઉસ કે મઝબૂત કર લેને કે બાદ, ઔર ઉન તઅલ્લુકાત કો તોડતે હૈં, જિન કે જોડને કા અલ્લાહ તઆલા ને હુકમ દિયા હૈ ઔર ઝમીન મેં ફસાદ મચાતે હૈં; યહી લોગ નુકસાન ઉઠાને વાલે હૈં”.

[યુર-એ-બકરહ: ૨૭]

ખુવાસા: રિસ્તે, નાતે ઔર તઅલ્લુકાત કો બરકરાર રખના બહુત ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

સોને સે પેહલે વુઝૂ કરના

હઝરત આઈશા રઝી બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ જબ સોને કા ઇરાદા કરતે તો નમાઝ કી તરહ વુઝૂ કરમાતે.

[સુબુલુલ્હુદા વર્ષાદ: ૨૫૦/૭]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફતીલત

પરેશાન હાલ કી મદદ કરના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ કિસી પરેશાન હાલ આદમી કી મદદ કરે, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે તિહત્તર (૭૩) મગફિરત લિખેગા, જિન મેં એક મગફિરત, તો ઉસ કે તમામ કામોં કી ઈસ્લાહ કે લિયે કાફી હૈં ઔર બહત્તર (૭૨) મગફિરત કયામત કે દિન ઉસ કે લિયે દરજ્જત હો જાએગે”.

[બેહકી ફી શોઅબિલઈમાન: ૭૪૦૫, અન અનસ બિન માલિક રઝી]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

નૌકર પર ઝુલ્મ કરને કા વખાલ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “જો કોઈ અપને નૌકર (ગુલામ) કો ઝુલ્મન મારેગા, કયામત કે દિન માલિક સે બદલા લિયા જાએગા”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૨૫૦૧૬, અન અબી હુરૈરા રઝી]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ઔર આબિરત કા મઝા

હઝરત અબૂ માલિક અશઅરી રઝી કી જબ વફાત કા વક્ત કરીબ આયા તો ફરમાયા: ઐ લોગો! તુમ દૂસરોં કો યે બાત પહુંચા દેના કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ કો યે ફરમાતે હુએ સુના, કે દુનિયા કી મિઠાસ આબિરત કી કડવાહટ હૈં ઔર દુનિયા કી કડવાહટ આબિરત કી મિઠાસ હૈં.

[મુસ્નદ અહમદ: ૨૨૩૯૨]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

અહલે ઈમાન કા જન્નત મેં દાખલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “ઐ મેરે બંદો! આજ ન તુમ કો કોઈ ખૌફ હોગા ઔર ન તુમ કિસી તરહ ગમ મેં હોંગે, યે વો બંદે હૈં જો હમારી આયતોં પર ઈમાન લાએ ઔર ફરમાંબરદાર રહે, જાઓ તુમ ઔર તુમ્હારી બીવિયાં ખુશી ખુશી જન્નત મેં દાખિલ હો જાઓ”.

[સૂર-એ-ઝુબરૂફ: ૬૮ તા ૭૦]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

શરાબ સે ઈલાજ કી મુમાનઅત

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ સે શરાબ કે બારે મેં સવાલ કિયા, તો આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ઉસ કે ઈસ્તેમાલ સે મના ફરમાયા, ફિર વો શખ્સ કેહને લગા કે હમ દવા કે તૌર પર ઉસ કા ઈસ્તેમાલ કરેંગે, તો આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “યે દવા હૈં હી નહીં બલ્કે બીમારી હૈં”.

[મુસ્લિમ: ૫૧૪૧, અન વાઈલિલ હઝરમી રઝી]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “તુમ (મેરી નેઅમતોં પર) મુજે યાદ કરો, મૈં (બી) તુમ્હે યાદ કરૂંગા ઔર મેરે (એહસાનાત કા) શુક અદા કરો ઔર નાફરમાની મત કિયા કરો”.

[સૂર-એ-બકરહ: ૧૫૨]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૨) સફરુલ મુજફફર

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત દાઉદ રજી

હઝરત દાઉદ રજી હઝરત ઈસા રજી સે તકરીબન એક હઝાર સાલ પેહલે બની ઈસાઈલ મેં પૈદા હુએ, ઉન્હોને હી જાલૂત બાદશાહ કો કતલ કર કે બની ઈસાઈલ કો ઉસ કે સુલ્તન વ સિતમ સે નજાત દિલાઈ થી. હઝરત આદમ રજી કે બાદ અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હી કો “ખલીફા” કા લકબ અતા ક્રિયા. વો બચક વક્ત નબી વ રસૂલ ઔર હાકિમ વ બાદશાહ થે. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો “ઝબૂર” નામી કિતાબ દી, જિસ મેં તૌરાત કે મુતાબિક અહકામ થે, મગર ઉસ કા અક્સર હિસ્સા અલ્લાહ કી હમ્દ વ સના, બશારત વ ખુશખબરી, વાઝ વ નસીહત ઔર ખુદા કી તસ્બીહ પર મુશ્તમિલ થા. હઝરત દાઉદ રજી કો અલ્લાહ તઆલા ને ઐસી આવાઝ અતા ફરમાઈ થી કે જબ ઝબૂર કી તિલાવત કરતે, તો જિન્નાત વ ઈન્સાન યહાં તક કે જંગલી જાનવર ઔર પરિંદે સબ જુમને લગતે ઔર હમ્દ વ તસ્બીહ મેં મશગૂલ હો જાતે. વો પરિંદોં કી બોલિયાં ભી સમજતે થે, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે લિયે લોહે કો નરમ કર દિયા થા, વો આસાની સે ઝિરહેં (armor) બના લેતે ઔર લઘાઈ કે મૌકે પર ઉન કો પહેન કર દુશ્મન સે અપના બચાવ કર લેતે થે, નીઝ ઉન કો બેચ કર અપની રોઝી કા ઈન્તેઝામ ભી કર લિયા કરતે થે.

નંબર (૨) : હુઝૂર રજી કા મોઅજિઝા

પાની કા દૂધ ઔર મકખન મેં તબ્દીલ હો જાના

સાલિમ બિન અબિલ જાદ રહ. સે મન્ફૂલ હૈં કે રસૂલુલ્લાહ રજી ને દો આદમિયોં કો અપને કિસી કામ પર ભેજા, તો વો દોનોં અઝી કરને લગે: યા રસૂલુલ્લાહ! હમારે પાસ પાને કે લિયે કુછ ભી નહીં, તો રસૂલુલ્લાહ રજી ને ફરમાયા: કહીં સે મશકીઝા લે આઓ! વો દોનોં લે આએ. રસૂલુલ્લાહ રજી ને ઉસ મેં પાની ભરને હુક્મ ફરમાયા, યુનાંચે દોનોં ને પાની ભર લિયા, ફિર રસૂલુલ્લાહ રજી ને ઉસ કો અપને હાથોં સે બંદ કર દિયા ઔર ફરમાયા: અબ જાઓ, જબ તુમ ફલાં જગહ પહુંચોગે, તો અલ્લાહ તઆલા તુમ કો રિઝક દેગા, યુનાંચે વો દોનોં ચલે ઔર જબ રસૂલુલ્લાહ રજી કી બતાઈ હુઈ જગા પર પહુંચે તો મશકીઝા ખુદ બ ખુદ ખુલ ગયા, દેખા તો ઉસ મેં દૂધ ઔર મકખન થા, ઉન દોનોં હઝરાત ને પેટ ભર કર ખાયા ઔર પિયા.

[અતખકાતુલ કુબરા લિ ઇબ્ને સઅદ: ૧૭૨ / ૧]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

તકબીરે તહરીમા

રસૂલુલ્લાહ રજી ને ફરમાયા: “નમાઝ કી કુંજી વુઝૂ હૈ, ઉસ કા તહરીમા તકબીર હૈ ઔર નમાઝ કો ખત્મ કરને વાલા તસ્લીમ (યાની (السلام علیکم ورحمة الله)) કેહના હૈ”. [તિર્મિઝી: ૩, અન અલી રજી]

ફાયદા : નમાઝ શુરૂ કરતે વક્ત જો તકબીર કહી જાતી હૈ, ઉસ કો “તકબીરે તહરીમા” કેહતે હૈં, નમાઝ કે શુરૂ મેં તકબીરે તહરીમા કેહના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

મુસાફા વ મુઆનકા કા સુન્નત તરીકા

હઝરત અનસ રજી ફરમાતે હૈં કે સહાબા જબ આપસ મેં મિલતે, તો મુસાફા કરતે ઔર જબ સફર સે વાપસ આતે, તો મુઆનકા કરતે.

[તબરાની ઔસત: ૮૭]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

હલાલ કમાઈ સે મસ્જિદ બનાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ ઇબાદત કે લિયે હલાલ માલ સે કોઈ ઇમારત (યાની મસ્જિદ) બનાએ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્નત મેં મોતી ઔર યાકૂત કા ઘર બનાએગા”.

[તબરાની ઔસત : ૫૨૧૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

રાહે ખુદા સે હટ કર ઝિંદગી ગુઝારના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ (અપની જ્વાહિશાત કી પૈરવી કર કે) અલ્લાહ તઆલા કે રાસ્તે સે ભટક જાતે હૈં, ઉન કે લિયે દર્દનાક અઝાબ હૈ, ઇસ લિયે કે વો હિસાબ કે દિન કો ભૂલે હોતે હૈં”.

[સુર-એ-સાદ : ૨૬]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ઝાહિરી હાલત ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યે લોગ સિર્ફ દુનિયાવી ઝિંદગી કી ઝાહિરી હાલત કો જાનતે હૈં ઔર યે આખિરત સે બિલ્કુલ ગાફિલ હૈં”. (યાની ઇન્સાન સિર્ફ દુનિયા કી ચીઝોં કો જાનતે હૈં ઔર ઉસી કો હાસિલ કરને કી ફિક મેં લગે રેહતે હૈં, ઉન્હ પતા હી નહીં હૈ કે બાદ દૂસરી ઝિંદગી આને વાલી હૈ ઔર વો હમેશા હમેશ કી ઝિંદગી હૈ, લિહાઝા દુનિયા મેં લગને કે બજાએ આખિરત કી તૈયારી મેં મશગૂલ રેહના ચાહિયે).

[સુર-એ-રૂમ : ૭]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમ કા કુંવાં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જહન્નમ મેં એક વાદી હૈ ઔર ઉસ વાદી મેં એક કુંવા હૈ, જિસ કો “હબહબ” કહા જાતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને લાઝિમ કર લિયા હૈ કે વો ઉસ મેં હર જાબિર ઝાલિમ શખ્સ કો ઠહરાએગા”.

[તબરાની ઔસત : ૩૬૮૩, અન અબી મુસા અશઅરી ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઑપરેશન સે ફોડે કા ઇલાજ

હઝરત અસમા ؓ બિન્તે અબી બક્ર ؓ કેહતી હૈં કે મેરી ગરદન મેં એક ફોડા નિકલ આયા જિસ કા ઝિક હુઝૂર ﷺ સે કિયા ગયા તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ઇસે ખોલ દો (ફોડ દો) ઔર છોડો મત, વરના ગોશ્ત ખાએગા ઔર ખૂન ચુસેગા, (યાની ઉસ કા ખરાબ માદા અગર વક્ત પર ન નિકાલા ગયા, તો ઝખ્મ કો ઔર ઝિયાદા બઢા કર ગોશ્ત ઔર ખૂન કે બિગાડ કા ઝરિયા બનેગા.)

[મુસ્તદરક હાકિમ : ૮૨૫૦]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે કિસી કે બરતન મેં જબ કુતા મુંહ ડાલ દે, તો ઉસે સાત મરતબા ધોઓ ઔર સબ સે પેહલે ઉસે મિટ્ટી સે મલ કર સાફ કર લો”.

[મુસ્લિમ : ૬૫૧, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૩ સફર મુઝફ્ફર

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત દાઉદ રજી કી નુબુવ્વત વ હુકૂમત

હઝરત દાઉદ રજી સે પેહલે બની ઈસ્રાઈલ મેં નુબુવ્વત ઔર હુકૂમત દો અલગ અલગ ખાનદાનોં મેં ચલી આ રહી થી, યહૂદા કે ખાનદાન મેં નુબુવ્વત ઔર અફરાહીમ કે ખાનદાન મેં હુકૂમત વ સલતનત હોતી થી. હઝરત દાઉદ રજી બની ઈસ્રાઈલ કે વો પેહલે શખ્સ હૈં, જિન કો અલ્લાહ તઆલા ને નુબુવ્વત ઔર હુકૂમત એક સાથ અતા ક્રિયા થા, વો ખુદા કે પૈગમ્બર ઔર રસૂલ હોને કે સાથ બની ઈસ્રાઈલ કે હાકિમ વ બાદશાહ ભી થે, ઉન્હોંને હઝરત મૂસા રજી કી શરીઅત કો અઝ સરે નૌ ઝિંદા ક્રિયા ઔર અપની કૌમ કો સીધી રાહ પર ચલાને કી કોશિશ કરતે રહે, ઈસ કે સાથ હી ચાલીસ યા સત્તર સાલ તક બની ઈસ્રાઈલ પર કામચાબ હુકૂમત કી. પેહલે સાત સાલ તક ઉન કા દારૂલ હુકૂમત “હિબરૂન” થા. ફિર યરોશિલમ કો અપના દારૂલ હુકૂમત બનાયા. થોડી મુદત મેં ઉન કી હુકૂમત કા દાયરા શામ, ઈરાક, ફલસ્તીન ઔર શર્ક ઉર્દુન કે અલાવા ઢિગર મમાલિક તક વસીઅ હો ગયા થા. તારીખે ઈસ્રાઈલ મેં ઉન કે ઝમાન-એ-હુકૂમત કો મુલ્કી ફતૂહાત ઔર હુસ્ને ઇન્તેઝામ કે સિલસિલે મેં મિસાલી સમજા જાતા હૈ. ઉન્હોંને ૧૦૦ સાલ કી ઉમ્ર મેં અલ્લાહ કી ઇબાદત કરતે હુએ ઇન્તેકાલ ફરમાયા ઔર શહર “સૈહૂન” મેં દફન હુએ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

ઇન્સાની અકલ

અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે ઇન્સાન કો અકલ અતા ફરમાઈ, જિસ કી વજહ સે વો બડે બડે કારનામે અંજામ દેને કી સલાહિયત રખતા હૈ. યહાં તક કે ઉસી અકલ કે ઝરીયે બડે બડે સરકશ વ તાકતવર જાનવરોં કો ભી અપને કબ્જે મેં કર લેતા હૈ. અગર ઇન્સાન કી અકલ ખરાબ હો જાએ, તો વો સબ કુછ ભૂલ જાતા હૈ, યહાં તક કે ઉસ કો અપની ભી ખબર નહીં રહેતી. મગર યે અલ્લાહ હી કી કુદરત હૈ કે ઉસ ને ઇન્સાન કો અકલ અતા ફરમા કર દુનિયા કી ચીઝોં સે ફાયદા ઉઠાને કા સલીકા અતા ફરમા દિયા.

નંબર ૩ : એક ફર્ક કે બારે મેં

વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ્હારે રબ ને ફૈસલા કર દિયા હૈ કે અલ્લાહ કે અલાવા કિસી ઔર કી ઇબાદત ન કરો ઔર વાલિદૈન કે સાથ એહસાન કા મામલા કરો”. [સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ : ૨૩]
ફાયદા: માં બાપ કી ખિદમત કરના ઔર ઉન કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના ફર્ક હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સુરમા લગાને કા સુન્નત તરીકા

હઝરત અનસ રજી બયાન કરતે હૈ કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ આલૈહિ વ આલૈહિ સલ્મ દાઈ આંખ મેં દો સલાઈ ફિર બાઈ આંખ મેં દો સલાઈ લગાતે ફિર (એક સલાઈ દાઈ ઔર બાઈ) દોનોં આંખોં મેં લગાતે. [શોઅબુલ ઇમાન: ૬૧૫૮]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત**કુર્આને કરીમ કી તિલાવત કરના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કુર્આન કા પઢને વાલા કયામત કે રોઝ આએગા, યુનાંચે કુર્આન સિફારિશ કરતે હુએ કહેગા કે ઐ પરવરદિગાર! ઇસ કો જોડા પેહના દીજિયે! તો ઉસ કો ઇઝઝત કા તાજ પેહના દિયા જાએગા. ફિર કહેગા: ઐ પરવરદિગાર! ઔર ઝિયાદા પેહના દીજિયે. તો ઉસ કો ઇઝઝત કા જોડા પેહના દિયા જાએગા. ફિર કહેગા: ઇસ સે ખુશ હો જાઈયે! તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ સે ખુશ હો જાએગા. ફિર ઉસ સે કહા જાએગા કે કુર્આન પઢતા જા ઔર (દજ્જો) પર ચઢતા જા ઔર હર આયત કે બદલે એક એક નેકી બઢતી જાએગી”.

[તિર્મિઝી : ૨૯૧૫, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં**બીવીયોં કે દરમિયાન ઇન્સાફ ન કરના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ કે નિકાહ મેં દો ઔરતેં હોં ઔર વો દોનોં કે દરમિયાન બારી ઔર નાન વ નફકા ઔર માલ કી તકસીમ મેં ઇન્સાફ ન કરે, તો ઐસા આદમી કયામત કે દિન ઇસ હાલ મેં આએગા કે ઉસ કી ગરદન મેં તૌક હોગા ઔર ઉસ કે બદન કા બાયાં હિસ્સા જુકા હુઆ હોગા ઔર ઉસ કે હક મેં જહન્નમ કો ફેસલા હોગા”.

[અલ મતાલિબુલ આલિયા : ૧૬૪૬, અન અબી હુરૈરહ ﷺ વ ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં**દુનિયા ખોલ દી જાએગી**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અન કરીબ દુનિયા કી દૌલત તુમ પર ખોલ દી જાએગી, યહાં તક કે તુમ અપને ઘરોં કો ઇસ તરહ સંવારોગે જેસે કાબા શરીફ કી નકશ વ નિગાર કી જાતી હૈ”.

[તબરાની કબીર : ૧૭૭૩૦, અન અબી જુહૈફા ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં**નેક આમાલ કા બદલા જન્નત હૈ**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યહી વો જન્નત હૈ, જિસ કે તુમ અપને નેક આમાલ કે બદલે વારિસ બના દિયે ગએ હો ઔર તુમ્હારે લિયે ઉસ મેં બહુત સે મેવે હૈં, જિન મેં સે તુમ ખાતે રહોગે”.

[સૂર-એ-જુખરૂફ : ૭૨ તા ૭૩]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ**બિચ્છૂ કે ઝહર કા ઇલાજ**

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ કેહતે હૈં કે સહાબા ﷺ કી એક જમાત કા ગુઝર ઐસી જગા સે હુઆ જહાં એક શખ્સ કો બિચ્છૂ ને ડસ લિયા થા, વહાં કે લોગોં મેં સે એક શખ્સ ને સહાબા ﷺ સે દમ કરને કી દરખવાસ્ત કી યુનાંચે એક સહાબી તશરીફ લે ગએ ઔર સૂર-એ-ફાતિહા પઢ કર દમ કર દિયા તો વો અચ્છા હો ગયા.

[બુખારી : ૫૭૩૭]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! તુમ સબ્ર ઔર નમાઝ કે ઝરિયે મદદ હાસિલ કરો. બે શક અલ્લાહ તઆલા સબ્ર કરને વાલોં કે સાથ હૈ”.

[સૂર-એ-બકરહ : ૧૫૩]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा **कुर्आन व हदीस की रौशनी में**

२४ सफ़र मुहरेर

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

हजरत सुलेमान

हजरत सुलेमान रज़ि हजरत दाविद रज़ि के बेटे हैं। उन का नसब यहूदा के वास्ते से हजरत याकूब रज़ि तक पहुंचता है। कुर्आन करीम में १६ जगह उन का जिक्र आया है और उन पर अल्लाह तआला की ज़ानिब से अता करदा ईनामात और फ़जल व करम का तज़क़िरा किया गया है। अल्लाह तआला ने हजरत सुलेमान रज़ि को कितरी तौर पर ज़हानत और फ़ैसला करने कुव्वत व सलाहियत अता फ़रमाई थी, ईसी वजह से हजरत दाविद रज़ि ने उन को कम उम्र होने के बावजूद हुकूमत के बहुत सारे काम सुपुर्द कर दिये थे। और भास तौर पर मुकदमात के फ़ैसलों में उन से मशवरा करते थे। फिर अल्लाह तआला ने हजरत दाविद रज़ि के बाद हजरत सुलेमान रज़ि को नुबुव्वत व हुकूमत दोनों अता फ़रमाई।

नंबर (२) : हुज़ूर सल्लल्लु अलैहि व अलैहि सलाम का मोअजिज़ा

जूनून (पागल पन) का असर भत्म होना

हजरत याला बिन मुर्रह रज़ि फ़रमाते हैं: मैं ने रसूलुल्लाह सल्लल्लु अलैहि व अलैहि सलाम से अक अजब खीज़ देणी, वाकिआ ये हुआ के मैं अक मरतबा रसूलुल्लाह सल्लल्लु अलैहि व अलैहि सलाम के साथ सफ़र में था के सफ़र के दौरान हम अक जगह ठेहरे, ईतने में अक औरत अपने बख़्खे को ले कर आई जिस को पागलपन का असर था, तो रसूलुल्लाह सल्लल्लु अलैहि व अलैहि सलाम ने फ़रमाया: ओ अल्लाह के दुश्मन! निकल जा, मैं अल्लाह का रसूल हूँ, आप सल्लल्लु अलैहि व अलैहि सलाम का ईतना केहना था के वो बख़्खा ठीक हो गया।

[बैहकी की दवा'इल्लिनुबुव्वह: २२७०]

नंबर (३) : अक फ़र्क के बारे में

जान बुज कर नमाज़ कज़ा करना

रसूलुल्लाह सल्लल्लु अलैहि व अलैहि सलाम ने फ़रमाया: “जो शख्स दो नमाज़ों को बिना किसी उज़र के अक वक़्त में पढ़े, वो कबीरा गुनाहों के दरवाज़ों में से अक दरवाज़े पर पहुंच गया”।

[मुस्तदरक: १०२०, अन ईब्ने अब्बास रज़ि]

नंबर (४) : अक सुन्नत के बारे में

क़र्ज़ की अदायगी के वक़्त ये हुआ पढ़े

रसूलुल्लाह सल्लल्लु अलैहि व अलैहि सलाम ने क़र्ज़ अदा करते वक़्त ये हुआ पढ़ी: ((بَارِكْ اللَّهُ لَكَ أَهْلَكَ وَمَالَكَ))
तर्जमा: अल्लाह तुम्हारे माल व औलाद में बरकत अता फ़रमाओ।

[नसई: ४६८७, अन अब्दिल्लाह बिन रबीआ रज़ि]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મસ્જિદ સે દિલ લગાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સાત આદમિયોં કો અલ્લાહ તઆલા અપને સાથે મેં જગહ દેગા જિસ રોઝ સિવાએ ઉસ કે સાથે કે કોઈ સાયા ન હોગા. ઉન મેં સે એક શખ્સ વો ભી હૈ જિસ કા દિલ મસ્જિદ મેં લગા હુઆ હો”.

[બુખારી: ૬૬૦, અન અબી હુરૈરાહ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બુરે કામોં કી સજા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ યે ચાહતે હૈં કે મુસલમાનોં મેં બે હયાઈ કી બાતોં કા ચર્ચા હો, તો ઉન કે લિયે દુનિયા વ આખિરત મેં દર્દનાક અઝાબ હોગા ઔર (એસે કિતના કરને વાલોં કો) અલ્લાહ તઆલા ખૂબ જાનતા હૈ તુમ નહીં જાનતે”.

[સૂર-એ-નૂર: ૧૯]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

શૈતાન કે ધોકે સે બચો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બેશક અલ્લાહ કા વાદા સચ્ચા હૈ, પર તુમ કો દુનિયા કી ઝિંદગી ધોકે મેં ન ડાલે (કે તુમ ઉસ મેં લગ કર આખિરત કો ભૂલ જાઓ) ઔર ન તુમ કો ધોકા દેને વાલા (શૈતાન) અલ્લાહ તઆલા (કે અઝાબ) સે ધોકે મેં ડાલ દે (કે તુમ ઉસ કે ધોકે મેં આકર અલ્લાહ તઆલા કે અઝાબ સે બેફિક હો જાઓ ઔર યે સમજને લગો કે અઝાબ ન હોગા)”.

[સૂર-એ-લુકમાન: ૩૩]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત કે પરિંદે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ કિસી જન્મતી કો પરિંદે કા ગોશ્ત ખાને કી ચાહત હોગી, તો વો પરિંદા ઉસ કે સામને ઈસ તરહ હાજિર હોગા કે વો પકા હુઆ હોગા ઔર ઉસ કે ટુકડે બને હુએ હોંગે”.

[તરગીબ વ તરહીબ: ૫૩૩૨, અન અબી ઉમામહ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ગર્મ કપડે સે સેક કર ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: દાગ લગાકર ઇલાજ કરને કા બદલ ગર્મ કપડે, સે તકલીફ કી જગા કો બાર બાર સેકના હૈ, ગલે મેં કવ્વે કી તકલીફ કે વક્ત બચ્ચે કે મુંહ મેં હાથ ડાલ કર ઇલાજ કરને કા બદલ નાક મેં દવા ટપકાના હૈ.

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૫૪૧૦, અન આઈશા]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ અપને બિસ્તર પર આને કા (ઇરાદા) કરો, તો જિસ તરહ નમાઝ કે લિયે વુજૂ કરતે હો ઈસ તરહ વુજૂ કરો, ફિર અપની દાઈ કરવટ પર લેટ જાઓ”.

[બુખારી: ૨૪૭, અન બર્સા બિન આઝિબ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૫) સફરુલ મુઝફફર

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત સુલેમાન રજી કી નુબુવ્વત વ હુકૂમત

હઝરત દાઉદ રજી કા જબ ઇન્તેકાલ હો ગયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત સુલેમાન રજી કો નુબુવ્વત ઔર હુકૂમત દોનોં અતા કરમાઈ. ઇસ તરહ વો જહાં એક તરફ બનીઈસ્રાઈલ કી દીની ઉમૂર સે મુતઅલ્લિક સહી રહનુમાઈ કરમાતે, વહીં દૂસરી તરફ વો ઉન લોગોં કી ઇજિપ્તમાઈ વ ઇન્ફિરાદી ઝિંદગી ઔર મુલ્કી ઇન્તિઝામ કા ફર્જ ભી અંજામ દેતે થે. અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત સુલેમાન રજી કો બહુત સારી ખુસુસિયાત સે નવાઝા થા. વો આમ ઇન્સાનોં કી ગુફતગૂ કી તરહ તમામ પારંદોં કી ભી બોલિયાં ખૂબ અચ્છી તરહ સમજતે થે. અલ્લાહ તઆલા ને હવા કો ઉન કે તાબે કર દિયા થા, ઇસી વજહ સે આપે દિન મેં વો એક મહીને કા સફર મુકમ્મલ કર લેતે થે. જિન્નાત ભી ઉન કે તાબે ઔર ફરમાંબરદાર થે. જિન્નાતોં હી કે ઝરિયે “મસ્જિદે અક્સા” ઔર ઉસ કે અલાવા દીગર આલીશાન ઇમારતોં ઔર પત્થરોં કો તરાશ કર બડે બડે હોઝ બનવાએ ઔર સમંદરો સે હીરે જવાહિરાત નિકાલને કા કામ ભી ઉન્હીં સે લેતે થે. મસ્જિદે અક્સા કી તામીર કે દૌરાન હઝરત સુલેમાન રજી કા ૫૩ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઇન્તેકાલ હુઆ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ને હમેં દીગર જાનવરોં કે મુકાબલે મેં ઊંટ કી પૈદાઈશ વ બનાવટ પર ગૌર કરને કી દાવત દી હૈ. ઝરા ગૌર કરો કે વો સપ્ત ગરમી કે મૌસમ મેં બગૈર કુછ ખાએ પિએ આઠ દિન ઝિંદા રેહ સકતા હૈ. અગરયે ઉસ કે અંદર એક દિન મેં પચાસ કિલો ખાને કી સલાહિયત હૈ, મગર દો કિલો ઘાસ દાને પર એક મહીના ઝિંદા રેહ સકતા હૈ. ઇસ તરહ અપને વઝન સે એક તિહાઈ પાની પેટ કી ટંકી મેં જમા કર કે મહીનોં ઇસ્તેમાલ કર લેતા હૈ. ઉસ કે હોંટ મઝબૂત રબડ કી તરહ હૈં, જિન સે વો સપ્ત કાંટે પલાસ્ટિક વગૈરહ ખાકર હઝમ કર લેતા હૈ. વો ઢાઈ કવિંટલ વઝન લે કર ચાલીસ કિલોમીટર કા ફાસલા આરામ સે તય કર લેતા હૈ ઔર બગૈર વઝન કે ૩૦૦ કિલો મીટર ચલને કી તાકત રખતા હૈ. સહરાઈ સફર કી મુનાસબત કી વજહ સે ઉસે રેગિસ્તાની જહાઝ કહા જાતા હૈ. આખિર ઊંટ કો યે ખુસુસિયાત કિસ ને અતા કરમાઈ? યકીનન યે અલ્લાહ કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

હજ કિન લોગોં પર ફર્જ હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ કે વાસ્તે ઉન લોગોં કે ઝિમ્મે ભૈતુલ્લાહ કા હજ કરના (ફર્જ) હૈ, જો વહાં તક પહુંચને કી તાકત રખતે હોં”. [સૂર-એ-આલે ઇમરાન: ૯૭]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

તેલ ઇસ્તિમાલ કા મસ્નૂન તરીકા

હઝરત આઈશા રઝી બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ આલૈહિ વાલ્લેહિ સલ્મ જબ તેલ ઇસ્તિમાલ કરતે, તો ઉસે બારોં હાથ મેં રખતે, દોનોં ભંવોં પર લગાતે, ફિર દોનોં આંખોં પર, ફિર સર પર લગાતે. [કંઝુલ ઉમ્માલ: ૧૮૨૯૫]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત**મસ્જિદ મેં સીખના સિખાના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ મસ્જિદ કી તરફ જાએ ઓર ઉસ કા ઇરાદા સિફ યે હો કે કોઈ અચ્છી બાત (યાની દીન કી બાત) સીખે યા સિખાએ ઉસ કો હજ કરને વાલે કે બરાબર સવાબ મિલેગા”.

[તબરાની કબીર : ૭૩૪૬, અન અબી ઉમામહ ❀]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં**સૂદ કા લેન દેન કરના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ કીમ મેં સૂદ આમ હો જાતા હૈ ઉસ મેં પાગલપન જૈસી બીમારી ફેલ જાતી હૈ ઓર જિસ કીમ મેં ઝિના જૈસી બુરી ચીઝ આમ હો જાતી હૈ ઉસ મેં કસરત સે મૌત હોને લગતી હૈ ઓર નાપ તૌલ મેં કમી કરના જિસ કી આદત બન જાતી હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉન સે બારિશ રોક દેતા હૈ”.

[અલ કબાઈર લિઝઝહબી : ૨૨/૧]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં**લોગોં કા દુનિયા કી ફિક કરના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “આબિર ઝમાને મેં એક કીમ એસી હોગી જો મસ્જિદોં મેં હલ્કે લગા કર બેઠેગી ઓર ઉન કે સામને દુનિયા હોગી (યાની દુનિયા કા તઝકિરા ઓર ઉસી કી ફિક મેં મુન્હમિક હોંગે) તો તુમ એસે લોગોં કે સાથ ન બૈઠના, ઇસ લિયે કે અલ્લાહ તઆલા કો એસે લોગોં કી કોઈ ઝરૂરત નહી”.

[તબરાની કબીર : ૧૦૩૦૦, અન ઇબ્ને મસઉદ ❀]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં**ફૈસલે કા દિન મુતઅથ્યન હૈ**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બેશક ફૈસલે કે દિન (લોગોં) કા વક્ત ઉન સબ કે લિયે મુકર્રર હૈ, જિસ દિન કોઈ દોસ્ત કિસી દોસ્ત કે કુછ કામ ન આએગા ઓર ન ઉન કી કોઈ મદદ કી જાએગી, મગર હાં જિસ પર અલ્લાહ તઆલા રહમ ફરમા દે”.

[સુર-એ-કુખાન : ૪૦ તા ૪૨]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ**એક હિફાઝતી તદબીર**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુંહ કે બલ લેટ કર ખાને સે મના ફરમાયા.

[ઇબ્ને માજા : ૩૩૭૦, અન અબ્દિલ્લાહ બિન ઉમર ❀]

ફાયદા : ઇસ તરહ ખાને સે મેઅદે મેં ખાના બઢી તકલીફ સે પહુંચતા હૈ ઓર હઝમ હોને મેં ભી તકલીફ હોતી હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! તુમ સબ પૂરી તરહ દાખિલ હો જાઓ ઓર શૈતાન કે પીછે મત ચલો યકીનન વો તુમ્હારા ખુલા હુવા દુશ્મન હૈ”.

[સુર-એ-બકરહ : ૨૦૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૨૬ સફર મુઝફ્ફર

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

મલિક-એ-સબા કો ઇસ્લામ કી દાવત

હઝરત સુલેમાન عليه السلام કે ઝમાને મેં કૌમે સબા પર બિલકીસ નામી ઔરત હુકૂમત કરતી થી, વો ઔર ઉસ કી કૌમ કુફ વ શિર્ક ઔર સિતારા પરસ્તી મેં મુબતલા થી, સૂરજ કો અપના સબ સે બડા દેવતા સમજતી થી. કુર્આને કરીમ મેં હે કે હઝરત સુલેમાન عليه السلام કો ઇસ સૂરતે હાલ કી ઇતેલા હુદ હુદ પરિંદે ને દી. હઝરત સુલેમાન عليه السلام ને હુદ હુદ કે ઝરિયે એક ખત મલિકા કે પાસ ભેજા, જિસ મેં ઉસ કો ઔર ઉસ કી કૌમ કો ઇસ્લામ કબૂલ કરને કી દાવત દી ગઈ થી. જબ યે ખત મલિક-એ-સબા કો મિલા, તો ઉસ ને અપને દરબારિયોં સે મશવરા કિયા. ફિર ચંદ લોગોં કો બહુત સારે હદિયે ઔર તોહફે દે કર હઝરત સુલેમાન عليه السلام કે બરહક હોને કી આઝમાઈશ કે લિયે ઉન કી ખિદમત મેં ભેજા. જબ બિલકીસ કે લોગ તોહફે ઔર હદિયે લે કર પહુંચે ઔર હઝરત સુલેમાન عليه السلام કી ખિદમત મેં પેશ કિયા, તો આપ عليه السلام ને વાપસ કર દિયા, જબ યે લોગ વાપસ હો ગએ તો મલિકા કો ઇસ કી ઇતેલા દેતે હુએ કહા: હઝરત સુલેમાન عليه السلام કી હુકૂમત સિર્ફ ઇન્સાનોં પર હી નહીં, બલકે જિન્નાત ઔર પરિંદોં પર ભી હે.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ટેહની કા તલવાર બન જાના

જંગે બદર કે દિન હઝરત સલમા બિન અસલમ رضي الله عنه કી તલવાર ટૂટ ગઈ, ઔર ઉન કે પાસ અબ કોઈ હથિયાર નહીં બચા થા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન કો એક ટેહની દી ઔર ફરમાયા: જાઓ ઇસ સે કિતાલ કરતે રહો. સુનાંચે વો હઝરત સલમા رضي الله عنه કે હાથ મેં તલવાર બન ગઈ. જબ આપ કી શહાદત હુઈ તો ઉસ વક્ત ભી વો આપ કે પાસ થી. [બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ: ૮૬૭]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

ઔલાદ કો નમાઝ કા હુકમ દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ્હારી ઔલાદ જબ સાત બરસ કી હો જાએ તો નમાઝ કી તાકીદ કરો ઔર જબ વો દસ બરસ કે હો તો નમાઝ છોડને પર ઉન કો મારો”. [અબુ દાઉદ: ૪૯૪, અનસબરા رحمتهما]

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

હિજરત કે વક્ત કી દુઆ

જબ મજબૂરી કી વજહ સે કિસી જગા મુન્તાકિલ હોના પડે તો યે દુઆ પઢે, ક્યોંકિ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હિજરત કે વક્ત પહી દુઆ પઢી થી:

﴿رَبِّ اٰخِذْنِيْ مِنْ ذٰلِكَ لِئَآءَ اَخْرَجَ مِنْ دِیْنِیْ وَ اَجْعَلَ لِيْ مِنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا تَوْصِيًّا﴾
તર્જમા: ઐ મેરે રબ! મુજ કો ખૂબી કે સાથ પહુંચાઈયે ઔર મુજ કો ખૂબી કે સાથ લે જાઈયે ઔર મુજ કો અપને પાસ સે એસા ગલબા દીજિયે જિસ કે સાથ નુસરત હો. [સુર-એ-બની ઇસ્રાઈલ: ૮૦]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

લોગોં કો નફા પહુંચાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ કે નજદીક તમામ લોગોં મેં સબ સે ઝિયાદા પ્યારા વો શખ્સ હૈ, જો લોગોં કો ઝિયાદા નફા પહુંચાએ”.

[તબરાની કબીર: ૧૩૪૬૮, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુફ વ નાફરમાની કા વબાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ હી તો ઐસા હૈ જિસ ને તુમ કો ઝમીન મેં આબાદ કિયા; લિહાઝા જો શખ્સ કુફ કરેગા, ઉસ કે કુફ કા વબાલ ઉસી પર હોગા ઔર કાફિરોં કા કુફ, ઉન કે રબ કે નજદીક નારઝગી હી કો બઢાતા હૈ ઔર કાફિરોં કે લિયે ઉન કા કુફ સિર્ફ નુકસાન બઢાને હી કા સબબ હોતા હૈ”.

[સૂર-એ-ફાતિર: ૩૯]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ આખિરત કી ખેતી કા તાલિબ હો, હમ ઉસ કી ખેતી મેં તરક્કી દેંગે ઔર જો દુનિયા કી ખેતી કા તાલિબ હો, (કે સારી કોશિશ ઉસી પર ખર્ચ કર દે) તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં સે કુછ દે દેંગે ઔર ઐસે શખ્સ કા આખિરત મેં કોઈ હિસ્સા નહીં”.

[સૂર-એ-શૂરા: ૨૦]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

ઝંજીર કી લંબાઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઈસ જુમજુમા કુવેં કે ઈર્દ ગિર્દ કિસી પત્થર કો આસમાન સે ઝમીન કી તરફ છોડા જાએ જિસ કી મસાફત પાંચ સૌ સાલ હૈ તો વો રાત હોને સે પેહલે ઝમીન પર પહુંચ જાએગા ઔર અગર ઉસે (જહન્નમ કી) ઝંજીર કે એક સિરે સે છોડા જાએ તો ઉસ કી ઇન્તેહા તક પહુંચને કે લિયે ચાલીસ સાલ તક લુઢકતા રહેગા”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૬૮૧૭, અન અબ્દિલ્લાહ બિન ઉમર ؓ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ગોશ્ત કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા વાલોં ઔર જન્નતિયોં કા સબ સે ઉમદા ઔર લઝીઝ ખાના ગોશ્ત હૈ”.

[ઇબ્ને માજા: ૩૩૦૫, અન અબી દરદા ؓ]

શયદા : હઝરત અલી ؓ ને ફરમાયા: ગોશ્ત ખાઓ, ઈસ લિયે કે યે બદન કે રંગ કો નિખારતા હૈ, પેટ કો બઢને સે રોકતા હૈ ઔર અખલાક વ આદાત સંવારતા હૈ.

[તિબ્બે નબવી]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “નમાઝ કે લિયે જબ આઓ, તો દૌડ ભાગ કર ન આઓ, સુકૂન ઔર ઇત્મીનાન કે સાથ આઓ”.

[નસઈ: ૮૬૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

२७ सफ़र मुहम्मद

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

मलिक-अ-सबा का ईस्लाम लाना

मलिक-अ-सबा बिलक़ीस ने उजरत सुवेमान ﷺ की शान व शौकत का हाल सुन कर उन की भिदमत में छाजरी की तैयारी शुरू कर दी, उधर उस के आने की इत्तेला वही के जरिये उजरत सुवेमान ﷺ को भिद गयी. उन्होंने अक वज़ीर के वास्ते से पलक जपकते ही मलिका का तप्त शाही मंगा लिया. और उस की थोड़ी सी शकल व सुरत बदल दी. जब मलिका दरबार में पहुंची, तो उजरत सुवेमान ﷺ ने पूछा: क्या तुम्हारा तप्त औसा ही है? मलिका ने कहा: गोया ये वही है. उजरत सुवेमान ﷺ ने अक महल तामीर करा कर उस के सेहन में अक बड़ा छौज़ बनवाया और पानी से भर कर उस के ठीपर जूबसूरत शीशे का कर्श बिछाया था. देनने वालों को औसा महसूस होता था के सेहन में पानी बेह रहा है, जब मलिक-अ-सबा सेहन में पहुंची, तो पानी देन कर उस में दामिल होने के लिये पिंडली से कपड़ा समेटा. उजरत सुवेमान ﷺ ने कहा: ईस की ज़रत नहीं, क्योंकि पूरा सेहन जूबसूरत शीशे से बनाया गया है. मलिका की अकल पर ये सप्त चोट थी. अब उस ने हकीकते हाल को समझ के ये जो कुछ हो रहा है, वो सिर्फ़ हमें ये यकीन दिलाने के लिये के उजरत सुवेमान ﷺ को औसी बेमिसाल यीज़ा करने वाली हस्ती अक है, जो पूरी काईनात का मलिक है, फिर अपने कुं व शिर्क पर शर्मिंदा हुई और उजरत सुवेमान ﷺ के हस्ते मुबारक पर इमान ले आई.

नंबर (२) : अल्लाह की कुदरत

आलफ़िन मछली

समंदर की मछलियां इन्सान से डर कर भाग जाती हैं, लेकिन अल्लाह तआला ने अपनी कुदरत से आलफ़िन नामी अक मछली औसी ली पैदा करमाई, जो मछलों और गौता जोरों से मानूस होती है, उन के साथ दोस्ताना तअल्लुक रभती है, शार्क जैसी अतरनाक मछली से डिफ़ाजत करती है, छोटी मछलियों को मछलों के जाल की तरफ़ दौड़ा कर शिकार कराती है, पानी में तरबियत करने वालों के साथ गेंद खेलती है और आदमी के इशारे पर तरह तरह के करतब करती है, आपिर आलफ़िन के अंदर इन्सान की मुहब्बत किस ने आली. यकीनन ये अल्लाह ही की कुदरत का कमाल है.

नंबर (३) : अक क़र्क के बारे में

बे नमाज़ी का ईस्लाम में कोई हिस्सा नहीं

रसूलुल्लाह ﷺ ने फरमाया: "जो शम्स नमाज़ नहीं पढ़ता है, उस का ईस्लाम में कुछ ली हिस्सा नहीं है. और बगैर जुज़ के नमाज़ नहीं होती".

[तरगीब व तरहीब: ७७१, अन अभी डुरैरा ﷺ]

नंबर (४) : अक सुन्नत के बारे में

मूंछ और नाभून काटने का वक़्त

उजरत अबू डुरैरा ﷺ बयान करते हैं के रसूलुल्लाह ﷺ जुमा की नमाज़ से पेहले लब (मूंछ) तराशते और नाभून काटते थे.

[तबरानी औसत: ८५४]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે માલૂમ કિયા ગયા કે બંદોં મેં સબ સે અફઝલ ઔર કયામત કે દિન અલ્લાહ કે નઝદીક સબ સે બેહતર કીન હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: “જો મર્દ ઔર ઔરત કસરત સે અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરને વાલે હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૩૩૭૬, અન અબી સઈદ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મુસલમાન ભાઈ સે બોલ ચાલ બંદ રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ ને અપને મુસલમાન ભાઈ સે એક સાલ બોલ ચાલ બંદ રખી, ઉસ ને ગોયા ઉસ કા ખૂન બહા દિયા”.

[અબુ દાવિદ: ૪૮૧૫, અન અબી ખરાજ સુલમી ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા દુશ્મની કા સબબ

હઝરત ઉમર ﷺ ફરમાતે હૈ કે મૈં ને હુઝૂર ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે જબ દુનિયા (કી દૌલત) કિસી પર બોલ દી જાતી હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉન કે બીચ આપસ મેં કયામત તક દુશ્મની ઔર બુગઝ ડાલ દેતે હૈ ઔર મૈં ઉસ સે ડરતા હૂં.

[મુસ્નદ અહમદ: ૯૪]

ખુલાસા: જબ કિસી કે પાસ ખૂબ માલ વ દૌલત જમા હો જાતી હૈ, તો લોગ ઉસ સે હસદ કરને લગતે હૈ, જિસ સે દુશ્મની પૈદા હોતી હૈ.

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કી ખાત ચીત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(જન્નત મેં ખિદમત કે લિયે) ઉન કે પાસ એસે લડકે આતે જાતે રહૈંગે, જો ઉન કી ખિદમત કે લિયે ખાસ હોંગે (ઔર હુસ્ન જમાલ મેં એસે હોંગે) ગોયા વો હિફઝત સે રખે હુએ મોતી હૈ”.

[સૂર-એ-તૂર: ૨૪]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

સિહત ઔર બીમારી કા રાઝ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેઅદા બદન કા હૌઝ હૈ ઔર જિસ્મ કી સારી રંગેં ઇસી મેઅદે સે સૈરાબ હોતી હૈ, લિહાઝા જબ મેઅદા સહી હોતા હૈ, તો રંગેં પૂરે જિસ્મ મેં સિહત કો મુન્તાકિલ કરતી હૈ ઔર જબ મેઅદા ખરાબ હોતા હૈ તો રંગેં બીમારી કો મુન્તાકિલ કરતી હૈ”.

[તખરાની ઔસત: ૪૪૮૪, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ તુમ લોગોં કે દરમિયાન ફૈસલા કરને લગો, તો અદલ વ ઇન્સાફ કે સાથ ફૈસલા કિયા કરો, બેશક અલ્લાહ તઆલા જિસ ખાત કી તુમ કો નસીહત કરતા હૈ યકીન જાનો બહુત હી અચ્છી હૈ”.

[સૂર-એ-નિસા: ૫૮]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૮) સફર મુઝફફર

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત યૂનુસ રહી

હઝરત યૂનુસ રહી અલ્લાહ કે બર્ગુઝીદા નબી ઔર અંબિયાએ બની ઇસ્રાઈલ મેં સે હૈં. આપ રહી કી પૈદાઈશ ઇરાક કે મશહૂર શહર ‘નૈનવા’ મેં હુઈ. અલ્લાહ તઆલા ને આપ રહી કો ઉસી શહર કી હિદાયત કે લિયે નબી બનાયા થા, યે કૌમ ફુક વ શર્ક મેં મુબતલા હો ગઈ થી. આપ ઉન્હેં એક અસેં તક એક અલ્લાહ કી ઇબાદત કી દાવત દેતે રહે, મગર ઉન્હોંને આપ કી દાવત કો કબૂલ ન કિયા ઔર ફુક ઔર શર્ક પર જમે રહે ઔર આપ કા મઝાક ઉડાયા. જબ આમ તૌર પર ઐસા હોને લગા, તો હઝરત યૂનુસ રહી ઉન કે લિયે અઝાબે ઇલાહી કી બદ દુઆ કર કે વહાં સે રવાના હો ગએ. આપ કે બસ્તી સે રવાના હો જાને કે બાદ કૌમ પર અઝાબે ઇલાહી કે આસાર દિખાઈ દેને લગે. કૌમ કો યકીન હો ગયા કે હઝરત યૂનુસ રહી અલ્લાહ કે સચ્ચે નબી થે. લિહાઝા કૌમ કે તમામ લોગ ઔર ઉન કે સરદાર બસ્તી સે બાહર એક મૈદાન મેં જમા હો કર ખૂબ રોએ ઔર અપને ગુનાહોં કી માફી માંગી ઔર શર્ક સે તૌબા કી, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી તૌબા કબૂલ ફરમાઈ ઔર ઉન્હેં અઝાબ સે બચા લિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર રહી કા મોઅજિઝા

થોડે સે પાની મેં બરકત

હઝરત ઝિયાદ બિન હારિસ રહી ફરમાતે હૈં મેં એક સફર મેં આપ રહી કે સાથ થા. દૌરાને સફર આપ રહી ને મુજ સે પૂછા: ઐ મેરે ભાઈ! તુમ્હારે પાસ કુછ પાની હૈ? મેં ને અર્ઝ કિયા: હાં! મશ્કીઝે મેં હૈ, મગર થોડા સા હૈ, વો આપ કો કાફી ન હોગા, તો આપ રહી ને ફરમાયા: ઉસ કો કિસી બરતન મેં નિકાલ કર મેરે પાસ લે આઓ! યુનાચ્ચે મેં ગયા ઔર એક બરતન મેં નિકાલ કર લે આયા. આપ રહી ને અપના દસ્તે મુબારક ઉસ મેં રખા, મેં દેખ રહા થા કે આપ રહી કી ઉંગલિયોં કે દરમિયાન સે પાની કા ચશ્મા ફવારે કી તરહ ફુટને લગા ઔર ફિર સબ ને ઉસ સે વુઝૂ કિયા.

[તબરાની કબીર: ૫૧૪૭, અન ઝિયાદ બિન હારિસ રહી]

નંબર (૩) : એક ફર્ફ કે બારે મેં

સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ હોગા

રસૂલુલ્લાહ રહી ને ફરમાયા: ‘‘સબ સે અવ્વલ જિસ થીઝ કા બંદે સે કયામત મેં હિસાબ હોગા, વો નમાઝ હૈ અગર વો ઠીક ઉતરી તો ઉસ કે સારે આમાલ ઠીક ઉતરેંગે ઔર અગર વો ખરાબ નિકલી તો ઉસ કે સારે આમાલ ખરાબ નિકલેંગે.’’

[તબરાની ફિલ ઔસત: ૧૯૨૯, અન અનસ રહી]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ગુનાહોં સે તૌબા કરને કી દુઆ

હઝરત અબૂ મૂસા અશઅરી રહી ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ રહી યે દુઆ માંગતે થે:

((أَعُوذُ بِكَ رَبِّ وَكَفَى))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેરે જાને, અંજાને ગુનાહોં કો માફ ફરમા.

[મુસ્લિમ: ૬૯૦૧]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મસ્જિદ સે કુડા કરકટ દૂર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મસ્જિદ સે કુડા કરકટ સાફ કરના બડી આંખોં વાલી હુરોં કા મહર હૈ”.

[તબરાની કબીર : ૨૪૫૮, અન અબી કરસાફા ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુર્આન કો જુટવાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉસ શખ્સ સે બડા ઝાલિમ કૌન હો સકતા હૈ, જો અલ્લાહ પર જુટ બોલે ઔર જબ ઉસ કે પાસ સચ્ચી બાત (કુર્આન) આએ, તો ઉસ કો જુટલાએ. ક્યા એસે કાફિરોં કા ઠિકાના જહન્નમ મેં નહીં હોગા”?

[સૂર-એ-ઝુમર : ૩૨]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

રિઝક હિકમતે ખુદાવંદી સે મિલતા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: અગર અલ્લાહ તઆલા અપને (સબ) બંદોં કે લિયે રિઝક મેં ઝિયાદતી કર દેતા, તો ઝરૂર ઝમીન મેં ફસાદ કરને લગતે, લેકિન વો જિસ કદર ચાહતા હૈ, અંદાઝે કે મુતાબિક રોઝી ઉતારતા હૈ ઔર વો અપને બંદોં સે બાખબર ઔર (ઉન કો) દેખને વાલા હૈ”.

[સૂર-એ-શૂરા : ૨૭]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

ચાલીસ સાલ તક અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જહન્નમ મેં બુખ્તી ઊંઠોં કી ગરદનોં કે બરાબર (મોટે) સાંપ હૈં, ઉન મેં સે એક ને બી એક દફા ડસ લિયા, તો ઉસ કા ઝહર ચાલીસ સાલ તક બાકી રહેગા. ઇસી તરહ જહન્નમ મેં હામિલા ખચ્ચરોં કી માનિંદ (મોટે) બિચ્છૂ હૈં, ઉન મેં જો કોઈ એક દફા ડસેગા, તો ઉસ કી તકલીફ ચાલીસ સાલ તક મહસૂસ હોગી”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૭૨૬૦, અન અબુલ્લાહ બિન હારિસ ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

સિહત કે લિયે એહતિયાતી તદબીર

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખાને, પીને કી ચીઝોં મેં ફૂંક નહીં મારતે થે ઔર ન બરતન મેં સાંસ લેતે થે.

[ઇબ્ને માજા : ૩૨૮૮]

ફાયદા: અતિબ્બા કેહતે હૈં કે જો હવા સાંસ કે ઝરિયે બાહર નિકલતી હૈ, ઉસ મેં મર્ઝ કે એતેબાર સે લાખોં જરાસીમ હોતે હૈં, જબ ઇન્સાન બરતન મેં તીન ફૂંક મારેગા યા સાંસ લેગા, તો વો જરાસીમ ઉસ મેં ફેલ કર સિહત કે લિયે નુકસાન દેહ સાબિત હો સકતે હૈં.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કિસી કો છોંક આએ, તો ((اَلْحَسْبُ يَلٰهُ)) કહે, ઔર સુનને વાલા ((يَرْحَمُكَ اللهُ)) કહે ઉસ કે જવાબ મેં છોંકને વાલા ((يَهْدِيْكُمْ اللهُ وَيُصْلِحْ بَاكُم)) કહે”.

[ઇબ્ને માજા : ૩૭૧૫, અન અલી ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૨૯ સફરુલ મુઝફફર

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત યૂનુસ રજી કા મછલી કે પેટ મેં

હઝરત યૂનુસ રજી અપની કૌમ સે નારાઝ હો કર બસ્તી સે રવાના હો ગએ ઔર દરિયાએ ફુરાત કે કિનારે પહુંચ કર એક કશ્તી પર સવાર હુએ. રાસ્તે મેં કશ્તી તુફાની મૌજો મેં ઘિર ગઈ ઔર કશ્તી કે ડૂબ જાને કે આસાર દિખાઈ દેને લગે, તો કશ્તી વાલોં ને અપને અકીદે કે મુતાબિક એક શખ્સ કો દરિયા મેં ડાલને કા ફેસલા કિયા. ઉસ કે લિયે કુરઆ નિકાલા ગયા, તો હઝરત યૂનુસ રજી કા નામ નિકલા, ઇસ તરહ તીન મરતબા કુરઆ ડાલા ગયા ઔર તીનોં મરતબા હઝરત યૂનુસ રજી કા હી નામ નિકલા. તો ઉન કો સમંદર મેં ડાલ દિયા ગયા, ઉસી વક્ત એક બડી મછલી ને ઉન કો નિગલ લિયા, ફિર ઉન કો એહસાસ હુવા કે અલ્લાહ કે હુકમ કા ઈન્તેઝાર કિયે બગૈર ઉન કા બસ્તી સે નિકલ જાના મુનાસિબ ન થા. લિહાઝા ઉન્હોંને માછલી કે પેટ મેં હી તૌબા વ ઇસ્તિગ્ફાર શુરુ કર દી ઔર કેહને લગે: “પરવરદિગાર! તેરે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં, તૂ પાક હૈ, બેશક મેં ને હી અપને ઊપર ઝુલ્મ કિયા હૈ”. અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત યૂનુસ રજી કી તૌબા કબૂલ કી ઔર મછલી ને ઉન કો દરિયા કે કિનારે ઉગલ દિયા. જબ વો સિહત યાબ હો ગએ, તો ફિર બહુકમે ખુદાવંદી અપની કૌમ કે પાસ ગએ. કૌમ ઉન કો દેખ કર બહુત ખૂશ હૂઈ ઔર ઉન કે હાથ પર ઇસ્લામ કબૂલ કિયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

સૂરજ કી મંઝિલ

સૂરજ અલ્લાહ હી કે હુકમ સે નિકલતા હૈ ઔર ડૂબતા હૈ, વો અપને મુકર્રર મદાર સે ઝર્રા બરાબર ભી નહીં હટતા. અગર યે મંઝિલ સે ઝરા ઊપર હો જાએ, તો સર્દી કી વજહ સે પૂરી દુનિયા પર બર્ફ જમ જાએ ઔર અગર થોડા સા નીચે આ જાએ તો ઉસ કી ગર્મી સે પૂરી દુનિયા ફના હો જાએ. મગર યે અલ્લાહ હી કી કુદરત હૈ કે ઉસ ને સૂરજ કો અપની મંઝિલ પર મુકર્રર કર કે દુનિયા કો સર્દી ઔર ગર્મી કી હલાકત સે મહફૂઝ કર દિયા.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

બીવી કો ઉસ કા મહર દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ લોગ અપની બીવિયોં કો ઉન કા મહર ખુશદિલી સે દે દિયા કરો, અલબત્તા અગર વો અપને મહર મેં સે કુછ છોડ દે, તો ઉસે લઝીઝ ઔર ખુશગવાર સમજ કર ખાઓ”.

[સૂર-એ-નિસા : ૪]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

મજલિસ મેં ઇત્ર લગા કર જાના

હજરત આઈશા રઝી બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ઇસ બાત કો પસંદ નહીં ફરમાતે થે કે અસહાબ કી મજલિસ મેં ઇત્ર લગાએ બગૈર તશરીફ લે જાઓં. [અખલાકુન્નબી લિઅબી શૈખ : ૨૨૨]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

અપને હાથ કી કમાઈ સે ખાના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા : “ઉસ આદમી સે બેહતર કિસી ને નહીં ખાયા, જિસ ને અપની હાથ કી કમાઈ સે ખાયા”. [બુખારી : ૨૦૭૨, અન મિકદામ બિન મઅદી કરિબ રઝી]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બિલા જરૂરત તલાક દેના ઔર મઝહૂરી ન દેના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા : “અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક સબ સે બડા ગુનાહ યે હૈ કે આદમી કિસી ઔરત સે શાદી કરે ઔર ફિર જબ ઉસ કી જરૂરત પૂરી હો જાએ, તો ઉસ કો તલાક દેદે ઔર મહર ભી ન દે. ઇસી તરહ યે ભી સબ સે બડા ગુનાહ હૈ કે કોઈ આદમી કિસી સે કામ લેવે ઔર ઉસ કો ઉસ કી ઉજરત ન દે”. [મુસ્તદરક હાકિમ : ૨૭૪૩, અન ઇબ્ને ઉમર રઝી]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી હિર્સ વ લાલચ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા : “કયામત કરીબ આ ચુકી હૈ ઔર લોગ દુનિયા કી હિર્સ વ લાલચ મેં બઢતે હી જા રહે હૈં ઔર અલ્લાહ તઆલા સે દૂર હોતે જા રહે હૈં”. [મુસ્તદરક : ૭૮૧૭, અન ઇબ્ને મસૂદ રઝી]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્મતિયોં કો ખુશખબરી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “(જન્મતી કો) જન્મત મેં ઝરા ભી તકલીફ ન પહુંચેગી ઔર ન વહાં સે નિકાલે જાએંગે”. [સૂર-એ-હિજર : ૪૮]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બર્ની ખજૂર કા ફાઈદા

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા : તમામ ખજૂરેં ઉમ્દા હૈં ઔર બર્ની બેહતરીન ખજૂર હૈ, ભૂકે કા પેટ ભરતી હૈ ઔર ઉસ સે ઠંડાઈ (જિસ કો ઠંડી લગી હો) ગરમી મહસૂસ કરતા હૈ.

[તિબ્બુન્નબવી લિઅબી નુઅમ : ૪૫૭, અન અબી ઉમામહ રઝી]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “જબ કુર્આન પઢા જાએ, તો ઉસ કો પૂરી તવજજુહ ઔર ગૌર સે સુના કરો ઔર ખામોશ રહા કરો; તાકે તુમ પર રહમ ક્રિયા જાએ”. [સૂર-એ-આરાફ : ૨૦૪]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૩૦ સફર મુહર્રમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત ઉઝૈર રહી

હઝરત ઉઝૈર રહી બની ઈસ્રાઈલ કે નબી ઔર હઝરત હાઝન રહી કી નસલ સે હૈં. અલ્લાહ તઆલા ને સૂર-એ-તૌબા મેં ઉન કા તઝકરા ક્રિયા હૈ. વો તૌરાત કે હાફિઝ ઔર બડો આલિમ થે, જબ બુખતે નસર બાદશાહ ને બની ઈસ્રાઈલ કો શિકસ્ત દે કર ફલસ્તીન ઔર બૈતુલમકદિસ બિલ્કુલ તબાહ કર દિયા ઔર ઉન કો ગુલામ બના કર બાબુલ લે ગયા ઔર તૌરાત કે તમામ નુસ્ખોં કો જલા કર રાખ કર દિયા ઔર વો તૌરાત જેસી અઝીમ આસમાની કિતાબ સે મેહરૂમ હો ગએ, તો અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત ઉઝૈર રહી કો દોબારા બૈતુલમકદિસ આબાદ કરને કા હુકમ દિયા, ઉન્હોંને ઉસ કી વીરાની કો દેખ કર હૈરત કા ઇઝહાર ક્રિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને સૌ સાલ તક ઉન પર નીંદ તારી કર દી. જબ સૌ સાલ સોને કે બાદ બેદાર હો કર દેખા કે બૈતુલમકદિસ આબાદ હો ચુકા હૈ, તો હઝરત ઉઝૈર રહી ને પૂરી તૌરાત સુનાઈ, ઔર ઉસે આખિર તક લિખાયા, ઇસ અઝીમ કારનામે કી વજહ સે યહૂદી ઉન્હેં અકીદત મેં ખુદા કા બેટા કેહને લગે ઔર આજ ભી ફલસ્તીન મેં યહૂદ કા એક ફિરકા હઝરત ઉઝૈર રહી કો ખુદા કા બેટા કેહતા હૈ ઔર ઉન કા મુજસસમા બના કર ઉસ કી ઇબાદત કરતા હૈ. કુર્આન પાક મેં અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે ઇસ ગલત અકીદે કી ઈસ્લાહ ફરમાઈ, કે વો અલ્લાહ કે બંદે ઔર ઉસ કે સચ્ચે રસૂલ હૈં, ફલસ્તીન કે દોબારા આબાદ હોને કે બાદ પચાસ સાલ તક લોગોં કી ઈસ્લાહ કરતે હુએ તકરીબન ૪૮૫ સાલ કબલે મસીહ ઇરાક કે ગાંવ ‘સાઈરાબાદ’ મેં ઇન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર રહી કા મોઅજિઝા

હઝરત ખુબૈલ રહી કે હક મેં હુઆ

ગઝવ-એ-બદ્ર કે મૌકે પર હઝરત ખુબૈલ રહી કા કંધા ઝખ્મી હો ગયા, આપ રહી ને અપના મુબારક થુક ઉસ પર લગાયા, તો બાઝૂ અપની જગા પર જુડ કર ઠીક હો ગયા. [બૈહકી રીદલાઈલિનુબુવ્વહ : ૮૬૪]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

સજદ-એ-સહવ કરના

રસૂલુલ્લાહ રહી ને ફરમાયા: ‘‘જબ તુમ મેં સે કિસી કો (નમાઝ મેં) ભૂલ ચૂક હો જાએ, તો સજદ-એ-સહવ કર લે’’. [મુસ્લિમ : ૧૨૮૩]

ખુલાસા: અગર નમાઝ મેં કોઈ વાજિબ ભૂલ સે છૂટ જાએ યા વાજિબાત ઔર ફરાઈઝ મેં સે કિસી કો અદા કરને મેં દેર હો જાએ, તો સજદ-એ-સહવ કરના વાજિબ હૈ; ઇસ કે બગૈર નમાઝ નહીં હોતી.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

મોમિન કે હક મેં હુઆ

રસૂલુલ્લાહ રહી યે હુઆ ફરમાતે:

((اللَّهُمَّ فَإِنِّي أُمُّؤْمِنٌ سَبَّيْتُهُ فَأَجْعَلْ ذَلِكَ لِي قُرْبَةً إِلَيْكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ))

તર્જમા : એ અલ્લાહ! અગર કિસી મોમિન કો મેં ને બુરા ભલા કહા હો તો કયામત કે દિન ઉસ કેહને કે બદલે મેં ઉસે અપના કુર્બા નસીબ ફરમા.

[બુખારી : ૬૩૬૧, અન અબી હુરૈરા ❶]

નંબર ❶ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

બરકત વાલા નિકાહ

રસૂલુલ્લાહ ❶ ને ફરમાયા : “સબ સે ઝિયાદા બરકત વાલા નિકાહ વો હૈ, જિસ મેં ખરયા કમ સે કમ હો”.

[શોઅબુલઈમાન : ૬૨૮૫, અન આઈશા ❶]

નંબર ❷ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

રસૂલ કે હુકમ કો ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “જો લોગ રસૂલ કે હુકમ કી ખિલાફ વરતી કરતે હૈં, ઉન કો ઇસ સે ડરના ચાહિયે કે કોઈ આફત ઉન પર આ પડે યા ઉન પર કોઈ દર્દનાક અઝાબ આ જાએ”.

[સૂર-એ-નૂર : ૬૩]

નંબર ❸ : દુનિયા કે બારે મેં

આખિરત કી કામચાબી દુનિયા સે બેહતર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “તુમ લોગોં કો જો કુછ દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ દુનિયાવી ઝિંદગી (મેં ઇસ્તેમાલ) કી ચીઝોં હૈં ઔર જો કુછ (અજ્જ વ સવાબ) અલ્લાહ કે પાસ હૈ, વો ઇસ (દુનિયા) સે કહીં બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલા હૈ”.

[સૂર-એ-શૂરા : ૩૬]

નંબર ❹ : આખિરત કે બારે મેં

દાઢ| ઔર ચમડ| કી મોટાઈ

રસૂલુલ્લાહ ❶ ને ફરમાયા : “(જહન્નમ મેં) કાફિર કી એક દાઢ યા એક દાંત ઉહદ (પહાડ) કે બરાબર હોગી ઔર ઉસ કી ખાલ કી મોટાઈ ત્રીન દિન ચલને કે (સફર) કે બરાબર હોગી”.

[મુસ્લિમ : ૭૧૮૫, અન અબી હુરૈરા ❶]

નંબર ❺ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

નશા આવર ચીઝોં સે એહતિયાત

હઝરત ઉમ્મે સલમા ❶ ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ❶ ને હર નશે વાલી ઔર અકલ મેં ખરાબી પૈદા કરને વાલી ચીઝોં સે રોકા હૈ.

[અબૂદાઉદ : ૩૬૮૬]

ફાયદા : અતિબ્બા લિખતે હૈં કે નશે વાલી ચીઝોં કે નુકસાનદેહ અસરાત સબ સે ઝિયાદા દિમાગ પર ઝાહિર હોતે હૈં; લિહાઝા ઉસ સે બચને કી સખ્ત ઝરૂરત હૈ.

નંબર ❻ : નબી ❶ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ❶ ને ફરમાયા : “જનાઝે કો જલ્દી લે જાઓ, અગર મુર્દા નેક હૈ, તો ઉસ કી ભલાઈ કી તરફ જલ્દી પહુંચાઓ અગર બદ હૈ, તો ઉસ કો જલ્દી અપની ગરદન સે ઉતાર ફેકો”.

[બુખારી : ૧૩૧૫, અન અબી હુરૈરા ❶]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત ઝકરિયા રહીમ

હઝરત ઝકરિયા રહીમ અલ્લાહ તઆલા કે મુન્તાખબ કરદા નબી ઔર બની ઈસ્રાઈલ કે હાદી વ રહનુમા થે. ઉન્હોને હઝરત ઈસા રહીમ કા ઝમાના પાયા થા. તમમ અંબિયાએ કિરામ કા દસ્તુર રહા હૈ કે વો અપને હાથ કી કમાઈ સે ગુઝર બસર ક્રિયા કરે થે. હઝરત ઝકરિયા રહીમ ને ભી અપને ગુઝારે કે લિયે નજાહી (સુધારી, બદ ઈ)કો પેશા ઈખ્તિયાર કર રખા થા. ઉન્હોને હી હઝરત ઈસા રહીમ કી વાલિદ-એ-મોહતરમા હઝરત મરયમ રહીમ કી કફાલત વ તરબિયત ફરમાઈ થી. હઝરત ઝકરિયા રહીમ બૂદે હો ગએ થે, લેડિન ઉન્હેં કોઈ ઔલાદ નહીં થી ઔર ઉન કે ખાનદાન મેં કોઈ શખ્સ ઉન કે બાદ બની ઈસ્રાઈલ કી રુશ્દ વ હિદાયત કી ખિદમત અંજામ દેને વાલા નહીં થા; ઈસ લિયે ઉન્હેં હમેશા યે ફિક્ક રેહતી થી કે મેરે બાદ યે કામ કૌન કરેગા? એક મરતબા હઝરત મરયમ રહીમ કે પાસ બેઘૌસમ કે ફલ દેખ કર પૂછા કે મરયમ! યે કહાં સે આએ? તો ઉન્હોને કહા કે યે અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે હૈ. હઝરત ઝકરિયા રહીમ ને કહા કે જો ખુદા બેઘૌસમ કે ફલ દેને પર કાદિર હૈ, તો વો ખુદાપે મેં ઔલાદ ભી દે સકતા હૈ. યુનાંયે ઉન્હોને અલ્લાહ તઆલા સે એક નેક સાલેહ ઔલાદ માંગી, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી દુઆ કબૂલ ફરમાઈ ઔર બડી ઉમ્ર મેં હઝરત યહયા રહીમ જૈસા બેટા અતા ફરમાયા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

કૌસે કઝહ (Rainbow)

બારિશ કે મૌસમ મેં જબ હલ્કી ધૂપ મેં બારિશ હોતી હૈ, તો આસમાન પર એક જાનિબ સે દૂસરી જાનિબ સાત રંગોં વાલી કૌસે કઝહ (કમાન) ઝાહિર હોતી હૈ. કમાન કે યે મુખલિક રંગ આસમાન કે હુસ્ન વ ખૂબસૂરતી મેં ઈઝાફા કર દેતે હૈં, જિસ કો દેખ કર ઈન્સાન સોચને પર મજબૂર હો જાતા હૈ કે આખિર આસમાન કી ઈસ બુલંદી પર કિસી પેન્ટિંગ કે બગૈર ચંદ મિનટોં મેં ઈતની બડી ખૂબસૂરત ઔર હસીન કૌસ કિસ ને બનાઈ. બેશક યે અલ્લાહ હી કી ઝાત હૈ જો અપની મઝીં કે મુતાબિક કુદરત કા ઈઝહાર ફરમાતી હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

અસ્ર કી નમાઝ કી ફઝીલત

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ રહીમ ને અસ્ર કી નમાઝ પઢાઈ ઔર ફિર લોગોં કી તરફ મુતવજજેહ હો કર ફરમાયા: “યે નમાઝ તુમ સે પેહલે વાલે લોગોં પર ભી ફર્જ કી ગઈ થી, મગર ઉન્હોને ઈસ કો ઝાએ કર દિયા, લિહાઝા સુનો! જો ઈસ કો પાબંદી સે પઢ તા રહેગા ઉસ કો દોહરા સવાબ મિલેગા”.

[મુસ્લિમ : ૧૮૨૭, અન અબી બસરા ગિફારી રહીમ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

મેહમાન કા અચ્છે અલફાઝ સે ઈસ્તિકબાલ કરના

હઝરત ઈબને અબ્બાસ રહીમ ફરમાતે હૈં કે જબ રસૂલુલ્લાહ રહીમ કી ખિદમત મેં કબીલ-એ-બનૂ અબ્દુલ કૈસ કે લોગ આએ, તો રસૂલુલ્લાહ રહીમ ને ફરમાયા: મરહબા (યાની આપ કા આના મુબારક હો). [બુખારી : ૫૩] ફાયદા: જબ કોઈ મેહમાન આએ, તો “પૂશઆમદીદ, મરહબા” યા ઈસ તરફ કે અલફાઝ કેહના સુન્નત હૈ.

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

પડોસી કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ કે નઝદીક બેહતરીન સાથી વો હૈ, જો અપને સાથી કે લિયે બેહતર હો ઔર અલ્લાહ કે નઝદીક બેહતરીન પડોસી વો હૈ, જો અપને પડોસી કે હક મેં અચ્છા હો”.

[તિર્મિઝી : ૧૯૪૪ અન અબુલ્લાહ બિન અમ્ર ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

રસૂલ કી નાફરમાની કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેરે સબ ઉમ્મતી જન્મત મેં જાએંગે મગર જિસ ને ઇન્કાર કર દિયા (વો જન્મત મેં દાખિલ ન હોગા)”. અર્ઝ કિયા ગયા: યા રસૂલુલ્લાહ! ઇન્કાર કૌન કરેગા? ફરમાયા: જિસ ને મેરી ઇતાઅત કી જન્મત મેં દાખિલ હો ગયા ઔર જિસ ને મેરી નાફરમાની કી, તો ઉસ ને ઇન્કાર કિયા”.

[બુખારી : ૭૨૮૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

માલ કે મુતઅલિક ફરિશ્તોં કા એલાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હર રોઝ જબ અલ્લાહ કે બંદે સુબહ કો ઉઠતે હૈં, દો ફરિશ્તે નાઝિલ હોતે હૈં, ઉન મેં સે એક કેહતા હૈ: ઐ અલ્લાહ! (અચ્છે કામોં મેં) ખર્ચ કરને વાલે કો મઝીદ અતા ફરમા ઔર દૂસરા કેહતા હૈ: ઐ અલ્લાહ! માલ કો (અચ્છે કામોં કે ખર્ચ કરને કે બજાએ) રોક કર રખને વાલે કા માલ ઝાએ ફરમા”.

[બુખારી : ૧૪૪૨, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન આમાલ કા બદલા મિલેગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ કયામત કે દિન નેકી લેકર હાઝિર હોગા, તો ઉસ કો ઉસ નેકી સે બેહતર બદલા મિલેગા ઔર જો શખ્સ બદી લે કર હાઝિર હોગા, તો ઐસે બુરે આમાલ વાલોં કો સિર્ફ ઉન કે કામોં કી સઝા દી જાએગી”.

[સૂર-એ-કસસ : ૮૪]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

હર મર્ઝ કા ઇલાજ મૌજૂદ હૈ

હઝરત ઉસામા ﷺ બયાન કરતે હૈ કે મેં હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં મૌજૂદ થા કે કુછ દેહાત કે રેહને વાલે આએ ઔર આપ ﷺ સે અર્ઝ કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ! કયા હમ દવા કરેં? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: અલ્લાહ કે બંદો! ઝરૂર દવા કિયા કરો; ઇસ લિયે કે કોઈ બીમારી ઐસી નહીં હૈ જિસ કી દવા અલ્લાહ ને ન પૈદા કી હો, સિવાએ એક બીમારી કે. ઔર વો બુઢાપા હૈ.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૭૯૮૬]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ કે સિવા કિસી કી ઇબાદત ન કરો, વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરો, રિશ્તેદારોં, યતીમોં ઔર મિસકીનોં કે સાથ ભી અચ્છા બરતાવ કરો, લોગોં સે ખુશ અપ્લાકી સે ખાત કરો, નમાઝ કાયમ કરો ઔર ઝકાત અદા કરો”.

[સૂર-એ-બકરહ : ૮૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા

કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હજરત યહયા રહી

હજરત યહયા રહી હજરત ઝકરિયા રહી કે ફરજંદ ઔર અલ્લાહ તઆલા કે નબી થે, વો નેક લોગોં કે સરદાર ઔર જુહદ વ તકવા મેં બેમિસાલ થે. અલ્લાહ તઆલા ને બચપન સે હી ઈલ્મ વ હિકમત સે નવાજા થા. ઉન્હોંને શાદી નહીં કી થી, મગર ઉસ કે બાવજૂદ ઉન કે દિલ મેં ગુનાહ કા ખયાલ ભી પૈદા નહીં હુઆ, વો અલ્લાહ તઆલા કે ખૌફ સે બહુત રોયા કરતે થે. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો ઔર ઉન કી કૌમ કો સિર્ફ અપની ઈબાદત વ પરસ્તિશ, નમાઝ વ રોઝા કી પાબંદી ઔર સદકા ખૈરાત કરને ઔર કસરત સે ઝિક્ર કરને કા હુકમ દિયા થા. યુનાંચે ઉન્હોંને અપની કૌમ કો બૈતુલ મકદિસ મેં જમા કર કે અલ્લાહ કે ઈસ પૈગામ કો સુનાયા. ઉન કી ઝિંદગી કા અહમ કામ હજરત ઈસા રહી કી આમદ કી બશારત દેના ઔર રૂશદ વ હિદાયત કે લિયે રાહ હમવાર કરના થા, જબ ઉન્હોંને દાવત વ તબલીગ કા કામ શુરૂ કિયા ઔર અપને બાદ હજરત ઈસા રહી કે આને કી ખુશખબરી સુનાઈ, તો ઉન કી બઢતી હુઈ મકબૂલિયત યહૂદી કૌમ કો બરદાશત ન હો સકી ઔર હુજૂત બાઝી કર કે ઈસ અઝીમ પૈગમ્બર કો શહીદ કર ડાલા ઔર અપને હી હાથોં અપની દુનિયા વ આખિરત કો બરબાદ કર લિયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર રહી કા મોઅજિઝા

થોડી સી ખજૂર મેં બરકત

હજરત નોમાન બિન બશીર રહી કી બહન બયાન કરતી હૈં કે ખંદક કી ખુદાઈ કે મૌકે પર મેરી વાલિદા અમરા બિન્તે રવાહા ને મુજે ખુલાયા ઔર મેરે દામન મેં એક લખ (દોનોં હથેલી) ભર કર ખજૂર દી ઔર ફરમાયા: યે અપને વાલિદ ઔર મામૂં અબ્દુલ્લાહ બિન રવાહા કો દે આઓ! યુનાંચે મેં ચલી, વહાં પહુંચ કર અપને વાલિદ ઔર મામૂં કો તલાશ કરને લગી, ઈતને મેં રસૂલુલ્લાહ રહી ને મુજે દેખ લિયા, તો ફરમાયા: ઐ બેટી ઈધર આઓ. મેં આપ રહી કે પાસ પહુંચી, તો આપ રહી ને પૂછા યે કયા હૈં? મેં ને કહા: યે થોડી સી ખજૂર હૈં, મેરી વાલિદા ને મેરે વાલિદ ઔર મેરે મામૂં કે વાસ્તે ભેજી હૈં, તો હુઝૂર રહી ને ફરમાયા: મેરે પાસ લાઓ, મેં ને સારી ખજૂર હુઝૂર રહી કી હથેલી મુબારક મેં રખ દી ઔર ફિર એક કપડા બિછવાકર ઉસ પર બિખેર દી ઔર એક આદમી કો ફરમાયા કે આવાઝ લગાઓ! યુનાંચે ઈસ આવાઝ પર સબ લોગ જમા હો ગએ ઔર ખાના શુરૂ કિયા ઔર ખજૂર બઢતી ગઈ હતા કે સબ લોગોં ને પેટ ભર કર ખાઈ ફિર ભી ઈતની ઝિયાદા બચ ગઈ કે કપડે પર સે ખજૂર ઝમીન પર ગિર રહી થી.

[દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિલ્લમસફહાની : ૪૧૫]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

હજ કી ફરઝિયત

રસૂલુલ્લાહ રહી ને ફરમાયા: “ઐ લોગો! તુમ પર હજ ફર્જ કર દિયા ગયા હૈં, લિહાઝા ઈસ કો અદા કરો”.

[મુસ્લિમ : ૩૨૫૭, અન અબી હુરૈરા રહી]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ગમોં સે નજાત કે લિએ દુઆ પઢના

રસુલુલ્લાહ ﷺ કો જબ કોઈ રંજ વ ગમ પેશ આતા, તો આપ ﷺ યે દુઆ ફરમાતે:

((يَا أَيُّهَا الْقَائِمُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيثُ))

તર્જમા: ઐ વો જાત! જો ઝિંદા વ જાવેદ હૈ ઔર (તમામ ચીજોં કા) ધામને વાલા હૈ! મૈં તેરી રહમત કી ઉમ્મીદ કે સાથ તુજ હી સે ફરિયાદ કરતા હૂં.

[તિર્મિઝી : ૩૫૨૪, અન અનસઃ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

તહજજુદ પઢના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ કોઈ આદમી રાત કો અપની બીવી કો બેદાર કરતા હૈ ઔર અગર ઉસ પર નીંદ કા ગલબા હો, તો ઉસ કે ચેહરે પર પાની છિડક કર ઉઠાતા હૈ ઔર ફિર દોનોં અપને ઘર મેં ખડો હો કર રાત કા કુછ હિસ્સા અલ્લાહ કી યાદ મેં ગુઝારતે હૈં તો ઉન દોનોં કી મગફિરત કર દી જાતી હૈ”.

[તબરાની કબીર : ૩૩૭૦, અન અબી માલિકઃ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઝમીન મેં ફસાદ ફૈલાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બિલા શુબા વો લોગ જો અલ્લાહ સે પક્કા અહદ કરને કે બાદ તોડ/ડાલતે હૈં ઔર ઉન રિસ્તે નાતોં કો ભી તોડ ડાલતે હૈં જિન કો અલ્લાહ ને જોડે રખને કા હુકમ દિયા હૈ ઔર ઝમીન મેં ફસાદ ફૈલાતે ફિરતે હૈં, તો ઐસે લોગ બડે ખસારે વાલે હૈં”.

[સુર-એ-બકરહ : ૨૭]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા માંગને વાલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “લોગોં મેં સે બાઝ ઐસે ભી હૈં જો કેહતે હૈં કે ઐ હમારે પરવરદિગાર! હમ કો (જો કુછ દેના હો) દુનિયા મેં હી દે દીજિયે (તો ઉન કો જો કુછ મિલના હોગા વો દુનિયા હી મેં મિલ જાએગા) ઔર ઐસે શખ્સ કો આખિરત મેં કુછ ન મિલેગા”.

[સુર-એ-બકરહ : ૨૦૦]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્મતી કા તાજ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અહલે જન્મત કે સર પર ઐસે તાજ હોગે, જિન કા અદના સે અદના મોતી ભી મશરિક વ મગારિબ કે દરમિયાન કી ચીઝો કો રૌશન કર દેગા”.

[તિર્મિઝી : ૨૫૬૨, અન અબી સઈદ ખુદરીઃ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

કલોંજી (શૌનીઝ) મેં હર બીમારી સે શિક્ષ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ ઈસ કલોંજી (મંગરૈલા) કો ઈસ્તેમાલ કરો; ક્યોંકિ ઈસ મેં મોત કે અલાવા હર બીમારી સે શિક્ષા મોજૂદ હૈ”.

[બુખારી : ૫૬૮૭, અન આઈશા]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ કો કિસી ભાઈ સે મુહબ્બત હો જાએ, તો ઉસે ઉસ કા, ઉસ કે બાપ ઔર ઉસ કે દાદા કા નામ માલૂમ કર લો ઔર ઉસ કે કબીલે ઔર ઘર કા પતા માલૂમ કર લો ફિર જબ વો બીમાર હો, તો ઉસ કી ઇયાદત કરો ઔર ઝરૂરત કે મોકે પર ઉસ કી મદદ કરો”.

[આદાબુસ સોહબહ લિઅબી અબુર્રહમાન અસ સુલખી : ૩૪, અન અબુલ્લાહ બિન ઉમરઃ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૩ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત મરયમ ؑ કી આઝમાઈશ

હઝરત મરયમ બિન્તે ઈમરાન બની ઈસ્રાઈલ કે એક શરીફ ઘરાને મેં પૈદા હુઈ, કુર્આન મેં ૧૨ જગહ ઉન કા નામ આયા હૈં ઔર ઉન કે નામ સે એક મુકમ્મલ સૂરહ અલ્લાહ તઆલા ને નાઝિલ ફરમાઈ હૈં, ઉન કે વાલિદ હઝરત ઈમરાન બૈતુલ મકિદસ કે ઈમામ થે. હઝરત મરયમ ؑ બચપન હી સે બડી નેક સીરત થી. અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ વક્ત કી તમામ ઔરતોં પર ઉન્હેં ફઝીલત અતા ફરમાઈ થી, પૈદાઈશ કે બાદ ઉન કી વાલિદા ને અપની મન્નત કે મુતાબિક ઉન કે ખાલૂ હઝરત ઝકરિયા ؑ કી કફાલત મેં બૈતુલ મકિદસ કી ઈબાદત કે લિયે વક્ફ કર દિયા ઔર ઊંચી જગા પર એક કમરા ઉન કી ઈબાદત કે લિયે ખાસ કર દિયા. વો હર વક્ત ઈબાદત ઔર ઝિક્રે ઈલાહી મેં મસરૂફ રહતી, અલ્લાહ તઆલા ને ગૈબી તૌર પર અગૈર મૌસમ કે ઉમ્દા ફલોં કે ઝરિયે ઉન કી નશો વ નુમા ઔર પરવરિશ ફરમાઈ. જબ હઝરત મરયમ ؑ બડી હો ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને ફરિશ્તે કે ઝરિયે બશારત દી કે તુમ્હેં એક બેટા અતા કિયા જાએગા, જિસ નામ “ઈસા” હોગા, વો દુનિયા વ આખિરત મેં બુલંદ મરતબે વાલા હોગા ઔર બચપન હી મેં લોગોં સે ખાત કર કે આપ કી પાક દામની કી શહાદત દેગા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

જિસ્મ મેં ગુદ્દે કી એહમિયત (Kidney)

ઇનસાન કે ખૂન મેં હર લમહા ઝહરીલે માદે (Toxin) કી મિકદાર બઢતી રેહતી હૈં. ગુદ્દે ઉન ઝહરીલે માદોં કો પેશાબ કે ઝરિયે ખારિજ કર કે બદન કો સાફ ખૂન સપલાઈ કરતે રેહતે હૈં, ઈસ તરહ ગુદ્દે ૨૪ ઘંટે મેં કઈ લીટર ખૂન સે ઝહરીલા માદા નિકાલ કર પૂરે જિસ્મ કી હિફાઝત કરતે રેહતે હૈં, ખુદા ન ખ્વાસ્તા અગર યે ગુદ્દે કામ કરના બંદ કર દે, તો ભારી દૌલત ખર્ચ કર કે બડી બડી મશીનોં કે ઝરિયે ખૂન સાફ કર કે વો ફાયદા હાસિલ નહીં હોતા, જો ગુદ્દોં કે કુદરતી અમલ સે હોતા હૈં. ગુદ્દોં કે ઝરિયે ખૂન સે ઝહરીલે માદોં કો ખારિજ કર કે જિસ્મે ઈન્સાની કી હિફાઝત કરના અલ્લાહ કી કિતની બડી કુદરત હૈં.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

બગૈર વુઝૂ કે નમાઝ નહીં હોતી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઈસ્લામ મેં ઉસ શખ્સ કા કુહ ભી હિસ્સા નહીં જો નમાઝ ન પઢતા હો ઔર વુઝૂ કે બગૈર નમાઝ નહીં હોતી”.
[તરગીબ વ તરહીબ : ૭૭૧, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

દરવાઝે પર સલામ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી કે ઘર કે દરવાઝે પર આતે, તો બિલ્કુલ સામને ખડે ન હોતે, બલકે દાઈ તરફ યા બાઈ તરફ તશરીફ ફરમા હોતે ઔર “અસ્સલામુ અલયકુમ” ફરમાતે.

[અબૂ દાઉદ : ૫૧૮૬, અન અબૂલ્લાહ બિન ખુસ્ર ؓ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ કા ઝિક કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શબ્સ સુબહ કો સૌ મરતબા ઓર શામ કો સૌ મરતબા **سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ** પઢે, ઉસ કે ગુનાહોં કી મગફિરત કર દી જાએગી, ખ્વાહ ઉસ કે ગુનાહ સમંદર કે જાગ સે ઝિયાદા હો”.

[મુસ્તાદરક હાકિમ: ૧૯૦૬, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મહર અદા ન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ આદમી ને કિસી ઓરત સે મહર કે બદલે નિકાહ કિયા ઓર ઉસ કા મહર અદા કરને કા ઈરાદા ન હો, તો વો જાની કે હુકમ મેં હૈ ઓર જિસ આદમી ને કિસી સે કર્ઝ લિયા ફિર ઉસ કા કર્ઝ અદા કરને કી નિયત ન હો, તો વો ચોર કે હુકમ મેં હૈ”.

[તરગીબ: ૨૬૦૨, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

માલ કી ચાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “લોગોં પર એક ઝમાના એસા આએગા જિસ મેં (લોગોં કો અપને) માલ કી ઝકાત દેના બહુત ભારી ગુઝરેગા”.

[મોઅજમે કબીર: ૧૩૭૦૮, અન અદી બિન હાતિમ]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

મુત્તકી ઓર પરહેઝગારોં કા ઈનામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ પરહેઝગારી ઓર તકવા કે પાબંદ થે, અલ્લાહ તઆલા ઉન કો કામયાબી કે સાથ જહન્નમ સે બચાવેગા, ન ઉન કો કિસી તરહ કી તકલીફ પહુંચેગી ઓર ન વો કભી ગમગીન હોંગે”.

[સૂર-એ-ઝુમર: ૬૧]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

મિસ્વાક કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મિસ્વાક મુંહ કી સફાઈ ઓર મુદા કી રઝામંદી કા ઝરિયા હૈ”.

[નસઈ: ૫, અન આઈશા]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કથિમ મિસ્વાક કે ફવાઈદ મેં લિખતે હૈં: યે દાંતોં મેં ચમક પૈદા કરતી હૈ, મસોડોં મેં મઝબૂતી ઓર મુંહ કી બદબૂ ખતમ કરતી હૈ, જિસ સે દિમાગ પાક વ સાફ હો જાતા હૈ, યે બલગમ કો કાટતી હૈ, નિગાહ કો તેઝ ઓર આવાઝ સાફ કરતી હૈ; ઓર ભી ઈસ કે બહુત સે ફવાઈદ હૈં.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અગર કિસી બાત પર તુમ મેં ઈખ્તિલાફ હો જાએ, તો અલ્લાહ ઓર ઉસ કે રસૂલ કે હુકમ કી તરફ રૂજૂઅ કરો, અગર તુમ અલ્લાહ ઓર કયામત કે દિન પર ઈમાન રખતે હો; યે તરીકા તુમ્હારે લિયે બેહતર હૈ ઓર અચ્છા ભી હૈ”.

[સૂર-એ-નિસા: ૫૯]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૪ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઈસા عليه السلام કી પૈદાઈશ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત ઈસા عليه السلام કે નામોં કા ઝિક્ર મુખ્તાલિફ એતેબાર સે પલ મરતબા ક્રિયા હૈ. ઉન કી પૈદાઈશ અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી એક બહુત બડી નિશાની હૈ. એક દિન હઝરત મરયમ عليها السلام કિસી ઝરરત કી વજહ સે બૈતુલ મકદિસ કી મશરિકી જાનિબ ગઈ હુઈ થીં કે અચાનક એક ફરિશ્તે ને યે ખુશખબરી દી, કે અલ્લાહ તઆલા તુમ કો એક બેટા અતા ફરમાએગા, જિસ કા નામ ઈસા બિન મરયમ હોગા. હઝરત મરયમ عليها السلام ને કહા: મેરી તો શાદી ભી નહીં હૂઈ, લડકા કેસે હોગા? ફરિશ્તે ને કહા: અલ્લાહ કા ફૈસલા ઐસા હી હૈ ઔર યે અલ્લાહ કે લિયે આસાન હૈ. ફિર ઐસા હી હુઆ, કે હઝરત ઈસા عليه السلام બગૈર બાપ કે પૈદા હુએ. જબ લોગોં ને દેખા, તો બહુત તઅજ્જુબ ક્રિયા ઔર કહા: મરયમ! તુમ ને યે કિતના બડા ગુનાહ ક્રિયા હૈ? હઝરત મરયમ عليها السلام ને કોઈ જવાબ નહીં દિયા, બલ્કે બચ્ચે કી તરફ ઈશારા કર દિયા ઔર બચ્ચા બોલ પડા: “મેં અલ્લાહ કા બંદા હું, ઉસ ને મુજે કિતાબ દી હૈ ઔર નબી બનાયા હૈ, મેં જહાં કહીં ભી રહું ખુદા ને મુજે બાબરકત બનાયા હૈ. ઔર આખરી દમ તક અલ્લાહ ને મુજે નમાઝ પઢને ઔર ઝકાત અદા કરને કા હુકમ દિયા હૈ ઔર અપની માં કા ફરમાબરદાર બનાયા હૈ. મેરી પૈદાઈશ, મેરી વફાત ઔર ફિર દૌબારા ઝિંદા હોના, મેરે લિયે ખૈર વ બરકત ઔર સલામતી કા ઝરિયા હૈ”. બચ્ચે કી ઐસી બાતોં સુન કર કૌમ હૈરાન રેહ ગઈ ઔર હઝરત મરયમ عليها السلام સે ઉન કી બદગુમાની અકીદત મેં બદલ ગઈ.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ગઝવ-એ-મૂતા મેં શહીદોં કે મુનઅલિક ખબર દેના

મુલ્કે શામ મેં મૂતા નામી એક મકામ પર જંગ હો રહી થી, હઝરત અનસ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને (મદીના મેં રેહતે હુએ) યકે બાદ દોગરે ત્રીન સહાબી رضي الله عنهم કે મૂતા મેં શહીદ હોને કી ખબર દી, જબ કે વહાં સે અભી તક કોઈ ખબર નહીં આઈ થી; ઔર ફિર ફરમાયા: ઉન કે બાદ ઝંડા, અલ્લાહ કી તલવાર ને ઉઠાયા ઔર અલ્લાહ ને ઉન કે હાથોં મુસલમાનોં કો દુશ્મનોં પર ફતહ નસીબ ફરમાઈ. [ખુબારી: ૪૨૬૨] ફાયદા: અલ્લાહ કી તલવાર સે મુરાદ હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ رضي الله عنه હૈં, ઉન કો યે લકબ આપ ﷺ ને દિયા થા.

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

બીવી કી વરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ્હારે લિયે તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડે હુએ માલ મેં સે આપા હિસ્સા હૈ, જબ કે ઉન કી કોઈ ઔલાદ ન હો ઔર અગર ઉન કી ઔલાદ હો, તો તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડે હુએ માલ મેં તુમ્હારે લિયે ચૌથાઈ હિસ્સા હૈ (તુમ્હેં યે હિસ્સા) ઉન કી વસિયત ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ મિલેગા”. [સુર-એ-નિસા: ૧૨]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

મુસીબત સે નજાત કી દુઆ

જબ કોઈ મુસીબત યા આઝમાઈશ મેં પડ જાએ, તો ઈસ દુઆ કો ઝિયાદા સે ઝિયાદા પઢે:

إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

तर्जुमा: (ईलाही) आप के सिवा कोई ईबादत के लायक नहीं, आप (तमाम जेबों) से پاک हैं, बेइक में ही कसूरवार हूँ.

[सूर-अ-अन्बिया: ८७]

नंबर ५ : अक अहम अमल की इज़ीलात

मुलाकात के वक्त सलाम व मुसाफ़ा करना

रसूलुल्लाह ﷺ ने फरमाया: “जब दो मुसलमान मुलाकात के वक्त मुसाफ़ा करते हैं और अल्लाह तआला की तारीफ़ करते हैं और अल्लाह तआला से भग़फ़िरत तलब करते हैं (यानी मुसाफ़ा के वक्त **كُفِّرُوا** और **يَغْفِرُ اللَّهُ لَنَا وَلَكُمْ** और **الْحَمْدُ لِلَّهِ** के डते हैं) तो उन की भग़फ़िरत कर दी जाती है”.

[अबू दाउद: ५२११, अन बर्रा बिन आज़िज़]

नंबर ६ : अक गुनाह के बारे में

कुर्आन को छुपाना और भदलना

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: “जो लोग अल्लाह तआला की क़िताब के अहक़ाम को छुपा कर दुनियवी माल व दौलत हासिल करते हैं, वो लोग अपने पेटों में आग भर रहे हैं. क़्यामत के दिन अल्लाह तआला न उन से क़लाम करेगा और न उन को (गुनाहों से) पाक करेगा और उन को दहनाक अज़ाब होगा”.

[सूर-अ-अक़रह: १७३]

नंबर ७ : दुनिया के बारे में

दुनिया की चीज़ें

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: “तुम लोगों को जो कुछ दिया गया है, वो सिर्फ़ दुनियवी ज़िंदगी में भरतने का सामान है और जो कुछ (अजब व सवाब) अल्लाह के पास है, वो इस (दुनिया) से क़हीं ज़ियादा बेहतरी और बाकी रहने वाला है, जो सिर्फ़ मोमिनीन और अपने रब पर भरोसा रखने वालों के लिये है”.

[सूर-अ-शूरा: ३६]

नंबर ८ : आभिरत के बारे में

होज़म की ग़डराई

रसूलुल्लाह ﷺ ने फरमाया: “अक पत्थर को ज़हन्नम के डिनारे से फेंका गया, वो सत्तर साल तक उस में गिरता रहा; मगर उस की ग़डराई तक नहीं पहुँच सका”.

[मुस्लिम: ७४३५, अन उतबा बिन ग़ज़वान]

नंबर ९ : तिब्बे नब्वी से ईलाज़

पछना लगाने से आधे सर के दह का ईलाज़

हज़रत ईब्ने अब्बास ؓ फरमाते हैं के रसूलुल्लाह ﷺ ने अहज़राम की हालत में अपने सर में आधे सर के दह की वज़ह से पछना लगवाया.

[बुखारी: ५७००]

नंबर १० : नबी ﷺ की नसीहत

रसूलुल्लाह ﷺ ने फरमाया: “जब तुम में से किसी को छाँक आये और ((**الْحَمْدُ لِلَّهِ**)) कहे, तो तुम उस के लिये ((**يَرْحَمُكَ اللَّهُ**)) क़हो और अगर वो **الْحَمْدُ لِلَّهِ** न कहे, तो तुम ((**يَرْحَمُكَ اللَّهُ**)) न क़हो.”

[मुस्लिम: ७४८८, अन अबी मुसा]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૫ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હજરત ઈસા ઈસા કે હાલાત

અગરચે હજરત ઈસા ઈસા કી ગવાહી સે બની ઈસ્રાઈલ કે સામને હજરત મરયમ ઈસા કી પાક દામની ઝાહિર હો ગઈ ઔર ઉન કી બદગુમાની દૂર હો ગઈ ઔર હજરત ઈસા ઈસા કી તરબિયત વ પરવરિશ માં કી શકત મેં હોતી રહી, મગર ફિર ભી કૌમ કે શરીર લોગોં કી તરફ સે ઉન કી પૈદાઈશ પર બદગુમાની ઔર હજરત ઝકરિયા ઈસા કી મજલૂમાના શહાદત કો હજરત મરયમ ઈસા દેખ ચુકી થી. ઈસ લિયે વો કૌમ ઔર “હેરુદ” બાદશાહ કે ડર સે અપને બેટે હજરત ઈસા ઈસા કો લેકર અપને રિશ્તેદારોં કે યહાં મિસ્ર ચલી ગઈ, ઔર બારા સાલ વહાં રેહને કે બાદ ફિર ઉન કો લે કર બૈતુલ મકિદસ વાપસ આ ગઈ, ઈસ તરહ જબ હજરત ઈસા ઈસા કી ઉમ્ર ૩૦ સાલ હો ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને કૌમ કી હિદાયત વ ઈસ્લાહ કે લિયે નુબુવ્વત અતા ફરમા કર આસ્માની કિતાબ “ઈન્જીલ” નાઝિલ ફરમાઈ. ઉન્હોંને કુક વ શિક કે ખિલાફ અપની દાવત વ તૌહીદ કા આગાઝ કિયા. હજરત ઈસા ઈસા કી શકલ વ સૂરત કે બારે મેં હુજૂર ઈસા ને ફરમાયા: “મેરાજ કે મોકે પર મેરી મુલાકાત દૂસરે આસ્માન પર હજરત ઈસા ઈસા સે હૂઈ, તો મેં ને ઉન કો દરમિયાની કદ, સુર્ખ રંગ, સાફ શકફાફ બદન ઔર કાંધે તક લટકી હૂઈ ચુલ્ફોં કી હાલત મેં દેખા”.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

છૂઈ મૂઈ કા પૌદા (શર્મીલી)

અલ્લાહ તઆલા ને છૂઈ મૂઈ કે ઈસ છોટે સે પૌદે કે અંદર એહસાસ વ શુઝિર કા માદા રખા હૈ, અગર કોઈ આદમી ઈસે છૂતા હૈ, તો ઉસ કી પતિયાં સુકડ જાતી હૈ, ફિર થોડી દેર બાદ વો પતિયાં ફિર સે ફૈલ કર તન જાતી હૈ. આખિર છૂઈ મૂઈ કે ઈસ પૌદે મેં શર્મ વ હયા કા માદા કિસ ને પૈદા કિયા હૈ? યે અલ્લાહ હી કી કુદરત હૈ જિસ ને ઈસ પૌદે કે અંદર એહસાસ વ શુઝિર કા માદા પૈદા કિયા હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

કઝા નમાઝોં કી અદાયગી

રસુલુલ્લાહ ઈસા ને ફરમાયા: “જો કોઈ નમાઝ પઢના ભૂલ ગયા યા નમાઝ કે વક્ત સોતા રેહ ગયા, તો (ઉસ કા કફફારા યે હૈ કે) જબ યાદ આએ ઉસી વક્ત પઢ લે”.

[તિર્મિઝી: ૧૭૭, અન અબી ક્તાદા ઈસા]

ફાયદા: અગર કિસી શખ્સ કી નમાઝ કિસી ઉમ્ર કી વજહ સે છૂટ જાએ યા સોને કી હાલત મેં નમાઝ કા વક્ત ગુઝર જાએ, તો બાદ મેં ઉસ કી કઝા પઢના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઘર કે કામ મેં હાથ બટાના

હજરત આઈશા ઈસા સે પૂછા ગયા કે ઘર મેં હુજૂર ઈસા કયા કામ કરતે થે? હજરત આઈશા ઈસા ને ફરમાયા:

आप ॐ धर के काम में हाथ बटा दिया करते और जब नमाज़ का वक़्त हो जाता, तो नमाज़ के लिये बले जाते.

[बुभारी : ६७६]

नंबर (५) : एक अहम अमल की क़ीमत

अपनी ग़लती पर शर्मिंदा होना

रसूलुल्लाह ॐ ने फ़रमाया: “जिस शम्स ने कोई ग़लती की या कोई गुनाह किया फिर उस पर शर्मिंदा हुआ, तो ये शर्मिंदगी उस के गुनाह का क़फ़ारा है”.

[बैहकी की शोअबिल इमान : ६७७४, अन अब्दुल्लाह बिन मसूद ॐ]

नंबर (६) : एक गुनाह के बारे में

थंद गुनाह लानत का सभब

रसूलुल्लाह ॐ ने गुदने वाली और गुदवाने वाली औरत पर और सूद खाने वाले और सूद भिलाने वाले पर लानत फ़रमाई है और कुत्ते के ज़रीफ़ने, बेयने और ज़िना की क़माई से मना फ़रमाया है और तसवीर बनाने वालों पर लानत फ़रमाई है.

[बुभारी : ५३४७, अन अबी जुहैफ़ा ॐ]

नोट : बदन पर हमेशा रेशने वाली पेन्टिंग को गुदवाना केहते हैं.

नंबर (७) : दुनिया के बारे में

दुनिया के लालची के लिये डलाक़त

रसूलुल्लाह ॐ ने फ़रमाया: “डलाक़ हो गया दिरहम व दनानीर और सियाह और धारी दार (कीमती) कपड़े का (लालची) बंदा के अगर उस को मिल जाये तो राज़ी होता है और अगर न मिले तो राज़ी नहीं होता”.

[बुभारी : २८८६, अन अबी हुरैरा ॐ]

नंबर (८) : आभिरत के बारे में

ईन्सान व ज़िन्नात पर काफ़िरो का गुस्सा

कुर्आन में अल्लाह तआला फ़रमाता है: “(अज़ाब में गिरफ़्तार हो कर) काफ़िर लोग कहेंगे: ओ हमारें परवरदिगार! हमें ईन्सान व ज़िन्नात में से वो लोग दिहा दीजिये ज़िन्होंने हम को गुमराह किया था के हम उन को अपने पैरों तले रौंद डालें ताके वो ખૂબ ज़लील हों”.

[सूर-अ-हा मीम सज्दा : २८]

नंबर (९) : तिब्बे नब्वी से ईलाज

अंजूर से बवासीर और ज़ेड़ों के दर्द का ईलाज

रसूलुल्लाह ॐ ने फ़रमाया: “अंजूर खाओ, क्योकि ये बवासीर को ખત્म करता है और ज़ेड़ों के दर्द में मुक़ीद है”.

[क़ज़ुल उम्माल : २८२७६, अन अबी ज़र ॐ]

नंबर (१०) : कुर्आन की नसीहत

कुर्आन में अल्लाह तआला फ़रमाता है: “नेकी और परहेज़गारी के कामों में एक दूसरे की मदद किया करो, गुनाह और जुल्म व ज़ि्यादती में किसी की मदद न करो और अल्लाह से डरते रहो, बेशक अल्लाह तआला का अज़ाब बहुत शम्त है”.

[सूर-अ-माइदा : २]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા

કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૬ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઈસા (જી) કી દાવત

અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત ઈસા (જી) કો બની ઇસ્રાઈલ કી હિદાયત ઔર તૌહીદ કી દાવત દેને કે લિયે એસે માહોલ મેં ભેજા કે જબ ઉન કી મઝહબી હાલત નાકાબિલે બયાન હદ તક ખરાબ હો ચુકી થી, મુશરિકાના રસ્મોં કો ઉસ કૌમ ને અપની જિંદગી કા જુઝ બના લિયા થા, બદ અખલાકી વ બદમિજગી, બુગ્ગ વ હસદ ઔર રૂઝાની બીમારિયાં આમ હો ચુકી થી, તૌરાત કે અહકામ વ અલફાઝ કો અપની ઝરૂરત ઔર ખ્વાશિશ કે મુતાબિક બદલ દિયા કરતે થે, ઉન્હોંને અપની બદ બખ્તી કી વજહ સે હઝરત ઝકરિયા વ યહયા (જી) કો ભી શહીદ કર ડાલા થા. ઇન બિગડે હુએ હાલાત મેં હઝરત ઈસા (જી) ને અપની કૌમ કો અલ્લાહ કી ઇબાદત કરને ઔર ઉસ કો અપના રબ માનને ઔર સીધે રાસ્તે પર ચલને કી દાવત દી ઔર ફરમાયા કે મેરે ઊપર નાઝિલ હોને વાલી મુકદ્દસ ઇન્જિલ, ઉસ તૌરાત કી તસદીક કરતી હૈ, જો હઝરત મૂસા (જી) પર નાઝિલ હૂઈ થી. ઔર યે ભી ફરમાયા: મેરે બાદ એક નબી આને વાલે હું જિન કા નામ આસ્માની કિતાબોં મેં “અહમદ” હૈ, તુમ ઉન કો સચ્ચા ઔર આખરી રસૂલ માનના ઔર ઉન પર નાઝિલ હોને વાલી આખરી કિતાબ કુર્આને કરીમ પર ઇમાન લાના.

નંબર (૨) : હુઝૂર (જી) કા મોઅજિઝા

નજાશી કે વફાત કી ઇતેલા દેના

જિસ દિન મુલ્કે હબશા કે બાદશાહ નજાશી કી વફાત હૂઈ, ઉસ દિન રસૂલુલ્લાહ (જી) ને સહાબા (જી) કો ઈસ વાકિએ કી ઇતેલા દે દી ઔર ફરમાયા: અપને ભાઈ કે લિયે દુઆએ મગફિરત કરો! (હાલકે મદીને સે હબશા કી દૂરી હઝારોં કિલો મીટર હૈ, ઇતની દૂરી કે બાવજૂદ ખબર દેના, યે આપ (જી) કા ખુલા હુઆ મુઅજિઝા હૈ).

[મુસ્લિમ: ૨૨૦૫, અન અબી હુરૈરા (જી)]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

શૌહર કી વરાસત મેં બીવી કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉન ઔરતોં કે લિયે તુમ્હારે છોડે હુએ માલ મેં ચોથાઈ હિસ્સા હૈ, જબ કે તુમ્હારી કોઈ ઔલાદ ન હો ઔર અગર તુમ્હારી ઔલાદ હો, તો ઉન કે લિયે તુમ્હારે છોડે હુએ માલ મેં આઠવાં હિસ્સા હૈ (ઉન કો યે હિસ્સા) તુમ્હારી વસિયત ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ મિલેગા”.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૨]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

નેકિયોં પર જમે રેહને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ (જી) યે દુઆ પઢતે: ((اللَّهُمَّ مَصْرِفَ الْقُلُوبِ. مَصْرِفَ قُلُوبِنَا عَلَى طَاعَتِكَ))
તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! ઐ દિલોં કો ફેરને વાલે! તૂ હમારે દિલોં કો અપની ફરમાંબરદારી કી તરફ ફેર દે.

[મુસ્લિમ: ૬૭૫૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમર (જી)]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મથિત કે ઘર વાલોં કો ખાના ભેજના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન જાફર રહીમ બયાન કરતે હૈ કે જબ હઝરત જાફર રહીમ કે શહીદ હોને કી ખબર આઈ, તો આપ રહીમ ને ફરમાયા: “જાફર કે ઘર વાલોં કે લિયે ખાના તૈયાર ક્રિયા જાએ ક્યોંકિ ઉન્હેં એસા હાદસા પેશ આ ગયા હૈ જિસ કી વજહ સે ખાને કી તરફ તવજ્જુહ નહીં કર સકેંગે”. [અબૂ દાવુદ: ૩૧૩૨]
ફાયદા: મથિત કે ઘર વાલોં કો ખાના વગૈરા પહુંચાના બાઈસે અજ વસવાબ હૈ.

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બુખ્લ વ કંજૂસી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ ખૂદ ભી કંજૂસી કરતે હૈંં ઔર દૂસરોં કો ભી કંજૂસી કરના સિખાતે હૈંં ઔર જો કુછ અલ્લાહ તઆલા ને અપને ફઝલ સે ઉન કો દિયા હૈંં ઉસ કો છુપાતે હૈંં ઔર હમ ને એસે નાફરમાનોં કે લિયે જલ્લીલ કરને વાલા અઝાબ તૈયાર કર રખા હૈંં”. [સૂર-એ-નિસા : ૩૭]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ચીજોં યહીં રેહ જાએંગી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(દુનિયા કી) યે સારી ચીજોં દુનિયવી જિંદગી મેં હી બરતને કે લિયે હૈંં (આખિરત મેં યે સબ કામ નહીં આએગા) ઔર આખિરત (ઔર ઉસ કી નેઅમતેં) તેરે રબ કે યહાં ઉનહીં કે લિયે હૈંં જો ડરતે હૈંં”. [સૂર-એ-ઝુબરૂફ : ૩૫]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્નતી અલ્લાહ કા દીદાર કરેંગે

રસૂલુલ્લાહ રહીમ ને લૈલતુલ બદ્ર મેં ચાંદ કો દેખા ઔર ફરમાયા: “તુમ લોગ અપને રબ કો ઈસી તરહ દેખોંગે જિસ તરહ ઈસ ચાંદ કો દેખ રહે હો, તુમ ઉન કો દેખને મેં કિસી કિસ્મ કી પરેશાની મહસૂસ નહીં કરોંગે”. [બુખારી : ૫૫૪, અન જરીર રહીમ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

સૂર-એ-ફાતિહા સે ઈલાજ

હઝરત ખારિજહ બિન સલૂત રહીમ અપને ચચા સે રિવાયત કરતે હૈંં કે વો એક કૌમ કે પાસ સે ગુઝરે, ઉસ કૌમ કે લોગ ઉનકે પાસ એક મજનૂન શપ્સ કો પકડ. કર લાએ તો ઉન્હોંને સૂર-એ-ફાતિહા પઢ. કર સુબહ વ શામ તીન દિન તક ઉસ પર દમ ક્રિયા ઔર જબ ભી સૂર-એ-ફાતિહા ખાતમ કરતે તો ઈસ તરહ દમ કરતે કે ઉસમેં કુછ થૂક કે ઝર્જાત હોતે, ચુનાંચે વો તીન દિન બાદ બિલ્કુલ તંદુરસ્ત હો ગયા. [અબૂ દાવુદ: ૩૪૨૦]

નંબર (૧૦) : નબી રહીમ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ રહીમ ને ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: મેરે બંદે! બે શક જબ તક તૂ મેરી ઈબાદત કરતા રહેગા ઔર મુજ સે (મગફિરત કી) ઉમ્મીદ રખેગા, મૈં તુજ કો માફ કરતા રહૂંગા, ઐ મેરે બંદે! અગર તૂ ઝમીન ભર કર ગુનાહ કે સાથ ભી મુજ સે ઈસ હાલ મેં મિલે કે મેરે સાથ કિસી કો શરીક ન ક્રિયા હો, તો મેં ભી ઝમીન ભર કર મગફિરત કે સાથ તુજ સે મિલૂંગા: યાની ઝમીન ભર ગુનાહોં કો માફ કર દૂંગા.

[મુસ્નદે અહમદ : ૨૦૮૬૧, અન અબી ઝર રહીમ]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

७ रबीउल अव्वल

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

हजरत ईसा عليه السلام के मुअजिजात और मुसूसियात

जब हजरत ईसा عليه السلام ने बनी ईस्राईल को तौहीद की दावत दी और कौम ने आप को जुटवाया, तो अब्बाल तआला ने उन की नुबुव्वत की तसदीक के लिये बहुत से मुअजिजात अता फरमाये, जिन का तजक़िरा कुर्आन पाक में ली आया है. मसलन अब्बाल तआला ने उन को बगैर बाप के पैदा फरमाया और पैदाईश के बाद उन्होंने गोद ही में अपनी मां की पाक दामनी की गवाही दी, अब्बाल के हुक्म से वो मुर्दों को ज़िंदा और पैदाईशी अंधों को देखने वाला कर देते, मिट्टी से परिंदे बना कर झूंक मार कर उड़ा देते, कोढ़ के मरीजों पर हाथ फेर कर अय्छा कर देते, लोगों के घरों में रबी दूई यीजों के बारे में खबर बता दिया करते थे और खवारियों की फरमाईश पर आप की दुआ से आस्मान से पाने का दस्तरज्वान नाज़िल हुवा, आबिर में अब्बाल तआला ने दुश्मनों से हिफ़ाज़त करते हुए उन को ज़िंदा आस्मान पर उठा लिया, और आबरी ज़माने में कयामत के करीब आस्मान से उतरेंगे और दज्जाल को कत्ल करेंगे.

नंबर (२) : अब्बाल की कुदरत

तोता

अब्बाल तआला ने आज परिंदों को बड़ी मुसूसियत अता फरमाई है, उन में से एक तोता ली है. ये ज़ियादा तर हरे रंग का होता है, उस की आवाज़ से लुत्फ़ अंदोल छोने के लिये लोग उसे अपने घरों में पालते हैं, ये बड़ा पुरश आवाज़, निहायत ही समजदार और नक़ल उतारने की मुकम्मल सलाखियत रफ़ता है, लोग उस के सामने आईना रफ़ कर उसे सिखाते हैं, थोड़ी सी तालीम से वो बातचीत करने लगता है! आबिर ईस छोटे से परिंदे को सीपने और नक़ल उतारने की सलाखियत किस ने अता फरमाई. बेशक ये अब्बाल ही की कुदरत है, जो परिंदों को ईन्सान की बोली बोलने की कुदरत देता है.

नंबर (३) : एक इज़ के बारे में

हर हाल में नमाज़ पढ़ो

रसूलुल्लाह ﷺ ने फरमाया: "नमाज़ पढ़ो हो कर अदा करो; अगर ताक़त न हो, तो बैठ कर अदा करो और अगर ईस पर ली कुदरत न हो, तो पेहलू के बल खे़ट कर अदा करो".

[बुखारी : १११७, अन ईमरान बिन हुसैन رضي الله عنه]

नंबर (४) : एक सुन्नत के बारे में

सफ़र से वापसी का सुन्नत तरीका

रसूलुल्लाह ﷺ सफ़र से वापस आने के बाद पेहले मस्जिद जा कर दो रकात नमाज़ अदा करते, और लोगों से मुलाकात फरमाते (उस के बाद घर तशरीफ़ ले जाते). [अब्दुलहिद : २७७३, अन कअब बिन मालिक رضي الله عنه]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ કી ખાત સે મગફિરત કા યકીન રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિસ આદમી ને (મેરે બારે મેં) યે યકીન કર લિયા કે મેં ગુનાહોં કી મગફિરત પર કાદિર હું, તો મેં ઉસ કી મગફિરત કર દૂંગાં ઔર મુજે કોઈ પરવા નહીં, જબ તક વો મેરે સાથ શિર્ક ન કરે”.

[મુસ્તદરક હાકિમ : ૭૬૭૬, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સૂદ ખાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “આદમી કા જાનબૂજ કર સૂદ કા એક દિરહમ ભી ખાના ૩૬ મરતબા ઝિના કરને સે ઝિયાદા સખ્ત ગુનાહ હૈ”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૨૧૪૫૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન હન્ગલા ؓ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી કદર અલ્લાહ કે નઝદીક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઇરશાદ ફરમાયા: “અગર દુનિયા કી કીમત અલ્લાહ કે નઝદીક મક્ખી કે પર કે બરાબર ભી હોતી, તો અલ્લાહ તઆલા કિસી કાફિર કો એક ઘૂંટ પાની ન પિલાતા”.

[તિર્મિઝી : ૨૨૨૦, અન સહલ બિન સઅદ ؓ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત સે અલ્લાહ કી દોસ્તી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(મોમિનીન સે કહા જાએગા) હમ દુનિયા કી ઝિંદગી મેં ભી તુમ્હારે રફીક થે ઔર આખિરત મેં ભી તુમ્હારે રફીક રહેંગે ઔર જન્નત મેં તુમ્હારે લિયે હર વો ચીઝ મૌજૂદ હોગી, જો તુમ્હારા દિલ ચાહેગા ઔર વહાં જો તુમ માંગોગે, વો તુમ કો મિલેગા. યે બખ્શને વાલે મેહરબાન કી તરફ સે બતૌરે મેહમાન નવાઝી કે હોગા”.

[સૂર-એ-હા મીમ સજ્દા : ૩૧ તા ૩૨]

નંબર (૯) : કુર્આન સે ઇલાજ

કુર્આન હર મઝાં કે લિયે શિક્ષા ઔર રહમત હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ:

﴿وَنَزَّلْنَا مِنَ الْقُرْآنِ مَآهُوَ شَفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾

તર્જમા: “હમ કુર્આન મેં એસી ચીઝેં નાઝિલ કરતે હૈં, જો ઇમાન વાલોં કે હક મેં શિક્ષા વ રહમત હૈં”.

[સૂર-એ-બની ઇસ્રાઈલ : ૮૨]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ લોગો! ઉસ રબ કી ઇબાદત કરતે રહો, જિસ ને તુમ્હે ઔર તુમ સે પેહલે લોગોં કો પૈદા કિયા, તાકે તુમ પરહેઝગાર બન જાઓ”.

[સૂર-એ-બકરહ : ૨૧]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૮ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઈસા عليه السلام કા
ઝિંદા આસ્માન પર ઉઠાયા જાના

હઝરત ઈસા عليه السلام ને બની ઇસ્રાઈલ કી ઇસ્લાહ કે લિયે શહર શહર ઔર ગાંવ ગાંવ ચલ કર અલ્લાહ કે દીન કો ફેલાવે કી જદો જહદ શુરૂ કી. આપ કી ઇસ દાવત સે મુહબ્બત વ અકીદત મેં દિન બ દિન ઈઝાફા હોને લગા. યહૂદી કૌમ ઇસ દાવત વ શોહરત કો અપને લિયે બડા ખતરા સમજને લગી, ઇસ લિયે ઉન્હોને બાદશાહે વક્ત કો અપના હમ ખયાલ બનાવે કે લિયે હઝરત ઈસા عليه السلام પર ઈલ્લામ લગાયા કે યે શપ્સ તૌરાત કો બદલ કર લોગોં કો બદ દીન બનાના ચાહતા હૈ, તો ઇસ મુશરિક બાદશાહ ને હઝરત મસીહ عليه السلام કો ગિરફતાર કર કે સૂલી પર ચઢાને કા હુકમ દે દિયા. એક મરતબા આપ عليه السلام અપને હવારિયોં (યાની અહલે ઈમાન) કે હમરાહ એક મકાન મેં જમા થે, તો કત્વ કે ઇરાદે સે યહૂદિયોં ને ઉસ ઘર કા મુહાસરા કર લિયા, સારે હવારી અપની જાન બચા કર ભાગે ઔર યહૂદિયોં ને અપને એક આદમી કો ઉન્હોં કેંદ કરને કે લિયે અંદર ભેજા, તો અલ્લાહ તઆલા ને પેહલે હી હઝરત ઈસા عليه السلام કો આસ્માન પર ઉઠા લિયા ઔર અંદર જાને વાલે શપ્સ કો હઝરત ઈસા عليه السلام કા હમ શકલ બના દિયા, યહૂદિયોં ને ધોકે મેં અપને હી આદમી કો મસીહ عليه السلام સમજ કર સૂલી પર ચઢા દિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ખત કી ઇતેલા દેના

હઝરત અલી عليه السلام કરમાતે હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુજે, ઝુબૈર ઔર મિકદાદ رضي الله عنه કો હુકમ દિયા કે તુમ રોઝ-એ-ખાખ તક જાઓ, વહાં એક ઔરત મિલેગી ઉસ કે પાસ એક ખત હૈ, ઉસ કો લે આઓ, યુનાંચે હમ તીનોં ઘોડે દોડાતે હુએ, ઉસ ઔરત કે પાસ પહુંચ ગએ ઔર ઉસ સે કહા: ખત નિકાલ! ઉસ ને કહા મેરે પાસ કોઈ ખત નહીં હૈ. હમ ને કહા: ખત નિકાલ વરના હમ તેરી સખ્ત તલાશી લેંગે, યુનાંચે મજબૂર હો કર ઉસ ને બાલોં કે જૂડે મેં સે ખત નિકાલ કર દિયા. ઇસ ખત મેં મક્કા કે મુશરિકોં કો રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી નકલ વ હરકત મેં આગાહ કિયા ગયા થા. [બુખારી: ૪૨૭૪, અન અલી عليه السلام]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

ચંદ બાતોં પર ઈમાન લાના ઝરૂરી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તક કોઈ બંદા ઇન ચાર બાતોં પર ઈમાન ન લાએ, તો વો મોમિન નહીં હો સકતા. (૧) ઇસ બાત કી ગવાહી દે કે અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ ઇબાદત કે લાઈક નહીં. (૨) ઇસ કી ભી ગવાહી દે કે મેં અલ્લાહ કા રસૂલ હૂં ઉસ ને મુજે હક કે સાથ ભેજા હૈ. (૩) મરને ઔર ફિર દોબારા ઝિંદા હોને કા યકીન રખે. (૪) તકદીર પર ઈમાન લાએ”.

[તિર્મિઝી: ૨૧૪૫, અન અલી عليه السلام]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ફૌરન ઇસ્તેખારા કરને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ કોઈ કામ ફૌરન દર પેશ હોતા, તો યે દુઆએ ઇસ્તેખારા પઢતે:

((اللَّهُمَّ خَيَّرْ بَيْنِي وَبَيْنَ الْخَيْرِ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ મુજે ખૈર અતા કરમા ઔર મેરે દિલ મેં ખૈર કી બાત ડાલ દે.

[તિર્મિઝી: ૩૫૧૬, અન અબી બક સિદીક رضي الله عنه]

ખુલાસા: ફોરન ઇસ્તેખારા કરના હો તો યે દુઆ પઢ કર દિલ કી તરફ મુતવજજેહ હો ઔર જો બાત દિલ મેં આએ ઉસ કો ઇખ્તિયાર કરે.

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

ગુનાહ સે તૌબા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ બંદા તૌબા કર લેતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા કિરામન કાતિબીન કો ઉસ કે ગુનાહ કો ભુલા દેતે હૈં ઔર ઉસ કે આઝા ઔર જવારિહ કો ભી ભુલા દેતે હૈં હતા કે ઝમીન કે ટુકડોં કો ભી અલ્લાહ તઆલા ભુલા દેતે હૈં યહાં તક કે વો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા સે ઇસ હાલ મેં મિલેગા કે ઉસ કે ખિલાફ અલ્લાહ તઆલા કી બારગાહ મેં કોઈ ગવાહ નહીં હોગા”. [તરગીબ: ૪૪૫૯, અન અનસ ૬]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

દિખલાવે કે લિયે ખર્ચ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(વો લોગ ભી અલ્લાહ તઆલા કો નાપસંદ હૈં) જો અપના માલ સિર્ફ લોગોં કો દિખાને કે લિયે ખર્ચ કરતે હૈં ઔર ન વો અલ્લાહ પર ઇમાન રખતે હૈં ઔર ન યૌમે આખિરત પર ઔર જિસ કા સાથી શૈતાન હો ગયા, તો સમજ લો કે વો બહુત હી બુરા સાથી હૈં”.

[સુર-એ-નિસા : ૩૮]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

નાફરમાનોં સે નેઅમતેં છીન લી જાતી હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “વો નાફરમાન લોગ છોડ ગએ, કિતને હી બાગ, ચશમે, ખેતિયાં, ઉમ્દા મકાનાત ઔર આરામ કે સામાન જિન મેં વો મઝે કિયા કરતે થે, ઇસી તરહ હુવા ઔર ઉસ સબ ચીઝોં કા વારિસ હમ ને એક દૂસરી કૌમ કો બના દિયા. ફિર ઉન લોગોં પર ન તો આસ્માન રોયા ઔર ન હી ઝમીન ઔર ન હી ઉન કો મોહલત દી ગઈ”.

[સુર-એ-હુખાન : ૨૫ તા ૨૯]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખિયોં કા સબ સે હલકા અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અહલે દોઝખ મેં સબ સે હલકા અઝાબ ઉસ શખ્સ કો હોગા જિસ કી દોનોં જૂતિયાં ઔર ઉસ કી ડોરિયાં આગ કી હોંગી, જિસ કી વજહ સે ઉસ કા દિમાગ હાંડી કી તરહ ખૌલતા હોગા; વો સમજેગા કે મુજે હી સબ સે ઝિયાદા અઝાબ હો રહા હૈ, હાલાંકે ઉસે હી સબ સે હલકા અઝાબ હો રહા હોગા”.

[મુસ્લિમ : ૫૧૭, નોમાન બિન બશીર ૬]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ગાય કે દૂધ કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ગાય કા દૂધ ઇસ્તેમાલ કિયા કરો, ક્યોંકિ વો હર કિસ્મ કે પૌદોં કો ચરતી હૈ (ઇસ લિયે) ઉસ કે દૂધ મેં હર બીમારી સે શિફા હૈ”.

[મુસ્તદરક : ૮૨૨૪, અન ઇબ્ને મસજીદ ૬]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઇલ્મે વરાસત સીખો ઔર દૂસરોં કો ઇસ કી તાલીમ દો, ક્યોંકિ યે આધા ઇલ્મ હૈ, યે (ઇલ્મ) ભુલા દિયા જાએગા. ઉમ્મત સે સબ સે પેહલે ઇસી (ઇલ્મ) કો ઉઠાયા જાએગા”.

[ઇબ્ને માજ : ૨૭૧૯, અન અબી સઈદ ખુદરી ૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૯ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઈસા ઈસા ઈસા કા આસ્માન સે ઉતરના

હઝરત ઈસા ઈસા આસ્માન પર જિંદા હૈં. વો કયામત કે કરીબ દો ફરિશ્તોં કે કંધોં પર સહારા લગાએ દિમશક કી જામે મસ્જિદ કે મશરિકી મિનારે પર ઉતરેંગે, લોગ આપ કો સીડી કે ઝરિયે નીચે ઉતારેંગે, અસર કી નમાઝ ઈમામ મેહદી કે પીછે અદા કરેંગે ઔર સલીબ કો તોડ કર શિર્ક કી જડ ખત્મ કર કે ઈસાઈયોં કે ઈસ બાતિલ અકીદે કી તરદીદ કરેંગે, કે ઈસા ઈસા સૂલી પર ચઢ કર પૂરી કૌમ કે ગુનાહોં કા કફકારા બન ગએ હૈં. ઉસ કે બાદ ખિન્જીર કો કતલ કરેંગે. ઔર મુસલમાનોં કા લશ્કર લે કર દજાલ કો કતલ કરને કે લિયે નિકલેંગે. ઉસ વક્ત વો બૈતુલ મકિદસ કા મુહાસરા કિયે હુએ હોગા. વો હઝરત ઈસા ઈસા કો દેખતે હી જાન બચા કર ભાગેગા. મગર આપ ઉસ કો બૈતુલ મકિદસ કે કરીબ “બાબે લુદ” પર કતલ કર કે પૂરી દુનિયા મેં અદલ વ ઈન્સાફ કાયમ કર દેંગે. જિસ કી વજહ સે માલ વ દૌલત કી કસરત હો જાએગી, સુલ્મ વ સિતમ કા ઐસા ખાત્મા હો જાએગા કે ભેડિયા ઔર બકરી એક ઘાટ પર પાની પિયેંગે. આપ શરીઅતે મુહમ્મદિયા કે મુતાબિક જિંદગી ગુઝારેંગે, શાદી કે બાદ ઔલાદ ભી હોગી, તકરીબન ચાલીસ સાલ દુનિયા મેં જિંદા રહ કર વફાત પાએંગે, ઇસ્લામી અહકામ કે મુતાબિક તજહીઝ વ તક્ફીન હોગી ઔર મદીના મુનવ્વરા મેં હુઝૂર ઈસા કે પેહલૂ મેં દફન હોંગે.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

ઝમીન કી કશિશ

અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે સિર્ફ દો દિન મેં ઝમીન બનાઈ, ઈસ કે ઔર ફિઝા કે દરમિયાન એક હદ તક ઝમીન કી કશિશ રખી હૈ, જિસ કી વજહ સે ઝમીન હર ચીઝ કો અપની તરફ ખીંચતી હૈ, મગર ઈસ કશિશ કે અંદર ખાસ તવાઝુન રખા ગયા હૈ કે ન હર ચીઝ કો અપને અંદર જઝબ કર સકે ઔર ન ઈસ તરહ આઝાદ છોડ દે કે ફિઝા મેં ચલી જાએ, આખિર મુનાસિબ અંદાઝ મેં ઝમીન કે અંદર હર ચીઝ કો અપની તરફ ખીંચને કી સલાહિયત કિસ ને પૈદા કી, બિલાશુબા અલ્લાહ તઆલા હી ને અપની કુદરત સે ઈસ કે અંદર ચે કશિશ રખી હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

વાલિદૈન કે સાથ એહસાન કા મામલા કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ્હારે રબ ને ફૈસલા કર દિયા હૈ કે અલ્લાહ કે અલાવા કિસી ઔર કી ઇબાદત ન કરો ઔર વાલિદૈન કે સાથ એહસાન કા મામલા કરો”. [સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ : ૨૩] ફાયદા: માં બાપ કી ખિદમત કરના ઔર ઉન કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

હર અચ્છે કામ કો દાહની તરફ સે કરના

હઝરત આઈશા રાઝી અલ્લાહુ અન્હા ફરમાતી હૈં: રસુલુલ્લાહ રસૂલ કો જૂતા પહનના, કંધી કરના, તહારત હાસિલ કરના ઔર અપને તમામ (અચ્છે) કામોં કો દાહની તરફ સે શુરૂ કરના પસંદ થા.

[બુખારી: ૧૬૮]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત**મોમિનીન કે લિયે મગફિરત માંગના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ મોમિન મર્દ ઔર મોમિન ઔરતોં કે લિયે મગફિરત તલબ કરતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે હર મોમિન મર્દ ઔર મોમિન ઔરત કે ઇવજ એક નેકી લિખ દેતે હૈ”.

[તબરાની કી મુસ્નદિશામિયીન : ૨૧૦૯, ઉબાદા બિન સામિત ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં**કિસી કી ઝમીન ના કહ લેના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને કિસી કી નાજાઈઝ તૌર પર મામૂલી સી ઝમીન લી, તો ઉસ કી સાતોં ઝમીન કા તૌક પહનાયા જાએગા, ઔર ઉસ કી ફરાઈઝ વ નવાફિલ ઇબાદતેં કબૂલ ન હોંગી (કે જિસ કે બદલે ઉસ કે ગુનાહ માફ હો જાએ)”.

[તબરાની ફિલ ઔસત : ૫૩૦૬, અન સઅદ બિન અબી વક્કાસ ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં**દુનિયા કી મિસાલ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેરા દુનિયા સે કોઈ વાસ્તા નહીં, મેરી ઔર દુનિયા કી મિસાલ તો બિલ્કુલ ઉસ મુસાફિર કી સી હૈ, જો (સપ્ત ગર્મો મેં) કિસી પેડ કે સાએ મેં આરામ કરે ઔર ફિર ઉસે છોડ કર ચલ દે”.

[તિર્મિઝી : ૨૩૭૭, અન ઇબ્ને મસગીદ ﷺ]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં**કાફિર લોગ અઝાબ કી તસદીક કરેંગે**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “વો દિન કાબિલે ઝિક હૈ કે જિસ દિન કાફિર લોગ દોઝખ કે સામને લાએ જાએંગે (ઔર પૂછા જાએગા) ક્યા પે દોઝખ ઔર ઉસ કા અઝાબ બરહક નહીં? વો જવાબ દેંગે: ઐ હમારે રબ! હાં પે બિલ્કુલ બરહક હૈ. ઈરશાદ હોગા: તો અબ અપને કુફ કે બદલે ઇસ અઝાબ કા મઝા ચખો”.

[સૂર-એ-અહકાફ : ૩૪]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ**યુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ મેં સે જબ કોઈ સોતા હૈ તો હર એક કી ગુદી પર શયતાન તીન ગિર્હે લગાતા હૈ ઔર હર ગિરહ પર કેહતા હૈ : રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. જબ વો બેદાર હોતા હૈ ઔર અલ્લાહ કા નામ લેતા હૈ તો એક ગિરહ ખુલ જાતી હૈ, ફિર વુજૂ કરતા હૈ તો દૂસરી ગિરહ ખુલ જાતી હૈ ઔર નમાઝ પઢ લેતા હૈ તો સારી ગિરહે ખુલ જાતી હૈ, યુનાંચે વો સુબહ કે વક્ત યુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ ઔર ખુશ મિઝાજ હોતા હૈ, વરના મનૂસ ઔર સુસ્ત રેહતા હૈ.

[મોઅત્તા ઇમામ માલિક : ૬૦૫, અન અબી હુરયરહ ﷺ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઇમાન વાલો! ઇન્સાફ પર મઝબૂતી સે કાઈમ રહો, ઔર અલ્લાહ તઆલા કે લિયે સચ્ચી ગવાહી દો, અગરચે ગવાહી ખુદ તુમ્હારે માં બાપ યા રિશ્તેદારોં કે ખિલાફ હી ક્યોં ન હો”.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૩૫]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૦ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

અસહાબુલ કરિયા (બસ્તી વાલે)

સુર-એ-યાસીન મેં અલ્લાહ તઆલા ને લોગોં કી ઈબરત કે લિયે એક બસ્તી વાલોં કા તઝકિરા કિયા હૈ, ઉન લોગોં કે દરમિયાન સે શિર્ક વ કુફ્ર ઔર શર વ ફસાદ કો દૂર કરને ઔર ઉન કી હિદાયત વ રહનુમાઈ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને પેહલે દો પૈગમ્બરોં કો ભેજા, મગર બસ્તી વાલોં ને નહીં માના ઔર ઉન કી દાવત કો હુકરા દિયા. અલ્લાહ તઆલા ને એક ઔર પૈગમ્બર કો ઉન કે સાથ કર દિયા. તીનોં પૈગમ્બરોં ને વહાં કે રહને વાલોં કો યકીન દિવાયા કે હમ અલ્લાહ કે પૈગમ્બર ઔર રસૂલ હૈં, મગર ઉસ પર ભી ઉન લોગોં ને નહીં માના, મઝાક ઉડાને લગે ઔર માર ઝાલને કી ધમકી દેને લગે. ઐસી હાલમ મેં બસ્તી કે કિનારે પર રહેને વાલે એક નેક આદમી ને આકર કહા કે ઐ મેરી કૌમ કે લોગો! અલ્લાહ કે ઉન પૈગમ્બરોં કી બાત કો માનો જો તુમ્હે હક કી રાહ દિખાતે હૈં ઔર મેં ઉસી એક ખાલિક વ માલિક કી ઈબાદત કરતા હૂં, જિસ ને હમેં પૈદા કિયા ઔર મરને કે બાદ ઉસી કી તરફ લૌટ કર જાના હૈ. લેકિન ઉન કી બાત માનને કે બજાએ ગુસ્સે મેં આકર કૌમ ને ઉન્હેં શહીદ કર ડાલા, અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ નેક આદમી કો ઉન કી ઈમાની જુરઅત ઔર પૈગમ્બરોં કી તસ્દીક કી વજહ સે જન્નત અતા કી. વો ઈસ પાકીઝા મકામ કો દેખ કર કેહને લગા કે કાશ! મેરી કૌમ અલ્લાહ કી અતા કરદા ઈન ને અમતોં કો દેખ લેતી. ફિર જબ કૌમ કે લાગોં ને ઉન પૈગમ્બરોં કી નાફરમાની કી ઔર જુલ્મ વ સિતમ મેં હદ સે બઢ ગએ, તો અલ્લાહ તઆલા ને અઝાબ નાઝિલ કિયા ઔર એક હોલનાક ચીખ ને પૂરી કૌમ કો હવાક કર દિયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

જૌ મેં બરકત

હઝરત નૌફલ બિન હારિસ ؓ ને શાદી કે સિલસિલ મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે મદદ ચાહી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક ઔરત સે આપ કા નિકાહ કર દિયા, હઝરત નૌફલ ؓ ને (બતૌર મહર) કોઈ ચીઝ તલાશ કી; મગર ઉન કો નહીં મિલ સકી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અબૂ રાફે ઔર અબૂ ઐયૂબ (દો સહાબી) કો અપની ઝિરહ એક યહુદી કે પાસ તીસ સાઅ જૌ કે બદલે ગિરવી રખને ભેજા, યુનાંચે વો લોગ જૌ લે કર આએ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને વો જૌ હઝરત નૌફલ ؓ કો દિયે, હઝરત નૌફલ ؓ ઔર ઉન કી બીવીને આપે સાલ તક ઉસ મેં સે ખાયા ઔર ફિર ઉસ કો નાપ લિયા, તો વો ઉતને હી થે, જિતને શુરૂ મેં થે, તો હઝરત નૌફલ ؓ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સામને ઉસ કા ઝિક કિયા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: અગર તુમ ઉસ કો ન નાપતે, તો ઉસ મેં સે પૂરી ઝિંદગી ખાતે રેહતે.”

[મુસ્તદરક : ૫૦૭૫]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

સજદ-એ-તિલાવત અદા કરના

હઝરત ઈબ્ને ઉમર ؓ ફરમાતે હૈં: “હુઝૂર ﷺ હમારે દરમિયાન સજદે વાલી સૂરહ કી તિલાવત ફરમાતે, તો સજદા કરતે ઔર હમ લોગ ભી સજદા કરતે, યહાં તક કે હમ મેં સે બાઝ કો અપની પેશાની રખને કી જગહ નહીં મિલતી.”

[બુખારી : ૧૦૭૫]

નોટ : સજદે વાલી આયત તિલાવત કરને કે બાદ, તિલાવત કરને વાલે ઔર સુનને વાલે પર સજદા કરના વાજિબ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

ઔલાદ કે લિયે દુઆ કરના

અગર કિસી કો ઔલાદ ન હો, તો ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે:

﴿رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ﴾

તર્જમા: એ મેરે પરવરદિગાર! મુજે અકેલા મત છોડિયે और आप तो सब से बेहतर वारिस हूँ.

[સૂર-એ-અખિયા: ૮૯]

નંબર ૫: એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ગુનાહોં સે તૌબા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા રાત કો અપના હાથ ફેલાતા હૈ, તાકે દિન કે ગુનહગાર તૌબા કરલે, और દિન કો હાથ ફેલાતા હૈ તાકે રાત કે ગુનહગાર તૌબા કર લે. ये सिलसिला (क्यामत के करीब) मगरिब से सूरज तुलू होने तक जारी रहेगा”.

[મુસ્લિમ: ૬૮૮૯, અન અબી મૂસા અશઅરી ૬]

નંબર ૬: એક ગુનાહ કે બારે મેં

દીન કે ખિલાફ સાજિશ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઇન ખયાનત કરને વાલે લોગોં કી હાલત યે હૈ કે લોગોં સે તો પરદા કરતે હૈં और अल्लाह तआला से नहीं शरमाते, जब के अल्लाह तआला उस वक्त भी उन के पास होता है, जब ये रात को ऐसी बातों का मशवरा करते हैं जिन को अल्लाह तआला पसंद नहीं करता और अल्लाह तआला उन की तમાम कारवायों को જાનતા હૈ”.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૦૮]

નંબર ૭: દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ઝિંદગી ખેલ તમાશા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ये दुनिया की जिंदगी तो सिर्फ खेल तमाशा है, अगर तुम अल्लाह पर ईमान रभोगे और तकवा ईप्तिયार करोगे, तो वो तुम को तुम्हारा अज व सवाब अता करमाओगा और तुम से तुम्हारा माल तलब नहीं करेगा”.

[સૂર-એ-મુહમ્મદ: ૩૬]

નંબર ૮: આખિરત કે બારે મેં

દોઝખ કા દરખ્ત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “अगर जस्कुम (जो जहन्नम का एक दरख्त है, इन्तिहाई कड़ा है) का एक कतरा भी दुनिया में टपका दिया जाये, तो उस की कड़ाहट की वजह से तमाम दुनिया वालों का खाना मुशकिल हो जाये, तो अब बताओ उस जहन्नमी का क्या हाल होगा, जिस की पुराक ही जस्कुम होगी”.

[તિર્મિઝી: ૨૫૮૫, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ૬]

નંબર ૯: તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

તલબીના સે ઇલાજ

હઝરત આઈશા ૬ બીમાર કે લિયે તલબીના તૈયાર કરને કા હુકમ દેતી થીં और फरमाती थीं કે मैं ने हज़ूर ॥ को फरमाते हुये सुना કે “तलबीना बीमार के दिल को सुकून पहुंचाता है और रंज व गम को दूर करता है”.

[બુખારી: ૫૬૮૯]

ફાયદા: જૈ (બર્લા) કો ફૂટ કર દૂધ મેં પકાને કે બાદ મિઠાસ કે લિયે ઉસ મેં શહદ ડાલા જાતા હૈ; ઉસ કો તલબીના કેહતે હૈં.

નંબર ૧૦: નબી ૬ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ऐ मुसलमान औरतो! कोई पड़ोसन अपनी पड़ोसन के लिये उदिया देने को हकीर न समझे प्याह वो બકરી કા ખુર હી ક્યોં ન હો”.

[બુખારી: ૨૫૬૬, અન અબી હુરૈરા ૬]

ખુલાસા: પડોસિયોં કો આપસ મેં હદિયા દેતે લેતે રેહના ચાહિયે और कोई किसी चीज़ को लेने देने में हकीर न समझे.

सिई पांय मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

११ रबीउल अव्वल

नंबर १ : ईस्वाभी तारीफ

कौमे सभा

यमन में दो पहाड़ों के दरमियान मआरिब नामी शहर में “कौमे सभा” आबाद थी, यहाँ के बादशाहों ने उन दोनों पहाड़ों के दरमियान एक निहायत मजबूत बंद (उम) बनवाया था, जो “सदे मआरिब” के नाम से मशहूर था. ये बंद शिमाव व जुनूब दोनों तरफ पहाड़ों से आने वाले पानी को रोक रખता था, ईस पानी की वजह से उस के दाइलहुकूमत शहर मआरिब के दोनों ज़ानिब तकरीबन तीन सौ मुरब्बा भील तक ખूब सूरत बागात, हरी ભरी ખेतियां, कदम कदम पर ખुशबूदार ફूल और उम्दा उम्दा मेवों के दरખ्त लगे हुअे थे, कौमे सभा एक ज़माने तक अल्लाह के अलक़ाम पर अमल करती रही, मगर फिर वो उन नेअमतों में पड़ कर एक अल्लाह को ભूल गઈ और कुर्फ व नाकरमानी में मुખ्तला हो गઈ, अल्लाह तआला ने उन की ईस्वाह के लिये मुतअदद अज़ियाओ किराम को भेजा, लेकिन उन लोगों ने किसी नबी की दावत को कबूल नहीं किया और गुमराही और अल्लाह तआला की नाकरमानी में बढ़ती यली गઈ, बिखआबिर अल्लाह तआला ने उन लोगों पर अज़ाब नाज़िल किया और जिस मजबूत बंद (उम) पर उन्हें बड़ा नाज़ था, उस को तोड़ कर पूरे शहर, बागात और ખेतों को बरबाद कर दिया. अल्लाह तआला ने कुर्आन में उन का तज़क़िरा करते हुअे फ़रमाया: “हम ने (उन लोगों के) कुर्फ व नाकरमानी का ये बदला दिया और हम कुर्फ व नाकरमानी का ईसी तरह बदला दिया करते हैं.” [सूर-अ-सभा: १७]

नंबर २ : अल्लाह की कुदरत

जानदारों के ज़िस्म में ज़ेड़

अल्लाह तआला ने तमाम जानदारों के अंदर मुफ्तख़िफ़ ज़ेड़ बनाअे हैं, ખુद ईन्सान के ज़िस्म में भी बहुत से ज़ेड़ हैं जिन की वजह से यलने, फिरने, उठने, बैठने में बड़ी सइलत होती है, अगर ये ज़ेड़ न होते तो हमें यलने फिरने में बड़ी परेशानी होती. जब कभी ईन्सान के ज़िस्म की कोई हड़ी टूट जाती है तो उस को तक्वीफ़ के साथ साथ उस नेअमत की कदर माख़ूम होती है. वाकई अल्लाह तआला ने जानदारों के ज़िस्म में मुफ्तख़िफ़ ज़ेड़ बना कर बड़ा की अेहसान किया है. ये सभ अल्लाह की कुदरत ही की कारीगरी है.

नंबर ३ : एक इर्ज़ के बारे में

बाजमात ईशा और इजर की नमाज़ पढ़ना

रसूलुल्लाह ﷺ ने फ़रमाया: “जो शप्स ईशा की नमाज़ जमात के साथ पढ़े गोया उस ने आधी रात ईबादत की और जो इजर की नमाज़ जमात से पढ़ ले गोया उस ने सारी रात ईबादत की”.

[मुख़िख़ : १४८१, अन उस्मान बिन अफ़फ़ान]

नंबर ४ : एक सुन्नत के बारे में

पाने में औब न लगाना

हज़रत अबूहुरैरा ने फ़रमाया: “रसूलुल्लाह ﷺ पाने में औब न लगाते; अगर याहते, तो उस को प्या लेते और अगर उस को नापसंद फ़रमाते, तो छोड़ देते.” [ख़ुआरी: ५४०८]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

અપને અઝીઝ કી વફાત પર સબ્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ કે જબ મੈં અપને કિસી મોમિન બંદે સે દુનિયા વાલોં મેં સે ઉસ કા કોઈ અઝીઝ લે લેતા હૂં ઔર વો સબ્ર કરતા હૈ, તો ઉસ કે લિયે સિવાએ જન્નત કે મેરે પાસ કોઈ અજ નહીં હૈ”.

[બુખારી : ૬૪૨૪, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

વાલિદૈન કી નાફરમાની કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હર ગુનાહ કી સજા કો અલ્લાહ ચાહે તો ક્યામત કે દિન તક મોઅખ્ખર કરતા હૈ સિવાએ વાલિદૈન કી નાફરમાની કી સજા, કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી સજા મૌત સે પેહલે દુનિયા હી મેં ચખા દેતા હૈ”.

[મુસ્તદરક : ૭૨૬૩, અન અબી બકત ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

ઈન્સાનોં કી હિર્સ વ લાલચ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર આદમી કે પાસ માલ વ દૌલત કી દો વાદિયાં હોં, તો વો તીસરે કી તલાશ મેં રહેગા ઔર આદમી કા પેટ તો બસ કબ્ર કી મિટ્ટી હી ભર સકતી હૈ”.

[બુખારી : ૬૪૩૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્નત મેં કૌન જાએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ બગૈર દેખે અલ્લાહ સે ડરતા હોગા ઔર રૂજૂઅ હોને વાલા દિલ લે કર હાઝિર હોગા, (ઉન સે કહા જાએગા કે) તુમ જન્નત મેં સલામતી કે સાથ દાખિલ હો જાઓ, યે હમેશા રહેને વાલા દિન હૈ, ઉન કે લિયે વો સબ કુછ હોગા જો વો ચાહુંગે” . [સૂર-એ-કાફ : ૩૩ તા ૩૫]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

મેઅદે કી સફાઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અનાર કો ઉસ કે અંદરૂની છિલકે સમેત ખાઓ, ક્યોંકિ યે મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૨૨૭૨૬, અન અલી ﷺ]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કથિમ રહ. ફરમાતે હૈં કે અનાર જહાં મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ, વહીં પુરાની ખાંસી કે લિયે ભી બડા કાર આમદ ફલ હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ સે ડરતે રહો ઔર સીધી સચ્ચી બાત કિયા કરો (ઐસા કરોગે તો) અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કામ સંવાર દેગા ઔર તુમ્હારે ગુનાહ બખ્ષા દેગા ઔર જિસ ને અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસ કે રસૂલ કા કેહના માના, તો ઉસ ને બડી કામચાબી હાસિલ કર લી”.

[સૂર-એ-અહઝાબ : ૭૦ તા ૭૧]

सिई पांय मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

१२ रबीउल अव्वल

नंबर १ : ईस्लामी तारीफ

असहाबुल जन्नाह (भाग वाले)

कुर्आन करीम की सूर-ओ-कलम में एक भाग वाले का तजक़िरा आया है। ये यमन के एक धर्मात्मा "जैरान" का रेहने वाला था। अल्लाह तआला ने उस को भूज माल व दौलत से नवाजा था, उस के पास एक बहुत बड़ा भाग था। अपनी पैदावार का बड़ा हिस्सा गरीबों और मिसकीनों पर भर्खर दिया करता था। अपने घर वालों का सालाना भर्खर निकाल कर बाकी माल अल्लाह तआला की राह में सद्दका कर दिया करता था। जब उस नेक आदमी का इन्तेकाब हो गया, तो उस के लड़कों ने कहा के हमारा बाप तो बहुत बेवकूफ था के अपनी दौलत गरीबों पर लुटा देता था, हम औसा नहीं करेंगे और बिस्कुल अंधेरे में कल तोड़ने भाग में जाओगे, ताके को ईज्जतमंद आकर हम को तंग न कर सके। अभी उन्होंने ये फैसला किया ही था के अल्लाह तआला ने उन के भाग और भेतों को तोज और गर्म हवा के जरिये रात ही में जला कर राख कर दिया। जब उन लोगों ने वहां पहुंच कर भाग और भैती की ये हालत देखी, तो अफसोस करते रह गये और अपने भुरे फैसले पर बहुत शर्मिंदा हुये। बिवाशुभा गरीबों और मिसकीनों का हक न देने वालों और भुदा की राह में भर्खर न करने वालों के साथ अल्लाह तआला का औसा ही मामला हुवा करता है।

नंबर २ : हुजूर ﷺ का मोअजिजा

एक अवकिया सोने की बरकत

हजरत सलमान फारसी ﷺ फरमाते हैं: जब मुझे रसूलुल्लाह ﷺ ने मेरा करजा अदा करने के लिये सोना दिया, तो मैं ने कहा: या रसूलुल्लाह! इतने से मेरा कैसे पूरा होगा? तो रसूलुल्लाह ﷺ ने उस को बोसा दिया और फिर मुझे दिया और फरमाया: जाओ, अल्लाह तआला इस से तुम्हारा करजा अदा कर देगा। हजरत सलमान फरमाते हैं के मैं वो ले कर गया और उस में से वजन कर के देता रहा, यहां तक के मैं ने उस से यावीस गिडिया अदा कर दिया।

[बैहकी बी हवा इब्निनुबुव्वह : ४१८, अन सलमान ﷺ]

नोट: एक अवकिया तकरीबन यावीस दिरहम के बकर्र होता है, जो तकरीबन सवा तीन तोले से कुछ ज़ियादा होगा।

नंबर ३ : एक फर्ज के बारे में

परदा करना फर्ज है

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: "(औ औरतो!) तुम अपने घरों में ठेहरी रहा करो और दौरे जासिलियत की तरह बे परदा मत फिरो"।

[सूर-ओ-अहजाब : ३३]

भुलासा : तमाम मुसलमान औरतों के लिये ज़रूरी है, के जब किसी शदीद ज़रूरत के तहत घर से निकलें, तो अच्छी तरह बदन और चेहरे को ढांक कर परदे का जयाल रખते हुये बाहर जायें; क्योंकि परदा करना तमाम औरतों पर फर्ज है।

नंबर ४ : एक सुन्नत के बारे में

जहन्नाम के अजाब से बचने की दुआ

दोज़ाब के अजाब से बचने के लिये इस दुआ का अहतेमाम करना चाहिये, ये नेक बंदों की दुआ है, जो दोज़ाब के अजाब से बचने के लिये पढ़ा करते थे:

﴿رَبَّنَا اضْرِبْ عَنَّا عَبْدًا بَجَهَنَّمَ ۖ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ۖ إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا﴾

તર્જમા: ઐ હમારે રબ! હમ સે જહન્નમ કા અઝાબ દૂર રખ, ક્યોંકિ ઉસ કા અઝાબ પૂરી તબાહી મચાને વાલા હૈ (ઔર) બેશક જહન્નમ બુરા ઠિકાના ઔર બુરી જગહ હૈ. [સૂર-એ-કુરકાન : ૬૫ તા ૬૬]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

આંખો કી બીનાઈ ચલે જાને પર સબ્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ જબ મૈં અપને કિસી બંદે કો ઉસ કી દો મહબૂબ ચીઝોં કી આઝમાઈશ મૈં ડાલતા હૂં ઔર વો સબ્ર કરતા હૈ, તો મૈં ઉન દો મહબૂબ ચીઝોં કે બદલે ઉસે જન્નત અતા કરતા હૂં”. દો મહબૂબ ચીઝોં સે મુરાદ દોનોં આંખેં હૈં. [બુખારી : ૫૬૫૩, અન અનસઃ ૬]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મુરતદ કી સજા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મૈં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યકીનન જો લોગ ઈમાન લાએ, ફિર કાફિર હો ગએ, ફિર ઈમાન લાએ, ફિર કાફિર હો ગએ, ફિર અપને કુફ મૈં બઢતે હી ચલે ગએ, તો ઐસે લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા હરગિઝ નહીં બખ્શોગા ઔર ઉન કો સીધી રાહ ભી નહીં દિખાએગા”. [સૂર-એ-નિસા : ૧૩૭]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા હી કો અપના મક્સદ બનાને વાલે

કુર્આન મૈં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “આપ ઐસે શખ્સ સે અપના ખયાલ હટા લીજિયે, જો હમારી નસીહત સે મુંહ મોઝ લે ઔર દુનિયાવી ઝિંદગી કે અલાવા ઉસ કા કોઈ મક્સદ ન હો, ઉન લોગોં કે ઈલ્મ કી પહુંચ યહીં તક હૈ (યાની વો લોગ સિફ ઈસી દુનિયા કી ચીઝોં કે બારે મૈં જાનતે હૈં ઔર ઈસી દુનિયા હી કો મક્સદ બના રખા હૈ)”. [સૂર-એ-નજમ : ૨૯ તા ૩૦]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કમ અઝાબ વાલા દોઝખી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અહલે જહન્નમ મૈં સબ સે કમ અઝાબ મૈં વો આદમી હોગા જિસ કે કદમોં કે ઉઠે હુએ તલવોં કે નીચે દો અંગારે હોંગે, જિસ સે ઉસ કા દિમાગ ઈસ તરહ ખીલેગા જિસ તરહ તાંબે કી ગરમ પાની વાલી હંડિયા ખીલતી હૈ”. [બુખારી : ૬૫૬૨, અન નોમાન બિન બશીરઃ ૬]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઝમ ઝમ કે ફ્વાઈદ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ ને ઝમ ઝમ કે બારે મૈં ફરમાયા: “યે એક મુકમ્મલ ખોરાક ભી હૈ ઔર બીમારિયોં કે લિયે શિકા બખ્શ ભી હૈ”. [બિહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૩૯૭૩]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “માલ ખર્ચ કરો ઔર માલ કો ઝખીરા ન કરો! વરના અલ્લાહ તઆલા તુમ સે રિઝક કો રોક લેગા ઔર લોગોં સે માલ કો રોક કર ન રખો! વરના અલ્લાહ તઆલા તુમ સે રિઝક કો રોક લેગા”. [બુખારી : ૨૫૯૧, અન અસમાઃ ૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૩ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

યાજૂજ વ માજૂજ

કુર્આને કરીમ કે સૂર-એ-કહફ મેં “યાજૂજ વ માજૂજ” કા તઝકિરા હૈ. યે લોગ આમ ઈન્સાનોં કી તરહ હઝરત નૂહ عليه السلام કી ઔલાદ મેં સે હૈ. યે બડે જંગજૂ ઔર તાકતવર થે. અપની પડોસી કીમોં પર હમલે કરતે રેહતે, ઉન કે ઘરોં કો તબાહ કરતે, કીમતી ચીજોં લૂટ લેતે ઔર કતલ વ ગારત ગિરી કરતે થે. ઈન્હી લોગોં કે કિતના વ ફસાદ સે હિફાઝત કે લિયે જુલકરનૈન ને એક મઝબૂત દીવાર બનાઈ થી. એક હદીસ મેં આયા હૈ કે કયામત કે કરીબ જબ હઝરત ઈસા عليه السلام મુસલમાનોં કો લે કર કોહે તૂર પર ચલે જાએંગે, તો અલ્લાહ તઆલા યાજૂજ વ માજૂજ કો ખોલ દેંગે. ઔર વો તેજી કે સાથ નિકલને કે સબબ બુલંદી સે ફિસલતે હુએ દિખાઈ દેંગે, ઉન મેં સે પેહલે લોગ “બહીર-એ-તબરિયા” સે ગુંઝરેંગે, તો સારે પાની કો પી કર દરિયા કો ખુશ્ક કર દેંગે. ફિર હઝરત ઈસા عليه السلام ઔર મુસલમાન અપની તકલીફ દૂર કરને કે લિયે અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કરેંગે. અલ્લાહ તઆલા ઉન કી દુઆ કબૂલ ફરમાએંગે ઔર ઉન લોગોં પર વબાઈ સૂરત મેં એક બીમારી ભેજેંગે ઔર થોડી દેર મેં યાજૂજ વ માજૂજ સબ હલાક હો જાએંગે.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

હોંટ

અલ્લાહ તઆલા ને હમેં નરમ વ નાઝુક દો હોંટ અતા ફરમાએ, જિન કી હરકત સે હમેં બાત કરને મેં મદદ મિલતી હૈ, બગૈર કિસી સિંગ કે હરકત કરતે રેહતે હૈ, ઉન કે ઝરિયે હમેં ઠંડી ઔર ગરમ ચીજોં કા પતા ચલતા હૈ ઔર ઉન કે બંદ હોને કી હાલત મેં મુંહ કી હિફાઝત રેહતી હૈ. અગર યે હોંટ ન હોતે તો મુંહ કે અંદર ગર્દ ગુબાર, મચ્છર, મકિખયાં દાખિલ હો કર મુખ્તલિફ બીમારિયાં પૈદા હો જાતી, ઔર ઈન્સાન દેખને મેં બડા બદશકલ માલૂમ હોતા, મગર અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત વ હિકમત સે હોંટ બના કર હમ પર બડા એહસાન કિયા હૈ. ઈસ બાત કા ઝિક્ર અલ્લાહ ને ફરમાયા હૈ: **وَمَا يَكْفُرُ الْإِنْسَانُ لِمَ لَا يَفْقَهُ** ને ઈન્સાન કે લિયે એક ઝબાન ઔર દો હોંટ બનાએ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

વારિસીન કે દરમિયાન મીરાસ તકસીમ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “માલ (વરાસત) કો કિતાબુલ્લાહ કે હુક્મ કે મુતાબિક હક વાલોં કે દરમિયાન તકસીમ કરો”.

[મુશ્વિમ : ૪૧૪૩, અન ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

ફાયદા: અગર કિસી કા ઈત્તેકાલ હો જાએ ઔર ઉસ ને માલ છોડા હો, તો ઉસ કો તમામ હક વાલોં કે દરમિયાન તકસીમ કરના વાજિબ હૈ, બગૈર કિસી શરઈ ઉઝ્ર કે કિસી વારિસ કો મહરૂમ કરના યા અલ્લાહ તઆલા કે બનાએ હુએ હિસ્સે સે કમ દેના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર ૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

હદિયા કબૂલ કરના

હઝરત આઈશા રઝી ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ હદિયા કબૂલ ફરમાતે થે ઔર ઉસ કા બદલા ભી દિયા કરતે થે. [બુખારી : ૨૫૮૫]

નંબર ૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

તકલીફ પર સબ્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “મુસલમાન કો જો થકાવટ બીમારી, ગમ, દુઃખ યા તકલીફ પહુંચતી હૈ, પહાં તક કે કાંટા જો ઉસે ચુભતા હૈ અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે બદલે ઉસ કે ગુનાહ માફ ફરમા દેતા હૈ”.

[બુખારી : ૫૬૪૧, અન અબી સઈદ વ અબી હુરૈરા રઝી]

નંબર ૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બિલા શરઈ ઉઝ્ર કે શૌહર સે તલાક માંગના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “જો ઔરત બિલા કિસી ઉઝ્ર કે અપને શૌહર સે તલાક કા મુતાલબા કરે ઉસ પર જન્નત કી ખુશબૂ હરામ હૈ”.

[અબૂ દાવુદ : ૨૨૨૬, અન સૌબાન રઝી]

નંબર ૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા માલ ફિતના હૈ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “હર ઉમ્મત કે લિયે એક ફિતના હોતા હૈ ઔર મેરી ઉમ્મત કા ફિતના માલ હૈ”.

[તિર્મિઝી : ૨૩૩૬, અન કઅબ બિન અયાઝ રઝી]

નંબર ૮) : આબિરત કે બારે મેં

કયામત કા હોલનાક મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ કયામત કાયમ હોગી, ઉસ કા જુટલાને વાલા કોઈ ન હોગા, વો કિસી કો પસ્ત ઔર કિસી કો બુલંદ કર દેગી, ઔર જબ ઝમીન કો સખ્ત ઝલઝલા આએગા ઔર પહાડ બિલ્કુલ રેઝા રેઝા કર દિયે જાએંગે, તો વો પહાડ બિખરે હુએ ઝર્આત (ગુબાર) મેં તબ્દીલ હો જાએંગે”.

[સૂર-એ-વાકિઆ : ૧ તા ૬]

નંબર ૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

દુઆએ જિબ્રઈલ

હઝરત આઈશા રઝી બયાન કરતી હૈ કે જબ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ બીમાર હુએ તો જિબ્રઈલ અલૈહિ સલ્વામ ને ઇસ દુઆ કો પઢ કર દમ કિયા: ((بِسْمِ اللَّهِ يُبْرِئُكَ، وَمِنْ كُلِّ دَاءٍ يَشْفِيكَ، وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ، وَشَرِّ كُلِّ ذِي عَيْنٍ عَيْنًا))

[મુસ્લિમ : ૫૬૯૯]

નંબર ૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરતે રહો ઔર ખૂદ કો અપને હાર્થો હલાકત મેં ન ડાલો ઔર નેકી કરતે રહો. અલ્લાહ તઆલા નેકી કરને વાલોં કો પસંદ કરતા હૈ”.

[સૂર-એ-બકરહ : ૧૯૫]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૪ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હાઝત વ માઝત

કદીમ ઝમાને મેં શહરે બાબુલ મેં રહેને વાલે યહૂદિયોં કે દરમિયાન જાદૂ બહુત ઝિયાદા આમ હો ગયા થા, વો લોગ જાદૂ કે ઝરિયે અજબ વ ગરીબ કમાલાત દિખાતે થે, યહાં તક કે બાઝ લોગ જાદૂ કે ઝોર પર નુબુવ્વત કા દાવા કરને લગતે થે, અલ્લાહ તઆલા ને બાબુલ શહર મેં હાઝત વ માઝત નામી ફરિશ્તોં કો ભેજા, તાકે લોગોં કો જાદૂ કી હૈસિયત ઔર હકીકત સે આગાહ કર સકે. યુનાન્હે લોગ ઇબરત હાસિલ કરને કે બજાએ દુનિયા કમાને ઔર દૂસરોં કો નુકસાન પહુંચાને કે લિયે ઉન સે જાદૂ સીખને આતે થે, હાલાંકે દોનોં ફરિશ્તે જાદૂ સીખાને સે પેહલે ચે બતા દેતે થે, કે હમેં તુમ્હારી આઝમાઈશ કે લિયે ભેજા ગયા હૈ, લિહાઝા તુમ જાદૂ કે ઝરિયે નાજાઈઝ ઔર હરામ કામ મત કરો, ઇસ સે તુમ્હારે કુક્ર મેં મુબ્તલા હો જાને કા અંદેશા હૈ, લેકિન ઉન લોગોં ને નહીં માના ઔર ઉન સે જાદૂ સીખ કર કુક્ર વ શર્ક મેં મુબ્તલા હો ગએ ઔર અપની દુનિયા ઔર આખિરત કો બરબાદ કર ડાલા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

દરખ્ત ઔર પહાડ કા સલામ કરના

હઝરત અલી ﷺ બયાન કરતે હૈં કે મક્કી ઝિંદગી મેં એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ મક્કા કે કિસી ઇલાકે કી તરફ નિકલે, તો મેં ભી આપ ﷺ કે સાથ હો લિયા (યુનાન્હે મેં ને દેખા) કે રાસ્તે મેં જિસ દરખ્ત ઔર પહાડ કે કરીબ સે ગુઝરતે વો રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કરતા: “اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ” [તિખ્તિ: ૩૬૨૬]

નંબર ૩ : એક ફર્ફ કે બારે મેં

નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ સુબહ વ શામ (નમાઝ કે લિયે) મસ્જિદ જાતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્નત મેં મેહમાની કા ઇન્તેઝામ ફરમાતે હૈં, જિતની મરતબા જાતા હૈ, ઉતની મરતબા અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે મેહમાની કા ઇન્તેઝામ ફરમાતે હૈં”. [બુખારી : ૬૬૨, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સજદ-એ-તિલાવત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કુર્આન મજીદ કી તિલાવત કરતે હુએ આયતે સજદા પર પહુંચતે તો ઇસ દુઆ કો સજદ-એ-તિલાવત મેં પઢા કરતે:

سَجْدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ

તર્જમા: મેરે ચહેરે ને ઉસ જાત કે લિયે સજદા કિયા, જિસ ને ઉસ કો પૈદા કિયા ઔર અપની કુદરત વ કુવ્વત સે ઉસ કે કાન ઔર આંખ ખોલે.

[તિખ્તિ: ૫૮૦, અન આઈશા ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કસરત સે સજદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કસરત સે સજદા ક્રિયા કરો, ક્યોંકિ જબ તુમ સિર્ફ ઔર સિર્ફ અલ્લાહ કે લિયે સજદા કરોગે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે બદલે તુમ્હે એક દર્જા બુલંદ કરેગા ઔર તુમ્હારા એક ગુનાહ માફ કરેગા”.

[મુસ્લિમ : ૧૦૯૩, અન સૌબાન]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હરામ ચીજોં કા બયાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ પર મરા હુવા જાનવર, ખૂન ઔર બિન્જીર કા ગોશ્ત હરામ કર દિયા ગયા હૈ; ઔર વો જાનવર (ભી) જિસ પર (જબહ કરતે વક્ત) અલ્લાહ કે અલાવા કિસી દૂસરે કા નામ લિયા ગયા હો”.

[સૂર-એ-માઈદા : ૩]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયાવી જિંદગી કી હકીકત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તૂમ ખૂબ જાન લો કે દુનિયાવી જિંદગી (બચપન મેં) ખેલ ફૂદ ઔર (જવાની મેં) ઝેબ વ ઝીનત ઔર બાહમ એક દૂસરે પર ફખ્ર કરના ઔર (બુઢાપે મેં) માલ વ ઔલાદ મેં એક દૂસરે સે અપને કો ઝિયાદા બતાના હૈ”.

[સૂર-એ-હદીદ : ૨૦]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન કે સવાલાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઈન્સાન કે કદમ કયામત કે દિન અલ્લાહ કે સામને સે ઉસ વક્ત તક નહીં હટ્ટેંગે, જબ તક ઉસ સે પાંચ ચીજોં કે બારે મેં સવાલ ન કર લિયા જાએ: ૧) ઉસ કી ઉમ્મર કે બારે મેં કે ઉસ કો કહાં ખત્મ ક્રિયા. ૨) ઉસ કી જવાની કે બારે મેં કે ઉસ કો કહાં ખર્ચ ક્રિયા. ૩) માલ કહાં સે કમાયા. ૪) કહાં ખર્ચ ક્રિયા. ૫) ઇલ્મ કે મુતાબિક કયા કયા અમલ ક્રિયા”.

[તિર્મિઝી : ૨૪૧૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્રૂદ ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

કુર્આને કરીમ મેં શિક્ષા

અલ્લાહ તઆલા કુર્આન મેં ફરમાતા હૈ: અય લોગો ! તુમ્હારે રબ કી જાનિબ સે તુમ્હારે પાસ વચઝ (ઔર નસીહત) ઔર સીનોં કી બીમારિયોં કે લિયે શિક્ષા પહોંચ ચુકી હૈ.

[સૂર-એ-યુનુસ : ૫૭]

ફાયદા : કુર્આન મજીદ તમામ જિસ્માની વ રૂહાની બીમારિયોં કે લિયે શિક્ષા હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઝુલ્મ સે બચો! ક્યોંકિ ઝુલ્મ કયામત કે દિન બેશુમાર તારીકિયોં કી શકલ ઇફ્તિયાર કર લેગા ઔર બુખ્લ સે ભી બચો! કે કંજૂસી ને ઉન લોગોં કો હલાક ક્રિયા જો તુમ સે પેહલે થે. બુખ્લ ને ઉન્હેં એક દૂસરે કા ખૂન બહાને પર ઉભારા ઔર બુખ્લ હી કી વજહ સે વો હરામ ચીજોં કો હલાલ સમજને લગે”.

[મુસ્લિમ : ૬૫૭૬, અન જાબિર ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૫ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

અસહાબે કહફ

અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આને કરીમ કે સૂર-એ-કહફ મેં “અસહાબે કહફ” કા તઝકિરા કિયા હૈ. તીસરી સદી ઈસવી મેં રૂમ મેં દક્યાનૂસ નામ કા એક મુશરિક બાદશાહ થા, ઉસ ને રૂમિયોં મેં બુત પરસ્તી કો આમ કરને ઔર ઈસાઈયત કો ખત્મ કરને કી કોશિશ કી, ઉસ ઝમાને મેં ચંદ નૌજવાનોં ને બુત પરસ્તી કો છોડ કર ઈમાન કબૂલ કર લિયા થા, ઉન કો બાદશાહ કી તરફ સે અપને દીન ઔર અપની જાન કા ખતરા લાહિક હુવા, તો ઉન્હોંને અલ્લાહ કે હુકમ સે એક ગાર મેં પનાહ લી, ઉન્હીં લોગો કો અસહાબે કહફ કહા જાતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન પર નીંદ તારી કર દી ઔર વો ગાર મેં સોતે રહે, ઉન કે સાથ એક કુત્તા ભી જા ગાર કે મુંહ પર બેઠ કર ઉન લોગોં કી હિફાઝત કરતા રેહતા થા, ફિર અલ્લાહ તઆલા ને તીન સૌ નૌ સાલ કે બાદ ઉન્હેં અપની કુદરત સે જગાયા, ઉન મેં એક શખ્સ અપને ઝમાને કે પુરાને સિક્કે લે કર ખાના ખરીદને કે લિયે શહર મેં આયા, તો લોગોં કો ઉન નૌજવાનોં કા ઈલ્મ હુવા, અબ મુલ્ક કે હાલાત બદલ ચુકે થે ઔર ઉસ વકત બાદશાહ ઈમાન વાલા થા, મગર ઉસ ઝમાને મેં એક પાદરી ને કયામત કે રોઝ મુદ્દોં કે ઝિંદા હોને કા ઈન્કાર કર દિયા થા ઔર લોગ ફિતને મેં પડ રહે થે, ઇતને પુરાને ઝમાને કે લોગોં કે વાપસ આને પર હર એક કો કયામત કે દિન દોબારા ઝિંદા હોને કા ચકીન હો ગયા ઔર પાદરી કી બાત જૂટી સાબિત હૂઈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

આવાઝ સુનને કા આલા

અલ્લાહ તઆલા ને આવાઝ સુનને કે લિયે હમેં દો કાન અતા ફરમાએ, ઉન કે ઝરિયે હમ મુખ્તલિફ કિસ્મ કી આવાઝ સુનતે હૈં ઔર ઉસ કી ખૂબી વ કમાલ ઔર કૈફિયત કા પતા લગા લેતે હૈં, બાઝ આવાઝ બડી ઉમ્દા ઔર દિલકશ હોતી હૈ, જિસે સુન કર દિલ કો બડા સુકૂન મિલતા હૈ ઔર કભી ઈન્હીં કાનોં સે ખૌફનાક દરિંદોં કી આવાઝ સુન કર અપની હિફાઝત કા ઈન્તેઝામ કર લેતે હૈં. અગર યે કાન ન હોતે તો હમ આવાઝ કી લઝઝત વ કૈફિયત સે મહરૂમ હો જાતે, બિલાશુબા આવાઝ સુનને કે લિયે દો કાનોં કા બનાના અલ્લાહ કી અઝીમ કુદરત હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

હલાલ પેશા ઈખ્તિયાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ કે હુકૂક વ ફરાઈઝ અદા કરને કે બાદ હલાલ રોઝી હાસિલ કરના ભી ફર્ઝ હૈ”.

[તખરાની ફિલ કબીર : ૮૮૫૧, અન અબુલ્લાહ બિન મસજિદ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઈયાદત કરને કા સુન્નત તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મરીજા કી મુકમ્મલ ઈયાદત યે હૈ કે અપના હાથ ઉસ કી પેશાની યા ઉસ કે હાથ પર રખે ઔર પૂછે કે તબીઅત કેસી હૈ?”

[તિર્મિઝી : ૨૭૩૧, અન અબી ઉમામા]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

છૂટ જાને વાલે વઝીફે કો બાદ મેં અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અપના રાત કા વઝીફા યા ઉસ કા કુછ હિસ્સા અદા કિયે બગૈર સો ગયા ઔર ઉસે ફજર ઔર ઝોહર કે દરમિયાન પઢ લિયા, તો ઉસ કે લિયે લિખા જાએગા કે ઉસ ને યે વઝીફા રાત હી કો પઢા હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૧૭૪૫, અન ઉમર બિન ખતાબ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

યુગલ્લી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ કે બંદોં મેં સબ સે બદતર વો લોગ હૈ જો યુગલિયાં કરતે હૈ ઔર (ઉસ કે) દોસ્તોં મેં જુદાઈ ડલવાતે હૈ”.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૧૦૬૬૫, અન અસમા બિન્તે યઝીદ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ઝૈબ વ ઝીનત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મુજે તુમ લોગોં કે બારે મેં જિસ્ ચીઝ કા સબ સે ઝિયાદા ડર હૈ, વો દુનિયા કા બનાવ સિંગાર હૈ, જો તુમ પર ખોલ દિયા જાએગા”.

[બુખારી : ૧૪૬૫, અન અબી સઈદ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

મુનાફિક ઔર કાફિર કા ઠિકાના જહન્નમ હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “આજ (કયામત કે દિન) ન તુમ મુનાફિકોં સે કોઈ મુઆવજા લિયા જાએગા ઔર ન કાફિરોં સે ઔર તુમ સબ કા ઠિકાના દોઝખ હૈ, યહી જગા તુમ્હારે લાઈક હૈ ઔર વો બુરા ઠિકાના હૈ”.

[સૂર-એ-હદીદ : ૧૫]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બડી બીમારિયોં સે હિફાઝત

હઝરત અનસ બયાન કરતે હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ પઢા કરતે થે:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبَرَصِ وَالْجَذَامِ وَالْجُنُونِ وَمِنْ سَيِّئِ الْأَسْقَامِ

તર્જમા : અય અલ્લાહ ! મેં તેરી પનાહ મેં આતા હૂં બરસ, જુઝામ, પાગલપન ઔર તમામ બુરી બીમારિયોં સે.

[નસઈ : ૫૪૯૮.]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યતીમોં કે માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઔર અચ્છી ચીઝ કો બુરી ચીઝ સે ન બદલો, ઔર ઉન કે માલ અપને માલોં કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; એસા કરના યકીનન બહુત બડા ગુનાહ હૈ”.

[સૂર-એ-નિસા : ૨]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૬ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

દો દોસ્તોં કા તઝકિરા

કુર્આને કરીમ કી સૂર-એ-કહફ મેં દો દોસ્તોં કા તઝકિરા કિયા ગયા હૈ, ઉન મેં સે એક દૌલતમંદ થા, અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કો બહુત સા માલ વ દૌલત ઔર નેઅમતેં અતા ફરમાઈ થી. ઉસ કે અંગૂર કે બાગાત થે, જિસ કે ચારોં તરફ ખજૂર કે દરખ્ત લગે હુવે થે ઔર બીચ મેં શાનદાર ખેતી થી. મગર વો ખુદા કા મુન્કિર, મુતકબિર ઔર ધમંડ કરને વાલા થા. ઔર દૂસરા દોસ્ત તંગદસ્ત ઔર પરેશાન હાલ થા, મગર મોમિન ઔર અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત કરને વાલા થા. એક મરતબા દૌલતમંદ દોસ્ત તકબ્બુર ઔર ધમંડ મેં આકર કેહને લગા કે મેરી યે દૌલત હમેશા રેહને વાલી હૈ ઔર કોઈ તાકત ઈસે છીન નહીં સક્તી. ઉસ કે ગરીબ દોસ્ત ને કહા કે તુમ અપને માવ વ દૌલત પર ઈસ કદર ધમંડ મત કરો, ક્યોંકિ હો સક્તા હૈ કે અલ્લાહ તઆલા મુજે તુમ સે ઝિયાદા માલ વ દૌલત સે નવાઝ દે ઔર તુમ્હારે માલ વ દૌલત કો આસ્માની આફત ઔર ખુદાઈ અઝાબ સે બરબાદ કર દે. આખિર કાર એસા હી હુવા કે અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કે બાગોં ઔર ખેતોં પર અઝાબ ભેજ કર તબાહ કર દિયા ઔર વો અફસોસ કરતા રેહ ગયા. યકીનન અલ્લાહ તઆલા માલ વ દૌલત પર તકબ્બુર ઔર ધમંડ કરને વાલોં કે સાથ એસા હી મામલા કરતા હૈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

થોડા સા પાની પૂરે લશ્કર કે લિયે કાફી હોના

હઝરત અનસ રફા કરમાતે હૈં એક મરતબા નમાઝ કા વક્ત હો ગયા, તો જો લોગ મસ્જિદ કે કરીબ થે, ઉન્હોને વુઝૂ કર લિયા ઔર (પાની ખત્મ હો ગયા, જિસ કી વજહ સે) દૂસરે લોગોં કો વુઝૂ કરને મેં મુશ્કિલેં પેશ આઈ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં પાની સે ભરા હુવા પત્થર કા છોટા સા લોટા હાઝિર કિયા ગયા, જિસ મેં હુઝૂર ﷺ ને અપની હથેલી મુબારક ફૈલાની ચાહી, મગર લોટા છોટા પડા, તો આપ ﷺ ને અપની ઉંગલિયોં કો બરાબર મિલા કર ઉસ મેં રખા તો (પાની ઈતના બઢ ગયા કે) ઉસ સે અસ્સી સહાબા ને વુઝૂ કિયા.

[બુખારી: ૩૫૭૫]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

નમાઝ કા દર્જા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ કા વુઝૂ નહીં, ઉસ કી નમાઝ નહીં ઔર જો નમાઝ ન પઢે, ઉસ કા કોઈ દીન નહીં; નમાઝ કા દર્જા દીન મેં એસા હૈ, જૈસે સર કા દર્જા બદન મેં હૈ: યાની જિસ તરહ સર કે બગૈર ઈન્સાન ઝિંદા નહીં રેહ સક્તા, ઈસી તરહ નમાઝ કે બગૈર દીન ઝિંદા નહીં રેહ સક્તા”.

[તરગીબ વ તરહીબ : ૫૧૮, અન ઈબ્ને ઉમર રફા]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

સુસ્તી, કાહિલી દૂર કરને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈસ દુઆ કાએહતેમામ ફરમાતે થે: ((اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ))
તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેં આજીઝી સે ઔર કાહિલી સે પનાહ માંગતા હૂં.

[મુસ્લિમ : ૬૮૭૩, અન અનસ બિન માલિક રફા]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બીવિયોં કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મોમિનોં મેં સબ સે કામિલ ઈમાન વાલા વો હૈ જિસ કે અખલાક અચ્છે હોં
 ઓર તુમ મેં બેહતરીન લોગ વો હૈં જો અપની બીવિયોં કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરતે હૈં”.

[તિર્મિઝી : ૧૧૬૨, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

શર્ક કી સજા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બિલાશુબા જો શખ્સ અલ્લાહ કે સાથ શરીક કરાર દેગા, તો
 ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા જન્નત હરામ કર દેગા ઓર ઉસ કા ઠિકાના જહન્નમ હોગા ઓર એસે ઝાલિમોં કા
 કોઈ મદદગાર નહીં હોગા”.

[સૂર-એ-માઈદા : ૭૨]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

અપને બીવી બચ્ચોં સે હોશિયાર રહો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! તુમ્હારી બાઝ બીવિયાં ઓર બાઝ ઔલાદ
 તુમ્હારે હક મેં દુશ્મન હૈં; તુમ ઉન સે હોશિયાર રહો”.

[સૂર-એ-તગાબુન : ૧૪]

ફાયદા : બીવી બચ્ચે બાઝ મરતબા દુનિયવી નફે કે લિયે ખિલાફે શરીઅત કાર્મોં પર ઈસરાર કરતે હૈં,
 ઉન્હીં લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા ને દીન કા દુશ્મન બતાયા હૈ ઓર ઉન કે હુકમ કો ન માનને
 કી સિદ્દાપત દી હૈ.

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્નત મેં સોને ચાંદી કે બાગ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “(જન્નત મેં) દો બાગ ચાંદી કે હૈં, ઉન કે બરતન ઓર સબ સામાન ચાંદી
 કે હૈં ઓર દો બાગ સોને કે હૈં, ઉન કે બરતન ઓર સબ સામાન સોને કે હૈં, “જન્નતે અદ્દન” કે રેહને વાલોં
 ઓર ઉન કે રબ કે દીદાર કે દરમિયાન સિર્ફ જલાલ કી ચાદર હોગી”.

[બુખારી : ૪૮૭૮, અન અબ્દુલ્લાહ બિન કેસ]

નંબર ૯ : કુર્આન સે ઈલાજ

મૌસમી ફલોં કે ફવાઈદ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: તર્જમા: જબ દરખ્ત પર ફલ આજાએ તો ઉન્હેં ખાઓ.

﴿كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ﴾

[સૂર-એ-અન્આમ : ૧૪૧]

ફાયદા : મૌસમી ફલોં કા ઈસ્તેમાલ સિહત કે લિયે બેહદ મુફીદ હૈ ઓર બહુત સી બીમારિયોં સે હિફાઝત કા
 ઝરિયા બી હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ અપને ભાઈ સે મિલે, તો ઉસ કો સલામ કરે
 ઓર અગર ઉન કે દરમિયાન દરખ્ત, દિવાર યા પથ્થર વગૈરા હાઈલ હો જાએ ઓર ફિર વો ઉસ સે મિલે તો
 દોબારા ઉસ કો સલામ કરે”.

[અબૂ દાવુદ : ૫૨૦૦, અન અબી હુરૈરા]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૭ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

અસહાબુલ ઉખદૂદ (ખંદક વાલે)

મુલ્ક શામ ઔર હિજાઝ કે દરમિયાન નજરાન નામી એક બસ્તી થી, જિસ કા બાદશાહ ઔર પૂરી કૌમ ખુત પરસ્ત થી, વહાં એક જાદૂગર રહેતા થા, ઉસી જાદૂગર કે બલબૂતે પર હુકૂમત ચલ રહી થી, જબ ઉસ કી મૌત કા વક્ત કરીબ હુઆ, તો બાદશાહ સે દરખવાસ્ત કી કે એક હોશિયાર લડકા મુજે દિયા જાએ, જિસે મેં અપના ઇલ્મ સીખા દૂં, યુનાંચે બાદશાહ ને અબ્દુલ્લાહ બિન તામુર નામી લડકા દિયા, જો જાદૂ સીખને લગા, એક દિન રાસ્તે મેં એક રાહિબ મિલા જો દીને હક પર થા, ઉસ કે હાથ પર ખુફિયા તૌર પર ઈમાન કબૂલ કર કે દીને હક કી તબ્લીગ શુરૂ કર દી ઔર લોગ ઈમાન મેં દાખિલ હોને લગે. જબ બાદશાહ કો ઉસ કી ખબર હૂઈ, તો ઉસ લડકે કો હલાક કરને કી મુતઅદદ તદબીરેં કરી, મગર વો નાકામ રહા, બિલઆખિર લડકે ને બાદશાહ સે કહા : અગર તૂ મુજે કત્લ કરના હી ચાહતા હે, તો શહર કે તમામ લોગોં કો જમા કર કે મુજે સૂલી પર લટકા દે, ફિર **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** કેહ કર મુજ પર તીર ચલાઓ. બાદશાહ ને ઐસા હી કિયા, તો લડકા શહીદ હો ગયા, મગર મજમે કે તમામ લોગ ઈમાન મેં દાખિલ હો ગએ. બાદશાહ યે દેખ કર બૌખલા ઉઠા ઔર ઉસ ને ખંદકે ખુદવા કર આગ દેહકાઈ ઔર તકરીબન ૨૦ હજાર ઈમાન વાલોં કો ઉસ મેં ડાલ કર શહીદ કર ડાલા. સૂર-એ-બુરૂજ મેં ઈસ વાકિયે કો બયાન કિયા ગયા હૈ. [સૂર-એ-બુરૂજ]

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

નમક

અલ્લાહ તઆલા ઝમીન કી કાનોં ઔર સમંદર કે ખારે પાની સે હમેં નમક અતા કરતા હૈ. સમંદર કે પાની સે નમક બનાને કા તરીકા યે હૈ કે ઉસ કે ખારે પાની કો છોટી છોટી ક્યારિયોં મેં જમા કિયા જાતા હૈ ફિર સૂરજ કી ધૂપ ઔર ગરમી સે પાની જાઝબ હો જાતા હૈ ઔર નમકીન માદા ઝમીન કી સતહ પર નમક બન જાતા હૈ, જિસ કો હમ અપને ખાને પીને કી બેશુમાર ચીજોં મેં શામિલ કર કે મજેદાર બના લેતે હૈં. બિલાશુબા અલ્લાહ તઆલા હી અપની કુદરત સે પાની કે અજાઝા કો ખત્મ કર કે હમારે લિયે નમક પૈદા કરતા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “(જિસ્મ) કે હર બાલ કે નીચે નાપાકી હોતી હૈ, લિહાઝા તુમ બાલોં કો ધોઓ ઔર બદન કો અચ્છી તરહ સાફ કરો”.

[તિમિઝી : ૧૦૬, અન અબી હુરૈરા]

ફાયદા: ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની કા પહુંચાના ફર્જ હૈ. ઈસ લિયે ખુસૂસન સર કે બાલોં, દાઢી વગૈરહ કી જડ મેં પાની પહુંચાના ચાહિયે ઔર ઔરતોં કો અપને બાલ ખોલ કર ગુસ્લ કરના ચાહિયે તાકે પાની બાલોં કી જડોં મેં પહુંચ જાએ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

બુલંદી પર ચઢને ઔર ઉતરને પર ઝિક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઔર આપ કે લશ્કર કે લોગ જબ બુલંદી પર ચઢતે તો તકબીર (تَكْبِيرًا) ઔર જબ નીચે ઉતરતે, તો તસ્બીહ (سُبْحَانَ اللَّهِ) પઢતે. [અબુ દાઉદ : ૨૫૯૯, અન અબુલ્લાહ બિન ઉમર ۞]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

અપને અહલ વ અયાલ પર ખર્ચ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર આદમી અપને અહલે ખાના પર સવાબ કી નિય્યત સે ખર્ચ કરે તો યે ખર્ચ કરના ઉસ કે હક મેં સદકા હોગા”. [બુખારી : ૫૫, અન અબી મસઉદ ۞]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

જૂટ કી નહૂસત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ બંદા જૂટ બોલતા હૈ, તો ફરિશ્તા ઉસ કે જૂટ કી બદબૂ કી વજહ સે એક મીલ દૂર ચલા જાતા હૈ”. [તિર્મિઝી : ૧૯૭૨, અન ઈબ્ને ઉમર ۞]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બેરગબતી કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા કી ખ્વાહિશ કા ન હોના, જિસ્મ ઔર દિલ કે લિયે રાહત હૈ ઔર દુનિયા કી આરઝુ, રંજ વ ગમ કો બઢાતી હૈ”. [કુટુબ ઉમ્માલ : ૬૦૫૮, અન તાલિસ ۞]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન આસ્માન કા ફટના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિસ દિન કયામત કાયમ હોગી ઉસ દિન આસ્માન ફટ કર બિલ્કુલ કમઝોર હો જાએગા ઔર ફરિશ્તે આસ્માનો કે કિનારો પર આજાએંગે; ઔર તુમ્હારે રબ કે અર્શ કો ઉસ દિન આઠ ફરિશ્તે ઉઠાએ હોંગે; ઉસ દિન તુમ પેશ કિએ જાઓગે તો તુમ્હારી કોઈ બાત છુપી નહીં રેહ સકેગી”. [સૂર-એ-હાક્કા : ૧૬ તા ૧૮]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ખડે હોકર પાની પીના મુઝિર હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ખડે હોકર પાની પીને સે મના ફરમાયા હૈ. [ઈબ્ને માજા : ૩૪૨૪, અન અનસ ۞]
ફાયદા: ખડે હો કર પાની પીના મેદે કો નુકસાન પહુંચાતા હૈ, ઈસ લિયે ઉસ સે બચના ચાહિયે.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! તુમ આપસ મેં એક દૂસરે કે માલ કો નાહક તરીકે સે મત ખાઓ, મગર જો માલ આપસ કી રઝામંદી સે કી હુઈ ખરીદ વ ફરોખ્ત સે હાસિલ હો (તો ઉસ કો ખાને મેં કોઈ હરજ નહીં)”. [સૂર-એ-નિસા : ૨૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૮ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

મક્કા મેં બુત પરસ્તી કી ઇબ્તેદા

કુરૈશ કા કબીલા હઝરત ઇબ્રાહીમ عليه السلام કે દીન પર બરાબર કાયમ રહા ઔર એક ખુદા કી ઇબાદત કરતા રહા, યહાં તક કે હુઝૂર ﷺ સે ત્રીન સૌ સાલ પેહલે અમ્ર બિન લુહૈ ખુઝાઈ કા દૌર આયા, અમ્ર મક્કા કા બડા દૌલતમંદ શખ્સ થા, ઉસ કે પાસ બીસ હઝાર ઊંટ થે, જો ઉસ ઝમાને મેં બડે શર્ફ કી બાત થી, એક દફા વો મક્કા સે મુલ્કે શામ ગયા, ઉસ ને વહાં લોગોં કો દેખા, કે બુતોં કો પુજતે હૈં, તો ઉન સે પૂછા: ઇન કો ક્યોં પૂજતે હો? ઉન્હોંને જવાબ દિયા: “યે હમારે હાજતરવા હૈં, હમારી ઝરૂરતોં કો પૂરી કરતે હૈં, લડાઈયોં મેં ફતહ દિલાતે હૈં ઔર પાની બરસાતે હૈં”. અમ્ર બિન લુહૈ કો ઉન કી બુત પરસ્તી અચ્છી લગી ઔર ઉસ ને વહાં સે કુછ બુત લા કર ખાન-એ-કાબા કે આસ પાસ રખ દિયે. કાબા ચુંકિ અરબ કા મરકઝ થા, ઇસ લિયે તમામ કબાઈલ મેં ધીરે ધીરે બુત પરસ્તી કા રિવાજ હો ગયા, ઇસ તરહ મક્કા મેં બુત પરસ્તી કી શુરૂઆત અમ્ર બિન લુહૈ ખુઝાઈ કે હાથોં હુઈ, જિસ કે બારે મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેં ને અમ્ર બિન લુહૈ કો દેખા કે વો જહન્નમ મેં અપની આંતે ઘસીટતા હુવા ચલ રહા હૈં”. [બુખારી: ૩૫૨૧, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ખજૂર કી શાખ કા તલવાર બન જાના

ગઝવ-એ-ઉહદ મેં હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન જહશ رضي الله عنه કી તલવાર ટૂટ ગઈ, આપ ﷺ ને એક ખજૂર કી શાખ ઉન કે હાથ મેં દે દી પસ વો તલવાર બન ગઈ. [બેહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ: ૧૧૦૯]

નંબર ૩ : એક ફર્ક કે બારે મેં

શૌહર કા હક અદા કરના

હઝરત આઈશા رضي الله عنها ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછા કે ઔરત પર તમામ લોગોં મેં સે કિસ કા હક ઝિયાદા હૈ? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઔરત પર સબ સે ઝિયાદા હક ઉસ કે શૌહર કા હૈ”. ફિર હઝરત આઈશા رضي الله عنها ને પૂછા: મર્દ પર સબ સે ઝિયાદા હક કિસ કા હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મર્દ પર સબ સે ઝિયાદા હક ઉસ કી માં કા હૈ”. [સુનને કુબરા વિન્નસઈ: ૯૧૪૮, અન આઈશા رضي الله عنها]

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

ડર ઔર ઘબરાહટ કી દુઆ

એક શખ્સ ને હુઝૂર ﷺ સે ડર ઔર વહશત કી શિકાયત કી તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: યે પઢો:
((سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ رَبِّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ وَكَذَلَّتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ بِالْعِزَّةِ وَالْجَبَرُوتِ))
તજમા: ઉસ મુકદ્દસ બાદશાહ કી પાકી બયાન કરતા હૂં જો ફરિશ્તોં ઔર રૂહ કા રબ હૈ, ઉસ કી ઇઝ્ઝત વ જબરૂત સે ઝમીન વ આસ્માન રૌશન હૈં. [મોઅજમે કબીર લિતબરાની: ૧૧૫૬, અન બર્રા બિન આઝિબ رضي الله عنه]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત દોસ્તોં ઔર પડોસિયોં સે અચ્છા સુલૂક કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક દોસ્તોં મેં સે બેહતરીન દોસ્ત વો હૈ જો અપને દોસ્ત સે અચ્છા સુલૂક કરે, ઔર અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક બેહતરીન પડોસી વો હૈ જો અપને પડોસી સે અચ્છા સુલૂક કરે”.

[તિર્મિઝી : ૧૮૪૪, અન અબુલ્લાહ બિન અમ્ર ૬]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હઝરત ઈસા ઋઝી કો ખુદા માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બિલાશુબા વો લોગ ભી કાફિર હો ગયે જિન્હોંને યૂં કહા કે અલ્લાહ તઆલા તીન (ખુદાઓ) મેં સે એક હૈ હાલાંકે એક ખુદા કે અલાવા કોઈ માબૂદ નહીં ઔર અગર યે લોગ ઈન બાતોં સે બાઝ નહીં આઓં, તો જો લોગ ઉન મેં સે કુફર પર કાયમ રહેંગે ઉન કો ઝરૂર દર્દનાક અઝાબ પહુંચેગા”.

[સૂર-એ-માઈદા : ૭૩]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મેં ખાના પીના ચંદ રોઝા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ (દુનિયા મેં) થોડે દિન ખાલો ઔર (ઉસ સે) ફાયદા ઉઠા લો, બેશક તુમ મુજરિમ હો (યાની યે દુનિયવી જિંદગી ચંદ રોઝા કી હૈ, અગર ઉસ કે પીછે પડ કર અપની આબિરત કી જિંદગી કો ભુલા દોગે, તો કયામત કે દિન તુમ મુજરિમ બન કર ઉટોગે)”.

[સૂર-એ-મુરસલાત : ૪૬]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

કમ દર્જે વાલે જન્મતી કા ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અદના દર્જે કા જન્મતી વો હોગા, જિસ કે એક હઝાર મહલ હોંગે, હર દો મહલોં કે દરમિયાન એક સાલ કે બરાબર ચલને કા ફાસલા હોગા, યે જન્મતી દૂર કે મહલોં કો ઈસી તરફ દેખેગા જિસ તરફ કરીબ કે મહલોં કો દેખેગા, હર એક મહલ મેં ખૂબસૂરત ગહરી સિયાહ આંખોં વાલી હૂર હોંગી ઔર ઉમ્દા બાગાત ઔર (ખિદમત કે લિયે) લડકે હોંગે, જિસ ચીઝ કી ભી વો તલબ કરેગા, ઉસ કો પેશ કર દી જાએગી”.

[તરગીબ : ૫૨૮૦, અન ઈબ્ને ઉમર ૬]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

દસ્ત (બકરી કી અગલી રાન) કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો દસ્ત (અગલી રાન) કા ગોશ્ત બહુત પસંદ થા. [બુખારી : ૩૩૪૦, અન અબી હુરૈરા ૬] ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કથિમ રહ. ને લિખા હૈ કે બકરી કે ગોશ્ત મેં સબ સે હલ્કી ગિઝા કા હિસ્સા ગરદન ઔર દસ્ત હૈ, ઉસ કે ખાને સે મેદે મેં ભારી પન નહીં હોતા.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા સે બે રગબતી ઔર આબિરત કી રગબત પૈદા કરને કે લિયે મૌત કો યાદ કરના કાફી હૈ”.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૧૦૧૫૯, રબીઅ બિન અનસ ૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૯૨બીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

અસહાબે ફીલ (હાથી વાલે)

અલ્લાહ તઆલા ને સૂર-એ-ફીલ મેં “અસહાબે ફીલ” કા તઝકિરા ક્રિયા હૈ. યમન મેં અબરહા નામ કા એક ઇસાઈ બાદશાહ થા, ઉસ ને સનઆ મેં એક ખૂબસૂરત ગિરજા (ચર્ચ) બનવાયા થા ઔર મક્કા જૈસી મુકદ્દસ સર ઝમીન પર જમા હો કર બૈતુલ્લાહ કા તવાફ કરને વાલે સારે અરબોં કા રૂખ ઈસ જાનિબ ફેર દેના ચાહતા થા, તાકે સારે લોગ બૈતુલ્લાહ કો છોડ કર ઉસી ગિરજા કા તવાફ ક્રિયા કરે. અરબોં કો જબ યે બાત માલૂમ હુઈ, તો સખ્ત નારાઝ હુએ, એક રાત કિસી ને મૌકા પા કર ગિરજા કો નાપાક કર દિયા, અબરહા ગિરજા કી બેહુરમતી દેખ કર ગુસ્સે સે બેકાબૂ હો ગયા ઔર હાથિયોં કા એક બડા લશ્કર લે કર ખાન-એ-કાબા કો ઢાને કે ઈરાદે સે રવાના હુઆ, જબ અબરહા કા લશ્કર મક્કા કે કરીબ પહુંચા, તો તેઝ હવા ચલી ઔર સમંદર કી જાનિબ સે પરિંદોં કે ઝુંડ ઉડતે હુએ લશ્કર પર છા ગએ, ઉન કી ચોંચ ઔર દોનોં પંજ્રે મેં છોટે છોટે પત્થર થે, વો હાથિયોં કે લશ્કર પર ઉન પત્થરોં કો ગિરાને લગે, વો પત્થર જિસ પર ગિરતા ઉસ કે બદન કો ફાડતા હુવા બાહર નિકલ જાતા. ઈસ તરહ સારે લશ્કર કો છલની કર ડાલા. ઉસ મેં સે બાઝ લોગ બદહાલી મેં ભાગતે હુએ યમન પહુંચે, ઉન્હીં મેં અબરહા બાદશાહ ભી થા, ઉસ કે તમામ આઝા ગલ સડયુકે થે. ઈસ તરહ અલ્લાહ તઆલા કી ઝબરદસ્ત કુવ્વત ને માદી તાકત પર ઘમંડ કરને વાલે અબરહા કો તબાહ કર દિયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

સમંદર કી ગેહરાઈ

અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયા કે તીન હિસ્સોં મેં સમંદર બનાએ જિન મેં બહુત સી મખલૂક રેહતી હૈ, ઉન મેં બાઝ સમંદર ઇતને ઝિયાદા ગહરે હોતે હૈં કે સાઈન્સ કી તરક્કી કે બાવજૂદ આજ તક ઉસ કી ગેહરાઈ કા કિસી કો ઇલ્મ નહીં હો સકા, ફિર અલ્લાહ તઆલા ને સમંદર કી ગેહરાઈ મેં પાની કા ઇસ કદર દબાવ રખા હૈ કે જબ ઉસ કી ગેહરાઈ નાપને કે લિયે કોઈ ચીઝ વહાં પહુંચાઈ જાતી હૈ, તો પાની કે દબાવ કી વજહ સે પિચક જાતી હૈ ઔર સમંદર કી તેહ તક નહીં પહુંચ પાતી. સમંદર કે બેપનાહ ગેહરે પાની પર અલ્લાહ હી કી કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

અઝાન સુન કર નમાઝ કે લિયે ન જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અલ્લાહ કે મુનાદી (યાની મુઅઝિઝન) કી આવાઝ સુને ઔર નમાઝ કે લિયે ન જાએ તો (ઉસ કા યે ફેલ) સરાસર ઝુલ્મ, કુફ ઔર નિકાક હૈ”.

[તબરાની કબીર : ૧૬૮૦૪, મઆઝ બિન અનસઃ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં**અપને સાથિયોં સે મશવરા કરના**

હઝરત અબુ હુરૈરા રહીમ ફરમાતે હૈં કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ સે ઝિયાદા સહાબ-એ-કિરામ કે સાથ મશવરા કરતે હુએ કિસી કો નહીં દેખા. [તિર્મિઝી : ૧૭૧૪ અન અબી હુરૈરા રહીમ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત**રિશ્તેનાતોં કા હક અદા કરના**

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “રહમ (રિશ્તેદારી) અર્શ સે ચિમટ કર ફરિયાદ કરતા હૈ (એ અલ્લાહ!) જો મુજે જોડે, તૂં ઉસે જોડે ઔર જો મુજે તોડે. તૂં ઉસે તોડે”. [મુસ્લિમ : ૬૫૧૮, અન આઈશા રહીમ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં**જૂટી કસમ ખાના**

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ જાન બૂજ કર જૂટી કસમ કે ઝરિયે દૂસરે કા માલ હડપ કર લેગા વો (ક્યામત કે દિન) અલ્લાહ તઆલા સે ઇસ હાલ મેં મિલેગા કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ સે સપ્ત નારાઝ હોગા”. [બુખારી : ૭૧૮૩, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસઝિદ રહીમ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં**દુનિયા કાખિલે મલામત હે**

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “દુનિયા ઔર જો કુછ દુનિયા મેં હૈ, સબ મલગિન (યાની અલ્લાહ કી રહમત સે દૂર) હૈ; સિવાએ અલ્લાહ કે ઝિક્ર ઔર ઉસ ચીઝ કે જો ઉસ કે કરીબ હો ઔર આલિમ ઔર તાલિબે ઈલ્મ”. [ઈબ્ને માજા : ૪૧૧૨, અન અબી હુરૈરા રહીમ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં**ક્યામત કા દિન બચ્ચોં કો બૂઢા કર દેગા**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અગર તુમ કુફ પર કાયમ રહે, તો ઉસ દિન કી મુસીબત સે કેસે બચોગે, જો બચ્ચોં કો બૂઢા બના દેગા ઔર જિસ દિન આસ્માન ફટ જાએગા, અલ્લાહ કા વે વાદા હૈ, જો પૂરા હો કર રહેગા”. [સૂર-એ-મુઝઝમિલ : ૧૭ તા ૧૮]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ**ખતના કે ફવાઈદ**

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “પાંચ ચીઝોં ફિતરત મેં સે હૈં, ઉન મેં સે એક ખતના કરના હૈ”. [મુસ્લિમ : ૫૮૮, અન અબી હુરૈરા રહીમ]
ફાયદા : ખતના કરને સે શર્મગાહ કે કેન્સર, એગઝીમા ઔર ગુદ્દે કી પથરી જૈસી બીમારિયોં સે હિફાઝત હોતી હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ તુમ કો કોઈ સલામ કરે, તો ઉસ સે બેહતર અલફાઝ મેં યા વૈસે હી અલફાઝ મેં સલામ કા જવાબ દિયા કરો”. [સૂર-એ-નિસા : ૮૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૦) રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

અરબોં કી અખલાકી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પેહલે અરબોં કી અખલાકી હાલત બહુત ઝિયાદા બિગડ ચુક થી. જુલ્મ વ સિતમ, ચોરી વ ડાકા ઝની, ઝિનાકારી ઔર બદકારી બિલ્કુલ આમ થી. જુવા પેલને ઔર શરાબ પીને કા રિવાજ બહુત ઝિયાદા થા. બેહયાઈ ઔર બેશર્મી ઇસ હદ તક બઢ ગઈ થી કે ખુલે આમ બુરાઈયાં કર કે ઉસ પર ફખ્ર કિયા જાતા થા. મામૂલી મામૂલી બાતોં પર લડાઈયાં હો જાતીં ઔર ફિર બરસોં તક જા રહતી થીં, સૂદ કી નહૂસત મેં પૂરા મુઆશરા જકડા હુવા થા. ઔરતોં કે સાથ ઇન્તેહાઈ બે રહમાના સુલૂક કિયા જાતા થા, ઉન્હેં મીરાસ મેં હિસ્સા નહીં દિયા જાતા થા ઔર લડકિયોં કી પૈદાઈશ કો અપને લિયે ઝિલ્લત વ રૂસવાઈ કા સબબ સમજ કર બાઝ કબીલે વાલે અપને હી હાથોં ઝિંદા દફન કર દિયા કરતે થે, કમઝોરોં, યતીમોં ઔર બેકસોં કે સાથ બડી ના ઇન્સાફી બરતી જાતી થી ઔર ઉન કે હુકૂક કો પામાલ કિયા જાતા થા, ઇસ તરહ કી ઔર ભી બહુત સી દૂસરી બુરાઈયાં ઉન મેં રિવાજ પા ચુકી થીં.

નંબર (૨) : હુજૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ખજૂર કે ગુચ્છે કા ચલના

એક દેહાતી રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં આયા ઔર કહા કે મુજે યે કેસે યકીન આએ કે આપ નબી હું? આપ ﷺ ને ફરમાયા: અગર મેં ઇસ ખજૂર કે ખોશે (ગુચ્છે) કો બુલા લૂં તો તુમ મેરે નબી હોને કો માન લોગે? ઉસ ને કહા: હાં! આપ ﷺ ને ઉસ ગુચ્છે કો બુલાયા, વો દરખ્ત સે ઉતર કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ આયા ઔર ફિર આપ ﷺ કે હુકમ સે વાપસ ચલા ગયા, દેહાતી ફૌરન ઇસ મુઅજિઝે કો દેખ કર ઇમાન લે આયા.

[તિર્મિઝી : ૩૬૨૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ રહીમ]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

સુબહ કી નમાઝ અદા કરને
પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને સુબહ કી નમાઝ અદા કી, વો અલ્લાહ કી હિફાઝત મેં હે”.

[મુસ્લિમ : ૧૪૮૩, અન જુન્દુબ રહીમ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

અઝાબે કબ્ર સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ કસરત સે ફરમાતે થે: ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ عَذَابِ النَّارِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મੈં અઝાબે કબ્ર, અઝાબે દોઝખ, ઝિંદગી ઓર મૌત કે ફિતને ઓર દજાજલ કે ફિતને સે તેરી પનાહ ચાહતા હું.

[બુખારી : ૧૩૭૭, અન અબી હુરૈરા ❀]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ઈન્સાફ કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઈન્સાફ કરને વાલે અલ્લાહ તઆલા કે પાસ નૂર કે મિઝરોં પર હોંગે ઓર યે વો લોગ હોંગે જો અપની હુકૂમત, અહલ વ અયાલ ઓર રિઆયા કે મુતઅદિલક ઈન્સાફ સે કામ લેતે હોં”.

[મુસ્લિમ: ૪૭૨૧, અન અબુલ્લાહ બિન અમ્ર ❀]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ફુઝૂલ ખર્ચી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઈસરાફ વ ફુઝૂલ ખર્ચી મત કરો, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા ફુઝૂલ ખર્ચી કરને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા”.

[સુર-એ-આરાફ : ૩૧]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

ખાને પીને કી ચીજોં મેં ગૌર કરને કી દાવત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઈન્સાન કો અપને ખાને મેં ગૌર કરના ચાહિયે કે હમ ને ખૂબ પાની બરસાયા, ફિર હમ ને અજીબ તરીકે સે ઝમીન કો ફાડા, ફિર ઉસ ઝમીન મેં સે ગલ્લા, અંગૂર, તરકારી, ઝૈતૂન ઓર ખજૂર, ઘને બાગ, મેવે ઓર ચારા પૈદા કિયા. યે સબ તુમ્હારે ઓર તુમ્હારે જાનવરોં કે ફાયદે કે લિયે હોં”.

[સુર-એ-અબસ : ૨૪ તા ૩૨]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

હૂર કી ખૂબસૂરતી

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર જન્નત કી કોઈ ઓરત ઝમીન વાલોં કી તરફ ઝાંક લે, તો ઝમીન વ આસ્માન કે દરમિયાન કી તમામ ચીજોં કો રૌશન કર દે ઓર ઉસ કો ખુશ્બૂ સે ભર દે ઓર ઉસ કી ઓઢની દુનિયા ઓર તમામ ચીજોં સે બેહતર હૈ”.

[બુખારી : ૨૭૮૬, અન અનસ બિન માલિક ❀]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

સિકા કે ફવાઈદ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સિકા ક્યા હી બેહતરીન સાલન હૈ”. [મુસ્લિમ: ૫૩૫૦, અન આઈશા ❀]
ફાયદા: મુહમ્મિસીન હઝરાત કેહતે હોં કે સિકા તિલ્લી કે બઢને કો રોકતા હૈ, જિસ્મ મેં વરમ નહીં હોને દેતા, ખાને કો હઝમ કરતા હૈ, ખૂન કો સાફ કરતા હૈ, ફોડે ફુન્સિયોં કો દૂર કરતા હૈ.

[અલ ઇલાજુન નબ્વી]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ જમાઈ લે તો ઉસ કો અપના હાથ મુંહ પર રખ લેના ચાહિયે, ક્યોંકિ (ખુલે) મુંહ મેં શૈતાન દાખિલ હો જાતા હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૭૪૮૧, અન અબી સઈદ ❀]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૧ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

છટી સદી મેં દુનિયા કી મઝહબી હાલત

છટી સદી મેં મઝહબી એતેબાર સે પૂરી દુનિયા કે લોગ બહુત ઝિયાદા કમઝોર થે, જહાલત આમ થી, દીન કે સહી મફહૂમ સે વો લોગ નાવાકિફ થે, હર તરફ શિર્ક વ બુત પરસ્તી ફેલી હુઈ થી. અરબ કે હર ઘર મેં અલગ અલગ બુત રખા થા, જિસ કી પૂજા કી જાતી. કાબા જૈસી મુકદ્દસ જગા મેં ત્રીન સૌ સાઠ બુત જમા કર રખે થે. ઉસ કે અલાવા મુખ્તલિફ જગહોં પર સૂરજ, ચાંદ, સિતારે ઔર આગ કી પુજા કી જાતી થી. ઔર જો લોગ અપને આપ કો આસ્માની મઝાહિબ વાલે સમજતે થે, ઉન કી હાલત ભી બહુત ખરાબ થી, અલ્લાહ કી કિતાબોં કે અહકામ વ કવાનીન કો બદલ ડાલા થા, ઉસ કી અસલી શકલ વ સૂરત બાકી નહીં રહી થી; બલ્કે અગર યે મુમકિન હોતા, કે ઉન મઝાહિબ કે અસલ બાની અઘિયાએ કિરામ દોબારા વાપસ આકર ઉન કી હાલત દેખતે, તો વો ઉન કો નહીં પેહચાન સકતે થે. ઉન મઝાહિબ કે માનને વાલે ધીરે ધીરે અલ્લાહ કે બતાએ હુએ તરીકે સે હટ ચુકે થે, હત્તા કે પૂરી તરહ અકીદ-એ-તૌહીદ પર ભી કાઈમ નહીં થે ઔર ઉન કી બહુત સારી આદતોં ઔર રસમેં મુશરિકાના ઔર જાહિલી રિવાયાત કે મુતાબિક થી. ઉન સારી ચીજોં કી ઇસ્લાહ ઔર સહી રેહનુમાઈ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને હુજૂર ﷺ કો મબઊસ ફરમાયા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

સૂરજ કી તૂફાની લહરેં

અલ્લાહ તઆલા ને સૂરજ કો એક ઝબરદસ્ત આગ કા ગોલા બનાયા હૈ, જો રૌશની કે સાથ હમેં ગર્મી ભી મુહય્યા કરતા હૈ, લેકિન કભી કભી સૂરજ કે અંદર ખતરનાક કિસ્મ કી લહરેં ભી ઉઠતી હૈં, હત્તા કે તૂફાન આતા હૈ, અગર વો લહરેં ઝમીન પર બસને વાલે જાનદારોં પર પડ જાએ, તો સબ કો હલાક કર ડાલેંગી, મગર અલ્લાહ તઆલા અપની કુદરત સે ઈન શુઆઓં ઔર લહરોં કો ઝમીન કે ઐસે ઇલાકોં કી તરફ મોડ દેતા હૈ જહાં પર આબાદી નહીં હોતી. ઉન હલાક કરને વાલી શુઆઓં કા ગૈર આબાદ ઇલાકોં કી તરફ મુન્તાકિલ કરના અલ્લાહ કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

રૂકૂ સજ્દા અચ્છી તરહ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “વો નમાઝ સહી નહીં જિસ મેં આદમી રૂકૂ સજ્દા ઠીક સે નહીં કરતા”.

[તિર્મિઝી : ૨૬૫, અન અબી મસઊદ અનસારી ﷺ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

મુસાફા સે પેહલે સલામ કરના

હઝરત જુન્દુબ ﷺ સે રિવાયત હૈ કે આપ ﷺ કી આદતે શરીફા થી કે જબ ભી આપ ﷺ અપને અસહાબ ﷺ સે મિલતે તો સલામ કિયે બગૈર મુસાફા ન ફરમાતે.

[મોઅજમે કબીર : ૧૭૦૦]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સખાવત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સખાવત જન્મત મેં એક દરખ્ત હૈ પસ જો શખ્સ સખી હોગા વો ઉસ કી એક ટેહની પકડ લેગા જિસ કે ઝરિયે સે વો જન્મત મેં દાખિલ હો જાએગા ઔર કંજૂસી જહન્નમ કા એક દરખ્ત હૈ જો શખ્સ બખીલ હોગા વો ઉસ કી એક ટેહની પકડ લેગા, યહાં તક કે વો ટેહની ઉસ કો જહન્નમ મેં દાખિલ કર કે રહેગા”.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૧૦૪૫૧, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

દુનિયા કે લિયે ઇલ્મે દીન હાસિલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “વો ઇલ્મ જિસ સે અલ્લાહ કી રઝા હાસિલ કી જાતી હૈ (યાની કુર્આન વ સુન્નાત કા ઇલ્મ) અગર ઉસ કો કોઈ શખ્સ દુનિયા કી દૌલત કમાને કે લિયે હાસિલ કરે, તો વો કયામત કે દિન જન્મત કી ખૂશ્બૂ સે ભી મહરૂમ રહેગા.”

[અબુ દાઉદ: ૩૬૬૪, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

ઝિયાદા ખાને કા અંજામ

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ ડકાર લી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હમારે સામને ડકાર મત લો, ઇસ લિયે કે કયામત કે દિન સબ સે ઝિયાદા ભૂકા વો શખ્સ હોગા જો દુનિયા મેં ઝિયાદા પેટ ભરતા હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૭૮, અન ઇબ્ને ઉમર]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખિયોં કી હાલત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બેશક જહન્નમ એક ઘાત કી જગા હૈ, જો સરકશોં કા ઠિકાના (હૈ) જિસ મેં વો બે ઇન્તિહા ઝમાનોં (પડે)રહંગે (ઔર) ઉસ મેં ન તો વો કિસી ઠંડક (યાની રાહત) કા મઝા ચખંગે ઔર ન પીને કી ચીઝ કા, સિવાએ ગરમ પાની ઔર પીપ કે (ઔર ઉન કો) પૂરા પૂરા બદલા મિલેગા”.

[સૂર-એ-નબા: ૨૧ તા ૨૫]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ખાના ખા લેતે, તો અપની તીનોં ઉંગલિયોં કો ચાટતે.

[મુસ્લિમ: ૫૨૯૬, અન કઅબ બિન માલિક]

ફાયદા: અલ્લામા ઇબ્ને કયિમ રહ. કેહતે હૈં કે ખાના ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટના હાઝમે કે લિયે ઇન્તેહાઈ મુફીદ હૈ.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલોં! તુમ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે હુકૂમ કી અદાયગી મેં ખયાનત ઔર કમી ન કિયા કરો ઔર આપસ કી અમાનતોં મેં ભી ખયાનત ન કિયા કરો, ઔર તુમ તો ઉસ કે નુકસાન કી જાનતે હો”.

[સૂર-એ-અનફાલ: ૨૭]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

(२२) रबीउल अव्वल

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

हुजूर ﷺ की आमद की बशारत

हुजूर ﷺ से पहले जितने अम्बियाए क़िराम गुज़रे हैं, हर एक ने अपनी क़ौम को आपसी नबी हज़रत मुहम्मद ﷺ की आमद की ख़बर दी है और आप ﷺ की मुभतलफ़ निशानियां बता कर आप ﷺ पर इमान लाने का अहद लिया है। युनांचे हज़ार तबदीलियों के बावजूद आज तक तौरात व ईन्ज़ल में वो अलामात और निशानियां मौजूद हैं ज़े आप ﷺ की ज़ाते ग़िरामी में मौजूद थीं, फुद तौरात व ईन्ज़ल वाले भी ईस हकीकत से ખૂબ वाकिफ़ हैं। जैसा के अल्लाह तआला फ़रमाते हैं के “जिन लोगों को हम ने क़िताब (तौरात व ईन्ज़ल) दी है, वो रसूलुल्लाह ﷺ को (उन क़िताबों में बयान करदा निशानियों की बिना पर) अपने बेटे की तरह ખૂब पडयानते हैं, मगर उस के बावजूद उन में से एक ज़मात ज़ानुज कर हक़ बात को छुपाती है。”

[सूर-अ-अकरस : १४६]

ईसी तरह कुर्आन में है के हज़रत ईसा ﷺ ने फ़रमाया: अै बनी ईस्राईल! मैं तुम्हारे पास अल्लाह का बेज्ज हुवा आया हूं, मुज से पहले ज़े तौरात है, मैं उस की तसदीक़ करता हूं और अपने बाद आने वाले एक अज़ीमुशान नबी की फ़ुशानबरी देता हूं, ज़िन का नाम ‘अहमद’ है। [सूर-अ-सक : ६]

एक मरतबा फुद हुजूर ﷺ ने फ़रमाया: “मैं अपने बाप ईब्राहीम ﷺ की दुआ और हज़रत ईसा ﷺ की बशारत हूं。” [बैहकी की दवाइविन्नुबुव्वह : १५]

नंबर (२) : हुजूर ﷺ का मोअजिज़ा

हज़रत अबूज़र के बारे में पेशीनगोई

एक मरतबा आप ﷺ ने फ़रमाया: “अल्लाह तआला अबूज़र पर रहम फ़रमाओ! वो तन्हा ही रेहते हैं, तन्हा ही मरेंगे और तन्हा ही उठाओ ज़अंगे。” युनांचे वो मकामे रबज़ा में अकेले ज़ कर रहे, वही तन्हाई की ज़िंदगी गुज़ारी और वही वफ़ात पाई, उन के पास उस वक़्त सिर्फ़ उन की बीवी और गुलाम था。” [बैहकी की दवाइविन्नुबुव्वह : १८७७]

नंबर (३) : एक क़र्ज़ के बारे में

जमात के साथ नमाज़ पढ़ना

रसूलुल्लाह ﷺ ने फ़रमाया: “(मर्दों को) जमात छोड़ने से इक़ ज़ाना याहिये; वरना मैं उन के घरों में आग़ लगवा दूंगा。” [इब्ने माज़ : ७८५, अन उसाभा बिन जैद ﷺ]

फ़ायदा: जमात छोड़ने वालों के लिये हदीसों में बहुत सप्त वहीदें बयान की गई हैं; ईस लिये तमाम मुसलमान मर्दों पर जमात का ओहतेमाम करना बहुत ज़रूरी है।

नंबर (४) : एक सुन्नत के बारे में

मग़ि़रत और तलबे रहमत की दुआ

मग़ि़रत और तलबे रहमत के लिये ईस दुआ का ओहतेमाम करना याहिये:

﴿رَبَّنَا اِنَّا غَفِرْ لَنَا وَاَرْحَمَنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾

તર્જમા: એ હમારે પરવરદિગાર! હમ ઈમાન લે આએ હૈં, લિહાજા હમારી મગફિરત કરમા દીજિયે ઓર હમ પર રહમ કરમાઈયે, બેશક આપ બડે હી મેહરબાન હૈં. [સૂર-એ-મોમિનૂન: ૧૦૯]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

વાલિદૈન કે લિયે હુઆએ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ કે માં બાપ યા ઉન મેં સે કોઈ એક મરજાએ ઓર વો શખ્સ ઉન કી નાફરમાની કરને વાલા હો, તો અગર વો ઉન કે લિયે હમેશા હુઆ વ ઇસ્તિગફાર કરતા રહે, તો વો શખ્સ ફરમાંબરદારોં મેં શુમાર હો જાએગા”.

[બેહકી કી શોઅબિલ ઈમાન: ૭૬૬૩, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

નુકસાન કે બાદ કી આસાનિયોં પર ઈતરાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “જબ હમ લોગોં કો નુકસાન પહુંચાને કે બાદ અપની રહમત કા મજા ચખાતે હૈં, તો વો હમારી ઉન નિશાનિયોં કે બારે મેં ભી શરારત કરને લગતે હૈં”. (યાની મૌજૂદા આસાનિયોં મેં પડ કર ગુઝરી હુઈ મુસીબતોં કો જુટલાતે હૈં ઓર મજાક ઉડાતે હૈં, જબ કે ઉન્હેં ઉન નિશાનિયોં સે ઈબરત હાસિલ કરની ચાહિયે).

[સૂર-એ-યુનૂસ: ૨૧]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

આખિરત કી કામચાબી દુનિયા સે બેહતર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “તુમ લોગોં કો જો કુછ દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ દુનિયવી ઝિંદગી મેં બરતને કા સામાન હૈ ઓર જો કુછ (અજ્બ વ સવાબ) અલ્લાહ કે પાસ હૈ, વો ઈસ (દુનિયા) સે કહી ઝિયાદા બેહતર ઓર બાકી રેહને વાલા હૈ”.

[સૂર-એ-શૂરા: ૩૬]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત ઓર જહન્નમ કા એક એક કતરા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર જન્મત કા એક કતરા તુમ્હારી ઈસ દુનિયા મેં તુમ્હારે પાસ આજાએ, તો સારી દુનિયા કો મીઠા કર દે ઓર અગર જહન્નમ કા એક કતરા તુમ્હારી દુનિયા મેં આજાએ, તો સારી દુનિયા કો તુમ્હારે લિયે કડવા કર દે”.

[તરગીબ વ તરહીબ: ૧૮૬, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

અંજીર સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અંજીર ખાઓ ક્યોંકિ યે બવાસીર કો ખત્મ કરતા હૈ ઓર જોડોં કે દર્દ મેં મુકીદ હૈ”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૨૭૬, અન અબી ઝર ﷺ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ કિસી કો કર્જ દે, ફિર વો કર્જદાર ઉસ કો કોઈ હદિયા દે યા અપની સવારી પર સવાર કરાએ તો ન હદિયા કબૂલ કરે, ન ઉસ કી સવારી પર સવાર હો; અલબત્તા અગર ઉસ કર્જ કે મામલે સે પેહલે ઈસ કિસ્મ કા બરતાવ દોનોં મેં થા તો કોઈ મુજાયાકા નહી”.

[ઇબ્ને માજા: ૨૪૩૨, અન અનસ ﷺ]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा **कुर्आन व हदीस की रौशनी में**

२३ रबीउल अव्वल

नंबर १ : ईस्लामी तारीख

रसूलुल्लाह ﷺ की मुबारक पैदाईश

आज की नबी उजरत मुहम्मद ﷺ की मुबारक पैदाईश मक्का मुकर्रमा में माहे रबीउल अव्वल मुताबिक माहे अग्रेल ५७१ ईसवी पीर के दिन जैसे माहौल में हुई के पूरी दुनिया पर कुंफ व शिर्क की तारीकी छाई हुई थी और ईस्लामियत गुमराही में लटक रही थी; गोया इंसानी तौर पर हर तरफ अंधेरा फैला हुआ था; और जो अल्लाह हर रोज़ याद, सूरज और सितारों के जरिये सारे आलम की रौशन करता था, आज उस ने ईस्लामियों के तारीक दिवों को अपनी ईबादत व बंदगी की रौशनी अता करने के लिये अपने प्यारे बंदे उजरत मुहम्मद ﷺ को छिदायत का आक़ताब बना कर सय्यिदा आमिना के घर पैदा फ़रमाया. पैदाईश के बाद दादा अब्दुल मुत्तलिब ने 'मुहम्मद' नाम रखा. ये नाम अरब में बिल्कुल अनोखा था. लोगों ने अब्दुल मुत्तलिब से अपने पोते का नया नाम रखने की वजह मालूम की, तो उन्होंने कहा के मेरे पोते की पूरी दुनिया में तारीफ़ की जायेगी, इस लिये मैं ने ये नाम रखा है. फिर आप ﷺ की पैदाईश की ખुशी में आप ﷺ के दादा प्वाजा अब्दुल मुत्तलिब ने अकीका किया और तमाम कुरैश को दावत दी.

नंबर २ : अल्लाह की कुदरत

अबाबील परिंदा

कुर्आन के बयान के मुताबिक अबाबील परिंदों ने अबरहा के लश्कर को कंकरियों के जरिये हलाक किया था. अल्लाह तआला ने इन परिंदों को बड़ी अकल व ज़हानत अता फ़रमाई है, ये तिन्के और गारे से बड़ी मछारत के साथ अपना घर बनाती हैं और अपने बख्यों को ली गंदगी से पाक साफ़ और भीट न करने की तालीम देती हैं, चिमगाढ़ उन के बख्यों का बड़ा दुश्मन है. इस लिये अपने बख्यों की छिफ़ाज़त के लिये घर में अजवाइन की लकड़ियां रख देती हैं, जिन की ખुशबू से वो उन के घर के करीब ली नहीं जाती. बिलाशुबा इस छोटे से परिंदों की अकल व ज़हानत अल्लाह की कुदरत की अेक निशानी है.

नंबर ३ : अेक फ़र्ज़ के बारे में

वालिदैन के साथ अख़्श भरताव करना

कुर्आन में अल्लाह तआला फ़रमाता है: "वालिदैन के साथ अख़्श सुलूक करो".

[सूर-अे-बनी ईस्साल : २३]

फ़ायदा: वालिदैन बड़ी मशक़त व मेहनत से बख्यों की परवरिश करते हैं, इस लिये वालिदैन के साथ अख़्श का मामला करना और उन की ज़रूरियात को अपनी ताक़त और हैसियत के मुताबिक पूरी करना फ़र्ज़ है.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ખુશી કે વક્ત સજદ-એ-શુક અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ ખુશી કા મૌકા આતા યા કોઈ ખુશખબરી સુનાઈ જાતી, તો આપ ﷺ સજદ-એ-શુક અદા કરતે.

[અબુ દાઉદ: ૨૭૭૪, અન અબી બકરહ ❀]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

મુતલ્લકા બેટી કી કફાલત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક મરતબા ફરમાયા: “ક્યા મૈં તુમ્હે બેહતરીન સદકા ન બતાઊં? તેરી વો લડકી જો લૌટ કર તેરે હી પાસ આ ગઈ હો ઔર ઉસ કે લિયે તેરે સિવા કોઈ કમાને વાલા ન હો (તો એસી લડકી પર જો ભી ખર્ચ કિયા જાએગા વો બેહતરીન સદકા હૈ)”.
[ઇબ્ને માજા: ૩૬૬૭, અન સુરાકા બિન માલિક ❀]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઇલ્મે દીન કો છુપાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને ઇલ્મ કો છુપાયા, ક્યામત કે દિન ઉસ કો આગ કી લગામ પેહનાઈ જાએગી”.
[તબરાની કબીર: ૧૦૬૮૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ❀]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

માલ આરિયત હૈ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ રફી રહમાતે હૈ: “તુમ મેં સે હર એક મેહમાન હૈ ઔર ઉસ કા માલ આરિયત (ઉધાર) હૈ, ઔર મેહમાન યાની (ઇન્સાન ઇસ દુનિયા સે) જાને વાલા હૈ ઔર આરિયત કી ચીઝ ઉસ કે માલિક કો લોટાની પડેગી”.
[શોઅબુલ ઇમાન: ૧૦૨૪૧]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

ક્યામત કે દિન કાફિર કી તમન્ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હમ ને તુમ કો કરીબ આને વાલે અઝાબ સે ડરા દિયા હૈ (જો ઉસ દિન આએગા) જિસ દિન આદમી અપને ઉન આમાલ કો દેખ લેગા, જો ઉસ ને અપને હાથોં સે કિયે હોંગે ઔર ઉસ દિન કાફિર કહેગા: કાશ! મૈં મિટ્ટી હો જાતા”.
[સુર-એ-નબા: ૪૦]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ગુર્દે કી બીમારિયોં કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “પેહલૂ કે દર્દ કા સબબ ગુર્દે કી નસ હૈ, જબ વો હરકત કરતી હૈ, તો ઇન્સાન કો તકલીફ હોતી હૈ, લિહાઝા ઉસ કા ઇલાજ ગરમ પાની ઔર શહેદ સે કરો”.
[મુસ્તદરક હાકિમ: ૮૨૩૭, અન આઈશા ❀]

નોટ: ગુર્દે મેં જબ પથરી વગૈરા હો જાતી હૈ, તો ફૂલ્હોં મેં દર્દ હોતા હૈ, બલ્કે અકસર ઇસી દર્દ હી કી વજહ સે બીમારી કા પતા ચલતા હૈ, ઉસ કા ઇલાજ આપ ﷺ ને યે બતલાયા કે ગરમ પાની ઔર શહેદ મિલા કર પિયો.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ એસે અઝાબ સે બચો, જો સિર્ફ ગુનાહ કરને વાલોં હી પર નહીં આએગા, બલ્કે ગુનાહ દેખ કર ખામોશ રહેને વાલોં કો ભી અપની પકડ મેં લેગા, ખૂબ જાન લો કે અલ્લાહ સપ્ત સજા દેને વાલા હૈ”.
[સુર-એ-અનકાલ: ૨૫]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૪ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હુઝૂર ﷺ કી પૈદાઈશ કે વક્ત દુનિયા પર અસર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી મુબારક પૈદાઈશ સે ૫૦ દિન પેહલે અસહાબે ફીલ કા વાકિઆ પેશ આયા, શાહે યમન અબરહા, હાથિયોં કે એક બડે લશ્કર કો લે કર બૈતુલ્લાહ શરીફ કો ઢાને કે લિયે મક્કા આયા, મગર અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ પૂરે લશ્કર કો તબાહ કર કે બૈતુલ્લાહ કી ખુદ હિફાઝત ફરમાઈ. મોઅરિખીન કા બયાન હૈ કે જિસ વક્ત હુઝૂર ﷺ પૈદા હુએ, ઠીક ઉસી વક્ત કિસરા કે શાહી મહલ મેં સખ્ત જલજલા આગયા ઔર ઉસ કે ચૌદા કંગરે ગિર ગએ, ઇસી તરહ ફારિસ કે આતિશકદે કી આગ, જો બરાબર એક હઝાર સાલ સે જલ રહી થી, એક દમ સે બુજ ગઈ. ગોયા અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે એક તરહ કા યે એલાન થા કે અબ ઇસ દુનિયા મેં વો હસ્તી પૈદા હો ચુકી હૈ, જિન કી અઝમત વ બુલંદી કા ચર્ચા પૂરી દુનિયા મેં હોગા. જો કુફ વ શિર્ક ઔર ગુમરાહી કો ખત્મ કર કે, ઈમાન વ તૌહીદ કા બીજ બોએગા ઔર તમામ બુરી આદતોં કો ખત્મ કર કે લોગોં કો અચ્છે અખલાક સિખાએગા ઔર જો કિસી એક કૌમ, કબીલા વ ખાનદાન ઔર મુલ્ક કા નહીં બલ્કે ક્યામત તક કે લિયે પૂરી દુનિયા કા હાદી વ પૈગમ્બર હોગા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝ

હઝરત રિફાઆ ﷺ કી આંખ કા દુરસ્ત હોના

હઝરત રિફાઆ ﷺ ફરમાતે હૈં: જંગે બદર મેં મેરી આંખ મેં એક તીર લગા જિસ કી વજહ સે આંખ ફૂટ ગઈ, આપ ﷺ ને ઉસ પર થૂક મુબારક લગા દિયા ઔર દુઆ ફરમાઈ, ઉસ કે બાદ એસા હો ગયા જેસે મુજે કોઈ તકલીફ હી નહીં પહોંચી.

[બૈહકી ફી દલાઈલિનુબુવ્વહ : ૯૯૯]

નંબર (૩) : એક ફર્ક કે બારે મેં

સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ હોગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્યામત મેં સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ લિયા જાએગા, અગર વો અચ્છી ઔર પૂરી નિકલ આઈ, તો આમાલ ભી પૂરે ઉતરેંગે, ઔર અગર વો ખરાબ હો ગઈ, તો બાકી આમાલ ભી ખરાબ નિકલેંગે”.

[તિર્મિઝી : ૪૧૩, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

અચ્છી મૌત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તકલીફ ઔર બીમારી કી વજહ સે મૌત કી આરઝૂ મત કરો, અગર તુમ પહી ચાહતે હો, તો ઇસ તરહ દુઆ કરો:

((اَللّٰهُمَّ اٰخِرِيْنَ مَا كَانَتْ الْحَيٰوةُ حَيٰوةً اَيُّهَا وَتَوَفَّنِيْ اِذَا كَانَتْ الْوَفَاةُ حَيٰوةً اَيُّهَا))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! તૂ મુજે જિંદા રખ જબ તક મેરા જિંદા રેહના મેરે હક મેં બેહતર હો ઔર મુજે મૌત દે અગર મરના મેરે હક મેં બેહતર હો.

[બુખારી : ૫૬૭૧, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

અલ્લાહ કી દી હુઈ રોઝી પર રાઝી રહના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા સે થોડી રોઝી પર રાઝી રહે, અલ્લાહ તઆલા ભી ઉસ કી તરફ સે થોડે અમલ પર રાઝી હો જાતે હૈ”. [બેહકી ફી શોઅબિલઈમાન : ૪૪૦૯, અન અલી ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

લડકી કી પૈદાઈશ કો બુરા સમજના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ ઉન મેં સે કિસી કો બેટી પૈદા હોને કી ખબર દી જાતી હૈ, તો ઉસ કા ચેહરા રંજ કી વજહ સે કાલા પડ જાતા હૈ ઓર દિલ હી દિલ મેં ઘુટતા રેહતા હૈ ઓર જિસ લડકી કી પૈદાઈશ કી ઉસ કો ખબર દી ગઈ હૈ, ઉસ કી શરમિંદગી કી વજહ સે લોગોં સે છુપતા ફિરતા હૈ કે ઉસ કો ઝિલ્લત ગવારા કર કે રેહને દે યા ઉસ કો મિટ્ટી મેં છુપા દે, વો બહુત હી બુરા ફૈસલા કરતે હૈ”.

[સૂર-એ-નહલ : ૫૮ તા ૫૯]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા ધોકા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈન્સાન! તુજે અપને રબ કી તરફ સે કિસ ચીઝ ને ધોકે મેં ડાલ રખા હૈ, (કે તૂ દુનિયા મેં પડ કર ઉસે ભુલાએ રખતા હૈ હાલાંકે) ઉસ ને તુજે પૈદા કિયા (ઓર) ફિર તેરે તમામ આઝા એક દમ ઠીક અંદાઝ સે બનાએ. (ફિર ભી તૂ ઉસ સે ગાફિલ હૈ)”. [સૂર-એ-ઈન્કિશાર : ૬ તા ૭]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્નત કી નેહરેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જન્નત મેં એક નેહર પાની કી, એક શહદ કી, એક દૂધ કી ઓર એક શરાબ કી હોગી”.

[તિર્મિઝી : ૨૫૭૧, અન મુઆવિયા ﷺ]

નોટ : જન્નત કી શરાબ મેં ન નશા હોગા ઓર ન ઉસ મેં બદબૂ હોગી, બલકે બડી ખુશબૂદાર ઓર લઝીઝ હોગી.

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

સબ સે ઉમદા ગિઝા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બેહતરીન ગિઝા મૌસમ કા પેહલા ફલ હૈ”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૨૮૨૯૦, અન અનસ ﷺ]

નોટ : યૂં તો મેવા ઓર મૌસમી ફલ સિહત કો બરકરાર રખને ઓર મૌસમી બીમારિયોં સે બચને કા અહમ નુસ્ખા હૈ, મગર મૌસમ કા પેહલા ફલ ગિઝા કે એતેબાર સે સબ સે ઉમદા હોતા હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

એક આદમી ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે નસીહત કરને કી દરખવાસ્ત કી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ સે શર્મ કરો જૈસે કે તુમ અપને ખાનદાન કે નેક ઓર શરીફ આદમી સે શર્મ કરતે હો”

[આદાબુસ સોહબા લિ અબી અબ્દિરહમાન સુલમી : ૧૯]

સિઈ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૫ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી પરવરિશ ઔર ખાનદાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ અરબીયુન નસલ ઔર અરબ કે બા ઇઝઝત કબીલા કુરૈશ કે ખાનદાન બની હાશિમ મેં પૈદા હુએ. ખુદ હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ને ઇસ્માઈલ કી નસલ મેં સે “કનાના” કી મુમતાઝ બનાયા ઔર કનાના મેં સે “કુરૈશ” કી ઇઝઝત અતા ફરમાઈ ઔર કુરૈશ મેં “બની હાશિમ” કી ઇમ્તિયાઝ બખ્શા ઔર બની હાશિમ મેં સે મુજે મુન્તાખબ ફરમાયા”.

[મુસ્લિમ: ૫૯૩૮, અનવાસિલા]

આપ ﷺ કી વાલિદા બીબી આમિના ખાનદાને બનૂ જોહરા કી મોઅઝઝ ખાતૂન થી. પૈદાઈશ કે બાદ આપ ﷺ કો સૌબિયા ને દૂધ પિલાયા. અરબ કે શુરફા કા દસ્તૂર થા કે બચ્ચોં કો પરવરિશ કે લિયે દેહાત કી ઔરતોં કે હવાલે કરતે થે, તાકે વહાં કી સારૂ વ શર્ફફા હવા કી વજહ સે બચ્ચે સિહતમંદ ઔર તંદરૂસ્ત રહેં. ઇસી દસ્તૂર કે મુવાફિક આપ ﷺ કો દાદા અબ્દુલમુતલિબ ને હવાઝિન કે કબીલા બની સઅદ કી એક શરીફ ખાતૂન હઝરત હલીમા સાદિયા ﷺ કે સુપુર્દ કિયા. ઉન્હોંને ચાર યા પાંચ સાલ તક આપ ﷺ કી પરવરિશ ફરમાઈ, સાલ મેં દો મરતબા આપ ﷺ કો મક્કા લા કર વાલિદા આમિના ઔર દાદા અબ્દુલ મુતલિબ કો દિખા જાતી થી.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

અંગૂઠા

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે હાથ મેં ઉંગલિયોં કે મુકાબલે મેં અંગૂઠે કો તાકતવર બનાયા હૈ, ઉસી કી મદદ સે હમ ખાને કા લુકમા ઉઠાતે હૈં ઔર ઉસી કે ઝરિયે હમ કલમ સે લિખતે હૈં. ઉસ કે બગૈર ઇન્સાન કિસી ચીઝ કો મઝબૂતી સે નહીં પકડ સકતા, કિસી ઉંગલી કે ન હોને કી વજહ સે અંગૂઠા ઉસ કા બદલ બન સકતા હૈ. યકીનન અંગૂઠા અલ્લાહ કી બડી નેઅ્મત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ક કે બારે મેં

નમાઝ છોડને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “નમાઝ કા છોડના આદમી કો કુફ્ર સે મિલા દેતા હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૨૪૬, અનજાબિર]

દૂસરી એક રિવાયત મેં હૈ કે ઈમાન ઔર કુફ્ર કે દરમિયાન નમાઝ છોડને કા ફર્ક હૈ.

[ઇબ્ને માજા: ૧૦૭૮, અનજાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

દસ્તરખવાન બિછા કર ખાના

હઝરત અનસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ન કબી મેઝ પર ઔર ન તશતરિયોં મેં ખાના ખાયા, પૂછા ગયા ફિર કિસ પર ખાતે થે? ફરમાયા: દસ્તરખવાન પર.

[બુખારી: ૫૪૧૫]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

કુર્આને કરીમ દેખ કર પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ કુર્આન કો દેખ કર પઢને કા આદી હોતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઉસ કી આંખોં સે ફાયદા ઉઠાને કા મોકા દેતા હૈ જબ તક વો દુનિયા મેં રહે”. (યાની ઉન કી આંખોં કી બીનાઈ મૌત તક બાકી રેહતી હૈ). [ફઝાઇલુલ કુર્આન લિરાઝી : ૧૮/૧, અન ઇન્ને અબ્બાસ ❀]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અઝાન કે બાદ મસ્જિદ સે નિકલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને મસ્જિદ મેં અઝાન સુની, ફિર વો કિસી ઝરૂરત કે બગૈર મસ્જિદ સે ચલા ગયા ઔર ઉસ કા વાપસ આને કા ઇરાદા ભી નહીં હૈ, તો વો મુનાફિક હૈ”.

[ઇન્ને માજ : ૭૩૪, અન ઉસમાન બિન અફફાન ❀]

ખુલાસા: અઝાન કી આવાઝ સુનકર બિલા શરઈ ઝરૂરત કે એક સચ્ચે પકડે મુસલમાન કી શાન નહીં હૈકે વો મસ્જિદ સે બાહર ચલા જાએ, એસા કરના મુનાફિક કા અમલ હૈ.

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દો ખ્વાહિશ મંદ શખ્સ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દો હરીસ એસે હૈં, જિન કા દિલ કભી નહીં ભરતા. એક ઇલ્મ કા હરીસ જિસ કા દિલ કભી નહીં ભરતા હૈ ઔર દૂસરા દુનિયા કા હરીસ ઉસ કા ભી દિલ કભી નહીં ભરતા”.

[મુસ્તદરક : ૩૧૨, અન અનસ ❀]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન અલ્લાહ કે સામને ખડા હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “કયા યે લોગ ઇસ બાત કા ચકીન નહીં રખતે કે યે એક બડે સખ્ત દિન મેં ઝિંદા કર કે ઉઠાએ જાએંગે, જિસ દિન સારે ઇન્સાન રબ્બુલઆલમીન કે સામને ખડે હોંગે”.

[સૂર-એ-તતકીફ : ૪ તા ૬]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

હર કિસ્મ કે દર્દ કા ઇલાજ

હઝરત ઇન્ને અબ્બાસ ❀ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ સહાબ-એ-કિરામ કો બુખાર ઔર હર કિસ્મ કે દર્દ સે નજાત હાસિલ કરને કે લિયે યે દુઆ સિખાતે યે:

((بِسْمِ اللَّهِ الْكَبِيرِ. أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ مِنْ شَرِّ كُلِّ عَزْقٍ نَعَّارٍ. وَمِنْ شَرِّ حَزَارٍ)) [તિમિઝી : ૨૦૭૫]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ લોગો! અલ્લાહ કે તુમ પર જો એહસાનાત હૈં ઉન કો યાદ કરો, કયા અલ્લાહ તઆલા કે સિવા કોઈ ઔર ભી ખાલિક હૈ? જો તુમ કો ઝમીન વ આસ્માન સે રોઝી પહુંચાતા હો. ઉસ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં, ફિર તુમ કહાં ફિરે જા રહે હો”? [સૂર-એ-ફાતિર : ૩]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૬ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત હલીમા સાદિયા ؓ કે ઘર મેં બરકતો

અરબ મેં સખ્ત કહત પડા હુવા થા, કબીલ-એ-બનુ સઅદ કી ઔરતેં બચ્ચોં કી પરવરિશ કે લિયે મક્કા મુકર્રમા આઈ હુઈ થીં. ઉન્હીં મેં સે હલીમા સાદિયા ભી અપને શૌહર હારિસ બિન અબ્દુલ ઉઝા કે સાથ દુબલી પતલી સવારી પર આઈ થીં. તકરીબન સારી ઔરતેં મક્કા કે માલદાર ઘરાનોં કે બચ્ચે લે ચુકી થીં, સિફ હઝરત હલીમા હી કો કોઈ બચ્ચા નહીં મિલા થા, ઉન કો માલુમ હુવા કે અબ્દુલ મુત્તલિબ કા પોતા “મુહમ્મદ બિન અબ્દુલ્લાહ” અભી મૌજૂદ હૈ, મગર યતીમ હૈ ઔર સારી ઔરતોં ને ઉન કી યતીમી કો દેખ કર છોડ દિયા, કે જબ ઉન કે વાલિદ હી જિંદા નહીં, તો ભરપૂર ઉજરત મિલને કી ઉમ્મીદ ભી નહીં હૈ. હઝરત હલીમા હૈરાન થીં, ખાલી હાથ વાપસ હોને કી હિમ્મત નહીં થી ઔર ઉધર ઉન કી યતીમી કા ખયાલ થા. બિલઆબિર ઉન્હોંને શૌહર સે મશ્વરા કરને બાદ આપ ﷺ કો પરવરિશ કે લિયે કબૂલ કર લિયા. ઉસી વક્ત સે ઉન કી આંખેં આપ ﷺ કી વજહ સે બે પનાહ બરકતોં કા મુશાહદા કરને લગીં. વો કમઝોર સવારી જો આતે વક્ત બાર બાર કાફલે કે પીછે રેહ જાતી થીં, અબ સબ સે આગે ઇતની તેઝ રફતારી સે ચલ રહી થી કે કાફલે વાલોં કો કેહના પડતા કે હલીમા! ઝરા આહિસ્તા ચલો; ઔર ઘર પહુંચ કર ભી બરકતોં કા મુશાહદા હોને લગા કે બકરી કા થન ફાંકે કી વજહ સે ખુશ્ક હો ગયા થા, વો દૂધ સે ભર ગયા, ચુનાંચે ઉન્હોંને ઔર ઉન કે શૌહર ને પેટ ભર કર પિયા. ઉસ કે બાદ હઝરત હલીમા રોઝાના આપ ﷺ કી વજહ સે બરકતોં કો દેખતી રેહતી થીં, સખ્ત કહતસાલી કે ઉસ દૌર મેં ભી ઉન કે ઘર મેં ઇતની ખુશહાલી થીં કે કબીલે વાલે હૈરાન થે ઔર હર શખ્સ અપને ચરવાહે કો ચે તાકીદ કરતા કે ઉસી જંગલ મેં અપને જાનવરોં કો ભી ચરાઓ જહાં હલીમા કી બકરિયાં ચરતી હૈં.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

હઝરત અલી ؓ કે દર્દ કા અચ્છા હોના

હઝરત અલી ؓ કેહતે હૈં: એક મરતબા મુજે સખ્ત દર્દ લાહિક હુવા કે મેં મૌત કો યાદ કરને લગા, આપ ﷺ કી ખિદમતે અકદસ મેં હાઝિર હુવા, આપ ﷺ ને ફરમાયા: ઐ અલ્લાહ! ઇસે શિફા અતા કરમા! હઝરત અલી ؓ કેહતે હૈં: મેં ઉસી વક્ત અચ્છા હો ગયા ફિર આજ તક વો દર્દ મુજે નહીં હુવા.

[બેહકી હી દલાઈલિનુબુવ્વહ : ૨૪૨૮]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

માં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરના

એક આદમી ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં આકર અર્જ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ મેરે હુસ્ને સુલૂક કા ઝિયાદા હકદાર કૌન હૈ? ફરમાયા: “તેરી માં, ફિર અર્જ કિયા કે ઉસ કે બાદ કૌન? ફરમાયા: તેરી માં, ફિર અર્જ કિયા કે ઉસ કે બાદ કૌન? ફરમાયા: તેરી માં, ફિર અર્જ કિયા કે ઉસ કે બાદ કૌન? ફિર ફરમાયા: તેરા બાપ”.

[બુખારી : ૫૮૭૧, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

કબ્ર મેં નૂર કી દુઆ

જો શખ્સ ચે ચાહે કે ઉસ કી કબ્ર મેં નૂર હો તો ચે દુઆ પઢે:
તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેરે લિયે મેરી કબ્ર મેં નૂર પૈદા કરમા.

((اللَّهُمَّ اجْعَلْ نُورًا فِي قَبْرِي))

[તિમિઝી : ૩૪૧૮, અન ઇબને અબ્બાસ ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ખાલા કી ખિદમત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ એક આદમી આકર કેહને લગા: યા રસૂલલ્લાહ! મુજ સે બહુત બડા ગુનાહ હો ગયા હૈ, તૌબા કા કોઈ રાસ્તા હૈ? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયા તુમ્હારી માં ઝિંદા હૈ?” તો ઉસ ને કહા નહીં. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયા તુમ્હારી કોઈ ખાલા હૈ?” ઉસ ને કહા: હાં! તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઉન કી ઇતાઅત વ ખિદમત કરો”.

[તિમિઝી: ૧૯૦૪, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

દુનિયા કમાને કી નિયત સે દીન પર ચલના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “લોગોં મેં કોઈ એસા ભી હૈ, જો કિનારે પર ખડે હો કર અલ્લાહ કી ઇબાદત કરતા હૈ, ફિર અગર ઉસ કો કોઈ દુનિયવી નફા પહુંચ ગયા, તો ઉસ કી વજહ સે (દીન પર) ઠેહરા રહા ઔર અગર ઉસ કો કોઈ આઝમાઈશ આ ગઈ, તો અપને મુંહ કે બલ ઉલટે (યાની દીન સે) ફિર ગયા, વો દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કો ખૌ બૈઠા, યે દોનોં જહાં કા ખુલા હુવા નુકસાન હૈ”.

[સૂર-એ-હજ: ૧૧]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કો બેહતર સમજના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(એ મુનકિરો!) તુમ લોગ દુનિયા કો આખિરત પર તરજીહ દેતે હો, હાલાંકે આખિરત (દુનિયા કે મુકાબલે મેં) ઝિયાદા બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલી હૈ”.

[સૂર-એ-આલા: ૧૬ તા ૧૭]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અલ્લાહ તઆલા હર શખ્સ સે બાત કરેંગે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ ભી એસા ન હોગા જિસ સે અલ્લાહ તઆલા ઇસ તરહ બાત ન કરેં કે ઉસ કે ઔર અલ્લાહ તઆલા કે દરમિયાન મેં ન કોઈ પરદા હોગા ન કોઈ વાસ્તા હોગા, અપને દાઈ તરફ દેખેગા તો વો આમાલ હોંગે જો દુનિયા મેં કિયે હોંગે (યાની નેક આમાલ), બાઈ તરફ દેખેગા તો વો આમાલ હોંગે જો દુનિયા મેં કિયે થે (યાની બુરે આમાલ) વો જહન્નમ કી આગ અપને સામને મૌજૂદ પાએગા”.

[બુખારી: ૭૫૧૨, ૧૪૧૩ અન અહી બિન હાતિમ ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બુખાર કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસે બુખાર આજાએ વો ત્રીન દિન ગુસ્લ કે વક્ત યે દુઆ પઢે, તો (ઇન્શાઅલ્લાહ) ઉસે શિકા હાસિલ હોગી:

((بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّمَا أَغْتَسَلْتُ رَجَاءً شِفَائِكَ وَتُصَدِّيقُ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેં ને તેરે નામ સે ગુસ્લ કિયા, શિકા કી ઉમ્મીદ કરતે હુએ ઔર તેરે નબી ﷺ કી તસ્દીક કરતે હુએ”.

[ઇબ્ને અબી શૈબા: ૭/૧૪૫, અન મકહૂલ ؓ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “લઝઝતોં કો ખત્મ કરનેવાલી ચીઝ મૌત કો કસરત સે યાદ કિયા કરો”.

[ઇબ્ને માજા: ૪૨૫૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૨૭ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી યતીમી

હુઝૂર ﷺ કી પૈદાઈશ સે પેહલે હી વાલિદ માજિદ અબ્દુલ્લાહ કા મદીના મેં ઇન્તેકાલ હો ગયા થા ઔર આપ ﷺ યતીમી કી હાલત મેં પૈદા હુએ, જબ ઉમ્ર મુબારક છે સાલ કી હુઈ, તો વાલિદા સયિદા આમિના આપ કો લેકર અપને રિશ્તેદારોં સે મિલને મદીના મુનવ્વરા ચલી ગઈ. વાપસી મેં મકામે અબવા મેં બીમાર હુઈ ઔર વહીં ઇન્તેકાલ ફરમા ગઈ. અબ આપ ﷺ અપની મહબૂબ માં કી શફકત વ મુહબ્બત સે ભી મહરૂમ હો ગએ. ઉસ કે બાદ દાદા અબ્દુલ મુત્તલિબ કી શફકત મેં પલે બઢે. વો આપ કો દિલ વ જાન સે ઝિયાદા ચાહતે થે, કિસી વક્ત ભી આપ સે ગાફિલ નહીં રેહતે ઔર કાબે કે સાયે મેં અપને સાથ બિઠાતે થે, જબ કે ખાનદાન મેં સે કિસી ઔર કો ઉન કે સાથ બેઠને કી હિમ્મત નહીં હોતી થી. મગર દો સાલ બાદ સિર્ફ આઠ સાલ કી ઉમ્ર મેં આપ કે દાદા અબ્દુલ મુત્તલિબ ભી દુનિયા સે ચલ બસે, ઇસ તરહ યતીમ મુહમ્મદ બિન અબ્દુલ્લાહ કે સર સે મુશફિક દાદા કા સાયા ભી ઉઠ ગયા. ગોયા અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયા કી તરબિયત વ પરવરિશ કે સારે અસબાબ કો ખત્મ કર કે ખુદ અપની ખુસૂસી રહમત કે તહત આપ કી તરબિયત વ નિગરાની કા ઇન્તેઝામ ફરમાયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

બચ્ચે કા માદરી ઝબાન સીખના

અલ્લાહ તઆલા ને હર પૈદા હોને વાલે બચ્ચે કો અપની માં કો પહચાનને ઔર દૂધ પીને કી સલાહિયત સે નવાજા. હર બચ્ચા પૈદાઈશ હી સે અપને માં બાપ કી નકલ વ હરકત દેખતા રેહતા હૈ, કુછ દિન બાદ વો ઉન કે ઇશારે ઔર આવાઝ કો ભી સમજને લગતા હૈ, ફિર જબ વો બોલને કે કાબિલ હોતા હૈ, તો આહિસ્તા આહિસ્તા માદરી ઝબાન ભી સીખ લેતા હૈ, આખિર ઇસ છોટે સે બચ્ચે કો બગૈર કિસી તાલીમ કે માં બાપ કી પહચાન કિસ ને કરાઈ? માદરી ઝબાન સીખને ઔર બોલને કી કુવ્વત કિસ ને અતા ફરમાઈ? બેશક અલ્લાહ હી અપની કુદરત સે બચ્ચે કો સબ કુછ સિખાતા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

નેકિયોં કા હુકમ કરના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કસમ હૈ ઉસ જાત કી જિસ કે કબ્જે મેં મેરી જાન હૈ, તુમ પર ઝરૂરી ઔર લાઝિમ હૈ કે ભલાઈયોં કા હુકમ કરો ઔર બુરાઈયોં સે રોકો; વરના કરીબ હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ગુનહગારોં કે સાથ તુમ સબ પર અપના અઝાબ ભેજ દે, ઉસ વક્ત તુમ અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ માંગોગે તો કબૂલ ન હોગી”.

[તિર્મિઝી: ૨૧૬૯, અનહુઝૈફા: ૬]

ખુલાસા : નેકિયોં કા હુકમ કરના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના ઉમ્મત કે હર ફર્દ પર અપની હૈસિયત ઔર તાકત કે મુતાબિક લાઝિમ ઔર ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

બચ્ચોં કો સલામ કરના

હઝરત અનસ બિન માલિક રહમતુલ્લાહિ બચ્ચોં કે પાસ સે ગુઝરે, તો બચ્ચોં કો સલામ કિયા ઔર ફરમાયા: આપ રહમતુલ્લાહિ ભી ઈસ તરહ કિયા કરતે થે.

[બુખારી : ૬૨૪૭]

નોટ : બચ્ચોં કો સલામ કરના આપ રહમતુલ્લાહિ કી સુન્નત હૈ. તાકે બચપન સે હી એક દૂસરે કો સલામ કરને કી આદત બને.

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બીમાર કી ઈયાદત કરના

રસૂલુલ્લાહ રહમતુલ્લાહિ ને ફરમાયા: “જિસ ને બીમાર કી ઈયાદત કી યા અપને કિસી ભાઈ કી સિર્ફ અલ્લાહ કે વાસ્તે જિયારત કી, તો એક પુકારને વાલા પુકારતા હૈ કે તુ ભી પાકીઝા હૈ, તેરા ચલના ભી પાકીઝા હૈ ઔર તુ ને જન્મત મેં અપના એક મકામ બના લિયા”.

[તિર્મિઝી : ૨૦૦૮, અન અબી હુરૈરા રહમતુલ્લાહિ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ગુમ શુદા ચીઝ કા એલાન મસ્જિદ મેં કરના

રસૂલુલ્લાહ રહમતુલ્લાહિ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ કો મસ્જિદ મેં ગુમશુદા ચીઝ કા એલાન કરતે દેખો, તો ઈસ કે જવાબ મેં યે કેહ દેના ચાહિયે કે અલ્લાહ તઆલા તેરી ચીઝ કો વાપસ ન કરે, ક્યોંકિ મસ્જિદ ઈસ એલાન કે લિયે તામીર નહીં કી ગઈ”.

[મુસ્લિમ : ૧૨૬૦, અન અબી હુરૈરા રહમતુલ્લાહિ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

આખિરત કે ઈરાદે પર દુનિયા મિલના

રસૂલુલ્લાહ રહમતુલ્લાહિ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા દુનિયા આખિરત કે ઈરાદે પર દેતા હૈ ઔર દુનિયા કે ઈરાદે પર આખિરત દેને સે ઈન્કાર કરતા હૈ”.

[કુસુબ ઉમ્માલ : ૭૨૩૭, અન અનસ રહમતુલ્લાહિ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન કિસી કો મુખાલફત કા ઈન્તિયાર ન હોગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “કયામત કે દિન સબ લોગ બગૈર કિસી કજી ઔર મુખાલફત કે એક પુકારને વાલે (ફરિશ્તે) કે પીછે ચલેંગે ઔર તમામ આવાઝેં રહમાન કે સામને પરત હો જાએંગી, પાંવ કી આહટ કે સિવા ઈસ રોઝ તુમ કુછ ન સુનોંગે”.

[સૂર-એ-તાહા : ૧૦૮]

નંબર (૯) : કુર્આન સે ઈલાજ

સૂર-એ-ફાતિહા સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ રહમતુલ્લાહિ ને ફરમાયા: “સૂર-એ-ફાતિહા હર મર્ઝ કી દવા હૈ”.

[સુનને દારમી : ૩૪૩૩, અન અબ્દુલ મલિક બિન ઉગૈર રહમતુલ્લાહિ]

ફાયદા : અલ્લામા ઈબ્ને કથિમ ફરમાતે હૈં: અગર જિસ્મ મેં કહીં દર્દ હો, તો દર્દ કી જગા હાથ રખ કર સાત મરતબા ‘સૂર-એ-ફાતિહા’ પઢે ઈન્શાઅલ્લાહ આરામ મિલેગા.

[તિબ્બે નબવી]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! તુમ સબ્ર ઔર નમાઝ કે ઝરીયે મદદ હાસિલ કરો. બેશક અલ્લાહ તઆલા સબ્ર કરનેવાલોં કે સાથ હૈ”.

[સૂર-એ-બકરહ : ૧૫૩]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૮ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હુજૂર કા શામ કા પેહલા સફર

દાદા અબ્દુલ મુતાલિબ કે ઈન્તકાલ કે બાદ હુજૂર કા અપને ચચા અબૂ તાલિબ કે સાથ રહેને લગે. વો અપની ઔલાદ સે ઝિયાદા આપ કા સે મુહબ્બત કરતે થે, જબ વો તિજરત કી ગર્જ સે શામ જાને લગે, તો આપ કા અપને ચચા સે લિપટ ગએ. અબૂ તાલિબ પર ઈસ કા બડા અસર પડા ઔર આપ કા સફર મેં સાથ લે લિયા. ઈસ કાફલે શામ પહુંચ કર 'મકામે બસરા' મેં ક્યામ કિયા. યહાં બુહૈરા નામિ રાહિબ રહેતા થા. જો ઈસાઈયત કા બડા આલિમ થા. ઈસ ને દેખા કે બાદલ આપ કા પર સાયા કિયે હુએ હૈ ઔર દરખ્ત કે ટેહનિયાં આપ કા પર જુકી હુઈ હૈ. ફિર ઈસ ને અપની આદત કે બરખિલાફ ઈસ કાફલે કી દાવત કી. જબ લોગ દાવત મેં ગએ, તો આપ કા કમ ઉમ્મ હોને કી વજહ સે એક દરખ્ત કે પાસ બૈઠા દિયા. મગર બુહૈરા ને આપ કા ભી બુલવાયા ઔર અપની ગોદ મેં બિઠા કર મુહરે નુબુવ્વત દેખને લગા. ઉન્હોને તૌરાત વ ઈન્જીલ મેં આખરી નબી કા સે મુતઅલ્લિલ સારી નિશાનિયોં કો આપ કા અંદર મૌજૂદ પાયા. ફિર અબૂ તાલિબ સે કહા કે તુમ્હારા ભતીજા આખરી નબી બનને વાલા હૈ. ઈન કો મુલ્કે શામ ન લેજાના, વરના યહુદી કત્લ કી કોશિશ કરેંગે. ઈન્હેં વાપસ લે જાઓ ઔર યહુદ સે ઈન કી હિકાઝત કરો. યુનાંચે અબૂ તાલિબ ઈસ મુખ્તસર સી ગુફતગુ કે બાદ આપ કા લે કર બહિકાઝત મક્કા મુકર્રમા વાપસ આ ગએ.

નંબર (૨) : હુજૂર કા મોઅજિઝા

દાદ કા અચ્છા હોના

અબયઝ બિન હમ્માલ બયાન કરતે હૈં કે મેરે ચેહરે પર દાદ થા, જિસ ને ચેહરે કો સફેદ કર દિયા થા. મેં આપ કા બિદમત મેં આયા ઔર ઈસ કી શિકાયત કી, તો આપ કા ને દુઆ ફરમાઈ ઔર ચેહરે પર અપના મુબારક હાથ ફેરા, અભી રાત ભી ન હોને પાઈ થી કે દાદ ખત્મ હો ગયા. [દલાઈલિનુબુવ્વલ લિઅબી નુએમ: ૫૪૧]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "અગર તુમ બીમાર હો જાઓ યા સફર મેં હો યા તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ અપની તબઈ જરૂરત (યાની પેશાબ પાખાના કર કે) આયા હો યા અપની બીવી સે મિલા હો ઔર તુમ પાની (કે ઈસ્તેમાલ કી) તાક્ત ન રખતે હો, તો ઐસી હાલમ મેં તુમ પાક મિટ્ટી કા ઈરાદા કરો (યાની તયમ્મુમ કર લો)". [સુર-એ-માઈદા: ૬]

ખુલાસા: અગર કિસી પર ગુસ્લ કરના ફર્જ હો જાએ ઔર પાની ઈસ્તેમાલ કરને કી તાક્ત ન હો, તો ઐસી સુરત મેં ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કર કે નમાઝ પઢના ફર્જ હૈ, ઔર ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કા તરીકા વહી હૈ જો વુજૂ કે લિયે તયમ્મુમ કા તરીકા હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

બુઢાપે મેં રિઝક મેં બરકત કી દુઆ

બુઢાપે મેં રિઝક મેં બરકત કે લિયે યે દુઆ પઢે:

((اللَّهُمَّ اجْعَلْ أَوْسَعَ رِزْقِكَ عَلَيَّ عِنْدَ كِبَرِ سِنِّي وَإِقْطَاعِ عُمْرِي))

એ અલ્લાહ! મેરી બડી ઉમ્મ મેં અપના રિઝક મુજ પર ઝિયાદા કર દે.

[મુસ્તદરક: ૧૯૭૮, અન આઈશા]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મૌત કો કસરત સે યાદ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દિલોં મેં ભી જંગ લગતા હૈ, જૈસે કે લોહે મેં જબ પાની લગ જાતા હૈ”. તો પૂછા ગયા: (દિલોં કા જંગ) કેસે દૂર હોગા? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મૌત કો ખૂબ યાદ કરને ઔર કુર્આન પાક કી તિલાવત સે”.

[બૈહકી ફી શોઆબિલ ઈમાન : ૧૯૫૮, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

પાકદામન ઔરતોં પર તોહમત લગાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ પાકદામન ઔરતોં પર (ઝિના કી) તોહમત લગાતે હૈં, ફિર અપને દાવે પર ચાર ગવાહ ન લા સકેં, તો ઐસે લોગોં કો અસ્સી કોરે લગાઓ ઔર આઈન્દા કભી ઉન કી ગવાહી કબૂલ ન કરો ઔર યે લોગ (સખ્ત) ગુનહગાર હૈં; મગર જો લોગ ઈસ તોહમત કે બાદ તૌબા કર લેં ઔર અપની ઈસ્લાહ કર લેં, તો બેશક અલ્લાહ તઆલા બઝા બખ્શને વાલા મેહરબાન હૈ”.

[સૂર-એ-નૂર: ૪ તા ૫]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા વાલોં કા હાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા જબ ઈન્સાન કો આજમાતા હૈ, તો ઉસ કી રોઝી ઉસ પર તંગ કર દેતા હૈ, ફિર વો શિકાયત કરતા ફિરતા હૈ કે મેરે રબ ને મેરી કદર થટા દી (હાલાંકે) હરગિઝ ઐસા નહીં; બલ્કે તુમ યતીમોં કી ઈઝઝત નહીં કરતે ઔર મિસ્કીનોં કો આપસ મેં ખાના ખિલાને કી તરગીબ નહીં દેતે” (જિસ કી વજહ સે ઐસા હુઆ).

[સૂર-એ-ફજ: ૧૬ તા ૧૮]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન લોગ આમાલ કે બકદર પસીને મેં હોંગે, કોઈ તો પસીને મેં ટપ્નોં તક ડૂબા હુવા હોગા ઔર કિસી કે ઘુટનોં તક પસીના હોગા ઔર કિસી કા યે હાલ હોગા કે પાંવ સે લેકર મુંહ તક પસીને મેં હોગા, ઉસ કા પસીના લગામ કી તરહ મુંહ મેં ઘુસા હુવા હોગા”.

[મુસ્લિમ : ૭૨૦૬, અન મિકદાદ બિન અસ્વદ ؓ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બહી (સફરજલ) કે ફવાઈદ

હઝરત તલ્હા ؓ બયાન કરતે હૈં કે મૈં નબી-એ-કરીમ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ ﷺ સહાબા કી એક જમાઅત કે સાથ તશરીફ ફરમાયે, આપકે હાથ મેં એક બહી (સફરજલ) થી, જિસકો આપ ﷺ ઉલટ પુલટ કર દેખ રહેયે, જબ મૈં આપકે પાસ બૈઠ ગયા તો આપ ﷺ ને બહી (સફરજલ) મેરી તરફ બઢાઈ, ફિર ફરમાયા કે અય અબૂ મુહમ્મદ ! ઈસકો લે લો, ઈસ લિયે કે યે દિલ કો મઝબૂત કરતા હૈ, સાંસ કો ખુશગવાર કરતા હૈ, ઔર સીને કા ભારીપન દૂર કરતા હૈ.

[મોઅજ્જમે કબીર તબરાની : ૨૧૮]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દાવત દેને વાલે કી દાવત કબૂલ કર લો ઔર હદિયા વાપસ મત કરો ઔર મુસલમાનોં કો મત મારો”.

[સહી ઈબ્ને હિબ્બાન : ૫૬૮૪, અન ઈબ્ને મસઊદ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૨૯ રબીઉલ અવ્વલ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હુઝૂર ﷺ કી મુબારક જિંદગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી તરબિયત વ પરવરિશ શુરૂ હી સે અલ્લાહ તઆલા ને અપની ખાસ રહમત સે મખ્સુસ તરીકે પર ફરમાઈ થી, બચપન સે હી ઇન્તેહાઈ પાક વ સાફ જિંદગી ગુઝારી. જિસ માહોલ મેં આપ ﷺ પૈદા હુએ થે, ઉસ મેં કુફ વ શિર્ક ઔર ભુત પરસ્તી આમ થી, હર તરફ તરહ તરહ કી બુરાઈયાં ઔર અપ્લાકી ગંદગિયાં ફેલી હુઈ થી, મગર ઉસ માહોલ સે દૂર રેહ કર આપ ﷺ જિંદગી ગુઝારતે, ભુત પરસ્તી સે આપ ﷺ કો તબઅન નફરત થી. કૌમ મેં આપ ﷺ સબ સે જિયાદા શર્મ વ હયા વાલે ઔર સચ્ચી ગુફતગૂ કરને વાલે થે, રિશ્તોં કા ખ્યાલ રખતે, લોગોં કા બોજ હલકા કરતે ઔર ઝડરતે પૂરી કરતે, વાદે કો પૂરા કરને કા બહુત એહતેમામ કરતે થે, હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબિલ હમસા ﷺ બયાન કરતે હૈં કે નુબુવ્વત સે પેહલે આપ ﷺ સે એક મામલે પર મેં ને યે વાદા કિયા કે ફિર આજિંગા. લેકિન મેં ભૂલ ગયા ઔર તીસરે દિન ઉધર આયા, તો દેખા આપ ﷺ અબ તક વહીં ઇન્તેઝાર કર રહે હૈં, ઉસ કે બાવજૂદ મેરી ઇસ વાદા ખિલાફી પર ગુસ્સા નહીં હુએ ઔર સિર્ફ ઇતના ફરમાયા કે તુમ ને મુજે તકલીફ દી, મેં ઇસી જગહ (તુમ્હારે વાદા કરને કી વજહ સે) તીન દિન સે મોજદ હૂં.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ઝલઝલા

અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે ઝમીન કો પાની પર પૈદા ફરમાયા હૈં ઔર ઉસ કી હિક્મત કો લિયે જગા જગા મઝબૂત પહાડ બના દિયે હૈં. જો ઝમીન કો હિલને સે રોકે રખે હૈં. અગર બહુત સે લોગ ઉસ કો મિલ કર હિલાના ચાહે તો નહીં હિલા સકતે, મગર અલ્લાહ તઆલા લોગોં કી ઇબરત ઔર અપની કુદરત કો ઝાહિર કરને કે લિયે ઇસ ભારી ઝમીન મેં ઝલઝલા પૈદા કર દેતા હૈ. ઇસ સે ભી જિયાદા તઅજ્જુબ કી બાત યે હૈ કે ઝમીન કી સતહ એક હૈ મગર ઉસ કે બાવજૂદ જહાં અલ્લાહ ચાહતા હૈ વહીં ઝલઝલા આતા હૈ. યે અલ્લાહ તઆલા કી ઝબરદસ્ત તાકત વ કુદરત કી નિશાની હૈ.

નંબર (૩) : એક ફઝલ કે બારે મેં

બગૈર કિસી ઉજર કે નમાઝ કઝા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ફરમાયા: “જો શખ્સ દો નમાઝોં કો બગૈર કિસી ઉજર કે એક વક્ત મેં પઢે વો કબીરા ગુનાહોં કે દરવાઝોં મેં સે એક દરવાઝે પર પહુંચ ગયા”. [મુસ્તદરક: ૧૦૨૦, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ચાર ચીઝોં અંબિયા કી સુન્નત હૈં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ચાર ચીઝોં તમામ નબિયોં કી સુન્નત હૈં: નિકાહ કરનાં, મિસ્વાક કરના, હયા કરના ઔર ખુશ્બૂ કા ઇસ્તેમાલ કરના”. [તિર્મિઝી: ૧૦૮૦, અન અબી ઐયૂબ ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

પુશ અખ્લાકી સે પેશ આના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અચ્છે અખ્લાક ખતાઓં કો ઈસ તરહ પિઘલા દેતે હૈં જિસ તરહ પાની બરફ કો પિઘાલ દેતા હૈ ઔર બદ ખુલ્કી અમલ કો ઈસ તરહ ખરાબ કર દેતી હૈ જિસ તરહ સિરકા શહદ કો ખરાબ કર દેતા હૈ”.

[તબરાની કબીર : ૧૦૬૨૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

માલ બદાને કે લિયે સવાલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ (લોગોં સે) ઈસ લિયે સવાલ કરતા હૈ કે અપને માલ મેં ઝિયાદતી કરે, વો જહન્નમ કે અંગારે માંગ રહા હૈ, જિસ કા દિલ ચાહે થોડે માંગ લે યા ઝિયાદા માંગ લે”.

[મુસ્લિમ : ૨૩૯૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા કિતના હિસ્સા ફાયદેમંદ હે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઐ અબૂ ઝર! દુનિયા મેં સે જો હિસ્સા આખિરત કે લિયે હોગા વો તુજે નુક્સાન નહીં દેગા, નુક્સાન વો દેગા જો દુનિયા હી કે લિયે હો”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૮૫૮૯, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

ક્યામત કે રોઝ કોઈ કિસી કે કામ નહીં આએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(ક્યામત કે દિન) કોઈ બોજ ઉઠાને વાલા કિસી દૂસરે કે ગુનાહોં કા બોજ નહીં ઉઠાએગા; અગર કોઈ બોજ સે લદા હુવા (ગુનાહગાર) કિસી કો અપના બોજ ઉઠાને કે લિયે બુલાએગા, તબ ભી ઉસ કે બોજ મેં સે કુછ ન ઉઠાયા જાએગા, ચાહે વો ઉસ કા રિશ્તેદાર હી ક્યોં ન હો”.

[સુર-એ-ફાતિર : ૧૮]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

તરબૂઝ કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ તરબૂઝ કો તર ખજૂર કે સાથ ખાતે ઔર ફરમાતે કે હમ ઈસ ખજૂર કી ગરમી કો તરબૂઝ કી ઠંડક કે ઝરિયે ઔર તરબૂઝ કી ઠંડક કો ખજૂર કી ગરમી કે ઝરિયે ખત્મ કરતે હૈં.

[અબૂ દાહિદ : ૩૮૩૬, અન આઈશા ؓ]

ફાયદા : તરબૂઝ ગરમી કી શિદ્દત કો કમ કરતા હૈ ઔર ગરમી કી વજહ સે હોને વાલે સર દર્દ મેં બેહદ મુફીદ હૈ.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ મેં સે એક જમાત ઐસી હોની ચાહિયે, જો નેકી વ ભલાઈ કી તરફ બુલાએ ઔર નેક કામ કરને કા હુકમ કરે ઔર બુરાઈ સે રોકે”.

[સુર-એ-આલે ઇમરાન : ૧૦૪]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

30 रबीउल अबवल

नंबर (१) : इस्लामी तारीफ

हुजूर ॐ का हजरत पदीजा ॐ से निकाह

रसूलुल्लाह ॐ का पेहला निकाह मक्का की एक शरीफ भातून पदीजा ॐ बिनते भुवैदिए से हुवा. हजरत पदीजा ॐ एक दौलतमंद बेवा औरत थीं. इस से पेहले उन की दो शादियां हो चुकी थीं. उन्होंने हुजूर ॐ की अमानत व दियानत और हुस्ने अजलाक जैसी सिफात को देप कर निकाह का पैगाम दिया था, हालांकि इस से पेहले कुरैश के बड़े बड़े सरदारों के पैगाम को ठुकरा चुकी थीं. हुजूर ॐ ने इस पैगाम का तजकिया अपने यया अबू ताविब से किया, जिस को उन्होंने बभुशी कबूल कर लिया; और अबू ताविब, अपनी छाशिम और मुजर के सरदारों को ले कर हजरत पदीजा ॐ के मकान पर गये. अबू ताविब ने निकाह का मुल्का पढ़ा, उस वक्त हजरत पदीजा ॐ की उम्र ब्यालीस साल और आप ॐ की उम्र शरीफ २५ साल थी. हजरत पदीजा ॐ आपकी वक्त तक हुजूर ॐ की ज़ानिसार और गमपवार भीवी रहीं. उन की वफात के बाद भी हुजूर ॐ उन की भूबियों का तजकिया करते रहेते थे. हजरत ईब्राहीम ॐ के अलावा आप ॐ की सारी औलाद हजरत पदीजा ॐ से ही हैं.

नंबर (२) : हुजूर ॐ का मोअजिजा

जिस्म का भुशबूदार हो जाना

हजरत वाईल बिन हुज ॐ बयान करते हैं मैं ने नबी ॐ से मुसाफा किया था मेरा जिस्म आप ॐ के जिस्म से छू गया तो मैं अपने हाथों में तीन दिन के बाद भी मुश्क की भुशबू महसूस करता था.

[तबरानी कबीर : १७५७६]

नंबर (३) : एक ईर्ज के बारे में

तर्क जमात का अंजाम

हजरत अब्दुल्लाह बिन अब्बास ॐ से किसी ने पूछा के एक शम्स दिन बर रोजा रખता है और रात बर नईलें पढ़ता है मगर जुमा और जमात में शरीक नहीं होता (उस के मुतआदिलक क्या हुकम है?) अब्दुल्लाह बिन अब्बास ॐ ने फरमाया: "ये शम्स जहन्नमी है". [तिर्मिज़ी : २१८, अनमुजहिद ॐ]

नंबर (४) : एक सुन्नत के बारे में

जलजला वगैरह से छिफाजत की हुआ

रसूलुल्लाह ॐ ये हुआ फरमाते:

((اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُبِعَظَمَتِكَ اَنْ اُغْتَالَ مِنْ تَحَقِّیْ))

तर्जमा: ओ अल्लाह! मैं तेरी अजमत के तुझे, जमीन में धंस जाने से छिफाजत याहता हूँ.

[नसई : ५५२८, अन ईब्ने उमर ॐ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

આપસ મેં સલામ વ મુસાફા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દો મુસલમાન જબ આપસ મેં મિલતે હૈંં ઔર મુસાફા કરતે હૈંં ઔર ઉન દોનોં મેં સે હર એક દૂસરે કો દેખ કર મુસ્કુરાતા હૈંં ઔર યે તમામ અમલ અલ્લાહ કે લિયે કરતા હૈંં, તો જુદા હોને સે પેહલે હી દોનોં કી મગફિરત હો જાતી હૈંં”. [તબરાની ઔસત : ૭૮૪૫, અન બારા બિન આઝિબ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કો તકલીફ દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈંં: “જો લોગ અલ્લાહ કો નારાઝ કરતે હૈંં ઔર ઉસ કે રસૂલ કો તકલીફ પહુંચાતે હૈંં, તો ઉન પર અલ્લાહ તઆલા દુનિયા વ આખિરત મેં લાનત કરતા હૈંં ઔર અલ્લાહ ને ઉન કે લિયે લઝીઝ વ રૂસવા કરને વાલા અઝાબ તૈયાર કર રખા હૈંં”. [સૂર-એ-અહઝાબ : ૫૭]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

માલ વ ઔલાદ કી મુહબ્બત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈંં: “માલ વ ઔલાદ કી કસરત (ઔર દુનિયા કે સામાન પર ફખ્ર) ને તુમ કો (આખિરત સે) ગાફિલ કર દિયા હૈંં, યહાં તક કે તુમ કબ્રસ્તાન જા પહુંચતે હો, હરગિઝ ઔસા ન કરો”. [સૂર-એ-તકવિન : ૧ તા ૨]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમિયોં કા રોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અહલે દોઝખ પર રોને કા અઝાબ મુસલ્લત કિયા જાએગા તો વો ઈતના રોએંગે કે આંસુ ખુશ્ક હો જાએંગે, ઉસ કે બાદ રોતે હુએ ખૂન બહાએંગે યહાં તક કે ઉન કે ચેહરોં મેં ગઢે કી તરહ ફટન પડ જાએંગી, અગર ઉન મેં કશિયોં કો છોડ દિયા જાએ, તો વો (ભી) ઉન મેં ચલ પડે”. [ઈબ્ને માજા : ૪૩૨૪, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

લૌકી (દૂધી) સે દિમાગ કી કમઝોરી કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ લૌકી (દૂધી) પાયા કરો, ક્યોંકિ યે અકલ કો બઢાતી હૈંં ઔર દિમાગ કો તાકત દેતી હૈંં”. [કુસુબ ઉમ્માલ : ૨૮૨૭૩, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

હઝરત ઈબ્ને ઉમર ﷺ ફરમાતે હૈંં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ એક આદમી કો નસીહત કરતે હુએ ફરમા રહે થે કે ગુનાહ કમ કરો, તુમ્હારે લિયે મૌત આસાન હો જાએગી ઔર કરઝા કમ કરો, આઝાદી કી ઝિંદગી ગુઝારોગે.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૫૩૧૪, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧ રબીઉસ સાની

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હિલફુલ ફુજૂલ

અરબ મેં જુલ્મ વ સિતમ ઔર ચોરી વ ડાકા ઝની આમ થી, લોગોં કે હુકૂક પામાલ કિયે જાતે ઔર કમઝોરોં કા હક દબાયા જાતા થા. ઈસ જુર્મ મેં અવામ વ ખવાસ સભી મુબતલા થે. ઈસી તરહ કા એક મામલા મક્કા મુકર્મમા મેં ભી પેશ આયા કે એક સરદાર ને બાહર કે એક તાજિર સે સામાન ખરીદા ઔર પૂરી કીમત નહીં દી. ઈસ કે બાદ મક્કા કે ચંદ નેક લોગોં ને અબ્દુલ્લાહ બિન જુદઆન કે મકાન પર જમા હો કર જુલ્મ કા મુકાબલા કરને ઔર મજલૂમ કી મદદ કરને કા મુઆહદા કિયા. ઈસ મેં રસૂલુલ્લાહ ઋ ભી શરીક થે ઔર ઉસ વક્ત કમ ઉઝર થે. ઉન લોગોં ને ઈસ મુઆહદે કા નામ ‘‘હિલફુલ ફુજૂલ’’ રખા થા. આપ ઋ જબ જવાન હુએ, તો આપ ને દોબારા કબીલે કે બાહેસિયત લોગોં કે સામને મુલક કી બદઅમની, મુસાફિરોં ઔર કમઝોરોં પર હોને વાલે જૂલ્મ વ સિતમ કા હાલ બયાન કર કે ઉન કો ઈસ્લાહ પર આમાદા કિયા, બિલઆપિર એક અંજૂમન કાઈમ હો ગઈ ઔર બનૂ હાશિમ, બનૂ અબ્દિલ મુત્તલિબ, બનૂ સઅદ, બનૂ ઝોહરા ઔર બનૂ તમીમ કે લોગ ઈસ મેં શામિલ હુએ ઔર હર મેમ્બર ને મુલક કી બદઅમની દૂર કરને, મુસાફિરોં કી હિફાઝત ઔર ગરીબોં કી મદદ કરને ઔર ઝાલિમોં કો જૂલ્મ સે રોકને કા અહદ કિયા. ઈસ મુઆહદે સે અલ્લાહ તઆલા કી મખ્લૂક કો બહૂત ફાયદા હુવા. હુઝૂર ઋ નુબુવ્વત કે ઝમાને મેં ભી ફરમાયા કરતે થે કે અગર આજ ભી કોઈ ઈસ મુઆહદે કે નામ સે મુજે બુલાએ ઔર મદદ તલબ કરે તો, ઝરૂર ઉસ કી મદદ કરૂંગા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

બિજલી કી કડક

અલ્લાહ તઆલા બાદલોં કે ઝરિયે બારિશ નાઝિલ કરતા હૈ ઔર કભી ઉસ સે બિજલી પૈદા કરતા હૈ, જિસ કી આવાઝ મેં બડી ગરજ ઔર સખ્ત કડક હોતી હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ બિજલી મેં રૌશની ઔર આવાઝ પૈદા કર કે અપની કુદરત સે રૌશની મેં ઇંતની તેઝ રફતારી પૈદા કર દી કે વો ઝમીન પર બિજલી કી આવાઝ સે પેહલે પહુંચ જાતી હૈ, ફિર કભી ઈસ બિજલી કો ગિરા કર તબાહી મયા દેતા હૈ, ગર્ઝ ઈન બાદલોં સે બારિશ ઔર બિજલી કી ગર્ઝ પૈદા કરના કુદરતે ખુદાવંદી કા ઝબરદસ્ત નમૂના હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

જમાત સે નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ઋ ને ફરમાયા: ‘‘જિસ ને તકબીરે ઊલા કે સાથ ચાલીસ દિન તક અલ્લાહ કી રઝા કે લિયે જમાત કે સાથ નમાઝ પઢી ઉસ કે લિયે દોઝખ સે નજાત ઔર નિફાક સે બરાત કે દો પરવાને લિખ દિયે જાતે હૈં’’.
[તિર્મિઝી: ૨૪૧, અનઅનસ બિન માલિક ઋ]

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

ત્રીન સાંસ મેં પાની પીના

હઝરત અનસ ઋ (પીને કે વક્ત) દો યા ત્રીન સાંસ લેતે ઔર ફરમાતે કે રસૂલુલ્લાહ ઋ ભી ત્રીન મરતબા સાંસ લેતે થે.
[બુખારી: ૫૬૩૧]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બીવિયોં કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઈમાન વાલોં મેં જિયાદા મુકમ્મલ ઈમાન વાલે વો લોગ હૈં જો અખલાક મેં જિયાદા અચ્છે હૈં ઔર તુમ મેં સબ સે અચ્છે વો લોગ હૈં જો અપની બીવિયોં કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરતે હૈં”.

[તિર્મિઝી : ૧૧૬૨, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અજનબી ઔરત સે મિલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે કિસી કે સર મેં લોહે કી કીલ ઠોક દિયા જાના ઈસ સે બેહતર હૈં કે વો કિસી ઐસી (અજનબી) ઔરત કો છુએ જો ઉસ કે લિયે હલાલ નહીં હૈં”.

[તબરાની કબીર : ૧૬૮૮૦, અન મઅકિલ બિન યસાર ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

મૌત ઔર માલ કી કમી સે ઘબરાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “આદમી દો ચીઝોં કો નાપસંદ કરતા હૈ, (હાલાંકે દોનોં ઉસ કે લિયે બેહતર હૈં) એક મૌત કો, હાલાંકે મૌત ફિતનોં સે બચાવ હૈ, દૂસરે માલ કી કમી કો, હાલાંકે જિતના માલ કમ હોગા ઉતના હી હિસાબ કમ હોગા”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૨૩૧૧૩, મહમૂદ બિન લબીદ ﷺ]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

નામ-એ-આમાલ કે સાથ બુલાયા જાએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(વો દિન યાદ કરને કે કાબિલ હૈ) જિસ દિન હમ નબિયોં કો ઉન કી ઉમ્મત કે સાથ (મેદાને હશર મેં) બુલાએંગે, ફિર જિન કા નામ-એ-આમાલ ઉન કે દાહને હાથ મેં દિયા જાએગા, વો (ખુશ હો કર) અપને નામ-એ-આમાલ કો પઢેંગે ઔર ઉન પર ઝર્રા બરાબર વ્બી ગુલ્મ નહીં કિયા જાએગા”.

[સુર-એ-બની ઈસ્રાઈલ : ૭૧]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

હર બીમારી કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ને હર બીમારી કે લિયે દવા ઉતારી હૈ, જબ બીમારી કો સહી દવા પહુંચ જાતી હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા કે હુક્મ સે બીમારી ઠીક હો જાતી હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૫૭૪૧, અન જાબિર ﷺ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ આદમ કી ઔલાદ! તુમ હર મસ્જિદ કી હાઝરી કે વક્ત અચ્છા લિબાસ પહેન લિયા કરો, ઔર ખાઓ પિયો ઔર ફૂજૂલ ખર્ચી મત કિયા કરો, બેશક અલ્લાહ તઆલા ફૂજૂલ ખર્ચી કરને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા”.

[સુર-એ-આરાફ : ૩૧]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨ રબીઉસ સાની

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હુઝૂર ﷺ કા એક તારીખી ફેસલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી નુબુવ્વત સે ચંદ સાલ કબૂલ ખાન-એ-કાબા કો દોબારા તામીર કરને કી ઝરૂરત પેશ આઈ. તમામ કબીલે કે લોગોં ને મિલ કર ખાન-એ-કાબા કી તામીર કી, લેકિન જબ હજરે અસ્વદ કો રખને કા વક્ત આયા, તો સખ્ત ઈખ્તલાફ પેદા હો ગયા, હર કબીલા ચાહતા થા કે ઉસ કો યે શર્ફ હાસિલ હો, લિહાઝા હર તરફ સે તલવારેં ખિંચ ગઈં ઔર કતલ વ ખૂન કી નૌબત આ ગઈ. જબ મામલા ઈસ તરહ ન સુલજા, તો એક બૂઢે શખ્સ ને યે રાય દી કે કલ સુબહ જો શખ્સ સબ સે પેહલે મસ્જિદે હરામ મેં દાખિલ હોગા વહી ઈસ કા ફેસલા કરેગા. સબ ને યે રાય પસંદ કી. દૂસરે દિન સબ સે પેહલે નબીએ કરીમ ﷺ દાખિલ હુએ. આપ ﷺ કો દેખતે હી સબ બોલ ઉઠે “યે અમીન હેં, હમ ઉન કે ફેસલે પર રાજી હેં”. આપ ﷺ ને એક ચાદર મંગવાઈ ઔર હજરે અસ્વદ કો ઉસ પર રખા ઔર હર કબીલે કે સરદાર સે ચાદર કે કોને પકડવા કર ઉસ કો કાબે તક લે ગએ ઔર અપને હાથ સે હજરે અસ્વદ કો ઉસ કી જગા રખ દિયા. ઈસ તરહ આપ ﷺ કે ઝરિયે એક બડે ફિતને કા ખાત્મા હો ગયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

સૌ સાલ કી ઉમ્ર મેં ભી બાલ સફેદ ન હોના

અમ્ર બિન સાલબા જુહની ﷺ કેહતે હેં કે મેં ને આપ ﷺ સે મકામે સિયાલા મેં મુલાકાત કી. મેં ને ઇસ્લામ કબૂલ કિયા, તો આપ ﷺ ને મેરે સર પર અપના દસ્તે મુબારક રખા, યુનાંચે હઝરત અમ્ર ﷺ ને સૌ સાલ કી ઉમ્ર મેં વફાત પાઈ લેકિન સર ઔર ચેહરે કે જિસ હિસ્સે પર આપ ﷺ ને અપના દસ્તે મુબારક રખા થા વહાં કે બાલ સફેદ ન હુએ.

[બૈહકી ફી દલાઈલિનુબુવ્વહ : ૨૪૭૩]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

ફજર ઔર અસર પાબંદી સે અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હરગિઝ વો આદમી જહન્નમ મેં દાખિલ નહીં હો સકતા, જો સૂરજ નિકલને સે પેહલે ફજર કી નમાઝ ઔર સૂરજ ગુરૂબ હોને સે પેહલે અસર કી નમાઝ પઢે”.

[મુસ્લિમ : ૧૪૩૬, અન ઉમારહ બિન રૂવૈહ ﷺ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

દુનિયા વ આખિરત મેં આફિયત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બંદે કી અપને રબ સે માંગી જાને વાલી દુઆઓ મેં સબ સે અફઝલ દુઆ યે હે: ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْمَعَافَاةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેં દુનિયા ઔર આખિરત મેં તુજ સે આફિયત વ ભલાઈ કા સવાલ કરતા હું.

[ઈબ્ને માજા : ૩૮૫૧, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ઔરતોં કો ચંદ બાતોં પર અમલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર ઔરત પાંચ વક્ત કી નમાઝ પઢે ઔર રમઝાન શરીફ કે રોઝે રખે ઔર અપની શર્મગાહ કી હિફાઝત કરે ઔર અપને શૌહર કી ફરમાંબરદારી કરે (તો કયામત કે દિન) ઉસ સે કહા જાએગા: તુમ જન્મત કે જિસ દરવાઝે સે ચાહો જન્મત મેં દાખિલ હો જાઓ.

[મુસ્નદ અહમદ: ૧૬૬૪, અન અબુર્હમાન બિન ઓફ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અહદ ઔર કસ્મોં કો તોડના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યકીનન જો લોગ અલ્લાહ તઆલા સે અહદ કર કે ઉસ અહદ કો ઔર અપની કસ્મોં કો થોડી સી કીમત પર ફરોખ્ત કર ડાલતે હૈં, તો ઐસે લોગોં કા આખિરત મેં કોઈ હિસ્સા નહીં ઔર ન અલ્લાહ તઆલા ઉન સે બાત કરેગા ઔર ન કયામત કે દિન (રહમત કી નઝર સે) ઉન કી તરફ દેખેગા, ઔર ન ઉન કો પાક કરેગા ઔર ઉન કે લિયે દર્દનાક અઝાબ હોગા”. [સુર-એ-આલે ઇમરાન: ૭૭]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા પર મુતમઈન નહીં હોના ચાહિયે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિન લોગોં કો હમારે પાસ આને કી ઉમ્મીદ નહીં હૈ, ઔર વો દુનિયા કી ઝિંદગી પર રાઝી હો ગએ, ઔર ઉસ પર વો મુતમઈન હો બૈકે ઔર હમારી નિશાનિયોં સે ગાફિલ હો ગએ હૈં, ઐસે લોગોં કા ઠિકાના ઉન કે આમાલ કી વજહ સે જહન્ન હૈ”. [સુર-એ-યુનુસ: ૭૫-૮૧]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કા મંઝર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર (આખિરત કે હૌલનાક અહવાલ કે મુતઅલિલક) તુમ્હેં વો સબ માલૂમ હો જાએ જો મુજે માલૂમ હૈ, તો તુમ્હારા હંસના બહુત કમ હો જાએ ઔર રોના બહુત બઢ જાએ”.

[બુખારી: ૬૪૮૬, અન અનસ ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

શહદ સે પેટ કે દર્દ કા ઇલાજ

એક શખ્સ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ આયા ઔર અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! મેરે ભાઈ કે પેટ મેં તકલીફ હૈ. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: શહદ પિલાઓ. વો શખ્સ ગયા ઔર શહદ પિલાયા, વાપસ આકર ફિર વહી શિકાયત કી, તો આપ ﷺ ને ફિર શહદ પિલાને કા હુકમ ફરમાયા; વો શખ્સ તીસરી મરતબા વહી શિકાયત લે કર આયા, તો ફિર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને શહદ પિલાને કો કહા, વો ફિર આયા ઔર અર્ઝ કિયા કે ઇતની બાર શહદ પિલાને કે બાવજૂદ આરામ નહીં હુવા; બલ્કે તકલીફ બઢતી જા રહી હૈ, તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: (કુર્આન મેં) અલ્લાહ ને સય્ય કહા હૈ (કે શહદ મેં શિફા હૈ) ઔર તેરે ભાઈ કે પેટ જુટા હૈ, યુનાંચે વો શખ્સ ફિર વાપસ ગયા ઔર શહદ પિલાયા, તો ઉસ કા ભાઈ અચ્છા હો ગયા.

[બુખારી: ૫૬૮૪, અન અબી સઈદ ﷺ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા કી તાઝીમ કરો ઔર ઉસ કે સામને સર જુકાઓ અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારી મગફિરત ફરમા દેગા”.

[મુસ્નદ અહમદ: ૨૧૨૨૭, અન અબી દર્દા ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૩ રબીઉસ સાની

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હુઝૂર ﷺ ગારે હિરા મેં

નુબુવ્વત મિલને કા વક્ત જિતના કરીબ હોતા ગયા, ઉતના હી રસુલુલ્લાહ ﷺ તન્હાઈ કો જિયાદા પસંદ કરને લગે. સબ સે અલગ હો કર અકેલે રેહને સે આપ કો બડા સુકૂન મિલતા થા. આપ અકસર ખાને પીને કા સામાન લે કર કઈ કઈ દિન તક મક્કા સે દૂર જાકર “હિરા” નામી પહાડ કે એક ગાર મેં બેઠ જાતે ઔર ઈબ્રાહીમી તરીકે ઔર અપની પાકીઝા ફિતરત કી રહનુમાઈ સે અલ્લાહ કી ઈબાદત ઔર જિક્ક મેં મશગૂલ રહતે થે. અલ્લાહ કી કુદરત મેં ગૌર વ ફિક્ક કરતે રેહતે થે ઔર કૌમ કી બુરી હાલત કો દેખ કર બહુત ગમઝદા રેહતે થે, જબ તક ખાના ખત્મ ન હોતા થા, આપ શહર વાપસ નહીં આતે થે. જબ મક્કા કી વાદિયોં સે ગુઝરતે તો દરખ્તોં ઔર પત્થરોં સે સલામ કી આવાઝ આતી. આપ દાએં બાએં ઔર પીછે મુઝ કર દેખતે, તો દરખ્તોં ઔર પત્થરોં કે સિવા કુછ નઝર ન આતા થા. ઈસી ઝમાને મેં આપ કો એસે ખ્વાબ નઝર આને લગે કે રાત મેં જો કુછ દેખતે વહી દિન મેં જાહિર હોતા થા. યહી સિલસિલા ચલતા રહા કે નુબુવ્વત કી ઘડી આ પહુંચી ઔર અલ્લાહ તઆલા ને આપ કો નુબુવ્વત અતા ફરમાઈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

ઈન્સાન કી હકિયાં

અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાની જિસ્મ કો હડી કે ઢાંચે પર ખડા કિયા હૈ. યે હકિયાં ઈન્સાની જિસ્મ સે કઈ ગુના જિયાદા વઝન ઉઠાને કી સલાહિયત રખતી હૈ. જબ ઈન્સાન કદમ ઉઠાતા હૈ, તો ઉસ કી હડી પર જિસ્મ સે કઈ ગુના જિયાદા વઝન પડતા હૈ ઔર કુલ્હે કી હડી તીન હઝાર કિલો વઝન ઉઠાને કી સલાહિયત રખતી હૈ, વો સ્ટીલ સે જિયાદા મજબૂત ઔર ઉસ સે દસ ગુના જિયાદા લચકદાર ઔર હલ્કી હોતી હૈ. અગર યે હકિયાં સ્ટીલ કી તરહ વઝની હોતી, તો ઉન કા વઝન હમારે લિયે નાકાબિલે બરદાશત હો જાતા. બેશક ઉન હલ્કી કુલ્કી હકિયોં મેં સ્ટીલ સે જિયાદા કુવ્વત વ તાકત પૈદા ફરમાના અલ્લાહ કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

ઝકાત અદા કરના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ﷺ ઈરશાદ ફરમાતે હૈં કે હમેં નમાઝ કાયમ કરને કા ઔર ઝકાત અદા કરને કા હુકમ હૈ ઔર જો શખ્સ ઝકાત અદા ન કરે ઉસ કી નમાઝ ભી (કબૂલ) નહીં.

[તબરાની ફિલ કબીર : ૯૯૫૦]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

છીંક આએ તો મુંહ પર કપડા યા હાથ રખ લે

રસુલુલ્લાહ ﷺ કો જબ છીંક આતી, તો આવાઝ કો આહિસ્તા કરતે ઔર ચેહર-એ-મુબારક કો કપડે સે, યા હાથ સે ઢાંક લેતે.

[તિર્મિઝી : ૨૭૪૫, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અપને અહલ વ અયાલ પર ખર્ચ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એક વો દીનાર જિસે તુમ ને અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ ક્રિયા ઔર એક વો દીનાર જિસે તુમ ને કિસી ગુલામ કે આઝાદ કરને મેં ખર્ચ ક્રિયા ઔર એક વો દીનાર જો તુમ ને કિસી ગરીબ કો સદકા ક્રિયા ઔર એક વો દીનાર જો તુમ ને અપને ઘર વાલોં પર ખર્ચ ક્રિયા તો ઈન મેં સે ઉસ દીનાર કા અજ વ સવાબ સબ સે ઝિયાદા હૈ, જો તુમ ને અપને અહલ વ અયાલ પર ખર્ચ ક્રિયા”.

[મુસ્લિમ : ૨૩૧૧, અન અબી હુરૈરા ૬]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

તિજારત મેં જૂટ બોલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તાજિર લોગ બડે ગુનહગાર હોતે હૈં. લોગોં ને કહા: યા રસૂલુલ્લાહ! ક્યા અલ્લાહ તઆલા ને તિજારત કો હલાલ નહીં ક્રિયા? આપ ﷺ ને ફરમાયા: “હાં બેશક, લેકિન વો કસમ ખા કર ગુનહગાર હોતે હૈં ઔર ખાત કરતે હુએ જૂટ બોલતે હૈં”. [મુસ્લિમ : ૨૧૪૫, અબુરહમાન બિન સિબ્લ ૬]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

બદ નસીબી કી પેહચાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ચાર ચીઝોં બદ નસીબી કી પેહચાન હૈં: ૧) આંખોં કા ખુશક હોના (કે અલ્લાહ કે ખૌફ સે કિસી વક્ત ભી આંસુ ન ટપકે). ૨) દિલ કા સખ્ત હોના (કે આખિરત કે લિયે યા કીસી દૂસરે કે લિયે કિસી વક્ત ભી નરમ ન પડે). ૩) ઉમ્મીદોં કા લખ્ખા હોના. ૪) દુનિયા કી હિર્સ વ લાલચ કા હોના”.

[તરગીબ વ તરહીબ : ૪૪૪૧, અન અનસ ૬]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત વાલોં કા ઈનામ વ ઈકરામ

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(જન્મતી લોગ) જન્મત મેં સલામ કે અલાવા કોઈ બેકાર વ બેહુદા ખાત નહીં સુનૉંઝે ઔર જન્મત મેં સુબહ વ શામ ઉન કો ખાના (વગૈરા) મિલેગા. યહી વો જન્મત હૈ, જિસ કા માલિક હમ અપને બંદોં મેં સે ઉસ શખ્સ કો બનાઁઝે, જો અલ્લાહ સે રને વાલા હોગા”.

[સૂર-એ-નરયમ : ૬૨ તા ૬૩]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

દસ્ત કે ઝરિએ ઈલાજ

હઝરત અસ્માઝ્ઝુ બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉનસે દરયાફત ફરમાયા કે તુમ દસ્ત લાને કે લિયે કૌનસી ચીઝ ઈસ્તેમાલ કરતી હો? ઉન્હોં ને કહા: શબરમ (ઈસ્તેમાલ કરતી હું). આપ ﷺ ને ફરમાયા: (ઉસકી તાસીર) ગર્મ ઔર વો નુકસાનદેહ હૈ. હઝરત અસ્માઝ્ઝુ કહેલી હૈં કે ફિર મૈં ને દસ્ત કે લિયે સના કો ઈસ્તેમાલ કરના શુરુ કર દિયા, ચુનાંચે ઉસ પર નબી-એ-કરીમ ﷺ ને ફરમાયા: અગર કિસી ચીઝ મેં મૌત સે શિકા હોતી તો સના મેં હોતી. [ઇબ્નેઆઝ : ૩૪૬૧] દસ્ત લેને સે કબ્જા ઔર પેટ કી દૂસરી બીમારી સે શિકા હોતી હૈ.

શબરમ : એક જડી બૂટી હૈ જિસમેં દૂધ હોતા હૈ, ઔર સના હિજાઝ મેં પૈદા હોનેવાલા એક પૌદા હૈ ઉનમેં ઉમ્દા મક્કી હૈ.

નંબર (૧૦) : કુઆન કી નસીહત

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ફક વ ફાકા કી વજહ સે અપની ઔલાદ કો કત્લ ન કરો, હમ ઉન કો ભી રોઝી દેતે હૈં ઔર તુમ કો ભી”.

[સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ : ૩૧]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૪ રબીઉસ સાની

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હુજૂર ﷺ કો નુબુવ્વત મિલના

જબ દુનિયા મેં બસને વાલે ઇન્સાન ઝલાલત વ ગુમરાહી મેં ભટકતે હુએ આખરી હદ તક પહુંચ ગએ, તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી હિદાયત વ રહનુમાઈ કા ફેસલા ફરમાયા ઔર શિર્ક વ બુત પરસ્તી સે નિકાલ કર ઇમાન વ તૌહીદ કી દૌલત સે નવાઝને કા ઇરાદા ક્રિયા ઔર જિસ રૌશની કી આમદ કા એક ઝમાને સે ઇન્તેઝાર હો રહા થા, ઉસ કે ઝાહિર હોને કા વક્ત આગયા ઔર મહરૂમ વ બદનસીબ દુનિયા કી કિસ્મત જાગ ઉઠી, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ગારે હિરા મેં અલ્લાહ કી ઇબાદત ઔર ઝિક વ ફિક મેં મશગૂલ થે કે આપ ﷺ કે પાસ હઝરત જિબ્રીલ ﷺ આએ ઔર ઉન્હોને કહા કે પઢિયે! આપ ﷺ ને ફરમાયા: મેં પઢા હુવા નહીં હું! આપ ﷺ ફરમાતે હું: ઉસ કે બાદ ઉન્હોને મુજે પકડ કર ઇતના દબાયા કે મેરી કુવ્વત નિચોડ દી, ફિર મુજે છોડ દિયા ઔર કહા: પઢિયે! મેં ને કહા: મેં પઢા હુવા નહીં હું. ઉસ ને દોબારા પકડ કર દબાયા, ફિર કહા: પઢિયે! મેં ને કહા: મેં પઢા હુવા નહીં હું, ઉસ ને મુજે તીસરી મરતબા પકડ કર દબાયા ઔર છોડ દિયા ફિર કહા: પઢિયે!

﴿أَفَرَأَيْتُمُ اللَّيْلَ إِذَا كُنَّا فِي الْكُفْرِ أَزْهَىٰ مِنَ الْيَوْمِ بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَاهَا أَمْ أَلْهَىٰ﴾
﴿عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ﴾

યુનાન્હે મેં પઢને લગા, યે પાંચ આયતેં નાઝિલ હુઈ, જો સબ સે પેહલી વહી થી ઔર નુબુવ્વત કા પેહલા દિન થા; વહી સે વહી કા સિલસિલા ચલા જો આખરી વક્ત તક જારી રહા.

નંબર ૨ : હુજૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ઝખ્મી હાથ કા અચ્છા હો જાના

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખાના ખા રહે થે, ઇતને મેં હઝરત જરહદ અસ્લામી હાઝિરે ખિદમત હુએ, હુજૂર ﷺ ને ફરમાયા: ખાના ખા લીજિયે, હઝરત જરહદ ﷺ કે દાહને હાથ મેં કુછ તકલીફ થી, લિહાઝા ઉન્હોને બાયાં હાથ બઢાયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: દાહને હાથ સે ખાઓ, હઝરત જરહદ ને ફરમાયા: ઇસ મેં તકલીફ હૈ, તો આપ ﷺ ને ઉન કે હાથ પર ફૂંક મારી, તો વો ઐસા ઠીક હુવા કે ઉન કો મૌત તક ફિર વો તકલીફ મહસૂસ નહીં હુઈ. [તબરાની કબીર: ૨૧૦૮]

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

ફરાઈઝ કી અદાયગી કા સવાબ

“એક આદમી રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા ઔર અર્ઝ ક્રિયા: “યા રસૂલુલ્લાહ! અગર મેં ઇસ બાત કી શહાદત દૂં કે અલ્લાહ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં ઔર આપ અલ્લાહ કે સચ્ચે રસૂલ હું ઔર પાંચ વક્ત કી નમાઝ પઢતા રહું ઔર ઝકાત દેતા રહું ઔર રમઝાન કે રોઝે રખા કરું ઔર ઉસ કી રાતો મેં ઇબાદત ક્રિયા કરું તો મેરા શુમાર કિન લોગોં મેં હોગા? આપ ﷺ ને ફરમાયા: તુમહારા શુમાર સિદ્દીકીન ઔર શોહદા મેં હોગા.”

[સહી ઇબ્ને હિબ્બાન: ૩૫૦૭, અન અઝઝ બિન મુર્રહ ﷺ]

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

હિકમત કે લિયે દુઆ

હિકમત ઔર સલાહ વ તકવા હાસિલ કરને કે લિયે યે દુઆ પઢેં:

﴿رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَ الْحَقِّقْ بِالصَّبْرِ حِينَ﴾

તર્જમા: એ હમારે પરવરદિગાર! હમં હિકમત અતા કરમા ઔર નેક લોગોં કે સાથ શામિલ કરમા.

[સૂર-એ-શુબરા : ૮૩]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

દુઆ કરાને વાલે કી દુઆ પર આમીન કેહના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને કરમાયા: “જબ કુછ લોગ જમા હોં ઔર ઉન મેં સે કોઈ એક આદમી દુઆ કરે ઔર દૂસરે આમીન કહેં તો અલ્લાહ તઆલા ઉન કી દુઆ કબૂલ કરમાતા હૈ”. [હાકિમ : ૫૪૭૮, અન હબીબ બિન મસલમા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ફસાદ ફેલાને કી સજા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા કરમાતા હૈ: “જો લોગ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસુલ સે લડતે હૈં, ઝમીન મેં ફસાદ કરને કી કોશિશ કરતે હૈં, એસે લોગોં કી બસ યહી સજા હૈ કે વો કતલ કર દિયે જાએં યા સૂલી પર ચઢા દિયે જાએં યા ઉન કે હાથ ઔર પાંવ મુખાલિફ જાનિબ સે કાટ દિયે જાએં યા વો મુલક સે બાહર નિકાલ દિયે જાએં. યે સજા ઉન કે લિયે દુનિયા મેં સપ્ત રૂસવાઈ (કા જરિયા) હૈ ઔર આખિરત મેં ઉન કે લિયે બહુત બડા અઝાબ હૈ”. [સૂર-એ-નાઈઘ : ૩૩]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

અલ્લાહ કી ચાહત દુનિયા નહીં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા કરમાતા હૈ: “તુમ તો દુનિયા કા માલ વ અસબાબ ચાહતે હો ઔર અલ્લાહ તઆલા (તુમ સે) આખિરત કો ચાહતે હૈં”. [સૂર-એ-અન્કાલ : ૬૭]

ફાયદા: ઈન્સાન હર વક્ત દુનિયાવી ફાયદે મેં મુન્હમિક રેહતા હૈ ઔર ઉસી કો હાસિલ કરને કી ફિક મેં લગા રેહતા હૈ; હાલાંકે અલ્લાહ તઆલા ચાહતે હૈં કે દુનિયા કે મુકાબલે મેં આખિરત કી ફિક ઝિયાદા કી જાએ; ક્યોંકિ આખિરત મેં હમેશા રેહના હૈ.

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

સબ સે પેહલે ઝિંદા હોને વાલે

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને કરમાયા: “હમ દુનિયા મેં સબ સે આખિર મેં આએ હૈં, લેકિન કલ હશર (યાની આખિરત મેં જબ સબ કો જમા કિયા જાએગા) તો હમ સબ સે પેહલે ઝિંદા કિયે જાએંગે”. [બુખારી : ૮૭૬, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બિચ્છૂ કે ઝહેર કા ઇલાજ

હઝરત અલી કી ફરમાતે હૈં: એક રાત રસુલુલ્લાહ ﷺ નમાઝ પઢ રહે થે કે નમાઝ કે દીરાન એક બિચ્છૂ ને આપ કી ડંક માર દિયા, રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ કી માર ડાલા. જબ નમાઝ સે ફારિગ હુએ, તો ફરમાયા: અલ્લાહ બિચ્છૂ પર લાનત કરે, યે ન નમાઝી કો છોડતા હૈ ઔર ન ગૈર નમાઝી કો, ફિર પાની ઔર નમક મંગવા કર એક બરતન મેં ડાલા ઔર જિસ ઉંગલી પર બિચ્છૂ ને ડંક મારા થા, ઉસ પર પાની ડાલતે ઔર મલતે રહે ઔર “સૂર-એ-ફલક” વ “સૂર-એ-નાસ” પઢ કર ઉસ જગા પર દમ કરતે રહે.

[બિહકી કી શોઅબિલ ઈમાન : ૨૪૭૧]

નંબર ૧૦ : નબી કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને કરમાયા: “તવાઝુ ઇખ્તિયાર કરો, કોઈ શખ્સ દૂસરે કે સામને ફખ્ર ન કરે ઔર ન એક દૂસરે પર ઝિયાદતી કરે”. [મુસ્લિમ : ૭૨૧૦, અન અયાઝ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૫ રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

પહલી વહી કે બાદ હુઝૂર ﷺ કી હાલત

ગારે હિરા મેં હુઝૂર ﷺ કો નુબુવ્વત મિલને ઔર વહી નાઝિલ હોને કા જો વાકિઆ પેશ આયા થા, વો ઝિંદગી કા પેહલા વાકિઆ થા, ઈસ લિયે ફિતરી તૌર પર આપ કો ઘબરાહટ મહસૂસ હુઈ ઔર ઈસી હાલમ મેં ઘર તશરીફ લાયે ઔર કહા કે “رَوَّلُونِي رَوَّلُونِي” (મુજે ચાદર ઉઢા દો મુજે ચાદર ઉઢા દો) યુનાંચે હઝરત ખદીજા ﷺ ને ચાદર ઉઢા દી ઔર આપ લેટ ગએ. જબ કુછ દેર કે બાદ સુફૂન હુવા, તો સારા વાકિઆ આપ ﷺ ને હઝરત ખદીજા ﷺ સે બયાન ફરમાયા. વો આપ ﷺ કી જાનિસાર ઔર અકલમંદ બીવી થી, ઉન્હોંને આપ ﷺ કો તસલ્લી દી ઔર કહા કે આપ નેકી કરતે હૈં, સદકા દેતે હૈં, ઝરૂરતમંદોં કો ખાના ખિલાતે હૈં. અલ્લાહ તઆલા આપ કો હરગીઝ ઝાએ નહીં કરેગા. ફિર વો અપને ચચાઝાદ ભાઈ વરકા બિન નૌફલ કે પાસ લે ગઈ, વો તૌરાત વ ઈજલ કે બડે આલિમ થે. ઉન સે સારા વાકિઆ બયાન કિયા. ઉન્હોંને કહા કે ખદીજા! યે તો વહી ફરિશ્તા હૈ જો મૂસા ﷺ કે પાસ આયા કરતા થા ઔર યે ઈસ ઉમ્મત કે નબી હૈં. કાશ! મૈં ઉસ વક્ત તક ઝિંદા રહું જબ કૌમ ઇન કો નિકાલ દેગી તાકે મૈં મદદ કરું. હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: “કયા મેરી કૌમ મુજે મક્કા સે નિકાલ દેગી? વરકા બિન નૌફલ ને કહા: હાં! જો નબી આગે હૈં, ઉન કે સાથ કૌમ ને ઈસી તરહ કા મામલા કિયા હે.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

હાથી

અલ્લાહ તઆલા ને દીગર જાનવરોં કે મુકાબલે મેં હાથી કો બડા ડીલ ડોલવાલા બનાયા ઔર ઝબરદસ્ત તાકત અતા ફરમાઈ હે, ઉસ કે પૈર મઝબૂત ઇમારત કે ચાર સુતૂન કી તરહ મઝબૂત દિખાઈ દેતે હૈં, કાન બડે પંખે કી તરહ માલૂમ હોતે હૈં. આંખેં આમ જાનવરોં સે ભી છોટી હોતી હૈં, સબ સે ઝિયાદા અનોખી ચીઝ ઉસ કી સુંદ હૈ જિસ કી મદદ સે વો ઉન પહાડી જંગલાત મેં જહાં મશીનેં ઔર કેન નહીં જા સકતી, વહાં ઉસ કી જિસ્માની તાકત ઔર સુંદ કી મદદ સે બડે બડે દરખ્તોં કો ઉખાડ લિયા જાતા હૈ. આખિર ઇન્સાન કી ઝરૂરત પૂરી કરને કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે કૈસે કૈસે જાનવર પૈદા કિયે.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

તમામ આમાલ કા દારોમદાર
નમાઝ કી સિહત પર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ હોગા; અગર નમાઝ અચ્છી હુઈ તો બાકી આમાલ ભી અચ્છે હોંગે ઔર અગર નમાઝ ખરાબ હુઈ તો બાકી આમાલ ભી ખરાબ હોંગે”.

[તરગીબ વ તરહીબ: ૫૧૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન કુર્તુબ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

મિસ્વાક દાંતોં કી ચોડાઈ મેં કરના

રબીઆ બિન અકસમ ﷺ ફરમાતે હેં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ દાંતોં કી ચોડાઈ મેં (યાની દાઝેં સે બાઝેં ઔર બાઝેં સે દાઝેં) મિસ્વાક ફરમાતે થે. [સુનને કુબરા લિલબૈહકી : ૪૦/૧]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બવક્તે ઈસિંજા કિલ્લે કી તરફ મુંહ ઔર પીઠ ન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “જો શખ્સ પાખાના પેશાબ કરતે વક્ત કિલ્લે કી તરફ રૂખ નહીં કરતા ઔર ન પીઠ કરતા હૈ, ઉસ કે લિયે એક નેકી લિખ દી જાતી હૈ ઔર એક ગુનાહ મિટા દિયા જાતા હૈ”.

[તબરાની ઔસત : ૧૩૭૫, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઝકાત ન દેને વાલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “ઝકાત કા અદા ન કરને વાલા ક્યામત કે દિન જહન્નમ મેં જાએગા”.

[તબરાની સગીર : ૯૩૪, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કો મક્સદ બનાને કા અંજામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “જો શખ્સ અલ્લાહ કા હો જાતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી ઝરૂરિયાત કા કફીલ બન જાતા હૈ ઔર ઉસ કો એસી જગા સે રોઝી પહુંચાતા હૈ, જહાં સે ઉસ કા વહમ વ ગુમાન ભી નહીં હોતા. ઔર જો શખ્સ મુકમ્મલ તૌર પર દુનિયા કી તરફ જુક જાતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે દુનિયા કે હવાલે કર દેતા હૈ”.

[બૈહકી શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૯૦, અન ઈમરાન બિન હુસૈન ﷺ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

ક્યામત કે દિન પહાડોં કા હાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “લોગ આપ સે પહાડોં કે બારે મેં સવાલ કરતે હેં. તો આપ ફરમા દીજિયે કે મેરા રબ ઉન કો બિલ્કુલ ઉડા દેગા, ફિર વો ઝમીન કો હમવાર મૈદાન કર દેગા, તુમ ઉસ મેં કોઈ ટેદાપન ઔર બુલંદી નહીં દેખોગે”.

[સુર-એ-તાહા : ૧૦૫ તા ૧૦૭]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

બુખાર વ દીગર બીમારિયોં સે નજાત

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ ફરમાતે હેં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કો બુખાર ઔર દૂસરી તમામ બીમારિયોં સે નજાત કે લિયે થે દુઆ બતાઈ :

((بِسْمِ اللَّهِ الْكَبِيرِ. أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ مِنْ شَرِّ كُلِّ عَزَقٍ نَعَّارٍ. وَمِنْ شَرِّ حَزْزٍ النَّارِ))

તર્જમા : મેં અલ્લાહ કે નામ સે શુરૂ કરતા હું જો બહુત બડા હૈ, મેં બહુત હી ઝિયાદા અઝમત વાલે અલ્લાહ કી પનાહ માંગતા હું, હર જોશ મારને વાલી રગ કી બુરાઈ સે ઔર આગ કી ગરમી કી બુરાઈ સે. [તિર્મિઝી : ૨૦૭૫]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “બેશક અલ્લાહ ઔર ઉસ કે ફરિશ્તે હુઝૂર ﷺ પર રહમત બેજતે હેં. એ ઈમાન વાલો! તુમ ભી ઉન પર દુરુદ ઔર સલામ ભેજ કરો”.

[સુર-એ-અઝાબ : ૫૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૬ રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

દાવત વ તબ્લીગ કા હુકમ

નુબુવ્વત મિલને કે બાદ ભી હુઝૂર ﷺ બદસ્તૂર ગારે હિરા જાયા કરતે થે. શુરૂ મેં સૂર-એ-અલક કી ઈબ્તિદાઈ પાંચ આયતેં નાઝિલ હુઈ, ફિર કઈ દિનોં તક કોઈ વહી નાઝિલ નહીં હુઈ, ઉસ કો “ફતરતુલવહ્દય” કા ઝમાના કેહતે હૈં. એક રોઝ આપ ﷺ ગારે હિરા સે તશરીફ લા રહે થે કે એક આવાઝ આઈ, આપ ﷺ ને ચારોં તરફ ધૂમ કર દેખા, મગર કોઈ નઝર નહીં આયા. જબ નિગાહ ઊપર ઉઠાઈ, તો દેખા કે ઝમીન વ આસ્માન કે દરમિયાન હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ એક તખ્ત પર બેઠે હુએ હૈં. હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ કો ઈસ હાલત મેં દેખ કર આપ પર ખીફ તારી હો ગયા ઔર ઘર આકર ચાદર ઓઢ કર લેટ ગએ. આપ ﷺ કી યે અદા અલ્લાહ તબારક વ તઆલા કો પસંદ આઈ ઔર સૂર-એ-મુદસ્સિર કી ઈબ્તિદાઈ આયતેં નાઝિલ ફરમાઈ. ઐ કપડે મેં લિપટને વાલે! ખડે હો જાઈયે, ઔર (લોગોં કો) ડરાઈયે ઔર અપને પરવરદિગાર કી બઝાઈ બયાન કીજિયેં ઔર અપને કપડોં કો પાક વ સાફ રખિયે ઔર હર કિસ્મ કી નાપાકી સે દૂર રહિયે. [સૂર-એ-મુદસ્સિર : ૧ તા ૫] ઈસ તરહ આપ કો દાવત વ તબ્લીગ કા હુકમ ભી દિયા ગયા, ચુંકે પૂરી દુનિયા સદિયોં સે શિર્ક વ બુત પરસ્તી મેં મુબ્તલા થી ઔર ખુલ્લમ ખુલ્લા દાવત દેના મુશ્કિલ થા, ઈસ લિયે શુરૂ મેં પોશીદા તૌર પર આપ ને ઇસ્લામ કી દાવત દેના શુરૂ કી. આપ કી દાવત સે ઔરતોં મેં સબ સે પેહલે આપ કી જૌજ-એ-મુહતરમા હઝરત ખદીજા ﷺ ને, મરદોં મેં હઝરત અબૂ બક સિદીક ﷺ ને ઔર બચ્ચોં મેં હઝરત અલી ﷺ ને ઇસ્લામ કબૂલ કિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

હઝરત હન્ઝલા ﷺ કે હક મેં દુઆ

હઝરત હન્ઝલા ﷺ કે સર પર બચપન મેં આપ ﷺ ને હાથ ફેરા ઔર ઉન કે હક મેં દુઆ ફરમાઈ થી, યુનાંચે (ઉસ દુઆ કી બરકત યે હૂઈ કે) અગર કિસી આદમી યા જાનવર કે બદન મેં તકલીફ હોતી તો ઉસ કો હઝરત હન્ઝલા ﷺ કે પાસ લે આતે, હઝરત હન્ઝલા ﷺ અપને હાથ મેં થોડા સા થૂક લેતે ઔર અપને સર પર રખ કર યે કેહતે ((بِسْمِ اللَّهِ عَلَى أَكْثَرِ رِكَائِمْ رُسُولِ اللَّهِ ﷺ)) ફિર વો હાથ મરીઝ કે બદન પર ફેરતે તો ઉસ કી તકલીફ દૂર હો જાતી. [બેહકી ફી દલાઈલિનુબુવ્વહ : ૨૪૭૦]

નંબર (૩) : એક ફઝલ કે બારે મેં

પાની ન મિલને પર તયમ્મુમ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “પાક મિટી મુસલમાન કા સામાને તહારત હૈ, અગરચે દસ સાલ તક પાની ન મિલે, પસ જબ પાની પાએ તો ચાહિયે કે ઉસ કો બદન પર ડાલે: યાની ઉસ સે વુઝૂ યા ગુસ્લ કર લે; કયોંકિ યે બહુત અચ્છા હૈ”.

[અબૂ દાઉદ : ૩૩૨, અન અબી ઝર ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

કિસી મુસલમાન કો હંસતા દેખે તો યે દુઆ પઢે

જબ કિસી મુસલમાન કો હંસતા હુઆ દેખે તો યે દુઆ પઢે: ((أَسْأَلُ اللَّهَ سِتْلَةً))
તર્જમા: અલ્લાહ આપ કો મુસ્કુરાતા રખે.

[ખુબારી : ૩૨૮૪, અન સઅદ બિન અબી વક્કાસ ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

લોગોં સે અપની ઝરત છુપાએ રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ ભૂકા હો, યા ઉસ કો કોઈ ઔર ખાસ હાજત હો ઔર વો અપની ઉસ ભૂક ઔર હાજત કો લોગોં સે છુપાએ રખે (યાની ઉન કે સામને ઝાહિર કર કે ઉન સે સવાલ ન કરે) તો અલ્લાહ તઆલા કે ઝિમ્મે હૈ, કે ઉસ કો હવાલ તરીકે સે એક સાલ કા રિઝૂક અતા ફરમાએ”.

[શોઅબુલ ઈમાન લિલબૈહકી : ૯૬૮૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હલાલ કો હરામ સમજના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ ને તુમહારે લિયે જો પાક વ લઝીઝ થીઝેં હલાલ કી હૈં, ઉન કો અપને ઊપર હરામ ન કિયા કરો ઔર (શરઈ) હુદૂદ સે આગે મત બઢો, બેશક અલ્લાહ તઆલા હદ સે આગે બઢને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા”.

[સૂર-એ-માઈદા : ૮૭]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

નેઅમત અતા કરને મેં અલ્લાહ તઆલા કા કાનૂન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા જબ કિસી કૌમ કો કોઈ નેઅમત અતા કરતા હૈ, તો ઉસ નેઅમત કો ઉસ વક્ત તક નહીં બદલતા, જબ તક વો લોગ ખુદ અપની હાલત કો ન બદલે. યકીનન અલ્લાહ તઆલા બઝા સુનને વાલા ઔર જાનને વાલા હૈ”.

[સૂર-એ-અન્કાલ : ૫૩]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કિન લોગોં પર આએગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત સિર્ફ બદતરીન લોગોં પર હી આએગી”.

[મુસ્લિમ : ૭૪૦૨, અન ઇબ્ને મસજિદ ؓ]

ફાયદા: જબ તક ઈસ દુનિયા મેં એક શપ્સ ભી અલ્લાહ કા નામ લેને વાલા ઝિંદા રહેગા, ઉસ વક્ત તક દુનિયા કા નિઝામ ચલતા રહેગા; લેકિન જબ અલ્લાહ કા નામ લેને વાલા કોઈ ન રહેગા ઔર સિર્ફ બદતરીન ઔર બુરે લોગ હી રેહ જાએંગે, તો ઉસ વક્ત કયામત કાયમ કી જાએગી.

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

મુઅવ્વઝતૈન સે બીમારી કા ઇલાજ

હઝરત આઈશા ؓ ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ બીમાર હોતે, તો મુઅવ્વઝતૈન યાની ﴿قُلْ أَغْوَدُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ ઔર ﴿قُلْ أَغْوَدُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ પઢ કર અપને ઊપર દમ કર લિયા કરતે થે.

[મુસ્લિમ : ૫૭૧૫]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “(અગર કિસી સે મિલને જાઓ તો અંદર દાખિલ હોને સે પેહલે) તીન મરતબા ઇજાઝત તલબ કરો, અગર ઇજાઝત મિલ જાએ તો ઠીક હૈ, વરના વાપસ લૌટ જાઓ”.

[મુસ્લિમ : ૫૬૩૩, અન અબી મુસા અશઅરી ؓ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા

કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૭ રબીઉસ સાની

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

સફા પહાડ પર ઇસ્લામ કી દાવત

મુબ્બત મિલને કે બાદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ત્રીન સાલ તક પોશીદા તૌર પર દીન કી દાવત દેતે રહે, ફિર અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે હુઝૂર ﷺ કો ખુલ્લમ ખુલ્લા ઇસ્લામ કી દાવત દેને કા હુકમ હુવા, ઇસ હુકમ કે બાદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સફા પહાડ કી ચોટી પર ચઢ કર મક્કા કે તમામ ખાનદાન વાલોં કો આવાઝ દી, જબ સબ લોગ જમા હો ગએ, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: “ઐ લોગો! અગર મેં તુમ સે યે કહૂં કે ઇસ પહાડ કે પીછે એક લશ્કર આ રહા હૈ, જો અનકરીબ તુમ પર હમલા કરને વાલા હૈ, તો ક્યા તુમ ઇસ બાત કા યકીન કરોગે? ” સબ એક ઝખાન હો કર બોલે: “ક્યોં નહીં! આપ તો સાદિક ઔર અમીન હૈં”. ફિર આપ ﷺ ને ફરમાયા: “લોગો! એક અલ્લાહ પર ઈમાન લાઓ ઔર બુતોં કી ઈબાદત છોડ દો, મેં તુમ કો એક સખ્ત અઝાબ સે ડરાને ઔર આગાહ કરને આયા હું, જો બિલ્કુલ તુમહારે સામને હૈં”. યે સુન કર સભી લોગ સખ્ત નારાઝ હુએ, ઉન મેં આપ ﷺ કા સગા ચચા અબૂ લહબ આપ ﷺ કે સાથ સખ્ત કલામી સે પેશ આયા, જિસ કે જવાબ મેં અલ્લાહ તઆલા ને અબૂ લહબ ઔર ઇસ કી બીવી ઉમ્મે જમીલ કી તબાહી કે બારે મેં સૂર-એ-લહબ નાઝિલ ફરમાઈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

રેડિયમ

અલ્લાહ તઆલા ને ઇસ કારખાન-એ-આલમ મેં મુખ્તાલિફ કિસ્મ કી કીમતી ચીઝોં પૈદા ફરમાઈ હૈં, ઇન ચીઝોં મેં એક કીમતી ચીઝ રેડિયમ ભી હૈ, યે એક ચમકતી હુઈ ચીઝ હૈ, જો સોને સે કઈ ગુના ઝિયાદા કીમતી હોતા હૈ. ઇસ કા વુજૂદ પૂરી દુનિયા મેં ચંદ સેર સે ઝિયાદા નહીં. ઇસ કીમતી જોરહ કે અંદર બગૈર બિજલી યા તેલ કે ઇસ કદર ચમક કિસ હસ્તી ને પૈદા ફરમાઈ? બેશક યે અલ્લાહ તઆલા હી કી કુદરત કા કરિશ્મા હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

હજ કિન લોગોં પર ફર્જ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ કે વાસ્તે ઉન લોગોં કે ઝિમ્મે ભૈતુલ્લાહ કા હજ કરના (ફર્જ) હૈ, જો વહાં તક પહુંચને કી તાકત રખતે હોં”. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૯૭]

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

ગુસ્લ કરને કા સુન્નાત તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ગુસ્લે જનાબત ફરમાતે, તો સબ સે પેહલે હાથ ધોતે, ફિર સીપે હાથ સે બાએં હાથ પર પાની ડાલતે, ફિર ઈસ્તિન્જે કી જગહ ધોતે, ફિર જિસ તરહ નમાઝ કે લિયે વુઝૂ કિયા જાતા હૈ ઉસી તરહ વુઝૂ કરતે, ફિર પાની લે કર અપની ઉંગલિયોં કે ઝરિયે સર કે બાલોં કી જઙોં મેં દાખિલ કરતે, ફિર ત્રીન દફા દોનોં હાથ ભર કર યકે બાદ દીગરે સર પર પાની ડાલતે, ફિર સારે બદન પર પાની બહાતે ઔર સબ સે અખીર મેં દોનોં પાંવ ધોતે.

[મુસ્લિમ : ૭૧૮, અન આઈશા ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

નરમ મિઝાજ ઇંખિયાર કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્યા મેં તુમ કો એસે શખ્સ કી ખબર ન દૂં જો દોઝખ કે લિયે હરામ હૈ ઔર દોઝખ કી આગ ઉસ પર હરામ હૈ? (દોઝખ કી આગ હરામ હૈ) હર એસે શખ્સ પર જો તેઝ મિઝાજ ન હો બલ્કે નરમ હો, લોગોં સે કરીબ હોને વાલા હો, નરમ ખૂ હો”. [તિર્મિઝી : ૨૪૮૮, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસૌદ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સૂદ ખાને કા અઝાબ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ફરમાતે હૈં કે મેઅ્રાજ કી શબ મેરા ગુઝર ચંદ એસે લોગોં પર હુવા જિન કે પેટ ઘડોં કે માનિન્દ બડે બડે થે, જિસ મેં સાંપ થે, જો પેટ કે બાહર સે નઝર આતે થે, મેં ને હઝરત જિબ્રીલ ﷺ સે પૂછા: યે કૌન લોગ હૈં? તો ફરમાયા: યે સૂદ ખાને વાલે હૈં. [ઇબ્ને માજ : ૨૨૭૩, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કે પીછે ભાગને કા વબાલ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ દુનિયા કે પીછે પડ જાએ, ઉસ કા અલ્લાહ તઆલા સે કોઈ તઅલ્લુક નહીં ઔર જો (દુનિયવી મક્સદ કે લિયે) અપને આપ કો ખુશી સે ઝલીલ કરે, ઉસ કા હમ સે કોઈ તઅલ્લુક નહીં”. [માએજમે ઔસત લિત્તબરાની : ૪૭૮, અન અબી ઝર ﷺ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમ કા જોશ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ જહન્નમ (ક્યામત કે જુટલાને વાલોં) કો દૂર સે દેખેગી, તો વો લોગ (દૂર હી સે) ઉસ કા જોશ વ ખરોશ સુનેગે ઔર જબ વો દોઝખ કી કિસી તંગ જગહ મેં હાથ પાંવ જકડ કર ડાલ દિયે જાએંગે, તો વહાં મૌત હી મૌત પુકારેંગે. (જૈસા કે મુસીબત મેં લોગ મૌત કી તમન્ના કરતે હૈં)”. [સૂર-એ-હુરકાન : ૧૨ તા ૧૩]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બે હોશી કા ઇલાજ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસૌદ ﷺ ને એક બેહોશ શખ્સ કે કાન મેં કુછ પઢ કર દમ કિયા, જિસ સે વો હોશ મેં આ ગયા, તો આપ ﷺ ને દરયાફત ફરમાયા: તુમ ને ક્યા પઢા? ઉન્હોંને અર્ઝ કિયા: ﴿وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾ સે આખિર સૂર-એ-મોમિનૂન યાની ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾ સે આખિર સૂર-એ-મોમિનૂન યાની તક પઢા. આપ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર કોઈ શખ્સ પૂરે ચકીન કે સાથ ઇસ કો પઢ કર પહાડ પર દમ કર દે, તો વો ભી અપની જગહ સે હટ જાએ”. [ઇબ્ને સુન્ની : ૬૩૧]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઇમાન વાલો! અગર કોઈ ફાસિક તુમ્હારે પાસ કોઈ ખબર લે કર આએ, તો ઉસ કી તહકીક કર લિયા કરો, કહીં એસા ન હો કે તુમ કિસી કૌમ કો અપની લા ઇલ્મી સે કોઈ નુકસાન પહુંચા દો, ફિર તુમ કો અપને કિયે પર પછતાના પડે”. [સૂર-એ-હુજરાત : ૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૯ રબીઉસ સાની

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ચચા અબૂ તાલિબ સે ગુફતગૂ

જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ લોગોં કી નારાઝગી કી પરવા કિયે બગૈર બરાબર ખુત પરસ્તી સે રોકતે રહે ઔર લોગોં કો સચ્ચે દીન કી દાવત દેતે રહે, તો કુરૈશ કે સરદારોં ને આપ ﷺ કે ચચા અબૂ તાલિબ સે શિકાયત કી, કે તુમહારા ભતીજા હમારે માબૂદોં કો ખુરા ભલા કેહતા હૈ, હમારે બાપ દાદાઓં કો ગુમરાહ કેહતા હૈ જિસ હમ બરદાશત નહીં કર સકતે, ઈસ લિયે યા તો આપ ઉન કી હિમાયત બંદ કર દેં યા ફિર આપ ભી ઉન કી તરફ સે ફૈસલા કુન જંગ કે લિયે મૈદાન મેં આજાએં, યે સુન કર અબૂ તાલિબ ઘબરા ગએ ઔર હુઝૂર ﷺ કો બુલા કર કહા: મુજ પર ઇતના બોજ ન ડાલો, કે મૈં ન ઉઠા સકૂં. ચચા કી ઝબાન સે યે બાત સુન કર આપ ﷺ કી આંખોં મેં આંસૂ ભર આએ ઔર આપ ﷺ ને ફરમાયા: “ચચા જાન! અલ્લાહ કી કસમ! અગર યે લોગ મેરે એક હાથ મેં સૂરજ ઔર દૂસરે હાથ મેં ચાંદ લા કર રખ દેં, તબ ભી મૈં અપને ઈસ કામ સે બાઝ ન આગિંગા, યા તો અલ્લાહ કા દીન ઝિંદા હોગા યા મૈં ઈસ રાસ્તે મેં હલાક હો જાગિંગા”. હુઝૂર ﷺ કી ઈસ ગુફતગૂ કા અબૂ તાલિબ પર બઝા અસર હુવા, ચુનાચ્ચે ઉન્હોંને કહા: “જિસ તરહ ચાહો તબ્લીગ કરો, મૈં તુમ્હેં કિસી કે હવાલે નહીં કરૂંગા”. અબૂ તાલિબ કા યે જવાબ સુન કર કુફરારે મક્કા માયૂસ હો કર ચલે ગએ.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

હઝરત સઅદ ؓ કે હક મેં દુઆ

આપ ﷺ ને હઝરત સઅદ ؓ કે હક મેં દુઆ ફરમાઈ: એ અલ્લાહ! સઅદ કી દુઆએ કબૂલ ફરમા. (ઈસ કા અસર યે હુવા કે હઝરત સઅદ ؓ જો દુઆ માંગતે થે વો કબૂલ હો જાતી થી.)

[તિર્મિઝી : ૩૭૫૧, અન સઅદ બિન અબી વક્કાસ ؓ]

નંબર ૩ : એક ફઝલ કે બારે મેં

નમાઝ છોડને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “નમાઝ કા છોડના મુસલમાન કો કુફર શર્ક તક પહુંચાને વાલા હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૨૪૭, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ؓ]

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

નફા ન પહુંચાને વાલી નમાઝ સે પનાહ માંગના

હઝરત અનસ ؓ કા બયાન હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ ફરમાતે થે:

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ صَلَاحٍ لَا تَنْفَعُ))

તર્જમા: એ અલ્લાહ! મૈં તેરી પનાહ ચાહતા હૂં ઉસ નમાઝ સે જો નફા ન પહુંચાતી હો. [અબૂ દાવિદ : ૧૫૪૯]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ઝબાન ઔર શર્મગાહ કી હિકાજત કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ મુજે અપની ઝબાન ઔર શર્મગાહ કી હિકાજત કી ઝમાનત દે દે, મੈં ઉસ કે લિયે જન્મત કી કી ઝમાનત લેતા હું”. [બુખારી: ૬૪૭૪, અન સહલ બિન સઅદ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બુરાઈ સે ન રોકને કા વબાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “જો કોઈમેં તુમ સે પેહલે હલાક હો ચુકી હૈં, ઉન મેં એસે સમજદાર લોગ ન હુએ, જો લોગોં કો મુલ્ક મેં ફસાદ ફેલાને સે મના કરતે, સિવાએ ચંદ લોગોં કેજિન કો હમ ને અઝાબ સે બચા લિયા”.

[સૂર-એ-હૂદ: ૧૧૬]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

રિઝક દેને વાલા અલ્લાહ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “ઝમીન પર ચલને ફિરને વાલા કોઈ બી જાનદાર એસા નહીં કે જિસ કી રોઝી અલ્લાહ કે ઝિમ્મે ન હો”.

[સૂર-એ-હૂદ: ૬]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

જહન્નમી હથોડે

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર જહન્નમ કે લોહે કે હથોડે સે પહાડ કો મારા જાએ, તો વો રેઝા રેઝા હો જાએગા, ફિર વો પહાડ દોબારા અપની અસલી હાલત પર લૌટ આએગા”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૧૩૭૭, અન અબી સઈદ ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબવી સે ઈલાજ

ઝખ્મ વગૈરહ કા ઈલાજ

હઝરત આઈશા ﷺ ફરમાતી હૈં: અગર કિસી કો કોઈ ઝખ્મ હો જાતા યા દાના નિકલ આતા, તો આપ ﷺ અપની શાહાદત કી ઉંગલી કો (થૂક કે સાથ) મિટી મેં રખ કર યે દુઆ પઢતે:

((بِسْمِ اللّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ اَرْضَا بِرَبِّهِ نَفْسًا لِّیْشْفِیْ بِهٖ سَقِیْمًا یَا اَدْنٰی رَبِّکَ))

તર્જમા: અલ્લાહ કે નામ સે હમારી ઝમીન કી મિટી હમ મેં સે કિસી કે થૂક કે સાથ મિલી હુઈ લગાતા હું, (તાકે) હમારે રખ કે હુકમ સે હમારા મરીઝ અચ્છા હો જાએ.

[મુસ્લિમ: ૫૭૧૮]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપને માલોં કો ઝકાત કે ઝરિયે મહફૂઝ બનાઓ. ઔર અપને બીમારોં કા સદકે સે ઈલાજ કરો. ઔર બલા વ મુસીબત કી મૌજોં કા દુઆ ઔર અલ્લાહ તઆલા કે સામને આજિઝી સે ઇસ્તિકબાલ કરો.

[તબરાની કબીર: ૧૦૦૪૪, અન ઈબ્ને મસઊદ ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૯ રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

કુફર કા હુઝૂર ક્કો તકલીફ પહુંચાના

જેસા કે હર દોર કે લોગોં ને અપને ઝમાને કે નબી કા ઇન્કાર કિયા ઔર ઉન કે સાથ બુરા સુલૂક કિયા, એસે હી બલ્કે ઇસ સે ભી જિયાદા બુરા સુલૂક નબીએ કરીમ ક્કો સાથ કુફરારે મક્કા ને કિયા, યુનાન્હે હુઝૂર ક્કો ઇર્શાદ હે: “તમામ નબિયોં મેં, મેં સબ સે જિયાદા સતાયા ગયા હું”. કુફરારે મક્કા ને આપ ક્કો ઔર આપ ક્કો કે સહાબા કો સતાને મેં કોઈ કસર ન છોડી, કોઈ આપ ક્કો રાસ્તે મેં કાંટે બિછાતા, તો કોઈ આપ ક્કો કા મઝાક ઉડાતા, કોઈ શાઈર ઔર કોઈ જાદૂગર કેહતા, તો કોઈ પાગલ ઔર દીવાના, કભી શરીરોં ને નમાઝ કી હાલત મેં આપ ક્કો કે જિસ્મે મુબારક પર ઊંટ કી ઓજડી ડાલી, તો કભી આપ ક્કો કે ગલે મેં ચાદર કા ફંદા ડાલ કર ખીચ્યા, ઇસી દીન કી ખાતિર રસૂલુલ્લાહ ક્કો દો બેટિયોં કો તલાક દી ગઈ, મગર રસૂલુલ્લાહ ક્કો બરાબર સબ્ર વ ઇસ્તેકામત કે સાથ અલ્લાહ કે દીન કી તબ્લીગ મેં મશગૂલ રહે, ઔર કુફરારે મક્કા આપ ક્કો તકલીફ પહુંચાને કે બાવજૂદ દીને હક કી તબ્લીગ સે રોકને મેં નાકામ રહે.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

પત્તોં મેં ખુદા કી કુદરત

અલ્લાહ તઆલા ને જિસ તરહ ઇન્સાની જિસ્મ મેં ખૂન કી ગરદિશ કે લિયે રંગેં બનાઈ, ઇસી તરહ પત્તોં કે અંદર ભી પાની સપલાઈ કરને કે લિયે બારીક જાલ બિછા દિયા. યે પૌદે કો પાની ઔર ગરમી પહુંચાને કા કામ કરતે હૈં. અગર યે બારીક મસામાત પત્તોં કે ઊપર હોતે, તો સૂરજ કી ગરમી સે બચને કે લિયે પૌદે સે પાની કો નિકાલતે રેહતે જિસ કે નતીજે મેં પૌદા સૂખ જાતા. મગર અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે ઉન મસામાત કો પત્તોં કે અંદર બના કર પૌદોં કો સૂખને સે મહફૂઝ કર દિયા.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

દીની ઇલ્મ હાસિલ કરના ઝરૂરી

રસૂલુલ્લાહ ક્કો ને ફરમાયા: “ઇલ્મ (દીની) કા હાસિલ કરના હર મુસલમાન પર ફરજ હૈં.”

[ઇબ્ને માજા : ૨૨૪, અન અનસ બિન માલિક ક્કો]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઝોહર સે પેહલે કી ચાર રકાત સુન્નત પઢના

હઝરત આઈશા ક્કો બયાન ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ક્કો ઝોહર સે પેહલે ચાર રકાત ઔર ફજ સે પેહલે કી દો રકાત કભી નહીં છોડતે થે.

[બુખારી : ૧૧૮૨]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

તહજજુદ કી નિયત કર કે સોના

રસૂલુલ્લાહ ક્કો ને ફરમાયા: “જો આદમી અપને બિસ્તર પર લેટતે વક્ત રાત કે ઉઠ કર (તહજજુદ કી) નમાઝ પઢને કી નિયત કરે, ફિર નાંદ કે ગલબે કી વજહ સે સુબહ હો જાએ તો નિયત કે મુતાબિક ઉસ કો

નમાઝ કા સવાબ મિલેગા ઔર (હુસ્ને નિયત કી વજહ સે) ઉસ કા સોના અલ્લાહ કી તરફ સે ઉસ કે લિયે સદકા હૈ”.

[નસઈ: ૧૭૮૮, અન અબી દરદાઃ]

નંબર ૬: એક ગુનાહ કે બારે મેં

હરામ માલ સે સદકા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તૂ માલ કી ઝકાત અદા કર દે, તો જો (વાજિબ) હક તુજ પર થા, વો તો અદા હો ગયા (આગે સિર્ફ નવાફિલ કા દરજા હૈ) ઔર જો શખ્સ હરામ તરીકે (સુદ રિશવત વગૈરહ) સે માલ જમા કર કે સદકા કરે, ઉસ કો ઉસ સદકે કા કોઈ સવાબ નહીં મિલેગા, બલકે ઉસ હરામ કમાઈ કા વબાલ ઉસ પર હોગા”.

[ઇબ્ને હિબાન: ૩૨૮૫, અન અબી હુરૈરાઃ]

નંબર ૭: દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયવી ખ્વાહિશોં કો પૂરા કરને કા અંજામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ દુનિયા મેં અપની ખ્વાહિશોં કો પૂરા કરતા હૈ, વો આખિરત મેં અપની ખ્વાહિશાત કે પૂરા કરને સે મહરૂમ હોતા હૈ”. [બિહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૯૩૯૦, અન બરા બિન આઝિબઃ]

નોટ: અપની તમામ ચાહતોં કો ઈસી દુનિયા મેં પૂરી કરને કી કોશિશ નહીં કરની ચાહિયે, વરના આખિરત મેં મહરૂમ હો જાએગા.

નંબર ૮: આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્મત કી નેઅમતેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “પરહેઝગારોં કે લિયે (આખિરત મેં) અચ્છા ઠિકાના હૈ, હમેશા રેહને વાલે બાગાત હૈં, જિન કે દરવાઝે ઉન કે લિયે ખુલે હુવે હોંગે, વો ઉન બાગોં મેં તકિયે લગાએ બેઠે હોંગે, વો વહાં (જન્મત કે ખાદિમોં સે) બહુત સે મેવે ઔર પીને કી ચીઝોં મંગાએંગે ઔર ઉન લોગોં કે પાસ નીચી નઝરોં વાલી હમ ઉમ્ર હુરેં હોંગી”.

[સૂર-એ-સાદ: ૪૯ તા પર]

નંબર ૯: તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

હર મર્ઝ કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ બીમાર હો જાએ યા કિસી કે ભાઈ કો તકલીફ હો, તો યે દુઆ પઢે: **رَبُّنَا اللَّهُ الَّذِي فِي السَّمَاءِ تُقَدَّسُ اسْمُهُ أَمْرُكَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ كَمَا رَحِمْتَكَ فِي السَّمَاءِ** (તો યે દુઆ પઢે: **رَبُّنَا اللَّهُ الَّذِي فِي السَّمَاءِ تُقَدَّسُ اسْمُهُ أَمْرُكَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ كَمَا رَحِمْتَكَ فِي السَّمَاءِ** **فَاجْعَلْ رَحِمَتَكَ فِي الْأَرْضِ**, **اغْفِرْ لَنَا حُوبَنَا وَخَطَايَاَنَا أَنْتَ رَبُّ الظَّالِمِينَ أَنْزِلْ رَحْمَةً مِنْ رَحِمَتِكَ وَشِفَاءً** **(مِنْ شِفَائِكَ عَلٰى هَذَا الْوَجْهِ** (ઇન્શા અલ્લાહ) ઠીક હો જાએગા”.

[અબુ દાઉદ: ૩૮૯૨, અન અબી દરદાઃ]

અથવા: ઈસ દુઆ કો મરીઝ પઢતા રહે યા ઔર કોઈ પઢ કર ઉસ પર દમ કરે.

નંબર ૧૦: કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “મુસલમાન આપસ મેં એક દૂસરે કે ભાઈ હૈં (અગર ઉન કે દરમિયાન લડાઈ હો જાએ), તો અપને દો ભાઈયોં કે દરમિયાન સુલહ કરા દિયા કરો; ઔર અલ્લાહ સે રત્તે રહા કરો, તાકે તુમ પર રહમ કિયા જાએ”.

[સૂર-એ-હુજરાત: ૧૦]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૦ રબીઉસ સાની

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

મુસલમાનોં પર કુફર કા જુલ્મ વ સિતમ

કુફર કા વ મુશરિકીન મુસલમાનોં પર બહુત ઝિયાદા જુલ્મ વ સિતમ ઢાલે થે ઔર દીને હક કબૂલ કરને કી વજહ સે ઉન કે સાથ ઇન્તેહાઈ બે રહમાના સુલૂક કરતે થે. યુનાન્હે ઉમય્યા બિન ખલ્ફ અપને ગુલામ હઝરત બિલાલ હબશી   કો તપતી હુઈ રેત પર કભી પીઠ કે બલ લિટા કર તો કભી પેટ કે બલ લિટા કર ભારી પત્થર રખ દેતા ઔર ઉન્હેં મારતે હુએ ઇસ્લામ છોડને કો કેહતા, મગર ઇસ હાલત મેં ભી હઝરત બિલાલ   “અહદ અહદ” કેહતે રેહતે યાની એક હી ખુદા કો પુકારતે. ઇસી તરહ હઝરત અમ્માર બિન યાસિર   ઔર ઉન કે વાલિદૈન જબ મુસલમાન હુએ, તો કુફર કા ઉન્હેં બે પનાહ તકલીફ પહુંચાતે થે. જબ હુઝૂર   ઉન કે પાસ સે ગુઝરતે, તો ઉન કી હાલતે ઝાર કો દેખ કર ફરમાતે: યાસિર કે ખાનદાન વાલો! સબ કરો, તુમહારા ઠિકાના જન્મત હૈ. હઝરત અમ્માર બિન યાસિર   કે વાલિદ ઔર વાલિદા કો મુશરિકીન ને તકલીફ પહુંચાતે હુએ શહીદ કર ડાલા થા. અલગઝ કુફર ને મુસલમાનોં કો તકલીફ પહુંચાને મેં કોઈ કમી નહીં છોડી, ગુલામોં સે લે કર મુઅઝ્ઝઝ લોગોં કો સતાયા ગયા, દરખ્તોં પર લટકાયા ગયા, પૈરોં મેં રસ્સિયાં બાંધ કર ઘસીટા ગયા, પેટ ઔર પીઠ પર પત્થર કી તપતી હુઈ સિલેં ભી રખી ગઈ. ગર્ઝ હર તરહ મુસલમાનોં કો જુલ્મ વ સિતમ કા નિશાના બનાયા ગયા. મગર સહાબ-એ-કિરામ કો ઈમાન સે નહીં હટા સકે. સ્લાબા ને તમામ મુસીબતોં કો બરદાશ્ત કર કે દીને હક કો સીને સે લગાએ રખા. રઝિયલ્લાહુ અન્હુમ વરઝૂ અન્હ.

નંબર ૨ : હુઝૂર   કા મોઅજિઝ

આપ   કે કુરતે કી બરકત

હઝરત અસમા બિન્તે અબી બક   કે પાસ આપ   કા એક કુરતા થા, મદીને મેં જો ભી બીમાર હોતા ઉસ કુરતે કો ધો કર બીમારોં કો ઉસ કા પાની પિલાતી ઔર બીમારોં કે બદન મેં ઉસ કો લગાતી તો ઉસે શિકા હાસિલ હો જતી.

[મુસ્લિમ: ૫૪૦૯]

નંબર ૩ : એક ફઝલ કે બારે મેં

અમાનત કા વાપસ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા તુમ કો હુકમ દેતા હૈ કે જિન કી અમાનતેં હૈં ઉન કો લૌટા દો”.

[સૂર-એ-નિસા: ૫૮]

ફાયદા: અગર કિસી ને કિસી શખ્સ કે પાસ કોઈ ચીઝ અમાનત કે તૌર પર રખી હો, તો મુતાલબે કે વક્ત ઉસ કા અદા કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

મોહતાજગી વ ઝિલ્લત સે પનાહ માંગના

રસૂલુલ્લાહ   ને ફરમાયા: “ફક વ મોહતાજગી ઔર ઝિલ્લત સે ઇસ તરહ પનાહ માંગા કરો:

((تَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الْفَقْرِ وَالْقِلَّةِ وَالزَّلَّةِ وَأَنْ تَطْلَمَ أَوْ تُظْلَمَ))

તર્જમા: હમ અલ્લાહ કી પનાહ ચાહતે હૈં, ફક વફકા ઓર જિલ્લત સે ઓર ઇસ સે કે હમ કિસી પર જુલ્મ કરેં, યા હમ પર કોઈ જુલ્મ કરે.

[ઇબ્ને માજા: ૩૮૪૨, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

હલાલ રોજી હાસિલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને હલાલ રોજી ખાઈ ઓર સુન્નત કે મુતાબિક અમલ કિયા ઓર લોગ ઉસ કે જુલ્મ સે મહફૂઝ રહે, તો વો જન્નત મેં દાખિલ હોગા”. [મુસ્તદરક: ૭૦૭૩, અન અબી સઈદ ખુદરી]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

શર્ક કરને વાલે કી મિસાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ સિર્ફ અલ્લાહ કી તરફ મુતવજ્જેહ રહો, ઉસ કે સાથ કિસી કો શરીક મત ઠહરાઓ, ઓર જો શખ્સ અલ્લાહ કે સાથ શર્ક કરતા હૈ, તો ઉસ કી મિસાલ એસી હૈ જૈસા કે વો આસ્માન સે ગિર પડા હો, ફિર પરિંદોં ને ઉસ કી બોટિયાં નોચ લી હોં યા હવા ને કિસી દૂર દરાઝ મકામ પર લે જાકર ઉસે ડાલ દિયા હો”. [સુર-એ-હજ: ૩૧]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયવી જિંદગી ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયવી જિંદગી તો કુછ ભી નહીં સિર્ફ ધોકે કા સોદા હૈ”.

[સુર-એ-આલે ઇમરાન: ૧૮૫]

ફાયદા: જિસ તરહ માલ કે ઝાહિર કો દેખ કર ખરીદાર ફંસ જાતા હૈ, ઇસી તરહ ઇન્સાન દુનિયા કી ચમક દમક સે ધોકા ખા કર આખિરત સે ગાફિલ હો જાતા હૈ; ઇસી લિયે ઇન્સાનોં કો દુનિયા કી ચમક દમક સે હોશિયાર રેહના ચાહિયે.

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કિસ દિન કાયમ હોગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ્હારે દિનોં મેં અફઝલ દિન જુમા કા દિન હૈ, ઇસી રોઝ હઝરત આદમ ﷺ કો પૈદા કિયા ગયા, ઇસી રોઝ ઉન કા ઇન્તેકાલ હુવા, ઇસી રોઝ સૂર ફૂંકા જાએગા ઓર ઇસી દિન કયામત કાયમ હોગી”.

[અબૂ દાઉદ: ૧૦૪૭, અન ઓસ બિન ઓસ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

નઝરે બદ કા ઇલાજ

એક શખ્સ કો નઝર લગ ગઈ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ કે સીને પર હાથ માર કર યે દુઆ ફરમાઈ:

((اللَّهُمَّ أَذْهِبْ عَنْهُ حَرَّهَا وَزَيْدَهَا وَوَصَبَهَا))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! ઇસ કી ગરમી, ઇસ કી ઠંડક ઓર તકલીફ કો દૂર કર દે. છુનાન્થે વો શખ્સ (ઠીક હો કર) ખડા હો ગયા.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૫૨૭૩, અન આમિર બિન રબીઆ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કિસી કા ખાના આજાએ ઓર ઉસ કે પૈરોં મેં ચપ્પલ હો, તો ઉસ કો નિકાલ દે ઇસ લિયે કે યે પૈરોં કે લિયે રાહત બખ્શ હૈ ઓર સુન્નત ભી હૈ”.

[મોઅજમે અબી યાલા: ૨૮૬, અન અનસ બિન માલિક]

મુલાસા: ચપ્પલ, જૂતે ઉતાર કર ખાના ખાના ચાહિયે.

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૧) રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

મુસલમાનોં કી હિજરતે હબશા

જબ કુર્ફાર વ મુશરિકીન ને મુસલમાનોં કો બેહદ સતાના શુરૂ કિયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કો ઇજ્જત દે દી કે જો ચાહે અપની જાન ઔર ઈમાન કી હિફાજત કે લિયે મુલ્કે હબશા ચલા જાએ. વહાં કા બાદશાહ કિસી પર ઝુલ્મ નહીં કરતા, વો એક અચ્છા મુલક હૈ. ઉસ કે બાદ સહાબા કી એક છોટી સી જમાત માહે રજબ સન ૫ નબવી મેં હબશા રવાના હુઈ. ઉન મેં ખલીફ-એ-રાશિદ હઝરત ઉસમાન ગની ﷺ ઔર ઉન કી ઝૌજ-એ-મુહતરમા ઔર હુઝૂર ﷺ કી સાહબઝાદી હઝરત રૂક્યા ﷺ ભી થી. કુર્ફાર ને ઉન લોગોં કી હિજરત કી ખબર સુન કર પીછા કિયા, મગર કુર્ફાર કે પહુંચને સે પેહલે હી કશિયાં જિદ્દા કી બંદરગાહ સે નિકલ ચુકી થી. હબશા પહુંચ કર મુસલમાન અમન વ સુકૂન કી ઝિંદગી ગુઝાર રહે થે. ઉન કે બાદ ઔર લોગોં ને ભી હિજરત કી, જિનકી તાદાદ સૌ સે ઝાઈદ થી ઔર ઉસ મેં હુઝૂર ﷺ કે ચચાઝાદ ભાઈ હઝરત જફર તય્યાર ﷺ ભી થે. ઉન હઝરાત ને જો હિજરત કી થી, વો સિર્ફ અપને જિસ્મ વ જાન હી કી હિફાજત કે લિયે નહીં, બલ્કે અસલન અપને દીન વ ઈમાન બચાને ઔર ઈત્મીનાન કે સાથ અલ્લાહ કી ઈબાદત કરને કે લિયે હિજરત કી થી.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

આતિશ કિશાં (લાવા, વાલ કેનો)

આતિશ કિશાં વો આગ હૈ જો ઝમીન કે અંદર કી ધાતોં કા પિથલા કર બાહર નિકાલતી હૈ, જબ વો બાહર નિકલતી હૈ, તો બે પનાહ જાની માલી નુકસાન હોતા હૈ, યહી નહીં બલ્કે ચિકના ઔર ચટિયલ મૈદાન બના દેતા હૈ, દુનિયા કે તરક્કી યાફતા લોગ આજ તક ઈસ કી રોક થામ કે લિયે ન કોઈ મશીન, ન કોઈ ઇન્નોવેશન ઔર ન કોઈ ખાસ માલુમાત હાસિલ કર સકે, કે કબ નિકલેગા, કિતના નિકલેગા, કહાં સે નિકલેગા ઔર કબ તક નિકલેગા. યે કૌન હૈ જો ઝમીન સે આગ કા ગોલા નિકાલતા હૈ. યકીનન વો અલ્લાહ હી કી ઝાત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

નમાઝી પર જહન્નમ કી આગ હરામ હૈ

“જો શખ્સ પાંચોં નમાઝોં કી ઈસ તરહ પાબંદી કરે કે વુજૂ ઔર અવકાત કા એહતેમામ કરે, રૂકૂ ઔર સજ્દા અચ્છી તરહ કરે ઔર ઈસ તરહ નમાઝ પઢે તો અપને ઝિમ્મે અલ્લાહ તઆલા કા હક સમજે, તો ઉસ આદમી કો જહન્નમ કી આગ પર હરામ કર દિયા જાએગા”. [મુસ્નદ અહમદ: ૧૮૮૨, અનહંઝલા ઉસૈદી ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઈત્ર લગાના

હઝરત આઈશા ﷺ સે માલુમ કિયા ગયા કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈત્ર લગાયા કરતે થે? ઉન્હોં ને ફરમાયા: હાં મુશક વગૈરા કી ઉમ્દા ખુશ્બૂ લગાયા કરતે થે. [નસઈ: ૫૧૧૯]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સુન્નત પર અમલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો મેરી ઉમ્મત મેં બિગાડ કે વક્ત મેરી સુન્નત કો મઝબૂતી સે યામે રહેગા, ઉસ કે લિયે એક શહીદ કા સવાબ હૈ”.

[તબરાની ઔસત: ૫૫૭૨, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કિસી કે વાલિદૈન કો બુરા ભલા કેહના

કબીરા ગુનાહોં મેં સબ સે બડા ગુનાહ યે હૈ કે આદમી અપને વાલિદૈન પર લાનત કરેં, પૂછા ગયા: એ અલ્લાહ કે રસૂલ! આદમી અપને વાલિદૈન પર કેસે લાનત કરેગા? ઈરશાદ ફરમાયા: વો દૂસરે આદમી કે વાલિદૈન કો બુરા ભલા કહે ફિર વો આદમી ઉસ કે વાલિદૈન કો બુરા ભલા કહે.

[બુખારી: ૫૮૭૩, અન અબુલ્લાહ બિન અબ્ર ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મેં લગે રેહને કા અંજામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ (દુનિયા કી ઝેબ વ ઝીનત કો દેખ કર ઔર અપને અંજામ કો સોચે બગૈર) દુનિયા મેં ઘુસતા હૈ, તો વો અપને આપ કો જહન્નમ મેં ડાલતા હૈ”.

[શોઅબુલ ઈમાન: ૧૦૧૨૪, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કા હાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ અપને રબ સે ડરતે રહે, વો ગિરોહ કે ગિરોહ હો કર જન્નત કી તરફ રવાના કિએ જાએંગે, યહાં તક કે જબ ઉસ (જન્નત) કે પાસ પહુંચેંગે ઔર ઉસ કે દરવાઝે (પેહલે સે) ખુલે હુએ હોંગે ઔર જન્નત કે મુહાફિઝ (ફરિશ્તે) ઉન સે કહેંગે; તુમ પર સલામતી હો, અચ્છી તરહ (મઝે મેં) રહો, જાઓ જન્નત મેં હમેશા હમેશ કે લિયે દાખિલ હો જાઓ”.

[સૂર-એ-ઝુમર: ૭૩]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

કાન બજને કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કિસી કા કાન બજે, તો મુજે યાદ કરે ઔર મુજ પર ફરુદ ભેજે”.

[અમલુલ યોમ વલ્લૈયલહ, લિ ઈબ્ને સુન્ની: ૧૬૬, અન અબી રાફે ﷺ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! જબ તુમ આપસ મેં ખુફિયા બાતેં કરો, તો ગુનાહ ઔર સુલ્મ વ ઝયાદતી ઔર રસૂલ કી નાફરમાની કી બાતેં ન કિયા કરો, બલ્કે ભલાઈ ઔર પરહેઝગારી કી બાતેં કિયા કરો ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો, જિસ કે પાસ તુમ સબ જમા કિયે જાઓગે.”

[સૂર-એ-મુજાદલા: ૮]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૨ રબીઉસ સાની

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

નજાશી કે દરબાર મેં કુફર કી અપીલ

કુરૈશ ને જબ યે દેખા કે સહાબ-એ-કિરામ ૐ હબશા જા કર સુફૂન વ ઇત્મીનાન કે સાથ ઝિંદગી ગુઝાર રહે હૈં, તો ઉન્હોંને મશ્વરા કર કે અમ્ર બિન આસ ઔર અબ્દુલ્લાહ બિન અબી રબીઆ કો બહુત સારે તોહફે દેકર બાદશાહે હબશા કે પાસ ભેજા. વહાં કા બાદશાહ ઈસાઈ થા. ઈન દોનોં ને વહાં જાકર તોહફે પેશ કિયે ઔર કહા કે હમારે વહાં સે કુછ લોગ અપને આબાઈ મઝહબ કો છોડ કર એક નયા દીન ઇખ્તિયાર કર કે આપ કે મુલ્ક મેં ભાગ કર આગએ હૈં, ઈસ લિયે ઉન કો હમારે પાસ વાપસ કર દીજિયે. બાદશાહ ને મુસલમાનોં કો બુલા કર હકીકતે હાલ દરયાફત કી. મુસલમાનોં કી તરફ સે હઝરત જાફર ૐ આગે બઢે ઔર કહા: ઐ બાદશાહ! હમ લોગ જહાલત વ ગુમરાહી મેં મુબતલા થે. બૂતોં કી પૂજા કરતે, મુરદાર ખાતે થે ઔર હમ મેં સે તાકતવર કમઝોર પર ઝુલ્મ કરતા થા. હમ ઈસી હાલ મેં થે કે અલ્લાહ તઆલા ને હમ પર ફઝલ કરમા કર એક રસૂલ ભેજા, જિન કી સચ્ચાઈ, અમાનતદારી ઔર પાકદામની કો હમ પેહલે હી સે જાનતે થે. ઉન્હોંને હમેં એક અલ્લાહ કી ઈબાદત કરને, નમાઝ, રોઝા ઔર ઝકાત અદા કરને ઔર પડોસિયોં વ રિશ્તેદારોં કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરને કા હુકમ દિયા ઔર ઝુલ્મ વ સિતમ, ખૂરેઝી ઔર દૂસરી બુરી બાતોં સે રોકા. હમ ઉન બાતોં પર ઈમાન લે આએ. ઈસ પર હમારી કૌમ નારાઝ હો ગઈ ઔર હમેં તકલીફેં પહુંચાને લગી. તો ફિર હમ આપ કે મુલ્ક મેં આ ગએ હૈં. ફિર હઝરત જાફર ૐ ને સૂર-એ-મરયમ કી ચંદ આપતેં પઢ કર સુનાઈ. બાદશાહ પર ઈસ કા ઇતના અસર હુવા કે આંસૂ જારી હો ગએ હતા કે દાઢી તર હો ગઈ ઔર બાદશાહ ને કુફરે કુરૈશ કો યે કેહ કર દરબાર સે નિકલવા દિયા કે મેં ઈન લોગોં કો હરગિઝ તુમ્હારે હવાલે નહીં કરુંગા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ૐ કા મોઅજિઝા

આપ ૐ કે બાલ મુબારક કી બરકત

જંગે યરમૂક કે દિન હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ૐ કી ટોપી ગુમ હો ગઈ, તો હઝરત ખાલિદ ૐ ને અપને સાથિયોં સે ફરમાયા: ઉસે તલાશ કરો! બહર હાલ બહુત તલાશી કે બાદ વો ટોપી મિલી. દેખા તો વો બહુત પુરાની ઔર બોસીદા હો ચુકી થી. હઝરત ખાલિદ ૐ ફરમાને લગે કે હુઝૂર ૐ ને ઉમરે મેં જબ બાલ કટવાએ થે તો લોગ (બરકત કે લિયે) આપ ૐ કે બાલ મુબારક લેને લગે. તો મેરે હિસ્સે મેં હુઝૂર ૐ કે સર કે અગલે હિસ્સે કે બાલ આએ. મેં ને ઉસ કો ટોપી મેં રખ લિયા (ઉસ કી બરકત યે હુઈ કે) મેં જિસ જંગ મેં ભી ઈસ ટોપી કો પહન કર ગયા મેરી મદદ કી ગઈ.

[દલાઈબુન્નુબુવ્વહ લિલબૈહકી: ૨૫૧૨]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

વરાસત મેં લડકી કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા તુમ કો તુમ્હારી ઔલાદ કે હક મેં હુકમ દેતા હૈ કે એક લડકે કા હિસ્સા દો લડકિયોં કે હિસ્સે કે બરાબર હૈ”.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૧]

ખુલાસા: વાલિદૈન કી વરાસત મેં લડકે કે દો હિસ્સે ઔર લડકી કા એક હિસ્સા હોતા હૈ, જિસ કા અદા કરના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

નફસ કી બુરાઈ સે પનાહ માંગને કી હુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત ઈમરાન બિન હુસૈન ؓ કે વાલિદ કો યે દુઆ સિખાઈ:

((اَللّٰهُمَّ اِنِّهٖنِيْ رُسُوْدِيْ وَاَعْدِيْ مِنْ شَرِّ نَفْسِيْ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેરે દિલ મેં ભલાઈ ડાલ દે ઔર મેરે નફસ કી બુરાઈ સે મુજે બચા દે. [તિર્મિઝી : ૩૪૮૩]

નંબર ૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

દીની ઇલ્મ હાસિલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઇલ્મ કી ફઝીલત ઇબાદત કી ફઝીલત સે બેહતર હૈ ઔર દીન મેં બેહતરીન ચીઝ તકવા વ પરહેઝગારી હૈ”. [તબરાની ઔસત : ૪૧૦૭, અન હુઝેફા બિન યમાન ؓ]

નંબર ૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ ઔર રસૂલ કી નાફરમાની કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કા કેહના ન માને, વો ખુલી હુઈ ગુમરાહી મેં હૈ”. [સુર-એ-અહઝાબ : ૩૬]

નંબર ૭) : દુનિયા કે બારે મેં

સવારી કે જાનવર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉસી ને (યાની અલ્લાહ ને) ઘોડે, ખચ્ચર ઔર ગધે ભી પૈદા ક્રિયે તાકે તુમ ઉન પર સવારી કરો ઔર ઝેબ વ ઝીનત હાસિલ કરો ઔર આઈન્દા ભી ઐસી ચીઝેં પૈદા કર દેગા, જિન કો તુમ અભી નહીં જાનતે”. [સુર-એ-નહલ : ૮]

નંબર ૮) : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્મત કી ઉમ્મ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જન્મતી લોગ જન્મત મેં બગૈર દાઢી કે સુરમા લગાએ હુએ તીસ યા તેંતીસ સાલા નોજવાન કી શકલ મેં દાખિલ હોંગે”. [તિર્મિઝી : ૨૫૪૫, અન મુઆઝ બિન જબલ ؓ]

નંબર ૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

નાક મેં દવા ડાલને કે ઝરિએ ઇલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ બયાન કરતે હૈં કે નબી-એ-કરીમ ﷺ ને નાક મેં દવા ડાલવાઈ. [અબૂ દાવૂદ : ૩૮૬૭]
ફાયદા : સર ઔર નાક કી બીમારિયોં મેં દવા પીને કી બનિસ્ખત નાક મેં દવા ડાલના મુફીદ હૈ, ઔર હુઝૂર ﷺ ને ભી નાક મેં દવા ડાલને કે ઝરિએ ઇલાજ પસંદ ફરમાયા હૈ. [તિર્મિઝી : ૨૦૪૭]

નંબર ૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા સે મુહબ્બત રખો, ઇસ વજહ સે કે વો તુમ કો ખાને કે લિયે અપની નેઅમતેં દેતા હૈ ઔર મુજ સે મુહબ્બત રખો, ઇસ વજહ સે કે અલ્લાહ તઆલા કો મુજ સે મુહબ્બત હૈ”. [તિર્મિઝી : ૩૭૮૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૩) રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

નજશી કે દરબાર મેં
કુફર મક્કા કી આખરી કોશિશ

જબ કુફર કુરૈશ બાદશાહ નજશી કે દરબાર સે અપની કોશિશ મેં નાકામ હો કર નિકલે, તો અમ્ર બિન આસ ને કહા કે મેં કલ બાદશાહ કે સામને ઐસી ખાત કહૂંગા, જિસ કી વજહ સે વો ઉન મુસલમાનોં કો બિલ્કુલ ખત્મ કર ડાલેગા. અગલે રોઝ અમ્ર બિન આસ ને નજશી કે પાસ આકર કહા કે યે લોગ હઝરત ઈસા ~~જી~~ કી શાન મેં બહુત હી સખ્ત ખાત કેહતે હૈં. નજશી બાદશાહ ઈસાઈ થા. ઉસ ને સહાબા કો બુલવાયા ઔર પૂછા: તુમ લોગ હઝરત ઈસા ~~જી~~ કે બારે મેં ક્યા કેહતે હો? હઝરત જફર ~~જી~~ ને ફરમાયા: હમ વહી કેહતે હૈં જો હમારે નબી ~~જી~~ ને ફરમાયા હૈં કે હઝરત ઈસા ~~જી~~ અલ્લાહ કે બંદે ઔર ઉસ કે રસૂલ થે ઔર ખુદા કી ખાસ રૂહ ઔર ખાસ કલિમા થે. નજશી ને ઝમીન સે એક તિન્કા ઉઠા કર કહા: ખુદા કી કસમ! મુસલમાનોં ને જો કહા હૈ, હઝરત ઈસા ~~જી~~ એક તિન્કે કી મિકદાર ભી ઝિયાદા નહીં થે. ઔર મુસલમાનોં સે કહા કે તુમ અમન સે રહો, મેં સોને કા એક પહાડ લે કર ભી તુમ કો સતાના પસંદ નહીં કરૂંગા ઔર કુફર કુરૈશ કે તમામ હદિયે ઔર તોહફે વાપસ કર દેને કા હુકમ દિયા ઔર કહા કે ખુદા ને મુજે રિશ્વત કે બગૈર હુકૂમત વ સલતનત અતા કરમાઈ હૈ, લિહાઝા મેં તુમ સે રિશ્વત લે કર ઉન લોગોં કો હરગિઝ સુપુર્દ નહીં કરૂંગા. દરબાર ખત્મ હુવા. મુસલમાન બખુશી વાપસ હુએ ઔર કુરૈશ કા વફદ જિલ્લત વ રૂસ્વાઈ કે સાથ નાકામ લોટા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ઈબરતનાક અંજામ

કુર્આન કે બયાન કે મુતાબિક ખુદાઈ કા દાવા કરને વાલે ફિરઔન કી નાફરમાની જબ હદ સે બઢ ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને સમંદર મેં ડુબા કર હલાક કર દિયા ઔર સાથ હી યે એલાન કિયા: કે ઉસ કી લાશ કો આને વાલે લોગોં કે લિયે ઈબ્રત બનાવિંગા, યુનાંચે મુહકિકીન કી રાએ કે મુતાબિક ફિરઔન કી લાશ સન ૧૮૮૧ મેં સમંદર સે મિલી, જો તકરીબન તીન હઝાર એક સૌ સોલા સાલ બાદ સમંદર સે નિકાલી ગઈ ઔર ઈતની લખી મુદત ગુઝરને કે બાદ ભી લાશ કો ગલને સડને સે મહફૂઝ રખા, જો આજ ભી મિસ્ર કે મ્યુઝિયમ મેં મૌજૂદ હૈ, આખિર વો કોન સી ઝાત હૈ? જિસ ને સમંદર મેં ભી ઉસ કી લાશ કો મહફૂઝ રખા. યકીનન અલ્લાહ કી ઝાત બડી કુદરત વાલી હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ક કે બારે મેં

વુજૂ મેં ચમડે કે મોઝે પર મસહ કરના

હઝરત અલી ~~જી~~ ફરમાતે હૈં: મેં ને હુજૂર ~~જી~~ કો મોઝે કે ઊપર કે હિસ્સે પર મસહ કરતે દેખા.

[અબૂ દાઉદ: ૧૬૨]

નોટ: જબ કિસી ને બાવુજૂ ચમડે કા મોઝા પેહના હો, ફિર વુજૂ ટૂટ જાએ, તો વુજૂ કરતે વકતે ઉન મોઝે કે ઉપરી હિસ્સે પર મસહ કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

મુતઅદિલકીન કી ખબરગીરી કરના

હઝરત અનસ બિન માલિક ~~જી~~ બયાન કરતે હૈં કે અહલે તઅલ્લુક મેં સે કોઈ શખ્સ અગર તીન દિન તક ન આતા (યા ઉસ સે મુલાકાત ન હોતી) તો આપ ~~જી~~ ઉસ કે મુતઅદિલક માલૂમાત ફરમાતે, અગર વો બાહર (સફર મેં) હોતા, તો ઉસ કે લિયે દુઆ કરતે, અગર વો મૌજૂદ હોતા, તો આપ ~~જી~~ ઉસ સે મુલાકાત ફરમાતે, અગર બીમાર હોતા, તો ઉસ કી ઈયાદત ફરમાતે.

[મુસ્નદે અબી યાલા: ૩૩૩૫]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ઇલમ સીખતે હુએ વફાત પાજના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ કો ઇલમ સીખતે હુએ મૌત આજાએ, વો ઇસ હાલ મેં અલ્લાહ તઆલા સે મુલાકાત કરેગા કે ઉસ કે ઔર નબિયોં કે દરમિયાન સિર્ફ નુબુવ્વત કે દર્જે કા ફકર હોગા”.

[તબરાની ઔસત : ૧૧૫૧૧, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

વારિસ કો મીરાસ સે મહરૂમ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અપને વારિસ કો મીરાસ દેને સે ભાગેગા (ઔર ઉસે મીરાસ સે મહરૂમ કર દેગા) તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન જન્મત સે ઉસ કી મીરાસ ખતમ કર દેગા”.

[ઇબ્ને માજ : ૨૭૦૩, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કે લાલચી અલ્લાહ કી રહમત સે દૂર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કરીબ આયુકી હૈ ઔર લોગ દુનિયા કી હિર્સ વ લાલચ ઔર અલ્લાહ તઆલા કી રહમત સે દૂરી મેં બઢતે હી જ રહે હૈં”.

[મુસ્તદરક : ૭૯૧૭, અન ઇબ્ને મસઉદ ؓ]

ખુલાસા: કયામત કે કરીબ આને કી વજહ સે લોગોં કો નેકી કમાને કી ઝિયાદા સે ઝિયાદા ફિક્ક કરની ચાહિયે; લેકિન ઔસા કરને કે બજાએ વો દુનિયા કી લાલચ મેં પડ કર અલ્લાહ કી રહમત સે દૂર હોતે જ રહે હૈં.

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

ઇન્સાન કે આઝા કી ગવાહી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિસ દિન અલ્લાહ કે દુશ્મન (યાની કુફકાર) દોઝખ કી તરફ જમા કરને કે લિયે (મોકિફ મેં) લાએ જાએંગે, ફિર વો રોકે જાએંગે (તાકે બકિયા ભી આજાએ) યહાં તક કે જબ વો ઉસ કે કરીબ આ જાએંગે, તો ઉન કે કાન, ઉન કી આંખે ઔર ઉન કી ખાલ, ઉન કે ખિલાફ ઉન કે કિયે હુએ આમાલ કી ગવાહી દેંગી”.

[સૂર-એ-હા મીમ સજદા : ૧૧ તા ૨૦]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

જૂં પડને કા ઇલાજ

એક રિવાયત મેં હૈ કે દો સહાબા ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે એક ગઝવે કે મોકે પર (કપડોં મેં) જૂં પડ જાને કી શિકાયત કી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન દોનોં કો રેશમી કમીસ પહેનને કી ઇજાઝત દી.

[ખુબારી : ૨૯૨૦, અન અનસ ؓ]

ફાયદા : જૂં પડના એક મર્ઝ હૈ, જિસ કા ઇલાજ આપ ﷺ ને ઉસ મોકે પર રેશમી લિબાસ તજવીઝ ફરમાયા, યે લિબાસ અગરયે આમ હાલાત મેં મદદોં કે લિયે જાઇઝ નહીં હૈ, લેકિન માહિર હકીમ યા ડૉક્ટર અગર ઝરૂરત કી વજહ સે તજવીઝ કરે તો ગુંજાઇશ હૈ.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ સુબહ વ શામ અપને રબ કો અપને દિલ મેં ગિડગિડા કર, ડરતે હુએ ઔર દરમિયાની આવાઝ કે સાથ યાદ કિયા કરો ઔર ગાફિલોં મેં સે મત હો જાઓ”.

[સૂર-એ-આરાફ : ૨૦૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૧૪ રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

બની હાશિમ કા બાયકાટ ઔર તીન સાલ કી કેદ

કુફરારે મક્કા કે જુલ્મ વ સિતમ ઔર રોક થામ કે બાવજૂદ ઇસ્લામ તેજી સે બઢતા રહ્યા, યે દેખ કર કુફરારે મક્કા ને તદબીર સોચી કે મુહમ્મદ ﷺ ઔર ઉન કે ખાનદાન કા બાયકાટ ક્રિયા જાએ, લિહાજા સબ ને આપસ મેં મશવરા કર કે એક અહદ નામા લિખા ઔર ઉસે ખાન-એ-કાબા પર લટકા દિયા, ઉસ અહદ નામે કે મુતાબિક કોઈ ભી મુહમ્મદ (ﷺ) ઔર ઉન કે ખાનદાન વાલોં સે મેલ જોલ, લેન દેન ઔર શાદીબ્યાહ નહીં કર સક્તા થા, લિહાજા રસુલુલ્લાહ ﷺ કો બની હાશિમ ઔર મુસલમાનોં કે સાથ એક ઘાટી મેં જાના પડ્યા, જિસ કા નામ શિઅબે અબી તાલિબ હૈ, વહાં ઉન લોગોં ને તીન સાલ કા જમાના ગુજારા, જિસ મેં સખ્ત તકલીફ કા સામના કરના પડ્યા, ભૂક વ પ્યાસ કી શિદ્દત કી વજહ સે બબૂલ કે પતે તક ખાને પડે, જબ બચ્ચે ભૂક વ પ્યાસ કી વજહ સે રોતે, સિસકતે, તો કુફરારે મક્કા ઉસ પર ઠહે ઉડાતે, તીન સાલ કે બાદ અલ્લાહ તઆલા કી રહમત ઔર એસી મદદ આઈ કે ખુદ કુફરાર એક દૂસરે કી મુખાલફત કરને લગે. ઇતેફાક યે કે અબૂ તાલિબ ખાન-એ-કાબા મેં બૈઠે હુએ સારી બાતેં સુન રહે થે, વહાં સે ઉઠ કર કુફરાર કે સામને આએ ઔર કહ્યા: રાત મુહમ્મદ ને મુજ સે કહ્યા: “અહદ નામે કે સારે અલફાઝ દીમક ચાટ ગઈ હૈ, સિર્ફ بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ બતૌરે ઉન્વાન બાકી હૈ”. જબ અહદ નામા દેખા ગયા તો હર્ફ બ હર્ફ આપ ﷺ કી બાત સચ નિકલી ઔર કુફરાર કી ગરદનેં શર્મે કે મારે જુક ગઈ, ઇસ તરહ અહદ નામા ખત્મ હો ગયા ઔર મુહમ્મદ ﷺ નુબુવ્વત કે દરવેં સાલ શિઅબે અબી તાલિબ સે નિકલ કર મક્કા મેં આ બસે.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

કુબા કે કુંવેં મેં પાની ભર જાના

હઝરત અનસ ؓ એક મરતબા કુબા તશરીફ લે ગએ, વહાં કે લોગોં સે પૂછા કુંવાં કહાં હૈ? લોગોં ને બતલાયા. વહાં પહુંચ કર દેખા તો ફરમાયા: હાં યે વહી કુંવાં હૈ જિસ મેં સે લોગ અપની ઝરૂરત કે લિયે પાની લે જાયા કરતે થે તો પાની બહુત કમ હો જાતા થા! એક બાર આપ ﷺ ઇસ કુંવેં પર તશરીફ લાએ ઔર બડા ડોલ ભર કર પાની નિકલવાયા ઔર ઉસ મેં સે કુછ પિયા ઔર બક્રિયા પાની સે યા તો વુઝૂ ક્રિયા યા ફિર ઉસ મેં અપના મુબારક થૂક ડાલા ઔર ફિર ફરમાયા: ઇસ કો કુંવેં મેં ડાલ દો. હઝરત અનસ ؓ ફરમાતે હૈં કે ઉસ દિન સે પાની કભી કમ નહીં હુવા.

[બૈહકી ફી દલાઈલિનુબુવ્વહ : ૨૩૮૦, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

કઝા નમાઝોં કી અદાયગી

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો કોઈ નમાઝ પઢના ભૂલ ગયા યા નમાઝ કે વક્ત સોતા રેહ ગયા, તો (ઉસ કા કફરારા યે હૈ કે) જબ યાદ આએ ઉસી વક્ત પઢ લે”. [તિર્મિઝી: ૧૭૭, અન અબી કતાદા ؓ]
ફાયદા: અગર કિસી શાખ્સ કી નમાઝ કિસી ઉઝર કી વજહ સે છૂટ જાએ યા સોને કી હાલત મેં નમાઝ કા વક્ત ગુઝર જાએ, તો બાદ મેં ઉસ કો પઢના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

કર્જોં ઔર ગમોં સે નજાત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કર્જોં ઔર ગમોં સે છુટકારે કે લિયે સુબહ વ શામ યે દુઆ પઢને કે લિયે ફરમાયા:
 (اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَوَى وَالْحُزْنِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَالْبَخْلِ
 وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَقَهْرِ الرِّجَالِ) [અબુ દાઉદ : ૧૫૫૫, અન અબી સઈદ ખુદરી ❀]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

તીન કામ કરને કી કોશિશ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ આદમ કી ઔલાદ કા ઇન્તેકાલ હોતા હૈ, તો તીન કામોં કે અલાવા ઉસ કે અમલ કા સિલસિલા ખત્મ હો જાતા હૈ: ૧) સદક-એ-જારિયા. ૨) વો ઇલ્મ જિસ સે લોગ ફાયદા ઉઠાઓ. ૩) એસી નેક ઔલાદ જો ઉસ કે લિયે દુઆ કરતી રહે”. [મુસ્લિમ: ૪૨૨૩, અન અબી હુરૈરા ❀]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

જુદે ખુદાઓં કી બે બસી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિસ કો તુમ અલ્લાહ કે સિવા પુકારતે હો, વો ખજૂર કી ગુફલી કે એક છિલકે કા ભી ઇખ્તિયાર નહીં રખતે; અગર તુમ ઉન કો પુકારો ભી, તો વો તુમ્હારી પુકાર સુન ભી નહીં સકતે ઔર અગર (બિલકર્જ) સુન ભી લે, તો તુમ્હારી ઝરૂરત પૂરી ન કર સકેંગે ઔર કયામત કે દિન તુમ્હારે શર્ક કી મુખાલફત વ ઇન્કાર કરેંગે”. [સૂર-એ-ફાતિર: ૧૩ તા ૧૪]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ચીજોં મેં ગૌર વ ફિક્ક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઇસી (બારિશ કે) પાની કે ઝરિયે અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે લિયે ખેતી, ઝૈતૂન, ખજૂર, અંગૂર ઔર હર કિસ્મ કે ફલ ઉગાતા હૈ; યકીનન ઇન ચીજોં મેં ગૌર વ ફિક્ક કરને વાલોં કે લિયે બડી નિશાનિયાં હૈ”. [સૂર-એ-નહલ: ૧૧]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમ કે દરવાઝોં કા ફાસલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જહન્નમ કે સાત દરવાઝોં હૈ, હર દો દરવાઝોં કે દરમિયાન કા ફાસલા એક સવાર આદમી કે સત્તર સાલ ચલને કે બરાબર હૈ”. [મુસ્તદરક: ૮૬૮૩, અન લકીત બિન આખિર ❀]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

કલોંજ સે ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બીમારિયોં મેં મૌત કે સિવા એસી કોઈ બીમારી નહીં, જિસ કે લિયે કલોંજ મેં શિકા ન હો”. [મુસ્લિમ: ૫૭૬૮, અન અબી હુરૈરા ❀]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપને નફે કી ચીજ કો કોશિશ સે હાસિલ કરો ઔર અલ્લાહ સે મદદ ચાહો ઔર હિમ્મત મત હારો ઔર અગર તુમ્હે કોઈ હાદસા પેશ આ જાએ તો યૂં મત કહો કે અગર મેં યૂં કરતા તો એસા હો જાતા, બલકે યૂં કહો કે અલ્લાહ તઆલા ને યહી મુકદ્દર ફરમાયા થા, ઔર જો ઉસ કો મંજૂર થા ઉસ ને વહી કિયા”. [મુસ્લિમ: ૬૭૭૪, અન અબી હુરૈરા ❀]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

આમુલ હુઝૂન (ગમ કા સાલ)

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી જૌજ-એ-મોહતરમા હઝરત ખદીજા ﷺ ઔર ચયા અબૂ તાલિબ હર વક્ત આપ ﷺ કા સાથ દિયા કરતે થે. એક મરતબા અબૂ તાલિબ બીમાર હો ગએ ઔર ઇન્તેકાલ કા વક્ત કરીબ આ ગયા. આપ ﷺ ને ફરમાયા: ઐ ચયા! એક મરતબા “ ” કેહ લો, તાકે ખુદા કે સામને તુમ્હારી શફાઅત કે લિયે મુજે દલીલ મિલ જાએ. લેકિન અબૂ જહલ ઔર અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમય્યા વગૈરહ ને કહા કે અબૂ તાલિબ! ક્યા તુમ અબ્દુલ મુત્તલિબ કે દીન કો છોડ દોગે? અબૂ તાલિબ ને કલમા પઢને સે ઇન્કાર કર દિયા ઔર આખરી લફઝ જો ઉન કી ઝબાન પર થા, વો યે હૈ કે મેં અબ્દુલ મુત્તલિબ કે દીન પર હૂં ઔર ઇન્તેકાલ હો ગયા. અભી ચયા કે ઇન્તેકાલ કા ગમ હલ્કા ન હુવા થા, કે ઉસ કે કુછ હી દિનોં કે બાદ આપ ﷺ કી જાનિસાર ઔર ગમખ્વાર બીવી હઝરત ખદીજાતુલ કુબરા ﷺ ભી ઇસ દુનિયા સે ચલ બર્સી. ઇસ તરહ યકે બાદ દોગરે દોનોં કે ઇન્તેકાલ કર જાને સે આપ ﷺ પર રંજ વ ગમ ઔર મુસીબત કા એક પહાડ ટૂટ પડા, ક્યોંકિ આપ ﷺ કી દાવત વ તબલીગ કે હર મરહલે પર અબૂ તાલિબ ઔર હઝરત ખદીજા ﷺ દોનોં આપ ﷺ કા સાથ દિયા કરતે થે ઔર હઝરત ખદીજા ﷺ તો હમેશા આપ ﷺ કી મદદ કરતી થી ઔર પરેશાની કે વક્ત બેહતરીન મશવરે દિયા કરતી થી. ઇસ લિયે દોનોં કા એક સાલ મેં ઇન્તેકાલ કર જાના આપ ﷺ કે લિયે બડા હાદસા થા. ઇસી વજહ સે આપ ﷺ ને ઇસ સાલ કા નામ “આમુલ હુઝૂન” યાની ગમ કા સાલ રખા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

સમંદરી મછલી

જિસ તરહ અલ્લાહ તઆલા ને હમારે લિયે ઝમીન પર બે શુમાર ગિઝાએં પૈદા ફરમાઈ ઇસી તરહ સમંદર મેં બે શુમાર કિસ્મ કી મછલિયોં કો હમારી ગિઝા બના દિયા. લોગ હઝારોં સાલ સે સમંદરી મછલિયોં કા શિકાર કર કે અપની ગિઝા હાસિલ કર રહે હૈં, લેકિન આજ તક મછલિયાં ખત્મ નહીં હુઈ. ઔર અજબ બાત યે હૈ કે ખારે ઔર મીઠે સમંદર કી મછલિયોં કે ઝાયકે મેં કોઈ ખાસ ફર્ક નહીં હોતા. બેશક યે અલ્લાહ કી કુદરત ઔર બંદોં પર ઉસ કી બડી ઇનાયત હૈ જિસ ને ઉન કે લિયે મછલી જૈસી અહમ ગિઝા કા ઇન્તેઝમ ફરમાયા.

નંબર (૩) : એક ફર્ક કે બારે મેં

સચ્ચી ગવાહી દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! ઇન્સાફ પર કાયમ રહેતે હુએ અલ્લાહ કે લિયે ગવાહી દો, ચાહે વો તુમ્હારી ઝાત, વાલિદૈન ઔર રિશ્તેદારોં કે ખિલાફ હી (ક્યોં ન) હો”.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૩૫]

ખુલાસા : સચ્ચી ગવાહી દેના ઔર જૂટી ગવાહી દેને સે બચના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

બૈતુલખલા જાને કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ઇસ્તિન્જા કે લિયે તશરીફ લે જાતે, તો ચમ્પલ પહેન લેતે ઔર સર કો ઢાંપ લેતે.

[બૈહકી કી સુનને કુબરા : ૯૯ / ૧]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અપને ઘર વાલોં કો ખિલાના પિલાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો તુમ ને ખુદ ખા લિયા વો તુમ્હારે લિયે સદકા હૈ ઓર જો કુછ તુમ ને અપની ઔલાદ કો ખિલાયા વો તુમ્હારે લિયે સદકા હૈ ઓર જો કુછ તુમ ને અપની બીવી કો ખિલાયા વો તુમ્હારે લિયે સદકા હૈ ઓર જો કુછ તુમ ને અપને ખાદિમ કો ખિલાયા ઉસ મેં ભી તુમ્હારે લિયે સદકે કા સવાબ હૈ”.

[મુસ્નદે અહદમ: ૧૬૭૨૭, અન મિકદામ બિન મઅદીકરિબ ❀]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

શિર્ક ઓર કતલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા હર ગુનાહ કો માફ કર સકતા હૈ, મગર ઉસ આદમી કો માફ નહીં કરેંગે, જો શિર્ક કી હાલત મેં મર જાએ, દૂસરા વો આદમી જો કિસી (બેગુનાહ) મુસલમાન ભાઈ કો જાન બુજ કર કતલ કર દે”.

[અબૂ દાઉદ: ૪૨૭૦, અન અબી દદા ❀]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મેં ઉમ્મીદોં કા લમ્બા હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મુજે અપની ઉમ્મત પર સબ સે ઝિયાદા હર ખ્વાહિશાત ઓર ઉમ્મીદોં કે બઢ જાને કા હૈ, ખ્વાહિશાત હક સે દૂર કર દેતી હૈં ઓર ઉમ્મીદોં કા લમ્બા હોના, આખિરત કો ભુલા દેતા હૈ, યે દુનિયા ભી ચલ રહી હૈ ઓર હર દિન દૂર હોતી ચલી જા રહી હૈ ઓર આખિરત ભી ચલ રહી હૈ ઓર હર દિન કરીબ હોતી જા રહી હૈ”.

(યાની હર વક્ત ઝિંદગી કમ હોતી જા રહી હૈ ઓર મૌત કરીબ આતી જા રહી હૈ, ઇસ લિયે આખિરત કી તૈયારી મેં લગે રેહના ચાહિયે).

[કઝુલ ઉમ્માલ: ૪૩૭૫૮, અન જાબિર ❀]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

નેક અમલ કરને વાલોં કા ઇનામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ ઇમાન લાએ ઓર નેક અમલ કરતે રહે, વો જન્નત કે બાગોં મેં (દાખિલ) હોંગે, વો જિસ ચીઝ કો ચાહેંગે ઉન કે રબ કે પાસ ઉન કો મિલેગી. (ઉન કી) હર ખ્વાહિશ કા પૂરા હોના ભી બઝા ફઝલ વ ઇનામ હૈ”.

[સૂર-એ-શૂરા: ૨૨]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બડી બીમારિયોં સે હિફાઝત

હઝરત અનસ રઝી બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ પઢા કરતે થે:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبَرَصِ وَالْجُذَامِ وَالْجُنُونِ وَمِنْ سَيِّئِ الْأَسْقَامِ -

તર્જમા: અય અલ્લાહ! મેં તેરી પનાહ મેં આતા હૂં બરસ, જુઝામ, પાગલપન ઓર તમામ બુરી બીમારિયોં સે.

[નસઈ: ૫૪૮૩.]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઇમાન વાલો! અલ્લાહ તઆલા કે લિયે સચ્ચાઈ પર કાયમ રેહને વાલે ઓર ઇન્સાફ કે સાથ શહાદત દેને વાલે બન જાઓ; ઓર કિસી કૌમ કી દુશ્મની તુમ્હેં ઇસ ખાત પર આમાદા ન કર દે, કે તુમ ઇન્સાફ ન કરો (બલ્કે હર મામલે મેં) ઇન્સાફ કરો, યે પરહેઝગારી કે ઝિયાદા કરીબ હૈ ઓર અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો, બેશક જો કુછ તુમ કરતે હો અલ્લાહ તઆલા ઉસ સે ખાખબર હૈ”.

[સૂર-એ-માઈદા: ૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૬) રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

તાઈફ કે સરદારોં કો ઈસ્લામ કી દાવત

સન ૧૦ નબવી મેં અબૂ તાલિબ કે ઈન્તેકાલ કે બાદ કુફરારે મક્કા ને હુઝૂર ઋક્ર કો બહુત ઝિયાદા સતાના શુરુ કર દિયા, તો અહલે મક્કા સે માયૂસ હો કર આપ ઋક્ર ઈસ ખયાલ સે તાઈફ તશરીફ લે ગએ, કે અગર તાઈફ વાલોં ને ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા, તો વહાં ઈસ્લામ કે ફેલને કી બુનિયાદ પડ જાએગી, તાઈફ મેં બનૂ સકીફ કા ખાનદાન સબ સે બડા થા, ઉન કે સરદાર અબ્દ યા લૈલ, મસજિદ ઔર હબીબ થે. યે તીનોં ભાઈ થે, રસૂલુલ્લાહ ઋક્ર ને ઈન તીનોં કો ઈસ્લામ કી દાવત દી, ઈન મેં સે એક ને કહા: “અચ્છા! અલ્લાહ ને આપ હી કો નબી બના કર ભેજા હે”, “દૂસરા બોલા: “અલ્લાહ કો તુમહારે સિવા ઔર કોઈ મિલતા હી ન થા, જિસ કો નબી બના કર ભેજતા”, “તીસરે ને કહા: “મેં તુજ સે બાત નહીં કરના ચાહતા, ઈસ લિયે કે અગર તૂ સચ્ચા રસૂલ હૈ, તો તેરા ઈન્કાર કરના ખતરે સે ખાલી નહીં હૈ ઔર અગર જૂટા હૈ તો ગુફતગૂ કે કાબિલ નહીં” ઈન સરદારોં કી ઈસ સખ્ત ગુફતગૂ કે બાદ ભી આપ ઋક્ર કઈ રોઝ તક લોગોં કો ઈસ્લામ કી દાવત દેતે રહે.

નંબર (૨) : હુઝૂર ઋક્ર કા મોઅજિઝા

હિરની કી ફરિયાદ

હઝરત જૈદ બિન અરકમ ઋક્ર કરમાતે હૈં, એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ઋક્ર ઔર મેં મદીના કી એક ગલી સે ગુઝર રહે થે. હમારા ગુઝર એક આદમી કે ખૈમે કે પાસ સે હુવા, દેખા તો વહાં કરીબ મેં એક હિરની બંધી હુઈ થી, ઉસ ને રસૂલુલ્લાહ ઋક્ર સે ફરિયાદ કી કે ઈસ આદમી ને મુજે શિકાર કર કે પકડ લિયા હૈ જબ કે જંગલ મેં મેરે દો બચ્ચે હૈં, યે આદમી ન તો મુજે ઝબહ કરતા હૈ કે મુજે રાહત મિલે ઔર ન હી મુજે છોડતા હૈ કે મેં અપને બચ્ચોં કો દૂધ પિલા સફૂ. તો રસૂલુલ્લાહ ઋક્ર ને ફરમાયા: અગર મેં તુજે છોડ દૂ તો ક્યા દૂધ પિલા કર વાપસ આજાએગી? તો ઉસ ને કહા: હાં! યુનાંચે રસૂલુલ્લાહ ઋક્ર ને ઉસ કો છોડ દિયા. વો ગઈ ઔર અપને બચ્ચોં કો દૂધ પિલા કર થોડી હી દેર મેં વાપસ આગઈ ઔર રસૂલુલ્લાહ ઋક્ર ને ઉસ કો બાંધ દિયા, ઈતને મેં વો આદમી આયા તો રસૂલુલ્લાહ ઋક્ર ને ઉસ સે ફરમાયા: ક્યા યે હિરની હમેં બેચોગે? તો ઉસ ને કહા: યા રસૂલુલ્લાહ ઋક્ર! આપ કો હદિયા હૈ, યુનાંચે રસૂલુલ્લાહ ઋક્ર ને ઉસ કો છોડ દિયા. હઝરત જૈદ ઋક્ર કરમાતે હૈં, કસમ ખુદા કી! મેં ને સુના કે હિરની જંગલ મેં ઝોર ઝોર સે કલિમ-એ-શહાદત પઢતી થી.

[બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૨૨૮૪]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હમ ને ઈન્સાનોં કો અપને વાલિદૈન કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરને કા હુક્મ દિયા હે”.

[સૂર-એ-અહકાફ : ૧૫]

ફાયદા: વાલિદૈન કી ઇતાઅત વ ફરમાબરદારી કરના, ઉન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના ઔર ઉન કે સામને અદબ કે સાથ પેશ આના ઈન્તેહાઈ ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જાને વાલે કો દુઆ દેના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને એક જમાત કો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં રવાના કરતે હુએ ફરમાયા: અલ્લાહ કે નામ પર સફર શુરુ કરો ઓર યે દુઆ દી: ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ)) તર્જમા: એ અલ્લાહ! ઇન કી મદદ કરમા.

[તબરાની કબીર : ૧૧૩૮૯, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

હર હાલ મેં અચ્છી તરહ વુજૂ કર કે મસ્જિદ જાના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તકલીફ ઓર નાગવારી કે બાવજૂદ પૂરી તરહ મુકમ્મલ વુજૂ કરના, મસ્જિદોં કી તરફ ઝિયાદા કદમ બઢાના ઓર એક નમાઝ કે બાદ દૂસરી નમાઝ કા ઇન્તેઝાર કરના, યે આમાલ ગુનાહોં સે (આદમી કો) બિલ્કુલ પાક સાફ કર દેતે હું”. [મુસ્તદરક : ૪૫૬, અન અલી બિન અબી તાલિબ ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મુઅજિઝત કો ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ ઉન કે રસૂલ ઉન કે પાસ ખુલી હુઈ દલીલોં લે કર આએ, તો વો લોગ અપને ઉસ દુનિયવી ઇલ્મ પર નાઝ કરતે રહે, જો ઉન્હેં હાસિલ થા, આબિર કાર ઉન પર વો અઝાબ આ પડા જિસ કા વો મઝાક ઉડાયા કરતે થે”. [સુર-એ-મોમિન : ૮૩]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

સમંદર ઇન્સાનોં કી ગિઝા કા ઝરિયા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા હી ને સમંદર કો તુમ્હારે કામ મેં લગા દિયા હૈ, તાકે તુમ ઉસ મેં સે તાઝા ગોશ્ત ખાઓ ઓર ઉસ મેં સે ઝેવરાત (મોતી વગૈરા) નિકાલો જિન કો તુમ પહેનતે હો ઓર તુમ કશિયોં કો દેખતે હો, કે વો દરિયા મેં પાની ચીરતી હુઈ ચલી જ રહી હૈ, તાકે તુમ અલ્લાહ તઆલા કા ફઝલ: યાની રોઝી તલાશ કર સકો ઓર તુમ શુક્ર અદા કરતે રહો.” [સુર-એ-નહલ : ૧૪]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

કયામત સે હર એક ડરતા હે

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કોઈ મુકર્રબ ફરિશ્તા, કોઈ આસ્માન, કોઈ ઝમીન, કોઈ હવા, કોઈ પહાડ, કોઈ સમંદર એસા નહીં જો જુમા કે દિન સે ન ડરતા હો (ઇસ લિયે કે જુમા કે દિન હી કયામત કાયમ હોગી).” [ઇબ્ને માજા : ૧૦૮૪, અન અબી લુબાબા ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

કુર્આને કરીમ મેં શિક્ષા

અલ્લાહ તઆલા કુર્આન મેં ફરમાતા હૈ: અય લોગો ! તુમ્હારે રબ કી જાનિબ સે તુમ્હારે પાસ વઅઝ (ઓર નસીહત) ઓર સીનોં કી બીમારિયોં કે લિયે શિક્ષા પહોંચ ચુકી હે. [સુર-એ-યુનુસ : ૫૭]

કાયદા : કુર્આન મજીદ તમામ જિસ્માની વ રૂહાની બીમારિયોં કે લિયે શિક્ષા હે.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ અલ્લાહ તઆલા સે એસી હાલમ મેં દુઆ કિયા કરો કે તુમ્હેં કુબલિયત કા પૂરા યકીન હો, ઓર યે જાન રખો કે અલ્લાહ તઆલા ગફલત સે ભરે દિલ કી દુઆ કબૂલ નહીં કરતા.” [તિર્મિઝી : ૩૪૭૯, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૭ રબીઉસ સાની

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

રસુલુલ્લાહ ﷺ કી તાઈફ સે વાપસી

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને તાઈફ જા કર વહાં કે સરદારોં ઔર આમ લોગોં કો દીને હક કી દાવત દી, મગર વહાં કે લોગોં ને ઇસ્લામ કબૂલ કરને કે બજાએ, રસુલુલ્લાહ ﷺ કી સખ્ત મુખાલફત કી, ગાલિયાં દી, પત્થરોં સે મારા ઔર શહર સે બાહર નિકાલ દિયા, પત્થરોં કી ચોટ સે આપ ﷺ કે બદન મુબારક સે ખૂન જરી હો ગયા, શહર સે બાહર આકર એક બાગ મેં રૂકે, વહાં હુઝૂર ﷺ ને અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કી ઔર અપની કમઝોરી, બે બસી ઔર લોગોં કી નિગાહોં મેં બે વકઅતી કી ફરયાદ કી ઔર અલ્લાહ તઆલા સે નુસરત વ મદદ કી દરખવાસ્ત કી ઔર ફરમાયા: ઇલાહી! અગર તૂ મુજ સે નારાઝ નહીં હૈ, તો મુજે કિસી કી પરવાહ નહીં; તૂ મેરે લિયે કાફી હૈ; ઇસ મોકે પર અલ્લાહ તઆલા ને પહાડોં કે ફરિશ્તે કો આપ ﷺ કે પાસ ભેજા ઔર ઉસ ને આપ ﷺ સે ઇસ કી ઇજાઝત ચાહી કે વો ઉન દોનોં પહાડોં કો મિલા દે, જિન કે દરમિયાન તાઈફ કા શહર આબાદ હૈ; તાકે વો લોગ કુચલ કર હલાક હો જાઓં, મગર હુઝૂર ﷺ કી રહીમ વ કરીમ ઝાત ને જવાબ દિયા: મુજે ઉમ્મીદ હૈ કે ઉન કી ઔલાદ મેં સે એસે લોગ પૈદા હોંગે, જો એક ખુદા કી ઇબાદત કરેંગે ઔર ઉસ કે સાથ કિસી કો શરીક નહીં ઠેહરાએંગે. હુઝૂર ﷺ કી ઇસ દુઆ કા અસર થા કે મુહમ્મદ બિન કાસિમ જેસે બહાદુર નૌજવાન તાઈફ કે કબીલા બની સકીફ મેં પૈદા હુએ, જિન કે હાથોં અલ્લાહ તઆલા ને હિન્દુસ્તાન તક ઇસ્લામ કો પહુંચાયા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

નાક કે બાલ

અલ્લાહ તઆલા ને હર છોટી બડી ચીઝ કો હિકમત વ મસલિહત કે સાથ પૈદા ફરમાયા હૈ, ઇન્સાન ઑક્સીજન કે બગૈર ઝિંદા નહીં રેહ સકતા, ઇસ લિયે અલ્લાહ તઆલા ને સાંસ કે ઝરિયે તાઝી હવા કો ખીંચને ઔર ગંદી હવા કો બાહર નિકાલને કા નિઝામ બના દિયા, મગર અલ્લાહ કી કુદરત વ હિકમત કા કમાલ દેખિયે કે ઉસ ને ફિઝા મેં મૌજૂદ ગર્દ વ ગુબાર સે બચને કે લિયે નાક કે અંદર બાલ ઔર ચિકના માદા પૈદા કર દિયા જિસ કી વજહ સે જરાસીમી માદે અંદર તક નહીં જા પાતે, ઇસ તરહ ઇન્સાન નાક ઔર ફેફડોં કી બહુત સી બીમારિયોં સે મહફૂઝ હો જાતા હૈ. વાકઈ અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે મામૂલી સી ચીઝોં કે ઝરિયે ઇન્સાન કો બડી બડી બીમારિયોં સે મહફૂઝ કર દિયા હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

શૌહર કે ભાઈયોં સે પરદા કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “(ના મહરમ) ઔરતોં કે પાસ આને જાને સે બચો! એક અન્સારી સહાબી ને અઝા કિયા: દેવર કે બારે મેં આપ કયા ફરમાતે હૈં? તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: દેવર તો મૌત હૈ”.

શાયદા: શૌહર કે ભાઈ વગૈરા સે પરદા કરના ઇન્તેહાઈ ઝરૂરી હૈ ઔર ઉસ સે ઇસ તરહ બચના ચાહિયે જિસ તરહ મૌત સે બચા જાતા હૈ.

[બુખારી: ૫૨૩૨, અન અકબા બિન આમિર ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઈસ્તિન્જે કે બાદ વુઝૂ કરના

હઝરત આઈશા રઝીરૈયાલૌહેં કે રસૂલુલ્લાહ રઝી જબ બૈતુલખલા સે નિકલતે તો વુઝૂ કરમાતે.

[મુસ્નદ અહમદ : ૨૫૦૩૩]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અગલી સફ મેં નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ રઝી ને કરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ઓર ઉસ કે ફરિશ્તે પેહલી સફ વાલોં પર રહમત બેજતે હૈં ઓર મોઅઝિઝન કે બુલંદ આવાઝ કે બકદર ઉસ કી મગફિરત કર દી જાતી હૈ, પુશ્કી ઓર તરી કી હર ચીઝ ઉસ કી આવાઝ કી તસદીક કરતી હૈ ઓર ઉસ કે સાથ નમાઝ પઢને વાલોં કા સવાબ ઉસ કો ભી મિલેગા”.

[નસઈ: ૬૪૭, અન બરા બિન આઝિબ રઝી]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

નમાઝ છોડના

રસૂલુલ્લાહ રઝી ને કરમાયા: “જે શખ્સ જાન બુજ કર નમાઝ છોડ દેતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે સારે આમાલ બેકાર કર દેતા હૈ ઓર અલ્લાહ કા ઝિમ્મા ઉસ સે બરી હો જાતા હૈ જબ તક કે વો અલ્લાહ સે તૌબા ન કર લે”.

[તરગીબ વ તરહીબ : ૭૮૩, અન ઉમર બિન ખતાબ રઝી]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બચો

રસૂલુલ્લાહ રઝી ને કરમાયા: “સુનો! દુનિયા મીઠી ઓર હરી ભરી હૈ ઓર અલ્લાહ તઆલા ઝરૂર તુમ્હેં ઈસ કી ખિલાફત અતા કરમાએંગે; તાકે દેખેં કે તુમ કેસે આમાલ કરતે હો, પસ તુમ દુનિયા સે ઓર ઓરતોં (કે કિતને) સે બચો”.

[મુસ્લિમ : ૬૮૪૮, અન અબી સઈદ ખુદરી રઝી]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત કી નેઅમતેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા કરમાતા હૈ: “(મુકર્રબ બંદોં કે લિયે જન્મત મેં) એસે મેવે હોંગે, જિન કો વો પસંદ કરેંગે ઓર પરિદોં કા એસા ગોશ્ત હોગા, જિસ કી વો ખ્વાહિશ કરેંગે ઓર ઉન કે લિયે બડી બડી આંખોં વાલી તુરે હોગી, જેસે સિકાજત સે રખા હુવા પોશીદા મોતી હો. યે સબ ઉન કે આમાલ કા બદલા હોગા, વહાં કમી વો બેબુદા ઓર ખુરી ખાત નહીં સુનેંગે, હર તરફ સે સલામ હી સલામ કી આવાઝ આએગી”.

[સુર-એ-વાકિયા : ૨૦ તા ૨૬]

નંબર ૯ : તિબ્બે નખ્વી સે ઈલાજ

પાગલ પન કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ રઝી ને કરમાયા: “અજવા (ખજૂર) જન્મત કા ફલ હૈ ઓર જુનુન (પાગલ પન) કા ઈલાજ હૈ”.

[ઈબ્ને માજા : ૩૪૫૩ અન અબી સઈદ ખુદરી રઝી વ જાબિર રઝી]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા કરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! સચ્ચી ખાત યે હૈ કે શરાબ, જુવા, ખૂન ઓર કાલાખાતને કે તીર, યે સબ ગૈતાન કે નાપાક કામ હૈ; લિહાઝા તુમ ઉનસે બચો! તાકે અપને મકસદ મેં કામયાબ રહો જાઓ”.

[સુર-એ-માઈદા : ૫૦]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૮ રબીઉસ સાની

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

મેઅરાજ

હિજરત સે એક સાલ પેહલે હુઝૂર ﷺ કી સાતોં આસ્માનોં કી સૈર કરાઈ ગઈ, જિસ કો “મેઅરાજ” કેહતે હૈં. કુર્આને કરીમ મેં ભી સરાહત કે સાથ ઈસ કા તઝકિરા આયા હૈ. જબ આપ કી ઉમ્ર મુબારક ૫૧ સાલ ૮ માહ હુઈ, તો રાત કે વક્ત આપ કો મસ્જિદે હરામ લાયા ગયા ઔર ઝમ ઝમ ઔર મકામે ઈબ્રાહીમ કે દરમિયાન સે બુરાક નામી સવારી પર હઝરત જિબ્રીલ ﷺ કે સાથ બૈતુલ મકદિસ તશરીફ લાએ. યહાં આપને તમામ અંબિયા-એ-કિરામ ﷺ કી ઈમામત ફરમાઈ. ઉસ કે બાદ સાતોં આસ્માનોં પર તશરીફ લે ગએ. હર આસ્માન પર અલગ અલગ નબિયોં સે મુલાકાત હુઈ. સાતોં આસ્માન કે બાદ “સિદરતુલ મુન્તાહા” તક હઝરત જિબ્રીલ ﷺ સાથ રહે. ઉસ કે બાદ આપ તને તન્હા આગે બઢે ઔર ઉસ મકામ તક પહુંચે, જહાં તક ફરિશ્તે ભી નહીં જા સકતે. યહાં આપ કો અલ્લાહ કે દીદાર ઔર હમ કલામી કા શર્ફ હાસિલ હુવા ઔર યહીં પાંચ નમાઝોં તોહફે મેં દી ગઈ. ઉસકે બાદ બૈતુલ મકદિસ વાપસ આએ ઔર બુરાક પર સવાર હોકર મક્કા મુકર્રમા વાપસ તશરીફ લાએ. ઈસ અહમ સફર મેં આપ ﷺ ને અલ્લાહ તઆલા કી બડી બડી નિશાનિયાં દેખીં. જિન કે મુતઅલ્લિક અલ્લાહ તઆલા ને ફરમાયા: “કે ઉન કી આંખ ન કિસી તરફ માઈલ હુઈ ઔર ન (હદ સે) આગે બઢી. ઉન્હોંને અપને રબ (કી કુદરત) કે બડે બડે અજાઈબાત દેખે”.

[સૂર-એ-નજમ: ૧૭ તા ૧૮]

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ઝમીન કા સમેટ લિયા જાના

હઝરત અનસ બિન માલિક ﷺ ફરમાતે હૈં કે હમ લોગ આપ ﷺ કે સાથ ગઝવ-એ-તબૂક મેં ગએ હુએ થે, ઉસ દિન સૂરજ ઇતની આબ વ તાબ કે સાથ નિકલા કે મેં ને ઇતની તાબનાકી કે સાથ કભી નહીં દેખા થા, યુનાંચે હઝરત જિબ્રીલ ﷺ હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુએ, તો હુઝૂર ﷺ ને ઉસ કી વજહ માલુમ કી, તો હઝરત જિબ્રીલ ﷺ ને અર્ઝ કિયા: ઈસ કી વજહ યે હૈ કે આજ મદીના મુનવ્વરા મેં મુઆવિયા બિન મુઆવિયા લૈસી કી વફાત હુઈ હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી નમાઝે જનાઝા પઢને કે લિયે સત્તર હઝાર ફરિશ્તે ઉતારે હૈં, તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: કિસ બિના પર યે દર્જ હાસિલ હુવા? હઝરત જિબ્રીલ ﷺ ને અર્ઝ કિયા: હઝરત મુઆવિયા રાત દિન ચલતે ફિરતે, ઉઠતે બૈઠતે ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ પઢા કરતે થે. હઝરત જિબ્રીલ ﷺ ને અર્ઝ કિયા: અગર આપ ભી ઉન કી નમાઝે જનાઝા પઢના યાહૈં તો મેં ઝમીન કો સમેટ લૂં, તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: જા હાં! યુનાંચે ઝમીન સમેટ લી ગઈ ઔર હુઝૂર ﷺ ને મદીના જા કર ઉન કી નમાઝે જનાઝા પઢી ઔર ફિર વાપસ તબૂક આ ગએ.

[બૈહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્હ: ૧૮૯૮]

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

મચિત કા કર્ઝ અદા કરના

હઝરત અલી ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસુલુલ્લાહ ﷺ ને કર્ઝ કો વસિયત સે પેહલે અદા કરવાયા, હાલાંકે તુમ લોગ (કુર્આન પાક મેં) વસિયત કા તઝકિરા પેહલે પઢતે હો. [તિર્મિઝી: ૨૧૨૨]
ફાયદા: અગર કિસી શખ્સ ને કર્ઝ લિયા ઔર ઉસે અદા કરને સે પેહલે ઈન્તેકાલ કર ગયા, તો કર્ઝન દફન કે બાદ માલે વરાસત મેં સે સબ સે પેહલે કર્ઝ અદા કરના ઝરૂરી હૈ, યાહૈં સારા માલ ઉસ કી અદાયગી મેં ખત્મ હો જાએ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ખયામત કી રૂસવાઈ સે બચને કી દુઆ

ખયામત કે દિન ઝિલ્લત વ રૂસવાઈ સે નજાત પાને કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરે.

﴿وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ﴾

તર્જમા: (ઐ મેરે રબ!) મુજે કયામત કે દિને રૂસવા ન ફરમાના.

[સૂર-એ-શુઅરા: ૮૭]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અઝાન દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ ને બારા સાલ તક અઝાન દી, ઉસ કે લિયે જન્મત વાજિબ હો ગઈ ઔર હર રોઝ અઝાન કે બદલે ઉસ કે લિયે સાઠ નેકિયાં લિખી જાએંગી ઔર હર તકબીર પર તીસ નેકિયાં મિલેંગી”.

[ઇબ્ને માજા: ૭૨૮, અન ઇબ્ને ઉમર]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુર્આન સુનને સે રોકના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યે કાફિર લોગ (એક દૂસરે સે) કેહતે હૈં કે ઇસ કુર્આન કો મત સુના કરો ઔર ઉસ કે દૌરાન શોર મચાયા કરો, ઉમ્મીદ હૈં કે ઇસ તરહ તુમ ગાલિબ આ જાઓગે. ઉન કાફિરોં કો હમ સખ્ત અઝાબ કા મઝા ચખાએંગે ઔર યકીનન હમ ઉન કો બુરે આમાલ કા બદલા દેંગે, જો વો કિયા કરતે થે”.

[સૂર-એ-હા મીમ સજદા: ૨૬ તા ૨૭]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કે મુકાબલેં મેં આબિરત બેહતર હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ પરહેઝગાર હૈં, જબ ઉન સે પૂછા જાતા હૈં કે તુમ્હારે રબ ને કિયા ચીઝ નાઝિલ કી હૈ? તો જવાબ મેં કેહતે હૈં: બડી ખેર વ બરકત કી ચીઝ નાઝિલ ફરમાઈ હૈ. જિન લોગોં ને નેક આમાલ કિયે, ઉન કે લિયે ઇસ દુનિયા મેં ભી ભલાઈ હૈ ઔર બિલા શુબા આબિરત કા ધર તો દુનિયા કે મુકાબલે મેં બહુત હી બેહતર હૈ ઔર વાકઈ વો પરહેઝગાર લોગોં કા બહુત હી અશ્ક ધર હૈ”.

[સૂર-એ-નહલ: ૩૦]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

કાફિર કી બદહાલી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન કાફિર અપને પસીને મેં ડૂબ જાએગા, યહાં તક કે વો પુકાર ઉઠેગા: ઐ મેરે પરવરદિગાર! જહન્નમ મેં ડાલ કર મુજે ઇસ (અઝાબ) સે નજાત દે દીજિયે”.

[કઝુલ ઉમ્માલ: ૩૮૮૨૩, અન ઇબ્ને મસજીદ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબવી સે ઇલાજ

બુખાર કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસે બુખાર આજાએ વો તીન દિન ગુસ્લ કે વકત યે દુઆ પઢે, તો ઉસે શિફા હાસિલ હોગી:

((بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعْتَزُّكَ بِرَحْمَتِكَ وَتَضَرِّيْتُ بِتَيْبَتِكَ مُحَمَّدٍ ﷺ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેં ને તેરે નામ સે ગુસ્લ કિયા, શિફા કી ઉમ્મીદ કરતે હુએ ઔર તેરે નબી ﷺ કી તસદીક કરતે હુએ.

[ઇબ્ને અબી શૈબા: ૭/૧૪૫ અન મકહૂલ મુરસલન ૨૬.]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “રહમાન (અલ્લાહ) કી ઇબાદત કરો ઔર ખાના ખિલાયા કરો ઔર સલામ કો આમ કરો (યાની હર મુસલમાન કો સલામ કરો, ખ્વાલ ઉસ સે જાન પેહચાન હો યા ન હો) તુમ જન્મત મેં સલામતી કે સાથ દાખિલ હો જાઓગે”.

[તિર્મિઝી: ૧૮૫૫, અન અબુલ્લાહ બિન અમ્ર]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૯ રબીઉસ સાની

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હજ કે મૌસમ મેં ઈસ્લામ કી દાવત દેના

જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને દેખા કે કુફરારે કુરૈશ ઈસ્લામ કબૂલ કરને કે બજાએ બરાબર દુશ્મની પર તુલે હુએ હૈં. તો હુઝૂર ﷺ હજ કે મૌસમ કે ઇન્તેઝાર મેં રેહને લગે ઔર જબ હજ કા મૌસમ આજાતા, ઔર લોગ મુખ્તલિફ ઈલાકોં સે મક્કા આતે, તો એસે મોકે પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ બજાતે ખુદ ઉન લોગોં કે પાસ તશરીફ લે જાતે ઔર લોગોં કો એક અલ્લાહ કી ઇબાદત કરને, બુત પરસ્તી સે તૌબા કરને ઔર હરામ કામોં સે બચને કી દાવત દેતે થે. કુફરારે કુરૈશ તમામ લોગોં કે દિલોં મેં હુઝૂર ﷺ ઔર આપ કી દાવત કે મુતઅલ્લિલક નફરત ડાલને કી ખૂબ કોશિશ કરતે થે. ખુદ આપ કા ચચા અબૂ લહબ આપ કે પીછે પીછે યે કેહતા ફિરતા થા કે એ લોગો! યે શખ્સ તુમ કો બુતોં કી પૂજા સે હટા કર એક નએ દીન કી તરફ બુલાતા હૈ. તુમ હરગિઝ ઈસ કી બાત ન માનના. મગર રસૂલુલ્લાહ ﷺ તમામ મુસીબતોં ઔર ઉન કી મુખાલફતોં કો બરદાશત કરતે હુએ ઈસ્લામ કી દાવત લોગોં તક પહુંચાતે રહે ઔર દીને હક કી સચ્ચાઈ ઔર શિર્ક વ બુત પરસ્તી કી ખરાબી કો વાઝેહ કરતે રહે. બાઝ લોગ તો નરમી સે જવાબ દેતે, લેકિન બાઝ લોગ બડી સખ્તી સે પેશ આતે ઔર ગુસ્તાખાના બાતેં કેહતે થે. ઉસી હજ કે મૌસમ મેં એક મરતબા કબીલ-એ-ઝૌસ વ ખઝરજ કે કુછ લોગ મદીને સે આઝે હુએ થે. જિન કે પાસ તશરીફ લે જાકર આપ ﷺ ને ઈસ્લામ કી દાવત દી. ઉન લોગોં ને ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા ઔર આપ કી મદદ કા વાદા કિયા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

બહરે મથિત

મુલ્કે ઉરદુન મેં છોટા સા એક સમંદર હૈ જિસ કો “બહરે મથિત” (Dead Sea) કેહતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ને કૌમે લૂત કી બસ્તિયોં કો પલટ કર એક ગેહરે સમંદર મેં તબ્દીલ કર દિયા, જિસ કે પાની કી સતહ આમ સમંદરોં કે મુકાબિલ તેરા સૌ કુટ ગહરી હૈ, ઉસ કી બડી ખુસૂસિયત યે હૈ કે ન કોઈ જાનદાર ઉસ મેં ઝિંદા રેહતા હૈ ઔર ન હી કોઈ ડૂબતા હૈ, જબ કે ટૂસરે સમંદરોં મેં જાનદાર ચીજોં ભી હૈં ઔર જાનદાર વ બેજાન ચીજોં ઉસ મેં ગિર કર ડૂબ ભી જાતી હૈં.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

નમાઝ મેં ઇમામ કી પૈરવી કરના

હઝરત અબૂ હુરૈરા રાઝી અલૈહ સલ્વાતુ અલૈહિં હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ હમેં સિખાતે થે કે “(નમાઝ મેં) ઇમામ સે પેહલે રૂકન અદા ન કિયા કરો”.

[મુસ્લિમ: ૯૩૨]

ફાયદા: અગર ઇમામ કે પીછે નમાઝ પઢ રહા હો, તો તમામ અરકાન કો ઇમામ કે પીછે અદા કરના ચાહિયે, ઇમામ સે આગે બઢના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

સજદા કરને કા સુન્નત તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સજદા ફરમાતે તો અપની નાક ઔર પેશાની કો ઝમીન પર રખતે ઔર અપને બાહુઓં કો પેહલુ સે અલગ રખતે ઔર અપની હથેલિયોં કો કાંધે કે બરાબર રખતે.

[તિમિઝી : ૨૭૦, અન અલી હુમૈદ ❀]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

અઝાન કે બાદ દુઆ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો બંદા અઝાન સુનતે વકત અલ્લાહ સે યૂંદુઆ કરે:

((اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ النَّاصِرَةِ وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ اِنِّ مَحَمَّدٌ الْوَسِيْلَةُ وَالْقَضِيْلَةُ وَالْاَبْعَثُ مَقَامًا))
 ((اَللّٰهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةُ النَّاصِرَةُ وَالصَّلَاةُ الْقَائِمَةُ اِنِّ مُحَمَّدٌ الْوَسِيْلَةُ وَالْقَضِيْلَةُ وَالْاَبْعَثُ مَقَامًا))
 તો વો બંદા કયામત કે દિન મેરી શકાઅત કા હકદાર હો ગયા”.

[બુખારી : ૬૧૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ❀]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ગલત હદીસ બયાન કર ને કી સઝા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેરી હદીસ કો બયાન કરને મેં એહતિયાત કરો ઔર વહી બયાન કરો જિસ કા તુમ્હેં યકીની ઇલમ હો, જો શપ્સ જાન બૂજ કર મેરી તરફ સે કોઈ ગલત બાત બયાન કરે, વો અપના ડિકાના જહન્નમ મેં બના લે”.

[તિમિઝી : ૨૮૫૧, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ❀]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

થોડી સી રોઝી પર રાઝી રેહના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ અલ્લાહ તઆલા સે થોડી રોઝી પર રાઝી રહે, તો અલ્લાહ તઆલા ભી ઉસ કી તરફ સે થોડે સે અમલ પર રાઝી હો જાતે હેં”.

[બૈહકી શોઅબુલ ઈમાન : ૪૪૦૮, અન અલી ❀]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમિયોં કા ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જહન્નમ વાલોં કા આજ ન કોઈ દોસ્ત હોગા ઔર ન કોઈ ખાને કી યીઝ નસીબ હોગી, સિવાએ ઝામ્મોં કે ધોવન કે.....જિસ કો બડે ગુનહગારોં કે સિવા કોઈ ન ખાએગા”.

[સુર-એ-હાક્કા : ૩૫ તા ૩૭]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

નિમોનિયા કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને નિયોનિયા કે લિયે વર્સ, કુસ્ત ઔર રોગને જૈતૂન પિલાને કો મુફીદ બતલાયા હે.

[ઇબ્ને માજા : ૩૪૬૭, અન ઝૈદ બિન અરકમ ❀]

ફાયદા: “વર્સ” તિલ કે માનિંદ એક કિસ્મ કી ઘાસ હે, જિસ સે રંગાઈ કા કામ લિયા જાતા હૈ ઔર “કુસ્ત” એક ખુશબૂદાર લકડી હૈ, જિસ કો ઊંદે હિન્દી ભી કેહતે હેં.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસ કે રસૂલ કા હુકમ માનો ઔર હુકમ કી ખિલાફ વરઝી સે બચતે રહો, ફિર અગર તુમ મુંહ મોડોગે (ઔર નહીં માનોગે), તો યકીન જાનો કે હમારે રસૂલ કે ઝિમ્મે તો સિર્ફ અહકામ કો સાફ સાફ પહુંચા દેના હૈ”.

[સુર-એ-માઈદા : ૯૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૦ રબીઉસ સાની

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

મદીના મુનવ્વરા મેં ઇસ્લામ કા ફેલના

મદીના મેં જિયાદા તર આબાદિયાં કબીલ-એ-ઐસ વ ખઝરજ કી થી, યે લોગ મુશરિક ઔર ભુત પરસ્ત થે. ઉન કે સાથ યહૂદ ભી રહેતે થે. જબ કબી કબીલ-એ-ઐસ વ ખઝરજ સે યહૂદ કા મુકાબલા હોતા, તો યહૂદ કહા કરતે થે અન કરીબ આખરી નબી મબુલિસ હોને વાલે હૈં, હમ ઉન કી પૈરવી કરેંગે ઔર ઉન કે સાથ હો કર તુમ કો “કૌમે આદ” ઔર “કૌમે ઇરમ” કી તરહ હલાક વ બરબાદ કરેંગે. જબ હજ કા મૌસમ આયા, તો કબીલ-એ-ખઝરજ કે તકરીબન છે લોગ મક્કા આએ. યે નુબુવ્વત કા ગ્યારહવાં સાલ થા. હુઝૂર ﷺ ઉન કે પાસ તશરીફ લે ગએ, ઇસ્લામ કી દાવત દી ઔર કુર્આન કી આયતેં પઢ કર સુનાઈ. ઉન લોગોં ને આપ ﷺ કો દેખતે હી પેહચાન લિયે ઔર એક દૂસરે કો દેખ કર કેહને લગે: ખુદા કી કસમ! યે વહી નબી હૈં જિન કા તઝકિરા યહૂદ કિયા કરતે થે. કહીં એસા ન હો કે ઇસ સઆદત કો હાસિલ કરને મેં યહૂદ હમ સે આગે બઢ જાએ. ફિર ઉન્હોને ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા ઔર હુઝૂર ﷺ સે કહા કે હમારે ઔર યહૂદ કે દરમિયાન બરાબર લડાઈ હોતી રેહતી હૈ; અગર આપ ઇજાઝત દેં, તો દીને ઇસ્લામ કા જિક વહાં જાકર કિયા કરેં, તાકે વો લોગ અગર ઇસ દીન કો કબૂલ કર લેં, તો હમેશા કે લિયે લડાઈ ખતમ હો જાએ ઔર આપસ મેં મુહબ્બત પૈદા હો જાએ (ક્યોંકિ ઇસ દીન કી બુનિયાદ હી આપસી મુહબ્બત વ ભાઈ ચારગી પર કાયમ હૈ) હુઝૂર ﷺ ને ઉન્હેં ઇજાઝત દે દી. વો વાપસ હો કર મદીના મુનવ્વરા પહુંચે, જિસ મજલિસ મેં બૈઠતે વહાં આપ કા જિક કરતે. ઇસ કા અસર યે હુવા કે મદીના કા કોઈ ઘર એસા બાકી ન રહા જહાં દીન ન પહુંચા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ઉમૈર ઔર સફવાન કી સાઝિશ કી ખબર દેના

ઉમૈર બિન વહબ ઔર સફવાન બિન ઉમય્યા ખાન-એ-કાબા મેં બૈઠ કર બદર કે મકતૂલીન પર રો રહે થે, બિલઆખિર ઉન દોનોં મેં પોશીદા તૌર પર યે સાઝિશ કરાર પાઈ કે ઉમૈર મદીના જા કર આપ ﷺ કો ઘોકે સે કતલ કર આએ. લિહાઝા ઉમૈર ઉઠ કર ઘર આયા ઔર તલવાર કી ઝહર મેં બુજા કર મદીના કો ચલ ખડા હુવા ઔર મદીના પહુંચા, આપ ﷺ ને પૂછા: ઉમૈર યહાં કિસ ઇરાદે સે આએ હો? ઉસ ને કહા કે ઉસ કેદી કો છુડાને આયા હું. આપ ﷺ ને કરમાયા: ક્યા તુમ દોનોં ને ખાન-એ-કાબા મેં બૈઠ કર મેરે કતલ કી સાઝિશ નહીં કી હૈ? ઉમૈર યે રાઝ કી બાત સુન કર સક્તે મેં પડ ગયા ઔર બે ઇખ્તિયાર બોલ ઉઠા કે મુહમ્મદ! બે શક આપ ખુદા કે પૈગંબર હૈં, ખુદા કી બાત સુન કર સક્તે મેં પડ ગયા ઔર બે ઇખ્તિયાર બોલ ઉઠા કે મુહમ્મદ! બે શક આપ ખુદા કે પૈગંબર હૈં, ખુદા કી કસમ! મેરે ઔર સફવાન કે અલાવા કિસી તીસરે કો ઇસ મામલે કી ખબર ન થી, ફિર ઉમૈર ને કલિમા પઢા ઔર આપ ﷺ ને ઉન કે કેદી કો છોડ દિયા.

[તારીખે તબરી: ૧/૪૫૭, જિકર વકઅતિ બદરિલ કુબરા]

નંબર ૩ : એક ફઝલ કે બારે મેં

જન્મત મેં દાખલે કે લિયે ઇમાન શર્ત હે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ કી મૌત ઇસ હાલ મેં આએ, કે વો અલ્લાહ તઆલા પર ઔર કયામત કે દિન પર ઇમાન રખતા હો, તો ઉસ સે કહા જાએગા, કે તુમ જન્મત કે આઠી દરવાઝોં મેં સે જિસ સે યાહો દાખિલ હો જાઓ”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૯૮, અન ઉમર]

ફાયદા: જન્મત મેં જાને કે લિયે મરતે વક્ત દીન કી બુનિયાદી બાતોં કા અકીદા રખના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સફર મેં આસાની કી દુઆ

જબ સફર મેં જાને કા ઇરાદા કરે તો યે દુઆ પઢે: ((اللَّهُمَّ اطْوِلْنَا الْأَرْضَ وَهَوِّنْ عَلَيْنَا السَّفَرَ))

તર્જમા: એ અલ્લાહ! ઝમીન કો હમારે લિયે સમૈદ દે ઓર ઈસ સફર કો હમ પર આસાન કર દે.

[અબૂ દાઝિદ : ૨૫૯૮, અન અબી હુરૈરા ☞]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અઝાન કા જવાબ દેના

એક આદમી ને અર્ઝ કિયા: “યા રસૂલુલ્લાહ! મોઅઝિઝન હઝરાત ફઝીલત મેં હમ સે આગે બઢ ગએ. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ ભી ઈસી તરહ અઝાન કા જવાબ દિયા કરો જિસ તરહ વો અઝાન દેતે હૈં ફિર જબ તુમ ફારિગ હો જાઓ, તો અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કરો, તુમ્હારી દુઆ પૂરી હોગી”.

[અબૂ દાઝિદ : ૫૨૪, અન અબુલ્લાહ બિન અમ્ર ☞]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બાતિલ પરસ્તોં કે લિયે સખ્ત અઝાબ હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ ખુદા કે દીન મેં ઝગડતે હૈં, જબ કે વો દીન લોગોં મેં મકબૂલ હો સુકા હૈ (લિહાઝા) ઉન લોગોં કી બહસ ઉન કે રબ કે નઝદીક બાતિલ હૈ, ઉન પર ખુદા કા ગઝબ હૈ ઓર સખ્ત અઝાબ (નાઝિલ હોને વાલા હૈ)”. [સૂર-એ-શૂરા: ૧૬]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ઝિંદગી ખેલ તમાશા હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયા કી ઝિંદગી ખેલ કુદ કે સિવા કુછ ભી નહીં હૈ ઓર આખિરત કી ઝિંદગી હી હકીકી ઝિંદગી હૈ, કાશ યે લોગ ઇતની સી બાત સમજ લેતે”. [સૂર-એ-અનકબૂત: ૬૪]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

ક્યામત કે દિન લોગોં કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્યામત કે રોઝ સૂરજ એક મીલ કે ફાસલે પર હોગા ઓર ઉસ કી ગરમી મેં ઈઝાફા કય દિયા જાએગા, જિસ કી વજહ સે લોગોં કી ખોપડિયોં મેં દિમાગ ઈસ તરહ ઉબલ રહા હોગા જિસ તરહ હાંડિયાં જોશ મારતી હૈં, લોગ અપને ગુનાહોં કે બકદર પસીને મેં રૂબે હુએ હોંગે, બાઝ ટપ્નોં તક, બાઝ પિંડલિયોં તક, બાઝ કમર તક ઓર બાઝ કે મુંહ મેં લગામ કી તરહ હોગા”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૨૧૬૮૨, અન અબી ઉમામા ☞]

નંબર (૯) : તિબ્બે નખ્વી સે ઇલાજ

ખુમ્બી (મશરૂમ) સે આંખોં કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ખુમ્બી કા પાની આંખોં કે લિયે શિફ હૈ”. [બુખારી : ૫૭૦૮, સઈદ બિન ઝૈદ ☞]
ફાયદા: હઝરત અબૂ હુરૈરા ☞ અપના વાકિઆ બયાન કરતે હૈં: મૈં ને તીન યા પાંચ યા સાત ખુમ્બિયાં લીં ઓર ઉસ કા પાની નિચોડ કર એક શીશી મેં રખ લિયા, ફિર વહી પાની મૈં ને અપની બાંદી કી દુખતી હુઈ આંખ મેં ડાલા તો વો અચ્છી હો ગઈ.

[તિર્મિઝી : ૨૦૬૯]

નોટ: ખુમ્બી કો હિન્દુસ્તાન કે બાઝ ઇલાકોં મેં સાંપ કી છતરી ઓર બાઝ દૂસરે ઇલાકોં મેં કુકુરમુત્તા કેહતે હૈં; યાદ રહે કે બાઝ ખુમ્બિયાં ઝહરીલી ભી હોતી હૈં; લિહાઝા તહકીક કે બાદ ઇસ્તેમાલ કી જાએ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અલ્લાહ ઓર આખિરત કે દિન પર ઈમાન રખતા હો, ઉસે યાહિયે કે અપને પડોસી કો તકલીફ ન દે”.

[બુખારી : ૬૦૧૮, અન અબી હુરૈરા ☞]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૧) રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

પેહલી બેતે અકબા

અકબા, મિના કે કરીબ એક ઘાટી કા નામ હૈ, જહાં સન ૧૧ નબવી મેં મદીના સે છ અફરાદ ને આકર દીને ઈસ્લામ કબૂલ કિયા થા, ઈસ કે દૂસરે સાલ સન ૧૨ નબવી મેં બારા અફરાદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે મુલાકાત કરને ઔર બૈત હોને કે લિયે આએ ઔર આપ ﷺ કે મુબારક હાથ પર ચોરી, ઝિના ઔર કલે ઔલાદ સે બચને, અચ્છી બાતોં મેં આપ કી ઇતાઅત વ પૈરવી કરને ઔર એક અલ્લાહ કી ઇબાદત કરને પર બૈત કી. ઈસ કો “બૈતે અકબ-એ-ઊલા” કહા જાતા હૈ. જબ ઉન લોગોં ને વાપસી કા ઇરાદા કિયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુસઅબ બિન ઉમૈર ﷺ કો કુર્આન મજીદ પઢાને, ઈસ્લામ કી તાલીમ દેને ઔર દીની મસાઈલ બતાને કે લિયે ઉન લોગોં કે સાથ રવાના કિયા. મદીના પહુંચ કર ઉન્હોંને અસઅદ બિન જુરારા કે મકાન પર ક્યામ કિયા. વો લોગોં કો ઈસ્લામ કી દાવત દેતે ઔર મુસલમાનોં કો નમાઝ ભી પઢાતે થે. ઉન કો મદીના વાલે “અલમુકરી” (પઢાને વાલા ઉસ્તાદ) કહા કરતે થે, ઉન્હોં કી દાવત વ તબલીગ સે સઅદ બિન મઆઝ ઔર ઉસૈદ બિન હુઝૈર જૈસે સરદારોં ને ઈસ્લામ કબૂલ કિયા થા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

આંખોં કી હિકાઝત

અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયા કે હસીન તરીન મનાઝિર દેખને કે લિયે હમેં જિસ તરહ આંખ જૈસી નેઅમત અતા કરમાઈ હૈ, ઈસી તરહ ઉન કી હિકાઝત કે લિયે ખુદ બખુદ મશીન કી તરહ ઉન પર ઐસે પરદે લગા દિયે હૈં કે જબ કોઈ નુકસાન પહુંચાને વાલી ચીઝ આંખોં કે સામને આતી હૈ, તો વો ખુદ બખુદ બંદ હોને લગતી હૈં, ઉન કી હરકત સે જહાં બાહર કી ચીઝોં કે હમલે સે હમારી આંખેં મહફૂઝ હો જાતી હૈં, વહીં ઉન કે ખુલને ઔર બંદ હોને સે આંખ કા મૈલ કુચૈલ સાફ હોતા રેહતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને અપની હિકમત વ કુદરત સે આંખોં કી હિકાઝત કા કેસા અજબ વ ગરીબ ઇન્તેઝામ કર દિયા હૈ!

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

નમાઝ મેં ખામોશ રેહના

હઝરત જૈદ બિન અકરમ ﷺ ફરમાતે હૈં: (શુરૂ ઈસ્લામ મેં) હમ મેં સે બાઝ અપને બાઝૂ મેં ખડે શખ્સ સે નમાઝ કી હાલત મેં બાત કર લિયા કરતા થા, ફિર યે આયત નાઝિહ હુદી: **وَلَا تُصَلُّوا فَاِنَّكُمْ لَا تَفْقَهُونَ**

તર્જમા: “અલ્લાહ કે લિયે ખામોશી કે સાથ ખડે રહો (યાની બાતેં ન કરો)”. ફિર હમેં ખામોશ રેહને કા હુકમ દે દિયા ગયા ઔર બાત કરને સે રોક દિયા ગયા.

[તિર્મિઝી: ૪૦૫]

ફાયદા: નમાઝ મેં બાત ચીત ન કરના ઔર ખામોશ રેહના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

રૂકૂ વ સજ્દા મેં ઉંગલિયોં કો રખને કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ રૂકૂ ફરમાતે તો (હાથોં કી) ઉંગલિયોં કો ખુલી રખતે ઔર જબ સજ્દા ફરમાતે, તો ઉંગલિયાં મિલા દેતે.

[તબરાની કબીર: ૧૭૪૮૮, અન વાઇલ બિન હજ્જ ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કુંવાં ખુદવાને કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને પાની કા કુંવાં ખુદવાયા ઔર ઉસ સે કિસી ખાસે પરિદે, જિન યા ઇન્સાન ને પાની પિયા, તો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો અજ્જ અતા કરમાએગા”.

[સહી ઇબ્ને ખુઝૈમા : ૧૨૨૭, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હંસાને કે લિયે જૂટ બોલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઉસ શખ્સ કે લિયે હલાકત હૈ, જો લોગોં કો હંસાને કે લિયે કોઈ બાત કહે ઔર ઉસ મેં જૂટ બોલે, ઉસ કે લિયે હલાકત હૈ, હલાકત હૈ”. [અબૂ દાઉદ: ૪૯૯૦, અન મુઆવિયા બિન હેદા]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

હઝરત સે ઝાઈદ સામાન શૈતાન કે લિયે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ રા. સે ફરમાયા: “એક બિસ્તર આદમી કે લિયે ઔર એક ઉસ કી બીવી કે લિયે ઔર તીસરા મેહમાન કે લિયે ઔર ચોથા શૈતાન કે લિયે હોતા હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૫૪૫૨]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

કયામત કા હોલનાક મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(કયામત કા મુનકિર) પૂછતા હૈ કે કયામત કા દિન કબ આએગા? જિસ દિન આંખેં પથરા જાએંગી ઔર ચાંદ બેનૂર હો જાએગા ઔર સૂરજ વ ચાંદ (દોનોં બેનૂર હો કર) એક હાલત પર કર દિયે જાએંગે, ઉસ દિન ઇન્સાન કહેગા. (કયા) આજ કહીં ભાગને કી જગહ હૈ? જવાબ મિલેગા: હરગિઝ નહીં (આજ) કહીં પનાહ કી જગહ નહીં હૈ, ઉસ દિન સિર્ફ આપ કે રબ કે પાસ ઠિકાના હોગા”.

[સૂર-એ-કિયામા : ૬ તા ૧૨]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બરની ખજૂર સે ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમહારી ખજૂરોં મેં બેહતરીન ખજૂર બરની હૈ ઔર વો ઐસી દવા હૈ જો બિમારી કો દૂર કરતી હૈ ઔર ઇસ મેં કોઈ નુકસાન નહીં હૈ”.

[મુસ્તદરક : ૮૨૪૩, અન મઝીદા]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ તુમ બાત કિયા કરો, તો ઇન્સાફ કા ખયાલ રખા કરો, અગરવે વો શખ્સ તુમહારા રિશ્તેદાર હી હો ઔર અલ્લાહ તઆલા સે જો અહદ કરો ઉસ કો પૂરા કિયા કરો, અલ્લાહ તઆલા ને તુમ્હેં ઇસ કા તાકીદી હુકમ દિયા હૈ. તાકે તુમ યાદ રખો (ઔર અમલ કરો)”.

[સૂર-એ-અન્આમ : ૧૫૩]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૨) રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

દૂસરી બેતે અકબા

મદીના મુનવ્વરા મેં હઝરત મુસઅબ બિન ઉમૈર રઝી કી દાવત ઔર મુસલમાનોં કી કોશિશ સે હર ઘર મેં ઇસ્લામ ઔર પૈગંબરે ઇસ્લામ કા તઝકિરા હોને લગા થા, લોગ ઇસ્લામ કી ખૂબિયોં કો દેખ કર ઈમાન મેં દાખિલ હોને લગે થે. સન ૧૩ નબવી મેં મુસઅબ બિન ઉમૈર રઝી ૭૦ સે ઝિયાદા મુસલમાનોં પર મુશ્તમિલ એક જમાત લે કર હજ કરને કી ગર્જ સે મક્કા આએ, ઉસ કાફલે મેં મુસલમાનોં કે સાથ કબીલ-એ-ઝૌસ વ ખઝરજ કે મુશ્રિકીન ભી થે. રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને અપને ચચા હઝરત અબ્બાસ રઝી કે સાથ અકબા નામી ઘાટી મેં આકર રાત કે વક્ત મુસલમાનોં સે મુલાકાત ફરમાઈ. હઝરત અબ્બાસ ને મુસલમાનોં કી જમાત સે કહા: મુહમ્મદ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ અપની કૌમ મેં નિહાયત બાઈઝઝત હૈં ઔર હમ ઉન કી હિફાઝત કા ખયાલ કરતે હૈં. વો તુમ્હારે યહાં આના ચાહતે હૈં, અગર તુમ પૂરી તરહ હિફાઝત કરને કા વાદા કરો તો બેહતર હૈં, વરના સાફ જવાબ દે દો. અન્સાર ને કહા: હમ ને આપ કી બાત સુન લી. અબ હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ભી કુછ ફરમાયોં, આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને કુર્આન કી તિલાવત ફરમા કર ઉન્હોં ઇસ્લામ લાને કા શૌક દિલાયા, ફિર ફરમાયા: હમ ચાહતે હૈં કે તુમ લોગ હમારે સાથિયોં કો ઠિકાના દે કર ઉન કી હિફાઝત કરો ઔર રંજ વ ગમ, રાહત વ આરામ ઔર તંગદસ્તી વ માલદારી હર હાલ મેં મેરી પૈરવી કરો. ઇસ નસીહત કો સુન કર અન્સાર ને બખુશી મંઝૂર કરતે હુએ આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કે હાથ પર બૈત કી, ફિર ઇસ્લામ કી દાવત વ તબ્લીગ કે લિયે ઉન મેં સે બારા અફરાદ કો ઝિમ્મેદાર બનાયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કા મોઅજિઝા

હઝરત જાબિર રઝી કે બાગ કી ખજૂરોં મેં બરકત

હઝરત જાબિર રઝી ફરમાતે હૈં કે મેરે વાલિદ જંગે ઉહદ મેં શહીદ હો ગએ, લેકિન અપને પીછે ઇતના કર્જા છોડ ગએ કે મેરે બાગ કી ખજૂરોં સે વો કર્જા અદા હોના મુશ્કિલ થા ઔર ઇધર ખજૂર કાટને કા વક્ત આ પહુંચ્યા, તો મેં આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કે પાસ આયા ઔર સારી હાલત આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કે સામને રખી, તો આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા: અચ્છા જાઓ ઔર ખજૂરોં કાટ કર અલગ અલગ ઢેર કર લો, મેં ગયા ઔર એસા હી કિયા, ફિર હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ આએ ઔર સબ સે બડે ઢેર કા તીન બાર ચક્કર લગાયા ઔર ફિર ઉસ કે પાસ બૈઠ ગએ, ઔર ફરમાયા: અપને કર્જા ખ્વાહોં કો દેના શુરૂ કરો! મેં ને ઉસ મેં સે તૌલ કર દેના શુરૂ કિયા, અલ્લાહ તઆલા ને મેરે વાલિદ કા કુલ કર્જા અદા કરા દિયા લેકિન જિતને ઢેર થે સબ બચ ગએ ઔર જિસ પર હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ તશરીફ ફરમા થે કસમ બખુદા! વો એસા હી રહા એક ખજૂર ભી ઉસ કી કમ ન હૂઈ.

[બુખારી: ૨૭૮૧, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ રઝી]

નંબર (૩) : એક કર્જા કે બારે મેં

દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત

રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા: “દીન બગૈર નમાઝ કે નહીં હૈ, નમાઝ દીન કે લિયે એસી હૈ જેસા આદમી કે બદન કે લિયે સર હોતા હૈ.”

[તબરાની ઔસત: ૨૩૮૩, અન ઇબ્ને ઉમર રઝી]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

જન્મત હાસિલ કરને કે લિયે દુઆ કરના

જન્મત હાસિલ કરને કે લિયે ઇસ દુઆ કો કસરત સે માંગે: ﴿وَرَزَقْنَاكَ مِنْ دُرَّةِ أَلْيَنٍ﴾
તર્જમા: (એ મેરે રબ!) મુજ કો જન્મત કી નેઅમતોંકા વારિસ બના દે. [સુર-એ-મુઅરા: ૮૫]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

હલાલ કમાઈ સે મરિજદ બનાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને હલાલ કમાઈ સે અલ્લાહ કી ઇબાદત કે લિયે ઘર બનાયા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્મત મેં કિમતી મોતી ઔર યાફૂત કા શાનદાર ઘર બનાએગા”.

[મોઅજમુલ ઔસત: ૫૨૧૬, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અચ્છે ઔર બુરે બરાબર નહીં હો સકતે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “કયા વો લોગ જો બુરે કામ કરતે હૈં, યે સમજતે હૈં કે હમ ઉન્હે ઔર ઉન લોગોં કો બરાબર કર દેંગે જો ઇમાન લાતે હૈં ઔર નેક અમલ કરતે હૈં કે ઉન કા મરના ઔર જના બરાબર હો જાએ, ઉન કા યે ફૈસલા બહુત હી બુરા હૈં”.

[સુર-એ-જાસિયા: ૨૧]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા આરઝી ઔર આબિરત મુસ્તકિલ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયા કી ઝિંદગી મહજ ચંદ રોઝા હૈ ઔર અસ્લ ઠેહરને કી જગા તો આબિરત હૈ”.

[સુર-એ-મુઅ્મિન: ૩૯]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

હમેશા કી જન્મત વ જહન્નમ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા જન્મતિયોં કો જન્મત મેં દાખિલ કર દેગા ઔર જહન્નમિયોં કો જહન્નમ મેં દાખિલ કર દેગા, ફિર ઉન કે દરમિયાન એક એલાન કરને વાલા કહેગા કે એ જન્મતિયોં! અબ મોત નહીં આએગી, એ જહન્નમિયોં! અબ મોત નહીં આએગી (તુમ મેં કા જો જહાં હૈ હમેશા ઉસ મેં રહેગા)”.

[મુસ્લિમ: ૭૧૮૩, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ચોધેપન કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ખંબી મન કી કિસ્મ મેં સે હૈ ઔર ઉસકા પાની આંખ કે લિયે શિકા હૈ, અજૂવા જન્મત કી ખજૂર હૈ ઔર ઉસમેં ઝહર સે શિકા હૈ, હઝરત અબૂ હુરયરહ ﷺ ફરમાતે હૈં કે મૈંને તીન યા પાંચ યા સાત ખબીયાં લીં ઔર પાની નિચોડ. કર એક ચૂંધી બાંદી કી આંખ મેં ડાલા તો વો અચ્છી હો ગઈ.

[તિર્મિઝી: ૨૦૬૮/૨૦૬૯, અન અબી હુરયરહ ﷺ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઔરત સે ચાર ચીજોં કી વજહ સે નિકાહ કિયા જાતા હૈ. ઉસ કે માલ, હસબ નસબ, ખૂબસુરતી ઔર દીનદારી કી વજહ સે. તુમ્હારા ભલા હો! તુમ દીનદાર ઔરત કો પસંદ કર કે કામચાલ હો જાઓ”.

[બુખારી: ૫૦૮૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૩ રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

મુસલમાનોં કા મદીના હિજરત કરના

મક્કા મુકર્રમા મેં મુસલમાનોં પર બે પનાહ સુલ્મ વ સિતમ હો રહા થા, ઈસ લિયે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને દૂસરી બૈતે અકબા કે બાદ મુસલમાનોં કો મદીના જાને કી ઈજ્જત દે દી. મુસલમાનોં મે સબ સે પેહલે અબૂ સલમા ને હિજરત કા ઈરાદા કિયા ઔર સવારી તૈયાર કર કે સામાન રખા ઔર અપની બીવી ઉમ્મે સલમા ઔર લડકે સલમા કો સાથ લિયા, મગર બની મુગીરા ને ઉમ્મે સલમા કો જાને ન દિયા ઔર બની અબ્દુલ અસદ ને ઉન કે બેટે સલમા કો છીન લિયા. જિસ મેં ઉસ મેં બચ્ચે કા એક હાથ ભી ઉખડ ગયા. ઉસ કે બાદ અબૂ સલમા તન્હા હિજરત કર ગએ. ઉમ્મે સલમા રોજાના મકામે અબતખ પર આકર રોતી રેહતી થી. ઈસ તરહ એક સાલ કા અરસા ગુઝર ગયા. આખિર એક શખ્સ ને ઉન પર રહમ ખા કર ઉન કે શૌહર અબૂ સલમા કે પાસ ભેજને પર કુરૈશ મક્કા કો રાજી કર લિયા. ઉસ વક્ત બની અબ્દુલ અસદ ને ઉન કે લડકે સલમા કો વાપસ કિયા. જિસે લે કર વો કિસી તરહ મદીના પહુંચ ગઈ. ઉન કે અલાવા દીગર મુસલમાનોં કો ભી હિજરત કરને મેં બહુત ઝિયાદા મુસીબતેં ઉકાની પડી. ઈસલામ કી ખાતિર અપને મહબૂબ વતન, માલ વ દૌલત ઔર રિશ્તેદારોં કો છોડના પડા. હઝરત સુહૈબ ﷺ ને જબ હિજરત કા ઈરાદા કિયા, તો મુશ્રિકીન ને રોક લિયા. હઝરત સુહૈબ ﷺ ને ઉન્હેં અપના સારા માલ દે કર રાજી કિયા ઔર હિજરત ફરમાઈ. ઈસ કી ખબર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો મિલી, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા કે સુહૈબ ને નફે કા સૌદા કિયા, જિસ કા ઝિક્ર કુર્આન મેં હૈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

નીંદ કા આના

જબ ઈન્સાન દિન ભર કામ કર કે થક જાતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી થકાન દૂર કરને કે લિયે ઉસ પર નીંદ તારી કર દેતા હૈ, યે નીંદ ઉસ કે ફિક્ર વ ગમ કો દૂર કર કે એસા સુકૂન વ રાહત કા ઝરિયા બનતી હૈ કે દુનિયા કી કોઈ ચીઝ ઉસ કા બદલ નહીં બન સકતી, ફિર અલ્લાહ તઆલા ને યે નેઅમત અમીર વ ગરીબ, આલિમ વ જાહિલ, બાદશાહ વ ફકીર હર એક કો યક્સાં અતા ફરમા રખી હૈ. ઔર ઈસ કે લિયે રાત કા વક્ત મુતઅથ્થન કર દિયા હૈ. અગર ઈન્સાન કો નીંદ ન આએ તો ઉસ કા દિમાગી તવાજુન બિગડ જાતા હૈ ઔર હોશ વ હવાસ ખત્મ હો જાતે હૈ, લોગોં કે લિયે રાત કા વક્ત મુતઅથ્થન કરના ઔર એક સાથ નીંદ કા આના અલ્લાહ કી બડી કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

માંગી હુઈ ચીઝ કા લોટાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “(વાપસી કી શર્ત પર) માંગી હુઈ ચીઝ કો વાપસ કિયા જાએગા”.

[ઇબ્ને માજા : ૨૩૮૮, અન અબી ઉમામા ﷺ]

ખુલાસા: અગર કિસી શખ્સ ને કોઈ સામાન યે કેહ કર માંગા કે વાપસ કર દૂગા, તો ઉસ કો મુકર્રર વક્ત પર લોટાના વાજિબ હૈ; ઉસ કો અપને પાસ રખ લેના ઔર બહાના બનાના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

તીન ઉંગલિયોં સે ખાના

હઝરત કઅબ બિન માલિક ﷺ ફરમાતે હૈ: રસૂલુલ્લાહ ﷺ તીન ઉંગલિયોં સે ખાતે થે ઔર જબ ખાને સે ફારિગ હો જાતે, તો ઉંગલિયાં ચાટ લેતે થે.
[મુસ્લિમ : ૫૨૮૮, અન કઅબ ﷺ]
નોટ: ખાને કે બાદ ઉંગલિયોં કો ચાટના સુન્નત હૈ, લેકિન ઈસ તરહ નહીં ચાટના ચાહિયે કે દેખને વાલે કો નાગવાર હો.

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અચ્છા કામ કરને કા બદલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મોમિન કો મરને કે બાદ જિસ અમલ ઔર ભલાઈ કા બદલા મિલેગા, ઉસ કા વો ઇલમ હૈ જિસ કો સીખા ઔર દૂસરોં કો પહુંચાયા, યા ફિર નેક ઔલાદ છોડ કર ગયા, યા કિસી કિતાબ કા વારિસ બના દિયા, યા કોઈ મસ્જિદ બના દિયા, યા મુસાફિર ખાના બના દિયા, યા નહેર જારી કરા દી, યા અપની સિહત ઔર ઝિંદગી મેં અપને માલ મેં સે સદકા વ ખૈરાત કિયા, તો ઉસ કો મરને કે બાદ ઇન કામોં કા અજ વ સવાબ મિલતા રહેગા.”

[ઇબ્ને માજા : ૨૪૨, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

દિબાવે કે લિયે કપડા પહેનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ શોહરત કે લિયે દુનિયા મેં કપડે પેહનેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો કયામત કે દિન રૂસવાઈ કે કપડે પેહનાએગા ઔર ફિર ઉસ મેં આગ ભડકાએગા.”

[ઇબ્ને માજા : ૩૬૦૭, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ખોલ દી જાએગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અન કરીબ દુનિયા કી દૌલત તુમ પર ખોલ દી જાએગી, યહાં તક કે તુમ અપને ઘરોં કો ઇસ તરહ બનાવ સિંગાર કરોગે જૈસે કાબા શરીફ કો સંવારા જાતા હૈ.”

[તબરાની ક્ષીર : ૧૭૭૩૦, અન અબી જુહૈરા ﷺ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કી શરાબ ઔર પ્યાલે

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉન અહલે જન્નત પર ચાંદી કે બરતન ઔર શીશે કે પ્યાલે પેશ કિયે જાએગે, વો શીશે ચાંદી કે હોંગે, જિન કો ભરને વાલે (ખાદિમોં ને) મુનાસિબ અંદાઝ સે ભરા હોગા ઔર ઉન કો ઐસી શરાબ કે જામ પિલાએ જાએગે જિસ મેં સોંઠ કી મિલાવટ હોગી.” [સુર-એ-ઘહર : ૧૫ તા ૧૭]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

હર બીમારી કા ઇલાજ

એક મરતબા હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ તશરીફ લાએ ઔર પૂછા: ઐ મુહમ્મદ! કયા આપ કો તકલીફ હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: હાં! તો જિબ્રઈલ ﷺ ને યે દુઆ પઢી: ((يَسْأَلُكَ رَبُّكَ عَنْ نَفْسٍ وَكَانَ حَاسِبًا بِسْمِ اللَّهِ أَوْ قِيَامًا وَاللَّهُ شَافِعُكَ)) તર્જમા: અલ્લાહ કે નામ સે જાડતા હું હર ઉસ ચીઝ સે જો આપ કો તકલીફ દે પ્યાલ કિસી જાનદાર કી બુરાઈ હો યા હસદ કરને વાલી આંખ કી બુરાઈ હો, અલ્લાહ કે નામ સે જાડતા હું, અલ્લાહ આપ કો શિકા દે.

[તિર્મિઝી : ૯૭૨, અન અબી સઈદ ﷺ]

નંબર ૧૦ : કુઆન કી નસીહત

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યે (બતાએ હુએ અહકામ) હી મેરા સીધા રાસ્તા હૈ, તુમ ઉસી પર ચલો ઔર દૂસરે (ગલત) રાસ્તોં પર મત ચલો, વરના વો રાસ્તે તુમ કો રાહે ખુદા સે હટા દેંગે. અલ્લાહ તઆલા ઇસ બાત કા તુમ કો તાકીદ કે સાથ હુકમ દેતા હૈ; તાકે તુમ દેઢે રાસ્તે સે બચ સકો.”

[સુર-એ-અન્આમ : ૧૫૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૪) રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

નબી ﷺ કે કત્લ કી નાકામ સાઝિશ

કુરૈશ કો જબ માલુમ હુવા કે મુહમ્મદ ﷺ ભી હિજરત કરને વાલે હૈં, તો ઉન કો બડી ફિક હુઈ કે અગર મુહમ્મદ ﷺ ભી મદીના ચલે ગએ, તો ઇસ્લામ જડ પકડ જાએગા ઔર ફિર વો અપને સાથિયોં કે સાથ મિલ કર હમ સે બદલા લેંગે ઔર હમ હલાક કર દેંગે. ઇસ બિના પર ઉન્હોંને કુસઈ બિન કિલાબ કે ઘર, જો દારૂન નદવા કે નામ સે મશહૂર થા, સાઝિશ કે લિયે જમા હુએ, ઉસ મેં હર કબીલે કે સરદાર મૌજૂદ થે, સભી ને આપસ મેં થે તૈ કિયા, કે હર કબીલે કા એક એક શખ્સ જમા હો ઔર સબ મિલ કર તલવારોં સે હુઝૂર ﷺ કા ખાત્મા કર દે (નઝીઝુ બિલ્લાહ), ઇસ ફૈસલે કે બાદ ઉન્હોંને રાત કે વકત રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે મકાન કો ઘેર લિયા ઔર ઇસ ઇન્તેઝાર મેં રહે કે જબ મુહમ્મદ (ﷺ) સુબહ કો નમાઝ કે લિયે નિકલેંગે, તો તલવારોં સે ઉન કા ખાત્મા કર દેંગે, મગર અલ્લાહ તઆલા ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો કુરૈશ કી ઇસ સાઝિશ સે બાખબર કા દિયા, ઇસી લિયે આપ રાત કો અપને બિસ્તર પર હઝરત અલી ﷺ કો લિટા કર સૂર-એ-યાસીન પઢતે હુએ ઔર ઉન કે સરોં પર મિટી ડાલતે હુએ ઉન કે સામને સે ગુઝર ગએ ઔર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી આંખોં પર પરદા ડાલ દિયા, ઉન લોગોં કો કુછ ભી ખબર ન હુઈ, સુબહ કો જબ ઉન્હોંને હઝરત અલી ﷺ કો બાહર નિકલતે હુએ દેખા તો બહુત શર્મિંદા હુએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

બકરી કા દૂધ દેના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ ﷺ ફરમાતે હૈં કે મેં મકામે જિયાદ મેં ઉકબા બિન અબી મુઈત કી બકરિયાં ચરા રહા થા, ઇતને મેં મુહમ્મદ ﷺ ઔર હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ હિજરત કરતે હુએ મેરે પાસ પહુંચે ઔર કેહને લગે: તુમ હમ કો દૂધ પિલા સકતે હો? મેં ને કહા: યે બકરિયાં મેરે પાસ અમાનત હૈં, મેં ઇન કા દૂધ કેસે પિલા સકતા હૂં? તો ફરમાયા: અચ્છા ટીક હૈ, ઇતના તો કરો કે જિસ બકરી ને અભી તક બચ્યા નહીં જના ઉસ કો લે આઓ, તૌ મેં ને એસી બકરી હાઝિર કર દી. આપ ﷺ ને ઉસ કે થનોં પર જૈસે હી હાથ ફેરા થનોં મેં દૂધ ભર આયા, ફિર ઉસ કો એક પ્યાલે મેં દોહા, ઉસ મેં સે આપ ﷺ ને પિયા ફિર હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ કો ઔર ફિર મુજ કો પિલાયા ઔર થનોં સે કહા સુકડ જાઓ તો વો થન અપની પેહલી હાલત પર લૌટ આએ.

[તબરાની કબીર : ૮૩૭૪, અન ઇબને મસઊદ ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

સજદ-એ-સહવ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કિસી કો (નમાઝ મેં) ભૂલ ચૂક હો જાએ, તો સજદ-એ-સહવ કર લે”.

[મુસ્લિમ: ૧૨૮૩]

ફાયદા: અગર નમાઝ મેં કોઈ વાજિબ ભૂલ સે છૂટ જાએ યા વાજિબાત ઔર ફરાઈઝ મેં સે કિસી કો અદા કરને મેં દેર હો જાએ, તો સજદ-એ-સહવ કરના વાજિબ હૈ; ઇસ કે બગેર નમાઝ નહીં હોતી.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

બારિશ કે લિયે યે દુઆ માંગે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને બારિશ કે લિયે હાથ ઉઠા કર યે દુઆ માંગી: ((اللَّهُمَّ ارْغِنَا اللَّهُمَّ ارْغِنَا اللَّهُمَّ ارْغِنَا))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! હમેં બારિશ અતા કરમા, ઐ અલ્લાહ હમેં બારિશ અતા કરમા, ઐ અલ્લાહ હમેં બારિશ અતા કરમા.

[બુખારી : ૧૦૧૪, અન અનસ બિન માલિક ૬]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

ઘર સે વુજૂ કર કે મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કરમાયા: "જબ તુમ મેં સે કોઈ ઘર સે વુજૂ કર કે મસ્જિદ આએ, તો ઘર લૌટને તક ઉસે નમાઝ કા સવાબ મિલતા રહેગા".

[મુસ્તદરક : ૭૪૪, અન અબી હુરૈરા ૬]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કાફિર નાકામ હોંગે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા કરમાતા હૈ: "બેશક જો લોગ કાફિર હો ગએ ઔર (દૂસરોં કો ભી) અલ્લાહ કે રાસ્તે સે રોકા ઔર હિદાયત ઝાહિર હોને કે બાદ અલ્લાહ કે રસૂલ કી મુખાલફત કી, તો યે લોગ અલ્લાહ (કે દીન) કો ઝરા ભી નુકસાન નહીં પહુંચા સકેંગે ઔર અલ્લાહ તઆલા ઉન કે તમામ આમાલ કો બરબાદ કર દેગા".

[સુર-એ-મુહમ્મદ : ૩૨]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

લોગોં કી કંજૂસી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા કરમાતા હૈ: "સુન લો! તુમ ઐસે હો કે જબ તુમ કો અલ્લાહ કી રાહ મેં ખર્ચ કરને કે લિયે બુલાયા જાતા હૈ, તો તુમ મેં સે બાઝ લોગ બુખલ કરતે હૈં ઔર જો શખ્સ કંજૂસી કરતા હૈ, તો હકીકત મેં અપને હી લિયે કંજૂસી કરતા હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા ગની હૈ (કિસી કા મોહતાજ નહીં) ઔર તુમ સબ ઉસ કે મોહતાજ હો".

[સુર-એ-મુહમ્મદ : ૩૮]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

હોઝે કૌસર કયા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કરમાયા: "કૌસર જન્મત મેં એક નહર હૈ, જિસ કે દોનોં કિનારે સોને કે હૈં ઔર વો માંતી ઔર યાકૂત પર બેહતી હૈ, ઉસ કી મિટ્ટી મુશક સે ઝિયાદા બુશબૂદાર, ઉસ કા પાની શહેદ સે ઝિયાદા મીઠા ઔર ખર્ક સે ઝિયાદા સફેદ હૈ".

[તિર્મિઝી : ૩૩૬૧, અન ઇબ્ને ઉમર ૬]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

વરમ (સૂજન) કા ઇલાજ

હઝરત અસમા ﷺ કે ચેહરે ઔર સર મેં વરમ હો ગયા, તો ઉન્હોંને હઝરત આઈશા ﷺ કે ઝરિયે આપ કો ઇસ કી ખબર દી. યુનાંચે હુઝુર ﷺ ઉન કે યહાં તશરીફ લે ગએ ઔર દર્દ કી જગહ પર કપડે કે ડીપર સે હાથ રખ કર તીન મરતબા યે દુઆ કરમાઈ: (بِسْمِ اللَّهِ أَذْهَبَ عَنْهَا سُوءٌ وَفَحْشَةٌ بِرَغْوَةٍ تَبْتَكَ الطَّبِّ الْمُبَارَكِ الْكَفَّيْنِ عِنْدَكَ بِسْمِ اللَّهِ) ફિર કરમાયા: યે કેહ લિયા કરો, યુનાંચે ઉન્હોંને તીન દિન તક યાની અમલ કિયા તો ઉન કા વરમ જતા રહ્યા.

[દલાઈલુનનબ્વિયલ લિલબેહકી : ૬/૧૮૧]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કરમાયા: "તુમ અપને કિસી બાઈ કી મુસીબત પર ખુશી કા ઇંજાહાર મત કરો (અઝર ઐસા કરોજે તો હો સકતા હૈ કે) અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઉસ મુસીબત સે નજાત દે દે ઔર તુમ કો ઉસ મુસીબત મેં મુખલા કર દે".

[તિર્મિઝી : ૨૫૦૬, અન વાસિલા બિન અસકા ૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

(૨૫) રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હુઝૂર ﷺ કી હિજરત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ હિજરત કી ઇજાઝત મિલી, તો ઉસ કી ઇત્તેલા હઝરત અબૂ બક્ર સિદીક ﷺ કો દે દી, ઔર જબ હિજરત કા વક્ત આયા, તો રાત કે વક્ત ઘર સે નિકલે ઔર કાબા પર અલ વિદાઈ નઝર ડાલ કર કરમાયા: તૂ મુજે તમામ દુનિયા સે ઝિયાદા મહબૂબ હૈ. અગર મેરી કૌમ યહાં સે ન નિકાલતી, તો મેં તેરે સિવા કિસી ઔર જગા કો રહેને કે લિયે ઇખ્તિયાર ન કરતા. હઝરત અસમા બિન્તે અબૂબક્ર ને દો તીન રોઝ કે ખાને પીને કા સામાન તૈયાર કિયા. આપ ﷺ હઝરત અબૂબક્ર ﷺ કે સાથ મક્કા સે રવાના હુએ. એક તરફ મહબૂબ વતન છોડને કા ગમ થા ઔર દૂસરી તરફ નોકીલે પત્થરોં કે દુશ્વાર ગુઝાર રાસ્તે ઔર હર તરફ સે દુશ્મનોં કા ખૌફ થા. મગર ઇસ્લામ કી ખાતિર ઇમામુલ અંબિયા તમામ મુસીબતોં કો જેલતે હુએ આગે બઢ રહે થે. રાસ્તે મેં હઝરત અબૂબક્ર ﷺ કભી આગે આગે ચલતે ઔર કભી પીછે પીછે ચલને લગતે થે. હુઝૂર ﷺ ને ઇસ કી વજહ પૂછી, તો ઉન્હોંને ફરમાયા: યા રસૂલલ્લાહ! જબ મુજે પીછે સે કિસી કે આને કા ખયાલ હોતા હૈ, તો મેં આપ ﷺ કે પીછે ચલને લગતા હૂં ઔર જબ આગે કિસી કે ઘાત મેં રહેને કા ખતરા હોતા હૈ, તો આગે ચલને લગતા હૂં. ચૂંકિ કુફરાર કી મુખાલફત કા ઝોર થા ઔર વો લોગ (નઝીઝૂ બિલ્લાહ) આપ ﷺ કે કત્લ કી કોશિશ મેં થે. ઇસ લિયે રાસ્તે મેં આપ ﷺ ઔર હઝરત અબૂબક્ર ﷺ ને ‘ગારે સૌર’ મેં પનાહ લી, ઉસ ગાર મેં પેહલે હઝરત અબૂબક્ર ﷺ દાખિલ હુએ ઔર ઉસ કો સાફ કિયા. ફિર હુઝૂર ﷺ ઉસ મેં દાખિલ હુએ ઔર તીન રોઝ તક ઉસી ગાર મેં રહે.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ગિઝ્ર ઔર સાંસ કી નાલિયાં

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે સાંસ લેને ઔર ખાને પીને કી દો મુખ્તલિફ નાલિયાં બનાઈ હૈ. ખાને કી નાલી કા તઅલ્લુક મેદે સે હૈ ઔર સાંસ કી નાલી કા તઅલ્લુક ફેફડે સે હૈ. જબ ઇનસાન ખાતા હૈ યા પીતા હૈ, તો કુદરતી તૌર પર સાંસ કી નાલી કા મુંહ ઢક્કન કી તરહ પરદે સે બંદ હો જાતા હૈ ઔર ખાને કી નાલી કે ઝરિયે ખાના મેદે મેં પહુંચ જાતા હૈ. યહી ખાના અગર હવા કી નાલી મેં દાખિલ હો કર ફેફડે મેં પહુંચ જાતા, તો ઇન્સાન કા ઝિંદા રેહના મુશ્કિલ હો જાતા. મગર અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત પર કુરબાન જાઈયે કે દોનોં નાલિયોં કે કરીબ હોને કે બાવજૂદ સાંસ લેને ઔર ખાને પીને કા હૈરાન કુન ઇન્તેઝામ ફરમા દિયા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

સૂદ સે બચના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ‘‘એ ઇમાન વાલો! તુમ કઈ ગુના બઢા કર સૂદ મત ખાયા કરો (ક્યોંકિ સૂદ લેના મુતલકન હરામ હૈ) ઔર અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો તાકે તુમ કામયાબ હો જાઓ’’.
[સૂર-એ-આલે ઇમરાન : ૧૩૦]

નોટ: કમ યા ઝિયાદા સૂદ લેના, દેના, ખાના, ખિલાના નાજઈઝ ઔર હરામ હૈ, કુર્આન ઔર હદીસ મેં ઇસ પર બઢી સખ્ત સજા આઈ હૈ, લિહાઝા હર મુસલમાન પર સૂદી લેન દેન સે બચના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઇશા કે બાદ જલ્દી સોના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ઇશા સે પેહલે નહીં સોતે થે ઓર ઇશા કે બાદ નહીં જાગતે થે (બલ્કે સો જાતે થે).

[મુસ્નદે અહમદ : ૨૫૭૪૮, અન આઈશા]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

જમાત કે લિયે મસ્જિદ જાના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને કરમાયા: "જો શામ્સ બા જમાત નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ મેં જાએ તો આતે જાતે હર કદમ પર એક ગુનાહ મિટતા હૈ ઓર (હર હર કદમ પર) ઉસ કે લિયે એક નેકી લિખી જાતી હૈ".

[મુસ્નદે અહમદ : ૩૫૩૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઇઝાર યા પૈન્ટ ટપ્ને સે નીચે પહેનના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને કરમાયા: "જો શામ્સ તકબુર કે તૌર પર અપને ઇઝાર કો ટપ્ને સે નીચે લટકાએગા, અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી તરફ રહમત કી નઝર સે નહીં દેખેગા".

[બુખારી : ૫૭૮૮, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બે રગબતી કા ઈનામ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને કરમાયા: "જો શામ્સ જન્નત કા ખ્વાલિશમંદ હોગા વો ભલાઈ મેં જલ્દી કરેગા ઓર જો શામ્સ જહન્નમ સે ખૌફ કરેગા, વો ખ્વાલિશાત સે ગાફિલ (બે પરવાહ) હો જાએગા ઓર જો મૌત કા ઇન્તેઝાર કરેગા ઉસ પર લઝઝત બેકાર હો જાએગી ઓર જો શામ્સ દુનિયા મેં ઝુહદ (દુનિયા સે બે રગબતી) ઇખ્તિયાર કરેગા, ઉસ પર મુસીબતેં આસાન હો જાએગી".

[શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૨૧૯, અન અલી]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્નતિયોં કા લિબાસ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા કરમાતા હૈ: "ઉન જન્નતિયોં કે બદન પર બારીક ઓર મોટે રેશમ કે કપડે હોંગે ઓર ઉન કો ચાંદી કે કબજ પેહનાયે જાએંગે ઓર ઉન કા રબ ઉન કો પાકીઝા શરાબ પિલાએગા (અહલે જન્નત સે કહા જાએગા કે) વે લખ નેઅમતેં તુમહારે આમાલ કા બદલા હૈં ઓર તુમહારી દુનિયાવી કોશિશ કબૂલ નો ગઈ".

[સુર-એ-દહર : ૨૧ તા ૨૨]

નંબર ૯ : તિબ્બે નખ્વી સે ઈલાજ

દાઢ કે દર્દ કા ઈલાજ

એક મરતબા મઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન રવાહા ને મુઝરે જસે દાઢ મેં શદીદ દર્દ કી શિકાયત કી, તો આપ ﷺ ને ઉન્હોં ફરીબ ખુલા કર દર્દ કી જગહ પર અપના મુખારક લાય રખા ઓર સાત મરતબા યે દુઆ કરમાઈ: ((اَللّٰهُمَّ اَرْزُقْهُ شَوْءًا يَّجْزِيْهِ وَخَشَةً يَّدْعُوْهُ تَبِيْكَ الْبَارِكُ الْمَكِّيُّ عِنْدَكَ))

યુનાવ કોરેન આરામ હો ગયા.

[દલાઈલિન્નુબુવ્વલિલખાસકી : ૨૪૩૩]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા કરમાતા હૈ: "અલ્લાહ તઆલા તુમ કો હુકમ દેતા હૈ કે અમાનત વાલોં કી ઉન કી અમાનત વાપસ કર દિયા કરો".

[સુર-એ-નિસા : ૫૮]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૬ રબીઉસ સાની

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હુઝૂર ﷺ ગારે સૌર મેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઓર હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ દોનોં મક્કા છોડ કર ગારે સૌર મેં પહુંચ ચુકે થે. ઉધર મુશ્રિકીન ને પીછા કરના શુરૂ ક્રિયા, ઓર તલાશ કરતે હુએ ગારે સૌર કે બિલ્દુલ મુંહ કે કરીબ પહુંચ ગએ. ઉસ વક્ત હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ ને કહા: યા રસૂલુલ્લાહ ﷺ! ઉન મેં સે કિસી ને એક કદમ ભી આગે બઢાયા, તો હમેં દેખ લેગા. હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: ((لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا)) ઘબરાઓ નહીં અલ્લાહ હમારે સાથ હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને દોનોં હઝરાત કી અપની કુદરત સે હિફાઝત ફરમાઈ. ઓર વો લોગ વાપસ હો ગએ. હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ ને અપને બેટે અબ્દુલ્લાહ સે યે કેહ દિયા થા કે વો મુશ્રિકોં કે દરમિયાન હોને વાલી ખાતે રાત કે વક્ત આકર બતા દિયા કરેં. ચુનાંચે વો રાત કે વક્ત ગાર મેં આકર મુશ્રિકોં કી સાઝિશોં કી ઇતેલા હુઝૂર ﷺ કો દે દેતે થે ઓર હઝરત અસમા બિન્તે અબૂ બક્ર ﷺ ખાના વગૈરહ પહુંચાયા કરતી થીં. ઇસ તરહ ત્રીન દિન યહાં ગુઝરે ફિર મદીના કી તરફ રવાનગી હુઈ.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ગિટોં કે મુતઅદિલક ખબર દેના

ગઝવ-એ-બનૂ મુસ્તલિક મેં હઝરત ઝુવૈરિયા ﷺ કો મુસલમાનોં ને કૈદ કર લિયા થા, તો ઉન કે વાલિદ આપ ﷺ કી ખિદમત મેં બતૌરે ફિદયે કે ગિટ લે કર હાઝિર હુએ, લેકિન ઉન મેં સે દો ગિટોં કો વાદિએ અકીક મેં એક તરફ બાંધ દિયા થા ઓર આકર કહા: મેરી બેટી કો મેરે હવાલે કર દીજિયે ઓર ઉસ કે ફિદયે મેં યે ગિટ હાઝિર હૈં. આપ ﷺ ને ફરમાયા: વો દો ગિટ કબ લાઓગે જો તુમ કો ઝિયાદા પસંદ હૈં ઓર જિન કો બાંધ કર આમે હો? વાલિદ ને કહા: મેં ગવાહી દેતા હૂં કે આપ ﷺ અલ્લાહ કે રસૂલ હૈં, યે રાઝ તો મેરે અલાવા કોઈ નહીં જાનતા થા ઓર ફિર ઉન્હોંને ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા.

[તારીખે દિમશક લિઈબને અસાકિર : ૩ / ૨૧૭]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

બીવી કી વરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “તુમ્હારે લિયે તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડે હુએ માલ મેં સે આધા હિસ્સા હૈ, જબ કે ઉન કો કોઈ ઔલાદ ન હો, ઓર અગર ઉન કી ઔલાદ હો, તો તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડે હુએ માલ મેં ચૌથાઈ હિસ્સા હૈ (તુમ્હં યે હિસ્સા) ઉન કી વસિયત ઓર કર્જ અદા કરને કે બાદ મિલેગા”.

[સુર-એ-નિસા : ૧૨]

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

મૌત કી સખ્તી કે વક્ત કી હુઆ

હઝરત આઈશા ﷺ ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મૌત સે પેહલે યે હુઆ પઢી:

((اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَسَكَرَاتِ الْمَوْتِ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મૌત કી સખ્તિયોં ઓર બેહોશિયોં પર મેરી મદદ ફરમા. [તિર્મિઝી : ૮૭૮, અન આઈશા ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

વુજૂ કર કે ઇમામ કે સાથ નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને અચ્છી તરફ મુકમ્મલ વુજૂ ક્રિયા, ફિર ફઝી નમાઝ અદા કરને કે લિયે ગયા ઔર ઇમામ કે સાથ નમાઝ પઢી, ઉસ કે (સગીરા ગુનાહ) માફ કર દિયે જાતે હૈં”.

[ઇબ્ને ખુઝૈમા : ૧૪૦૯, અન ઉસ્માન ❀]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુફ કી સજા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિન લોગોં ને કુફ ક્રિયા ઔર અલ્લાહ કે રાસ્તે (દીન) સે લોગોં કો રોકા, ફિર કુફ કી હાલત હી મેં મર ગએ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉન કો કત્લી નહીં બખ્શેગા”.

[સૂર-એ-મુહમ્મદ : ૩૪]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

આખિરત દુનિયા સે બેહતર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ દુનિયવી ઝિંદગી કો પેશ પેશ રખતે હો; હાલાંકે આખિરત દુનિયા સે બેહતર હૈ ઔર બાકી રેહને વાલી હૈ (ઇસ લિયે આખિરત હી કી તૈયારી કરો)”.

[સૂર-એ-આલા : ૧૬ તા ૧૭]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

હૌઝે કૌસર કી કેફિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હૌઝે કૌસર કે બરતન સિતારોં કે બરાબર હોંગે, ઉસ સે જો ભી ઇનસાન એક ઘૂંટ પી લેગા, તો હમેશા કે લિયે ઉસ કી પ્યાસ બુજ જાએગી”.

[ઇબ્ને માજા : ૪૩૦૩, અન સૌબાન ❀]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બેહતરીન તાવીઝ

હઝરત શકલ બિન હુમેદ ❀ બયાન કરતે હૈં કે મૈંને નબીએ કરીમ ﷺ સે અર્ઝ ક્રિયા : અય અલ્લાહ કે રસૂલ ! મુજકો કોઈ એસા તાવીઝ બતાઈએ કે મૈં ઉસકે ઝરિએ પનાહ માંગૂં. યુનાંચે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મેરા હાથ પકડ કર ફરમાયા : યે પઢા કરો.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ سَبْعِي وَشَرِّ بَصَرِي وَشَرِّ لِسَانِي وَشَرِّ قَلْبِي وَشَرِّ مَنِيَّتِي

[નસઈ : ૫૪૪૪]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તકવા વ પરહેઝગારી ઇખ્તિયાર કરો, સબ સે બડે ઇબાદત ગુઝાર બન જાઓગે ઔર થોડી યીઝ પર રજામંદ હો જાઓ સબ સે બડે શુક ગુઝાર બન જાઓગે, ઔર લોગોં કે લિયે વહી યીઝ પસંદ કરો જો તુમ અપને લિયે પસંદ કરતે હો, તુમ (સચ્ચે) મોમિન બન જાઓગે, ઔર તુમ અપને પડોસી કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરો (પકડે) મુસલમાન બન જાઓગે ઔર કમ હંસા કરો, ક્યોંકિ ઝિયાદા હંસને સે દિલ મુદા હો જાતા હૈ”.

[ઇબ્ને માજા : ૪૨૧૭, અન અબી હુરૈરા ❀]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

२७ रबीउस सानी

नंबर १ : इस्लामी तारीफ

गारे सौर से हुजूर ﷺ की रवानगी

रसूलुल्लाह ﷺ हिजरत के दौरान गारे सौर में जुमा, सनीयर और एतवार तीन दिन रहे, फिर जब मक्का में शोर व हंगामे में कमी हुई, तो मदीना के लिये निकलने का इरादा करमाया, अब्दुल्लाह बिन अरीकत को रास्ते की रहनुमाई में बहुत महारत थी, उन्हें हजरत अबू बक़र ﷺ ने दो सवारी देकर मदीना पहुंचाने के लिये उजरत पर पेहले ही से तैयार कर रखा था, जब अब्दुल्लाह बिन अरीकत सवारियां ले कर आया, तो आप ﷺ की भिदमत में पेश किया, युनांचे आप ﷺ ने अक गिंटनी कीमतन पसंद किया. इस तरह हुजूर ﷺ, हजरत अबू बक़र ﷺ, आभिर बिन कुहैरा और अब्दुल्लाह बिन अरीकत मदीना की तरफ निकल पड़े. इन हजरत ने आम रास्ते को छोड़ कर साहिबी रास्ता एजितयार किया, इसी सफ़र में आप ﷺ का गुजर उम्मे माबद के जैमे से हुवा, तो आप ﷺ ने उम्मे माबद की एज्जलत से उन की पुश्क थनों वाली और कमजोर बकरी से दूध दोहा, सब ने सैर हो कर पिया, फिर दूध दोह कर उम्मे माबद को दे कर सफ़र का इफ़ा किया, कुफ़्फ़ार ने ओलान किया था के ज़ो मुहम्मद (ﷺ) को गिरफ़्तार कर के लाओगा, उस को एनमान में सौ गिंट दिओ ज़ाओगे. युनांचे सुराका बिन माखिक ने गिंटों की लाख में घोड़े पर सवार हो कर पीछा किया. जब करीब पहुंचा, तो आप ﷺ ने दुआ करमाई, जिस की वजह से उस के घोड़े के अगले दोनों पैर घुटनों तक जमीन में धंस गये, वो माफ़ी मांगने लगा और वादा किया के अगर नज्मत मिली, तो कुफ़्फ़ार को आप का पीछा करने से रोक दूंगा, फिर आप ﷺ ने दुआ करमाई तो उस को नज्मत मिली.

नंबर २ : अल्लाह की कुदरत

सांस लेने का निज़ाम

जब हम गर्द व गुबार वाली हवा में सांस लेते हैं, तो चिट्ठी के ज़रत ली उस में शामिल हो ज़ाते हैं. जिन से हिफ़ाज़त के लिये अल्लाह तआला ने नाक से फेंकड़े तक हवा के रास्ते में बलगम पैदा कर दिया है जो हवा की नावियों को तर रफ़ता है, जब हवा उन नावियों से गुजरती है, तो उस में मौजूद गर्द व गुबार बलगम से चिपक ज़ाते हैं और साफ़ सुथरी हवा फेंकड़े में पहुंच ज़ाती है, फिर बलगम के ज़रिये ये गर्द व गुबार सांस की नावियों के बाहर आ ज़ाता है. सुब्हानल्लाह! अल्लाह ने अपनी कुदरत से हमारे फेंकड़े की हिफ़ाज़त का कैसा गैबी एन्तेज़ाम करमाया है.

नंबर ३ : अक फ़र्ज के बारे में

नमाज़ों को सही पढ़ने पर माफ़ी का वादा

रसूलुल्लाह ﷺ ने करमाया: “पांच नमाज़ें अल्लाह तआला ने फ़र्ज की हैं, जिस ने उन के लिये अच्छी तरह वुजू किया और ठीक वक़्त पर उन को पढ़ा और इकू व सज्दा जैसे करना याहिये वैसे ही किया, तो जैसे शम्स के लिये अल्लाह तआला का पक्का वादा है, के वो उस को बप्श देगा; और जिस ने जैसे नहीं किया तो उस के लिये अल्लाह तआला का कोई वादा नहीं, याहेगा तो उस को बप्श देगा और याहेगा तो सज़ा देगा”.

[अबू हाजिद: ४२५, अन उबादा बिन सामित ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

બીમારોં કી ઈયાદત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ બીમારોં કી ઈયાદત કરતે ઔર જનાઝેં મેં શરીક હોતે ઔર ગુલામોં કી દાવત કબૂલ કરમાતે થે. [મુસ્તદરક લિલ હાકિમ : ૩૭૩૪, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

નમાઝ કે લિયે પૈદલ આના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સબ સે જિયાદા નમાઝ કા સવાબ ઉસ આદમી કો મિલેગા જો સબ સે જિયાદા પૈદલ ચલ કર આએ ફિર ઉસ સે જિયાદા સવાબ ઉસ કો મિલેગા જો ઉસ સે જિયાદા દૂર સે ચલ કર આએ. [બુખારી : ૬૫૧, અન અબી મુસા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મસ્જિદ મેં દુનિયા કી બાતેં કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એક ઝમાના એસા આએગા કે લોગ મસ્જિદ મેં હલકે લગા કર દુનિયવી બાતેં કરેંગે, તુમ કો ચાહિયે કે ઉન લોગોં કે પાસ બિલ્કુલ ન બૈઠો, અલ્લાહ કો ઉન લોગોં સે કોઈ વાસ્તા નહીં”. [મુસ્તદરક : ૭૮૧૬, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે કયા કહા ગયા?

હઝરત સલ્ત બિન હકીમ ફરમાતે હૈં કે હમેં યે બાત પહુંચી હૈ કે દુનિયા કો યે વહી કી ગઈ કે જો તુજે છોડ દે, તૂ ઉસ કી ખિદમત કર ઔર જો તુજે તરજીહ દે ઉસ સે ખિદમત લે. [અઝઝુહદ લિઈબને અબિદુનિયા : ૧૪૫]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

કયામત કે હાલાત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ સૂરજ બે નૂર હો જાએગા ઔર સિતારે ટૂટ કર ગિર પડેંગે ઔર જબ પહાડ ચલા દિયે જાએંગે ઔર જબ દસ માહ કી ગાબન ઊંટનિયાં (કીમતી હોને કે બાવજૂદ આઝાદ) છોડ દી જાએંગી ઔર જબ જંગલી જાનવર જમા હો જાએંગે ઔર જબ દરિયા ભડકા દિયે જાએંગે તો કયા હોગા? (તો ઉસ વક્ત) હર શાખ્સ ઉન આમાલ કો જાન લેગા જો લે કર આયા હે”. [સૂર-એ-તકવીર : ૧ તા ૬]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

પછના કે ઝરિયે દર્દ કા ઈલાજ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એહરામ કી હાલત મેં દર્દ કી વજહ સે સર મેં પછના લગવાયા. [બુખારી : ૫૭૦૧]

ખુલાસા : પછના લગાને સે બદન સે ફાસિદ ખૂન નિકલ જાતા હૈ જિસ કી વજહ સે દર્દ વગૈરા ખત્મ હો જાતા હૈ ઔર આંખ કી રૌશની તેઝ હો જાતી હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી ઈતાઅત કરો ઔર આપસ મેં ઝગડા ન કરો, વરના તુમ બુઝદિલ હો જાઓગે ઔર દુશ્મન કે મુકાબલે મેં તુમ્હારી હવા ઉખડ જાએગી ઔર (મુસીબત કે વક્ત) સબ્ર કરો, બેશક અલ્લાહ તઆલા સબ્ર કરને વાલોં કે સાથ હૈ”. [સૂર-એ-અનફાલ : ૪૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૮ રબીઉસ સાની

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

મદીના મેં હુજૂર ﷺ કા ઇન્તેઝાર

જબ મદીના તથિબા કે લોગોં કો યે માલુમ હુવા કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ મક્કા સે હિજરત કર કે મદીના તશરીફ લા રહે હૈં, તો ઉન કી ખુશી કી ઇન્તેહા ન રહી, બચ્ચે બચ્ચિયાં અપને કોઠોં ઔર છતોં પર બેઠ કર હુજૂર ﷺ કે આને કી ખુશી મેં તરાને ગાતી થીં, રોઝાના જવાન, બડે બૂઢે શહર સે બાહર નિકલ કર દોપહર તક આપ ﷺ કી તશરીફ આવરી કા ઇન્તેઝાર કરતે થે, એક દિન વો ઇન્તેઝાર કર કે વાપસ હો હી રહે થે, કે એક યહુદી કી નજર આપ ﷺ પર પડી, તો વો ફીરન પુકાર ઉઠા “લોગો! જિન કા તુમ કો શિદ્દત સે ઇન્તિઝાર થા વો આગએ! બસ ફિર ક્યા થા, ઇસ આવાઝ કો સુનતે હી સારે શહર મેં ખુશી કી લહર દોડ ગઈ ઔર પૂરા શહર “અલ્લાહુ અકબર” કે નારોં સે ગૂંજ ઉઠા ઔર તમામ મુસલમાન ઇસ્તિકબાલ કે લિયે નિકલ આએ, અન્સાર હર તરફ સે જૈક દર જૈક આએ ઔર મુહબ્બત વ અકીદત કે સાથ સલામ અર્ઝ કરતે થે, ખુશ આમદીદ કેહતે થે. તકરીબન પાંચ સૌ અન્સારિયોં ને હુજૂર ﷺ કા ઇસ્તિકબાલ કિયા.

નંબર ૨ : હુજૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

હુજૂર ﷺ કી દુઆ કી બરકત

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હજરત અલી ؓ કો કાઝી બનાકર યમન ભેજા, તો હજરત અલી ؓ કેહને લગે: યા રસૂલુલ્લાહ! મેં તો એક નૌજવાન આદમી હૂં મેં ઉન કે દરમિયાન ફૈસલા કરૂંગા? હાલાંકે મેં તો યે ભી નહીં જાનતા કે ફૈસલા ક્યા ચીઝ હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મેરે સીને પર અપના હાથ મુબારક માર કર ફરમાયા: ઐ અલ્લાહ! ઇસ કે દિલ કો ખોલ દે ઔર હક બાત વાલી ઝબાન બના દે, યુનાંચે હજરત અલી ؓ ફરમાતે હૈં કે અલ્લાહ કી કસમ! ઉસ કે બાદ મુજે કભી દો આદમિયોં કે દરમિયાન ફૈસલા કરને મેં શક ઔર તરદુદ નહીં હુવા.

[બેહકી ફી દલાઈલિનુબુવ્વહ: ૨૧૩૪, અન અલી ؓ]

નંબર ૩ : એક ફઝલ કે બારે મેં

બીવી કો ઉસ કા મહર દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ લોગ અપની બીવિયોં કો ઉન કા મહર ખુશ દિલી સે દે દિયા કરો, અલબત્તા અગર વો અપને મહર મેં સે કુછ છોડ દે, તો ઉસે લઝીઝ ઔર ખુશગવાર સમજ કર ખાઓ”.

[સુર-એ-નિસા: ૪]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

અલ્લાહ સે રહમ તલબ કરને કી દુઆ

અલ્લાહ તઆલા સે રહમ વ મગફિરત ઇસ તરહ માંગે: ﴿رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِرَبِّیْ وَلِرَبِّیْ وَلِرَبِّیْ وَلِرَبِّیْ﴾
તર્જમા: ઐ પરવરદિગાર! મેરી મગફિરત ફરમાઈયે ઔર મુજ પર રહમ ફરમાઈયે ક્યોંકિ આપ સબ સે ઝિયાદા રહમ કરને વાલે હૈં.

[સુર-એ-મુઅમિનૂન: ૧૧૮]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બંદા જબ બી સુબહ વ શામ મસ્જિદ જાતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા હર મરતબા મસ્જિદ જાને પર ઉસ કી મેહમાની કા ઇન્તેજામ કરમા દેતા હૈ”. [બુખારી: ૬૬૨, અન અબી હુરૈરા ❶]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઈસ્લામ કી દાવત કો ઠુકરાના એક બડા ગુલ્મ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉસ શખ્સ સે બડા ઝાલિમ કૌન હોગા, જો અલ્લાહ પર જૂટ બાંધે, જબ કે ઉસે ઈસ્લામ કી દાવત દી જ રહી હો ઔર અલ્લાહ ઐસે ઝાલિમોં કો હિદાયત નહીં દિયા કરતા”. [સુર-એ-સક: ૭]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

ઈન્સાન કી ખસલત વ મિઝાજ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઈન્સાન કો જબ ઉસ કા પરવરદિગાર આઝમાતા હૈ, ઔર ઉસ કો ઇઝઝત વ નેઅમત દેતા હૈ, તો કેહતા હૈ કે મેરે રબ ને મુજ કો ઇઝઝત દી. ઔર જબ રોઝી તંગ કર કે ઉસ કો આઝમાતા હૈ, તો કેહતા હૈ: મેરે રબ ને મુજે ઝલીલ કર દિયા”. [સુર-એ-રુજ: ૧૫ તા ૧૬]

બુલાસા: ઈન્સાન દુનિયા કી ઝાહિરી આરામ વ આરાઈશ કો દેખ કર ઉસે ઇઝઝત સમજતા હૈ, ઈસી તરહ દુનિયા કી ઝાહરી મુસીબત વ પરેશાની કો દેખ કર ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ સમજતા હૈ.

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્નત કા ખૈમા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જન્નત મેં મોતી કા ખોલદાર ખૈમા હોગા, જિસ કી ચૌડાઈ સાઠ મીલ હોગી. ઉસ કે હર કોને મેં જન્નતિયોં કી બીવિયાં હોંગી, જો એક દૂસરી કો નહીં દેખ પાગેંગી ઔર ઉન કે પાસ ઉન કે શૌહર આતે જાતે રહેંગે”. [બુખારી: ૪૮૭૯, અન અબ્દુલ્લાહ બિન કેસ ❶]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

નનાન્વે બીમારિયોં કી દવા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ ((لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ)) પढ़ેગા, તો યે નનાન્વે મર્ઝ કી દવા હૈ, જિસ મેં સબ સે છોટી બીમારી રંજ વ ગમ હૈ”. [મુસ્તદરક હાકિમ: ૧૯૯૦, અન અબી હુરૈરા ❶]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ કો યે અંદેશા હો કે વો આખરી રાત મેં નહીં ઉઠ સકેગા તો ઉસ કો રાત કે શુરૂ હી મેં વિત્ર પઢ લેના ચાહિયે ઔર જિસ કો આખરી રાત મેં ઉઠને કી પૂરી ઉમ્મીદ હો તો ઉસે આખરી રાત મેં વિત્ર પઢના ચાહિયે”. [મુસ્લિમ: ૧૭૬૬, અન જાબિર ❶]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૯ રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

મસ્જિદે કુબા કી તામીર ઔર પેહલા જુમા

મદીના મુનવ્વરા સે તકરીબન ત્રીન મીલ કે ફાસલે પર એક છોટી સી બસ્તી કુબા હૈ, યહાં અન્સાર કે બહુત સે ખાનદાન આબાદ થે ઔર કુલસૂમ બિન હદમ ઉન કે સરદાર થે, હિજરત કે દૌરાન આપ ﷺ ને પેહલે કુબા મેં કયામ ફરમાયા ઔર કુલસૂમ બિન હદમ કે ઘર મેહમાન હુએ, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને યહાં અપને મુબારક હાથો સે એક મસ્જિદ કી બુનિયાદ ડાલી, જિસ કા નામ મસ્જિદે કુબા હૈ, મસ્જિદ કી તામીર મેં સહાબા કે સાથ સાથ આપ ﷺ ખુદ ભી કામ કરતે થે ઔર ભારી ભારી પત્થરોં કો ઉઠાતે થે. યહી વો મસ્જિદ હૈ, જિસ કી શાન મેં કુર્આન મજીદ મેં હૈ **لَمْ يَجِدْ أُنْسَ عَلَى النَّفْثَىٰ مِنْ أَزْلِ يَوْمٍ...** ખયાની ઇસ મસ્જિદ કી બુનિયાદ પેહલે હી દિન સે પરહેઝગારી પર રખી ગઈ હૈ, વો ઇસ ખાત કી ઝિયાદા મુસ્તહિક હે કે આપ ﷺ ઉસ મેં નમાઝ કે લિયે ખડે હોં, ઉસ મેં એસે લોગ હોં, જિન કો સફાઈ બહુત પસંદ હૈ ઔર અલ્લાહ પાક વ સાફ રહેને વાલોં કો દોસ્ત રખતા હૈ. હુઝૂર ﷺ યહાં ચૌદા દિન કયામ ફરમા કર ૧૨ રબીઉલ અવ્વલ સન ૧ હિજરી કો જુમા કે દિન રવાના હુએ. બની સાલિમ કે ઘરોં તક પહુંચે થે કે જુમા કા વક્ત હો ગયા. આપ ને જુમા કી નમાઝ અદા ફરમાઈ ઔર ખુત્બા દિયા. યે ઇસ્લામ મેં જુમા કી પેહલી નમાઝ થી. આપ કે સાથ તકરીબન સૌ આદમી નમાઝ મેં શરીક થે.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ઝબાન દિલ કી તર્જમાન હે

અલ્લાહ તઆલા ને હમ કો ઝબાન જૈસી નેઅમત અતા ફરમાઈ. ઉસ કે ઝરિયે જહાં મુખ્તલિફ ચીઝોં કા ઝાચકા માલૂમ હોતા હૈ વહીં યે દિલ કી તર્જમાની કા ફરીઝા ભી અંજામ દેતી હૈ, જબ દિલ મેં કોઈ ખાત આતી હૈ, તો દિમાગ ઉસ પર ગૌર વ ફિક્ર કર કે અલફાઝ વ કલિમાત જમા કરતા હૈ. ફિર વો અલફાઝ વ કલિમાત ખુદકાર મશીન કી તરહ ઝબાન સે નિકલને લગતે હોં, ગોયા કે સુનને વાલે કો ઇસ કા એહસાસ ભી નહીં હોતા, અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે ઇન્સાન કે દિલ વ દિમાગ ઔર ઝબાન મેં કેસી સલાહિયત પેદા કી, બેશક યે અલ્લાહ હી કી કારીગરી હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

રૂકૂ વ સજ્દા અચ્છી તરહ ન કરને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બદ તરીન ચોરી કરને વાલા શખ્સ વો હૈ, જો નમાઝ મેં સે ભી ચોરી કરલે, સહાબા ﷺ ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ! નમાઝ મેં સે કિસ તરહ ચોરી કરેગા? ફરમાયા: વો રૂકૂ ઔર સજ્દા અચ્છી તરહ સે નહીં કરતા હૈ”.

[ઇબ્ને ખુઝેમા: ૬૪૩, અન અબી કત્રાદા ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

સોને કે આદાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સોને કા ઇરાદા કરતે તો અપને દાહને હાથ કો ગાલ કે નીચે રખ કર સોતે ફિર ત્રીન બાર યે દુઆ પઢતે: ((**اَللّٰهُمَّ قِنِي عَنِ الْبَاكِ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ**)) [અબૂ દાવિદ: ૫૦૪૫, અન હફસા ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

તીન આદમી અલ્લાહ કી ઝમાનત મેં હૈં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કરમાયા: “તીન આદમી કી અલ્લાહ ને ઝમાનત લે રખી હૈ, અગર વો ઝિંદા રહેં તો બકદ્રે ઝરૂરત રોઝી મિલતી હૈ ઓર અગર વફાત પાજાએં તો અલ્લાહ તઆલા જન્મત મેં દાખિલ કરમાતા હા (એક વો) જો ઘર મેં દાખિલ હોતે વક્ત સલામ કરે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કા ઝામિન હૈ, (દૂસરા વો) જો મસ્જિદ ગયા તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કા ઝામિન હૈ, (તીસરા) રાહે ખુદા મેં નિકલને વાલે કા અલ્લાહ તઆલા ઝામિન હૈ”.

[સહી ઈબ્ને હિબ્બાન : ૫૦૦, અન અબી ઉમામા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મર્દ વ ઔરત કા એક દૂસરે કી નકલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એસી ઔરત પર લાનત કરમાઈ જો મર્દ કી નકલ ઇંતિયાર કરતી હૈં ઔર એસે મર્દ પર લાનત કરમાઈ જો ઔરતોં કી મુશાબહત ઇંતિયાર કરતા હૈ. [ઈબ્ને માજા : ૧૯૦૩, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

ખુલાસા: મર્દ કા ઔરતોં કી શકલ વ સૂરત ઇંતિયાર કરના ઔર ઔરત કા મર્દોં કી શકલ ઇંતિયાર કરના નાજઈઝ ઔર હરામ હૈ.

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી મુહબ્બત બીમારી હૈ

હઝરત અબૂ દર્દા ﷺ કરમાતે થે કે ક્યા મેં તુમ કો તુમ્હારી બીમારી ઔર દવા ન બતાઊં? તુમ્હારી બીમારી દુનિયા કી મુહબ્બત હૈ ઔર તુમ્હારી દવા અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક્ર હૈ. [શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૨૪૪]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખ મેં બિચ્છૂ કે ડસને કા અસર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કરમાયા: “દોઝખ મેં ખચ્ચરોં કી તરહ બિચ્છૂ હૈં, એક બાર જબ ઉન મેં સે એક બિચ્છૂ ડસેગા, તો દોઝખી ચાલીસ સાલ તક ઉસ કી જલન મહસૂસ કરેગા”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૭૨૬૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન હારિસ ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

દર્દે સર કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ તેલ લગાએ, તો અપની ભવોં સે ઇંબિદા કરે, ઇસ લિયે કે થે દર્દે સર કો દૂર કરતા હૈ યા (યા ઇરશાદ કરમાયા) દર્દે સર કો રોક દેતા હૈ”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૧૭૨૦૬, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા કરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ સે સચ્ચી પક્કી તૌબા કર લો, ઉમ્મીદ હૈ કે તુમ્હારા રબ તુમ્હારી ખતાઓં કો માફ કર દેગા ઔર જન્મત મેં દાખિલ કર દેગા”.

[સુર-એ-તહરીમ : ૮]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૩૦ રબીઉસ સાની

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

મદીના મેં હુઝૂર ﷺ કા ઇસ્તિકબાલ

કુબા મેં ચૌદા દિન કયામ કરમા કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ મદીના તથિબા કે લિયે રવાના હો ગએ, જબ લોગોં કો આપ ﷺ કે તશરીફ લાને કા ઇલ્મ હુવા, તો ખુશી મેં સબ કે સબ બાહર નિકલ આએ ઔર સડક કે કિનારે ખડે હો ગએ, સારા મદીના “અલ્લાહુ અકબર” કે નારોં સે ગૂંજ ઉઠા, અન્સાર કી બચિયાં ખુશી કે આલમ મેં યે અશ્આર પઢને લગીં:

طَلَعَ الْبَسَدُ عَلَيْنَا مِنْ ثَنِيَّاتِ الْوُدَاعِ
وَجَبَ الشُّكْرُ عَلَيْنَا مَا دَعَا إِلَهُ دَاعٍ
أَيُّهَا الْمَبْعُوثُ فِينَا حُجَّتُكَ بِالْأَمْرِ الْمَطَاعِ

“રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી આમદ એસી હૈ, ગોયા કે વદઅ પહાડ કી ઘાટિયોં સે ચૌદહર્વી કા ચાંદ નિકલ આયા હો, લિહાઝા જબ તક દુનિયા મેં અલ્લાહ કા નામ લેને વાલા બાકી રહેગા, ઉન કા શુક હમ પર વાજિબ રહેગા, એ હમ મેં મબલિસ હોને વાલે! આપ માનને વાલે અહકામાત લાએ હૈં”. ઔર બનૂ નજ્જાર કી લડકિયાં દફ બજા કર ગા રહી થીં:

نَحْنُ جَوَارٍ مِنْ بَنِي النَّجَّارِ
يَا حَبِذَا مُحَمَّدًا مِنْ جَارٍ

“હમ ખાનદાને નજ્જાર કી લડકિયાં હૈં, મુહમ્મદ ﷺ કયા હી અચ્છે પડોસી હૈં”. હઝરત અનસ બિન માલિક ﷺ ફરમાતે હૈં કે મેં ને કોઈ દિન ઉસ સે જિયાદા હસીન ઔર રૌશન નહીં દેખા, જિસ દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ હમારે યહાં (મદીના) તશરીફ લાએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

કિલા ફતહ હોના

જંગે ખૈબર કે દિન ચંદ આદમી રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ આકર ભૂક કી શિકાયત કરને લગે ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે સવાલ કરને લગે, લેકિન હુઝૂર ﷺ કે પાસ કોઈ ચીઝ ન થી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કી: યા અલ્લાહ! તૂ ઇન કી હાલત સે વાકિફ હૈ, ઇન કે પાસ ખાને કે લિયે કુછ ભી નહીં ઔર ન હી મેરે પાસ હૈ કે મેં ઇન કો દૂ, યા અલ્લાહ! તૂ ઇન કે લિયે ખૈબર કા એસા કિલા ફતહ કરદે જો સબ કિલોં મેં માલ વ દૌલત કે એતેબાર સે જિયાદા ફરાવાની રખતા હો, યુનાંચે અલ્લાહ તઆલા ને સઅબ બિન મુઆઝ કા કિલા ફતહ કર દિયા જો ખૈબર કે સબ કિલોં મેં માલદાર થા.

[બેહકી ફી દલાઈલિનુબુવ્વહ : ૧૫૬૭]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ્હારે રબ ને ફૈસલા કર દિયા હૈ કે અલ્લાહ કે અલાવા કિસી ઔર કી ઇબાદત ન કરો ઔર વાલિદૈન કે સાથ એહસાન કા મામલા કરો”. [સુર-એ-બની ઇસ્રાઈલ : ૨૩] ખુલાસા: માં બાપ કી ખિદમત કરના ઔર ઉન કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

નઝરે બદ સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી અગર નઝર લગને કા ડર હોતા, તો યે દુઆ પઢતે: ((اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لِيْ فِيْهِ وَلَا تَبْسُطْ لِيْ فِيْهِ شَرًّا))
તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! ઇસ મેં બરકત અતા કરમા ઔર ઝરર સે બચા. [ઇબ્ને સુન્ની: ૨૦૮, અન હિઝામ બિન હકીમ ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અહલે ખાના પર ખર્ચ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ આદમી અપને અહલે ખાના પર સવાબ કી નિયત સે ખર્ચ કરતા હૈ, તો યે ખર્ચ કરના ઇસ કે હક મેં સદકા હૈ”.
[બુખારી: ૫૫, અન અબી મસલિહ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુર્આન કા મઝાક ઉડાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ ઇન્સાન કે સામને હમારી આયતેં પઢી જાતી હૈં, તો કેહતા હૈ કે યે પેહલે લોગોં કે કિસ્સે કહાનિયાં હૈં. હરગિઝ નહીં! બલકે ઉન કે બુરે કામોં કે સબબ ઉન કે દિલોં પર ઝંગ લગ ગયા હૈ”.
[સુર-એ-મુતફિફીન : ૧૩ તા ૧૪]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

માલ કી મુહબ્બત ખુદા કી નાશુકી કા સબબ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઇન્સાન અપને રબ કા બડા હી નાશુકા હૈ, હાલાંકે ઇસ કો બી ઇસ કી ખબર હૈ (ઔર વો ઐસા મામલા ઇસ લિયે કરતા હૈ) કે ઇસ કો માલ કી મુહબ્બત ઝિયાદા હૈ”.
[સુર-એ-આદિયાત : ૬ તા ૮]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

હર શખ્સ મૌત કે બાદ અફસોસ કરેગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હર શખ્સ મૌત કે બાદ અફસોસ કરેગા, સહાબા ﷺ ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! કિસ બાત કા અફસોસ કરેગા? આપ ﷺ ને ફરમાયા: અગર નેક હૈ, તો ઝિયાદા નેકી ન કરને કા અફસોસ કરેગા ઔર અગર ગુનેહગાર હૈ તો ગુનાહ સે ન રૂકને પર અફસોસ કરેગા”.
[તિર્મિઝી : ૨૪૦૩, અન અબી હુરૈર ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

તલબીના સે ઇલાજ

હઝરત આઈશા ﷺ બીમાર કે લિયે તલબીના તૈયાર કરને કા હુકમ દેતી થીં ઔર ફરમાતી થીં કે મેં ને હુઝૂર ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે “તલબીના બીમાર કે દિલ કો સુકૂન પહુંચાતા હૈ ઔર રંજ વ ગમ કો દૂર કરતા હૈ”.
[બુખારી: ૫૬૮૮]
ફાયદા: જો (બરલી) કો ફૂટ કર દૂધ મેં પકાને કે બાદ મિઠાસ કે લિયે ઇસ મેં શહદ ઝાલા જાતા હૈ; ઇસ કો તલબીના કેહતે હૈં.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ ઔરતોં સે (સિફ) ઉન કે હુસ્ન વ જમાલ કી વજહ સે શાદી ન કરો, ક્યોંકિ હુસ્ન વ જમાલ ખત્મ હોને વાલા હૈ ઔર ન ઉન કી માલદારી કી વજહ સે શાદી કરો, મુમકિન હૈ યે માલદારી ઉન કો નાફરમાની મેં મુબતલા કરદે. અલબત્તા ઉન સે દિનદારી કી બુનિયાદ પર શાદી કરો”.

[ઇબ્ને માજ : ૧૮૫૮, અન અબુલ્લાહ બિન અમ્ર ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

① જુમાદલ ઊલા

નંબર ① : ઈસ્લામી તારીખ

વો મુબારક ઘર જહાં આપ ﷺ ને કયામ ફરમાયા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ મક્કા સે હિજરત કર કે મદીના આએ, તો યહાં કે લોગોં ને આપ ﷺ કા પુર જોશ ઈસ્તિકબાલ કિયા. કુબા સે મદીના તક રાસ્તે કે દોનોં જાનિબ સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કી મુકદ્દસ જમાત સફ બનાએ હુએ બડી થી, જબ આપ મદીને મેં દાખિલ હુએ, તો હર કબીલે ઔર ખાનદાન વાલા ખ્વાહિશમંદ થા ઔર હર શખ્સ કી દિલી તમન્ના થી કે હુઝૂર ﷺ કી મેઝબાની કા શર્ફ હમેં નસીબ હો, યુનાંચે આપ કી ખિદમત મેં ઊંટની કી નકીલ પકડ કર હર એક અર્ઝ કરતા કે મેરા ઘર, મેરા માલ ઔર મેરી જાન સબ કુછ આપ કે લિયે હાઝિર હૈ. મગર આપ ઉન્હેં દુઆએ ખૈર વ બરકત દેતે ઔર ફરમાતે ઊંટની કો છોડ દો! યે અલ્લાહ કે હુકમ સે ચલ રહી હૈ. જહાં અલ્લાહ કા હુકમ હોગા વહીં ઠેહરેગી, ઊંટની ચલ કર હઝરત અબૂ અય્યૂબ અન્સારી ﷺ કે મકાન કે સામને રૂક ગઈ. સચ્ચિદના અબૂ અય્યૂબ અન્સારી ﷺ ને ઇન્તિહાઈ ખુશી વ મસરત કે આલમ મેં કજાવા ઉઠાયા ઔર અપને ઘર લે ગએ. ઈસ તરહ ઉન્હેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી મેઝબાની કા શર્ફ હાસિલ હુવા. આપ ને સાત માહ તક ઈસ મકાન મેં કયામ ફરમાયા.

નંબર ② : અલ્લાહ કી કુદરત

ઈન્સાન કી પૈદાઈશ તીન અંધેરોં મેં

કાઈનાત કી સબ સે હસીન તરીન મખ્લૂક “ઈન્સાન” જિસ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ કારખાનએ આલમ કો વુજૂદ બખ્શા હૈ, ઈસ કી તખ્લીક અલ્લાહ તઆલા જહાં કર રહે હૈં, વો જગા ન બહુત બડી હૈ ઔર ન વહાં રૌશની કા ઇન્તેઝામ હૈ, ન વહાં કોઈ કામ કરને વાલે હૈં, બલ્કે અલ્લાહ તઆલા એક તંગ જગા માં કે પેટ મેં તીન અંધેરોં મેં ઈસ કી તખ્લીક કર રહે હૈં, જબ કે દુનિયા મેં મેનૂ ફૈક્યારિંગ જહાં હોતી હૈ, વો જગા કઈ એકડોં મેં ફૈલી હુઈ હોતી હૈ, રૌશની ઔર કુમકુમે લગે હોતે હૈં ઔર બેશુમાર કામ કરને વાલે હોતે હૈં, યહાં કુછ ભી નહીં, ફિર ભી અલ્લાહ તઆલા ઈન્સાન કી પૈદાઈશ કર રહા હૈ, યે અલ્લાહ કી બડી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ.

નંબર ③ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

અલ્લાહ તઆલા સબ કો દોબાર ઝિંદા કરેગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ વો હૈ, જિસ ને તુમ કો પૈદા કિયા ઔર વહી તુમ્હેં રોઝી દેતા હૈ, ફિર (વક્ત આને પર) વહી તુમ કો મૌત દેગા ઔર ફિર તુમ કો વહી દોબારા ઝિંદા કરેગા”.

[સૂર-એ-રૂમ : ૪૦]

ફાયદા: મરને કે બાદ અલ્લાહ તઆલા દોબારા ઝિંદા કરેંગે, જિસ કો “બઅ્સ બઅ્દલ મૌત” કેહતે હૈં, ઈસ કે હક હોને પર ઈમાન લાના ફર્ઝ હૈ.

નંબર ④ : એક સુન્નત કે બારે મેં

વુઝૂ મેં તીન મરતબા કુલ્લી કરના

હઝરત અલી ﷺ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે વુઝૂ કી કેફિયત બયાન કરતે હુએ ફરમાતે હૈં કે “રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને તીન બાર કુલ્લી કી”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૮૭૪, અન અલી ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મુસલમાન કો કપડા પેહનાયા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને કિસી મુસલમાન કો કપડા પેહનાયા. જબ તક ઉસ કે બદન પર ઉસ કા ધાગા ભી રહેગા, વો ઉસ વક્ત તક અલ્લાહ કી હિકાઝત મેં રહેગા”.

[મુસ્તદરક હાકિમ : ૭૪૨૨, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ❀]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

વાલિદૈન કી નાફરમાની ઔર જુલ્મ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ જુલ્મ વ સિતમ કરને સે બચો! ક્યેંકિ જુલ્મ વ સિતમ કી સજા દૂસરી સજાઓં કે મુકાબલે મેં સબ સે જલ્દી મિલતી હૈ. ઔર વાલિદૈન કી નાફરમાની સે બચો! ખુદા કી કસમ વાલિદૈન કા નાફરમાન જન્નત કી ખુશ્બૂ ભી નહીં પાએગા. જબ કે જન્નત કી ખુશ્બૂ એક હઝાર સાલ કી દૂરી સે મહસૂસ હોતી હૈ”.

[તબરાની ઔસત : ૫૮૨૫, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ❀]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દો આદતેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ દીની મામલે મેં અપને સે બુલંદ શપ્સ કો દેખ કર ઉસ કી પૈરવી કરે ઔર દુનિયવી મામલે મેં અપને સે કમતર કો દેખ કર અલ્લાહ તઆલા કી અતા કરદા ફઝીલત પર ઉસ કી તારીફ કરે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો (ઇન દો આદતોં કી વજહ સે) સબ્ર કરને વાલા ઔર શુક કરને વાલા લિખ દેતે હેં; ઔર જો શપ્સ દીની મામલે મેં અપને સે કમતર કો દેખે ઔર દુનિયવી મામલે મેં અપને સે ઊપર વાલે કો દેખ કર અફસોસ કરે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો સાબિર વ શાકિર નહીં લિખતે હેં”.

[તિર્મિઝી : ૨૫૧૨, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ❀]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

જન્નતી કા દિલ પાક વ સાફ હોગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હમ ઉન અહલે જન્નત કે દિલોં સે રંજિશ વ કદુરત કો બાહર નિકાલ દેંગે ઔર ઉન કે નીચે નેહરેં બેહ રહી હોંગી ઔર વો કહેંગે અલ્લાહ કા શુક હૈ, જિસ ને હમ કો ઇસ મકામ તક પહુંચાયા ઔર અગર અલ્લાહ હમ કો ન પહુંચાતા, તો હમારી કભી યહાં તક રસાઈ ન હોતી”.

[સુર-એ-આરાફ : ૪૩]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઇલાજ કરને વાલો કે લિયે અહમ હિદાયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર કિસી ને બગૈર ઇલ્મ ઔર તજરબે કે ઇલાજ કિયા તો કયામત કે દિન ઉસ કે બારે મેં પૂછા જાએગા”.

[અખૂદાઊદ : ૪૫૮૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ❀]

ફાયદા: મતલબ યે હૈ કે અગર હકીમ યા ડૉક્ટર કી ના તજરબાકારી ઔર અનાડીપન કી વજહ સે મરીઝ કો તકલીફ પહુંચતી હૈ યા વો મર જાતા હૈ તો ઐસે હકીમ ઔર ડૉક્ટર કી કયામત કે દિન ગિરિફત હોગી.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! જબ તુમ મેં સે કિસી કો મૌત આને લગે, તો વસિયત કે વક્ત શહાદત કે લિયે તુમ (મુસલમાનો) મેં સે દો ઇન્સાફ પસંદ આદમી ગવાહ હોને ચાહિયે યા ફિર તુમ્હારે અલાવા દૂસરી કોમ કે લોગ ગવાહ હોને ચાહિયે. જૈસે તુમ સફર મેં ગએ હો, ફિર તુમ્હે મૌત કા હાદસા આજાએ”.

[સુર-એ-માઇદા : ૧૦૬]

सिई पांय मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

२ जुमादल उल्ला

नंबर १ : ईस्लामी तारीफ

मदीना मुनव्वरा

तुहाने नूह के बाद हजरत नूह ~~عليه السلام~~ के पर पोते ईमलाक बिन अरकफ्शाज बिन साम बिन नूह यमन में बस गये थे, अल्लाह तआला ने उन को अरबी ज़बान ईलहाम की, फिर उन की औलाद ने अरबी बोल्ना शुरू कर दिया, ये अरब के ईलाकों में यारों तरफ़ फैले; इस तरह पूरे ज़मीरुल अरब में अरबी ज़बान आम हो गई, उसी ज़माने में मदीना की बुन्याद पड़ी, ईमलाक की औलाद में तुब्बा नामी एक बादशाह था, जिस ने यहुदी उलमा से आपसी नबी ~~ﷺ~~ की तारीफ़ और यसरिब (मदीना) में उन की आमद की ज़बर सुन रपी थी, इस लिये शाह तुब्बा ने यसरिब में एक मकान हुज़ूर ~~ﷺ~~ के लिये तैयार कर के एक आलिम के हवाले कर दिया और वसिyyत की के ये मकान नबीओ आभिर्ज़ुज्ज़ामां ~~ﷺ~~ की आमद पर उन्हे दे देना, अगर तुम जिंदा न रहो, तो अपनी औलाद को इस की वसिyyत कर देना; युनाये हुज़ूर ~~ﷺ~~ की गिंटीनी हजरत अय्यूब अन्सारी ~~ﷺ~~ के मकान पर रूकी थी, हजरत अबू अय्यूब ~~ﷺ~~ उन आलिम ही की औलाद में से थे, जिन को शाह तुब्बा ने मकान हवाले किया था, साथ ही शाह तुब्बा ने एक ज़त ली हुज़ूर ~~ﷺ~~ के नाम लिखा, जिन में आप ~~ﷺ~~ से मुहब्बत, ईमान लाने और ज़ियारत के शौक को ज़ाहिर किया था. हुज़ूर ~~ﷺ~~ की हिजरत के बाद यसरिब का नाम बदल कर “मदीनतुर रसूल” यानी रसूल का शहर रखा गया.

नंबर २ : हुज़ूर ~~ﷺ~~ का मोअजिज़ा

बीनाई का लौट आना

हजरत हबीब बिन अबी हुदैफ़ ~~ﷺ~~ फ़रमाते हैं के मेरे वालिद की आंभें सहेद हो गई थीं जिस की वजह से उन को कोई चीज़ नज़र नहीं आती थी, तो एक दिन मेरे वालिद हुज़ूर ~~ﷺ~~ की ज़िदमत में ज़ाना याहते थे तो मुझे साथ ले लिया, जब हम वहां पहुंचे तो हुज़ूर ~~ﷺ~~ ने पूछा ये क्या हुआ? मेरे वालिद ने फ़रमाया: मैं अपने गिंट को तेल लगा रहा था एतने में मेरा पैर सांप के अंडे पर पड़ गया तब से मेरी ये हालत हो गई है, तो हुज़ूर ~~ﷺ~~ ने उन की आंभों पर दम किया, आंभें उसी वक्त अच्छी हो गई. हजरत हबीब फ़रमाते हैं के मेरे वालिद ८० बरस की उम्र में ली सूई में धागा पिरो लिया करते थे. [हवाइलुल्लुब्बह लि अबी नुअम: ३८४]

नंबर ३ : अक़ ईज़ के बारे में

नमाज़ छोड़ने का नुकसान

रसूलुल्लाह ~~ﷺ~~ ने फ़रमाया: “जिस शम्स की एक नमाज़ ली झूत हो गई वो औसा है के गोया उस के घर के लोग और माल व दौलत सब छीन लिया गया”. [इब्ने सिब्बान: १४८०, अन नौक़ल बिन मुआविया ~~ﷺ~~]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

બુરે લોગોં કી સોહબત સે બચને કી દુઆ

અપને આપ કો ઔર અપની ઔલાદ કો બુરે લોગોં કી સોહબત સે બચાને કે લિયે યે દુઆ પઢે:

﴿رَبِّ زَكَاةً وَسِتْرَةً وَأَعْلَىٰ مِثْلَ عِلْمِكَ﴾

તર્જમા: ઐ મેરે રબ! મુજે ઔર મેરે અહલ વ અયાલ કો ઉન કે (બુરે) કામ સે નજાત અતા કરમા.

[સૂર-એ-યુઅરા : ૧૬૯]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

રાહે ખુદા મેં અપની જવાની લગાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને અપની જવાની અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ગુઝાર દી, તો કયામત કે દિન ઉસ કે લિયે એક નૂર હોગા”.

[નસઈ: ૩૧૪૪, અન અમ્મ બિન અબસા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

રસૂલ કે હુકમ કો ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે હુકમ કી ખિલાફ વરગી કરતે હૈં, ઉન કો ઈસ સે ડરના ચાહિયે કે કોઈ આફત ઉન પર આ પડે યા કોઈ દર્દનાક અઝાબ ઉન પર આજાએ”.

[સૂર-એ-નૂર : ૬૩]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

હલાક કરને વાલી ચીઝેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હર ઐસે શખ્સ કે લિયે બડી ખરાબી હૈ, જો ઐબ લગાને વાલા ઔર તાના દેને વાલા હો, જો માલ જમા કરતા હો ઔર ઉસ કો ગિન ગિન કર રખતા હો ઔર ખયાલ કરતા હો કે ઉસ કા (યે) માલ હમેશા ઉસ કે પાસ રહેગા. હરગિઝ ઐસા નહીં હૈ, વો ઐસી આગ મેં ડાલા જાએગા જિસ મેં જો કુછ પડેગા વો ઉસ કો તોડ ફોડ કર રખ દેગી”.

[સૂર-એ-હુમઝહ : ૧ તા ૪]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન ખુશ નસીબ ઈન્સાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન લોગોં મેં સે વો ખુશ નસીબ મેરી શફાઅત કા મુસ્તહિક હોગા, જિસ ને સચ્ચે દિલ સે કલિમ-એ-તયિબા “لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ” પઢા હોગા”.

[બુખારી : ૯૯, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

આબે ઝમ ઝમ સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઝમીન પર સબ સે બેહતરીન પાની આબે ઝમ ઝમ હૈ, યે ખાને વાલે કે લિયે ખાના ઔર બીમાર કે લિયે શિકા હૈ”.

[તબરાની ઔસત : ૪૦૫૯, અન અબ્બાસ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે કોઈ અપને બાએ હાથ સે હરગિઝ ન ખાએ ઔર ન બાએ હાથ સે પિયે, ક્યોંકિ શૈતાન અપને બાએ હાથ સે ખાતા પીતા હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૫૨૬૭, અન ઈબ્ને ઉમર]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૩ જુમાદલ ઊલા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

મસ્જિદે નબવી કી તામીર

હિજરત કે બાદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સબ સે પેહલે એક મસ્જિદ કી તામીર કરમાઈ, જિસ કો આજ “મસ્જિદે નબવી” કે નામ સે જાના જાતા હૈ. ઉસ કે લિયે વહી જગહ મુન્તખબ કી ગઈ થી, જહાં હુઝૂર ﷺ કી ઊંટની બેઠી થી, યે ઝમીન બનુ નજજાર કે દો યતીમ બચ્ચોં કી થી, જિસ કો આપને કીમત દે કર ખરીદ લિયા થા. ઉસ કી તામીર મેં સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કે સાથ આપ ભી પથર ઉઠાતે થે, સહાબ-એ-કિરામ જોશ મેં યે અશઆર પઢતે થે ઓર આપ ﷺ ભી ઉન કે સાથ આવાઝ મિલાતે ઓર પઢતે: **اللَّهُمَّ إِنَّ الْأَجْرَ أَجْرُ الْأَجْرَةِ** “ઐ અલ્લાહ! અલ્લ ઉજરત તો આખિરત કી ઉજરત હૈ, ઐ અલ્લાહ! અન્સાર વ મુહાજિરીન પર રહમ કરમા”. યે મસ્જિદે ઇસ્લામ કી સાદગી કી સચ્ચી તસવીર થી, ઇસ મસ્જિદ કે તીન દરવાઝે બનાએ ગએ થે, દરવાઝે કે દોનોં પાએ પથર કે ઓર દીવારેં કચ્ચી ઈંટ ઓર ગારે કી બનાઈ ગઈ થી. સુતૂન ખજૂર કે તનોં સે ઓર છત ખજૂર કી શાખોં ઓર પત્તોં સે તૈયાર કી ગઈ થી. ઇકબ્લે કી દીવાર સે પિછલી દીવાર તક સૌ હાથ કી લમ્બાઈ થી. યે મસ્જિદે સિર્ફ નમાઝ અદા કરને કે લિયે હી નહીં બલ્કે ઇસ્લામી તાલીમ કે લિયે એક દર્સગાહ ઓર દાવત વ તબ્લીગ ઓર દુનિયા કે સારે મસાઈલ કો હલ કરને કે લિયે એક મરકઝ ભી થી. ઇસ કે ઇમામ અલ્લાહ કે નબી ﷺ ઓર ઇસ કે નમાઝી સહાબ-એ-કિરામ જૈસી મુકદ્દસ હસ્તિયાં થાં.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

ગૂલર કા ફલ

અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયા મેં હઝારોં કિસ્મ કે ફલ પૈદા કિયે લેડિન ગૂલર કે ફલ મેં અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત કા ઇસ તરહ ઈજહાર કરમાયા કે જબ ગૂલર કા ફલ પક જાતા હૈ તો ઉસ કો તોડને પર બહુત સે કીડે નિકલતે હૈં, જો અપને પરોં કે ઝરિયે ઉડ કર ગાયબ હો જાતે હૈં. આખિર ઇસ ગૂલર કે ફલ મેં યે ઉડને વાલે કીડે કહાં સે આ ગએ? જબ કે ઉસ મેં દાખિલ હોને કા કોઈ રાસ્તા ભી નહીં હૈ? યકીનન અલ્લાહ હી ને અપની કુદરત સે ગૂલર કે ફલ મેં ચ્યૂટી નુમા કીડે પૈદા કરમાએ હૈં.

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

શૌહર કે ભાઈયોં સે પરદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “(ના મહરમ) ઓરતોં કે પાસ આને જાને સે બચો! એક અન્સારી સહાબી ને અર્ઝ કિયા: દેવર કે બારે મેં આપ કયા ફરમાતે હૈં? તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: દેવર તો (તુમ્હારે લિયે) મૌત હૈ”. (યાની શૌહર કે ભાઈયોં સે પર્દે કા બહુત હી ઝિયાદા એહતેમામ કરના ચાહિયે.)

[જુમારી : ૫૨૩૨, અન અકબા બિન આમિર ﷺ]

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

ઇશા કે બાદ દો રકાત નમાઝ પઢના

હઝરત અબુલ્લાહ બિન ઉમર રઝી બયાન કરમાતે હૈં કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લેહુ આલેહિ વાલ્લેહિ સલ્મ કે સાથ ઇશા કી ફર્જ નમાઝ કે બાદ દો રકાત (સુન્નાત) પઢી હૈ.

[બુખારી : ૧૧૭૨]

ફાયદા: ઇશા કી નમાઝ કે બાદ વિત્ર સે પેહલે દોરકાત નમાઝ પઢના સુન્નાતે મુઅકકદા હૈ.

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

ઈન્સાફ કરના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લેહુ આલેહિ વાલ્લેહિ સલ્મ ને ફરમાયા: “થોડી દેર કા ઈન્સાફ સાઠ સાલ કી શબ બેદારી ઔર રોઝા રખને કી ઈબાદત સે બેહતર હૈ. ઐ અબૂ હુરૈરા! કિસી મામલે મેં થોડી સી દેર કા જુલ્મ, અલ્લાહ કે નજદીક સાઠ સાલ કી નાફરમાની સે ઝિયાદા સખ્ત ઔર બઝા ગુનાહ હૈ”.

[તરગીબ વતરહીબ : ૩૧૨૮, અન અબી હુરૈરા રઝી]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ચાંદી કે બરતન મેં પીના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લેહુ આલેહિ વાલ્લેહિ સલ્મ ને ફરમાયા: “જો ચાંદી કે બરતન મેં પાની વગૈરા પીતે હૈં. વો અપને પેટ મેં જહન્નમ કી આગ ભર રહે હૈં”.

[બુખારી : ૫૬૩૪, અન ઉમ્મે સલમા રઝી]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દો ચીઝોં કી ખ્વાહિશ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લેહુ આલેહિ વાલ્લેહિ સલ્મ ને ફરમાયા: “બૂઢે આદમી કા દિલ દો ચીઝોં કે બારે મેં હમેશા જવાન રેહતા હૈ, એક દુનિયા કી મુહબ્બત ઔર દૂસરી લખ્ખી લખ્ખી ઉમ્મીદે”.

[બુખારી : ૬૪૨૦, અન અબી હુરૈરા રઝી]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખિયોં કા ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દોઝખિયોં કો ખીલતે હુએ ચશમે કા પાની પિલાયા જાએગા ઔર ઉન કો (ખાને મેં) કાંટેદાર દરખ્ત કે અલાવા કોઈ ખાના નસીબ ન હોગા, જો ન ઉન કો મોટા કરેગા ઔર ન ભૂક દૂર કરેગા”.

[સૂર-એ-ગાશિયા : ૫ તા ૭]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

બીમારિયોં કા ઈલાજ

હઝરત અનસ રઝી કે પાસ દો શખ્સ આએ, જિન મેં સે એક ને કહા: ઐ અબૂ હઝ્ઝા (યે હઝરત અનસ રઝી કી કુનિયત હૈ) મુજે તકલીફ હૈ, યાની મેં બીમાર હૂં, તો હઝરત અનસ રઝી ને ફરમાયા: ક્યા મેં તુમ કો ઉસ દુઆ સે દમ ન કર દૂ જિસ સે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લેહુ આલેહિ વાલ્લેહિ સલ્મ દમ ક્રિયા કરતે થે? ઉસ ને કહા: જી હાં, ઝરૂર. તો ઉન્હોં ને યે દુઆ પઢી: ((اَللّٰهُمَّ رَبَّ النَّاسِ، مُدْهِبَ الْاَبْءِاسِ، اَشْفِ اَنْتَ الشَّافِي، لَا شَافِيَ اِلَّا اَنْتَ شِفَاءُ لَا يَغَاوُ سَقَمًا))

[બુખારી : ૫૭૪૨]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી કો શરીક ન કરો, માં બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરો, ઔર તંગદસ્તી કે ખૌફ સે અપની ઔલાદ કો કતલ ન કરો, હમ તુમ કો ભી રિઝૂક દેતે હૈં ઔર ઉન કો ભી; ખુલે ઔર છુપે બે હયાઈ કે કામોં કે કરીબ ન જાઓ”.

[સૂર-એ-અન્આમ : ૧૫૨]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૪ જુમાદલ ઊલા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

અજાન કી ઇખ્તિદા

હઝરત ઇમર રહીમ ફરમાતે હૈં કે હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહી વાલ્હી સલ્મ ને જમાત કી નમાઝ કે લિયે જમા કરને કા મશવરા કિયા, તો સહાબ-એ-કિરામ રહીમ ને મુખ્તલિફ રાએં પેશ કી, કિસી ને યહુદ કી તરહ બૂક (Beegle) બજાને ઔર કિસી ને ઇસાઈયોં કી તરહ નાફૂસ (ઘંટી) બજાને કા મશવરા દિયા; લેકિન આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહી વાલ્હી સલ્મ ને પસંદ નહીં ફરમાયા, બહે સોચને કા મૌકા દિયા, ઉસી રાત હઝરત ઇમર રહીમ ને ખ્વાબ મેં અજાન સુની ઔર એક સહાબી અબ્દુલ્લાહ બિન ઝૈદ બિન અબ્દે રબ્બિહી રહીમ ને ભી ખ્વાબ મેં દેખા, કે એક શખ્સ અજાન કે કલિમાત કેલ રહા હૈ, ઉન્હોંને ઉસ કો યાદ કર લિયા ઔર આંખ ખુલતે હી રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહી વાલ્હી સલ્મ કે પાસ તહજજુદ કે વક્ત પહુંચે ઔર ખ્વાબ સુનાયા, આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહી વાલ્હી સલ્મ ને હઝરત બિલાલ રહીમ કો ઉન કલિમાત કે સાથ ફજ્જ કી અજાન દેને કા હુકમ ફરમાયા, અજાન સુનાતે હી હઝરત ઇમર રહીમ દોડે હુએ આએ ઔર અર્ઝ કિયા: મૈં ને ભી ઇસી તરહ અજાન કે કલિમાત કો ખ્વાબ મેં સુના હૈ, ઉસ કે બાદ સે હી અજાન દેને કા સિલસિલા શુરુ હો ગયા, ઇસ્લામ મેં સબ સે પેહલે મોઅજ્જિઝન હઝરત બિલાલ રહીમ હુએ ઔર દૂસરે હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમ્મે મકતુમ રહીમ બને, હઝરત બિલાલ રહીમ ને ફજ્જ કી અજાન મેં સબ સે પેહલે ((الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ)) કહા, જિસ કો હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહી વાલ્હી સલ્મ ને પસંદ ફરમાયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહી વાલ્હી સલ્મ કા મોઅજ્જિઝા

હઝરત ઇમર રહીમ કે હક મેં દુઆ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહી વાલ્હી સલ્મ ને હઝરત ઇમર રહીમ કે લિયે દુઆ ફરમાઈ કે ઐ અલ્લાહ! ઉમર બીન ખતાબ કે ઝરિયે ઇસ્લામ કો ઇઝઝત વ બુલંદી અતા ફરમા, ચુનાંચે ઐસા હી હુવા કે અલ્લાહ તઆલા ને ઇસ્લામ કો હઝરત ઇમર રહીમ કે ઝરિયે વો બુલંદી ઔર શૌકત અતા ફરમાઈ કે દુનિયા ઉસ કા એતેરાફ કરતી હૈ.

[ઇબ્ને માજા: ૧૦૫, અન આઇશા રહીમ]

નંબર ૩ : એક ફર્ક કે બારે મેં

નમાઝ કે છોડને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહી વાલ્હી સલ્મ ને ફરમાયા: “નમાઝ કા છોડના આદમી કો કુફર સે મિલા દેતા હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૨૪૬, અન જાબિર રહીમ]

એક દૂસરી હદીસ મેં આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહી વાલ્હી સલ્મ ને ફરમાયા: “ઈમાન ઔર કુફર કે દરમિયાન નમાઝ છોડને કા ફર્ક હૈ”.

[ઇબ્ને માજા: ૧૦૭૮, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ રહીમ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

બિજલી કડકને ઔર
બાદલ ગરજને કે વક્ત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહી વાલ્હી સલ્મ જબ બિજલી કી કડક ઔર બાદલ કી ગરજ સુનાતે થે તો યે દુઆ પઢતે થે:

((اَللّٰهُمَّ لَا تُفْلِتُنَا بِغَضَبِكَ وَلَا تُهْلِكْنَا بِعَذَابِكَ وَعَافِنَا قَبْلَ ذٰلِكَ))

તર્જમા: એ અલ્લાહ! હમેં અપને ગુસ્સે કી વજહ સે કતલ ન કરના ઔર અપને અઝાબ સે હમેં હલાક ન કરના, બલકે હમેં ઉસ સે પેહલે આફિયત દે દે.

[તિર્મિઝી: ૩૪૫૦, અન ઇબ્ને ઉમર ❷]

નંબર ❶: એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મોમિન કા ઐબ છુપાના

રસુલુલ્લાહ ❸ ને ફરમાયા: “જો મોમિન અપને ભાઈ કે કિસી ઐબ કો છુપાએગા તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી વજહ સે ઉસ કો જન્નત મેં દાખિલ ફરમાએગા”.

[તબરાની ઔસત: ૧૫૩૬, અન અબી સઈદ ખુદરી ❷]

નંબર ❷: એક ગુનાહ કે બારે મેં

બુરે આમાલ કી નહૂસત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ખુશકી ઔર તરી (યાની પૂરી દુનિયા) મેં લોગોં કે બુરે આમાલ કી વજહ સે હલાકત વ તબાહી ફૈલ ગઈ હૈ, તાકે અલ્લાહ તઆલા ઉન્હેં ઉન કે બાઝ આમાલ (કી સઝા) કા મઝા ચખા દે, તાકે વો અપને બુરે આમાલ સે બાઝ આજાએ”.

[સૂર-એ-રૂમ: ૪૧]

નંબર ❸: દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયવી ઝિંદગી ધોકા હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયવી ઝિંદગી તો કુછ ભી નહીં, સિફ ધોકે કા સૌદા હૈ”.

[સૂર-એ-આલે ઉમરાન: ૧૮૫]

ફાયદા: જિસ તરહ માલ કે ઝાહિર કો દેખ કર ખરીદાર ફંસ જાતા હૈ, ઇસી તરહ દુનિયા કી ચમક દમક સે ધોકા ખા કર આખિરત સે ગાફિલ હો જાતા હૈ; ઇસી લિયે ઇન્સાનોં કો દુનિયા કી ચમક દમક સે હોશિયાર રેહના ચાહિયે.

નંબર ❹: આખિરત કે બારે મેં

જન્નત કે દરખ્તોં કી સુરીલી આવાઝ

રસુલુલ્લાહ ❸ ને ફરમાયા: “જન્નત મેં એક દરખ્ત હૈ, જિસ કી જડેં સોને કી ઔર ઉન કી શાખેં હીરે જવાહિરાત કી હેં, ઉસ દરખ્ત સે એક હવા ચલતી હૈ, તો એસી સુરીલી આવાઝ નિકલતી હૈ, જિસ સે અસ્ખી આવાઝ સુનને વાલોં ને આજ તક નહીં સુની”.

[તરગીબ: ૫૩૨૨, અન અબી હુરૈરા ❷]

નંબર ❺: તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

દુઆએ જિબ્રઈલ સે ઇલાજ

હઝરત આઈશા ❷ બયાન કરતી હેં કે જબ રસુલુલ્લાહ ❸ બીમાર હુએ, તો જિબ્રઈલ ❷ ને ઇસ દુઆ કો પઢ કર દમ કિયા: ((بِسْمِ اللَّهِ يُبْرِئُكَ، وَمِنْ كُلِّ دَاءٍ يُشْفِيكَ، وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ، وَشَرِّ كُلِّ ذِي عَيْنٍ))

[મુસ્લિમ: ૫૬૯૯]

નંબર ❻: નબી ❸ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ❸ ને ફરમાયા: “બરકત ખાને કે બીચ મેં ઉતરતી હૈ, તુમ કિનારે સે ખાયા કરો, ખાને કે બીચ સે મત ખાયા કરો”.

[તિર્મિઝી: ૧૮૦૫, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ❷]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૫ જુમાદલ ઊલા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

મુહાજિર વ અન્સાર મેં ભાઈ ચારા

મક્કા કે મુસલમાન જબ કુફર વ મુશરિકીન કી તકલીફોં સે પરેશાન હો કર સિર્ફ અલ્લાહ, ઉસ કે રસૂલ ઔર દીને ઇસ્લામ કી હિફાઝત કે લિયે અપના માલ વ દૌલત, સાઝ વ સામાન ઔર મહબૂબ વતન કો છોડ કર મદીના મુનવ્વરા હિજરત કર ગએ. ઉસ મોકે પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન મુસલમાનોં કી દિલજોઈ કે લિયે આપસ મેં ભાઈ ચારા કાયમ કરમાયા. ઔર મુહાજિરીન (યાની વો સહાબ-એ-કિરામ જો મક્કા મુકર્રમા સે હિજરત કર કે મદીના ચલે અગે) ઉન મેં સે એક એક કો અન્સાર (યાની વો સહાબ-એ-કિરામ જિન્હોંને મદીના મુનવ્વરા મેં મુહાજિરીન કી નુસરત વ મદદ કી) ઉન કા ભાઈ બના દિયા. અન્સાર ને અપને મુહાજિર ભાઈ કે તઆવુન ઔર ઇઝાઝત વ એહતેરામ મેં બઢ ચઢ કર હિસ્સા લિયા ઔર ઉન કે સાથ હમદદી વ મુહબ્બત, ઇસાર વ કુરબાની ઔર મેહરબાની વ હુસ્ને સુલૂક કી એસી બેહતરીન મિસાલ પેશ કી કે આજ તક પૂરી દુનિયા મિલ કર ઉસ જૈસી મિસાલ પેશ નહીં કર સકી. માલ વ દૌલત, ઝમીન વ બાગાત બલ્કે હર ચીઝ મેં ઉન કો શરીક કર લિયા. મગર મુહાજિરીન ને ભી અન્સારી ભાઈયોં કા હર મામલે મેં સાથ દિયા ઔર અપની રોઝી કા બઝાતે ખુદ ઇન્તેઝામ કરને કે લિયે તિજરત વ ગૈરા કા પેશા ભી ઇમ્તિયાર કિયા. બહર હાલ યે રિશત-એ-મુવાબાત ઇસ્લામી તારીખ મેં ઇતેહાદ વ ઇતેફાક ઔર કૌમી યકજહતી કી એસી મિસાલ થી, જિસ ને નસ્લ વ રંગ, વતન વ મુલક ઔર તહજીબ વ તમદુન કે સારે ઇમ્તિયાઝ કો અમલી તૌર પર ખતમ કર ડાલા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

પરિંદોં કી પરવરિશ

ચિમગાદડ કે અલાવા તમામ પરિંદેં અંડે દેતે હૈં, વો ઉન પર બૈઠ કર હરારત વ ગરમી પહુંચાતે હૈં, ફિર કુછ દિનોં કે બાદ ઉન અંડોં સે બચ્ચે નિકલ આતે હૈં, ઉન ચૂઝોં કી ગિઝા કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને બેશુમાર કીડે મકોડે પૈદા કર દિયે જિન કો પકડ કર પરિંદે અપને બચ્ચોં કે મુંહ મેં ડાલ દેતે હૈં. જબ ઉન કે જિસ્મ મેં પર નિકલને લગતે હૈં તો પરિંદે બડી આસાની કે સાથ ખુદ બખુદ ઉડના સીખ જાતે હૈં. આખિર ઉન પરિંદોં કો અંડોં સે બચ્ચે નિકાલને, પરવરિશ કરને ઔર ઉડને કા સલીકા કૌન સીખાતા હે. બેશક અલ્લાહ તઆલા હી ને અપની કુદરત સે ઉન કી પૈદાઈશ ઔર તરબિયત વ પરવરિશ કા ઇન્તેઝામ કરમાયા હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

નેકિયોં કા હુકમ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કરમાયા: “કસમ હૈં ઉસ ઝાત કી જિસ કે કબ્જે મેં મેરી જાન હૈં તુમ ઝરૂર બિઝ ઝરૂર ભલાઈયોં કા હુકમ કરો ઔર બુરાઈયોં સે રોકો; વરના કરીબ હૈં કે અલ્લાહ તઆલા ગુનહગારોં કે સાથ તુમ સબ પર અપના અઝાબ ભેજદે, ઉસ વક્ત તુમ અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ માંગોગે તો કબૂલ ન હોગી”.

[તિર્મિઝી : ૨૧૬૯, અન હુઝૈફા]

ફાયદા: નેકિયોં કા હુકમ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના ઉમ્મત કે હર ફર્દ પર અપની હૈસિયત ઔર તાકત કે મુતાબિક લાઝિમ ઔર ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

રૂકૂ મેં હાથોં કો ઘુટનોં પર રખના

રસુલુલ્લાહ ﷺ રૂકૂ કરમાતે, તો અપને હાથોં કો ઘુટનોં પર રખતે, એસા લગતા થા જેસે ઉન કો પકડ રખા હો ઔર દોનોં હાથોં કો થોડા મોડ કર પહલુઓં સે અલગ રખતે થે.

[તિર્મિઝી : ૨૬૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

ઔરત કે લિયે ચંદ આમાલ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “જબ ઔરત પાંચ વક્ત કી નમાઝ પઢતી રહે, ઔર અપની ઇઝાઝત કી હિફાઝત કરતી રહે ઔર અપને શૌહર કી ફરમાંબરદારી કરતી રહે તો વો જન્નત કે જેસે દરવાઝે સે ચાહે દાખિલ હો જાએ”.

[સહી ઇબ્ને હિબ્બાન : ૪૨૩૭, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઈન્સાફ ન કરને કા વખાલ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “જો શખ્સ મેરી ઉમ્મત કી કિસી છોટી યા બડી જમાત કા ઝિમ્મેદાર બને ફિર ઉન કે દરમિયાન અદલ વ ઈન્સાફ ન કરે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઑંધે મુંહ જહન્નમ મેં ડાલ દેગા”.

[તબરાની કબીર : ૧૬૯૧૧, અન મઅકિલ બિન યસાર ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મોમિન કે લિયે કેંદ ખાના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “દુનિયા મોમિન કે લિયે કેંદ ખાના હૈ ઔર કાફિર કે લિયે જન્નત હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૭૪૧૭, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

ફાયદા : શરીઅત કે અહકામ પર અમલ કરના, નફસાની ખ્વાહિશોં કો છોડના, અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે હુકમોં પર ચલના નફસ કે લિયે કેંદ હૈ ઔર કાફિર અપને નફસ કી હર ખ્વાહિશ કો પૂરી કરને મેં આઝાદ હૈ, ઈસ લિયે ગોયા દુનિયા હી ઉસ કે લિયે જન્નત કા દર્જા રખતી હૈ.

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્નત કે ફલ ઔર દરખ્તોં કા સાયા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “મુતકિયોં સે જેસ જન્નત કા વાદા કિયા ગયા હૈ, ઉસ કી કેફિયત થે હૈ ઉસ કે નીચે નહરેં જરી હોંગી ઔર ઉસ કા ફલ ઔર સાયા હમેશા રહેગા”.

[સુર-એ-રઅદ : ૩૫]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

અજવા ખજૂર સે ઝહર કા ઇલાજ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “અજવા જન્નત કા ફલ હૈ ઔર ઉસ મેં ઝહર સે શિકા હૈ”.

[તિર્મિઝી : ૨૦૬૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “અલ્લાહ તઆલા અદલ વ ઈન્સાફ, અચ્છા સુલૂક કરને ઔર રિસ્તેદારોં કો માલી મદદ કરને કા હુકમ દેતા હૈ નીઝ બે હયાઈ, ના પસંદીદા કામોં ઔર ઝુલ્મ વ ઝિયાદતી સે મના કરતા હૈ, વો તુમહેં એસી બાતોં કી નસીહત કરતા હૈ, તાકે તુમ (ઉન કો) યાદ રખો”.

[સુર-એ-નહલ : ૯૦]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૬ જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

અસહાબે સુફફા

જબ મસ્જિદે નબવી કી તામીર હુઈ, તો ઉસ કે એક તરફ ચબૂતરા બનાયા ગયા થા, જિસ કો સુફફા કહા જાતા હૈ. યે જગહ ઇસ્લામી તાલીમ વ તરબિયત ઔર તબ્લીગ વ હિદાયત કા મરકઝ થા, જો સહાબા કહા પહાં રહા કરતે થે, ઉન કો “અસહાબે સુફફા” કહા જાતા હૈ, ઇન લોગોં ને અપની જિંદગી કો અલ્લાહ કી ઇબાદત, રસૂલુલ્લાહ કી ખિદમત ઔર કુર્આન કી તાલીમ હાસિલ કરને કે લિયે વકફ કર દિયા થા, ઉન કા ન કોઈ ઘર થા ન કોઈ કારોબાર. આપ કી પાસ કભી ખાના આતા તો ઇન લોગોં કે પાસ ભેજ દેતે થે ઔર કભી ખુદ ભી ઉન કે સાથ બેઠ કર ખાયા કરતે થે. ઉન કી તાલીમ કે લિયે પઢાને વાલે મુકર્રર થે, જિન સે વો લોગ કુર્આને કરીમ સીખતે ઔર ઇલ્મે દીન હાસિલ ક્રિયા કરતે થે. ઇસી લિયે ઉન મેં અકસર સહાબા કુર્આન કે બેહતરીન કારી થે, અગર કહી ઇસલામ કી તબ્લીગ ઔર તાલીમ વ તરબિયત કે લિયે કિસી કો ભેજને કી ઝરૂરત પેશ આતી, તો ઇન્હીં સહાબા મેં સે કિસી કો ભેજા જાતા થા. રસૂલુલ્લાહ કી જલીલકદ્ર સહાબી ઔર હદીસ કો સબ સે ઝિયાદા રિવાયત કરને વાલે હઝરત અબૂ હુરૈરા કી ઇન્હીં અસહાબે સુફફા મેં થે.

નંબર (૨) : હુઝૂર કી મોઅજિઝા

હુઝૂર કી હાથોં કી બરકત

હઝરત આઈઝ બિન અમ્ર કી જંગે હુનૈન મેં દૌરાને જંગ ચેહરે પર એક ચોટ લગી, જિસ કી વજહ સે ચેહરા, દાઢી ઔર સીના ખૂન આલૂદ હો ગયા, તો હુઝૂર કી અપને હાથ સે ઉસ કો સાફ ક્રિયા ઔર ઉન કે હક મેં દુઆ કરમાઈ. રાવી કરમાતે હૈં કે હઝરત આઈઝ કી અપની જિંદગી મેં યે વાકિઆ બહુત મરતબા સુનાયા, યુનાંચે જબ આપ કી વપાત હુઈ તો ગુસ્લ દેતે હુએ હમ ને વો જગહ (જિસ પર ખૂન સાફ કરતે વક્ત હુઝૂર કી હાથ મુબારક લગા થા) બિલ્કુલ સફેદ ઔર ચમકદાર પાઈ.

[તબરાની કબીર : ૧૪૪૬૦, અન હશરત સુફફા]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

હજ કી ફરઝિયત

રસૂલુલ્લાહ કી ફરમાયા: “ઐ લોગો! તુમ પર હજ ફર્જ કર દિયા ગયા હૈ, લિહાઝા ઉસ કો અદા કરો”.

[મુસ્લિમ : ૩૨૫૭, અન અબી હુરૈરા કી]

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

પરેશાન હાલ કો દેખ કર યે દુઆ પઢે

રસૂલુલ્લાહ કી ફરમાયા: “જો કિસી પરેશાન હાલ કો દેખે ઔર વો યે દુઆ પઢ લે તો વો જિંદગી ભર ઉસ તકલીફ સે મહફૂઝ રહેગા”.

((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ عَاقَبَنِیْ وَمَا اَبْتَلَاکَ بِهِ وَفَضَّلَنِیْ عَلٰی کَثِیْرٍ مِّمَّنْ خَلَقَ تَفَضُّلاً))

તર્જમા: અલ્લાહ કા શુક હૈ જિસ ને મુજે ઉસ મુસીબત સે નજાત દી જિસ મેં તુજે મુબતલા ક્રિયા હૈ ઔર બહુત સી મખ્લૂક પર મુજે ફઝીલત અતા કરમાઈ.

[ઇબને માજ : ૩૮૮૨, અન ઇબને ઉમર કી]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

દીની ભાઈ કી ઝિયારત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને કિસી મરીઝ કી ઇયાદત કી, યા કિસી દીની ભાઈ કી ઝિયારત કી, તો એક પુકારને વાલા (ફરિશ્તા) કેહતા હૈ. તુમ (દુનિયા મેં) અચ્છે રહો, તુમ્હારા (અચ્છે કામોં કી તરફ) ચલાન મુબારક હો. ઔર તુમ ને (અપને ઇસ અમલ કે ઝરિયે) જન્નત કા બુલંદ દર્જા હાસિલ કર લિયા હૈ”.

[તિર્મિઝી : ૨૦૦૮, અન અબી હુરૈરા ❀]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બુરી તદબીરોં કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ બુરી બુરી તદબીરોં (બુરી ચાલ) કરતે હૈં, ઉન કી સપ્ત અઝાબ હોગા ઔર ઉન કી સબ તદબીરોં નાકામ હો જાએંગી”.

[સુર-એ-ઝાતિર : ૧૦]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા સામાન ચંદ રોઝા હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયા કા સામાન કુછ હી દિન રેહને વાલા હૈ ઔર ઉસ શાખ્સ કે લિયે આખિરત હર તરહ સે બેહતર હૈ, જો અલ્લાહ તઆલા સે ડરતા હો ઔર (ક્યામત મેં) તુમ પર ઝર્જા બરાબર ભી સુલ્મ ન કિયા જાએગા”.

[સુર-એ-નિસા : ૭૭]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

હર નબી કા હૌઝ હોગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હર નબી કે લિયે એક હૌઝ હોગા ઔર અંબિયા આપસ મેં ફઘ્ર કરેંગે કે કિસ કે હૌઝ પર ઝિયાદા ઉમ્મતી પાની પીને કે લિયે આતે હૈં. મુજે ઉમ્મીદ હૈ કે મેરે હૌઝ પર આને વાલોં કી તાદાદ સબ સે ઝિયાદા હોગી”.

[તિર્મિઝી : ૨૪૪૩, અન સમુરા બિન જુહુબ ❀]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

સના કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મૌત સે અગર કિસી ચીઝ મેં શીફા હોતી તો સના મેં હોતી”.

[તિર્મિઝી : ૨૦૮૧, અન અસ્મા બિન્તે અયૈસ ❀]

ફાયદા: સના એક દરખ્ત કા નામ હૈ, જિસ કી પત્તી તકરીબન દો ઈંચ લંબી ઔર એક ઈંચ ચોડી હોતી હૈ, ઉસ મેં છોટે છોટે પીલે રંગ કે ફૂલ હોતે હૈં, ઉસ કી પત્તી કબ્જ કે મરીઝ કે લિયે મુફીદ હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કિસી કો ખાને કી દાવત દી જાએ તો ઉસ કો કબૂલ કરના ચાહિયે, ફિર અગર વો ચાહે તો ખાના ખાલે ઔર ન ચાહે તો છોડ દે”.

[મુસ્લિમ : ૩૫૧૮, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ❀]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

જુમાદલ ઊલા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

મદીના મેં મુનાફિકીન કા હુકૂર

મુનાફિક ઉસ શખ્સ કો કેહતે હૈં જો ઝબાન સે અપને આપ કો મુસલમાન ઝાહિર કરે, મગર દિલ મેં કુફર છુપાએ રખે; જબ મુસલમાન હિજરત કર કે મદીના આ ગએ તો લોગોં કે ઈમાન કબૂલ કરને કી વજહ સે ઇસ્લામ તેઝી સે ફેલને લગા ઔર મુસલમાનોં કો તાકત વ કુવ્વત હાસિલ હોને લગી, તો ઇસ્લામ ઔર મુસલમાનોં સે દુશ્મની રખને વાલી મુનાફિકીન કી જમાત ઉભર કર સામને આ ગઈ, જો મુસલમાનોં કે તાકત વ ગલબે ઔર અપને ઝાતી નફે કે લિયે મુસલમાનોં કે સામને અપને ઈમાન કા ઇઝહાર કરતે, મગર જબ અપને કાફિર દોસ્તોં સે મિલતે, તો કેહતે કે હમ તો તુમહારે હી સાથ હૈં, મુસલમાનોં કો ધોકા દેને ઔર ઉન કા મઝાક ઉઠાને કે લિયે ઉન કે પાસ જાતે હૈં, ઉન કા સરદાર અબ્દુલ્લાહ બિન ઉબઈ થા, જિસ કો મદીને કા બાદશાહ બના કર તાજપોશી કી તૈયારિયાં કી જા રહી થી, મગર હુઝૂર ﷺ કે તશરીફ લાતે હી અહલે મદીના ને આપ ﷺ કો અપના સરદાર ઔર રસૂલ તસલીમ કર લિયા ઔર ઉસ કી બાદશાહત ખતરે મેં પડ ગઈ, ઇસ લિયે ઉસ કે દિલ મેં આપ ﷺ ઔર મુસલમાનોં કે ખિલાફ દુશ્મની, હસદ ઔર નફરત પૈદા હો ગઈ, ઇસ કે બાવજૂદ હુઝૂર ﷺ ઉસ કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરતે રહે, જિસ કે નતીજે મેં ઉસ કે બેટે અબ્દુલ્લાહ ને ઈમાન કબૂલ કર લિયા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

ગોહ કી ખુસૂસિયત

ગોહ, ગિરગિટ ઔર છિપકિલી કી શકવ વ સૂરત કા એક જંગલી જાનવર હૈ, ઉસ કી ખાસિયત યે હૈ કે યે પાની નહીં પીતી ઔર સાત સૌ સાલ સે ભી ઝાઈદ ઝિંદા રહેતી હૈ. ઔર ઉસ કે દાંત કભી નહીં ગિરતે. ઉસ કે તમામ દાંત એક દૂસરે સે જુડે હુએ હોતે હૈં, ગોહ બહુત સે અંડે દે કર ઝમીન મેં દબા દેતી હૈ ઔર ઉન કી નિગરાની કરતી રેહતી હૈ, ચાલીસ દિન કે બાદ ઉસ કે બચ્ચે નિકલ આતે હૈં. અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે કેસી કેસી અજબ કિસ્મ કી મખ્લૂક પૈદા ફરમા રખી હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

આપ ﷺ કી આખરી વસિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને આખરી વસિયત યે ઇરશાદ ફરમાઈ: “નમાઝોં ઔર અપને ગુલામોં કે બારે મેં અલ્લાહ તઆલા સે ડરો”. (યાની નમાઝ કો પાબંદી સે પઢા કરો ઔર ગુલામોં (નોકરોં) કે હુકૂક અદા કરો.)

[અબૂ દાઝિદ : ૫૧૫૬, અન અલી ﷺ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ખાના ખાતે વક્ત ટેક ન લગાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેં ટેક લગા કર નહીં ખાતા હૂં”. [બુખારી : ૫૩૯૮, અન અબી જુહૈફા ﷺ]

ફાયદા: ખિલા ઉજર ટેક લગા કર ખાના સુન્નત કે ખિલાફ હૈ.

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

લોગોં કી ઝરત પૂરી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ને કુછ બંદોં કો લોગોં કી ઝરત પૂરી કરને કે લિયે પૈદા કિયા હૈ, લોગ ઉન કે પાસ અપની ઝરત લે કર જાતે હૈ, લોગોં કી ઝરત પૂરી કરને વાલે યે લોગ અલ્લાહ કે અઝાબ સે મહફૂઝ રહેંગે”.

[તબરાની કબીર: ૧૩૧૫૩, અન ઇબ્ને ઉમર ✽]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અપને માતહતોં પર તોહમત લગાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને અપને માતહત પર કિસી ઐસી બાત કી તોહમત લગાઈ જિસ સે વો બરી હૈ તો ઉસ પર કયામત કે દિન હદ જારી કી જાએગી. યે કે વો કહી હુઈ બાત ઉસ મેં મૌજૂદ હો”.

[બુખારી: ૬૮૫૮, અન અબી હુરૈરા ✽]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

પેટ ભર ખાના ખાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કોઈ બરતન ભરને કે એતેબાર સે પેટ સે બુરા નહીં હૈ (યાની જિતના પેટ કા ભરના બુરા હૈ ઉતના કિસી બરતન કા ભરના બુરા નહીં હૈ) ઔર ચુંકી ખાના હી પડતા હૈ, ઈસ લિયે એક તિહાઈ પેટ ખાને કે લિયે ઔર એક તિહાઈ પીને કે લિયે ઔર એક તિહાઈ સાંસ લેને કે લિયે રખના ચાહિયે”.

[તિર્મિઝી: અન મિકદામ ઇબ્ને મઅદીકરિબ ✽]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

ગુનહગારોં કે લિયે જહન્નમ કી આગ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(અલ્લાહ કા અઝાબ ઉસ દિન હોગા) જિસ દિન આસ્માન થર થર કાંપને લગેગા ઔર પહાડ અપની જગહ સે ચલ પડેંગે. ઉસ દિન જુટલાને વાલોં કે લિયે બડી ખરાબી હોગી, જો બેહુદા મશગલે મેં લગે રહેતે હૈ, ઉસ દિન ઉન કો જહન્નમ કી આગ કી તરફ ધક્કે માર કર ધકેલા જાએગા (ઔર કહા જાએગા) યહી વો આગ હૈ, જિસ કો તુમ જુટલાયા કરતે થે”.

[સુર-એ-નૂર: ૮૫-૧૪]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બુજલી કા ઇલાજ

હઝરત માલિક બિન અનસ ✽ ફરમાતે હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઔફ ✽ ઔર સુબૈર બિન અવ્વામ ✽ કો બુજલી કી વજહ સે રેશમી કપડે પહેનને કી ઇજાઝત મરહમત ફરમાઈ થી.

[તિર્મિઝી: ૫૮૭૯]

ફાયદા: આમ હાલાત મેં મરદોં કે લિયે રેશમી લિબાસ પહેનના હરામ હૈ, મગર ઝરત કી વજહ સે માહિર હકીમ યા ડૉક્ટર કહે તો ગુંજાઈશ હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઝમીન પર અકડ કર મત ચલો (કયોંકિ) તુમ ન તો ઝમીન કો ફાડ સકતે હો ઔર ન (તન કર ચલને સે) પહાડોં કી બુલંદી તક પહુંચ સકતે હો”.

[સુર-એ-બની ઇસ્રાઈલ: ૩૭]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૯ જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

મદીના કે કબાઈલ સે હુજૂર ﷺ કા મુઆહદા

મદીના તબિબા મેં મુખતલિફ નસ્લ વ મઝહબ કે લોગ રેહતે થે, કુફરાર વ મુશ્રિકીન કે સાથ યહૂદ ભી એક લખ્ખે ઝમાને સે આબાદ થે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મદીના પહુંચને કે બાદ હિજરત કે પેહલે હી સાલ મુસલમાનોં ઔર યહૂદિયોં કે દરમિયાન બાહમી તઅલ્લુકાત ખુશગવાર રખને કે લિયે એક બૈનુલઅકવામી મુઆહદા ફરમાયા. તાકે નસ્લ વ મઝહબ કે ઇખ્તિલાફ કે બાવજૂદ કૌમી યકજિહતી ઔર ઇતેહાદ વ ઇત્તેફાક કાયમ રહે ઔર હર એક કો એક દૂસરે સે મદદ મિલતી રહે. યે મુઆહદા હુકૂકે ઇન્સાની કી સચ્ચી તસ્વીર થી, તમામ લોગોં કો પૂરે તૌર પર મઝહબી આઝાદી હાસિલ થી, શહર મેં અમન વ અમાન ઔર અદલ વ ઇન્સાફ કાયમ કરને ઔર ઝુલ્મ વ સિતમ કો જડ સે ખત્મ કરને કા એક કામિલ વ મુકમ્મલ કાનૂન થા, બલ્કે ઇસ કો દુનિયા કા કદીમ તરીન બાકાયદા “તહરીરી દસ્તૂર” કહા જા સકતા હૈ. જો મુકમ્મલ શકલ મેં આજ ભી મૌજૂદ હૈ. ઇસ મુઆહદે પર મદીના ઔર ઉસ કે આસ પાસ રેહને વાલે કબાઈલ સે દસ્તાખત ભી લિયે ગએ થે.

નંબર (૨) : હુજૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ખુશહાલી આમ હોને કી ખબર દેના

હઝરત અદી ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: અગર તેરી ઉમ્મ ઝિયાદા હોગી, તો તૂ દેખેગા કે આદમી મુઝી ભર સોના ઔર ચાંદી ખૈરાત કે લિયે લાએગા ઔર મોહતાજ કો તલાશ કરેગા; લેકિન ઉસે કોઈ (સદકા) લેને વાલા નહીં મિલેગા.

[ખુબારી: ૩૫૯૫]

ફાયદા: ઉલમા ને વિખા હૈ કે હઝરત અદી બિન હાતિમ ﷺ કી ઉમ્મ ૧૨૦ સાલ હુઈ ઔર યે પેશીનગોઈ હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કે ઝમાને મેં પૂરી હુઈ (કે ઝકાત લેને વાલા કોઈ મોહતાજ વ મુફલિસ નહીં મિલતા થા).

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “(જિસ્મ) કે હર બાલ કે નીચે નાપાકી હોતી હૈ, લિહાઝા તુમ બાલોં કો ધોઓ ઔર બદન કો અચ્છી તરહ સાફ કરો”.

[તિર્મિઝી: ૧૦૬, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

ખુલાસા: ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના ફર્જ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

બચ્ચોં કો યે દુઆ પઢ કર દમ કરેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ હઝરત હસન વ હુસૈન ﷺ કો યે દુઆ પઢ કર દમ ક્રિયા કરતે થે:

((أَعُوذُ بِكَ يَا اللَّهُ النَّامَةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَةٍ وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ أَرْمَةٍ))

તર્જમા: મેં અલ્લાહ તઆલા કો પૂરે કલિમોં કે વાસ્તે સે હર શૈતાન ઔર હર તકલીફ દેને વાલે જાનવર ઔર હર નજર લગને વાલી આંખ સે પનાહ ચાહતા હું.

[ખુબારી: ૩૩૭૧, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

પસંદ કે મુતાબિક હદિયા દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો આદમી અપને મુસલમાન ભાઈ સે કિસી એસી ચીઝ કે સાથ મુલાકાત કરે જિસ સે વો ખુશ હોતા હો, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો કયામત કે દિન ખુશ કર દેગા”.

[તબરાની સગીર : ૧૧૭૫, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

કાયદા: હદીસ સે માલુમ હુવા કે કિસી દીની ભાઈ કે યહાં જાતે વક્ત ઉસ કી પસંદ કે મુતાબિક કોઈ ચીઝ પેશ કરના ચાહિયે ઈસ સે અલ્લાહ કી રઝા વ ખુશ્નૂદી હાસિલ હોતી હૈ.

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

યતીમોં કા માલ ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યતીમોં કે માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઔર પાક માલ કો નાપાક સે ન બદલો ઔર ઉન કા માલ અપને માલોં કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; એસા કરના યકીનન બહુત ગુનાહ બઝા હૈ”.

[સૂર-એ-નિસા : ૨]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બેહતર આખિરત કા ઘર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયા કી ઝિંદગી સિવાએ ખેલ ફૂદ કે કુછ ભી નહીં ઔર આખિરત કા ઘર મુતકિયોં (યાની અલ્લાહ તઆલા સે ડરને વાલોં) કે લિયે બેહતર હૈ”.

[સૂર-એ-અન્આમ : ૩૨]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખ કી દીવાર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દોઝખ કી આગ કી કનાતોં કો ચાર દીવારોં ને ઘેર રખા હૈ ઔર હર એક દીવાર કી ચૌડાઈ ચાલીસ સાલ ચલને કે બરાબર હૈ”.

[તર્મિઝી : ૨૫૮૪, અન અબી સઈદ ؓ]

નંબર ૯ : કુર્આન સે ઈલાજ

સૂર-એ-બકરહ સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપને ઘરોં મેં સૂર-એ-બકરહ પઢો, ઈસ લિયે કે શયાતીન વ આસેબ ઉસ ઘર મેં દાખિલ નહીં હોતે જિસ ઘર મેં સૂર-એ-બકરહ પઢી જાતી હૈ”.

[મુસ્તદરક : ૨૦૬૨, અન અબ્દુલ્લાહ ؓ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ હદીસે કુદસી બયાન કરતે હુએ ફરમાતે હૈં કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ મેરે બંદો! મેં ને અપને ઊપર જુલ્મ કો હરામ કર દિયા હૈ ઔર ઉસ કો તુમ્હારે દરમિયાન ભી હરામ કર દિયા હૈ, લિહાઝા તુમ એક દૂસરે પર જુલ્મ મત કિયા કરો”.

[મુસ્લિમ : ૬૫૭૨, અન અબી ઝર ؓ]

ਸਿਰ੍ਹਿ ਪਾਂਧ ਮਿਨਟ ਕਾ ਮਦਰਸਾ ਕੁਆਨਿ ਵ ਹਟੀਸ ਕੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਮੇਂ

④ જુમાદલ ઊલ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

औस और जलरज में मुहब्बत
और यद्द की दुश्मनी

મદીના તથિબા મેં મુખ્તલિક કબીલે આબાદ થે, ઉન મેં મુશરિકોં કે દો કબીલે ઔસ ઔર ખઝરજ થે, ઉન કે અકસર અફરાદ ઈસ્લામ મેં દાખિલ હો ગએ થે, ઈસ્લામ સે પેહલે ઉન દોનોં કબીલોં મેં હમેશા લડાઈ રહા કરતી થી. આપ ﷺ કી આમદ કે મોકે પર ઈમાન કબૂલ કરને કી વજહ સે દોનોં કબીલોં કે દરમિયાન મુહબ્બત પૈદા હો ગઈ ઔર એક દૂસરે કે ભાઈ બન ગએ, ઈસી તરહ યહૂદિયોં કે તીન કબીલે બનૂ નઝીર, બનૂ કુરૈજા ઔર બનૂ કેનકાઝ આબાદ થે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ હિજરત કર કે મદીના પહુંચે, તો યહૂદિયોં કે મઝહબી હુકૂક કી હિફાઝત ઔર મુસલમાનોં કે દીન કી દાવત વ ઈશાઅત કે પેશે નઝર ઉન સે ચંદ શતોં પર મુઆહદા કર લિયા, યહૂદી ઈસ કે બાવજૂદ ઈસ્લામ ઔર મુસલમાનોં કી બઢતી હુઈ તાકત કો દેખ કર હસદ કરને લગે ઔર અંદર હી અંદર ઈસ્લામ કે ખિલાફ સાઝિશ કરને લગે. જબ ઉન કી નફરત વ અદાવત ઔર બદ અહદી હદ સે બઢ ગઈ, તો ઉન કો અપની શરારત ઔર સાઝિશોં કી સઝા ભુગતની પડી.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ઝમીન કા અજીબ ફર્શ

अल्लाह तआला फरमाता है: “हम ने ज़मीन को फर्श बनाया और हम कैसे अच्छे बिछाने वाले हैं”। ज़रा गौर कीजिये, अल्लाह तआला ने ज़मीन का कैसा अच्छा बिस्तर बिछाया है जिस पर हम आराम करते हैं, ठंड बिस्तर के बगैर हमारे लिये रेहना दुश्वार था। फिर हमारे लिये ज़िंदगी की तमाम ज़रूरियात पाने पीने, अनाज, गल्ले और मेवे के लिये ज़मीन को पजाना बनाया, फिर सर्दा, गर्मी से छिड़कत ली ज़मीन पर रेह कर कर सकते हैं और बढबूढार थीज़ों और मुरदार जिन की बढबू से हम को सप्त तकलीफ़ होती है ऐसी थीज़ों को हम ज़मीन में दफ़न कर के ज़राब हवा के असर से मलकूअ छो जाते हैं, बिवाशुभा रीतना लम्बा यौडा ज़मीन का बिस्तर, उसी हकीमे मुतलक की कारीगरी है।

નંબર (૩) : એક ફર્ક કે બારે મેં

નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે જો શખ્સ અચ્છી તરહ મુકમ્મલ વુઝૂ કરતા હૈ, ફિર નમાઝ હી કે ઈરાદે સે મસ્જિદ મેં આતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ બંદે સે ઐસે પુશ હોતે હૈં જૈસે કે કિસી દૂર ગએ હુએ રિસ્તેદાર કે અયાનક આને સે ઉસ કે ઘરવાલે પુશ હોતે હૈં”.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

દુઆ કે કલિમાત કો ત્રીન બાર કેહના

રસુલુલ્લાહ ﷺ દ્વારા વર્ણિતગફાર કે કલિમાત કો ત્રીન ત્રીન મરતબા દોહરાના પસંદ ફરમાતે છે.

[અબ્દુ દાઉદ : ૧૫૨૪, અન ઇબ્ને મસઉદ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

શર્મ વ હયા ઈમાન કા જુઝ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઈમાન કે સાઠ સે ઊપર યા સત્તર સે કુછ ઝાઈદ શોઅબે હૈં. સબ સે અફઝલ **يَا أَيُّهَا الذِّكْرُ** પઢના હૈ ઔર સબ સે કમ દર્જા રાસ્તે સે તકલીફ દેહ યીઝ કા હટા દેના હૈ. ઔર શર્મ વ હયા ઈમાન કા હિસ્સા હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૧૫૩, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ગુનાહ સે ન રોકને કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો આદમી ઐસે લોગોં કે દરમિયાન રેહ કર ગુનાહ કે કામ કરતા હો કે વો ઉસ કો રોકને પર કાદિર હોં, મગર ફિર ભી ન રોકે તો અલ્લાહ તઆલા મરને સે પેહલે ઉન કો ભી ઉસ ગુનાહ કે અઝાબ મેં મુબ્તલા કર દેગા”.

[અબૂ દાઉદ: ૪૩૩૯, અન ઇબ્ને જરીર]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

સબ સે બડા તકવે વાલા કૌન હૈ

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં આકર અર્ઝ કિયા: “ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! લોગોં મેં સબ સે બડા ઝાહિદ કૌન હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: વો આદમી જો કબ ઔર ઉસ કી બોસીદગી કો ન ભૂલે ઔર દુનિયા કી ઝરૂરત સે ઝિયાદા ઝેબ વ ઝીનત કો છોડ દે, બાકી રેહને વાલી (આખિરત) કો ફના હો જાને વાલી (દુનિયા) પર તરજીહ દે, આને વાલે કલ કો અપની (ઝિંદગી કા) દિન શુમાર ન કરે ઔર અપને આપ કો મુરદોં કી ફેહરિસ્ત મેં શુમાર કરે (તો યે સબ સે બડા ઝાહિદ હૈ)”. [તરગીબ વ તરહીબ: ૪૫૫૩, અન ઝહહક]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

અહલે ઈમાન કા બદલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉન (અહલે ઈમાન ઔર નેક અમલ કરને વાલોં) કા બદલા ઉન કે રબ કે પાસ ઐસે હમેશા રેહને વાલે બાગ હોંગે, જિન કે નીચે નેહરેં બેહ રહી હોંગી. યે લોગ ઉન મેં હમેશા રહેંગે. અલ્લાહ તઆલા ઉન સે રાઝી, ઔર વો અલ્લાહ સે પુશા હોંગે. ઔર યે બદલા હર ઉસ શખ્સ કે લિયે હૈ જો અપને રબ સે ડરતા હૈ”.

[સુર-એ-બઅિનહ: ૮]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

દસ્ત કે ઝરિએ ઇલાજ

હઝરત અસ્માઅ્ બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉનસે દરયાફત ફરમાયા કે તુમ દસ્ત લાને કે લિયે કૌનસી યીઝ ઇસ્તેમાલ કરતી હો? ઉન્હોંને કહા: શબરમ (ઇસ્તેમાલ કરતી હું). આપ ﷺ ને ફરમાયા: (ઉસકી તાસીર) ગર્મ ઔર વો નુકસાનદેહ હૈ. હઝરત અસ્માઅ્ કહતી હૈં કે ફિર મૈંને દસ્ત કે લિયે સના કો ઇસ્તેમાલ કરના શુરૂ કર દિયા, યુનાંચે ઉસ પર નબી-એ-કરીમ ﷺ ને ફરમાયા: અગર કિસી યીઝ મેં મૌત સે શિકા હોતી તો સના મેં હોતી. [ઇબ્નેમાજ: ૩૪૬૧] દસ્ત લેને સે કબ્જ ઔર પેટ કી દૂસરી બીમારી સે શિકા હોતી હૈ. શબરમ: એક જડી બૂટી હૈ જિસમેં દૂધ હોતા હૈ, ઔર સના હિજાઝ મેં પૈદા હોનેવાલા એક પૌદા હૈ ઉનમેં ઉમ્દા મક્કી હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઔર અલ્લાહ કા સહારા મઝબૂતી સે પકડ લો, વહી તુમ્હારા કામ બનાને વાલા હૈ ઔર (જિસ કે કામ બનાને વાલા અલ્લાહ હો તો) અલ્લાહ તઆલા કયા હી અથ્થા કામ બનાને વાલા હૈ ઔર કયા હી અથ્થા મદદગાર હૈ”.

[સુર-એ-હજ: ૭૮]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૦ જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

મદીના કી ચરાગાહ પર હમલા

જબ મુસલમાન અપને દીન વ ઈમાન કી હિફાજત કે લિયે હિજરત કર કે મદીના ચલે ગએ, ઔર ખુશગવાર માહૌલ મેં લોગોં કો ઈસ્લામ કી દાવાત દેની શુરૂ કી, લોગ ઈસ્લામ મેં દાખિલ હોને લગે, યુનાંચે મુસલમાનોં કી બઢતી હુઈ તાદાદ કો દેખ કર કુફરારે મક્કા અપને લિયે ખતરા મહસૂસ કરને લગે, તો મુશ્રિકીને મક્કા ને મદીના પર હમલા કરને કે લિયે જંગ કી તૈયારિયાં શુરૂ કર દી, ઈધર મુસલમાન મદીના મેં અમન વ સુકૂન સે રેહના ચાહતે થે, લેકિન મુશ્રિકીને મક્કા જંગ કરને કે લિયે અહલે મદીના સે છેડાવ્વાની કરતે રેહતે થે, યુનાંચે કુરૈશી સરદાર કુર્ત બિન જાબિર ફહરી મદીના કી ચરાગાહ પર હમલા કર કે સૌ ઊંટ લે ભાગા ઔર જંગ કી તૈયારી કે લિયે મક્કા કે તમામ લોગોં ને સરમાયા લગા કર એક તિજરતી કાફલા મુલ્કે શામ રવાના ક્રિયા, તાકે ઉસ કે નફે સે જંગી સાજા વ સામાન ખરીદ કર મુસલમાનોં સે ફૈસલા કુન જંગ લડ સકે, બિલ આબિર હુઝૂર ﷺ ને મુશ્રિકીને મક્કા કે જુલ્મ વ સિતમ કો રોકને કે લિયે સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કો ઉન કે મુકાબલે કી ઈજાજત દે દી.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

કાફિર કા મરઊબ હો જાના

હઝરત જાબિર ﷺ ફરમાતે હૈં કે હમ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ એક ગઝવે મેં જા રહે થે, રાસ્તે મેં એક જગહ પડાવ ડાલા, તો લોગ ઈધર ઉધર દો દો, તીન તીન કી જમાત બના કર દરખ્તોં કે નીચે આરામ કરને લગે, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ભી એક દરખ્ત કે નીચે આરામ ફરમાને કે લિયે તશરીફ લે ગએ, ઔર અપની તલવાર ઉસ દરખ્ત પર લટકા કર સો ગએ, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ફરમાતે હૈં કે મેં સોયા હુવા થા કે એક આદમી આયા ઔર ઉસ ને મેરી તલવાર લે લી, અચાનક મેં બેદાર હુવા, તો કયા દેખતા હૂં કે વો તલવાર લિયે મેરે સર પર ખડા હૈ! વો મુજ સે કેહને લગા કે તુમ્હેં કોન બચા સકતા હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઈત્મીનાન સે જવાબ દિયા: “અલ્લાહ”! તો (ઉસ પર થે અસર હુવા કે) ઉસ ને તલવાર નિયામ મેં વાપસ રખ દી, (ઔર આપ ﷺ કો કુછ ન કર સકા).

નંબર (૩) : એક ફઝ કે બારે મેં

દાદી રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મૂંઝોં કો કતરવાઓ ઔર દાદી બઢાઓ”. [બુખારી: ૫૮૯૩, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ] કાયદા: દાદી રખના શરીઅતે ઈસ્લામ મેં વાજિબ ઔર ઈસ્લામી શિઆર મેં સે હૈં; ઈસ લિયે તમામ મુસલમાનોં કે લિયે ઉસ પર અમલ કરના ઇત્તેહાઈઝરરી હે.

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

મગફિરત કી દુઆ

અપને પરવરદિગાર સે ઈસ તરહ મગફિરત તલબ કરની ચાહિયે: ﴿رَبِّ اِنِّیْ ظَلَمْتُ نَفْسِیْ فَاَغْفِرْ لِیْ﴾ તર્જુમા: ઐ મેરે પરવરદિગાર! મેં ને અપને ઊપર બડા જુલ્મ કર રખા હૈ લિહાઝા મેરી મગફિરત ફરમા દીજિયે.

[સૂર-એ-કસસ: ૧૬]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અચ્છે ઔર બુરે અખ્લાક કી મિસાલ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અચ્છે અખ્લાક બુરાઈયોં કો ઈસ તરહ ખત્મ કર દેતે હૈં જિસ તરહ પાની બરફ કો પિથલા દેતા હૈં ઔર બુરે અખ્લાક અચ્છે કામોં કો ઈસ તરહ ખત્મ કર દેતે હૈં જિસ તરહ સિરકા શહદ કો ખરાબ કર દેતા હૈં”.

[તબરાની કબીર: ૧૦૬૨૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ગૈરુલ્લાહ કો માબૂદ બનાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉન લોગોં ને ખુદા તઆલા કો છોડ કર ઔર માબૂદ બના લિયે હૈં, ઈસ ઉમ્મીદ પર કે ઉન કી મદદ કર દી જાએગી. વો ઉન કી કુછ મદદ કર હી નહીં સકતે; બલ્કે વો ઉન લોગોં કે હક મેં ફરીકે મુખાલિફ બન કર હાજિર કિયે જાએંગે”.

[સૂર-એ-યાસીન: ૭૪ તા ૭૫]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ઝાહિરી હાલત ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યે લોગ સિફ દુનિયાવી જિંદગી કી ઝાહિરી હાલત કો જાનતે હૈં ઔર યે આખિરત સે બિલકુલ ગાફિલ હૈં”. (યાની ઈન્સાન સિફ દુનિયા કી ચીઝોં કો જાનતે હૈં ઔર ઉસી કો હાસિલ કરને કી ફિક મેં લગે રેહતે હૈં, ઉન્હેં પતા હી નહીં હૈ કે ઈસ કે બાદ દૂસરી જિંદગી આને વાલી હૈ ઔર વો હમેશા હમેશ કી જિંદગી હૈ, લિહાઝા દુનિયા મેં લગને કે બજાએ આખિરત કી તૈયારી મેં મશગૂલ રેહના ચાહિયે).

[સૂર-એ-રૂમ: ૭]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

ઝિયાદા અમલ કી તમન્ના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર કોઈ બંદા પૈદાઈશ કે દિન સે મૌત આને તક અલ્લાહ કી ઈતાઅત મેં ચેહરે કે બલ ગિરા પડા રહે, તો વો ભી કયામત કે દિન અપને સારે અમલ કો હકીર સમજેગા ઔર યે તમન્ના કરેગા કે ઉસ કો દુનિયા કી તરફ વાપસ કર દિયા જાએ તાકે ઔર ઝિયાદા નેક અમલ કર લે”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૭૧૮૮, અન મુહમ્મદ બિન અબી ઉમૈરા ؓ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

બીમારિયોં સે બચને કી તદબીર

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને એસી જગા બૈઠને સે મના ફરમાયા હૈ કે જહાં બદન કા કુછ હિસ્સા સાયે મેં હો ઔર કુછ હિસ્સા ધૂપ મેં હો.

[ઈબ્ને માજા: ૩૭૨૨, અન બુરૈદા ؓ]

ફાયદા: તિબ્બી એતેબાર સે એક સાથ ધૂપ ઔર સાયે મેં બૈઠના સિહત કે લિયે મુજિર હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કુર્આન કા દિલ સૂર-એ-યાસીન હૈ, જો આદમી અલ્લાહ ઔર આખિરત પર ઈમાન રખ કર ઉસ કો પઢેગા અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી મગફિરત કર દેગા તુમ ઉસ કો અપને મરને વાલોં પર પઢા કરો”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૮૭૮૮, અન મઅકલ બિન યસાર ؓ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૧ જુમાદલ ઊલા

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

ગાઝવ-એ-બદર

મુસલમાનોં કો સફહ-એ-હસ્તી સે મિટાને કે લિયે મુશ્રિકીને મક્કા એક હઝાર કા ફૌજી લશ્કર લે કર મક્કા સે નિકલે, સબ કે સબ હથિયારોં સે લૈસ થે, જબ હુઝૂર ﷺ કો ઇતેલા મિલી, તો આપ ﷺ ઉન કે મુકાબલે કે લિયે અપને જાનિસાર સહાબા કો લે કર મદીના સે નિકલે, જિન કી તાદાદ તીન સૌ તેરા યા કુછ ઝાઈદ થી, જબ કે મુસલમાનોં કે પાસ સત્તર ઊંટ, દો ઘોડે ઔર આઠ તલવારેં થી, યે મૈદાને બદર મેં હક વ બાતિલ કી પેહલી જંગ થી, મુશ્રિકીને પેહલે હી સે પાની કે ચશ્મોં પર કબ્જા કર લિયા થા. જિસ કી વજહ સે મુસલમાનોં કો ખુશ્ક રેગિસ્તાન મેં પડાવ ડાલના પડા, જહાં વુઝૂ ઔર ગુસ્લ હત્તા કે પીને કે લિયે ભી પાની મૌજૂદ નહીં થા, યુનાંયે હુઝૂર ﷺ સહાબા કી સફેં દુઝ્સ્ત ફરમા કર ખૈમે મેં તશરીફ લે ગએ ઔર સજ્દે કી હાલત મેં યે દુઆ ફરમાઈ: “એ અલ્લાહ! અગર આજ તૂને ઈસ મુઝી ભર જમાત કો હલાક કર દિયા, તો રૂએ ઝમીન પર તેરી ઈબાદત કરને વાલા કોઈ નહીં રહેગા”. અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ દુઆ કી બરકત સે બારિશ નાઝિલ ફરમાઈ, જિસ સે તમામ ઝરૂરતેં પૂરી હો ગઈ, મૈદાને જંગ ભી સાઝગાર હો ગયા; જિસ કી વજહ સે મુસલમાનોં કો શાનદાર ફતહ નસીબ હુઈ. કુરૈશ કે ૭૦ અફરાદ મારે ગએ, ૭૦ અફરાદ કેદ કિયે ગએ, જબ કે મુસલમાનોં મેં સે ૧૪ સહાબા શહીદ હુએ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

હવા મેં નિઝામે કુદરત

હવા મેં અલ્લાહ કા નિઝામે કુદરત દેખો કે ઉસ ને હવા પર બાદલોં કો એક જગા સે દૂસરી જગા લે જાને કી કેસી ડયૂટી લગા રખી હૈ કે વો બરાબર બાદલોં કો એસી ઝમીન પર લે જા કર બારિશ બરસાતી હૈ જહાં કી ઝમીન સૂખી ઔર પાની કે લિયે પ્યાસી હો, અગર અલ્લાહ તઆલા બાદલોં પર યે ડયૂટી ન લગાતા તો બાદલ પાની કે બોજ સે બોજલ હો કર એક હી જગા પર ઠેહરે રેહતે ઔર હમારે બાગાત ઔર ખેતિયાં સૂખે રેહ કર જાએ હો જાતે, યકીનન વો બડી અઝીમ ઝાત હૈ જિસ કા હુકમ બાદલોં પર ભી ચલતા હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

અપને ઘરવાલોં કો નમાઝ કા હુકમ દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “આપ અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુકમ કરતે રહિયે ઔર ખુદ ભી નમાઝ કે પાબંદ રહિયે, હમ આપ સે રોઝી તલબ નહીં કરતે, રોઝી તો આપ કો હમ દેંગે ઔર અચ્છા અંજામ પરહેઝગારોં કા હૈ”.
[સૂર-એ-તાહા: ૧૩૨]

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

ખુશ્બૂ કો રદ નહીં કરના ચાહિયે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ ખુશ્બૂ કા હદિયા દિયા જાતા, તો આપ ﷺ ઉસ કો રદ નહીં ફરમાતે થે.

[તિમિઝી: ૨૭૮૯, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર (પ) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સલામ કરને પર નેકિયાં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને અસ્સલામુ અલૈકુમ કહા, ઉસ કે લિયે દસ નેકિયાં લિખી જાતી હૈ. ઔર જિસ ને અસ્સલામુ અલૈકુમ વરહમતુલ્લહ કહા, ઉસ કે લિયે બીસ નેકિયાં લિખી જાતી હૈ, ઔર જિસ ને અસ્સલામુ અલૈકુમ વરહમતુલ્લહ વ બરકાતુલ્લહ કહા, ઉસ કે લિયે તીસ નેકિયાં લિખી જાતી હૈ”.

[તબરાની કબીર : ૫૪૨૮, અન સહલ બિન હુનૈફ ﷺ]

નંબર (ફ) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

શરાબ, મુરદાર ઔર ખિન્ઝીર હરામ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ને શરાબ ઔર ઉસ કી કીમત, મુરદાર ઔર ઉસ કી કીમત, ખિન્ઝીર ઔર ઉસ કી કીમત કો હરામ કર દિયા હૈ”.

[અબુ દાઉદ : ૩૪૮૫, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (ગ) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા વ આખિરત કી તલાશ કા અજબ મામલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તૂ દેખે કે તુજે આખિરત કી કિસી ચીઝ કી તલાશ હોતી હૈ, તો ઉસ કા મિલના તેરે લિયે આસાન હો જાતા હૈ ઔર જબ તૂ દુનિયા કી કોઈ ચીઝ તલબ કરના ચાહતા હૈ, તો ઉસ કા મિલના તેરે લિયે દુશ્વર હો જાતા હૈ, તો સમજ લેના કે તૂ અચ્છે હાલ મેં હૈ ઔર અગર મામલા ઉલટા હૈ, તો તૂ બુરે હાલ મેં હૈ”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૩૦૭૪૧, અન ઉમર બિન ખતાબ ﷺ]

નંબર (ઠ) : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કી નેઅમતેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો દાહને હાથ (મેં આમાલ નામે દિયે જાને) વાલે હૈં વો દાહને વાલે કિતને અચ્છે હોંગે! વો ઉન બાગોં મેં હોંગે, જિન મેં બગૈર કાંટોં કી બેરિયાં હોંગી, તેહ બતેહ કેલે લગે હુએ હોંગે, લમ્બા લમ્બા સાયા હોગા, બેહતા હુવા પાની હોગા ઔર કસરત સે મેવે હોંગે, જો ન કભી ખત્મ હોંગે ઔર ન ઉન પર પાબંદી લગાઈ જાએગી ઔર (વહાં) ઊંચે ઊંચે ફર્શ હોંગે, હમ ને વહાં કી ઔરતોં કો ખાસ તૌર પર બનાયા હૈ, હમ ને ઉન કો કુવાંરિયાં, શૌહર સે મુહબ્બત કરને વાલી ઔર હમ ઉમ્ર બનાયા હૈ, યે સબ ચીઝેં દાહને હાથ વાલોં કે લિયે હૈં”.

[સુર-એ-વાકિઆ : ૨૭તા ૩૮]

નંબર (ડ) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

આબે ઝમ ઝમ કે ફવાઈદ

હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ કહતે હૈં કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના: “ઝમ ઝમ કા પાની જિસ નિયત સે પિયા જાએ, ઉસ સે વહી ફાયદા હાસિલ હોતા હૈ”.

[ઈબ્ને માજા : ૩૦૬૨]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલોં! તુમ શૈતાન કે નકશે કદમ પર ન ચલો ઔર જો શૈતાન કે નકશે કદમ પર ચલેગા, તો શૈતાન બે હયાઈ ઔર બુરી બાતોં કા હુકમ કરતા હી હૈ”.

[સુર-એ-નૂર : ૨૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૨ જુમાદલ ઊલા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

કેદિયોં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક

ગઝવ-એ-બદર મેં ૭૦ મુશ્રિકીન કેદ હુએ, જિન કો મદીના મુનવ્વરા લાયા गया, હુઝૂર ﷺ ને કેદિયોં કો સહાબા મેં તક્સીમ કર દિયા, ઉન કે સાથ હુસ્ને સુલૂક ઔર ભલાઈ કરને કા હુકમ દિયા, ઈસ હુકમ કો સુનતે હી સહાબ-એ-કિરામ ﷺ ને ઉન કે સાથ એસા સુલૂક કિયા કે દુનિયા કી કોઈ કૌમ ઉસ અદલ વ ઈન્સાફ ઔર હુસ્ને સુલૂક કી મિસાલ પેશ નહીં કર સક્તી. આપ કે ચચા હઝરત અબ્બાસ ﷺ કે બાઝૂકમર સે કસે હુએ થે, ઉન કે કરાહને કી વજહ સે જબ આપ ﷺ બેચેન હો ગએ તો સહાબા ને ઉન કી રસ્સી ઢીલી કર દી, ઉન કી ઈસ રિઆયત કી વજહ સે અદલ વ ઈન્સાફ કરતે હુએ હુઝૂર ﷺ ને તમામ કેદિયોં કી રસ્તિયાં ઢીલી કરા દી, સહાબા કે હુસ્ને સુલૂક કા ચે હાલ થા કે ઉન્હોંને અપને બચ્ચોં કો ભૂકા રખ કર કેદિયોં કો ખાના ખિલાયા ઔર અપની જરૂરત કે બાવજૂદ ઉન કો કપડે પેહનાએ, માલદાર કેદિયોં સે ચાર હઝાર દિરહમ ફિદયા લેકર છોડ દિયા गया ઔર પદે લિખે ગરીબ કેદિયોં કો દસ દસ આદમિયોં કો લિખના પઢના સિખાને કે બદલે આઝાદ કર દિયા गया ઔર અનપઢ ગરીબ કેદિયોં કો બિલા કિસી મુઆવજે કે રિહા કર દિયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

જમાત કે મુતઅલ્લિક ખબર દેના

એક મરતબા રસુલુલ્લાહ ﷺ અપને સહાબા સે ગુફતગૂફરમા રહે થે, દોરાને ગુફતગૂ ઈરશાદ ફરમાયા: અભી તુમહારે પાસ ઈસ તરફ સે મશરિક વાલોં કી એક બાઅખ્લાક જમાત આએગી, ચુનાંચે હઝરત ઉમર ﷺ ખડે હો કર ઉસ તરફ ચલે, થોડે હી દૂર પહુંચે થે કે સામને સે તેરા અફરાદ પર મુશ્તમિલ એક જમાત આઈ, હઝરત ઉમર ﷺ ને પૂછા: કૌન હો? જમાત ને કહા: હમ કબીલ-એ-બની અબ્દે કેસ સે તઅલ્લુક રખતે હૈં, હઝરત ઉમર ﷺ ને પૂછા: કયા ઈસ શહર મેં તિજરત કે ઈરાદે સે આએ હો? તો ઉન્હોંને ફરમાયા: નહીં. હઝરત ઉમર ﷺ ને ફરમાયા: અભી અભી રસુલુલ્લાહ ﷺ ને આપ લોગોં કા તઝકિરા કિયા થા ઔર તારીફ કી થી. [બૈહકી ફી દલાઈલિનુબુવ્વહ : ૨૦૭૨]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

કર્જ અદા કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કર્જ કી અદાયગી પર તાકત રખને કે બાવજૂદ ટાલ મટોલ કરના જુલ્મ હૈ”.

[બુખારી : ૨૪૦૦, અનઅબી હુદૈરા]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

તિજરત મેં બરકત કી દુઆ

આપ ﷺ ને હજરત હકીમ બિન હિઝામ ﷺ કો તિજરત મેં બરકત કે લિયે યે દુઆ દી:

((بَارِكْ لِلْمُحْسِنِ فِي دِينِهِ وَدِينِ أَهْلِهِ))

તર્જમા: અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે લિયે તુમ્હારી તિજરત મેં બરકત દે.

[મોઅજમે ઓસત: ૮૫૮૧]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

મુસાફા મગફિરત કા ઝરિયા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ દો મુસલમાન આપસ મેં મિલતે હૈં ઔર મુસાફા કરતે હૈં, તો જુદા હોને સે પેહલે ઉન દોનોં કી મગફિરત કર દી જાતી હૈ”.

[અબુ દાઉદ: ૫૨૧૨, અન બરાં બિન આઝિબ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ગુમરાહી ઇખ્તિયાર કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કે રાસ્તે સે ભટકતે હૈં, ઉન કે લિયે સપ્ત અઝાબ હૈ, ઈસ લિયે કે વો હિસાબ કે દિન કો ભૂલે હુએ હૈં”.

[સૂર-એ-સાદ: ૨૬]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ આખિરત કી ખેતી કા તાલિબ હો, હમ ઉસ કી ખેતી મેં તરક્કી દેંગે ઔર જો દુનિયા કી ખેતી કા તાલિબ હો, (કે સારી કોશિશ ઉસી પર ખર્ચ કર દે) તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં સે કુછ દે દેંગે ઔર એસે શખ્સ કા આખિરત મેં કોઈ હિસ્સા નહીં”.

[સૂર-એ-શૂરા: ૨૦]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કબ્ર કે બારે મેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કબ્ર યા તો જન્નત કે બાગોં મેં સે એક બાગ હૈ યા જહન્નમ કે ગદ્દોં મેં સે એક ગદ્દા હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૬૦, અન અબી સઈદ ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

કકડી કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખજૂર કે સાથ કકડી ખાતે થે.

[અબુ દાઉદ: ૩૮૩૫, અન અબ્દુલ્લાહ બિન જફર ﷺ]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ કકડી કે ફવાઈદ મેં લિખતે હૈં કે યેહ મેઅદે કી ગરમી કો બુજાતી હૈ ઔર મસાના કે દર્દ કો ખત્મ કરતી હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને માતહત ઔર યતીમોં કે બારે મેં ફરમાયા: “તુમ અપની ઔલાદ કી તરહ ઉન કા ઇકરામ કરો, ઔર જો તુમ ખાતે હો ઉન કો ભી વહી ખિલાઓ”.

[ઈબ્ને માજા: ૩૬૮૧, અન અબી બક્ર સિદીક ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૩) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

રમઝાન કી ફરજિયત ઔર ઈદ કી ખુશી

સન ૨ હિજરી મેં રમઝાન કે રોઝે ફર્જ હુએ, ઈસી સાલ સદક-એ-ફિત્ર ઔર ઝકાત કા ભી હુકમ નાઝિલ હુવા, રમઝાન કે રોઝે સે પેહલે આશુરા કા રોઝા રખા જાતા થા, લેકિન ઇખ્તિયારી થા, જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ મદીના તશરીફ લાએ, તો દેખા કે અહલે મદીના સાલ મેં દો દિન ખેલ, તમાશોં કે ઝરિયેં ખુશિયાં મનાતે હૈં, તો આપ ﷺ ને ઉન સે દરયાફત ફરમાયા કે ઈન દો દિનોં કી હકીકત કયા હૈ? સહાબા ને કહા: હમ ઝમાન-એ-જાહલિયત મેં ઈન દો દિનોં મેં ખેલ, તમાશા કરતે થે, યુનાંચે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: અલ્લાહ તઆલા ને ઈન દો દિનોં કો બેહતર દિનોં સે બદલ દિયા હૈ, વો ઈદુલ અઝહા ઔર ઈદુલ ફિત્ર હૈ, બિલઆબિર ૧ શવ્વાલ સન ૨ હિજરી કો પેહલી મરતબા ઈદ મનાઈ, અલ્લાહ તઆલા ને ઈદ કી ખુશિયાં વ મસરતેં મુસલમાનોં કે સર પર ફતહ વ ઈઝઝત કા તાજ રખને કે બાદ અતા ફરમાઈ, જબ મુસલમાન અપને ઘરોં સે નિકલ કર તકબીર વ તૌહીદ ઔર તસ્બીહ વ તહમીદ કી આવાઝેં બુલંદ કરતે હુએ મૈદાન મેં જાકર નમાઝે ઈદ અદા કર રહે થે, તો દિલ અલ્લાહ કી દી હુઈ નેઅમતોં સે ભરે હુએ થે, ઈસી જઝબ-એ-શુક મેં દોગાના નમાઝ મેં ઉન કી પેશાની અલ્લાહ કે સામને જુકી હુઈ થી.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

કાઈનાત કી સબ સે બડી મશીનરી

ઇન્સાન ઈસ કાઈનાત કી સબ સે બડી મશીનરી હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ કો કિસ અજીબ સાંચે મેં ઢાલા હૈ, એક નુલ્લે સે તદરીજી તૌર પર જમા હુવા ખૂન બનાયા, જમે હુએ ખૂન સે ગોશ્ત કા લોથડા બનાયા ફિર હડિયાં બનાઈ ફિર એક ઢાંચા તૈયાર કિયા ફિર ઉસ મેં સારે આઝા નાક, કાન, આંખેં, દિલ, દિમાગ, હાથ, પૈર, બેહતરીન તરતીબ સે ફિટ કિએ. યે સારા નિઝામે કુદરત એક છોટી સી અંધેરી કોઠરી મેં ચલ રહા હૈ, જિસ માં કે પેટ મેં યે બચ્ચા તૈયાર હો રહા હૈ ઉસ માં કો ભી પતા નહીં, ન ઉસ કે બાપ કો પતા હૈ કે કયા હો રહા હૈ? ઈસ નિઝામે કુદરત કો દેખ કર બે સાપ્તા ઝબાન પર આજાતા હૈ. “બાબરકત હૈ વો ઝાત જો બેહતરીન તખ્લીક કરને વાલી હૈ”.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કો આખરી નબી માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “હઝરત મુહમ્મદ ﷺ અલ્લાહ કે રસૂલ ઔર ખાતમુન નબિયીન હૈં”.

[સૂર-એ-અહઝાબ: ૪૦]

ફાયદા: રસૂલુલ્લાહ ﷺ અલ્લાહ કે આખરી નબી ઔર રસૂલ હૈં; લિહાઝા આપ ﷺ કો આખરી નબી ઔર રસૂલ માનના ઔર અબ કયામત તક કિસી દૂસરે નબી કે ન આને કા પકીન રખના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઈસ્મિદ સુરમા લગાના

હજરત ઇબ્ને અબ્બાસ રહીમ કરમાતે હૈં કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ હર રાત સોને સે પેહલે તીન મરતબા ઈસ્મિદ સુરમા લગાયા કરતે થે.

[મુસ્તદરક હાકિમ : ૮૨૪૯]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

ઈઝઝત કી હિફાઝત કરના

રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને કરમાયા : “જિસ ને પીઠ પીછે અપને ભાઈ કી ઈઝઝત કી હિફાઝત કી. અલ્લાહ તઆલા અપની ઝિમ્મેદારી સે ઉસ કો (જહન્નમ કી) આગ સે આઝાદ કર દેગા”

[તબરાની કબીર : ૧૮૯૧૬, અન અસ્મા બિન્ને યઝીદ રહીમ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મોમિન કો નાહક કતલ કરને કી સજા

રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને કરમાયા : “હર ગુનાહ કે બારે મેં અલ્લાહ સે ઉમ્મીદ હૈ કે વો માફ કર દેગા, સિવાએ ઉસ આદમી કે જો અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી કો શરીક કરને કી હાલત મેં મરા હો યા ઉસ ને કિસી મોમિન કો જાન બુજ કર કતલ કિયા હો”.

[અબૂ દાઉદ : ૪૨૭૦ અન અબી દરદા રહીમ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મોમિનોં કે લિયે કેદ ખાના હૈ

રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને કરમાયા : “દુનિયા મોમિન કે લિયે કેદ ખાના ઔર ખુશક સાલી હૈ, જબ વો દુનિયા સે જતા હૈ, તો કેદ ખાને ઔર ખુશક સાલી સે નિકલ જતા હૈ”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૬૮૧૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમર રહીમ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

બુરે લોગોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા કરમાતા હૈ : “જો શખ્સ જુટલાને વાલે ગુમરાહોં મેં સે હોગા, તો ખીલતે હુએ ગરમ પાની સે ઉસ કી મેહમાન નવાજી હોગી ઔર ઉસે દોઝખ મેં દાખિલ કિયા જાએગા”.

[સૂર-વાકિઆ : ૮૨ તા ૮૪]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

કે (ઉલ્ટી) કે ઝરિયે ઇલાજ

રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને કે (Vomit) કી ઔર ફિર વુઝૂ કરમાયા.

[તિર્મિઝી : ૮૭, અન અબી દરદા રહીમ]

શાયદા : અલ્લામા ઇબ્ને કયિમ લિખતે હૈં : કે સે મેઅદે કી સફાઈ હોતી હૈ ઔર ઉસ મેં તાકત આતી હૈ, આંખોં કી રોશની તેઝ હોતી હૈ, સર કા ભારી પન ખત્મ હો જાતા હૈ. ઈસ કે અલાવા ઔર ભી બહુત સે ફવાઈદ હૈ.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા કરમાતા હૈ : “એ ઈમાન વાલો! તુમ સબ કે સબ અલ્લાહ તઆલા સે તૌબા કર લો, તાકે તુમ કામયાબ હો જાઓ”.

[સૂર-એ-નૂર : ૩૧]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૪ જુમાદલ ઊલા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

ગઝવ-એ-ઉહદ

ગઝવ-એ-બદર કી શિકસ્ત સે કુરૈશે મક્કા કે હૌસલે તો પસ્ત હો ગએ થે, મગર ઉન મેં ગમ વ ગુસ્સે કી આગ ભડક રહી થી, ઉસ આગ ને ઉન કો એક દિન ભી ચૈન સે બૈઠને ન દિયા, એક સાલ તો ઉન્હોને કિસી તરહ ગુઝારા, લેકિન સન ૩ હિજરી મેં અબૂ સુફિયાન ને મુકમ્મલ તૈયારી કે સાથ ત્રીન હઝાર કા લશ્કર લે કર મદીના કે બાહર ઉહદ પહાડ કે પાસ પહાવ ઝાલા, ઉસ કે સાથ ત્રીન હઝાર ઊંટ, દો સૌ ઘોડે ઔર સાત સૌ આદમી ઝિરહ પેહને હુવે થે, રસૂલુલ્લાહ ﷺ શવ્વાલ સન ૩ હિજરી મેં નમાઝે જુમા અદા કર કે એક હઝાર મુસલમાનોં કો લે કર ઉહદ કી તરફ રવાના હુએ, મગર ઐન વક્ત પર મુનાફિકોં ને ધોકા દે દિયા ઔર અબ્દુલ્લાહ બિન ઉબઈ અપને ત્રીન સૌ આદમિયોં કો લે કર વાપસ હો ગયા, અબ મુસલમાનોં કી તાદાદ સિફ સાત સૌ રેહ ગઈ, ઉહદ કે મકામ પર લડાઈ શુરૂ હુઈ ઔર દોનોં જમાતેં એક દૂસરે પર હમલા આવર હુઈ, ઇસ જંગ મેં મુસલમાનોં કો પેહલે ફતહ હુઈ, મગર એક ચૂક કી વજહ સે જંગ કા પાસા પલટ ગયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

હરામ લુકમે કા ગલે સે નીચે ન ઉતરના

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ કિસી કી નમાઝે જનાઝા પઢ કર વાપસ આ રહે થે, રાસ્તે મેં એક આદમી એક ઔરત કી તરફ સે ખાને કી દાવત દેને આયા, તો હુઝૂર ﷺ ને દાવત કુબૂલ ફરમા લી ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ અપને સહાબા કે સાથ ઉસ ઔરત કે ઘર તશરીફ લે ગએ, જબ ખાના સામને રખા ગયા, તો સબ સે પેહલે હુઝૂર ﷺ ને લુકમા ઉઠાયા ઔર ફિર સહાબા ને ખાના શુરૂ કર દિયા, લેકિન વો લુકમા હુઝૂર ﷺ કે ગલે સે નીચે નહીં ઉતર રહા થા, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: મુજે લગતા હૈ કે યે બકરી માલિક કી ઇજાઝત કે બગૈર ઝબહ કી ગઈ હૈ! ચુનાંચે ખુદ ઉસ ઔરત ને બતલાયા: યા રસૂલુલ્લાહ! મેં ને એક આદમી કો મકામે વકીઅ ભેજા થા (જહાં મંડી લગતી થી) લેકિન બકરી નહીં મિલી તો મેં ને અપને પડોસી આદમી કે પાસ ભેજા, મગર વો આદમી ઘર પર ન થા, તો ફિર મેં ને ઉસ કી ઔરત કે પાસ ભેજા, તો ઉસ ને વો બકરી (અપને શૌહર કી ઇજાઝત કે બગૈર) દે દી, હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: યે ખાના કૈદિયોં કો ખિલા દો. [અબૂ દાઉદ: ૩૩૩૨]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

કઝા નમાઝોં કી અદાયગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો કોઈ નમાઝ પઢના ભૂલ ગયા યા નમાઝ કે વક્ત સોતા રેહ ગયા, તો (ઉસ કા કફકારા યે હે કે) જબ યાદ આજાએ ઉસી વક્ત પઢ લે”. [તિર્મિઝી: ૧૭૭, અનઅબી ક્તાદા] કાયદા: અગર કિસી શખ્સ કી નમાઝ કિસી ઉજર કી વજહ સે છૂટ જાએ યા સોને કી હાલત મેં નમાઝ કા વક્ત ગુઝર જાએ, તો બાદ મેં ઉસ કો પઢના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સોને સે પેહલે કી દુઆ

રસુલુલ્લાહ ﷺ જબ સોને લગતે તો યે દુઆ પઢતે:
તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેં તેરે હી નામ સે મરતા હું ઔર જીતા હું.

((اَللّٰهُمَّ بِاَسْمَائِكَ اَمُوْتُ وَ اَحْيَا))
[બુખારી: ૬૩૧૪, અનહુઝેફા]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અચ્છા મુસલમાન

હઝરત અબૂ મુસા ૭ ને રસુલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછા, સબ સે અચ્છા મુસલમાન કોન હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: “વો શખ્સ જિસ કી ઝબાન ઔર હાથ સે મુસલમાન મહફૂઝ રહે”. [બુખારી: ૧૧, અનઅબી મુસા ૭]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઈમાન કો જુટલાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિસ શખ્સ ને બુખલ ક્રિયા ઔર લાપરવાહી કરતા રહા ઔર ભલી બાત (ઈમાન) જુટલાયા, તો હમ ઉસ કે લિયે તકલીફ વ મુસીબત કા રાસ્તા આસાન કર દેંગે (યાની જહન્નમ મેં પહુંચા દેંગે)”. [સૂર-એ-ઘલ: ૮ તા ૧૦]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

આખિરત કી કામયાબી દુનિયા સે બેહતર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ લોગોં કો જો કુછ દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ દુનિયાવી ઝિંદગી (મેં ઈસ્તેમાલ કી) ચીઝેં હૈં ઔર જો કુછ (અજ વ સવાબ) અલ્લાહ કે પાસ હૈ, વો ઈસ (દુનિયા) સે કહીં બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલા હૈ ઔર વો ઉન લોગોં કે લિયે હૈ જો ઈમાન લાએ ઔર અપને રબ પર ભરોસા રખતે હૈં”. [સૂર-એ-શુરા: ૩૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

ઈમાન કી બરકત સે જહન્નમ સે છુટકારા

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ જન્નતી જન્નત મેં ચલે જાએંગે ઔર જહન્નમી જહન્નમ મેં ચલે જાએંગે, તો અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા: જિસ કે દિલ મેં રાઈ કે દાને કે બરાબર ભી ઈમાન હો ઉસે ભી જહન્નમ સે નિકાલ લો, ચુનાચે ઉન લોગોં કો ભી નિકાલ લિયા જાએગા, જિન કી યે હાલત હોગી કે વો જલ કર ઇન્તિહાઈ કાલે હો ગયે હોંગે. ઉસ કે બાદ ઉન કો “નહરે હયાત” મેં ડાલા જાએગા. તો ઈસ તરહ નિકલ આએંગે જૈસે દાના સૈલાબ કે કૂડે મેં (ખાદ ઔર પાની મિલને કી વજહ સે) ઉગ આતા હૈ”.

[બુખારી: ૨૨, અનઅબી સઈદ ખુદરી ૭]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

બીમારોં કો ઝબરદસ્તી ન ખિલાના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપને બીમારોં કો ઝબરદસ્તી ખિલાને પિલાને કી કોશિશ ન કરો, ક્યોંકિ ખુદા તઆલા ઉન્હેં ખિલાતા પિલાતા હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૨૦૪૦, અનઅબ્બા બિન આખિર ૭]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે જો શખ્સ કિસી બુરાઈ કો દેખે તો ઉસે અપને હાથ સે રોકે. અગર ઈસ કી તાકત ન હો તો અપની ઝબાન સે રોકે, ફિર અગર ઈસ કી ભી તાકત ન હો તો દિલ સે ઉસ કો બુરા જાને ઔર યે ઈમાન કા સબ સે કમઝોર દર્જ હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૧૭૭, અનઅબી સઈદ ખુદરી ૭]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૫ જુમાદલ ઊલા

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

ગઝવ-એ-ઉહદ મેં મુસલમાનોં કી આઝમાઈશ

ગઝવ-એ-ઉહદ મેં મુસલમાનોં ને બડી બહાદુરી સે મુશ્રિકીને મક્કા કા મુકાબલા કિયા, જિસ મેં પેહલે ફતહ હુઈ, મગર બાદ મેં એક ચૂક કી વજહ સે નાકામી કા સામના કરના પડા, જંગ શુરૂ હોને સે પેહલે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને પચાસ તીર અંદાજોં કી એક જમાત કો પહાડ કી ઘાટી પર જહાં સે દુશ્મનોં કે હમલે કા ખતરા થા, મુકરર કર દિયા ઔર યે તાકીદ ફરમાઈ કે “જંગ મેં ફતહ હો યા શિકસ્ત” તુમ અપની જગા સે હરગીઝ ન હટના, લેકિન જબ મુસલમાનોં કો શુરૂ મેં ફતહ હુઈ; તો કાફિરોં કો ભાગતા હુઆ દેખ કર યે લોગ ભી અપની જગા સે યે સમજ કર હટ ગએ કે અબ જંગ ખત્મ હો ચુકી, ક્યોં ન હમ ભી માલે ગનીમત જમા કરને મેં અપને ભાઈયોં કી મદદ કરે, ઉન કે અમીર હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઝુબૈર ﷺ ને બાર બાર રોકને કી કોશિશ કી, લેકિન ઉન્હોંને ફતહ કી ખુશી મેં ખાત ન સુની ઔર પહાડ સે નીચે ઉતર આએ, હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ﷺ જોે ઉસ વક્ત મુસલમાન નહીં હુએ યે ઔર કુફરાર કી તરફ સે લડ રહે યે, જબ ઉસ જગા કો ખાલી દેખા, તો પીછે સે હમલા કર દિયા, ઈધર મુસલમાન બે ફિક થે, બિલઆબિર ભાગતે હુએ મુશ્રિકીન પલટ કર મુસલમાનોં પર ટૂટ પડે, અચાનક હમલા હોને કી વજહ સે કુફરાર કે બીચ મેં આગએ, જિસ કી વજહ સે ૭૦ મુસલમાન શહીદ હુએ, આપ ﷺ કા સર મુબારક ઝખ્મી ઔર એક મુબારક દાંત ભી શહીદ હો ગયા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

નાક કુદરતે ઈલાહી કી નિશાની

અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાન કે ચેહરે પર નાક બનાઈ, જિસ સે ચેહરે કી રૌનક બઢ જાતી હૈ ઔર ચેહરા ખૂબસૂરત વ ખુશનુમા માલૂમ હોતા હૈ, ફિર ઉસ મેં અલ્લાહ ને દો નથને બનાએ ઉન મેં કુવ્વતે હાસ્સા ઔર શામ્મા (મહસૂસ કરને ઔર સૂંધને કી તાકત) રખ દી જિસ સે નાક ખાને પીને કી ચીઝોં કી બૂ સૂંધ કર ફૌરન કેફિયત કા પતા લગા દેતી હૈ, યહી નાક તાજા હવા કો ભી સૂંધતી હૈ, જો દિલ કી ગિઝા હૈ જિસ સે અંદરૂન કી હરારત બરકારા રેહતી હૈ, ગૌર તો કરો, યે સારા નિઝામ કિસ ને બનાયા હૈ?

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

શૌહર પર બીવી કા ખરચા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ પર વાજિબ હૈ કે તુમ ઔરતોં કે લિયે કાઈદે કે મુવાફિક ખાને ઔર કપડે કા ઈન્તેઝામ કરો”.

[મુસ્લિમ: ૨૯૪૦, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

ફાયદા: શૌહર પર વાજિબ હૈ કે વો બીવી કે લિયે અપની હૈસિયત કે મુતાબિક રોટી ઔર કપડે કા ઈન્તેઝામ કરે.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સવારી પર સવાર હોને કે બાદ કી હુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સફર કે ઈરાદે સે નિકલતે ઔર સવારી પર બૈઠ જાતે, તો તીન મરતબા તકબીર (الله أكبر) ફરમાતે ઔર યે હુઆ પઢતે:

«سُبْحَانَكَ يَا إِلَهِي سُبْحَانَكَ هَذَا وَمَا كُنَّا لَكَ مُقَرَّبِينَ وَإِنَّا إِلَهُ رَبَّنَا مُتَقَلِّبُونَ» [તિર્મિઝી: ૩૪૪૭, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત**અલ્લાહ કે લિયે મુહબ્બત કા બદલા**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ક્યામત કે દિન ફરમાએગા. મેરી અઝમત કી વજહ સે આપસ મેં મુહબ્બત કરને વાલે લોગ આજ કહાં હૈં? મેં આજ ઉન કો અપને સાયે મેં જગા દૂંગા જબ કે મેરે સાયે કે અલાવા કોઈ સાયા ન હોગા”.

[મુસ્લિમ: ૬૫૪૮, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં**પડોસી કો તકલીફ દેના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને અપને પડોસી કો તકલીફ દી, ઉસ ને મુજે તકલીફ દી ઔર જિસ ને મુજે તકલીફ દી, ઉસ ને અલ્લાહ કો તકલીફ દી ઔર જિસ ને અપને પડોસી સે ઝઘડા કિયા, ઉસ ને મુજ સે ઝઘડા કિયા ઔર જિસ ને મુજ સે ઝઘડા કિયા, તો ઉસ ને અલ્લાહ સે ઝઘડા કિયા”.

[તરગીબ વ તરહીબ : ૩૬૪૯, અન અનસ બિન માલિક]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં**દુનિયા કી રગબત કા ખોફ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેં તુમ સે પેહલે જાને વાલા હૂં ઔર મેં તુમ પર ગવાહ હૂં, તુમ સે મિલને કી જગા હોઝ હોગી ઔર અબ મેં યહાં ખડે હો કર ઉસે દેખ રહા હૂં, મુજે ઇસ બાત કા અંદેશા નહીં કે તુમ મેરે બાદ શર્ક કરોગે, મગર ઇસ બાત કા ડર હૈં કે તુમ કહી દુનિયા મેં રગબત ન કરને લગો”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૬૮૪૯, અન અકબા બિન આમિર]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં**જન્મત કે ખાદિમ**

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(શરાબ કે જામ લે કર) જન્મત વાલોં કી ખિદમત મેં એસે લડકે દોડતે ફિરેંગે જો હમેશા લડકે હી રહેંગે, (વો ઇસ કદર હસીન વ ખૂબસૂરત હૈં કે) જબ તુમ ઉન્હેં દેખોગે, તો એસા મહસૂસ હોગા કે વો બિખરે હુએ મોતી હૈં; જબ તુમ ઉસ જગા કો દેખોગે, તો બક્સરત નેઅમત ઔર બડી સલતનત દિખાઈ દેગી”.

[સૂર-એ-ઘહર : ૧૯ તા ૨૦]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબવી સે ઇલાજ**મોઅતદિલ ગીઝા કા ઇસ્તેમાલ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખજૂર કે સાથ ખીરે ખાતે થે.

[બુખારી : ૫૪૪૭, અન અબ્દુલ્લાહ બિન જાફર]

ફાયદા: મુહદ્દિસીને કિરામ ફરમાતે હૈં કે ખજૂર ચૂંકે ગરમ હોતી હૈં ઇસ લિયે આપ ﷺ ઉસ કે સાથ ઠંડી ચીઝ ખીરા (કકડી) ઇસ્તેમાલ ફરમાતે થે તાકે દોનોં મિલ કર મોઅતદિલ હો જાએ.

નંબર ૧૦ : કુઆન કી નસીહત

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હમ ને ઇન્સાન કો ઉસ કે માં બાપ કે બારે મેં તાકીદ કી હૈં કે માં બાપ કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરે, (ક્યોંકિ) ઉસ કી માં ને તકલીફ પર તકલીફ ઉઠા કર ઉસ કો પેટ મેં રખા ઔર દો સાલ મેં ઉસ કા દૂધ છુડાયા હૈ, એ ઇન્સાન! તૂ મેરા ઔર અપને માં બાપ કા હક માન (ઇસ લિયે કે) તુમ સબ કો મેરી હી તરફ લૌટ કર આના હૈ”.

[સૂર-એ-લુકમાન : ૧૪]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

(१६) जुमादल उला

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

गजव-ओ-उहद में सहाब-ओ-किराम
की बे मिसाल कुर्आनी

गजव-ओ-उहद में हुजूर ﷺ के सहाबा ने जिस वाखिहाना मुहब्बत व हिदाकारी का मुजाहरा किया उस का तसव्वुर भी रेखती दुनिया तक आलम में ईस्लाम को इहानी जजमे से माला माल करता रहेगा, जब मुश्किन ने आप ﷺ का बेराव कर लिया तो इरमाया: मुज पर कौन ज़न कुरबान करता है? ज़ियाद बिन स्कन ﷺ यंद अन्सारियों के साथ आगे बढ़े और यके बाद हीगरे सातों ने आप ﷺ की छिफाजत में अपने आप को कुरबान कर दिया. अब्दुल्लाह बिन कमीया ने जब तलवार का वार किया तो उम्मे अम्मार ﷺ हुजूर ﷺ के सामने आ गई और उस के वार को अपने कंधे पर रोक लिया. हज़रत अबू दुजाना ﷺ ढाल बन कर पड़े छे गये, यहाँ तक के उन की पीठ तीरों से छलनी छे गई. हज़रत तलहा ﷺ ने दुश्मन के तीर और तलवार छाथों पर रोक़ी, जिस की वजह से उन का अेक छाथ कट कर गिर गया. दुश्मन की अेक जमात हमले के लिये आगे बढ़ी तो तन्हा हज़रत अली ﷺ ने उन का इप केंर दिया, गर्ज सहाब-ओ-किराम ﷺ की हुजूर ﷺ से वफादारी और ज़निसारी ने अपनी शिकस्त को इतल में तबदील कर दिया.

नंबर (२) : हुजूर ﷺ का मोअजिज़ा

छाथ से मुश्बू निकलना

हज़रत उम्मे सलमा ﷺ इरमाती हैं के जिस दिन रसूलुल्लाह ﷺ की वफात हुई, उस दिन मैं ने हुजूर ﷺ के सीन-ओ-मुबारक पर छाथ रपा था, उस के बाद अेक जमाना गुज़र गया, मैं उस छाथ से भाती रही और उस को धोती रही, लेकिन मेरे उस छाथ से मुश्क की मुश्बू जल्म नहीं हुई. [बैहकी ही हवाइ बिन मुव्वद: ३१५८]

नंबर (३) : अेक इरॉ के बारे में

मजहूर को पूरी मजहूरी देना

रसूलुल्लाह ﷺ ने इरमाया: "मैं क्यामत के दिन तीन लोगों का मुकाबिल बन कर उन से जघड़ूंगा, (उन तीन में से अेक) वो शम्स है, जिस ने किसी को मजहूरी पर रपा और उस से पूरा पूरा काम लिया, मगर उस को पूरी मजहूरी नहीं दी".

[इब्ने माज़: २४४२, अन अबी हुसैरा ﷺ]

मुलासा: मजहूर को मुकम्मल मजहूरी देना वाजिब है.

नंबर (४) : अेक सुन्नत के बारे में

बदअप्लाकी से बचने की दुआ

रसूलुल्लाह ﷺ ये दुआ इरमाते थे:

((اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْمُنْكَرَاتِ الْاَخْلَاقِ وَالْاَعْمَالِ وَالْاَهْوَاءِ))

तर्जमा: ओ अल्लाह! मैं बुरे अप्लाक, बुरे आमाव, और बुरी प्वाहिशात से तेरी पनाह याहता छुं.

[तिर्मिज़ी: ३५८१, अन कुतबा बिन माखिक ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

પુશૂ વ પુઝૂ સે નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો કોઈ ખૂબ અચ્છી તરહ વુઝૂ કરે ઔર દો રકાત નમાઝ પુશૂ પુઝૂ કે સાથ પઢે, તો ઉસ કે લિયે જન્નાત વાજિબ હો ગઈ”. [અબૂ દાઉદ: ૯૦૬, અન અકબા બિન આમિર ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

યતીમોં કા માલ ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યતીમોં કે માલ ઉન કો દેતે રહા કરો, પાક માલ કો નાપાક માલ સે ન બદલો ઔર ઉન કા માલ અપને માલોં કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; એસા કરના યકીનન બહુત બડા ગુનાહ હૈ”. [સૂર-એ-નિસા: ૨]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

નાફરમાનોં સે નેઅમતેં છીન લી જાતી હેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “વો નાફરમાન લોગ કિતને હી બાગ, ચશ્મે, ખેતિયાં, ઉમ્દા મકાનાત ઔર આરામ કે સામાન જિન મેં વો મઝે કિયા કરતે થે, (સબ) છોડ ગએ. હમ ને ઈસી તરહ કિયા ઔર ઉન સબ ચીઝોં કા વારિસ એક દૂસરી કૌમ કો બના દિયા. ફિર ઉન લોગોં પર ન તો આસ્માન રોયા ઔર ન હી ઝમીન, ઔર ન હી ઉન કો મોહલત દી ગઈ”. [સૂર-એ-કુખાન: ૨૫ તા ૨૯]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

અહલે ઈમાન ઔર કયામત કા દિન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પચાસ હઝાર સાલ કે બરાબર દિન (યાની કયામત) કે બારે મેં પૂછા ગયા કે વો કિતના લખ્ખા હોગા? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઉસ ઝાત કી કસમ જિસ કે કબ્જે મેં મેરી જાન હૈ! વો દિન મોમિન કે લિયે ઈતના મુખ્તસર કર દિયા જાએગા, જિતની દેર મેં વો દુનિયા મેં ફર્જ નમાઝ અદા કિયા કરતા થા”. [મુસ્નદે અહમદ: ૧૧૩૨૦, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

કદૂ (દૂધી) સે ઈલાજ

હઝરત અનસ ﷺ ફરમાતે હેં કે મેં ને ખાને કે દૌરાન રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો દેખા કે પ્યાલે કે ચારોં તરફ સે કદૂ તલાશ કર કે ખા રહે થે, ઉસી રોઝ સે મેરે દિલ મેં કદૂ કી રગબત પૈદા હો ગઈ”. [બુખારી: ૫૩૭૯] ફાયદા: અતિબ્બા ને ઈસ કે બેશુમાર ફવાઈદ લિખે હેં ઔર અગર બહી કે સાથ પકા કર ઈસ્તેમાલ કિયા જાએ તો બદન કો ઉમ્દા ગિઝાઈયત બખ્શતા હૈ, ગરમ મિઝાજ ઔર બુખારઝદા લોગોં કે લિયે યે ગૈર મામૂલી તોર પર નફા બખ્શ હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો અલ્લાહ ઔર આબિરત કે દિન પર ઈમાન રખતા હો ઉસે અપને પડોસી કા ઈકરામ કરના ચાહિયે. સહાબા ને પૂછા: યા રસૂલુલ્લાહ! પડોસી કા કયા હક હૈ? ફરમાયા: અગર વો તુમ સે કુછ માંગે તો ઉસ કો દે દિયા કરો”. [તરગીબ વ તરહીબ: ૩૬૫૯, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૭ જુમાદલ ઊલા

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હમરાઉલ અસદ પર ત્રીન રોઝ કયામ

ગઝવ-એ-ઉહદ કે બાદ અબૂ સુફિયાન અપના લશ્કર લે કર મક્કા વાપસ જાતે હુએ મકામે રૌહા મેં પહુંચ કર કેહને લગા: હમેં મુકમ્મલ તૌર પર ફતહ હાસિલ કરના ચાહિયે, તો (નઊઝૂ બિલ્લાહ) મુહમ્મદ ﷺ કો કત્લ કયૂં ન કરૂં? ચલો! વાપસ જાકર મુસલમાનોં કો સફહ-એ-હસ્તી સે મિટા કર આઓ. જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ઈસ કી ઇતેલા મિલી, તો આપ ﷺ ને સિર્ફ ઉન મુસલમાનોં કો ઉસ કા પીછા કરને કા હુકમ દિયા, જો જંગે ઉહદ મેં શરીક થે, મુસલમાન ઝખ્મી ઔર ખસ્તા હાલ હોને કે બાવજૂદ ફૌરન તૈયાર હો ગએ ઔર મદીના સે આઠ મીલ દૂર હમરાઉલ અસદ મકામ પર પડાવ ડાલા. જબ અબૂ સુફિયાન કો ઈન કી બહાદુરી ઔર શુજાત કા પતા ચલા કે મુહમ્મદ ﷺ ફિર અપને સાથિયોં કો લે કર મુકાબલે કે લિયે પીછા કર રહે હૈં, તો ઉસ પર ખૌફ તારી હો ગયા ઔર સબ કી હિમ્મત પસ્ત હો ગઈ, બિલઆખિર અબૂ સુફિયાન અપની ફૌજ લે કર મક્કા કી તરફ ફરાર હો ગયા. હુઝૂર ﷺ ને વહાં ત્રીન રોઝ કયામ ફરમાયા ઔર ઇત્મીનાન કે સાથ વાપસ મદીના આ ગએ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

મેઅદે કા નિજામ

હમેં ઇન્સાની જિસ્મ કે અંદર જો નિજામ ચલ રહા હૈં ઉસ પર ગૌર કરના ચાહિયે, ઇન્સાન જબ લુકમા મુંહ મેં ડાલતા હૈં વો મેઅદે મેં પહુંચતા હૈં, મેઅદા ઉસ કો પકાતા હૈં, ફિર ઉસ ગિજા કા જો અચ્છા હિસ્સા હોતા હૈં, ઉસ કો બારીક રગોં કે રાસ્તે સે જિગર તક પહુંચાતા હૈં ફિર જિગર ઉસ કો ખૂન મેં તબ્દીલ કરતા હૈં, ઉસ ખૂન કો બારીક રગોં કે રાસ્તે સે પૂરે જિસ્મ મેં બકદ્રે ઝરૂરત સપલાઈ કરતા હૈં, ઔર મેઅદે મેં જો ફાસિદ માદા હોતા હૈં વો પેશાબ વ પાખાને કે રાસ્તે સે બાહર નિકલ જાતા હૈં, અંદર કા યે સારા નિજામ કૌન ચલા રહા હૈં, બિલા શુબા વહી વહદહૂલાશરીક હૈં.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને સુબહ (યાની ફજર) કી નમાઝ અદા કી, વો અલ્લાહ કી હિફાઝત મેં હૈં”.

[મુસ્લિમ: ૧૪૮૩, અન જુન્દુબ બિન અબ્દુલ્લાહ ઈ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

મુંઘોં કો તરાશના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ મુંઘોં કો તરાશતે થે ઔર ફરમાયા કરતે થે કે હઝરત ઇબ્રાહીમ ઈબ્રાહીમી ઐસા હી કિયા કરતે થે.

[તિર્મિઝી: ૨૭૬૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ઈ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કિસી કો ખાના ખિલાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને કિસી મોમિન કો ખાના ખિલાયા ઔર ઉસ કો સૈરાબ કર દિયા તો અલ્લાહ તઆલા એક ખાસ દરવાજો સે ઉસ કો જન્મત મેં દાખિલ ફરમાએગા જિસ મેં ઉસ કે જૈસા અમલ કરને વાલા હી દાખિલ હોગા”.

[તબરાની કબીર : ૧૬૫૮૯, અન મઆઝ બિન જબલ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

આપસ મેં દુશ્મની રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હર પીર વ જુમેરાત કો (અલ્લાહ કે દરબાર મેં) આમાલ પેશ કિએ જાતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ઉન દિનોં મેં હર એસે આદમી કી મગફિરત ફરમા દેતા હૈ જો અલ્લાહ કે સાથ કિસી કો શરીક નહીં કરતા. મગર (ઉન દો આદમિયોં કી મગફિરત નહીં કરતા) જિન કે દરમિયાન દુશ્મની હો. અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ જબ તક યે દોનોં સુલહ વ સફાઈન કર લેં ઉન કો ઉસી હાલ પર છોડે રખો”.

[મુસ્લિમ : ૬૫૪૬, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મેં લગે રેહને કા વખાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અલ્લાહ કા હો જાતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી હર ઝરૂરત પૂરી કરતે હૈં ઔર ઉસ કો એસી જગહ સે રિઝક દેતે હૈં કે ઉસ કો ગુમાન ભી નહીં હોતા; ઔર જો શખ્સ પૂરે તૌર પર દુનિયા કી તરફ લગ જાતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો દુનિયા કે હવાલે કર દેતે હૈં”.

[કંઝુલ ઉમાલ : ૬૨૭૦, અન ઇમરાન બિન હુસૈન ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કા મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(કયામત કા દિન) જબ સિતારે બે નૂર કર દિએ જાએંગે ઔર આસ્માન ફટ જાએગા ઔર પહડ ઊડા દિએ જાએંગે ઔર રસૂલોં કો (વક્તે મુતઅય્યન પર) જમા કિયા જાએગા. ઇન તમામ ચીઝોં મેં કિસ દિન કે લિયે તાખીર કી ગઈ હૈ? (ઇન તમામ ચીઝોં કો) ફૈસલે કે દિન કે લિયે રખા ગયા હૈ”.

[સુર-એ-મુરસલાત : ૮ તા ૧૩]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

આટે કી છાન સે ઇલાજ

હઝરત ઉમ્મે અયમન ﷺ આટે કો છાન કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે લિયે રોટી તૈયાર કર રહી થી કે આપ ﷺ ને ફરમાયા: યે કયા હૈ? ઉન્હોને અઝ કિયા: યે હમારે મુલક કા ખાના હૈ, જો આપ કે લિયે તૈયાર કર રહી હું, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ ને આટે મેં સે જો કુછ છાન કર નિકાલા હૈ ઉસ કો ઉસી મેં ડાલ દો ઔર ફિર ગૂંધો”.

[ઇબ્ને માજા : ૩૩૩૬]

ફાયદા: જદીદ તહકીકાત સે માલૂમ હુવા હૈ કે આટે કી છાન (ભૂસી) પુરાને કબ્જ ઔર ઝયાબિતીસ કે મરીજોં કે લિયે બેહતરીન દવા હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યે (કુર્આન) એક બાબરકત કિતાબ હૈ, જિસ કો હમ ને આપ પર ઇસ લિયે નાઝિલ કિયા હૈ કે લોગ ઇસ કી આયતોં મેં ગૌર વ ફિક કરેં ઔર અકલમંદ લોગ ઇસ સે નસીહત હાસિલ કરે”.

[સૂઅ-એ-સાદ : ૨૯]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा **कुर्आन व हदीस की रौशनी में**

१८ जुमादल जिला

नंबर १ : ईस्लामी तारीफ

शराब की हुरमत

अल्लाह तआला ने मुसलमानों को ईस्लामी माहौल में ज़िंदगी गुज़ारने और अहकामे ईलाही पर अमल करने के लिये मदीने का साज़गार माहौल अता किया, ताकि ज़मान-ए-ज़हिदियत की तमाम रस्मों और बुरी आदतों को ज़त्म कर के ईस्लामी मुआशरे का अमली नमूना दुनिया के सामने आजाये, उन की सभ से बुरी आदत शराबनोशी थी, उस की मुहब्बत अरबों की धुड़ी में पड़ी हुई थी, युनांचे शराब और जुअे के बारे में पहला हुकम सन उ हिजरी में नाज़िल हुवा, के उस में त्वलाई के मुक़ाबले में बुराई और गुनाह ज़ियादा है, इत्ता के अकल व होश तक को ज़त्म कर देती है, युनांचे बाज़ लोगों ने उसे छोड़ दिया; फिर दूसरा हुकम नाज़िल हुवा के शराब और नशे की छावत में नमाज़ के करीब मत जाओ, युनांचे सछाब-ए-किराम ने उस को तर्क कर दिया के जब नशे की छावत में नमाज़ नहीं पढ़ सकते तो उस से बचना चाहिये, फिर शराब के मुतअख़िक सूर-ए-माइदा की तीसरी आयत नाज़िल हुई, उस में कतई तौर पर शराब को हराम करार दे दिया गया, सछाब-ए-किराम के ईमानी जज़बे का छाल ये था के हुकम मिलते ही शराब के बरतन और मटे तोड़ डाले, यहां तक के मदीना की गलियों और सड़कों पर शराब बेहतरी नज़र आ रही थी.

नंबर २ : हुज़ूर ﷺ का मोअज़िज़

हज़रत साबित ﷺ के लिये पेसीन गोई

आप ﷺ ने हज़रत साबित बिन केस ﷺ से फ़रमाया था: "क्या तुम ईस पर राजी नहीं के अक अख़ी ज़िंदगी बसर करो और शहीद की मौत मरो और फिर जन्नत में दाखिल हो जाओ? तो हज़रत साबित ﷺ ने फ़रमाया: या रसूलल्लाह! हां! क्यों नहीं. युनांचे हज़रत साबित ﷺ ने अख़ी ज़िंदगी बसर की और फिर अल्लाह की राह में शहीद हो गये और अपने मौला से जा मिले."

[मोअज़मे कबीर बित्तबरानी : १२८६, अन साबित बिन केस ﷺ]

नंबर ३ : अक फ़र्ज के बारे में

वरासत में लड़की का हिस्सा

कुर्आन में अल्लाह तआला फ़रमाता है: "अल्लाह तआला तुम को तुम्हारी औलाद के लड़के के हुकम देता है के अक लड़के का हिस्सा दो लड़कियों के बराबर है".

[सूर-ए-निसा : ११]

शायद: वालिदैन की वरासत में लड़के के दो हिस्से और लड़की का अक हिस्सा होता है, जिस का अदा करना फ़र्ज है.

नंबर ४ : अक सुन्नत के बारे में

फ़साद करने वालों पर ग़लबा पाने की हुआ

फ़ितना व फ़साद करने वालों पर ग़लबा पाने के लिये ईस हुआ का अछतेमाम करना चाहिये:

﴿رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ﴾

तर्जमा: ओ मेरे परवरहिगार! मुझे फ़साद करने वाली कौम पर ग़लबा अता फ़रमा. [सूर-ए-अन्कभूत : ३०]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં પેહરેદારી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં એક રાત જાગ કર પેહરા દેના એક હજાર રાતોં કી ઈબાદત ઔર એક હજાર દિનોં કે રોઝોં સે ઝિયાદા અફઝલ હૈ”. [મુસ્તદરક હાકિમ: ૨૪૨૬, અન ઉસ્માન ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મુનકિરીન કા અઝાબ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ હમારી આયતોં કા ઇનકાર કરતે રહે હૈ, તો વહી બદબખ્ત હૈ, (જિન કો બાઝોં હાથ મેં નામ-એ-આમાલ દિયા જાએગા) ઉન પર ચારોં તરફ સે બંદ કી હુઈ આગ કો મુસલ્લત કર દિયા જાએગા”. [સૂર-એ-બલદ: ૧૯ તા ૨૦]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

અપને બીવી બચ્ચોં સે હોશિયાર રહો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! તુમ્હારી બાઝ બીવિયાં ઔર બાઝ ઔલાદ તુમ્હારે હક મેં દુશ્મન હૈ; તો તુમ ઉન સે હોશિયાર રહો”. [સૂર-એ-તગાબુન: ૧૪]
ફાયદા: બીવી બચ્ચો બાઝ મરતબા દુનિયવી નફે કે લિયે ખિલાફે શરીઅત કામોં કા હુકમ દેતે હૈ, ઉન્હી લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા ને દીન કા દુશ્મન બતાયા હૈ ઔર ઉન કે હુકમ કો પૂરા ન કરને કી હિદાયત દી હૈ.

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમ કી આગ કી સખ્તી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દોઝખ કો એક હજાર સાલ તક દેહકાયા ગયા, તો વો લાલ હો ગઈ, ફિર એક હજાર સાલ તક દેહકાયા તો વો સફેદ હો ગઈ, ફિર એક હજાર સાલ તક દેહકાયા ગયા, તો અબ વો બહુત ઝિયાદા કાલી હો ગઈ”. [શોઅબુલ ઈમાન: ૮૧૨, અન અનસ ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

તબીઅત કે મુવાફિક ગિઝા સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ મરીઝ કોઈ ચીઝ ખાના ચાહે, તો ઉસે ખિલાઓ”. [કંઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૧૩૭, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]
ફાયદા: જો ગિઝા ચાહત ઔર તબીઅત સે ખાઈ જાતી હૈ, વો બદન મેં જલ્દ અસર કરતી હૈ, લિહાઝા મરીઝ કિસી ચીઝ કે ખાને કા તકાઝા કરે, તો ઉસે ખિલાના ચાહિયે. હાં અગર ગિઝા ઐસી હૈ કે જિસ સે મર્ઝ બઢને કા કવી ઈમકાન હૈ, તો ઝરૂર પરહેઝ કરના ચાહિયે.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો આદમી અલ્લાહ ઔર યૌમે આખિરત પર ઈમાન રખતા હો, ઉસે અપને મેહમાન કા ઈકરામ કરના ચાહિયે, એક દિન વ રાત કી ખિદમત ઉસ કા જાઈઝ હક હૈ ઔર ઉસ કી દાવત વ મેહમાન નવાઝી તીન દિન હૈ, ઉસ કે બાદ કી મેઝબાની ઉસ કે લિયે સદકા હૈ ઔર મેહમાન કે લિયે ઝિયાદા દિન ઠેઠર કર મેઝબાન કો તંગી મેં મુબ્તલા કરના જાઈઝ નહીં હૈ”. [ખુબારી: ૬૧૩૫, અન અબી શુરૈહ અલ કઅબી ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૯ જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

રજીઅ ઔર બીરે મઝિના કા અલમનાક હાદસા

જંગે ઉહદ કે બાદ મુશ્રિકીન ને ધોકે સે મુસલમાનોં કો કતલ કરને કી સાજિશ શુરૂ કર દી, માહે સફર સન ૪ હિજરી મેં કબીલ-એ-અઝલ વ કારા કે લોગ મદીના આઝે ઔર હુઝૂર ﷺ સે દરખ્વાસ્ત કી કે હમ મેં સે કુછ લોગ મુસલમાન હો ગઝે હૈં, ઉન કી તાલીમ વ તરબિયત કે લિયે અપના મુઅલિમ ભેજ દીજિયે, આપ ﷺ ને ઉન કી ફરમાઈશ પર દસ મુઅલિમોં કો રવાના ફરમાયા, જિન કે અમીર હઝરત મરસદ ﷺ થે, મકામે રજીઅ મેં પહુંચ કર ઉન જાલિમોં ને આઠ સહાબા કો શહીદ કર દિયા, ઔર હઝરત ખુબૈબ ઔર જૈદ ﷺ કો કુરૈશે મક્કા કે હાથ ભેચ દિયા, જિન્હોંને દોનોં કો સૂલી દે કર શહીદ કર દિયા. ઉસી મહીને મેં ઇસ સે બડા બીરે મઝિના કા દિલ ખરાશ વાકિઆ પેશ આયા, અબૂ બર્સા, આમિર બિન માલિક ને આકર હુઝૂર ﷺ સે ફરમાઈશ કી કે અહલે નજદ કો ઇસ્લામ કી દાવત દેને ઔર દીન સિપાને કે લિયે અપને સહાબા કો રવાના ફરમાદૈં, ઉસ કી તરફ સે હિફાઝત કે વાદે પર આપ ﷺ ને ૭૦ બડે બડે કુર્સા સહાબા કો રવાના ફરમા દિયા, જિન કે અમીર મુન્જિર બિન અમ્ર થે, જબ યે દાવતી વફદ બીરે મઝિના પહુંચા તો ઇસ ધોકે બાઝ ને કબીલ-એ-રિઅલ વ ઝકવાન વગૈરા કે લોગોં કો સાથ લે કર ઉન પર હમલા કર દિયા ઔર કઅબ બિન જૈદ કે અલાવા તમામ કુર્સા સહાબા કો શહીદ કર ડાલા, ઇસ અલમનાક હાદસે સે હુઝૂર ﷺ કો સખ્ત સદમા પહુંચા ઔર એક મહીને તક નમાઝે ફજર મેં કુનૂતે નાઝિલા પઢી.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

બદન કી હડી કુદરત કી નિશાની

ઉસ કાદિરે મુતલક કી કારીગરી કો દેખિયે! કે ઉસ ને એક કતરે સે ઇન્સાની જિસ્મ મેં કયા કયા કારીગરી કી હૈ, ઉસ મેં અલ્લાહ તઆલા ને મુખ્તલિફ કિસ્મ કી હડિયાં પૈદા કી, ઔર ઉન હડિયોં કો સુતૂન ઔર પીલર નુમા બના કર પૂરે જિસ્મે ઇન્સાની કો ઉન પર બડા કર દિયા, ઉન હડિયોં કી શક્લ વ સૂરત કો દેખિયે! બાઝ હડિયાં ટેફી હૈં, બાઝ લખ્મી હૈં, કુછ ગોલ હૈં, કુછ સીધી હૈં, બાઝ ચૌડી હૈં, બાઝ પતલી હૈં, કુછ હલકી હૈં, કુછ ભારી હૈં, કુછ ઠોસ હૈં, ઇસ તરહ કી મુખ્તલિફ શક્લોં કી છોટી બડી તકરીબન ૨૪૮ હડિયાં હૈં. સોચો તો સહી એક કતરે સે ઇતના ખૂબસૂરત જિસ્મ બનાને વાલા કોન હૈ?

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

તકદીર પર ઈમાન લાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હર ચીઝ તકદીર સે હૈ, યહાં તક કે આદમી કા નાકારા ઔર નાકાબિલ ઔર કાબિલ વ હોશિયાર હોના (ભી તકદીર હી સે હૈં)”. [મુસ્લિમ: ૬૭૫૧, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﷺ] ફાયદા: તકદીર કેહતે હૈં, કે દુનિયા મેં જો કુછ ભી હો રહા હૈ, અચ્છા હો યા ખુરા, વો સબ અલ્લાહ તઆલા કે હુકમ ઔર ઉસ કી મશિયત સે હૈ, હમારે ઊપર ઉસ કા યકીન રખના ઔર ઉસ પર ઈમાન લાના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઘર વાલોં સે નેક બરતાવ કરના

હઝરત આઈશા રઝી ફરમાતી હોં કે આપ સલ્લલ્લાલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્મ ને ગઝવે કે અલાવા કભી ભી કિસી કો અપને હાથ સે નહીં મારા ઔર ન કભી કિસી ખાદિમ કો મારા ઔર ન હી કભી કિસી ઔરત કો મારા. [મુસ્લિમ : ૬૦૫૦]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં રોઝા રખના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્મ ને ફરમાયા : “જિસ ને અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં એક રોઝા રખા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ઔર જહન્નમ કે દરમિયાન આસ્માન વઝમીન કે ફાસલે કે બરાબર ખંદક કાઈમ કર દેગા”.

[તિર્મિઝી : ૧૬૨૪, અન અબી ઉમામા રઝી]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બોહતાન કી સજા

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્મ ને ફરમાયા : “જિસ ને કિસી મોમિન કે બારે મેં ઐસી બાત કહી જો ઉસ મેં નહીં હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો દોઝખિયોં કે પીપ મેં ડાલ દેગા, યહાં તક કે ઉસ કી સજા પા કર ઉસ સે નિકલ જાએ”.

[અબૂ દાવિદ : ૩૫૯૭, અન ઇબ્ને ઉમર રઝી]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

હલાલ રોઝી કમાઓ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્મ ને ફરમાયા : “રોઝી કો દૂર ન સમજો, ક્યોંકિ કોઈ આદમી ઉસ વક્ત તક નહીં મર સકતા જબ તક કે જો રોઝી ઉસ કે મુકદ્દર મેં લિખ દી ગઈ હૈ, વો ઉસ કો ન મિલ જાએ. લિહાઝા રોઝી હાસિલ કરને મેં બેહતર તરીકા ઇંખિતયાર કરો, હલાલ રોઝી કમાઓ ઔર હરામ કો છોડ દો”.

[મુસ્તદરક હાકિમ : ૨૧૩૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ રઝી]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

ક્યામત કે દિન આમાલ કા બદલા દિયા જાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “હર જાનદાર કો મૌત કા મઝા ચખના હૈ ઔર તુમ કો ક્યામત કે દિન આમાલ કા પૂરા પૂરા બદલા દિયા જાએગા, ફિર જો શખ્સ જહન્નમ કી આગ સે બચા કર જન્નત મેં દાખિલ કર દિયા ગયા, તો વો કામચાબ હો ગયા”.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન : ૧૮૫]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

મુકીદ તરીન ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્મ ને ફરમાયા : “મુજે જિબ્રઈલ અલૈહિ સલ્મ ને યે બાત બતાઈ કે હજમત (પછના લગાના) સબ સે ઝિયાદા નફા બખ્શ ઇલાજ હૈ”.

[કંઝુલ ઉમમાલ : ૨૮૧૩૮, અન અબી હુરૈરા રઝી]

ફાયદા : હજમત સે ફાસિદ પૂન નિકલ જાતા હૈ જિસ કી વજહ સે બદન કા દર્દ ઔર બહુત સારી બીમારિયાં દૂર હો જાતી.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “અગર તુમ મુનકિર હોગે, તો યકીન જાનો કે અલ્લાહ તઆલા તુમ સે બેનિયાઝ હૈ ઔર અપને બંદો કે લિયે કુફ કો પસંદ નહીં કરતા, ઔર અગર તુમ શુક કરોગે, તો તુમ્હારે ઇસ શુક કો પસંદ કરેગા”.

[સૂર-એ-ઝુમર : ૭]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૦ જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

બનૂ નઝીર કી જિલા વતની

યહૂદી કબાઈલ અમન મુઆહદે મેં શરીક હોને કે બાવજૂદ આએ દિન બગાવત વ સરકશી કરતે રહેતે થે, બીરે મઝીના કે દર્દનાક હાદસે કે બાદ બનૂ નઝીર જુલ્મ વ સિતમ મેં બઢતે જા રહે થે, વો મુઆહદે કે બાવજૂદ મુશિકીને મક્કા સે ચુપકે ચુપકે હુઝૂર ﷺ કે કતલ કી નાપાક સાજિશ કરને મેં મસરૂફ રહેતે, એક મરતબા રબીઉલ અવ્વલ સન ૪ હિજરી મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ અમન કે મુસ્તાહિક દો મકતૂલ મુશિકોં કી દિયત (ખૂન બહા) તૈ કરને કે લિયે બનૂ નઝીર કે પાસ ગએ, ઉન્હોને ઝાહિરી તૌર પર આપ ﷺ કે સાથ તઆવુન કા વાદા કિયા, મગર કતલ કી સાજિશ કર કે આપ ﷺ કો એક દિવાર કે નીચે બિઠા દિયા ઔર એક યહૂદી શખ્સ કો ઊપર સે પત્થર ગિરાને પર મામૂર કર દિયા, અલ્લાહ તઆલા ને યહૂદ કી ઇસ નાપાક સાજિશ સે અપને નબી કો આગાહ કર દિયા. હુઝૂર ﷺ વહાં સે ઉઠ કર વાપસ આ ગએ ઔર લશ્કર કે સાથ કિલે કા મુહાસરા કર લિયા. ઉપર બનૂ નઝીર મુશિકોં કી તરફ સે મદદ ન મિલને કી વજહ સે ખૌફ ઝડા હો ગએ ઔર મુકાબલે કી તાબ ન લા કર મદીના છોડને પર રજામંદ હો ગએ ઔર હુકમ કે મુતાબિક હથિયાર છોડ કર ૬૦૦ ગિલોં પર સામાન લાદ કર ખૈબર મેં જા બસે.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

હુઝૂર ﷺ કે થૂક કી બરકત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી બાંદી હઝરત રઝીના ؓ બયાન કરતી હૈ કે આપ ﷺ અપને ઔર હઝરત ફાતિમા ؓ કે દૂધ પીતે બચ્ચોં કે મૂંહ મેં અપના મુબારક થૂક ડાલ લેતે ઔર અઝવાજે મુતહહરાત સે ફરમાતે: રાત તક ઉન કો દૂધ મત પિલાના. (ચુનાંચે વો બચ્ચે રાત તક બગૈર દૂધ પિયે હી રહેતે થે). [બિહકી રીદલાઈલિનુબુવ્વહ: ૨૪૮૫]

નંબર (૩) : એક ફર્ફ કે બારે મેં

જમાત કે ઇરાદે સે મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અચ્છી તરહ વુઝૂ કરે ફિર મસ્જિદ મેં નમાઝ કે લિયે જાએ ઔર વહાં પહુંચે કર માલૂમ હો કે જમાત હો ચુકી, ફિર ભી ઉસ કો જમાત કી નમાઝ કા સવાબ હોગા ઔર ઇસ સવાબ કી વજહ સે ઉન લોગોં કે સવાબ મેં કુછ કમી નહીં હોગી, જિન્હોને જમાત સે નમાઝ પઢી હૈ”.

[અબૂ દાઉદ : ૫૬૪, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

નફસ કે શર સે પનાહ માંગના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત હુસૈન ؓ કો યે દુઆ સિખાઈ:

((اللَّهُمَّ أَهْنِي رُشْدِي وَأَعِزِّي مِنْ شَرِّ نَفْسِي))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! તૂ મેરે દિલ મેં મેરી ભલાઈ ડાલ દે ઔર મેરે નફસ કી બુરાઈ સે મુજ કો બચા લે.

[તિર્મિઝી : ૩૪૮૩, અન ઇમરાન બિન હુસૈન ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ કે લિયે સૂર-એ-યાસીન પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને અલ્લાહ કી રજા કે લિયે રાત મેં સૂર-એ-યાસીન કો પઢા, (ઉસ કી મગફિરત કર દી જાતી હૈ)”.
[સહી ઇબ્ને હિબ્બાન: ૨૬૨૬, અન જુદુલ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

જુલ્મ વ ઝિયાદતી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો અપને ઊપર જુલ્મ કિયે જાને કે બાદ બરાબર બદલા લે લે, તો એસે લોગોં પર કોઈ ઇલજામ નહીં, ઇલજામ તો સિર્ફ ઉન લોગોં પર હૈ, જો લોગોં પર જુલ્મ કરતે હૈં, નાહક દુનિયા મેં સરકશી કરતે ફિરતે હૈં. યહી વો લોગ હૈં જિન કે લિયે દર્દનાક અજાબ હૈ”.

[સૂર-એ-શૂરા : ૪૧ તા ૪૨]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મેં ખાના પીના ચંદ રોજા હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ (દુનિયા મેં) થોડે દિન ખાલો ઔર (ઉસ સે) ફાયદા ઉકા લો, બેશક તુમ મુજરિમ હો (યાની યે દુનિયવી ઝિંદગી ચંદ રોજા કી હૈ, અગર ઇસ કે પીછે પડ કર અપની આબિરત કી ઝિંદગી કો ભુલા દોગે, તો ક્યામત કે દિન તુમ મુજરિમ બન કર ઉડોગે)”.
[સૂર-એ-મુરસલાત : ૪૬]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

જહન્નમ કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્યામત કે દિન જહન્નમ કો સત્તર હઝાર લગામોં કે સાથ લાયા જાએગા ઔર હર લગામ કે સાથ સત્તર હઝાર ફરિશ્તે હોંગે જા ઉસ કો ખીંચ રહે હોંગે”.

[મુસ્લિમ : ૭૧૬૪, અન ઇબ્ને મસઉદ ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

દો બેહતરીન દવાઓ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : જિન ચીજોં સે તુમ ઇલાજ કરતે હો, ઉનમેં સબસે બેહતરીન દવા પછના લગવાના ઔર ઊદે હિન્દી હૈ.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૨૦૪૫, અન અનસ ﷺ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ જહાં કહીં ભી રહો અલ્લાહ સે ડરતે રહો, ઔર બુરાઈ કો મિટાને કે લિયે ભલાઈ કરો ઔર લોગોં સે અચ્છે અખ્લાક સે પેશ આયા કરો”.

[તિર્મિઝી : ૧૯૮૭, અન અબી ઝર ﷺ]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

२१ जुमादल उल्ला

नंबर १ : ईस्लामी तारीफ

गजल-अ-जातुर रिकाम

कुरैश और यहूद ने मदीना मुनव्वरा और मक्का मुकर्रमा के दरमियान तमाम कबाईल को मुसलमानों के खिलाफ हिल भोल कर लड़ाया, जिस के नतीजे में बहुत से कबाईल मुसलमानों पर हमला करने की तैयारी में मसरूफ हो गये। जुमादल उल्ला सन ४ हिजरी में कबील-अ-जितफान की शाफ बनू महारिब और बनू सालबा ने मदीना पर हमला करने के लिये एक मुशतरक लश्कर तैयार किया, जब रसूलुल्लाह ﷺ को ईस की ईतेला मिली, तो चार सौ जिनिसार सहाबा का लश्कर ले कर मुकाबले के लिये निकले, ईस गजले में सहाब-अ-किराम के पास सवारियां बहुत कम थीं, पैदल चलने से जम्मी होने के सबब पैरों पर पट्टियां बांधनी पड़ी, ईस लिये उस का नाम जातुर रिकाम (पट्टियों वाला) गजवा पड़ गया। हुजूर ﷺ ने एक पहाड़ के दामन में कयाम फरमाया, दुश्मन की कौज मुसलमानों की कुव्वत व ताकत को देख कर भाग गयी। आप ﷺ और सहाब-अ-किराम बगैर लड़े माले गनीमत के साथ मदीना मुनव्वरा वापस आ गये।

नंबर २ : अल्लाह की कुदरत

ईन्सान में निसयान का मादा

अल्लाह तआला ने ईन्सान में जहां कुव्वते हाफजा रभी है, वहीं निसयान और भूलने का मादा भी रभा है। ये भूल और निसयान भी अल्लाह की बहुत बड़ी नेअमत है और अल्लाह की बड़ी खिकमत उस में पोशीदा है, अगर ईन्सान में भूलने का मादा न होता, तो वो हर वक्त रंज व गम और टेंशन में रहता, बड़े बड़े हवादिसे से वकती तौर पर बड़ा परेशान होता है, फिर अल्लाह तआला भुला देते हैं तो उस की सुकून मिलता है। सोचिये तो सही वो कितनी बड़ी कुदरत वाला और खिकमतों वाला है।

नंबर ३ : एक फर्क के बारे में

सच्ची गवाही देना

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: “अै ईमान वालो! ईन्साफ पर कायम रहते हुअे अल्लाह के लिये गवाही दो, याहे वो तुम्हारी जात, वालिदैन और रिश्तेदारों के खिलाफ ही (क्यों न) हो”।

[सुर-अ-निसा : १३५]

फायदा: सच्ची गवाही देना और जूटी गवाही देने से बचना जरूरी है।

नंबर ४ : एक सुन्नत के बारे में

दाहनी तरफ से तकसीम करना

हजरत अनस रफा बयान करते हैं के रसूलुल्लाह ﷺ की ખિદमत में पानी मिला हुवा दूध पेश किया गया। आप ﷺ की दाई तरफ एक देहाती था और बाई तरफ हजरत अबू बक रफा थे। आप ﷺ ने उस दूध को पी कर बचा हुवा, उस देहाती को पेहले देते हुअे फरमाया: दाहनी तरफ वाला जियादा हकदार है। [बुखारी: ५६१८]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ કી તસ્બીહ બયાન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ ((سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ)) પઢતા હે, તો ઈન મેં સે હર એક કલિમે કે બદલે ઉસ કે લિયે જન્નત મેં એક દરખ્ત લગા દિયા જતા હૈ”.

[તબરાની ઔસત : ૮૭૧૦, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુર્આન શરીફ કો ભુલા દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શપ્સ ને કુર્આન શરીફ હિફઝ કિયા, ફિર ઉસે ગફલત કી વજહ સે ભુલા દિયા, તો વો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા સે ઈસ હાલ મેં મુલાકાત કરેગા, કે ઉસ કા હાથ યા કોઈ ઉઝવ કટા હુવા હોગા”.

[અબૂ દાઉદ : ૧૪૭૪, અન સઅદ બિન ઉબાદા ؓ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા તઝકિરા ન કરો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપને દિલોં કો દુનિયા કી યાદ મેં મશગૂલ ન કરો”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૬૧૫૦, અન મુહમ્મદ બિન નઝર અલહારસી ؓ]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કા ઈનામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બેશક અલ્લાહ સે ડરને વાલોં કે લિયે કામયાબી હૈ (ઉન કે લિયે) બાગાત, અંગૂર, હમ ઉમ્ર નૌજવાન ઔરતોં હોંગી ઔર છલકતે હુએ શરાબ કે જામ હોંગે”.

[સૂર-એ-નબા : ૩૧ તા ૩૪]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ઘબરાહટ કા હુઆ સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઘબરાહટ કે વકત યે કલિમાત સિખાતે થે :

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ غَضَبِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونِ-

તર્જમા : મેં પનાહ માંગતા હૂં અલ્લાહ તઆલા કે તમામ કલિમાત કે ઝરિએ ઉસકે ગઝબ સે ઔર ઉસકે બુરે બંદોં સે ઔર શયાતીન કે વસવસોં સે ઔર ઈસ બાત સે કે વો મેરે પાસ આઓં.

[અબૂ દાવૂદ : ૩૮૮૩, અન અબ્દિલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ અપને રબ કી તરફ મુતવજજીહ હો જાઓ (ઔર ગુનાહોં સે તીબા કર લો), ઉસ કી ફરમાબરદારી ઔર ઉસ કા હુકમ માનો, ઈસ સે પેહલે કે (તુમ્હારે ગુનાહોં કા વબાલ) તુમ્હે આ પકડે ઔર ફિર કોઈ તુમ્હારી મદદ ન કર સકે”.

[સૂર-એ-ઝુમર : ૫૪]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૨) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

ગઝવ-એ-બદર સાની

અબૂ સુફિયાન ને જંગે ઉહદ સે વાપસી કે વક્ત એલાન કિયા થા કે અગલે સાલ હમારા તુમ્હારા મુકાબલા બદર મેં હોગા, હરબે વાદા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અબ્દુલ્લાહ બિન રવાહા કો મદીને કા અમીર બનાયા ઔર શાબાન સન ૪ હિજરી મેં પંદરહ સૌ સહાબા કો લે કર બદર કે લિયે રવાના હુએ, મુસલમાનોં કી પેશ કદમી કી ખબર સુન કર અબૂ સુફિયાન ન ચાહતે હુએ બી દો હઝાર કા લશ્કર લે કર મજબૂરન મક્કા સે રવાના હુવા, જબ મકામે “મર્ઝઝહરાન” પહુચ કર કર મુસલમાનોં કે લશ્કર કી તાદાદ માલૂમ હુઈ, તો ઉસે મુકાબલા કરને કી હિમ્મત ન હુઈ ઔર ઇસ બહાને સે વાપસ લૌટ ગયા કે ઇસ સાલ મક્કા મેં કહતસાલી હૈ, વો ઝરત કે મુતાબિક જંગી હથિયાર ઔર સામાને રસદ અપને સાથ નહીં લા સકે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ આઠ રોઝ તક બદર મેં ઉન કા ઇન્તેઝાર કરતે રહે, ઇસ દૌરાન સહાબા બદર કી મંડી મેં તિજારત કર કે નફા ઉઠાતે રહે ઔર મુકર્રરા વક્ત ગુઝરને પર આક્રિયત કે સાથ મદીના વાપસ આ ગએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

હઝરત હુસૈન ﷺ કે બારે મેં પેશીન ગોઈ

એક દિન ઉમ્મે ફઝલ ﷺ હઝરત હુસૈન ﷺ કો લે કર હુઝૂર ﷺ કે પાસ આઈ ઔર ઉન કો આપ ﷺ કી ગોદ મેં દે દિયા (ઉમ્મે ફઝલ કેહતી હૈ કે) મેં ને દેખા કે હુઝૂર ﷺ કી આંખોં સે આંસૂ ટપક રહે હૈં, મેં ને પૂછા: યા રસૂલલ્લાહ! આપ કો કયા હુવા? તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: મુજે હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ ને ખબર દી કે મેરે ઇસ બેટે કો મેરી ઉમ્મત શહીદ કર દેગી. મેં ને પૂછા ઇસ બેટે કો! તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: હાં. (યુનાંચે હઝરત હુસૈન ﷺ કો ઇરાક કે બદ નસીબ લોગોં ને મકામે કરબલા મેં શહીદ કર દિયા).

[બેહકી કી દલાઈલિનુબવાહ : ૨૮૦૫]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

વસિયત પૂરી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ને ચંદ વારિસોં કે હિસ્સોં કા ઝિક્ર કરને કે બાદ ફરમાયા: (યે સબ વરસા કે હિસ્સોં કી તકસીમ) મથિત કી વસિયત કી હુઈ ચીઝોં કો પૂરા કરને ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ કી જાએગી. [સૂરઅ-એ-નિસા : ૧૨] ફાયદા: મથિત ને અગર કિસી કે હક મેં કુછ વસિયત કી હો, તો ઉન કે કર્ઝ કો અદા કરને કે બાદ ઔર વારિસોં કો ઉન કા હિસ્સા દેને સે પેહલે મથિત કે છોડે હુએ માલ કે તિહાઈ હિસ્સે સે વસિયત પૂરી કરના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

બારિશ કે લિયે દુઆ

હઝરત અનસ ﷺ ફરમાતે હૈં: રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખુતબા દે રહે થે કે લોગોં ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! બારિશ બંદ હૈ, જાનવર મર રહે હૈં, અલ્લાહ સે બારિશ કી દુઆ ફરમાએ, તો આપ ﷺ ને યે દુઆ ફરમાઈ:

((اللَّهُمَّ اسْقِنَا اللَّهُمَّ اسْقِنَا اللَّهُمَّ اسْقِنَا))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! હમ્ને સૈરાબ ફરમા. ઐ અલ્લાહ! હમ્ને સૈરાબ ફરમા. ઐ અલ્લાહ! હમ્ને સૈરાબ ફરમા.

[બુખારી : ૧૦૧૩, અન અનસ ❷]

નંબર ❶ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

માલ ખર્ચ કરના

રસૂલુલ્લાહ ❶ ને ફરમાયા: “જિંદગી મેં એક દિરહમ ખર્ચ કરના મૌત કે વક્ત સૌ દિરહમ સે અફઝલ હૈ”.

[અબૂ દાવિદ: ૨૮૬૬, અન અબી સઈદ ખુદરી ❶]

નંબર ❷ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ કે હુકમ સે ગફલત કા વખાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ રહમાન (યાની અલ્લાહ તઆલા) કી નસીહત સે આંખે બંદ કર લે, તો હમ ઉસ પર શૈતાન મુસલ્લત કર દેતે હૈં, જો (હર વક્ત) ઉસ કે સાથ રહેતા હૈ, ઔર વો શયાતીન ઐસે લોગોં કો સીધે રાસ્તે સે રોકતે રહેતે હૈં ઔર વો યે સમજતે હૈં કે હમ સીધે રાસ્તે પર હૈં”.

[સુરઅ-એ-ઝુખરફ : ૩૬ તા ૩૭]

નંબર ❸ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા ધોકા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઇન્સાન! તુજે અપને રબ કી તરફ સે કિસ ચીઝ ને ધોકે મેં ડાલ રખા હૈ (કે તૂ દુનિયા મેં પડ કર ઉસે ભુલાએ રખતા હૈ હાલાંકે) ઉસ ને તુજે પેદા કિયા (ઔર) ફિર તેરે તમામ આઝા એક દમ ઠીક અંદાઝ સે બનાએ. (ફિર ભી તૂ ઉસ સે ગાફિલ હૈ)”. [સૂર-એ-ઇન્કિતાર : ૬ તા ૭]

નંબર ❹ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન અમીર વ ગરીબ કી તમન્ના

રસૂલુલ્લાહ ❶ ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન હર માલદાર ઔર ગરીબ આદમી યે તમન્ના કરેગા કે કાશ ઉસ કો દુનિયા મેં સિર્ફ ગુઝારા કરને કી રોઝી દી જાતી”.

[ઇબ્ને માજા : ૪૧૪૦, અન અનસ ❶]

નંબર ❺ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઝાડ ફૂંક સે ઇલાજ કી ઇજાઝત

હઝરત ઔફ બિન માલિક ❶ ફરમાતે હૈં કે હમ લોગ ઝમાન-એ-જાહિલિયત મેં ઝાડ ફૂંક કરતે યે, યુનાંચે હમ ને દરયાફત કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ! આપ ઇસ કે બારે મેં કયા ફરમાતે હૈં? તો રસૂલુલ્લાહ ❶ ને ફરમાયા: “તુમ અપના મંતર સુનાઓ, (ઔર સુનો) જિસ ઝાડ ફૂંક મેં શિરકિયા કલિમાત ન હોં ઉસ મેં કોઈ હરજ નહીં”.

[અબૂ દાવિદ: ૩૮૮૬]

નંબર ❻ : નબી ❶ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ❶ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ કે ઝિક્ર કે અલાવા (બિલા ઝરૂરત) ઝિયાદા બાત ચીત ન કિયા કરો, ક્યોંકિ (બિલા ઝરૂરત) ઝિયાદા બાત કરને સે દિલ સપ્ત હો જાતા હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા કી રહમત સે સબ સે ઝિયાદા દૂર વો આદમી હોગા જિસ કા દિલ સપ્ત હો”.

[તિર્મિઝી : ૨૪૧૧, અન ઇબ્ને ઉમર ❶]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૩) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

ગઝવ-એ-દૌમતુલ જંદલ

૨૫, રબીઉલ અવ્વલ સન ૫ હિજરી મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ઇતેલા મિલી કે શામ કી સરહદ સે કરીબ દૌમતુલ જંદલ કે મુશરિક કબાઈલ ને કાફલોં પર ડાકે ડાલ રખે હૈંં ઔર ગુઝરને વાલોં સે સામાન લૂટ લેતે હૈંં, નીઝ યે ભી માલૂમ હુવા કે ઉન્હોંને મદીના પર હમલા કરને કે લિયે એક બડી ફૌજ જમા કર લી હૈ, ઇન ખબરોં કે પેશે નઝર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સિબાઅ બિન ઉરફુતા ગિફારી ﷺ કો મદીને કા અમીર બનાયા ઔર સખ્ત ગરમી, રેગિસ્તાની સફર ઔર નાસાઝગાર હાલાત કે બાવજૂદ એક હઝાર સહાબા કા લશ્કર લે કર ઉન કે મુકાબલે કે લિયે રવાના હો ગએ, મુસલમાન શદીદ ગરમી કી વજહ સે રાત મેં સફર ઔર દિન મેં આરામ કરતે થે, દસ મંઝિલ તૈ કરને કે બાદ જબ સહાબા નૈ દૌમતુલ જંદલ પહુંચ કર કયામ ફરમાયા, તો કુફકાર પર આપ ﷺ કા રોબ તારી હો ગયા ઔર ઘબરાહટ કે આલમ મેં દૌમતુલ જંદલ કે ગવરનર કે સાથ ભાગ ખડે હુએ, આપ ﷺ સહાબ-એ-કિરામ કે હમરાહ જંગ કિયે બગૈર મદીના મુનવ્વરા વાપસ તશરિફ લે આએ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

અયૂદી કી દૂર અંદેશી

અલ્લાહ તઆલા કી છોટી સી મખ્લૂક અયૂદી કી દેખો, કુદરત ને ઉસ કો અપની ગિઝા જમા કરને કી કેસી હિક્મત સિખાઈ હૈ, અપની ગિઝા જમા કરને મેં અયૂદિયાં આપસ મેં એક દૂસરે કા કિસ તરહ તઆવુન કરતી હૈં, ઔર સબ આપસ મેં મિલ કર સખ્ત ગરમી ઔર સખ્ત સરદી કા સ્ટૉક જમા કર લેતી હૈંં તાકે ઇત્તેનાન વ સુકૂન સે અપને સૂરાખોં મેં બૈઠ કર ખાયા કરેં ઔર બાહર ન નિકલના પડે યે કેસી દૂર અંદેશી હૈ, યે સમજ અયૂદી કો કિસ ને દી?

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

બીમાર કી નમાઝ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “નમાઝ ખડે હો કર અદા કરો; અગર તાક્ત ન હો, તો બૈઠ કર અદા કરો, ઔર અગર ઉસ પર ભી કુદરત ન હો, તો પેહલૂ કે બલ લેટ કર અદા કરો”.

[બુખારી : ૧૧૧૭, અન ઇમરાન બિન હુસૈન ﷺ]

ફાયદા: અગર કોઈ બીમાર હો ઔર ખડે હોકર નમાઝ પઢને પર કાદિર ન હો, તો રૂકૂ વ સજ્દા કે સાથ બૈઠ કર પઢે; અગર રૂકૂ વ સજ્દે પર ભી કાદિર ન હો, તો બૈઠ કર ઇશારે સે પઢે ઔર અગર બૈઠ કર પઢને કી તાક્ત ન રખતા હો, તો લેટ કર પઢે.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

હર નમાઝ કે લિયે વુઝૂ કરના

હઝરત અનસ ﷺ બયાન કરતે હૈંં કે આપ ﷺ કી આદતે શરીફા થી, કે બા વુઝૂ હોને કે બાવજૂદ હર નમાઝ કે લિયે તાઝા વુઝૂ ફરમાતે ઔર હમ લોગ કઈ નમાઝોં એક હી વુઝૂ સે પઢતે થે.

[અબૂ દાઉદ : ૧૭૧, અન અનસ ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

ગુનાહોં કો માફ કરાને કી તસ્બીહ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જમીન પર જો શપ્સ ભી لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، اللَّهُ أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ” પઢતા હૈ, તો ઉસ કે તમામ ગુનાહ માફ હો જાતે હૈ પ્વાહ સમંદર કે જાગ કે બરાબર હો”.

[તિર્મિઝી : ૩૪૬૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

દોઝખ કે મુસ્તાહિક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્યા મેં તુમ્હેં જહન્નમી લોગોં કે બારે મેં ન બતાઝી? હર સપ્ત મિઝાજ, બદ અખ્લાક ઔર તકબ્બુર કરને વાલા (જહન્નમી હૈ)”. [બુખારી : ૬૦૭૧, અન હારસા બિન વહબ ؓ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મેં ચૈન સુકૂન નહીં હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ખબરદાર! દુનિયા કે બારે મેં જો કુછ મેં જાનતા હૂં, અગર તુમ ભી જાનને લગો, તો તુમ્હેં કભી દુનિયા મેં ચૈન નસીબ ન હો”. [મુસ્તદરક હાકિમ : ૬૬૪૦, અન સુબૈર ؓ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિસ દિન તમામ જાનદાર ઔર ફરિશ્તે સફ બાંધ કર ખડે હોંગે ઉસ રોઝ કોઈ કલામ ન કર સકેગા, અલબત્તા જિસ કો ખુદાએ રહમાન (યાની અલ્લાહ તઆલા બાત કરને કી) ઇજાઝત દે દે ઔર વો બાત ભી ઠીક હી કહેગા ઉસ દિન કા આના યકીની હૈ, જો શપ્સ ચાહે અપને રબ કે પાસ ઠિકાના બનાલે”. [સૂર-એ-નબા : ૩૮ તા ૩૯]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

પરહેઝ બેહતરીન ઇલાજ

હઝરત સુહૈબ રૂમી ؓ ફરમાતે હૈં કે મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હઝિર હુવા, આપકે સામને રોટી ઔર ખજૂર રખી હુઈ થી, આપ ﷺ ને ફરમાયા : કરીબ આ જાઓ ઔર ખાઓ. મેં ખજૂર ખાને લગા. આપ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ ખજૂર ખા રહે હો જબકે તુમ કો આંખ કી બીમારી હૈ ! મૈને અઝી ક્રિયા : અય અલ્લાહ કે રસૂલ ! (ﷺ) મેં દૂસરી જાનિબ સે ચબા રહા હૂં. યે સુનકર રસૂલુલ્લાહ ﷺ મુસ્કુરા પડે. [ઇબ્નેમાજા : ૩૪૪૩]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ્હારે રબ ને ફરમાયા હૈ કે મુજ સે દુઆ માંગો મેં તુમ્હારી દુઆ કબૂલ કરૂંગા, બિલા શુબા જો લોગ મેરી ઇબાદત કરને સે એરાઝ કરતે હૈં, વો અન કરીબ ઝલીલ હો કર જહન્નમ મેં દાખિલ હોંગે”. [સૂર-એ-મોમિન : ૬૦]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૪ જુમાદલ ઊલા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

ગઝવ-એ-ખંદક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને યહૂદ કી બદ અહદી ઔર સાજિશોં કી વજહ સે મદીના સે નિકલ જાને કા હુકમ દિયા, તો વો ખૈબર ઔર વાદિયુલકુરા મેં જા બસે, મગર વહાં પહુંચ કર ભી ઉન કી અદાવત ઔર દુશ્મની કી આગ ઠંડી નહીં હુઈ, ઉન્હોંને મુસલમાનોં કો સફહ-એ-હસ્તી સે મિટાને કે લિયે બનૂ નઝીર કે ૨૦ સરદારોં કા વફદ કુરૈશે મક્કા કે પાસ ભેજા, ઔર ઉન્હેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે મુકાબલે ઔર જંગ કે લિયે આમાદા કિયા, કિનાના બિન રબી ને બનૂ ગિતફાન કો ખૈબર કી ઝમીન વ બાગાત કી આપી પૈદાવાર દેને કા વાદા કર કે મુસલમાનોં કે ખિલાફ જંગ કરને પર તૈયાર કિયા, ઈસ તરહ અબૂ સુફિયાન કુરૈશે મક્કા ઔર બનૂ સુલૈમ, બનૂ સાદ વગૈરા કબાઈલ કે ઈતેહાદ સે દસ હઝાર કા લશ્કરે જરાર લે કર મુસલમાનોં કો ખત્મ કરને કે ઇરાદે સે મદીના કી તરફ રવાના હો ગયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

કબ્ર કે બારે મેં ખબર દેના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ﷺ ફરમાતે હૈં કે જબ હમ લોગ હુઝૂર ﷺ કે સાથ તાઈફ જા રહે થે તો રાસ્તે મેં હમારા ગુઝર એક કબ્ર કે પાસ સે હુવા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: યે અબૂ રિગાલ કી કબ્ર હૈ જો કૌમે સમૂદ કા એક ફર્દ થા, મક્કા કી ઝમીન ઉસ કો અપને સે દૂર કર રહી થી તો વો વહાં સે નિકલ ગયા જબ વો વહાં પહુંચા, તો ઉસ કો વહી અઝાબ આ પહુંચા જો ઉસ કી કૌમ પર આયા થા ઔર ફિર યહીં દફન કર દિયા ગયા ઔર ઉસ કી નિશાની યે હૈ કે ઉસ કે સાથ ઉસ કી કબ્ર મેં સોને કી એક ટેહની ભી રખી ગઈ થી અગર તુમ ઈસ કબ્ર કો ખોદોગે તો વો સોને કી ટેહની ઝરૂર મિલેગી, તો લોગ કબ્ર કી તરફ લપકે ઔર કબ્ર ખોદી દેખા, તો ઉસ કે સાથ વો ટેહની રખી હુઈ થી.

[બેહકી કી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ : ૨૫૫૫, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ﷺ]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

વારિસીન કે દરમિયાન વરાસત તકસીમ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “માલ (વરાસત) કો કિતાબુલ્લાહ કે મુતાબિક હક વાલોં કે દરમિયાન તકસીમ કરો”.

[મુસ્લિમ: ૪૧૪૩, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

ફાયદા: અગર કિસી કા ઈન્તેકાલ હો જાએ ઔર ઉસ ને માલ છોડા હો, તો ઉસ કો તમામ હક વાલોં કે દરમિયાન તકસીમ કરના વાજિબ હૈ, બગૈર કિસી શરઈ વજહ કે કિસી વારિસ કો મહરૂમ કરના યા અલ્લાહ તઆલા કે બનાએ હુએ હિસ્સે સે કમ દેના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સૈલાબી બારિશ રોકને કી દુઆ

હઝરત અનસ ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને બારિશ રોકને કે લિયે યે દુઆ કી:

﴿ اَللّٰهُمَّ كَوِّنْ لِّىْ اَمْرًا وَلَا تَجْعَلْ لِّىْ فِتْنًا ﴾

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! હમારે અતરાફ મેં બારિશ બરસા, હમ પર બારિશ ન બરસા.

[બુખારી : ૧૦૧૩, અન અનસ ❁]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મેહમાન કા ઇકરામ કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ કબી ભી કોઈ મુસલમાન અપને મુસલમાન ભાઈ સે મુલાકાત કે લિયે જાએ ઔર મેઝબાન મેહમાન કા એજાઝ વ ઇકરામ કરને કી ગર્ઝ સે મેહમાન કો તકિયા પેશ કરે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ મેઝબાન કી મગફિરત ફરમા દેંગે”.

[તબરાની કબીર : ૭૬૨, અન સલમાન ❁]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હક કો જુટલાને કી સજા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હમ ને ઉન (કૌમે આદ) કે લોગોં કો ઉન ચીઝોં કી કુદરત દી થી કે જિન કી કુદરત તુમ કો નહીં દી ઔર હમ ને ઉન કો કાન ઔર આંખેં ઔર દિલ અતા કિએ થે, ચૂંકે વો અલ્લાહ કી આયતોં કા ઇનકાર કરતે થે, ઇસ લિયે ન ઉન કે કાન ઉન કે કુછ કામ આએ, ન ઉન કી આંખેં ઔર ન ઉન કે દિલ; ઔર જિસ અઝાબ કા વો મઝાક ઉડાયા કરતે થે ઉસી ને ઉન કો આધેરા”.

[સૂર-એ-અહકાફ : ૨૬]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

માલ વ ઔલાદ કી મુહબ્બત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(માલ વ ઔલાદ કી) કસરત ઔર (દુનિયા કે સામાન પર) ફઘ્ર ને તુમ કો (અલ્લાહ કી યાદ સે) ગાફિલ કર દિયા હૈ, યહાં તક કે તુમ કબ્રસ્તાન જા પહુંચતે હો, હરગિઝ ઐસા ન કરો, તુમ કો બહુત જલ્લ માલૂમ હો જાએગા”.

[સૂર-એ-તકાસુર : ૧ તા ૩]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કબ્ર મેં નમાઝ કી તમન્ના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ મથિત કો કબ્ર મેં રખ દિયા જાતા હૈ, તો ઉસ કો સૂરજ ગુરૂબ હોતા હુવા દિખાઈ દેતા હૈ, તો વો બેઠ કર આંખેં મલને લગતા હૈ ઔર કેહતા હૈ, મુજે નમાઝ પઢને દો”.

[ઇબ્ને માજ : ૪૨૭૨, અન જાબિર ❁]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ગુદી પર પછના લગાને કે ફવાઈદ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ ગુદી કી હડી કે ઉભાર પર પછના લગાઓ, ઇસ લિયે કે યે બહત્તર (૭૨) બીમારિયોં કા ઇલાજ હૈ, ઉનમેં સે પાંચ બીમારિયાં યે હૈં : પાગલપન, જુઝામ, બર્સ ઔર દાદ કી તકલીફ હૈ.

[તબરાની કબીર : ૭૩૦૬, અન સુહૈબ ❁]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હમેશા સચ બોલો ક્યોંકિ સચ નેકિ કા રાસ્તા બતાતા હૈ ઔર સચ ઔર નેકી જન્મત મેં દાખિલ કરને વાલે હૈં. તુમ જૂટ સે બચો ક્યોંકિ વો ગુનાહ કા રાસ્તા બતાતા હૈ ઔર જૂટ ઔર ગુનાહ જહન્નમ મેં દાખિલ કરને વાલે હૈં”.

[તબરાની કબીર : ૧૬૨૫૯, અન મુઆવિયા બિન અબી સુફિયાન ❁]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૫) જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

મદીના કી હિફાઝત કી તદબીર

શબ્વાલ સન ૫ હિજરી મેં રસુલુલ્લાહ ﷺ કો ઇતેલા મિલી કે કુરૈશ ઔર યહૂદ મુતહિદ હો કર મદીના પર હમલા કરના ચાહતે હૈં ઔર મુસલમાનોં કે વુજૂદ કો હમેશા કે લિયે મિતાના ચાહતે હૈં, આપ ﷺ ને સહાબ-એ-કિરામ ﷺ સે મશ્વરા તલબ કિયા, તો ઉન્હોંને મદીના મેં કિલા બંદ હો કર દિકાઈ જંગ કરને કા ઇરાદા આહિર કિયા, ઉસ મોકે પર સલમાન ફારસી ﷺ ને ઘુડસવારોં કે હમલોં સે બચને કે લિયે ખંદક ખોદને કા મશ્વરા દિયા, હુઝૂર ﷺ કો યે રાય પસંદ આઈ ઔર દુશ્મન સે હિફાઝત કે લિયે મદીને કે શિમાલી મૈદાન ઔર ખુલે હિસ્સે મેં ખંદક ખોદને કા હુકમ દિયા ઔર બજાતે ખુદ નિશાન લગા કર હર દસ સહાબા કો ખોદને કે લિયે દસ દસ ગઝ ઝમીન તકસીમ ફરમા દી, સહાબ-એ-કિરામ શબ વ રોઝ ખંદક કી ખુદાઈ મેં મસરૂફ થે કે ઈસ દૌરાન એક સખ્ત ચટાન આ ગઈ, આપ ﷺ ને અલ્લાહ કા નામ લે કર ઉસ પર ત્રીન કુદાલ મારી, જિસ સે ચટાન રેઝા રેઝા હો ગઈ ઔર આપ ﷺ ને મુલ્કે શામ, ઈરાન ઔર યમન કી ફતહ કી ખુશખબરી સુનાઈ, ગર્જ ત્રીન હઝાર જાનિસાર સહાબા ને છે દિન મેં તકરીબન ત્રીન કિલો મીટર લઝ્મી, પાંચ ગઝ ચોડી ઔર પાંચ ગઝ ગેહરી ખંદક ખોદ કર તૈયાર કર દી.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

મચ્છર અલ્લાહ કી છોટી સી મખ્લૂક

મચ્છર કી ગિઝા અલ્લાહ તઆલા ને ખૂન કો બનાયા હૈ, ઈસી લિયે વો સૂંઢ કો બદન મેં ચુભો કર ખૂન ચૂસતા હૈ, ઉસ કો કિસ ને બતાયા કે ખાલ ઔર ગોશ્ત કે બીચ મેં ખૂન હૈ, યકીનન યે ઉસ કો માલૂમ હૈ, અગર માલૂમ ન હોતા તો ઈસ તરહ આકર ન બૈઠતા, ફિર ઉસ કી હિમ્મત વ જુરઅત દેખો કે કેસી ખામોશી કે સાથ બદન પર આકર બૈઠ જાતા હૈ, ફિર ઝરા સા શુબા હુવા તો ઉડ જાતા હૈ, યે સારી સુજબુજ ઉસ કો કિસ ને અતા કી હૈ? યકીનન અલ્લાહ તઆલા ને.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

ખડે હો કર નમાઝ પઢના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “નમાઝ મેં અલ્લાહ કે સામને આજિઝ બને હુવે ખડે હુવા કરો”.

[સૂર-એ-બકરહ: ૨૩૮]

ફાયદા: અગર કોઈ શખ્સ ખડે હો કર નમાઝ પઢને કી તાકત રખતા હો, તો ઉસ પર ફર્જ ઔર વાજિબ નમાઝ કો ખડે હો કર પઢના ફર્જ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઈશા કી નમાઝ મેં મસ્નૂન કિરત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ઈશા કી નમાઝ મેં ﴿وَالشَّيْءِ وَالصُّلْبِ﴾ ઔર ઈસી જૈસી સૂરતેં પઢા કરતે થે.

[તિમિઝી: ૩૦૮, અન બુરૂદા ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સુબહ વ શામ કો મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ સુબહ કો યા શામ કો મસ્જિદ કી તરફ જાતા હૈ તો સુબહ વ શામ જબ ભી વો મસ્જિદ કી તરફ જાતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્નત મેં મેહમાન નવાજી કા ઇન્તેઝામ ફરમાતે હૈં”.

[મુસ્લિમ: ૧૫૨૪, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઈઝાર લટકાને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ સે પેહલે એક આદમી તકબુર કે સબબ અપના ઈઝાર લટકાને કી વજહ સે ઝમીન મેં ધંસા દિયા ગયા, યુનાંચે વો કયામત તક ઝમીન મેં ધંસતા ચલા જાએગા”.

[નસઈ: ૫૩૨૮, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા હી કો મક્સદ બનાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ કા મક્સદ દુનિયા બન જાએ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે મામલાત કો બિખેર દેતા હૈ ઔર ઉસ કી ગુરબત ઔર મોહતાજગી કો ઉસ કી આંખોં કે સામને કર દેતા હૈ, (જિસ સે વો હમેશા ડરતા રેહતા હૈ) ઔર ઉસ કો દુનિયા ઉતની હી મિલતી હૈ જિતના ઉસ કે મુકદ્દર મેં હૈ, ઔર જિસ આદમી કા મક્સદ આખિરત હો, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે કામોં કો સમેટ દેતે હૈં ઔર ઉસ કે દિલ કો ગની (યાની મુતમઈન) કર દેતે હૈં ઔર દુનિયા ઉસ કે પાસ ઝલીલ હો કર આતી હૈં”.

[ઇબ્ને માજા: ૪૧૦૫, અન ઝૈદ બિન સાબિત ﷺ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત મેં મોમિન વ કાફિર કી હાલત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉસ દિન (કયામત કે દિન) બહુત સે ચેહરે રૌશન, હંસતે હુએ ખુશિયાં મનાતે હોંગે ઔર બહુત સે ચેહરોં પર ઉસ દિન ગર્દ વ ગુબાર પડી હોગી (ઔર) ઉન પર ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ છાઈ હુઈ હોગી, યહી લોગ મુનકિર વ બદકાર હોંગે”.

[સૂર-એ-અબસ: ૩૮ તા ૪૨]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ઈરકુન્નિસા (Scitica) કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઈરકુન્નિસા કા ઈલાજ અરબી બકરી (દુમ્બે) કી ચક્તી હૈ, જિસે પિથલાયા જાએ, ફિર ઉસ કે ત્રીન હિસ્સે કિયે જાએ ઔર રોઝાના એક હિસ્સા નહાર મુંહ પિયા જાએ”.

[ઇબ્ને માજા: ૩૪૬૩, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ ઔર રસૂલ કી ઇતાઅત કરો, અપને આમાલ કો બરબાદ ન કરો”.

[સૂર-એ-મુહમ્મદ: ૩૩]

सिई पांय भिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

२६ जुमाहल गिला

नंबर १ : ईस्लामी तारीफ

भंदक भोदने में सहाभा की कुरबानी

सहाब-ए-किराम र ने सप्त सरदी, बे सरो सामानी और काका कशी के भावजूद पूरी छिम्मत व ईस्तेकामत के साथ भंदक भोदने का काम अंजाम दिया, हजरत अबू तलहा र ने लूक की शिद्दत से अपना पेट भोल कर दिखाया जिस पर अक पत्थर बंधा हुआ था, ये देख कर रसूलुल्लाह र ने अपने पेट से कपड़ा हटाया, तो सहाबा ने देखा उस पर दो पत्थर बंधे हुए थे, अक दिन रसूलुल्लाह र ने सुबह सवेरे सप्त सरदी और लूक प्यास की हालत में सहाबा को भंदक भोदते देख कर ये दुआ दी:

((اللَّهُمَّ لَا عَيْشَ إِلَّا عَيْشُ الْآخِرَةِ قَاغْفِرِ الْأَنْصَارَ وَالْمُهَاجِرَةَ))

तर्जमा: औ अल्लाह! असल जिंदगी तो आभिरत की जिंदगी है, तू अन्सार व मुहाजिरीन की मगफिरत करमा, ये सुन कर सहाबा ज़ेशे मुहब्बत में डेहने लगे:

لَحْنُ الدِّينِ بِأَيُّعَامٍ أَحَدًا عَلَى الْجِهَادِ مَا بَقِيَْنَا أَبَدًا

तर्जमा: हम ने मरते दम तक मुहम्मद र के हाथ पर ज़िहाद की बैत की, जब सहाब-ए-किराम को दौराने भंदक कोई रूकावट पेश आती, तो आप र पानी में अपना लुआब डाल कर अल्लाह से दुआ करमाते और पानी छिड़क देते, तो वो यटान रेत के तौदे की तरह नरम हो जाती. गर्ज दुश्मन के आने से पेहले अहले मदीना ने अपनी डिफाउत का ईन्तेजाम मुकम्मल कर लिया.

नंबर २ : हुजूर र का मोअजिजा

भकरियों के थनों में दूध भर आना

हजरत अबू किरसाफा (जंदरल बिन भैशनह) करमाते हैं के मेरे वालिद का ईन्तेकाल हो चुका था, मैं अपनी वालिदा और भावा की परवरिश में था, मैं जब भकरियां यराने जाता था, तो मेरी भावा मुज से डेहती थीं के मुहम्मद के पास कत्मी मत जाना वो तुंजे गुमराह कर देंगे लेकिन फिर भी मैं भकरियां ले कर घर से निकलता और भकरियों को यरने के लिये छोड़ देता और मैं रसूलुल्लाह र की मजलिस में खड़ा जाता और उन की बातें सुनता, जब मैं शाम को भकरियां ले कर वापस घर जाता तो मेरी भावा डेहती के भकरियों के थन क्यों भुश हैं? तो मैं डेहता पता नहीं, दूसरे दिन भी यही कहा, तीसरे दिन भी मैं मामूल के मुताबिक भकरियों को छोड़ कर हुजूर र की मजलिस में गया और ईस्लाम कबूल कर लिया और साथ साथ मैंने अपनी भावा का और मेरी भकरियों का मामला हुजूर र से बयान किया, तो हुजूर र ने करमाया: भकरियां ले आओ, मैं ले कर आया, तो हुजूर र ने सब भकरियों के पेट और थनों पर अपना मुबारक हाथ फेरा और भरकत की दुआ करमाई, तो सारी भकरियां मोटी हो गईं और थनों में दूध भर आया, जब शाम को मैं भकरियां ले कर घर आया तो भावा ने पूछा: क्या बात है? तो मैं ने कहा: रोआना जहां यराता था आज भी वहीं यराई, लेकिन मैं अपना वाकिआ बयान करता हूं, युनांये जब मैंने वालिदा और भावा के सामने सारा वाकिआ बयान किया तो वो भुद डेहने लगीं हमें भी मुहम्मद र के पास ले खलो, मैं उन को ले गया, तो दोनों ने ईस्लाम कबूल कर लिया और हुजूर र के हाथ पर बैत की.

[दवाइलु-नुबुव्वह खिलअसफ़हानी : ३६७]

नंबर ३ : अक ईर्ज़ के बारे में

अमानत का वापस करना

कुर्आन में अल्लाह तआला करमाता है: “अल्लाह तआला तुम को हुकुम देता है के जिन की अमानतें हैं उन को लौटा दो”.

[सूर-अ-निसा : ५८]

शायदा: अगर किसी ने किसी शप्स के पास कोई खीज अमानत के तौर पर रभी हो, तो मुतालबे के वक्त उस का अदा करना जरूरी है.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

નેક ઔલાદ કે લિયે દુઆ

નેક ઔર સાલેહ ઔલાદ કે લિયે ઇસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે: **اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ**
તર્જમા: ઐ મેરે રબ! મુજે નેક ઔલાદ અતા કરમા. [સુર-એ-સાફાત : ૧૦૦]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બાપ કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કા આલાદજીયે હૈ કે ઉસ કે ચલે જાને કે બાદ ઉસ કે સાથ તઅલ્લુકાત રખને વાલો કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરે”. [મુસ્લિમ : ૨૫૧૫, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુફ કરને વાલોં કા નાકામ હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બેશક જો લોગ કાફિર હો ગએ ઔર ઉન્હોંને (ઔરોં કો ભી) અલ્લાહ કે રાસ્તે સે રોકા ઔર હિદાયત ઝાહિર હોને કે બાદ અલ્લાહ કે રસૂલ કી મુખાલફત કી, તો યે લોગ અલ્લાહ (કે દીન) કો ઝરા ભી નુકસાન નહીં પહુંચા સકેંગે, અલ્લાહ તઆલા ઉન કે તમામ આમાલ કો બરબાદ કર દેગા”. [સુર-એ-મુહમ્મદ : ૩૨]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

સિર્ફ દુનિયા કી નેઅમતેં માંગના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ (અપને આમાલ કે બદલે મેં) સિર્ફ દુનિયા કે ઇનામ કી ખ્વાહિશ રખતા હૈ તો (યે ઉસ કી નાદાની હૈ, ઉસે માલૂમ નહીં કે) અલ્લાહ તઆલા કે પહાં દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કા ઇનામ મૌજૂદ હૈ (લિહાઝા અલ્લાહ સે દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કી નેઅમતેં માંગો) અલ્લાહ તુમ્હારી દુઆઓં કો સુનતા ઔર તુમ્હારી નિયતોં કો દેખતા હૈ”. [સુર-એ-નિસા : ૧૩૪]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

એક સાથ જન્મત મેં જાને વાલે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેરી ઉમ્મત કે સત્તર હઝાર યા સાત લાખ અફરાદ એક સાથ જન્મત મેં દાખિલ હોંગે, ઉન કે ચેહરે ચૌદહવીં રાત કે ચાંદ કી તરહ ચમક રહે હોંગે”. [બુખારી : ૩૨૪૭, અન સહલ બિન સઅદ ؓ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઝબાન પર મિસ્વાક કરના

હઝરત અબૂ મુસા અશ્શઅરી ؓ ફરમાતે હૈ કે મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી બિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ મિસ્વાક કર રહે યે ઔર મિસ્વાક કો ઝબાન પર રગળ રહે યે, ઔર અઝ અઝ કર રહે યે. [નસઈ : ૩] કાયદા : ઇસ તરહ મિસ્વાક કરના કે ઝબાન કે આખરી કિનારે યાની હલક તક જાએ, ફસે હુએ બલૂગમ કો નિકાલને ઔર દૂર કરને મેં મુફીદ હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ અલ્લાહ કી ઇબાદત ઇસ તરહ કરો ગોયા: તુમ ઉસ કો દેખ રહે હો, તુમ અપને આપ કો મુદ્દોં મેં શુમાર કરો, ફિર એક એક પત્થર ઔર દરખ્ત કે પાસ અલ્લાહ કો યાદ કરો, ઔર જબ તુમ કોઈ બુરા કામ કર બેહો તો ઉસ કે સાથ હી અચ્છા કામ કર લિયા કરો. પોશીદા ગુનાહ કે બદલે પોશીદા નેકી ઔર ખુલ્લમ ખુલ્લા ગુનાહ કે બદલે ખુલ્લમ ખુલ્લા નેકી કર લિયા કરો”. [તબરાની કબીર : ૧૬૭૮૭, અન મઆઝ બિન જબલ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૭ જુમાદલ ઊલા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

ગઝવ-એ-ખંદક મેં મુહાસરે કી શિદત

અબૂ સુફિયાન કી ક્યાદત મેં દસ હજાર કા મુત્તહિદા લશ્કર મદીના પહુંચા, શહર કી હિફાઝત કે લિયે ખોદી હુઈ ખંદક કો દેખ કર મુશ્રિકીન હૈરાન રેહ ગએ, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને તીન હજાર સહાબા કો ઉન કે મુકાબલે કે લિયે રવાના કિયા, દોનોં લશ્કરોં કે દરમિયાન ખંદક હાઈલ થી, અબૂ સુફિયાન મદીને કા મુહાસરા કર ચુકા થા, બનૂ કુરૈજા ઔર મુસલમાનોં કે દરમિયાન મુઆહદા થા, ઇસ લિયે વો જંગ મેં શરીક નહીં હુવે, બનૂ નઝીર કે સરદાર હુથૈય બિન અખ્તબ ને બડી જદો જહદ ઔર કોશિશ કે બાદ બનૂ કુરૈજા કે સરદાર કઅબ બિન અસદ કો લાલચ દે કર મુસલમાનોં સે બદ અહદી કરને પર આમાદા કર કે અપને સાથ શામિલ કર લિયા, ઇસ બદ અહદી સે મુસલમાનોં કો બડા સદમા હુવા, દૂસરી તરફ મુનાફિકીન મુસલમાનોં સે હીલા સાઝી ઔર બહાના બાઝી કર કે મૈદાન છોડ કર જા રહે થે, ઇસ તરફ મુસલમાન અંદરૂની ઔર બૈરૂની હમલે કે બીચ આગએ, મુહાસરે કી શિદત ઔર સખ્તી કે બાઈસ આપ ﷺ ને બનૂ ગિતફાન કો મદીને કી એક તિહાઈ પૈદાવાર દે કર અબૂ સુફિયાન કે લશ્કર સે અલગ હો જાને પર સુલહ કા ઇરાદા ફરમાયા, મગર હઝરત સઅદ બિન મઆઝ ઔર સઅદ બિન ઉબાદા જૈસે બહાદુર સહાબા ને અર્જ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! હમ તલવારોં કે અલાવા ઉન કો અપના માલ હરગિઝ નહીં દેંગે, વો જો કરના ચાહેં કર લેં, હમ મુકાબલે કે લિયે તૈયાર હૈં.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

આંખ મેં સાત પદે

ઇનસાન કે હર ઉઝવ મેં અગર ગૌર કરોગે તો અલ્લાહ કી બડી કુદરત નઝર આએગી. ઇન્સાની જિસ્મ મેં અલ્લાહ તઆલા ને દો છોટી છોટી કેસી ખુબસૂરત આંખેં બનાઈ હૈં, જિસ્ મેં દેખને કી ઝબરદસ્ત સલાહિયત રખી હે, દુનિયા કી બડી સે બડી તાકતેં મિલ કર ભી એક આંખ નહીં બના સક્તી, અલ્લાહ તઆલા ને ઇસ આંખ કો સાત તબકાત સે બનાયા હે, હર તબકે મેં ખાસ સિફત રખી હૈં ઔર ઉસ કી મખસૂસ શકલ બનાઈ હે. ઉન સાત તબકાત મેં સે અગર એક તબકા ભી બેકાર યા ઝાએ હો જાએ તો આંખ સે નઝર નહીં આ સક્તા. યે અલ્લાહ કી કિતની અઝીમ કુદરત હે.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

જુમા કી નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જુમા કી નમાઝ જમાત કે સાથ અદા કરના હર મુસલમાન પર લાઝિમ હે; મગર ચાર લોગોં પર (લાઝિમ નહીં હે) ૧) વો ગુલામ જો કિસી કી મિલકિયત મેં હો, ૨) ઔરત, ૩) નાબાલિગ બચ્ચા, ૪) બીમાર”.

[અબૂ દાઉદ: ૧૦૬૭, અન તારિક બિન શિહાબ]

ફાયદા: જહાં જુમા કે શરાઈત પાએ જાતે હોં, તો વહાં જુમા કી નમાઝ અદા કરના હર સહી વ તંદુરસ્ત, આઝાદ ઔર બાલિગ મુસલમાન મર્દ પર ફર્જ હે. લેકિન મુસાફિર પર ફર્જ નહીં હે.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

નમાઝે જુમા મેં મસ્નૂન કિરત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને જુમા કી નમાઝ મેં ﴿سَبَّحَ اسْمُ رَبِّكَ الْأَعْلَى﴾ ઔર ﴿هَلْ أَتَاكَ خَبْرُكَ الْغَائِبَةِ﴾ પઢા કરતે થે. [અબુ દાઉદ : ૧૧૨૫, અન સુમરા બિન જુન્દુબ ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

ઠંડી કે મૌસમ મેં અચ્છી તરહ વુજૂ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “જો શખ્સ સખ્ત ઠંડી મેં આઝાએ વુજૂ કો અચ્છી તરહ ધોતા હૈં ઉસ કા દોહરા અજ મિલતા હૈં”. [તબરાની ઔસત : ૫૫૨૫, અન અલી બિન અબી તાલિબ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

તસ્વીર બનાને વાલે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “તસ્વીર બનાને વાલોં કો કયામત કે દિન અઝાબ દિયા જાએગા. ઉન સે કહા જાએગા જો તસ્વીરોં તુમ ને બનાઈ હૈં ઉન મેં જાન ડાલો”. [બુખારી : ૫૮૫૧, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

કાફિરોં કે માલ પર તઅજજુબ ન કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં : “તુમ ઉન (કાફિરોં) કે માલ ઔર ઔલાદ સે તઅજજુબ મેં મત પડના, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા દુનિયા હી કી ઝિંદગી મેં ઉન કાફિરોં કો અઝાબ મેં મુબતલા કરના ચાહતા હૈં ઔર જબ ઉન કી જાન નિકલેગી, તો કુફ્ર કી હાલત મેં મરેંગે”. [સૂર-એ-નૌબા : ૫૫] ખુલાસા : કાફિરોં કો જો માલ વ ઔલાદ દી જાતી હૈં, ઉન કી ઝિયાદતી સે કિસી કો તઅજજુબ નહીં હોના ચાહિયે, ક્યોંકિ ઉન્હેં અલ્લાહ તઆલા ઉન ચીઝોં કે ઝરિયે ઉન કી નાફરમાની ઔર બગાવત કી વજહ સે અઝાબ દેના ચાહતા હૈં.

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

દાહને હાથ મેં આમાલ નામે વાલે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં : “ઐ ઇન્સાન! તૂ અપને રબ કે પાસ જાને તક અમલ કરને કી પૂરી કોશિશ કર રહા હૈં ઔર તુજે ઉસ અમલ કા બદલા મિલને વાલા હૈં, તો જિસ કા નામ-એ-આમાલ દાહને હાથ મેં દિયા ગયા, ઉસ સે આસાન હિસાબ લિયા જાએગા, વો અપને ઘર વાલોં કે પાસ ખુશ હો કર લૌટેગા”. [સૂર-એ-ઇન્શિકાક : ૬ તા ૮]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

રાય કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : દો કડવી ચીઝોં મેં કિસ કદર શિકા હૈં ! થેકવાર (એલોવિરા) ઔર રાય મેં. [સુનને કુબ્રા લિલ બયહકી : ૧૮૫૭૮, અન કેસ બિન રાફેઅ ﷺ] કાયદા : રાય કા તેલ બાલોં મેં મઝબૂતી પૈદા કરતા હૈં, સુકંદ હોને સે રોકતા હૈં ઔર જિલ્દ મેં નરમી પૈદા કરતા હૈં.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં : “ઐ ઇમાન વાલો! તુમ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ સે આગે બદ્દ કર બાત મત કરો ઔર અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો. બેશક અલ્લાહ (તુમ્હારી બાતોં કો) સુનને વાલા ઔર કામોં કો જાનને વાલા હૈં”. [સૂર-એ-હુજરાત : ૧]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

२८ जुमादल उल्ला

नंबर १ : ईस्वाभी तारीफ

गजव-अ-भंदक में सहाबा की कुरबानी

गजव-अ-भंदक में मुश्किन ने दस हजार का वशकर ले कर मदीने का मुहसरा कर रखा था, दोनों तरफ से तीर अंदाजी और संगबारी का तबाहवा होते हुये दो हफ्ते गुजर गये, तो कुरैश ने तमाम कौज को जमा कर के हमला करने का मन्सूबा बनाया, ईतेफाक से एक मकाम पर भंदक की चौड़ाई कम थी, तो अरब का भश्चुर बहादुर अब्ब बिन अब्देवुद और उस के साथियों ने घोड़ों का ओड़ लगा कर भंदक को पार कर लिया और मुसलमानों को तीन भरतबा मुकाबले के लिये लवकारा, तो हजरत अली र मुकाबले के लिये आगे बढ़े, थोड़ी देर दोनों ने अपने अपने जौहर दिभाये, बिलआबिर हजरत अली र ने उस को निमटा दिया, ये भंजर देम कर मुश्किन पर रोब तारी हो गया और मुकाबले की ताब न ला कर भाग गये, हमले का ये बड़ा सप्त दिन था, कुफार व मुश्किन की तरफ से नेजों और पत्थरों की बारिश हो रही थी. युनाये एक माह के तवील मुहासरे के बाद अल्लाह तआला की गैबी मदद आई और ऐसी ठंडी व तेज हवा चली के उन के भेमे उभड़ गये, वशकरो में अफरा तफरी मच गई, मौसम की सप्ती, जाने पीने की किल्लत की वजह से वो मजबूर हो कर भाग गये.

नंबर २ : हुजूर र का मोअजिजा

दांतों के दरमियान से नूर निकलना

रसूलुल्लाह र के सामने के दोनों दांत कुशादा थे, बात करते हुये उन के दरमियान से नूर निकलता हुआ भेलसूस होता था.

[शमाहले तिमिजी : स. ३, अन एब्ने अब्बास र]

जुबासा : ये बी रसूलुल्लाह र का मोअजिजा है के आप र बात करते तो आप र के मुंह मुबारक से नूर निकलता.

नंबर ३ : अक कर्ज के बारे में

शौहर की वरासत में बीवी का हिस्सा

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है : “उन औरतों के लिये तुम्हारे छोड़े हुये माल में चौथाई हिस्सा है, जब के तुम्हारी कोई औलाद न हो अगर तुम्हारी औलाद हो तो उन के लिये तुम्हारे छोड़े हुये माल में आठवां हिस्सा है (उन को ये हिस्सा) तुम्हारी वसियत और कर्ज को अदा करने के बाद मिलेगा”.

[सुर-अ-निसा : १२]

फयदा : शौहर के एन्तेकाल के बाद अगर उस की कोई औलाद न हो, तो बीवी को शौहर के माल का चौथाई हिस्सा देना और अगर कोई औलाद हो, तो आठवां हिस्सा देना जरूरी है.

नंबर ४ : अक सुन्नत के बारे में

गम के वक्त ये हुआ पढ़े

रसूलुल्लाह र ने गम व मुसीबत के वक्त इस को पढ़ने के लिये फरमाया :

((إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ اَللّٰهُمَّ اَجِرْنِيْ فِيْ مَوْصِيَّتِيْ وَ اَخْلُفْ لِيْ خَيْرًا وَّ مِّنْهَا))

તર્જમા: હમ સબ અલ્લાહ કી મિલકિયત મેં હૈં ઓર ઉસી કી તરફ જાને વાલે હૈં, યા અલ્લાહ! તુ મુજે મેરી ઇસ મુસીબત મેં સવાબ દે ઓર મુજે ઇસ સે બેહતર બદલા ઇનાયત કરમા. [મુસ્લિમ: ૨૧૨૬, અન ઉમ્મે સલમા ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં મૌત આના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં કતલ કિયા જાએ; યા ઉસ કો મૌત આ જાએ; તો વો (સીધા) જન્નત મેં જાતા હૈ”.

[મુસ્તદરક હાકિમ: ૨૫૨૧, અન ઉમર ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સરગોશી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એસી સરગોશી (ખુફિયા મશવરા) સિર્ફ શૈતાન કી તરફ સે હૈ જો કે મુસલમાનોં કો રંજ મેં મુબતલા કર દે, ઓર વો અલ્લાહ કી મશિયત વ ઇરાદે કે બગૈર મુસલમાનોં કો કુછ ભી નુક્સાન નહીં પહુંચા સક્તા ઓર મુસલમાનોં કો અલ્લાહ હી પર ભરોસા રખના ચાહિયે”.

[સૂર-એ-મુજાદલા: ૧૦]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા સે રાજી હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ક્યા તુમ લોગ આખિરત કી જિંદગી કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી જિંદગી પર રાજી હો ગએ? દુનિયા કા માલ વ મતાઅ તો આખિરત કે મુકાબલે મેં કુછ ભી નહીં”. (યાની મુસલમાન કે લિયે મુનાસિબ નહીં હૈ, કે વો દુનિયા હી કી જિંદગી પર રાજી હો જાએ યા દુનિયા કે થોડે સે સાજ વ સામાન કી ખાતિર અપની આખિરત કો બરબાદ કર દે)”. [સૂર-એ-તૌબા: ૩૮]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્નતુલ ફિરદૌસ કા દર્જા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ અલ્લાહ તઆલા સે સવાલ કરો, તો જન્નતુલ ફિરદૌસ કા સવાલ કિયા કરો, ક્યોંકિ વો જન્નત કા સબ સે અફઝલ ઓર બુલંદ દર્જા હૈ ઓર ઉસ કે ડીપર રહમાન કા અર્શ હૈ ઓર ઉસી સે જન્નત કી નહરેં નિકલતી હૈ”.

[બુખારી: ૭૪૨૩, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

સફર જલ સે દિલ કા ઇલાજ

હઝરત તલહા ؓ ફરમાતે હૈં કે મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, તો આપ ﷺ કે મુબારક હાથ મેં એક સફરજલ (બહી) થા, ફિર આપ ﷺ ને ફરમાયા: “તલહા! ઇસે લો, ક્યોંકિ યે દિલ કો સુફૂન પહુંચાતા હૈ”.

[ઇબ્ને માજા: ૩૩૬૯]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

હઝરત અબૂઝર ે ફરમાતે હૈં કે મુજે મેરે દોસ્ત રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને વસિયત ફરમાઈ: “મૈં અપને સે ઝિયાદા માલદાર કી તરફ ન દેખૂં ઓર અપને સે કમ દર્જે વાલે (માલદાર) કી તરફ દેખૂં ઓર ગરીબોં સે મુહબ્બત ઓર ઉન કે કરીબ રેહને કી વસિયત ફરમાઈ, ઓર સિલા રહમી કરને કી વસિયત ફરમાઈ અગરયે વો તુમ સે પીઠ ફેરે”.

[સહી ઇબ્ને હિબ્બાન: ૪૫૦, અન અબી ઝર ે]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૨૯ જુમાદલ ઊલા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

ગઝવ-એ-બની કુરૈજા

બનૂ કુરૈજા ને અહદ શિકની કર કે કુરૈશે મક્કા કા સાથ દિયા થા, જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ગઝવ-એ-ખંદક સે મદીના આકર હથિયાર ઉતાર દિયે, તો હઝરત જિબ્રીલ ﷺ ને આકર અર્જ કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ! અલ્લાહ તઆલા ને હુકમ દિયા હૈ કે આપ લશ્કર લે કર બનૂ કુરૈજા રવાના હો જાઓ, આપ ﷺ ને સહાબા કો અસ્ર કી નમાઝ બનૂ કુરૈજા મેં પढ़ને કા હુકમ દિયા, હઝરત અલી ﷺ ઇસ્લામી ઝંડા ઓર સહાબા કા લશ્કર લે કર વહાં પહુંચે, યહૂદિયોં ને આપ ﷺ કો બુરા ભલા કહા ઓર મુસાલહત કે લિયે ભી તૈયાર નહીં હુએ, તો ઉન કે કિલે કા મુહાસરા તકરીબન ૨૫ દિન તક જારી રખા. બિલઆબિર મુહાસરા તંગ હોને પર ઉન્હોંને મુસાલહત કે મામલે કો પેહલે હઝરત અબૂ લુબાબા ﷺ ફિર હઝરત સઅદ બિન મુઆઝ ﷺ કે સુપુર્દ કર દિયા કે ઉન કા હર ફૈસલા હમેં મન્જૂર હૈ, ઉન્હોંને તૌરાત કે મુતાબિક ફૈસલા કિયા કે તમામ લડને વાલે મરદોં કો કતલ કર દિયા જાએ, ઓરતોં ઓર બચ્ચોં કો ગુલામ બના લિયા જાએ, જાઈદાદ ઓર માલ વ દૌલત મુસલમાનોં મેં તક્સીમ કર દી જાએ, ઇસ ફૈસલે કે મુતાબિક બનૂ કુરૈજા કો ગિરફતાર કર કે મદીના લા કર કતલ કિયા ગયા. હુયૈય બિન અખ્તબ ઓર બનૂ કુરૈજા કે સરદાર કઅબ બિન અસદ કી ભી ગરદન માર દી ગઈ, તાકે અહદ શિકની કરને વાલોં ઓર ધોકા બાઝોં કો હમેશા કે લિયે સબક મિલ જાએ ઓર આને વાલી નરવે ઇબરત હાસિલ કરે. ઇસ તરહ મદીના હમેશા કે લિયે દુશ્મનોં કી સાઝિશોં સે મહફૂઝ હો ગયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

અનાર કે ફલ મેં અલ્લાહ કી કુદરત

અનાર કે ફલ પર ગૌર કરો કેસી અજબ હિકમત સે ઉસ કે અંદર મુખ્તાલિફ કિસ્મ કે ખાને બના કર અલ્લાહ તઆલા ને કિસ ખૂબી સે હર ખાને મેં અનાર કે દાને ફિટ કિયે હૈં, ફિર હિફાઝત કે લિયે ઉન પર હલ્કે હલ્કે પરદે લગા રખે હૈં, એક મોટે ઓર નરમ ગૂદે મેં વો દાને જુડે હુવે હૈં, ફિર દોનોં કા એક બારીક ગિલાફ મેં મહફૂઝ કર દિયા હૈ તાકે વો એક જગહ તરતીબ સે રેહ કર પરવરિશ પા સકે, કિસી ઝર્બ સે પડને સે વો મુન્તાશિર હો કર ખરાબ ન હો, યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી કિતની અજબ કારીગરી હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તેરે રબ ને હુકમ દિયા હૈ કે તુમ ઉસ કે અલાવા કિસી કી ઇબાદત મત કરો ઓર અપને માં બાપ કે સાથ અચ્છા બરતાવ કિયા કરો”. [સુર-એ-બની ઇસ્રાઈલ: ૨૩]

ફાયદા: વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના, ઉન કી ઇતાઅત ઓર ફરમાંબરદારી કરના ઓર ઉન્હેં તકલીફ ન પહુંચાના ઔલાદ પર ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સલામ ફેરતે વક્ત ગરદન કિતની ઘુમાએ

રસુલુલ્લાહ ﷺ (નમાઝ મેં) દાએં ઔર બાએં જાનિબ સલામ ફેરતે હુએ (ઇતના ગરદન કો ઘુમાતે) કે આપ કે રૂખ્સાર મુબારક કી સફેદી નઝર આ જાતી. [મુસ્લિમ : ૧૩૧૫, અનઅસદ ૬]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સૂર-એ-બકરહ કી આખરી દો આયાત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “જો શખ્સ સૂર-એ-બકરહ કી આખરી દો આયતેં રાત મેં પઢ લિયા કરે, તો યે દોનોં (ઉસ કો ઈન્સાન ઔર જિન્નાત કે શર સે બચાને કે લિયે) કાફી હૈ”.

[તિર્મિઝી : ૨૮૮૧, અન અબી મસજિદ અન્સારી ૬]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

રસ્મે જાહિલિયત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “જિસ ને રૂખ્સારોં કો નોચા, ઔર ગરેબાન કો ચાક ક્રિયા, ઔર ઝમાન-એ-જાહિલિયત કી તરહ વાવેલા ક્રિયા, વો હમારે તરીકે પર નહીં”. [બુખારી : ૧૨૯૭, અન ઇબ્ને મસજિદ ૬]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

બૂદ્દે આદમી કી ખ્વાહિશ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “આદમી બુદ્દા હો જાતા હૈ, લેકિન ઉસ કી દો ચીઝેં જવાન રેહતી હેં : ૧) લમ્બી ઉમ્મ કી ખ્વાહિશ. ૨) માલ કી હિસેં વ લાલચ”. [તિર્મિઝી : ૨૩૩૯, અન અનસ ૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

બાએં હાથ મેં આમાલ નામે વાલે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “જિસ શખ્સ કો ઉસ કા નામ-એ-આમાલ પીઠ કે પીછે સે (બાએં હાથ મેં) દિયા ગયા, તો વો મૌત કો પુકારેગા ઔર જહન્ન મેં દાખિલ હોગા”.

[સૂર-એ-ઈન્શિકાક : ૧૦ તા ૧૨]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

યુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ મેં સે જબ કોઈ સોતા હૈ તો હર એક કી ગુદી પર શયતાન ત્રીન ગિહેં લગાતા હૈ ઔર હર ગિરહ પર કેહતા હૈ : રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. જબ વો બેદાર હોતા હૈ ઔર અલ્લાહ કા નામ લેતા હૈ તો એક ગિરહ ખુલ જાતી હૈ, ફિર વુઝૂ કરતા હૈ તો દૂસરી ગિરહ ખુલ જાતી હૈ ઔર નમાઝ પઢ લેતા હૈ તો સારી ગિરહેં ખુલ જાતી હેં, ચુનાંચે વો સુબહ કે વક્ત યુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ ઔર ખુશ મિઝાજ હોતા હૈ, વરના મનુષ્ય ઔર સુસ્ત રેહતા હૈ.

[મોઅત્તા ઇમામ માલિક : ૬૦૫, અન અબી હુરયરહ ૬]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “અગર મુસલમાનોં કે દો ગિરોહ આપસ મેં લડ પડે, તો ઉન દોનોં કે દરમિયાન સુલહ વ સફાઈ કરા દિયા કરો, ફિર અગર ઉન મેં સે એક ગિરોહ દૂસરે પર જિયાદતી કરે, તો જિયાદતી કરને વાલે ગિરોહ સે લડો યહાં તક કે વો અલ્લાહ કે હુક્મ કી તરફ લોટ આએ, ફિર અગર વો જિયાદતી કરને વાલા રૂજૂ કર લે, તો ઉન દોનોં કે દરમિયાન ઈન્સાફ કે સાથ સુલહ કરા દો; ઔર ઈન્સાફ કરતે રહા કરો; બેશક અલ્લાહ તઆલા ઈન્સાફ કરને વાલોં કો પસંદ કરતા હૈ”.

[સૂર-એ-હુજરાત : ૯]

सिई पांय मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

ॐ जुमादल गिला

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

घजव-अ-मुरैसिअ या बनी मुस्तलिक

रसुलुल्लाह ﷺ को ये छेलेवा मिला के बनू मुस्तलिक के सरदार छारिस बिन जरार ने मदीना पर हमला करने के लिये बहुत सी सौज जमा कर ली है, आप ﷺ ने भुरैदा असलमी को तहकीक के लिये भेजा, उन्होंने वापस आकर ईस खबर की तसदीक कर दी, तो हुजूर ﷺ र शाबान सन ५ हिजरी की सहाबा का लश्कर ले कर रवाना हो गये और एक दिन का सफर तै कर के मकामे मुरैसिअ के पास पड़ाव डाला, मुरैसिअ के लोग मुकाबले के लिये आये और मामूली सी जंग के बाद उन के पांच उकड़ गये और वो मैदान छोड़ कर भाग गये, ईस जंग में बनू मुस्तलिक के दस आदमी मारे गये, जब के एक सहाबी ने ली शहादत पाई, मुसलमानों ने मुश्किन के ६०० आदमियों को कैद किया, माले गनीमत में हो हज़ारों और पांच हज़ार बकरियां छाय आई, ईस लड़ाई में गिरफ्तार होने वालों के साथ बनू मुस्तलिक के सरदार की बेटी जुवैरिया ली थीं, उन्होंने अपने फिदये की रकम तै कर के हुजूर ﷺ से मदद की दरखास्त की, आप ﷺ ने अपनी तरफ से फिदये की रकम अदा कर के उन को गुलामी से नज़ात दिलाई और मज़ीद ये अहसान करमाया के ईस्लाम कबूल करने के बाद उन से निकाह कर लिया. ईस निकाह की बरकत से बनू मुस्तलिक के तमाम जंगी कैदियों और माले गनीमत को वापस कर दिया गया और उन के वालिद बनू मुस्तलिक के सरदार छारिस बिन जरार ने ली ईस्लाम कबूल कर लिया.

नंबर (२) : हुजूर ﷺ का मोअजिज़ा

अब्दुल्लाह बिन बुझ्र के बारे में पेशीन गोई

हज़रत अब्दुल्लाह बिन बुझ्र के इरमाते हैं के आप ﷺ ने मेरे सर पर छाय रफ कर ईरशाद करमाया: ये लडका सौ साल ज़िंदा रहेगा, युनांये हज़रत अब्दुल्लाह बिन बुझ्र के की उम्र सौ साल हुई.

[मुस्तदरक हाकिम : ८५२५]

नंबर (३) : अक़ फ़र्ज़ के बारे में

नमाज़े जुमा के लिये जमात का होना

कुर्आन में अल्लाह तआला करमाता है: "अै ईमान वालों! जुमा के दिन जब (जुमा की नमाज़) के लिये अज़ान दी जाये, तो (सब के सब) अल्लाह के ज़िक्र की तरफ़ दौड़ पड़ो और खरीद व फ़रोप्त छोड़ दो, ये तुम्हारे लिये बेहतरे है, अगर तुम जानते हो".

[सूर-अ-जुमा: ८]

फ़ायदा: जुमा की अज़ान को सुन लेने के बाद खरीद व फ़रोप्त छोड़ कर अल्लाह के ज़िक्र की तरफ़ खल पड़ना और जमात के साथ नमाज़ अदा करना वाजिब है.

नंबर (४) : अक़ सुन्नत के बारे में

तमाम मुसीबतों से छुटकारा

जो ईस दुआ को हर सुबह व शाम सात मरतबा पढ़ेगा तो अल्लाह तआला उस को दुनिया व आखिरत की मुसीबतों और रंज व गम से नज़ात देगा:

﴿حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾
 તર્જમા: મુજે અલ્લાહ કાફી છે, વહી માબૂદ છે, ઉસી પર ભરોસા કરતા હું, વો બડે અર્શી કારબ છે.

[અમલુલ યોમ વલ્લૈલ લિ ઇબ્ને સુન્ની : ૭૧, અન અબી દદા઼ફ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મરીઝ કી ઇયાદત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન એક પુકારને વાલા પુકારેગા કહાં હૈં વો લોગ જિન્હોને દુનિયા મેં મરીઝોં કી ઇયાદત કી? સુનાન્હે ઉન કો નૂર કે મિખરોં પર બિઠાયા જાએગા, યે અલ્લાહ તઆલા સે ગુફતગૂ કરતે હોંગે જબ કે લોગ હિસાબ કિતાબ મેં ફંસે હોંગે”.

[તારીખે દિમશ્ક લિ ઇબ્ને અસાકિર : ૫/૧૪૮-૧૪૯, અન ઉમર ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુઆન કો જુટલાના

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉસ શખ્સ સે બડા ઝાલિમ કૌન હો સકતા હૈ, જો અલ્લાહ પર જુટ બોલે ઔર જબ ઉસ કે પાસ સચ્ચી બાત (કુઆન) આએ, તો ઉસ કી તકઝીબ કર દે, કયા એસે કાફિરોં કા ઠિકાના જહન્નમ મેં નહીં હોગા?”

[સૂર-અ-ઝુમર : ૩૨]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા નફા વક્તી હૈ

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ લોગો! તુમ્હારી નાફરમાની ઔર બગાવત કા વખાલ તુમ હી પર પડને વાલા હૈ, દુનિયા કી ઝિંદગી કે સામાન સે થોડા ફાયદા ઉઠાવો, ફિર તુમ કો હમારી તરફ વાપસ આના હૈ, તો હમ ઉન સબ કામોં કી હકીકત સે તુમ કો આગાહ કર દેંગે જો તુમ કિયા કરતે થે”.

[સૂર-એ-યુનુસ : ૨૩]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્નત કા અંગૂર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેરે સામને જન્નત પેશ કી ગઈ, તો મેં ને તુમ્હેં દિખાને કે લિયે અંગૂર કા એક ખોશા લેના ચાહા, તો મેરે ઔર ઉસ ખોશે કે દરમિયાન આડ કર દી ગઈ. કિસી ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! અંગૂર કા દાના કિતના બડા હૈ? તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: એક બડે ડોલ કે બરાબર હૈ”.

[મુસ્નદે અબી યાલા : ૧૧૦૯, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઈસ્મિદ સુરમે સે આંખોં કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ્હારે સુરમોં મેં સબ સે બેહતર સુરમા “ઈસ્મિદ” હૈ, જો આંખોં કી રૌશની કો બઢાતા હૈ ઔર પલકોં કે બાલ કો ઉગાતા હૈ”.

[અબૂ દાઉદ : ૩૮૭૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપને મરને વાલોં કી અચ્છાઈયોં કો યાદ કરો ઔર ઉન કી બુરાઈયોં (કે બયાન કરને) સે બાઝ રહો”.

[અબૂ દાઉદ : ૪૯૦૦, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૧ જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હુજૂર ﷺ કા ઉમરા કે લિયે જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક મરતબા ખ્વાબ દેખા કે મક્કા મેં દાખિલ હો કર બૈતુલ્લાહ કા તવાફ કર રહે હૈ, યે ખ્વાબ સુનતે હી સહાબ-એ-કિરામ ﷺ બૈતુલ્લાહ કી ઝિયારત ઔર ઉમરા કી અદાયગી કે શૌક મેં બેચૈન હો ગએ, સુનાંયે માહે ઝિલ કઅદા સન ૬ હિજરી મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ચૌદા સૌ સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કે સાથ ઉમરા કરને કે લિયે રવાના હુએ ઔર હુદૈબિયા પહુંચ કર કયામ ફરમાયા, ખરાશ બિન ઉમય્યા ખુઝાઈ કો કુરૈશે મક્કા કે પાસ ભેજા કે હમ સિર્ફ બૈતુલ્લાહ કી ઝિયારત ઔર ઉમરા કરને આએ હૈ, હમારા મક્સદ લડના નહીં હૈ, મગર અહલે મક્કા ને બદ સુલૂકી કરતે હુએ ઉન કે ઊંટ કો માર દિયા ઔર વો મુશ્કિલ સે જાન બચા કર વાપસ આએ, ફિર આપ ﷺ ને હઝરત ઉસ્માન ગની ﷺ કે ઝરિયે ઉન કે પાસ પૈગામ ભેજા, તો ઉન્હોં ને હઝરત ઉસ્માન ﷺ સે કહા: તુમ અગર તવાફ કરના ચાહતે હો, તો કર સકતે હો, ઉન્હોં ને જવાબ દિયા: મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પેહલે હરગીઝ તવાફ નહીં કરુંગા, તો કુરૈશે મક્કા ને કહા કે મુહમ્મદ ﷺ અપને સાથિયોં કો લે કર ઈસ સાલ મક્કા મેં દાખિલ નહીં હો સકતે, ઔર હઝરત ઉસમાન ﷺ કો નઝરબંદ કર દિયા, ઉધર મુસલમાનોં મેં ઉન કે કતલ કી ખબર મશહૂર કર દી ગઈ, તો હઝરત ઉસમાન ﷺ કી શહાદત કા બદલા લેને કે લિયે આપ ﷺ ને એક દરખત કે નીચે સહાબ-એ-કિરામ ﷺ સે બૈત લી, ઈસ બૈત કો “બૈતે રિઝવાન” કહા જાતા હૈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

પ્લેટી પસ (Platypus)

યે જાનવર બિલ્લી સે કુછ બડા હોતા હૈ, પાની ઔર ખુશ્કી દોનોં મેં ઝિંદગી ગુઝારતા હૈ, મુંહ બતખ જેસા, દુમ ઔર પૈર મગરમજ્જ કી તરહ હોતે હૈ. ઉસ કે જિસ્મ પર કીમતી ઊન હોતા હૈ, ઉસ કે પિછલે પૈર મેં ઝહર હોતા હૈ, જિસ કે ઈસ્તેમાલ સે વો શિકાર ઔર દોગર જાનવરોં સે અપની હિફાઝત કરતા હૈ. અલ્લાહ કી કુદરત દેખિયે! યે જાનવર અંડે દેતા હૈ, મગર બચ્ચે નિકલને પર ઉન કો દૂધ પિલાતા હૈ, જબ કે અંડે દેને વાલા કોઈ ભી પરિંદા અપને બચ્ચે કો દૂધ નહીં પિલાતા, ગર્જ ઈસ જાનવર મેં પરિંદોં કી તરહ અંડે દેને ઔર જાનવરોં કી તરહ દૂધ પિલાને કી સલાહિયત કો કિસ ને પૈદા કિયા હૈ? યકીનન અલ્લાહ કી કુદરત હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

ઈસ્લામ કી બુનિયાદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઈસ્લામ કી બુનિયાદ પાંચ ચીજોં પર હૈ: ૧) ઈસ બાત કી ગવાહી દેના કે અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ માબૂદ નહીં ઔર મુહમ્મદ ﷺ અલ્લાહ કે રસૂલ હૈ. ૨) નમાઝ અદા કરના. ૩) ઝકાત દેના. ૪) હજ કરના. ૫) રમઝાન કે રોઝે રખના”.

[બુખારી : ૮, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

જુમા કે રોઝ નમાઝે ફજર કી મસ્નૂન કિરમૂત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જુમા કે દિન ફજર કી નમાઝ મેં સૂર-એ-સજદા ઔર સૂર-એ-દહર પઢા કરતે થે.

[બુખારી : ૮૯૧, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

અચ્છી તરહ વુઝૂ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો ભી મુસલમાન અચ્છી તરહ મુકમ્મલ વુઝૂ કરતા હૈ. ફિર વો ખડે હો કર ધ્યાન સે નમાઝ પઢતા હૈ, તો વો ગુનાહો સે ઈસ તરહ પાક હો કર લીટતા હૈ, જૈસા કે આજ હી ઈસ કી માં ને ઈસ કો જન્મ દિયા હો”.

[મુસ્તદરક : ૩૫૦૮, અન ઉકબા બિન આમિર ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

લોગોં સે તારીફ કરાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો અલ્લાહ કી નાફરમાની કર કે લોગોં સે અપની તારીફ કરાના ચાહતા હૈ, તો ઈસ કી તારીફ કરને વાલે ઈસ કી બુરાઈ કરને લગેંગે”. [તરગીબ વ તરહીબ : ૩૨૨૮, અન આઈશા ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા અલ્લાહ કો કિતની ના પસંદ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ને કોઈ ચીઝ એસી પૈદા નહીં ફરમાઈ, જો ઈસ કો બહુત હી નાપસંદ હો સિવાએ દુનિયા કે, કે જબ સે ઈસ કો બનાયા હૈ આજ તક ઈસ કી તરફ નહીં દેખા”.

[બેહકી કી શોઅબિલ ઈમાન : ૧૦૧૧૦, અન મુસા બિન યસાર રહ.]

નંબર (૮) : આમિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન બદલા કબૂલ ન હોગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: જિન લોગોં ને કુફ ડિયા ઔર કુફ હી કી હાલત મેં મર ગએ, તો એસે શખ્સ સે પૂરી ઝમીન ભર કર ભી સોના કબૂલ નહીં ડિયા જાએગા, અગરયે વો સોને કી ઉતની મિકદાર (અઝાબ કે બદલે) મેં લા કર હાઝિર કર દે, એસે લોગોં કે લિયે દર્દનાક અઝાબ હોગા ઔર ઉનકા કોઈ મદદ કરને વાલા ન હોગા”.

[સૂર-એ-આલે ઈમરાન : ૮૧]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ઝમઝમ મેં શિક્ષા હૈ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ ને ઝમઝમ કે બારે મેં ફરમાયા: “યે એક મુકમ્મલ ખોરાક ભી હૈ ઔર બીમારિયોં કે લિયે શિક્ષા બખ્શ ભી હૈ”.

[બેહકી કી શોબિલ ઈમાન : ૩૯૭૩]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: એ ઈમાન વાલો! જબ જુમા કે દિન નમાઝ કે લિયે અઝાન કહી જાએ, તો તુમ અલ્લાહ તઆલા કી યાદ (યાની ખુલ્લા સુનને ઔર નમાઝ પઢને) કે લિયે ચલ પડો ઔર ખરીદ વ ફરોખ્ત (ઔર દૂસરે કામ ધંધે) છોડ દિયા કરો, યે તુમ્હારે લિયે ઝિયાદા બેહતર હૈ. [સૂર-એ-જુમા : ૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨ જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

સુલહ હુદૈબિયા

હુદૈબિયા કે મોકે પર મુશ્રિકીન ને અંદાજા લગા લિયા થા કે મુહમ્મદ ﷺ અપને જાનિસાર સહાબા કે જઝબાત ઔર ઉમરે કી ખ્વાહિશ કો પૂરા કિએ બગૈર નહીં રેહ સકતે; ઇસ લિયે ઉન્હોં ને મુસલમાનોં કે સાથ અમન વ મુઆહદે કી ગુફતગૂ કે લિયે સુહૈલ બિન અમ્ર કો કાસિદ બના કર ભેજા, બિલઆબિર ગુફતગૂ કે બાદ દોનોં ફરીક દસ સાલ તક ચંદ શતોં પર સુલહ કરને પર રાજી હો ગએ. (૧) મુસલમાન ઇસ સાલ ઉમરા અદા કિએ બગૈર મદીના વાપસ ચલે જાએ. (૨) મુસલમાન અગલે સાલ ઉમરા અદા કરેંગે; લેકિન મક્કા મેં તીન દિન સે ઝિયાદા નહીં ઠેહરેંગે. (૩) મુસલમાન મક્કા મેં હથિયાર નહીં લાએંગે, ઉન કે પાસ સિર્ફ તલવારોં હોંગી ઔર વો ભી નિયામ મેં રહેંગી. (૪) અહલે મદીના મક્કા મેં રેહને વાલે મુસલમાનોં કો અપને સાથ નહીં લે જાએંગે ઔર અગર કોઈ મુસલમાન મક્કા મેં રેહના ચાહે તો ઉસ કો નહીં રોકેંગે. (૫) અહલે મક્કા મેં સે કોઈ મદીના ચલા જાએ, તો મુસલમાન ઉસે વાપસ કરેંગે, લેકિન અગર કોઈ મુસલમાન મક્કા વાપસ આ જાએગા તો મુશ્રિકીન ઉસે વાપસ નહીં કરેંગે. (૬) દસ સાલ તક ફરીકેન મેં લડાઈ બંદ રહેંગી. (૭) અરબ કબાઈલ કો કિસી ભી ફરીક કે સાથ મુઆહદા કરને કા ઇંખિયાર હોગા, ઇસ તરહ મુસલમાનોં ને દબ કર સુલહ કી.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

કુંવેં સે મુશ્ક કી ખુશ્બૂ આના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ એક રોલ મેં પાની લાયા ગયા, આપ ને ઉસ મેં સે પિયા ફિર કુંવેં મેં કુલ્લી કર દી, જિસ કે બાદ કુંવેં સે મુશ્ક જૈસી ખુશ્બૂ આને લગી. [બેહકી ફી દલાઈલિનુબુવ્વાહ : ૨૧૪]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

બીવી કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઔરતોં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક સે ઝિંદગી બસર કરો".

[સૂર-એ-નિસા : ૧૯]

ફાયદા: અપની બીવી કે સાથ અચ્છાઈ કા મામલા કરના ઔર અચ્છે સુલૂક સે ઝિંદગી ગુઝારના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

અલિમોં સે હિફાઝત કી દુઆ

હુશ્મનાને ઇસ્લામ કી જાનિબ સે જબ મુશ્રિકલાત ઔર પરેશાનિયોં કા સામના હો તો ઉસ વક્ત ઇસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે:

رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

તર્જમા: ઐ પરવરદિગાર! હમેં ઝાલિમ કૌમ સે નજાત અતા ફરમા.

[સૂર-એ-કસસ : ૨૧]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ કે ખૌફ સે રોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ત્રીન આખોં કો જહન્નમ કી આગ નહીં છુએગી, એક વો આંખ જો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ફોડ દી ગઈ હો ઔર એક વો આંખ જો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જાગ કર પેહરા દે ઔર એક વો આંખ જો અલ્લાહ કે ખૌફ સે રો પડે”.

[મુસ્તદરક : ૨૪૩૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

તકબુર સે દિલ પર મુહર લગ જાતી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ બગૈર કિસી દલીલ કે અલ્લાહ તઆલા કી આયાત મેં ઝગડે નિકાલા કરતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ઔર અહલે ઈમાન કે નજદીક યે બાત બડી કાબિલે નફરત હે, ઈસી તરહ અલ્લાહ તઆલા હર મુતકબ્બિર સરકશ કે દિલ પર મુહર લગા દેતા હૈ”.

[સૂર-એ-મોમિન : ૩૫]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા સે રાઝી હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ક્યા તુમ લોગ આખિરત કી જિંદગી કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી જિંદગી પર રાઝી હો ગએ? દુનિયા કા માલ વ મતાઅ તો આખિરત કે મુકાબલે મેં કુછ ભી નહીં. (લિહાઝા કિસી ઈન્સાન કે લિયે મુનાસિબ નહીં હે, કે વો આખિરત કો ભૂલ કર જિંદગી ગુઝરે યા દુનિયા કે થોડે સે સાઝ વ સામાન કી ખાતિર અપની આખિરત કો બરબાદ કરે)”.

[સૂર-એ-તૌબા : ૩૮]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

મોમિનોં કા પુલ સિરાત પર ગુઝર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “પુલ સિરાત પર મોમિન((رَبِّ سَلَّمَ سَلَّمَ)) (યાની ઐ પરવરદિગાર! સલામતી અતા ફરમા)કેહતે હુએ ગુઝરેંગે”.

[તિર્મિઝી : ૨૪૩૨, અન મુઝીરા બિન શોઅબા ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

મરીઝ કી શિફા કા કામયાબ નુસખા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ ને કિસી એસે મરીઝ કી ઈયાદત કી જિસ કી મૌત કા વક્ત અભી નહીં આયા હૈ ઔર ઉસ કે લિયે સાત મરતબા યે દુઆ કી: ((أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يُكَفِّرَ عَنِّي)) તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે ઝરૂર શિફા અતા ફરમાએંગે”.

[અબૂ દાઉદ : ૩૧૦૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કિસી કા લુકમા ગિર જાએ, તો ઉસે સાફ કરે ઔર ખા લે, શૈતાન કે લિયે ન છોડે”.

[મુસ્લિમ : ૫૩૦૧, અન જાબિર ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૩ જુમાદરસાનિયહ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

મુસલમાનોં કો અઝીમ ફતહ કી ખુશખબરી

જબ હુઝૂર ﷺ ઔર મુશ્રિકીન કે દરમિયાન હુદૈબિયા કી સુલહ ઔર મુઆહદે પર દસ્તાખત હો ગએ, તો આપ ﷺ ને સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કો કુરબાની કરને ઔર સર મુંડવાને કા હુકમ દિયા, આપ ﷺ કા યે હુકમ સહાબા ﷺ પર બહુત શાક ગુઝરા, બિલઆબિર હઝરત ઉમ્મે સલમા ﷺ ને હાલાત કો સમજતે હુએ આપ ﷺ કો મશ્વરા દિયા ઔર કહા: આપ હી સર મુંડવા લીજિયે, તો આપ ﷺ ને ઇસ મશ્વરે પર અમલ કરતે હુએ સર મુંડવા લિયા, યે દેખ કર સહાબા ﷺ ને ભી ઇસ પર અમલ કિયા, તીન રોઝ હુદૈબિયા મેં કયામ કર કે સહાબા ﷺ કે સાથ વાપસી કે વક્ત હુઝર ﷺ પર સૂર-એ-ફતહ કી આયાત નાઝિલ હુઈ કે “હમ ને આપ ﷺ કો એક ખુલી ફતહ અતા ફરમાઈ હૈ”. હઝરત ઉમર ﷓ જો ઇસ મુઆહદે કી શર્તોં કો અપને લિયે બેઈઝઝતી કા સબબ સમજ રહે થે, ઈન આયતોં કે નાઝિલ હોને કે બાદ પૂરી તરહ મુતમઈન હો ગએ, ઇસ મુઆહદે કી વજહ સે કુફરે મક્કા કારોબાર કે લિયે મદીના આતે જાતે, તો વો મુસલમાનોં કે અખ્લાક, નેકી, ઈખ્લાસ વ મહેમાન નવાઝી સે બહુત મુતઅસ્સિર હોતે, ઇસ હુસ્ને સુલૂક કી વજહ સે હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ﷓ ઔર અમ્ર બિન આસ ﷓ કે સાથ બેશુમાર લોગોં ને સુલહ હુદૈબિયા ઔર ફતહ મક્કા કે દૌરાન ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા, અલ ગર્ઝ ઇસ મુઆહદે સે ઇસ્લામ કે આગે બઢને મેં ઝબરદસ્ત કામયાબી હાસિલ હુઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ઝમીન કા નશોબ વ ફરાઝ

ઝમીન કે ફર્શ પર ગૌર કરો! અલ્લાહ તઆલા ને કિતને બેહતરીન અંદાઝ મેં ઇસ કો બિછાયા હૈ, જિસ પર અલ્લાહ કી લાખોં મખ્લૂક બસેરા કર રહી હૈ, ઔર ફિર અલ્લાહ કી અજીબ હિકમત કે ઇસ ઝમીની ફર્શ કે એક હિસ્સે કો દૂસરે હિસ્સે સે થોડા ઊંચા રખા તાકે પાની એક તરફ સે બેહ કર દૂસરી તરફ જા સકે, ઔર ઇસ તરહ મખ્લૂકાત કો ફાયદા ઉઠાને કા મૌકા મિલ સકે ઔર આબિર મેં વો પાની સમંદર મેં જા કર ગિર જાએ, અગર ઝમીન એક તરફ સે ઊંચી ઔર દૂસરી તરફ સે નીચી ન હોતી તો પાની ઝમીન પર જમા હો કર ઇસ કો સમંદર બના દેતા, ચલના ફિરના ભારી હો જાતા ઔર કામ કાજ ઠપ પડ જાતા, જૈસા કે સૈલાબ કે ઝમાને મેં હોતા હૈ. કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: વહી હૈ જિસ ને ઝમીન કો ફૈલાયા ઔર ઇસ મેં પહાડ ઔર દરિયા પૈદા કિએ.

[સૂર-એ-રઅદ : ૩]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

અઝાને જુમા કે બાદ દુનિયવી કામ છોડના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઐ ઈમાન વાલો! જુમા કે દિન જબ (જુમા કી) નમાઝ કે લિયે અઝાન દી જાએ, તો (સબ કે સબ) અલ્લાહ કે ઝિક્ર (યાની નમાઝ) કી તરફ દૌડ પડો ઔર ખરીદ વ ફરોખ્ત છોડ દો. યે તુમ્હારે લિયે બેહતર હૈ, અગર તુમ જાનતે હો”.

[સૂર-એ-જુમા : ૯]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

તેઝ રફતારી સે ચલના

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ﷓ બયાન કરતે હૈં કે હુઝૂર ﷺ જબ ચલતે તો યુસ્તી સે ચલતે, સુસ્તી સે ન ચલતે.

[મુસ્નદે અહમદ : ૩૦૨૫]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સૂર-એ-ઈબ્લાસ કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને ((قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ)) કેસ મરતબા પઢી, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્મત સે રૂંક શાનદાર મહલ બનાએગા”. [મુસ્નદ અહમદ : ૧૫૧૮૩, અન મુઆઝ બિન અનસ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

માતહતોં પર મુલમ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને નાહક અપને માતહત કો મારા તો ઉસ કી વજહ સે વો કયામત કે દિન કેદ કિયા જાએગા”. [તરગીબ વ તરહીબ : ૩૨૬૩, અન અમ્માર બિન યાસિર]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

સબ સે ઝિયાદા ખૌફ કી ચીઝ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મુજે તુમ પર સબ સે ઝિયાદા ખૌફ ઈસ બાત કા હે કે કહીં અલ્લાહ તઆલા તુમ પર ઝમીન કી બરકાત કો હાહિર ન કર દે”, પૂછા ગયા કે ઝમીન કી બરકાત સે કયા મુરાદ હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા કી રંગીની, ઉસ કી ખૂબ સૂરતી ઔર ઝૈબ વ ઝીનતદ’.

[બુખારી : ૬૪૨૭, અન અબી સઈદ ખુદરી]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

અલ્લાહ ઔર રસૂલ કી ઈતાઅત કા બદલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે હુકમ પર ચલેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો એસે બાગોં મેં દાખિલ કરેગા, જિન કે નીચે નેહરેં બેહતી હોંગી, વો હમેશા ઉન બાગોં મેં રહેંગે ઔર યહી બહુત બડી કામયાબી હૈ”. [સૂર-એ-નિસા : ૧૩]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

જિન કે અસરાત સે હિફાઝત

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ﷺ ને અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! મુજે એક મક્કાર જિન પરેશાન કરત હૈ, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: “યે કલિમાત કહો: ((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ أَلْوَيْنٍ لَا يُجَاوِزُهُنَّ مِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ فِي السَّاعَةِ وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنْهَا وَمِنْ شَرِّ كُلِّ بَرٍّ وَلَا فَاجِرٍ مِنْ شَرِّ مَا كُرِيَ الْأَرْضِ وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ فِي السَّاعَةِ وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنْهَا وَمِنْ شَرِّ كُلِّ بَرٍّ وَلَا فَاجِرٍ)) યુનાંચે વો સહાબી કેહતે હૈં કે મૈં ને યે અમલ કિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને મેરી વો પરેશાની ખત્મ કર દી”. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૨૮૫૩૯]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ કી નિશાનિયોં કી બેહુરમતી ન કરો ઔર ન હુરમત વાલે મહીને કી ઔર ન (હરમ મેં) કુરબાન હોને વાલે જાનવર કી ઔર ન ઉન (જાનવરોં કી) જિન કે ગલે મેં કલાદા (યાની કુરબાની કી અલામત કે પટ્ટે) પહેહોં ઔર ઉન લોગોં કી ભી બેઅદબી ન કરના, જો અલ્લાહ કા ફઝલ ઔર ઉસ કી રઝામંદી તલબ કરને બૈતુલ્લાહ જા રહે હો”. [સૂર-એ-માઈદા : ૨]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૪ જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

બાદશાહોં કે નામ દઅવતી ખુતૂત

સુલહે હુદૈબિયા કે બાદ હાલાત કુદરતી તૌર પર કુછ બેહતર હો ગએ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અરબ કે અમીરોં ઔર દુનિયા કે બાદશાહોં કે નામ દઅવતી ખુતૂત ભેજને કા ઇરાદા કિયા, ઔર ઇસ બારે મેં સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કો મસ્જિદે નબવી મેં જમા કર કે ખિતાબ ફરમાયા: “એ લોગો! અલ્લાહ તઆલા ને મુજ કો પૂરે આલમ કે લિયે રહમત વ રસૂલ બના કર ભેજા હૈ, ઇસ લિયે મેરી તરફ સે દુનિયા કો યે યૌગામ પહુંચાઓ, અલ્લાહ તઆલા તુમ પર રહમ કરેગા ઔર દેખો ઇસા ﷺ કે હવારિયોં કી તરહ ઇખ્તિલાફ ન કરના કે કરીબ ભેજને કો કહા તો રઝામંદ હો ગએ ઔર કહીં દૂર જાને કા હુકમ દિયા તો ઝમીન પર બોજ બન કર બેઠ ગએ”. આપ ﷺ કે જાનિસાર સહાબા યે હુકમ સુનતે હી ફૌરન ઇતાઅત કે લિયે તૈયાર હો ગએ ઔર ખુતૌરે મશ્વરા અર્જ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! યે દુનિયવી બાદશાહ બગૌર મુહર કે કિસી ખત કો કાબિલે એતેબાર નહીં સમજતે ઔર ન ઉસે પઢને કી ઝહમત ગવારા કરતે હૈં, ઇસ લિયે મુહર લગા કર ખુતૂત રવાના કિએ જાએં આપ ﷺ ને સહાબા કે મશ્વરે સે મુહર લગાને કે લિયે ચાંદી કી અંગૂઠી બનાઈ જિસ પર “મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ” લિખા હુઆ થા, ઉસ કે બાદ હુઝૂર ﷺ ને બાદશાહોં કે નામ મુહરબંદ દાવતી ખુતૂત ભેજને કા સિલસિલા શુરૂ ફરમાયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

કન્બે કા અચ્છા હો જાના

એક ગઝવે મેં હઝરત ખુબૈબ બિન યસાફ કો કન્બે ઔર ગરદન કે બીચ મેં તલવાર લગી, જિસ કી વજહ સે વો હિસ્સા લટક પડા, વો આપ ﷺ કે પાસ આએ, તો હુઝૂર ﷺ ને ઉસ હિસ્સે પર અપના લુઆબે મુબારક(ઘૂક) લગાયા ઔર ફિર ઉસ કો જોડા, તો ચિપક કર ઠીક હો ગયા. [બિહકી ફી દલાલિખિનુબુવ્હ: ૨૪૨૭]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

કઝા નમાઝોં કી અદાયગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો કોઈ નમાઝ પઢના ભૂલ ગયા યા નમાઝ કે વક્ત સોતા રેહ ગયો, તો (ઉસ કા કફારા યે હૈ કે) જબ યાદ આએ ઉસી વક્ત પઢ લે”. [તિર્મિઝી: ૧૭૭, અન અબી કતાદા ﷺ] કાયદા: અગર કિસી શખ્સ કી નમાઝ કિસી ઉજર કી વજહ સે છૂટ જાએ યા સોને કી હાલત મેં નમાઝ કા વક્ત ગુઝર જાએ, તો બાદ મેં ઉસ કો પઢના ફર્જ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઘબરાહટ કે વક્ત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઘબરાહટ કે વક્ત યે દુઆ સિખાતે થે: ((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ عَذَابِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَخْضَرُوا)) તર્જમા: પનાહ માંગતા હું મેં અલ્લાહ, કે કામિલ વ મુકમ્મલ કલિમાત કે ઝરિયે ઉસ કે ગઝબ ઔર અઝાબ સે ઔર ઉસ કે બંદોં કે શર સે ઔર શયાતીન કે વસાવિસ વ અસરાત સે ઔર ઇસ બાત સે કે શયાતીન મેરે કરીબ હોં.

[અબૂ દાઉદ: ૩૮૮૩, અન અબુલ્લાહ બિન અમર ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અહલ વ અયાલ પર ખર્ચ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “આદમી જો કુછ અપને ઊપર, અપની ઔલાદ, બીવી, મહરમ ઔર રિશ્તેદારોં પર ખર્ચ કરતા હૈ, તો ઉસ કો સદકા કરને કા સવાબ મિલેગાદ”.

[તબરાની ઔસત : ૭૦૮૮, અન જાબિર ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુફ વ નાફરમાની કી સજા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ મુંહ મોડેગા ઔર કુફ કરેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો બડા અઝાબ દેગા, ફિર ઉન કો હમારે પાસ આના હૈ. ફિર હમારે ઝિમ્મે ઉન કા હિસાબ લેના હૈ”.

[સૂર-એ-ગાશિયા: ૨૩ તા ૨૬]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

માલ જમા કર કે ખુશ હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: જો શખ્સ (ઇન્તિહાઈ હિસ્સે વ લાલચ સે) માલ જમા કરતા હૈ ઔર (ફિર વો ખુશી સે) ઉસ કો બાર બાર ગિનતા હૈ ઔર સમજતા હૈ, કે ઉસ કા યે માલ ઉસ કે પાસ હમેશા રહેગા; હરગિઝ નહીં રહેગા; બલ્કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો એસી આગ મેં ડાલેગા જો હર ચીઝ કો તોડ ફોડ કર રખ દેગી”.

[સૂર-એ-હુમઝલ : ૨ તા ૪]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કાફિરોં કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કાફિર અપની ઝબાન કો એક યા દો ફરસખ (યાની તકરીબન બારા કિલો મીટર) તક ઝમીન પર ઘસીટતે હુએ ચલેગા, લોગ ઉસ કો રોંદતે હુએ ઉસ પર ચલેંગે”.

[તિર્મિઝી : ૨૫૮૦, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

આપરેશન સે ફોડે કા ઇલાજ

હેઝરત અસ્મા બિન્તે અબીબક ؓ કેહતી હૈં કે મેરી ગરદન મેં એક ફોડા નિકલ આયા, જિસ કા ઝિક્ક હુઝૂર ﷺ સે કિયા ગયા, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: “ઉસે ખોલ દો (ફોડ દો) ઔર છોડો મત, વરના ગોશ્ત ખાએગા ઔર ખૂન ચુસેગા, (યાની ઉસ કા ખરાબ માદા અગર વક્ત પર ન નિકાલા ગયા, તો ઝખ્મ કો ઔર ઝિયાદા બઢા કર ગોશ્ત ઔર ખૂન કો બિગાડતા રહેગા)”.

[મુસ્તદરક : ૮૨૫૦]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે હર એક દાએં હાથ સે ખાએ ઔર દાએં હાથ સે પિયે, ઔર દાએં હાથ સે હી (કોઈ ચીઝ) લે ઔર દાએં હાથ સે હી (દૂસરે કો કોઈ ચીઝ) દે, ક્યોંકિ શૈતાન અપને બાએં હાથ સે ખાતા પીતા હૈ ઔર બાએં હાથ સે હી લેતા દેતા હૈ”.

[ઇબ્ને માજ : ૩૨૬૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૫ જુમાહસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

રૂમ કે બાદશાહ હિરકલ કે નામ દાવતી ખત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત દિહયા કલબી ﷺ કે હાથ રૂમ કે બાદશાહ હિરકલ કે નામ દાવતી ખત ભેજા, જિસ કા મઝમૂન યે થા: “بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ” યે ખત અલ્લાહ કે રસૂલ મુહમ્મદ (ﷺ) કી તરફ સે રૂમ કે બડે બાદશાહ હિરકલ કે નામ હૈ, જો હિદાયત કી ઇતિબા કરે ઉસ પર સલામતી હો, મૈં તુમ્હેં દીને ઈસ્લામ કી તરફ બુલાતા હૂં, ઈસ્લામ કબૂલ કર લો, સલામત રહોગે, અલ્લાહ તઆલા તુમકો દુગના અજ્જ અતા ફરમાએગા ઔર અગર તુમ ને નહીં માના તો તમામ રિઆયા કે ઈસ્લામ ન લાને કા ગુનાહ ભી તુમ પર હોગા, એ અહલે કિતાબ! એક એસી બાત કી તરફ આઓ, જો હમારે ઔર તુમ્હારે દરમિયાન બરાબર હૈ, વો યે કે હમ અલ્લાહ કે અલાવા કિસી કી ઈબાદત ન કરેં ઔર હમ મેં સે કોઈ અલ્લાહ કે અલાવા કિસી કો રબ ઔર માબૂદ ન બનાએ ઔર અગર તુમ નહીં માનતે તો ગવાહ રહો કે હમ અલ્લાહ કી તાબેદારી કર્તે હૈ”. શાહે હિરકલ ને આપ ﷺ કે મુબારક ખત કો અદબ વ એહતેરામ કે સાથ સોને કે કલમદાન મેં રખા ઔર અબુ સુફિયાન કી ઝબાની હાલાત સુન કર કહા: મૈં ખૂબ જાનતા હૂં કે આપ ﷺ સચ્ચે નબી હૈં, લેકિન અગર મૈં ને ઈમાન કબૂલ કર લિયા, તો મેરી હુકૂમત જાતી રહેગી ઔર રૂમ કે લોગ મુજે કતલ કર ડાલેંગે.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

પહાડોં મેં પાની કા ઝખીરા

પહાડોં મેં અલ્લાહ તઆલા કી અજબ વ ગરીબ કુદરત કાર ફરમા હૈ, જબ બારિશ હોતી હૈ તો પહાડોં મેં પાની કે ઝખીરે જમા હો જાતે હૈં, ફિર થોડા થોડા કર કે ચશ્મોં, નહરોં કી શકલ મેં પાની બેહતા હૈ, ઈસ તરહ ઝખીન કે દૂર દરાઝ કે મકામાત તક કો સૈરાબ કરતા હૈ, બાઝ પહાડોં પર ભર્ક કી શકલ મેં પાની મહફૂઝ હો જાતા હૈ, જો સૂરજ કી ગરમી સે બકદરે ઝરૂરત થોડા થોડા પિઘલ કર નદિયોં, નાલોં ઔર નહરોં મેં જાકર ઝખીન વગૈરા કો સૈરાબ કરતા હૈ ઔર કહીં કહીં પહાડોં પર બડે બડે હીઝ ભી હોતે હૈં, જિસ મેં પાનો સ્ટાક રેહતા હૈ, યે અલ્લાહ તઆલા કા કિતના બડા નિઝામ હૈ. કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઝખીન મેં માનને વાલોં ઔર યકીન કરને વાલોં કે લિયે બહુત સી નિશાનિયાં હૈં. [સૂર-એ-આરિયાત : ૨૦]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

સિલા રહમી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કે અહદ કો તોડતે હૈં, ઉંસ કો મઝબૂત કર લેને કે બાદ, ઔર ઉન તઅલ્લુકાત કો તોડતે હૈં, જિન કો જોડને કા અલ્લાહ તઆલા ને હુકમ દિયા હૈ ઔર ઝખીન મેં ફસાદ મચાતે હૈં; યહી લોગ નુકસાન ઉઠાને વાલે હૈં”. [સૂર-એ-બકરહ : ૨૭]
ફાયદા: રિશ્તે, નાતે ઔર તઅલ્લુકાત કો બરકરાર રખના ઔર ઉંસ કો ખત્મ ન કરના બહુત ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

જુમા કે લિયે ખાસ લિખાસ પેહનના

હજરત આઈશા રઝી બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લેહુ અલૈહિ વસલ્લમ કે પાસ દો કપડે થે જિસે આપ સલ્લલ્લેહુ અલૈહિ વસલ્લમ જુમા કે દિન પેહનતે થે ફિર જબ વાપસ તશરીફ લાતે તો ઉસે લપેટ કર રખ દેતે. [અલ મતાલિબુલ આલિયા : ૭૪૫]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

શહીદ કૌન કૌન લોગ હૈં

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લેહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “પાંચ લોગ શહીદ હૈં: તાઝિન મેં મરને વાલા, પેટ કી બીમારી મેં મરને વાલા, ડૂબ કર મરને વાલા, દીવાર વગૈરા કે ગિરને સે મરને વાલા ઓર રાહે ખુદા મેં કતલ હોને વાલા”. [બુખારી : ૬૫૩, અન અબી હુરૈરા રઝી]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

શરાબી કી સજા

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લેહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “જિસ ને શરાબ નોશી કી, અલ્લાહ તઆલા ચાલીસ રાત તક ઉસ સે ખુશ નહીં હોગા. અગર વો (ઉસી હાલ મેં) મર ગયા તો કુફ કી હાલત મેં મરેગા, ઓર અગર તૌબા કર લી તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી તૌબા કબૂલ ફરમાએગા. ઓર અગર ફિર શરાબ પી તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો દોઝખિયોં કા રીપ પિલાએગા”. [મુસ્નદે અહમદ : ૨૭૦૫૬, અન અસ્મા બિન્તે યઝીદ રઝી]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બેરગબતી કા ઈમાન

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લેહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ દુનિયા મેં રગબત કરેગા ઓર ઉસ મેં લખ્મી લખ્મી ઉમ્મીદેં બાંધેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે દિલ કો દુનિયા મેં રગબત કે હિસાબ સે અંધા કરેગા ઓર જો શખ્સ દુનિયા સે બેરગબતી કરેગા ઓર અપની ઉમ્મીદોં કો કમ કરેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો બગૈર સીખે ઈલ્મ અતા કરેગા ઓર બગૈર કિસી કી રહનુમાઈ કે હિદાયત અતા ફરમાએગા”. [કંઝુલ ઉમ્માલ : ૧૬૮૧, અન ઈબ્ને અબ્બાસ રઝી]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

ઈમાન વાલોં કા ઠિકાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઉન (ઈમાન વાલોં) કે લિયે હમેશા રેહને વાલે બાગાત હૈં, જિન મેં વો દાખિલ હોંગે ઓર ઉન કે માં બાપ, ઉન કી બીવિયોં ઓર ઉન કી ઔલાદ મેં સે વો જો (જન્મત કે) લાયક હોંગે, વો ભી જન્મત મેં દાખિલ હોંગે ઓર હર દરવાજે સે ફરિશ્તે ઉન કે પાસ થે કેહતે હુએ દાખિલ હોંગે: તખ્શારે દીન પર મઝબૂત જમે રેહને કી બદૌલત તુમ પર સલામતી હો, તુમ્હારે લિયે આખિરત કા ઘર કિતન હૈં ઉમ્દા હૈં!” [સૂર-એ-રઅદ : ૨૩ તા ૨૪]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ગોશ્ત ખાને કા તરીકા ઓર ઉસકા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લેહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: ગોશ્ત કો છુરી સે કાટ કાટકર ન ખાઓ, ઈસ લિયે કે યે અજમિયોં કા તરીકા હૈ, ઉસે દાંતોં સે નોચકર ખાઓ, ઈસ લિયે કે ઈસ તરહ ગોશ્ત ખાના લઝઝત બખ્શનેવાલા ઓર જલ્દ હઝમ કરનેવાલા હૈ. [અબૂ દાવૂદ : ૭૭૭૮, અન આઈશા રઝી]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: માંગને વાલે કો નરમી સે જવાબ દેના ઓર ઉસ કો માફ કર દેના સદકે ઓર ખૈરાત સે બેહતર હૈ, જિસ કે બાદ તકલીફ પહુંચાઈ જાએ; અલ્લાહ તઆલા બડા બેનિયાઝ ઓર ગૈરતમંદ હૈ.” [સૂર-એ-બકરહ : ૨૬૩]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૬ જુમાઝસ્સાનિયહ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

ઈરાન કે બાદશાહ કે નામ દાવતી ખત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન હુઝાફા કો દાવતી ખત લે કર શાહે ઈરાન ખુસરૂ પરવેઝ કે પાસ ભેજા, જિસ કા મઝમૂન યે થા: “بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ” અલ્લાહ કે રસૂલ મુહમ્મદ ﷺ કી તરફ સે ફારિસ કે બાદશાહ કિસરા કે નામ, ઉસ પર સલામતી હો જો હિદયત કી પેરવી કરે, અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલોં પર ઈમાન લાએ ઔર ગવાહી દે કે અલ્લાહ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં, વો અકેલા હૈ, ઉસ કા કોઈ શરીક નહીં ઔર મુહમ્મદ ﷺ અલ્લાહ કે બંદે ઔર ઉસ કે રસૂલ હૈ. મૈં તુમ્હે અલ્લાહ કે પૈગામ કી દાવત દેતા હું, મૈં તમામ લોગોં કી તરફ અલ્લાહ કા રસૂલ બના કર ભેજા ગયા હું, તાકે જો શખ્સ ઝિંદા રહે ઉસે (બુરે અંજામુલ્લે) ડરાઊ ઔર કાફિરોં પર હક બાત સાબિત હો જાએ, ઈસ્લામ કબૂલ કર લો, સલામત રહોગે; ઔર અગર તુમ ને ઈન્કાર કિયા તો તમામ મજૂસ કા ગુનાહ તુમ પર હોગા”. યે ખત સુનતે હી કિસરા આગ બગોલા હો ગયા ઔર ગુસ્સે મેં આ કર આપ ﷺ કે નામ-એ-મુબારક કો ફાડ ડાલા, યે ખબર સુન કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે મુલ્ક કે ટુકડે ટુકડે કર દેગા ઔર મેરા દીન વ હુકૂમત વહાં તક પહુંચેગી. યુનાંચે કિસરા કે બેટે ને ખુદ અપને બાપ કો કતલ કર દિયા ઔર ઉસ કા મુલ્ક ભી ટુકડે ટુકડે હો ગયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

બકરિયોં કા માલિક કે પાસ ચલે જાના

ખેબર મેં આપ ﷺ એક કિલે કા મુહાસરા કિએ હુએ થે, ઉતને મેં એક બકરિયાં ચરાને વાલા આયા ઔર ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા ઔર ફિર કેહને લગા: યા રસૂલુલ્લાહ! ઈન બકરિયોં કો મૈં કયા કરું? આપ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ ઉન કે મુલ પર કંકરિયાં માર દો! અલ્લાહ તુમ્હારી અમાનત અદા કર દેગા ઔર ઉન સબ બકરિયોં કો અપને અપને ઘર પહુંચા દેગા”. યુનાંચે ઉસ શખ્સ ને એસા હી કિયા, તો વો સબ બકરિયાં અપને અપને ઘર પહુંચ ગઈ.

[બેહકી ફી દલાઈલિન્નુબુવ્વહ: ૧૫૬૩]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

તકબીરે તહરીમા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “નમાઝ કી કુંજી વુઝૂ હૈ, ઉસ કા તહરીમા તકબીર હૈ ઔર નમાઝ એ ખત્મ કરને વાલા તસ્લીમ હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૩, અન અલી ﷺ]

ફાયદા: નમાઝ શુરૂ કરતે વક્ત જો તકબીર કહી જાતી હૈ ઉસ કો “તકબીરે તહરીમા” કેહતે હૈં, નમાઝ કે શુરૂ મેં તકબીરે તહરીમા કેહના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

મથિયત કે રિશ્તેદારોં કો તસલ્લી દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે એક નવાસે કી વફાત કા વક્ત કરીબ થા, તો આપ કી સાહબઝાદી ને આપ કોબૂલા ભેજા. આપ ને કાસિદોં કો વાપસ કરતે હુએ યે તસલ્લી ભરે અલ્લાહ કેહને કા હુકૂમ દિયા: ((إِنَّ لِلَّهِ مَا أَحَدٌ وَلَهُ)) (અલ્લાહ કો જો કુછ અલ્લાહ ને લે લિયા, વો ઉસી કા થા; ઔર જો દિયા હૈ વો ભી અલ્લાહ હી કા હૈ ઔર હર ચીઝ અલ્લાહ તઆલા કે નજદીક એક મુદતે મુકર્રર કે લિયે હૈ. તુમ સબ કરો ઔર સવાબ કી ઉમ્મીદ રખો.

[બુખારી: ૭૩૭૭, અન ઉસામા બિન ઝૈદ ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હબશ કે બાદશાહ નજાશી કે નામ દાવતીખત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને અમ્ર બિન ઉમય્યા કે ઝરિયે હબશ કે બાદશાહ નજાશી કે પાસ દાવતી ખત ભેજે, જેસ મેં તૌહીદ વ રિસાલત ઔર ઈમાન કબૂલ કરને કી દાવત ઔર હઝરત ઈસા ખ્રીસ્ત કે બગૈર બાપ કે પૈદા હોને ઔર ઉન કી નુબુવ્વત કા તઝકિરા કિયા ઔર ઈમાન કબૂલ કરને પર દુનિયા વ આખિરત કી ભલાઈ વ સલામતી કી ખુશખબરી સુનાઈ. નજાશી ને આપ ﷺ કે ખત કો આખીં સે લગા કર કહા: મેં ગવાહી દેતા હું કે યે વહી નબી હૈં જિન કા અહલે કિતાબ કો ઈન્તોઝાર થા ઔર ઇસ્લામ કબૂલ કર કે ખત કા જવાબ લિખવાયા કે એ અલ્લાહ કે નબી! આપ પર અલ્લાહ કી સલામતી, રહમતે ઔર બરકતે હોં, ઉસ કે સિવા કોઈ પાબૂદ નહીં જિસ ને મુજે ઇસ્લામ કી હિદાયત ફરમાઈ, આપ કા ફરમાન મેરે પાસ પહુંચ્યા; હઝરત ઈસા ખ્રીસ્ત કે બારે મેં જો કુછ આપ ને લિખા હૈ વો બિલકુલ દુરૂસ્ત ઔર સચ હૈ, આપ કે ચચાઝદ ભાઈ જફર મેરે પાસ આરામ સે હૈ, મેં ઉન કે હાથ પર અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી ફરમાંબરદારી કી ભૈત કરતા હું ઔર અપને બેઠે ઇરહા કો આપ કી બિદમત મેં રવાના કર રહા હું, અગર આપ કા મન્જા હો, તો મેં ઝરૂર આપ કી બિદમત મેં હાઝિર હૂંગા. રજબુલ મુરજજબ સન ૮ હિજરી મેં નજાશી ને વફાત પાઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

હવા ઔર પાની

અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે હવા કો પૈદા ફરમાયા, જો હર જાનદાર કે લિયે નિહાયત હી ઝરૂરી ચીઝ હૈ, અગર હવા ન હોતી, તો ખુશકી કે જાનવર જિંદા ન રેહ પાતે, હવા કી વજહ સે બદન કી હરારત મોઅતદિલ રેહતી હૈ. ઈસી તરહ અલ્લાહ તઆલા ને પાની કો પૈદા ફરમાયા, યે ભી જાનદારોં કે લિયે અહમ વ ઝરૂરી ચીઝ હૈ, યે અલ્લાહ તઆલા કી કેસી અજબ કુદરત હૈ કે ખુશકી કે જાનવરોં કો એસા બનાયા કે બગૈર હવા કે જિંદા નહીં રેહ સકતે ઔર પાની મેં રેહને વાલે જાનવરોં કો એસા બનાયા કે બગૈર પાની કે વીં જિંદા નહીં રેહ સકતે.

નંબર (૩) : એક ફર્ક કે બારે મેં

રુકૂઅ વ સજ્દે અચ્છી તરહ કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બદતરીન ચોરી કરને વાલા વો શપ્સ હૈ, જો નમાઝ મેં ચોરી કર લેતા હૈ. સહાબા કુને અઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! આદમી નમાઝ મેં સે કિસ તરહ ચોરી કર લેતા હૈ? ઇરશાદ ફરમાયા: જબ રુકૂઅ ઔર સજ્દે અચ્છી તરહ નહીં કરતા”. [મુસ્નદ અહમદ : ૧૧૧૩૮, અન અબી સઈદ ખુદરી] કાયદા: રુકૂઅ ઔર સજ્દે અચ્છી તરહ ન કરને કો હુઝૂર ﷺ ને ચોરી બતાયા હૈ; ઈસ લિયે રુકૂઅ ઔર સજ્દે કો અચ્છી તરહ ઇત્મીનાન સે અદા કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

નએ કપડે કિસ દિન સે પેહનના શુરૂ કરે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કભી નએ કપડે પેહનતે, તો ઉસે જુમા કે દિન પેહનતે.

[અખ્લાકુન્નબી લી અબી શૈબા : ૨૪૪, અન અનસ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

તૌબા કરને કા સવાબ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સુરજ કે મગરિબ સે નિકલને સે પેહલે જો શખ્સ તૌબા કર લેગા ઉસ કી તૌબા કબૂલ ફરજી જાએગી”.

[મુસ્લિમ : ૬૮૬૧, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

વાલિદૈન કે નાફરમાન કો દુનિયા મેં સજા

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા હર ગુનાહ કી સજા કયામત તક મોઅખ્બર કર દેતા હૈ, મગર અલ્લાહ તઆલા માં બાપ કી નાફરમાની કરને વાલે કો મરને સે પેહલે દુનિયા હી મેં સજા દે દેતા હૈ”.

[મુસ્તદરક : ૭૨૬૩, અન અબી બકરહ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બચો

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “યે દુનિયા મેરે સામને જાહિર હુઈ, તો મેં ને ઉસ સે કહા: તૂ મુજ સે દૂર હટ જા, ફિર વૌજાતે હુએ કેહને લગી: આપ તો મુજ સે બચ ગએ હૈં, મગર આપ કે બાદ આને વાલે મુજ સે ન બચ સકેંગે”.

[બિહકી કી શોઅબિલ ઈમાન : ૧૦૧૨૮, અન અબીબક સિદીક]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

ઈમાન વાલોં કા નૂર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: જિસ દિન ઈમાન વાલે મર્દ ઔર ઈમાન વાલી ઔરતોં કો દેખોગે કે ઉન કા નૂર (ઈમાન) ઉન કે આગે ઔર ઉન કી દાહની તરફ દૌડતા હોગા, (ઉન સે કહા જાએગા) આજ તુમ કો એસે બાગોં કી ખુશખબરી દી જાતી હૈ, જિન કે નીચે નેહરેં જરી હૈં, વો ઉન બાગોં મેં હમેશા રહેંગે. યે બહુત હી બડી કામયાબી હૈ”.

[સુર-એ-હદીદ : ૧૨]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

આસેબી અસરાત કા ઈલાજ

હઝરત અબૂલૈલા ﷺ ફરમાતે હૈં કે મેં ખિદમતે નબ્વી મેં હાઝિર થા કે એક દેહાતી આયા ઔર કેહને લગા: મેરે ભાઈ કો તકલીફ હૈ, આપ ﷺ ને દરયાફત ફરમાયા: કયા તકલીફ હૈ? ઉસ ને કહા: કુછ અસરાત હૈં. આપ ﷺ ને ફરમાયા: “ઉસે મેરે પાસ લાઓ”. યુનાંચે લાયા ગયા, તો હુઝૂર ﷺ ને ચંદ આયતેં પઢ કર દમ ફરમાયા, જિસ સે વો બિલ્કુલ ઠીક હો ગયા. વો આયતેં યે હૈં: સૂર-એ-ફાતિહા, શુર સુર-એ-બકરહ કી ચાર આયતેં ઔર દરમિયાન કી દો આયતેં ﴿وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَاحِدٌ﴾ આયતુલ કુર્સી વ સૂર-એ-બકરહ કી આખરી તીન આયતેં ઔર સૂર-એ-આલે ઈમરાન કી એક આયત ﴿شَهِدَ اللَّهُ﴾ સૂર-એ-આરાફ કી એક આયત ﴿إِنْ رَكُوعٌ﴾ ઔર સૂર-એ-મોમિનૂન કી એક આયત ﴿وَمَنْ يَلْعَنَ اللَّهَ﴾ સૂર-એ-જિન કી એક આયત ﴿وَأَنَّهُ تَعَالَى﴾ ઔર શુર સૂર-એ-સાફાત કી દસ આયતેં ઔર સૂર-એ-હશર કી આખરી તીન આયતેં ફિર ﴿قُلْ أَغْوَيْتِ النَّاسَ﴾ ઔર ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾. ﴿قُلْ أَغْوَيْتِ النَّاسَ﴾

[ઈબ્ને માજા : ૩૫૪૯]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ગવાહી મત છુપાયા કરો ઔર જો શખ્સ ઉસ (ગવાહી) કો છુપાએગા, તો યકીનન ઉસ કા દિલ ગુનાહગાર હોગા ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કામોં કો ખૂબ જાનતા હૈ”.

[સૂર-એ-બકરહ : ૨૮૩]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

८ जुमाहस्सानियह

नंबर १ : इस्लामी तारीफ

गजव-अ-जैबर १

जैबर मदीना से शिमाव की ज़ानिब सौ मील की दूरी पर है, यहूदी मदीना से ज़िला वतन हो कर यहां मुसलमानों के खिलाफ साजिश करने लगे, उन्होंने मदीना पर हमले के लिये बनू गितफान और दूसरे कबाइल को मदीना की आधी पैदावार देने के वाक्य में अपने साथ मिला लिया था, जब रसूलुल्लाह ﷺ को इस की छित्तिवा मिली, तो आप ﷺ ने सन ७ हिजरी के शुरु में सोवा सौ सहाबा को ले कर जैबर की तरफ रवाना हो गये और वो लोग तकरीबन २५ हजार मौजूद थे, तीन रोज़ बाद एक जैसे मैदान में पड़ाव ज़ाला ज़े जैबर और गितफान के दरमियान था, आप ﷺ ने किलों को क़तल करना शुरू कर दिया, क़मूस नामी क़िले का सरदार अरब का मशहूर पहेलवान मरहब था, ज़े हजार शेरसवारों पर त्तारी समज़ा ज़ता था, बीस दिन जंग ज़री रेहने के भावजूद क़िला क़तल नहीं हुआ तो आप ﷺ ने फ़रमाया: “कल मैं जंडा जैसे शम्स को दूंगा जिस को अल्लाह और उस के रसूल मलबूज रभते हैं और जिस के हाथ पर क़तल होगी” दूसरे रोज़ आप ﷺ ने हज़रत अली ﷺ को जंडा दिया. जब हज़रत अली ﷺ लश्कर को ले कर क़िले के दरवाज़े पर पहुंचे, तो मरहब ने हज़रत अली ﷺ को दैज कर लड़ने की दावत दी, तो पेलखे ही वार में उन्होंने मरहब को क़त्ल कर दिया, फिर यहूदियों ने नाकामी का मुंह देज कर जैबर की आधी पैदावार पर छुज़ूर ﷺ से सुलह कर ली.

नंबर २ : छुज़ूर ﷺ का मोअजिज़ा

थोड़े से छुड़ारों में बरकत

रसूलुल्लाह ﷺ ने हज़रत उमर ﷺ को हुक्म दिया के क़बील-अ-मुज़ैना के यार सौ सवारों को सफ़र में जाने के लिये कुछ सामान दे दो! हज़रत उमर ﷺ ने अज़ किया: या रसूलुल्लाह! मेरे पास कोई चीज़ ऐसी नहीं ज़े मैं उन को दे सकूँ. आप ﷺ ने फ़रमाया: “जओ तो सही”. हज़रत उमर ﷺ उन लोगों को अपने घेरे ले गये, घर पर थोड़े से छुड़ारे रभे हुआ थे, वो उन लोगों के दरमियान तकसीम कर दिया. हज़रत नोमान बिन मुक़र्रिन ﷺ फ़रमाते हैं: (तकसीम के बाद त्तो) छुड़ारे ज़ितने थे उतने ही बाकी रहे (उन में क़मी नहीं छुड़ो).

[बिहकी ही हवाइलिनूबुव्वह : २११२, अन नोमान बिन मुक़र्रिन ﷺ]

नंबर ३ : अक़ क़ज़ के बारे में

परदा करना

कुर्आन में अल्लाह तआला फ़रमाता है: (औ औरतो!) तुम अपने घरों में ठेहरी रहा करो और दौरे ज़ाहिलियत की तरह बेपरदा मत क़िरो.

[सूर-अ-अहज़ाब : ३३]

फ़ायदा : तमाम मुसलमान औरतों के लिये ज़रूरी है, के जब किसी सभ्त ज़रूरत के तहत घर से निकलें, तो अच्छी तरह परदे का अहेतमाफ़ करते हुआ बाहर ज़ाओं, क़्योंकि परदा करना तमाम औरतों पर क़ज़ है.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સલાતુતતરબીહ કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અપને ચચા અબ્બાસ ؓ કો સલાતુતતરબીહ કી તાલીમ દેતે હુએ યે દુઆ સિખાઈ:

((سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ))

તર્જમા: અલ્લાહ કી ઝાત પાક હૈ, તમામ તારીફે અલ્લાહ કે લિયે હું ઓર અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ માબુદ નહીં, અલ્લાહ બહુત બડા હૈ.

[અબુ દાઉદ: ૧૨૮૭, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ કે લિયે આજિઝી ઇંબિતયાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સદકે સે માલ મેં કમી નહીં હોતી, અફવ વ દરગુઝર પર અલ્લાહ તઆલા બંદે કી ઇંજઝત મેં ઇઝાફા ફરમાતા હૈ, ઓર જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા કે લિયે આજિઝી ઇંબિતયાર કરતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો બુલંદ મકામ અતા કરતા હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૬૫૮૨, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઝલીલ તરીન લોગ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ અલ્લાહ ઓર ઉસ કે રસૂલ કી મુખાલફત કરતે હૈં, તો યહી લોગ (અલ્લાહ કે નઝદીક) બડે ઝલીલ લોગોં મેં દાખિલ હૈં”.

[સૂર-એ-મુજદલા : ૨૦]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયવી જિંદગી પર ખુશ ન હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા જિસ કો યાહતા હૈ, રોઝી મેં કુશાદગી દેતા હૈ ઓર જિસ કો યાહતા હૈ તંગી કરતા હૈ; ઓર યે લોગ દુનિયા કી જિંદગી પર ખુશ હોતે હૈં (ઓર ઉસ કે ઐશ વ ઇશરત પર ઇતરાતે હૈં) હાલાંકે આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી જિંદગી એક થોડા સા સામાન હૈ”.

[સૂર-એ-રઅદ : ૨૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કી સર્ફે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અહલે જન્નત કી એક સૌ બીસ સર્ફે હોંગી, ઉન મેં અસ્સી સર્ફે ઇસ ઉમ્મત કી ઓર ચાલીસ બાકી ઉમ્મતોં કી હોંગી”.

[તિર્મિઝી : ૨૫૪૬, અન બુરૈદા ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બીમારી સે મુતઅદિલક અહમ હિદાયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ્હે માલુમ હો કે ફુલાં જગા તાગિન (પ્લેગ) ફૈલા હુઆ હૈ, તો વહાં મત જાઓ ઓર જિસ જગા તુમ રેહ રહે હો વહાં તાગિન (પ્લેગ) ફૈલ જાએ તો ઉસ જગા સે (બિલા ઝરૂરત) મત ફિકલો”.

[બુખારી : ૫૭૨૮, અન ઉસામા બિન ઝૈદ ؓ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કિસી કો વલીમા કી દાવત દી જાએ, તો ઉસ મેં હાઝિર હોના ચાહિયે”.

[બુખારી : ૫૧૭૩, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

જુમાદસાનિયહ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

ગઝવ-એ-મૂતા ૧

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને દાવતે ઇસ્લામ કે લિયે મુખ્તલિફ બાદશાહોં કે નામ ખુતૂત રવાના કિએ થે. ઉન મેં એક બસરા કે બાદશાહ શુરહબીલ બિન અમ્ર કે નામ ભી રવાના કિયા થા, જો રૂમી સલ્તનત કે માતહત થા. હાસિર બિન ઉમૈર જબ ખત લે કર શુરહબીલ કે પાસ પહુચે, તો વો ખત પઢ કર આગ બગોલા હો ગયા. ઔર હઝરત હારિસ કો શહીદ કર દિયા; ચૂકે કાસિદોં કા કત્લ કિસી કૌમ મેં ભી જાઈઝ નહીં થા; ઇસ લિયે રસુલુલ્લાહ ﷺ ને તીન હઝાર મુજાહિદોં કા એક લશ્કર ઉન સે મુકાબલે કે લિયે મુલ્કે શામ કિત્તરફ રવાના કિયા, શુરહબીલ ને ઉન કે મુકાબલે કે લિયે એક લાખ કી ફૈજ તૈયાર કી, મુકાબલા બઝા સખ્ત થા; મુસલમાન સિર્ફ તીન હઝાર ઔર કુફરાર એક લાખ થે; મુસલમાનોં ને ચાહા કે હુઝૂર ﷺ કો ઇસ કી ખબર કી જાએ, મગર અબ્દુલ્લાહ બિન રવાહા કો હિમ્મત દિલાઈ ઔર કહા: હમ દુશ્મન કા મુકાબલા તાદાદ ઔર કુવ્વત કી બુનિયાદ પર નહીં કરતે, હમ તો ઉન કા મુકાબલા ઉસ દીન કી તાકત સે કરતે હૈં, જિસ કે ઝરિયેં અલ્લાહ ને હમેં ઈઝઝત દી હૈ, આગે બઢો; દો કામચાબિયોં મેં સે એક તુમહેં ઝરૂર મિલેગી, ફતહ યા શહાદત. ઉસ કે બાદ મુસલમાન આગે બઢે ઔર અલ્લાહ ને ઉન્હેં ફતહ નસીબ ફરમાઈ. સહાબા કી યે તારીખ ઈમાન કો તાઝા કરતી હૈ, કહાં એક લાખ ઔર ઉન કે મુકાબલે મેં સિર્ફ તીન હઝાર મુસલમાન! ઇસ કે બાવજૂદ મુસલમાનોં હી કો ફતહ હાસિલ હુઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

પલકોં મેં અલ્લાહ કી હિકમત

આંખોં કી હિફાઝત કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને પલકોં કી શકલ મેં બેહતરીન દો નાઝુક પરદે અનાએ, આંખોં કી હિફાઝત કે અલાવા યે પલકેં ચેહરે કે હુસ્ન વ ઝીનત મેં ઈઝાફા કરતી હૈં, ઇસી લિયે ઉસ કે બાવોં કો એક અંદાઝે પર રખા, ન જિયાદા બઝા કે આંખોં કો તકલીફ હો ઔર ન જિયાદા છોટા કે આંખોં કે લિયે નુકસાન દેહ હો, ફિર અલ્લાહ તઆલા ને આંસૂ કો નમકીન બનાયા તાકે આંખોં કા મૈલ કુચૈલ સાફ હો જાએ, ફલકોં કે દોનોં કિનારોં કો માઈલ ઔર જુકા હુઆ બનાયા તાકે આંસૂઓં કે ઝરિયે મૈલ કુચૈલ આંખોં કે કિનારોં સે બેહ કર બાહર જા સકે, ફિર ઉસ મેં હરકત કી કુદરત રખી કે કોઈ ભી મામૂલી ચીઝ યા ગર્દ વ ગુબાર આંખ કી તરફ આતી હૈ તો આંખોં કો ખતરે સે આગાહ કર કે પૂરી હિફાઝત કરતી હૈ, ગોયા આંખોં કી હિફાઝત કે લિયે ઉસ પર દો બેહતરીન પરદે લગા દિયે હૈં, જો ઝરૂરત કે વક્ત ખુલ જાતે હૈં ઔર ઝરૂરત ન હો તો બંદ હો કર હિફાઝત કરતે હૈં.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

જુમા કે લિયે ખુત્બા દેના

રસુલુલ્લાહ ﷺ જુમા કે રોઝ ખડે હો કર ખુત્બા દેતે થે (ઉસ કે બાદ) બૈઠ જાતે ફિર (દૂસરે ખુત્બે કે લિયે) ખડે હોતે થે.

[મુસ્લિમ : ૧૮૯૪, અન ઈબ્ને ઉમર રાફ]

ફાયદા: જુમા કે રોઝ જુમા કી નમાઝ સે પેહલે ખુત્બા દેના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સજ્જદે મેં જાને ઔર ઉઠને કા તરીકા

હજરત વાઈલ બિન હુજા બયાન કરતે હું કે રસુલુલ્લાહ જબ સજ્દે મેં જાતે તો દોનો ઘુટને હાથો
સે પેહલે રખતે, ત્યાર જબ ઉઠતે તો હાથો કો ઘુટનો સે પેહલે ઉઠાતે. [ત્રિગ્ગી : ૨૬૮]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

લોગોં સે હુસ્ને સુલૂક કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મખ્લૂક સારી કી સારી અલ્લાહ તઆલા કા કુખા હૈ, પસ અલ્લાહ તઆલા કો વો શખ્સ બહુત મહબબ હૈ જો ઊસ કુખે કે સાથ એહસાન કરે”.

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બાત ચીત બંદ રખને કા વબાલ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કિસી મુસલમાન કે લિયે ત્રીન દિન સે ઝિયાદા અપને ભાઈ સે બાત ચીત બંદ રખના જાઝીઝ નહીં. જિસ ને ત્રીન દિન સે ઝિયાદા બાત બંદ રખી ઔર મર ગયા, તો જહન્નમ મેં દાખિલ હોગા”.

[અબુ દાઉદ: ૪૮૧૪, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

दुनिया में भ्रष्ट को भशगूळ न करो

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે કયામત કે દિન મુજ સે ઝિયાદા કરીબ વો શપ્સ હોગા, જો દુનિયા સે ઇસી તરહ નિકલ આએ, જિસ તરહ મੈં છોડી કર જા રહા હું; અલ્લાહ કી કસમ! મેરે સિવા તુમ મેં સે હર એક દુનિયા કી કિસી ન કિસી ચીઝ મેં ફંસા હુઆ હૈ”.

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત કા મૌસમ

કુર્બાન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઉન (અહલે ઈમાન) કો સબ્ર કે બદલે મેં જન્નત ઔર રેશ્મી લિબાસ ખતા કિયા જાએગા, ઉન કી હાલત યે હોગી કે જન્નત મેં મસેહરિયોં પર તકિયા લગાએ બેઠે હોંગે, વહાં ન ઉન કો ગર્મી કા એહસાસ હોગા ઔર ન સદી મહસૂસ કરેંગે”.

નંબર (૯) : તિબ્બે નખ્વી સે ઇલાજ

નઝર લગને સે હિક્કાઝત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ ને કોઈ ઔસી ચીઝ દેખી જો ઉસે પસંદ આ ગઈ, ફિર ઉસ ને
 ((مَا شَاءَ اللَّهُ (كَفَىٰكَ بِاللَّهِ))

केह दिया, तो उस की नज़र से कोई नुकसान नहीं पहुँचेगा”.

नैऋत (१०) : कुर्बान की नसीहत

કુર્માન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: (ઐ મુહમ્મદ!)આપ કેહ દીજિયે કે અગર તુમ અલ્લાહ તઆલા સે મુહબ્બત રખતે હો, તો તુમ લોગ મેરી પૈરવી કરો! અલ્લાહ ભી તુમ સે મુહબ્બત કરેગા ઔર તમારે ગુનાહોં કો બખ્ષા દેગા”.

[સૂર-એ-આલે ઉમરાન : ૩૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા

કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૦) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

મુશ્રિકીને મક્કા કી અહદ શિકની

મુસલમાન ઔર મુશ્રિકીને મક્કા કે દરમિયાન હુદૈબિયા કે મૌકે પર જો મુઆહદા હુઆ થા, મુશ્રિકીન ને ઉસ કી ખિલાફ વરજી કરતે હુએ અપને હલીફ (યાની જિન કે સાથ મદદ કા મુઆહદા હો) કબીલ-એ-બનૂ બક કે સાથ મિલ કર મુસલમાનોં કે હલીફ કબીલ-એ-બનૂ ખુજાઆ પર હમલા કર કે બહુત સે આદમિયોં કો કતલ કર દિયા, ઔર માલ વ અસબાબ લૂટ લિયે, હત્તા કે હરમ મેં પનાહ લેને કે બાવજૂદ ઉન કી ખૂરેજી કી, તો આપ ﷺ સે કબીલ-એ-બનૂ ખુજાઆ ને મુશ્રિકીને મક્કા કી અહદ શિકની પર મદદ કી અપીલ કી, તબ હુઝૂર ﷺ ને મુશ્રિકીને મક્કા સે દિયત (ખૂન બહા) અદા કરને યા મુઆહદા તોડને કી શર્ત રખી, તો ઉન્હોં ને અમન કા મુઆહદા ખત્મ કર દિયા, લિહાઝા આપ ﷺ ઉન કી બદ અહદી ઔર કતલ વ ગારતગિરી કા બદલો લેને કે લિયે રમઝાન સન ૮ હિજરી મેં દસ હઝાર સહાબા કા અઝીમુશ્શાન લશ્કર લે કર મદીના સે રવાના હુએ ઔર મફ્ફહઝઝરાન પહુંચ કર ખેમાઝન હો ગએ. ઈસ્લામ કા સપ્ત મુખાલિફ ઔર દુશ્મન અબૂ સુફિયાન! જાસૂસ બન કર લશ્કરે ઈસ્લામ કા જાઈઝા લેને આએ, તો હઝરત અબ્બાસ ﷺ ને ઉસે પેહચાન લિયા ઔર ઉન્હોં પકડ કર આપ ﷺ કે પાસ લે ગએ, ઉન્હોં દેખ કર બાઝ સહાબા ને કતલ કરના ચાહા, લેડિન આપ ﷺ ને રહમ વ કરમ કા મામલા કરતે હુએ ફરમાયા: “ઐ અબૂ સુફિયાન! ક્યા અબ ભી તુમ્હારે ઈમાન લાને કા વક્ત નહીં આયા?” બિલ આબિર વો ઈમાન મેં દાખિલ હો ગએ, ફિર હુઝૂર ﷺ ને બુલંદ અખ્લાક કા મામલા કરતે હુએ ફરમાયા: આજ જો અબૂ સુફિયાન કે ઘર મેં યા ખાન-એ-કાબા મેં પનાહ લેગા વો ભી અમાન મેં હૈ, ઔર જો કોઈ અપને ઘર કા દરવાઝા બંદ કર લેગા ઉસ કો ભી અમાન હૈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ઠંડી કા દૂર હો જાના

હઝરત હુઝૈફા ﷺ ફરમાતે હૈ: “ગઝવ-એ-ખંદક કે મૌકે પર સપ્ત ઠંડી હવા ચલ રહી થી, ઐસે વક્ત મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: હૈ કોઈ જો મેરે પાસ દુશ્મનોં કે કાફલે કી ખબર લે આએ? તો (ઠંડી કી ફૈજહ સે) કોઈ ભી ખડા ન હુઆ, દુસરી મરતબા ફરમાયા: ફિર ભી કોઈ ખડા ન હુઆ, જબ તીસરી મરતબા ભી કોઈ ખડા ન હુઆ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઐ હુઝૈફા! તુમ ખડે હો જાઓ ઔર દુશ્મનોં કે કાફલે કી ખબર લે આઓ, હઝરત હુઝૈફા ﷺ ફરમાતે હૈ ચુંકી રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અબ મેરા નામ લે હી લિયા થા, ઈસ લિએ ખડા હોના ઝરૂરી થા, બહરહાલ મેં ખડા હો ગયા ઔર વહાં સે ચલા, તો (રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી બાત માનને કી બરકત સે) મુજે રાસ્તે મેં ઝર્રા બરાબર ભી ઠંડી મહસૂસ નહીં હુઈ, વહાં તક કે મેં વાપસ ભી આ ગયા, ઐસા લગ રહા થા ગોયા કે મેં સપ્ત ગરમી મેં ચલ રહા હૂં.”

[મુસ્લિમ : ૪૬૪૦]

નંબર (૩) : એક ફઝલ કે બારે મેં

ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અગર તુમ બીમાર હો જાઓ યા સફર મેં હો યા તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ અપની તબઈ ઝરૂરત (યાની પેશાબ પાખાના કર કે) આયા હો યા અપની બીવી સે મિલા હો ઔર તુમ પાની (કે ઈસ્તેમાલ પર) તાકત ન રખતે હો, તો ઐસી હાલત મેં તુમ પાક મિટ્ટી કા ઇરાદા કરો (યાની તયમ્મુમ કર લો).”

[સુર-એ-માઈદા : ૬]

ફાયદા: તયમ્મુમ કા તરીકા યે હૈ કે દોનોં હાથોં કો ઝમીન પર માર કર ચેહરે પર મસહ કર લે, ફિર દોબારા ઝમીન પર માર કર દોનોં હાથોં પર કોહનિયોં સમેત મસહ કર લે.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

નમાઝે જનાઝા કી દુઆ

[illegible]

[ઇબ્ને માજા : ૧૪૮૮, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ਕੁਆਨਿ ਤੇ ਭਰ ਭੰਡ ਪਰ ਦਸ ਨੇਤੀ

रसुलुल्लाह ﷺ ने फरमाया: “जिस ने कुआँन का एक छईं ली पढ़ा उस को दस नेकियां मिलती हैं, फिर फरमाया: हम ये नहीं केहते के ((الم)) पढ़ने पर दस नेकियां मिलती हैं, अल्हे अलिफ पर दस नेकियां, लाम पर दस नेकियां और भीम पर दस नेकियां मिलती हैं”.

[ફાઈલે કુર્આન લિરાજી : ૧/૧૬, અન ઓફ બિન માલિક]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શિર્ક કરના

कुर्બਾਨ में अल्लाह तआला इरमाता है: “बिलाशुबा अल्लाह तआला शिर्क को माफ़ नहीं करेगा, शिर्क
 के अलावा जिस गुनाह को याहेगा माफ़ कर देगा और जिस ने अल्लाह तआला के साथ किसी को शरीक किया,
 तो उस ने अल्लाह के बिलाफ़ बहुत बड़ा ज़ट बोला”।

[सर-अ-निसा : ४८]

[સુર-એ-નિસા : ૪૮]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

दुनिया की थीजें जत्म छोने वाली हैं

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો કુછ તુમ્હારે પાસ (દુનિયા મેં) હૈ, વો (એક દિન) ખતમ હો જાએગા ઔર જો અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ વો હમેશા બાકી રહેને વાલી ચીજ હૈ”. [સુર-એ-નહલ: ૮૬]

૧. સુર-એ-નહલ : ૮૬]

नं० ८ : आधिरत के बारे में

क्यामत के दिन लोगों का हाल

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન લોગ નંગે પૈર, નંગે બદન ઔર બગૈર ખત્તા કે ઉઠાએ જા-મંગે, જિસ તરહ વો પેહલી મરતબા પૈદા કિએ ગએ થે”. [તિર્મિઝી: ૨૪૨૩, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

તિથિ: ૨૪૨૩, અન ઇબ્ને અબ્બાસ

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્બી સે ઈલાજ

જુઝામ (કોફ) કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કરમાયા: “સાત દિન તક રોજાના સાત મરતબા મદીના કી અજવા ખજૂરોં કા ઇસ્તેમાલ જુઆમ (કોઢ) કે લિયે ફાયદામંદ હૈ”.

કિંગ્ડમ ઉખાલ : ૨૮૩૩૨, અન આઈશા

ਜਾਂਬਰ (੧੦) : ਨਯੀ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਨਸੀਬਤ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ ખાના ખાએ, તો ઉસે અપની ઉંગલિયોં કો ચાટ લેના. ચાહિયે. ક્યોંકિ ઉસે માલમ નહીં કે ઉસ કી કૌન સી ઉંગલી મેં બરકત હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૫૩૦૭, અન અબી હુરૈરા]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૧) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

ફતહે મક્કા ઓર આમ માફી કાંએલાન

રસૂલુલ્લાહ ઋજુમા કી સુબહ ૨૧ રમઝાનુલ મુબારક સન ૮ હિજરી કો દસ હઝાર સહાબા કા અઝીમુશ્શાન લશ્કર લે કર સૂર-એ-ફતહ તિલાવત કરતે હુએ ફાતેહાના શાન સે મક્કા મેં દાખિલ હુએ, અહલે મક્કા ને જો જુલ્મ વ સિતમ તેરા સાલા દોર મેં હુઝૂર ઋઋ સહાબાકુ પર ઢાયા થા, આજ વો યે સોચ રહે થે કે હમ સે હર એક જુલ્મ કા બદલા લિયા જાએગા, મગર રહમતે આલમ ઋઋ કે અફવ વ દરગુઝર કા હાલ દેખિયે કે જિન દુશ્મનોં ને આપ ઋઋ કો ગાલિયાં દી થીં, રાસ્તે મેં કાંટે બિછાએ થે, જિસ્મે અતહર પર નમાઝ કી હાલત મેં ગંદગી ડાલી થી, આપ ઋઋ કો દીવાના ઔર પાગલ કહા થા, હતા કે મહબૂબ વતન મક્કા ડોડેને પર મજબૂર કિયા થા ઔર હિજરત કે બાદ ભી મદની ઝિંદગી મેં આપ ઋઋ કે સાથ જંગ કરતે રહે ઔર કતલ કી સાઝિશેં ભી કરતે રહે, મગર કુરબાન જાઈએ હુઝૂર ઋઋ કી ઝાતે અકદસ પર કે આપ ઋઋ ને એસે તમામ ઝાલિમ દુશ્મનોં કે હક મેં આમ માફી કા એલાન ફરમા દિયા. આપ ઋઋ કે ઇસ રહમ વ કરમ કો દેખ કર બહુન સે લોગ ઇસ્લામ મેં દાખિલ હો ગએ. મુહસિને ઇન્સાનિયત ને અપને જાની દુશ્મનોં કે સાથ જિસ હુસ્ને સુલૂક, અચ્છે અખ્લાક ઔર રહમ વ કરમ કા મામલા કિયા, દુનિયા કી તારીખ ઇસ કી મિસાલ પેશ નહીં કર સકતી હૈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ઇન્સાન કે હોંટ કુદરત કી નિશાની

ઇન્સાન કે ચેહરે કા એક અહમ ડોંઝ હોંટ હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને મુંહ બંદ કરને કે લિયે બતૌરે દરવાઝા દો હોંટ બનાએ કે ઝરૂરત પર ખોલે જા સર્કે ઔર જબ ઝરૂરત ન હો તો બંદ રહેં તાકે મુંહ મેં મુઝિર ચીઝેં ઘુસ કર નુકસાન ન પહુંચા સર્કે, અગર હોંટ ન હોતે, તો દાંત નઝર આતે ઔર મુંહ બદનુમા માલૂમ હોતા ઔર ગૈર મહફૂઝ ભી રેહતા, નીઝ ઉન હોંટોં સે બાત કરને મેં બઝી મદદ મિલતી હૈ, ઉન કી મુખ્તલિફ હરકાત સે બાઝ હુઝૂફ પૈદા હોતે હૈં ઔર ઇન્સાન અપની બાત કો હોંટોં કી મદદ સે ઝાહિર કરતા હૈ, ઇસ કે અલાવા ઇન્હોંટોં સે ખાને મેં ભી બઝી મદદ મિલતી હૈ, હોંટ અલ્લાહ તઆલા કી સનઅત કી નિશાની હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

નમાઝ મેં ઇમામ કી પૈરવી કરના

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ઋઋ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ઋઋ હમેં સિખાતે થે કે “(નમાઝ મેં) ઇમામ સે પેહલે રૂક્ન અદા ન કિયા કરો”.
[મુસ્લિમ: ૯૩૨]
ખુલાસા: અગર ઇમામ કે પીછે નમાઝ પઢ રહા હો તો તમામ અરકાન કો ઇમામ કે પીછે અદા કરના ચાહિયે, ઇમામ સે આગે બઢના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

મુલાકાત કે લિયે ઘર પર તશરીફ લે જાના

હઝરત અબુલ્લાહ બિન કેસ ઋઋ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ઋઋ અપને અહબાબ સે અકસર મુલાકાત કરતે રેહતે થે. અગર કિસી ખાસ આદમી સે મુલાકાત કા ખયાલ હોતા તો ઉસ કે ઘર તશરીફ લે જાતે. અગર આમ લોગોં સે મુલાકાત કા ઇરાદા હોતા, તો મસ્જિદ મેં તશરીફ લે જાતે, (વહાં આમ લોગોં સે નમાઝ કે વક્ત મુલાકાત હો જાતી).
[મુસ્નદે અહમદ: ૧૮૦૬૯]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ કે વાસ્તે લોગોં સે મુલાકાત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “આલા દરજે વાલા જન્મતી નિચલે દરજાત વાલોં કી ઝિયારત કરેંગે, લેકિન નીચે વાલે જન્મતી ઊપર વાલે જન્મતીયોં કી ઝિયારત નહીં કર સકેંગે, હાં! મગર વો આદમી જો દુનિયા મેં અલ્લાહ કે વાસ્તે દૂસરોં કી ઝિયારત કરતા થા વો જન્મત મેં જહાં ચાહેગા ઝિયારત કે લિયે જા સકેગા”.

[અલ જામેઅ લિઈબ્ને વહબ: ૧૬૦]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ચંદ ચીઝેં જિન સે બચનાં ઝરૂરી હે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને બદફાલી લી યા ઉસ કે લિયે બદફાલી લી ગઈ યા ગૈબ કી બાતેં બતાઈ યા ઉસ કે લિયે ગૈબ કી બાતેં બતાઈ ગઈ યા ઉસ ને સહર કિયા યા ઉસ કે લિયે સહર કિયા ગયા, તો વો હમ મેં સે નહીં ઔર જો આદમી કિસી ગૈબ કી બાતેં બતાને વાલે કે પાસ ગયા ઔર ઉસ કી બાતોં કી તસ્દીક કી, તો ઉસ ને મુહમ્મદ ﷺ પર નાઝિલ હોને વાલે દીન કા ઈન્કાર કર દિયા”.

[મુસ્નદે બઝઝાર: ૩૦૨૩, અન ઈમરાન બિન હુસૈન]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બેરગબતી કા દર્જા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા કી બેરગબતી સે બઢ્ઢ કર કોઈ ઈબાદત નહીં”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૬૧૭૩, અન અમ્માર બિન યાસિર]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન બદલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “કિતના (બુરા) હાલ હોગા જબ કે હમ ઉન લોગોં કો ઉસ દિન જમા કરેંગે, જિસ કે આને મેં કોઈ શક નહીં, ઔર (ઉસ દિન) હર એક આદમી કો ઉસ કે આમાલ કા પૂરા પૂરા બદલા દિયા જાએગા ઔર ઉસ પર કોઈ ઝુલ્મ નહીં કિયા જાએગા”.

[સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૨૫]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

બુખાર કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બુખાર જહન્નમ કે અસર કે ફૈલાવ કા નતીજા હૈ; લિહાઝા ઉસે પાની સે બુજાઓ”.

[બુખારી: ૫૭૨૩, અન ઈબ્ને ઉમર]

ફાયદા: પાની મેં તર કિયે હુએ કપડે કો નિચોડ કર બદન કો પોંછના યા પેશાની પર તર કી હુઈ પટ્ટી રખના બુખાર મેં મુફીદ હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસ કે રસૂલ કી ઈતાઅત કરો ઔર આપસ મેં ઝગડા ન કરો, વરના તુમ બુઝદિલ હો જાઓગે ઔર દુશ્મન કે મુકાબલે મેં તુમ્હારી હવા ઉખડ જાએગી (મુસીબત કે વક્ત) સબ્ર કરો; બેશક અલ્લાહ તઆલા સબ્ર કરને વાલોં કે સાથ હૈ”.

[સૂર-એ-અનફાલ: ૪૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૨ જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

ગઝવ-એ-હુનૈન

“હુનૈન” મક્કા ઔર તાઈફ કે દરમિયાન એક વાદી હૈ. ફતહે મક્કા કે બાદ મુલ્કે અરબ કે લોગ જોકે દર જોકે ઈસ્લામ કી સચ્ચાઈ કો દેખ કર દીને હક કબૂલ કર રહે થે, લેકિન ઈસ માહોલ મેં ભી કબીલ-એ-હવાઝિન ઔર કબીલ-એ-સકીફ કે મુશ્કિની અપની જંગી તાકત વ કુવ્વત પર ઘમંડ કરતે હુએ ઈસ્લામ ઔર મુસલમાનોં કે ખિલાફ તકરીબન બીસ હઝાર પર મુશ્તમિલ લશ્કર લે કર મુકાબલે કે લિયે નિકલ પડે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ ઈસ કી ખબર હુઈ, તો ૧૦ શવ્વાલ સન ૮ હિજરી મેં દસ હઝાર મુસલમાનોં કે સાથ મૈદાન મેં પહુંચે, ઉસ મૌકે પર ચંદ મુસલમાનોં કી નિગાહ અલ્લાહ સે હટ કર અપની તાદાદ ઔર અસલહા પર ચલી ગઈ ઔર યે બાત ઝખાન સે નિકલ ગઈ કે આજ હમારી તાકત કો કોઈ શિકસ્ત નહીં દે સકતા. અલ્લાહ તઆલા કો મુસલમાનોં કી યે બાત પસંદ ન આઈ. ઈસ લિયે ઉન કી ઈબ્રત કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને શુરૂ મેં ઉન કે કદમ ઉખાડ દિએ, એસી હાલત મેં ભી ઉસ વક્ત હુજૂર ﷺ યે કેહતે હુએ અપની બહાદુરી કા મુજાહરા કર રહે થે: (اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رٰجِعُونَ) ઉસ વક્ત હુજૂર ﷺ કે ઈશારે પર હઝરત અબ્બાસ ؓ ને મુસલમાનોં કો આવાઝ લગાઈ, યુનાંચે આવાઝ સુનતે હી મુસલમાન આપ કે ઈદગીઈ જમા હો ગએ ઔર ફિર દેખતે હી દેખતે શિકસ્ત ફતહ વ નુસ્રત મેં બદલ ગઈ.

નંબર (૨) : હુજૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

એક પ્યાલા ખાને મેં બરકત

હઝરત સમુરા બિન જુન્દુબ ؓ ફરમાતે હૈં કે એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ કહીં સે ખાને કા એક પ્યાલા આયા, તો ઉસ કો આપ ﷺ ને સહાબા ؓ કો ખિલાયા, એક જમાત ખાના ખા કર ફારિગ હોતી ફિર દૂસરી જમાત બૈઠતી, યે સિલસિલા સુબહ સે ઝોહર તક ચલતા રહા, એક આદમી ને હઝરત સમુરા ؓ સે પૂછા ક્યા ખાના બઢતા થા? તો હઝરત સમુરા ؓ ને ફરમાયા: ઈસ મેં તઅજુબ કી ક્યા બાત હૈ, ખાના આસમાન સે ઉતરતા થા.

[બિહકી કી દલાઈલિન્નુબુવ્હ : ૨૩૪૨]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

હલાલ પેશા ઇખ્તિયાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ કે હુકૂક વ ફરાઈઝ કે બાદ હલાલ રોઝી કમાના ભી ફર્જ હૈદ’.

[તખરાની કબીર : ૯૮૫૧, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્જીદ ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

ચંદ ચીઝોં સે પનાહ માંગને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ પઢતે થે: (اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُبُكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْجُبْنِ وَالْهَرَمِ وَاعُوْذُبُكَ مِنْ فَتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ) તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેં બે બસી, કાહિલી, બુઝદિલી ઔર હદ સે ઝિયાદા બુઢાપે સે પનાહ માંગતા હૂં, ઔર ઝિંદગી વ મૌત કે ફિતને સે ભી પનાહ માંગતા હૂં.

[બુખારી : ૬૩૬૭, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ કે વાસ્તે ખાના બિલાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મુજે અપને મુસલમાન ભાઈ કો અલ્લાહ કે વાસ્તે સિર્ફ એક લુકમા બિલાના એક દિરહમ સદકા કરને સે ઝિયાદા મહબૂબ હૈ ઓર અલ્લાહ કે વાસ્તે કિસી ભાઈ કો એક દિરહમ દેના દસ દિરહમ સદકા કરને સે ઝિયાદા મહબૂબ હૈ ઓર અલ્લાહ કે વાસ્તે કિસી ભાઈ કો દસ દિરહમ દેના એક ગુલામ આઝાદ કરને સે ઝિયાદા મહબૂબ હૈ”.

[અલ જામેઅ લિઈન્ને વહબ : ૨૧૫]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સચ્ચી ગવાહી કો છુપાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ગવાહી મત છુપાયા કરો ઓર જો ઈસ (ગવાહી) કો છુપાએગા તો બિલા શુબા ઉસ કા દિલ ગુનહગાર હોગા ઓર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કિએ કામોં કો ખૂબ જાનતા હૈ”.

[સૂર-એ-બકરહ : ૨૮૩]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ચાહને વાલોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો કોઈ દુનિયા હી ચાહતા હૈ, તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં જિતના ચાહતે હૈં, જલ્દ દેતે હૈં ફિર હમ ઉસ કે લિયે દોઝખ મુકર્રર કર દેતે હૈં, જિસ મેં (એસે લોગ કયામત કે દિન) જિલ્લત વ રસ્વાઈ કે સાથ ધકેલ દિએ જાએંગે”.

[સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ : ૧૮]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કબ્ર કા અઝાબ બરહક હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ દો કબ્રોં કે કરીબ સે ગુઝરે, આપ ﷺ ને ફરમાયા: “ઇન દો કબ્ર વાલોં કો અઝાબ હો રહા હૈ, ઉનહેં કિસી બડે ગુનાહ કી વજહ સે અઝાબ નહીં દિયા જા રહા હૈ, ઉન મેં સે એક તો પેશાબ (કે છાંટો) સે નહીં બચતા થા ઓર દૂસરા યુગલ ખોરી કિયા કરતા થા”.

[બુખારી : ૨૧૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

ફાયદા: ઈસ હદીસ સે માલૂમ હુઆ કે કબ્ર કા અઝાબ બરહક હૈ ઓર ઇન્સાનોં કો અપને ગુનાહોં કી સજા કબ્ર સે હી મિલની શુરૂ હો જાતી હૈ.

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

કલોંજી મેં હર બીમારી કા ઇલાજ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “(તુમ ઇસ કલોંજી કો ઇસ્તેમાલ કરો)ક્યોંકિ ઇસ મેં મૌત કે અલાવા હર બીમારી કી શિફા મૌજૂદ હૈ”.

[બુખારી : ૫૬૮૭, અન આઈશા ؓ]

ફાયદા: અલ્લામા ઇબ્ને કયિમ રહ. ફરમાતે હૈં: ઇસ કે ઇસ્તેમાલ સે ઉકારા (પેટ ફૂલના)ખત્મ હો જાતા હૈ, બલગમી બુખાર કે લિયે નફા બખ્શ હૈ, અગર ઉસ કો પીસ કર શહદ કે સાથ માજૂન બના લિયા જાએ ઓર ગરમ પાની કે સાથ ઇસ્તેમાલ કિયા જાએ, તો ગુરદે ઓર મસાના કી પથરી કો ગલા કર નિકાલ દેતી હૈ.

[તિબ્બે નબ્વી]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત મુઆઝ ؓ કો યમન ભેજતે વક્ત ફરમાયા: “મઝલૂમ કી બદદુઆ સે બચના, ક્યોંકિ ઉસ કે ઓર અલ્લાહ કે દરમિયાન કોઈ હિજાબ નહીં હૈ”.

[બુખારી : ૨૪૪૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

(યાની મઝલૂમ કી દુઆ બિલા રોક ટોક અલ્લાહ કે દરબાર મેં પહુંચ કર કબૂલ હોતી હૈ).

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૩ જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

ગઝવ-એ-તબૂક

ફતહે મક્કા કે બાદ પૂરે અરબ મેં ઇસ્લામી દાવત વ તબ્લીગ કી અસલ હકીકત વાઝેહ હો ગઈ ઔર લોગ ઇસ્લામ મેં જૈક દર જૈક દાખિલ હોને લગે, જૈસે મોકે પર રૂમી હુકૂમત ને અપને લિયે ખતરા મહસૂસ કરતે હુએ મદીના પર હમલે કા ઇરાદા કર લિયા ઔર ઉસ કી તૈયારિયાં શુરૂ કર દી. શામ સે આને વાલે એક કાફલે ને મુસલમાનોં કો ઇસ કી ઇતેલા દી. રૂમ કી સલતનત આધી દુનિયા પર હુકૂમત કરતી થી ઔર ઉસ ઝમાને મેં સબ સે બડી તાકત શુમાર હોતી થી, ઇસ લિયે મુસલમાન બહુત પરેશાન થે. એક તરફ બે સરો સામાની કી હાલત ઔર અરબ કી સખ્ત ગરમી ઝોરોં પર થી ઔર દૂસરી તરફ દૂર દરાઝ કા સફર થા. મગર ખામૌશ બૈઠના ભી કિસી તરહ મુનાસિબ નહીં થા, યુનાંચે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને જંગ કી તૈયારી કા એલાન કર દિયા ઔર માહે રજબ સન ૯ હિજરી મેં તીસ હઝાર કે લશ્કર કો લે કર આપ ﷺ તબૂક કે લિયે રવાના હુએ. મુસલમાનોં કે ઇસ દિલેરાના ઇકદામ કી વજહ સે રૂમિયોં પર બડા અસર હુઆ ઔર ઉન્હોં ને હમલા કરને કા ઇરાદા છોડ દિયા ઔર બહુત સારે કબીલે કે સરદારોં ને સુલહ કર લી. યહાં એક માહ ક્યામ કરને કે બાદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ બગૈર જંગ કિએ હુએ ફતહમંદી કે સાથ મદીના વાપસ હો ગએ. યે આપ ﷺ કી જિંદગી કા આખરી ગઝવા થા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

મુંહ મેં રતૂબત(થૂક)

અલ્લાહ તઆલા ને મુંહ મેં તરી કો પોશીદા રખા હૈ કે ખાના મુંહ મેં રખ કર ચબાતે વક્ત વો તરી પૈદા હોતી હૈ ઔર ખાને કે સાથ મિલ કર ઉસ કે હઝમ હોને મેં મદદ કરતી હૈ, આમ હાલાત મેં વો તરી હલ્કી રેહતી હૈ, જિસ સે હલક તર રહે ઔર સૂખને ન પાએ, વરના આદમી બાત હી ન કર સકે, અગર તરી બિલ્કુલ ન રહે ઔર મુંહ એક દમ સૂખા રહે તો દમ ઘુટને લગે ઔર ઇન્સાન જિંદા ન રેહ સકે, ઔર અગર તરી ખાને કે અલાવા ભી મુંહ મેં પૈદા હોતી રહે તો બાત કરને મેં દુશ્વારી હો, ઔર મુંહ ખોલના મુશ્કિલ હો જાએ; વો કેસી કુદરત વાલી ઝાત હૈ જો ખાને કે વક્ત મેં રતૂબત કો ઝિયાદા મિકદાર મેં પૈદા કરતી હૈ ઔર આમ હાલાત મેં નારમલ રખતી હૈ.

નંબર ૩ : એક કર્ઝ કે બારે મેં

મથિત કા કર્ઝ ઉસ કે માલ સે અદા કરના

હઝરત અલી ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કર્ઝ કો વસિયત સે પેહલે અદા કરવાયા, હાલાંકે તુમ લોગ(કુર્આન મેં) વસિયત કા તઝકિરા કર્ઝ સે પેહલે પઢતે હો. [તિર્મિઝી : ૨૧૨૨]
ફાયદા: અગર કિસી શખ્સ ને કર્ઝ લિયા ઔર ઉસે અદા કરને સે પેહલે ઇન્તેકાલ કર ગયા, તો કફન દફન કે બાદ માલે વરાસત મેં સે સબ સે પેહલે કર્ઝ અદા કરના ઝરૂરી હૈ, ચાહે સારા માલ ઉસ કી અદાયગી મેં ખત્મ હો જાએ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઇસ્તિગફાર કસરત સે કરના

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ﷺ ફરમાતે હૈં કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે ખુદા કી કસમ! મેં દિન મેં સત્તર સે ઝિયાદા મરતબા અલ્લાહ તઆલા સે તૌબા વ ઇસ્તિગફાર કરતા હું. [ખુખારી : ૬૩૦૭]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

અપને અખ્લાક દુરુસ્ત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કામચાબ હો ગયા વો આદમી જિસ ને અપને દિલ કો ઈમાન કે લિયે ફારિગ કર દિયા ઔર ઉસે સહી સાલિમ રખા ઔર અપની ઝબાન કો સચ્ચા બનાયા, અપને નફસ કો નફસે મુતમઈન્ના ઔર અખ્લાક કો દુરુસ્ત બનાયા ઔર કાનોં કો હક બાત સુનને કા ઔર આંખોં કો અચ્છી ચીઝોં કો દેખને કા આદી બનાયા”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૦૮૦૩, અન અબી ઝરઝઝ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કિસી કે સતર કો દેખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા લાનત કરતે હૈં, ઉસ શખ્સ પર જો જાન બૂજ કર કિસી કે સતર કો દેખતા હો ઔર ઉસ પર ભી લાનત હૈ, જો બિલા ઉજર સતર દિખલાતા હો”.

[બેહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૭૫૩૮, અન હસન રહ. મુરસલન]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

માલ જમા કરને કા નુકસાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ માલ વ દૌલત જમા ન કરો, ક્યોંકિ ઉસ કી વજહ સે તુમ દુનિયા કી તરફ માઈલ હો જાઓગે”.

[તિર્મિઝી: ૨૩૨૮, અન ઈબ્ને મસ્જીદઝઝ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

પરહેઝગારોં કી નેઅમત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(ક્યામત કે દિન) પરહેઝગાર લોગ (જન્નત કે) સાયોં મેં ઔર ચશ્મોં મેં ઔર પસંદીદા મેવોં મેં હોંગે (ઉન સે કહા જાએગા) અપને (નેક) આમાલ કે બદલે મેં ખૂબ મઝે સે ખાઓ પિઓ, હમ નેક લોગોં કો એસા હી બદલા દિયા કરતે હૈં. ઉસ દિન જુટલાને વાલોં કે લિયે બડી ખરાબી હોગી”.

[સૂર-એ-મુરસલાત: ૪૧ તા ૪૫]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

મિસ્વાક કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મિસ્વાક મુંહ કી સફાઈ ઔર ખુદા કી રઝામંદી કા ઝરિયા હૈ”.

[નસઈ: ૫, અન આઈશાઝઝ]

ખુલાસા: અલ્લામા ઈબ્ને કથિમ મિસ્વાક કે ફવાઈદ મેં લિખતે હૈં: યે દાતોં મેં ચમક ઔર મસૂહોં મેં મઝબૂતી પૈદા કરતી હૈ, ઈસ સે મુંહ કી બદખૂ ખત્મ હો જાતી હૈ ઔર દિમાગ પાક વ સાફ હો જાતા હૈ, યે બલગમ કો કાટતી હૈ, નિગાહ કો તેઝ કરતી હૈ ઔર આવાઝ કો સાફ કરતી હૈ.

[તિબ્બે નબ્વી]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ તઆલા કા ખૂબ ઝિક્ર કિયા કરો ઔર સુબહ વ શામ ઉસ કી પાકી બયાન કિયા કરો”.

[સૂર-એ-અહઝાબ: ૪૧ તા ૪૨]

सिर्फ पांथ मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

(१४) जुमाहस्सानियह

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

गजवात व सराया पर एक नजर

रसूलुल्लाह ﷺ ने जिस लड़ाई में अज़ाते फुद शिकत करमाई है उस को "गजवा" कहते हैं और जिस में सिर्फ सहाब-ए-किराम को लेजा उस को "सरिया" कहते हैं। आप ﷺ हमेशा दुश्मनों के साथ सुलह के प्याछिशमंद रहते थे, मुसलमानों ने जंग की कभी ली छितदा नहीं की, बल्के फुद दुश्मनों ने हमला किया या हमले का इरादा किया, तो मुसलमानों ने उस का मुदाफिआना जवाब दिया, ईस्लाम की तमाम जंगें इस बात की शहादत के लिये काफ़ी हैं। आप ﷺ के गजवात की तादाद २७ और सराया की तादाद ४३ हैं। आज मुअरिफ़ीन ने दोनों की तादाद ८२ बताई है, इन तमाम जंगों में मुसलमान शहीदों की तादाद २५८ और मुभाविक मक्तुबीन की तादाद ७५८ है। जिन की मज्भूथ तादाद सिर्फ १०१८ होती है। इतनी कम तादाद में ज़ानी नुकसान होने के बावजूद पूरे अरब के सुल्म व सितम, कत्ल व गारतगिरी, कितना व फसाद और जाना जंगियों का भात्मा हो कर अमन व सुकून की औसी किता कायम हो गई के अक मुसाफिर जातून बे जौफ व जतर तन्हा "हीरा" से खल कर "बैतुल्लाह" का तवाफ़ कर लेती थी। ये मजहबे ईस्लाम की सच्चाई, उस के अदल व इन्साफ़ और आला अज्वाक का सदका और हुज़ूर ﷺ की पाकीज़ा जिंदगी, बुलंद अज्वाक और हर अक के साथ हुस्ने सुलूक का नतीज़ा है, जिस पर मक्का मुकर्रमा की तेरा सावा जिंदगी बिलकुल वाज़ेह सुबूत है।

नंबर (२) : हुज़ूर ﷺ का मोअजिज़ा

बेहोशी से शिफा पाना

हज़रत ज़ाबिर को फरमाते हैं के अक मरतबा मैं सप्त बीमार हुआ, तो रसूलुल्लाह ﷺ और हज़रत अबू बक़ सिदीक को दोनों हज़रात मेरी इयादत को तशरीफ़ लाये, यहाँ पहुँच कर देखा के मैं बेहोश हूँ, तो आप ﷺ ने पानी मंगवाया और उस से वुज़ू किया और फिर बाकी पानी मुज पर छिड़का, जिस से मुझे इफ़ाका हुआ और मैं अच्छा हो गया।

[मुख़िब : ४१४७]

नंबर (३) : अक इर्ज़ के बारे में

गुस्ल में पूरे बदन पर पानी बहाना

रसूलुल्लाह ﷺ ने फरमाया: "(जिस्म) के हर बाल के नीचे नापाकी होती है, लिहाज़ा तुम बालों को धोओ और बदन को अच्छी तरह साफ़ करो"।

[तर्जिमा : १०६, अन अबी हुसैरा]

फायदा: गुस्ल में पूरे बदन पर पानी का पहुंचाना इर्ज़ है। इस लिये ખુસूसन सर के बालों, दाढ़ी व गैरा की जड़ में पानी पहुंचाना याहिये और औरतों को अपने बाल ખોल कर गुस्ल करना याहिये ताके पानी बालों में पहुंच जाये।

नंबर (४) : अक सुन्नत के बारे में

वुज़ू के बाद की अक ખास दुआ

आप ﷺ ने फरमाया: "जो वुज़ू करे और ये दुआ पढ़े तो उसे अक कागज़ में मुहर लगा कर (उस का

બદલા દેને કે લિયે) અર્શ કે નીચે રખ દિયા જાતા હૈ, ફિર ઉસે કયામત તક કોઈ નહીં ખોલ સકતા વો દુઆ યે હૈ:" ((سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! આપ કી ઝાત પાક હૈ, આપ હી કે લિયે તારીફ હૈ, મેં ગવાહી દેતા હું કે આપ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં, આપ હી સે મગફિરત ચાહતા હું ઔર તૌબા કરતા હું".

[ઇબ્ને સુન્ની : ૩૦, અન અબી સઈદ ખુદરી ❀]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

ફૈસલા કરને પર અલ્લાહ કી રહમત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "ફૈસલા કરને વાલે કે સાથ ઉસ વક્ત તક અલ્લાહ કી રહમત હોતી હૈ જબ તક વો યુસ્મ નહીં કરતા; ફિર જબ વો (ફૈસલા કરને મેં) યુસ્મ કરતા હૈ તો ઉસ સે અલ્લાહ કી રહમત દૂર હો જાતી હૈ ઔર શૈતાન ઉસ પર મુસલ્લત હો જાતા હૈ".

[તિર્મિઝી : ૧૩૩૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અબી ઓફા ❀]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુફ કી સજા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જો લોગ કુફ કરતે હૈં તો અલ્લાહ તઆલા કે મુકાબલે મેં ઉન કા માલ ઔર ઉન કી ઔલાદ કુછ કામ નહીં આએગી ઔર ઐસે લોગ હી જહન્નમ કા ઈધન હોંગે".

[સુર-એ-આલે ઇમરાન : ૧૦]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

માલ વ ઔલાદ દુનિયા કી ઝીનત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "માલ ઔર ઔલાદ યે સિર્ફ દુનિયા કી ઝિંદગી કી એક રૌનક હૈ ઔર (જો) નેક આમાલ હમેશા બાકી રેહને વાલે હૈં, વો આપ કે રબ કે નજદીક સવાબ ઔર બદલે કે એતેબાર સે ભી બેહતર હૈં ઔર ઉમ્મીદ કે એતેબાર સે ભી બેહતર હૈં. (લિહાઝા નેક અમલ કરને કી પૂરી કોશિશ કરની ચાહિયે ઔર ઉસ પર મિલને વાલે બદલે કી ઉમ્મીદ રખની ચાહિયે)".

[સુર-એ-કહફ : ૪૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કબ્ર કી પુકાર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "કબ્ર રોઝાના પુકાર કર કેહતી હૈ: મેં તન્હાઈ કા ઘર હું, મેં મિટ્ટી કા ઘર હું, મેં કીડે મકોરો કા ઘર હું".

[તિર્મિઝી : ૨૪૬૦, અન અબી સઈદ ખુદરી ❀]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

પછના લગાને સે આપે સર કે દર્દ કા ઇલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એહરામ કી હાલત મેં અપને સર મેં આપે સર કે દર્દ કી વજહ સે પછના લગવાયા.

[બુખારી : ૫૭૦૦]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: "ઐ લોગો! અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: કે ઇસ સે પેહલે પેહલે લોગોં કી ભલાઈ કા હુકમ કરો ઔર બુરી બાતોં સે રોકો કે તુમ દુઆ કરો ઔર મેં તુમહારી દુઆ કબૂલ ન કરું. ઔર તુમ મુજ સે માંગો મેં તુમહે અતા ન કરું, ઔર તુમ મુજ સે મદદ તલબ કરો ઔર મેં તુમહારી મદદ ન કરું".

[સહી ઇબ્ને હિબ્બાન : ૨૮૮, અન આઈશા ❀]

સિઈ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

ઇસ્લામ મેં પેહલા હજ

હજ ઇસલામ કે પાંચ અરકાન મેં સે એક રૂક્ન હૈ, જો સન ૮ હિજરી મેં ફર્જ ક્રિયા ગયા. ઇસ ફરીજે કી અદાયગી કે લિયે ઉસી સાલ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ કો અમીરે હજ બનાયા ઔર મુસલમાનોં કો હજ કરાને કી ઝિમ્મેદારી સુપુર્દ કી; હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ મદીના સે ત્રીન સૌ આદમિયોં કા કાફલા લે કર હજ કે લિયે રવાના હુએ ઔર સાથ મેં કુરબાની કે લિયે પાંચ જાનવર ભી લે લિયે, ખુદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ભી કુરબાની કે ૨૦ જાનવરોં કો ગરદન મેં કલાદા પેહના કર સાથ મેં રવાના ક્રિયા, ઇસ કે બાદ સૂર-એ-બરાત કી આયતોં કે એલાન કે લિયે હઝરત અલી ﷺ કો રવાના ક્રિયા, જબ સબ લોગ મિના મેં જમા હો ગએ, તો હઝરત અલી ﷺ ને એલાન ફરમાયા: જન્મત મેં કોઈ કાફિર દાખિલ નહીં હોગા ઔર ઇસ સાલ કે બાદ કોઈ મુશ્રિક હજ નહીં કર સક્તા ઔર કોઈ શખ્સ (જાહિલી રસ્મ કે મુતાબિક) નંગા હો કર તવાફ નહીં કર સક્તા, ફિર ‘સુર-એ-તૌબા’ કી આયતેં તિલાવત કી. ઇસ્લામ મેં યે પેહલા હજ થા, જિસ કે અમીર હઝરત અબૂ બક્ર સિદીક ﷺ ઔર ખતીબ હઝરત અલી ﷺ થે.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ઝબાન કુદરતે ઇલાહી કી નિશાની

અલ્લાહ તઆલા ને મુંહ મેં એક ગોશત કા ટુકડા બનાયા હૈ, જિસ કો ઝબાન કેહતે હૈં, ઉસ કો ઐસા હસ્સાસ બનાયા કે એક બારીક બાલ ભી અગર ઝબાન પર આ જાએ તો ઝબાન ફીર ન મહસૂસ કર લેતી હૈ, ઇસ મેં અલ્લાહ ને બોલને કી સલાહિયત ભી રખી હૈ, નીજ ઉસ મેં ચીઝોં કી લઝઝત ઔર કુવ્વતે ઝાયકા રખી કે ઇન્સાન મુવાફિક વ મુનાસિબ ચીઝોં કો ઇસ્તેમાલ કરે, ઔર ખરાબ વ બદ મઝા ચીઝોં કો છોડ દે, ઇસી લઝઝત કી વજહ સે ખાના મઝે લે કર ખાયા જાતા હૈ; અતિબ્બા ને લિખા હૈ કે જો ખાના મઝે લે કર ખાયા જાએ વો ખૂબ હઝમ હોતા હૈ, ક્યોંકિ ઉસ કો તબીઅત કબૂલ કરતી હૈ; ગૌર તો કીજિયે કે ઝબાન કે ઇસ છોટે સે ટુકડે મેં ઇતની સારી સલાહિયતેં કિસ ને રખી હૈ!

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

નમાઝ કે છોડને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “નમાઝ કા છોડના આદમી કો કુફર સે મિલા દેતા હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૨૪૬, અન જાબિર ﷺ]

એક દૂસરી હદીસ મેં આપ ﷺ ને ફરમાયા: “ઈમાન ઔર કુફર કે દરમિયાન નમાઝ છોડને કા ફર્ક હૈ”.

[ઈબ્ને માજા: ૧૦૭૮, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

કુર્તા પેહનને કા મસ્નુન તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કુર્તા ઝેબે તન ફરમાતે તો દાએં તરફ સે થુરૂ ફરમાતે.

[તર્મિઝી: ૧૭૬૬, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

ફાયદા: યાની કુર્તા પેહનતે તો પેહલે દાઈ આસ્તીન મેં હાથ ડાલતે, તબ બાઈ આસ્તીન મેં હાથ ડાલતે. ઔર હર લિબાસ કો ઝેબે તન કરને કા યહી તરીકા મસ્નૂન હૈ.

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સબ સે બેહતરીન આદમી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછા ગયા: સબ સે બેહતરીન આદમી કૌન હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ સે ઝિયાદા ડરને વાલા ઔર સિલા રહમી કરને વાલા, ઔર લોગોં કો ભલી બાતોં કા હુકમ કરને વાલા, ઔર બુરાઈયોં સે રોકને વાલા”.

[બેહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૭૭૧૮, અન હુરૅહ બિન્ને અબી લહબ ક્હૅ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

રિશવત લે કર નાહક ફૈસલા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ કુછ (રિશવત) લે કર નાહક ફૈસલા કરે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે ઇતની ગેહરી જહન્નમ મેં ડાલેગા, કે પાંચ સૌ બરસ તક બરાબર ગિરતે ચલે જાને કે બાવજૂદ ઉસ કી તેહ તક ન પહુંચ પાએગા”.

[તરગીબ: ૩૧૭૬, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ક્હૅ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ખતમ હોને વાલી ઔર છૂટને વાલી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બંદા કેહતા હૈ મેરા માલ, મેરા માલ, હાલાંકે ઉસ કે લિયે ઉસ કે માલ મેં ત્રીન ચીઝોં હૈ: (એક) વો જો ખા કર ખતમ કર દિયા, (દૂસરા) વો જો પેહન કર પુરાના કર દિયા, (ત્રીસરા) વો જો (સદકા) દે કર (આબિરત કે લિયે) ઝખીરા કર લિયા; ઔર ઇસ કે અલાવા જો કુછ હૈ વો ખતમ હોને વાલા ઔર લોગોં કે લિયે ઉસે છોડને વાલા હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૭૪૨૨, અન અબી હુરૈરા ક્હૅ]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

કયામત કા હાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બેશક ફૈસલે કે દિન કા વક્ત મુતઅય્યન હૈ, યાની જિસ દિન સૂર ફૂંકા જાએગા ફિર તુમ લોગ ગિરોહ દર ગિરોહ હો કર આઓગે ઔર આસમાન ખોલા જાએગા તો ઉસ મેં દરવાલે હી દરવાલે હો જાએંગે ઔર પહાડ ચલાએ જાએંગે તો વો ચમકતી હુઈ રેત હો જાએંગે”.

[સુર-એ-નબા: ૧૭ તા ૨૦]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

પરહેઝ બેહતરીન ઇલાજ

હઝરત સુહેબ રૂમી ક્હૅ ફરમાતે હૈં કે મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હઝિર હુવા, આપકે સામને રોટી ઔર ખજૂર રખી હુઈ થી, આપ ﷺ ને ફરમાયા: કરીબ આ જાઓ ઔર ખાઓ. મેં ખજૂર ખાને લગા. આપ ﷺ ને ફરમાયા: તુમ ખજૂર ખા રહે હો જબકે તુમ કો આંખ કી ભીમારી હૈ! મેંને અઝા ક્રિયા: અય અલ્લાહ કે રસૂલ ! (ﷺ) મેં દૂસરી જાનિબ સે ચબા રહા હું. યે સુનકર રસૂલુલ્લાહ ﷺ મુસ્કુરા પડે.

[ઇબ્નેમાજ: ૩૪૪૩]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અગર તુમ સદકાત કો ઝાહિર કર કે દો, તો યે ભી અચ્છી બાત હૈ ઔર અગર તુમ સદકાત કો છુપા કર ફકીરોં કો દે દો, તો યે તુમ્હારે લિયે ઔર ઝિયાદા બેહતર હૈ, અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે બાઝ ગુનાહ માફ કર દેગા ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કામોં સે બા ખબર હૈ”.

[સુર-એ-બકરહ: ૨૭૧]

૧૬ જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

वईदे नजरान की महीना में आमद

नजरान यमन के अक शहर का नाम है. यहां के लोग ईसाई थे. सन ८ हिजरी में रसूलुल्लाह ॐ ने अहले नजरान को ईस्लाम की दावत दी, तो साह अफराह पर मुश्तमिल अक वफद आप ॐ की भिदमत में छाजिर हुआ. जिन में शुरहबील बिन वदाआ, अब्दुल्लाह, जब्बार बिन कैस जैसे बड़े बड़े पादरी थे, और काफ़ले का अमीर अब्दुलमसीह आकिब था. उन्होंने हज़रत ईसा ॐ के बारे में सवालात डिये. जिन के जवाब में अब्लाह तआला ने सूर-ओ-आले इमरान की ईब्तिदाई अस्सी आयतें नाज़िल फरमाई. उन आयात में अब्लाह तआला की तरफ से हज़रत ईसा ॐ की बगैर बाप की पैदाईश, उन की गुंथुव्वत व रिस्सालत, मज़हबे ईस्लाम की सख्खाई और यहूद व नसारा के अतेराज़ात का साफ़ साफ़ जवाब दिया गया. मगर उन्होंने न मानने से ईन्कार कर दिया. तो रसूलुल्लाह ॐ ने उन को मुबाहला (जिस फ़रीक का अकीदा बान्तिव हो उस पर अब्लाह की वानत और हलाकत की दुआ करने) की दावत दी. हज़ूर ॐ, हज़रत हसन, हज़रत हुसैन, हज़रत अली और फ़ातिमा ॐ को ले कर मैदान में आ गये. मगर नजरान के पादरियों को मुबाहला करने की खिम्मत नहीं हुई, फिर आप ॐ ने फरमाया: अगर ये लोग मुबाहला करते, तो पूरी वादी आग से त्बर ज़ाती और तमाग अहले नजरान हलाक हो जाते, ईस के बाद उन्होंने न सालाना जिज्या (टेक्स) अदा करने पर सुलह कर ली. जिज्ये की वसुलयाबी के लिये अभीने उम्मत हज़रत अबू उबैदा ॐ को उन के साथ भेज दिया. उन की तब्दीग और दावती कोशिशों से ईस पूरे इलाके में ईस्लाम फैल गया.

નંબર (૨) : હુજૂર કા મોઅજિઝા

ਆਂਘੋਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਕਾ ਤੇਜ਼ ਛੋਨਾ

હઝરત આઈશા ~~અ~~ કરમાતી હૈં કે આપ ~~અ~~ અંધેરે મેં ઈસ તરહ દેખતે થે, જિસ તરહ રૌશની ઔર ઉજાલે મેં દેખતે થે. [બેહકી કી દલાઈ(વિન્નુબુલ્લહ : ૨૨૨૯)]

[ભૈષકી કી દલાઈવિન્યુબ્રુવ્વલ : ૨૩૨૬]

નંબર (૩) : એક ફર્ક કે બારે મેં

ਦੀਨ ਮੇਂ ਨਮਾਜ਼ ਕੀ ਅਹੁਮਿਯਤ

એક આદમી ને આપ ﷺ સે અર્જ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! ઈસ્લામ મેં અલ્લાહ કે નઝદીક સબ સે કિયાદા પસંદીદા અમલ ક્યા હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: “નમાઝ કો ઉસ કે વક્ત પર અદા કરના; ઔર જો શાપ્સ નમાઝ કો (જાન બૂજ કર) છોડ દે ઉસ કા કોઈ દીન નહીં હૈ, ઔર નમાઝ દીન કા સુતુન હૈ”.

[બેલુકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૨૬૮૩, અન ઉમર ૬૦]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

बीमार पुरी के वक्त की हुआ

રસુલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી બીમાર કી ઇયાદત કે લિયે જાતે યા આપ કી ખિદમત મેં બીમાર કો હાઝિર કિયા જાતા, તો આપ ﷺ યે દુઆ. ૧ પઢતે: **وَأَنْتَ الشَّافِي لَا شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ** ॥ (أَذْهَبِ الْبَاسَ رَبِّ النَّاسِ إِنْ شِئْتَ يَكُنْ رَأْسُ الشَّيْءِ لَا يُفْلَكُ) ॥ તર્જમા: તમામ લોગોં કે પરવરદિગાર! આપ તકલીફ કો દૂર કર દીજિયે, આપ શિક્કા અતા ફરમાઈયે, આપ કે સિવા કોઈ શિક્કા દેને વાલા નહીં હૈ, ઐસી શિક્કા અતા ફરમાઈયે જો બીમારી કો ન છોડે. [બુખારી: ૫૬૭૫, અન આઈશા ﷺ]

[બ્રુજારી: ૫૬૭૫, અન આઈશા ૪૬]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત **અલ્લાહ કે લિયે અપને ભાઈ કી ઝિયારત કરના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્યા મેં તુમ્હે જન્મતી લોગોં કે બારે મેં ખબર ન કરું? સહાબા ને અર્જ કિયા: ઝરૂર યા રસૂલલ્લાહ! આપ ﷺ ને ફરમાયા: નબી જન્મતી હૈ, સિદીકીન જન્મતી હૈ ઓર વો આદમી જન્મતી હૈ જો સિર્ફ અલ્લાહ કી રઝા કે લિયે શહર કે દૂર દરાઝ ઇલાકે મેં અપને ભાઈ કી ઝિયારત કે લિયે જાએ”.

[તખરાની ઓસત: ૧૮૧૦, અન અનસ બિન માલિક]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કંજૂસી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કે અત્તા કરદા માલ વ દોલત કી (ખર્ચ કરને મેં) બુખલ કરતે હૈં, વો બિલ્કુલ ઇસ ગુમાન મેં ન રહેં કે (ઉન કા યે બુખલ કરના) ઉન કે લિયે બેહતર હૈ, બલ્કે વો ઉન કે લિયે બહુત બુરા હૈ, કયામત કે દિન ઉન કે જમા કરદા માલ વ દોલત કી તૌક બના કર ગલે મેં પેહના દિયા જાએગા ઓર આસમાન વ ઝમીન કા માલિક અલ્લાહ તઆલા હી હૈ ઓર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે આમાલ સે બા ખબર હૈ”.

[સુર-એ-આલે ઇમરાન: ૧૮૦]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ચીઝેં ચંદ રોઝા હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો કુછ ભી તુમ કો દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ ચંદ રોઝા ઝિંદગી કે લિયે હૈ ઓર વો ઉસ કી રૌનક હૈ ઓર જો કુછ અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ, વો ઇસ સે કહીં બેહતર ઓર બાકી રેહને વાલા હૈ, ક્યા તુમ લોગ ઇતની બાત ભી નહીં સમજતે?”

[સુર-એ-કસસ: ૬૦]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

મોમિન કે સાથ કબ્ર કા સુલૂક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ મોમિન બંદે કો દફન કિયા જાતા હૈ, તો કબ્ર ઉસ સે કેહતી હૈ: તુમ્હારા આના મુબારક હો, મેરી પુશ્ત પર ચલને વાલોં મેં તુમ મુજે સબ સે ઝિયાદા મહબૂબ થે, જબ તુમ મેરે હવાલે કર દિયે ગયે ઓર મેરે પાસ આ ગયે, તો તુમ આજ મેરા હુસ્ને સુલૂક દેખોગે, ફિર જહાં તક નઝર જાતી હૈ, કબ્ર કુશાદા હો જાતી હૈ ઓર ઉસ કે લિયે જન્મત કા દરવાઝા ખોલ દિયા જાતા હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૬૦, અન અબી સઈદ ખુદરી]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બહી (સફરજલ) કે ફવાઈદ

હઝરત તલ્હા ૐ બયાન કરતે હૈં કે મેં નબી-એ-કરીમ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ ﷺ સહાબા કી એક જમાઅત કે સાથ તશરીફ ફરમાથે, આપ કે હાથ મેં એક બહી (સફરજલ) થી, જિસકો આપ ﷺ ઉલટ પુલટ કર દેખ રહેથે, જબ મેં આપકે પાસ બૈઠ ગયા તો આપ ﷺ ને બહી (સફરજલ) મેરી તરફ બઢા. ઈ, ફિર ફરમાયા કે અય અબૂ મુહમ્મદ! ઇસકો લે લો, ઇસ લિયે કે યે દિલ કો મઝબૂત કરતા હૈ, સાંસ કો ખુશગવાર કરતા હૈ, ઓર સીને કા ભારીપન દૂર કરતા હૈ.

[મોઅજ્જે કબીર તખરાની: ૨૧૮]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ અપની તરફ સે મુજે છે ચીઝોં કી ઝમાનત દે દો, મેં તુમ્હે જન્મત કી ઝમાનત દેતા હું, જબ તુમ બાત કરો તો સચ બોલો, જબ વાદા કરો તો પૂરા કરો, જબ તુમ્હારે પાસ અમાનત રખી જાએ તો અમાનત કો અદા કરો, અપની શર્મગાહોં કી હિફાઝત કરો, અપની આખોં કો નીચી રખો ઓર અપને હાથોં કો (ઝુલ્મ વ સિતમ સે) રોકે રખો”.

[મુસ્નદ અહમદ: ૨૨૨૫૧, અન ઉબાદા બિન સામિત]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૭ જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હજજતુલ વદાઅ

ફતહ મક્કા કે બાદ જબ પૂરે અરબ મેં મઝહબે ઇસ્લામ કી ખુબિયાં અચ્છી તરહ વાઝેહ હો ગઈં ઔર લોગ ફૌજદર ફૌજ શિર્ક વ બુત પરસ્તી કો છોડ કર ઇસ્લામ કબૂલ કરને લગે, તો અબ વક્ત થા કે હુઝૂર ﷺ પુદ અમલી તૌર પર ફરીઝએ હજ કો અંજામ દે કર ઇસ્લામ કે ઇસ અઝીમ રૂકન કી શાન વ શૌકત ઔર ઇસ કી અદાયગી કે સહી તરીકોં કો બયાન કરમાએ ઔર શિક્કિયા બાતોં ઔર જાહિલી રૂસૂમ વ આદાત સે ઉસે પાક કર દે. યુનાંચે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હજ કા ઇરાદા ક્રિયા ઔર ૨૫ યા ૨૬ ઝિલકાદા સન ૧૦ હિજરી કો ઝોહર કી નમાઝ કે બાદ મદીના મુનવ્વારા સે રવાના હુએ, તમામ અઝવાજે મુતહહરાત ઔર સય્દિદા ફાતિમતુઝઝરા ﷺ આપ કે સાથ થીં ઔર સહાબ-એ-કિરામ ﷺ એક લાખ સે ઝાઈદ કી તાદાદ મેં આપ ﷺ કે સાથ શરીક થે, મકામે ઝુલહુલૈફા મેં ગુસ્લ કરમા કર એહરામ બાંધા, ૪ ઝિલ હિજજા કો ઇતવાર કે દિન મક્કા મુકર્રમા પહુંચે, સબ સે પેહલે ખાન-એ-કાબા કા તવાફ ક્રિયા ઔર સફા વ મરવા કી સઈ કરમાઈ ઔર ૮ ઝિલ હિજજા સે હજ કે અરકાન કો અદા કરના શુરૂ કરમાયા. યે આપ ﷺ કી મુબારક ઝિંદગી કા આખરી હજ થા, ઇસી લિયે ઇસ કો “હજજતુલ વદાઅ” કહા જાતા હૈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

ઇન્સાન કા સર કુદરત કા શાહકાર

ઇન્સાન કે સર કો દેખિયે અલ્લાહ તઆલા ને કેસા મુદવ્વર, ગોલ ઔર ખૂબસૂરત બનાયા હૈ ઔર ઉસ મેં પૂરે જિસ્મ કે કીમતી ખઝાને છુપા રખે હૈં, ઇન્સાન કા સર પચપન હડિયોં સે જુડા હુઆ હૈ, તમામ હડિયાં એક દુસરે સે જુદા હૈં, સબ કી શકલે અલગ અલગ હૈં, છે હડિયાં ખોપડી કે હિસ્સે મેં હૈં, ચોબીસ ઊપર કે જબડે મેં ઔર દો નીચે કે જબડે મેં ઔર બાકી દાંત મેં હૈં, ઉન તમામ કો હુસ્ને તરતીબ કે સાથ જોડ કર એક ખૂબસૂરત શકલ બનાઈ, ગૌર કરો ઉસ કી કારીગરી કિતની ઝબરદસ્ત હૈ.

નંબર ૩ : એક કર્ઝ કે બારે મેં

બીવી કી વિરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: તુમ્હારે લિયે તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડે હુએ માલ મેં સે આપા હિસ્સા હૈ, જબ કે ઉન કી કોઈ ઔલાદ ન હો, ઔર અગર ઉન કી ઔલાદ હો, તો તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડે હુએ માલ મેં ચૌથાઈ હિસ્સા હૈ (તુમ્હેં યે હિસ્સા) ઉન કી વસિયત ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ મિલેગા”.

[સુર-એ-નિસા : ૧૨]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સોને સે પેહલે બિસ્તર ઝાડ લેના

હઝરત અબુ હુરૈરહ ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ જબ તુમ મેં સે કોઈ બિસ્તર પર આઓ, તો ઉસે કિસી કપડે સે ઝાડ લે, ઉસે નહીં માલૂમ કે બિસ્તર મેં ક્યા હૈ”.

[અબુદાઝિદ : ૫૦૫૦]

નંબર (પ) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

જન્મત મે દાખિલ કરને વાલી થીઝ

રસુલુલ્લાહ ﷺ સે પુછા ગયા કે લોગોં કો સબ સે ઝિયાદા જન્મત મેં દાખિલ કરને વાલી કયા થીઝ હે? આપ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ સે ડરના ઔર અચ્છે અખ્લાક, ઔર સબ સે ઝિયાદા આગ મેં દાખિલ કરને વાલી થીઝ કે બારે મેં સવાલ કિયા ગયા તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: મુંહ ઔર શર્મગાહ”.

[તિર્મિઝી : ૨૦૦૪, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઈઝાર યા ષૈન્ટ કો ટપને સે નીચે પેહનના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ ગુઝર વ તકબ્બુર મેં અપને ઈઝાર કો ટપને સે નીચે લટકાએગા, અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી તરફ રહમત કી નઝર સે નહીં દેખેગા”.

[શુબારી : ૫૭૮૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

કામયાબ કૌન?

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કામયાબ હો ગયા વો શખ્સ જિસ ને ઈસ્લામ કબૂલ કિયા ઔર ઉસ કો ઝરૂરત કે બકદર રોઝી મિલી ઔર અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કો દી હુઈ રોઝી પર કનાઅત કરને વાલા બના દિયા”.

[મુસ્લિમ : ૨૪૨૬, અન અબુલ્લાહ બિન અબ્ર બિન આસ ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્મત કા ઈકરામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યકીનન નેક લોગ આરામ મેં હોંગે, મસહરિયોં પર બેઠે હુએ નઝારા કર રહે હોંગે, તુમ ઉન કે ચેહરોં સે જન્મત કે ઐશ વ આરામ કા અંદાઝા કર લોગે. ઉન કો મુહર બંદ ખાલિસ શરાબ પિલાઈ જાએગી, ઉસ પર મુશ્ક કી મુહર લગી હોગી, ઐસી પાકીઝા શરાબ કે લિયે રગબત કરને વાલોં કો રગબત કરની ચાહિયે, ઉસ શરાબ મેં તસનીમ કે પાની કી મિલાવટ હોગી, વો એક ઐસા ચશ્મા હૈ જિસ મેં સે નેક બંદે પિઁંગે”.

[સૂર-એ-મુતફિક્કીન : ૨૨ તા ૨૮]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ગાય કે દૂધ કા ફાયદા

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ગાય કા દૂધ ઈસ્તેમાલ કિયા કરો, ક્યોંકિ વો હર કિસ્મ કે પૌદોં કો ચરતી હૈ (ઈસ લિયે) ઉસ કે દૂધ મેં હર બીમારી સે શિકા હૈ”.

[મુસ્દદક : ૮૨૨૪, અન ઈબ્ને મરજીદ ﷺ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “કયા ઈમાન વાલોં કે લિયે અભી તક ઐસા વક્ત નહીં આયા, કે ઉન કે દિલ અલ્લાહ કી નસીહત ઔર જો દીને હક નાઝિલ હુઆ હૈ, ઉસ કે સામને જુક જાએ ઔર વો ઉન લોગોં કી તરહ ન હો જાએ જિન કો ઉન સે પેહલે કિતાબ દી ગઈ થી”. યાની વો વક્ત આ ચુકા હૈ કે મુસલમાનોં કે દિલ કુર્આન ઔર અલ્લાહ કી યાદ ઔર ઉસ કે સચ્ચે દીન કે સામને જુક જાએ.

[સૂર-એ-હદીદ : ૧૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૮ જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હજજતુલ વદાઅ મેં આખરી ખુલ્લા

૯ ઝિલ હિજજ સન ૧૦ હિજરી મેં હુઝૂર ﷺ ને મૈદાને અરફાત મેં એક લાખ સે ઝિયાદા સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કે સામને આખરી ખુલ્લા દિયા, જો ઇલ્મ વ હિકમત સે ભરા હુઆ થા ઔર પૂરી ઇન્સાનિયત કા જામે દસ્તૂર થા, ઈસ મેં આપ ﷺ ને ફરમાયા: “ઐ લોગો! મેરી બાતેં ગૌર સે સુનો! શાયદ આઈન્દા સાલ મેરી તુમ સે મુલાકાત ન હો સકે, લોગો! તુમહારી જાનેં, ઈજ્જત વ આબરૂ ઔર માલ આપસ મેં એક દુસરે પર હરામ હૈ, મૈં ને ઝમાન-એ-જાહલિયત કી તમામ રસ્મોં કો અપને પૈરોં તલે રોંદ દિયા હૈ; દેખો! મેરે બાદ ગુમરાહ ન હો જાના, કે એક દુસરે કો કતલ કરને લગો, મૈં તુમહારે લિયે અલ્લાહ કી કિતાબ છોડ કર જા રહા હૂં, અગર તુમ ઈસ કો મઝબૂતી સે પકડે રહોગે, તો કભી ગુમરાહ નહીં હોંગે, તુમહારા ઔરતોં પર ઔર ઔરતોં કા તુમ પર હક હૈ, કિસી ઔરત કો અપને શૌહર કે માલ મેં સે ઈસ કી ઈજ્જત કે બગૈર કુછ દેના જાઈઝ નહીં હૈ, ઔર કર્ન વાજિબુલ અદા હૈ, જો ચીઝ માંગ કર લી જાએ ઈસ કો લૌટાના ઝરૂરી હૈ ઔર ઝામિન તાવાન કા ઝિમ્મેદાર હૈ, લોગો! કયા મૈં ને અલ્લાહ કા પૈગામ તુમ તક પહુંચા દિયા? સબ ને જવાબ દિયા: બિલા શુબા આપ ﷺ ને અમાનત કા હક અદા કર દિયા ઔર ઉમ્મત કો ખૈર ખ્વાહી કી નસીહત ફરમાઈ, ફિર આપ ﷺ ને આસમાન કી તરફ ઉંગલી ઉઠા કર તીન મરતબા અલ્લાહ તઆલા કો ગવાહ બનાયા ઔર કહા: ઐ અલ્લાહ! તૂ ગવાહ રેહના, ઐ અલ્લાહ! તૂ ગવાહ રેહના, ઐ અલ્લાહ! તૂ ગવાહ રેહના.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝ

ગૈબી મદદ

સહાબ-એ-કિરામ ﷺ ફરમાતે હૈં કે હમ એક સફર મેં અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ કે સાથ ચાર સૌ આદમી થે. હમ લોગોં ને ઐસી જગા પહાવ ડાલા, જહાં પીને કે લિયે પાની નહીં થા. હમ સબ ઘબરા ગએ, ઈતને મેં એક છોટી સી બકરી અલ્લાહ કે રસૂલ કે સામને આકર ખડી હો ગઈ. આપ ﷺ ને ઈસ કા દૂધ દોહા ઔર ફિર ખૂબ સૈર હો કર પિયા ઔર અપને સહાબા કો ભી પિલાયા, હત્તા કે સબ સૈર હો ગએ. ઈસ કે બાદ ઈસ બકરી કો બાંધ દિયા ગયા, સુબહ કો ઉઠ કર દેખા, તો વો બકરી ગાયબ થી. હુઝૂર ﷺ કો ખબર દી ગઈ, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: “જો અલ્લાહ ઈસ કો લાયા થા વહી ઈસ કો લે ગયા”.

[બિહકી ફી દલાઈલિનુબુવ્વાહ: ૨૩૮૧, અન નાફેઅ]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

દીની ઇલ્મ હાસિલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “(દીની) ઇલ્મ કા હાસિલ કરના હર મુસલમાન પર ફર્જ હૈ”.

[ઇબ્ને માજા : ૨૨૪, અન અનસ બિન માલિક]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઝિયારતે કુબૂર કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કો ઝિયારતે કુબૂર કી યે દુઆ સિખાતે થે: ((اَسْأَلُكُمْ عَنِكَمَّ

أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ وَإِنِّي أَسْأَلُ اللَّهَ لِكُلِّ حَقٍّ أَنِّي أَشْأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَاقِبَةَ))

તર્જમા: સલામ હો તુમ પર ઐ ઈસ બસ્તી કે મોમિનો ઔર મુસલમાનો! ઔર હમ ભી ઇન્શા અલ્લાહ તુમહારે સાથ મિલને વાલે હૈં, હમ અપને ઔર તુમહારે લિયે અલ્લાહ સે આફિયત ચાહતે હૈં.

[મુસ્લિમ : ૨૨૫૭, અન બુરૈદા]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મુસાફે સે ગુનાહોં કા ઝડના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ મોમિન દૂસરે મોમિન સે મિલ કર સલામ કરતા હૈં ઔર ઉસ કા હાથ પકડ કર મુસાફા કરતા હૈં, તો ઉન દોનોં કે ગુનાહ ઇસ તરહ ઝડતે હૈં જૈસે દરખત કે પતે ગિરતે હૈં”.

[તબરાની ઔસત : ૨૫૦, અન હુઝૈફા ❁]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

યતીમોં કા માલ મત ખાઓ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “યતીમોં કે માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઔર પાક માલ કો નાપાક માલ સે ન બદલો ઔર ઉન કા માલ અપને માલ કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ, ઐસા કરના યકીનન બહુત બડા ગુનાહ હૈં”.

[સૂર-એ-નિસા : ૨]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

માલ વ ઔલાદ કુર્બે ખુદાવંદી કા ઝરિયા નહીં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “તુમ્હારે માલ ઔર તુમ્હારી ઔલાદ ઐસી ચીઝ નહીં, જો તુમ કો દર્જે મેં હમારા મુકર્રબ બના દે, મગર હાં! જો ઈમાન લાએ ઔર નેક અમલ કરતા રહે, તો ઐસે લોગોં કો ઉન કે આમાલ કા દુગના બદલા મિલેગા ઔર વો જન્નત કે બાલા ખાનોં મેં આરામ સે રહેંગે”.

[સૂર-એ-સબા : ૩૭]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

ગુનહગારોં કે સાથ કબ્ર કા સુલૂક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ ગુનહગાર યા કાફિર બંદે કો દફન કિયા જાતા હૈં, તો કબ્ર ઉસ સે કેહતી હૈં: તેરા આના નામુબારક હો, મેરી પીઠ પર ચલનેવાલોં મેં તૂ મુજે સબ સે ઝિયાદા નાપસંદ થા, જબ તૂ મેરે હવાલે કર દિયા ગયા હૈં ઔર મેરે પાસ આ ગયા હૈં, તો તૂ આજ મેરી બદસુલૂકી દેખેગા, ફિર કબ્ર ઉસ કો દબાતી હૈં ઔર ઉસ પર મુસલ્લત હો જાતી હૈં, તો ઉસ કી પસલિયાં એક દૂસરે મેં ઘુસ જાતી હૈં”.

[તર્મિઝી : ૨૪૬૦, અન અબી સઈદ ❁]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ખરબૂઝે કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ખાને સે પેહલે ખરબૂઝે કા ઇસ્તેમાલ પેટ કો બિલકુલ સાફ કર દેતા હૈં ઔર બીમારી કો જડ સે ખત્મ કર દેતા હૈં”.

[ઇબ્ને અસાકિર : ૬/૧૦૨]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ ઘરોં કે દરવાઝે કે સામને ન આયા કરો, બલ્કે દરવાઝોં કે કિનારોં પર ખડે હો કર સલામ કરો. અગર તુમ્હે ઇજાઝત મિલ જાએ તો દાખિલ હો જાઓ. વરના વાપસ ચલે જાઓ”.

[મુસ્નદે બઝઝાર : ૨૮૫૭, અન અબ્દુલ્લાહ ❁]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૧૯ જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

દીન કે મુકમ્મલ હોને કા એલાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ પર મૈદાને અરફાત મેં જુમા કે દિન અસર કે બાદ આખરી હજ કે મોકે પર એક લાખ સે ઝાઈદ સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કે દરમિયાન કુર્આન કી આયતોં નાઝિલ હુઈ, વહી કે બોજ સે આપ ﷺ કી ઊંટની બૈઠ ગઈ, ઉસ મેં અલ્લાહ તઆલા ને ખુશ ખબરી દેતે હુએ ફરમાયા: “આજ મેં ને તુમ્હારે લિયે તુમ્હારા દીન મુકમ્મલ કર દિયા ઔર તુમ પર અપની નેઅમતેં પૂરી કર દી ઔર હમેશા કે લિયે તુમ્હારે લિયે દીને ઇસ્લામ કો પસંદ કર લિયા”. ઇસ આયત મેં એલાન કર દિયા ગયા કે ઇસ્લામ હી એક ઐસા મઝહબ હૈ, જો કયામત તક આને વાલી નસ્લે ઇન્સાની કી હિદાયત ઔર રહબરી ઔર દુનિયા વ આખિરત મેં કામયાબી કી ઝમાનત દે સકતા હૈ, ઇસ કે અલાવા દુનિયા કા કોઈ મઝહબ ઇન્સાનોં કી નજ્રત કા ઝરિયા ઔર અલ્લાહ કે યહાં કબૂલિયત વ કામયાબી કા મેઅયાર નહીં બન સકતા, ઇસ લિયે અબ કયામત તક કિસી નબી યા રસૂલ ઔર નઈ કિતાબ વ શરીઅત કી બિલ્કુલ ઝરૂરત નહીં, ઇસ્લામ આખરી દીન ઔર હુઝૂર ﷺ આખરી રસૂલ હૈં. આપ ﷺ કે બાદ કોઈ નબી નહીં આએગા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

દાંતોં કી બનાવટ

દાંતોં કી બનાવટ પર ગૌર કીજિયે કે અલ્લાહ તઆલા ને ઉર ટુકડોં કો કેસી હસીન વ ખૂબ સૂરત લડી મેં પિરોયા હૈ ઔર ઉસ કી જડોં કો નરમ હડી મેં કિસ ખૂબી કે સાથ પેવસ્ત કિયા હૈ, યે દાંત એક તરફ જહાં ચેહરે કી હુસ્ન વ ઝીનત હૈં વહીં ઉન સે હમ ચબાને, કાટને, પીસને ઔર તોડને કા અહમ કામ ભી કર લેતે હૈં ઔર અલ્લાહ કી અજબ કુદરત કે ઉન કો બતીસ ટુકડોં મેં બનાયા, એક હી સાલિમ હડી મેં ઉન કો નહીં ઢાલા, વરના મુંહ મેં બડી તકલીફ હોતી; ઇસી તરહ અગર એક દાંત મેં કોઈ ખરાબી હોતી હૈ, તો બાકી દાંતોં સે કામ લિયા જા સકતા હૈ; એક સાલિમ હડી હોને કી સૂરત મેં યે મુમકિન ન થા. કુર્આન મેં અલ્લાહ ફરમાતા હૈ: ખુદ તુમ્હારી ઝાત મેં ભી (અલ્લાહ કી કુદરત કી) નિશાનિયાં હૈં, તો કયા તુમ દેખતે નહીં હો?

[સૂર-એ-ઝરિયાત : ૨૧]

નંબર ૩ : એક ફર્ફ કે બારે મેં

અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુકમ દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “આપ અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુકમ કરતે રહિયે ઔર ખુદ ભી નમાઝ કે પાબંદ રહિયે, હમ આપ સે રોઝી તલબ નહીં કરતે, રોઝી તો આપ કો હમ દેંગે ઔર અજબ અંજામ તો પરહેઝગારી હી કા હૈદ”.

[સૂર-એ-તાહા : ૧૩૨]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

રૂખ્સત કે વક્ત મુસાફા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી કો રૂખ્સત ફરમાતે, તો ઉસ કા હાથ અપને હાથ મેં લે લેતે ઔર ઉસ વક્ત તક (ઉસ કા હાથ) ન છોડતે, જબ તક કે વો આપ ﷺ કે હાથ કો ખુદ ન છોડે દે.

[તિર્મિઝી : ૩૪૪૨, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

જન્મત કા મુસ્તહિક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો આદમી ઈસ હાલ મેં મર જાએ કે વો તકબુર, ખયાનત ઔર કર્જ સે બરી હો, તો જન્મત મેં દાખિલ હોગા”.

[તિર્મિઝી : ૧૫૭૨, અન સૌબાન ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સામાન ઐબ બતાએ બગૈર ફરોખ્ત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મુસલમાન મુસલમાન કા ભાઈ હે ઔર કિસી મુસલમાન કે લિયે અપને ભાઈ સે ઐબ વાલે સામાન કો ઐબ બયાન કિએ બગૈર ફરોખ્ત કરના જાઈઝ નહીં”.

[ઈબ્ને માજા : ૨૨૪૬, અન ઉકબા બિન આબિર ؓ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બેરગબતી પૈદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મૌત કા (ઝિક) દુનિયા સે બેરગબત કરને ઔર આખિરત કી તલબ કે લિયે કાફી હૈ”.

[શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૧૫૯, અન રબીઅ બિન અનસ ؓ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્મત કા ઈનામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉસ દિન બહુત સે ચેહરે તરો તાઝા હોંગે, અપને (નેક) આમાલ કી વજહ સે ખુશ હોંગે, ઊંચે ઊંચે બાગોં મેં હોંગે. વો ઉન બાગોં મેં કોઈ બેહુદા બાત નહીં સુનેંગે. ઉન મેં ચશ્મે બેહ રહે હોંગે.

[સુર-એ-ગાશિયા : ૮ તા ૧૨]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

તલબીના સે ઈલાજ

હઝરત આઈશા ؓ બીમાર કે લિયે તલબીના તૈયાર કરને કા હુકમ દેતી થી ઔર ફરમાતી થી કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે તલબીના બીમાર કે દિલ કો સુકૂન પહુંચાતા હૈ ઔર રંજ વ ગમ કો દૂર કરતા હૈ”.

[બુખારી : ૫૬૮૯, અન આઈશા ؓ]

ફાયદા: જો (Barley) કો ફૂટ કર દૂધ મેં પકાને કે બાદ મિઠાસ કે લિયે ઉસ મેં શહદ ડાલા જાતા હૈ, જિસે તલબીના કેહતે હૈં.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: એ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ સે ડરતે રહો ઔર હર શખ્સ કો ઈસ બાત પર ગૌર કરના ચાહિયે કે ઉસ ને કલ (આખિરત) કે લિયે કયા આગે ભેજા હૈ ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો ઔર અલ્લાહ તઆલા કો તુમહારે સબ આમાલ કી ખબર હૈ”.

[સુર-એ-હશર : ૧૮]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૦) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

આખિરત કે સફર કી તૈયારી

હજજતુલ વદાઅ કે મોકે પર જબ દીન કી તકમીલ હો ગઈ ઔર પૂરે અરબ મેં ઇસ્લામ ફેલ ગયા, તો હુઝૂર ﷺ કે હાલાત સે અંદાજા હોને લગા કે અબ આખિરત કા સફર હોને વાલા હૈ, ચુનાંચે આપ હર સાલ રમઝાન મેં દસ દિન કા એતેકાફ કરતે થે, ઇસ સાલ સન ૧૦ હિજરી મેં બીસ દિન કા એતેકાફ કરમાયા, હર સાલ જિબ્રીલ અમીન કે સાથ એક મરતબા કુર્આન કા દૌર કરતે થે, ઇસ રમઝાન મેં દો મરતબા દૌર કરમાયા, હજજતુલ વદાઅ કે મોકે પર આપ ﷺ ને ખુતબા દેતે હુએ કરમાયા: “શાયદ ઇસ કે બાદ મેરી તુમ લોગોં સે મુલાકાત ન હો સકે”. જમર-એ-અકબા કે પાસ કંકરી મારતે હુએ હુકમ દિયા કે તુમ મુજસે હજ કે આમાલ સીખ લો. ઇસ સે પેહલે જબ સૂર-એ-નસ્ર નાઝિલ હુઈ, જિસ મેં અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે ફતહ વ નુસ્ત ઔર લોગોં કે દીન મેં દાખિલ હોને કી ખબર કે સાથ અલ્લાહ કી હમ્દ વ સના ઔર તૌબા વ ઇસ્તિગ્ફાર મેં મશગૂલ હોને કા હુકમ સુન કર આપ સમજ ગએ થે કે અબ દુનિયા સે રૂક્સત હોને કા વક્ત કરીબ હોતા જ રહા હૈ. આપ ﷺ દામને ઉહદ મેં તશરીફ લે ગએ, વહાં શોહદા-એ-ઉહદ કે લિયે દુઆ કરમાઈ, વાપસ આકર ખુત્બે મેં કરમાયા: “લોગો! મેં તુમ સે પેહલે હૌલે કીસર પર જ રહા હૂં, વહાં મેં તુમ સે મિલૂંગા, મુજે તુમહારે બારે મેં સિફ ઇસ બાત કા ખૌફ હૈ કે તુમ દુનિયા મેં મશગૂલ હો જાઓ ઔર દુનિયા તુમ કો પિછલી કીમોં કી તરહ હલાક કર ડાલે,” થે સબ વો અલામાત ઔર નિશાનિયાં હૈં, જિન સે માલૂમ હોતા થા કે અબ આપ ﷺ ઇસ દુનિયા સે તશરીફ લે જાને વાલે હૈં.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

કંકરિયોં સે તસ્બીહ કી આવાઝ આના

હઝરત અબૂ ઝર ﷺ કરમાતે હૈં કે હમ એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ બૈઠે હુએ થે. આપ ﷺ કે હાથ મેં ચંદ કંકરિયાં થીં, અયાનક ઉન સે તસ્બીહ કી આવાઝ આને લગી જિસ કો સારી મજલિસ સુન રહી થી, ફિર હુઝૂર ﷺ ને વો કંકરિયાં બારી બારી હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ ફિર હઝરત ઉમર ﷺ ઔર ફિર હઝરત ઉસ્માન ﷺ કે હાથ મેં દી, તો ઉન કે હાથ મેં ભી વો તસ્બીહ પઢતી રહી, લેકિન જબ ઉન કે અલાવા લોગોં કો દી, તો કંકરિયોં ને તસ્બીહ પઢના બંદ કર દિયા.

[દલાઇલુનુબુવ્વહ લિલ અરુહાની : ૩૨૭]

નંબર (૩) : એક ફરફ કે બારે મેં

ઇશા કી નમાઝ કી અહમિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કરમાયા: “જિસ શખ્સ ને ઇશા કી નમાઝ જમાત કે સાથ પઢી ગોયા ઉસ ને આખી રાત ઇબાદત કી ઔર જિસ ને ફજર કી નમાઝ જમાત સે પઢ લી ગોયા ઉસ ને સારી રાત નમાઝ પઢી”.

[મુસ્લિમ : ૧૪૮૧, અન ઉસ્માન બિન અફફાન ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

આઈના દેખને કી દુઆ

જબ આઈને મેં અપના ચેહરા દેખે તો યે દુઆ પઢે: ((اللَّهُمَّ حَسِّنْ خُلُقِيْ فَحَسِّنْ خُلُقِيْ))
તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! તૂને મેરી સૂરત અચ્છી બનાઈ હૈ, પસ તૂ મેરી સીરત ભી અચ્છી બના દે.

[ઇબ્ને હિબ્બાન : ૮૬૪, અન ઇબ્ને મસ્જીદ ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

તૌબા સે ગુનાહોં કો ભુલાયા જાના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ બંદા અપને ગુનાહોં સે તૌબા કરતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ગુનાહોં કે બારે મેં ફરિશ્તોં કો ભુલા દેતા હૈ ઔર ઉસ કે આઝા ઔર ઝમીન કે મકામાત કો ભી (ગુનાહોં કે બારે મેં) ભુલા દેતા હૈ. યહાં તક કે વો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા સે ઈસ હાલ મેં મુલાકાત કરેગા કે ઉસ કે ગુનાહોં કે બારે મેં અલ્લાહ કે સામને કોઈ ગવાહી દેને વાલા નહીં હોગા”.

[તરગીબ વ તરહીબ : ૪૪૫૯, અન અનસ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: જો શખ્સ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની કરેગા, ઔર ઉસ કી (મુકરર કી હુઈ) હદોં સે આગે બઢેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો આગ મેં દાખિલ કરેગા, જિસ મેં વો હમેશા રહેગા, ઔર ઉસ કો ઝલીલ વ રૂસ્વા કરને વાલા અઝાબ હોગા”.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૪]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયવી ઝિંદગી એક ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ લોગો! બેશક અલ્લાહ તઆલા કા વાદા સચ્ચા હૈ, તો કહીં તુમ કો દુનિયવી ઝિંદગી ધોકે મેં ન ડાલ દે, ઔર તુમ કો ધોકે બાઝ શૈતાન કિસી ધોકે મેં ન ડાલ દે, યકીનન શૈતાન તુમહારા દુશ્મન હૈ, તુમ ભી ઉસે અપના દુશ્મન હી સમજો, વો તો અપને ગિરોહ (કે લોગોં કો) ઈસ લિયે બુલાતા હૈ કે વો ભી દોઝખ વાલોં મેં શામિલ હો જાએ”.

[સૂર-એ-ફાતિર : ૫ તા ૬]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

કયામત મેં મુંહ પર મુહર લગા દી જાએગી

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ જબ કયામત કે દિન પેશ હોગે, તો તુમહારે મુંહ પર મુહર લગા દી જાએગી, ઔર આદમી કી સબ સે પેહલી ચીઝ જો બાત કરેગી, વો ઉસ કી રાન ઔર હથેલી હોગી”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૮૫૨૨, અન મુઆવિયા બિન હેદા ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

મેઅદે કી સફાઈ

હઝરત અલી ﷺ ને ફરમાયા: અનાર કો ઉસ કે અંદરૂની છિલકે સમેત ખાઓ, ક્યોંકિ યે મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૨૨૭૨૬]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કથિમ રહ. ફરમાતે હૈં કે અનાર જહાં મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ વહીં પુરાની ખાંસી કે લિયે ભી બડા કાર આમદ ફલ હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ કો ઈમાન કી લઝઝત હાસિલ કરને કા શૌક હો તો ઉસે સિફ અલ્લાહ કે લિયે આદમી સે મુહબ્બત કરની ચાહિયે”.

[મુસ્નદરક : ૩, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૧) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હુઝૂર ﷺ કી બીમારી કા ઝમાના

હુઝૂર ﷺ માહે સફર સન ૧૧ હિજરી કો જન્મતુલ બકી મેં દુઆએ મગફિરત કે લિયે તશરીફ લે ગએ. વાપસી મેં સર મેં દર્દ ઔર બુખાર કી હરાત શુર હો ગઈ. આપ ﷺ ને બીમારી કે આલમ મેં અઝવાજે મુતહદરાત સે ઇજાઝત લે કર હઝરત આઈશા ﷺ કે યહાં કયામ કરમા લિયા. ઔર બીમારી કી હાલત મેં ૧૧ દિન તક ઇમામત કરતે રહે, મગર જૂં જૂં વક્ત ગુઝરતા ગયા, મર્ઝ બઢતા ગયા, હત્તા કે એક દિન તબીબત ઝિયાદા નાસાઝ હો ગઈ ઔર નમાઝે ઇશા કા વક્ત થા, હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ કો નમાઝ પઢાને કા હુકમ દિયા. ઉન્હોં ને તકરીબન ૧૭ નમાઝે આપ ﷺ કી મૌજૂદગી મેં પઢાઈ. એક દિન તબીબત કુછ સંભલી તો હઝરત અલી ﷺ ઔર હઝરત અબ્બાસ ﷺ કે સહારે નમાઝે ઝોહર કે લિયે તશરીફ લાએ. હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ નમાઝ પઢા રહે થે, આહટ પા કર વો પીછે હટને લગે. આપ ﷺ ને હાથ કે ઇશારે સે મના કરમાયા ઔર ખુદ ઉન કી બાઈ તરફ બેઠ ગએ. નમાઝ કે બાદ કરમાયા: અલ્લાહ તઆલા ને અપને બંદે કો ઇખ્તિયાર દિયા હૈ કે ચાહે વો દુનિયા કી નેઅમતોં કો કબૂલ કર લે યા જો કુછ આખિરત મેં અલ્લાહ કે પાસ હૈ ઉસ કો પસંદ કર લે. લેકિન ઇસ બંદે ને ઉન ચીઝોં કો કબૂલ કર લિયા હૈ જો અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

નરખરા (ગલે કી નાલી)

હમ જો આવાઝ નિકાલતે હૈં, બાત કરતે હૈં, અલ્લાહ કી કુદરત દેખિયે! અલ્લાહ ને આવાઝ નિકાલને કા કામ નરખરા કે ઝિમ્મે લગા રખા હૈ, નરખરા ગલે મેં એક નાલી હૈ, જિસ કો ટેંટવા કેહતે હૈં; ઝબાન, હોંટ ઔર દાંત યે હુરફ બનાને કા કામ કરતે હૈં, ફિર ઝબાન ઉસ કી અદાયગી મેં મદદ કરતી હૈ, નરખરે સે આવાઝ નિકલને કી મુખ્તલિફ શક્તે હોતી હૈં, ઇસી લિયે આવાઝોં મેં ભી તફાવુત હોતા હૈ, જિસ તરહ દો આદમિયોં કી શક્તો સૂરત બિલ્કુલ એક જૈસી નહીં હોતી, ઇસી તરહ ઉન કી આવાઝ ભી એક જૈસી નહીં હોતી. સુબ્હાનલ્લાહ! ઇન્સાની જિસ્મ કે હર હર ઉઝવ મેં અલ્લાહ કી કિતની બડી કુદરત કાર કરમા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

તમામ રસૂલોં પર ઇમાન લાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા કરમાતા હૈ: “જો લોગ અલ્લાહ તઆલા પર ઇમાન રખતે હૈં ઔર ઉસ કે રસૂલોં પર ભી ઔર ઉન મેં સે કિસી મેં ફર્ક નહીં કરતે, ઉન લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા ઝરૂર ઉન કા સવાબ દેંગે ઔર અલ્લાહ તઆલા બડી મગફિરત વાલે હૈં, બડી રહમત વાલે હૈં”. [સુર-એ-નિસા : ૧૫૨]

ફાયદા: અલ્લાહ તઆલા ને ઇન્સાનોં કી હિદાયત ઔર રહનુમાઈ કે લિયે જિતને નબી ઔર રસૂલ ભેજે હૈં, ઉન સબ પર ઇમાન લાના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

કુર્આન કી તિલાવત ઠેહર ઠેહર કર કરના

હઝરત ઉમ્મે સલમા ﷺ સે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી તિલાવત કી કૈફિયત કે બારે મેં પૂછા ગયા, તો ઉન્હોં ને એક, એક કલિમા અલગ અલગ પઢ કર બતાયા. [અબૂ દાઉદ: ૪૦૦૧]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ કે ખૌફ સે રોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને અલ્લાહ કો યાદ ક્રિયા ઔર ઉસ કે ખૌફ સે આંખે બેહ પડી યહાં તક કે ઝમીન પર ઉસ કે આંસુ ગિર પડે, તો કયામત કે દિન ઉસ કો અઝાબ નહીં દિયા જાએગા”.

[મુસ્તદરક : ૭૬૬૮, અન અનસ બિન માલિક]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ચંદ બડે ગુનાહ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ચાર શખ્સ ઐસે હૈં કે અલ્લાહ તઆલા કો હક હૈં કે ઉન કો ન તો જન્મત મેં દાખિલ કરેં ઔર ન અપની નેઅમતોં કા મઝા ચખાએ: ૧) શરાબ કા આદી. ૨) નાહક યતીમ કા માલ ખાને વાલા. ૩) સૂદ ખાને વાલા. ૪) વાલિદૈન કી નાફરમાની કરને વાલા”.

[મુસ્તદરક : ૨૨૬૦, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ઝલીલ હો કર કબ આતી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ કા મકસદ આખિરત હોગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે દિલ મેં ઇસ્તિગના પૈદા ફરમાએગા ઔર ઉસ કે કામોં કો જમા કર દેગા ઔર દુનિયા ઉસ કે પાસ ઝલીલ હો કર આએગી; ઔર જિસ કા મકસદ દુનિયા હોગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ફક કો ઉસ કે સામને કર દેગા ઔર ઉસ કે કામોં કો ફૈલા દેગા ઔર દુનિયા ઉસ કે મુકદર કી હી આએગી”.

[તિર્મિઝી : ૨૪૬૫, અન અનસ બિન માલિક]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કા મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(ખબરદાર હો જાઓ) જબ ઝમીન કો પૂરી તરહ ફૂટ કર ચૂરા ચૂરા કર દિયા જાએગા ઔર તુમ્હારા પરવરદિગાર જલવા ફરમાએગા ઔર ફરિશ્તે સફ બાંધ કર મૈદાને હશર મેં આ જાએંગે ઔર ઉસ દિન જહન્નમ કો સામને લાયા જાએગા”.

[સૂર-એ-ફજ : ૨૧ તા ૨૩]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

તરબૂઝ કે ફ્વાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ તરબૂઝ કો તર ખજૂર કે સાથ ખાતે ઔર ફરમાતે કે હમ ઇસ ખજૂર કી ગરમી કો તરબૂઝ કી ઠંડક કે ઝરિયે ઔર તરબૂઝ કી ઠંડક કો ખજૂર કી ગરમી કે ઝરિયે ખત્મ કરતે હૈં”.

[અબુ દાહિદ : ૩૮૩૬, અન આઈશા]

ફાયદા: તરબૂઝ ગરમી કી શિદત કો કમ કરતા હૈ ઔર ગરમી કી વજહ સે હોને વાલે સર દર્દ મેં બેહદ મુકીદ હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ઉન લોગોં કી તરહ મત હો જાના, જિન્હોં ને અલ્લાહ કો બુલા દિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને ખુદ ઉન કી જાનોં સે ઉન કો ગાફિલ કર દિયા, યહી લોગ નાફરમાન હૈ”.

[સૂર-એ-હશર : ૧૮]

૨૨ જુમાદસાનિયહ

रसुलुल्लाह ﷺ की वफ़ात

ધી મેં બરકત

[દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિલ અસ્ફહાની : ૩૩૪]

તકબીરે ઊલા કે સાથ નમાઝ પઢના

[તિર્થિંગી : ૨૪૧, અન અનસ બિન માલિક]

ਫਰਜ਼ ਨਮਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਘਾਟ ਦੀ ਦੁਆ

349

وَلَمَّا كَسَبُوا هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ اَللّٰهُمَّ لَا مَالِيَ لِيَا اَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطٍ لِيَا مَنَعْتَ وَلَا تَنْقُصُ اِلَّا الْكَدَّ وَمِنَّا الْكَدُّ

[બુખારી : ૮૪૪, અન મુબીરા બિન શોબા ૬]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

યતીમ કી પરવરિશ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મુસલમાનોં મેં બેહતરીન ઘર વો હૈ, જિસ મેં કોઈ યતીમ હો ઔર ઉસ સે અચ્છા સુલૂક કિયા જાએ ઔર મુસલમાનોં મેં બદતરીન ઘર વો હૈ, જિસ મેં કોઈ યતીમ હો ઔર ઉસ કે સાથ બુરા સુલૂક કિયા જાએ”.

[ઇબ્ને માજા : ૩૬૭૯, અન અબી હુરૈરા ૬]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સૂદ ખોર સે જંગ કા એલાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અગર તુમ(સૂદ લેને સે)બાઝ નહીં આએ, તો અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી તરફ સે જંગ કા એલાન સુન લો”.

[સૂર-એ-બકરહ : ૨૭૯]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

અલ્લાહ હી રોઝી તકસીમ કરતે હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયાવી જિંદગી મેં ઉન કી રોઝી હમ ને હી તકસીમ કર રખી હૈ ઔર એક કો દૂસરે પર મરતબે કે એતેબાર સે ફજીલત દે રખી હૈ, તાકે એક દૂસરે સે કામ લેતા રહે, ઔર આપ કે રબ કી રહમત ઇસ(દુનિયાવી માલ)સે કહીં જિયાદા બેહતર હૈ, જિસ કો યે લોગ જમા કરતે ફિરતે હૈં”.

[સૂર-એ-ઝુબરૂફ : ૩૨]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

ઝમીન ગવાહી દેગી

આપ ﷺ ને યે આયત તિલાવત ફરમાઈ: ﴿يَوْمَ مَن يُنْفِثُ أَخْبَارَهَا﴾ (યાની ઉસ દિન ઝમીન અપની સબ બાતેં બયાન કર દેગી)ફિર ઇરશાદ ફરમાયા: “તુમ જાનતે હો ઝમીન કયા ખબરેં બયાન કરેગી?” સહાબા ﷺ ને અર્ઝ કિયા: અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ ખૂબ જાનતે હૈં. આપ ﷺ ને ફરમાયા: “ઉસ કી ખબરેં યે હૈં કે વો હર મર્દ ઔર ઔરત કે મુતઅલિલક ઉસ અમલ કી ગવાહી દેગી, જો ઉસ કી પીઠ પર કિયા ગયા થા, વો કહેગી: ઇસ ને એસા ઔર એસા અમલ ફુંલા ફુંલા દિન કિયા થા”.

[તિર્મિઝી : ૨૪૨૯, અન અબી હુરૈરા ૬]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ખત્તા કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “પાંચ ચીઝેં ફિતરત મેં સે હૈં, ઉન મેં સે એક ખત્તા કરના હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૫૯૮, અન અબી હુરૈરા ૬]

ફાયદા: ખત્તા કરને સે શર્મગાહ કે કેન્સર, એગઝીમા જૈસી બીમારિયોં સે હિફાઝત હોતી હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ જહાં કહીં ભી રહો અલ્લાહ સે ડરતે રહો, ઔર બુરાઈ કો મિટાને કે લિયે નેકી કર લિયા કરો ઔર લોગોં સે અચ્છે અખ્લાક કા બતાવ કિયા કરો”.

[તિર્મિઝી : ૧૯૮૭, અન અબી ઝર ૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૩) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હુઝૂર ﷺ કી વફાત સે સહાબા કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી વફાત કી ખબર મદીના કે અતરાફ મેં ફીરન ફેલ ગઈ, યે ખબર સહાબ-એ-કિરામ ﷺ પર બિજલી બન કર ગિરી, ઈસ અલમનાક હાદસે ને સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કો હમેશા કે લિયે આપ ﷺ કે ચેહર એ અનવર કે દીદાર સે મહરૂમ કર દિયા, બડે બડે જલીલુલ કદ્ર સહાબા હવાસ ખો ભેઠે ઔર ઉન કી અકલેં ગુમ હો ગઈ, હઝરત ઉમર ﷓ ગમ કે મારે તલવાર નિકાલ કર કેહને લગે: જો કોઈ કહેગા કે હુઝૂર ﷺ કી વફાત હો ચુકી હૈ, તો ઉસ કી ગરદન ઉડા દૂગા. મગર એસે નાહુક વક્ત મેં હઝરત અબૂ બક્ર ﷓ ને અકલ વ શુઝિર સે કામ લેતે હુએ લોગોં કે સામને એક મુખતસર ખુલ્લા દિયા ઔર કહા: એ લોગો! જો શખ્સ મુહમ્મદ ﷺ કી ઇબાદત કરતા થા, તો સુન લે કે આપ ﷺ વફાત પા ચુકે હૈં ઔર જો અલ્લાહ કી ઇબાદત કરતા થા, તો બિલા શુબા વો ઝિંદા હૈં ઔર ઉસે કભી મૌત નહીં આ સકતી, ફિર સૂર-એ-આલે ઇમરાન કી આયત તિલાવત કી: ﴿وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ ۖ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ ۚ أَفَأَنْتُمْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ أَلْقَلْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ ۚ﴾

હઝરત ઉમર ﷓ કેહતે હૈં કે હઝરત અબૂ બક્ર ﷓ કી તિલાવત સુન કર એસે મહસૂસ હુઆ કે યે આયત અભી નાઝિલ હુઈ હૈ, ઈસ કે બાદ સહાબા ﷓ કો કુછ હોશ આયા ઔર યકીન હુઆ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ અપના ફરીઝ-એ-રિસાલત પૂરા કર કે અપને રબ કે પાસ જા ચુકે હૈં.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

લોમડી કી ચાલાકી

લોમડી એક જંગલી જાનવર હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ કો કેસા શુઝિર અતા કિયા હૈ! યે અપના મકાન ઝમીન કે અંદર બનાતી હૈ ઔર ઉસ મેં આને જાને કે લિયે દો રાસ્તે બનાતી હૈ ઔર વો રાસ્તે બહુત તંગ હોતે હૈં, ઈસ કે અલાવા નીચે ભી કોઈન કોઈન એસા સુરાખ રખતી હૈ, જિસ સે ઝરત પર અપને આપ કો બચા સકે. એક રાસ્તે સે અગર કોઈ પકડના ચાહે, તો દુસરે રાસ્તે સે ભાગ જાતી હૈ ઔર અગર દોનો રાસ્તોં પર કોઈ ઉસ કો ઘેર લે તો નીચે કે સુરાખ સે અપના બચાવ કર લેતી હૈ. યે શુઝિર ઔર સમજ લોમડી કો કિસ ને અતા કિયા?

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે લિયે પાક હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કિસી હાઈઝા ઔરત ઔર કિસી જુનુબી યાની નાપાક આદમી કે લિયે મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કી બિલ્કુલ ઈજાઝત નહીં હૈ”.

[અબૂ દાઝિદ : ૨૩૨, અન આઈશા ﷓]

ફાયદા: મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે લિયે પાક હોના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

અપને સામને સે ખાના ખાના

હઝરત ઉમર બિન અબી સલમા રહીમ ને ફરમાયા: એક દિન મેં ને રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ સાથ ખાના ખાયા, મેં થાલી કે ઈદ ગિદ્દા સે ખાને લગા, તો આપ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને મુજ સે ફરમાયા: “અપને સામને સે ખાઓ”.

[બુખારી : ૫૩૭૭]

ફાયદા: અગર એક સાથ કઈ આદમી ખાના ખાએ, તો હર એક અપને અપને સામને સે ખાએ ઓર યહી સુન્નત હૈ.

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કુર્આન કી તિલાવત કરના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “કુર્આન શરીફ કી તિલાવત ક્રિયા કરો, ઈસ લિયે કે કયામત કે દિન યે અપને સાથી (યાની પઢને વાલે) કી શફાઅત કરેગા”.

[મુસ્લિમ : ૧૮૭૪, અન અબી ઉમામા રહીમ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

જાનવરોં કો બે મક્સદ મારના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “જિસ ને કિસી ચિઝ્યા કો બે ફાયદા મારા હોગા તો વો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા કે સામને ફરિયાદ કરેગી કે ઐ મેરે રબ! ફુલાં ને મુજે બે મક્સદ મારા થા ઓર કિસી ઝરૂરત વ ફાયદે કે લિયે નહીં મારા થા”

[નસઈ : ૪૪૫૧, અન શરીદ રહીમ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા કોઈ ભરોસા નહીં

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “ઈસ દુનિયા કી મિસાલ ઉસ કપડે કી સી હૈ, જિસ કો શુરૂ સે કાટ દિયા જાએ ઓર અખીર મેં એક ધાગે પર લટકા હુઆ રેહ જાએ, તો વો ધાગા કભી ભી ટૂટ સકતા હૈ (ઈસી તરહ ઈસ દુનિયા કા કોઈ ઠિકાના નહીં, કભી ભી ખત્મ હો જાએગી)”.

[શોઅબુલ ઈમાન : ૯૮૭૫, અન અનસ રહીમ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન ઝમીન કા લરઝના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: જબ ઝમીન પૂરી તરહ સે હિલાદી જાએગી ઓર ઝમીન અપને બોજ (મુરદે ઓર ખજાને) બાહર નિકાલ દેગી ઓર ઈન્સાન કહેગા કે ઈસ ઝમીન કો ક્યા હો ગયા હૈ? ઉસ દિન ઝમીન અપની બાતેં બયાન કર દેગી, ઈસ લિયે કે આપ કે રબ ને ઉસ કો હુકમ દિયા હોગા”.

[સૂર-એ-ઝિલઝલ : ૧ તા ૫]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

સિરકે કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “સિરકા ક્યા હી બેહતરીન સાલન હૈ”. [મુસ્લિમ : ૫૩૫૦, અન આઈશા રહીમ]

ફાયદા: સિરકે કે બારે મેં મુહરિસીન હઝરાત કેહતે હૈં કે યે તિલ્લી કે બઢને કો રોકતા હૈ, જિસ્મ મેં વરમ નહીં હોને દેતા, ખાને કો હઝમ કરતા હૈ ઓર ખૂન કો સાફ કરતા હૈં ઓર ફોડે ફુંસિયોં કો દૂર કરતા હૈ. [ઈલાજુનબી]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઐ ઈમાન વાલો! તુમ ઐસી બાત ક્યું કેહતે હો જો કરતે નહીં? યે બાત અલ્લાહ કે નઝદીક બડી નારાઝગી કી હૈ કે તુમ ઐસી બાતેં કહો જિન પર ખુદ અમલ ન કરો”.

[સૂર-એ-સક : ૨ તા ૩]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૪) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી તજહીઝ વ તક્ફીન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે વિસાલ કે બાદ લોગોં ને હઝરત અબુ બક્ર સિદીક રહીમે અલ્લાહીએ અપના પલીફી મુન્તાખબ કર કે આપ ﷺ કી તજહીઝ વ તક્ફીન કી તરફ તવજ્જુહ ફરમાઈ, હઝરત અલી રહીમે અલ્લાહીએ ઓર હઝરત અબ્બાસ રહીમે અલ્લાહીએ વગેરા ને ગુસ્લ દે કર આપ ﷺ કે જસદે મુબારક કો હુજર-એ-આઈશા રહીમે અલ્લાહીએ મેં રખ દિયા, ફિર લોગ બારી બારી આકર નમાઝે જનાઝા અદા કરતે રહે, પેહલે આપ ﷺ કે ખાનદાન બનૂ હાશિમ ને, ફિર મુહાજિરીન વ અન્સાર ઓર દીગર હઝરાત ને નમાઝે જનાઝા અદા કી, ૧૩ રબીઉલ અવ્વલ, મંગલ કે દિન અલગ અલગ નમાઝે જનાઝા પઢી ગઈ, તદફીન કે બારે મેં સહાબા રહીમે અલ્લાહીએ કા મશવરા હુઆ, સિદીકે અકબર રહીમે અલ્લાહીએ ને હુઝૂર ﷺ કા ફરમાન સુનાયા: અંબિયા ઉસી જગા દફન હોતે હૈં જહાં ઉન કી રૂહ કબૂલ હોતી હૈ, યે સુન કર સહાબ-એ-કિરામ રહીમે અલ્લાહીએ ને બ ઇતેફાકે રાય હુજર-એ-મુબારક મેં કબ્ર તૈયાર કી ઓર બુષ કી રાત મેં આપ ﷺ કી તદફીન અમલ મેં આઈ. ઇસી હુજર-એ-આઈશા રહીમે અલ્લાહીએ કો રૌઝતુન્નબી રહીમે અલ્લાહીએ કેહતે હૈં.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ફરિશતોં કી મદદ

હઝરત અબૂ તલહા રહીમે અલ્લાહીએ ફરમાતે હૈં કે હમ એક ગઝવે મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ થે; જબ કુફરાર સે મુઝ ભેડ હુઈ, તો મેં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો યે દુઆ કરતે હુએ સુના (يَا مَالِكُ يَوْمَ الدِّينِ إِنَّكَ نَعْبُدُكَ وَإِنَّكَ مُسْتَعِينٌ) ઇસ કે બાદ દેખા કે ફરિશતોં ને કુફરાર કો આગે પીછે સે મારના શુરૂ કિયા ઓર એક એક કર કે બહુત સે કુફરાર ઝમીન પર ગિર પડે.

[દલાઈલિનુબુવ્વહ લિલ અસફહાની : ૩૭૩]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

ઔલાદ કી વરાસત મેં માં બાપ કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: માં બાપ(મેં સે હર એક)કે લિયે મથિયત કે છોડે હુએ માલ મેં છટા હિસ્સા હૈ, અગર મથિયત કે લિયે કોઈ ઔલાદ હો." [સુર-એ-નિસા : ૧૧]
કાયદા: અગર કિસી કા ઇન્તેકાલ હો જાએ ઓર ઉસ કે વરસે મેં માં બાપ ઓર ઔલાદ હૈ, તો માં બાપ મેં સે હર એક કો અલગ અલગ છટા હિસ્સા દેના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

અલ્લાહ તઆલા કી મુહબ્બત હાસિલ કરને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ અપની દુઆઓ મેં ખાસ તૌર પર યે ચીઝ માંગા કરતે થે: (اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ رَزَقْتَهُ حُبَّكَ اللَّهُمَّ مَا رَزَقْتَنِي مِمَّا أَحْبَبْتُ فَأَجْعَلْهُ قُرْبًا إِلَيْكَ يَا رَحِيمُ) (اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ رَزَقْتَهُ حُبَّكَ اللَّهُمَّ مَا رَزَقْتَنِي مِمَّا أَحْبَبْتُ فَأَجْعَلْهُ قُرْبًا إِلَيْكَ يَا رَحِيمُ)

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! આપ મુજે અપની મુહબ્બત ઓર ઉન લોગોં કી મુહબ્બત અતા ફરમાઈએ જિન કી મુહબ્બત આપ કે નજદીક મેરે લિયે નફા બખ્શ હૈ, ઐ અલ્લાહ! મેરી ચાહત વ રગબત કી જો ચીઝેં આપ ને અતા કી હૈં, ઉન સે આપ અપને મહબૂબ કામોં મેં તકવિયત પહુંચાઈએ ઓર મેરી ચાહત કી જો ચીઝેં આપ ને મુજે અતા નહીં કી હૈં, તો મેરે ફારિગ ઔકાત કો અપને મહબૂબ કામોં મેં સર્ફ કરને કી તૌફીક અતા ફરમાઈએ.

[તિર્મિઝી : ૩૪૯૧, અન અબુલ્લાહ બિન યસીદ રહીમે અલ્લાહીએ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

દુઆ કરના બેકાર નહીં

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બેશક તુમ્હારા રબ શર્મ વ હયા કરને વાલા ઔર બઝા સખી હૈ. વો અપને બંદે સે ઈસ બાત પર શરમાતા હૈ કે બંદા ઉસ કી તરફ હાથ ઉઠાએ ઔર વો ઉસે ખાલી લીટાએ”.

[તિર્મિઝી : ૩૫૫૬, અન સલમાન ફારસી ❀]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કિસી પર તોહમત લગાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ કોઈ છોટા યા બઝા ગુનાહ કરે ફિર ઉસ કી તોહમત કિસી બેગુનાહ પર લગા દે, તો ઉસ ને બહુત બઝા બોહતાન ઔર ખુલે ગુનાહ કા બોજ અપને ઊપર લાદ દિયા”.

[સુર-એ-નિસા : ૧૧૨]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

જો કુછ ખર્ચ કરના હૈ દુનિયા હી મેં કર લો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હમ ને તુમ કો જો કુછ દિયા હૈ ઉસ મેં સે ખર્ચ કરો, ઈસ સે પેહલે કે તુમ મેં સે કિસી કો મૌત આ જાએ ઔર ફિર (મૌત કો દેખ કર) કેહને લગે કે એ મેરે રબ! તૂ ને મુજ કો ઔર થોડે દિનોં કી મોહલત ક્યોં ન દી, તાકે ખુબ ખર્ચ કર કે નેક લોગોં મેં શામિલ હો જાતા”.

[સુર-એ-મુનાફિકૂન : ૧૦]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

હઝરત મીકાઈલ ૐ કી હાલત

આપ ﷺ ને હઝરત જિબ્રઈલ ૐ સે દરયાફત ફરમાયા: “ક્યા બાત હૈ, મૈં ને મીકાઈલ કો હંસતે હુએ નહીં દેખા? અઝ કિયા: જબ સે દોઝખ કી પૈદાઈશ હુઈ હૈ, મીકાઈલ નહીં હંસે”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૨૮૩૦, અન અનસ બિન માલિક ❀]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટને કા ફાયદા

રસુલુલ્લાહ ﷺ જબ ખાના ખા લેતે તો અપની તીનોં ઉંગલિયોં કો ચાટતે.

[મુસ્લિમ : ૫૨૮૬, અન કઅબ બિન માલિક ❀]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કઅિમ રહ. કેહતે હૈં કે ખાના ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટના હાઝમે કે લિયે ઈન્તેહાઈ હુફીદ હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મરીઝોં કી ઈયાદત કરો ઔર જનાઝે કે પીછે ચલો, યે તુમ કો આખિરત કી યાદ દિલાએગા”.

[સહી ઈબ્ને હિબ્બાન : ૩૦૧૭, અન અબી સઈદ ખુદરી ❀]

સિદ્ધિ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૫) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા હુલિયા મુબારક

અલ્લાહ તઆલા ને અપને પ્યારે રસૂલ હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કો જિસ તરહ હુસ્ને સીરત, પાકીઝા અખ્લાક ઔર આલા ફિરદાર સે આરાસ્તા કિયા થા, વહીં ઝાહિરી ખૂબ સૂરતી ભી બેમિસાલ અતા ફરમાઈ થી; આપ ﷺ કા રંગ ગંદુમી, બાલ મુબારક હલ્લે ઘુંઘરેલે, આખેં બડી, સુરમગી ઔર ઉસ મેં ખૂબ સૂરત લાલ ડોરે થે, દાંત મુબારક મોતી કી તરહ ચમકદાર થે, દાઢી મુબારક ખૂબ ઘની થી, દોનોં મોઢે બડે ઔર મુનાસિબ થે, સીના મુબારક બકદરે વસીઅ, લેકિન પેટ કે બિલ્કુલ બરાબર થા, એડી મુબારક ગોશ્ત સે પુર, કદમ મુબારક દરમિયાની, જિસ્મ મુબારક મુનાસિબ તરતીબ પર ઔર આઝા નિહાયત હી મઝબૂત થે. ગોયા કે આપ ﷺ સીરત વ સૂરત કે પૈકર ઔર હુસ્ન વ જમાલ કે નમૂના થે. હઝરત જાબિર રહીમાતે હૈં: જબ મેં ચાંદની રાત મેં ચાંદ કો દેખતા, ફિર હુઝૂર ﷺ કે ચેહર-એ-અનવર કો દેખતા, તો ખુદા કી કસમ! આપ ﷺ ચાંદ સે કહીં ઝિયાદા હસીન નઝર આતે. (كَذَرَكُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ)

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ગન્ને કા રસ

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે ફાયદે કે લિયે ઝમીન સે બેશુમાર નેઅમતેં પૈદા ફરમાઈ. ઉન મેં સે એક ગન્ના ભી હૈ, જો દેખને મેં બાંસ કી તરહ હોતા હૈ, મગર ઉસ કે અંદર ભરપૂર રસ હોતા હૈ, જિસ સે શકર વગૈરા તૈયાર કી જાતી હૈ ઔર ફિર બેશુમાર મિઠાઈયાં ઔર હલ્લે વગૈરા બનાએ જાતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ને ગન્ને કે રસ મેં બડી શિકાર રખી હૈ, ઇંસી લિયે અતિબ્બા ઔર ડાક્ટર મરીઝોં કો ઉસ કા રસ પીને કા મશ્વરા દેતે હૈં. આબિર બાંસ જૈસે ઇંસ ગન્ને મેં મુફીદ રસ કૌન પૈદા કરતા હૈ? યકીનન અલ્લાહ હી ને અપની કુદરત સે ઇંસ મેં મીઠા રસ પૈદા કિયા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફઝલ કે બારે મેં

જમાત સે નમાઝ ન પઢને પર વઈદ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ રહીમાતે હૈં સે કિસી ને પૂછા કે એક શખ્સ દિન ભર રોઝા રખતા હૈ ઔર રાત ભર નફલેં પઢતા હૈ મગર જુમા ઔર જમાત મેં શરીક નહીં હોતા, (ઉસ કે મુતઅલ્લિક ક્યા હુકમ હૈ?) ઉન્હોં ને ફરમાયા: “યહ શખ્સ જહન્નમી હૈ”.

[તિર્મિઝી : ૨૧૮, અન મુજાહિદ ૨હ.]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

શુક ગુઝાર બનને કી દુઆ

હઝરત અબૂ હુરૈરા રહીમાતે હૈં કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે યે દુઆ મહફૂઝ કી હૈ:

((اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي أَكْثَرَ شُكْرَكَ وَأَكْثَرَ ذِكْرَكَ وَأَتْبَعَ لَصِيحَتِكَ وَأَحَقُّكَ وَمِثْلَكَ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! તુ મુજે કસરત સે શુક કરને વાલા ઔર કસરત સે આપ કો યાદ કરને વાલા ઔર આપ કી નસીહતોં પર અમલ કરને વાલા ઔર આપ કી વસિયતોં કો યાદ રખને વાલા બના દીજિયે. [તિર્મિઝી : ૩૬૦૭]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

કામિલ ઈમાન વાલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અલ્લાહ હી કે લિયે મુહબ્બત કરે ઔર અલ્લાહ હી કે લિયે નફરત કરે ઔર અલ્લાહ હી કે લિયે ખૈરાત કરે ઔર અલ્લાહ હી કે લિયે દેને સે રૂક જાએ, તો ઉસ શખ્સ ને ઈમાન મુકમ્મલ કર લિયા.”

[અબૂ દાવિદ: ૪૬૮૧, અન અબી ઉમામા]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અપને બચ્ચે કા ઈન્કાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અપને બચ્ચે કા ઈન્કાર કરેગા, (યાની યે કહે કે યે મેરા બચ્ચા નહીં હૈ) હાલાંકે વો જાનતા હૈ કે વો ઉસ કા બચ્ચા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો અપની રહમત સે દૂર કર દેગા ઔર કયામત કે દિન અગલે ઔર પિછલે તમામ લોગોં કે સામને ઉસ કો રૂસ્વા કિયા જાએગા.”

[નસઈ: ૩૫૧૧, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

અલ્લાહ તઆલા અપને બંદે સે કયા કેહતા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઐ ઇબ્ને આદમ! તૂ મેરી ઇબાદત કે લિયે ફારિગ હો જા, મૈં તેરે સીને કો માલદારી સે ભર દૂંગા ઔર તેરી મોહતાજગી કો ખત્મ કર દૂંગા ઔર અગર ઐસા નહીં કરેગા, તો મૈં તેરે સીને કો મશગૂલી સે ભર દૂંગા ઔર તેરી મોહતાજગી કો દૂર નહીં કરૂંગા.”

[તિર્મિઝી: ૨૪૬૬, અન અબી હુરૈરહ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કા લિબાસ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(અહલે જન્નત) કો સોને કે કંગન પેહનાએ જાએંગે ઔર સબ્જ રંગ કે બારીક ઔર મોટે રેશમી લિબાસ પેહનેંગે.”

[સૂર-એ-કહફ: ૩૧]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ચોંધેપન કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ખંબી મન કી કિસ્મ મેં સે હૈ ઔર ઉસકા પાની આંખ કે લિયે શિફા હૈ, અજૂવા જન્નત કી ખજૂર હૈ ઔર ઉસમેં ઝહર સે શિફા હૈ, હઝરત અબૂ હુરયરહ રહી ફરમાતે હૈં કે મૈંને ત્રીન યા પાંચ યા સાત ખબીયાં લીં ઔર પાની નિચોડ. કર એક ચૂંધી બાંદી કી આંખ મેં ડાલા તો વો અચ્છી હો ગઈ.

[તિર્મિઝી: ૨૦૬૮/૨૦૬૯, અન અબી હુરયરહ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બિલા શુબા યે કુર્આન એક નસીહત હૈ, તો જો શખ્સ યાહે અપને રબ તક પહુંચને કા રાસ્તા ઇખ્તિયાર કર લે, ઔર તુમ અલ્લાહ કી મરજી કે બગૈર કુછ નહીં યાહ સકતે, અલ્લાહ તઆલા બડે ઇલ્મ વ હિકમત કા માલિક હૈ.”

[સૂર-એ-દહર: ૨૯ તા ૩૦]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૬) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હુઝૂર ﷺ કે અહલે ખાના

હુઝૂર ﷺ કે પાસ જો કુછ ભી આતા દૂસરોં કો ઇનાયત કરમા દેતે ઔર ખુદ તુહદ વ કનાઅત ઔર ફક વ ફકે કી ઝિંદગી ગુઝારતે, યહાં તક કે દુનિયા સે જાતે વક્ત ભી એક ખચ્ચર ઔર ચંદ હિફાઝતી હથિયારોં કે અલાવા કુછ નહીં છોડા, એક ઝમીન થી વો ભી વિસાલ સે પેહલે આમ મુસલમાનોં કે લિયે વક્ફ કર દી થી; આપ ﷺ કી ૧૧ બીવિયાં થી, ઉન મેં સે હઝરત ખદીજા ﷺ ઔર જૈનબ બિન્તે ખુઝૈમા ﷺ કા ઇન્તેકાલ આપ ﷺ કી મૌજૂદગી હી મેં હો ગયા થા. હઝરત ઇબ્રાહીમ ﷺ કે અલાવા તમામ ઔલાદ (હઝરત જૈનબ, હઝરત રૂક્યા, હઝરત ઉમ્મે કુલસુમ, હઝરત ફાતિમા, હઝરત કાસિમ ઔર હઝરત અબ્દુલ્લાહ ﷺ) હઝરત ખદીજા ﷺ હી સે પૈદા હુઈ, ઉન કી વફાત કે બાદ હઝરત સૌદા બિન્તે ઝમઆ, હઝરત આઈશા બિન્તે અબી બક, હઝરત હફસા બિન્તે ઉમર, હઝરત ઉમ્મે સલમા બિન્તે અબૂ ઉમથ્યા, હઝરત ઉમ્મે હબીબા બિન્તે અબૂ સુફિયાન, હઝરત મૈમૂના બિન્તે હારિસ, હઝરત સફિયા બિન્તે હુયૈય બિન અખતબ, હઝરત જુવૈરિયા બિન્તે હારિસ ઔર હઝરત જૈનબ બિન્તે જહશ રદિયલ્લાહુ અન્હુન્ન સે નિકાહ કરમાયા. ઇન કે અલાવા દો બાંદિયાં (મારિયા બિન્તે શમઝિન ઔર રૈહાના બિન્તે અમ્ર) ભી થી, હઝરત મારિયા ﷺ સે આપ કે સાહબઝાદે ઇબ્રાહીમ ﷺ પૈદા હુએ. અલ્લાહ તઆલા ને આપ ﷺ કે નિકાહ મેં મુતઅદદ બીવિયોં કો દીની મસલિહત ઔર હિકમત કે તહત જમા કર દિયા થા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

આપ કે જિસ્મ સે ખુશ્બૂ આના

હઝરત અનસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે મેં ને નહીં ચૂંઘા અંબર ઔર ન કોઈ મુશ્ક ઔર ન કોઈ ખુશ્બૂદાર ચીઝ જો રસુલુલ્લાહ ﷺ (કે જિસ્મે અતહર) કી ખુશ્બૂ સે ઝિયાદા પાકીઝા હો. [મુસ્લિમ : ૬૦૫૩] ઔર હઝરત આઈશા ﷺ ફરમાતી હૈં કે આપ ﷺ સે જબ કોઈ મુસાફા કરતા, તો તમામ દિન ઉસ શખ્સ કો ખુશ્બૂ આતી રહેતી ઔર જબ કભી આપ ﷺ કિસી બચ્ચે કે સર પર હાથ રખ દેતે, તો વો ખુશ્બૂ કે સબબ દૂસરે લડકોં મેં પેહચાના જતા. [બિહકી ફી દલાઈલિનુબુવ્વહ : ૨૩૮]

નંબર (૩) : એક ફઝ કે બારે મેં

ખડે હો કર નમાઝ પઢના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “નમાઝ મેં અલ્લાહ કે સામને આજિઝ બને હુએ ખડે હુઆ કરો”. [સુર-એ-બકરહ : ૨૩૮] ફાયદા: અગર કોઈ શખ્સ ખડે હો કર નમાઝ પઢને કી તાકત રખતા હો તો ઉસ પર ફઝ ઔર વાજિબ નમાઝ કો ખડે હો કર પઢના ફઝ હે.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

સિહત ઔર પાકદામની કી દુઆ

રસુલુલ્લાહ ﷺ બકસરત યે દુઆ માંગા કરતે થે: **اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الصِّحَّةَ وَالْعِفَّةَ وَالْأَمَانَةَ وَحُسْنَ** (તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેં આપ સે સિહત વ તંદુરસ્તી, પાકદામની, અમાનતદારી, હુસ્ને અખ્લાક ઔર તકદીર પર રઝામંદી માંગતા હું.)

[બિહકી ફી શોઅબિહ ઇમાન : ૮૩૦૦; મેં અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

અજાન શુર હોતે હી દુઆ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ મોઅઝિનન કો અજાન દેતે હુએ સુને ઔર યે કહે:
 ((أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ رَضِيَتْ بِأَلِيٍّ وَبِعُحَيْدٍ رَسُولًا وَبِأَبِي سَلَامٍ
 તો ઉસ કે ગુનાહ માફ કર દિએ જાએગે”.

[મુસ્લિમ : ૮૫૧, અન સઅદ બિન અબી વકાસ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઔલાદ કા કતલ ગુનાહે કબીરા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ગુરબત કે ડર સે અપની ઔલાદ કો કતલ ન કરો, હમ તુમ કો બી રિઝક દેતે હૈં ઔર ઉન કો ભી”.

[સૂર-એ-અનઆમ : ૧૫૧]

ખુલાસા: રોઝી કા ઝિમ્મા અલ્લાહ તઆલા પર હૈ, લિહાઝા રોઝી કી તંગી કે ડર સે બચ્ચોં કો માર ડાલના યા હમલ ગિરાના જેસા કે આજ કે દૌર મેં હો રહા હૈ, બહુત હી બડા ગુનાહ ઔર હરામ હૈ.

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી મુહબ્બત ઔર આખિરત સે બેફિકી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: યે લોગ દુનિયા સે મુહબ્બત રખતે હૈં ઔર અપને આગે આને વાલે એક ભારી દિન કો છોડ બેઠે હૈં (યાની દુનિયા કી મુહબ્બત ને ઐસા અંધા કર રખા હૈ, કે કયામત કે દિન કી ન તો કોઈ ફિક હૈ ઔર ન હી કોઈ તૈયારી હૈ; હાલાંકે દુનિયા મેં આને કા મક્સદ હી આખિરત કે લિયે તૈયારી કરના હૈ)”.
 [સૂર-એ-દહર : ૨૭]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

ઈમાન વાલોં કા જહન્નમ સે નિકલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉન ફરિશ્તોં કો જો દોઝખ પર મુકર્ર હોંગે, હુકમ દેગા કે જિસ ને મુજે કબી યાદ ડિયા યા કિસી મોકે પર જો બંદા મુજ સે ડરા ઉસ કો દોઝખ સે નિકાલ દિયા જાએ”.

[તિર્મિઝી : ૨૫૮૪, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ગુર્દે કી બીમારિયોં કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “પેહલૂ કે દર્દ કા સબબ ગુર્દે કી નસ હૈ, જબ વો હરકત કરતી હૈ તો ઇન્સાન કો તકલીફ હોતી હૈ ઔર ઉસ કા ઇલાજ ગરમ પાની ઔર શહદ સે કરો”.

[મુસ્તદરક : ૮૨૩૭, અન આઇશા ﷺ]

ફાયદા: ગુર્દે મેં જબ પથરી વગેરા હો જાતી હૈ તો ફૂલ્હોં કી હડી મેં દર્દ હોતા હૈ, બલ્કે અકસર ઇસી દર્દ હી કી વજહ સે બીમારી કા પતા ચલતા હૈ, ઉસ કા ઇલાજ આપ ને યે બતાયા કે ગરમ પાની ઔર શહદ મિલા કર પિલાયા જાએ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કિસી કે છુપે હુએ એબોં કે પીછે ન પડા કરો, ક્યોંકિ જો ઐસા કરેગા અલ્લાહ તઆલા કા મામલા ભી ઉસ કે સાથ વૈસા હી હોગા ઔર જિસ કે સાથ અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે યે મામલા હોગા, તો અલ્લાહ ઉસ કો ઉસ કે ઘર મેં ઝલીલ કર દેગા”.

[તિર્મિઝી : ૨૦૩૨, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व उद्दीस की रौशनी में

(२७) जुमाहस्सानियह

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

हुजूर ﷺ के बुलंद अप्प्लाक

अल्लाह तआला ने रसूलुल्लाह ﷺ को अप्प्लाक का निहायत बुलंद मरतबा अता करमाया था, अफ़ व व हरगुजर, रहम व करम, दुश्मनों के साथ करीमाना भरताव और लोगों के साथ नरमी व मुहब्बत में कामिल व मुकम्मल नभूना थे. अल्लाह तआला का ईरशाद है: बेशक आप अप्प्लाक के बुलंद मरतबे पर फ़ाईज़ हैं. उजरत आईशा ॥ से किसी ने आप ﷺ के अप्प्लाक के मुतअद्विक पूछा, तो उन्होंने फ़रमाया: कुर्आन ही तो आप ﷺ का अप्प्लाक था, यानी आप ﷺ की पूरी ज़िंदगी और रात दिन के मामूलात कुर्आन करीम की अमली तकसीर है. आप ﷺ की रहम हिली का ये छाल था के अेक मरतबा रास्ता चलते हुअे अेक आराबी ने यादर पकड़ कर ईस ओर से र्पाया के आप ﷺ की गरदन मुबारक पर निशान आ गया. फिर सप्त क्लामी करते हुअे केहने लगा: अै मुहम्मद! अल्लाह का ज़ो माल आप ﷺ के पास है वो मुजे ली देने का हुक्म दीजिअे, ईस कदर गुस्ताफी से पेश आने के भावजूद आप ﷺ ने कुछ नहीं कडा, बल्के मुड़ कर देना और मुसुंराते हुअे उसे कुछ देने की छिदायत फ़रमाई. अप्प्लाक की ईन्हीं भूबियों ने आप ﷺ की दावत व तब्लीग़ को पूरी दुनिया में फैला दिया और ज़ुल्म व सितम और जंग व जिद्दाल करने वाली कौमों को अदल व ईन्साफ़ और मुहब्बत व भाई चारगी से रेहने वाली उम्मत बना दिया.

नंबर (२) : अल्लाह की कुदरत

खूटी के मकानात (बिल)

अेक छोटी सी मप्पूक खूटी पर गौर कीजिअे, ये ज़मीन में अपने रेहने के लिये किस हुस्ने तदबीर से मकानात(बिल)बनाती है, ज़मीन को फ़ाड़ कर मिट्टी बाहर ला कर डालती है, अंदर की जगा साफ़ कर लेती है, फिर अपनी भोराक अंदर जमा करती है और ज़ो गल्ला वो जमा करती है, उस को अपने दांतों से कतर कर रभती है, और ईस की अकलमंदी का ये अज्जब छाल है के ये मकान नशेबी ज़मीन में कली नहीं बनाती, बल्के बुलंद डिस्स-अे-ज़मीन पर बनाती है, ये शुबिर ईस छोटी सी मप्पूक को किस ने दिया है?

नंबर (३) : अेक फ़र्ज़ के बारे में

नेकियों का हुक्म देना और बुराईयों से रोकना

रसूलुल्लाह ﷺ ने फ़रमाया: “कसम है उस जात की जिस के कल्ले में मेरी ज़न है के तुम पर ज़रूरी और लाज़िम है के भलाईयों का हुक्म करो और बुराईयों से रोको; वरना करीब है के अल्लाह तआला गुनहगारों के साथ तुम सब पर अपना अज़ाब भेज दे, उस वक्त तुम अल्लाह तआला से दुआ मांगोगे तो कबूल न होगी”.

[तिर्मिज़ी : २१६८, अन हुज़ैफ़ा ॥]

फ़ायदा: नेकियों का हुक्म देना और बुराईयों से रोकना उम्मत के हर फ़ई पर अपनी हैसियत और ताकत के मुताबिक लाज़िम और ज़रूरी है.

नंबर (४) : अेक सुन्नत के बारे में

बदन के आज़ा की सलामती की दुआ

रसूलुल्लाह ﷺ ईन अल्लाज़ में दुआ फ़रमाते थे:

((اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِ اللَّهِمَّ عَافِنِي فِي سَعْيِي اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેરે બદન મેં આફિયત અતા કરમા ઔર ઐ અલ્લાહ! મેરે કાન, આંખ મેં આફિયત દે. બસ તુ હી સચ્ચા માબૂદ હૈ તેરે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં. [અબુ દાઉદ: ૫૦૮૦, અન અબી બકરહઃ ૬૬]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

જન્મત કા ખજાના

રસુલુલ્લાહ ૐ ને ફરમાયા: ((لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ)) બકસરત પઢા કરો, ઈસ લિયે કે વો જન્મત કે ખજાનો મેં સે એક ખજાના હૈ". [તિર્મિઝી : ૩૬૦૧, અન અબી હુરૈરાઃ ૬૬]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ગાને બજાને કી ચીઝોં કી ખરીદ વ ફરોખ્ત કરના

રસુલુલ્લાહ ૐ ને ફરમાયા: "ગાને વાલી બાંદિયોં કી ખરીદ વ ફરોખ્ત મત કરો ઔર ન ઉન્હેં ખરીદો ઔર ન ઉન્હેં તાલીમ દો, ઉન કી તિજારત મેં કોઈ ભલાઈ નહીં ઔર ઉસ કી કીમત હરામ હૈ".

[તિર્મિઝી : ૩૧૮૫, અન અબી ઉમામાઃ ૬૬]

ફાયદા: ઈસ રિવાયત સે ગાને બજાને કે તમામ આલાત કી ખરીદ વ ફરોખ્ત નાજીઝ હોગી, જિસ મેં ટી વી વગૈરા ભી દાખલ હૈ.

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી મુહબ્બત કા નુકસાન

રસુલુલ્લાહ ૐ ને ફરમાયા: "જિસ ને અલ્લાહ સે તઅલ્લુક કર લિયા અલ્લાહ ઉસ કી હાજતોં કા કફીલ હો જાએગા ઔર એસી જગા સે રોઝી દેગા, જિસ કા ઉસે વહમ વ ગુમાન ભી નહીં હોગા ઔર જો શખ્સ દુનિયા સે તઅલ્લુક કર લેતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો દુનિયા કે હવાલે કર દેતા હૈ".

[મોઅજમે ઔસત : ૩૪૮૦, અન ઇમરાન બિન હુસૈનઃ ૬૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

આમાલ કા વજન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "જિસ શખ્સ(કે આમાલ કા)પલ્લા ભારી હોગા, વો શખ્સ એશ વ રાહત કી ઝિંદગી મેં હોગા ઔર જિસ શખ્સ કે આમાલ કા પલ્લા હલ્કા હોગા, તો ઉસ કા ઠિકાના "હાવિયા"હોગા ઔર આપ કો માલૂમ હૈ કે "હાવિયા"ક્યા હૈ? વો દેહકતી હુઈ આગ હૈ".

[સૂર-એ-કારિઅહ : ૬ તા ૧૧]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

હર કિસ્મ કે દર્દ કા ઇલાજ

રસુલુલ્લાહ ૐ સહાબ-એ-કિરામ ૐ કો ભુખાર ઔર હર કિસ્મ કે દર્દ સે નજાત હાસિલ કરને કે લિયે યે દુઆ સિખાતે યે: ((بِسْمِ اللَّهِ الْكَبِيرِ أَغُوْذِيْكَ اللَّهُمَّ الْعَظِيْمُ مِنْ شَرِّ كُلِّ عَزِيْزٍ نَّعَارٍ وَمِنْ شَرِّ حَرِّ النَّارِ))

[તિર્મિઝી : ૨૦૭૫, અન ઇબ્ને અબ્બાસઃ ૬૬]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: "ખબરદાર હો જાઓ! યે કુર્આન સરાસર નસીહત હૈ, જિસ કા જીયાહે ઈસ સે નસીહત હાસિલ કરે".

[સૂર-એ-મુદસિર : ૫૪ તા ૫૫]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૮) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

મોહસિને ઇન્સાનિયત

દુનિયા મેં બડે બડે અઝિયા ઔર રસુલ પૈદા હુએ, બેશુમાર શખ્સિયતે પૈદા હુઈ, ઔર ઉન હઝરાત ને ઝબરદસ્ત કારનામે અંજામ દિયે, મગર કિસી કો ભી વો શર્ફ વ ફઝલ હાસિલ નહીં હુઆ જો સરવરે કૌનેન, ખાતમુલ અંબિયા, મોહસિને ઇન્સાનિયત હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કો હાસિલ હુઆ. આપ ﷺ કી જિંદગી કી તમામ તફસીલાત તારીખ વ હદીસ ઔર સીરત કે અંદર ચૌદા સૌ સાલ સે પૂરી તરહ મહફૂઝ હૈ, જિસે પઢ કર એક ઇન્સાફ પસંદ આદમી કો યકીન હો જાતા હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી હયાતે મુબારકા વ સીરતે તય્યિબા અહલે ઈમાન ઔર પૂરી દુનિયા કે લોગોં કે લિયે કાબિલે નમૂના હૈ. હુઝૂર ﷺ કી પૂરી જિંદગી કુર્આન કી અમલી તફસીર હૈ. ઔર હયાતે તય્યિબા કા હર પેહલૂ જિંદગી ગુઝારને કે લિયે રૌશન રાહ હૈ, આપ ﷺ કી સીરતે મુબારકા જિંદગી કે તમામ શોઅબોં પર મુહીત હૈ. સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કે સાથ તઅલ્લુકાત મેં બેતકલ્લુફી, અપને ઔર ગૈરોં કે દરમિયાન અદલ વ ઇન્સાફ, અજનબિયોં ઔર રિશ્તેદારોં કે સાથ મુસાવાત ઔર તમામ જાનદારોં કે સાથ જો હુસને સુલૂક આપ ﷺ ને કિયા હૈ, રેહતી દુનિયા તક ઇસ કી મિસાલ નહીં મિલ સકતી. ગર્ઝ આપ ﷺ કી જિંદગી કા કોઈ ભી શોઅબા એસા ન થા જો અલ્લાહ તઆલા કી મરઝી ઔર કુર્આને કરીમ કી હિદાયત કે મુતાબિક ન હો ઔર દુનિયાએ ઇન્સાનિયત કે લિયે એક જામે વ મુકમ્મલ નમૂને કી હૈસિયત રખતા હો.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

રાસ્તે કા ખુશબૂદાર હો જાના

હઝરત જાબિર ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ભી કિસી રાસ્તે સે ગુઝરતે ઔર કોઈ શખ્સ આપ ﷺ કી તલાશ મેં જાતા, તો વો ખુશ્બૂ સે પેહચાન લેતા કે આપ ﷺ ઇસ રાસ્તે સે તશરીફ લે ગએ હૈં, યે ખુશ્બૂ ઇઝ વગૈરા લગાએ બગૈર ખુદ આપ ﷺ કે બદન મુબારક સે આતી થી. [સુનને દારમી : ૬૭]

નંબર (૩) : એક ફઝલ કે બારે મેં

વસિયત પૂરી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ને ચંદ વારિસોં કે હિસ્સોં કા ઝિક્ર કરને કે બાદ ફરમાયા: “(યે સબ વરસા કે હિસ્સે કી તકસીમ) મથિયત કી વસિયત કી હુઈ ચીઝોં કો પૂરા કરને ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ કી જાએગી.” [સુર-એ-નિસા : ૧૨]

કાયદા: મથિયત ને અગર કિસી કે હક મેં કુછ વસિયત કી હો, તો મથિયત કે કરઝોં કી અદાયગી કે બાદ વારિસોં કો ઉન કા હિસ્સા દેને સે પેહલે મથિયત કે છોડે હુએ માલ કે તિહાઈ હિસ્સે સે વસિયત પૂરી કરના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

સુબહ વ શામ કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ સુબહ કરે તો યે દુઆ પઢે ઔર જબ શામ હો તબ ભી યે દુઆ પઢે: **اٰصْبَحْنَا وَاَصْبَحَ الْمَلِكُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ خَيْرَ هٰذَا الْیَوْمِ فَتَحَهُ وَنَصَرَهُ**” [અબૂ દાઉદ : ૫૦૮૪, અન અબી માલિક ﷺ]
((اٰصْبَحْنَا وَاَصْبَحَ الْمَلِكُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ خَيْرَ هٰذَا الْیَوْمِ فَتَحَهُ وَنَصَرَهُ))
નોટ: શામ કો ભી યે દુઆ પઢે ઔર ((اٰصْبَحْنَا وَاَصْبَحَ الْمَلِكُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ خَيْرَ هٰذَا الْیَوْمِ فَتَحَهُ وَنَصَرَهُ)) કી જગા ((اَمْسَيْنَا وَاَمْسَى)) કહે.

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

રોજા રખને કા ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા કી રજા કે લિયે એક દિન રોજા રખે, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો જહન્નમ સે સત્તર સાલ કી મસાફત કે બકદ્ર દૂર ફરમા દેતે હૈં”.

[તિર્મિઝી : ૧૬૨૨, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અહદ તોફને વાલોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ અલ્લાહ સે પુખ્તા અહદ કરને કે બાદ તોફ ડાલતે હૈં ઔર જિન્ તઅલ્લુકાત કે જોફને કા અલ્લાહ ને હુકમ દિયા હૈ, ઉન કો તોફતે હૈં ઔર ઝમીન મેં ફસાદ ફૈલાતે હૈં, ઉન્હીં લોગોં પર અલ્લાહ કી ફિટકાર હોગી ઔર આખિરત મેં ઉન કે લિયે બડી ખરાબી હોગી”.

[સુર-એ-રઅદ : ૨૫]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

માલ વ દૌલત આઝમાઈશ કી ચીઝ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ અલ્લાહ તઆલા ઈન્સાન કો આઝમાતા હૈ, તો (ઉસ કો ઝાહિરન માલ વ દૌલત દે કર)ઉસ કા ઈકરામ કરતા હૈ, તો વો (બતૌરે ફખ્ર)કેહને લગતા હૈ, કે મેરે રબ ને મેરી કદ્ર બઢા દી. (હાલાંકે યે ઉસ કી તરફ સે ઉસ કી આઝમાઈશ કા ઝરિયા હૈ, ક્યોંકિ જિતના જિયાદા માલ હોગા, કયામત કે દિન હિસાબ મેં ઉતની હી પરેશાની હોગી)”.

[સુર-એ-ફજ : ૧૫]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

નેક ઔલાદ કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જન્મત મેં આદમી કે દરજાત બુલંદ કિએ જાએંગે, તો વો કહેગા: મુજે યે મરતબા કેસે મિલ ગયા? ફિર ઉસે બતાયા જાએગા કે (યે મકામ)તુમ કો તુમ્હારી ઔલાદ કે ઈસ્તિગફાર કરને કી વજહ સે મિલા હૈ”.

[ઇબ્ને માજા : ૩૬૬૦, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

બુખાર કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસે બુખાર આ જાએ, વો ત્રીન દિન ગુસ્લ કે વક્ત યે દુઆ પઢે, તો ઉસે ઈન્શા અલ્લાહ શિફા હાસિલ હોગી: ((بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ إِنَّا اغْتَسَلْتُ رَجَاءَ شِفَائِكَ وَتَصَدَّقَ بِكَ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેં ને તેરે નામ સે ગુસ્લ કિયા, શિફા કી ઉમ્મીદ કરતે હુએ ઔર તેરે નબી ﷺ કી તસદીક કરતે હુએ”.

[ઇબ્ને અબી શૈબા : ૭/૧૪૫, અન મકહૂલ રહ.]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ ઔર આખિરત કે દિન પર ઈમાન લાને વાલી કિસી ઔરત કે લિયે યે બાત જાઈઝ નહીં, કે વો કિસી કે મરને પર ત્રીન દિન સે જિયાદા સોગ મનાએ, અલબત્તા અગર ઉસ કે શૌહર કા ઈન્તેકાલ હો જાએ, તો વો ઉસ કી મૌત પર ચાર મહીને દસ દિન તક સોગ મનાએગી”.

[નસઈ : ૩૫૫૭, અન ઉમ્મે હબીબા]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व उदीस की रौशनी में

(र) जुमादस्सानियह

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

अफ्वाक का आला नमूना

एक भरतभा हुजूर ॐ से एक शप्स ने अपने एलाके के मुसलमानों की तंग दस्ती की शिकायत की और मदद का सवाल किया, तो आप ॐ ने यह कह के बड़े आखिर् जैद बिन सुनआ से मुतअथ्यना मुदत पर कर्ज ले कर तंग दस्त की मदद करमाई. मगर ये यहूदी मुतअथ्यना मुदत से दो तीन दिन पेहले ही कर्ज का मुताबला करने लगा और सहाबा ॐ के दरमियान हुजूर ॐ का गिरेबान मुबारक थाम कर केहने लगा: ओ मुहम्मद (ॐ)! तुम मेरा हक क्यों अदा नहीं करते? टाल मटोल से काम क्यों कर रहे हो? हजरत उमर ॐ ली वही पर मौजूद थे, गुस्से से बेकाबू हो कर कहा: तू ने हुजूर ॐ की शान में गुस्ताफी करने की जरूरत कैसे की! अगर आप ॐ का पास व खिजाज न होता तो तेरी गरदन मार देता, मगर आप ॐ ने हजरत उमर ॐ से कहा: "ओ उमर! उन का हक अदा कर दो और सांट उपट के जूर्म में मजीद एजाफा कर के देने का हुकम दिया, रास्ते में उस ने अपना तआरूफ कराया, हजरत उमर ॐ ने कहा: एतने बड़े आखिर् हो कर ऐसी नापसंदीदा हरकत? जैद बिन सुनआ ने कहा: भात ये है के मैं ने येहर-ओ-नुबुव्वत की देण कर सारी अलामतें पेहचान ली थीं, सिर्फ दो अलामतें बाकी थीं. एक ये के आप ॐ की बुईबारी गुस्से पर गाखिब रेहती है और दूसरे ये के नादानी के मामले पर बुईबारी बढ़ जाती है. अब ये ली पेहचान ली, उसी वक्त कविमा पढ़ कर एमान कबूल कर लिया और हजरत उमर ॐ को गवाह बना कर कहा: मेरा आधा माल मुहम्मद ॐ की उम्मत के लिये वकफ है.

नंबर (२) : अल्लाह की कुदरत

भजूर में अल्लाह की कुदरत

भजूर एक उम्दा क़िस्म का फल है, एबितदा में वो निहायत कमजोर हालत में होती है. अल्लाह तआला ने अपनी हिकमत से इस तरह बनाया है के एक दूसरे से मिली जुई होती है, उन पर एक गिलाफ़ बढ़ा दिया, ताके छिपाव रहे, फिर जब वो पुप्ता और कामिल हो जाती हैं तो आहिस्ता आहिस्ता वो गिलाफ़ फट कर फल अहिर होने लगते हैं और फिर वो लवा और सरदी गरमी ली बरदाश्त करने लगती है, अल्लाह का यही निज़ामे कुदरत तमाम दरपत्तों और फलों फूलों में कार करमा है.

नंबर (३) : एक कर्ज के बारे में

वालिदैन के साथ अथ्हा सुलूक करना

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: "तुम्हारे रब ने फैसला कर दिया है के अल्लाह के अलावा किसी और की एभादत न करो और वालिदैन के साथ अहसान का मामला करो". [सुर-ओ-बनी इसराएल: २३] कायदा: मां बाप की प्दिमत करना और उन के साथ अथ्हा भरताव करना कर्ज है.

नंबर (४) : एक सुन्नत के बारे में

नमाज के बाद का वज़ीफ़ा

रसूलुल्लाह ॐ हर कर्ज नमाज के बाद एन अल्फाज में पनाह मांगते थे: اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُبُكَ مِنَ الْجُبْنِ وَ اَعُوْذُبُكَ مِنْ اَلْاَفْکِ وَ اَعُوْذُبُكَ مِنْ اَلْبُخْلِ وَ اَعُوْذُبُكَ مِنْ اَرْدَالِ الْعُمْرِ وَ اَعُوْذُبُكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْیَا وَ عَذَابِ الْقَبْرِ ((

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મੈં બુઝદિલી, બુખ્લ, નાકારા ઉમ, દુનિયા કે કિતને ઔર અઝાબે કબ્ર સે આપ કી પનાહ માહતા હૂં.

[તિર્મિઝી : ૩૫૬૭, અન સઅદ બિન અબી વકાસ ૯૬]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

દરખ્ત લગાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો ભી મુસલમાન દરખ્ત લગાતા હૈ, યા ખેતી કરતા હૈ, ફિર ઉસ મેં સે કોઈ પરિંદા, ઇન્સાન યા જાનવર ખાતા હૈ, તો વો ઉસ કે લિયે સદકા હૈ (યાની સદકે કા સવાબ મિલેગા)”.

[બુખારી : ૨૩૨૦, અન અનસ ૯૬]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

શૌહર કી નાફરમાની કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઉસ ઔરત કી નમાઝ ઉસ કે સર સે આગે નહીં બઢતી જો અપને ખાવિન્દ કી નાફરમાની કરે, જબ તક વો ઉસ (નાફરમાની) સે બાઝ ન આ જાએ”.

[તબરાની કબીર : ૩/૩૬, અન ઇબ્ને ઉમર ૯૬]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મેં બરકત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા જિસ કે સાથ ભલાઈ કા ઇરાદા ફરમાતા હૈ, તો ઉસ કો દીન કી સમજ અતા ફરમાતા હૈ ઔર બેશક યે દુનિયા બડી મીઠી ઔર સર સબ્જ વ શાદાબ થીજ હૈ; પસ જો ઇસ કો ઇસ કે હક કે સાથ (યાની હલાલ) તરીકે સે લેગા તો અલ્લાહ અઝઝ વ જલ્લ ઉસ કે લિયે ઉસ મેં બરકત દેગા”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૬૪૦૪, અન મુઆવિયા બિન અબી સુફિયાન ૯૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત કા બાગ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ ઇમાન લાએ ઔર નેક આમાલ કે પાબંદ રહે, તો ઉન કે લિયે એસે બાગ હોંગે, જિન કે નીચે નેહરેં જરી હોંગી, યે બહુત બડી કામયાબી હૈ. [સૂર-એ-બુરજ : ૧૧]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

પુરાની બુમારિયોં કા ઇલાજ

કભી કભી ઇન્સાન કો એસી બીમારિયાં લગ જાતી હૈં કે ઇલાજ કરતે કરતે થક જાતા હૈ, ફિર ભી વો ઠીક નહીં હોતી, તો એસે મોકે પર અગર ઇસ આયતે કરીમા કો કસરત સે પઢા જાએ તો ઇન્શા અલ્લાહ ઝરૂર નફા હોગા. ﴿رَبِّ اِنِّیْ مَسْتُ الْضُرِّ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرَّاحِمِیْنَ﴾

[સૂર-એ-અંબિયા : ૮૩]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “શૈતાન કી પૈરવી ન કરો, વો તુમહારા ખુલા હુઆ દુશ્મન હૈ, શૈતાન તો તુમ કો બુરાઈ ઔર બેહયાઈ કે કામ કા હુકમ કરતા હૈ ઔર અલ્લાહ કી નિસ્ખત એસી બાતેં કેહને કા હુકમ કરતા હૈ, જિસ કા તુમ્હે ઇલ્મ નહીં હૈ”.

[સૂર-એ-બકરહ : ૧૬૮ તા ૧૬૯]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૩૦) જુમાદસ્સાનિયહ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હુજૂર ﷺ કે બાદ ખિલાફત કા સિલસિલા

હુજૂર ﷺ કે વિસાલ કે બાદ અલ્લાહ તઆલા ને ખિલાફત કા સિલસિલા શુરૂ કરમાયા, જિસ મેં સબ સે પેહલે ખલીફા હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ હુએ, જિન કી મુદતે ખિલાફત દો સાલ ત્રીન માહ ઔર દસ દિન હુઈ. હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ ને અપની વફાત સે કબલ અપને બાદ હઝરત ઉમર ﷺ કો ખલીફા બનાને કી વસિયત કી. હઝરત ઉમર ﷺ કી મુદતે ખિલાફત દસ સાલ છે માહ ઔર પાંચ દિન થી, ઇસ મુદત મેં બહુત સે મમાલિક ઇસ્લામી પરચમ તલે આએ; ઔર હઝારોં લોગોં ને ઇસ્લામ કબૂલ કિયા, જબ ફજર કી નમાઝ મેં ફીરોઝ નામી ઈસાઈ ને આપ કો ઝખ્મી કર દિયા, તો ઉસી હાલત મેં આપ ને ચંદ લોગોં કી શૂરા બનાઈ ઔર ફરમાયા: મુસલમાન ઇસ મેં સે કિસી એક કો અપના અમીર બના લેં. યુનાંચે હઝરત ઉમર ﷺ કી વફાત કે બાદ હઝરત ઉસ્માન ﷺ કો અમીરૂલ મોમિનીન બનાયા ગયા. આપ કી મુદતે ખિલાફત ગ્યારા સાલ ગ્યારા મહીને ઔર અઠારા દિન રહી. હઝરત ઉસ્માન ﷺ કી મઝલૂમાના શહાદત કે બાદ બઈતેફકે રાય સબ ને હઝરત અલી ﷺ કો અમીરૂલ મોમિનીન ચુન લિયા. હઝરત અલી ﷺ કે ઝમાને મેં ફિતનોં ને બહુત સર ઉઠાયા, લેકિન હઝરત અલી ને બડી ખુશ ઉસ્લૂબી સે ઉન ફિતનોં કો ખત્મ કિયા. હઝરત અલી ﷺ કો ભી શહીદ કિયા ગયા. આપ ﷺ કી મુદતે ખિલાફત ચાર સાલ નૌ મહીને થી. યે ચારોં હઝરાત “ખુલફા-એ-રાશિદીન” કેહલાએ ઔર ઉન કી ખિલાફત કો “ખિલાફતે રાશિદા” કહા જાતા હૈ.

નંબર (૨) : હુજૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ગૂંગે કા અચ્છા હો જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ હજજતુલ વદાઅ મેં જબ જમર-એ- ઉકબા કી રમી કર કે વાપસ હોને લગે, તો એક ઔરત અપને છોટે બચ્ચે કો લે કર હાઝિરે ખિદમત હુઈ ઔર અર્ઝ કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ! મેરે ઇસ બચ્ચે કો એસી બીમારી લગ ગઈ હૈ કે બાત ભી નહીં કર સકતા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક બરતન મેં પાની મંગવાયા ઔર દોનોં હાથોં કો ધોયા ઔર કુલ્લી કી ઔર ફિર વો બરતન ઉસ ઔરત કે હવાલે કરને કે બાદ ફરમાયા: “ઇસ મેં સે બચ્ચે કો પિલાતી રેહના ઔર થોડા થોડા ઇસ પર છિડકતી રેહના ઔર અલ્લાહ તઆલા સે શિફા કી દુઆ કરતી રેહના.” હઝરત ઉમ્મે જુન્દુબ ﷺ ફરમાતી હૈં કે એક સાલ બાદ મેરી ઉસ ઔરત સે મુલાકાત હુઈ, તો મેંને પૂછા: બચ્ચે કા કયા હાલ હૈ? તો ઉસ ને કહા () ઠીક હો ગયા ઔર ઇતની ઝિયાદા સમજ આ ગઈ કે જિતની બડે લોગોં મેં ભી નહીં હોતી.

[ઇબને માજા : ૩૫૩૨, અન ઉમ્મે જુન્દુબ ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

હજ કિન લોગોં પર ફર્જ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ કે વાસ્તે ઉન લોગોં કે ઝિમ્મે બૈતુલ્લાહ કા હજ કરના (ફર્જ) હૈ જો વહાં પહુંચને કી તાકત રખતે હોં.”

[સુર-એ-આલે ઇમરાન : ૯૭]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

આંધી ચલને પર યે દુઆ પઢે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ આંધી કે વક્ત યે દુઆ પઢેતે: ((اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْتَلْکَ حَیْزَہَا وَحَیْزَہَا وَحَیْزَہَا وَحَیْزَہَا اَرْسَلْتَ بِہٖ وَاَعُوْذُ بِکَ مِنْ شَرِّہَا وَشَرِّ مَا فِیْہَا وَشَرِّ مَا اُرْسِلَتْ بِہٖ))

[મુસ્લિમ : ૨૦૮૫, અન આઈશા ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મોમિન કી પરેશાની મેં ગુનાહ માફ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કિસી મોમિન કો દર્દ, થકન, બીમારી ઔર ગમ લાહિક હોતા હૈ ઔર ઉસ સે ઉસ કો તકલીફ હોતી હૈ, તો ઉસ કે બદલે ઉસ કે ગુનાહ માફ કર દિયે જાતે હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૬૫૬૮, અન અબી સઈદ રાઝી અબી હુરૈરા રાઝી]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ફિતના ફેલાને કી સજા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ યે ચાહતે હૈ કે મુસલમાનો મેં બેહયાઈ કી બાતોં કા ચર્ચા હો, તો ઉસ કે લિયે દુનિયા વ આખિરત મેં દર્દનાક અઝાબ હોગા ઔર (ઐસે ફિતના કરને વાલોં કો) અલ્લાહ તઆલા ખૂબ જાનતા હૈ તુમ નહીં જાનતે”.

[સુર-એ-નૂર : ૧૯]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા માલ વક્તી હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ (ઈન્નેહાઈ હિર્સ વ લાલચ સે) માલ જમા કરતા હૈ ઔર (ફિર વો ખુશી સે) ઉસ કો બાર બાર ગિનતા હૈ ઔર સમજતા હૈ, કે ઉસ કા યે માલ ઉસ કે પાસ હમેશા રહેગા; હરગીઝ નહીં રહેગા; બલ્કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઐસી આગ મેં ડાલેગા જો હર ચીઝ કો તોડ ફોડ કર રખ દેગી”.

[સુર-એ-હુમઝહ : ૨ તા ૪]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન જમા હોના હૈ

હઝરત અબુ સઈદ બિન ફઝાલા રાઝી બયાન કરતે હૈ કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે અલ્લાહ તઆલા જબ લોગોં કો ઐસે દિન જિસ મેં કોઈ શક નહીં (યાની કયામત કે દિન) જમા કરેગા, તો એક પુકારને વાલા પુકારેગા, કે જિસ ને કોઈ અમલ અલ્લાહ તઆલા કે લિયે કિયા હો ઔર ઉસ મેં કિસી કો શરીફ કિયા હો (યાની રિયાકારી કી હો) તો વો શખ્સ ઉસ સે અપના સવાબ માંગ લે.”

[તિર્મિઝી : ૩૧૫૪]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ઝાડ ફૂંક સે ઈલાજ

એક સહાબી રાઝી ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ! આપ ﷺ ને ઝાડ ફૂંક સે મના ફરમાયા હૈ હાલાંકે મેં બિચ્છૂ કી ઝાડ ફૂંક કરતા હું, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: કોઈ હરજ નહીં, જો શખ્સ અપને ભાઈ કો નફા પહુંચા સકતા હો વો પહુંચાએ.

[મુસ્તદરક : ૮૨૭૭, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ રાઝી]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “લાલચ સે બચો! ક્યોંકિ તુમ સે પેહલે વાલે લોગ લાલચ કી વજહ સે તબાહ વ બરબાદ હુએ; લાલચ ને ઉન કો કંજૂસી કા હુકમ દિયા, તો વો કંજૂસ બન ગએ, લાલચ ને ઉન કો રિશ્તેદરી તોડને કા હુકમ દિયા, તો વો રિશ્તા તોડને લગે ઔર લાલચ હી ને ઉન કો ગુનાહ કા હુકમ દિયા તો વો ગુનાહ કરને લગે”.

[અબુ દાવિદ : ૧૬૮૮, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમર રાઝી]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૧ રજબુલ મુરજજબ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હજરત અબૂ બક સિદીક

હજરત અબૂ બક સિદીક ૬ કુરૈશ કે ખાનદાન મેં પૈદા હુએ, અબૂ બક આપ કી કુનિયત હૈ, નામ અબ્દુલ્લાહ, વાલિદ કા નામ ઉસ્માન ઔર વાલિદા કા નામ સલમા થા, આપ બચપન હી સે નેક તબીઅત ઔર સાદા મિઝાજ ઈન્સાન થે. ઝમાનએ જહાલત મેં આપ ને ન કભી શરાબ પી ઔર ન કભી બુતોં કો પૂજા. ઉમ્ર મેં હુજૂર ૬ સે ઢાઈ સાલ છોટે થે, મગર આપ ૬ સે બડી ગેહરી દોસ્તી ઔર સચ્ચી મુહબ્બત થી, આપ ને હુજૂર ૬ કે અખ્લાક વ આદાત કો બહુત કરીબ સે દેખા થા, જબ હુજૂર ૬ ને ઉન કો ઇસ્લામ કી દઅવત દી ઔર અપની નુબુવ્વત કા એલાન કિયા, તો મદીં મેં સબ સે પેહલે ઈમાન લાને કી સઆદત ઉન કો નસીબ હુઈ ઔર હુજૂર ૬ કી નુબુવ્વત કી તસ્દીક ઔર ઝિંદગીભર જાન વ માલ સે સાથ દેતે હુએ ઇસ્લામ કી તબ્લીગ મેં મશગૂલ રહે. મક્કા કી તેરા સાલા ઝિંદગી મેં મુશ્કીં કી તરફ સે પહુંચાઈ જાને વાલી હર કિસ્મ કી તકલીફ કો બરદાશત કરતે રહે, અહમ મશ્વરે ઔર રાજ કી બાતેં હુજૂર ૬ ઉઘીં સે કરતે થે. યુનાંચે હિજરત કે મોકે પર અબૂ બક સિદીક ૬ ને આપ ૬ સે સાથ ગારે સૌર મેં ત્રીન દિન કયામ ફરમાયા, ફિર વહાં સે મદીના મુનવ્વરા તશરીફ લે ગયે, ઇસ્લામ કી હિફાઝત કે લિયે હર મોકે પર અપના માલ ખર્ચ કરતે રહે ઔર દીન કી સર બુલંદી કે લિયે પૂરી બહાદુરી કે સાથ તમામ ગઝવાત મેં શિકંત ફરમાતે રહે.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

મુશ્ક અલ્લાહ કે ખજાને સે આતા હૈ

મુશ્ક એક બહુત હી કીમતી પુશ્બૂ હૈ, ઈસ કી પૈદાઈશ કા મામલા બહુત હી અજબ વ ગરીબ હૈ; અલ્લાહ તઆલા ને એક જાનવર બનાયા હૈ, જિસે હિરન કેહતે હૈં; ઈસ કી નાક મેં ખૂન જમા હોતા રેહતા હૈ, જો ધીરે ધીરે એક ડલે કી શકલ ઈખ્તિયાર કર લેતા હૈ, ઈસી ખૂન કે ડલે મેં અલ્લાહ તઆલા ઐસી પુશ્બૂ પૈદા કર દેતા હૈ, જિસ કો હમ મુશ્ક કેહતે હૈં; હિરન કી નાક મેં મુશ્ક પૈદા હોને કે બાદ ઈસે તકલીફ હોની શુરૂ હો જાતી હૈ, તો વો દરખ્તોં સે અપને આપ કો રગડને લગતા હૈ, જિસ સે વો ડલા જંગલ મેં ગિર જાતા હૈ ઔર શિકારી ઈસે લે કર બાઝારોં મેં બેચતે હૈં. યે અલ્લાહ હી કી કુદરત હૈ, જો એક જાનવર કે ખૂન સે મુશ્ક જેસી પુશ્બૂ પૈદા કર દેતા હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્ક કે બારે મેં

ઇસ્લામ કી બુનિયાદ

રસૂલુલ્લાહ ૬ ને ફરમાયા: “ઇસ્લામ કી બુનિયાદ પાંચ ચીઝોં પર હૈ: ૧) ઈસ બાત કી ગવાહી દેના કે અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ માબૂદ નહીં ઔર મુહમ્મદ ૬ અલ્લાહ કે રસૂલ હૈં. ૨) નમાઝ અદા કરના. ૩) ઝકાત દેના. ૪) હજ કરના. ૫) રમઝાન કે રોઝે રખના”. [બુખારી: ૮, અન ઇબ્ને ઉમર ૬]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સુન્નત ઝિંદા કરને કી ફઝીલત

રસૂલુલ્લાહ ૬ ને ફરમાયા: “જિસ ને મેરી કિસી ઐસી સુન્નત કો ઝિંદા કિયા, જો મેરે બાદ મિટ ચુકી થી (યાની ખત્મ હો ચુકી થી) તો ઈસ કો ઉતના હી સવાબ મિલેગા જિતના કે ઈસ સુન્નત પર અમલ કરને વાલોં કો મિલેગા ઔર ઈન અમલ કરને વાલે લોગોં કે સવાબ મેં કોઈ કમી નહીં હોગી; ઔર જિસ ને ઐસા તરીકા

જારી ક્રિયા, જો અલ્લાહ ઓર ઉસ કે નબી ﷺ કો ના પસંદ હૈ, તો જિતને લોગ ઉસ ગલત તરીકે પર ચલેંગે ઉન તમામ લોગોં કા ગુનાહ ઉસ કો મિલેગા ઓર ઉન કે ગુનાહ મેં સે કોઈ કમી નહીં હોગી”.

[ઇબ્ને માજ : ૨૧૦, અન અબ્ર બિન ઓફ ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

નમાઝે ઇશરાક કી ફઝીલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ નમાઝે ફજ્ર સે ફારિગ હો કર મુસલ્લા પર બેઠા રહે (મકરૂહ વક્ત ગુઝર જાને કે બાદ) ફિર દો રકાત ઇશરાક કી નમાઝ પઢે ઓર ઇન દોનોં નમાઝોં કે દરમિયાન અચ્છી બાતોં કે અલાવા કુછ ન બોલે, તો ઉસ કે ગુનાહ માફ કર દિએ જાએંગે, અગરચે સમંદર કે ઝાગ સે ઝિયાદા હી કમું ન હો”.

[અબૂ દાઉદ : ૧૨૮૭, અન મુઆઝ બિન અનસ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સૂદ પાને ઓર ખિલાને પર લાનત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સૂદ પાને વાલે, ખિલાને વાલે, ઉસ કે લિખને વાલે ઓર ઉસ કી ગવાહી દેને વાલે પર લાનત ફરમાઈ; ઓર ફરમાયા કે ગુનાહ મેં સબ બરાબર હૈં.

[મુસ્લિમ : ૪૦૮૭, અન જાબિર ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયાદાર કા ઘર ઓર માલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા ઉસ શખ્સ કા ઘર હૈ જિસ કા (આખિરત મેં) કોઈ ઘર નહીં ઓર (દુનિયા) ઉસ શખ્સ કા માલ હૈ જિસ કા આખિરત મેં કોઈ માલ નહીં ઓર દુનિયા કે લિયે વો શખ્સ (માલ) જમા કરતા હૈ જો નાસમજ હૈ”.

[મુસ્લિમ અહમદ : ૨૩૮૮૮, અન આઈશા ﷺ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત કે ઝેવરાત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ ઈમાન લાએ ઓર નેક આમાલ ક્રિયે, અલ્લાહ તઆલા ઉન કો (જન્મત કે) એસે બાગોં મેં દાખિલ કરેંગે જિન કે નીચે નહરેં જારી હોંગી ઓર ઉન બાગોં મેં ઉન કો સોને કે કંગન ઓર મોતી કે હાર પેહનાએ જાએંગે ઓર ઉન કા લિબાસ ખાલિસ રેશમ કા હોગા”.

[સૂર-એ-નજ : ૨૩]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઇલાજ તકદીર કે ખિલાફ નહીં

હઝરત અબૂ ખિઝામા ﷺ બયાન કરતે હૈં કે એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ ક્રિયા: એ અલ્લાહ કે રસૂલ! હમ લોગ જો ઝાડ ફૂંક ઓર દવાઓં કા ઇસ્તેમાલ કરતે હૈં ઓર પરહેઝ કરતે હૈં, તો ઇસ સે તકદીરે ઇલાહી કી મુખાલફત નહીં હોતી? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “યે ભી તકદીરે ઇલાહી હૈ”.

[તિર્મિઝી : ૨૧૪૮]

ફાયદા: જિસ તરહ મર્ઝ અલ્લાહ કી તરફ સે હોતા હૈ, ઇસી તરહ મર્ઝ સે બચને કી તદબીરેં ભી અલ્લાહ હી કી તરફ સે વારિદ હુઈ હૈં; લિહાઝા ઉન તદબીરોં કો ઇખ્તિયાર કરના તરદીર કે ખિલાફ નહીં હૈં.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઇન્સાનો! તુમ્હારે પાસ તુમ્હારે રબ કી તરફ સે એક એસા (કુર્આન આ ચુકા હૈ, જો બુરે કામોં સે રોકને કે લિયે) નસીહત હૈ, ઓર દિલોં કી બીમારિયોં કે લિયે શિકા હૈ, ઓર ઈમાન વાલોં કે લિયે હિદાયત વરહમત હૈ”.

[સૂર-એ-યુનુસ : ૫૭]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૨ રજબુલ મુરજજબ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત અબૂ બક્ર કી ખિલાફત ઔર કારનામે

રસુલુલ્લાહ ﷺ કે બાદ અબૂ બક્ર સિદીક રહી મુસલમાનોં કે પેહલે ખલીફા બને. તકરીબન સવા દો સાલ કી મુદત મેં બડે બડે કારનામે અંજામ દિએ, જિન મેં મુસલમાનોં કે ખિલાફ જંગ કરને વાલોં કે મુકાબલે કે લિયે લશ્કર તૈયાર કરના, જૂઠી નુબુવ્વત કા દાવા કરને વાલોં કા ખાત્મા કરના, ઇસ્લામ સે ફિર જાને ઔર ઝકાત કા ઇન્કાર કરને વાલોં સે મુકાબલા કરના, મુનાફિકીન કી સાઝિશોં કો ખત્મ કરના, મુસલમાનોં કે સખ્ત દુશ્મન ઇસાઈ બાદશાહ હિરક્લ કે ખિલાફ ફૌજ રવાના કરમાના આપ કે અહમ કારનામે હૈં. હઝરત અબૂ બક્ર સિદીક રહી બહુત હી સાદા ઝિંદગી કે માલિક થે, હર એક સે મિલ જુલ કર રેહતે, ઝરૂરતમંદોં કા ખયાલ રખતે, મેહમાનોં કો ખાના ખિલાતે, પરેશાની મેં દૂસરોં કે કામ આતે, કપડે કી તિજરત કર કે અપના ગુઝર બસર કરતે. જબ ખલીફા બનાએ ગએ તો સહાબા કે મશ્વરે સે એક આમ મુહાજિર સહાબી કી તરહ બૈતુલ માલ સે વઝીફા મુકરર ક્રિયા ગયા, જિસ કી મિકદાર ઇતની મામૂલી થી, કે જબ બીવી ને એક મરતબા મીઠી ચીઝ ખાને કી ખ્વાહિશ ઝાહિર કી, તો પૈસા ન હોને કી વજહ સે ઉન કી ફરમાઈશ પૂરી ન કર સકે. ઉન્હોં ને જુમાદલ ઉખરા સન ૧૩ હિજરી કી પીર કે દિન ત્રેસઠ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઇન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ચાંદ કા જુક જાના

હઝરત અબ્બાસ રહી ફરમાતે હૈં, મેરે ઇસ્લામ લાને કા સબબ યે હુઆ કે જિસ વક્ત આપ ﷺ બચપન મેં જૂલે મેં આરામ ફરમાતે થે, તો મૈં ને દેખા કે આપ ﷺ ઉંગલી સે ચાંદ કી તરફ ઇશારા કરતે, તો ચાંદ ભી ઉસી તરફ જૂક જાતા.

[બેહકી કી દલાઈલિનુબુવ્વહ : ૩૭૪]

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “(જિસ્મ)કે હર બાલ કે નીચે નાપાકી હોતી હૈ, લિહાઝા તુમ બાલોં કો ધોઓ ઔર બદન કો અચ્છી તરહ સાફ કરો”.

[તિર્મિઝી : ૧૦૬, અન અબી હુરૈરા રહી]

ફાયદા: ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની કા પહુંચાના ફર્ઝ હૈ. ઇસ લિયે ખુસુસન સર કે બાલોં, દાઢી વગૈરા કી જડ મેં પાની પહુંચાના ચાહિયે ઔર ઔરતોં કો અપને બાલ ખોલ કર ગુસ્લ કરના ચાહિયે તાકે પાની બાલોં મેં પહુંચ જાએ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

રજબ વ શાબાન કી દુઆ

જબ રજબ કા મહીના શુરૂ હોતા, તો હુઝૂર ﷺ યે દુઆ પઢતે:

((اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَشَعْبَانَ وَبِالْغَنَاءِ وَمَقَاتِلِ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! હમેં રજબ ઔર શાબાન કે મહીને મેં બરકત અતા કરમા ઔર હમેં રમઝાન તક પહુંચા.

[શોઅબુલ ઇમાન : ૩૮૧૫, અન અનસ રહી]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

દો રકાત તહિય્યતુલ વુજૂ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ મેરી તરહ વુજૂ કર કે દો રકાતે ઇસ તરહ અદા કરે, કે ઇસ મેં અપને મન મેં કોઈ બાત ન કી હો, તો ઇસ કે પિછલે ગુનાહ માફ કર દિએ જાએગે”.

[બુખારી : ૧૫૮, અન ઉસ્માન બિન અફફાન ❀]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શર્ક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બિલાશુબા અલ્લાહ તઆલા શર્ક કો માફ નહીં કરેગા, શર્ક કે અલાવા જિસ ગુનાહ કો ચાહેગા, માફ કર દેગા ઓર જિસ ને અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી કો શરીક ક્રિયા, તો ઇસ ને અલ્લાહ કે ખિલાફ બહુત બડા જૂટ બોલા”.

[સુર-એ-નિસા: ૪૮]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ઝીનત કાફિરોં કે લિયે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયા કી ઝિંદગી તો કાફિરોં કે લિયે સંવાર દી ગઈ હૈં (ન કે મુસલમાનોં કે લિયે) ઓર (કાફિર લોગ) મુસલમાનોં કા મજાક ઉડાતે હૈં; હાલાંકે જો મુસલમાન કુફર વ શર્ક સે બચતે હૈં, વો કયામત કે દિન ઉન કાફિરોં સે દર્જો મેં બુલંદ હોંગે, (આદમી કો અપની દુનિયાદારી ઓર માલદારી પર ગુરૂર ન કરના ચાહિયે, ક્યોંકિ) અલ્લાહ તઆલા જિસ કો ચાહતે હૈં, બેહિસાબ રોઝી દે દેતે હૈં (ઇસ લિયે માલદાર હોના કોઈ ફઘ્ર કી ચીઝ નહીં)”.

[સુર-એ-બકરહ: ૨૧૨]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

મુદ્દે કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ મુદ્દે કો લોગ ઉઠા કર ચલતે હૈં, તો અગર વો નેક હોતા હૈ, તો વો કેહતા હૈ: મુજે જલ્દી આગે બઢાઓ, ઓર અગર વો બુરા હોતા હૈ, તો વો કેહતા હૈ: અરે મેરી હલાકત આઈ, તુમ કહાં લેજા રહે હો? ઇસ કી આવાઝ કો જિન વ ઇન્સ કે સિવા અલ્લાહ તઆલા કી તમામ મખલૂકાત સુનતી હૈં; અગર ઇસ કી આવાઝ ઇન્સાન સુન લે, તો બેહોશ હો જાએ”.

[બુખારી : ૧૩૧૪, અન અબી સઈદ ખુદરી ❀]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

હર મર્ઝ કા ઇલાજ

હઝરત ઉસ્માન ગની ❀ સે મરવી હૈ કે મેં એક મરતબા બીમાર હુઆ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઇયાદત કે લિયે તશરીફ લાએ ઓર યે હુઆ પઢ કર દમ ક્રિયા ઓર જાતે હુએ ફરમાયા: ઐ ઉસ્માન! યહી પઢ કર દમ કર લિયા કરો:

((بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اَعِيْذُكَ بِاللّٰهِ الْاَحَدِ الْقَسَمِ الَّذِيْ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ

كُفُوًا اَحَدٌ مِّنْ شَيْءٍ مَا تَجِدُ))

[ઇબ્નુસ્સુન્ની : ૫૫૩]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઐ લોગો! સલામ કો ખૂબ ફેલાઓ, ગરીબોં કો ખાના ખિલાયા કરો, રાત કો જબ લોગ સો રહે હોં, તો તુમ નમાઝ પઢા કરો, ઇન બાતોં સે તુમ સલામતી કે સાથ જન્મત મેં દાખિલ હો જાઓગે”.

[તિર્મિઝી : ૨૪૮૫, અન અબુલ્લાહ બિન સલામ ❀]

सिई पांय भिनट का मद्रसा **कुर्आन व हदीस की रौशनी में**

३ रजबुल मुरजजब

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

हजरत उमर ॥ का ईस्लाम लाना

हजरत उमर फारुक ॥ का शुमार अरब के बड़े बड़े बहादुरों में होता था, ईस्लाम कबूल करने से पहले हजरत उमर ॥ मुसलमानों के सप्त दुश्मन थे और रसूलुल्लाह ॥ के कत्ल की फिक में रहते थे. एक दिन ईसी नापाक ईरादे से तलवार बटकाये हुये यले ज़ा रहे थे के रास्ते में हजरत नुअेम बिन अब्दुल्लाह ॥ मिल गये. उन्होंने ने पूछा के उमर! कहां जा रहे हो? केहने लगे के मुहम्मद को कत्ल करने; (नउरुबिल्लाह) उन्होंने ने कहा के अपने घर की तो ખબर ले, तेरी બહન और બહનોઈ दोनों मुसलमान हो चुके हैं. ये सुनया था के हजरत उमर ॥ गुस्से से भर गये और सीधे બહन के घर गये और दोनों को ખૂબ मारा, यहां तक के બહन ખૂન से લલ्लુલાન हो गई. ईस मार पीट के बाद जब उमर ॥ का गुस्सा ठंडा हुआ तो उन्होंने ने कहा के मूजे वो सहीफा दिआओ ज़ो तुम લોગ पढ़ रहे थे. બહन ने कहा तुम नापाक हो, गुस्ल डिये बगैर उस को હાથ નહીં લગા સકતે. લિહાજા उन्होंने ने गुस्ल डिया और બહन से कुर्आन ले कर पढ़ना શુરૂ डिया, कुर्आन पढ़ते ही उन की હાલત બદલ गई. ફોરન હુज़ૂર ॥ की ખિદमत में હાज़िर હुओ और मुसलमान हो गये. સહાબ-એ-કિરામ ॥ को आप ॥ के ईस्लाम લાને से બેહદ ખુशी હુઈ और ईस ज़ोर से अल्लाहु अकबर का नारा ખुલંદ डिया के सारा મક્કા ગूंજ ઉઠા.

नंबर (२) : अल्लाह की कुदरत

बाब, अल्लाह की ही हुई नेअमत है

बाब अल्लाह तआला का दिया हुआ अनमोल तोहफा है; अल्लाह तआला ने ईन्सान के सर पर रेशम की तरह यमकदार और ખૂબ સૂરત બાલ ઉગાએ हैं, ज़ो सही, गरमी और दूसरी नुकसानदेह चीज़ों से सर की હિફાज़त करते हैं और येहरे की ખૂબસूरती को बढ़ाते हैं; अल्लाह तआला ने हमारे જિસ્મ के मुनासिબ जगहों पर बाब उगाये; अगर बाब होटों पर उग आते, तो कितनी परेशानी होती, न ठीक से ખાત कर सकते, न ખાના પા સકते और न कोई चीज़ पी सकते, ईसी तरह अगर હથેલી પર બાલ હોતે, तो कितनी परेशानी होती, यकीनन ज़रूरत के तहत ईन्सान के જિस्म पर बाब उगाना और बाज़ जगहों पर न उगाना अल्लाह तआला की बेमिसाल कुदरत की निशानी है, ખુદ અલ્લાહ તઆલા ફરમાता है: હમ ને ईન્सान को બહુત હી ખૂબસૂરત સાંચે મેં ઢાલ કર પૈદા डिया है.

[सुर-अ-तीन: ४]

नंबर (३) : ओक ईज़ के बारे में

नमाज़ के छोड़ने पर वर्ध

रसूलुल्लाह ॥ ने फरमाया: “नमाज़ का छोड़ना आदमी को कुक से मिला देता है”.

[मुखिब: २४६, अन ज़ाबिर ॥]

ओक दूसरी हदीस में आप ॥ ने फरमाया: “ईमान और कुक के दरमियान नमाज़ छोड़ने का ईक है”.

[ईम्ने माज़: १०७८, अन ज़ाबिर बिन अब्दुल्लाह ॥]

नंबर (४) : ओक सुन्नत के बारे में

तीन सांस में पानी पीना

हजरत अनस ॥ (पानी पीने के वक्त) दो या तीन सांस लेते और फरमाते के रसूलुल्लाह ॥ बी तीन मरतबा सांस लेते थे.

[बुखारी: ५६३१]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બીમાર કી ઈયાદત કા સવાબ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ કોઈ મુસલમાન અચ્છી તરહ વુજૂ કર કે સવાબ કી ઉમ્મીદ સે અપને બીમાર ભાઈ કો દેખને જાતા હૈ, તો ઉસ શખ્સ ઔર દોઝખ કે દરમિયાન ૭૦ બરસ કી દૂરી કર દી જાતી હૈ”.

[અબૂ દાહિદ : ૩૦૯૭, અન અનસ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હજ ફર્જ હોને કે બાવજૂદ ન કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ આદમી કે પાસ સવારી ઔર ખર્ચ ઇતના હો, કે વો આરામ સે બૈતુલ્લાહ તક પહુંચ સકતા હો, ફિર ભી હજ ન કરે, તો કોઈ ફર્ક નહીં હૈ કે વો યહૂદી હો કર યા ફિર નસરાની હો કર મરે”.

[તિર્મિઝી : ૮૧૨, અન અલી બિન અબી તાલિબ ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા આખિરત કા ઝરિયા હૈ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા બહુત હી અચ્છા ઘર હૈ ઉસ શખ્સ કે લિયે, જો ઉસ કો આખિરત કા ઝરિયા બનાએ ઔર અલ્લાહ તઆલા કો ઉસ (કે ઝરિયે) રાઝી કર લે ઔર બહુત હી બુરા (ઘર) હૈ ઉસ શખ્સ કે લિયે જિસ કો આખિરત કે કામોં સે રોક દે ઔર અલ્લાહ તઆલા કો નારાઝ કર દે”.

[મુસ્તદરક : ૭૮૭૦, અન તારિક ﷺ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખી કી ચીખ વ પુકાર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: જો લોગ બદબખ્ત હૈં વો દોઝખ મેં હોંગે, ઉસ મેં ઉન કી ચીખ વ પુકાર હોતી રહેગી”.

[સુર-એ-હૂદ : ૧૦૬]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

તીન ચીઝોં મેં શિક્ષા હૈ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “શિક્ષા તીન ચીઝોં મેં હૈં: શહદ પીને મેં, પછના લગાને મેં ઔર આગ સે દાગને મેં. મગર (રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા:) મેં અપની ઉમ્મત કો દાગને સે મના કરતા હું; લિહાઝા દાગ કર ઇલાજ કરને સે બચના ચાહિયે”.

[બુખારી : ૫૬૮૦]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઐ લોગો! ઉસ રબ કી ઇબાદત કરતે રહો, જિસ ને તુમ્હે ઔર તુમ સે પેહલે લોગોં કો પૈદા કિયા, તાકે તુમ પરહેઝગાર બન જાઓ”.

[સુર-એ-બકરહ : ૨૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૪ રજબુલ મુરજજબ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હજરત ઉમર ૭ કી બહાદુરી

હજરત ઉમર ૭ કી બહાદુરી સે કૌન નાવાકિફ હોગા, સારી દુનિયા ઉન કી શુજ્જઅત વ દિલેરી કા એતરાફ કરતી હૈ. શુરૂ ઈસ્લામ મેં મુસલમાન કાબા કે પાસ નમાઝ નહીં પઢ સકતે થે, લેકિન ઉમર ફારુક ૭ કે ઈસ્લામ લાતે હી મુસલમાન ખાન-એ-કાબા મેં ખુલ્લમ ખુલ્લા નમાઝ પઢને લગે. હજરત અલી ૭ ફરમાતે હૈં કે મેરે ઈલ્મ કે મુતાબિક હર એક ને હિજરત છુપ કર કી; લેકિન હજરત ઉમર ૭ ને અલલ એલાન હિજરત કી. જબ ઉન્હોં ને હિજરત કા ઇરાદા ફરમાયા, તો અપની તલવાર ગલે મેં લટકાઈ ઔર અપની કમાન કંધે પર ડાલી ઔર બહુત સારે તીર હાથ મેં લેકર બૈતુલ્લાહ કે પાસ આએ ઔર ઇત્મીનાન સે તવાફ કિયા ઔર ફિર મકામે ઇબ્રાહીમ કે પાસ જા કર દો રકાત નમાઝ પઢી, ફિર મુશ્શિકીન કી એક એક ટોલી મેં ગએ ઔર ફરમાયા કે જો યે ચાહતા હો, કે ઉસ કી માં ઉસ કે મરને પર રોએ ઔર ઉસ કી ઔલાદ યતીમ હો જાએ ઔર ઉસ કી બીવી બેવા હો જાએ, વો મક્કા સે બાહર આકર મેરા મુકાબલા કરે. ઈસ કે બાદ આપ ને હિજરત કી; મગર કોઈ ભી આપ ૭ કા પીછા કરને કી હિમ્મત ન કર સકા. હજરત અબ્દુલ્લાહ બિન મરહુદ ૭ ફરમાતે હૈં કે ઉમર ૭ કા ઈસ્લામ લાના મુસલમાનોં કી ફતહ થી ઔર ઉન કી હિજરત મુસલમાનોં કી મદદ થી ઔર ઉન કી ખિલાફત રહમત થી.

નંબર ૨ : હુઝૂર ૭ કા મોઅજિઝા

હજરત અલી ૭ કી આંખ કા ઠીક હો જાના

જંગે ખૈબર કે દિન આપ ૭ ને પૂછા: “અલી કહાં હૈ? લોગોં ને કહા: ઉન કી આખેં દુખ રહી હૈ, આપ ૭ ને ફરમાયા: ઉન કો બુલાઓ, તો હજરત અલી ૭ આએ, આપ ૭ ને ઉન કી આખોં પર અપના થૂક મુબારક લગા દિયા, તો વો ઉસી વક્ત અચ્છી હો ગઈ, ગોયા કુછ હુઆ હી નહીં”.

[બુખારી : ૨૮૪૨, અન સહલ બિન સઅદ ૭]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

ઝકાત કી ફરઝિયત

રસૂલુલ્લાહ ૭ ને હજરત મુઆઝ બિન જબલ ૭ કો યમન ભેજતે વક્ત ફરમાયા: “(યમન વાલોં કો) બતા દેના કે અલ્લાહ તઆલા ને ઉન પર ઉન કે માલ મેં ઝકાત ફર્જ કી હૈ”.

[બુખારી : ૧૪૮૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ૭]

ફાયદા: અગર કિસી કે પાસ નિસાબ કે બરાબર માલ હો તો ઉસ મેં સે ઝકાત અદા કરના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

દુનિયા વ આખિરત કી ભલાઈ કી દુઆ

ઈસ દુઆ કા ખૂબ એહતેમામ કરના ચાહિયે, ઈસ મેં દોનોં જહાં કી ભલાઈ તલબ કી ગઈ હૈ, રસૂલુલ્લાહ ૭ ઈસ દુઆ કો અકસર પઢા કરતે થે:

﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

તર્જમા: ઐ હમારે રબ! હમેં દુનિયા મેં ભી ભલાઈ અતા ફરમાઈએ ઔર આખિરત મેં ભી ભલાઈ અતા ફરમાઈએ ઔર દોઝખ કે અઝાબ સે હમેં બચાઈએ.

[સૂર-એ-બકરહ : ૨૦૧]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

શૌહર કી ખુશી પર જન્મત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ઔરત ને ઇસ હાલ મેં ઇન્તેકાલ ક્રિયા, કે ઉસ કા શૌહર ઉસ સે રાઝી થા, તો વો જન્મત મેં દાખિલ હોગી”.

[તિર્મિઝી : ૧૧૬૧, અન ઉમ્મે સલમા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સચ્ચી ગવાહી કો છુપાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ગવાહી મત છુપાયા કરો, ઔર જો શખ્સ ઇસ (ગવાહી) કો છુપાએગા, તો બિલાશુબા ઉસ કા દિલ ગુનહગાર હોગા ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કિએ હુએ કામોં કો ખૂબ જાનતા હૈ”.

[સૂર-એ-બકરહ : ૨૮૩]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયવી ઝિંદગી ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયવી ઝિંદગી તો કુછ ભી નહીં સિર્ફ ધોકે કા સૌદા હૈ”.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન : ૧૮૫]

ફાયદા: જિસ તરહ માલ કે ઝાહિર કો દેખ કર ખરીદાર ફંસ જાતા હૈ, ઇસી તરહ દુનિયા કી ચમક દમક સે ધોકા ખા કર આખિરત સે ગાફિલ હો જાતા હૈ; ઇસી લિયે ઇન્સાનોં કો દુનિયા કી ચમક દમક સે હોશિયાર રેહના ચાહિયે.

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કબ્ર મેં હી ઠિકાને કા ફૈસલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ વફાત પા જાતા હૈ, તો ઉસ કો સુબહ વ શામ ઉસ કા ઠિકાના દિખાયા જાતા હૈ, અગર જન્મતી હો તો જન્મત વાલોં કા ઔર અગર જહન્નમી હો તો જહન્નમ વાલોં કા, ફિર કહા જાતા હૈ: યે તેરા ઠિકાના હૈ, યહાં તક કે અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન તુજે દો બારા ઉકાએ”.

[બુખારી : ૧૩૭૮, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ચોંધેપન કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ખંબી મન કી કિસ્મ મેં સે હૈ ઔર ઉસકા પાની આંખ કે લિયે શિફા હૈ, અજૂવા જન્મત કી ખજૂર હૈ ઔર ઉસમેં ઝહર સે શિફા હૈ, હઝરત અબૂ હુરયરહ ﷺ ફરમાતે હૈં કે મૈને તીન યા પાંચ યા સાત ખબીયાં લીં ઔર પાની નિયોડ. કર એક ચૂંધી બાંદી કી આંખ મેં ડાલા તો વો અચ્છી હો ગઈ.

[તિર્મિઝી : ૨૦૬૮/૨૦૬૯, અન અબી હુરયરહ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઔરતોં કો મુખાતબ કર કે ફરમાયા: “તુમ અપને ઊપર અલ્લાહ કી તસ્બીહ (سُبْحَانَ اللَّهِ) ઔર તહલીલ (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) ઔર તકદીસ (سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقَدُّوسِ) કો લાઝિમ કર લો, ઔર ઇન તસ્બીહાત કો ઉંગલિયોં પર શુમાર કરો; ઇસ લિયે કે કલ કયામત કે દિન ઇન ઉંગલિયોં સે સવાલ હોગા ઔર વો ગવાહી દેંગી, હરગીઝ ઇસ મેં કોતાહી ઔર ગફલત મત કરના, ઐસા ન હો કે ગફલત કર કે અજ વ સવાલ સે ભી મહરૂમ રેહ જાઓ”.

[તિર્મિઝી : ૩૫૮૩, અન યસીરા]

સિઈ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૫ રજબુલ મુરજજબ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઉમર ૐ કી ખિલાફત

હઝરત અબૂ બક્ર સિદ્દીક ૐ કે ઇન્તેકાલ કે બાદ હઝરત ઉમર ફારૂક ૐ મુસલમાનોં કે દૂસરે ખલીફા બને. આપ ૐ ને સાઢે દસ સાલ ખિલાફત કી, આપ ૐ કે દૌરે ખિલાફત મેં ઇસ્લામ ખૂબ ફેલા ઔર ચમકા, બડી બડી સલતનતેં ફતહ હુઈ, યહાં તક કે રૂમ ઔર ફારિસ જેસી તાકતવર સલતનતોં પર ઇસ્લામ કા પરચમ લેહરાને લગા, ઔર મુસલમાન બઢતે હુએ હિન્દુસ્તાન, ચીન ઔર યૂરપ કી સરહદોં તક પહુંચ ગએ, આપ ૐ કે દૌરે ખિલાફત મેં પાંચ સૌ કિલે ઔર એક હઝાર છત્તીસ શહર ફતહ હુએ, આપ ૐ કી ખિલાફત કા રકબા સાઢે બાઈસ લાખ મુરબબા મીલ (Square mile) બયાન કિયા જાતા હૈ. આપ ૐ કી ફિરાસત, બલંદ હૌસલગી ઔર ફતહ કે સિલસિલે કો દેખ કર એક મશહૂર મુસ્તાશરિક (Orientalist) મિસ્ટર જીવન કેહતા હૈ કે “અગર ફારૂકે આઝમ ૐ દસ સાલ ઔર દુનિયા મેં ખિલાફત કરતે, તો પૂરી દુનિયા મેં ઇસ્લામ કે અલાવા કોઈ દૂસરા મઝહબ નહીં હોતા”. હઝરત ઉમર ૐ કી ખિલાફત કા ઝમાના બાદ કે હુકકામ ઔર ખુલફા કે લિયે એક મિસાલી નમૂના હૈ. નમાઝે ફજ્ર મેં જબ ફીરોઝ નામી ઇસાઈ ને રફ જિલ હિજ્રજ કો આપ ૐ કો ઝખ્મી કર દિયા, જિસ કે ત્રીન દિન બાદ આપ કી શહાદત હો ગઈ, મુહર્રમુલ હરામ કી પેહલી તારીખ કો હઝરત સુબૈહ ૐ ને આપ કી નમાઝે જનાઝા પઢાઈ ઔર રોઝ-એ-અકદસ મેં તદફીન હુઈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

મોર કી ખૂબસૂરતી

અલ્લાહ તઆલા ને ઇન્સાન કો દુનિયા મેં જન્મત કા હલકા ફુલકા મઝા ચખાને કે લિયે એસા ખૂબસૂરત પરિદા પૈદા કિયા કે ઇન્સાન ઇસ કી ખૂબસૂરતી કો દેખ કર હૈરાન રેહ જાતા હૈ; યુનાંચે મોર એક એસા હી પરિદા હૈ, જિસ કી દુમ કે પરોં કો અલ્લાહ તઆલા ને બહુત હી ખૂબસૂરત બનાયા, અલ્લાહ તઆલા ને મોર કો અપની દુમ ફેલાને કી સલાહિયત દી હૈ, જબ વો ઉસે ફેલાતા હૈ ઔર ધૂપ કી વજહ સે વો ચમકતી હૈ, તો એસા મહસૂસ હોતા હૈ કે ઉસ કી દુમ પર સૈંકડોં નીલમ કે ફૂલ લગેં હોં, યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કા એક નમૂના હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા

રસૂલુલ્લાહ ૐ ને ફરમાયા: “જિસ ને સુબહ (યાની ફજ્ર) કી નમાઝ અદા કી, વો અલ્લાહ કી હિફાઝત મેં હૈ”.
[મુસ્લિમ: ૧૪૮૩, અન જુદુબ બિન અબુલ્લાહ ૐ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

હાથ પાંવ કી ઉંગલિયોં કા ખિલાલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ૐ વુઝૂ ફરમાતે તો ઉંગલિયોં કા ખિલાલ ફરમાતે, એઝિયોં કો રંગડતે ઔર ફરમાતે કે: “ઉંગલિયોં કા ખિલાલ કરો, અલ્લાહ તઆલા ઇન કે દરમિયાન જહન્નમ કી આગ દાખિલ ન કરેગા”.

[દારે કુતની : ૩૨૬, અન આઈશા ૐ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

અલ્લાહ કે વાસ્તે મુહબ્બત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન અર્શે ઇલાહી કે સાથે મેં સાત કિસ્મ કે લોગ હોંગે, ઉન મેં વો લોગ ભી હોંગે જિન કા મિલના જુલના ભી અલ્લાહ હી કી મુહબ્બત કી વજહ સે હોતા થા”.

[બુખારી : ૬૬૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કર્જ અદા ન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કબીરા ગુનાહ કે બાદ સબ સે બડા ગુનાહ જિસ કી બંદા લે કર અલ્લાહ કે યહાં હાજિર હો, વો યે હૈ કે મૌત કે વક્ત આદમી પર કર્જ હો ઔર ઉસ કો પૂરા કરને કે લિયે માલ છોડ કર ન જાએ”.

[અબૂ દાવુદ : ૩૩૪૨, અન અબી મુસા ﷺ]

ફાયદા: માલદાર અગર અપની જિંદગી મેં કર્જ અદા ન કર સકા, તો મરતે વક્ત અપને વરસા કો કર્જ અદા કરને કી વસિયત કર દે, ઔર જો માલદાર ન હો, તો જિંદગી હી મેં માફી તલાફી કર લે, વરના કયામત કે દિન નેકિયોં મેં સે ઉસ કા કર્જ અદા કરના હોગા.

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

માલ કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઉસ વક્ત તક કયામત નહીં આએગી જબ તક તુમ્હારે અંદર માલ કી ઇતની કસરત ન હો જાએ કે વો બેહને લગે, યહાં તક કે માલ વાલે આદમી કો ઇસ બાત પર રંજ વગમ હોગા કે ઉસ સે કૌન સદકા કબૂલ કરેગા? વો એક આદમી કો સદકે કે લિયે બુલાએગા તો વો કેહ દેગા કે મુજે ઇસ કી કોઈ ઝરૂરત નહીં હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૨૩૪૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત મેં મેહમાન નવાજી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બેશક જો લોગ ઈમાન લાએ ઔર નેક કામ કિએ ઉન કી મેહમાની કે લિયે ફિરદૌસ કે બાગ હોંગે, વો ઉન મેં હમેશા રહેંગે ઔર વો વહાં સે કહી જાના નહીં યાહેંગે”.

[સૂર-એ-કહફ : ૧૦૭ તા ૧૦૮]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બીમારી સે બચને કી તદબીર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ્હારે બરતન મેં મકખી ગિર પડે, તો ઉસ કો પેહલે પૂરી તરહ ડુબા દો, ફિર નિકાલ કર કંકો, ક્યોંકે ઉસ કે એક પર મેં શિફા હૈ, તો દૂસરે મેં બીમારી હૈ”.

[બુખારી : ૫૭૮૨, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “કયા તુમ દૂસરોં કો નેકી કી નસીહત કરતે હો ઔર અપને આપ કો બૂલ જાતે હો, હાલાંકે તુમ કિતાબ કી તિલાવત ભી કરતે રેહતે હો (પસ એસા ક્યૂં કરતે હો) કયા તુમ ઇતના ભી નહીં સમજતે”.

[સૂર-એ-બકરહ : ૪૪]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

₹ ૨૪૭૫૯ મુરજજબ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

દૌરે ફરજી કે અહમ કારનામે

હઝરત ઉમર રઝી ને અપને દૌરે ખિલાફત મેં બડે બડે કારનામે અંજામ દિયે, ઉન્હોં ને બાજાબતા તરીકે પર બૈતુલમાલ કા નિજામ કાયમ કિયા. મુલકી પૈમાઈશ કા ઇન્તેજામ કિયા, મરદુમ શુમારી કરાઈ, જેલ ખાના કાઈમ કિયા, ફૌજ કે લિયે દફતરી નિજામ બનાએ, રાતોં કો ગશત કર કે રિઆયા કે હાલ સે બા ખબર રેહને કા તરીકા નિકાલા. બે રોઝગાર લોગોં કે લિયે વઝીફે મુકરર કિયે. જગા જગા નહરેં ખુદવાઈ. નમાઝે તરાવીહ કો જમાત કે સાથ પઢને કા એહતેમામ કરવાયા. ઇસ્લામ સે પેહલે દરિયાએ નીલ હર સાલ સૂખ જતા થા, મિસ્ર વાલોં કા અકીદા થા, કે એક કુંવારી લડકી કી બલી કે બગૈર દરિયાએ નીલ જારી નહીં હોતા. જબ મુસલમાનોં ને મિસ્ર ફતહ કિયા ઔર ઉસ કી ખબર ગવર્નર હઝરત અમ્ર બિન આસ રઝી કો હુઈ, તો ઉન્હોં ને ફરમાયા કે ઇસ્લામ મેં યે હરગીઝ નહીં હો સક્તા, ફિર ઉન્હોં ને હઝરત ઉમર રઝી કો ઇસ કી ઇતિલા દી. હઝરત ઉમર રઝી ને દરિયાએ નીલ કે નામ યે લિખા “એ દરિયાએ નીલ! અગર તુ અપની મરગી સે ચલતા હૈ તો મત ચલ, ઔર અગર તુજે અલ્લાહ વાહિદે કહહાર ચલાતે હૈં તો હમ ઉસ સે હી સવાલ કરતે હૈં કે વો તુજે ચલા દે”. યુનાંચે યે પરચા દરિયાએ નીલ મેં ઝલ દિયા ગયા, દૂસરે હી દિન દરિયાએ નીલ પાની સે ભર ગયા. ઉસ દિન સે આજ તક દરિયાએ નીલ મુસલસલ જારી હૈ. ઇસ કે અલાવા ભી આપ કી બહુત સારી ખિદમાત ઔર કારનામે તારીખ કે સફહાત મેં મહફૂઝ હૈં.

નંબર (૨) : હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી સલ્મુ કા મોઅજિઝા

ઘી મેં બરકત

ઉમમે માલિક રઝી કા દસ્તૂર થા કે વો આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી સલ્મુ કી ખિદમત મેં હમેશા એક બરતન મેં ઘી હદિયા ભેજા કરતી થી, જબ ઉન કે બચ્ચે સાલન માંગતે ઔર ઘર મેં ન હોતા તો વો ઉસ બરતન કો જિસ મેં આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી સલ્મુ કી ખિદમત મેં ઘી ભેજતી થી, ઉકા લાતી ઔર ઉસ મેં સે બકદરે ઝરૂરત ઘી નિકલ આતા. એક દિન ઉન્હોં ને ઉસ બરતન કો બિલ્કુલ ખાલી કર લિયા, તો ઘી નિકલના ખતમ હો ગયા, ફિર આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી સલ્મુ કી ખિદમત મેં આઈ, તો આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી સલ્મુ ને ફરમાયા: “અગર તુમ ને ઉસ કો ખાલી ન કિયા હોતા તો હમેશા ઉસ મેં સે ઘી નિકલતા રેહતા”.

[મુસ્લિમ : ૫૮૪૫, અન જાબિર રઝી]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

હજ કી ફરઝિયત

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી સલ્મુ ને ફરમાયા: “એ લોગો! તુમ પર હજ ફર્જ કર દિયા ગયા હૈ, લિહાઝા ઉસ કો અદા કરો”.

[મુસ્લિમ : ૩૨૫૭, અન અબી હુરૈરા રઝી]

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

મજલિસ સે ઉઠને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી સલ્મુ જબ કિસી મજલિસ સે ઉઠતે તો ફરમાતે:

((سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! તેરી ઝાત પાક હૈ ઔર કાબિલે તારીફ હૈ, મેં ગવાહી દેતા હું કે તેરે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં, તુજ સે હી મગફિરત કા તલબગાર હું ઔર તૌબા કરતા હું.

[અબૂ દાઉદ : ૪૮૫૮, અન અબી બરઝહ અસલમી રઝી]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મુસલમાન ભાઈ કે લિયે દુઆ કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ કોઈ મુસલમાન અપને મુસલમાન ભાઈ કે લિયે પીઠ પીછે દુઆ કરતા હૈ, તો ફરિશ્તે કેહતે હૈં કે આમીન, (અલ્લાહ તઆલા) તુમ્હે ભી યહી ચીઝ અતા કરમા દે”.

[અબૂ દાઉદ : ૧૫૩૪, અન અબી દર્દા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુફ કી સજા જહન્નમ હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ કુફ કરતે હૈં તો અલ્લાહ તઆલા કે મુકાબલે મેં ઉન કા માલ વ ઔલાદ કુછ કામ નહીં આએગા ઔર એસે લોગ હી જહન્નમ કે ઈધન હોંગે”.

[સુર-એ-આલે ઈમરાન : ૧૦]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા સામાન ચંદ રોઝા હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયા કા સામાન કુછ હી દિન રેહને વાલા હૈ ઔર ઉસ શાખ્સ કે લિયે આબિરત હર તરહ સે બેહતર હૈ, જો અલ્લાહ તઆલા સે ઊરતા હો ઔર (ક્યામત મેં) તુમ પર ઝર્ઝા બરાબર ભી ગુલ્મ નહીં ક્રિયા જાએગા”.

[સુર-એ-નિસા : ૭૭]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

જન્મત મેં પેહલે જાને વાલે

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો લોગ સબ સે પેહલે જન્મત મેં જાએંગે, ઉન કે ચેહરે ચૌદહવીં કે ચાંદ કી તરહ ચમકતે હોંગે, ન થૂકેંગે, ન નાક સિકેંગે, ન પેશાબ વ પાખાના કરેંગે, ઉન કે બરતન ઔર કંથે સોને ઔર ચાંદી કે હોંગે, ઉન કી અંગેઠિયોં મેં ઊદ કી ખુશ્બૂ ફૂટ રહી હોગી, ઉન કે મુંહ સે મુશ્ક કી ખુશ્બૂ આએગી, હર એક કો દો એસી હૂરેં મિલેંગી, જિન કે પૈરોં કી હઠિયોં કા ગૂદા ખૂબસૂરતી કી વજહ સે પિંડલિયોં કે ગોશત સે સાફ નઝર આએગા ઔર વો દોનોં હૂરેં આપસ મેં એસી હમ ખયાલ હોંગી જૈસે કે દોનોં કા દિલ એક હો, ઔર સુબહ વ શામ વો અલ્લાહ કી બઝાઈ ઔર ઉસ કી તારીફ કરતી હોંગી”.

[બુખારી : ૩૨૪૫, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

નઝરે બદ કા ઈલાજ

હઝરત આઈશા રા.ફા. ને ફરમાતી હૈં જિસ કી નઝર લગી હો વો વુઝૂ કરે ફિર ઉસી પાની સે વો શાખ્સ જિસ કો નઝર લગી હૈ ગુસ્લ કરે.

[અબૂ દાઉદ : ૩૮૮૦]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એક દૂસરે કો હદિયા ક્રિયા કરો, હદિયા દિલોં કી રંજિશ કો દૂર કરતા હૈ ઔર કોઈ પડોસન અપને પડોસન કે હદિયે કો હકીર ન સમજે અગર ચે બકરી કે ખુર કા એક ટુકડા હી ક્યું ન હો”.

[તિર્મિઝી : ૨૧૩૦, અન અબી હુરૈરા]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૭ રજબુલ મુરજજબ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત ઉસ્માન ગની

આપ ﷺ કા નામ ઉસ્માન, કુનિયત અબૂ અબ્દુલ્લાહ ઔર વાલિદ કા નામ અફફાન હૈ. આપ ﷺ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ફક્હીઝાદ બહન કે બેટે થે ઔર હુઝૂર ﷺ સે છે (દ) માહ છોટે થે. હઝરત ઉસ્માન ﷺ ઈસ્લામ લાને વાલે ચૌથે શાખ્સ હૈ. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને નુબુવ્વત સે કબ્લ અપની બેટી રૂકય્યા ﷺ કી શાદી હઝરત ઉસ્માન ﷺ સે કર દી થી. જબ હઝરત રૂકય્યા ﷺ કા ઇન્તેકાલ હો ગયા તો હુઝૂર ﷺ ને અપની દૂસરી બેટી હઝરત ઉમ્મો કુલસૂમ ﷺ કી શાદી ઉન સે કર દી. ઇસી લિયે હઝરત ઉસ્માન ﷺ કો સુન્નુરૈન કહા જાતા હૈ. આપ ﷺ ને હબ્શા ઔર મદીના દોનોં કી હિજરત ફરમાઈ. જિસ તરહ આપ ﷺ સહાબ-એ-કિરામ ﷺ મેં બહુત માલધાર થે, ઇસી તરહ સબ સે જિયાદા સખી ઔર ખુદા કી રાહ મેં ખર્ચ કરને વાલે થે. હઝરત ઉમર ﷺ કે ઇન્તેકાલ કે બાદ યકુમ મુહર્રમુલ હરામ સન ૨૪ હિજરી કો સહાબ-એ-કિરામ ﷺ ને આપસ મેં મશવરા કર કે હઝરત ઉસ્માન ﷺ કો ખલીફા મુન્તાખબ કર લિયા, ઇસ તરહ આપ ﷺ મુસલમાનોં કે તીસરે ખલીફા બને.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ગિંચે ગિંચે પહાડ કિસ ને બનાએ

અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન કો પાની પર બિછાયા, ફિર ઇસ પર બડે બડે પહાડ ઐસી હિકમત સે ગાડે, કે ઇસ કા જિતના હિસ્સા ઝમીન કે ઊપર હૈ ઇસ સે કહીં જિયાદા ઝમીન કે નીચે હૈ, ઇન પહાડોં ને ઝમીન કો હિલને સે રોક રખા હૈ; અગર યે પહાડ ન હોતે, તો ઝમીન પર ઇતને ઝલઝલે આતે કે ઝમીન કા સારા નિઝામ દરહમ બરહમ હો જાતા. લેકિન યે અલ્લાહ તઆલા હી કી ઝાત હૈ જિસ ને ઝમીન કો પહાડોં કી કીલોં સે બાંધ રખા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આન મેં ફરમાયા હૈ: “કયા હમ ને ઝમીન કો ફર્શ ઔર પહાડોં કો કીલેં નહીં બનાયા? (યકીનન યે સબ હમારી હી કારીગરી હૈ)”.

[સૂર-એ-નબા: ૬ તા ૭]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત

એક આદમી ને આપ ﷺ સે અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! ઈસ્લામ મેં અલ્લાહ કે નજદીક સબ સે જિયાદા પસંદીદા અમલ કયા હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: “નમાઝ કો ઉસ કે વક્ત પર અદા કરના, ઔર જો શાખ્સ નમાઝ કો (જાન બૂજ કર) છોડ દે, ઉસ કા કોઈ દીન નહીં હૈ, ઔર નમાઝ દીન કા સુતૂન હૈ”.

[બૈહકી હી શોઅબિલ ઇમાન: ૨૬૮૩, અન ઉમર ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

હર નમાઝ કે લિયે તાઝા વુઝૂ કરના

હઝરત અનસ ﷺ બયાન કરતે હૈં કે આપ ﷺ કી આદતે શરીફા થી, કે બાવુઝૂ હોને કે બાવજૂદ હર નમાઝ કે લિયે તાઝા વુઝૂ ફરમાતે ઔર હમ લોગ કઈ નમાઝોં એક હી વુઝૂ સે પઢતે થે.

[અબૂ દાઉદ: ૧૭૧, અન અનસ ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

આપસ મેં સુલહ કરાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્યા મેં તુમ કો એસી ચીઝ ન બતાઊં જિસ કા દર્જ નમાઝ, રોઝા, સદકા સે ભી બઢા હુઆ હૈ, સહાબા ક્રૌ ને અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! ઝરૂર બતાઈએ, આપ ﷺ ને ફરમાયા: દો આદમિયોં કે દરમિયાન સુલહ કરાના, ઔર આપસ કા ઇખ્તિલાફ તો દીન કો તબાહ વ બરબાદ કર દેને વાલી ચીઝ હૈ”.

[અબૂ દાઉદ: ૪૮૧૮, અન અબી દર્દા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઇલ્મ કો ઝરિયએ મઆશ બનાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ઇલ્મ કે ઝરિયે અલ્લાહ કી ખુશનૂદી ઔર રઝામંદી હાસિલ કી જાતી હૈ, અગર કોઈ આદમી એસે મુબારક ઇલ્મ કો સિર્ફ દુનિયા કા માલ વ મતાઅ હાસિલ કરને કી ગર્ઝ સે સીબેગા, તો કલ ક્યામત કે દિન એસા આદમી (જન્નત તો જન્નત) જન્નત કી ખુશ્બૂ ભી નહીં સુંઘ પાએગા”.

[અબૂ દાઉદ: ૩૬૬૪, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી મુહબ્બત ઔર આખિરત કી બરબાદી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસને અપની દુનિયા સે મુહબ્બત કી ઉસ ને અપની આખિરત કા નુકસાન કિયા ઔર જિસ ને આખિરત સે મુહબ્બત કી ઉસ ને અપની દુનિયા કા નુકસાન કિયા, તો તુમ લોગ બાકી રહેને વાલી (આખિરત) કો ખત્મ હોને વાલી (દુનિયા) પર તરજીહ દો”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૮૧૮૮, અન અબી મુસા]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

ક્યામત કા ખતરનાક મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “વો દિન કાબિલે ઝિક્ર હૈ, જિસ દિન સૂર ફૂંકા જાએગા, તો ઝમીન વ આસમાન મેં જિતને (ફરિશ્તે ઔર ઇન્સાન વ ગૈરા હૈં) સબ ઘબરા જાએંગે, મગર જિસ કો ખુદા યાહે (વો ઇસ ઘબરાહટ સે મહફૂઝ રહેગા) ઔર અલ્લાહ તઆલા કે સામને સબ આજિઝ બન કર હાઝિર હોંગે, ઔર તુમ પહાડોં કો દેખ કર યે ખયાલ કરતે હો કે યે જમે રહેંગે, હાલાંકે વો (ક્યામત કે દિન) બાદલોં કી તરહ ઉડતે ફિરેંગે”.

[સૂર-એ-નખલ: ૮૭તા ૮૮]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

દુબલેપન કા ઇલાજ

હઝરત આઈશા ક્રૌ ફરમાતી હૈં કે જબ મેરી વાલિદા ને મુજે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ રૂખ્સત કરને કા ઇરાદા કિયા, તો મેરે દુબલેપન કા ઇલાજ કરને લગી, મગર કોઈ ઇલાજ કારગર ન હુઆ, ફિર મેં ને તર ખજૂરોં કે સાથ કકડી ખાના શુરૂ કિયા તો મેં મોઅતદિલ જિસ્મ વાલી હો ગઈ, યાની દુબલાપન દૂર હો ગયા.

[ઇબ્ને માજા: ૩૩૨૪]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા કે અહકામ કો હંસી ખેલ ન બનાઓ ઔર અલ્લાહ તઆલા ને તુમ પર જો એહસાન કિયા હૈ, ઉન કો યાદ રખો ઔર (ઉસ કા યે એહસાન ભી યાદ કરતે રહો) કે ઉસ ને તુમ પર કિતાબ (યાની કુર્આન) ઔર અક્લ વ હિકમત કી બાતેં ઉતારી, તાકે ઇન કે ઝરિયે તુમ્હેં નસીહત ફરમાએ; ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો, યકીન જાનો અલ્લાહ તઆલા હર ચીઝ કો ખૂબ જાનતા હૈ”.

[સૂર-એ-બકરહ: ૨૩૧]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૮ રજબુલ મુરજજબ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત ઉસ્માન રઝીએ કે કારનામે ઔર શહાદત

હઝરત ઉસ્માન રઝીએ ને અપની ખિલાફત કે દૌરાન બહુત સે કારહાએ નુમાયાં અંજામ દિએ, જિસ મેં પૂરી ઉમ્મત કી એક નુસ્ખ-એ-કુર્આન પર જમા કરના, મસ્જિદે નબવી, જન્નતુલ બકીઅ કે હિસ્સોં કો વસીઅ ઔર કુશાદા કરના ઔર ઈસ્લામી મમાલિક કી હદોં કો બઢાના ઉન કે અહમ કારનામે હૈં. વો ઈસ્લામ ઔર મુસલમાનોં કી ખિદમાત અંજામ દેને મેં મુનહમિક હી થે, કે મુનાફિકોં ને સાતિશ કર કે મુસલમાનોં કો અંદરૂની ઔર બૈરૂની ફિત્નોં મેં મુબતલા કર દિયા. ઈન તમામ ફિત્નોં કો ફૈલાને મેં અબ્દુલ્લાહ બિન સબા નામી યહૂદી પેશ પેશ થા, વો ઝાહિરી તૌર પર મુસલમાન હુવા થા, ઉસે ઈસ્લામ, મુસલમાનોં ઔર ખાસ તૌર સે હઝરત ઉસ્માન ગની રઝીએ સે બુઝા વ અદાવત થી. મુસલમાનોં મેં આપસી ઈખ્તિલાફ પૈદા કરને કે લિયે ઉસ ને ફૂફા, બસરા, દિમશક ઔર મિસ્ર કા સફર કર કે એક બડી જમાત કો અપના હક ખયાલ બના લિયા. ઉસ ને મિસ્ર વગૈરા ઈલાકોં કે બહુત સે અપને હમ નવાઓં કો મદીના ભેજ, જિન મેં અકસર મુનાફિકીન થે. સાધે સાદે મુસલમાનોં કો બેહકા કર અપને સાથ કર લિયા, યે લોગ ઉસ વક્ત મદીના પહુંચે જબ અકસર સહાબા હજ કે લિયે મક્કા ગએ હુએ થે. ઉન્હોં ને મદીના મેં હઝરત ઉસ્માન રઝીએ કે ઘર કા મુહાસરા કર લિયા ઔર ઉન કા ખાના પાની બંદ કર દિયા. આબિર અઠારા ઝિલ હિજજ સન ૩૫ હિજરી જુમા કે દિન કુર્આન કી તિલાવત કરતે હુએ હઝરત ઉસ્માન રઝીએ કો શહીદ કર દિયા ગયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર રઝીએ કા મોઅજિઝ

ઝખમ કા અચ્છા હો જાના

યઝીદ બિન અબી ઉબૈદ રઝીએ ફરમાતે હૈં: મેં ને હઝરત સલમા બિન અક્વા રઝીએ કી પિંડલી મેં ઝખમ કા નિશાન દેખા, તો મેં ને ઉન સે પૂછા: યે કેસા ઝખમ હૈ? ઉન્હોં ને ફરમાયા: યે ચોટ મુજે ખૈબર કે દિન લગી થી ઔર (વો ઝખમ ભી એસા થા કે)લોગ કેહને લગે થે કે સલમા શહીદ હો ગયા, મેં રસૂલુલ્લાહ રઝીએ કી ખિદમત મેં આયા, તો રસૂલુલ્લાહ રઝીએ ને ઈસ ચોટ પર તીન મરતબા દમ ક્રિયા (અલ્હમ્દુલિલ્લાહ એસા અચ્છા હો ગયા કે) અબ તક શિકાયત નહીં હુઈ.

[બુખારી : ૪૨૦૬, અન યઝીદ બિન અબી ઉબૈદ રઝીએ]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

ગિરવી રખી હુઈ ચીઝ સે ફાયદા ન ઉઠાના

હઝરત ઈબ્ને મરઝીદ રઝીએ કે પાસ એક શખ્સ આએ ઔર કહા, કે એક ઘોડા (મેરે પાસ) ગિરવી રખા ગયા થા, લેકિન મેં ઉસ પર સવાર હો ગયા (તો કયા મેરે લિયે ગિરવી રખે હુએ ઘોડે પર સવાર હોના જઈઝ હૈ?)હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મરઝીદ રઝીએ ને ફરમાયા: ઉસ ઘોડે સે તુમને જિતના ફાયદા ઉઠાયા વો સૂદ હૈ.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૧૫૭૪૮]

ફાયદા: ગિરવી રખી હુઈ ચીઝ સે ફાયદા ઉઠાના જઈઝ નહીં હૈ, ઉસ સે બચના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સોને સે પેહલે કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સોને લગતે, તો યે દુઆ પઢતે: ((اَللّٰهُمَّ بِاسْمِكَ اُمُوْتُ وَاَحْيَا))
તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેં તેરે હી નામ સે મરતા હું ઔર જીતા હું. [બુખારી : ૬૩૧૪, અન હુઝૂફા]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સૂર-એ-યાસીન પઢને કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હર ચીઝ કા એક દિલ હોતા હે, કુર્આન કા દિલ સૂર-એ-યાસીન હૈ, જો શખ્સ સૂર-એ-યાસીન પઢતા હૈ ઉસે દસ કુર્આન પઢને કા સવાબ મિલતા હૈ”. [તિર્મિઝી : ૨૮૮૭, અન અનસ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કંજૂસી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કે અતા કરદા માલ વ દૌલત (કો ખર્ચ કરને) મેં બુખલ કરતે હૈં, વો બિલ્કુલ ઈસ ગુમાન મેં ન રહેં કે (ઉન કા યે બુખલ કરના) ઉન કે લિયે બેહતર હૈ, બલ્કે વો ઉન કે લિયે બહુત બુરા હૈ, ક્યામત કે દિન ઉન કે જમા કરદા માલ વ દૌલત કો તૌક બના કર ગલે મેં પેહના દિયા જાએગા ઔર આસમાન વ ઝમીન કા માલિક અલ્લાહ તઆલા હી હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમહારે આમાલ સે બાખબર હૈ”.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન : ૧૮૦]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

મૌત કા આના યકીની હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ જહાં કહીં ભી હોંગે, તુમ કો હર હાલ મેં મૌત આ પકડેગી યાહે તુમ મઝબૂત કિલોં મેં મહફૂઝ હો”.

[સૂર-એનિસા : ૭૮]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્નત કા દરખ્ત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જન્નત મેં કોઈ દરખ્ત ઐસા નહીં જિસ કા તના સોને કા ન હો”.

[તિર્મિઝી : ૨૫૨૫, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઇલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ષ ને ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એહરામ કી હાલત મેં અપને સર મેં આધે સર કે દર્દ કી વજહ સે પછના લગવાયા.

[બુખારી : ૫૭૦૦]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કિસી કો ગુસ્સા આએ ઔર વો ખડા હો, તો ઉસ કો યાહિયે કે બૈઠ જાએ, બૈઠને સે ગુસ્સા ચલા જાએ તો ઠીક, વરના ઉસ કો યાહિયે કે લેટ જાએ”.

[અબૂ દાહિદ : ૪૭૮૨, અન અબી ઝર]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૯ રજબુલ મુરજજબ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત અલી

હઝરત અલી બિન અબી તાલિબ નબીએ કરીમ ૬ કે ચયાઝાદ ભાઈ ઔર દામાદ હૈં, હઝરત ફાતિમા ૬ કે શૌહર ઔર હઝરત હસન ૬ વ હુસૈન ૬ કે વાલિદે મોહતરમ હૈં. બચ્ચોં મેં સબ સે પેહલે હઝરત અલી ૬ ને સિર્ફ ૯ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઇસ્લામ કબૂલ કિયા. ઔર આપ ૬ ને કભી ભી બુતોં કી પરસ્તિશ નહીં કી. હુઝૂર ૬ ને હઝરત અલી ૬ કી પરવરિશ કી થી. વો એક નિહાયત તાકતવર ઔર બહાદૂર ઇન્સાન થે. ઉન કી બહાદુરી કા ઇઝહાર ગઝવ-એ-ખંદક મેં ઉસ વકત હુઆ જબ દુશ્મનોં કી તરફ સે અમ્ર બિન અબ્દે વુદ સામને આયા, જો તન્હા એક હઝાર શેહસવારોં કે બરાબર સમજા જાતા થા, ઉસને કહા: કૌન હૈ જો મેરે મુકાબલે મેં આને કી હિમ્મત રખતા હૈ? ઉસ પર હઝરત અલી ૬ આગે બઢે ઔર મુકાબલા કિયા, અલ્લાહ ને હઝરત અલી ૬ કો ફતહ દી. ઈસી તરહ રસૂલુલ્લાહ ૬ સહાબા કે સાથ ખૈબર પહુંચે ઔર તમામ કિલે એક એક કર કે ફતહ હો ગએ. લેકિન સબસે બડા કમુસ નામી કિલા ફતહ નહીં હો રહા થા, તો રસૂલુલ્લાહ ૬ ને ફરમાયા: “કલ જંડા ઉસ શખ્સ કે હાથ મેં હોગા જિસ કો અલ્લાહ ઔર ઉસ કા રસૂલ પસંદ ફરમાતા હૈ, ઔર ઉસી કે હાથ યે કિલા ફતહ હોગા”, અગલે દિન રસૂલુલ્લાહ ૬ ને હઝરત અલી ૬ કો જંડા દિયા. ખૈબર કે કિલે કા દરવાઝા ઇતના ભારી થા કે ચાલીસ આદમી ભી ઉસ કો ઉઠા નહીં સકતે થે, મગર હઝરત અલી ૬ ને તન્હા ઉસ દરવાઝો કો ઉખાડ લિયા ઔર અલ્લાહ ને ઉન્હી કે હાથોં ઉસ કિલે પર ફતહ અતા ફરમાઈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

સૂરજ ગિરહન ઔર ચાંદ ગિરહન

અલ્લાહ તઆલા ને સૂરજ ઔર ચાંદ કો દુનિયા મેં રૌશની ફૈલાને પર મામૂર કર રખા હૈ, જો અપને વકત પર નિકલતે ઔર ડૂબતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ને સૂરજ કી રૌશની કો ગરમ ઔર ચાંદ કી રૌશની કો ઠંડા બનાયા, વો કભી કભી સૂરજ ઔર ચાંદ મેં અપની નિશાનિયાં દિખાતા હૈ ઔર ચમકતે હુએ સૂરજ કી રૌશની કો બિલ્કુલ મધ્યમ કર દેતા હૈ; જિસ કી વજહ સે યે દુનિયા કુછ દેર કે લિયે અંધેરે મેં ડૂબ જાતી હૈ, જિસે હમ સૂરજ ગિરહન કેહતે હૈં; ઈસી તરહ કભી કભી ચમકતે હુએ ચાંદ કી રૌશની કો ભી છીન લેતા હૈ, જિસે હમ ચાંદ ગિરહન કેહતે હૈં. યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી નિશાની હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

પાચોં નમાઝોં અદા કરને પર બશારત

રસૂલુલ્લાહ ૬ ને ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “મેં ને આપ કી ઉમ્મત પર પાંચ નમાઝોં ફર્જ કી હૈં ઔર ઇસ બાત કા અહદ કર લિયા હૈ, કે જો શખ્સ ઇન (પાંચોં નમાઝોં) કો વકત પર પાબંદી સે અદા કરેગા, તો મેં ઉસ કો જન્નત મેં દાખિલ કર દૂંગા ઔર જો ઉસે પાબંદી સે અદા નહીં કરેગા, તો ઉસ કે લિયે મેરે પાસ કોઈ અહદ નહીં હૈ”.

[અબૂ દાઉદ: ૪૩૦, અન અબી કતાદા ૬]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

દરવાજે પર સલામ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી કે ઘર કે દરવાજે પર આતે તો બિલ્કુલ સામને ખડે ન હોતે, બલ્કે દાઈ તરફ યા બાઈ તરફ તશરીફ કરમા હોતે ઔર “અસ્સલામુ અલયકુમ” કરમાતે.

[અબૂ દાઉદ : ૫૧૮૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ખુસ્ર ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

અપને મુસલમાન ભાઈ સે મુસ્કુરા કર મિલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપને ભાઈ સે મુસ્કુરા કર મિલને ઔર અચ્છી બાતોં કા હુકમ દેને ઔર બુરે કામ સે રોકને કા સવાબ સદકે કે બરાબર હૈ”.

[તિર્મિઝી : ૧૯૫૬, અન અબી ઝર ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બુરાઈ કો ન રોકને પર અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ લોગોં કા યે હાલ હો જાએ કે વો શરીઅત કે ખિલાફ કામ હોતે હુએ દેખે ઔર ઉસ કી ઈસ્લાહ કે લિયે કુછ ન કરે તો ખતરા હૈ કે અલ્લાહ કી તરફ સે ઉસ સબ હી પર અઝાબ આ જાએ”.

[ઇબ્ને માજા : ૪૦૦૯, અન જરીર ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી મિસાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા કી મિસાલ પાની મેં ચલને વાલે આદમી કી તરહ હૈ, કયા જો પાની મેં ચલતા હૈ ઉસ સે યે હો સકતા હૈ કે ઉસ કે કદમ ન ભીગે?”

[શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૧૮૭, અન હસન ﷺ]

ફાયદા: જિસ તરહ પાની મેં ચલતે વાલે કા કદમ ભીગે બગૈર નહીં રેહ સકતા, ઈસી તરહ દુનિયા મેં ઘુસને વાલા ગુનાહોં ઔર આફતોં સે નહીં બચ સકતા.

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત મેં કોઈ કામ નહીં આએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ લોગો! અપને રખ સે ડરો ઔર ઉસ દિન સે ડરો જિસ દિન ન તો બાપ અપને બેટે કે કુછ કામ આ સકેગા ઔર ન બેટા હી અપને બાપ કી તરફ સે ઝર્ફા બરાબર કામ આ સકેગા, બેશક અલ્લાહ કા વાદા સચ્ચા હૈ, તુમ્હેં દુનિયા કી ઝિંદગી હરગીઝ ધોકે મેં ન ડાલે ઔર તુમ કો ખુદા તઆલા કે બારે મેં ધોકે બાઝ (શૈતાન) કિસી ધોકે મેં ન ડાલે”.

[સૂર-એ-બુકમાન : ૩૩]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

પેટ કે દર્દ કા ઈલાજ

હઝરત અબૂ હુરૈરા ﷺ ફરમાતે હૈં કે મૈં નમાઝ સે ફારિગ હો કર આપ ﷺ કી ખિદમત મેં આ કર બૈઠ ગયા, ફિર આપ ﷺ ને મેરી તરફ તવજ્જુહ ફરમાતે હુએ ઈરશાદ ફરમાયા: “કયા તુમ્હારે પેટ મેં દર્દ હૈ? મૈં ને કહા હાં યા રસૂલુલ્લાહ! તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: ઊઠો નમાઝ પઢો, ક્યૂંકિ નમાઝ શિફા હૈ”.

[ઇબ્ને માજા : ૩૪૫૮]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! જબ તુમ આપસ મેં કિસી મુતઅય્યના મુદત કે લિયે ઉધાર લેન દેન કા મામલા કિયા કરો, તો ઉસ કો લિખ લિયા કરો”.

[સૂર-એ-બકરહ : ૨૮૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૦ રજબુલ મુરજજબ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત અલી કી ખિલાફત

હઝરત ઉસ્માન કી શહાદત કે બાદ હઝરત અલી કી મુસલમાનોં કે ખલીફા બને. હઝરત ઉસ્માન કી શહાદત કે બાદ લોગ હઝરત અલી કી ઘર પહુંચે કે હમ આપ કે હાથ પર બેઅત હોના ચાહતે હૈં. હઝરત અલી કી ને કહા: યે બદરી સહાબા કા હક હૈં કે વો અમીરૂલ મુઅમિનીન યુનેં. જબ સબ બદરી સહાબા તશરીફ લે આએ તો ઉન્હોં ને હઝરત અલી કી અમીરૂલ મુઅમિનીન બનાયા, હઝરત અલી કી મિખર પર બેઠે, લોગોં ને હઝરત અલી કી હાથ પર ૧૮ / જિલ હિજ્ર જુમા કે દિન બેઅત કી. હઝરત અલી કી ઝમાનએ ખિલાફત મેં મુનાફિકીન કી સાઝિશ સે મુસલમાન દો ગિરોહ મેં તક્સીમ હો ગએ થે, જિસ કી વજહ સે મુસલમાનોં કો કાફી નુકસાન ઉઠાના પડા. મુસલમાનોં કે આપસી ઇખ્તિલાફ કે બાવજૂદ ઈસ્લામ કે હુદૂદ મેં નએ મમાલિક આ રહે થે ઔર મુસલમાન ઈસ્લામ કી દઅવત દેને ઔર દીન કો ફૈલાને મેં મુન્હમક થે, બેશુમાર લોગ ઈસ દીન કી સચ્ચાઈ ઔર હક્કાનિયત કો દેખ કર ઈસ્લામ મેં દાખિલ હો રહે થે.

નંબર ૨ : હુઝૂર કી મોઅજિઝા

મુહમ્મદ બિન હાતિબ કી શિફાયાબ હોના

એક મરતબા મુહમ્મદ બિન હાતિબ કી હાથ (બચપન મેં) જલ ગયા, તો ઉન કી અમ્મી ઉન્હોં લે કર હુઝૂર કી ખિદમત મેં આઈ ઔર કેહને લગી: યા રસૂલલ્લાહ! યે મુહમ્મદ બિન હાતિબ હૈ, સબ સે પેહલે આપ કે નામ કે સાથ ઈસ કા નામ રખા ગયા હૈ, યુનાંચે હુઝૂર કી ને ઉન કે સર પર હાથ ફેરા ઔર બરકત કી દુઆ કરમાઈ ઔર ઉન કે ચેહરે પર અપના મુબારક થૂક છિડકા ઔર હાથ પર ભી છિડકને લગે ઔર યે દુઆ પઢી: **((أَذْهَبَ الْبَأْسُ رَبِّ النَّاسِ، إشفِ أَنْتَ الشَّامِي، لَا شِفَاءَ إِلَّا بِشِفَائِكَ))** (ઉન કી અમ્મી કેહતી હૈં કે): મેં હુઝૂર કી પાસ સે ઉઠી થી કે ઇતને મેં મુહમ્મદ બિન હાતિબ કા હાથ ઠીક હો ચુકા થા.

[મુસ્તદરક: ૬૮૦૮, અન ઉમ્મે જમીલ]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

પરદા કરના ફર્જ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(ઐ ઔરતો!) તુમ અપને ઘરોં મેં ઠહરી રહા કરો ઔર દોરે જાહિલિયત કી તરહ બેપરદા મત ફિરો”.

[સુર-એ-અહઝાબ: ૩૩]

ફાયદા: તમામ મુસલમાન ઔરતોં કે લિયે ઝરૂરી હૈ, કે જબ કિસી સપ્ત ઝરૂરત કે તહત ઘર સે નિકલેં, તો અચ્છી તરહ પરદે કા ખયાલ રખતે હુએ બાહર જાએ; કયોંકિ પરદા કરના તમામ ઔરતોં પર ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સો કર ઉઠને કી દુઆ

હઝરત હુઝૈફા કી ફરમાતે હૈં: “જબ રસૂલુલ્લાહ સો કર ઉઠતે તો યે દુઆ પઢતે:

((الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانًا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ))

તર્જમા: તમામ તારીફ અલ્લાહ કે લિયે હૈં જિસ ને હમેં મૌત દેને કે બાદ જિંદગી દી ઔર ઉસી કી તરફ સબ કો જાના હૈ”.

[બુખારી: ૬૩૧૨]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ઇલ્મે દીન કે લિયે સફર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ ઇલ્મે દીન હાસિલ કરને કે લિયે સફર કરેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્મત કા રાસ્તા આસાન કર દેંગે”. [મુસ્તદરક: ૨૯૯, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

યતીમોં કા માલ મત ખાઓ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યતીમોં કા માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઔર પાક માલ કો નાપાક માલ સે ન બદલો ઔર ઉન કા માલ અપને માલોં કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; એસા કરના યકીનન બહુત બડા ગુનાહ હૈ”. [સુર-એ-નિસા: ૨]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

નાફરમાનોં કે માલ વ દૌલત કો ન દેખના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો હમ ને મુખ્તલિફ કાફિરોં કે ગિરોહોં કો આઝમાને કે લિયે (માલ વ દૌલત) દે રખા હૈ કે વો દુનિયવી ઝિંદગી કી રૌનક હૈ. આપ ઉન ચીઝોં કી તરફ નજર ઉઠા કર મત દેખિયે”. [સુર-એ-તાહા: ૧૩૧]

ફાયદા: નાફરમાનોં કો જો માલ વ દૌલત મિલતી હૈ, ઉસ કો તઅજજુબ ઔર લલચાઈ હુઈ નિગાહ સે નહીં દેખના ચાહિયે, ક્યોંકિ વો ઉન કે લિયે આઝમાઈશ કા ઝરિયા હૈ.

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમ સે ઈમાન વાલોં કો નિકાલા જાએગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ ઈમાન વાલોં કે બારે મેં જહન્નમ સે છુટકારે કા ફૈસલા હો જાએગા, તો ઉન્હેં પુલ સિરાત સે ગુઝારા જાએગા, જો જહન્નમ ઔર જન્નત કે દરમિયાન હોગા, તો ઉસ પર ઉન કે દરમિયાન જો કુછ આપસ મેં એક દૂસરે પર ઝુલ્મ વ સિતમ હુએ હોંગે ઉન કા એક દૂસરે સે બદલા દિલવા કર પાક કર દિયા જાએગા, ફિર ઉન્હેં જન્નત મેં દાખલે કી ઈજાઝત હોગી, ઉસ ઝાત કી કસમ! જિસ કે કબ્જે મેં મુહમ્મદ કી જાન હૈ, ઉન મેં સે હર એક અપની જન્નત કો ઈસી તરહ પેહચાન લેગા જિસ તરહ તુમ અપને ઘર કો ઈસ દુનિયા મેં પેહચાનતે હો”. [બુખારી: ૨૪૪૦, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ઈરકુન્નિસા કા (Sciatica) ઈલાજ

હઝરત અનસ બિન માલિક ﷺ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે ઈરકુન્નિસા કા ઈલાજ અરબી બકરી (દુંબે) કી ચક્તી હૈ, જિસે પિઘલાયા જાએ, ફિર ઉસ કે તીન હિસ્સે કિએ જાએ ઔર રોઝાના એક હિસ્સા નહાર મુંહ પિયા જાએ. [ઇબ્ને માજા: ૩૪૬૩]

ફાયદા: દુંબે કી દુમ પર ગોલ ઉભરી હુઈ ચરબી કે હિસ્સે કો ચક્તી કેહતે હૈં.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ કા કોઈ બચ્ચા પૈદા હો, તો ઉસ કા અચ્છા નામ રખે ઔર ઉસ કી અચ્છી તરબીયત કરે, ફિર જબ વો બાલિગ હો જાએ તો ઉસ કા નિકાલ કરે, અગર બાલિગ હોને કે બાદ ભી ઉસ કા નિકાલ નહીં કિયા ઔર વો ગુનાહ મેં મુબતલા હો ગયા, તો ઈસ કા ગુનાહ ઉસ કે બાપ પર હોગા”. [બૈહકી કી શોઅબિલ ઈમાન: ૮૪૧૩, અન અબી સઈદ વ ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૧) રજબુલ મુરજજબ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત તલ્હા બિન ઉબૈદુલ્લાહ

હઝરત તલ્હા બિન ઉબૈદુલ્લાહ રહીમ કા શુમાર ભી ઉન દસ લોગોં મેં હોતા હૈ જિન કો રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને દુનિયા હી મેં જન્મત કી ખુશખબરી સુના દી થી. આપ ઇસ્લામ લાને વાલોં મેં અવ્વલીન સાબિકીન મેં સે હૈ. ગઝવએ બદર કે અલાવા તમામ ગઝવાત મેં શિકત ફરમાઈ. આપ કો બૈઅતે રિઝવાન કા ભી શર્ફ હાસિલ હૈ. જંગે ઉહદ કે દિન જબ દુશ્મનોં ને રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કો અપને તીરોં કા નિશાના બના રખા થા, ઉસ વકત હઝરત તલ્હા રહીમ ને અપને જિસ્મ કે ઝરિયે આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કી હિફાઝત કી, જિસ કી વજહ સે ઉન કા હાથ શલ હો ગયા. એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ ઝમીન પર ચલને વાલે કિસી શહીદ કો દેખ કર ખુશી હાસિલ કરના ચાહે, તો વો તલ્હા બિન ઉબૈદુલ્લાહ કી ઝિયારત કર લે” હઝરત તલ્હા રહીમ સન ૩૬ હિજરી મેં જંગે જમલ મેં શહીદ હુએ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

બારિશ મેં કુદરતી નિઝામ

અલ્લાહ તઆલા બાદલોં કે ઝરિયે ઇતની બુલંદી સે બારિશ બરસાતે હૈ કે અગર વો અપની રફતાર સે ઝમીન પર ગિરતી તો ઝમીન મેં બડે બડે ગઢે હો જાતે ઔર તમામ જાનદાર, હૈવાનાત, પેડ પોદે, ખેતી બાડી સબ ફના હો જાતે, લેકિન અલ્લાહ તઆલા ને ફિઝા મેં અપની કુદરત સે ઇતની રૂકાવટોં ખડી કર દી હૈ કે તેજ રફતાર બારિશ ઉન સે ગુઝર કર જબ ઝમીન પર આતી હૈ તો ઇત્તેહાઈ ધીમી હો જાતી હૈ, જિસ સે દુનિયા કી તમામ ચીજોં તબાહ વ બરબાદ હોને સે મહફૂઝ હો જાતી હૈ. બેશક યે અલ્લાહ કા કુદરતી નિઝામ હૈ જો બારિશ કો ઇતને અચ્છે અંદાઝ મેં બરસાતા હૈ.

નંબર (૩) : એક કર્ઝ કે બારે મેં

બીવી કી વિરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ્હારે લિયે તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડે હુએ માલ મેં સે આધા હિસ્સા હૈ, જબ કે ઉન કી કોઈ ઔલાદ ન હો ઔર અગર ઉન કી ઔલાદ હો, તો તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડે હુએ માલ મેં ચૌથાઈ હિસ્સા હૈ (તુમ્હોં યે હિસ્સા) ઉન કી વસિયત ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ મિલેગા”.

[સુર-એ-નિસા : ૧૨]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

મુસ્કુરાતે હુએ મુલાકાત કરના

હઝરત જરીર રહીમ ફરમાતે હૈ કે મેરે ઇસ્લામ લાને કે બાદ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને મુજે કભી ભી કિસી ભી વકત અપને પાસ હાઝિર હોને સે નહીં રોકા ઔર જબ ભી મુજે દેખતે, તો આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્લમ મુસ્કુરાતે થે. [ખુબારી : ૩૦૩૫]

નંબર ૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

હર મહીને કે ત્રીન દિન રોઝે રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હર મહીને ત્રીન દિન કે રોઝે રખના ઉઘ્ર ભર રોઝા રખને જૈસા હૈ”.

[નસઈ : ૨૪૧૦, અન અબી હુરૈર]

નંબર ૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મોમિન પર તોહમત લગાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અપને મોમિન ભાઈ કો મુનાફિક કે શર સે બચાએ, તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન એસે આદમી કે સાથ એક ફરિશ્તે કો મુકર્રર કર દેગા, જો ઉસ કે બદન કો જહન્નમ સે બચાએગા; ઔર જો આદમી મોમિન ભાઈ પર કિસી ચીઝ કી તોહમત લગાએ જિસ સે ઉસ કો ઝલીલ કરના મક્સૂદ હો, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો જહન્નમ કે પુલ પર રોક દેગા, યહાં તક કે વો અપની કહી હુઈ બાત કા બદલા ન દે દે”.

[અબૂ દાવિદ : ૪૮૮૩, અન મુઆઝ બિન અનસ]

નંબર ૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ઈમારતેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ એક મરતબા એક ગુંબદ વાલી ઈમારત કે પાસ સે ગુઝરે તો ફરમાયા: “યે કિસ ને બનાયા હૈ? લોગોં ને બતાયા કે ફુલાં શખ્સ ને, તો ફરમાયા: કયામત કે દિન મસ્જિદ કે અલાવા હર ઈમારત સાહિબે ઈમારત કે લિયે વબાલ હોગી”.

[શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૩૦૩, અન અનસ બિન માલિક]

નંબર ૮) : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્મત કી નેઅમતેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(કુર્આન પર અમલ કરને વાલોં કે લિયે) હમેશા રેહને વાલે બાગાત હૈં, જિન મેં યે લોગ દાખિલ હોંગે, વહાં ઉન કો સોને કે કંગન ઔર મોતી પેહનાએ જાએંગે, વહાં ઉન કા લિબાસ રેશમી હોગા”.

[સુર-એ-ફાતિર : ૩૩]

નંબર ૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

બીમારી સે બચને કી તદબીરેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બરતનોં કો ઢાંક દિયા કરો ઔર મશકીઝે કા મુંહ બાંધ દિયા કરો, કમોંકિ સાલ મેં એક એસી રાત આતી હૈ જિસ મેં વબા ઉતરતી હૈ, પસ જિસ બરતન યા મશકીઝે કા મુંહ ખુલા રેહતા હૈ વો ઉસ મેં ઉતર જાતી હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૫૨૫૫, અન જાબિર]

નંબર ૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ઔરતોં કો ઉન કે મહેર ખુશ દિલી સે અદા કર દિયા કરો. હાં! અગર વો ઔરત અપની ખુશી સે ઉસ મહેર મેં સે કુછ તુમ્હારે લિયે છોડ દેં તો ઉસ કો લઝીઝ ઔર ખુશ ગવાર સમજ કર ખા લિયા કરો”.

[સુર-એ-નિસા : ૪]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

(૧૨) રજબુલ મુરજજબ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત જુબૈર બિન અવ્વામ

હઝરત જુબૈર બિન અવ્વામ રહી ઉન ખુશ નસીબ સહાબા મેં હૈં જિન કો રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસ સલામ ને દુનિયા હી મેં જન્મત કી ખુશખબરી સુના દી થી. આપ ઇસ્લામ લાને વાલોં મેં ચૌથે યા પાંચવેં સહાબી હૈં. ઉન્હોંને પંદર સાલ કી ઉમ્ર મેં ઇસ્લામ કબૂલ કિયા ઔર હબ્શા ઔર મદીના દોનોં કી હિજરત કી. રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસ સલામ કે સાથ તમામ ગઝવાત મેં શરીક રહે. ગઝવએ ખંદક કે મોકે પર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસ સલામ ને ફરમાયા: “કીન હૈ જો દુશ્મન કે લશ્કર કી ખબર લાએ?” હઝરત જુબૈર રહી ને અઝ કિયા કે મેં ખબર લાઉંગા, ઇસ પર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસ સલામ ને ફરમાયા: “હર નબી કે લિયે હવારી હોતે હૈં ઔર મેરે હવારી જુબૈર હૈં” હઝરત અલી રહી ને ફરમાયા કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસ સલામ કો યે ફરમાતે હુવે સુના: “તલ્હા વ જુબૈર જન્મત મેં મેરે પડોસી હોંગે”, સન ૩૬ હિજરી મેં જંગે જમલ કે મોકે પર ઇબ્ને જુરમુઝ ને આપ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસ સલામ કો શહીદ કર દિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસ સલામ કા મોઅજિઝા

સુખી લકડી કા તલવાર બન જાના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસ સલામ ને જંગે બદર મેં હઝરત ઉકાશા રહી કો એક સુખી લકડી દી, પસ વો ઉન કે હાથ મેં સખ્ત તોઝ ઔર ચમકદાર તલવાર બન ગઈ. ઉન્હોં ને ગઝવએ બદર મેં ઇસી લકડી કે સાથ શિકત કી ઔર બકિયા ગઝવાત મેં ભી સાથ રખી; યહાં તક કે જબ હઝરત ઉકાશા રહી હઝરત અબૂબક સિદીક રહી કે ઝમાને મેં શહીદ હુએ ઇસ વક્ત ભી વો (સુખી લકડી વાલી તલવાર) આપ કે પાસ થી, ઇસ તલવાર કા નામ ઔન થા.

[ઉસદુલ ગાબા : ૩૭૩૮]

નંબર (૩) : એક ફઝ કે બારે મેં

નમાઝી પર જહન્નમ કી આગ હરામ હૈ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસ સલામ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ પાચોં નમાઝોં કી ઇસ તરહ પાબંદી કરે કે વુઝૂ ઔર ઔકાત કા એહતેમામ કરે, રુકૂઅ ઔર સજ્દા અચ્છી તરહ કરે ઔર ઇસ તરહ નમાઝ પઢને કો અપને ઝિમ્મે અલ્લાહ તઆલા કા હક સમજે, તો ઇસ આદમી કો જહન્નમ કી આગ પર હરામ કર દિયા જાએગા”.

[મુસ્નદે અહમદ : ૧૭૮૮૨, અન હઝાલા ઉસૈદી રહી]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

જબ ભુરા ખ્વાબ આએ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસ સલામ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ ભુરા ખ્વાબ દેખે, તો તીન મરતબા બાઈ તરફ થુતકાર દે ઔર તીન મરતબા શૈતાન સે અલ્લાહ કી પનાહ ચાહે (યાની أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ) પઢે) ઔર કરવટ બદલ કર સો જાએ”.

[મુસ્લિમ : ૫૮૦૪, અન જાબિર રહી]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બીમારી કી શિકાયત ન કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: કે મેં જબ અપને મોમિન બંદે કો (બીમારી મેં) મુબતલા કરતા હું ઔર વો અપની ઇયાદત કરને વાલોં સે મેરી શિકાયત નહીં કરતા, તો મેં ઉસ કો અપની કેદ (યાની બીમારી) સે નજાત દે દેતા હું, ઔર ફિર ઉસ કે ગોશત કો ઉસ સે ઉમદા ગોશત ઔર ઉસ કે ખૂન કો ઉમદા ખૂન સે બદલ દેતા હું તાકે નએ સિરે સે અમલ કરે”. [મુસ્તદરક: ૧૨૯૦, અન અબી હુરૈય ﷺ]

ખુલાસા: અગર કોઈ બીમાર હો જાએ, તો સબ્ર કરના ચાહિયે, કિસી સે શિકાયત નહીં કરની ચાહિયે, ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા ઇનામાત સે નવાઝતે હૈં.

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની કરેગા, ઔર ઉસ કી (મુકર્રર કી હુઈ) હદોં સે આગે બઢેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો આગ મેં દાખિલ કરેગા, જિસ મેં વો હમેશા રહેગા, ઔર ઉસ કો ઝલીલ વ રૂસ્વા કરને વાલા અઝાબ હોગા”. [સૂર-એ-નિસા: ૧૪]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

સિર્ફ દુનિયા કી નેઅમતેં મત માંગો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ (અપને આમાલ કે બદલે મેં) સિર્ફ દુનિયા કે ઇનામ કી ખ્વાહિશ રખતા હૈ (તો વે ઉસ કી નાદાની હૈ કે ઉસે માલૂમ નહીં) કે અલ્લાહ તઆલા કે યહાં દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કા ઇનામ મૌજૂદ હૈ (લિહાઝા અલ્લાહ સે દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કી નેઅમતેં માંગો) અલ્લાહ તુમ્હારી દુઆઓં કો સુનતા ઔર તુમ્હારી નિય્યતોં કો દેખતા હૈ”. [સૂર-એ-નિસા : ૧૩૪]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્મતિયોં કા હાલ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જન્મત મેં લોગ ખાએંગે ઔર પિએંગે, લેકિન ન તો પેશાબ પાખાના કરેંગે ઔર ન હી નાક છડેંગે, બલ્કે ઉન કા ખાના ઇસ તરહ હઝમ હોગા કે ઉકાર આએગી, જિસ સે મુશ્ક કી ખુશ્બૂ ફેલેગી ઔર ઉન કો અલ્લાહ કી એસી તસ્બીહ ઔર તકબીર બતાઈ જાએગી જિસ કો પઢના ઇતના આસાન હોગા, જિતના દુનિયા મેં તુમ્હારે લિયે સાંસ લેના આસાન હોતા હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૭૧૫૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઝબાન પર મિસ્વાક કરના

હઝરત અબૂ મૂસા અશ્શુઅરી ﷺ ફરમાતે હૈં કે મેં રસુલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ મિસ્વાક કર રહે થે ઔર મિસ્વાક કો ઝબાન પર રગળ રહે થે, ઔર અઅ અઅ કર રહે થે. [નસઈ: ૩]

ફાયદા : ઇસ તરહ મિસ્વાક કરના કે ઝબાન કે આખરી કિનારે યાની હલક તક જાએ, ફંસે હુએ બલ્ગમ કો નિકાલને ઔર દૂર કરને મેં મુફીદ હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એ આઈશા ﷺ! ખુદ કો ઉન ગુનાહોં સે ભી બચાને કી કોશિશ કરો જિન કો છોટા ઔર મામૂલી સમજ જાતા હૈ, ક્યોંકિ ઇસ પર ભી અલ્લાહ કી તરફ સે ફરિશ્તા મુકર્રર હૈ જો ઉસ કો લિખતા રેહતા હૈ”.

[ઇબ્ને માજા: ૪૨૪૩, અન આઈશા ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૩) રજબુલ મુરજજબ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત અબ્દુરહમાન ઇબ્ને ઔફ

હઝરત અબ્દુરહમાન ઇબ્ને ઔફ ઉન પાંચ સહાબા મેં હૈં, જિન્હોં ને શુરૂ ઝમાને મેં હઝરત અબૂબક્ર કી દાવત પર ઇસ્લામ કબૂલ કિયા. હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઔફ રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે દસ સાલ છોટે થે, તીસ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઇસ્લામ કબૂલ કિયા. ઉન્હોં ને હબ્શા ઔર મદીના દોનોં કી હિજરત કી ઔર ગઝવએ બદર વ ઉહદ બલકે તમામ ગઝવાત મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ શરીક રહે. આપ કા શુમાર ભી ઉન દસ સહાબા મેં હોતા હૈ જિન કો નબીએ કરીમ ﷺ ને દુનિયા હી મેં જન્મત કી ખુશખબરી સુનાઈ થી. જબ વો હિજરત કર કે મદીના આએ થે, તો ઉન કે પાસ કુછ ભી ન થા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન કા ભાઈચારા સઅદ બન રબીઅ અન્સારી ﷺ સે કિયા થા, ઉન્હોંને માલી તઆવુન કી પેશ કશ કી તો હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઔફ ને ઇન્કાર કર દિયા ઔર મદીના મેં તિજરત શુરૂ કર દી. જિસ કી બરકત સે આપ કા શુમાર મદીના કે અમીર તરીન લોગોં મેં હોને લગા. હઝરત અબ્દુરહમાન કસરત સે અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં માલ ખર્ચ કરતે થે. કભી આપ ને અપને માલ કા આધા હિસ્સા ખર્ચ કિયા તો કભી ચાલીસ હઝાર દીનાર ખર્ચ કિયે ઔર કભી પાંચ સૌ થોડે મઝ સાઝ વ સામાન કે અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં દિયે, આપ ને તીસ ગુલામ એક હી વક્ત મેં આઝાદ કિએ. આપ કી વફાત મદીના મુનવ્વરા મેં સન ૩૧ હિજરી કી ૭૫ સાલ કી ઉમ્ર મેં હુઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

નાસમજ બચ્ચે સે અકલમંદ ઇન્સાન તક

અકલ અલ્લાહ તઆલા કી દી હુઈ બહુત બડી નેઅમત હૈ, બચ્ચા જબ પેદા હોતા હૈ, ઉસે કિસી ભી ચીઝ કો સમજને બુજને કી બિલ્કુલ સલાહિયત નહીં હોતી, ઉસ કે સામને આગ ઔર પાની, સાંપ ઔર રસ્સી સબ બરાબર હોતે હૈં; ઉસે ન તો અપના સતર ઢાંકને કા હોશ રેહતા હૈ, ન સરદી, ન ગરમી સે બચને કા હોશ રેહતા હૈ; લેકિન અલ્લાહ તઆલા ઇસી કમઝોર ઔર નાદાન બચ્ચે કો ધીરે ધીરે બઢાતે હૈં ઔર ઉસે અકલ વ શુજીર કી દૌલત અતા કરતે હૈં, યહાં તક કે વો હર ચીઝ કો સમજને લગતા હૈ, વો આગ ઔર સાંપ સે બચને લગતા હૈ, વો અપને સતર કો છુપાતા હૈ, વો અચ્છાઈ ઔર બુરાઈ કો સમજને લગતા હૈ. યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી કારીગિરી હૈ કે જિસ ને એક છોટે સે નાસમજ બચ્ચે કો આહિસ્તા આહિસ્તા અકલ વ સમજદારી કે કમાલ તક પહુંચાયા.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

હજ કિન લોગોં પર ફર્જ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ કે વાસ્તે ઉન લોગોં કે ઝિમ્મે બયતુલ્લાહ કા હજ કરના (ફર્જ) હૈ, જો વહાં તક પહુંચને કી તાકત રખતા હો”.
[સુર-એ-આલે ઇમરાન: ૯૭]

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

મેહમાન કા અચ્છો અલ્લાઝ સે ઇસ્તિકબાલ કરના

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ કી ફરમાતે હૈં કે જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં કબીલએ બનૂ અબ્દે કેસ કે લોગ આએ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મરહબા (યાની આપ કા આના મુબારક હો)”. [ખુબારી: ૫૩] ફાયદા: ઇસ સે માલૂમ હુઆ કે જબ કોઈ મેહમાન આએ, તો “ખુશ આમદીદ” “મરહબા” યા ઇસ તરહ કે અલ્લાઝ કેહના સુન્નાત હૈ.

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સફ કી ખાલી જગહોં કો પૂર કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ સફ કે દરમિયાન ખાલી જગા કો પૂર કરતા હે, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઈસ અમલ કે બદલે જન્મત મેં એક દર્જા બુલંદ કર દેતે હુંં ઔર ઉસ કે લિયે જન્મત મેં એક મહલ બના દેતે હુંં”.

[તર્ગીબ વતહીબ : ૬૭૮, અન આઈશા ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ખુદ કો બુરાઈ સે ન બચાને કા અંજામ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્યામત કે દિન એક આદમી લાયા જાએગા ઔર ઉસ કો જહન્નમ મેં ફેંકા જાએગા, જેસે હી વો શખ્સ જહન્નમ મેં દાખિલ હોગા ઉસ કે પેટ કી સારી અંતરિયાં બાહર નિકલ આએગી ઔર ઉસ કો વો ઈસ તરહ ઘુમાએગા જિસ તરહ ગધા ચક્કી કો ઘુમાતા હૈ. જહન્નમી લોગ ઉસ કે પાસ જમા હો જાએંગે ઔર તઅજજુબ સે પૂછેગે: તુજે ક્યા હો ગયા? તૂ હમ કો ભલાઈ કા હુકમ કરતા થા ઔર બુરાઈ સે રોકતા થા, તો વો કહેગા: મૈં વહી આદમી હુંં, મગર મૈં તુમ કો તો ભલાઈ કા હુકમ કરતા થા મગર ખુદ ઉસ પર અમલ નહીં કરતા થા ઔર તુમ કો તો બુરાઈ સે રોકતા થા મગર મૈં ખુદ ઉસ સે નહીં રુકતા થા”.

[બુખારી : ૩૨૬૭, અન ઉસામા ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

ઝરૂરત સે ઝાઈદ ઈમારત વબાલ હૈ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ ઝરૂરત સે ઝિયાદા ઈમારત બનાએગા, તો વો ક્યામત કે દિન ઉસ પર વબાલ હોગી”.

[શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૩૦૬, અન અનસ ﷺ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જહન્નમ કી ફરિયાદ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “કાફિર લોગ દોઝખ મેં ખૂબ ચિલ્લાતે હોંગે કે એ હમારે રબ! હમ કો (ઈસ દોઝખ સે નિકાલ લે) હમ અબ નેક કામ ક્રિયા કરેંગે, વો કામ નહીં કરેંગે, જો પેહલે ક્રિયા કરતે થે. (જવાબ મિલેગા) ક્યા હમ ને તુમ કો ઇતની ઉમ્મ નહીં દી થી કે જિસ કો સમજના હોતા વો સમજ લેતા? ઔર તુમ્હારે પાસ ડરાને વાલા ભી પહુંચા થા, તો અબ અઝાબ કા મઝા ચખો, એસે ઝાલિમોં કા કોઈ મદદગાર નહીં હૈ”.

[સૂર-એ-ફાતિર : ૩૭]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

કોફ કા ઈલાજ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જૈતૂન કા તેલ ખાઓ ઔર ઉસે લગાઓ, ક્યોંકિ ઈસ મેં સત્તર બીમારિયોં સે શિકા હૈ, જિન મેં એક કોફ ભી હૈ”.

[કંજુલ ઉમ્માલ : ૨૮૨૯૫, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ઔરતોં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક સે ઝિંદગી ગુઝારો ઔર અગર તુમ કો(ઉન કી કોઈ આદત) અચ્છી ન લગે, (તો ઉસ કી વજહ સે સખ્તી કા બરતાવ ન ક્રિયા કરો, ક્યોંકિ) મુમકિન હૈ તુમ કિસી ચીઝ કો નાપસંદ કરો, મગર અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ મેં બહુત ઝિયાદા ભલાઈ રખ દી હો”.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૪) રજબુલ મુરજજબ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત સઅદ બિન અબી વક્કાસ ؓ

હઝરત સઅદ બિન અબી વક્કાસ ؓ ઉન લોગોં મેં સે હૈં જિન કો હુઝૂર ﷺ ને દુનિયા હી મેં જન્મત કી ખુશખબરી દે દી થી, આપ કા નામ સઅદ બિન માલિક કુરૈશી હૈ, આપ ؓ ને ૧૦/સાલ કી ઉમ્ર મેં ઈસ્લામ કબૂલ કિયા. આપ ઈસ્લામ લાને વાલોં મેં સાતવેં શખ્સ હૈં; લેકિન અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં તીર ચલાને વાલે પેહલે શખ્સ હૈં, આપ મુસ્તજાબુદ્દવાત થે. ગઝવએ બદર ઔર ઉહદ કે સાથ તમામ ગઝવાત મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ શરીક રહે હૈં. અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં બડી તકલીફેં ઉકાઈ હૈં, હઝરત સઅદ ؓ ખુદ બયાન ફરમાતે હૈં કે હમ એસી બેસરો સામાની કી હાલત મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા સાથ દેતે થે, કે હમારે પાસ ખાને કે લિયે બખૂલ (કેકર) કે દરખ્ત કે ફલ ઔર ઉસ કે પત્તોં કે અલાવા કુછ ભી ન હોતા થા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ગૂંગાપન ખત્મ હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં એક લડકા લાયા ગયા, યે લડકા પૈદાઈશી ગૂંગા થા, આપ ﷺ ને ઉસ સે પુછા: “ઝરા ઇતના બતા કે મૈં કૌન હૂં?” ઉસ ને જવાબ દિયા કે આપ (ﷺ) અલ્લાહ કે રસૂલ હૈં (ઔર ઉસી વક્ત સે ખાતે કરને લગા).
[બિહકી ફી દલાઈલિનુબુવ્વહ : ૨૩૧૧]

નંબર (૩) : એક ફર્ક કે બારે મેં

શૌહર કી વિરાસત મેં બીવી કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઇન ઔરતોં કે લિયે તુમ્હારે છોડે હુએ માલ મેં ચૌથાઈ હિસ્સા હૈ, જબ કે તુમ્હારી કોઈ ઔલાદ ન હો ઔર અગર તુમ્હારી ઔલાદ હો, તો ઉન કે લિયે તુમ્હારે છોડે હુએ માલ મેં આઠવાં હિસ્સા હૈ (ઉન કે યે હિસ્સા) તુમ્હારી વસિયત ઔર કર્કો કો અદા કરને કે બાદ મિલેગા”.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૨]

ફાયદા: શૌહર કે ઇન્તેકાલ કે બાદ અગર ઉસ કી કોઈ ઔલાદ ન હો, તો બીવી કો શૌહર કે માલ કા ચૌથાઈ હિસ્સા દેના ઔર ઔલાદ હો, તો આઠવાં હિસ્સા દેના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ખાને સે પેહલે કી દુઆ

જબ ખાના શુરૂ કરે તો યે દુઆ પઢે: ((بِسْمِ اللَّهِ))

[બુખારી : ૫૩૭૬, અન અબી સલમા ؓ]

અગર ખાને કે શુરૂ મેં દુઆ પઢના ભૂલ જાએ તો યે દુઆ પઢે: ((بِسْمِ اللَّهِ أَوْ ذِكْرَهُ وَآخِرَهُ))

તર્જમા: શુરૂ ઔર આખિર મેં અલ્લાહ કા નામ લે કર ખાતા હું.

[અબૂ દાવિદ : ૩૭૬૦, અન આઈશા ؓ]

नंबर ५ : अक अहम अमल की कज़ीबत

सोते वक्त सूर-अ-काफ़िरन पढ़ना

रसूलुल्लाह ﷺ ने फ़रमाया: “जो शम्स रात में सोते वक्त सूरह **قُلْ يٰٓاَكْفِرُكُوْن** (पूरी) पढ़े, तो वो शिर्क से बरी होगी”.

[तिर्मिज़ी : ३४०३, अन फ़रवह बिन नौफ़ल]

नंबर ६ : अक गुनाह के बारे में

सूद भोर से जंग का अेलान

कुर्आन में अल्लाह तआला फ़रमाता है: “अगर तुम (सूद लेने से) भाज़ नहीं आओ, तो अल्लाह और उस के रसूल की तरफ़ से जंग का अेलान सुन लो (बिहाज़ा हर मुसलमान को सूद से बचना चाहिये)”.

[सूर-अ-अक़रह : २७८]

नंबर ७ : दुनिया के बारे में

दुनिया से बेहतर आभिरत का घर है

कुर्आन में अल्लाह तआला फ़रमाता है: “दुनिया की ज़िंदगी सिवाओ भेल कूद के कुछ भी नहीं और आभिरत का घर मुत्तकियों (यानी अल्लाह तआला से उरने वालों) के लिये बेहतर है”.

[सूर-अ-अन्नाम : ३२]

नंबर ८ : आभिरत के बारे में

जन्त में सब से ज़ियादा ठज़ज़त वाला

रसूलुल्लाह ﷺ ने फ़रमाया: “जन्त में सब से ज़ियादा ठज़ज़त वाला शम्स वो होगा, जो सुबह व शाम अल्लाह तआला का दीदार करेगा”.

[तिर्मिज़ी : २५५३, अन इब्ने उमर]

नंबर ९ : तिब्बे नब्बी से ठलाज

राय के इवाँद

रसूलुल्लाह ﷺ ने फ़रमाया: दो क़उवी चीज़ों में किस क़दर शिफ़ा है ! बेक़वार (अलोविरा) और राय में.

[सुनने कुआ बिल बयहकी : १८५७८, अन कैस बिन राक़्अ]

फ़ायदा: राय का तेल बालों में मज़बूती पैदा करता है, सुक़्द होने से रोकता है और ज़िल्द में नरमी पैदा करता है.

नंबर १० : नबी ﷺ की नसीहत

रसूलुल्लाह ﷺ ने फ़रमाया: “रास्ते पर मत बैठो” सहाबा ने अर्ज़ किया: ओ अल्लाह के रसूल! हमारे लिये तो बैठना ज़रूरी है, तो रसूलुल्लाह ﷺ ने फ़रमाया: “ठीक है बैठो, लेकिन रास्ते का हक़ अदा करो” सहाबा ने अर्ज़ किया: रास्ते का क्या हक़ है? तो रसूलुल्लाह ﷺ ने फ़रमाया: निगाह नीची रचना, तक़वीक़ देने वाली चीज़ों को हटाना और सलाम का ज़वाब देना और लबाई का हुक़्म करना और भुराई से लोगों को रोकना”.

[अबू द़ाव़िद : ४८१५, अन अली सईद बुदरी]

सिई पांय मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

(१५) रजबुल मुरज्जब

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

हजरत सअद बिन अबी वक्कास ॐ की करामत

हजरत उमर फाउक ॐ ने अपने जमाने अिलाकत में इसरा को इतह करने के लिये हजरत सअद बिन अबी वक्कास ॐ की अमारत में अेक बड़ा लश्कर ईरान की तरफ रवाना करमाया. रास्ते में उन्हें दरियाअे दजला मिला. उस को पार करने के लिये उन के पास न कोई कश्ती थी और न ही कोई दूसरा रास्ता. और दरिया का पानी ली काई यद्दा हुआ था. हजरत सअद ॐ ने लोगों को दरिया पार करने की दावत दी. ईस पर अेक जमात तैयार हो गई और उस ने अपने घोड़े दरिया में डाल दिये. फिर हजरत सअद ॐ ने तमाम लोगों को दरिया में कूद जाने का हुक्म दिया. ईस पर तमाम लोग दरियाअे दजला में अपने घोड़े के साथ कूद पड़े, घोड़े दरिया में ईस तरह चल रहे थे जैसे जमीन पर हों और वो लोग दरिया पार करते हुअे आपस में ईस तरह भातें कर रहे थे जिस तरह जमीन पर चलते हुअे किया करते हैं; छावांके दरिया बहुत जोश में था. ईरानियों ने जब ये मंजर देखा तो घबरा गअे और अपना साजो सामान छोड़ कर भाग निकले और मुसलमानों को अल्लाह ने इतह दी. उन की वफात सन ५५ हिजरी में हजरत मुआविया ॐ के दौरे अिलाकत में हुई.

नंबर (२) : अल्लाह की कुदरत

नींद अल्लाह की अजीम नेअमत

अल्लाह तआला ने ईन्सान को बेशुमार नेअमतों से नवाजा है, उन्हीं में से अेक अजीम नेअमत नींद है, जब आदमी सो जाता है तो उस का अेहसास व शुओर अत्म हो जाता है और आदमी अपने गर्द व पेशे अडे अपने जिस्म के अहवाल से ली बेअबर हो जाता है. गोया उस वक्त ये कुव्वतें उस से वे ली जाती हैं, मगर मौत की तरह नींद दे कर फिर जती जागती जिंदगी कौन अता करता है? यकीनन ये अल्लाह तआला ही अता करता है.

नंबर (३) : अेक ईर्ज के बारे में

नमाजे असर की अहमियत

रसूलुल्लाह ॐ ने इरमाया: "जिस शअ्स ने असर की नमाज छोड़ दी, तो उस का अमल जाअे हो गया". [बुखारी: ५५३, अनबुराई ॐ]

फायदा: दिन और रात में तमाम मुसलमानों पर पांयों नमाजों को अदा करना तो ईर्ज है ही, लेकिन पास तौर से असर की नमाज छोड़ने वालों के हक में रसूलुल्लाह ॐ का वईद बयान इरमाना उस की अहमियत को मजीद बढ़ा देता है, युनांये हमारे लिये जरूरी है के हम असर की नमाज वक्त पर अदा करें और कजा न करें.

नंबर (४) : अेक सुन्नत के बारे में

सामने वाले की भात पूरी तवज्जुह से सुनना

जब आप ॐ से कोई मुलाकात करता और गुफ्तगू करता, तो आप ॐ उस की तरफ से तवज्जुह न हटाते, यहां तक के वो आप ॐ से इअ न हटा लेता. [ईब्ने माज्ज: ३७१६, अनअनस ॐ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મુસાફા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ દો મુસલમાન મિલતે હૈં ઔર એક દૂસરે સે મુસાફા કરતે હૈં (યાની હાથ મિલાતે હૈં) તો ઉન કે જુદા હોને સે પેહલે પેહલે દોનોં કી મગફિરત કર દી જાતી હૈ”.

[તિર્મિઝી : ૨૭૨૭, અન બર્હા બિન આઝિબ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સહાબા ﷺ કી સીરત કો દાગદાર બનાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેરે સહાબા ﷺ કે બારે મેં અલ્લાહ સે ડરતે રેહના, મેરે બાદ ઉન કે નિશાના મત બનાના, જો ઉન સે મુહબ્બત કરેગા વો મુજ સે મુહબ્બત કી બિના પર ઉન સે મુહબ્બત કરેગા ઔર જો ઉન સે બુઝ્ઝ રહેગા વો મુજ સે બુઝ્ઝ કી બિના પર ઉન સે બુઝ્ઝ રહેગા ઔર જિસ ને ઉન કો તકલીફ દી ઉસ ને મુજ કો તકલીફ દી ઔર જિસ ને મુજ કો તકલીફ દી ગોયા ઉસ ને અલ્લાહ કો તકલીફ પહુંચાઈ ઔર જિસ ને અલ્લાહ કો તકલીફ પહુંચાઈ કરીબ હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો અઝાબ મેં પકડ લે”.

[તિર્મિઝી : ૩૮૬૨, અન અબુલ્લાહ બિન મુગફફલ ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

બેજા ઝીનત સે બચના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “આદમી કે લિયે મુનાસિબ નહીં કે વો નકશ વ નિગાર વાલે ઘર મેં દાખિલ હો”.

[બિહકી શોઅબુલ ઈમાન : ૧૦૩૨૬, અન ઉમ્મે સલમા ﷺ]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

કયામત કે રોઝ સબ કો ઝિંદા કિયા જાએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(દોબારા) સૂર ફૂંકા જાએગા, તો સબ કે સબ કબ્રોં સે નિકલ કર અપને રબ કી તરફ દૌડ પડેંગે. વો કહેંગે: હાય હમારી બરબાદી! હમ કો હમારી ખ્વાબગાહોં સે કિસ ને ઉઠા દિયા (જવાબ મિલેગા) યે વહી હૈ જિસ કા રહમાન ને વાદા કિયા થા ઔર રસૂલોં ને સચ કહા થા, બસ વો એક ઝોર કી આવાઝ હોગી, જિસ સે સબ જમા હો કર હમારે પાસ હાઝિર કર દિએ જાએંગે”.

[સૂર-એ-યાસીન : ૫૧ તા ૫૩]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

મહેદી સે ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મહેદી કા ખિઝાબ લગાઓ, ક્યોંકિ યે તુમ્હારી જવાની, હુસ્ન વ જમાલ ઔર મરદાના કુવ્વત કો બઢાતા હૈ”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૧૭૩૦૦, અન અનસ ﷺ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ સબ અલ્લાહ કી ઇબાદત કરો, ઉસ કે સાથ કિસી કો શરીક ન કરો, માં બાપ, રિશ્તેદારોં, યતીમોં, મિસ્કીનોં, કરીબી પડોસિયોં ઔર દૂર કે પડોસિયોં, પાસ બેઠનેવાલોં, મુસાફિરોં ઔર જો લોગ તુમ્હારે માતહત હોં, સબ કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરો ઔર અલ્લાહ તઆલા તકબ્બુર કરને વાલે ઔર શૈખી મારને વાલે કો બિલ્દુલ પસંદ નહીં કરતા”.

[સૂર-એ-નિસા : ૩૬]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

१६ रजबुल मुरज्जब

नंबर १ : ईस्लामी तारीफ

हजरत सईद बिन जैद

हजरत सईद बिन जैद र ली उन दस मुबारक लोगों में हैं, जिन्हें रसूलुल्लाह स ने दुनिया ही में जन्मत की बशारत सुना दी थी, ये हजरत उमर र के बहनोई हैं, उन्होंने ने हजरत उमर र से पहले ईस्लाम कबूल किया; वो और उन की बीवी फातिमा जिन्ने जत्ताब, हजरत उमर र के ईस्लाम का जरिया बने, अक भरतभा अक औरत ने अदावत में ये दावा किया के “सईद ने कहां जमीन दबावी है” हजरत सईद र को इस से बड़ी तकलीफ हुई और उन्होंने ने अदावत में हाकिम के सामने कहा: क्या मैं इस औरत की जमीन दबाऊंगा, जब के मैं ने रसूलुल्लाह स से सुना है के “जो शप्स किसी की बालिश्त तब जमीन ली जुलमन दबाओगा, तो जमीन का वो टुकड़ा सातों जमीन तक तौक बना कर उस के गले में डाला जाओगा” इस हदीस को सुनने के बाद हाकिम ने उन को बरी कर दिया, मगर उन्होंने ने दुपे हुअे दिल से फरमाया: ओ अल्लाह! तू जानता है के वो औरत जूटी है, तू उस को अंधा कर दे और उस की जमीन को उस की कब्र बना दे. और ऐसा ही हुआ, वो अंधी हो गई और अक दिन वो गढ़े में गिर पड़ी और वो गढ़ा उस की कब्र बन गया. हजरत सईद बिन जैद का छत्तेकाव सन ५० हिजरी में था उस के कुछ बाद हुआ, उस वक्त उन की उम्र सत्तर साल से ली जाई थी.

नंबर २ : हुजूर स का मोअजिजा

दूटे हुअे पैर को ठीक करना

हजरत अब्दुल्लाह बिन अतीक र जब अबू राफ़ेअ को कत्ल कर के वापस आने लगे तो सीढ़ी (जिनह) से उतरते हुअे गिर पड़े और पैर टूट गया, रसूलुल्लाह स ने उस पर अपना दस्ते मुबारक फेरा, तो कौरन ऐसा अच्छा हो गया, गोया कभी टूटा ही न था. [बुखारी: ४०३८, अन बर्रा बिन आज़िब र]

नंबर ३ : अक फर्ज के बारे में

नमाज में डिब्बे की तरफ रुक करना

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: तुम (नमाज में) जहां कहीं ली हो, तो अपने चेहरों को उसी (बैतुल्लाह शरीफ) की तरफ किया करो.” [सूर-अ-अकरह: १४४]
फायदा: डिब्बे की तरफ रुक कर के नमाज अदा करना फर्ज है.

नंबर ४ : अक सुन्नत के बारे में

जाने के बाद की हुआ

जाना जाने के बाद ये हुआ पढ़े: ((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ اٰطَعَمَنَا وَسَقَانَا وَجَعَلَنَا مُسْلِمِيْنَ))
तर्जुमा: तमाम तारीफें उस अल्लाह के लिये है जिस ने हमें खिलाया, पिलाया और मुसलमान बनाया.
[अबू दाउद: ३८५०, अबू सईद खुदरी र]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

હર નમાઝ કે બાદ તસ્બીહે ફાતિમી પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ હર ફર્જ નમાઝ કે બાદ ૩૩ મરતબા સુબ્હાનલ્લાહ, ૩૩ મરતબા અલ્હમ્દુલિલ્લાહ ઔર ૩૪ મરતબા અલ્લાહુઅકબર કેહતા હૈ, વો કભી નુકસાન ને નહીં રેહતા”.

[મુસ્લિમ : ૧૩૪૮, અન કઅબ બિન ઉજરહ ❀]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કિસી પર તોહમત લગાના ગુનાહે અઝીમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ કોઈ છોટા યા બડા ગુનાહ કરે, ફિર ઉસ કી તોહમત કિસી બેગુનાહ પર લગા દે, તો ઉસ ને બહુત બડા બોહતાન ઔર ખુલે ગુનાહ કા બોજ અપને ઊપર લાદ દિયા”.

[સુર-એ-નિસા: ૧૧૨]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

નેક આમાલ કે બદલે દુનિયા કી રૌનક ચાહના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ (અપને નેક આમાલ કે બદલે) દુનિયાવી ઝિંદગી ઔર ઉસ કી રૌનક ચાહેગા, તો હમ ઉન લોગોં કો ઉન કે આમાલ કા બદલા દુનિયા હી મેં દે દેંગે; ઔર ઉન કે લિયે દુનિયા મેં કોઈ કમી નહીં હોગી, યહી લોગ હૈં જિન કે લિયે આબિરત મેં સિર્ફ ઔર સિર્ફ જહન્નમ હૈ ઔર ઉન્હોં ને જો કુછ દુનિયા મેં કિયા થા (વો સબ આબિરત મેં) બેકાર સાબિત હોગા”.

[સુર-એ-હૂદ: ૧૫ તા ૧૬]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કો ખુશખબરી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એક પુકારને વાલા જન્નતિયોં કો પુકારેગા: તુમ હમેશા તંદુરસ્ત રહોગે, કભી બીમાર ન હોગે, તુમ હમેશા ઝિંદા રહોગે, કભી મૌત નહીં આએગી, તુમ હમેશા જવાન રહોગે, કભી બૂઢે નહીં હોગે, તુમ હમેશા ખુશહાલ રહોગે, કભી મોહતાજ ન હોગે”.

[મુસ્લિમ : ૭૧૫૭, અન અબી સઈદ ❀ વ અબી હુરૈરા ❀]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

પીલૂ સે ઇલાજ

હઝરત જાબિર રદિ. ફરમાતે હૈં કે હમ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ મકામે મહરુરૂઝહરાન મેં થે, હમ પીલૂ ચુન રહે થે, આપ ﷺ ને ફરમાયા: તુમ સ્વાહ રંગ કે પીલૂ ચુનો ઇસ લિયે કે વો ઝયાદા અચ્છે હોતે હૈં.

[બુખારી : ૫૪૫૩]

ફાયદા: પીલૂ બલગમ કો દૂર કરતા હૈ, જિલ્દ કે મસામાત ખોલતા હૈ, ઔર ગંદી હવા કો દૂર કરતા હૈ, ઉસકી જડ.કી મિસ્વાક દાંતોં કો સાફ ઔર મઝબૂત રખતી હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ અપને મુસલમાન ભાઈ સે ઝગડા મત કરો ઔર ન ઉસ સે ઐસા મઝાક કરો, જો ઝગડે કા સબબ બને ઔર ન ઉસ સે ઐસા વાદા કરો, જિસ કો તુમ પૂરા ન કર સકો”.

[તિર્મિઝી : ૧૮૮૫, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ❀]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૭ રજબુલ મુરજજબ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત અબૂ ઉબૈદહ બિન જર્હાહ

હઝરત અબૂ ઉબૈદહ બિન જર્હાહ કા અસલ નામ આમિર બિન અબ્દુલ્લાહ હૈ. વો ભી ઉન મુબારક હસ્તિયોં મેં હૈં જિન્હેં રસૂલુલ્લાહ   ને દુનિયા મેં હી જન્મત કી ખુશખબરી દે દી થી. ગઝવએ ઉલદ કે દિન જબ રસૂલુલ્લાહ   કે ચેહરએ મુબારક મેં ખૌદ (લોહ કી ટોપી) કી દો કડિયાં દાખિલ હો ગઈ થી, તો ઉસે અબૂ ઉબૈદહ   ને અપને દાતોં સે પકડ કર ખીયા થા, જિસ કી વજહ સે ઉસ કે સામને કે દો દાંત ટૂટ ગએ થે. રસૂલુલ્લાહ   ને ઉન કે બારે મેં ફરમાયા: “હર ઉમ્મત કે લિયે એક અમીન (અમાનતદાર) હોતા હૈં ઔર મેરી ઉમ્મત કે અમીન અબૂ ઉબૈદહ બિન જર્હાહ હૈં”. એક મરતબા હઝરત ઉમર   ઉન સે મુલાકાત કી તો દેખા કે ઊંટ કે કજાવે કી ચાદર પર લેટે હુએ હૈં ઔર ઘોડે કો દાના ખિલાને વાલે થૈલે કો તકિયા બનાયા હૈ. હઝરત ઉમર   ને ઉન સે ફરમાયા: કે આપ ને અપને સાથિયોં કી તરહ મકાન વ સામાન કયોં નહીં બના લિયા. ઇસ પર અબૂ ઉબૈદહ ને ફરમાયા: કબ તક પહુંચને કે લિયે યે સામાન કાફી હૈ. ઉન કી વફાત સન ૧૮ હિજરી મેં મુલ્કે શામ મેં હુઈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

પાની અલ્લાહ કી નેઅમત

પાની અલ્લાહ તઆલા કી અઝીમ નેઅમત હૈ, જિસ કે બગૈર કોઈ મખ્લૂક જિંદા નહીં રેહ સકતી, યુનાંચે અલ્લાહ તઆલા ને કહીં ઝીલ, દરિયા, નદી કી શકલ મેં, તો કહીં સમંદર ઔર મિટ્ટી કી તેહ મેં પાની પૈદા કર કે કાબિલે ઇસ્તેમાલ બનાયા, જિસ સે ઇન્સાની જિંદગી બહાલ રેહ સકે, ફિર ઇસ અઝીમ નેઅમત કો બિલ્કુલ આમ કર દિયા, ખુદા કી કુદરત પર કુર્બાન જાઈએ! કે દુનિયા જબ સે કાઈમ હુઈ હૈં ઉસ વક્ત સે પાની ઇસ્તેમાલ હોતા આ રહા હૈં ઔર ન જાને કબ તક ઇસ્તેમાલ હોતા રહેગા, મગર ઉસ કી કુદરત કે ખજાને મેં કોઈ કમી નહીં આઈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

દીની ઇલ્મ હાસિલ કરના

રસૂલુલ્લાહ   ને ફરમાયા: “(દીની) ઇલ્મ હાસિલ કરના હર મુસલમાન પર ફર્જ હૈં”.

[ઇબ્ને માજા : ૨૨૪, અન અનસ બિન માલિક  ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

રૂખ્સત કે વક્ત મુસાફા કરના

રસૂલુલ્લાહ   જબ કિસી કો રૂખ્સત ફરમાતે, તો ઉસ કા હાથ અપને હાથ મેં લે લેતે ઔર ઉસ વક્ત તક (ઉસ કા હાથ) ન છોડતે, જબ તક કે વો આપ   કે હાથ કો ખુદ ન છોડે”.

[તિર્મિઝી : ૩૪૪૨, અન ઇબ્ને ઉમર  ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

બેવા ઔર મિસ્કીન કી મદદ કરને પર સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બેવા ઔર મિસ્કીનોં કી ઝરૂરત પૂરી કરને વાલા, અલ્લાહ કે રાસ્તે કે મુજાહિદ કી તરહ યા તો દિન મેં રોઝા રખને વાલે ઔર રાત ભર નમાઝ પઢને વાલે કી તરહ હૈ”.

[બુખારી : ૬૦૦૬, અન સફવાન બિન સુલૈમ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

પડોસી કો સતાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “વો આદમી જન્મત મેં દાખિલ ન હોગા, જિસ કે જુલ્મ વ સિતમ સે ઉસ કે પડોસી મહફૂઝ ન હો (ક્યોંકિ પડોસી કો સતાના હરામ હૈ)”.

[મુશ્વિમ : ૧૭૨, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

ઐશ વ ઇશરત સે બચના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત મુઆઝ ﷺ કો જબ યમન ભેજા તો ફરમાયા કે: “નાઝ વ નેઅમત કી ઝિંદગી સે બચના; ઇસ લિયે કે અલ્લાહ કે બંદે ઐશ વ ઇશરત કરને વાલે નહીં હોતે”.

[મુસ્નાદે અહમદ : ૨૧૬૧૩]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

મુજરિમોં કે બિલાફ આઝા કી ગવાહી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યહી વો જહન્નમ હૈ, જિસ કા તુમ સે વાદા કિયા જાતા થા, આજ તુમ અપને કુફ કી વજહ સે ઇસ મેં દાખિલ હો જાઓ, આજ હમ ઉન કે મુંહ પર મુહર લગા દેંગે ઔર જો કુછ યે કરતે થે, ઉન કે હાથ હમ સે બયાન કર દેંગે ઔર ઉન કે પાવં ઉસ કી ગવાહી દેંગે”.

[સૂર-એ-યાસીન : ૬૩ તા ૬૫]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

સૂર-એ-ફાતિહા સે ઇલાજ

હઝરત ખારિજહ બિન સલૂત ﷺ અપને ચયા સે રિવાયત કરતે હૈં કે વો એક કૌમ કે પાસ સે ગુઝરે, ઉસ કૌમ કે લોગ ઉનકે પાસ એક મજનૂન શપ્સ કો પકડ. કર લાએ તો ઉન્હોંને સૂર-એ-ફાતિહા પઢ. કર સુબહ વ શામ તીન દિન તક ઉસ પર દમ કિયા ઔર જબ ભી સૂર-એ-ફાતિહા ખત્મ કરતે તો ઇસ તરહ દમ કરતે કે ઉસમેં કુછ થૂક કે ઝરાંત હોતે, યુનાંચે વો તીન દિન બાદ બિલ્કુલ તંદુરસ્ત હો ગયા.

[અબૂ દાવૂદ : ૩૪૨૦]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ તુમ લોગોં કે દરમિયાન ફૈસલા કરને લગો, તો અદલ વ ઇન્સાફ કે સાથ ફૈસલા કિયા કરો, બેશક અલ્લાહ તઆલા જિસ ખાત કી તુમ કો નસીહત કરતા હૈ યકીન જાનો બહુત હી અચ્છી હૈ”.

[સૂર-એ-નિસા : ૫૮]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૮ રજબુલ મુરજજબ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત હમઝા

હઝરત હમઝા રસૂલુલ્લાહ ૬ ક્રે ચયા, રઝાઈ ભાઈ ઔર મશહૂર સહાબી હૈં. નુબુવ્વત કે છટે સાલ મેં ઈસ્લામ કબૂલ ક્રિયા ઔર રસૂલુલ્લાહ ૬ ક્રે હર તરહ સાથ દિયા. મુશ્રિકીને મક્કા ને જબ રસૂલુલ્લાહ ૬ ઔર ખાનદાને બની હાશિમ કો શિઅબે અબી તાલિબ મેં કેદ હોને પર મજબૂર કર દિયા થા ઉસ વક્ત હઝરત હમઝા ૬ ભી આપ ૬ ક્રે સાથ થે. તમામ મુશ્રિકલાત મેં સાથ દિયા. ઉન્હોં ને મદીના મુનવ્વરહ કી હિજરત કરમાઈ, ઔર ઈસ્લામ કી અઝીમુશ્શાન લડાઈ ગઝવએ બદર મેં ખૂબ જોહર દિખાએ ઔર ફિર દૂસરે સાલ ગઝવએ ઉહદ મેં બડી બહાદુરી ઔર જાંબાઝી દિખાઈ, તકરીબન અલ્લાહ કે તીસ દુશ્મનોં કો જહન્નમ રસીદ ક્રિયા. જંગે ઉહદ મેં જબ વો શહીદ હો ગએ, તો કુફકાર વ મુશ્રિકીન ને ઉન કા મુસ્લા ક્રિયા, યાની જિસ્મ કે મુખ્તલિફ હિસ્સોં કો કાટ ડાલા ઔર હિંદા ને ઉન કા કલેજા નિકાલ કર ચલાયા. રસૂલુલ્લાહ ૬ ક્રે ઉન કી શહાદત પર બડારંજ વ ગમ હુઆ, હુઝૂર ૬ ને ઉન્હેં સખિદુશ્શુહદા (યાની શહીદોં કે સરદાર) ઔર અસદુલ્લાહ (યાની અલ્લાહ કા શેર) કા ખિતાબ દિયા. ઉન કે વારિસીન મેં સિફ એક છોટી બેટી ઔર બીવી થી.

નંબર ૨ : હુઝૂર ૬ ક્રે કા મોઅજિઝા

હુઝૂર ૬ ક્રે પસીને કી ખુશખૂ

હઝરત અનસ ૬ કરમાતે હૈં: એક દિન રસૂલુલ્લાહ ૬ હમારે યહાં તશરીફ લાએ ઔર કેલૂલા કરમાયા, જબ આપ ૬ ક્રે પસીના આયા, તો મેરી વાલિદા એક શીશી લાઈ ઔર પસીના પોંછ કર જમા કરને લગી, ઉસ દૌરાન રસૂલુલ્લાહ ૬ કી આંખ ખુલ ગઈ, આપ ૬ ને પૂછા: ઉમ્મે સુલૈમ! તુમ યે કયા કર રહી હો? ઉન્હોં ને અઝ ક્રિયા: મેં આપ કે પસીને કો જમા કર રહી હૂં, તાકે હમ ઈસે ખુશખૂ કે તૌર પર ઈસ્તેમાલ કરેં.

[મુસ્લિમ : ૬૦૫૫]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

જમાત કે સાથ નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ૬ ને કરમાયા: “જો શખ્સ નમાઝ કે લિયે કામિલ વુઝૂ કરતા હૈ ફિર ફર્જ નમાઝ કે લિયે ચલ કર જાતા હૈ ઔર લોગોં કે સાથ નમાઝ પઢતા હૈ યા આપ ૬ ને કરમાયા: જમાત કે સાથ નમાઝ પઢતા હૈ યા કરમાયા: નમાઝ મસ્જિદ મેં અદા કરતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ગુનાહોં કો માફ કરમા દેતે હૈં”.

[મુસ્લિમ : ૫૪૯, અન ઉસ્માન બિન અફફાન ૬]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ખાને કે બાદ કી એક ખાસ દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ૬ ને કરમાયા: “જો ખાના ખાને કે બાદ યે દુઆ પઢેગા, ઉસ કે અગલે પિછલે સબ ગુનાહ માફ હો જાએ: ((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ اَطْعَمَنِيْ هٰذَا الطَّعَامَ وَزَكَّنِيْ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ وَتَنِيْ وَلَا قُوَّةَ))” તર્જમા: તમામ તારીફેં ઉસ અલ્લાહ કે લિયે હૈં જિસ ને મુજે યે ખાના ખિલાયા ઔર કુવ્વત વ તાકત કે બગૈર મુજે યે રિઝક અતા કરમાયા.

[અબુ દાવિદ : ૪૦૨૩, અન મુઆઝ બિન અનસ ૬]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સૂર-એ-વાકિઆ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ ને સૂર-એ-વાકિઆ પઢી ઉસ પર ફક વ ફાકા નહીં આએગા”.

[બેહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન : ૨૩૯૫, અન ઇબ્ને મસ્જીદ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઔલાદ કા કતલ ગુનાહે કબીરા હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ગુર્બત કે ડર સે અપની ઔલાદ કો કતલ ન કરો, હમ તુમ કો ભી રિઝક દેતે હૈં ઔર ઉન કો ભી”.

[સૂર-એ-અન્આમ : ૧૫૧]

ખુલાસા: રોજી કા જિમ્મા અલ્લાહ તઆલા પર હૈ, લિહાઝા રોજી કી તંગી કે ડર સે બચ્ચોં કો માર કાલના યા હમલ ગિરાના યા પૈદાઈશ સે બચને કી કોઈ ઔર તદબીર ઇમ્તિયાર કરના જૈસા કે આજ કે દૌર મેં હો રહા હૈ, બહુત હી બડા ગુનાહ ઔર હરામ હૈ.

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા આઝમાઈશ કે લિયે હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હમ ને ઝમીન કે ઊપર કી તમામ ચીજોં કો ઝમીન કે લિયે જીનત બનાયા હૈ, તાકે હમ ઇસ કે ઝરિયે સે લોગોં કા ઇમ્તિહાન લેં કે કૌન શખ્સ ઇસ મેં જિયાદા અચ્છા અમલ કરતા હૈ”.

[સૂર-એ-કહફ : ૭]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

જન્મતી કા તાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અહલે જન્મત કે સર પર તાજ હોંગે, જિન કા અદના સે અદના મોતી ભી મશરક વ મગરિબ કે દરમિયાન કી ચીજોં કો રૌશન કર દેગા”.

[તિર્મિઝી : ૨૫૬૨, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બીમાર કે લિયે જૈ મુફીદ હૈ

એક મરતબા ઉમ્મે મુન્જિર કે ઘર પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ હઝરત અલી ﷺ ભી ખજૂર ખા રહે થે, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઐ અલી! બસ કરો, ઇસ લિયે કે તુમ અભી કમઝોર હો”. ઉમ્મે મુન્જિર કા બયાન હૈ કે મૈં ને ઉન કે લિયે ચુકંદર ઔર જૈ કા ખાના તૈયાર કિયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અલી ﷺ સે ફરમાયા: “ઐ અલી! ઇસ કો ખાઓ, ઇસ લિયે કે યે તુમ્હારે લિયે મુફીદ તરીન હૈ”.

[અબૂ દાઉદ : ૩૮૫૬, અન ઉમ્મે મુન્જિર બિન્તે કેસ ﷺ]

ફાયદા: ચુકંદર ઔર જૈ બીમાર આદમી કે લિયે બહુત મુફીદ હૈ ઔર કમઝોરી કો દૂર કરતે હૈં.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ પેશાબ કરને કે લિયે જાઓ, તો અપની શર્મગાહ કો દાહને હાથ સે ન છુએ ઔર જબ પાખાના કે લિયે જાઓ તો સફાઈ કે લિયે દાહના હાથ ઇસ્તેમાલ ન કરે ઔર જબ પાની પિયે તો એક સાંસ મેં ન પિયે”.

[અબૂ દાઉદ : ૩૧, અન અબી કતાદા ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૯૨૪બુલ મુરજજબ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત હમઝા કી બીવી ઓર બેટી અમ્મારા

હઝરત હમઝા કી અહલિયા કા નામ સલમા બિન્તે ઉમૈસ થા. ઈન કી બહન અસ્મા બિન્તે ઉમૈસ હઝરત અલી કી બેઝે ભાઈ જફર બિન અબી તાલિબ કી બીવી થી, હુઝૂર કી ને ઈન બેહનોં કે બારે મેં ફરમાયા: “યે મોમિન બેહને હૈં”. દોનોં બેહનેં ઈબ્તિદાએ ઈસ્લામ મેં મુસલમાન હો ગઈ થી. હઝરત અસ્મા અપને શૌહર હઝરત જફર કી સાથ હબ્શા હિજરત કર ગઈ થી, લેકિન હઝરત સલમા મક્કા મેં અપને શૌહર હઝરત હમઝા કી સાથ રહી. ઉન સે એક બેટી અમ્મારા બિન્તે હમઝા હુઈ. જંગે ઉહદ મેં હઝરત હમઝા કી શહાદત હુઈ, જબ મુસલમાન મદીના લૌટે તો કમસિન અમ્મારા કી અપને વાલિદ હમઝા સે મિલને દૌડતી હુઈ આઈ, જો સામને આતા ઉસ સે પૂછતી: મેરે અબ્બૂ કહાં હૈ? સહાબા હઝરત હમઝા કી દર્દનાક શહાદત કો યાદ કર કે રો પડતે, જવાબ ન દે પાતે, યહાં તક કે હઝરત અલી કી સામને આ ગએ, અમ્મારા કી ને કહા: ભાઈ જાન! અબ્બૂ કહાં હૈ? હઝરત અલી કી ને અમ્મારા કો ગોદ મેં ઉઠા લિયા, તમામ સહાબા ઉસ બઝી કે યતીમ હોને પર રોને લગે, યુનાંચે હઝરત હસ્સાન કી ને ચંદ અશઆર સુના કર બઝી કો તસલ્લી દી.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

ઈન્સાન કી બનાવટ

અલ્લાહ તઆલા ને ઈન્સાન કો બેહતરીન ઓર ખૂબસુરત અંદાઝ મેં ઢાલ કર હર એક ઉગ્ગવ કો મખસૂસ અંદાઝ મેં ફિટ કર કે કિસી ન કિસી ખૂબી કા હામિલ બનાયા, આંખોં મેં દેખને કી સલાહિયત, તો કાનોં મેં સુનને કી કુવ્વત, જહાં હાથોં મેં ખાને પીને ઓર પકડને કી તાકત, વહીં પાંચ મેં ચલને કી કુવ્વત ઓર દિલ વ દિમાગ મેં સોચને કી સલાહિયત, યહાં તક કે મેઅદે કો ગિઝા હઝમ કરને કી સલાહિયત દી. યકીનન યે કુદરત કી બહુત બડી નેઅમત હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

કુર્આન મજીદ પર ઈમાન લાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ કી ઝાત, ઉસ કે રસૂલ ઓર ઉસ કી કિતાબ (યાની કુર્આન) પર ઈમાન લાઓ, જિસ કો અલ્લાહ ને અપને રસૂલ પર નાઝિલ ફરમાયા હૈ ઓર ઉન કિતાબોં પર ભી (ઈમાન લાઓ) જો ઉન સે પેહલે નાઝિલ કી જા ચુકી હૈં”. [સૂર-એ-નિસા: ૧૩૬] ફાયદા: કુર્આને કરીમ કો અલ્લાહ તઆલા કી ઉતારી હુઈ કિતાબ સમજના ઓર ઉસ કે હર્ફ બ હર્ફ સહી હોને કા યકીન રખના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સફર સે વાપસી કા સુન્નત તરીકા

રસૂલુલ્લાહ કી સફર સે વાપસ આને કે બાદ પેહલે મસ્જિદ જા કર દો રકાત નમાઝ અદા કરતે, ઓર લોગોં સે મુલાકાત ફરમાતે (ફિર ઉસ કે બાદ ઘર તશરીફ લે જાતે).

[અબૂ દાવિદ: ૨૭૭૩, અન કઝબ બિન માલિક કી]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મુસલમાન કી ઝરૂરત પૂરી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ કિસી મુસલમાન કી કોઈ તકલીફ વ પરેશાની દૂર કરેગા, તો ઇસ અમલ કી વજહ સે અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી તકલીફ ઔર પરેશાનીયોં કો દૂર કર દેગા; ઔર જો શખ્સ અપને મુસલમાન ભાઈ કા ઐબ છુપાએગા, અલ્લાહ તઆલા કયામત કે રોઝ ઉસ કે ઐબ કો છુપાએગા”.

[મુસ્લિમ : ૬૫૭૮, અબુલ્લાહ બિન ઉમર રહી]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કિસી ગુનાહ પર રાઝી રેહના ભી ગુનાહ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ રૂએ ઝમીન પર કોઈ ગુનાહ કા કામ કિયા જાએ ઔર વહાં મૌજૂદ લોગ ઉસ કો નાપસંદ કરતે હોં, તો વો લોગ ઉસ આદમી કે હુકમ મેં હૈં જો વહાં પર મૌજૂદ નહીં ઔર જો લોગ વહાં મૌજૂદ નહીં, લેકિન વો ઉસ ગુનાહ પર ખુશ હોતે હૈં તો વો લોગ ઉસ આદમી કે માનિંદ હૈ જો વહાં પર મૌજૂદ હૈ (યાની ઉન કો ગુનાહ હોગા)”.

[અબુ દાવુદ : ૪૩૪૫, અન ઉસ બિન અમીરા રહી]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ઔર આખિરત કા મઝા

હઝરત અબુ માલિક અશશરી રહી કી જબ વફાત કા વક્ત કરીબ આયા તો ફરમાયા : “ઐ લોગો! તુમ દૂસરોં કો યે બાત પહુંચા દેના કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો યે ફરમાતે હુએ સુના, કે દુનિયા કી મિઠાસ આખિરત કી કડવાહટ હૈ ઔર દુનિયા કી કડવાહટ આખિરત કી મિઠાસ હૈ”.

[મુસ્લિમ અહમદ : ૨૨૩૯૨]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

ખાસ બંદોં કે ઇનામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હાં જો અલ્લાહ કે ખાસ બંદે હૈં, ઉન કે લિયે મુકર્રર શુદ્ધ રોઝી હૈ; યાની હર કિસ્મ કે મેવે હૈં ઔર વો બડે ઇકરામ કે સાથ નેઅમત કે બાગોં મેં (શાહી) તખ્તોં પર એક દૂસરે કે સામને બેઠે હોંગે. ઉન અહલે જન્નાત કે સામને લતીફ શરાબ કે જામ પેશ કિએ જાએંગે, જિસ કા રંગ સફેદ ઔર પીને વાલોં કે લિયે નિહાયત લઝીઝ હોગી, ન ઉસ સે દર્દે સર હોગા ઔર ન અકલ મેં ફુતૂર આએગા”.

[સૂર-એ-સાફાત : ૪૦ તા ૪૭]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઘેકવાર ઔર રાઈ કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દો કડવી ચીઝોં મેં કિસ કદર શિફા હૈ (યાની) ઘેકવાર (એલ્વા) ઔર રાઈ મેં”.

[સુનનુલ કુબરા લિલ બૈહકી : ૮/૩૪૬, અન કેસ ઇબ્ને રાફેઅ અશજઈ]

ફાયદા: ઘેકવાર ચેહરે પર લગાને સે ઉસ કો નિખારતા હૈ, જિલ્દ કી ખુશકી કો દૂર કરતા હૈ, સર પર લગાને સે બાલ ઉગાતા હૈ, જલે ઔર કટે હુએ નિશાનાત કો દૂર કરતા હૈ, ઇસ કે ઇસ્તેમાલ કરને સે શુગર કે મરીઝ કો આકિયત હોતી હૈ. રાઈ કા તેલ દિમાગ કો કુવ્વત બખ્શતા હૈ, માલિશ કરને સે જિસ્મ મેં યુસ્તી પૈદા કરતા હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! તુમ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી ઇતાઅત કરો, ઔર (શરીઅત કે મુતાબિક ફૈસલા કરને વાલે) હાકિમોં કી ભી ઇતાઅત કરો”.

[સૂર-એ-નિસા : ૫૯]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૨૦ રજબુલ મુરજજબ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત અબ્બાસ બિન અબ્દુલ મુતાલિબ ؓ

હઝરત અબ્બાસ ؓ નબીએ કરીમ ﷺ કે સગે ચચા હૈં ઔર ઉમ્ર મેં આપ ﷺ સે સિફ દો સાલ બડે હૈં. રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે ઉન કો બેહદ મુહબ્બત થી, ઔર મુસલમાન હોને સે પેહલે ભી વો હુઝૂર ﷺ કી મદદ ક્રિયા કરતે થે. હઝરત અબૂઝર ؓ કો કુફકાર જબ તકલીફ પહુંચા રહે થે તો હઝરત અબ્બાસ ؓ ને હી બચાયા થા. ઉનહોં ને ગઝવએ બદર કે ફૌરન બાદ ઇસ્લામ કબૂલ ક્રિયા. બાઝ કા કેહના હૈં કે હિજરત સે પેહલે ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા થા; મગર અપને ઇસ્લામ કો છુપાએ રખા ઔર મક્કા સે મુશ્રિકોં કી ખબરેં હુઝૂર ﷺ કે પાસ ભેજતે રહે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી બડી ઇઝઝત ઔર ઇકરામ ક્રિયા કરતે થે. એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન કે બારે મેં ફરમાયા: “એ લોગો! જિસ ને મેરે ચચા કો તકલીફ પહુંચાઈ ઉસ ને મુજે તકલીફ પહુંચાઈ, ઇસ લિયે કે હર શખ્સ કા ચચા ઉસ કે બાપ કે મિસ્લ હોતા હૈ”. હઝરત અબ્બાસ ؓ કી વફાત હઝરત ઉસ્માન ؓ કે દૌરે ખિલાફત મેં ૮૨ સાલ કી ઉમ્ર મેં જુમા કે દિન ૧૨ રજબ સન ૩૨ હિજરી મેં હુઈ ઔર જન્નતુલ બકી મેં દફન હુએ, હઝરત ઉસ્માન ؓ ને નમાઝે જનાઝા પઢાઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ખિલાફતે રાશિદા કી મુદત કી પેશીનગોઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેરે વિસાલ કે બાદ ખિલાફતે રાશિદા તીસ બરસ રહેગી, ફિર બાદશાહી હો જાએગી”. (ચુનાયે આપ કી પેશીન ગોઈ કે મુતાબિક યે તીસ સાલ કી મુદત હઝરત અલી કી ખિલાફત તક ચલી, ફિર ઉસ કે બાદ બાદશાહત કા દૌર શુરૂ હો ગયા). [તિખી: ૨૨૨૬, અન સફીના]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુકમ દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “આપ અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુકમ કરતે રહિયે ઔર ખુદ ભી નમાઝ કે પાબંદ રહિયે, હમ આપ સે રોઝી તલબ નહીં કરતે, રોઝી તો આપ કો હમ દેંગે ઔર અચ્છા અંજામ તો પરહેઝગારી હી હૈ”. [સુર-એ-તાલા: ૧૩૨]

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

દાવત ખાને કે બાદ કયા પડે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને દાવત કે મોકે પર યે દુઆ પઢી: ((**اَللّٰهُمَّ اَظْعِمْنَا مِنْ اَطْعَمَنِيْ وَاسْقِنِيْ مِنْ سَقَاتِيْ**)))
તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! જિસ ને હમેં પિલાયા તૂ ઉસ કો પિલા, જિસ ને હમેં પિલાયા તૂ ઉસ કો પિલા.

[મુસ્લિમ: ૫૩૬૨, અન ખિકદાહ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અઝાન ઔર સફે અવ્વલ કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર લોગોં કો માલૂમ હો જાએ કે અઝાન દેને મેં ઔર સફે અવ્વલ મેં કિતના સવાબ હૈ, તો વો સફે અવ્વલ ઔર અઝાન દેને કે લિયે તલવારોં સે મુકાબલા કરકે આગે બઢને કે લિયે કોશિશ કરને લગેં”. [ખુખારી: ૬૧૫, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અહદ તોડને વાલોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “જો લોગ અલ્લાહ સે પુખ્તા અહદ કરને કે બાદ તોડ ડાલતે હૈં, ઔર જિન તઅલ્લુકાત કે જોડને કા અલ્લાહ ને હુકમ દિયા હૈ, ઉન કો તોડતે હૈં ઔર ઝમીન મેં ફસાદ ફેલાતે હૈં, ઉન્હી લોગોં પર અલ્લાહ કી ફિટકાર હોગી ઔર આખિરત મેં ઉન કે લિયે બડી ખરાબી હોગી”.

[સુર-એ-રઅદ : ૨૫]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયવી જિંદગી કી મિસાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ : “દુનિયા કી જિંદગી કી મિસાલ એસી હૈ જેસા કે હમ ને આસ્માન સે પાની બરસાયા હો, ફિર ઉસ કી વજહ સે ઝમીન કે પેડ પોદે પૈદા હો કર ખૂબ ગુંજાન હો ગએ હોં ફિર યે (કિસી હાદસે કા શિકાર હો કર) રેઝા રેઝા હો જાએ કે ઉસ કો હવા ઉડાએ ફિરતી હો”.

[સુર-એ-કહફ : ૪૫]

ફાયદા: જિસ તરહ પાની બરસને કી વજહ સે ઝમીન કે પેડ પોદે ખૂબ હરે ભરે હો જાતે હૈં, ફિર કિસી આફત કા શિકાર હો કર સબ ખત્મ હો જાતા હૈ, ઈસી તરહ દુનિયવી જિંદગી હૈ, કે આજ સબ કુછ મૌજૂદ હૈ ઔર જબ મૌત આએગી, તો કુછ ભી બાકી નહીં રહેગા.

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખી કે હોંટ

હઝરત અબૂ સઈદ રહીમ સે રિવાયત હૈ કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ આલૈહિ વસલ્લમ ને **قُلُوبُهُمْ فِيهَا كَالْحُوتِ** કી તફસીર મેં ફરમાયા: “દોઝખી કી આગ ચેહરોં કો એસા ભૂન દેગી કે દોઝખી કા ઊપર કા હોંટ ઊપર કો ચઢ જાએગા, યહાં તક કે સર કે દરમિયાન તક જા પહુંચેગા ઔર ઉસ કા નીચે કા હોંટ લટક જાએગા, યહાં તક કે વો દોઝખી કી નાફ તક પહુંચ જાએગા”.

[તિર્મિઝી : ૨૫૮૭, અન અબી સઈદ ખુદરી રહીમ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

સફરજલ (Pear) કે ફ્વાઈદ

હઝરત તલહા રહીમ ફરમાતે હૈં કે મેં રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ આલૈહિ વસલ્લમ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુઆ તો આપ કે દસ્તે મુબારક મેં એક સફરજલ (બહી) થા, ફિર આપ ને ફરમાયા: “તલહા! ઇસે લો ક્યોંકિ યે દિલ કો સૂકું પહુંચાતા હૈ”.

[ઇબ્ને માજ : ૩૩૬૯]

નંબર ૧૦ : નબી સલ્લલ્લુહુ આલૈહિ વસલ્લમ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ આલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “ઔરતોં કે સિલસિલે મેં વસિયત કબૂલ કરો, ઇસ લિયે કે ઔરત બદન કી નાજુક ઔર દેઢી પસલી સે પૈદા કી ગઈ હૈ, અગર તુમ ઉસ કો સીધા કરને કી કોશિશ કરોગે, તો ટૂટ જાએગી ઔર અગર તુમ ઉસ કો ઉસ કી હાલત પર છોડ દોગે, તો વો ઔર જિયાદા દેઢી હો જાએગી”. (યાની ઔરતોં કે સાથ ન જિયાદા સખ્તી કરો ઔર ન જિયાદા નરમી કરો).

[મુસ્લિમ : ૩૬૪૪, અન અબી હુરૈરા રહીમ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૧ રજબુલ મુરજજબ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ રસૂલુલ્લાહ કે ચચાઝાદ ભાઈ હૈં. આપ કી વિલાદત હિજરત સે તીન સાલ કબલ મક્કા મુકર્રમા મેં હુઈ ઔર ફતહે મક્કા સે પેહલે આપને વાલિદ અબ્બાસ ઔર વાલિદા ઉમ્મે ફઝલ કે સાથ મદીના તૈયબા હિજરત કી; રસૂલુલ્લાહ કી વફાત કે વક્ત ઉન કી ઉમ્ર સિર્ફ તેરહ સાલ કી થી, ઈસ લિયે ઉન કો હુઝૂર કી સોહબત સે ફાયદા ઉઠાને કા ઝિયાદા મૌકા ન મિલ સકા, મગર હુઝૂર કી દુઆ ઔર ઈલ્મ કી તલબ ને ઉન કી ઈસ કમી કો પૂરા કર દિયા. રસૂલુલ્લાહ ને આપ કે બારે મેં ફરમાયા: “ઐ અલ્લાહ! ઈન કો દીન કી સમજ અતા ફરમા” ઈસી દુઆ કા નતીજા થા કે બડે બડે સહાબ-એ-કિરામ આપ કો હિબરૂલ ઉમ્મહ, તરજુમાનુલ કુર્આન, બહરૂલ ઈલ્મ ઔર ઈમામુત્તફસીર જેસે અલ્ફાઝ સે યાદ કરતે થે. હઝરત ઉમર ભી મુશ્કિલ મસાઈલ કો હલ કરને કે લિયે ઉન કો બુલાતે ઔર ઉન કે મશ્વરે કો કબૂલ ફરમાતે, ઉન કી વફાત સન ૮૬ હિજરી મેં તાઈફ મેં હુઈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

ચિમગાદડ

અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયા મેં મુખ્તાલિફ કિસ્મ કે જાનવર પૈદા કિએ, ઉન્હીં મેં સે એક ઉડને વાલા જાનવર ચિમગાદડ હૈ; ઉસે દિન કે મુકાબલે રાત મેં ઝિયાદા નઝર આતા હૈ; અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કે અંદર યે ખાસિયત રખી હૈ કે વો ઈન્સાનોં કી તરહ હંસતી હૈ; ઉસ કી માદા અંડે દેને કે બજાએ જાનવરોં કી તરહ બચ્ચે દેતી હૈ ઔર અપને બચ્ચોં કો દૂધ પિલાતી હૈ; હેરત કી બાત યે હૈ કે અપને બચ્ચોં કો મુંહ મેં લે કર ઉડતી રેહતી હૈ ઔર ઉસી દૌરાન દૂધ ભી પિલાતી રેહતી હૈ. યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત હૈ, જિસ ને અજબ વ ગરીબ જાનવર પૈદા ફરમાયા.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

માં બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હમ ને ઈન્સાન કો અપને માં બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરને કા હુકમ દિયા હૈ, ઉસ કી માં ને બડી મશક્કત કે સાથ પેટ મેં રખા ઔર બડી તકલીફ કે સાથ ઉસ કો જના હૈ”.

[સૂર-એ-અહકાફ : ૧૫]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

હર અચ્છે કામોં કો દાહની તરફ સે કરના

હઝરત આઈશા ફરમાતી હૈં: “રસૂલુલ્લાહ કો જૂતા પેહનના, કંધી કરના, તહારત હાસિલ કરના ઔર અપને તમામ (અચ્છે) કામોં કો દાહની તરફ સે શુરૂ કરના પસંદ થા”.

[બુખારી : ૧૬૮]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

તિલાવતે કુર્આન મેં મશક્કત ઉઠાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ કુર્આન શરીફ કો અટક અટક કર પઢતા હૈં ઔર ઉસ મેં મશક્કત ઉઠાતા હૈં, ઉસ કે લિયે દોહરા અજ્જ હૈં”.

[મુસ્લિમ : ૧૮૬૨, અન આઈશા ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઈઝાર યા પેટ ટપને સે નીચે પેહનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ તકબ્બુર (ઔર ફેશન) કે તૌર પર અપની ઈઝાર કો ટપને સે નીચે લટકાએગા, અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી તરફ રહમત કી નઝર સે નહીં દેખેગા”.

[બુખારી : ૫૭૮૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ખોલ દી જાએગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અન કરીબ દુનિયા કી દૌલત તુમ પર ખોલ દી જાએગી, યહાં તક કે તુમ અપને ઘરોં કો ઈસ તરહ આરાસ્તા કરોગે જૈસે કાબા શરીફ કો આરાસ્તા ક્રિયા જાતા હૈં”.

[તબરાની કબીર : ૧૭૭૩૦, અન અબી જુહૈફા ﷺ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કૈસે આએગી?

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “(કયામત કે દિન) સૂર ફૂંકા જાએગા, જિસ સે તમામ આસ્માન વ ઝમીન વાલોં કે હોશ ઉડ જાએંગે, મગર જિસ કો ખુદા યાહે (વો ઉસ બેહોશી સે મહફૂઝ રહેગા) ફિર ઉસ સૂર મેં દો બારા ફૂંક મારી જાએગી, તો યકાયક સબ કે સબ ખડે હો કર (તઅજ્જુબ સે હર તરફ) ટેપને લગેંગે”.

[સૂર-એ-ઝુમુર : ૬૮]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

કલુંજ કે સુફૂફ કો ઝયતૂન કે તેલ મેં મિલાકર ઈલાજ

હઝરત ગાલિબ બિન અબ્જર બીમાર થે, ઉનકી ઈયાદત કે લિયે અબૂ અતીક તશરીફ લાએ ઔર કહા કે ઉન્હેં યે કલુંજ ઈસ્તેમાલ કરાઓ, ઉસકે પાંચ યા સાત દાને લેકર પીસ લો ઔર ફિર ઝયતૂન કે તેલ મેં મિલાકર નાક કે ઈસ તરફ ઔર ઉસ તરફ ઉસે કતરહ કતરહ કરકે ટપકાઓ, ઈસ લિયે કે હઝરત આઈશા ﷺ ને મુજસે હદીસ બયાન કી હૈં કે હુઝૂરે અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : મૌત કે અલાવા કલુંજ મેં હર બીમારી સે શિફા હૈં.

[બુખારી : ૫૬૮૭]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “ઐ ઈમાન વાલો! ઈન્સાફ પર મઝબૂતી સે કાયમ રહો ઔર અલ્લાહ તઆલા કે લિયે સચ્ચી ગવાહી દો, અગરયે યે ગવાહી ખુદ તુમ્હારે યા તુમ્હારે માં બાપ યા રિશ્તેદારોં કે ખિલાફ હી કયોં ન હો”.

[સૂર-એ-નિસા : ૧૩૫]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૨) રજબુલ મુરજજબ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ રઝી કે
ઇલ્મ હાસિલ કરને કા શૌક

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઇબ્ને અબ્બાસ રઝી કે અંદર ઇલ્મ હાસિલ કરને કા શૌક ફૂટ ફૂટ કર ભરા હુઆ થા. વો અપને ગૌક વ શૌક કા હાલ ખુદ બયાન ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાસલ્મુ કે ઇન્તેકાલ કે બાદ મેં ને એક અન્સારી સહાબી રઝી સે કહા: “આજ સહાબા કી બઝી જમાત મૌજૂદ હૈ, આગો ઉન સે પૂછ પૂછ કર કુર્આન વ હદીસ જમા કરવે, વો હિમ્મત ન કર સકે, મગર મેં ઇલ્મ હાસિલ કરને કે પિછે પડ ગયા. મેં એક એક કે પાસ જાતા ઔર ઉન સે ઇલ્મ હાસિલ કરતા, અગર વો લોગ અપને ઘર મેં આરામ કર રહે હોતે, તો મેં ઉન કે દરવાઝે કી ચૌખટ પર સર રખ કર લેટ જાતા ઔર હવા કી વજહ સે મિટ્ટી મુજ પર પડ તી રેહતી. વો સહાબી રઝી જબ આરામ સે ફારિગ હો કર બાહર આતે તો મેં ઉન સે ઇલ્મ હાસિલ કરતા, વો કેહતે: આપ તો હુઝૂર કે ચચાઝાદ બાઈ હૈં, મુજે ક્યોં ન બુલા લિયા? મેં કેહતા: મેં તાલિબે ઇલ્મ હું, ઇસ લિયે મેરા આપ કે પાસ આના ઝિયાદા મુનાસિબ હૈ. ઇસ તરહ તફસીર વ હદીસ કા બહુત બડા ઝખીરા મેં ને જમા કર લિયા ઔર લોગ મેરે પાસ ઇલ્મ હાસિલ કરને કે લિયે આને લગે.

નંબર (૨) : હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાસલ્મુ કા મોઅજિઝા

થોડે સે તોશી મેં બરકત

ગઝવ-એ-તબુક મેં (જબ સામાને ખોરાક ખત્મ હો ગયા ઔર) લોગોં કો ભૂક ને સતાયા, તો આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાસલ્મુ ને ચમડે કા બડા દસ્તરખ્વાન તલબ ફરમાયા; યુનાંચે વો બિછા દિયા ગયા, ફિર આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાસલ્મુ ને લોગોં સે ઉન કા બચા કુચા સામાને ખોરાક મંગવાયા, પસ કોઈ આદમી એક મુઢી ચને કે દાને હી લિયે આ રહા હૈ, કોઈ એક મુઢી ખજૂરે લા રહા હૈ ઔર કોઈ રોટી કા એક ટુકડા હી લિયે ચલા આ રહા હૈ, યહાં તક કે દસ્તરખ્વાન પર થોડી સી મિકદાર મેં ચે ચીઝેં જમા હો ગઈ, ફિર આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાસલ્મુ ને બરકત કી દુઆ ફરમાઈ, ઉસ કે બાદ ફરમાયા: અબ તુમ સબ ઇસ મેં સે અપને અપને બરતનોં મેં ભર લો, યુનાંચે સબ ને અપને અપને બરતન ભર લિયે ફિર સબ ને ખાયા, યહાં તક કે ખૂબ સૈર હો ગએ ઔર ફૂછ બચ ભી ગયા.

[મુસ્લિમ: ૧૩૯]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

દાદી રખના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાસલ્મુ ને ફરમાયા: “મૂછોં કો કતરવાઓ ઔર દાદી કો બઢાઓ”.

[બુખારી : ૫૮૯૩, અન ઇબ્ને ઉમર રઝી]

ફાયદા: દાદી ઈસ્લામી શિઆર મેં સે હૈ ઔર દાદી રખના શરીઅત મેં વાજિબ હૈ, ઇસ લિયે મુસલમાનોં પર દાદી રખના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

પરેશાની દૂર કરને કી દુઆ

જબ પરેશાન કુન હાલાત હોં તો ચે દુઆ પઢે: **﴿وَأَقِمْ وَصِيَّتِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ﴾**
તર્જમા: મેં ને અપને તમામ હાલાત કો અલ્લાહ કે હવાલે કિયા, અલ્લાહ તઆલા અપને બંદો કા નિગેહબાન હૈ.

[સૂર-એ-મુઅમિન: ૪૪]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

નમાઝે અસર સે પેહલે ચાર રકાત અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ નમાઝે અસર સે પેહલે ચાર રકાત (સુન્નાતે) અદા કરે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે બદન કો દોઝખ પર હરામ કર દેતે હૈં”.

[અલ મોઅજમુલ કબીર લિત્તબરાની : ૧૯૧૦૫, અન ઉમ્મે સલમા ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

રાહે ખુદા સે હટ કર ઝિંદગી ગુઝારના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ (અપની ખ્વાહિશાત કી પૈરવી કર કે) અલ્લાહ તઆલા કે રાસ્તે સે ભટકતે હૈં, ઉન કે લિયે સપ્ત દર્દનાક અઝાબ હૈ, ઇસ લિયે કે વો હિસાબ કે દિન કો ભૂલે હુએ હૈં”.

[સૂર-એ-સાદ: ૨૬]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

નાફરમાન કોમોં કી હલાકત કી વજહ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હમ ને એસી કિતની બસ્તિયોં કો હલાક કર ડાલા, જિન કે રહેને વાલે અપને સામાને એશ પર ફગ્ન કિયા કરતે થે. અબ ઉન કે થે મકાનાત પડે હુએ હૈં, જિન કો હલાક હોને કે બાદ સે અબ તક બસના નસીબ નહીં હુઆ, મગર બહુત થોડી દેર કે લિયે, આખિર કાર હમ હી ઉન કે વારિસ હુએ”.

[સૂર-એ-કસસ: ૫૮]

ફાયદા: આયત સે માલુમ હુઆ કે દુનિયા કે સાઝ વ સામાન પર નહીં ઈતરાના ચાહિયે, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો કભી ભી હમ સે છીન સકતે હૈં, જૈસે કે હમ સે પેહલે કિતને હી આલીશાન મકાનાત કો તબાહ કર દિયા ઔર આજ ઉસ કા નામ વ નિશાન ભી બાકી નહીં હૈ.

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અદના દર્જે કા જન્નતી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અદના દર્જે કા જન્નતી વો શખ્સ હોગા જિસ કે લિયે અસસી હઝાર ખિદમત ગુઝાર હોંગે ઔર બહત્તર બીચિયાં હોંગી ઔર એક મોતી ઝબરજદ ઔર યાકૂત સે બના હુઆ ખેમા હોગા, જિસ કી લંબાઈ મકામે જાબિયા સે મકામે સનઆ કે માનિંદ હોગી”.

[તિર્મિઝી : ૨૫૬૨, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર ૯ : કુર્આન સે ઇલાજ

શહદ કે ફવાઈદ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: **يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اَلْبَسُوْا حُلُوْمًا مِّنْ اَوْثَانٍ وَلَا يَتَّبِعُوْا اَلْمَذٰلِمَ اِنَّهَا هِيَ الَّتِيْ تُوْثِقُ اَلْعُقُبٰٓتَ ۚ** તર્જમા: ઉન મકિબયોં કે પેટ સે પીને કી ચીઝ નિકલતી હૈ જિસ કે રંગ મુખ્તાલિક હોતે હૈં ઉસ મેં લોગોં કે લિયે શિકા હૈ.

[સૂર-એ-નહલ: ૬૮]

ફાયદા: શહદ એક એસી કુદરતી નેઅમત હૈ જો મુકમ્મલ દવા ઔર ભરપૂર ગિઝા ભી હૈ, જો હર શખ્સ ઔર હર ઉમ્મ વાલે કે લિયે બેહદ મુફીદ હૈ, ખુસૂસિયત સે સુબહ સુબહ નહાર મુંહ ઇસ કા ઇસ્તેમાલ બડી બડી બીમારિયોં સે હિફાઝત કાઝરિયા હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

એ આદમી ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછા: યા રસૂલલ્લાહ! મેં અપને ખાદિમ કો કિતની બાર માફ કરું? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખામોશ રહે, કોઈ જવાબ નહીં દિયા, ફિર જબ ઉસ ને દૂસરી બાર પૂછા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હર દિન સત્તર મરતબા માફ કરો”.

[તિર્મિઝી : ૧૮૪૮, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૩) રજબુલ મુરજજબ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત જાફર બિન અબી તાલિબ

હઝરત જાફર રઝી કી શકલ વ સૂરત હુઝૂર સલ્લલ્લાલ્હી અલૈહી વાલ્હી જૈસી થી, વો હઝરત અલી રઝી કે હકીકી બડે ભાઈ ઔર જનાબ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્હી અલૈહી વાલ્હી કે ચચાઝાદ ભાઈ હૈં, ઔર હઝરત હમઝા રઝી કે હમઝુલ્લ (સાદ્) હૈં. અબૂ તાલિબ કી મઆશી કમઝોરી કી વજહ સે હઝરત જાફર રઝી કી પરવરિશ હઝરત અબ્બાસ રઝી ને કી, હઝરત જાફર રઝી ઔર ઉન કી બીવી અસ્મા બિન્તે ઉમૈસ શુરૂઝમાને હી મેં હઝરત અબૂભક્ર રઝી કે હાથ પર મુસલમાન હુએ, યે વો ઝમાના થા કે અબી હુઝૂર સલ્લલ્લાલ્હી અલૈહી વાલ્હી ને મુસલમાનોં કો દારે અરકમ મેં જમા કરને કા સિલસિલા શુરૂ નહીં ક્રિયા થા. દોનોં મિયાં બીવી ને હબ્શા ઔર મદીના દોનોં કી હિજરત કી, હઝરત જાફર રઝી તૈયાર હબ્શા હિજરત કરને વાલે સહાબ-એ-કિરામ રઝી કે અમીરે જમાત થે, હબ્શા કી હિજરત કે મોકે પર આપ ને હી નજાશી કે દરબાર મેં એસી પુર અસર તકરીર કી કે બાદશાહ કે દિલ મેં ઇસ્લામ કી હક્કાનિયત બૈઠ ગઈ ઔર ઉસ ને મુસલમાનોં કે સાથ એજાઝ વ ઇકરામ કા મામલા ફરમાયા ઔર કુફરારે મક્કા કે વફદ કો ઝિલ્લત કે સાથ મક્કા વાપસ હોના પડા, કુછ દિનોં બાદ બાદશાહે હબ્શા નજાશી ને હઝરત જાફર રઝી કે હાથ પર ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

દિમાગી કુવ્વત

અલ્લાહ તઆલા ને ઇન્સાન કો દિમાગ જૈસી અઝીમ નેઅમત અતા ફરમાઈ હૈં ઔર ઉસ મેં સોચને, સમજને ઔર બહુત સી બાતોં કો યાદ રખને કી સલાહિયત રખી હૈં, જિસ કી વજહ સે ઇસ છોટે સે દિમાગ મેં દીન ઔર દુનિયા સે મુતઅલ્લિક બેશુમાર બાર્તે મહફૂઝ રેહતી હૈં ઔર વો ઉસે ઝરૂરત કે વક્ત બહુત કામ આતી હૈં. અગર અલ્લાહ તઆલા ઇન્સાન કો દિમાગ કે અંદર મહફૂઝ રખને કી કુવ્વત સે ન નવાઝતા, તો કિતની પરેશાની હોતી. વાકઈ અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે દિમાગ મેં સોચને, સમજને ઔર યાદ રખને કી કુવ્વત પૈદા ફરમા કર ઇન્સાન પર બડા એહસાન ફરમાયા હૈં.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

ઈશા કી નમાઝ કી અહમિયત

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્હી અલૈહી વાલ્હી ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ ને ઈશા કી નમાઝ જમાત કે સાથ પઢી ગોયા ઉસ ને આપી રાત ઇબાદત કી ઔર જિસ ને ફજર કી નમાઝ જમાત સે પઢલી ગોયા ઉસ ને સારી રાત ઇબાદત કી”.

[મુસ્લિમ : ૧૪૮૧, અન ઉસ્માન બિન અફફાન રઝી]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ખાને મેં ઐબ ન લગાના

હઝરત અબૂ હુરૈરા રઝી ને ફરમાયા: રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્હી અલૈહી વાલ્હી ખાને મેં ઐબ ન લગાતે, અગર ચાહતે તો ઉસ કો ખા લેતે ઔર અગર ઉસ કો નાપસંદ ફરમાતે, તો છોડ દેતે”.

[બુખારી : ૫૪૦૮]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મોમિન કી મદદ કા મીકા ફલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ કિસી મોમિન કો ભૂક કે વક્ત ખાના ખિલાએ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો કયામત કે દિન જન્મત કે ફલોં મેં સે ખિલાએગા ઔર જો શખ્સ કિસી મોમિન કો પ્યાસ કે વક્ત પાની પિલાએગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ખાલિસ શરાબ પિલાએગા ઔર જો શખ્સ કિસી મોમિન કો કપડે ન હોને કે વક્ત કપડે પેહનાએગા, તો અલ્લાહ તઆલા જન્મત કે સબ્જ કપડે પેહનાએગા”.

[તિર્મિઝી : ૨૪૪૯, અન અબી સઈદ ખુદરી ૬]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

જ્યોતિષ કી બાતોં પર યકીન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો આદમી કાહિન (જ્યોતિષ) કે પાસ જાએ ઔર ઉસ કી કહી હુઈ બાત કો સચ્ચી સમજે, તો વો આદમી શરીઅતે મુહમ્મદિયા સે હટ ગયા”. [અબૂ દાવિદ : ૩૯૦૪, અન અબી હુરૈરા ૬] કાયદા: કિસી કાહિન (જ્યોતિષ) કે પાસ જા કર આઈંદા કી બાતોં માલુમ કરના ઔર ઉસ પર યકીન કરના નાજાઈઝ ઔર હરામ હૈ, મુસલમાનોં કો ઈસ સે બચના ચાહિયે.

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

લોગોં કા દુનિયા કી ફિક કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “આખિર ઝમાને મેં એક કીમ એસી હોગી જો મસ્જિદોં મેં હલકે લગા કર બેઠેગી ઔર ઉન કે સામને દુનિયા હોગી (યાની દુનિયા કા તજકિરા ઔર ઉસી કી ફિક મેં મુનહમિક હોંગે) તો તુમ એસે લોગોં કે સાથ ન બેઠના, ઈસ લિયે કે અલ્લાહ તઆલા કો એસે લોગોં કી કોઈ ઝરૂરત નહીં”.

[અબ મોઅજમુલ કબીર : ૧૦૩૦૦, અન ઈબ્ને મરજીહ ૬]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્મત કા ઈકરામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અહલે જન્મત કે સામને સોને કી પ્લેટ ઔર જામ પેશ કિએ જાએંગે ઔર જન્મત મેં ઉન્હેં દિલોં કી ચાહત ઔર આંખોં કી લાઝત કે મુતાબિક હર એક ચીઝ મિલેગી”.

[સુર-એ-ઝુબરફ : ૭૧]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

સંતરે કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ લોગ સંતરે કો ઈસ્તેમાલ કિયા કરો, ક્યોંકિ યે દિલ કો મઝબૂત બનાતા હૈ”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ : ૨૮૨૫૩]

કાયદા: મુહદિસીન તહરીર ફરમાતે હૈં કે ઈસ કા જ્યૂસ પેટ કી ગંદગી કો દૂર કરતા હૈ, કે ઔર મતલી કો ખત્મ કરતા હૈ ઔર ભૂક બઢાતા હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યતીમ કે માલ કે કરીબ ભી મત જાઓ, મગર એસે તરીકે સે જો શરઈ તૌર પર દુરૂસ્ત હો, યહાં તક કે વો અપની જવાની કી મંજિલ કો પહુંચ જાએ; ઔર નાપ તૌલ ઈન્સાફ સે પૂરા કરો ઔર હમ કિસી શખ્સ કો ઉસ કી તાક્ત સે ઝિયાદા અમલ કરને કા હુક્મ નહીં દેતે”.

[સુર-એ-અન્નામ : ૧૫૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૪) રજબુલ મુરજજબ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત જાફર રઝી કી મદીના મેં આમદ

હઝરત જાફર રઝી અપની બીવી હઝરત અસ્મા બિન્તે ઉમૈસ રઝી કે સાથ હબ્શા મેં તકરીબન ચૌદા સાલ રહે ઔર સન ૭ હિજરી મેં વો ઉસ વક્ત મદીના પહુંચે, જબ હુઝૂર સલ્લલ્લાલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્લમ ખૈબર ફતહ કર કે તશરીફ લાએ થે. રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્લમ કો ઈન કે આને પર બેહદ ખુશી હુઈ. હુઝૂર સલ્લલ્લાલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ઉન્હેં અપને સીને સે લગાયા ઔર પેશાની કો બોસા દિયા ઔર ફરમાયા: “મેં નહીં કેહ સક્તા કે મુજે જાફર રઝી કે આને કી ઝિયાદા ખુશી હૈં યા ફત્હે ખૈબર કી”. અભી ચંદ હી દિન હઝરત જાફર રઝી મદીના મેં ઠેહરે થે કે હુઝૂર સલ્લલ્લાલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ઉન્હેં ગઝવએ મૂતા મેં રવાના કિયા, જહાં રૂમ કે બાદશાહ ને મુસલમાનોં પર હમલા કરને કે લિયે એક લાખ ફૌજ ભેજી, મુસલમાનોં કી જમાત મેં સિર્ફ ત્રીન હઝાર આદમી થે. ઈન ત્રીન હઝાર ને અલ્લાહ પર ભરોસા કર કે મુકાબલા કિયા ઔર અલ્લાહ ને ફતહ દી. માઅરકા શુરૂ હોને સે પેહલે હઝરત જાફર રઝી ને ચંદ અશઆર પઢે જિન કા તર્જમા યે હૈ: જન્નત કા કુર્બ, ઉસ કી પાકીઝા ઔર ઠંડી શરાબ કિતની અચ્છી હૈ. રૂમ નિશાને પર હૈં ઔર ઉસ કી તબાહી કરીબ આ ચુકી હૈ, વો ગુમરાહી મેં ભટક રહા હૈં ઔર ઉસ કી નસ્લ અન કરીબ ખત્મ હોને વાલી હૈ, ઉન સે જબ હમારા મુકાબલા હોગા, તો હમ ઉન કી ગરદને ઉડા દેંગે. ગઝવ-એ-મૂતા સન ૮ હિજરી મેં હુઆ ઔર ઉસી મેં હઝરત જાફર રઝી કો શહાદત નસીબ હુઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર સલ્લલ્લાલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્લમ કા મોઅજિઝા

કિસરા કી હુકૂમત કે મુતઅદિલક પેશીનગોઈ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ રઝી ફરમાતે હૈં કે જબ કિસરા કે બાદશાહ ને રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્લમ કે ખત મુબારક કો ફાડ દિયા, તો આપ સલ્લલ્લાલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને પેશીનગોઈ ફરમાઈ કે કિસરા ને (ખત ફાડ કર) અપને મુલક કો ટુકડે ટુકડે કર દિયા, (ચુનાંચે કિસરા કી હુકૂમત જો ઉસ વક્ત સૂપર પાવર સમજી જાતી થી, ઝમાનએ નુબુવ્વત હી મેં ટુકડે ટુકડે હો ગઈ ઔર હુઝૂર સલ્લલ્લાલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્લમ કી પેશીનગોઈ સચ્ચી સાબિત હુઈ). [બુખારી : ૬૪]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અગર તુમ બીમાર હો જાઓ, યા સફર મેં હો યા તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ અપની તબઈ ઝડૂરત (યાની પેશાબ પાખાના કર કે) આયા હો, યા અપની બીવી સે મિલા હો ઔર તુમ પાની (કે ઇસ્તેમાલ પર) તાકત ન રખતે હો, તો એસી હાલત મેં તુમ પાક મિટ્ટી કા ઇરાદા કરો (યાની તયમ્મુમ કર લો)”. [સુર-એ-આઈદા : ૬]

ફાયદા: અગર કિસી પર ગુસ્લ કરના ફર્જ હો જાએ ઔર પાની ઇસ્તેમાલ કરને કી તાકત ન રખે, તો એસી સૂરત મેં ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કર કે નમાઝ પઢના ફર્જ હૈ, ઔર ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કા તરીકા વહી હૈ, જો વુઝૂ કે લિયે તયમ્મુમ કા તરીકા હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

દસ્તરખ્વાન ઉઠાને કી હુઆ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્લમ જબ અપને દસ્તરખ્વાન કો ઉઠા લેતે તો ફરમાતે:

((الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ وَعَزِيمًا مَكِينًا وَلَا مَوْءِدَ وَلَا مُسْتَعْنَى عَنْهُ رَبَّنَا))

તર્જમા: તમામ તારીફે અલ્લાહ કે લિયે હૈં એસી તારીફ જો હબુત ઝિયાદા પાકીઝા ઔર બા બરકત હો, ન ઉસ પર કિફાયત કી ગઈ હો ન ઉસે છોડી ગઈ, ન ઉસ સે બે પરવાહી કી ગઈ, એ હમારે પરવરદિગાર!

[બુખારી : ૫૪૫૮, અન અબી ઉમામા રઝી]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બેટી વ બહન કે સાથ ભલાઈ કરને વાલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ કી તીન બેટિયાં, તીન બેહનૈં, યા દો બેટિયાં, દો બેહનૈં હોં, ઔર ઉન કે સાથ અસ્થા સુલૂક કરે ઔર ઉન કે (હુકૂક કે) બારે મેં અલ્લાહ તઆલા સે ડરે, તો ઉસ કે લિયે જન્મત હૈ”.

[તિર્મિઝી : ૧૯૧૬, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બુરે કામોં કી સજા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ યે ચાહતે હૈં કે મુસલમાનોં મેં બે હયાઈ કી બાતોં કા ચર્ચા હો, તો ઉન કે લિયે દુનિયા વ આખિરત મેં દર્દનાક અઝાબ હોગા ઔર (એસે ફિત્ના કરને વાલોં કો) અલ્લાહ તઆલા ખૂબ જાનતા હૈ તુમ નહીં જાનતે”.

[સૂર-એ-નૂર : ૧૮]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ઝાહિરી હાલત ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યે લોગ સિર્ફ દુનિયાવી જિંદગી કી ઝાહિરી હાલત કો જાનતે હૈં ઔર યે આખિરત સે બિલ્કુલ ગાફિલ હૈં”. (યાની ઇન્સાન સિર્ફ દુનિયા કી ચીઝોં કો જાનતે હૈં ઔર ઉસી કો હાસિલ કરને કી ફિક મેં લગે રેહતે હૈં, ઉન્હેં પતા હી નહીં હૈ કે ઉસ કે બાદ દૂસરી જિંદગી આને વાલી હૈ ઔર વો હમેશા હમેશ કી જિંદગી હૈ, બિહાઝા દુનિયા મેં લગને કે બજાએ આખિરત કી તૈયારી મેં મશગૂલ રેહના ચાહિયે).

[સૂર-એ-રૂમ : ૭]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખ કે સાંપ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દોઝખ મેં બડી લમ્બી ગરદનોં વાલે ઊંટોં કે બરાબર સાંપ હૈં; ઉન મેં સે એક સાંપ ડસેગા, તો દોઝખી ચાલીસ સાલ તક ઉસ કી જલન મહસૂસ કરેગા”.

[મુસનદે અહમદ : ૧૭૨૬૦, અન અબુલ્લાહ બિન હારિસ ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

મુસલમાન કો બીમારી પર સવાબ

મુસલમાન કો બીમારી પર સવાબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઇરશાદ ફરમાયા : કિસી ભી મુસલમાન કો ઉસકી બીમારી કી વજહ સે કોઈ તકલીફ પહોંચે યા બીમારી કે અલાવા કોઈ તકલીફ પહોંચે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકી વજહ સે ઉસકે ગુનાહોં કો ઇસ તરહ દૂર કર દેતા હૈ જિસ તરહ દરખ્ત અપને ખુશ્ક પત્તોં કો ઝાડ દેતા હૈ.

[મુસ્લિમ શરીફ : ૬૭૨૪, અન અબુલ્લાહ ﷺ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં: કે એ ઇબ્ને આદમ! તુ મેરી ઇબાદત કે લિયે ફારિગ હો જા, મેં તેરે સીને કો દુનિયા કી બે રગબતી સે ભર દૂગા ઔર તેરે ફક કે દરવાઝે કો બંદ કર દૂગા, વરના તો ફિર મેં તેરે હાથોં કો મશગૂલ કર દૂગા ઔર તેરે ફક કે દરવાઝે કો બંદ નહીં કરૂંગા”.

[તિર્મિઝી : ૨૪૬૬, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૫) રજબુલ મુરજજબ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત જૈદ બિન હારિસા

હઝરત જૈદ બિન હારિસા રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે મુતબન્ના (મુંહ બોલે બેટે) હૈં. બચપન મેં એક મરતબા આપ ﷺ અપની વાલિદા કે સાથ એક કાફલે મેં કહીં સફર પર જા રહે થે કે ડાકુઓં ને માલ લૂટ લિયા ઔર બચ્ચોં કો ગુલામ બના લિયા ઔર ઉન્હેં મક્કા મેં લા કર ફરોખત કર દિયા, ઉન ગુલામોં મેં હઝરત જૈદ કો હકીમ બિન હિઝામ ને ખરીદ કર અપની ફૂફી ખદીજા ﷺ કો દે દિયા. જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા નિકાહ હઝરત ખદીજા ﷺ સે હુઆ, તો ઉન્હોં ને યે ગુલામ બતૌર તોહફા હુઝૂર ﷺ કો દે દિયા, ઉસ વક્ત ઉન કી ઉમ્મ તકરીબન આઠ સાલ કી થી. હઝરત જૈદ ﷺ કે વાલિદ ઔર ચચા ઉન કો તલાશ કરતે કરતે મક્કા પહુચે ઔર હુઝૂર ﷺ સે હઝરત જૈદ કો માંગા. હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: “અગર વો તુમ્હારે સાથ જાના ચાહે તો મુજે કોઈ એતેરાજ નહીં ઔર અગર ન જાના ચાહે તો મેં એસે શખ્સ પર ઝબરદસ્તી નહીં કર સક્તા”. હઝરત જૈદ ﷺ ને અપને બાપ ઔર ચચા કે મુકાબલે મેં હુઝૂર ﷺ કે સાથ રેહના પસંદ કિયા ઔર બાપ કે સાથ જાને સે ઇન્કાર કર દિયા. સન ૮ હિજરી મેં ગઝવએ મૂતા મેં હઝરત જૈદ ﷺ શહીદ હુએ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ગિરગિટ

અલ્લાહ તઆલા ને ગિરગિટ કે અંદર અજબ વ ગરીબ બાત રખી હૈ; યે પૂરે દિન સૂરજ કી રૌશની મેં રેહતા હૈ ઔર ઉસ સે ગિઝા હાસિલ કરતા હૈ, જબ શામ હોતી હૈ તો કીડે મકોડોં કા શિકાર કર કે અપના પેટ ભરતા હૈ ઔર માહીલ કે રંગ બદલને કે સાથ સાથ અપના રંગ ભી બદલતા રેહતા હૈ; કભી લાલ હો જાતા હૈ, કભી કાલા, તો કભી હરા રંગ બદલ લેતા હૈ; જિસ રંગ કે દરખ્ત પર ચઢ તા હૈ ઉસી રંગ કો ઇખ્તિયાર કર લેતા હૈ, ઉસ કી આંખેં એસી હોતી હૈ કે વો ચારોં તરફ દેખ સક્તી હૈ; અલ્લાહ કી શાન કે ઉસ ને એક છોટે સે જાનવર કો બહુત સારી ખૂબિયાં દે રખી હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

રુકૂઅ વ સજ્દા અચ્છી તરહ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બદતરીન ચોરી કરને વાલા વો શખ્સ હૈ, જો નમાઝ મેં ચોરી કર લેતા હૈ, સહાબા ﷺ ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ ! આદમી નમાઝ મેં સે કિસ તરહ ચોરી કર લેતા હૈ? ઇરશાદ ફરમાયા: વો રુકૂઅ ઔર સજ્દા અચ્છી તરહ નહીં કરતા”. [મુસન્દ અહમદ: ૧૧૧૩૮, અન અબી સઈદ ખુદરી] કાયદા: રુકૂઅ ઔર સજ્દા અચ્છી તરહ ન કરને કો હુઝૂર ﷺ ને ચોરી બતાયા હૈ; ઇસ લિયે ઇન કો અચ્છી તરહ ઇત્મીનાન સે અદા કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

હદિયા કબૂલ કરના

હઝરત આઈશા ﷺ ફરમાતી હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ હદિયા કબૂલ ફરમાતે થે ઔર ઉસ કા બદલા ભી દિયા કરતે થે.

[બુખારી: ૨૫૮૫]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

નમાઝે ફજર વ મગરિબ કે બાદ દુઆ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મગરિબ કી નમાઝ સે ફારિગ હો જાઓ, તો યે દુઆ સાત મરતબા પઢલો ((اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ رَزَوْتُ مِنْکَ النَّارَ)) ફિર તુમ ઇસી રાત મેં મર ગએ, તો જહન્નમ સે ખલાસી લિખ દી જાએગી, ઓર જબ તુમ ફજર કી નમાઝ સે ફારિગ હો જાઓ તો ઇસી તરહ પઢલો, અગર તુમ ઇસ દિન મેં મર ગએ, તો જહન્નમ સે ખલાસી લિખ દી જાએગી”.

[અબૂ દાવુદ : ૫૦૭૯, મુસ્લિમ બિન હારિસ ❀]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ગલ્લા વગૈરા રોકે રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો આદમી મુસલમાનોં સે ઉન કા ગલ્લા રોકે રખેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો કોફ્ર ઓર તંગદસ્તી ઓર ફકીરી મેં મુબતલા કર દેગા”.

[ઇબ્ને માજા : ૨૧૫૫, અન ઉમર બિન ખતાબ ❀]

ફાયદા: અવામ કી સખ્ત ઝરૂરત કે વક્ત મહંગાઈ કે ઇન્તેઝાર મેં ગલ્લા વગૈરા રોકે રખના દુરૂસ્ત નહીં હૈ, ઇસ સે લોગોં કો બચના ચાહિયે.

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા દુશ્મની કા સબબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ દુનિયા (કી દૌલત) કિસી પર ખોલ દી જાતી હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉન કે આપસ મેં કયામત તક દુશ્મની ઓર બુઝા ઝાલ દેતે હૈં ઓર મેં ઇસ સે ડરતા હું”.

[મુસનદે અહમદ : ૯૪, અન ઉમર ❀]

ખુલાસા: જબ કિસી કે પાસ ખૂબ માલ વ દૌલત જમા હો જાતા હૈ તો લોગ ઉસ સે હસદ કરને લગતે હૈં, જિસ સે દુશ્મની પૈદા હોતી હૈ.

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમ મેં મૌત નહીં હોગી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(અહલે દોઝખ જબ નજાત સે બિલ્કુલ માયૂસ હો જાએંગે, તો ઉસ વક્ત મૌત કી તમન્ના કરેંગે) ઓર દોઝખ કે દારોગે કો પુકારેંગે, કે ઐ માલિક! તુમ્હારા પરવરદિગાર (હમ કો મૌત દે કર) હમારા કામ તમામ કર દે; તો ફરિશ્તા કહેગા: તુમ હમેશા ઇસી હાલત મેં રહોગે (ન નિકલોગે ન મરોગે)”.

[સૂર-એ-ઝુમરૂફ : ૭૭]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ગાય કે દૂધ કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ગાય કા દૂધ ઇસ્તેમાલ કિયા કરો, કમોંકિ વો હર કિસ્મ કે પૌદોં કો ચરતી હૈ (ઇસ લિયે) ઇસ કે દૂધ મેં હર બીમારી સે શિકા હૈ”.

[મુસ્તદરક : ૮૨૨૪, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્જીદ ❀]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ સે ડરતે રહો ઓર સીધી સચ્ચી બાત કિયા કરો (ઐસા કરોગે તો) અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કામ સંવાર દેગા ઓર તુમ્હારે ગુનાહ બખ્ષા દેગા, જિસ ને અલ્લાહ તઆલા ઓર ઉસ કે રસૂલ કા કેહના માના, તો ઉસ ને બડી કામયાબી હાસિલ કર લી”.

[સૂર-એ-અહઝાબ : ૭૦ તા ૭૧]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૬ રજબુલ મુરજજબ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્જીદ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્જીદ મક્કા મુઅઝ્ઝમા કે રહેને વાલે હૈં. આપ કા શુમાર ઉન સહાબ-એ-કિરામ મેં હોતા હૈ જો ફત્વા દેને કે જિમ્મેદાર થે, આપ જિસ્માની એતેબાર સે દુબલે પતલે થે. એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ને કિસી ઝરૂરત સે ઉન કો દરખ્ત પર ચઢાયા, સહાબા ઉન કી દુબલી પતલી ટાંગે દેખ કર હંસને લગે, ઇસ પર રસૂલુલ્લાહ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ કે નઝદીક અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્જીદ કી યે દુબલી પતલી ટાંગ ઉહદ પહાડ સે ભી જિયાદા વઝની હૈં”. હુઝૂર કે ખાસ ખાદિમ હોને કી વજહ સે સહાબા ઉન કો સાહિબુન્નઅલ (જૂતા વાલે), સાહિબુલ વિસાદા (તકિયા વાલે) કહા કરતે થે. ઉન કો કુર્આને પાક સે ખુસૂસી શગફ ઔર તઅલ્લુક થા, કુર્આન ખૂબ પઢા કરતે થે, હુઝૂર ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ કો કુર્આન શરીફ બિલ્લુલ ઇસી તરહ પઢના હો જિસ તરીકે સે ઉતરા હૈ, તો વો અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્જીદ કે તરીકે કે મુવાફિક પઢે” અપને ઝમાને મેં હઝરત ઉસમાન ને ઇન્હે ફૂકા કા અમીર મુકર્રર કર દિયા થા, સન ૩૨ હિજરી મેં ઉન કી વફાત મદીના મુનવ્વારા મેં હુઈ.

નંબર ૨ : હુઝૂર કા મોઅજિઝા

ફતહ કી પેશીનગોઈ

રસૂલુલ્લાહ ને ખૈબર કે દિન ફરમાયા: “કલ ઇસ ઝંડે કો મૈં ઐસે શખ્સ કે હવાલે કરૂંગા; જિસ સે અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ મુહબ્બત કરતે હૈં ઔર જિસ કે હાથ પર અલ્લાહ તઆલા ફતહ દેગા, દૂસરે દિન આપ ને હઝરત અલી ઇબ્ને અબી તાલિબ કો બુલા કર ઝંડા ઉન કે હાથ મેં દે દિયા, ફિર ઉસી રોઝ અલ્લાહ તઆલા ને ખૈબર કો ફતહ કર દિયા”. [બુખારી: ૩૭૦૨, અન સલમા]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

તમામ રસૂલોં પર ઇમાન લાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ અલ્લાહ તઆલા પર ઇમાન રખતે હૈં ઔર ઉસ કે રસૂલોં પર ભી ઔર ઉન મેં સે કિસી મેં ફર્ક નહીં કરતે, ઉન લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા ઝરૂર ઉન કા સવાબ દેંગે ઔર અલ્લાહ તઆલા બડે મગફિરત વાલે હૈં બડી રહમત વાલે હૈં”. [સુર-એ-નિસા: ૧૫૨] ક્ષયદા: અલ્લાહ તઆલા ને ઇન્સાનોં કી હિદાયત ઔર રહનુમાઈ કે લિયે જિતને નબી ઔર રસૂલ ભેજે હૈં, સબ પર ઇમાન લાના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

પાની પીને કી દુઆ

પાની પીને કે બાદ યે દુઆ પઢે: ((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي سَقَانَا عَذْبًا قُرْآنًا بِرَحْمَتِهِ وَلَمْ يَجْعَلْهُ مَلْحًا)) તર્જમા: તમામ તારીફે અલ્લાહ કે લિયે હૈં જિસ ને હમેં અપની રહમત સે મીઠા પાની પિલાયા ઔર ઉસ કો હમારે ગુનાહોં કી વજહ સે ખારા ઔર કડવા નહીં બનાયા.

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૧૮૨૨૨, અન અબી જફર]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ગુનાહો કી માફી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ દિન મેં સૌ મરતબા ((سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ)) પઢ લે, ઉસ કે સારે ગુનાહ માફ હો જાએંગે અગરચે સમંદર કે ઝાગ કે બરાબર હો”. [તિર્મિઝી: ૩૪૬૬, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુફ વ નાફરમાની કા વખાલ

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ હી તો ઐસા હૈ જિસ ને તુમ કો ઝમીન મેં આબાદ કિયા; લિહાઝા જો શપ્સ કુફ કરેગા, ઉસ કે કુફ કા વખાલ ઉસી પર હોગા ઔર કાફિરોં કા કુફ, ઉન કે રબ કે નઝદીક નારાઝગી હી કો બઢાતા હૈ ઔર કાફિરોં કે લિયે ઉન કા કુફ સિર્ફ નુકસાન બઢાને હી કા સબબ હોતા હૈ”.

[સૂર-એ-ફાતિર: ૩૯]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

શૈતાન કે ધોકે સે બચો

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બેશક અલ્લાહ કા વાદા સચ્ચા હૈ, પસ તુમ કો દુનિયા કી ઝિંદગી ધોકે મેં ન ડાલે (કે તુમ ઇસ મેં લગ કર આખિરત કો ભૂલ જાઓ) ઔર ન તુમ કો ધોકા દેને વાલા (શૈતાન) અલ્લાહ તઆલા (કે અઝાબ સે) ધોકે મેં ડાલ દે (કે તુમ ઉસ કે ધોકે મેં આ કર અલ્લાહ તઆલા કે અઝાબ સે બે ફિક હો જાઓ ઔર યે સમજને લગો કે અઝાબ ન હોગા)”.

[સૂર-એ-લુકમાન: ૩૩]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખ કે બિચ્છૂ કા અસર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દોઝખ મેં બચ્ચરોં કી તરહ બિચ્છૂ હૈ, એક બાર જબ ઉન મેં સે એક બિચ્છૂ ડસેગા, તો દોઝખી ૪૦ સાલ તક ઉન કી જલન મહસૂસ કરેગા”.

[મુસનદે અહમદ: ૧૭૨૬૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન હારિસ ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

મછલી કે ફવાઈદ

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઔર વહી હૈ જિસને સમંદર કો કામ પર લગાયા તાકે તુમ ઉસસે (મછલી કા) તાઝા ગોશત ખાઓ ઔર ઉસસે વો ઝેવરાત નિકાલો જો તુમ પહેનતે હો.

[સૂર-એ-નહલ: ૧૪]

ફાયદા: સમંદરી મછલિયાં ઉમ્દા, પાકીઝા ઔર જલ્દ હઝમ હોનેવાલી ગિઝા હૈ, બદન કો તાઝગી અતા કરતી હૈ. સર્દ મોસમ ઔર સર્દ ઇલાકોં મેં ઇસકા ઇસ્તેમાલ સિહત કે લિયે બહોત મુફીદ હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઐ લોગો! અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો, ઔર કમાઈ મેં હલાલ તરીકા ઇખ્તિયાર કરો, ઇસ લિયે કે કોઈ આદમી અપની મુકદ્દર કી રોઝી પૂરી કરને સે પેહલે દુનિયા સે જાને વાલા નહીં હૈ, લિહાઝા હલાલ ચીઝોં કો ઇખ્તિયાર કરો ઔર હરામ કો છોડ દો”.

[ઇબ્ને માજા: ૨૧૪૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૭ રજબુલ મુરજજબ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત અબૂ હુરૈરા

આપ કી કુનિયત અબૂ હુરૈરા હૈ, ઇમામ બુખારી ફરમાતે હૈં કે ઉન કા ઇસ્લામ મેં નામ અબ્દુલ્લાહ રખા ગયા. ઉન કા તઅલ્લુક કબીલએ દૌસ સે હૈ, હઝરત તુફૈલ દોસી ક્કે કે હાથ પર મુસલમાન હુએ ઔર મક્કા મુકર્રમા મેં આકર હુઝૂર ક્કે સે મુલાકાત ભી કી, લેકિન વતન વાપસ હો ગએ. કબીલએ દૌસ કે લિયે રસૂલુલ્લાહ ક્કે ને યે દુઆ ફરમાઈ થી: ((اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُکَ وَ اَسْأَلُکَ اَنْ تُرْسِلَ عَلَیَّ رَسُوْلًا)) યાની ઇલાહી! કબીલએ દૌસ કે લોગોં કો હિદાયત દે ઔર ઉન કો મેરે પાસ પહુંચા દે. ઇસી દુઆ કા નતીજ થા કે સન ૭ હિજરી મેં અસ્સી આદમિયોં કે સાથ હઝરત અબૂ હુરૈરા ક્કે મદીના તશરીફ લાએ ઔર હુઝૂર ક્કે કી ખિદમત મેં રેહ ગએ, ઉન્હેં અહાદીસ કો સુનને ઔર ઉસે યાદ રખને કા શૌક બહુત જિયાદા થા. યહી વજહ હૈ કે તમામ સહાબા મેં સબ સે જિયાદા અહાદીસ ઇન્હીં સે મન્કૂલ હૈં, જિન કી તાદાદ તકરીબન પાંચ હઝાર ત્રીન સૌ ચૌહત્તર હૈ. જબ બાઝ સહાબા ક્કે ઉન કી કસરતે રિવાયત પર ઇશ્કાલ હુઆ તો ઉન્હોં ને ફરમાયા: મુહાજિરીન હઝરાત તો તિજારત મેં મશગૂલ થે ઔર અન્સારી ખેતી બાડી મેં ઔર મેં રસૂલુલ્લાહ ક્કે કી ખિદમત મેં પડા રેહતા થા (ઇસી લિયે મુજે જિયાદા હદીસેં યાદ હૈં).

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

જાનવરોં કી બોલિયાં

જમીન પર હઝારોં કિસ્મ કે જાનવર પાએ જાતે હૈં; જિન કી સહી તાદાદ અલ્લાહ હી જાનતા હૈ, ઇસ મેં સે હર જાનવર કી બોલી અલગ અલગ હૈં, ઘોડા હિનહિનાતા હૈ, હાથી ચિંઘાડતા હૈ, શેર દહાડતા હૈ, તોતા તિતલાતા હૈ; ઝરા ગૌર કીજિએ, કે ઇન હઝારોં કિસ્મ કે જાનવરોં કો અલગ અલગ બોલિયાં કિસને સિખાઈ, જિસ સે હમેં અંધેરે મેં ભી અંદાજા હો જાતા હૈ કે યે ફલાં જાનવર કી બોલી હૈ. યકીનન યે અલ્લાહ હી હૈ, જિસ ને અપની કુદરતે કામિલા સે રંગ બિરંગ કે જાનવરોં કો મુખ્તલિફ કિસ્મ કી બોલિયાં સિખાઈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

માંગી હુઈ ચીઝ કા લૌટાના

રસૂલુલ્લાહ ક્કે ને ફરમાયા: “(વાપસી કી શર્ત પર) માંગી હુઈ ચીઝ કો વાપસ કિયા જાએગા”.

[ઇબ્ને માજા : ૨૩૮૮, અન અબી ઉમામા ક્કે]

ફાયદા: અગર કિસી શખ્સ ને કોઈ સામાન યે કેહ કર માંગા કે વાપસ કર દૂંગા, તો ઉસ કો મુકર્રમા વક્ત પર લૌટાના વાજિબ હૈ; ઉસ કો અપને પાસ રખ લેના ઔર બહાના બનાના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

છીંક આએ તો મુંહ પર કપડા યા હાથ રખ લે

રસૂલુલ્લાહ ક્કે કો જબ છીંક આતી, તો આવાઝ કો આહિસ્તા કરતે ઔર ચેહરએ મુબારક કો કપડે સે યા હાથ સે ઢાંક લેતે.

[તિર્મિઝી : ૨૭૪૫, અન અબી હુરૈરા ક્કે]

ਨੰਬਰ (੫) : ਐਕ ਅਲਮ ਅਮਲ ਕੀ ਕੁਜ਼ੀਵਤ

ਓਸਤਿਗਫ਼ਾਰ ਕੀ ਪਾਬੰਦੀ ਪਰ ਓਨਾਮ

ਰਸੂਲੁਲਾਹ ﷺ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ: “ਜੇ ਸ਼ਾਇਰ ਓਸਤਿਗਫ਼ਾਰ ਕਾ ਐਹਤੇਮਾਮ ਕਰੇਗਾ, ਤੋ ਅਲ੍ਹਾਹ ਤਆਲਾ ਉਸ ਕੇ ਵਿਖੇ ਹਰ ਤੰਗੀ ਸੇ ਨਿਕਲਨੇ ਕਾ ਰਾਸਤਾ ਬਨਾ ਦੇਗਾ ਓਰ ਹਰ ਗਮ ਸੇ ਪਲਾਸੀ ਵ ਘੁਟਕਾਰਾ ਦੇਗਾ ਓਰ ਐਸੀ ਜਗਾ ਸੇ ਰਿਜ਼ਕ ਅਤਾ ਫ਼ਰਮਾਓਗਾ, ਜਹਾਂ ਸੇ ਗੁਮਾਨ ਨੀ ਨ ਹੋਗਾ”.

[ਤਿਰਮਿਜ਼ੀ: ੧੫੧੮, ਅਨ ਓਨੇ ਅਘਾਸ]

ਨੰਬਰ (੬) : ਐਕ ਗੁਨਾਹ ਕੇ ਭਾਰੇ ਮੇਂ

ਸ਼ਰਾਬ ਕੀ ਨਖ਼ੁਸਤ

ਰਸੂਲੁਲਾਹ ﷺ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ: “ਅਕਲ ਪਰ ਓਹ ਜ਼ਨੇ ਵਾਲੀ ਹਰ ਯੀਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਹੈ ਓਰ ਹਰ ਨਸ਼ਾ ਆਵਰ ਯੀਜ਼ ਹਰਾਮ ਹੈ ਓਰ ਜਿਸ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਆਵਰ ਯੀਜ਼ ਪੀਵੀ, ਤੋ ਉਸ ਕੀ ਯਾਵੀਸ਼ ਫ਼ਿਨ ਕੀ ਨਮਾਜ਼ੋਂ ਕੀ ਭਰਕਤ ਉਠਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਗਰ ਵੋ ਆਦਮੀ ਤੌਬਾ ਕਰਵੇ ਤੋ ਅਲ੍ਹਾਹ ਤਆਲਾ ਉਸ ਕੀ ਤੌਬਾ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲੇਵੇ ਹੈ, ਅਗਰ ਵੋ ਯੀਥੀ ਮਰਤਬਾ ਪੀਤਾ ਹੈ ਤੋ ਅਲ੍ਹਾਹ ਤਆਲਾ ਕੋ ਛਕ ਹੈ ਕੇ ਵੋ ਉਸ ਕੋ ਜਹੰਨਮੀਯੋਂ ਕਾ ਖ਼ੂਨ ਓਰ ਪੀਪ ਪਿਲਾਓ”.

[ਅਬੂ ਫ਼ਾਤਿਮ: ੩੬੮੦, ਅਨ ਓਨੇ ਅਘਾਸ]

ਨੰਬਰ (੭) : ਦੁਨਿਆ ਕੇ ਭਾਰੇ ਮੇਂ

ਦੁਨਿਆ ਕੀ ਫ਼ਿਸ ਵ ਲਾਵਯ

ਰਸੂਲੁਲਾਹ ﷺ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ: “ਕਯਾਮਤ ਕਰੀਬ ਆ ਯੁਕੀ ਹੈ ਓਰ ਲੋਗ ਦੁਨਿਆ ਕੀ ਫ਼ਿਸ ਵ ਲਾਵਯ ਮੇਂ ਭਫ਼ਤੇ ਹੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹੈ ਓਰ ਅਲ੍ਹਾਹ ਤਆਲਾ ਸੇ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੈ”.

[ਮੁਸਤਫ਼ਿਦ: ੭੮੧੭, ਅਨ ਓਨੇ ਮਸ਼ਹਿਦ]

ਨੰਬਰ (੮) : ਆਭਿਰਤ ਕੇ ਭਾਰੇ ਮੇਂ

ਜ਼ਨਤ ਕੀ ਨਹਰੇਂ

ਕੁਆਨ ਮੇਂ ਅਲ੍ਹਾਹ ਤਆਲਾ ਫ਼ਰਮਾਤਾ ਹੈ: “ਜ਼ਨਤ ਮੇਂ ਅਬੁਤ ਸੀ ਨਹਰੇਂ ਐਸੇ ਪਾਨੀ ਕੀ ਹੈ, ਜਿਨ ਮੇਂ ਜ਼ਰਾ ਨੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨ ਹੋਗੀ, ਅਬੁਤ ਸੀ ਨਹਰੇਂ ਐਸੇ ਦੂਧ ਕੀ ਹੈ, ਜਿਨ ਕਾ ਯਾਓਕਾ ਜ਼ਰਾ ਨੀ ਬਦਲਾ ਹੁਆ ਨ ਹੋਗਾ ਓਰ ਅਬੁਤ ਸੀ ਨਹਰੇਂ ਐਸੀ ਸ਼ਰਾਬ ਕੀ ਹੈ, ਜੋ ਪੀਨੇ ਵਾਲੋਂ ਕੇ ਵਿਖੇ ਭਰੀ ਮਝੇਦਾਰ ਹੋਗੀ ਓਰ ਸਾਫ਼ ਸੁਧਰੇ ਸ਼ਹਿਦ ਕੀ ਨਹਰੇਂ ਹੈ”.

[ਸੁਰ-ਐ-ਮੁਹਮਮਦ: ੧੫]

ਨੰਬਰ (੯) : ਤਿਭੇ ਨਬੀ ਸੇ ਓਲਾਜ

ਤਮਾਮ ਮੁਸੀਬਤੋਂ ਸੇ ਫ਼ਿਜ਼ਾਜਤ ਕੀ ਹੁਆ

ਰਸੂਲੁਲਾਹ ﷺ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ مَا شَاءَ اللَّهُ كَانَ وَمَا لَمْ يَشَأْ لَمْ يَكُنْ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا.

ਜੇ ਸ਼ਾਇਰ ਓਨ ਕਲਿਮਾਤ ਕੋ ਸੁਭਲ ਕੇ ਵਕਤ ਕਹੇਗਾ ਸ਼ਾਮ ਤਕ ਹਰ ਭਲਾ ਵ ਮੁਸੀਬਤ ਸੇ ਮੁਕਤ ਰਹੇਗਾ ਓਰ ਜੇ ਸ਼ਾਮ ਕੋ ਕਹੇਗਾ ਸੁਭਲ ਤਕ ਮੁਕਤ ਰਹੇਗਾ.

[ਅਬੂ ਫ਼ਾਤਿਮ: ੫੦੭੫, ਅਨ ਓਮਿ ਅਫ਼ਿਲ ਹਮੀਦ ਰਹਿ.]

ਨੰਬਰ (੧੦) : ਕੁਆਨ ਕੀ ਨਸੀਹਤ

ਕੁਆਨ ਮੇਂ ਅਲ੍ਹਾਹ ਤਆਲਾ ਫ਼ਰਮਾਤਾ ਹੈ: “ਜਬ ਤੁਮ ਕੋ ਕੋਓ ਸਲਾਮ ਕਰੇ, ਤੋ ਤੁਮ ਉਸ ਸੇ ਅਘੇ ਅਲਫ਼ਾਜ਼ ਮੇਂ ਸਲਾਮ ਕਰੋ (ਯਾਨੀ ਉਸ ਕਾ ਜਵਾਬ) ਯਾ ਵੈਸੇ ਹੀ ਅਲਫ਼ਾਜ਼ ਕੇਹ ਓ, ਭਿਲਾ ਸੁਭਾ ਅਲ੍ਹਾਹ ਹਰ ਯੀਜ਼ ਕਾ ਫ਼ਿਸਾਬ ਲੋਂਗੇ”.

[ਸੁਰ-ਐ-ਨਿਸਾ: ੮੬]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व उदीस की रौशनी में

(२८) रजबुल मुरज्जब

नंबर १ : ईस्लामी तारीफ

हजरत अब्दुल्लाह बिन उमर

हजरत अब्दुल्लाह बिन उमर रसूलुल्लाह के जलीलुल कद्र सखाबी और हजरत उमर फारूक के सभ से जियादा बा कमाव साहबजादे हैं, उन के नेकी व तकवा की शहादत पुष्ट रसूलुल्लाह ने दी, हुजूर के फरमाया: “अब्दुल्लाह बेहतरीन शप्स हैं, क्या ही अच्छा हो जे तहज्जुद बी पढ़ने लगें”। एस फरमान की सुनने के बाद अब्दुल्लाह रात को बराओ नाम सोते थे, सारी रात नमाज में मशगूल रहते और जब सुबह सादिक का वक्त करीब आ जाता, तो इस्तिगफार शुरू कर देते. एक बार रसूलुल्लाह ने उन का कंधा पकड़ कर फरमाया: “दुनिया में ऐसे रहो जैसे तुम परदेसी हो या मुसाफिर और अपने आप को मुद्दों में शुमार करो”। हुजूर के एस ईरशाद के सबाब हजरत अब्दुल्लाह ने पूरी जिंदगी आखिदाना गुजार दी. बचपन में ही अपने वालिदैन के साथ ईमान लाओ और अपने वालिद के साथ मदीना की हिजरत की. कम उम्र की वजह से गजव-ओ-बदर में और उहद में शरीक न हो सके. गजव-ओ-पंदक में उन्होंने शिकत की और उस वक्त उन की उम्र सिर्फ पंद्रा साल की थी. यौरासी साल की उम्र में जिल हिज्ज सन ७ उ हिजरी मक्का मुकर्रमा में वफात पाई और वहीं मदफून हुओ.

नंबर २ : हुजूर के मोअजिजा

लेड़िये का आप की नुबुव्वत की जबर देना

एक मरतबा लेड़िया एक यरवाले की बकरियों में से एक बकरी ले लागा, यरवाले ने हीड़ कर अपनी बकरी उस से छुड़ा ली, लेड़िये को अब्लाह तआला ने बात करने की ताकत दी, उस ने यरवाले से कहा: “पुछा ने मुजे जे रिजक दिया था, उसे तुने मुज से छुड़ा लिया, यरवाले ने कहा: बड़े तअज्जुब की बात है, ये लेड़िया तो भातें करता है? लेड़िये ने कहा: एस से जियादा तअज्जुब की बात तो ये है के मदीना में एक शप्स है, जे गुजरी हुई बातों की जबर देते हैं और आर्हदा पेश आने वाले हवाइसात की निशानदिही करते हैं, वो यरवाला यहुदी था, रसूलुल्लाह की भिदमत में छाजिर हो कर, सारा किस्सा बयान किया और मुसलमान हो गया.

[मिशकत: ५८२७, अन अबी हुरैरा]

नंबर ३ : एक इर्ज के बारे में

तकबीरे जिला के साथ नमाज पढ़ना

रसूलुल्लाह के फरमाया: “जे शप्स यालीस दिन ईप्वास से तकबीरे जिला के साथ बा जमाअत नमाज पढ़ता है, तो उस को हो परवाने मिलते हैं, जहन्नम से बरी होने का दूसरा निफाक से बरी होने का”.

[तिर्मिजी: २४१, अन अनस बिन माविक]

नंबर ४ : एक सुन्नत के बारे में

ईस्लाम पर वफात पाने के लिये

जे ये याहे के उस का भात्मा ईमान पर हो और नेक लोगों के साथ रहे, तो वो ये दुआ करे:

﴿قَاطِرَ السَّلاٰتِ وَالْأَرْضِ ۝ اَنْتَ وَلِيٌّ فِى الدُّنْيَا وَالْآٰخِرَةِ ۝ تَوَفَّنِيْ مُسْلِمًا ۝ وَ الْحَقِّيْ بِالطَّلِحِیْنَ﴾

तर्जमा: ओ लमीन व आस्मान के पैदा करने वाले! आप ही दुनिया और आखिरत में हमारे आका हैं, हमें ईस्लाम की छावत में वफात दीजिये और नेक लोगों में शामिल कर दीजिये.

[सुर-ओ-यूसुफ: १०१]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

દો મહબૂબ કલિમે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દો કલિમે એસે હૈં જો ઝબાન પર બહુત હી હલકે હૈં ઔર તરાજૂ મેં બહુત હી ભારી હૈં ઔર રહમાન કો બહુત મહબૂબ હૈં: ((سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ))”

[બુખારી : ૭૫૬૩, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુર્આન કો જુટલાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉસ શખ્સ સે બડા ઝાલિમ કૌન હો સકતા હૈ, જો અલ્લાહ પર જૂટ બોલે ઔર જબ ઉસ કે પાસ સચ્ચી બાત (કુર્આન) આએ, તો ઉસ કી તકઝીબ કર દે, કયા એસે કાફિરોં કા ઠિકાના જહન્નમ મેં નહીં હોગા?”

[સૂર-એ-હુમર : ૩૨]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ આખિરત કી ખેતી કા તાલિબ હો, હમ ઉસ કી ખેતી મેં તરક્કી દેંગે ઔર જો દુનિયા કી ખેતી કા તાલિબ હો (કે સારી કોશિશ ઉસી પર ખર્ચ કર દે) તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં સે કુછ દે દેંગે ઔર એસે શખ્સ કા આખિરત મેં કોઈ હિસ્સા નહીં”. [સૂર-એ-શુરા : ૨૦]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

અહલે દોઝખ કા રોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દોઝખ વાલોં પર રોને કા અઝાબ મુસલ્લત કિયા જાએગા, તો વો ઈતના રોએંગે કે આંસૂ ખુશ્ક હો જાએંગે, ઉસ કે બાદ રોતે હુએ આંખોં સે ખૂન બહાએંગે, યહાં તક કે ઉન કે ચેહરોં મેં ગદે કી તરહ ફટન પડ જાએગી, અગર ઉન મેં કશિતયોં કો છોડ દિયા જાએ, તો વો ભી ઉન મેં ચલ પડે”.

[ઈબને માજા : ૪૩૨૪, અન અનસ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

તકલીફ ઔર બેચેની કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ તકલીફ ઔર બેચેની કે વક્ત યે દુઆ પઢતે થે: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَكِيمُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ-

[બુખારી : ૬૩૪૬, અન ઈબ્ન અબ્બાસ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “રમઝાન કી વજહ સે શાબાન કે ચાંદ કો અચ્છી તરહ શુમાર કરો”. (યાની શાબાન કે ચાંદ કો અચ્છી તરહ દોખ કર ઉસ કી તારીખ કો શુમાર કરતે રહો, તાકે રમઝાન કે રોઝે રખને મેં પરેશાની ન હો)”. [તિર્મિઝી : ૬૮૭, અન અબી હુરૈરા]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૯ રજબુલ મુરજજબ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

સચ્ચિદના બિલાલ

હજરત બિલાલ હબ્શી એક મશહૂર સહાબી હૈં જો મસ્જિદે નબવી કે મુઅજ્જિન રહે. ઉન કે વાલિદ કા નામ રબાહ ઔર વાલિદા કા નામ હમામા થા, આપ હબ્શિયુનસ્લ થે. ઇસ્લામ કે ઇબ્તિદાઈ દૌર મેં હી મુસલમાન હો ગએ થે, મગર ચૂંકે વો મુશ્કિને મક્કા કે ગુલામ થે, લિહાજા વો ઇસ બાત કો કિસી તરહ ભી બરદાશત ન કર સકતે થે કે એક ગુલામ ઉન કે બુતોં કો બુરા કહે. ઇસ જુર્મ કી સજા મેં ઉન્હોં ને હજરત બિલાલ કો તરહ તરહ કી તકલીફેં દી. કબી ઉન કો સપ્ત ગરમી મેં દો પહર કે વક્ત તપતી હુઈ રેત પર સીધા લિટા કર ઉન કે સીને પર પથર કી બઝી ચટાન રખ દી જાતી, તો કબી જંજીરોં મેં બાંધ કર કોડે લગાએ જાતે તાકે ઇસ્લામ સે ફિર જાએ. મગર હજરત બિલાલ અહદ અહદ કરતે થે, યાની ખુદા એક હૈ, હજરત અબૂ બક સિદીક ને જબ ઉન કો ઇસ હાલ મેં દેખા તો ખરીદ કર આજાદ કર દિયા, હજરત બિલાલ ને સિર્ફ મદીના કી હિજરત કી, ગઝવ-એ-બદર ઔર દીગર તમામ ગઝવાત મેં હુઝૂર ક્કે સાથ શરીક રહે. હુઝૂર ક્કી વફાત કે બાદ મુલ્કે શામ ચલે ગએ ઔર સન ૨૦ હિજરી કે કરીબ દિમશ્ક મેં વિસાલ હુઆ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

મિટ્ટી કે અંદર ચમકદાર સોને કા પૈદા હોના

સોના એક બહુત હી કીમતી ધાત હૈ, જો પીલી ઔર ચમકદાર હોતી હૈ; અલ્લાહ તઆલા ને ઇસ ધાત કી મુહબ્બત ઔર ચાહત ઇન્સાનોં કે દિલોં મેં રખ દી હૈ, ઇસે અલ્લાહ તઆલા ને એસા બનાયા હૈ કે ઇસ મેં કબી ગંગ નહીં લગતા; ઝરા ગૌર કીજિયે કે ઇસી ઝમીન સે જિસ સે કાલા કાલા કોયલા નિકલતા હૈ, ચમકદાર સોના કૌન નિકાલતા હૈ? યકીનન યે અલ્લાહ તઆલા હી કી જાત હૈ જો અપની કુદરત સે ચમકદાર સોના નિકાલતા હૈ.

નંબર ૩ : એક ફઝલ કે બારે મેં

અલ્લાહ કે નજદીક પસંદીદા અમલ

એક આદમી ને આપ ક્કે સે અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! ઇસ્લામ મેં અલ્લાહ કે નજદીક સબ સે ઝિયાદા પસંદીદા અમલ કયા હૈ? આપ ક્કે ને ફરમાયા: “નમાઝ કો ઉસ કે વક્ત પર અદા કરના ઔર જો શખ્સ નમાઝ કો (જાન બૂજ કર) છોડ દે, ઉસ કા કોઈ દીન નહીં હૈ ઔર નમાઝ દીન કા સુતૂન હૈ”.

[બિહકી ફી શોઅબિલ ઉમાન : ૨૬૮૩, અન ઉમર

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઈયાદત કરને કા સુન્નત તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ક્કે ને ફરમાયા: “મરીઝ કી મુકમ્મલ ઈયાદત યે હૈ કે અપના હાથ ઉસ કી પેશાની યા ઉસ કે હાથ પર રખે ઔર પૂછે કે તબીઅત કેસી હૈ?”

[તિર્મિઝી : ૨૭૩૧, અન અબી ઉમામા

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કર્તદાર કે સાથ નરમી કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ કર્તદાર કો મોહલત દે (યાની કર્ત વસૂલ કરને મેં નરમી કરે) યા કર્ત માફ કર દે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો કયામત કે દિન અપને અર્શ કે સામે મેં જગા દેગા, જબ કે ઉસ કે સિવા કોઈ સાયા ન હોગા”.

[તિર્મિઝી : ૧૩૦૬, અન અબી હુરૈરાહ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મુસલમાન કી બેઈઝઝતી કી સજા

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને કિસી મુસલમાન (કી ગીબત કી ઔર ઉસ કી ગીબત) કે બદલે મેં એક લુકમા ભી ખાયા, તો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો એક લુકમા જહન્નમ સે ખિલાએગા, ઔર જિસ ને કિસી (મુસલમાન કી બેઈઝઝતી કી ઔર ઉસ) કે બદલે મેં ઉસ કો કપડા પહેનને કો મિલા, તો કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ઉસી કદર જહન્નમ સે પેહનાએંગે”.

[અબુ દાઉદ : ૪૮૮૧, અનિલ મુસ્તરીદઃ ૬૮૮૧, અનિલ મુસ્તરીદઃ ૬૮૮૧]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

માલદારી ઔર ફકીરી દિલ મેં

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એ અબૂ ઝરઃ! તુમ માલ કી ઝિયાદતી કો માલદારી સમજતે હો?” હઝરત અબૂ ઝરઃ ને ફરમાયા: “હાં!” રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયા તુમ માલ કી કમી કો ફક સમજતે હો?” ફરમાયા: “હાં!” ફિર રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “માલદારી ઔર ફકીરી દિલ મેં હોતી હૈ, જિસ શખ્સ કી માલદારી દિલ મેં હો, તો ઉસ કો દુનિયા સે જો કુછ ભી મિલે નુકસાન નહીં દેગા ઔર જિસ શખ્સ કે દિલ મેં ફકીરી હો, તો ઉસ કો દુનિયા મેં કિતના હી ઝિયાદા મિલ જાએ ઉસ કો કોઈ ફાયદા નહીં દેગા બલકે ઉસ કા બુખ્લ (કંજૂસી) ઉસ કો નુકસાન પહુંચાએગા”.

[તખરાની કબીર : ૧૬૧૯, અબૂ ઝરઃ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

ખૌલતા હુઆ પાની

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “પસ ઉન (દોઝખિયો) કો ખૌલતા હુઆ પાની પીના હોગા”.

[સૂર-એ-વાકિઆ : ૫૪]

ફાયદા: હઝરત ઝહહાક ફરમાતે હૈં કે યે ખૌલતા હુઆ પાની (જો જહન્નમિયો કો પિલાયા જાએગા) ઉસ વક્ત સે જોશ માર રહા હૈ જબ સે અલ્લાહ તઆલા ને આસમાનોં ઔર ઝમીન કો પૈદા કિયા હૈ (ઔર યે પાની ઉસ વક્ત તક જોશ મારતા રહેગા) જબ તક દોઝખિયો કો પિલાયા ન જાએ ઔર ઉન કે સરોં પર ઝાલા ન જાએ.

[તર્ગીબ વ તહીીબ : ૫૨૩૧]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

યુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ મેં સે જબ કોઈ સોતા હૈ તો હર એક કી ગુદી પર શયતાન તીન ગિર્હ લગાતા હૈ ઔર હર ગિરહ પર કેહતા હૈ : રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. જબ વો બેદાર હોતા હૈ ઔર અલ્લાહ કા નામ લેતા હૈ તો એક ગિરહ ખુલ જાતી હૈ, ફિર ત્રુજી કરતા હૈ તો દૂસરી ગિરહ ખુલ જાતી હૈ ઔર ત્રીજી પઢ લેતા હૈ તો સારી ગિરહ ખુલ જાતી હૈ, યુનાંચે વો સુબહ કે વક્ત યુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ ઔર ખુશ મિઝાજ હોતા હૈ, વરના મન્દુસ ઔર સુસ્ત રેહતા હૈ.

[મોઅત્તા ઇમામ માલિક : ૬૦૫, અન અબી હુરૈરાહ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ નમાઝ કાયમ કરો, ઝકાત અદા કરો ઔર અલ્લાહ તઆલા કો ઇબલાસ કે સાથ કર્ત દિયા કરો (યાની અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કિયા કરો) ઔર જો નેક અમલ તુમ અપને લિયે આગે ભેજ દોગે, તો ઉસ કો અલ્લાહ તઆલા કે પાસ પહુંચ કર ઉસ સે બેહતર ઔર સવાબ મેં બઢા હુઆ પાઓગે ઔર (નેકી કર કે) અલ્લાહ સે ગુનાહ માફ કરાતે રહો, અલ્લાહ તઆલા બડા બખ્શાને વાલા ઔર મહેરબાન હૈ”.

[સૂર-એ-મુઝમિલ : ૨૦]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૩૦ રજબુલ મુરજજબ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત મુસઅબ બિન ઉમૈર

હઝરત મુસઅબ બિન ઉમૈર રઝી કુરૈશ કે અમીર તરીન ઘરાને સે તઅલ્લુક રખતે થે. ઈસ્લામ સે કબ્લ બડે નાઝ વ નેઅમત મેં પલે થે, હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્મ કે પાસ દારે અરકમ મેં આકર મિલે ઔર ઈસ્લામ કબૂલ કિયા; લેડિન બહુત દિનોં તક અપને ઈસ્લામ કો છુપાએ રખા. એક દિન એક શખ્સ ને ઉન્હેં નમાઝ પઢતે દેખ લિયા, ઈસ કી ઈતિલા ઉન કે વાલિદૈન કો કર દી, વાલિદૈન ને ઉન સે રિશ્તા તોડ લિયા ઔર ઉન કો તરહ તરહ કી તકલીફો ઔર આઝમાઈશો સે ગુઝરના પડા, હઝરત મુસઅબ બિન ઉમૈર રઝી કિસી તરહ ફરાર હો કર હબ્લા હિજરત કર ગએ, ફિર જબ મક્કા વાપસ આએ, તો હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્મ ને ઉન કો મદીના વાલોં કે સાથ મદીના કે મુસલમાનોં કો કુર્આન સિખાને ઔર દીન કી દાવત વ તબ્લીગ કે લિયે રવાના ફરમાયા, યુનાંચે યહાં વો મુકરી (પઢાને વાલે) કે લકબ સે મશહૂર હુએ, ગઝવ-એ-બદર મેં ભી બડે શોક વ જઝબે સે શરીક હુએ, વો સન ૩ હિજરી મેં ગઝવ-એ-ઉહદ કે મોકે પર ઈસ્લામી ઝંડે કો સંભાલે હુએ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્મ કે સામને બડી બે જિગરી સે દુશ્મનોં કા મુકાબલા કર રહે થે કે ઈસી હાલ મેં આપ શહીદ હુએ.

નંબર ૨ : હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્મ કા મોઅજિઝા

ફરિશ્તોં કે ઝરિયે મદદ

હઝરત સઅદ બિન અબી વક્કાસ રઝી ફરમાતે હૈં કે મેં ને જંગે ઉહદ કે દિન રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્મ કે દાઈ બાઈ જાનિબ નિહાયત સફેદ કપડે પેહને હુએ દો શખ્સોં કો દેખા, જો રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્મ કી તરફ સે ખૂબ લડ રહે થે, જિન્હેં મેં ને ન ઈસ સે પેહલે કબી દેખા થા ઔર ન બાદ મેં દેખા ઔર વો દો શખ્સ હઝરત જિબ્રાઈલ અલૈહિ સલ્મ ઔર હઝરત મીકાઈલ અલૈહિ સલ્મ થે.

[મુસ્લિમ: ૬૦૦૪-૬૦૦૫]

નંબર ૩ : એક ફઝલ કે બારે મેં

બાવુઝૂ મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વ સલ્મ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અચ્છી તરહ વુઝૂ કરે, ફિર મસ્જિદ મેં નમાઝ કે લિયે જાએ ઔર વહાં પહુંચે કર માલૂમ હો કે જમાત હો ચુકી, તો ઈસ કો જમાત કી નમાઝ કા સવાબ હોગા ઔર ઉસ સવાબ કી વજહ સે ઉન લોગોં કે સવાબ મેં કુછ કમી નહીં હોગી, જિન્હોં ને જમાત સે નમાઝ પઢી હૈ.”

[અબૂ દાઉદ: ૫૬૪, અન અબી હુરૈરા રઝી]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

બૈતુલખલા મેં જાને ઔર બાહર આને કી દુઆ

જબ બૈતુલખલા જાએ તો યે દુઆ પઢે: ((اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْخُبۡثِ وَالۡخِبَاۡثِ))
[ખુબારી: ૧૪૨, અન અનસ રઝી] તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેં નાપાક જિન્નોં સે તેરી પનાહ ચાહતા હું, મર્દ હો યા ઔરત.
ઔર બૈતુલખલા સે બાહર નિકલને કે બાદ યે દુઆ પઢે: ((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ اٰتٰهُبَ عَنِیْ الرَّزۡقُ))
[ઇબને માજ: ૩૦૦, ૩૦૧] તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેં આપ કી મગફિરત ચાહતા હું, તમામ તારીફ અલ્લાહ કે લિયે હૈં જિસ ને મુજ સે તકલીફ કો દૂર કિયા ઔર આકિયત બખ્ષી.

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત**ફકીરોં કો માફ કરના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “પેહલી કીમોં મેં સે એક આદમી કા હિસાબ લિયા ગયા, તો (ઉસ કે નામએ આમાલ મેં) કોઈ નેકી ન થી, હાં મગર વો માલદાર થા ઔર લોગોં સે ખરીદ વ ફરોખત કરતા થા ઔર અપને બચ્ચોં કો કેહતા થા કે ફકીર વ તંગદસ્ત સે દર ગુઝર કરના, અલ્લાહ તઆલા ને ફરમાયા: “મેં ઉસ આદમી સે ઝિયાદા હકદાર હૂં (કે ઉસ સે દર ગુઝર કરૂં, ફિર ફરિશ્તોં સે ફરમાયા) કે ઇસે માફ કર દો”.

[મુસ્લિમ : ૩૯૯૭, અબૂ મસ્લિદ અલ બદરી ❀]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં**રસૂલ ﷺ કે હુકમ કો ન માનના**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે હુકમ કી ખિલાફ વરઝી કરતે હૈં, ઉન કો ઇસ સે ડરના ચાહિયે કે કોઈ આફત ઉન પર આ પડે યા કોઈ દર્દનાક અઝાબ આ જાએ”.

[સુર-એ-નૂર : ૬૩]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં**રિઝક હિકમતે ખુદાવંદી સે મિલતા હૈ**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અગર અલ્લાહ તઆલા અપને (સબ) બંદોં કે લિયે રિઝક કુશાદા કર દેતા, તો ઝરૂર ઝમીન મેં ફસાદ કરને લગતે, લેકિન વો જિસ કદર ચાહતા હૈ, અંદાઝે કે મુતાબિક રોઝી ઉતારતા હૈ ઔર વો અપને બંદોં સે બાખબર ઔર (ઉન કો) દેખને વાલા હૈ”.

[સુર-એ-શૂરા : ૨૭]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં**કબ્ર આખિરત કી પેહલી મંઝિલ**

હઝરત ઉસમાન ❀ જબ કિસી કબ્ર કે પાસ ખડે હોતે તો બહુત રોતે, યહાં તક કે આસુઓં સે દાઢી તર હો જાતી, ઉન સે પૂછા ગયા: યે ક્યા બાત હૈ, આપ તો જન્મત વ દોઝખ કો યાદ કરતે હૈં, તો ઇતના નહીં રોતે જિતના કબ્ર કી વજહ સે રોતે હૈં? આપ ❀ ને જવાબ દિયા: રસૂલુલ્લાહ ﷺ ફરમાતે યે: “કબ્ર આખિરત કી મંઝિલોં મેં સે પેહલી મંઝિલ હૈ, પસ અગર બંદા ઇસ સે નજાત ન પા સકા, તો ઉસ કે બાદ કી મંઝિલોં ઇસ સે ઝિયાદા સખ્ત (કઠિન) હૈં.”

[તિર્મિઝી : ૨૩૦૮]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ**કુર્આને કરીમ મેં શિક્ષા**

અલ્લાહ તઆલા કુર્આન મેં ફરમાતા હૈ : અય લોગો ! તુમ્હારે રબ કી જાનિબ સે તુમ્હારે પાસ વઅઝ (ઔર નસીહત) ઔર સીનોં કી બીમારિયોં કે લિયે શિક્ષા પહોંચ ચુકી હૈ.

[સુર-એ-યુનુસ : ૫૭]

ફાયદા : કુર્આન મજીદ તમામ જિસ્માની વ રૂહાની બીમારિયોં કે લિયે શિક્ષા હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઇન્સાન કો અપની હર ઝરૂરત અલ્લાહ સે માંગની ચાહિયે, યહાં તક કે અગર જૂતે કી પટ્ટી ભી ટૂટ જાએ, તો અલ્લાહ હી સે માંગે”.

[તિર્મિઝી : ૩૬૦૪, અન અનસ ❀]

ਸਿਫ਼ ਪਾਂਧ ਮਿਨਟ ਕਾ ਮਦਰਸਾ ਕੁਆਨਿ ਵ ਹਦੀਸ ਕੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਮੇਂ

੧ ਸ਼ਾਬਾਨੁਲ ਮੁਅਜ਼ਜਮ

ਨੰਬਰ ੧ : ਈਸ਼ਵਾਮੀ ਤਾਰੀਖ

ਹਜ਼ਰਤ ਆਲਿਫ਼ ਬਿਨ ਵਲੀਦ

ਹਜ਼ਰਤ ਆਲਿਫ਼ ਬਿਨ ਵਲੀਦ ਰਾਹਿਮੁੱਲ੍ਹਾ ਦੀ ਬਛਾਹੁਰੀ ਔਰ ਸ਼ੁਯ਼ਰਤ ਸੇ ਕੌਨ ਨਾ ਵਾਕਿਫ਼ ਹੋਗਾ, ਉਨ੍ਹੌਨੇ ਈਸ਼ਵਾਮੀ ਦੀ ਖ਼ੂਬੀਯੋਂ ਸੇ ਮੁਤਅਸ਼ਿਰ ਹੋ ਕਰ ਸੁਲਹੇ ਛੁਟੈਬਿਆ ਕੇ ਆਦ ਈਮਾਨ ਕਥੂਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਈਮਾਨ ਵਾਨੇ ਸੇ ਪੇਲਵੇ ਕੁਫ਼ਰ ਕੀ ਤਰਫ਼ ਸੇ ਜਿਸ ਜ਼ੋਸ਼ ਵ ਖ਼ਰੋਸ਼ ਸੇ ਮੈਦਾਨੇ ਜੰਗ ਮੇਂ ਸ਼ਰੀਕ ਹੋਤੇ ਥੇ, ਈਸ਼ਵਾਮ ਵਾਨੇ ਕੇ ਆਦ ਈਸ ਸੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ੋਸ਼ ਔਰ ਬਛਾਹੁਰੀ ਕਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਿਆ ਔਰ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਈਸ਼ਵਾਮ ਕੀ ਹਿਮਾਯਤ ਔਰ ਕੁਫ਼ ਕੀ ਮੁਖ਼ਾਲਫ਼ਤ ਮੇਂ ਗੁਜ਼ਰ ਈ। ਈਮਾਨ ਵਾਨੇ ਕੇ ਕੁਝ ਹੀ ਅਸੇਂ ਆਦ ਸਨ ੮ ਹਿਜਰੀ ਮੇਂ ਗੜਵ-ਐ-ਮੂਤਾ ਕਾ ਵਾਕਿਅ ਪੇਸ਼ ਆਯਾ, ਜਿਸ ਮੇਂ ਮੁਸਲਮਾਨੌਂ ਕੇ ਅਮੀਰ ਜੈਦ ਬਿਨ ਹਾਰਿਸਾ ਰਾਹਿਮੁੱਲ੍ਹਾ, ਜ਼ਕਰ ਬਿਨ ਅਬੀ ਤਾਵਿਥ ਰਾਹਿਮੁੱਲ੍ਹਾ ਔਰ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬਦੁਲਾਹ ਬਿਨ ਰਵਾਛਾ ਰਾਹਿਮੁੱਲ੍ਹਾ ਬਾਰੀ ਬਾਰੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਫ਼ਿਰ ਹਜ਼ਰਤ ਆਲਿਫ਼ ਬਿਨ ਵਲੀਦ ਰਾਹਿਮੁੱਲ੍ਹਾ ਅਮੀਰ ਬਨਾਏ ਗਏ, ਔਰ ਅਲਵਾਹ ਤਆਵਾ ਨੇ ਉਨ ਕੇ ਛਾਥੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨੌਂ ਕੋ ਫ਼ਤਹ ਅਤਾ ਕਰਮਾਏ। ਈਸ ਕੇ ਆਦ ਫ਼ਤਹੇ ਮਕਕਾ ਮੇਂ ਚੁਗ਼ਰ ਰਾਹਿਮੁੱਲ੍ਹਾ ਕੇ ਸਾਥ ਥੇ, ਉਸ ਮੌਕੇ ਪਰ ਭੀ ਰਸੂਲੁਲਾਹ ਸਲਾਮੁੱਲ੍ਹਾ ਨੇ ਉਨ ਕੋ ਲਖ਼ਕਰ ਕੇ ਐਕ ਹਿਸ਼ਸੇ ਕਾ ਅਮੀਰ ਬਨਾਯਾ, ਚੁਗ਼ਰ ਰਾਹਿਮੁੱਲ੍ਹਾ ਕੀ ਵਫ਼ਾਤ ਕੇ ਆਦ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂਬਕ਼ ਸਿਦੀਕ ਰਾਹਿਮੁੱਲ੍ਹਾ ਨੇ ਉਨ ਕੋ ਮੁਰਤਦੀਨ ਸੇ ਕਿਤਾਵ ਔਰ ਮੁਸੈਲਮਾ ਕੜਾਅਬ ਸੇ ਜਿਛਾਦ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਖੇ ਟੇਜ਼, ਜਿਸ ਮੇਂ ਉਨ ਕੋ ਫ਼ਤਹ ਨਸੀਬ ਚੁਏ। ਈਸੀ ਤਰਹ ਰੂਮ ਔਰ ਫ਼ਾਰਿਸ ਕੀ ਫ਼ਤਹ ਮੇਂ ਭੀ ਉਨਕਾ ਭਡਾ ਫ਼ਖ਼ਲ ਰਹਾ ਹੈ। ਈਨ ਹੀ ਸਿਫ਼ਾਤ ਕੀ ਵਜ਼ਹ ਸੇ ਰਸੂਲੁਲਾਹ ਸਲਾਮੁੱਲ੍ਹਾ ਨੇ ਕਰਮਾਯਾ: “ਆਲਿਫ਼ ਬਿਨ ਵਲੀਦ ਰਾਹਿਮੁੱਲ੍ਹਾ ਅਲਵਾਹ ਕੀ ਤਵਵਾਰੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਐਕ ਤਵਵਾਰ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਅਲਵਾਹ ਨੇ ਕੁਫ਼ਰ ਵ ਮੁਸ਼ਿਰਕੀਨ ਕੇ ਲਿਖੇ ਨਿਯਾਮ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਰਖਾ ਹੈ”.

ਨੰਬਰ ੨ : ਅਲਵਾਹ ਕੀ ਚੁਹਰਤ

ਜਾਨਵਰੋਂ ਕੇ ਫ਼ਵਾਇਦ

ਅਲਵਾਹ ਤਆਵਾ ਨੇ ਦੁਨਿਆ ਮੇਂ ਜ਼ਿਤਨੇ ਜਾਨਵਰ ਪੈਦਾ ਕਿਏ, ਤਕਰੀਬਨ ਸਬ ਈਨਸਾਨੌਂ ਹੀ ਕੇ ਫ਼ਾਧੇ ਕੇ ਲਿਖੇ ਹੈਂ, ਕੋਈ ਸਵਾਰੀ ਕੇ ਕਾਮ ਆਤਾ ਹੈ, ਤੋ ਕੋਈ ਭੋਜ ਫ਼ੋਨੇ ਕੇ ਕਾਮ ਆਤਾ ਹੈ, ਕਿਸੀ ਕਾ ਗੋਸ਼ਟ ਖਾਤੇ ਹੈਂ, ਤੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਦੂਖ ਪੀਤੇ ਹੈਂ, ਮਜ਼ੀਦ ਧੇ ਕੇ ਦੂਖ ਸੇ ਮਲਾਏ, ਮਖ਼ਮਨ ਔਰ ਧੀ ਨਿਕਾਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਰਹ ਤਰਹ ਕੀ ਮਿਛਾਏਯਾਂ ਬਨਾਤੇ ਹੈਂ, ਈਸੀ ਤਰਹ ਕਿਸੀ ਕੇ ਭਿਨ ਸੇ ਕਥੂਲ, ਕਾਵੀਨ, ਤੋ ਧਮੜੇ ਸੇ ਮੋਝੇ, ਜੂਤੇ ਔਰ ਬੇਸ਼ ਕੀਮਤ ਥੀਯੋਂ ਬਨਾਏ ਜਾਤੀ ਹੈਂ। ਧਕੀਨਨ ਅਲਵਾਹ ਤਆਵਾ ਨੇ ਹਰ ਐਕ ਥੀਯ ਕੋ ਈਨਸਾਨ ਕੇ ਫ਼ਾਧੇ ਹੀ ਕੇ ਲਿਖੇ ਬਨਾਯਾ ਹੈ.

ਨੰਬਰ ੩ : ਐਕ ਫ਼ਤਹ ਕੇ ਆਰੇ ਮੇਂ

ਸਿਫ਼ ਅਲਵਾਹ ਕੀ ਈਛਾਦਤ ਕਰੋ

ਕੁਆਨਿ ਮੇਂ ਅਲਵਾਹ ਤਆਵਾ ਕਰਮਾਤਾ ਹੈ: “ਤੁਮਹਾਰਾ ਮਾਭੂਦ (ਚਕੀਕੀ) ਤੋ ਐਕ ਹੀ ਮਾਭੂਦ ਹੈ, ਉਸ ਕੇ ਸਿਵਾ ਕੋਈ ਈਛਾਦਤ ਕੇ ਲਾਧਕ ਨਹੀਂ, ਤੋ ਭੇ ਈਨ੍ਹਿਛਾ ਮਛੇਰਬਾਨ ਨਿਛਾਧਤ ਹੀ ਰਖ਼ਮ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ”.

[ਸੂਰ-ਐ-ਅਕਰਹ: ੧੬੩]

ਫ਼ਾਧਾ: ਆਧਤ ਸੇ ਮਾਲੂਮ ਹੁਆ ਕੇ ਈਛਾਦਤ ਕੇ ਲਾਧਕ ਅਗਰ ਕੋਈ ਜਾਤ ਹੈ, ਤੋ ਤੋ ਸਿਫ਼ ਅਲਵਾਹ ਹੀ ਕੀ ਜਾਤ ਹੈ; ਲਿਛਾਅ ਹਮ ਪਰ ਉਸ ਕੀ ਈਛਾਦਤ ਕਰਨਾ ਫ਼ਤਹ ਹੈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઘર કે કામ મેં હાથ બટાના

હઝરત આઈશા રઝી સે પૂછા ગયા કે ઘર મેં હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિસ સલામ ક્યા કામ કરતે થે? હઝરત આઈશા રઝી ને ફરમાયા: “આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિસ સલામ ઘર કે કામ મેં હાથ બટા દિયા કરતે ઔર જબ નમાઝ કા વક્ત હો જાતા તો નમાઝ કે લિયે ચલે જાતે”.

[બુખારી: ૬૭૬]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

રમઝાન મેં ઉમરા કરના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિસ સલામ ને ફરમાયા: “રમઝાનુલ મુબારક મેં ઉમરા કરને કા સવાબ એક હજ કે બરાબર હોતા હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૩૦૩૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ રઝી]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ચંદ ગુનાહ ઔર ઉસ કે નુકસાનાત

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિસ સલામ ને ફરમાયા: “ચાર ગુનાહ એસે હૈં જિન કે કરતે વક્ત આદમી કા ઈમાન નિકલ જાતા હૈ: (૧) ઝાની કા ઝિના કરતે વક્ત, (૨) શરાબી કા શરાબ પીતે વક્ત, (૩) ચોર કા ચોરી કરતે વક્ત, (૪) કાતિલ કા નાહક કતલ કરતે વક્ત”.

[બુખારી: ૬૮૦૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ રઝી]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કો અહેમ સમજને કા નુકસાન

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિસ સલામ ને ફરમાયા: “**دنيا دار فناء**” બંદો કો અલ્લાહ તઆલા કી નારાઝગી સે ઉસ વક્ત તક મહફૂઝ રખતા હૈ, જબ તક કે વો દુનિયા કે મુકાબલે મેં દીન કો ઝિયાદા અહમ સમજેં ઔર જબ વો દુનિયા કો અહમ સમજને લગે, તો “**دنيا دار فناء**” ભી ઉન પર લૌટા દિયા જાએગા ઔર યે કહા જાએગા કે તુમ જૂટ બોલતે હો”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૨૧૭, અન અનસ રઝી]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

હર એક કો નામએ આમાલ દિયા જાએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હમ ને હર ઇન્સાન કા અચ્છા યા બુરા અમલ ઉસ કે ગલે કા હાર બના રખા હૈ ઔર ક્યામત કે દિન ઉસ કા નામએ આમાલ નિકાલ કર પેશ કર દેંગે, જિસ કો વો ખુલા હુઆ પાએગા. કહા જાએગા કે તૂ અપના નામએ આમાલ પઢ લે, આજ તૂ ખુદ હી અપના હિસાબ કર લેને કો કાફી હૈ”.

[સૂર-એ-બની ઇસરાઈલ: ૧૩ તા ૧૪]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

શહદ ઔર કુર્આન સે શિક્ષા

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિસ સલામ ને ફરમાયા: “તુમ અપને લિયે શિક્ષા કી દો ચીઝો: યાની શહદ ઔર કુર્આન કો લાઝિમ પકડ લો”.

[ઇબ્ને માજા: ૩૪૫૨, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસૈદ રઝી]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ (મેરી નેઅમતોં પર) મુજે યાદ કરો, મેં (ભી) તુમ્હે યાદ કરુંગા ઔર મેરે (એહસાનાત કા) શુક અદા કરો ઔર નાફરમાની મત કિયા કરો”.

[સૂર-એ-બકરહ: ૧૫૨]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨ શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ؓ કા ઇખ્લાસ

સહાબ-એ-કિરામ ؓ કે હર અમલ મેં ઇખ્લાસે નિયત ઔર અલ્લાહ તઆલા કી રજા શામિલ હોતી થી. ઇસ લિયે વો અપને ઇખ્લાસ ઔર અલ્લાહ કી રજામંદી હાસિલ કરને કે લિયે બડે બડે ઓહદે કુર્બાન કર દિયા કરતે થે. હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ؓ કી માઝૂલી ઉન કે ઇખ્લાસ કી બેહતરીન મિસાલ હૈ, જબ હઝરત ઉમર ؓ ની મુલ્કી ઇન્તેઝામ ઔર બાઝ દૂસરી મસલિહતોં કી વજહ સે ઉન્હેં માઝૂલ કર દિયા ઔર ઉન કી જગા હઝરત અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ ؓ કો અમીર બના દિયા, તો હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ؓ ને લોગોં સે ફરમાયા: તુમ પર અપને અમીરૂલ મુઅમિનીન હઝરત ઉમર ؓ ને ઉસ શપ્સ કો અમીર બનાયા હૈ જિસ કો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ‘અમીનુલ ઉમમત’ કા લકબ દિયા હૈ. યહ કેહ કર અમારત કો ઉન કે હવાલે કર દિયા, ઇસ ઇખ્લાસ ઔર વફાદારી કો દેખ કર હઝરત અબૂ ઉબૈદા ؓ ને કહા કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો યહ ફરમાતે હુએ સુના હૈ કે ‘‘ખાલિદ અલ્લાહ કી તલવારોં મેં સે એક તલવાર હૈ’’. હઝરત ખાલિદ ؓ ઝિંદગી ભર શહાદત કી આરઝૂ કરતે રહે; મગર શહાદત મુકદ્દર મેં નહીં થી, જબ ઉન કે ઇન્તેકાલ કા વક્ત આયા તો બિસ્તર પર લેટે હુએ ફરમાયા: જબ મેં ઇન્તેકાલ કર જાઊં તો મેરા ઘોડા, મેરે હથિયારોં કો અલ્લાહ કે લિયે વક્ફ કર દેના, મુલ્કે શામ કે હિમ્સ નામી શહર મેં સન ૨૧ હિજરી મેં ઇન્તેકાલ હુઆ.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

હઝરત ફાતિમા ؓ કે મુતઅલિલક પેશીન ગોઈ

મરઝુલ વફાત મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત ફાતિમા ؓ કો યે ખબર દી કે મેરી વફાત કે બાદ મેરે અહલ વ અયાલ મેં સબ સે પેહલે તૂ આ કર મુજ સે મિલેગી (ચુનાંયે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી વફાત કે બાદ આપ ﷺ કી પેશીન ગોઈ કે મુતાબિક સબ સે પેહલે હઝરત ફાતિમા ؓ કી વફાત હુઈ). [બુખારી: ૩૭૧૬, અન આઈશા ؓ]

નંબર ૩ : એક ફર્ક કે બારે મેં

મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે લિયે પાક હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ‘‘કિસી હાઈઝા ઔરત ઔર કિસી જુનુબી: યાની નાપાક આદમી કે લિયે મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કી બિલ્કુલ ઇજાઝત નહીં હૈ’’. [અબૂ દાઉદ: ૨૩૨, અન આઈશા ؓ]

ફાયદા: મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે લિયે પાક હોના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

કપડે પહેનને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ‘‘જો કોઈ કપડા પેહને ઔર યહ દુઆ પઢે તો ઉસ કે અગલે પિછલે સબ ગુનાહ માફ હો જાતે હૈં, દુઆ યે હૈ: ((اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ كَسَاةَیْ هٰذَا الثَّوْبَ وَرَزَقْتَنِیْ مِنْ غَیْرِ حَوْلٍ وَفَقْرٍ وَفَقْرٍ))

[અબૂ દાઉદ: ૪૦૨૩, અન મુઆઝ બિન અનસ ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કુર્આન કી તિલાવત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કુર્આન શરીફ કી તિલાવત કિયા કરો, ઇસ દિવે કે કયામત કે દિન યહ અપને સાથી (યાની પઢને વાલે) કી શફાઅત કરેગા”.

[મુસ્લિમ: ૧૮૭૪, અન અબી ઉમામા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઝમીન મેં ફસાદ ફેલાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બિલા શુબા વો લોગ જો અલ્લાહ સે પક્કા અહદ કરને કે બાદ તોડ ડાલતે હૈં ઔર ઉન રિશ્તે નાતોં કો ભી તોડ ડાલતે હૈં, જિન કો અલ્લાહ ને જોડે રખને કા હુકમ દિયા હૈ ઔર ઝમીન મેં ફસાદ ફેલાતે ફિરતે હૈં, તો એસે લોગ બડે ખસારે વાલે હૈં”.

[સુર-એ-બકરહ: ૨૭]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા માંગને વાલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “લોગોં મેં બાઝ એસે ભી હૈં, જો કેહતે હૈં કે એ હમારે પરવરદિગાર! હમ કો (જો કુછ દેના હો) દુનિયા મેં હી દે દી જાએ (તો ઉન કો જો કુછ મિલના હોગા વો દુનિયા હી મેં મિલ જાએગા) ઔર એસે શખ્સ કો આખિરત મેં કુછ ન મિલેગા”.

[સુર-એ-બકરહ: ૨૦૦]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કબ્ર કા અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ બનૂ નજજાર કે બાગ મેં તશરીફ લે ગએ, વહાં ચંદ કબ્રોં થીં, અયાનક રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા ખચ્ચર બિદકા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મુદોં કો અઝાબ દિયા જા રહા હૈ, ઇસી કી આવાઝ સે યે બિદકા હૈ; અગર યે ડર ન હોતા કે તુમ મુદોં કો દફન કરના છોડ દોગે, તો મૈં તુમ્હે ભી વો આવાઝ સુનવા દેતા”.

[મુસ્લિમ: ૭૨૧૩, અન ઝેદ બિન સાબિત]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

જિસ્મ કે દર્દ કા ઇલાજ

હઝરત ઉસ્માન બિન અબિલ આસ ﷺ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાજિર હો કર અપને જિસ્મ કે દર્દ કો બતાયા તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જહાં દર્દ હોતા હો વહાં હાથ રખ કર તીન બાર બિસ્મિલ્લાહ ઔર સાત મરતબા યે દુઆ પઢો”: ((أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاذِرُ))

તર્જમા: મૈં અલ્લાહ ઔર ઉસ કી કુદરત કી પનાહ ચાહતા હું ઉસ તકલીફ સે જો મુજે પહુંચી હૈ ઔર જિસ સે મૈં ડરતા હું. ચુનાંચે ઉન સહાબી ને જબ યહ કલિમાત કહે તો ઉન કા દર્દ ખતમ હો ગયા, ફિર વો સહાબી અપને ઘર વાલોં ઔર દૂસરે ઝઝરત મંદોં કો હમેશા ઇન કલિમાત કી તલકીન કરતે રહેતે થે.

[મુસ્લિમ: ૫૭૩૭, અન ઉસ્માન બિન અબિલ આસ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ કે ઝિક્ર કે અલાવા જિયાદા બાત મત કરો, ક્યોંકે ઇસ સે દિલ મેં સખ્તી પૈદા હોતી હૈ ઔર જિસ કે દિલ મેં સખ્તી હોતી હૈ વો અલ્લાહ કી (રહમત) સે સબ સે જિયાદા દૂર હોતા હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૧૧, અન ઇબ્ને ઉમર]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૩ શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત મિકદાદ બિન અમ્ર

હઝરત મિકદાદ બિન અમ્ર ૐ ઉન સાત પુશનસીબ સહાબા મેં સે એક હૈં જિન્હોં ને હુઝૂર ૐ કી ખિદમત મેં પહુંચ કર પેહલે ઈમાન કબૂલ કિયા ઔર મક્કી જિંદગી મેં મુશ્રિકીને મક્કા કે જુલ્મ વ સિતમ કા નિશાના બનાએ ગએ. ઉન્હોં ને હબ્શા ઔર મદીના દોનોં કી હિજરત ફરમાઈ. જબ હુઝૂર ૐ ને જંગે બદર કે મુતઅલ્લિક મશ્વરા કિયા, તો ઉન્હોં ને હી અન્સાર કી તર્જમાની કરતે હુએ અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ ૐ! હમ મૂસા ૐ કી કૌમ કી તરહ નહીં હૈં, બલ્કે હમ આપ કે સાથ મિલ કર આગે પીછે દાએ બાએ હર તરફ સે આખરી દમ તક લડેંગે. ઔર કબી આપ કા સાથ નહીં છોડેંગે. વો ઘોડ સવારી, નેઝા બાઝી ઔર તીર અંદાઝી મેં કમાલ દર્જે કી મહારત રખતે થે. ઉન્હોં ને ગઝવ-એ-બદર મેં સૌ ઝિરહ પોશ મુશ્રિકીન કા બડી બે જિગરી સે મુકાબલા કર કે તહલકા મચા દિયા, બૈઅતે રિઝવાન મેં બી શરીક હુએ ઔર હજજતુલ વદાઅ કે મૌકે પર હુઝૂર ૐ કે સાથ હજ અદા કરને કી સમાદત હાસિલ હુઈ. ઉન કા કુર્આન સુન કર અલ્લાહ કે નબી ૐ ને ફરમાયા: યે ઈબાદત ગુઝાર બંદા હૈ. ઔર અલ્લાહ ને મુજે અલી ૐ, મિકદાદ ૐ, સલમાન ૐ ઔર અબૂ ઝર ૐ સે મુહબ્બત કરને કા હુકમ દિયા હૈ. ઉન કી જિંદગી મેં ઇશ્કે રસૂલ ઔર શહાદત કા જઝબા નુમાયાં નઝર આતા હૈ. બિલ આબિર ૭૦ સાલ સે ઝાઈદ ઉમ્ર પા કર સન ૩૩ હિજરી મેં ઇન્તેકાલ ફરમાયા, જનાઝે કી નમાઝ અમીરૂલ મુઅમિનીન હઝરત ઉસ્માને ગની ૐ ને પઢાઈ ઔર જન્નતુલ બકી મેં દફન કિએ ગએ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

હમારે જિસ્મ મેં ખૂન કૌન બનાતા હૈ

અલ્લાહ તઆલા ને ઇન્સાની જિંદગી કા દારોમદાર જિન ચીઝોં પર રખા હૈ, ઉન મેં સે એક ખૂન હૈ, અગર જિસ્મ મેં ખૂન કી કમી હો જાએ યા ખૂન બનના બંદ હો જાએ, તો ઇન્સાન કા જિંદા રેહના મુશ્કિલ હો જાએગા, ખૂન કે અંદર એક કિસ્મ કી હરાત ઔર ગરમી હોતી હૈ, જિસ સે વો પૂરે જિસ્મ મેં દોડતા હૈ ઔર હમારી જિંદગી ચલતી રેહતી હૈ, યકીનન યે અલ્લાહ કા બનાયા હુઆ નિઝામ હૈ કે બે જાન ચીઝોં સે ઇન્સાન કો હયાત બખ્શને વાલા ખૂન બનાતા હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

જુમા કી નમાઝ અદા કરના

રસૂલલ્લાહ ૐ ને ફરમાયા: “જુમા કી નમાઝ જમાત કે સાથ અદા કરના હર મુસલમાન પર લાઝિમ હૈ; મગર ચાર લોગોં પર (લાઝિમ નહીં હૈ). ૧) વો ગુલામ જો કિસી કી મિલકિયત મેં હો. ૨) ઔરત. ૩) નાબાલિગ બચ્ચા. ૪) બીમાર”.

[અબૂ દાઉદ: ૧૦૬૭, અન તારિક બિન શિહાબ ૐ]

ફાયદા: જહાં જુમા કે શરાઈત પાએ જાતે હોં, વહાં જુમા કી નમાઝ અદા કરના હર સહી વ તંદુરસ્ત ઔર બાલિગ મુસલમાન મર્દ પર ફર્ઝ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સોતે વક્ત મુઅવ્વઝતૈન પઢના

રસૂલલ્લાહ ૐ ને ફરમાયા: “રસૂલલ્લાહ ૐ હર રાત જબ બિસ્તર પર લેટતે થે તો હાથોં કો દુઆ માંગને કી તરહ) મિલા કર સૂર-એ-ઈબલાસ ઔર મુઅવ્વઝતૈન ﴿قُلْ أَغْوَدُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ ઔર ﴿قُلْ أَغْوَدُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ પઢ કર ઉન પર દમ ફરમાતે, ફિર તમામ બદન પર સર સે પાંચ તક જહાં જહાં

હાથ જાતા હાથ ફેર લિયા કરતે થે, તીન મરતબા એસા હી કરતે થે, સર સે ઈખ્તિદા કરતે ઔર મુંહ ઔર બદન કે અગલે હિસ્સે પર ફિર બકિયા બદન પર ફેરતે.

[બુખારી: ૫૦૧૭, અન આઈશા ૬]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ઔલાદ કો અદબ સિખાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કિસી શખ્સ કા અપની ઔલાદ કો અદબ સિખાના, એક સાઅ અનાજ (યાની તકરીબન સાઢે તીન કિલો ગેહૂં) સદકા કરને સે બેહતર હૈ”. [તિર્મિઝી: ૧૯૫૧, અન જાબિર બિન સમુરાહ ૬]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મર્દ વ ઔરત કા એક દૂસરે કી નકલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એસી ઔરત પર લાનત ફરમાઈ જો મર્દ કી મુશાબહત ઈખ્તિયાર કરતી હૈ ઔર એસે મર્દ પર લાનત ફરમાઈ જો ઔરતોં કી મુશાબહત ઈખ્તિયાર કરતા હૈ. [ઈબ્ને માજા: ૧૯૦૩, અન અબી હુરૈરા ૬] કાયદા: મર્દ કા ઔરતોં કી શકલ વ સૂરત ઈખ્તિયાર કરના ઔર ઔરત કા મર્દોં કી શકલ વ સૂરત ઈખ્તિયાર કરના ના જાઈઝ ઔર હરામ હૈ.

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા અલ્લાહ કી નઝર મેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક ઉસ કી મખલૂકાત મેં સે કોઈ ચીઝ દુનિયા સે ઝિયાદા કાબિલે નફરત નહીં (યાની સબ સે ઝિયાદા નફરત દુનિયા સે હૈ) ઔર ઉસ ને જબ સે ઈસ કો વેદા ક્રિયા હૈ કભી ભી ઈસ કી તરફ નઝર ભર કર નહીં દેખા”. [કંઝુલ ઉમાલ: ૬૦૮૯, અન અબી હુરૈરા ૬]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

આમાલ કો તોલા જાએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉસ દિન આમાલ કા વઝન બરહક હોગા, ફિર જિન કા પલડા ભારી હોગા, તો વો લોગ કામયાબ હોંગે ઔર જિન કા પલડા વઝન મેં હલ્કા હોગા, તો એસે લોગોં ને અપને આપ કો નુકસાન મેં ડાલા હોગા, ઈસ લિયે કે વો હમારી આયતોં કે સાથ ના ઈન્સાફી કરતે થે. [સૂર-એ-આરાફ: ૮ તા ૯]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

રાખ સે ઝખ્મ કા ઈલાજ

ગઝવ-એ-ઉહદ મેં જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા ચેહરએ મુબારક ઝખ્મી હો ગયા, તો આપ ﷺ કી સાહબઝાદી હઝરત ફાતિમા ؓ ખૂન ધો રહી થી ઔર હઝરત અલી ؓ ઝખ્મોં પર પાની ડાલ રહે થે, હઝરત ફાતિમા ؓ ને જબ દેખા કે ખૂન બંદ હોને કે બજાએ બઢતા હી જ રહ્યા હૈ, તો ઉન્હોંને (ખજૂર કે પત્તોં કી) ચટાઈ કા એક ટુકડા લે કર જલાયા ઔર જબ વો રાખ હો ગયા તો ઉસ કો ઝખ્મોં પર લગા દિયા જિસ સે ખૂન બંદ હો ગયા. [બુખારી: ૨૯૦૩, અન સહલ ૬] કાયદા: હકીમોં ને લિખા હૈ કે ટાટ ઔર ચટાઈ કી રાખ બહતે ખૂન કો રોકને મેં બેહદ મુફીદ હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરતે રહો ઔર ખુદ કો અપને હાથોં હલાકત મેં ન ડાલો ઔર નેકી કરતે રહો. અલ્લાહ તઆલા નેકી કરને વાલોં કો પસંદ કરતા હૈ”. [સૂર-એ-બકરહ: ૧૯૫]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૪ શાબાનુલ મુઅજ્જમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત અમીર મુઆવિયા ؓ કી
પૈદાઈશ ઔર ઈસ્લામ

હઝરત અમીર મુઆવિયા ؓ બઅસત સે પાંચ સાલ પેહલે અરબ કે મશહૂર ખાનદાન કુરૈશ મેં પૈદા હુએ, વો કબીલએ કુરૈશ કે ખાનદાને બનૂ ઉમય્યા સે તઅલ્લુક રખતે થે જો હસબ નસબ ઔર મનસબ કે એતેબાર સે બનૂ હાશિમ કે બાદ સબ સે ઝિયાદા મુઅજ્જમ સમજા જાતા થા. ઉન કે વાલિદ માજિદ હઝરત અબૂ સુફ્યાન ؓ અપને કબીલે કે મુઅજ્જમ સરદારોં મેં શુમાર હોતે થે, હઝરત અમીરે મુઆવિયા ؓ કે અંદર બચપન હી સે અઝમ વ હૌસલા કે આસાર ઝાહિર થે. નૌ ઉમરી કી હાલત મેં અબૂ સુફ્યાન ؓ ને ઉન કો દેખ કર કહા: મેરા બેટા બડે સર વાલા હૈ ઔર કૌમ કા સરદાર બનને કે લાયક હૈ. એક કયાફા શનાસ ને અમીરે મુઆવિયા ؓ કો દેખ કર કહા: મેરા ખયાલ હૈ યહ અપની કૌમ કા સરદાર બનેગા. માં બાપ ને ખાસ તૌર પર ઉન કી તરબિયત કા એહતેમામ કિયા, મુખ્તલિફ ઉલૂમ વ ફુનૂન સે આરાસ્તા કિયા, લિખના પઢના સિખાયા, શુરૂ હી સે ઉન કે દિલ મેં ઈસ્લામ કી મુહબ્બત ઘર ચુકી થી ઈસ કી બડી દલીલ યહ હૈ કે વો બદર, ઉદદ, ખન્દક ઔર ગઝવ-એ-હુદૈબિયા મેં જવાન હોને કે બાવજૂદ કુફરાર કી જાનિબ સે શરીક નહીં હુએ. અલબત્તા બાઝ મસલિહતોં ઔર મજબુરિયોં કી વજહ સે ઉન્હોંને અપને ખાનદાન કે સાથ ફતહ મક્કા કે મૌકે પર ઈસ્લામ કા ઈઝહાર કિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ؐ કા મોઅજિઝા

બકરી કા લખ્ખી ઉમ્ર પાના

હઝરત ઉમ્મે મઅબદ ؓ ફરમાતી હૈં કે મેરી બકરી જિસ પર રસૂલુલ્લાહ ؐ ને અપના મુબારક હાથ ફેર કર દૂધ દોહા થા, ઉસ ને બહોત લખ્ખી ઉમ્ર પાઈ, ચુનાંચે વો હઝરત ઉમર ؓ કે ઝમાનએ ખિલાફત તક ઝિંદા રહી. (હાલાંકે બકરી આમ તૌર પર ઈતની લખ્ખી મુદત તક ઝિંદા નહીં રેહતી હૈ, બિલા શુબા યહ આપ ؐ કા મોઅજિઝા હી હૈ).

[સીરતે હલબિયા: ૩/૧૩૦]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

ઔલાદ કી વિરાસત મેં માં બાપ કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “માં બાપ (મેં સે હર એક) કે લિયે મય્યત કે છોડે હુએ માલ મેં છટા હિસ્સા હૈ, અગર મય્યત કે લિયે કોઈ ઔલાદ હો”.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૧]

ફાયદા: અગર કિસી કા ઇન્તેકાલ હો જાએ ઔર ઉસ કે વરસા મેં માં બાપ ઔર ઔલાદ હૈં, તો માં બાપ મેં સે હર એક કો અલગ અલગ છટા હિસ્સા દેના ફર્જ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

મુશિકલાત ઔર પરેશાનિયોં કે વક્ત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ؐ ને ફરમાયા: “જો મુસલમાન બંદા કિસી મુશિકલ મામલે મેં ઈન કલિમાત કે ઝરિયે અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કરેગા અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી દુઆ કબૂલ કરેગા, વો દુઆ યહ હૈ:

((اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ کُنْتُ مِنَ الظّٰلِمِیْنَ))

[તિમિઝી: ૩૫૦૫, અન સઅદ બિન અબી વક્કાસ ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કસરત સે ઇસ્તિઝ્કાર પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ યે ચાહે કે કયામત કે દિન ઉસ કા નામએ આમાલ ઉસ કો ખુશ કર દે, તો ઉસે ચાહિયે કે વો ઝિયાદા સે ઝિયાદા ઇસ્તિઝ્કાર કરે”.

[તબરાની ઔસત : ૮૫૧, અન જુબેર બિન અબ્વામ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુર્આન કો છુપાના ઔર બદલના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કી ભેજી હુઈ કિતાબ કો છુપાતે હૈં ઔર ઇસ છુપાને પર થોડા સા બદલા હાસિલ કરતે હૈં યે લોગ અપને પેટોં મેં આગ ભર રહે હૈં. કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા ન ઉન સે કલામ કરેગા ઔર ન ઉન કો પાક કરેગા ઔર ઉન કો દર્દનાક અઝાબ હોગા.

[સુર-એ-બકરહ : ૧૭૪]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ચીઝેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ લોગોં કો જો કુછ દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ દુનયવી ઝિંદગી (મેં ઇસ્તેમાલ) કી ચીઝેં હૈં, ઔર જો કુછ (અજ વ સવાબ) અલ્લાહ કે પાસ હૈ, વો ઇસ (દુનિયા) સે કહી બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલા હૈ, ઔર વો ઉન લોગોં કે લિયે હૈ, જો ઇમાન લાએ ઔર અપને રબ પર ભરોસા રખતે હૈં”.

[સુર-એ-શુરા : ૩૬]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

જન્મત કી નહરેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જન્મત મેં એક નહર પાની કી, એક શહદ કી, એક દૂધ કી ઔર એક શરાબ કી હોગી”.

[તિર્મિઝી : ૨૫૭૧, અન મુઆવિયા ﷺ]

નોટ: જન્મત કી શરાબ મેં ન નશા હોગા ઔર ન ઉસ મેં બદબૂ હોગી, બલ્કે બડી ખુશબૂદાર ઔર લઝીઝ હોગી.

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

મહેદી સે ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ ભી કોઈ કાંટા ચુભા યા ઝખ્મ હુઆ તો આપ ﷺ ને ઉસ પર મહેદી લગાઈ.

[ઇબ્ને માજા : ૩૫૦૨, અન સલમા ઉમ્મે રાફેઅ ﷺ]

ફાયદા: મહેદી જરાસીમ કો ખત્મ કરતી હૈ, જલન ઔર સૂજન કો દૂર કરતી હૈ, નીઝ ઇસ મેં દૂસરે ભી બહુત સે ફવાઈદ હૈં.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો આદમી તુમ્હારે પાસ કોઈ ચીઝ બતૌરે અમાનત રખે, તો (તલબ કરને પર) ઉસ કી અમાનત વાપસ કર દો, ઔર જો આદમી તુમ્હારે સાથ ખયાનત કરે, તો તુમ (ભી ઉસ કી તરહ) ખયાનત મત કરો.”

[અબૂ દાઉદ : ૩૫૩૬, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

ਸਿਫ਼ ਪਾਂਧ ਮਿਨਟ ਕਾ ਮਦਰਸਾ ਕੁਆਨਿ ਵ ਹਦੀਸ ਕੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਮੇਂ

੫) ਸ਼ਾਬਾਨੁਲ ਮੁਅਜ਼ਜਮ

ਨੰਬਰ ੧ : ਈਸ਼ਾਮੀ ਤਾਰੀਖ

ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਆਵਿਯਾ ਫ਼ ਕੀ ਸੀਰਤ ਵ ਸ਼ਖ਼ਸ਼ਿਯਤ

ਹਜ਼ਰਤ ਅਮੀਰ ਮੁਆਵਿਯਾ ਫ਼ ਕੋ ਜ਼ਾਹਿਰੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵ ਜਮਾਲ ਕੇ ਸਾਥ ਅਲਵਾਹ ਤਆਵਾ ਨੇ ਬੇ ਸ਼ੁਮਾਰ ਭਾਤਿਨੀ ਖ਼ੂਬੀਯੋਂ ਸੇ ਭੀ ਨਵਾਜ਼ਾ ਥਾ, ਐਕ ਬੇਹਤਰੀਨ ਆਦਿਲ ਵ ਮੁਨਸਿਫ਼ ਹੁਕਮਰਾਂ ਕੇ ਸਾਰੇ ਐਸਾਫ਼ ਵ ਕਮਾਵਾਤ ਆਪ ਕੀ ਯਾਤ ਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਥੇ, ਓਨ ਕੇ ਭਾਰੇ ਮੇਂ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਫ਼ ਫ਼ਰਮਾਯਾ ਕਰਤੇ ਥੇ: ਤੁਮ ਲੋਗ ਕੈਸਰ ਵ ਕਿਸਰਾ ਕੀ ਅਕਲਮੰਦੀ ਵ ਸਿਆਸਤ ਕੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਤੇ ਓ, ਛਾਵਾਂਕੇ ਅਮੀਰ ਮੁਆਵਿਯਾ ਓਨ ਸੇ ਭੀ ਭਫ਼ ਕਰ ਤੁਮ੍ਹਾਰੇ ਦਰਮਿਆਨ ਮੌਜੂਦ ਹੈ. ਹਜ਼ਰਤ ਅਮੀਰ ਮੁਆਵਿਯਾ ਆਲਮੇ ਈਸ਼ਾਮ ਕੀ ਓਨ ਬੰਦ ਗਿਨੀ ਯੁਨੀ ਹਸ਼ਤਿਯੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਐਕ ਹੂੰ ਜਿਨ ਕੇ ਐਹਸਾਨ ਕਾ ਧਫ਼ ਉਮਮਤ ਕਲੀ ਭਫ਼ਵਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਤੀ, ਆਪ ਕੋ ਕਾਤਿਬੇ ਵਲੀ ਛੋਨੇ ਕਾ ਸ਼ਫ਼ਿ ਛਾਸਿਲ ਹੈ, ਆਪ ਈਸ਼ਾਮੀ ਦੁਨਿਆ ਕੇ ਵੋ ਮਜ਼ਲੂਮ ਸ਼ਖ਼ਸ਼ਿਯਤ ਹੂੰ ਜਿਨ ਕੀ ਯਾਤੀ ਖ਼ੂਬੀ ਵ ਕਮਾਵਾਤ ਕੋ ਛੁਪਾਨੇ ਕੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀ ਗਈ ਹੈ. ਆਪ ਪਰ ਐਸੇ ਬੇ ਖ਼ੁਨਿਆਦ ਈਲਾਮਾਤ ਲਗਾਓ ਗਏ, ਜਿਨ ਕੀ ਵਜ਼ਹ ਸੇ ਆਪ ਕਾ ਵੋ ਹਸੀਨ ਯਾਤੀ ਕਿਰਦਾਰ ਨਜ਼ਰੋਂ ਸੇ ਗਾਧ ਛੋ ਗਯਾ ਜ਼ੋ ਹੁਜ਼ੂਰ ਫ਼ ਕੇ ਫ਼ੈਜ਼ੇ ਸੋਹਬਤ ਸੇ ਛਾਸਿਲ ਕਿਆ ਥਾ, ਆਪ ਕੀ ਅਮਾਨਤ ਵ ਦਿਆਨਤ, ਐਹਸਾਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ, ਕਿਤਾਬਤੇ ਵਲੀ ਐਰਿ ਦੂਸਰੀ ਸਿਫ਼ਾਤ ਕੀ ਵਜ਼ਹ ਸੇ ਹੁਜ਼ੂਰ ਫ਼ ਨੇ ਆਪ ਕੇ ਲਿਖੇ ਦੁਆ ਫ਼ਰਮਾਏ: “ਐ ਅਲਵਾਹ! ਮੁਆਵਿਯਾ ਕੋ ਛਿਦਾਯਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਐਰਿ ਛਿਦਾਯਤ ਪਾਨੇਵਾਲਾ ਐਰਿ ਓਸ ਕੇ ਯਰਿਥੇ ਛਿਦਾਯਤ ਅਤਾ ਫ਼ਰਮਾ”.

ਨੰਬਰ ੨ : ਅਲਵਾਹ ਕੀ ਕੁਦਰਤ

ਕੁੰਵੇ ਕਾ ਪਾਨੀ

ਅਲਵਾਹ ਤਆਵਾ ਨੇ ਈਨਸਾਨ ਕੇ ਲਿਖੇ ਪਾਨੀ ਕਾ ਜ਼ੋ ਈਨ੍ਤੇਜ਼ਾਮ ਕਿਆ ਹੈ, ਈਸ ਮੇਂ ਸੇ ਐਕ ਸ਼ਕਲ ਕੁੰਵੇ ਕੀ ਹੈ, ਭਫ਼ਤ ਪੁਰਾਨੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਸੇ ਪਾਨੀ ਕੁੰਵੇ ਸੇ ਛਾਸਿਲ ਕਿਆ ਜ਼ਾਤਾ ਹੈ; ਕੁੰਵੇ ਮੇਂ ਅਲਵਾਹ ਤਆਵਾ ਥੇ ਈਨ੍ਤੇਜ਼ਾਮ ਕਰਤੇ ਹੂੰ ਕੇ ਸਹੀ ਕੇ ਦਿਨੀਂ ਮੇਂ ਗਰਮ ਪਾਨੀ ਨਿਕਲਤਾ ਹੈ ਐਰਿ ਜ਼ਿਤਨੀ ਸਯਤ ਸਹੀ ਛੋਤੀ ਹੈ ਓਤਨਾ ਛੀ ਗਰਮ ਪਾਨੀ ਨਿਕਲਤਾ ਹੈ ਐਰਿ ਗਰਮੀ ਕੇ ਦਿਨੀਂ ਮੇਂ ਠੰਡਾ ਪਾਨੀ ਨਿਕਲਤਾ ਹੈ ਐਰਿ ਜ਼ਿਤਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮੀ ਛੋਤੀ ਹੈ ਓਤਨਾ ਛੀ ਠੰਡਾ ਪਾਨੀ ਨਿਕਲਤਾ ਹੈ, ਅਲਵਾਹ ਤਆਵਾ ਕੀ ਕੁਦਰਤ ਪਰ ਕੁਆਨਿ ਜ਼ਾਏਏ ਕੇ ਓਸ ਨੇ ਛਮਾਰੇ ਲਿਖੇ ਕੈਸੇ ਕੈਸੇ ਈਨ੍ਤੇਜ਼ਾਮ ਕਰ ਰਫ਼ੇ ਹੂੰ.

ਨੰਬਰ ੩ : ਐਕ ਫ਼ੌਜ ਕੇ ਭਾਰੇ ਮੇਂ

ਈਸ਼ਾਮ ਮੇਂ ਨਮਾਜ਼ ਕੀ ਅਹਮਿਯਤ

ਰਸੂਲੁਲਵਾਹ ਫ਼ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਯਾ: “ਦੀਨ ਭਗੈਰ ਨਮਾਜ਼ ਕੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਮਾਜ਼ ਦੀਨ ਕੇ ਲਿਖੇ ਐਸੀ ਹੈ ਜੈਸਾ ਆਦਮੀ ਕੇ ਭਫ਼ਨ ਕੇ ਲਿਖੇ ਸਰ ਛੋਤਾ ਹੈ”.

[ਤਭਰਾਨੀ ਕਥੀਰ: ੧੮, ਅਨ ਓਨੇ ਉਮਰ ਫ਼]

ਨੰਬਰ ੪ : ਐਕ ਸੁਨ੍ਨਤ ਕੇ ਭਾਰੇ ਮੇਂ

ਨੀਂਦ ਸੇ ਉਠ ਕਰ ਮਿਸਵਾਕ ਕਰਨਾ

ਹਜ਼ਰਤ ਆਯਸ਼ਾ ਫ਼ ਭਯਾਨ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਕੇ ਰਸੂਲੁਲਵਾਹ ਫ਼ ਰਾਤ ਧਾ ਦਿਨ ਮੇਂ ਜ਼ਬ ਭੀ ਨੀਂਦ ਸੇ ਉਠਤੇ ਤੋ ਖ਼ੁਫ਼ੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪੇਹਲੇ ਮਿਸਵਾਕ ਕਰਤੇ.

[ਅਖ਼ੂ ਦਾਵਿਦ: ੫੭]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ઝિક કરને કા બદલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શાખ્સ ((سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ)) પઢતા હૈ, તો ઉસ કે લિયે જન્નત મેં એક ખજૂર કા પેડ લગ જાતા હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૩૪૬૪, અન જાબિર ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બડે ગુનાહ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ગુનાહે કબીરા યે હૈ: “અલ્લાહ કે સાથ કિસી કો શરીક ઠહરાના, વાલિદૈન કી નાફરમાની કરના, કિસી કો જાન બૂજ કર કતલ કરના ઔર જૂટી કસમ ખાના”.

[બુખારી: ૬૬૭૫, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી અહમિયત

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ અપને સહાબા ﷺ કે સાથ બકરી કે મરે હુએ બચ્ચે કે પાસ સે ગુઝરે, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સહાબા ﷺ સે પૂછા: “તુમ્હારા ક્યા ખયાલ હૈ ઇસ કો માલિક ને બે કીમત હોને કી વજહ સે ફેક દિયા હૈ? સહાબા ﷺ ને જવાબ મેં અર્ઝ કિયા: ઇસ કે બે કીમત હોને કી વજહ સે ફેક દિયા હૈ, ઇસ પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ કે નઝદીક દુનિયા ઇસ સે ભી ઝિયાદા બે કીમત હૈ, જિતના કે યે બકરી ઇસ કે માલિક કે નઝદીક બે કીમત હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૨૩૨૧, અનિલ મુસ્તૌરિદ બિન શાદદ ﷺ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અચ્છે બુરે આમાલ કા બદલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(ક્યામત કે દિન) જો શાખ્સ નેકી લે કર હાઝિર હોગા, તો ઉસ કો ઉસ કા અચ્છા બદલા દિયા જાએગા ઔર વો ઉસ દિન હર કિસ્મ કી ઘબરાહટ સે અમન મેં રહેંગે; ઔર જો શાખ્સ (કુફ વ શિર્ક કી) બુરાઈ લે કર આએગા, તો એસે લોગ ઊંપે મુંહ દોઝબ મેં ડાલ દિએ જાએંગે. તુમ કો ઉન્હી આમાલ કા બદલા દિયા જાએગા, જો તુમ કિયા કરતે થે”.

[સૂર-એ-નખલ: ૮૮તા ૯૦]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

દિલ કે દૌરે કા ઇલાજ

હઝરત સઅદ બિન અબી વક્કાસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે એક મરતબા મેં બીમાર હુઆ તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ મુજે દેખને કે લિયે તશરીફ લાએ ઔર અપના મુબારક હાથ મેરે સીને પર રખા તો આપ ﷺ કે હાથ કી ઠંડક મેરે સીને મેં ફેલ ગઈ, ફિર ફરમાયા: “ઇસે દિલ કા દૌરા પડા હૈ, ઇસ કો હારિસ બિન કલ્દા કે પાસ લે જાઓ, સીને મેં ફેલ ગઈ, ફિર ફરમાયા: “ઇસે દિલ કા દૌરા પડા હૈ, ઇસ કો હારિસ બિન કલ્દા કે પાસ લે જાઓ, ક્યોંકિ વો એક માહિર હકીમ હૈ ઔર ઉસ હકીમ કો ચાહિયે કે વો મદીના કી સાત અજવા ખજૂરેં ગુઠલિયોં કે સાથ ફૂટ કર ઇસે ખિલાએ”.

[અબૂ દાવુદ: ૩૮૭૫, અન સઅદ ﷺ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો ઔર જૈસા કે ઉસ સે ડરને કા હક હૈ ઔર તુમ્હેં ઇસ્લામ કી હાલત હી પર મૌત આએ”.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન: ૧૦૨]

ફાયદા: અલ્લાહ તઆલા સે ડરને કા હક યે હૈ, કે જિન ચીઝોં કે કરને સે મના કિયા ગયા હૈ ઉન્હેં સિર્ફ અલ્લાહ કે ખૌફ ઔર અઝાબ કે ડર સે છોડ દે ઔર ગુનાહોં સે બચતા રહે.

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

શાબાનુલ મુઅજ્જમ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત અમીર મુઆવિયા કી
ખિલાફત વ હુકૂમત

હઝરત અમીર મુઆવિયા કી હઝરત હસન કી સલાહ કર કે સન ૪૧ હિજરી મેં ખિલાફત આપ કે સુપુર્દ કર દી ઔર હઝરત હસન કી લેવે દસ લાખ દિરહમ સાલાના વઝીફા મુકર્રર કર દિયા, ઇસ સાલ કો તારીખે અરબ મેં આમુલ જમાત કા નામ દિયા ગયા હૈ, જિહાદ કા સિલસિલા અજ સરે નૌ જારી કરને કે લેવે લશ્કર કો દો હિસ્સો મેં તક્સીમ કર દિયા, એક હિસ્સા સદી કે મૌસમ મેં જિહાદ કરતા ઔર દૂસરા તાઝા દમ હિસ્સા ગર્મી કે દિનો મેં મસ્જુદ જિહાદ રેહતા, આપ ને રૂમિયો સે સોલા જંગે લડી ઔર લશ્કર કો વસિયત કરમાતે કે “રૂમ કા ગલા ઘોટ દો” ઉન કે દૌરે ખિલાફત મેં બહરી બેડે કે ઝરિયે જારીએ કબરસ ફતહ હુઆ. અફ્રીકા ઔર રૂમ કે કુછ કિલે ફતહ હુએ, જંગે સજિસ્તાન કે ઝરિયે સિંધ કા કુછ હિસ્સા મુસલમાનો કે કબ્જે મેં આયા, મુલ્કે સુદાન ઔર કાબુલ ફતહ હુઆ ઔર મુસલમાન હિન્દુસ્તાન મેં કન્દામીલ કે મકામ તક પહુંચે. અફ્રીકા મેં સુદાન તક ઇસ્લામી પરચમ લેહરા દિયા. નહરે જૈહૂન કો પાર કરતે હુએ બુખારા ઔર સમરકંદ કો ફતહ ક્રિયા, આપ ને કુસ્તુનતુનિયા પર ઝબરદસ્ત લશ્કર રવાના ક્રિયા. યહી વો ગઝવા હૈ જિસ મેં શર્કત કરને વાલોં કી મગફિરત કી પેશીનગોઈ અલ્લાહ કે રસૂલ કી દી થી. હઝરત અમીર મુઆવિયા કી એક કામયાબ હુકમરોં કી હૈસિયત સે બહરી ફૌજ તૈયાર કી, મિસ્લ વ શામ કે સાહિલી ઇલાકોં મેં જહાઝ સાઝી કે કારખાને કાયમ ક્રિયે. એક હઝાર સાત સૌ જંગી જહાઝ રૂમિયોં કા મુકાબલા કરને કે લેવે તૈયાર કરાએ, ઇસ કે અલાવા ઔર બહુત સારે કારનામે અંજામ દિયે જો તારીખ કે સફહાત મેં મૌજૂદ હૈ.

નંબર ૨ : હુઝૂર કી મોઅજિઝા

ઇસ ઉમ્મત કે બારે મેં પેશીનગોઈ

રસૂલુલ્લાહ કી ફરમાયા: “તુમ લોગ હૂ બહૂ ઉન લોગોં કે તરીકોં કી પૈરવી કરોગે, જો તુમ સે પેહલે ગુઝરે હૈ, યહાં તક કે અગર વો (એક જંગલી જાનવર) સૂસમાર કે સુરાખ મેં ઘુસે હોંગે તો તુમ ભી ઉસ મેં ઘુસ જાઓગે”, લોગોં ને અઝ ક્રિયા: યા રસૂલુલ્લાહ કી પેહલે આદમિયોં સે યહૂદ વ નસારા મુરાદ હૈ? રસૂલુલ્લાહ કી ફરમાયા: “ઔર કૌન”. [બુખારી: ૩૪૫૬, અન અબી સઈદ ખુદરી કી] ખુલાસા: આજ હમ લોગ યહૂદ વ નસારા કી કિતની પૈરવી કર રહે હૈં યે કિસી કો બતાને કી ઝરૂરત નહીં, ઉમ્મત કે અહવાલ સે બિલ્કુલ ઝાહિર હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

અલ્લાહ હી મદદ કરને વાલે હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા હી ઝિંદગી વ મૌત દેતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા કે અલાવા કોઈ કામ બનાને વાલા ઔર મદદ કરને વાલા નહીં હૈ”. [સૂર-એ-તૌબા: ૧૧૬] ખુલાસા: ઇન બાતોં પર ઇમાન લાના હર એક મુસલમાન કે લેવે ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઘર સે નિકલતે વક્ત કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ કી ફરમાયા: “જો શખ્સ અપને ઘર સે નિકલતે વક્ત યહ દુઆ પઢે, તો ઉસ સે કહા જાતા હૈ (હર થીઝ કે શર સે) તેરી હિફાઝત કર દી ગઈ ઔર શૈતાન ઉસ સે દૂર ભાગ જાતા હૈ. દુઆ યે હૈ:

((بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ))

તર્જમા: મેં અલ્લાહ કા નામ લે કર ઔર ઉસી પર ભરોસા કરતે હુએ (ઘર સે નિકલતા હું નેક કામ કરને કી) કુવ્વત ઔર (ગુનાહોં સે બચને કી) તાકત અલ્લાહ હી કી તરફ સે હૈ” . [તિર્મિઝી: ૩૪૨૬, અન અનસ ૬]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

યતીમ કી પરવરિશ કરને વાલા

રસૂલુલ્લાહ ૐ ને ફરમાયા: “મેં ઔર યતીમ કી પરવરિશ કરને વાલા જન્મત મેં ઇસ તરહ હોંગે”, આપ ૐ ને અપની શહાદત ઔર બીચ કી ઉંગલી સે ઇશારા કર કે ફરમાયા (યાની જિસ તરહ યહ દાનોં ઉંગલિયાં કરીબ કરીબ હૈં, ઇસી તરહ મેં ઔર યતીમ કી પરવરિશ કરને વાલા દોનોં કરીબ હોંગે)”.

[બુખારી: ૬૦૦૫, અન સહલ બિન સઅદ ૬]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બુખલ વ કંજૂસી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ ખુદ ભી કંજૂસી કરતે હૈં ઔર દૂસરોં કો ભી કંજૂસી કરના સિખાતે હૈં ઔર જો કુછ અલ્લાહ તઆલા ને અપને ફઝલ સે ઉન કો દિયા હૈ ઉસ કો છુપાતે હૈં ઔર હમ ને એસે નાફરમાનોં કે લિયે જલીલ કરને વાલા અઝાબ તૈયાર કર રખા હૈ” .

[સૂર-અ-નિસા: ૩૭]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ચીઝેં યહીં રેહ જાએગી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(દુનિયા કી) યે સારી ચીઝેં દુનિયવી જિંદગી મેં હી બરતને કે લિયે હૈ (આખિરત મેં યે સબ કામ નહીં આએગા) ઔર આખિરત કી (જો નેઅમતોં) આપ કે રખ કે પાસ હૈં વો પરહેઝગારોં (દીન પર ચલને વાલોં) કે સાથ ખાસ હૈં” .

[સૂર-એ-ઝુખરૂફ: ૩૫]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત મેં લોગ કહાં હોંગે?

ઉમમુલ મુઅમિનીન હઝરત આઈશા ૐ ને રસૂલુલ્લાહ ૐ સે દરયાફત કિયા: (જિસ દિન પેહલી મરતબા સૂર ફૂકને સે સબ ઝમીન વ આસ્માન ટૂટ જાએંગે) ફિર દો બારા બનાએ જાએંગે, તો ઉસ દિન લોગ કહાં હોંગે? રસૂલુલ્લાહ ૐ ને ફરમાયા: “પુલસિરાત પર હોંગેદ” .

[મુસલિમ: ૭૦૫૬]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

તલબીના સે ઇલાજ

હઝરત આઈશા ૐ બીમાર કે લિયે તલબીના તૈયાર કરને કા હુકમ દેતી થી ઔર ફરમાતી થી કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ ૐ કો ફરમાતે હુએ સુના કે “તલબીના બીમાર કે દિલ કો સુકૂન પહુંચાતા હૈ ઔર રંજ વ ગમ કો દૂર કરતા હૈ” .

[બુખારી: ૫૬૮૯, અન આયશા ૬]

ફાયદા: જો (Barley) કો ફૂટ કર દૂધ મેં પકાને કે બાદ મિઠાસ કે લિયે ઉસ મેં શહદ ડાલા જાતા હૈ, જિસે તલબીના કેહતે હૈં.

[તિબ્બે નબ્વી]

નંબર (૧૦) : નબી ૐ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ૐ ને ફરમાયા: “દુનિયા મેં ઇસ તરહ રહો, જૈસે કોઈ અજનબી પરદેસી રેહતા હૈ યા રાસ્તા ચલતા મુસાફિર” .

[બુખારી: ૬૪૧૬, અન ઇબ્ને ઉમર ૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૭ શાબાનુલ મુઅજ્જમ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત અમીર મુઆવિયા ૐ કે
આદાત વ અખ્લાક

હઝરત અમીર મુઆવિયા ૐ ઇતાઅતે રસૂલ વ ઇશ્કે નબ્વી ઔર ખશિયતે બારી તઆલા કી ઝિંદા તસ્વીર થે. હિલ્મ વ બુદ્દબારી કા યે હાલ થા કે મુખાલિફીન સખત કલામી સે પેશ આતે, મગર આપ હંસી મેં ટાલ દેતે, હઝરત કબીસા બિન જાબિર ૐ કેહતે હૈં કે મૈં ને હઝરત મુઆવિયા ૐ સે બદ્ કર કિસી કો નરમ મિઝાજ નહીં પાયા, બસા ઔકાત બુરા ભલા કેહને વાલોં કો ઇનામ વ ઇકરામ સે નવાઝતે ઔર ફરમાતે જો મઝા મુજે ગુસ્સા પી જાને મેં મિલતા હૈ વો કિસી યીઝ મેં નહીં મિલતા, ઇશ્કે રસૂલ કી બિના પર વો આપ ૐ કે બાલ ઔર નાપુન હિફાઝત સે રખે હુએ થે. જિન કે બારે મેં વફાત સે પેહલે વસિયત ફરમાઈ કે હુઝૂર ૐ કે બાલ ઔર નાપુન મરને કે બાદ મેરી આંખ કાન ઔર નાક મેં રખ કર અલ્લાહ કે હવાલે કર દેના ઔર હુઝૂર ૐ કી ચાદર મેં મુજે કફન દે દેના, ઇતાઅતે રસૂલુલ્લાહ ૐ કા યે હાલ થા કે અબૂ મરયમ અઝદી સે યે હદીસ સુની: “જિસ શખ્સ કો અલ્લાહ ને મુસલમાનોં પર અમીર મુકર્રર ક્રિયા ફિર ઉસ ને ઉન કે ઔર અપને દરમિયાન પરદે હાઈલ કર લિયે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ઔર અપને દરમિયાન પરદે હાઈલ કર દેગા”. યે હદીસ સુનતે હી આપ ને લોગોં કી હાજતેં અપને સામને પેશ કરને કે લિયે એક નુમાઈદા મુકર્રર કર દિયા, ઉન કી સાદગી કા યે આલમ થા કે દિમશ્ક કે બાઝાર મેં પેવંદ લગી હુઈ કમીસ પહેન કર ચક્કર લગાતે ઔર દિમશ્ક કી જામા મસ્જિદ મેં પેવંદ લગે કપડે પહેન કર ખુલ્બા દેતે. ગર્ઝ ઇલ્મ વ ફઝલ કા યે સૂરજ દિમશ્ક મેં રર રજબુલ મુરજ્જબ સન ૬૦ હિજરી મેં હમેશા કે લિયે ગુરૂબ હો ગયા, ઇન્ના લિલ્લાહિ વ ઇન્ના ઇલયહિ રાજિઊન.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

આસ્માન કે મુખતલિફ રંગ

અલ્લાહ તઆલા ને આસ્માન પૈદા કર કે ચાર (સી, એમ, વાય, કે) રંગોં સે મુઝય્યન ક્રિયા, લેકિન જબ ઉન રંગોં મેં સે એક કા અસર ઝિયાદા ઔર દૂસરે કા કમ હો જાતા હૈ, તો તીસરા રંગ પૈદા હોતા હૈ, અલ ગર્ઝ રંગોં કી કમી ઝિયાદતી સે આસ્માન કબી નીલા, કબી પીલા, તો કબી લાલ ઔર ન જાને કેસે કેસે રંગોં મેં ખુદ બખુદ બદલ કર ખૂબ સુરત નઝર આતા હૈ, ફિર ઉસ મેં સૂરજ, ચાંદ ઔર સિતારે, સબ કે લિયે અલગ અલગ રાસ્તે હૈં, જો અપને અપને રાસ્તે સે આતા જાતા, નિકલતા ઔર છુપતા હૈ, જબ કે આસ્માન પર ન રાસ્તે નઝર આ રહે હૈં ઔર ન રંગ બનાને કા ખઝાના નઝર આ રહા હૈ. આબિર યહ સારા નિઝામ કહાં સે ચલ રહા હૈ? બેશક યહ સબ અલ્લાહ કી કુદરત કા નમૂના હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ક કે બારે મેં

અઝાને જુમા કે બાદ દુનિયવી કામ છોડ દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! જુમા કે દિન જબ (જુમા કી) નમાઝ કે લિયે અઝાન દી જાએ, તો (સબ કે સબ) અલ્લાહ કી તરફ દૌડ પડો ઔર ખરીદ વ ફરોખત છોડ દો, યે તુમ્હારે લિયે બેહતર હૈ, અગર તુમ જાનતે હો”. [સુર-એ-જુમા: ૯]

ફાયદા: જુમા કી અઝાન સુનને કે બાદ ફૌરન જુમા કે લિયે નિકલને કી તૈયારી કરના ઔર સારે દુનિયવી કામ કાજ કા છોડના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

તહજજુદ કા મસ્નૂન વક્ત

હઝરત અસ્વદ **☞** બયાન કરતે હૈં કે મેં ને હઝરત આઈશા **☞** સે હુજૂર **☞** કી રાત કી નમાઝ કે બારે મેં પૂછા, તો ફરમાયા: શુર રાત મેં સો જાતે ઔર આખિર શબ મેં બેદાર હોતે ઔર નમાઝ પઢતે, ફિર વાપસ બિસ્તર પર તશરીફ લે આતે ઔર જબ અઝાન હોતી, તો આપ **☞** બિસ્તર સે ઉઠતે ઔર ગુસ્લ કી હાજત હોતી, તો ગુસ્લ ફરમાતે, વરના વુઝૂ કર કે મસ્જિદ ચલે જાતે. [બુખારી : ૧૧૪૬, અન આયશા **☞**]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરને કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ **☞** ને ફરમાયા: “અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જો ખર્ચ કરેગા, ઉસે સાત સૌ ગુના સવાબ મિલેગા”.

[મુસ્તદરક હાકિમ : ૨૪૪૧, અન ખરીમ બિન કાતિક **☞**]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હલાક કરને વાલી ચીઝેં

રસૂલુલ્લાહ **☞** ને ફરમાયા: “હલાક કરને વાલી સાત ચીઝેં સે બચો, લોગોં ને પૂછા વો ક્યા હૈં? રસૂલુલ્લાહ **☞** ને ફરમાયા: ૧) શિક્ક કરના. ૨) જાદૂ કરના. ૩) ના હક્ક કત્લ કરના. ૪) સુદ ખાના. ૫) યતીમ કા માલ ખાના. ૬) ઈસ્લામી જંગ મેં પીઠ ફેર કર ભાગ જાના. ૭) પાક દામન ઔરતોં પર તોહમત લગાના”.

[બુખારી : ૨૭૬૬, અન અબી હુરૈરા **☞**]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી અહમિયત અલ્લાહ કે નઝદીક

રસૂલુલ્લાહ **☞** ને ફરમાયા: “અગર દુનિયા કી કીમત અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક મક્મી કે પર બરાબર ભી હોતી તો અલ્લાહ તઆલા કિસી કાફિર કો એક ઘૂંટ પાની ન પિવાતા”.

[તિર્મિઝી : ૨૩૨૦, અન સહલ બિન સઅદ **☞**]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

અહલે ઈમાન કે લિયે જન્નત કે બાલા ખાને

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “જો લોગ ઈમાન લાએ ઔર નેક અમલ કરતે રહે, હમ ઉન્હે જન્નત કે એસે બાલા ખાનોં મેં જગા દેંગે, જિન કે નીચે નહરેં બેહ રહી હોંગી, વો ઉન મેં હમેશા રહેંગે”.

[સુર-એ-અન્કબૂત : ૫૮]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

એલ્વે કે લેપ સે આંખોં કા ઈલાજ

હઝરત ઉસ્માન બિન અફફાન **☞** ફરમાતે હૈં કે એક શખ્સ હાલતે એહરામ મેં થા જિસકી આંખોં મેં તકલીફ થી તો રસૂલુલ્લાહ **☞** ને આંખોં પર એલ્વે કા લેપ લગાને કો કહા.

[સુન્ને દારમી : ૧૮૮૨]

ફાયદા: એલ્વે હિન્દી, દિમાગ ઔર આંખોં કે આચ્છાબ કી ખરાબિયોં કો દૂર કરતા હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! તુમ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે હુકૂમ કી અદાયગી મેં ખયાનત ઔર કમી ન કિયા કરો, ઔર આપસ કી અમાનતોં મેં ભી ખયાનત ન કિયા કરો, હાલાંકે તુમ ઈસ કે નુકસાન કો જાનતે હો.

[સુર-એ-અન્કાલ : ૨૭]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા

કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત અબૂ અય્યૂબ અન્સારી

આપ કા પૂરા નામ ખાલિદ બિન જૈદ નજ્જારી હૈ, અબૂ અય્યૂબ ઉન કી કુનિયત હૈ, હુઝૂર ﷺ હિજરત ફરમા કર જબ મદીના તશરીફ લાએ, તો અબૂ અય્યૂબ અન્સારી ﷺ કે મેહમાન હુએ, ઔર તકરીબન સાત માહ ઉન્હીં કે ઘર પર ક્યામ ફરમાયા. વો હમેશા દીન કી ખાતિર જાન વ માલ લગાને કે લિયે તૈયાર રહેતે. હુઝૂર ﷺ કો જબ ભી કોઈ હઝરત પેશ આતી, તો ઉસ કો પૂરા કરને કે લિયે વો હમેશા ભરપૂર કોશિશ કરતે થે, ઈસી લિયે હર ગઝવે મેં હુઝૂર ﷺ કે સાથ રહે. યહાં તક કે હુઝૂર ﷺ કે દુનિયા સે પરદા ફરમાને કે બાદ ભી આપ મુસ્તકિલ દીન કી ખાતિર લગ્બે લગ્બે સફર કરતે રહે. હઝરત અમીર મુઆવિયા ﷺ કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં બીમારી કે બાવજૂદ નવ્વે સાલ કી ઉમર મેં દીન કી ખાતિર કુસ્તુનતુનિયા કા સફર કિયા. જબ રાસ્તે મેં ઝિયાદા તબીઅત ખરાબ હુઈ, તો ફરમાયા: મેં ને હુઝૂર ﷺ સે સુના હૈ કે જો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં અપને ઘર સે જિતના દૂર જા કર મરેગા ક્યામત કે દિન વો ઉતના હી મુજ સે કરીબ હોગા, ઈસ લિયે મેરી મૌત કે બાદ ભી મેરી લાશ કો સાથ લે ચલના ઔર જહાં તુમ્હારી આખરી મંઝિલ હોગી યહાં મુજે દફન કરના, યુનાંચે યે આપ ﷺ કી કરામત થી કે કઈ દિનો બાદ ભી ઉન કી લાશ પૂરી તરહ મહફૂઝ રહી, જબ યે ઈસ્લામી કાફલા કુસ્તુનતુનિયા પહુંચા, તો યહાં ઉન કો દફનાયા ગયા. આપ કી વફાત સન ૫૨ હિજરી મેં હુઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

એક મુનાફિક કી મૌત કી ખબર દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ એક સફર સે વાપસ મદીના તશરીફ લા રહે થે, જબ મદીના કે કરીબ પહુંચે, તો એક સખ્ત હવા ચલી, ઉસ વક્ત રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “યે હવા એક મુનાફિક કી મૌત કે લિયે ચલી હૈ”. યુનાંચે જબ મદીના પહુંચે, તો માલૂમ હુઆ કે એક બડા મુનાફિક મર ગયા હૈ. [મુસ્લિમ: ૭૦૪૧, અન જાબિર]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

ઝકાત કી ફરઝિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત મુઆઝ બિન જબલ ﷺ કો યમન ભેજતે વક્ત ફરમાયા: “યમન વાલોં કો બતા દેના કે અલ્લાહ તઆલા ને ઉન પર ઉન કે માલ મેં ઝકાત ફર્જ કી હૈ”.

[બુખારી : ૧૪૯૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ]

ફાયદા: અગર કિસી કે પાસ નિસાબ કે બરાબર માલ હો તો ઉસ મેં સે ઝકાત અદા કરના ફર્જ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઘર મેં દાખિલ હોને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ આદમી અપને ઘર મેં દાખિલ હો તો યે દુઆ પઢે :

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْئَلُكَ خَيْرَ الْوُجُوْهِ وَخَيْرَ الْمَخْرُجِ بِسْمِ اللّٰهِ وَلَجْنَا وَبِسْمِ اللّٰهِ خَرَجْنَا وَعَلَى اللّٰهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا

ફિર ઘર વાલોં કો સલામ કરે”.

[અબુ દાઉદ: ૫૦૯૬, અન અબી માલિક અશઅરી]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ કે નામ યાદ કરને પર જન્મત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા કે નિનાન્વે યાની એક કમ સૌ નામ હૈ, જિસ શખ્સ ને ઉન કો યાદ કર લિયા વો જન્મત મેં દાખિલ હોગા”. [બુખારી: ૬૪૧૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

દિખલાવે કે લિયે ખર્ચ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “(વો લોગ ભી અલ્લાહ તઆલા કો ના પસંદ હૈ) જો અપને માલ સિફ લોગોં કો દિખાને કે લિયે ખર્ચ કરતે હૈં ઔર ન વો અલ્લાહ પર ઈમાન રખતે હૈં ઔર ન યૌમે આખિરત (ક્યામત કે દિન પર) ઔર જિસ કા સાથી શૈતાન હો ગયા, તો સમજે કે વો બહોત હી બુરા સાથી હૈ”.

[સુર-એ-નિસા: ૩૮]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

નાફરમાનોં સે નેઅમત છીન લી જાતી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “વો નાફરમાન લોગ કિતને હી બાગ, યશ્મે, ખેતિયાં ઔર ઉમદા મકાનાત ઔર આરામ કે સામાન જિન મેં વો મજે કિયા કરતે થે (સબ) છોડ ગએ, હમ ને ઇસી તરહ કિયા ઔર ઉન સબ ચીઝોં કા વારિસ એક દૂસરી કૌમ કો બના દિયા, ફિર ઉન લોગોં પર ન તો આસ્માન રોયા ઔર ન હી ઝમીન ઔર ન હી ઉન કો મોહલત દી ગઈ”.

[સુર-એ-કુબાન: ૨૫ તા ૨૮]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

ક્યામત કે દિન જિયાદા અમલ ભી કમ લગેગા

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર કોઈ અપની પૈદાઈશ કે દિન સે મૌત કે દિન તક બરાબર અલ્લાહ તઆલા કો ખુશ કરને કે લિયે મસ્જિદ મેં પડા રહે, તો ક્યામત કે દિન અપને ઇસ અમલ કો ભી વો બહુત કર સમજેગા ઔર તમન્ના કરેગા કે ઉસ કો દુનિયા મેં ભેજ દિયા જાએ તાકે જિયાદા સે જિયાદા અજ વ સવાબ હાસિલ કર સકે”.

[મુસનદે અહમદ: ૧૭૧૮૮, અન મુહમ્મદ બિન અબી ઉમૈરા ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

અનાર સે મેઅદે કી સફાઈ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અનાર કો ઉસ કે અંદરૂની છિલકે સમેત ખાઓ, ક્યોંકિ યહ મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ”.

[મુસનદે અહમદ: ૨૨૭૨૬, અન અલી ﷺ]

ફાયદા: અલ્લામા ઇબ્ને કથીમ રહ. ફરમાતે હૈં કે અનાર જહાં મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ, વહીં પુરાની ખાંસી કે લિયે ભી બડા કાર આમદ ફલ હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “રહમ કરને વાલોં પર રહમાન રહમ કરતા હૈ, તુમ ઝમીન વાલોં પર રહમ કરો, આસ્માન વાલા તુમ પર રહમ કરેગા”.

[તિર્મિઝી: ૧૮૨૪, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમર ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

શાબાનુલ મુઅજ્જમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત સલમાન ફારસી

હઝરત સલમાન ફારસી અસફહાન કે કરીબ જય્યાન નામી એક ગાંવ કે રહેને વાલે થે, આપ કે વાલિદ વહાં કે સરદાર થે, જિન કા મઝહબ મજૂસિયત થા, ઈસ લિયે આગ કી પૂજા કરતે થે, હઝરત સલમાન કે વાલિદ ઉન કો કહી જાને નહીં દેતે થે, એક મરતબા ઉન કા બાહર જાના હુઆ, ઉન્હોં ને ગિરજા મેં ઈસાઈયોં કો ઇબાદત કરતે દેખા, ઉન્હોં ઈસાઈયોં કા મઝહબ પસંદ આયા ઔર ઈસાઈયત ઇન્તિયાર કી, મગર દિલી એતેબાર સે મુત્મઈન નહીં થે, દીને હક કી તલાશ મેં વો અસફહાન સે શામ આએ, કુછ અર્સાં યહાં ક્યામ રહા, ફિર મૌસિલ નામી શહર મેં પહુંચે, વહાં એક પાદરી કી ખિદમત મેં ચંદ સાલ રહે, ફિર વહાં સે દૂસરે શહર “નસીબીન” મેં એક પાદરી કી ખિદમત મેં રહે, વહાં સે અમ્મૂરિયા નામી શહર મેં એક ગિરજા મેં રહે, યહાં કે પાદરી સે માલૂમ હુઆ કે અરબ મેં આખરી નબી કે ઝુહૂર કા વક્ત કરીબ હૈ, વહાં એક કાફલે કે સાથ અરબ રવાના હુએ, કાફલે વાલોં ને ધોકા દિયા ઔર ગુલામ બના કર એક યહૂદી કે હાથ બેચ દિયા. ઉસ યહૂદી કે ઝરિયે મદીના પહુંચે, હુઝૂર જબ હિજરત ફરમા કર મદીના તશરીફ લાએ, તો હઝરત સલમાન ને ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા, હુઝૂર ને હઝરત અબૂદદા કો ઉન કા દીની ભાઈ બનાયા થા. હુઝૂર ને ફરમાયા: “જન્મત તીન આદમિયોં કો બહુત ચાહતી હૈ, અલી, અમ્માર ઔર સલમાન કો”. હઝરત સલમાન બહુત ઇલ્મ વાલે થે, બડે બડે સહાબા ઇન કે ઇલ્મ કે મોઅતરિફ થે, હઝરત ઉમર ને ઇન કો ઇરાક કા ગવર્નર બનાયા થા, લેકિન ઇન કી જિંદગી મેં વહી સાદગી બાકી રહી જો પેહલે થી. હઝરત સલમાન ફારસી કા ઇન્તેકાલ સન ૩૫ હિજરી મેં હુઆ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

હુદ હુદ

અલ્લાહ તઆલા ને ખૂબસૂરત ઔર અજબ વ ગરીબ હુદ હુદ નામી પરિદા પૈદા કિયા, ઉસ કે સર પર ખૂબસૂરત સા તાજ હોતા હૈ, પર મેં બેલ બૂટે કી નક્શા વ નિગારી હોતી હૈ, ચોંચ ઔસી બનાઈ કે મઝબૂત સે મઝબૂત દરખ્ત કો ખોદ કર અપના ઘોંસલા બના લેતા હૈ, અજબ બાત યહ હૈ કે ઉસ પરિદે કો અલ્લાહ તઆલા ને ઇન્જિનિયરિંગ કા હુનર દિયા હૈ કે કહાં કિસ ઝમીન કે અંદર ઔર કિતની ગેહરાઈ મેં પાની હૈ, વો બતા દેતા હૈ, યે અલ્લાહ કી કુદરત હૈ કે એક પરિદે કો ઇન્જિનિયરિંગ જૈસા હુનર અતા કિયા હૈ, યહી વજહ હૈ કે હઝરત સુલેમાન કા કાસિદ હુદ હુદ પરિદા થા, ઔર ઉસ કો અકસર વ બેશતર સાથ રખતે થે.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

જમાત સે નમાઝ ન પઢના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઇબ્ને અબ્બાસ સે કિસી ને પૂછા કે એક શખ્સ દિન ભર રોઝા રખતા હૈ ઔર રાત ભર નફલેં પઢતા હૈ મગર જુમા ઔર જમાત મેં શરીક નહીં હોતા (ઉસ કે મુતઅલિલક ક્યા હુકમ હૈ) ઉન્હોં ને ફરમાયા: “યે શખ્સ જહન્નમી હૈ”.
[તારીખી: ૨૧૮, અન મુજાહિદ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

બલંદી પર ચઢને ઔર ઉતરને પર ઝિક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઔર આપ કે લશ્કર કે લોગ જબ બુલંદી પર ચઢતે તો તકબીર ((**اَللّٰهُ اَكْبَرُ**)) ઔર જબ નીચે ઉતરતે તો તસ્બીહ ((**سُبْحَانَ اللَّهِ**)) પઢતે. [અબુ દાવિદ : ૨૫૯૯, અન અબુલ્લાહ બિન ઉમર **❦**]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મસ્જિદ બનાને કી ફઝીલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ ને અલ્લાહ કા ઘર (યાની મસ્જિદ) બનાયા, તો ઉસ કે લિયે અલ્લાહ ઉસી જૈસા ઘર જન્નત મેં બનાઓગા”. [મુસ્લિમ : ૧૧૮૦, અન ઉસ્માન બિન અફફાન **❦**]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મસ્જિદ મેં દુનિયા કી બાતેં કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એક ઝમાના ઐસા આએગા કે લોગ મસ્જિદ મેં હલ્કે લગા કર દુનિયાવી બાતેં કરેંગે, તુમ કો યાહિયે કે ઉન લોગોં કે પાસ ભી ન બૈઠો, અલ્લાહ કો ઉન લોગોં સે કોઈ વાસ્તા નહીં”. [મુસતદરક : ૭૮૧૬, અન અનસ બિન માલિક **❦**]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી મિસાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેરા દુનિયા સે કોઈ વાસ્તા નહીં, મેરી ઔર દુનિયા કી મિસાલ તો બિલ્કુલ ઉસ મુસાફિર કી સી હૈ જો (સખ્ત ગરમી મેં) કિસી પેડ કે સાએ મેં આરામ કરે ઔર ફિર ઉસે છોડ કર ચલ દે”. [તિર્મિઝી : ૨૩૭૭, અન ઈબ્ને મસ્જીદ **❦**]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

અહલે જહન્નમ કા હાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ મુન્કિર (કાફિર) હૈં, ઉન કે લિયે દોઝખ કી આગ હૈ; ન તો ઉન પર મૌત હી કા હુકમ દિયા જાએગા કે વો મર જાએ ઔર ન દોઝખ કા અઝાબ હી ઉન સે હલ્કા કિયા જાએગા. હમ હર ના કદર મુન્કિર કો ઐસી હી સજા દિયા કરતે હૈં”. [સુર-એ-ફાતિર : ૩૬]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબવી સે ઈલાજ

ઝહર ઔર જાદૂ સે હિફાઝત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ ને સુબહ સુબહ બગૈર કુછ ખાએ પિયે મદીના કી સાત અજવા ખજૂરેં ઈસ્તેમાલ કર લીં, ઉસ કો ન તો ઉસ દિન ઝહર સે નુકસાન હોગા ઔર ન જાદૂ કા અસર હોગા”. [બુખારી : ૫૭૬૯, અન સઅદ **❦**]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! મુસીબતોં પર સબ્ર કરો ઔર દુશ્મન કે મુકાબલે મેં સાબિત કદમ રહો ઔર હર વક્ત તૈયાર વ આમાદા રહો ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો, તાકે તુમ અપને મક્સદ મેં કામયાબ હો જાઓ”. [સુર-એ-આલે ઈમરાન : ૨૦૦]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૦ શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત અબૂઝર ગિફારી

હઝરત અબૂઝર ગિફારી ૬૬૬ કા પૂરા નામ જુદુબ બિન જુનાદા થા, હઝરત અબૂઝર ૬૬૬ પેહલે શખ્સ હૈ જિન્હોં ને હુઝૂર ૬૬૬ કી પેહલી મુલાકાત કે વક્ત “અસ્સલામુ અલયકુમ” કહા થા, હુઝૂર ૬૬૬ ને જવાબ મેં “વઅલયકુમસ્સલામ વ રહમતુલ્લાહિ વ બરકાતુહ” ફરમાયા. ઈસ તરહ સલામ કરને કા રિવાજ શુરૂ હુઆ, હઝરત અબૂઝર ગિફારી ૬૬૬ મક્કા મેં મુસલમાન હુએ ઔર વાપસ આકર અપને ગાંવ મેં દાવત દેના શુરૂ કિયા, સબ સે પેહલે ઉન કે ભાઈ અનીસ ગિફારી ૬૬૬ મુસલમાન હુએ, ઈન દોનોં કી ચંદ મહીનોં કી મેહનત સે કબીલએ ગિફાર કે અકસર લોગ મુસલમાન હો ગએ, ઔર જો રેહ ગએ વો હુઝૂર ૬૬૬ કી મદીના હિજરત કે બાદ મુસલમાન હો ગએ, ગઝવ-એ-ખંદક કે બાદ હઝરત અબૂઝર ૬૬૬ મદીના આ કર હુઝૂર ૬૬૬ કી ખિદમત મેં રેહને લગે, આપ ૬૬૬ કે ઇન્તેકાલ કે બાદ શામ કે ઇલાકે મેં ચલે ગએ, ઔર હઝરત ઉમર ૬૬૬ કે ઝમાને તક વહી રહે, વહાં કે લોગોં કા દુનિયા કી તરફ મૈલાન દેખ કર ઉન્હેં દુનિયાદારી સે રોકને મેં સખ્તી કરને લગે, હઝરત ઉસમાન ૬૬૬ ને અપને ઝમાનએ ખિલાફત મેં ઉન્હેં મદીના ખુલા લિયા; લેકિન અબૂઝર ૬૬૬ યહાં ભી ઝિયાદા દિન નહીં રેહ સકે, હઝરત ઉસમાન ૬૬૬ કે મશવરે સે વો રબ્હ નામી દેહાત મેં ચલે ગએ ઔર વહીં સન ૩૨ હિજરી મેં આપ કા ઇન્તેકાલ હુઆ.

નંબર ૨ : હુઝૂર ૬૬૬ કા મોઅજિઝા

જંગે બદર મેં સહાબા કે હક મેં દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ૬૬૬ જંગે બદર મેં ત્રીન સૌ તેરા (યા ઈસ સે કુછ ઝિયાદા) સહાબા કો લે કર નિકલે ઔર દુઆ કી: “એ ખુદા! યહ લોગ નંગે હૈં કપડે દે, નંગે પાંવ હૈં સવારી અતા ફરમા, ભૂકે હૈં ખાના દે દે”. ઈસ દુઆ કા યે અસર હુઆ કે જબ યે લોગ વાપસ હુએ તો હર શખ્સ કે પાસ એક યા દો ગિંટ, કપડે ઔર ખાને કી ચીઝેં મોજૂદ થી.

[અબૂ દાવિદ: ૨૭૪૭, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ૬૬૬]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

હમેશા સચ બોલના

રસૂલુલ્લાહ ૬૬૬ ને ફરમાયા: “તુમ સચ્ચાઈ કો લાઝિમ પકડો ઔર હમેશા સચ બોલો, ક્યોંકિ સચ બોલના નેકી કે રાસ્તે પર ડાલ દેતા હૈં ઔર નેકી જન્મત તક પહુંચા દેતી હૈં”.

[ખુખારી: ૬૬૩૯, અન અબ્દુલ્લાહ ૬૬૬]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

વુઝૂ કે દરમિયાન કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ૬૬૬ વુઝૂ કે દૌરાન યહ દુઆ પઢતે થે : ((اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ ذَنْبِيْ وَوَسِّعْ لِيْ فِيْ دَارِيْ وَبَارِكْ لِيْ)) (તર્જમા: “એ અલ્લાહ! મેરે ગુનાહોં કો માફ ફરમા ઔર મેરે ઘર મેં વુસ્અત ઔર રિઝક મેં બરકત અતા ફરમા”).

[અમલુલ યૌમ વલ્લેલહ લિન્નસઈ: ૮૦, અન અબી મુસા ૬૬૬]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

વાલિદ કે દોસ્તો કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “નેકિયોં મેં બેહતરીન નેકી યે હૈ કે આદમી અપને વાલિદ કે દોસ્તોં કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરે”.

[તિર્મિઝી: ૧૮૦૩, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

દીન કે ખિલાફ સાજિશ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉન ખયાનત કરને વાલે લોગોં કી હાલત યે હૈ કે લોગોં સે તો પરદા કરતે હૈં ઔર અલ્લાહ તઆલા સે નહીં શરમાતે, જબ કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ વક્તબી ઉન કે પાસ હોતા હૈ, જબ યે રાત કો ઐસી બાતોં કા મશ્વરા કરતે હૈં જિન કો અલ્લાહ પસંદ નહીં કરતા, ઔર અલ્લાહ તઆલા ઉન કી તમામ કારવાઈયોં કો જાનતા હૈ”.

[સુર-એ-નિસા: ૧૦૮]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ઝિંદગી ખેલ તમાશા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યે દુનિયા કી ઝિંદગી તો સિર્ફ ખેલ તમાશા હૈ, અગર તુમ અલ્લાહ પર ઈમાન લાગો ઔર તકવા ઇખ્તિયાર કરો, તો વો તુમ કો તુમ્હારા અજ વ સવાબ અતા ફરમાએગા ઔર તુમ સે તુમ્હારા માલ તલબ નહીં કરેગા (ઔર) અગર વો તુમ સે તુમ્હારા માલ તલબ કરને લગે ઔર આખરી હદ તક તલબ કરતા રહે તો તુમ કંજૂસી કરને લગો ઔર તુમ્હારી નાગવારી કો ઝાહિર કર દે”.

[સુર-એ-મુહમ્મદ: ૩૬ તા ૩૭]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્નતી અલ્લાહ તઆલા કા દીદાર કરેંગે

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને લયલતુલ બદર મેં ચાંદ કો દેખા ઔર ફરમાયા: “તુમ લોગ અપને રબ કો ઈસી તરહ દેખોગે જિસ તરહ ઈસ ચાંદ કો દેખ રહે હો, તુમ ઉસ કો દેખને મેં કિસી કિસ્મ કી પરેશાની મહસૂસ નહીં કરોગે”.

[બુખારી: ૫૫૪, અન જરીર ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ફોડે ફુંસી કા ઇલાજ

આપ ﷺ કી બીવિયોં મેં સે એક બીવી બયાન ફરમાતી હૈં કે એક દિન રસુલુલ્લાહ ﷺ મેરે પાસ તશરીફ લાએ ઔર દરયાફત ફરમાયા: “ક્યા તેરે પાસ ઝરીરહ હૈ?” (ચિરાયતા) મેં ને કહા હાં! તો આપ ﷺ ને ઉસે મંગવાયા ઔર અપને પૈર કી ઇંગલીયોં કે દરમિયાન જો ફુંસી થી ઉસ પર રખ કર યે દુઆ ફરમાઈ:

((اللَّهُمَّ مُطْفِئِ الْكِبْرِ، وَمَكْبِرِ الصَّغِيرِ أَطْفِئْهَا عَيْنِي))

તર્જમા: એ બડે કો છોટા ઔર છોટે કો બડા કરને વાલે અલ્લાહ! ઈસ ઝખ્મ કો ખત્મ કર દે. યુનાંચે વો ફુંસી અચ્છી હો ગઈ.

[મુસતદરક: ૭૪૬૩, અન બઅઝિ અઝવાજિન્નાબિયિ ؓ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કુર્આન પઢા કરો, ક્યોંકિ કુર્આન કયામત કે રોઝ અપને પઢને વાલોં કી શફાઅત કરેગા”.

[મુસ્લિમ: ૧૮૭૪, અન અબી ઉમામા ؓ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૧ શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમ્મે મકતૂમ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમ્મે મકતૂમ મસ્જિદે નબ્વી કે દૂસરે મુઅઝ્ઝિન થે, આપ કે વાલિદ કા નામ કેસ બિન જાઈઝા ઔર વાલિદા કા નામ આતિકા બિન્તે અબ્દુલ્લાહ થા, જિન્હેં ઉમ્મે મકતૂમ કહા જાતા થા, ઉસી નામ કી તરફ મનસૂબ હો કર વો મશહૂર હૈં, આપ ને બિલ્કુલ શુરૂ મેં ઇસ્લામ કબૂલ કર દિયા થા ઔર નાબીના હોને કે બાવજૂદ દીન સીખને મેં દૂસરોં સે આગે રેહતે થે, કુર્આને પાક મેં તકરીબન ૧૬ આયાત હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમ્મે મકતૂમ કે હક મેં નાઝિલ હુઈ, જિસ કી વજહ સે હુઝૂર આપ કા બડા ઈકરામ ફરમાતે થે, જબ મદીના મુનવ્વરા મેં તાલીમ કે લિયે મુસઅબ બિન ઉમૈર કો હુઝૂર ને રવાના કિયા, તો હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમ્મે મકતૂમ ઉન કે સાથ થે, હુઝૂર મદીના મુનવ્વરા સે બાહર તશરીફ લે જાતે તો મદીના મેં અપના નાઈબ મુકર્રર કરતે થે, ફતહ મક્કા કે મૌકે પર હુઝૂર ને મદીના મેં હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમ્મે મકતૂમ કો અપના નાઈબ બનાયા થા; વો નાબીના હોને કે બાવજૂદ હર વક્ત અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જાને કે લિયે તૈયાર રેહતે, સન ૧૫ હિજરી મેં હઝરત ઉમર કે ઝમાને મેં જંગે કાદસિયા મેં શહીદ હુએ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

સમંદરી મછલી

જિસ તરહ અલ્લાહ તઆલા ને હમારે લિયે ઝમીન પર બેશુમાર ગિઝાએં પૈદા ફરમાઈ, ઈસી તરહ સમંદર મેં બેશુમાર કિસ્મ કી મછલિયોં કો હમારી ગિઝા બના દિયા. લોગ હઝારોં સાલ સે સમંદરી મછલિયોં કા શિકાર કર કે અપની ગિઝા હાસિલ કર રહે હૈં, લેડિન આજ તક મછલિયાં ખત્મ નહીં હુઈ, ઔર અજબ બાત યહ હૈ કે ખારે ઔર મીઠે સમંદર કી મછલિયોં કે ઝાઈકે મેં એક ખાસ ફર્ક ભી હોતા હૈ. બેશક યે અલ્લાહ કી કુદરત ઔર બંદોં પર ઉસ કી બડી ઇનાયત હૈ જિસ ને ઉસ કે લિયે મછલી જૈસી અહમ ગિઝા કા ઇન્તેઝામ ફરમાયા.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

ખડે હો કર નમાઝ પઢના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “નમાઝ મેં અલ્લાહ કે સામને આજિઝ બને હુએ ખડે હુઆ કરો”.

[સુર-એ-બકરહ: ૨૩૮]

શાયદા: અગર કોઈ શખ્સ ખડે હો કર નમાઝ પઢને કી તાકત રખતા હો, તો ઉસ પર ફર્જ ઔર વાજિબ નમાઝ ખડે હો કર પઢના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

અપને સાથિયોં સે મશવરા કરના

હઝરત અબૂ હુરૈરા ને ફરમાતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ સે ઝિયાદા સહાબ-એ-કિરામ કે સાથ મશવરા કરતે હુએ કિસી કો નહીં દેખા.

[તિર્મિઝી: ૧૭૧૪]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કર્ઝ માફ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એક તાજિર લોગોં કો કર્ઝ દિયા કરતા થા, ફિર જબ યે દેખતા કે કોઈ મજબૂર હૈ, તો અપને આદમિયોં સે કેહતા કે ઉસ કે કર્ઝ કો માફ કર દો, ઉમ્મીદ હૈ કે અલ્લાહ હમ કો ભી માફ કર દેગા (જબ વો મર ગયા) તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કી મગફિરત ફરમા દી”.

[બુખારી : ૨૦૭૮, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અપને ઇલ્મ કો છુપાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર કિસી શખ્સ સે કોઈ (ઇલ્મે દીન કી) બાત પૂછી ગઈ ઔર ઉસ ને ઉસ કો છુપાયા હાલાંકે વો ચીઝ ઉસ કો માલૂમ હૈ, તો ક્યામત કે દિન ઉસ કે મુંહ મેં આગ કી લગામ દી જાએગી”.

[તિર્મિઝી : ૨૬૪૯, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

ઇન્સાનોં કી હિસે વ લાલચ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર આદમી કે પાસ માલ વ દૌલત કી દો વાદિયાં હોં, તો વો તીસરે કી તલબ કરેગા ઔર આદમી કા પેટ તો બસ કબ્ર કી મિટ્ટી હી ભર સકતી હૈ”.

[બુખારી : ૬૪૩૬, અન ઇબ્ને અબ્બાસ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્મત કા ખાના પીના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યકીનન અલ્લાહ તઆલા સે ડરને વાલે અમન કી જગા હોંગે, (યાની) બાગોં ઔર ચશ્મોં મેં બારીક ઔર મોટે રેશમ કા લિબાસ પહેન કર એક દૂસરે કે આમને સામને બેઠે હોંગે, યહ સબ બાતેં ઇસી તરહ હોંગી ઔર હમ બડી બડી આખોં વાલી હૂરોં સે ઉન કી શાદી કર દેંગે ઔર વો ઉન બાગોં મેં ઇત્મીનાન સે હર કિસ્મ કે મેવે મંગાતે હોંગે”.

[સૂર-એ-કુખાન : ૫૧ તા ૫૫]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઇસ્મિદ સુરમા કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ્હારે સુરમોં મેં સબ સે બેહતર સુરમા ઇસ્મિદ હૈ, જો આખોં કી રોશની બઢાતા હૈ ઔર પલ્કોં કે બાલોં કો ઉગાતા હૈ”.

[અબુ દાઉદ : ૩૮૭૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યતીમોં કે માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઔર અચ્છી ચીઝ કો બુરી ચીઝ સે ન બદલો ઔર ઉન કે માલ અપને માલોં કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; ઐસા કરના યકીનન બહુત બડા ગુનાહ હૈ”.

[સૂર-એ-નિસા : ૨]

सिई पांय भिनट का मद्रसा **कुर्आन व हदीस की रौशनी में**

(१२) शाब्बानुल मुअज्जम

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

हजरत सुहैब रूमी

आप का नाम सुहैब बिन सिनान था, आप असलन अरब हैं, लेकिन बचपन में रूमी कौज ने उन के गांव पर हमला करके लूट लिया था और बच्चों को उठा ले गये, उन में एक थे भी थे, उन कौजियों ने सारे बच्चों को गुलाम बना कर बेच दिया, जब वो बड़े हुये तो वहां से भाग निकले और मक्का गये आये, यूंके आप रूम से आ कर मक्का में बसे, इस विये लोग सुहैब रूमी के लने लगे, मक्का में उन्होंने तिज्जरत का पेशा छ्पित्यार किया; अल्लाह तआला ने उन के माल में बड़ी भरकत दी और वो काफ़ी मालदार हो गये. एक भरतया हजरत सुहैब रूमी तिज्जरती सफ़र से वापस हुये, तो हुज़ूर की छ्पिनी दावत के शुर् होने की भबर सुनी, हालात की तलकीक की, आप से मिलने दारे अरकम पहुंचे, तो उसी वक़्त हजरत अम्मार बिन यासिर भी पहुंचे, दोनों ने एक साथ ईस्लाम कबूल किया, छिज्जरत के दौरान जब कुफ़ार ने रोकना चाहा, तो अपने माल व दौलत का पता बता कर उन को वापस किया और फिर छिज्जरत फ़रमाई, हुज़ूर ने उन्हें दैम कर फ़रमाया अबू यदया तुम्हारी तिज्जरत कामयाब रही, साथ ही अल्लाह तआला ने उन की छिज्जरत और मावली कुर्बानी की तारीफ़ करते हुये फ़रमाया: "बाज़ लोग ऐसे हैं के अल्लाह की रज़ामंदी हासिल करने के लिये अपनी जान भी फ़रोप्त कर देते हैं". [सुर-अ-बकरह: २०७] उन का छ्पनोकाव ७३ साल की उम्र में सन ३८ छिजरी में मदीना में हुआ और वही दफ़न हुये.

नंबर (२) : हुज़ूर का मोअजिज़ा

भजूरों में भरकत

हजरत अबू हु़रैरा यंद भजूरों ले कर रसूलुल्लाह की भिदमत में हाज़िर हुये और अर्ज़ किया: अल्लाह के रसूल! छ्पन भजूरों में भरकत की दुआ कर दीजिये, रसूलुल्लाह ने उसे लिया और भरकत की दुआ फ़रमाई और फ़रमाया: "छ्पस को अपनी थेली में डाल दो, जब पांना चाहो, तो हाथ डाल कर ले लेना, लेकिन थेली को कभी पावली मत करना, हजरत अबू हु़रैरा फ़रमाते हैं: मैं एक मुदत तक उस में से अल्लाह के रास्ते में भर्खर करता रहा, भुद भी पाता और घर वालों और मेहमानों को भी भिलाता रहा, वो थेली मेरी कमर से अलग नहीं हुई, लेकिन जिस दिन हजरत उस्मान का कत्व हुआ, उस दिन वो थेली मुज से जो गई".

[तिर्मिज़ी: ३८३८]

नंबर (३) : एक फ़र्ज के बारे में

नेकियों का हुक़म देना और भुराईयों से रोकना

रसूलुल्लाह ने फ़रमाया: "कसम है उस जात की जिस के कब्जे में मेरी जान है के तुम पर ज़री और लाज़िम है के भलाईयों का हुक़म करो और भुराईयों से रोको, वरना करीब है के अल्लाह तआला गुनहगारों के साथ तुम सब पर अपना अज़ाब भेज दे, उस वक़्त तुम अल्लाह तआला से दुआ मांगोगे तो कबूल नहीं होगी".

[तिर्मिज़ी: २१३८, अन-हुज़ैफ़ा]

फ़ायदा: नेकियों का हुक़म देना और भुराईयों से रोकना उम्मत के हर फ़ई पर अपनी हैसियत और ताकत के मुताबिक लाज़िम और ज़री है.

नंबर (४) : एक सुन्नत के बारे में

वुज़ू के बाद की दुआ

रसूलुल्लाह ने फ़रमाया: "जिस ने अच्छी तरह वुज़ू किया, फिर छ्पस दुआ को पढ़ा उस के लिये

જન્મત કે આઠો દરવાજો ખોલ દિયે જાતે હું, જિસ દરવાજો સે ચાહે દાખિલ હો જાએ: [તિમિઝી: ૫૫, અન ઉપર ❶]
 «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ»
 اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَّقِينَ

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

વાલિદૈન કી કબ્ર કી ઝિયારત કરના

રસૂલુલ્લાહ ❶ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ હર જુમા કો વાલિદૈન કી, યા ઉન મેં સે કિસી એક કી કબ્ર કી ઝિયારત કરતા હૈ, તો ઉસ કી મગફિરત કર દી જાતી હૈ ઓર ઉસે (વાલિદૈન) કા ફરમાં બરદાર લિખ દિયા જાતા હૈ”.

[તબરાની કબીર: ૧૮૩, અન અબી હુરૈરા ❶]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મુરતદ કી સજા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યકીનન જો લોગ ઈમાન લાએ, ફિર કાફિર હો ગએ, ફિર મુસલમાન હુએ, ફિર કાફિર હો ગએ, ફિર અપને કુફ્ર મેં બઢતે ચલે ગએ, તો એસે લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા હરગીઝ નહીં બખ્શેગા ઓર ઉન કો સીધી રાહ ભી નહીં દિખાએગા.

[સુર-એ-નિસા: ૧૩૭]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયાદારોં સે દૂર રેહના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “આપ એસે શખ્સ સે અપના ખયાલ હટા લીજીએ, જો હમારી નસીહત સે મુંહ મોડ લે ઓર દુનિયાવી ઝિંદગી કે અલાવા ઉસ કા કોઈ મક્સદ ન હો, ઉન લોગોં કે ઈલ્મ કી પહુંચ યહીં તક હૈ (યાની વો લોગ સિફ ઈસી દુનિયા કી ચીજોં કે બારે મેં જાનતે હૈં ઓર ઈસી દુનિયા હી કો મક્સદ બના રખા હૈ)”.

[સુર-એ-નજમ: ૨૮તા ૩૦]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

હોઝે કૌસર

રસૂલુલ્લાહ ❶ ને ફરમાયા: “મેરે હોઝ કી મસાફત એક મહીને કી હૈ, જિસ કા પાની દૂધ સે ઝિયાદા સફેદ હૈ ઓર ઉસ કી ખુશ્બૂ મુશ્ક સે ઝિયાદા અચ્છી હૈ ઓર ઉસ કે પ્યાલે આસ્માન કે સિતારોં કી તરહ બહુત ઝિયાદા ચમકદાર હૈં, જો ઉસે પિયેગા, કભી પ્યાસા ન હોગા”.

[બુખારી: ૩૫૭૯, અન ઈબ્ને અમ્ર ❶]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ચુકંદર (બીટ રૂટ) કે ફવાઈદ

એક મરતબા ઉમ્મે મુન્જિર બિન્તે કેસ ❶ કે ઘર પર રસૂલુલ્લાહ ❶ કે સાથ સાથ હઝરત અલી ❶ ભી ખજૂર ખા રહે થે, તો રસૂલુલ્લાહ ❶ ને ફરમાયા: “એ અલી! બસ કરો, ઈસ લિયે કે તુમ અભી કમઝોર હો” ઉમ્મે મુન્જિર કા બયાન હૈ કે મેં ને ઉન કે લિયે ચુકંદર ઓર જો કા ખાના તૈયાર કિયા, તો રસૂલુલ્લાહ ❶ ને હઝરત અલી ❶ સે ફરમાયા: “એ અલી! ઈસ કો ખાઓ, ઈસ લિયે કે યે તુમ્હારે લિયે ફાયદામંદ હૈ”.

[અબૂ દાવિદ: ૩૮૫૬]

ફાયદા: ચુકંદર ઓર જો કુવ્વત બખ્શતા હૈં ઓર કમઝોરી કો દૂર કરતે હૈં.

નંબર ૧૦ : નબી ❶ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ❶ ને ફરમાયા: “તુમ અપને મરને વાલે રિશ્તેદાર કો “لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ” કી તલકીન કિયા કરો”.

[મુસ્લિમ: ૨૧૨૩, અન અબી સઈદ ખુદરી ❶]

ફાયદા: તલકીન કા મતલબ યે હૈ કે કલિમે કો ઈસ તરહ આવાઝ સે પઢના યાહિયે કે મરને વાલા સુને ઓર સુન કર વૈસા હી ખુદ ભી પઢને લગે.

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૩) શાબાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત અબુ સુફિયાન બિન હર્બ

હઝરત અબુ સુફિયાન ૭ કા નામ સમ્ર થા, હુઝૂર ૭ કી નુબુવ્વત સે પચાસ સાલ પેહલે પૈદા હુએ, આપ ૭ સે વો ઉમ્ર મેં ૧૦ સાલ બડે થે. મુસલમાન હોને સે કબલ વો હુઝૂર ૭ ઔર ઈસ્લામ કે બડે દુશ્મન થે, કઈ મરતબા મુસલમાનોં કે ખિલાફ જંગ કી, જંગે ઉહદ મેં કુફરાર કી કિયાદત કી, લેકિન ઉન કી બેટી ઉમ્મે હબીબા ૭ થુર હી મેં મુસલમાન હો ગઈ થીં ઔર અપને શૌહર કે સાથ હબ્શા હિજરત કર ગઈ થીં, ઉન કે શૌહર કા વહાં ઇન્તેકાલ હો ગયા, તો હુઝૂર ૭ ને બાદશાહે હબ્શા કો અપના વકીલ મુકર્રર કરમા કર ઉન સે નિકાહ કર લિયા, ઈસ તરહ હઝરત અબુ સુફિયાન ૭ હુઝૂર ૭ કે ખુસર હો ગએ. હઝરત અબુ સુફિયાન ૭ ફતહે મક્કા સે એક દિન કબલ રાત મેં મુસલમાન હુએ, ઈસ્લામ કબૂલ કરને કે બાદ હુઝૂર ૭ સે બહુત મોહબ્બત હો ગઈ ઔર દીને ઈસ્લામ કી ખાતિર જાન વ માલ લગા દેને કે લિયે હર વક્ત તૈયાર રેહતે, યુનાંચે જંગે હુનૈન કે મૌકે પર કુફરાર સે મુકાબલા કરતે હુએ ઉન કી એક આંખ ઝાએઝ હો ગઈ થી, રૂમ કે મુકાબલે મેં જંગે યરમૂક કે મૌકે પર મૈદાન મેં બહાદુરી સે આગે આગે મુકાબલા કરતે રહે, દૂસરી આંખ ભી ઈસ જંગ મેં ચલી ગઈ. હઝરત ઉસ્માન ૭ કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં સન ૩૩ હિજરી મેં ૮૩ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઇન્તેકાલ કરમાયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

તિતલી અલ્લાહ કી નિશાની હે

અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ દુનિયા કો રંગ બિરંગી ચીઝોં સે સજાયા હે, ઉન મેં સે એક છોટી સી નાજુક મખ્લૂક તિતલી હે; તિતલી દિન ભર બાગીચોં ઔર ફુલવારી કે ફૂલોં કે આસ પાસ મંડલાતી રેહતી હે ઔર ઉસ કે રસ ચૂસ કર અપના પેટ ભરતી હે; ઉસ કે બદન પર ઇતને ખૂબસૂરત પર હોતે હૈં, કે જૈસે કિસી માહિર તસવીર બનાને વાલે ને ઉન પર રંગ બિરંગી તસવીરોં બનાઈ હોં ઔર અજબ બાત યે હૈં કે ઈસ કે દોનોં પરોં કી ડિઝાઈન ઔર દુમ એક જૈસી હોતી હે. યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી કારગિરી હે, જિસ ને એક છોટી સી મખ્લૂક તિતલી કો ઇતને રંગ અતા કિયે હૈં.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

ચંદ બાતોં પર ઈમાન લાના

રસૂલુલ્લાહ ૭ ને કરમાયા: “જબ તક કોઈ બંદા ઈન ચાર બાતોં પર ઈમાન ન લાએ, તો વો મોમિન નહીં હો સક્તા. ૧) ઈસ બાત કી ગવાહી દે કે અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ ઈબાદત કે લાઈક નહીં. ૨) (ઈસ કી ભી ગવાહી દે કે) મેં અલ્લાહ કા રસૂલ હું, મુજે હક કે સાથ ભેજા હે. ૩) મરને ઔર ફિર દો બારા ઝિંદા હોને કા યકીન રખે. ૪) તકદીર પર ઈમાન લાએ.”

[તિર્મિઝી : ૨૧૪૫, અન અલી ૭]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

મુસાફે સે પેહલે સલામ કરના

હઝરત જુંદુબ ૭ સે રિવાયત હે કે આપ ૭ કી આદતે શરીફા થી કે જબ ભી આપ ૭ અપને અસ્હાબ સે મિલતે તો સલામ કિયે બગૈર મુસાફા નહીં કરમાતે થે.

[મોઅજમે કબીર : ૧૭૦૦, અન જુંદુબ ૭]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

નમાઝે તહજજુદ પઢેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તહજજુદ કી નમાઝ કા એહતેમામ ક્રિયા કરો, ઈસ લિયે કે તુમ સે પેહલે કે નેક લોગોં કા અમલ રહા હૈ, રાત કી નમાઝ અલ્લાહ તઆલા સે કુરબત કા ઝરિયા હૈ, ગુનાહોં સે બચાનેવાલી હૈ, ખતાઓં કા કફફારા હૈ ઔર જિસ્મ સે બીમારી કો દૂર કરને વાલી હૈ”.

[તિર્મિઝી : ૩૫૪૯, અન બિદાલ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

પેશાબ કે છીંટોં સે ન બચના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “પેશાબ કે છીંટોં સે બચો, ક્યોંકિ આમ તૌર પર પેશાબ મેં એહતિયાત ન કરને કી વજહ સે હી કબ્ર કા અઝાબ હોતા હૈ”.

[દારે કુતની : ૪૬૯, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા માલ કિત્ના હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હર ઉમ્મત કે લિયે એક કિત્ના હોતા હૈ ઔર મેરી ઉમ્મત કા કિત્ના માલ હૈ”.

[તિર્મિઝી : ૨૩૩૬, અન કઅબ બિન અયાઝ ﷺ]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

અહલે જહન્નમ કી ગિઝા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હમ ને ઝક્કૂમ કા દરખત ઝાલિમોં કે લિયે એક કિત્ના વ આઝમાઈશ બનયા હૈ; વો એસા દરખત હૈ, જો જહન્નમ કી તેહ સે નિકલતા હૈ, ઈસ કે ફલ એસે હૈં જેસે શયાતીન કે સર, તો યે અહલે જહન્નમ ઈસી ઝક્કૂમ કો ખાઁંગે ઔર ઈસી સે અપને પેટોં કો ભરૈંગે, ફિર ઊપર સે ઊન કો સખ્ત ખૌલતા હુઆ પાની મિલા કર દિયા જાએગા”.

[સૂર-એ-સાફાત : ૬૩ તા ૬૭]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

હરીરા કે ફ્વાઈદ

હઝરત આઈશા ﷺ ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે ઘર વાલોં મેં સે જબ કિસી કો બુખાર આતા, તો આપ ﷺ હરીરા ઈસ્તેમાલ કરને કા હુકમ દેતે ઔર ફરમાતે કે યે રંજહદા આદમી કે દિલ કો કુવ્વત દેતા હૈ ઔર બીમાર કે દિલ સે રંજ વ ગમ કો ઈસ તરહ દૂર કરતા હૈ, જિસ તરહ તુમ પાની સે અપને ચેહરે કે મૈલ કુચૈલ કો દૂર કરતી હો.

[ઈબ્ને માજા : ૩૪૪૫, અન આયશા ﷺ]

ફાયદા: જો કે આટે કો ભૂન કર ઈસ મેં ઘી, મેવે ઔર શકર ઝાલ કર પકાયા જાતા હૈ, જિસ કો હરીરા કેહતે હૈં.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! તુમ આપસ મેં એક દૂસરે કે માલ કો નાહક મત ખાઓ, મગર જો માલ આપસ કી રઝામંદી સે કી હુઈ ખરીદ વ ફરોખ્ત સે હાસિલ હો, તો ઈસ કો ખાને મેં કોઈ હરજ નહીં”.

[સૂર-એ-નિસા : ૨૯]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૪ શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત સુરાકા બિન માલિક

હઝરત સુરાકા બિન માલિક મક્કા મુકર્રમા કે કરીબ કદીદ નામી ગાંવ કે રેહને વાલે થે, હુઝૂર ઔર અબૂબક જબ મક્કા સે મદીના હિજરત કર રહે થે ઉસ વકત ઉન્હોં ને હી પકડને કે લિયે પીછા ક્રિયા થા, લેકિન અલ્લાહ કી મદદ સે સુરાકા કે ઘોડે કે પૈર ધંસ ગએ, ઉન્હોં ને હુઝૂર સે માફી માંગી, આપ સે માફ કર દિયા ઔર ફરમાયા: “ઉસ વકત તુમ્હારા કયા હાલ હોગા, જબ તુમ કિસરા કે કંગન પેહનોગે”. સુરાકા ને હુઝૂર કે પીછા કરને વાલોં કો રોકને કા વાદા ક્રિયા, ઔર વાપસી મેં તમામ કુફરા કો બહાના બના કર રોક દિયા, જબ ઈસ કા યકીન હો ગયા કે હુઝૂર ઔર અબૂબક મદીના પહુંચ ગએ હોંગે, તો લોગોં કો અપના વાકિઆ બતાયા, અબૂ જહલ ઈન પર બહુત ખફા હુઆ, હઝરત સુરાકા એક અસ્થે શાઈર થે, બરજસ્તા ઉન્હોં ને શેઅર મેં જવાબ દિયા કે “ઐ અબૂ જહલ! અગર તૂ મેરી જગા હોતા, તો તુજે માલૂમ હો જાતા કે મુહમ્મદ એક સચ્ચે રસૂલ હું, જિન કે પાસ ખુદી હુઈ નિશાની હૈ, ઉન કી બરાબરી કૌન કર સકતા હૈ?” જબ મક્કા ફતહ હુઆ તો હઝરત સુરાકા ને હુઝૂર કી ખિદમત મેં હાઝિર હો કર ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા; હઝરત ઉમર કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં કિસરા કા ખઝાના આયા, તો ઉન્હોં ને હઝરત સુરાકા કો કિસરા કા લિબાસ, તાજ ઔર કંગન પેહનાએ, યે દેખ કર મુસલમાનોં ને “અલ્લાહુઅકબર” કી આવાઝ લગાઈ ઔર કહા કે આજ હુઝૂર કી પેશીનગોઈ હૂ બહૂ પૂરી હુઈ, હઝરત સુરાકા કા ઈન્તેકાલ હઝરત ઉસ્માન કી ખિલાફત મેં સન ૨૪ હિજરી મેં હુઆ.

નંબર ૨ : હુઝૂર કા મોઅજિઝા

પત્થર કા હુઝૂર કો સલામ કરના

રસૂલુલ્લાહ નુબુવ્વત કે બાદ ફરમાયા કરતે થે: “મેં મક્કા કે ઉસ પત્થર કો અભી ભી જાનતા હું, જો મુજે નુબુવ્વત સે પેહલે સલામ ક્રિયા કરતા થા”.

[મુસ્લિમ : ૫૮૩૯, અન જાબિર બિન સમુરા]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

પાયોં નમાઝોં કી પાબંદી કરના

રસૂલુલ્લાહ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ પાંચ ફર્જ નમાઝોં કો પાબંદી સે પઢતા હૈ, વો અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત સે ગાફિલ રેહને વાલોં મેં શુમાર નહીં હોતા”.

[ઈબને ખુઝૈમા : ૧૦૭૯, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

રહમત તલબ કરને કી હુઆ

દીન પર યા કિસી નેક કામ પર જમે રેહને ઔર રહમત હાસિલ કરને કે લિયે ઈસ હુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે: ﴿رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ﴾ તર્જમા: ઐ હમારે પરવરદિગાર! હમે હિદાયત દેને કે બાદ હમારે દિલોં કો મત ફેરિયે ઔર અપની તરફ સે હમે રહમત અતા ફરમાઈએ, બેશક આપ હી સબ કુછ દેને વાલે હું.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન : ૮]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

તિલાવતે કુર્આન કી ફઝીલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “નમાઝ મેં કુર્આન શરીફ કી તિલાવત, બગૈર નમાઝ કી તિલાવત સે બેહતર હૈ ઓર બગૈર નમાઝ કી તિલાવતે કુર્આન “سُبْحَانَ اللَّهِ” ઓર “اَللَّهُ أَكْبَرُ” કી તસબીહ પઢને સે અફઝલ હૈ, “سُبْحَانَ اللَّهِ” ઓર “اَللَّهُ أَكْبَرُ” કી તસબીહ સદકે સે અફઝલ હૈ ઓર સદકા રોઝે સે અફઝલ હૈ ઓર રોઝા જહન્નમ સે બચને કી ઢાલ હૈ”.

[મિશકાત : ૨૧૬૬, અન આઈશા ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હરામ ચીઝોં કા બયાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ પર મરા હુઆ જાનવર, ખૂન ઓર બિન્જીર કા ગોશ્ત હરામ કર દિયા ગયા હૈ; ઓર વો જાનવર (બી) જિસ પર (ખબલ કરતે વક્ત) અલ્લાહ કે અલાવા કિસી દૂસરે કા નામ લિયા ગયા હો.

[સુર-એ-માઈદા : ૩]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયવી જિંદગી કી હકીકત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ખૂબ જાન લો કે દુનિયવી જિંદગી (બચપન મેં) ખેલ ફૂદ ઓર (જવાની મેં) જેબ વ ઝીનત ઓર બાહમ એક દૂસરે પર ફઘ્ર કરના (બુઢાપે મેં) માલ વ ઔલાદ મેં એક દૂસરે સે અપને કો ઝિયાદા બતાના હૈ”.

[સુર-એ-હદીદ : ૨૦]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

જન્મત કી ઇમારત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જન્મત કી ઇમારત કી એક ઈંટ ચાંદી કી હૈ ઓર એક ઈંટ સોને કી હૈ ઓર ઉસ કા ગારા ખાલિસ મુશક હૈ ઓર ઉસ કી કંકરિયાં મોતી ઓર યાફૂત હૈ ઓર ઉસ કી મિટ્ટી ઝાફરાન હૈ”.

[તિર્મિઝી : ૨૫૨૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

પછના ઓર મહેંદી સે ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે જબ કોઈ સર મેં દર્દ કી શિકાયત કરતા, તો આપ ﷺ ફરમાતે કે “તુમ પછને લગાઓ” ઓર જબ કોઈ પાંવ કે દર્દ કી શિકાયત કરતા, તો ફરમાતે “તુમ મહેંદી લગાઓ”.

[અબુ ઘલિદ : ૩૮૫૮, અન સલમા ؓ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ત્રીન ગુનાહ એસે હૈં જો સબ સે પેહલે વજૂદ મેં આગે, લિહાઝા ઇન સે બચો. ૧) તકબ્બુર સે બચો, ઇસ લિયે કે તકબ્બુર હી ને શૈતાન કો હઝરત આદમ ؑ કા સજ્દા કરને સે રોકા થા. ૨) હિર્સ (લાલચ) સે અપને આપ કો બચાઓ, ઇસ લિયે કે હિર્સ હી ને હઝરત આદમ ؑ કો દરખ્ત (કે ફલ) ખાને પર ઉભારા થા. ૩) હસદ સે બચો, ઇસ લિયે કે આદમ ؑ કે એક બેટે ને દૂસરે બેટે કો હસદ મેં કતલ કર દિયા થા”.

[ઇબ્ને અસાકિર : જિ. ૪૦ : સ. ૪૯, અન ઇબ્ને મસ્રીદ ؓ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) શાબાનુલ મુઆઝઝમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત મુઆઝ બિન જબલ

હઝરત મુઆઝ બિન જબલ ૬ ને જવાની મેં હઝરત મુસ્અબ બિન ઉમૈર ૬ કે હાથ પર ઈસ્લામ કબૂલ કિયા; જબ હુઝૂર ૬ મદીના મુનવ્વરા પહુંચે, તો વો આપ ૬ કી ખિદમત મેં રહેને લગે, આપ ૬ ઉન છે સહાબા ૬ મેં સે એક થે, જિન્હોં ને હુઝૂર ૬ કે ઝમાને મેં પુરા કુર્આન જમા કર લિયા થા; ઉન કી ઈલ્મી સલાહિયત કી વજહ સે હુઝૂર ૬ ને ફતહે મક્કા કે બાદ દીન સીખાને કે લિયે ઉન કો મુઅલ્લિમ મુકર્રર કિયા, ઈસી તરહ જબ અહલે યમન ઈમાન મેં દાખિલ હુએ, તો ઉન કી તાલીમ વ તરબિયત કે લિયે ઉન્હોં કો રવાના કરમાયા. હુઝૂર ૬ ને એક મરતબા કરમાયા: “મુઆઝ બિન જબલ હલાલ વ હરામ કો ઝિયાદા જાનને વાલે હૈં”, હઝરત મુઆઝ ૬ કો હઝરત ઉમર ૬ ને અપને દૌરે ખિલાફત મેં લોગોં કો દીન સિખાને કે લિયે શામ રવાના કિયા, જબ મૌત કા વક્ત કરીબ હુઆ, આપ ૬ કિબ્લા રૂખ હો ગએ, ફિર આસ્માન કી તરફ દેખા ઔર કરમાયા: ઐ અલ્લાહ! તુજે માલૂમ હે કે મૈં દરખ્ત લગાને ઔર નહરોં ખોદને કે લિયે દુનિયા મેં લખ્ખી ઉમ્ર નહીં ચાહતા થા, બલ્કે રોજે કી હાલત પ્યાસ કી સખ્તી બરદાશ્ત કરને, મુસીબત જેલને ઔર ઉલમા કે સાથ હલ્કએ ઝિક્ર મે મુઝાકરા કરને કે લિયે ચાહતા થા, ઐ અલ્લાહ! મુજે કબૂલ કરમા ઉસ કે બાદ અડતીસ સાલ ૩૮ કી ઉમર મેં સન ૧૮ હિજરી મેં ઈન્તેકાલ હુવા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

યુમ્બક (Magnet)

અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન કે અંદર કિસ્મ કિસ્મ કી ધાત રખી હૈ, ઉસ મેં સે એક યુમ્બક હૈ, જો લોહે કી એક કિસ્મ હૈ, યે લોહે કી અપની તરફ ખીંચતા હૈ ઔર લોહે સે ચીપક જાતા હૈ ઔર લોહે કે અલાવા દૂસરી કિસી ચીઝ સે નહીં ચિપકતા, અગર ઉસ કે સામને લકડી પત્થર વગૈરા રખે જાઓ, તો ઉસ સે નહીં ચિપકતા, ઝરા ગૌર કીજિએ, કે ઝમીન સે નિકલી હુઈ મામૂલી સી ધાત મેં ઐસી તાકત કિસને રખી હૈ, યકીનન યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત હૈ, જિસ ચીઝ મેં જૈસા ચાહતા હૈ વૈસી ખાસિયત રખતા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

જાનવરોં પર ઝકાત

રસૂલુલ્લાહ ૬ ને કસમ ખા કર કરમાયા: “જિસ કે પાસ ઊંટ, ગાય યા બકરા હો ઔર વો ઉસ કા હક અદા ન કરતા હો, તો કયામત કે દિન ઉન જાનવરોં મેં સે સબ સે બડે ઔર મોટે કો લાયા જાએગા, જો અપની ખુરોં સે ઉસ કો રોંદેગા ઔર સીંગ મારેગા, જબ જબ ભી આખરી જાનવર ગુઝર જાએગા, તો પેહલે જાનવર કો લાયા જાએગા (યે સિલસિલા ઉસ વક્ત તક ચલતા રહેગા) જબ તક કે લોગોં કા હિસાબ (ન) હો જાએ”.

[ખુબારી : ૧૪૬૦, અન અબી ઝર ૬]

ફાયદા: જિસ તરહ સોને, ચાંદી ઔર દૂસરી ચીઝોં મેં ઝકાત ફર્જ હૈ, ઈસી તરહ જાનવરોં મેં ભી ઝકાત ફર્જ હૈ, જબ કે નિસાબ કે બકદર હો.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ખુશી કે વક્ત સજદએ શુક્ર અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ૬ કો જબ ખુશી કા મૌકા આતા યા ખુશી કી ખબર સુનાઈ જાતી, તો આપ ૬ સજદએ શુક્ર બજા લાતે.

[અબુ દાઉદ : ૨૭૭૪, અન અબી બકર ૬]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

જાનવર પર રહમ કરને કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી બારગાહ મેં સહાબ-એ-કિરામ ﷺ ને અર્જ કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ! કયા જાનવરોં પર રહમ કરને મેં ભી હમારે લિયે સવાબ હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: “હર જાનદાર જિગર રખને વાલે હેવાન પર (રહમ કરને મેં) સવાબ હૈ”.

[બુખારી: ૬૦૦૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હજ ન કરને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ કે પાસ સવારી ઔર તોશે કા ઈતના ઈન્તેજામ હો જિસ સે વો બઆસાની બૈતુલ્લાહ શરીફ પહુંચ સક્તા હો, ફિર ભી હજ ન કરે, તો કોઈ ફર્ક નહીં હૈ કે વો યહૂદી હો કર યા નસરાની હો કર મરે”.

[તિર્મિઝી: ૮૧૨, અન અબી ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ઝેબ વ ઝીનત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મુજે તુમ લોગોં કે બારે મેં જિસ ચીઝ કા સબ સે ઝિયાદા ડર હૈ, વો દુનિયા કા બનાવ સિંધાર હૈ, જો તુમ પર ખોલ દિયા જાએગા”.

[બુખારી: ૧૪૬૫, અન અબી સઈદ ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

નેક બંદોં કી નેઅમતોં કા બયાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “પરહેઝગાર લોગ બાગોં ઔર ઐશ વ રાહત મેં હોંગે. ઉન કો જો ચીઝોં ઐશ વ આરામ કી ઉન કે રબ ને અતા કી હોગી ઉસ કો ખા રહે હોંગે ઔર ઉન કા રબ ઉન કો દોઝખ કે અઝાબ સે મહફૂઝ રખેગા (ઔર કહા જાએગા) તુમ ખૂબ મઝે કે સાથ ખાઓ પિયો (યે) તુમ્હારે નેક આમાલ કે બદલે મેં હૈ, જો તુમ (દુનિયા મેં) કિયા કરતે થે (ઔર વો લોગ) બરાબર બિછે હુએ તખ્તોં પર તકિયે લગાએ હુએ હોંગે ઔર હમ બડી બડી આખોં વાલી હૂરોં સે ઉન કા નિકાહ કર દેંગે”.

[સૂર-એ-નૂર: ૧૭ તા ૨૦]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

લૌકી સે દિમાગ કી કમઝોરી કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ લૌકી (દૂધી) ખાયા કરો, ક્યોંકિ યે અક્લ કો બઢાતી હૈ ઔર દિમાગ કો તાક્ત દેતી હૈ”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૨૭૩, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ તુમ કો કોઈ સલામ કરે, તો ઉસ સે બેહતર અલ્ફાઝ મેં યા વૈસે હી અલ્ફાઝ મેં સલામ કા જવાબ દિયા કરો; બિલા શુબા અલ્લાહ તઆલા હર ચીઝ કા હિસાબ લેને વાલા હૈ”.

[સૂર-એ-નિસા: ૮૬]

સિઈ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૬ શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત અમ્માર

હઝરત અમ્માર જબ જવાન હુએ ઉસ ઝમાને મેં હુઝૂર �� ને ઈસ્લામ કી દાવત શુરૂ કી, જિસ સે મુતઅસ્સિર હો કર હઝરત અમ્માર �� ઈમાન મેં દાખિલ હુએ, ઈસ્લામ મેં દાખિલ હોતે હી અપની વાલિદા હઝરત સુમય્યા �� કે પાસ ગએ ઔર ઉન કે સામને તૌહીદ કી દાવત પેશ કી, વો ભી મુસલમાન હો ગઈ, ફિર ઈન દાનોં માં બેટે ને અપને વાલિદ હઝરત યાસિર �� કો ઈસ્લામ કી બાતોં બતાઈ, બીવી ઔર બેટે કી બાર બાર દાવત ઔર ઝહનસાઝી સે હઝરત યાસિર �� ને ભી ઈમાન કબૂલ કર લિયા, મુસલમાન હોતે હી કુફકાર ને જુલ્મ ઢાના શુરૂ કર દિયા, એક રોઝ ખૂબ તકલીફ દેને કે બાદ કુફકાર ઉન કે જિસ્મ કો જલાને લગે, હઝરત અમ્માર �� ને ઉન સે જાન છુડાને કે લિયે જૂટે બુતોં કા નામ લે લિયા, ઉન લોગોં ને ઈન્હેં છોડ દિયા, વો હુઝૂર �� કે પાસ આએ ઔર ચીખ કર રોને લગે, હુઝૂર �� ને વજહ દરયાફત કી તો બતાયા કે જાન બચાને કે લિયે મેં ને બુતોં કા નામ લે લિયા, હુઝૂર �� ને ફરમાયા: તુમહારા દિલ ઈમાન પર સાબિત થા? તો અર્ઝ કિયા: હાં! ઉસી વક્ત અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત અમ્માર �� કે હક મેં આયત નાઝિલ ફરમાઈ, ફિર વો મક્કા સે હિજરત કર ગએ ઔર મસ્જિદે કૂબા કી તામીર મેં હિસ્સા લિયા જિન મેં નમાઝ પઢને વાલોં કી પાકી કી તારીફ અલ્લાહ ને કુર્આન મેં બયાન ફરમાઈ હે. હઝરત અમ્માર �� હુઝૂર �� કે સાથ તમામ ગઝવાત મેં સાથ રહે, સન ૩૭ હિજરી મેં એક ગઝવે કે દૌરાન ઈન કો દૂધ દિયા ગયા, તો ફરમાયા: મુજ સે હુઝૂર �� ને ફરમાયા થા: “તુમ દુનિયા મેં સબ સે આખરી ચીઝ દૂધ પિઓગે”. ફિર દૂધ પિયા ઔર મેદાન મેં ઉતરે ઔર શહીદ હો ગએ, ઉસ વક્ત ઉન કી ઉમ્મ ૮૪ સાલ થી. હઝરત અલી �� ને નમાઝે જનાઝા પઢા કર કૂફા મેં દફન કિયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર �� કા મોઅજિઝા

એક મુઢી મિઢી સે કાફિરોં કો શિકસ્ત

ગઝવએ હુનૈન કે મૌકે પર કાફિરોં કે તીરોં કી બૌછાર સે સહાબ-એ-કિરામ �� મેં એક કિસ્મ કી પરેશાની પૈદા હો ગઈ થી ઔર કુફકાર ચાહતે થે કે રસુલુલ્લાહ �� પર હમલા કરેં, યુનાંચે રસુલુલ્લાહ �� અપને ખચ્ચર પર સે ઉતરે ઔર અલ્લાહ તઆલા સે મદદ માંગી ઔર ઝમીન સે એક મુકી મિઢી લે કર દુશ્મનોં કી તરફ ફેંકી ઔર ફરમાયા: “ઈન કે ચેહરે બુરે હોં” યુનાંચે કોઈ કાફિર ઐસા ન થા, જિસ કી આંખ મિઢી સે ન ભર ગઈ હો; ઔર વો સબ પીઠ ફેર કર ભાગને લગે”. [મુસ્લિમ: ૪૬૧૮, અન સલમા બિન અનસ ��]

નંબર ૩ : એક ફઝલ કે બારે મેં

અઝાન સુન કર નમાઝ કો ન જાને પર વઈદ

રસુલુલ્લાહ �� ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અલ્લાહ કે મુનાદી (યાની મુઅઝ્ઝિઝન) કી આવાઝ સુને ઔર નમાઝ કો ન જાએ, તો ઉસ કા ચે ફેલ સરાસર જુલ્મ, કુફ ઔર નિફાક હૈ”.

[તબરાની કબીર: ૧૬૮૦૪, મુઆઝ બિન અનસ ��]

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે વક્ત કી હુઆ

જબ કોઈ મસ્જિદ મેં દાખિલ હો, તો ચે હુઆ પઢે: ((اَللّٰهُمَّ افْتَحْ لِيْ اَبْوَابَ رَحْمَتِكَ))
તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેરે લિયે રહમત કે દરવાઝે ખોલ દે.

[મુસ્લિમ: ૧૬૫૨, અબૂ હુમૈદ, અબૂ સઈદ ��]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ ઝિક કરને વાલે કે સાથ હે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ કે મેં ઉસ વક્ત અપને બંદે કે સાથ હોતા હું, જબ બંદા મુજે યાદ કરતા હૈ ઔર મેરી યાદ મેં ઉસ કે હોટ હિલતે હૈં”. [ઇબ્ને માજા : ૩૭૯૨, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

શરિક કી સજા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બિલા શુબા જો શખ્સ અલ્લાહ કે સાથ શરીક કરાર દેગા, તો ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા જન્નત કો હરામ કર દેગા ઔર ઉસ કા ઠિકાના જહન્નમ હોગા ઔર એસે ઝાલિમોં કા કોઈ મદદગાર નહીં હોગા”.

[સૂર-એ-માઈદા : ૭૨]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

અપને બીવી બચ્ચોં સે હોશિયાર રહો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! તુમહારી બાઝ બીવિયાં ઔર બાઝ ઔલાદ તુમહારે હક મેં દુશ્મન હૈં, તો તુમ ઉન સે હોશિયાર રહો”.

[સૂર-એ-તગાથુન : ૧૪]

કાયદા: બીવી બચ્ચે બાઝ મરતબા દુનિયવી નફે કે લિયે ખિલાફે શરીઅત કામોં કા હુકમ દેતે હૈં, ઉન્હીં લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા ને દીન કા દુશ્મન બતાયા હૈ ઔર ઉન કે હુકમ કો બજા લાને સે બચને કી હિદાયત દી હૈ.

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખ કી આગ કી સખ્તી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દોઝખી અગર દુનિયા કી આગ મેં આ જાએ, તો ઉન કો (જહન્નમ કી આગ કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી આગ કી ગર્મી કે કમ હોને કી વજહ સે) નીંદ આ જાએ”.

[તર્ગીબ વ તહીબ : ૫૨૦૩, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

તીન સાંસ મેં પાની પીના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ પીને વાલી ચીઝોં કો તીન સાંસ મેં પીતે થે ઔર ફરમાતે થે: “એસા કરને સે ઇત્મીનાન હો જાતા હૈ, તકલીફ ઔર બીમારી સે હિફાઝત હોતી હૈ ઔર વો ચીઝ ખૂબ હઝમ હોતી હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૫૨૮૭, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તીન ચીઝોં એસી હૈં કે જબ ઉન કા તઝકિરા હો, તો ઉસ વક્ત અપની ઝબાન કો રોકે રખો. ૧) જબ તકદીર કા તઝકિરા હો. ૨) જબ સિતારોં કા તઝકિરા હો (યાની જબ યે અકીદા બયાન કિયા જા રહા હો કે ફલાં સિતારે કી વજહ સે બારિશ હોતી હૈ, વગૈરા વગૈરા). ૩) જબ મેરે સહાબા (કે ઇબ્તિલાફ) કા તઝકિરા હો (યાની ઉન કો બુરા કહા જા રહા હો)”.

[ઇબ્ને અસાકિર : જિ. ૪૯: સ. ૪૦, અન ઇબ્ને મરજીદ ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૭ શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત સુમય્યા

ઈસલામ મેં સબ સે પેહલે શહીદ હોને વાલી ખાતુન હઝરત સુમય્યા હૈ, હઝરત અમ્માર કી વાલિદા ઔર હઝરત યાસિર કી બીવી હૈ. યે ખાનદાન વો હૈ જિસ ને શુરૂ ઝમાને મેં અપને ઈસ્લામ કો કબૂલ કર લિયા થા, બનૂ મખજૂમ કે લોગોં ને ગુસ્સે મેં આકર પૂરે ખાનદાને યાસિર પર ઝુલ્મ કરના શુરૂ કર દિયા, યહાં તક કે હઝરત યાસિર કા ઈન્તેકાલ હો ગયા. સુમય્યા કુરૈશ કે ખાનદાન અબૂ હુઝૈફા કી બાંદી થી, ઈન લોગોં ને આઝાદ કર કે હઝરત યાસિર સે નિકાલ કર દિયા થા, હઝરત સુમય્યા કો ઈન કે શૌહર યાસિર ઔર બેટે અમ્માર કે સાથ સઝા દી જાતી ઔર કુફરાર સઝા દેને મેં કોઈ કસર નહીં રખતે. જબ હુઝૂર કા ગુઝર ઈસ મઝલૂમ ખાનદાન પર હોતા, તો હુઝૂર ઈન્હેં સબ કરને કી તલકીન કરમાતે ઔર જન્નત કી બશારત દેતે. એક મરતબા ઈસી તરહ ઈન તીનોં કો સઝા દી જા રહી થી કે અબૂજહલ વહાં સે ગુઝરા, ઈસ ને હઝરત સુમય્યા કો બહુત બુરી ગાલી દી ઔર નેઝા માર કર ઉન્હેં શહીદ કર ડાલા, યે ઈસ્લામ મેં શહાદત પાને વાલી પેહલી ખાતુન હૈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

બાઝ (શિકારી પરિદા)

બાઝ એક શિકારી પરિદા હૈ, જિસે અલ્લાહ તઆલા ને જિસ્માની કુવ્વત ઔર ફિઝા મેં ઉડને કી બેહતરીન સલાહિયત સે નવાઝા હૈ, ઈસ કી હડિયાં ખોખલી હોતી હૈ, મગર ઈસ મેં હવા ભરી હોતી હૈ, જિસ કી વજહ સે ફિઝા મેં ઉડને, ઝમીન પર ઉતરને ઔર શિકાર કરને મેં બહુત આસાની હોતી હૈ, ઈસ કી આંખ પર દો પપોટે હોતે હૈ, જિસ સે અપને બચ્ચોં કો ગિઝા દેતે વક્ત ઈન કી ઉછલ ફૂદ ઔર પંજા લગને કે ખૌફ સે અપને પપોટે સે આંખ કી હિફાઝત કરતા હૈ, આખિર યે સારી સલાહિયતેં કિસને અતા કી? યકીનન યે અલ્લાહ હી કી કુદરત કા કરિશમા હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

નમાઝે જનાઝા ફર્જે કિફાયા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ને સાત ચીજોં કા હુકમ દિયા, જિસ મેં સે એક જનાઝે મેં શરીક હોના ભી હૈ.

[બુખારી : ૧૨૩૯, અન બરાઅ બિન આઝિબ]

ફાયદા: નમાઝે જનાઝા ફર્જે કિફાયા હૈ, ફર્જે કિફાયા એસે ફર્જે કો કેહતે હૈં જો હર એક પર ફર્જ હો, અગર ઈન મેં સે કિસી ને ભી અગર અદા કર દિયા તો સબ કી તરફ સે કાફી હો જાએગા.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

દસ્તરખવાન બિછા કર ખાના

હઝરત અનસ કરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ને ન કભી મેઝ પર ઔર ન કભી તશતરિયોં મેં ખાના ખાયા, પૂછા ગયા ફિર કિસ પર ખાતે થે? કરમાયા: દસ્તરખવાન પર.

[બુખારી : ૫૪૧૫]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ગુસ્સા પી જાને કા ઇનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ ઉસ વક્ત ગુસ્સા પી જાએ, જાબ કે વો અપના ગુસ્સા નિકાલને કી તાકત રખતા હો, તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન તમામ લોગોં કે સામને ઉસે બુલાઅંગે ઔર ઉસે ઇસ બાત કા ઇન્તિયાર દેંગે કે જિસ હુર કો ચાહે ઇન્તિયાર કર લે”.

[અબૂ દાઉદ : ૪૭૭૭, અન મુઆઝ બિન અનસ અલ જુહની]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ત્રીન દિન સે ઝિયાદા તઅલ્લુક ખત્મ કિયે રેહના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કિસી મુસલમાન કે લિયે જાઈઝ નહીં કે વો અપને મુસલમાન ભાઈ સે ત્રીન દિન સે ઝિયાદા બોલના છોડ દે ઔર જિસ ને એસા કિયા ઔર ઉસી હાલત મેં મર ગયા તો વો દોઝખ મેં જાએગા”.

[મુસનદે અહમદ : ૮૮૪૮, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બેરગબતી કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા કી ખ્વાહિશ કા ન હોના, જિસ્મ ઔર દિલ કે લિયે રાહત હૈ ઔર દુનિયા કી આરઝૂ ઔર ઉમ્મીદ, ગમ ઔર રંજ કો બઢાતી હૈ”.

[કુટુબ ઉમ્માલ : ૬૦૫૮, અન તાલિસ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

મુશિરકીન કી બદ હાલી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બેશક યે મુજરિમ (કાફિર વ મુશરિક) લોગ બડી ગુમરાહી ઔર બેઅકલી મેં પડે હૈ, જિસ દિન યે લોગ અપને ચેહરોં કે બલ આગ મેં ઘસીટે જાએંગે ઔર કહા જાએગા કે દોઝખ કી આગ કે લિપટને કા મઝા ચખો, બેશક હમ ને હર એક ચીઝ મુકર્રરા અંદાઝ કે મુતાબિક પૈદા કી હૈ ઔર હમારા હુકમ તો બસ પલક જપક ને વક્ત મેં જારી હો જાતા હૈ”.

[સૂર-એ-કમર : ૪૭:૫૦]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઠંડે પાની સે બુખાર કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે કિસી કો જાબ બુખાર આએ તો સેહરી કે વક્ત ઠંડા પાની (ઉસ કે બદન પર) ત્રીન રાત તક છિડકા જાએ”.

[મુસ્તદરક : ૮૨૨૬, અન અનસ બિન માલિક]

ફાયદા: આજ જદીદ તરીકએ ઇલાજ કે મુતાબિક ડોક્ટર હઝરાત ભી બુખાર કે મરીઝ કે સર પર ઠંડે પાની કી પટ્ટી રખને કા મશ્વરા દેતે હૈ.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! તુમ ઉન લોગોં કો દોસ્ત ન બનાઓ, જિન્હોં ને તુમ્હારે દીન કો મઝાક ઔર તમાશા બના રખા હૈ, યે વો લોગ હૈં જિન્હેં તુમ સે પેહલે કિતાબ દી જા ચુકી હૈ ઔર દૂસરે કાફિરોં કો ભી દોસ્ત મત બનાઓ ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો અગર તુમ મોમિન હો”.

[સૂર-એ-માઈદા : ૫૭]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૮ શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત તુફૈલ દૌસી

હઝરત તુફૈલ બિન અમ્ર દૌસી ૭માનએ જાહિલિયત મેં ભી બઝી અચ્છી સિફાત કે હામિલ થે, મક્કા મુકર્રમા અપને કામ સે આએ થે, હુઝૂર ૭ કો હરમ શરીફ મેં નમાઝ પઢતે દેખા ઔર કુર્આન સુના, ઉન કે પીછે ઘર ગએ ઔર ઈમાન મેં દાખિલ હુએ. અપને કબીલએ દૌસ કી તરફ જબ વાપસ હુએ, તો હુઝૂર ૭ સે અર્ઝ કિયા: અલ્લાહ સે દુઆ ફરમાએ કે મેરે લિયે કોઈ એસી નિશાની હો, જિસ કી વજહ સે કૌમ કે સામને દાવત પેશ કર સક્ક. હુઝૂર ૭ ને દુઆ ફરમાઈ: જબ વો અપને કબીલે કે પાસ પહુંચે, તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી પેશાની પર એક નૂર પૈદા કર દિયા, હઝરત તુફૈલ ૭ ને અલ્લાહ સે દુઆ કી કે યે નિશાની મેરે જિસ્મ સે હટા કર દૂસરી કિસી જગા કર દે, તો વો નિશાની હઝરત તુફૈલ ૭ કે કોડે કે સિરે પર આ ગઈ, ઉન કે વાલિદ અમ્ર દૌસી ઔર ઉન કી બીવી ઉન કી દાવત સે મુસલમાન હો ગએ, હુઝૂર ૭ ને હઝરત તુફૈલ ૭ કો સરિયએ જિલ કફરૈન મેં રવાના કિયા, જિલ કફરૈન નામી એક લકડી કા બુત થા જિસ કો કબીલએ દૌસ કે મુશ્રિકીન પૂજતે થે. હઝરત તુફૈલ દૌસી ૭ જબ ઉસ કો જવાને પહુંચે તો તમામ મુશ્રિકીન મર્દ વ ઔરત જમા હો ગએ, યે દેખને કે લિયે કે ઈસ હરકત પર જિલ કફરૈન બુત તુફૈલ દૌસી ૭ પર કિસ તરહ અઝાબ દેગા. હઝરત તુફૈલ ૭ શેઅર પઢતે હુએ બુત કો જલા રહે થે, લોગ તમાશા દેખ રહે થે, યહાં તક કે વો બુત રાખ હો ગયા, લેકિન હઝરત તુફૈલ ૭ કો કુછ ભી નહીં હુઆ, તો સારી કૌમ મુસલમાન હો ગઈ, હઝરત તુફૈલ ૭ કી શહાદત જંગે યમામા મેં સન ૧૧ હિજરી મેં હુઈ.

નંબર ૨ : હુઝૂર ૭ કા મોઅજિઝા

કાફિરોં કી નઝર સે પોશીદા રેહના

જિસ વક્ત રસૂલુલ્લાહ ૭ ઔર અબૂ બક્ર ૭ ને હિજરત ફરમાઈ, તો રાસ્તે મેં ગારે સૌર થા, વહાં જ પહુંચે, ઉધર કુફરારે મક્કા આપ કી તલાશ મેં પહાડ કે કરીબ પહુંચ ગએ, બલ્કે ઉસ ગાર કે પાસ ભી આએ, મગર ઉસ કે મુંહ પર મકડી ને જાલા તન દિયા થા, જિસ કી વજહ સે ઉન લોગોં ને ગાર કી તરફ તવજ્જુહ નહીં દી, વરના અગર ઝરા ભી નીચે જુક કર દેખતે, તો વો લોગ ઉન દોનોં હઝરાત કો દેખ લેતે; લેકિન યે મોઅજિઝા થા કે વો લોગ નહીં દેખ પાએ.

[મિશકાત: ૫૮૩૪, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ૭]

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

કર્ઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ૭ ને ફરમાયા: “કર્ઝ કી અદાયગી પર કુદરત રખને કે બાવજૂદ ટાલ મટોલ કરના સુલ્મ હૈ”.

[બુખારી: ૨૪૦૦, અન અબી હુરૈરા ૭]

ફાયદા: અગર કિસી ને કર્ઝ લે રખા હૈ ઔર ઉસ કે પાસ કર્ઝ અદા કરને કે લિયે માલ હૈ, તો ફિર કર્ઝ અદા કરના ઝરૂરી હૈ, ટાલ મટોલ કરના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

મસ્જિદ સે નિકલતે વક્ત કી દુઆ

મસ્જિદ સે નિકલતે વક્ત યે દુઆ પઢે: ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ))
તર્જમા: એ અલ્લાહ! મેં તુજ સે તેરે ફઝલ કા સવાલ કરતા હું.

[મુસ્લિમ: ૧૬૫૨, અન અબી હુમૈદ ૭ વ અબી ઉસૈદ ૭]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

બેટી કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ કી કોઈ લડકી હો ઔર વો ઉસે જિંદા દરગોર ન કરે ઔર ઉસ કી બેઈજાજતી ન કરે ઔર અપને લડકે કો ઉસ પર તરજીહ ન દે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો જન્મત મેં દાખિલ કરમાએગા”.

[અબૂ દાવિદ : ૫૧૪૬, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હઝરત ઈસા ખ્રિસ્તી કો ખુદા સમજના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “બિલા શુબા વો લોગ ભી કાફિર હો ગએ જિન્હોં ને યૂં કહા કે અલ્લાહ તઆલા તીન (ખુદાઓ) મેં સે એક હૈ, હાલાંકે એક ખુદા કે અલાવા કોઈ માબૂદ નહીં ઔર અગર યે લોગ ઈન બાતોં સે બાઝ નહીં આએંગે તો જો લોગ ઈન મેં સે કુફર કાઈમ રહેંગે ઉન કો ઝરૂર સખ્ત અઝાબ પહુંચેગા”.

[સૂર-એ-માઈદા : ૭૩]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મેં ખાના પીના ચંદ રોઝા હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “તુમ (દુનિયા મેં) થોડે દિન ખાવો ઔર (ઉસ સે) ફાયદા ઉઠા લો, બેશક તુમ મુજરિમ હો (યાની યે દુનિયાવી જિંદગી ચંદ રોઝા કી હૈ, અગર ઈસ કે પીછે પડ કર અપની આખિરત કી જિંદગી કો ભુલા દોગે, તો કયામત કે દિન તુમ મુજરિમ બન કર ઉઠોગે)”.

[સૂર-એ-નૂરસલાત : ૪૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત કે પરિંદે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ કિસી જન્મતી કો પરિંદે કા ગોશ્ત ખાને કી ચાહત હોગી, તો વો પરિંદા ઉસ કે સામને ઈસ તરહ હાઝિર હોગા કે વો પકા હુઆ હોગા ઔર ઉસ કે ટુકડે બને હુએ હોંગે”.

[તર્મીઝ વ તર્હીબ : ૫૩૩૨, અન અબી ઉમામા ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

જિગર કી હિફાઝત કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ પાની પિયે, તો ઠહર ઠહર કર ચુસ્કી લે કર પિયે ઔર ગટાગટ ન પિયે; ક્યોંકિ ઈસ સે જિગર મેં દર્દ હોતા હૈ”. [બિહ કી શોખુલ ઈમાન : ૫૭૫૨, અન ઈબ્ને અબી હુસૈન ؓ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ગુલામોં કે મુતઅદ્લિલ ફરમાયા: “મુસલમાનોં સુનો! તુમ્હારે ગુલામ તુમ્હારે ભાઈ હૈં, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો તુમ્હારી માતહતી મેં દે રખા હૈ, લિહાઝા જિસ કે માતહત ઉસ કા ભાઈ હો તો ઉસ કો ભી ઉસી મેં સે ખિલાએ જો વો ખાતા હૈ ઔર ઉસ કો વૈસે હી કપડે પેહનાએ જૈસે ખુદ પેહનતા હૈ, ઔર સુનો! કભી ભી ઉન સે ઉન કી તાકત સે જિયાદા કામ ન લેના ઔર અગર કભી લેના હો તો ઉસ મેં ઉન કી મદદ કર દિયા કરના”.

[મુસ્લિમ : ૪૩૧૩, અન અબી ઝર ؓ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૯) શાબાનુલ મુઅજ્જમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત સુમામા બિન ઉસાલ હનફી

સન ૬ હિજરી મેં હુઝૂર ﷺ ને અરબ વ અજમ કે તમામ બાદશાહોં કે પાસ ખુતૂત લિખે, ઉસ મેં સુમામા બિન ઉસાલ હનફી કે પાસ લી ભેજ, સુમામા યમામા કે ઇલાકે કા બાદશાહ થા, ઉસ ને હુઝૂર ﷺ કે ખત પર બડી નાગવારી કા ઇજહાર કિયા ઔર હુઝૂર ﷺ કો (નઉલુબિલ્લાહ) કત્લ કરને કા ઇરાદા કિયા, લેકિન નાકામ રહા, તો વો સહાબા ﷺ કે રાસ્તે મેં ઘાત લગા કર બેઠતા ઔર હમલા કર કે શહીદ કર દેતા, એક મરતબા સહાબા ﷺ ને ઉસે કેદ કર લિયા. મસ્જિદે નબવી (ﷺ) મેં લાએ, તમામ સહાબા ﷺ ચાહતે થે કે ઉસે મક્તૂલ સહાબા ﷺ કે ખૂન કે બદલે મેં કત્લ કર દિયા જાએ. હુઝૂર ﷺ ને સહાબા ﷺ સે કહા: અપને કેદીયોં કે સાથ અશ્થા બરતાવ કરો ઔર ખુદ હુઝૂર ﷺ ને લી ખાના ઔર દૂધ પેશ કિયા, દો રોઝ કે બાદ ઉસ કો રિહા કરને કા હુકમ દિયા, સુમામા બિન ઉસાલ ﷺ મદીના સે બાહર ગએ, વહાં ગુરલ કિયા ઔર વાપસ આકર હુઝૂર ﷺ કે સામને કલિમએ શહાદત પઢ કર ઇસલામ મેં દાખિલ હો ગએ. હઝરત સુમામા બિન ઉસાલ ﷺ સબ સે પેહલે મુસલમાન હૈં જિન્હોં ને ઇસ્લામી તરીકે પર ઉમરા કિયા ઔર સબ સે પેહલે આદમી હૈં જો **كَانَ الْإِسْلَامُ** કેહતે હુએ મક્કા મેં દાખિલ હુએ, સુમામા ﷺ ને ઇત્મીનાન સે ઉમરા કિયા, કિસી કો ઉન કો રોકને કી હિમ્મત ન હુઈ, હઝરત સુમામા ﷺ ને મુસૈલમા કઝઝાબ સે જિહાદ કિયા, મુખ્તલિફ જંગોં હુઈ, ફિર સન ૧૧ હિજરી મેં એક જંગ કે મોકે પર શહીદ હો ગએ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ઝમીન કે ખઝાને

અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન મેં હીરે મોતી, સોના ચાંદી, લોહા પીતલ ઔર ન જાને કિતની કિસ્મ કી ધાતોં કો પૈદા ફરમાયા હૈ. જિસ કે ઇસ્તેમાલ સે ઇન્સાન હઝારોં કિસ્મ કી ચીઝોં તૈયાર કર લેતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને હમારે ફાયદે કે લિયે ઝમીન મેં કેસી કેસી કીમતી ધાતોં કો પૈદા ફરમાયા, યકીનન યે અલ્લાહ કી અઝીમ કુદરત કી નિશાની હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

વસિયત પૂરી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ને ચંદ વારિસોં કે હિસ્સોં કો ઝિક કરને કે બાદ ફરમાયા: “(યે સબ વરસા કે હિસ્સોં કી તકસીમ) મયિત કી વસિયત કી હુઈ ચીઝોં કો પૂરા કરને ઔર ફર્જ અદા કરને કે બાદ કી જાએગી”.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૨]

ફાયદા: મયિત ને અગર કિસી કે હક મેં કુછ વસિયત કી હો, તો વારિસોં કો ઉન કા હિસ્સા દેને સે પેહલે મયિત કે છોડે હુએ માલ કે તિહાઈ હિસ્સે સે પૂરી કરના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

બચ્ચોં સે દિલ જોઈ કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ (સહાબા કે બચ્ચોં સે ફરમાતે) જો મેરી તરફ દૌડ કર આએગા તો મેં ઉસે યે ચીઝ દૂગા, તો બચ્ચે આપ ﷺ કે પાસ દૌડ કર આતે ઔર કોઈ આપ ﷺ કી પીઠ પર ઔર કોઈ સીને પર આકર ગિરતા, આપ ﷺ ઉન્હોં બોસા દેતે ઔર ચિમટા લેતે.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૮૩૮, અબ્દુલ્લાહ બિન હારિસ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ખાલા કી ખિદમત કરના

એક શપ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાજિર હો કર અર્જ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! મુજ સે એક બહુત બડા ગુનાહ હો ગયા હૈ, કયા મેરે લિયે માફી કા કોઈ રાસ્તા હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયા તેરી માં જિંદા હૈ?” ઉસ શપ્સ ને અર્જ કિયા: નહીં, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયા તેરી કોઈ ખાલા હૈ?” ઉસ ને કહા: હાં! તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તૂ ઉન કે સાથ ભલાઈ કા મામલા કર”.

[તિર્મિઝી : ૧૮૦૪, અન ઇબ્ને ઉમર ૬]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઈઝાર યા પેંટ કો ટપને સે નીચે લટકાને કી વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ તકબૂર કે તૌર પર અપને ઈઝાર કો ટપને સે નીચે લટકાએગા, અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી તરફ રહમત કી નઝર સે નહીં દેખેગા”.

[બુખારી : ૫૭૮૮, અન અબી હુરૈરા ૬]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મલ્કીન હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા ઔર જો કુછ દુનિયા મેં હૈ, સબ કા સબ મલ્કીન હૈ (રહમતોં સે દૂર હૈ) સિવાએ અલ્લાહ કે જિક ઔર ઉસ કે જિક વાલી ચીઝેં યા આલિમ યા તાલિબે ઈલ્મ”.

[ઇબ્ને માજા : ૪૧૧૨, અન અબી હુરૈરા ૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત કી દૂરોં કા બયાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(જન્મત કે) બાગોં કે મહલોં મેં નીચી નિગાહ રખને વાલી દૂરેં હોંગી, જિન કો અહલે જન્મત સે પેહલે ન કિસી ઇન્સાન ને છુવા હોગા ઔર ન કિસી જિન ને.

[સૂર-એ-રહમાન : ૫૬]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

હલક કે કવ્વે કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપની ઔલાદ કો હલાક ન કરો, જબ કિસી ઔરત કે બચ્ચે કો (ગલે કે) કવ્વે કી તકલીફ હો, તો ઊદે હિન્દી કો પાની સે રગડ કર ઉસ કી નાક મેં ચઢાએ”.

[બુખારી : ૫૭૧૩, અન ઉમ્મે કેસ બિન્ને મિહસન ૬]

ફાયદા: કવ્વા ગોશત કા લટકતા હુઆ વો છોટા સા ટુકડા હૈ, જો આદમી કે શુરૂ હલક મેં હોતા હૈ.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! જો ચીઝેં અલ્લાહ ને તુમ્હારે લિયે હલાલ કી હૈ ઉન કો અપને ઊપર હરામ ન કિયા કરો ઔર શરઈ હુદૂદ સે આગે મત બઢો, બેશક અલ્લાહ તઆલા હદ સે તજવુઝ કરને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા.

[સૂર-એ-માઈદા : ૮૭]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા

કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૦ શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત વહશી બિન હર્બ

આપ કા નામ વહશી હૈ, જિસ કે માના 'અકેલે રેહને વાલા' હૈ. ઉન કો અબૂ દસ્મા કહા જાતા થા, વો હબ્શા કે રેહને વાલે થે ઔર બડે બેહતરીન નેજે કા નિશાના જાનતે થે. યે મક્કા મેં કુરૈશ કે સરદાર જુબૈર બિન મુતઈમ કે ગુલામ થે, કુફકાર ને યે શર્ત રખી થી કે અગર હઝરત હમઝા ૐ કો કત્લ કર દોગે, તો તુમ આઝાદ હો જાઓગે, યુનાંચે જંગે ઉહદ મેં હઝરત હમઝા ૐ વહશી કે નેજે સે શહીદ હો ગએ, હઝરત વહશી ૐ કેહતે હૈં જંગે ઉહદ મેં હઝરત હમઝા ૐ કો શહીદ કર કે મેં જૈમે મેં આ કર બૈઠ ગયા, ઈસ લિયે કે અપની આઝાદી કે અલાવા મુજે કોઈ ઔર દિલચસ્પી ન થી, હઝરત વહશી ૐ ઇસ્લામ ઔર મુસલમાનોં કે દુશ્મન હોને કે બાવજૂદ ઇસ્લામ કી અચ્છાઈયોં કો દેખ કર ખુદ મદીના મુનવ્વરા તશરીફ લાએ ઔર હુઝૂર ૐ કે હાથ પર ઇસ્લામ કબૂલ ક્રિયા, ઔર પૂરી ઝિંદગી ઇસ્લામ કી દાવત વ ઇશાઅત મેં ઝિંદગી ગુઝાર દી, હઝરત અબૂ બક્ર ૐ ને અપને ઝમાને મેં નુબુવ્વત કા જૂઠા દાવા કરને વાલે મુસૈલમા કઝઝાબ કી સરકૂબી કે લિયે એક લશ્કર ભેજા, ઉસ મેં હઝરત વહશી ૐ બી થે, ઉન્હોં ને મુર્તદીન કે સરદાર મુસૈલમા કો નેજા માર કર હલાક ક્રિયા ઔર ઇર્તદાદ કી જડ ઉખાડ દી.

નંબર ૨ : હુઝૂર ૐ કા મોઅજિઝા

હઝરત હસન ૐ કે બારે મેં પેશીનગોઈ

રસૂલુલ્લાહ ૐ ને હઝરત હસન ૐ કી તરફ ઇશારા કર કે ફરમાયા: "મેરા યે બેટા સચ્ચિદ હૈ ઔર ઉમ્મીદ હૈ કે મુસલમાનોં કી દો બડી જમાતોં કે દરમિયાન અલ્લાહ તઆલા ઈસ સે સુલહ કરાએગા".

[બુખારી : ૨૭૦૪, અન અબી બક્ર ૐ]

(યુનાંચે હઝરત અલી ૐ કી વફાત કે બાદ હઝરત હસન ૐ ને અમીર મુઆવિયા ૐ સે સુલહ કર લી, ઈસ તરહ હુઝૂર ૐ કી પેશીનગોઈ સચ્ચી સાબિત હુઈ).

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

જમાત કે સાથ નમાઝ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ૐ ને ફરમાયા: "મદ્દોં કો ચાહિયે કે વો જમાત કો છોડને સે રૂક જાએ, વરના મેં ઉન કે ઘરોં કો આગ લગવા દૂંગા".

[ઇબ્ને માજા : ૭૯૫, અન ઉસામા બિન ઝૈદ ૐ]

ફાયદા: જમાત છોડને વાલોં કે લિયે હદીસોં મેં બહુત સખ્ત વઈદે બયાન કી ગઈ હૈં, ઈસ લિયે તમામ મુસલમાન મદ્દોં પર જમાત કા એહતેમામ કરના બહુત ઝરૂરી હૈં.

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

નેક ઔલાદ કે લિયે દુઆ

નેક ઔલાદ હાસિલ કરને કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે, હઝરત ઝકરિયા ૐ ને નેક ઔલાદ માંગતે વક્ત યે દુઆ ફરમાઈ થી, જિસ કો કબૂલ ફરમા કર અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત યહયા ૐ

કો મરહમત ફરમાયા: ﴿رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً﴾ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ

તર્જમા: ઐ મેરે રખ! અપની બારગાહ સે મુજે નેક ઔર સાલેહ ઔલાદ અતા કરમા, બેશક આપ દુઆ કી બહુત સુનને વાલે હૈં.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન: ૩૮]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

જુમા કા ખુલ્લા સુનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને અચ્છી તરહ વુઝૂ કિયા, ફિર જુમા કી નમાઝ કે લિયે આપ્યા ઔર ખામોશી સે ખૂબ ગૌર સે ખુલ્લા સુના, તો દોનો જુમા કે દરમિયાન ઔર મઝીદ તીન દિન (યાની કુલ દસ દિન) ઉસ કી મગફિરત કર દી જાતી હૈ ઔર જિસ ને (ખુલ્લે કે દોરાન) કંકરી કો ભી છુવા, તો ઉસ ને લગ્વ (યાની બેકાર ઔર બાતિલ) કામ કિયા”.

[મુસ્લિમ: ૧૯૮૮, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ફુઝૂલખર્ચી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઇસ્રાફ વ ફુઝૂલખર્ચી મત કરો, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા ફુઝૂલખર્ચી કરને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા”.

[સૂર-એ-આરાફ: ૩૧]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

ખાને પીને કી ચીઝોં કી પૈદાવાર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઇન્સાન કો અપને ખાને પર નઝર રખની યાલિયે કે હમ ને ખુબ પાની બરસાયા, ફિર હમ ને અજબ તરીકે સે ઝમીન કો ફાડા, ફિર હમ ને ઇસ ઝમીન મેં સે ગલ્લા, અંગૂર, તરકારી, ઝૈતૂન ઔર ખજૂર, ઘને બાગ, મેવે ઔર ચારા પૈદા કિયા. યે સબ તુમ્હારે ઔર તુમ્હારે જાનવરોં કે ફાયદે કે લિયે હૈં”.

[સૂર-એ-અબસ: ૨૪ તા ૩૨]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત કી ચૌડાઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કસમ હૈ ઇસ જાત કી! જિસ કે કબ્જે મેં મુહમ્મદ કી જાન હૈ! જન્મત કે દો દરવાઝોં કે દરમિયાન ઇતના બઝા ફાસલા હૈ, જિતના શહરે મક્કા ઔર હિજ કે દરમિયાન હૈ”. યા આપ ﷺ ને ફરમાયા: “કે જિતના ફાસલા મક્કા ઔર બસરા કે દરમિયાન હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૪૮૦, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઝમ ઝમ કે ફવાઈદ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ ને ઝમ ઝમ કે બારે મેં ફરમાયા: “યે એક મુકમ્મલ ખોરાક ભી હૈ ઔર બીમારિયોં કે લિયે શિકા ભી હૈ”.

[બેહકી શોખુલ ઇમાન: ૩૯૭૩, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે કોઈ આદમી તકલીફ પહુંચને પર મૌત કી તમન્ના ન કરે, અગર તમન્ના કરના હી હો, તો યે દુઆ કરે: ઐ અલ્લાહ! જબ તક મેરે લિયે ઝિંદગી બેહતર હો, મુજે ઝિંદા રખના ઔર જબ મેરે લિયે મૌત બેહતર હો, તો મૌત દે દેના”.

[બુખારી: ૫૬૭૧, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

(२१) शाब्बानुल मुअज्जम

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

हजरत हुजैफा बिन यमान

हजरत हुजैफा बिन यमान ॥ बनू गितफान के पानदान से तअल्लुक रभते थे. छिजरत से पेहले ही ईस्लाम कबूल कर लिया. गजबअे बदर के मौके पर शिकत के लिये आ रहे थे के मुश्रिकीने मक्काने उन को पकड़ लिया, फिर इस शर्त पर छोड़ दिया के मुहम्मद ॥ के साथ मिल कर हमारे खिलाफ नहीं लड़ेंगे, युनांचे इस शर्त की वजह से रसूलुल्लाह ॥ ने शरीक होने की इज्जत नहीं दी. उन्हें साहिबे सिर (रसूलुल्लाह ॥ के राज दां सहाबी) होने का शर्क छसिल है. हुजूर ॥ ने उन्हें मुनाफिकीन के नाम बता दिये थे के क्वां क्वां मुनाफिक है, ताके उन की नकल व हरकत पर नजर रभें और मुसलमान उन के कितों से महकूज रहे सकें. इसी तरह गजबअे भंदक के मौके पर रसूलुल्लाह ॥ ने उन्हें मुश्रिकीन की जबर वाने के लिये लेजा और इस के बदले में जन्नत की मुश जभरी सुनाई. हजरत हुजैफा ॥ में रसूलुल्लाह ॥ की सुन्नतों पर अमल करने का अेक अच्छा जज्बा था. अेक भरतबा ईरान के बादशाह किसरा के शाही दस्तरख्वान पर बैठे थे, पाने के दौरान लुकमा हाथ से गिर गया, वो उस को उठा कर पाने लगे; साथ में बैठे हुअे अेक साहब ने कहा के ये मौका गिरे हुअे लुकमे के पाने का नहीं है, ये ईरान के बादशाह किसरा का दस्तरख्वान है. उन्होंने उस को बड़ा उमदा जवाब देते हुअे फरमाया: तो क्या मैं इन बेवकूफों की वजह से अपने प्यारे रसूलुल्लाह ॥ की सुन्नत को छोड़ दूँ. इस के बाद उन्होंने वो लुकमा खा लिया. जंगों में कथि मुल्कों को उन्होंने ने फतह किया. और सन ३५ छिजरी में उन का इन्तेकाल हो गया.

नंबर (२) : अल्लाह की कुदरत

जिराफ

जिराफ अेक जलवर है, जिस का वजन तकरीबन आठ सौ किलो होता है, गियाई सतरा फिट और जमान पंदरा ईंच लम्बी होती है, तेज रफ्तारी का डाल ये है के ई घंटा पफ किलो मीटर ते कर लेता है, कनाअत अैसी के पानी मयस्सर न हो तो महीनों भर सभ्र से काम लेता है, अच्छा बात ये है के कभी बैठता नहीं है, जब उसे नींद आती है तो भड़े भड़े सो लेता है. अल्लाह तआला ने अपनी कुदरत से कैसी अच्छा व गरीब मज्बूक पैदा फरमाई है!

नंबर (३) : अेक ईर्ज के बारे में

सिला रहमी करना

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: “जो लोग अल्लाह के अहद को तोड़ते हैं, उस के मज्बूत कर लेने के बाद, और उन तअल्लुकात को तोड़ते हैं, जिन के जोड़ने का अल्लाह तआला ने हुकम दिया है और जमीन में फसाद मचाते हैं; यही लोग चुकसान उठाने वाले हैं.” [युर-अे-बकरह: २७]
फायदा: रिश्ते, नाते और तअल्लुकात की बरकरार रचना और उस को जल्म न करना बहुत जरूरी है.

नंबर (४) : अेक सुन्नत के बारे में

सफर करना किस दिन बेहतर है?

हजरत कअब बिन माविक ॥ से रिवायत है के रसूलुल्लाह ॥ की जुमेरात के दिन सफर करना पसंद था. [बुखारी: २८५०]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ઈશરાક કી દો રકાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ ફજ્જ કી નમાઝ કે બાદ અપની જગા બૈઠા રહ્યા, યહાં તક કે ઈશરાક કી દો રકાત પઢ લે ઔર અચ્છી બાત કે અલાવા કોઈ બાત ન કરે, તો ઉસ કે ગુનાહ માફ કર દિએ જાએંગે, અગરચે સમંદર કે ઝાગ સે ઝિયાદા હો”.

[અબૂ દાઉદ: ૧૨૮૭, અન મુઆઝ ઇબ્ને અનસ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

એહસાન જતાને કા અંજામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “વાલિદૈન કા નાફરમાન, શરાબી ઔર એહસાન જતાને વાલા (ચે તીનો કિસ્મ કે લોગ) જન્મત મેં દાખિલ નહીં હોંગે”.

[નસઈ: ૨૫૬૩, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મેં ઝિયાદા ખાને કા અંજામ

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ ડકાર લી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હમારે સામને ડકાર મત લો, ઈસ લિયે કે ક્યામત કે દિન સબ સે ઝિયાદા ભૂખા વો શખ્સ હોગા જો દુનિયા મેં ઝિયાદા પેટ ભરતા હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૭૮, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

નેક બંદોં કા જન્મત મેં એહતેરામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ચે મુકર્રબ બંદે આરામ કે બાગોં મેં હોંગે, ઈન મુકર્રબ બંદોં કા એક ગિરોહ અગલે લોગોં મેં સે હોગા ઔર થોડે લોગ પિછલે લોગોં મેં સે હોંગે. વો લોગ સોને કે તારોં સે બને હુએ તપ્તોં પર તકિયા લગાએ આમને સામને બૈઠે હોંગે ઔર હમેશા એક હી ઉમ્ર કે લડકે (ઈન કી ખિદમત કે લિયે) કટોરે, લોટે ઔર બેહતી હુઈ શરાબ કે જામ લે કર ગશત લગા રહે હોંગે, જિસ શરાબ સે ન ઉન કો દર્દ હોગા ઔર ન અક્લ મેં ખરાબી આએગી”.

[સૂર-એ-વાકિઆ : ૧૨ તા ૧૮]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

શરાબ સે ઈલાજ કી મુમાનઅત

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે શરાબ કે બારે મેં સવાલ કિયા, તો આપ ﷺ ને ઉસ કે ઈસ્તેમાલ સે મના ફરમાયા, ફિર વો શખ્સ કેહને લગા કે હમ દવા કે તૌર પર ઈસ કો ઈસ્તેમાલ કરેંગે, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: “ચે દવા હૈ હી નહીં બહે બીમારી હૈ”.

[મુસ્લિમ : ૫૧૪૧, અન વાઈલ હઝરતી ﷺ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! તુમ અપની જાનોં કી ફિક કરો, જબ તુમ હિદાયત પર હોગે, તો કોઈ ગુમરાહ શખ્સ તુમ્હે નુકસાન નહીં પહુંચા સકતા, તુમ સબ કો અલ્લાહ હી કે પાસ લોટ કર જાના હૈ, ફિર વો તુમ કો ઉન સબ કામોં સે બાખબર કર દેગા, જો તુમ કિયા કરતે થે”.

[સૂર-એ-માઈદા : ૧૦૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

(૨૨) શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત અબૂ દર્દા

હઝરત અબૂ દર્દા રહીમ કા નામ ઉવૈમિર બિન માલિક ખઝરજી હૈ, યે મદીના મુનવ્વરા કે બડે તાજિર થે. હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન રવાહા સે ગેઝરે તઅલ્લુકાત થે, વો ઇસ્લામ લાને કે બાદ હઝરત અબૂ દર્દા કો તૌહીદ કી દાવત દેતે ઔર શિર્ક વ બુતપરસ્તી સે મના કરતે, એક રોઝ અબ્દુલ્લાહ બિન રવાહા ને ઉન કે ઘર જા કર બુત કે ટુકડે ટુકડે કર ડાલે, ઉસ કી યે બેબસી દેખ કર વો સોચને પર મજબૂર હો ગએ કે અગર ઇસ મેં કોઈ ખૂબી ઔર નફા વ નુકસાન પહુંચાને કી સલાહિયત હોતી તો આજ યે ઝરૂર અપના બચાવ કર લેતા. ઇસ ખયાલ કે આતે હી વો શિર્ક વ બુતપરસ્તી સે બેઝાર હો ગએ ઔર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહિ સલ્મ કી ખિદમત મેં પહુંચ કર ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા. ઔર રાત વ દિન ઇલ્મ સીખને ઔર ઇબાદત કરને મેં લગ ગએ. જબ ઉન્હોં ને દેખા કે તિજરત, ઇલ્મી મજલિસોં મેં હાઝરી ઔર ઇબાદત કી લઝઝત મેં રૂકાવટ બન રહી હૈ, તો તિજરત ઔર દુનિયા કી ઝેબ વ ઝીનત છોડ કર ઇલ્મ સીખને ઔર ઇબાદત કરને મેં મસરૂફ હો ગએ, વો દુર્વેશોં કી તરહ બિલ્કુલ સાદા જિંદગી ગુઝારને લગે. હઝરત ઉમર રઝી ને ઉન્હેં શામ કા ગવર્નર બનાના ચાહા તો સાફ કેહ દિયા કે મેં અહલે શામ કો નમાઝ ઔર કુર્આન પઢાને કે અલાવા દૂસરા કામ નહીં કર સક્તા, હઝરત ઉસમાન રઝી ને ઉન્હેં દિમશ્ક કા કાઝી બના દિયા થા, ફિર ઉન્હીં કે દૌરે ખિલાફત મેં સન ૩૩ હિજરી મેં ઇન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહિ સલ્મ કા મોઅજિઝા

સૂરજ કા લૌટના

હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહિ સલ્મ પર જબ વહી નાઝિલ હોતી, તો આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહિ સલ્મ કી એસી હાલત હો જાતી કે અભી ગશી તારી હો જાએગી, યુનાંચે આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહિ સલ્મ પર એક મરતબા વહી નાઝિલ હોના શુરૂ હુઈ, આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહિ સલ્મ કા સર મુબારક હઝરત અલી રઝી કી રાન પર થા, કુછ દેર કે બાદ આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહિ સલ્મ ને હઝરત અલી રઝી કી રાન સે સર મુબારક ઉકાયા ઔર હઝરત અલી રઝી સે પૂછા: કયા તુમ ને અસર કી નમાઝ પઢી? જવાબ દિયા કે નહીં, આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહિ સલ્મ ને બારગાહે રબ મેં દુઆ કી, યુનાંચે હઝરત અસ્મા રઝી ફરમાતી હૈં કે મેં ને દેખા આફતાબ ગુરૂબ હો ચુકા થા, લેકિન ફિર નિકલ આયા ઔર હઝરત અલી રઝી ને નમાઝ અદા કી. [તબરાની કબીર: ૧૯૮૭૦, અન અસમા બિન્તે ઉમૈસ રઝી]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

તકબીરે તહરીમા

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહિ સલ્મ ને ફરમાયા: “નમાઝ કી ફૂજી વુજૂ હૈ, ઉસ કા તહરીમા તકબીર હૈ ઔર નમાઝ કો ખત્મ કરને વાલા તસલીમ (યાની અસ્સાલામુ અલયકુમ વરહમતુલ્લાહ કેહના) હૈ”. [તિર્મિઝી: ૩, અન અલી રઝી]
ફાયદા: નમાઝ શુરૂ કરતે વક્ત જો તકબીર કહી જાતી હૈ, ઉસ કો “તકબીરે તહરીમા” કેહતે હૈં, નમાઝ કે શુરૂ મેં તકબીરે તહરીમા કેહના ફર્જ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ફર્જ નમાઝ કે બાદ કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહિ સલ્મ નમાઝ સે ફારિગ હોને કે બાદ યે દુઆ પઢતે: ((**اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ اَلْعَجْزِ وَالْجُبْنِ وَمِنْ اَلْجَدَدِ وَالْهَرَمِ وَالْجَدْبِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ اَللّٰهُمَّ لَا مَنَاصَ لِيَّ اَعْظِيْتُ وَلَا مُعْطِيَّ لِيَّ اَمْتَعْتَ وَلَا تَنْقُذُكَ الْجَبْرِ وَمِنْكَ الْجَدْبُ**)). [બુખારી: ૬૩૩૦, અન મુબીના બિન શોઅબા રઝી]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

દુરુદ શરીફ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ મુજ પર એક બાર દુરુદ શરીફ પઢેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર દસ રહમતે ભેજેગા. ઔર દસ ગુનાહ માફ કર દિએ જાએંગે ઔર દસ દરજાત બુલંદ કિએ જાએંગે”.

[નસઈ: ૧૨૮૮, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

નુકસાન કે બાદ કી આસાનિયોં પર ઇતરાના

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “જબ હમ લોગોં કો નુકસાન પહુચાને કે બાદ અપની રહમત કા મઝા ચખાતે હૈં, તો વો હમારી ઇન નિશાનિયોં કે બારે મેં ભી શરાત કરને લગતે હૈં (યાની મૌજૂદા આસાનિયોં મેં પડ કર ગુઝરી હુઈ મુસીબતોં કી તકઝીબ ઔર મઝાક ઉડાતે હૈં, જબ કે ઉન્હે ઇન નિશાનિયોં સે ઇજત હાસિલ કરની ચાહિયે, એસે લોગોં કે મુતઅદિલક સખ્ત વઈદ આઈ હૈં).

[સૂર-એ-યુનુસ: ૨૧]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

આબિરત કી કામચાબી દુનિયા સે બેહતર હે

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “તુમ લોગોં કો જો કુછ દિયા ગયા હે, વો સિર્ફ દુનિયવી ઝિંદગી (મેં ઇસ્તેમાલ) કી ચીઝેં હૈં ઔર જો કુછ (અજ વ સવાબ) અલ્લાહ કે પાસ હે, વો ઇસ (દુનિયા) સે કહીં બેહતર ઔર બાકી રહેને વાલા હે.

[સૂર-એ-શુરા: ૩૬]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

જન્મતી કો મૌત નહીં આએગી

એક શપ્સ ને સવાલ કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ ﷺ! કયા અહલે જન્મત કો નીંદ આએગી? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને જવાબ દિયા: “નીંદ મૌત કી બહન હે ઔર જન્મતિયોં કો મૌત ન આએગી, લિહાઝા નીંદ ભી ન આએગી”.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઇમાન: ૪૫૫૮, અન જાબિર]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

આપરેશન સે ફોડે કા ઇલાજ

હઝરત અસ્મા બિન્તે અબી બક્ર ﷺ કેહતી હૈં કે મેરી ગરદન મેં ફોડા નિકલ આયા, જિસ કા ઝિક નબીએ પાક ﷺ સે કિયા ગયા, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: “ઇસે ખોલ દો, (ફોડ દો) ઔર છોડો મત વરના ગોશત ખાએગા ઔર ખૂન ચૂસેગા”. (યાની ઇસ કા ખરાબ માદા અગર વક્ત પર ન નિકાલા ગયા તો ઝખ્મ કો ઔર ઝિયાદા બઢા કર ગોશત ઔર ખૂન કે બિગાડ કા ઝરિયા બનેગા).

[મુસ્તદરક હાકિમ: ૮૨૫૦]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ અપની જાન, ઔલાદ, ખાદિમ ઔર માલ કે હક મેં કબી ભી હલાકત કી બદ દુઆ મત કિયા કરો; કહીં એસા ન હો કે બદ દુઆ કરતે હુએ દુઆ કી કબૂલિયત કી ઘડી સે તુમહારી મુવાફકત હો જાએ ઔર તુમહારી બદ દુઆ કબૂલ કર લી જાએ”.

[અબૂ દાઉદ: ૧૫૩૨, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૩) શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત અદી બિન હાતિમ તાઈ

હઝરત અદી ૐ અરબ કે મશહૂર સખી હાતિમ તાઈ કે બેટે થે. ઉન કા કબીલા યમન મેં આબાદ થા ઔર ઇસાઈયોં કે રકવી ફિરકે મેં શામિલ થા. સન ૮ હિજરી મેં રસૂલુલ્લાહ ૐ ને ૫૦ સહાબા ૐ કો હઝરત અલી ૐ કે સાથ કબીલએ બનૂ તૈ રવાના કિયા. ઇસ કબીલે કે રઈસ હઝરત અદી ૐ ઇતેલા મિલતે હી અપને અહલે ખાના કે સાથ ફરાર હો કર શામ ચલે ગએ. મગર ઉન કી બહન સફફાના બિન્તે હાતિમ જંગી કૈદિયોં કે સાથ મદીના લાઈ ગઈ, જબ કૈદિયોં કો આપ ૐ કે સામને પેશ કિયા ગયા તો સફફાના ને અપને બાપ કી સખાવત ઔર રહમદિલી કા ઝિક્ર કર કે રિહાઈ કી દરખવાસ્ત કી તો રસૂલુલ્લાહ ૐ ને ઉન્હેં ઉસ કે મરતબે કે મુતાબિક સવારી, લિબાસ ઔર સફર કા તોશા દે કર તમામ કૈદિયોં કે સાથ રિહા કર દિયા. સફફાના ને અપને ભાઈ અદી ૐ કે પાસ આ કર રસૂલુલ્લાહ ૐ કે હુસ્ને સુલૂક કી તારીફ કી ઔર ભાઈ કો આપ ૐ કી ખિદમત મેં હાઝિર હોને કે લિયે તૈયાર કર લિયા. જબ મદીના પહુચે તો અલ્લાહ કે નબી ૐ ને બડે એજાઝ કે સાથ ઉન્હેં ચમડે કે ગદે પર બિઠાયા, ઉન્હોં ને આપ કી બાતેં સુન કર ઔર અખ્લાક સે મુતઅસ્સિર હો કર દિલ મેં સોચા કે યે શખ્સ બાદશાહ નહીં બલ્કે નબી હી હું ઔર ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા. હુઝૂર ૐ ને ઉન્હેં કબીલે કા અમીર મુકર્રર ફરમા દિયા. ઉન્હોં ને ઇરાક ઔર શામ કી લડાઈ, જંગે સિફફીન, કાદસિયા ઔર જંગે નહરવાન મેં હિસ્સા લિયા. આપ ને કૂફા મેં સન ૬૭ હિજરી મેં એક સો બીસ સાલ કી ઉમ્ર મેં વફાત પાઈ ઔર વહીં દફન હુએ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

મુખતલિફ મૌસમ ઔર ફલ

અલ્લાહ તઆલા ને સદી, ગરમી ઔર બારિશ અલગ અલગ મૌસમ બનાએ ઔર મૌસમ કે અલગ અલગ ફલ ઔર ફૂલ બનાએ. જો ફલ ગરમી કા હૈ વો હમેશા ગરમી મેં ફલતા હૈ, જો સદી કા હૈ વો સદી મેં ફલતા હૈ ઔર જો બારિશ કા હૈ વો બારિશ કે મૌસમ મેં ફલતા હૈ ઔર હર ફલ કા એક અલગ જાયકા બનાયા, અગર એક હી મૌસમ, એક હી ફલ ઔર ફૂલ હોતે, તો ઇન્સાન ઉકતા જાતા, લેકિન યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત હૈ જિસને બારા મહીનોં કે લિયે અલગ અલગ મૌસમ ઔર ફલ ફૂલ બનાએ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

વાલિદૈન કે સાથ અથ્થા સુલૂક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ્હારે રબ ને ફૈસલા કર દિયા હૈ કે અલ્લાહ કે અલાવા કિસી ઔર કી ઇબાદત ન કર ઔર વાલિદૈન કે સાથ એહસાન કા મામલા કર”. [સૂર-એ-બની ઇસરાઈલ : ૨૩] ફાયદા: માં બાપ કી ખિદમત કરના ઔર ઉન કે સાથ અથ્થા બર્તાવ કરના ફર્ઝ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

બચ્ચોં કો સલામ કરના

હઝરત અનસ બિન માલિક ૐ બચ્ચોં કે પાસ સે ગુઝરે, તો બચ્ચોં કો સલામ કિયા ઔર ફરમાયા: આપ ૐ ભી ઇસી તરહ કિયા કરતે થે”. [બુખારી : ૬૨૪૭, અન અનસ બિન માલિક ૐ] ફાયદા: બચ્ચોં કો સિખાને કી નિયત સે સલામ કરના આપ ૐ કી સુન્નાત હૈ.

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કર્જદારોં કો મોહલત દેના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ કો યે બાત પસંદ હો કે અલ્લાહ તઆલા ક્યામત કે દિન પરેશાનિયોં સે નજાત દે, તો વો ફકીર ઔર તંગદસ્ત લોગોં કો (કર્જ કી અદાયગી મેં) મોહલત દે દે યા મારફ કર દે”.

[મુસ્લિમ: ૪૦૦૦, અન અબી કતાદા]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કિસી કી ગીબત કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછા ગયા: ગીબત ક્યા હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: “અપને ભાઈ કી ઐસી બાત કા ઝિક્ક કરના, જો ઉસે અચ્છી ન લગતી હો” સવાલ કરને વાલે ને ફિર પૂછા: “આપ કા ક્યા ખયાલ હૈ, અગર વો ઉસ કે અંદર મૌજૂદ હો, જો મેં કેહ રહા હું?” આપ ﷺ ને ફરમાયા: “જો તુમ કેહ રહે હો, અગર વો ઉસ કે અંદર હો તબી તો તુમ ને ઉસ કી ગીબત કી ઔર અગર વો બાત ઉસ કે અંદર ન હો, તબ તો તુમ ને ઉસ પર ઇલ્ઝામ લગાયા”.

[તિર્મિઝી: ૧૮૩૪, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

માલ આરિયત હે

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્જિદ ૐ ફરમાતે હૈં કે તુમ મેં સે હર એક મેહમાન હૈ ઔર ઉસ કા માલ આરિયત (ઉધાર) હૈ ઔર મેહમાન જાનેવાલા હૈ ઔર આરિયત ઉસ કે માલિક કો લૌટાની પડેગી.

[શોઅબુલ ઈમાન: ૧૦૨૪૧]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જહન્નમ કા તઝકિરા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બાએં હાથ મેં નામએ આમાલ દિયે જાને વાલે કેસી (બુરી) હાલત મેં હૈં, વો લોગ આગ ઔર ખૌલતે હુએ ગરમ પાની મેં હોંગે ઔર સિયાહ ધુએં કે સાયે મેં હોંગે, જો ન કંઠા હોગા ન આરામદેહ હોગા, યે લોગ ઈસ સે પેહલે (દુનિયા મેં) બઢી પુશહાલી મેં રેહતે થે ઔર બડે ભારી ગુનાહ (કુફ્ર વ શિક) પર ઈસરાર કિયા કરતે થે”.

[સૂર-એ-વાકિઆ: ૪૧, ૪૬]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બિચ્છૂ કે ઝહર કા ઇલાજ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ૐ કેહતે હૈં સહાબા ૐ કી એક જમાત કા ગુઝર ઐસી જગા સે હુઆ જહાં એક શખ્સ કો બિચ્છૂ ને ઉસ લિયા થા, વહાં કે લોગોં મેં સે એક શખ્સ ને સહાબા ૐ સે દમ કરને કી દરખાસ્ત કી, યુનાંચે એક સહાબી તશરીફ લે ગએ ઔર સૂર-એ-ફાતિહા પઢ કર દમ કર દિયા તો વો અચ્છા હો ગયા.

[બુખારી: ૫૭૩૭]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ કુર્આન પઢા જાએ, તો ઉસ કો પૂરી તવજ્જુહ ઔર ગૌર સે સુના કરો ઔર ખામોશ રહા કરો, તાકે તુમ પર રહમ કિયા જાએ”.

[સૂર-એ-આરાફ: ૨૦૪]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૪) શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન સલામ ؓ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન સલામ ؓ હઝરત યુસુફ ؑ કી ઔલાદ મેં સે હૈં. જબ હુઝૂર ؑ હિજરત ફરમા કર મદીના મુનવ્વારા પહુંચે, તો હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન સલામ ؓ ને નુબુવ્વત કી નિશાનિયાં દેખ કર ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા. આપ યહૂદી મઝહબ કે આલિમ થે, યહૂદિયોં કે તમામ ફિક્કોં કે લોગ આપ કે તકવા ઔર સલાહિયત પર મુત્તફિક થે ઔર આપ કી તાઝીમ કરતે થે. હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન સલામ ؓ ફરમાતે હૈં કે જૈસે હી મૈં ને મદીના મેં હુઝૂર ؑ કી આમદ કી ખબર સુની, ફૌરન ખિદમત મેં હાઝિર હો કર ઔર ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા. ઘર વાપસ આકર મૈં ને અપને બીવી ઔર બચ્ચોં કો ઇસ્લામ કી દાવત દી, વો ભી મુસલમાન હો ગયે, મેરી બૂઢી ફૂફી ખાલિદા ભી મેરી દાવત સે મુસલમાન હો ગઈ, ફિર હુઝૂર ؑ કે પાસ આયા ઔર અર્ઝ કિયા કે યહૂદ કે સરદારોં કો દાવત દીજિએ, આપ ને યહૂદિયોં કે સરદારોં કો બુલાયા ઔર ઇસ્લામ કી દાવત દી, લેકિન કિસી ને ભી દાવત કો કબૂલ નહીં કિયા, હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન સલામ ેસી વક્ત સામને આએ ઔર અલ્લાહ કે રસૂલ ؑ કી તસ્દીક કી, યહૂદી સરદારોં ને હઝરત અબ્દુલ્લાહ કો બૂરા કેહના શુરૂ કર દિયા ઔર ઇસ્લામ કબૂલ નહીં કિયા, હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન સલામ ؓ કા ઇતેકાલ હઝરત મુઆવિયા ؓ કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં સન ૪૩ હિજરી મેં હુઆ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ؑ કા મોઅજિઝા

પાગલ લડકે કા ઠીક હો જાના

રસૂલુલ્લાહ ؑ કી ખિદમત મેં એક ઔરત અપને પાગલ લડકે કો લે કર હાઝિર હુઈ, રસૂલુલ્લાહ ؑ ને લડકે કે સીને પર હાથ ફેરા ઔર ઉસ કે લિયે દુઆ ફરમાઈ, તો ઉસ ને ઝોર સે કૈ (ઉલ્ટી) કી, ઉસ કે બાદ સે હુ વો લડકા અચ્છા હો ગયા ઔર પાગલપન દૂર હો ગયા. [મિશકાત : ૫૯૨૩, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર (૩) : એક ફઝ્લ કે બારે મેં

જાન બૂજ કર નમાઝ કઝા કર દેના

રસૂલુલ્લાહ ؑ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ દો નમાઝોં કો બિલા કિસી ઉઝ કે એક વક્ત મેં પઢે, વો કબીરા ગુનાહોં કે દરવાઝોં મેં સે એક દરવાઝો પર પહુંચ ગયા”. [મુસ્તદરક : ૧૦૨૦, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

દીન પર જમે રેહને કી દુઆ

ઇસ્લામ ઔર નેક આમાલ પર સાબિત કદમી કે લિયે ઇસ દુઆ કા મામૂલ રખના ચાહિયે:
﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾
તર્જમા: ઐ હમારે રબ! હમારે ગુનાહોં કો ઔર જો હમને અપને કામ કી ઝિયાદતી કી હૈ, ઉસ કો માફ કર દીજિએ ઔર હમારે કદમોં કો જમા દીજિએ ઔર હમેં કાફિરોં પર ગાલિબ કર દીજિએ.

[સુર-એ-આલે ઇમરાન : ૧૪૭]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક કરને વાલે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ કોઈ કૌમ અલ્લાહ તઆલા કે ઝિક કે લિયે બેઠતી હૈ, તો મલાઈકા ઉન કો ઘેર લેતે હૈં ઔર રહમત ઉન કો ઢાંપ લેતી હૈ ઔર ઉન પર સકીના ઉતરતી હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા ફરિશતોં કે દરમિયાન ઉન કા તઝકિરા કરતા હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૬૮૫૫, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

લડકી કી પૈદાઈશ કો બુરા સમજના

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ ઉન મેં સે કિસી કો બેટી પૈદા હોને કી ખબર દી જાતી હૈ, તો ઉસ કા ચેહરા રંજ કી વજહ સે કાલા પડ જાતા હૈ ઔર દિલ હી દિલ મેં ઘુટતા રેહતા હૈ ઔર જિસ લડકી કી પૈદાઈશ કી ઉસ કો ખબર દી ગઈ હૈ ઉસ કી શરમિંદગી કી વજહ સે લોગોં સે છિપતા ફિરતા હૈ કે ઉસ કો ઝિલ્લત ગવારા કર કે રેહને દે યા ઉસ કો મિટ્ટી મેં છુપા દે, વો બહુત હી બુરા ફૈસલા કરતે હૈં”.

[સુર-એ-નહલ: ૫૮ તા ૫૯]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા ધોકા

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈનસાન! તુજે અપને રબ કી તરફ સે કિસ ચીઝ ને ધોકે મેં ડાલ રખા હૈ (કે તૂ દુનિયા મેં પડ કર ઉસે ભુલાએ રખતા હૈ, હાંલાંકે) ઉસ ને તુજે પૈદા કિયા (ઔર) ફિર તેરે તમામ આઝા એક દમ ઠીક અંદાઝ સે બનાએ (ફિર ભી તૂ ઉસ સે ગાફિલ હૈ)”. [સુર-એ-ઇન્કિતાર: ૬ તા ૭]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

જહન્નમી કા જિસ્મ કેસા હોગા

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ રા. ફરમાતે હૈં: “ક્યા તુમ જાનતે હો દોઝખિયોં કી ચૌડાઈ કિતની હોગી? હઝરત મુજાહિદ ફરમાતે હૈં કે મૈં ને કહા: નહીં, ફરમાયા: હાં! ખુદા કી કસમ! તુમ નહીં જાનતે, દોઝખિયોં કે કાન કી લૌ ઔર મોંઢે કે દરમિયાન સત્તર સાલ ચલને કે બકદર ફાસલા હોગા, જિસ મેં ખૂન ઔર પીપ સે ભરી વાદિયાં હોગી”.

[મુસ્તદરક: ૩૬૩૦]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ગર્મ કપડે સે સેક કર ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: દાગ લગાકર ઈલાજ કરને કા બદલ ગર્મ કપડે, સે તકલીફ કી જગા કો બાર બાર સેકના હૈ, ગલે મેં કવ્વે કી તકલીફ કે વક્ત બચ્ચે કે મુંહ મેં હાથ ડાલ કર ઈલાજ કરને કા બદલ નાક મેં દવા ટપકાના હૈ.

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૫૪૧૦, અન આઈશા]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ જન્ત કે બાગાત કે કરીબ સે ગુઝરો, તો ખૂબ ચરો”. સહાબા રા. ને અર્ઝ કિયા: જન્ત કે બાગાત ક્યા હૈં? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મસ્જિદે”. ફિર સહાબા રા. ને પૂછા: ચરના ક્યા હૈ? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “((سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ))” કા ઝિક કરના”.

[તિર્મિઝી: ૩૫૦૯, અન અબી હુરૈરા]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૫ શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઉસ્માન બિન મઝઝિન

હઝરત ઉસ્માન બિન મઝઝિન   કુરૈશ ખાનદાન સે તઅલ્લુક રખતે થે. વો ઔર ઉન કે બેટે સાઇબ, તેરાહ અફરાહ કે મુસલમાન હોને કે બાદ ઇસ્લામ લાએ. પેહલી હિજરતે હબ્શા મેં બારા મદ્દ ઔર ચાર ઔરતોં કે કાફલે કે આપ હી અમીર થે. તીન મહીને બાદ ઉન કો ખબર મિલી કે કુરૈશે મક્કા ને રસૂલુલ્લાહ   ઔર મુસલમાનોં કી મુખાલફત છોડ દી હૈ. મક્કા કે કરીબ આ કર માલૂમ હુઆ કે યે ખબર ગલત થી. તો વો વલીદ બિન મુગીરા કી પનાહ મેં મક્કા વાપસ આ ગએ. ઔર ચંદ હી દિનોં કે બાદ હરમ મેં જા કર એલાન કર દિયા કે “મેં વલીદ કી પનાહ સે નિકલ કર અલ્લાહ કી પનાહ મેં દાખિલ હોતા હૂં”. ફિર દૂસરી મરતબા ૮૩ મદ્દ ઔર ૨૦ ખવાતીન કે સાથ હબ્શા કી તરફ હિજરત કરને વાલે કાફલે કે અમીર ભી આપ હી થે. ઉન્હોં ને હબ્શા મેં તકરીબન પાંચ સાલ ગુઝરે થે કે આપ   કે મદીના હિજરત કર જાને કી ઇતેલા મિલી, તો યે અપને ખાનદાન કે સાથ મક્કા આએ, ફિર ચંદ દિન બાદ મદીના તૈયબા હિજરત કર ગએ. ઔર વહાં અબ્દુલ્લાહ બિન સલહા અજલાન કે મકાન પર ઠેહરે. રસૂલુલ્લાહ   ને અબુલહૈસમ બિન તૈહાન અન્સારી કો આપ કા દીની ભાઈ બનાયા. ઉન્હોં ને જંગે બદર મેં શિકત ફરમાઈ તો વાપસ આકર બીમાર હો ગએ ઔર સન ૨ હિજરી મેં મદીના તૈયબા મેં વફાત પાઈ. આપ   ને ઉન કી પેશાની કો બોસા દે કર ફરમાયા: “તુમ હુનિયા સે ઇસ તરહ રૂખ્સત હુએ કે તુમહારા દામન ઝર્રા બરાબર ઇસ સે મૈલા નહીં હુઆ”. જન્નતુલ બકીઅ મેં દફન હોને વાલે યે પેહલે સહાબી હૈં.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ચાંદ અલ્લાહ કી નિશાની હૈ

અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે ચાંદ બનાયા ઔર ઉસે એક નિઝામ સે જોડ દિયા કે ઇસી હિસાબ સે વો નિકલતા ઔર ડૂબતા હૈ, કભી બારીક હોતા હૈ, કભી મોટા હોતા હૈ, કભી પૂરા ગોલ હો જાતા હૈ ઔર હર મહીને કે શુરૂ મેં પચ્છમ કી જાનિબ આસ્માન મેં નિકલતા હૈ ઔર હઝારોં લાખોં સાલોં સે વો ઇસી નિઝામ સે નિકલતા ઔર ડૂબતા હૈ, લેકિન કભી એસા નહીં હોતા કે વો પચ્છમ સે નિકલને કે બજાએ પૂરબ સે નિકલ જાએ, યા મહીને કે શુરૂ મેં નિકલને કે બજાએ ગાયબ હો જાએ, યકીનન યે અલ્લાહ કી કુદરત હૈ, જિસ ને હર ચીઝ કો એક નિઝામ સે જોડ રખા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

હજ કિન લોગોં પર ફર્જ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ કે વાસ્તે ઉન લોગોં કે ઝિમ્મે બૈતુલ્લાહ કા હજ કરના (ફર્જ) હૈ, જો વહાં તક પહુંચને કી તાકત રખતે હોં”. [સુર-એ-આલે ઇમરાન: ૯૭]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ચાર ચીઝોં અંબિયા કી સુન્નત હૈ

રસૂલુલ્લાહ   ને ફરમાયા: “ચાર ચીઝોં તમામ અંબિયા કી સુન્નત હૈં, નિકાહ કરના, મિસ્વાક કરના, હયા કરના ઔર ખુશ્બૂ કા ઇસ્તેમાલ કરના”. [તિમિઝી: ૧૦૮૦, અન અબી અય્યૂબ  ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

નમાઝ કે બાદ અપની જગા બેઠે રહના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ નમાઝ કે બાદ અપની જગા પર બેઠા રહે, તો ફરિશ્તે ઉસ વક્ત તક ઉસ કે લિયે મગફિરત કી દુઆ કરતે હૈં, જબ તક ઉસ કા વુજૂ ન ટૂટ જાએ, ફરિશ્તે યે દુઆ દેતે હૈં: ((اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لَهٗ وَارْحَمْهُ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! તૂ ઈસ બંદે કો માફ કર દે, ઐ અલ્લાહ! તૂ ઈસ બંદે પર રહમ કરમા”.

[બુખારી : ૪૪૫, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

વુસઅત કે બાવજૂદ હજ ન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં: જો બંદા એસા હો કે મેં ને ઉસ કો સિહત વ તંદુસ્તી અતા કર રખી હો ઔર ઉસ કી રોઝી મેં વુસઅત વ ફરાવાની દે રખી હો ઔર ઉસ પર પાંચ સાલ એસે ગુઝર જાએ કે વો મેરે દરબાર (કાબા શરીફ) મેં હાઝિર ન હો તો વો ઝરૂર મહરૂમ હૈં”.

[સહી ઇબ્ને હિબ્બાન : ૩૭૭૩, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દો હરીસોં કા હાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દો પ્યાસે કભી સૈરાબ નહીં હોતે, એક ઇલ્મ કા પ્યાસા જો કભી સૈરાબ નહીં હોતા, દૂસરા દુનિયા કા પ્યાસા વો હરીસ જો કભી સૈરાબ નહીં હોતા”. [મુસ્તદરક : ૩૧૨, અન અનસ ﷺ]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

જન્મત કી વુસઅત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ અપને રબ કી મગફિરત ઔર એસી જન્મત કી તરફ દૌડો, જિસ કી ચૌડાઈ આસ્માન વ ઝમીન કી વુસઅત કે બરાબર હૈ, જન્મત ઉન લોગોં કે લિયે તૈયાર કી ગઈ હૈ, જો અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલોં પર ઈમાન રખતે હૈં (ઔર) યે મગફિરત વ જન્મત અલ્લાહ તઆલા કા ફઝલ હૈ, વો જિસ કો ચાહતા હૈ અપના ફઝલ અતા ફરમાતા હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા બડે ફઝલ વાલા હૈ”.

[સુર-એ-હદીદ : ૨૧]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

એક હિફાઝતી તદબીર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુંહ કે બલ લેટ કર ખાના ખાને સે મના ફરમાયા હૈ.

[ઇબ્ને માજા : ૩૩૭૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﷺ]

ફાયદા: ઈસ તરહ ખાને સે મેઅદે મેં ખાના બડી તકલીફ સે પહુંચતા હૈ ઔર હઝમ હોને મેં ભી તકલીફ હોતી હૈ.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કા હુક્મ માનો ઔર ઉસ કે હુક્મ કી નાફરમાની મત કરો, હાલાંકે તુમ (કુર્આન) સુનતે હો ઔર ઉન લોગોં કી તરહ મત હો જના જો કેહતે તો હૈં કે હમ ને સુન લિયા, હાલાંકે વો કુછ નહીં સુનતે હૈં”.

[સુર-એ-અન્કાલ : ૨૦ તા ૨૧]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૬) શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઉબાદા બિન સામિત ؓ

હઝરત ઉબાદા બિન સામિત ؓ કબીલએ ખઝરજ કી શાખ બનૂ સાલિમ સે તઅલ્લુક રખતે થે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ હિજરત સે પેહલે સન ૧૧ હિજરી મેં મક્કા આકર ઇસ્લામ કબૂલ કિયા. આપ બૈઅતે ઊલા, બૈઅતે સાનિયા મેં શરીક હુએ. ઔર લોગોં કો દીન સિખાને કે લિયે બનૂ કવાફિલ કે અમીર મુકર્રર કિએ ગએ. ઉન્હોં ને મદીના મેં રહેતે હુએ અપને મહબૂબ હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કી ઝિયારત કે લિયે દો મરતબા મક્કા કા સફર કિયા. હુઝૂર ﷺ ભી ઉન સે બેપનાહ મુહબ્બત કરતે થે. ઉન્હોં ને ગઝવ-એ-બદર વ ખંદક મેં શિકત ફરમાઈ, વો કુર્આન કે માહિર, બેહતરીન કારી ઔર અસહાબે સુફા કે મુઅલ્લિમ થે. ઔર તાબિઈન કે અલાવા બાઝ સહાબા ભી આપ કે શાગિર્દ થે. ઉન્હોં ને નબી ﷺ કે ઝમાને હી મેં પૂરા કુર્આન જમા કર લિયા થા, ઇસ કે અલાવા એક સૌ અિક્યાસી (૧૮૧) અહાદીસ ભી ઉન સે મરવી હૈં. હઝરત ઉમર ؓ કે ઝમાને મેં મુલ્કે શામ ફતહ કરને વાલોં મેં શામિલ હો કર બહાદુરી કે જૌહર દિખાએ, ઇસી બહાદુરી કી વજહ સે ઉન્હેં એક હઝાર સવારોં કે બરાબર સમજા જાતા થા. હઝરત ઉમર ؓ કે દૌરે ખિલાફત મેં આપ કો અહલે શામ કી તાલીમ કે લિયે ભેજા ગયા ઔર ફલસ્તીન કે કાઝી મુકર્રર કિએ ગએ, ઉન્હોં ને ૭૩ સાલ કી ઉમ્ર મેં હઝરત ઉસ્માન ؓ કે દૌરે ખિલાફત મેં સન ૩૪ હિજરી મેં વફાત પાઈ. ઔર ફલસ્તીન કે શહર રમલા મેં દફન હુએ.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ઘોડે પર જમ કર બૈઠના

હઝરત જરીર બિન અબ્દુલ્લાહ ؓ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુજે જિલખલસા કે બુત ખાને કો ગિરા દેને કે લિયે ઇરશાદ ફરમાયા, જબ કે મેરા હાલ યે થા કે મેં ઘોડે કી પીઠ પર જમ નહીં પાતા થા, બલ્કે અકસર ગિર પડતા થા, તો મેં ને અપના યે હાલ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સામને બયાન કિયા, તો આપ ﷺ ને મેરે સીને પર હાથ મારા ઔર દુઆ ફરમાઈ: “એ અલ્લાહ! ઇસ કો ઘોડે પર જમા દે ઔર રાસ્તા બતલાને વાલા ઔર રાસ્તા પાયા હુઆ કર દે. હઝરત જરીર ؓ કેહતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ઇસ દુઆ કે બાદ મેં ઘોડે પર સે કભી નહીં ગિરા, ડેઢ સૌ સવાર લે કર ચલા, વહાં જા કર બુત ખાને કો તોડ ફોડ કર જલા દિયા”.

[બુખારી : ૪૩૫૭, અન જરીર ؓ]

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

રોઝે કી ફરઝિયત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “એ ઈમાન વાલો! જિસ તરહ તુમ સે પેહલે લોગોં પર રોઝા ફર્ઝ કિયા ગયા થા, ઇસી તરહ તુમ પર ભી ફર્ઝ કિયા ગયા હૈ, તાકે તુમ પરહેઝગાર બન જાઓ”.

[સૂર-એ-બકરા : ૧૮૩]

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

જબ આઈના દેખે તો યે દુઆ પઢે

જબ આઈને મેં અપના ચેહરા દેખે તો યે દુઆ પઢે: ((اَللّٰهُمَّ حَسِّنْتَ خَلْقِيْ فَحَسِّنْ خُلُقِيْ))
તર્જમા: એ અલ્લાહ! તુને હી મેરી સૂરત અચ્છી બનાઈ હૈ, તૂ મેરે અખ્લાક કો ભી અચ્છે બના દે.

[ઈબ્ને હિશ્માન : ૮૬૪, ઇબ્ને મસ્જીદ ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બાજમાત નમાઝ કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જમાત કી નમાઝ તન્હા નમાઝ (પઢને) કે મુકાબલે મેં સત્તાઈસ દર્જ અફઝલ હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૧૪૭૭, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

દુનિયા કમાને કી નિયત સે દીન પર ચલના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “લોગોં મેં કોઈ એસા ભી હૈ, જો અલ્લાહ કી ઇબાદત કરતા હૈ, જૈસે (કિસી ચીઝ કે) કિનારે પર ખડા હો, ફિર અગર ઉસ કો કોઈ દુનિયાવી નફા પહુંચ ગયા, તો ઉસ કી વજહ સે (દીન) પર ઠહરા રહા ઔર અગર ઉસ કો કોઈ આઝમાઈશ આ ગઈ, તો અપને મુંહ કે બલ ઉઢે (યાની દીન સે) ફિર ગયા, વો દુનિયા ઔર આખિરત દોનોં કી ખો બૈઠા, યે દોનોં જહાં કા ખુલા હુઆ નુકસાન હૈ.

[સૂર-એ-હજ: ૧૧]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કો બેહતર સમજના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(એ મુન્કિરો!) તુમ દુનિયા કી ઝિંદગી કો (આખિરત કે મુકાબલે મેં) બેહતર સમજતો હો, હાલાંકે આખિરત (દુનિયા કે મુકાબલે મેં) ઝિયાદા બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલી હૈ.

[સૂર-એ-આલા: ૧૬ તા ૧૭]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

બગૈર હિસાબ જન્મત મેં જાને વાલે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેરે રબ ને મુજ સે વાદા ફરમાયા હૈ, કે આપ કી ઉમ્મત કે સત્તર હઝાર લોગ બિલા હિસાબ વ કિતાબ જન્મત મેં દાખિલ હોંગે, જિન પર કોઈ અઝાબ ન હોગા, હર હઝાર કે સાથ (મઝીદ) સત્તર હઝાર હોંગે ઔર મેરે રબ કે તીન લખ ભર કર જન્મત મેં દાખિલ હોંગે”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૩૭, અન અબી ઉમામા ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ગોશ્ત કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા વાલોં ઔર જન્મતિયોં કા સબ સે ઉમદા ઔર લઝીઝ ખાના ગોશ્ત હૈ”.

[ઇબ્ને માજા: ૩૩૦૫, અન અબી દદા ؓ]

ફાયદા: હઝરત અલી ؓ ને ફરમાયા: ગોશ્ત ખાઓ, ઇસ લિયે કે બદન કે રંગ કો નિખારતા હૈ, પેટ કો બઢને સે રોકતા હૈ ઔર અખ્લાક ઔર આદાત કો સંવારતા હૈ.

[તિબ્બે નબ્વી]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ ઇતના હી અમલ કરો જિતની તાકત રખતે હો, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા (સવાબ દેને સે) નહીં થકતા લેકિન તુમ થક જાઓગે ઔર અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક સબ સે ઝિયાદા મહબૂબ અમલ વો હૈ જો હમેશા ક્રિયા જાએ, અગરયે થોડા હી હો”.

[મુસ્લિમ: ૧૮૨૭, અન આઈશા ؓ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૭) શાબાનુલ મુબારકમ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત હલીમા સાદિયા

હઝરત હલીમા સાદિયા અબ્દુલ્લાહ બિન હારિસ કી બેટી ઔર હારિસ બિન અબ્દુલ ઉઝામ કી બીવી થી, વો એક અમાનતદાર ઔર અપ્લાકમંદ ખાતૂન થી, ઉન કા તઅલ્લુક કબીલએ બનૂ સઅદ સે થા, જો પૂરે અરબ મેં ફસાહત વ બલાગત મેં મશહૂર થા, ઇસી ખુશ કિસ્મત ઔર નેકબખ્ત ખાતૂન ને અરબ કે રિવાજ કે મુતાબિક સરકારે દો આલમ ક્કો દૂધ પિલાયા ઔર તરબિયત ઔર પરવરિશ ફરમાઈ, વો આપ ક્કો સે બહુત મુહબ્બત કરતી થી, જબ હુઝૂર ક્કો હલીમા ક્કો કે યહાં તશરીફ લાએ તો ઉસ કી તંગી ફરાખી મેં બદલ ગઈ ઔર વો રોઝાના અજીબ વ ગરીબ ખેર વ બરકત કા મુશાહદા કરને લગી. જિસ કી વજહ સે ઉન કી મુહબ્બત મેં રોઝ બરોઝ ઇઝાફા હોતા ચલા ગયા, તકરીબન ૪ સાલ તક ઉન્હોં ને નબી ક્કો કી પરવરિશ કી ફિર ઉન્હોં ને આપ ક્કો કો વાલિદએ મોહતરમા કે હવાલે કર દિયા. એક ઝમાના ગુઝરને કે બાદ જબ હુઝૂર ક્કો કી નુબુવ્વત કી ખબર મિલી, તો હઝરત હલીમા ક્કો ઉન કે શૌહર હારિસ ક્કો ઔર બેટી શૈમા ને ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા. ખુદ રસૂલુલ્લાહ ક્કો ભી ઉન કા બહુત એહતેરામ કરતે થે, અમ્મી કેહ કર પુકારતે, ઉન કી આમદ પર અપની ચાદર મુબારક બિછા દેતે, ઉન કી ખિદમત ઔર હર ઝરૂરત પૂરી ફરમાતે, હઝરત હલીમા ક્કો હિજરત કર કે મદીના તશરીફ લે ગઈ ઔર વહીં વફાત પા કર જન્નતુલ બકીઅ મેં દફન હુઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

જડી બૂટિયાં

અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન પર મુખ્તાલિક કિસ્મ કે પેડ પોદે ઉગાએ, ઉન પેડ પોદોં કો ઇન્સાન અપની કિસી ન કિસી ઝરૂરત કે લિયે ઇસ્તેમાલ કરતા હૈ, જિસ મેં કુછ પેડ પોદોં કો અપને ઇલાજ કે લિયે ઇસ્તેમાલ કરતા હૈ ઔર હર એક મેં અલ્લાહ તઆલા ને અલગ અલગ ખાસિયત રખી હૈ, કોઈ બુખાર મેં મુફીદ હૈ, કોઈ નઝલે મેં મુફીદ હૈ, કોઈ ખાંસી મેં મુફીદ હૈ. ઝરા ગૌર કીજિએ કે ઇન મુખ્તાલિક જડી બૂટિયાં મેં બીમારિયોં સે શિકા કિસને રખી હૈ? યકીનન વો અલ્લાહ હી કી ઝાત હૈ, જિસ ને પેડ પોદોં મેં બીમારિયોં કી શિકા રખી હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

બેનમાઝી કા ઇસ્લામ મેં કોઈ હિસ્સા નહીં

રસૂલુલ્લાહ ક્કો ને ફરમાયા: “જો શાખ્સ નમાઝ નહીં પઢતા હૈ ઉસ કા ઇસ્લામ મેં કુછ ભી હિસ્સા નહીં હૈ ઔર બગૈર વુઝૂ કે નમાઝ નહીં હોતી.”

[તરગીબ વ તરહીબ : ૭૭૧, અન અબી હુરૈરા ક્કો]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

મુસલમાન ભાઈ સે ગલે મિલના

હઝરત અબૂ ઝર ગિફારી ક્કો ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ક્કો ને મુજ સે મુઆનકા ફરમાયા (યાની ગલે મિલે).

[અબુ દાઉદ : ૫૨૧૪, અન અબી ઝર ક્કો]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અંધેરે મેં મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મસ્જિદ કી તરફ તારીકી મેં ચલને વાલોં કો કયામત કે દિન મુકમ્મલ નૂર કી ખુશ ખબરી સુના દો”.

[અબુ દાઉદ: ૫૬૧, અન ખુરૈદાઃ ૬૬૬]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

રમઝાન કા રોઝા છોડના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ (કસદન) કિસી શરઈ ઉઝ કે બગૈર રમઝાન કે એક રોઝે કો ભી તોડ દે, તો ઉઝ ભર રોઝા રખના ભી ઉસ (એક રોઝે) કા બદલ નહીં હો સકતા”.

[અબુ દાઉદ: ૨૩૮૬, અન અબી હુરૈરાઃ ૬૬૬]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

આખિરત કે ઈરાદે પર દુનિયા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા દુનિયા આખિરત કે ઈરાદે પર દેતા હૈં ઔર દુનિયા કે ઈરાદે પર આખિરત દેને સે ઈન્કાર કરતા હૈં”.

[કુટુબ ઉમ્માલ: ૭૨૩૭, અન અનસઃ ૬૬૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમ કી જંઝરેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “(કયામત કે દિન ફરિશ્તોં કો હુકમ હોગા કે) ઈસ જહન્નમી કો પકડ કર તૌક પેહના દો, ફિર દોઝખ મેં દાખિલ કર કે ઐસી જંઝર મેં જકડ દો જિસ કી લંબાઈ સત્તર ગઝ હૈં”.

[સૂર-એ-હાકકાહ: ૩૦ તા ૩૨]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

સિહત ઔર બીમારી કા રાઝ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેદા બદન કા હૌઝ હૈં ઔર જિસ્મ કી સારી રંગેં ઈસી મેદે સે સૈરાખ હોતી હૈં, લિહાઝા જબ મેદા સહી હોતા હૈં તો રંગેં પૂરે જિસ્મ મેં સિહત કો મુન્તકિલ કરતી હૈં ઔર જબ મેદા ખરાબ હોતા હૈં તો રંગેં બીમારી કો મુન્તકિલ કરતી હૈં”.

[અલ મોઅજમુલ ઔસત લિતખરાની: ૪૪૮૪, અન અબી હુરૈરાઃ ૬૬૬]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “તુમ ઐસે અઝાબ સે બચો, જો સિર્ફ ગુનાહ કરને વાલોં હી પર નહીં આએગા, બલકે ગુનાહ દેખ કર ખામોશ રેહને વાલોં કો ભી અપની પકડ મેં લેગા, ખૂબ જાન લો કે અલ્લાહ તઆલા સખ્ત સઝા દેને વાલા હૈં.

[સૂર-એ-અન્કાલ: ૨૫]

②૮ શાબાનુલ મુઅઝઝમ

હઝરત ઉમ્મે હાની ❀ બિન્તે અબી તાલિબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી દુઆ કી બરકત

[તિર્થિંગી : ૩૬૨૯, અન અબી જૈદ ❀]

હર મુસલમાન પર રોઝા રખના ફર્જ હૈ

[સુર-એ-બકરહ: ૧૮૫]

રમઝાન કા મહીના આએ તો યે દુઆ પઢે

[કંપ્પલ ઉમ્માલ : ૨૪૨૭૨]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત**નમાઝે જનાઝા કા સવાબ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ જનાઝે મેં શરીક હો કર (સિફ) નમાઝ પઢે, તો ઉસ કો એક કીરાત સવાબ મિલેગા ઔર જો શખ્સ જનાઝે (કી નમાઝ પઢને કે બાદ) દફન મેં શરીક હો, તો ઉસ કો દો કીરાત સવાબ મિલેગા, માલૂમ કિયા ગયા દો કીરાત કી મિકદાર ક્યા હે? તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: “દો બડે પહાડ કે બરાબર હૈ”.

[બુખારી: ૧૩૨૫, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં**પાકદામન ઔરતોં પર તોહમત લગાના**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ પાકદામન ઔરતોં પર (ઝિના કી) તોહમત લગાતે હૈં, ફિર અપને દાવે પર ચાર ગવાહ ન લા સકેં, તો ઐસે લોગોં કો અસ્સી કોડે લગાઓ ઔર આઈદા કભી ઉન કી ગવાહી કબૂલ ન કરો ઔર યે લોગ (સપ્ત) ગુનાહગાર હૈં; મગર જો લોગ ઈસ તોહમત કે બાદ તૌબા કર લેં ઔર અપની ઈસ્લાહ કર લેં તો બેશક અલ્લાહ તઆલા બડા બખ્શને વાલા મહેરબાન હૈ” . [સૂર-એ-નૂર: ૪ તા ૫]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં**દુનિયા વાલોં કા હાલ**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ જબ ઈન્સાન કો આજમાતા હૈ, તો ઉસ કી રોઝી ઉસ પર તંગ કર દેતા હૈ, ફિર વો શિકાયત કરતા ફિરતા હૈ કે મેરે રબ ને મેરી કદર ઘટા દી (હાલાંકે) હરગીઝ ઐસા નહીં, બલકે તુમ યતીમોં કી ઈઝઝત નહીં કરતે ઔર મિસ્કીનોં કો આપસ મેં ખાના ખિલાને કી તરગીબ નહીં દેતે હો (જિસ કી વજહ સે ઐસા હુઆ)” .

[સૂર-એ-ફજ: ૧૬ તા ૧૮]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં**સપ્ત હિસાબ કા નતીજા**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન જિસ સે સપ્ત હિસાબ લિયા જાએગા, ઉસ કો અઝાબ હો કર રહેગા”.

[બુખારી: ૬૫૩૬, અન આઈશા ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ**સિહત કે લિયે એહતિયાતી તદબીર**

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખાને, પીને કી ચીઝોં મેં ફૂંક નહીં મારતે થે ઔર ન બરતન મેં સાંસ લેતે થે.

[ઈબ્ને માજા: ૩૨૮૮]

ફાયદા: અતિબ્બા કેહતે હૈં કે જો હવા સાંસ કે ઝરિયે બાહર નિકલતી હૈ ઉસ મેં મર્ઝ કે એતેબાર સે લાખોં જરાસીમ હોતે હૈં, જબ ઈન્સાન બરતન મેં તીન ફૂંક મારેગા યા સાંસ લેગા, તો વો જરાસીમ ઉસ મેં ફૈલ કર સિહત કે લિયે નુકસાન દેહ સાબિત હો સકતે હૈં.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તહજ્જુદ ઝરૂર પઢા કરો, અગરચે ઉતની હી દેર કે લિયે હો જિતની દેર મેં બકરી કા દૂધ દોહા જાતા હૈ, ઔર જો નમાઝ ભી ઈશા કે બાદ પઢી જાએ, વો તહજ્જુદ મેં શામિલ હૈ”.

[તબરાની કબીર: ૭૮૫, અન અયાસ બિન મુઆવિયા અલ મુઝની ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૯ શાબાનુલ મુઅઝઝમ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત સફિયા અબ્દુલ મુતલિબ

હઝરત સફિયા અબ્દુલ મુતલિબ કી સાહબઝાદી, હુઝૂર ﷺ કી ફૂફી, હઝરત હઝ્રા ﷺ કી બહન ઔર હઝરત ઝુબૈર ﷺ કી વાલિદા હૈં, ઇસ્લામ લાને કે બાદ ઉન્હોં ને અપને બેટે હઝરત ઝુબૈર ﷺ કે સાથ હિજરત ફરમાઈ, હઝરત હઝ્રા ﷺ કી તરહ વો ભી બડી બહાદૂર થી; વો ગઝવ-એ-ઉહદ મેં મદીના કી ચંદ ઔરતોં કો સાથ લે કર મૈદાન મેં પહુંચી ઔર મુસલમાનોં કો પાની પિલાને ઔર ઝખ્મિયોં કી મરહમ પટ્ટી કરને મેં લગ ગઈ, હુઝૂર ﷺ ઉન્હેં દેખ કર પેહલે નારાઝ હુએ, લેકિન બાદ મેં ઇજઝત દે દી, જબ કાફિરોં કા પલ્લા ભારી હુઆ ઔર મુસલમાન પીછે હટને લગે, તો ઉન્હોં ને મુસલમાનોં કો હિમ્મત દિલાઈ. હઝરત હઝ્રા ﷺ કી શહાદત કે બાદ જબ કાફિરોં ને ઉન કે નાક, કાન વગૈરા કાટ લિયે, તો હુઝૂર ﷺ ને ઉન્હેં લાશ કે કરીબ જાને સે રોકા, તો હઝરત સફિયા ને અઝા કિયા, મેં ઇન્શા અલ્લાહ સબ્ર કઝંગી, તો હુઝૂર ﷺ ને જાને કી ઇજઝત દે દી, ઉન્હોં ને ભાઈ કી લાશ દેખ કર “ ઇનનાલિલ્લાહ ” પઢા ઔર ઇત્મીનાન કે સાથ નમાઝ અદા કર કે ઉન કે હક મેં દુઆ ફરમાઈ. ગઝવ-એ-ખંદક કે મૌકે પર હુઝૂર ﷺ ને સારી ઔરતોં કો કિલા “ ફારેઅ ” મેં મહફૂઝ કર દિયા તાકે દુશ્મનોં કે શર સે મહફૂઝ રહેં ઔર એક બૂઢે સહાબી કો ઉન કા અમીર બના દિયા, એક ચહૂદી મૌકે કી તલાશ મેં કિલે કે ચારોં તરફ ઘૂમ રહા થા, વો બૂઢે સહાબી ઉસ સે મુકાબલે કી હિમ્મત નહીં કર સકે, હઝરત સફિયા ﷺ ને ઉસ કા કામ તમામ કર દિયા, ઉન કી ઈસ બહાદુરી સે હુઝૂર ﷺ બહુત ખુશ હુએ. હઝરત સફિયા ﷺ ને ૭૨ સાલ કી ઉમ્મ પા કર સન ૨૦ હિજરી મેં હઝરત ઉમર ﷺ કી ખિલાફત મેં વફાત પાઈ ઔર જન્નતુલ બકીઅ મેં દફન કી ગઈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

રાત ઔર દિન

અલ્લાહ તઆલા ને જહાં ઇન્સાન કે લિયે ઝરૂરિયાત કી ચીઝેં પૈદા કી હૈં, વહી આરામ વ સુકૂન કે લિયે રાત ઔર દિન બનાએ ઔર ઇન્સાન કે અંદર એસા નિઝામ બના દિયા કે વો અગર ચૌબીસ ઘંટે મેં કિસી વક્ત ન સોએ, તો ઉસ કી આંખેં ખુદ બખુદ બંદ હોને લગતી હૈં ઔર આખિર ઉસે સોના હી પડતા હૈ, ચુનાંચે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ને કામ કરને કે લિયે દિન કો બનાયા ઔર દિન ભર થક કર આરામ કી ગર્ઝ સે રાત કો બનાયા; અગર અલ્લાહ તઆલા સિર્ફ દિન બનાતા ઔર રાત ન બનાતા, તો ઇન્સાનોં કો સુકૂન નહીં મિલતા; યકીનન અલ્લાહ તઆલા બડી હિકમત વાલા હૈ.

નંબર ૩ : એક ફઝ કે બારે મેં

બીવી કો ઉસ કા મહેર દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ તુમ લોગ અપની બીવિયોં કો ઉન કી મહેર ખુશ દિલી સે દે દિયા કરો, અલબત્તા અગર વો અપને મહેર મેં સે કુછ છોડ દે, તો ઉસે લાઝીઝ ઔર ખુશ ગવાર સમજ કર ખાઓ. ”

[સુર-એ-નિસા: ૪]

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

ખાદિમોં કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના

હઝરત અનસ બિન માલિક રહી બયાન કરતે હૈં કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ રહી કી દસ સાલ ખિદમત કી, લેકિન આપ રહી ને મુજે કભી "ઉફ" તક નહીં કહા ઔર ન હી કિસી ચીજ કે બારે મેં ચે ફરમાયા કે "તુમ ને એસા ક્યું કિયા?" ઔર ન હી એસા કહા કે "એસા ક્યું નહી કિયા?" [મુસ્લિમ: ૬૦૧૧]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

રોઝા જહન્નમ સે બચને કા ઝરિયા હે

રસૂલુલ્લાહ રહી ને ફરમાયા: "જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા કી રઝા કે લિયે એક દિન કા રોઝા રખેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ઔર જહન્નમ કે દરમિયાન એક એસી ખંદક બના દેગા, જિસ કી મસાફત આસ્માન વ ઝમીન કે દરમિયાન કે બરાબર હોગી". [તિર્મિઝી: ૧૬૨૪, અન અબી ઉમામા અલ બાહિલી રહી]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હજ મેં બિલા વજહ તાખીર કરના

રસૂલુલ્લાહ રહી ને ફરમાયા: "જિસ શખ્સ કો કિસી મજબૂરી યા ઝાલિમ બાદશાહ યા કિસી મર્ઝ ને (હજ સે) નહીં રોકા ફિર ભી ઉસ ને હજ નહીં કિયા, તો ઉસે યહુદી યા નસરાની હો કર મર જાના ચાહિયે". [બિહકી કી શોઅબિલ ઈમાન: ૩૮૧૯, અન અબી ઉમામા રહી]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા કિતના હિસ્સા ફાયદેમંદ હે

રસૂલુલ્લાહ રહી ને ફરમાયા: "એ અબૂ ઝર! દુનિયા મેં સે જો હિસ્સા આખિરત કે લિયે હોગા વો તુજે નુકસાન નહીં દેગા, નુકસાન વો દેગા જો દુનિયા હી કે લિયે હો". [કંઝુલ ઉમ્માલ: ૮૫૮૯, અન ઈબ્ને અબ્બાસ રહી]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અચ્છે ઔર બુરે કામોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: "હમ ને કાફિરોં કે લિયે ઝંજીરેં, તૌક ઔર દહેકતી હુઈ આગ તૈયાર કર રખી હે ઔર નેક લોગ પ્યાલોં મેં એસી શરાબ પિયેંગે જિન મેં કાફૂર કી મિલાવટ હોગી, વો એક ચશ્મા હે, જિસ સે અલ્લાહ કે ખાસ બંદે પિયેંગે ઔર વો ચશ્મે કો જહાં ચાહેંગે બહા કર લે જાહેંગે". [સૂર-એ-દહર: ૪ તા ૬]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

બર્ની ખજૂર કા ફાઈદા

રસૂલુલ્લાહ રહી ને ફરમાયા: તમામ ખજૂરેં ઉમ્દા હૈં ઔર બર્ની બેહતરીન ખજૂર હે, ભૂકે કા પેટ ભરતી હે ઔર ઉસસે ઠંડાઈ (જિસકો ઠંડી લગી હો) ગરમી મહસૂસ કરતા હે. [તિબ્બુન-બવવી લિઅબી નુઅમ: ૪૫૭, અન અબી ઉમામહ રહી]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: "એ લોગો! અલ્લાહ કે તુમ પર જો એહસાનાત હૈં ઉન કો યાદ કરો, ક્યા અલ્લાહ તઆલા કે સિવા કોઈ ઔર ભી ખાલિક હે? જો તુમ કો ઝમીન વ આસ્માન સે રોઝી પહંચાતા હો, ઉસ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં ફિર તુમ કહાં ફિરે જા રહે હો? [સૂર-એ-ફાતિર: ૩]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૩૦ શાબાનુલ મુબારકઝમ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઉમ્મે હકીમ બિન્તે હારિસ

ઉમમે હકીમ બિન્તે હારિસ, હઝરત ઇકરમા કી બીવી ઔર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ કી ભાંજી થી, ફતહે મક્કા કે વક્ત હુઝૂર ﷺ કે આલા અખ્લાક, બલદ કિરદાર ઔર રહમ વ કરમ કો દેખ કર ઉન્હોં ને ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા, જબ કે ઉન કે શૌહર હઝરત ઇકરમા મૌત કે ખૌફ સે મક્કા છોડ કર યમન ચલે ગએ થે, ઉમ્મે હકીમ ને ઉન કે લિયે આપ ﷺ સે અમાન તલબ કિયા ઔર ઉન્હેં બુલા કર લાઈ, જબ મક્કા કે કરીબ પહુંચે, તો હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: “ઇકરમા તુમ્હારે પાસ મોમિન વ મુહાજિર બન કર આએ હું” યુનાંચે ઉન્હોં ને આપ કી ખિદમત મેં આ કર ઈમાન કબૂલ કર લિયા, યે ઇસ્લામ કી સદાકત વ હક્કાનિયત કા નતીજા હૈ કે તૌહીદ વ રિસાલત કે સબ સે બડે દુશ્મન અબૂ જહલ કે ઘરાને કે યે અફરાદ ઇસ્લામ મેં દાખિલ હો ગએ, હઝરત ઉમ્મે હકીમ ﷺ અપને શૌહર કે સાથ જંગે યરમૂક મેં શરીક હુઈ, ઉસ મેં હઝરત ઇકરમા ﷺ શહીદ હુએ, ઇદત કે બાદ હઝરત ખાલિદ બિન સઈદ ﷺ ને ઉન સે નિકાહ કર લિયા ઔર તમામ મુજાહિદીન કો વલીમા કી દાવત દી, અબી મુજાહિદીન દાવતે વલીમા સે ફારિગ ભી ન હુએ થે યે રૂમી ફૌજ ને હમલા કર દિયા ઔર જંગ શુરૂ હો ગઈ ઔર ખાલિદ બિન સઈદ ﷺ ભી શહીદ હો ગએ, તો ઉમ્મે હકીમ ને ખેમે કી એક લકડી સે ફૌજ પર બહાદુરી સે હમલા કિયા ઔર સાત રૂમિયોં કો મૌત કે ઘાટ ઉતાર દિયા, ફિર ઉસ કે બાદ ઉમર ફારૂક ﷺ કે નિકાહ મેં આઈ ઔર ઉન્હીં કે દૌરે ખિલાફત મેં સન ૧૪ હિજરી મેં વફાત હુઈ.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિજા

મદીના મુનવ્વરા કી હર ચીઝ કા રૌશન હો જાના

હઝરત અનસ ﷺ ફરમાતે હૈં: જિસ દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ (હિજરત કર કે) મદીના મુનવ્વરા તશરીફ લાએ (ઉસ દિન આપ ﷺ કી આમદ કી બરકત સે) મદીના મુનવ્વરા કી હર ચીઝ રૌશન હો ગઈ ઔર જિસ દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને (ઇસ દુનિયા સે) પરદા ફરમાયા (ઉસ દિન આપ ﷺ કે ચલે જાને સે) મદીના મુનવ્વરા કી હર ચીઝ પર અંધેરા છા ગયા.

[તિર્મિઝી: ૩૬૧૮, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

સજદએ સહવ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કિસી કો (નમાઝ મેં) ભૂલ ચૂક હો જાએ, તો સજદએ સહવ કર લે”.

[મુસ્લિમ: ૧૨૮૩, અન અબી શિબલ ﷺ]

ફાયદા: અગર નમાઝ મેં કોઈ વાજિબ ભૂલ સે છૂટ જાએ યા વાજિબાત ઔર ફરાઈઝ મેં સે કિસી કો અદા કરને મેં દેર હો જાએ, તો સજદએ સહવ કરના વાજિબ હૈ; ઇસ કે બગેર નમાઝ નહીં હોતી.

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

ફલ ખાને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ફલ ખાતે તો યે દુઆ પઢતે:

((اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي ثَمَرِهَا وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِهَا وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدَنِهَا))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! હમારે ફલોં, હમારે શહર ઔર હમારે સાગ ઔર મુદ (યાની તોલને ઔર નાપને કે પૈમાનો) મેં બરકત અતા ફરમા.

[મુસ્લિમ: ૩૩૩૪, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

બાબુઝૂ સોના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો ભી મુસલમાન વુઝૂ કર કે અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક કરતે હુએ સોતા હૈ, ફિર રાત મેં બેદાર હો કર અલ્લાહ સે દુનિયા ઔર આખિરત કી ભલાઈ કા સવાલ કરતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે દેતે હૈં”.

[અબૂ દાઉદ: ૫૦૪૨, અન મુઆઝ બિન જબલ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કો તકલીફ દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ અલ્લાહ કો નારાઝ કરતે હૈં ઔર ઉસ કે રસૂલ કો તકલીફ પહુંચાતે હૈં તો ઉન પર અલ્લાહ તઆલા દુનિયા વ આખિરત મેં લાનત કરતા હૈં ઔર અલ્લાહ ને ઉન કે લિયે ઝલીલ વ રૂસ્વા કરને વાલા અઝાબ તૈયાર કર રખા હૈં”.

[સૂર-એ-અહઝાબ: ૫૭]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

માલ વ દૌલત કી મુહબ્બત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(માલ વ ઔલાદ કી)કસરત (ઔર દુનિયા કે સામાન પર) ફઝ્ર ને તુમ કો ગાફિલ કર દિયા હૈ, યહાં તક કે તુમ કબ્રસ્તાન જા પહુંચતે હો, હરગીઝ ઐસા ન કરો, તુમ કો બહુત જલ્દ માલૂમ હો જાએગા”.

[સૂર-એ-તકવીયુર: ૧ તા ૩]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કબ્ર કયા કેહતી હૈ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કબ્ર રોઝાના પુકાર કર કેહતી હૈ: મેં ગુરબત ઔર વહશત ઔર કિડોં કા ઘર હું, મેં આગ કા તન્નૂર હું યા જન્નત કા બાગ”.

[બૈહકી ફી શોબિલ ઈમાન: ૪૩૦, અન સઅદ બિન બિલાલ ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

નશા આવર ચીઝોં સે એહતિયાત

હઝરત ઉમ્મે સલમા ﷺ ફરમાતી હૈં કે રસુલુલ્લાહ ﷺ ને હર નશા વાલી ઔર અકલ મેં ખરાબી પૈદા કરને વાલી ચીઝોં સે રોકા હૈ.

[અબૂ દાઉદ: ૩૬૮૬]

ફાયદા: અતિબ્બા લિખતે હૈં કે નશા વાલી ચીઝોં કે નુકસાન દેહ અસરાત સબ સે ઝિયાદા દિમાગ પર ઝાહિર હોતે હૈં, લિહાઝા ઈસ સે બચને કી સખ્ત ઝરૂરત હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં: ઐ મેરે બંદો! મેં ને અપને ઉપર ઔર તુમ્હારે ઉપર સુલ્હ કો હરામ કર દિયા હૈ, લિહાઝા તુમ આપસ મેં એક દૂસરે પર સુલ્હ ન કરો, ઐ મેરે બંદો! તુમ મેં કા હર આદમી સીધી રાહ સે ભટકા હુઆ હૈ, મગર મેં જિસ કો હિદાયત સે નવાઝ દૂં, લિહાઝા તુમ મુજ સે હિદાયત તલબ કરો મેં તુમ કો હિદાયત દૂંગા, ઐ મેરે બંદો! તુમ મેં કા હર આદમી ભૂકા હૈ, મગર મેં જિસ કો ખિલાઈ, લિહાઝા મુજ સે ખાના તલબ કરતે રહો, મેં દેતા રહૂંગા, ઐ મેરે બંદો! તુમ મેં કા હર આદમી નંગા હૈ, મગર જિસ કો મેં કપડે પેહનાદૂં, લિહાઝા તુમ મુજ સે કપડા તલબ કરતે રહો, મેં દેતા રહૂંગા, ઐ મેરે બંદો! તુમ રાત દિન ગુનાહ કરતે રેહતે હો ઔર ગુનાહ માફ કરને વાલા મેં હી હું, લિહાઝા તુમ મુજ સે મગ્ફિરત તલબ કરતે રહો, મેં માફ કરતા રહૂંગા”.

[મુશિલમ: ૬૫૭૨, અન અબી ઝર ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧ રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત આદમ عليه السلام

હઝરત આદમ عليه السلام વો પેહલે ઇન્સાન હૈં જિન સે દુનિયા મેં બસને વાલે ઇન્સાનોં કી ઇબ્તિદા હૂઈ હૈ; અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કા ખમીર તૈયાર કરને સે પેહલે ફરિશ્તોં સે કહા: “અન કરીબ મેં મિટ્ટી સે એક મખ્લૂક પૈદા કરને વાલા હૂં જિસે ઝમીન મેં હમારી ખિલાફત કા શર્ફ હાસિલ હોગા. યુનાંચે હઝરત આદમ عليه السلام કા ખમીર મિટ્ટી સે ગૂંધા ગયા, ફિર અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ મેં રૂહ ફૂંક દી, તો દેખતે હી વો ઝિંદા ઇન્સાન બન ગએ, ઉન કે સામને ફરિશ્તોં કી સજ્દા કરને કા હુકમ દિયા; તો તમામ ફરિશ્તે અલ્લાહ તઆલા કે હુકમ કી ઇતાઅત કરતે હૂએ સજ્દે મેં ગિર ગએ; મગર શૈતાન ને અપની બઝાઈ ઔર તકબુર કી વજહ સે સજ્દે સે ઇન્કાર કર દિયા. ઔર કેહને લગા ‘કે મેં ઉસ સે બેહતર હૂં, કયોં કિ આપ ને મુજે આગ સે પૈદા કિયા ઔર આદમ عليه السلام કો મિટ્ટી સે પૈદા કિયા હૈ, ઇસ તરહ શૈતાન હમેશા કે લિયે અલ્લાહ કી લાનત કા મુસ્તહિક બન ગયા, ફિર ઉસી વક્ત સે વો આદમ عليه السلام ઔર ઉન કી ઔલાદ કા દુશ્મન બન ગયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ખજૂર મેં અલ્લાહ કી કુદરત

ખજૂર એક ઉમદા કિસ્મ કા ફલ હૈ, ઇબ્તિદા મેં વો નિહાયત કમઝોર હાલત મેં હોતી હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને અપની હિકમત સે ઇસ તરહ બનાયા હૈ કે એક દૂસરે સે મિલી હૂઈ હોતી હૈ, ઉન પર એક ગિલાફ ચઢા દિયા, તાકે હિફાઝત રહે, ફિર જબ વો પુખ્તા ઔર કામિલ હો જાતી હૈં, તો આહિસ્તા આહિસ્તા વો ગિલાફ ફટ કર ફલ ઝાહિર હોને લગતે હૈં ઔર ફિર વો હવા ઔર સરદી ગરમી ભી બરદાશત કરને લગતી હૈ, અલ્લાહ કા યહી નિઝામે કુદરત તમામ દરખ્તોં, ફલોં ઔર ફૂલોં મેં કાર કરમા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

ઇસ્લામ કી બુનિયાદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ઇસ્લામ કી બુનિયાદ પાંચ ચીજોં પર હૈ: ૧) ઇસ બાત કી ગવાહી દેના કે અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ માબૂદ નહીં ઔર મુહમ્મદ ﷺ અલ્લાહ કે રસૂલ હૈં. ૨) નમાઝ અદા કરના ૩) ઝકાત દેના. ૪) હજ કરના. ૫) રમઝાન કે રોઝે રખના. [બુખારી: ૮, અન ઇબ્ને ઉમર رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

સેહરી ખાના

એક સહાબી رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે મેં આપ ﷺ કી ખિદમત મેં આયા, તો દેખા કે આપ ﷺ સેહરી ખા રહે ચે (મુજે દેખ કર) આપ ﷺ ને ફરમાયા: ‘‘યે બરકત કી ચીઝ હૈ અલ્લાહ ને ઇસ સે તુમ કો નવાઝા, ઇસ લિયે તુમ ઇસ કો કભી ન છોડના’’. [નસઈ: ૨૧૬૪, અન અબ્દુલ્લાહ બિન હારિસ رضي الله عنه]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

તરાવીહ કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો રમઝાન કી રાત મેં અલ્લાહ તઆલા કે વાદોં પર યકીન કરતે હૂએ ઔર ઉસ કે અજ વ સવાબ કે શૌક મેં નમાઝ (તરાવીહ) પઢતા હો ઉસ કે પિછલે સબ ગુનાહ માફ હો જાતે હૈં”.

[બુખારી: ૩૭, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હરામ ગિઝા કી નહૂસત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઉસ ઝાત કી કસમ જિસ કે કબ્જે મેં મેરી જાન હૈ! આદમી અપને પેટ મેં હરામ લુકમા ડાલતા હૈ, જિસ કી વજહ સે ચાલીસ રોઝ તક ઉસ કા કોઈ અમલ અલ્લાહ કે યહાં કબૂલ નહીં હોતા”.

[તરગીબ: ૨૪૮૪, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

હલાલ ઔર હરામ કો સમજો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અન કરીબ એક ઝમાના એસા આને વાલા હૈ, જિસ મેં આદમી કો યે ભી પરવાહ ન રહેગી કે માલ હરામ હૈ યા હલાલ”.

[બુખારી: ૨૦૫૯, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

હર એક કો આમાલ નામા દિયા જાએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “આમાલ કા રજિસ્ટર સામને રખ દિયા જાએગા, તો ઉસ વક્ત તુમ મુજરિમોં કો દેખોગે કે વો લોગ ઉન કે આમાલ નામોં મેં લિખી હુઈ ચીઝોં સે ડર રહે હોંગે ઔર અફસોસ સે કેહ રહે હોંગે: હાએ હમારી કમ બખ્તી! યે કેસા રજિસ્ટર હૈ? જિસ ને ન કોઈ છોટા અમલ છોડા હૈ ઔર ન બડા અમલ, સબ હી ઉસ મેં મહફૂઝ હૈ”.

[સૂર-એ-કહફ: ૪૯]

નંબર (૯) : કુર્આન સે ઇલાજ

કુર્આન હર મર્ઝ કે લિયે શિફા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ:

﴿وَنَزَّلْنَا مِنَ الْقُرْآنِ مَاءً مَّهِيْنًا وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾

તર્જમા: હમ કુર્આન મેં એસી ચીઝોં નાઝિલ કરતે હૈં, જો ઈમાન વાલોં કે હક મેં શિફા વ રહમત હૈં.

[સૂર-એ-બની ઇસ્રાઈલ: ૮૨]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ કે સિવા કિસી કી ઈબાદત ન કરો, ઔર વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરો, ઔર રિશ્તેદારોં, યતીમોં ઔર મિસ્કીનોં કે સાથ ભી અચ્છા બરતાવ કરો, લોગોં સે ખુશ અખ્લાકી સે બાત કરો ઔર નમાઝ કાઈમ કરો ઔર ઝકાત અદા કરો”.

[સૂર-એ-બકરહ: ૮૩]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨ રમઝાનુલ મુબારક

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત આદમ عليه السلام કા દુનિયા મેં આના

હઝરત આદમ عليه السلام પૈદાઈશ કે બાદ એક અરસે તક જન્મત મેં તન્હા રેહતે હૂએ બેચૈની મહસૂસ કરને લગે તો તસલ્વી કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી બાઈ પરલ્વી સે હઝરત હવ્વા عليها السلام કો પૈદા કિયા ઔર દોનોં કો હુકમ દિયા કે ઈસ દરખ્ત કે અલાવા, જન્મત કી તમામ નેઅમતોં કા ઈસ્તેમાલ કરો. શૈતાન ને વસવસા ડાલ કર બેહકાયા કે ઈસ દરખ્ત કી ખુસૂસિયત યે હૈ કે ઉસ કા ફલ ખાને કે બાદ તુમ હમેશા જન્મત મેં રહો ગે, યુનાંચે શૈતાન કે ધોકે મેં આકર ઉન્હોંને ઉસ દરખ્ત કા ફલ ખા લિયા, અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ ગલતી કી વજહ સે જન્મત કા લિબાસ ઉતાર કર દોનોં કો દુનિયા મેં ભેજ દિયા. હઝરત આદમ عليه السلام અપની ગલતી પર બહુત શર્મિન્દા હુએ ઔર એક મુદત તક તૌબા વ ઈસ્તિગ્ફાર કરતે હૂએ અલ્લાહ કે સામને રોતે રહે, ફિર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી તૌબા કબૂલ ફરમાઈ ઔર બૈતુલ્લાહ કી તામીર કી સઆદત ઉન કે હિસ્સે મેં આઈ. ઈસ તરહ હઝરત આદમ વ હવ્વા સે નસલે ઈન્સાની કા સિલસિલા શુરૂ હુવા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

આપ ﷺ કી વિલાદત કા મોઅજિઝા

અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ رضي الله عنه અપની વાલિદા શિફા સે રિવાયત કરતે હૈં કે મેરી વાલિદા ને ફરમાયા: જબ હઝરત આમિના કે બતન સે આપ ﷺ પૈદા હૂએ, તો મેરે હાથોં મેં આએ ઔર બચ્ચોં કે મામૂલ કે મુવાફિક આપ ﷺ કી આવઝ નિકલી તો મેં ને કેહને વાલે કો સુના કે કોઈ કેહ રહા થા “રહિમુક રબ્બુક” ઐ મુહમ્મદ ﷺ! આપ પર અલ્લાહ તઆલા કી રહમત હો ઔર ફિર મશરિક વ મઝરબ કા દરમિયાની હિસ્સા રૌશન હો ગયા, યહાં તક કે મેં ને મુલ્કે શામ કે બાઝ મહલ્લાત ભી દેખે. [દલાઈલુનુબુવ્વહ લિઅબી નુઐમ: ૭૭]

નંબર ૩ : એક ફરઠ કે બારે મેં

નમાઝ વ રોઝા પિછલે ગુનાહોં કા કફ્ફારા હે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “પાંચોં નમાઝોં, જુમા કી નમાઝ પિછલે જુમા તક ઔર રમઝાન કે રોઝે પિછલે રમઝાન તક દરમિયાની અવકાત કે તમામ ગુનાહોં કે લિયે કફ્ફારા હૈં જબ કે ઉન આમાલ કો કરને વાલા કબીરા ગુનાહ સે બચે”. [મુસ્લિમ: ૫૫૨, અન અબી હુરૈરા رضي الله عنه]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઈફતાર કરને કી દુઆ

જબ આપ ﷺ ઈફતાર ફરમાતે, તો યે દુઆ પઢતે: ((اَللّٰهُمَّ لَكَ صُمْتُ وَعَلَى رِزْقِكَ أَفْكُرْتُ))
તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેં ને તેરે લિયે રોઝા રખા ઔર તેરે હી દીયે હૂએ રિઝક સે ઈફતાર કર રહા હૂં.

[અબૂ દાલિદ: ૨૩૫૮, અન મઆઝ બિન ઝોહરા رضي الله عنه]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

રમઝાન કે તીન હિસ્સે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને રમઝાન કે મુતઅલ્લિલ ફરમાયા: “યે ઐસા મહીના હૈ કે ઉસ કા અવ્વલ હિસ્સા અલ્લાહ કી રહમત હૈ ઔર દરમિયાની હિસ્સા મઝિફત હૈ ઔર આખરી હિસ્સા આગ સે આઝાદી હૈ, જો શાપ્સ ઈસ મહીને મેં અપને ગુલામ (વ ખાદિમ) કે બોજ કો હલ્કા કર દે, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી મઝિફત ફરમાતે હૈં ઔર આગ સે આઝાદી અતા ફરમાતે હૈં”.

[સહી ઈબ્ને ખુઝૈમા: ૧૭૮૦, અન સલમાન ફારસી ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સૂદ ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “જો લોગ સૂદ ખાતે હૈં તો (કલ કયામત કે દિન કબ્રો) સે ઈસ હાલત મેં ઉઠેંગે, જૈસે કિસી કો જિન ભૂત ને લિપટ કર પાગલ બના દિયા હો”.

[સૂર-એ-બકરહ: ૨૭૫]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા પર રાઝી હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “કયા તુમ લોગ આખિરત કી જિંદગી કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી જિંદગી પર રાઝી હો ગએ? દુનિયા કા માલ વ મતાઅ તો આખિરત કે મુકાબલે મેં કુછ ભી નહીં”.

[સૂર-એ-તૌબા: ૩૮]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કબ્ર કે તીન સવાલ

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મોમિન બંદા જબ કબ્ર મેં પહુંચતા હૈ, તો ઉસ કે પાસ દો ફરિશ્તે આતે હૈં ઔર ઉસ કો બિઠાતે હૈં ફિર ઉસ સે પૂછતે હૈં કે તેરા રબ કૌન હૈ? વો કેહતા હૈ કે મેરા રબ અલ્લાહ હૈ. ફિર પૂછતે હૈ કે તેરા દીન કયા હૈ? વો કેહતા હૈ: મેરા દીન ઈસ્લામ હૈ, ફિર પૂછતે હૈં: તુમહારા નબી કૌન હૈ? વો કેહતા હૈ મુહમ્મદુરરસૂલુલ્લાહ ﷺ”.

[અબૂ દાવિદ: ૪૭૫૩, અન બરા બિન આઝિબ ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

હર મર્ઝ કા ઈલાજ મૌજૂદ હૈ

હઝરત ઉસામા બયાન કરતે હૈં કે મેં હુઝૂર ﷺ કી ખિદમત મેં મૌજૂદ થા કે કુછ દેહાત કે બાશિંદે આએ ઔર આપ ﷺ સે અર્ઝ: યા રસૂલલ્લાહ! કયા હમ દવા કરે? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ કે બંદો! ઝરૂર દવા ક્રિયા કરો ઈસ લિયે કે કોઈ બીમારી ઐસી નહીં હૈ જિસ કી દવા અલ્લાહ ને ન પૈદા કી હો, સિવાએ એક બીમારી કે. લોગોં ને પૂછા વો કૌનસી બીમારી હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: બુઢાપા”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૭૮૮૬]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ રોઝા રખ લો, તો ખજૂર સે ઈફતાર કરો, કયોં કિ યે સરાપા બરકત હૈ, અગર ખજૂર ન મિલે તો પાની સે રોઝા ઈફતાર કરો, કયોં કિ પાની (ઝાહિર વ બાતિન કો) પાક કરને વાલા હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૬૫૮, અન સલમાન બિન આગિર ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૩ રમઝાનુલ મુબારક

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત નૂહ રજી

અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત નૂહ રજી કો રસૂલ બના કર ઉન કી બુત પરસ્ત કૌમ કી હિદાયત કે લિયે ભેજા સાહે નવ સૌ સાલ તક ઈમાન કી દાવત દેતે રહે ચંદ લોગોં કે અલાવા કિસી ને ઈમાન કબૂલ નહીં કિયા, વો ઉન કો હર તરહ સમજાતે રહે, મગર પૂરી કૌમ ઉન કો સતાને ઔર મઝાક ઉડાને મેં હદ સે આગે બઢે ગઈ, યહાં તક કે ઉન કા એક બેટા કૌમ કે સાથ કુફ વ શર્ક પર કાઈમ રહા. જબ અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે ઈમાન ન લાને કી ખબર દે દી, તો નૂહ રજી ને દુઆ ફરમાઈ કે ઐ અલ્લાહ! ઉન મેં સે કિસી કાફિર કો ઝમીન પર જિંદા ન છોડિએ, ઉન કે બાકી રેહને સે શર્ક વ કુફ ઔર ગુમરાહી બઢતી ચલી જાએગી. ઉન કી ઇસ દુઆ પર અલ્લાહ તઆલા ને કૌમ કો હલાક કરને કી ખબર દી ઔર હુકમ દિયા કે તુમ એક કશ્તી તૈયાર કર લો, તાકે તૂફાન કે વક્ત મોમિનીન કો લે કર સવાર હો જાઓ ઉસ કે બાદ પાની કા તૂફાન આયા ઔર પૂરી કૌમ હલાક હો ગઈ. એક માહ ગુઝરને પર તૂફાન ખત્મ હુવા ઔર આપ મુહર્રમ કી દસવી તારીખ કો કશ્તી સે ઉતરે ઔર શુકરાને કે તૌર પર રોઝા રખા. તૂફાન કે બાદ હઝરત નૂહ રજી કે તીન બેટે બાકી રહ ગએ થે જિન સે ઇન્સાની નસ્લ કા દૌબારા સિલસિલા શુરૂ હુવા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

પાની કા ઇન્તેઝમ

પાની અલ્લાહ તઆલા કી બહુત બડી નેઅમત હૈ, જિસ પર સારે જાનદારોં કી જિંદગી કા દારોમદાર હૈ; અગર ઝમીન સે પાની ખત્મ હો જાએ, તો ઝમીન સે ઇન્સાન, હૈવાન, હત્તા કે પેડ પૌદે સબ ખત્મ હો જાએ; લેકિન યે અલ્લાહ તઆલા કી બહુત બડી કુદરત હૈ. જિસ ને સમંદરોં કી શકલ મેં પાની કા બહુત બડા ઝમીરા જમા કર રખા હૈ, ફિર વહાં સે બાદલોં કી શકલ મેં પાની કો ઉઠા કર સૂખી ઝમીન કી તરફ બરસાતા હૈ, ઔર ફિર ઉસી પાની કો ઝમીન કે અંદર ઝખીરે કે તૌર પર જમા કર દેતા હૈ, જિસ સે પેડ પૌદોં કો પાની મિલતા હૈ, જિસ સે ઇન્સાન ખૂદ પીતા હૈ ઔર અપની ખેતિયાં સૈરાબ કરતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને અપની ઇસ કુદરત કો કુર્આન મેં બયાન ફરમાયા હૈ કે “હમ એક અંદાજે સે આસ્માન સે પાની બરસાતે હૈં, ફિર ઉસ કો ઝમીન મેં રોકે રખતે હૈં ઔર ઉસ કો લે જાને ઔર ખત્મ કર દેને પર ભી હમ કાદિર હૈં”. [સૂર-એ-મોમિનૂન: ૧૮]

નંબર ૩ : એક ફઝલ કે બારે મેં

બાજમાત ઇશા ઔર ફજર કી નમાઝ પઢના

રસૂલુલ્લાહ રજી ને ફરમાયા: “જો શખ્સ ઇશા કી નમાઝ જમાત કે સાથ પઢે ગોયા ઉસ ને આધી રાત ઇબાદત કી ઔર જો ફજર કી નમાઝ જમાત સે પઢ લે ગોયા ઉસ ને સારી રાત ઇબાદત કી”.

[મુસ્લિમ: ૧૪૮૧, અન ઉસ્માન બિન અફફાન રહી]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

રસૂલુલ્લાહ રજી ને દૂધ પિયા ઔર કુલ્લી ફરમાઈ ઔર ફરમાયા કે ઇસ મેં ચિકનાઈ હોતી હૈ.

[બુખારી: ૨૧૧, અન ઇબને અબ્બાસ રહી]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

રોજાદાર કો ઈફતાર કરાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ કિસી રોજાદાર કો રોજા ઈફતાર કરાએ ઉસ કે લિયે ગુનાહો કે માફ હોને ઔર આગ સે ખલાસી કા સબબ હોગા, ઔર રોજાદાર કે સવાબ કે માનિંદ ઉસ કો સવાબ મિલેગા; મગર રોજાદાર કે સવાબ મેં સે કુછ કમ નહીં કિયા જાએગા. સહાબા ﷺ ને અર્ઝ કિયા હમ મેં સે હર શખ્સ ઈતની વુસ્તત નહીં રખતા કે ઈફતાર કરાએ, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: યે સવાબ તો અલ્લાહ તઆલા એક ખજૂર સે કોઈ ઈફતાર કરા દે યા એક ઘૂંટ પાની પિલા દે યા એક ઘૂંટ દૂધ પિલા દે ઉસ કો ભી મરહમત ફરમા દેતે હૈં”.

[સહી ઇબ્ને ખુઝૈમા: ૧૭૮૦, અન સલમાન ફારસી ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઝકાત અદા ન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ કે પાસ માલ હો ઔર વો ઉસ કી ઝકાત અદા ન કરતા હો, તો વો માલ કલ કયામત કે દિન એક ઐસા સાંપ બના દિયા જાએગા જો ગંજા હોગા ઔર ઉસ કી આંખો પર દો કાલે નુકતે હોંગે, ફિર વો સાંપ ઉસ કો ઉસ વકત તક નિગલતા રહેગા જબ તક બંદોં કે દરમિયાન ફેસલા ન હો જાએ”.

[મુસ્નદ અહમદ: ૭૬૮૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

આખિરત કે અમલ સે દુનિયા હાસિલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ આખિરત કે કિસી અમલ સે દુનિયા ચાહતા હો, ઉસ કે ચેહરે પર ફિટકાર હોતી હૈ, ઉસ કા ઝિક મિટા દિયા જાતા હૈ ઔર ઉસ કા નામ દોઝખ મેં લિખ દિયા જાતા હૈ”.

[મોઅજમે કબીર: ૨૦૮૫, અન જાહૂદ ﷺ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

મુસલમાનોં સે જન્નત કા વાદા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા ને મુસલમાન મદોં ઔર મુસલમાન ઔરતોં સે ઐસે બાગોં કા વાદા કર રખા હૈ, જિન કે નીચે નહરોં બેહ રહી હોંગી, યે લોગ હમેશા ઉન બાગોં મેં રહેંગે ઔર ઐસે ઉમદા મકાનોં કા વાદા ફરમાયા, જો હમેશા રેહને વાલે બાગોં મેં હોંગે ઔર અલ્લાહ કી રઝામંદી સબ સે બડી ચીઝ હૈ. યે બહુત હી બડી કામયાબી હૈ”.

[સૂર-એ-તૌબા: ૭૨]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

કંલોંજ મેં હર બીમારી સે શિકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ ઈસ કંલોંજ કો ઈસ્તેમાલ કરો; ક્યોં કિ ઈસ મેં મૌત કે અલાવા હર બીમારી કી શિકા મૌજૂદ હૈ”.

[બુખારી: ૫૬૮૭, અન આઈશા ﷺ]

ફાયદા: અલ્લામા ઇબ્ને કથિમ રહ. ફરમાતે હૈ: ઈસ કે ઈસ્તેમાલ સે પેટ કા ગૈસ ખતમ હો જાતા હૈ, બલગમી બુખાર કે લિયે નફા બખ્શ હૈ, અગર ઈસ કો પીસ કર શહદ કે સાથ માજૂન બના લિયા જાએ ઔર ગરમ પાની કે સાથ ઈસ્તેમાલ કિયા જાએ, તો ગુર્દે ઔર મસાના કી પથરી કો ગલા કર નિકાલ દેતી હૈ.

[તિબ્બે નબ્વી]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ લોગો! ઝમીન કી હલાલ ઔર પાકીઝા ચીઝોં ખાઓ, ઔર શૈતાન કે નકશે કદમ પર મત ચલો, વો તુમહારા ખુલા હુવા દુશ્મન હૈ, વો તુમ કો બુરાઈ ઔર બેહવાઈ કી બાતોં કા હુકમ દેતા હૈ, ઔર ઈસ બાત કા હુકમ દેતા હૈ કે તુમ અલ્લાહ કે મુતઅદિલક ઐસી બાત કહો જિસ કા તુમ્હેં ઇલ્મ નહીં”.

[સૂર-એ-બકરહ: ૧૬૮ તા ૧૬૯]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૪ રમઝનુલ મુબારક

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત ઈબ્રાહીમ

હઝરત ઈબ્રાહીમ ઈરાક મેં બાબુલ કે મકામ પર એક ખુત પરસ્ત કૌમ મેં પૈદા હૂએ, આપ ને અપને ઘર વાલોં ઔર વહાં કે ઝાલિમ બાદશાહ નમરૂદ કો ઈમાન કી દાવત દી, ખુત પરસ્તી સે બાઝ રહને કી નસીહત ઔર જૂટે માબૂદોં કી બે કસી કો બડી કુવ્વત વ શિદ્દત સે બયાન કિયા, જબ વો અપને અપને ખુતોં કી તૌહીદ બરદાશત ન કર સકે, તો નમરૂદ ઔર ઉસ કી કૌમ ને આપ કો આગ મેં ડાલ દિયા મગર અલ્લાહ તઆલા ને આગ કો હઝરત ઈબ્રાહીમ ઈરાક કે લિયે અમન વ સલામતી કે સાથ ઠંડા કર દિયા, ઔર વો ઝિંદા સલામત આગ મેં રહે, ઈસ મંઝર કો દેખ કર કુછ લોગોં ને ઈમાન કબૂલ કર લિયા, જિસ કી વજહ સે બાદશાહ ઔર કૌમ કી મુખાલફત ઔર શદીદ હો ગઈ, તો વો અપને અહલે ખાના કો લે કર બાબુલ સે શામ ઔર ફિર વહાં સે મિસ્લ કી તરફ હિજરત કર ગએ, અલ્લાહ તઆલા ને કુર્બાનિયોં ઔર આઝમાઈશોં મેં કામયાબ હોને પર આપ કો “ખલીલુલ્લાહ” કા લકબ અતા કરમાયા, હઝરત ઈબ્રાહીમ ઈરાક કી તીન બીવિયાં થી: ૧) હઝરત હાજરા ઈસ્રા: જિન સે હઝરત ઈસ્માઈલ ઈરાક પૈદા હૂએ ઔર અલ્લાહ કે હુકમ સે માં ઔર બેટે કો સરઝમીને મક્કા મેં આબાદ કિયા ઔર ફિર બાપ બેટે ને મિલ કર બૈતુલ્લાહ કી તામીર કરમાઈ. ૨) હઝરત સારા ઈસ્રા: જિન સે હઝરત ઈસહાક ઈરાક પૈદા હૂએ ઔર ઉનાહીં કી ઔલાદ સે બની ઈસ્રાઈલ કે અંબિયા કા સિલસિલા શુરૂ હુવા. ૩) હઝરત કતૂરા ઈસ્રા: જિન સે મદયન પૈદા હૂએ ઔર ઉન્હીં કે નામ પર બસને વાલી કૌમ મદયન ઔર ઐકા કે નામ સે મશહૂર હૂઈ. હઝરત ઈબ્રાહીમ ઈરાક કો અબુલ અંબિયા યાની નબિયોં કા બાપ ઈસી લિયે કહા જાતા હૈ કે બાદ મેં આને વાલે તમામ અંબિયા આપ હી કી નસ્લ મેં પૈદા હૂએ.

નંબર ૨ : હુઝૂર ઈસ્રા: કા મોઅજિઝા

દરખ્ત ઔર પહાડ કા સલામ કરના

હઝરત અલી કબ બયાન કરતે હૈં કે મક્કી ઝિંદગી મેં એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ઈસ્રા: મક્કા કે કિસી ઈલાકે કી તરફ નિકલે, તો મેં ભી આપ ઈસ્રા: સે સાથ હો લિયા (યુનાંચે મેં ને દેખા) કે રાસ્તે મેં જિસ દરખ્ત ઔર પહાડ કે કરીબ સે ગુઝરતે વો રસૂલુલ્લાહ ઈસ્રા: સે અર્ઝ કરતા “**اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ**”.

[તિમિઝી: ઉદર, અન અલી બિન અબી તાલિબ

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

રોઝે કી ફરઝિયત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “**اَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اِذَا حُذِرْتُمْ مِنْ يَوْمٍ مُّسَوًّى فَلَيُفِيْضَنَّ يَوْمَئِذٍ الْفُلُكُ**” ફર્ઝ કિયા ગયા થા, ઈસી તરહ તુમ પર ભી ફર્ઝ કિયા ગયા હૈ, તાકે તુમ પરહેઝગાર બન જાઓ”.

[સૂર-એ-બકરહ: ૧૮૩]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઈફતાર કે બાદ યે દુઆ પઢે

રસૂલુલ્લાહ ઈફતાર કરતે તો યે દુઆ પઢતે: ((**كَذَّبَ الْقَائِلُ وَابْتَلَّتِ الْعُرْوُ وَبَثَّ الْأَجْرُ اِنْ شَاءَ اللَّهُ**)) તર્જમા: ખ્યાસ બુજ ગઈ, રગેં તરહ હો ગઈ ઔર ઈન્શાઅલ્લાહ અજ વ સવાબ ભી મિલેગા.

[અબૂ દાઉદ: ૨૩૫૭, અન ઈબને ઉમર

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

રમઝાન મેં દુઆ કા કબૂલ હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “(રમઝાનુલ મુબારક કી) હર દિન વ રાત મેં અલ્લાહ કે યહાં સે (જહન્મ કે) કેદી છોડે જતે હૈં ઔર હર મુસલમાન કે લિયે હર દિન વ રાત મેં એક દુઆ ઝરૂર કબૂલ હોતી હૈ”.

[મોઅજ્જુલ ઔસત લિતબરાની: ૬૫૮૬, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઈસ્લામ કે અલાવા કોઈ દીન કબૂલ નહીં હોગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ ઈસ્લામ કે અલાવા કિસી દુસરે દીન કો પસંદ કરેગા તો ઉસ કા વો દીન હરગીઝ કબૂલ ન કિયા જાએગા. ઔર વો આખિરત મેં નુકસાન ઉઠાને વાલોં મેં શામિલ હોગા”.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન: ૮૫]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

કાફિરોં કે માલ સે તઅજજુબ ન કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ઉન (કાફિરોં) કે માલ ઔર ઔલાદ સે તઅજજુબ મેં મત પડો, કયોં કિ અલ્લાહ તઆલા દુનિયા હી કી ઝિંદગી મેં ઉન કાફિરોં કો અઝાબ મેં મુબત્લા કરના ચાહતા હૈ ઔર જબ ઉન કી જાન નિકલેગી, તો કુફ કી હાલત મેં મરેંગે”.

[સૂર-એ-તૌબા: ૫૫]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કી આપસ મેં મુહબ્બત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જન્નત મેં સબ સે પેહલે દાખિલ હોને વાલી જમાત કી શકલ વ સૂરત ચૌદહવીં રાત કે ચાંદ કી તરહ ચમકદાર હોગી ઔર ઉન કે બાદ આને વાલે લોગોં કી શકલ વ સૂરત ચમકદાર સિતારોં કી તરહ રૌશન હોગી, ઉન સબ કે દિલ એક હી આદમી કે દિલ કી તરહ હોંગે, જિન મેં બુઝા વ અદાવત ઔર હસદ નહીં હોગા, ઉન મેં સે હર શખ્સ કે લિયે જન્નત કી એસી દો ખૂબસૂરત હૂરેં હોંગી કે જિન કી પિંડલિયોં કા ગૂદા બાહર હી સે નઝર આ રહા હોગા”.

[બુખારી: ૩૨૪૬, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

મિસ્વાક કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મિસ્વાક મુંહ કી સફાઈ ઔર ખુદા કી રઝામંદી કા ઝરીઆ હૈ”.

[નસઈ: ૫, અન આઈશા ؓ]

ખુલાસા: અલ્લામા ઇબ્ને કથિમ રહ. મિસ્વાક કે ફવાઈદ મેં લિખતે હૈં: પે દાંતોં મેં ચમક પૈદા કરતી હૈ, મસૂરોં મેં મઝબૂતી પૈદા કરતી હૈ ઔર મૂંહ કી બદબૂ ખત્મ હો જાતી હૈ, દિમાગ પાક વ સાફ હો જાતા હૈ, પે બલગમ કો કાટતી હૈ, નિગાહ કો તેઝ ઔર આવાઝ કો સાફ કરતી હૈ.

[તિબ્બે નબ્વી]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ અગર કિસી કો બુરાઈ કરતે દેખો, તો અપને હાથ સે રોકો, અગર હાથ સે ન રોક સકો, તો ઝબાન સે રોકો ઔર અગર ઝબાન સે ભી ન રોક સકો, તો અપને દિલ મેં બુરા સમજો, ઔર પે ઈમાન કા સબ સે કમઝોર દર્જ હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૧૭૭, અન અબી સઈદ ؓ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૫ રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત મૂસા

હઝરત મૂસા બની ઈસ્રાઈલ કે જલીલુલ કદ્ર નબી હૈં, ફિરઓન ને ઉન કી પૈદાઈશ કે ડર સે બની ઈસ્રાઈલ કે હઝારોં બચ્ચોં કો કતલ કરા દિયા થા, મગર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કી પરવરિશ ખુદ ઉસ કે શાહી મહલ મેં એક શહઝાદે કી તરહ કરાઈ, હઝરત મૂસા જવાની કી ઉમ્ર મેં મિસ્ર છોડ કર મદયન ચલે ગએ, વહાં હઝરત શોએબ સે મુલાકાત હુઈ, જિન્હોં ને ઉન કી અમાનતદારી ઔર અચ્છે અખ્લાક વ આદાત કો દેખ કર અપની બેટી સફૂરા કા નિકાહ કર દિયા, જબ વો મિસ્ર લોટતે વક્ત તુવા કી મુકદ્દસ વાદી મેં થે, તો અલ્લાહ ને નુબુવ્વત ઔર મોજિલે અતા ફરમાએ ઔર હુકમ દિયા કે મિસ્ર જા કર ફિરઓન કો ઈમાન કી દાવત દો, ઉસ ને મુલ્ક મેં ઝુલ્મ વ સિતમ ઔર ફસાદ ફેલા રખા હૈ. હઝરત મૂસા કી સિફારિશ પર અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કે બડે ભાઈ હઝરત હાઝુન કો ભી નુબુવ્વત સે નવાજા. દોનોં ને જા કર ફિરઓન કો ઈમાન કી દાવત દી ઔર મોજિલે ભી દિખાએ, ઈસ કે બાવજૂદ ફિરઓન ને ઉન કો જાદૂગર કેહ કર નબી માનસે સે ઈન્કાર કર દિયા, યુનાંચે ઉસ ને જાદૂગરોં કો બુલા કર મૂસા સે મુકાબલા કરાયા, ઈસ મુકાબલે મેં મૂસા કો કામયાબી મિલી ઔર તમામ જાદૂગરોં ને ઈમાન કબૂલ કર લિયા, ઈસ તરહ ફિરઓન ના મુરાદ ઔર ઝલીલ હુઆ ઔર હઝરત મૂસા કી સચ્ચાઈ જાહિર હો ગઈ, જબ ફિરઓન કા તકબ્બુર ઔર નાફરમાની હદ સે બઢ ગઈ, તો અલ્લાહ તઆલા ને દરિયા મેં ગર્ક કર દિયા ઔર હઝરત મૂસા ઔર ઉન કી કોમ કો ફિરઓન કે ઝુલ્મ સે નજાત દી.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

દિમાગ કી બનાવટ ઔર હિફાઝત

અલ્લાહ તઆલા ને સોચને ઔર સમજને કે લિયે દિમાગ કો પૈદા કિયા હૈ ઔર ઉસ કી હિફાઝત કે લિયે ઉસ પર એક બારીક જિલ્લી ચઢાઈ હૈ, ફિર જિલ્લી ઔર દિમાગ કે દરમિયાન બેહને વાલા માદા પૈદા ફરમા કર ખોપડી કી મજબૂત હડી મેં ફિટ કર દિયા હૈ, તાકે સરદી, ગરમી ઔર ચોંટ વગેરા કે અસર સે મહફૂઝ રહ સકે, ઈસ નાજુક દિમાગ કી હિફાઝત કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે કેસા અજીબ વ ગરીબ ઇન્તેજામ ફરમાયા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ક કે બારે મેં

બગેર વુજૂ કે નમાઝ નહીં હોતી

રસૂલુલ્લાહ ને ફરમાયા: “ઈસ્લામ મેં ઉસ શખ્સ કા કોઈ ભી હિસ્સા નહીં જો નમાઝ ન પઢતા હો ઔર બેવુજૂ કી નમાઝ નહીં હોતી”.

[તર્ગીબ વ તર્હીબ: ૭૭૧, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ખાના ખાને કા સુન્નત તરીકા

(૧) દસ્તરખ્વાન બિછાના. (૨) દોનોં હાથ ગઢોં તક ધોના ઔર ન પોછના. (૩) ખાને સે પેહલે કી દુઆ પઢના. (૪) સુન્નત તરીકે કે મુતાબિક બૈઠના. (૫) દાઓં હાથ સે ખાના. (૬) અપને સામને સે ખાના. (૭) તીન ઉંગલિયોં સે ખાના. (૮) ટેક લગા કર ન ખાના. (૯) ખાને મેં ઐબ ન નિકાલના. (૧૦) અગર લુકમા હાથ સે ગિર જાએ તો ઉઠા કર ખા લેના. (૧૧) બહુત ઝિયાદા ગરમ ન ખાના. (૧૨) બરતન ઔર ઉંગલિયોં કો ચાટ કર સાફ કરના. (૧૩) ખાને કે બાદ કી દુઆ પઢના. (૧૪) ખાને કે બાદ હાથ ધોના ઔર કુલ્લી કરના.

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

રમઝાન મેં ચાર ચીઝોં કી પાબંદી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “માહે રમઝાન મેં ચાર ચીઝોં પર ખૂબ અમલ ક્રિયા કરો (ક્યોં કિ) દો ચીઝોં સે અલ્લાહ રાઝી હોંગે ઔર (બક્રિયા) દો ચીઝોં સે તુમ બેનિયાઝ નહીં હો સકતે હો રબ કો રાઝી કરને વાલી દો ચીઝોં યે હૈં: (૧) **سُبْحَانَكَ يَا رَبِّ الْعَالَمِينَ** પઢતે રેહના (૨) ઈસ્તિગ્ફાર કરતે રેહના, ઔર દૂસરી દો ચીઝોં જિન સે તુમ બેનિયાઝ નહીં હો સકતે, યે હૈં: (૧) જન્નત કા સવાલ કરના (૨) જહન્નમ સે પનાહ માંગના”.

[સહી ઇબ્ને ખુઝૈમા: ૧૭૮૦, અન સલમાન ફારસી ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સબ સે બડા ગુનાહ

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે સવાલ ક્રિયા: યા રસૂલલ્લાહ! અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક બડા ગુનાહ કૌન સા હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: “તૂ અલ્લાહ કે સાથ કિસી કો શરીક ઠહરાએ હાલાંકે ઉસ ને તુજ કો પૈદા ક્રિયા હૈ, ઉસ ને ફિર સવાલ ક્રિયા: ઉસ કે બાદ કૌન સા ગુનાહ બડા હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: તૂ અપની ઔલાદ કો રિઝક કી તંગી કે ડર સે માર ડાલે, ઉસ ને ફિર સવાલ ક્રિયા: તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: તેરા અપની પડોસી ઔરત કે સાથ બદકારી કરના”.

[ખુખારી: ૬૦૦૧, અન ઇબ્ને મસ્જીદ ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

હલાલ રોઝી કમાઓ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “રોઝી કો દૂર ન સમજો, ક્યોંકિ કોઈ આદમી ઉસ વક્ત તક નહીં મર સકતા જબ તક કે જો રોઝી ઉસ કે મુકદ્દર મેં લિખ દી ગઈ હૈ, વો ઉસ કો ન મિલ જાએ, લિહાઝા રોઝી હાસિલ કરને મેં બેહતર તરીકા ઇષ્તિયાર કરો, હલાલ રોઝી કમાઓ ઔર હરામ કો છોડ દો”.

[મુસ્તદરક: ૨૧૩૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમ મેં હમેશા કા અઝાબ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બિલાશુબા જિન લોગોં ને હમારી આયાત વ અહકામ કા ઇન્કાર ક્રિયા, અન કરીબ હમ ઉન કો એક સખ્ત આગ મેં દાખિલ કરેંગે; (વહાં ઉન કી મુસલસલ યે હાલત હોગી કે) જબ એક દફા ઉન કી ખાલ જહન્નમ મેં જુલસ જાએગી, તો હમ પેહલી ખાલ કી જગા ફૌરન દૂસરી નઈ ખાલ પૈદા કર દેંગે, તાકે યે લોગ અઝાબ કા મઝા ચખતે રહે”.

[સૂર-એ-નિસા: ૫૬]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઈલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એહરામ કી હાલત મેં અપને સર મેં આધે સર કે દર્દ કી વજહ સે પછના લગવાયા.

[ખુખારી: ૫૭૦૦]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! તુમ સબ પૂરી તરહ ઇસ્લામ મેં દાખિલ હો જાઓ ઔર શૈતાન કે પીછે મત ચલો, યકીનન વો તુમ્હારા ખુલા દુશ્મન હૈ”.

[સૂર-એ-બકરહ: ૨૦૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૬૨મજાનુલ મુબારક

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત યુસુફ રહી

હઝરત યુસુફ રહી હઝરત યાકૂબ રહી કે બેટે ઔર હઝરત ઈસહાક રહી કે પોતે ઔર હઝરત ઈબ્રાહીમ રહી કે પર પોતે હૈં; ઈરાક કે શહર "ફદાન આરામ" મેં પૈદા હુએ, બચપન હી મેં અપને વાલિદ હઝરત યાકૂબ રહી કે સાથ ફલસતીન આ ગએ. હઝરત યુસુફ રહી ઔર હઝરત બિનયામીન દોનોં એક માં સે થે, બાકી દસ બડે ભાઈ દૂસરી માં સે થે, બાપ કે દિલ મેં હઝરત યુસુફ રહી ઔર બિનયામીન કી શફકત વ મુહબ્બત ઝિયાદા થી, જિસ કી વજહ સે સૌતેલે ભાઈયોં કો હસદ હો ગયા. ઉન્હોં ને સાઝિશ કર કે હઝરત યુસુફ રહી કો એક કુવેં મેં ડાલ દિયા, ઉર્દુન સે આને વાલે એક કાફલે ને ઉન્હોં કુવેં સે નિકાલ કર મિસ્લ કે બાઝાર મેં અઝીઝે મિસ્લ કે હાથ ચંદ દિરહમ કે બદલે મેં બેચ દિયા, ફિર શાહી મહલ મેં પરવરિશ પાઈ, અઝીઝે મિસ્લ કી બીવી ને ઈહઝામ લગા કર આપકો જેલ ભેજ દિયા, જહાં તકરીબન નૌ સાલ ગુઝારે, બાદશાહ ને એક પ્વાબ દેખા થા, જિસ કી સહી તાબીર બતાને ઔર કહત સાલી મેં હુકૂમત ચલાને કી તદબીર સે વો બહુત પુશ હુઆ ઔર આપ કો મિસ્લ કા બાદશાહ બના દિયા, તકરીબન ૮૦ સાલ તક અદલ વ ઈન્સાફ કે સાથ મિસ્લ પર હુકૂમત કરતે રહે, વહાં કે લોગ આપ કી નુબુવ્વત પર ઈમાન લાએ ઔર ઉન કો આલા દર્જે કા મુન્તઝિમ ઔર મુદબ્બિર તસલીમ કિયા, એક સૌ દસ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઈન્તેકાલ ફરમાયા, અલ્લાહ ને તફસીલ કે સાથ સૂર-એ-યુસુફ મેં ઉન કા ઝિક્ર ફરમાયા હૈ.

નંબર ૨ : હુઝૂર રહી કા મોઅજિઝા

ચાંદ કે દો ટુકડે હો જાના

એક રાત આપ રહી કુફકારે મક્કા કો દાવતે તૌહીદ દે કર અપને સહાબ-એ-કિરામ રહી કે સાથ લૌટ રહે થે કે રાસ્તે મેં અબૂ જહલ અપને સાથિયોં કે સાથ મિલા ઔર ઉસ ને કહા: અગર વાકઈ તુમ સચ્ચે હો, તો અપને અલ્લાહ સે કહો કે ચાંદ કે દો ટુકડે કર દે, હમ તુમ્હારા દીન કબૂલ કર લેંગે, આપ રહી ને ચાંદ કી તરફ દેખા ચાંદ દો ટુકડે હો ગયા, ફિર ચંદ લમ્હો કે બાદ દોનોં ટુકડે મિલ ગએ, ઈસ પર અબૂ જહલ ફૌરન બોલા: ઐ મુહમ્મદ: વાકઈ તુમ જાદૂગર હો, તુમ ને હમારી આંખ પર જાદૂ કર દિયા હૈ. [દલાઇલુનુબુવ્વલ લિ અબી નુઅમે: ૨૦૪]

નંબર ૩ : એક ફઝલ કે બારે મેં

વારિસીન કે દરમિયાન
માલે મીરાસ તકસીમ કરના

રસૂલુલ્લાહ રહી ને ફરમાયા: "માલ (વરાસત) કો કિતાબુલ્લાહ કે હુકમ કે મુતાબિક હક વાલોં કે દરમિયાન તકસીમ કરો". [મુસ્લિમ: ૪૧૪૩, અન ઈબ્ને અબ્બાસ રહી]

ફાયદા: અગર કિસી કા ઈન્તેકાલ હો જાએ ઔર ઉસ ને માલ છોડા હો, તો ઉસ કો તમામ હક વાલોં કે દરમિયાન તકસીમ કરના વાજિબ હૈ, બગેર કિસી શરઈ વજહ કે કિસી વારિસ કો મહરૂમ કરના યા અલ્લાહ તઆલા કે બનાએ હુએ હિસ્સે સે કમ દેના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

દૂસરોં કે યહાં ઈફતાર કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ રહી જામ કિસી કે યહાં ઈફતાર કરતે તો યહ દુઆ પઢતે થે: ((أَفْطَرُ عِنْدَ كُمْ الصَّائِمُونَ وَأَكُلُ))
(طَعَامَكُمْ الْإِبْرَارُ وَصَلَّتْ عَلَيْكُمْ الْمَلَائِكَةُ)
[અબૂ દાઉદ: ૩૮૫૪, અન અનસ રહી]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

માહે રમઝાન મેં ઈબાદત કા ઈનામ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને રમઝાનુલ મુબારક કી ફજીલત બયાન કરતે હુએ ફરમાયા: “જો શખ્સ રમઝાન મેં ઈમાન કી હાલત મેં સવાબ કી નિચ્ચત સે (ઈબાદત કે લિયે) ખડા હો, તો વો ગુનાહોં સે ઈસ તરહ પાક હો જાતા હૈ, જિસ તરહ ઉસ કી માં ને ઉસ કો જના થા”. [નસઈ: ૨૨૧૦, અન અબુરુહમાન બિન ઓફ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

યતીમોં કા માલ ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ યતીમોં કા માલ નાહક ખાતે હૈ, વો લોગ અપને પેટોં મેં આગ હી ભર રહે હૈં ઓર યહ લોગ અન કરીબ આગ મેં દાખિલ હોંગે”. [સુર-એ-નિસા: ૧૦]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા ફાયદા વક્તી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ લોગો! તુમ્હારી નાફરમાની ઓર બગાવત કા વબાલ તુમ્હી પર પડને વાલા હૈ, દુનિયા કી જિંદગી કે સામાન સે થોડા ફાયદા ઉકા લો, ફિર તુમ કો હમારી તરફ વાપસ આના હૈ, તો હમ ઉન સબ કામોં કી હકીકત સે તુમ કો આગાહ કર દેંગે જો તુમ ક્રિયા કરતે થે”. [સુર-એ-યુનુસ: ૨૩]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખિયોં કા સબ સે હલ્કા અઝાબ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અહલે દોઝખ મેં સબ સે હલ્કા અઝાબ ઉસ શખ્સ કો હોગા જિસ કી દોનોં જૂતિયાં ઓર ઉસ કી ડોરિયાં આગ કી હોગી, જિસ કી વજહ સે ઉસ કા દિમાગ હાંડી કી તરહ ખોલતા હોગા; વો સમજેગા કે મુજે હી સબ સે જિયાદા અઝાબ હો રહા હૈ, હાલાંકે ઉસે હી સબ સે હલ્કા અઝાબ હો રહા હોગા”. [મુસ્લિમ: ૫૧૭, નોઅમાન બિન બશીર ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

અંજીર સે બવાસીર કા ઈલાજ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અંજીર ખાઓ, ક્યોંકિ યે બવાસીર કો ખત્મ કરતા હૈ ઓર જોડોં કે દર્દ મેં મુકી દે હૈ”. [કિઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૨૭૬, અન અબી ઝર ﷺ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

હઝરત અબુ હુરૈરા ﷺ ફરમાતે હૈ કે રસુલુલ્લાહ ﷺ ને મેરા હાથ પકડ કર (બતીરે નસીહત) પાંચ ચીજોં ઈરશાદ ફરમાઈ: (૧) હરામ ચીજોં સે બચો, તુમ ઈબાદત ગુઝાર બન જાઓગે. (૨) અલ્લાહ કી નફસીમ પર રાજી રહો, તુમ સબ સે જિયાદા માલદાર બન જાઓગે. (૩) અપને પડોસીકે સાથ એહસાન કરો, તુમ કામિલ ઈમાન વાલે હો જાઓગે. (૪) લોગોં કે લિયે વહી ચીજ પસંદ કરો જો અપને લિયે ફતને હો. તુમ પક્કે સચ્ચે મુસલમાન હો જાઓગે. (૫) જિયાદા મત હંસો, ઈસ લિયે કે જિયાદા હંસના દિલ કો મુર્દા કર દેના હૈ. [તિર્મિઝી: ૨૩૦૫]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૭ રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત દાઉદ રહીમ

અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત દાઉદ રહીમ કો હઝરત ઈસા રહીમ સે તકરીબન એક હઝાર સાલ પેહલે બની ઈસ્રાઈલ મેં પૈદા ફરમાયા, આપને જાલૂત બાદશાહ કો કત્લ કર કે બની ઈસ્રાઈલ કો ઉસ કે જુલ્મ વ સિતમ સે નજાત દિલાઈ, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં દૌલત વ હુકૂમત કે સાથ નુબુવ્વત વ રિસાલત ભી અતા ફરમાઈ થી, ઈસ તરહ વો બની ઈસ્રાઈલ કી રૂશ્દ વ હિદાયત કી ખિદમત ભી અંજામ દેતે રહે ઔર ઉન કી ઇજતિમાઈ ઝિંદગી કી નિગરાની કા ફર્જ ભી પૂરા કરતે રહે. હઝરત આદમ રહીમ કે બાદ અલ્લાહ તઆલા ને આપ હી કો “ખલીફા” કા લકબ અતા કિયા. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન્હેં ઝબૂર નામી કિતાબ દી, જિસ મેં તૌરાત કે મુતાબિક અહકામ થે, મગર ઉસ કા અકસર હિસ્સા અલ્લાહ કી હમ્દ વ સના, બશારત વ ખુશખબરી, વઝા વ નસીહત, ઈલ્મ વ હિકમત ઔર ખુદા કી તસ્બીહ પર મુશ્તમિલ થા. અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત દાઉદ રહીમ કો એસી આવાઝ અતા ફરમાઈ થી કે જબ ઝબૂર કી તિલાવત કરતે, તો જિન્નાત વ ઈન્સાન, જંગલી જાનવર ઔર પરિંદે સબ જુમને લગતે, ઔર ઉન કે સાથ ખુદા કી હમ્દ વ તસ્બીહ મેં મસરૂફ હો જાતે; અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો પરિંદોં કી બોલિયાં સિખાઈ, લોહ કો ઉન કે લિયે નરમ કર દિયા જિસ કી વજહ સે વો આસાની કે સાથ ઝિરહેં બના લેતે થે, ઔર લઢાઈ કે મૌકે ઉન કો પહન કર દુશ્મન સે અપના બચાવ કર લેતે થે, ઉન કો બેચ કર અપની રોઝી કા ઇન્તેઝામ ભી કર લિયા કરતે થે. ચાલીસ યા સત્તર સાલ બની ઈસ્રાઈલ પર કામચાલ હુકૂમત કી ઔર સૌ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઇબાદત કી હાલત મેં ઉન કા ઇન્તેકાલ હુઆ. શહર સૈહૂન મેં દફન હુએ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

મખ્લૂક કો રિઝક દેના

અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયા મેં જિતની મખ્લૂક પૈદા કી હૈં, ઉન તમામ કો ખ્વાહ વો ખુશકી મેં હો યા તરી મેં, જહાં કહીં ભી હો, બર વક્ત રિઝક પહુંચાતા હૈ ઔર યે નિઝામ જબ સે દુનિયા કાઈમ હુઈ હૈં ઉસ વક્ત સે લે કર કયામત તક ચલતા રહેગા, મગર ઈસ મેં ન કોઈ પરેશાની ઔર ન કોઈ થકન હો રહી હૈ, જબ કે ઈન્સાન ચંદ અફરાદ કી ઝરૂરિયાતે ઝિંદગી કા ઇન્તેઝામ કરને મેં પરેશાન હો જાતા હૈ, આખિર પૂરી દુનિયા કે રિઝક કા ઇન્તેઝામ કરના અલ્લાહ કી કિતની બડી કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુ આલૈહિ વ આલૈહિ સલ્મ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ સુબહ વ શામ (નમાઝ કે લિયે) મસ્જિદ જાતા હૈ અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્નત મેં મેહમાની કા ઇન્તેઝામ ફરમાતે હૈં, જિતની મરતબા મસ્જિદ જાતા હૈં ઉતની હી મરતબા અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે મેહમાની કા ઇન્તેઝામ ફરમાતે હૈં”. [ખુખારી: ૬૬૨, અન અબી હુરૈરા રહીમ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

પાની પીને કા સુન્નત તરીકા

(૧) દાઁ હાથ સે પીના (૨) બૈઠ કર પીના (૩) પાની કો દેખ કર પીના (૪) બિસ્મિલ્લાહ પઢ કર પીના (૫) તીન સાંસ મેં પીના (૬) પીને કે બાદ દુઆ પઢના.

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

રોઝેદાર કો ઈફતાર કરાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ હલાલ કમાઈ સે રમઝાનુલ મુબારક મેં રોઝેદાર કો ઈફતાર કરાએ, ઉસ પર રમઝાન કી રાતોં મેં ફરિશ્તે રહમત ભેજતે હૈંં ઓર શબે કદ્ર મેં જિબ્રીલ ﷺ ઉસ સે મુસાફા કરતે હૈંં ઓર જિસ સે જિબ્રીલ ﷺ મુસાફા કરતે હૈંંં ઉસ કી પેહચાન યહ હેં કે ઉસ કા દિલ નરમ ઓર આંખોં સે આંસૂ બેહતે હૈંં”.

[તરગીબ: ૧૪૧૧]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ખુદ કુશી કા અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને પહાડ સે લુફક કર ખુદ કુશી કી વો જહન્નમ મેં હમેશા હમેશ લુફકતા રહેગા. જિસ ને લોહે કે ટુકડે (યાની હથિયાર) સે ખુદ કુશી કી ઉસ કે હાથ મેં વો લોહા હોગા ઓર જહન્નમ મેં હમેશા હમેશ અપને પેટ મેં ઘોંપતા રહેગા. જિસ ને ઝહર ખા કર કુદ કુશી કી ઉસ કે હાથ મેં ઝહર હોગા ઓર વો જહન્નમ મેં હમેશા ઉસે ફાંકતા રહેગા”.

[ખુખારી: ૫૭૭૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

શ્રવણ: ઈસ ઝમાને મેં જો લોગ ઘરેલુ પરેશાનિયોં યા કિસી ટેંશન મેં આકર દવા ખાકર યા ઊંચાઈ સે ગિર કર યા કિસી ઓર તરીકે સે મર જાતે હૈંં વો અપને લિયે જહન્નમ કા રાસ્તા હમવાર કરતે હૈંં.

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

હુઝૂર ﷺ કે ઘર વાલોં કા સબ

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ બયાન કરતે હૈંં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઓર આપ કે ઘર વાલે બહુત સી રાત ભૂકે રહતે થે, ઉન કે પાસ રાત કા ખાના નહીં હોતા થા, જબ કે ઉન કા ખાના આમ તૌર સે જો કી રોટી હોતી થી.

[તર્મિઝી: ૨૬૦૮]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

પરહેઝગાર લોગોં કે લિયે ખુશ ખબરી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “બેશક પરહેઝગાર લોગ બાગોં ઓર યશ્મોં મેં હોંગે. (ઉન કો કહા જાએગા) કે તુમ ઈન બાગોં મેં અમન વ સલામતી કે સાથ દાખિલ હો જાઓ, ઓર હમ ઉન કે દિલોં કી આપસી રંજિશ કી (ઈસ તરહ) દૂર કર દેંગે કે વો ભાઈ ભાઈ બન કર રહેંગે, ઓર વો તપ્તોં પર આમને સામને બેઠા કરેંગે.

[સૂર-એ-હિજ: ૪૫ તા ૪૭]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

સૂર-એ-ફાતિહા સે ઈલાજ

હઝરત ખારિજહ બિન સલ્ત ﷺ અપને ચયા સે રિવાયત કરતે હૈંં કે વો એક કૌમ કે પાસ સે ગુઝરે, ઉસ કૌમ કે લોગ ઉનકે પાસ એક મજનૂન શખ્સ કો પકડ. કર લાએ તો ઉન્હોંને સૂર-એ-ફાતિહા પઢ. કર સુબહ વ શામ તીન દિન તક ઉસ પર દમ ક્રિયા ઓર જબ ભી સૂર-એ-ફાતિહા ખત્મ કરતે તો ઈસ તરહ દમ કરતે કે ઉસમેં કુછ થૂક કે ઝરત હોતે, ચુનાચે વો તીન દિન બાદ બિલ્કુલ તંદુરસ્ત હો ગયા.

[અબૂ દાવૂદ: ૩૪૨૦]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: અગર તુમ સદકાત કી ઝાહિર કર કે દો, તો યહ ભી અચ્છી બાત હૈ, ઓર અગર તુમ સદકાત કો છુપા કર ફકીરોં કો દે દો, તો યહ તુમ્હારે લિયે ઝિયાદા બેહતર હૈ ઓર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે બાઝ ગુનાહ માફ કર દેગા ઓર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કામોં સે બા ખબર હૈ.

[સૂર-એ-બકર: ૨૭૧]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

પૂરા મહીના તરાવીહ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “રમઝાન એસા મહીના હૈ કે જિસ કે રોઝોં કો અલ્લાહ તઆલા ને ફઝ ડિયા હૈ ઓર મેંને તુમ્હારે લિયે ઇસ કી તરાવીહ કો સુન્નાત કરાર દીયા હૈ, જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા કે વાદોં પર યકીન કરતે હુએ ઓર ઇસ કે અજ વ સવાબ કે શૌક મેં ઇસ મહીને કે રોઝે રખતા હો ઓર તરાવીહ પઢતા હો, વો ગુનાહોં સે ઇસ તરહ પાક વ સાફ હો જાતા હૈ જૈસા કે ઇસ કી માં ને ઇસ કો આજ હી જનમ દિયા હૈ”.

[ઇબ્ને માજ: ૧૩૨૮, અન અબ્દુરહમાન ❀]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

જાન બૂજ કર કતલ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ જાન બૂજ કર કિસી મુસલમાન કો કતલ કર દે, તો ઇસ કી સજા જહન્નમ હૈ, વો ઇસ મેં હમેશા હમેશ રહેગા ઓર અલ્લાહ તઆલા કા ગુસ્સા ઓર ઇસ કી લાનત ઇસ પર હોગી ઓર અલ્લાહ તઆલા ને એસે શખ્સ કે લિયે બડા અઝાબ તૈયાર કર રખા હૈ”.

[સુર-એ-નિસા: ૯૩]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયવી ઝિંદગી પર ખુશ ન હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા જિસ કો યાહતા હૈ બેહિસાબ રિઝક દેતા હૈ ઓર જિસ કો યાહતા હૈ તંગી કરતા હૈ, ઓર યે લોગ દુનિયા કી ઝિંદગી પર ખુશ હોતે હૈં (ઓર ઇસ કે એશ વ ઇશરત પર ઇતરાતે હૈં) હાલાંકે આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી ઝિંદગી એક થોડા સા સામાન હૈ”.

[સુર-એ-રઅદ: ૨૬]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખ કા દરખ્ત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર ઝક્કૂમ (જો જહન્નમ કા એક દરખ્ત હૈ, ઇન્તિહાઈ કડવા હૈ ઇસ) કા એક કતરા ભી દુનિયા મેં ટપકા દિયા જાએ, તો ઇસ કી કડવાહટ કી વજહ સે તમામ દુનિયા વાલોં કા જીના મુશ્કિલ હો જાએ, તો અબ બતાઓ ઇસ જહન્નમી કા ક્યા હાલ હોગા, જિસ કી ખોરાક હી ઝક્કૂમ હોગી”.

[તિર્મિઝી: ૨૫૮૫, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ❀]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

સંતરે કે ફ્વાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ લોગ સંતરે કો ઇસ્તેમાલ કિયા કરો; ક્યોં કિ યે દિલ કો મઝબૂત બનાતા હૈ”.

[કિઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૨૫૭]

ફાયદા: મુહદિસીન તહરીર ફરમાતે હૈં કે ઇસ કા જ્યૂસ પેટ કી ગંદગી કો દૂર કરતા હૈ, કે ઓર મતલી કો ખત્મ કરતા હૈ ઓર ભૂક બઢાતા હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપને મુસલમાન ભાઈ કી મદદ કરો (ખ્વાહ) વો ઝાલિમ હો યા મઝલૂમ હો, એક સલાબી ને કહા: યા રસૂલુલ્લાહ! મઝલૂમ હો તો ઇસ કી મદદ કરું, લેકિન ઝાલિમ કી કિસ તરહ મદદ કરું? આપ ﷺ ને ફરમાયા: ઇસ કો જુલ્મ સે રોકી ઓર મના કરો, યે ઝાલિમ કે હક મેં મદદ હોગી”.

[બુખારી: ૬૯૫૨, અનસ બિન માલિક ❀]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૯ રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઈસા

હઝરત ઈસા કો યે ખુસુસિયત હાસિલ હૈ કે બગૈર બાપ કે અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે ઉન કો પૈદા ફરમાયા, ઉન કી વાલિદા મરયમ પર જબ કૌમ ને ઇલ્લામ લગાયા, તો મોઅજિઝે કે તૌર પર પૈદાઈશ કે બાદ હી હઝરત ઈસા ને અપની વાલિદા કી પાકી ઔર ઈસ્મત કો બયાન ક્રિયા કે મૈં અલ્લાહ કા બંદા ઔર ઉસ કા રસૂલ હૂં, ઉસ ને મુજે કિતાબ “ઈજલ” અતા ફરમાઈ હૈ. મુજે નમાઝ પઢને ઔર ઝકાત અદા કરને કા હુકમ દિયા હૈ, કૌમે બની ઈસ્રાઈલ મેં ઉસ વક્ત મુશરિકાના અકાઈદ, બુઝ્ઝ વ હસદ ઔર રૂઝાની બીમારિયાં આમ હો ગઈ થી. અલ્લાહ કે અહકામ મેં તબદીલી કરતે, અંબિયા કી મુખાલફત કરતે, ઉન કી બદબખ્તી યહાં તક પહુંચ ગઈ થી કે રસૂલોં કે કતલ સે ભી નહીં ડરતે થે. ઐસે માહોલ મેં હઝરત ઈસા ને ઈસ કૌમ કો એક અલ્લાહ કી ઇબાદત વ ઇતાઅત કરને ઔર ઉસ કો અપના રબ માનને ઔર સીધા રાસ્તા ઇખ્તિયાર કરને કી દાવત દી ઔર ફરમાયા: હઝરત મુસા પર અલ્લાહ ને જો સચ્ચી કિતાબ “તૌરાત” નાઝિલ ફરમાઈ થી મૈં ઉસ કી તસદીક કરતા હૂં ઔર ઈસ બાત કી ખુશ ખબરી દેતા હૂં કે મેરે બાદ તમામ રસૂલોં કે સરદાર આખરી નબી આને વાલે હૂં જિન કા નામ “અહમદ” હોગા, તુમ ઉન પર નાઝિલ હોને વાલી કિતાબ “કુર્આને કરીમ” પર ઈમાન લાના ઔર ઉસ કો સચ્ચા રસૂલ જાનના, જો ઉન કે દીન પર ચલેગા વહી કામચાબ હોગા, જિન લોગોં ને હઝરત ઈસા કી દાવત કો કબૂલ ક્રિયા ઉન કો હવારી કેહતે હૂં.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ઘોડા

ઘોડા બહુત હી યુસ્ત વ ચાલાક ઔર તેજ રફતાર જાનવર હૈ, જો સવારી કે કામ આતા હૈ, નબી ને ઈસ જાનવર કી બહુત તારીફ ફરમાઈ હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ કે અંદર ઐસી સૂજ બૂજ અતા કી હૈ કે પેશ આને વાલે ખતરાત કો ભાંપ કર આગાહ કર દેતા હૈ, વો અપને માલિક કા બડા વફાદાર ભી હોતા હૈ ઔર અપને પરાએ કો બખૂબી જાનતા હૈ. હૈરત કી બાત યે હૈ કે જબ ઈસે નીંદ આતી હૈ, તો ખડે ખડે સો જાતા હૈ. યકીનન અલ્લાહ કી અઝીમ કુદરત હૈ કે એક જાનવર મેં ઇતની સારી ખૂબિયાં રખ દી હૂં.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

રોઝે કે ફરાઈઝ

ખુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અબ તુમ કો (રમઝાન કે મહીને મેં રાત કે વક્ત) અપની બીવિયોં સે મિલને કી ઇજાઝત હૈ ઔર અલ્લાહ ને તુમ્હારે લિયે જો (ઔલાદ) મુકર્રર કર દી હૂં, ઉસ કો તલાશ કરો ઔર ખાઓ ઔર પીઓ, યહાં તક કે સફેદ ધારી (યાની સુબહે સાદિક કી રૌશની) સિયાહ ધારી (યાની રાત કી સિયાહી) સે બિલ્કુલ વાજેહ હો જાએ, ફિર (સુબહે સાદિક સે) રાત તક રોઝે કો પૂરા ક્રિયા કરો.

[સૂર-એ-બકરા: ૧૮૭]

અર્થઘટ: રોઝે કી હાલત મેં સુબહે સાદિક સે ગુરૂબે આફતાબ તક ખાને, પીને ઔર બીવી સે મિલને સે રૂકે રહના ફર્જ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

વુઝૂ કા સુન્નત તરીકા

(૧) વુઝૂ કી નિયત કરના. (૨) બિસ્મિલ્લાહ પઢ કર વુઝૂ શુરૂ કરના. (૩) ત્રીન મરતબા દોનોં હાથ ગઢોં તક ધોના. (૪) મિસ્વાક કરના, અગર મિસ્વાક ન હો તો ઉંગલિયોં સે દાતોં કો મલના. (૫) ત્રીન બાર કુલ્લી કરના. (૬) ત્રીન બાર નાક મેં પાની ચઢાના. (૭) હાથોં ઔર પાંવો કો ધોતે વક્ત ઉંગલિયોં કા ખિલાલ કરના. (૮) હર ઉઝવ કો ત્રીન ત્રીન બાર ધોના. (૯) એક મરતબા પૂરે સર કા મસહ કરના. (૧૦) સર કે મસહ કે સાથ કાનોં કા મસહ કરના. (૧૧) પે દર પે વુઝૂ કરના. (૧૨) તરતીબવાર વુઝૂ કરના.

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

સદકા દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સદકા કરને સે માલ કમ નહીં હોતા, સદકા દેને વાલા જબ માલ કા સદકા દેતા હે, તો માંગને વાલે કે હાથ મેં જાને સે પેહલે હી અલ્લાહ તઆલા કે હાથ મેં પહુંચ જાતા હૈ (યાની કબૂલ કર લેતા હૈ)”.
[તબરાની કબીર: ૧૧૮૮૨, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

નાહક ઝમીન ગસબ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો આદમી કિસી કી એક બાલિશત ઝમીન બી નાહક દબાએગા, તો ક્યામત કે દિન ઉસે સાત ઝમીનોં કા તૌક પેહનાયા જાએગા”.
[બુખારી: ૨૪૫૩, અન આઈશા ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

સાદગી ઇખ્તિયાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એ આઈશા! અગર તુમ (ક્યામત કે દિન) મુજસે ખિલના ચાહતી હો, તો બસ તુમ્હારે લિયે ઇતના હી કાફી હૈ જિતના એક મુસાફિર કે પાસ હોતા હૈ, ઔર અપને આપકો માલદારોં કી સોહબત સે બચાએ રખના ઔર પુરાને ફટે હુએ કપડે કો પેવંદ લગા કર ઇસ્તેમાલ કરતી રહના”.
[તિર્મિઝી: ૧૭૮૦, અન આઈશા ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત કે ફલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જન્મત મેં લોગોં કી યહ હાલત હોગી કે ઉન પર (જન્મત કે) દરખતોં કે સાએ જુકે હુએ હોંગે ઔર જન્મત કે ફલ ઉન કે ઇખ્તિયાર મેં દે દિએ જાએંગે (યાની જહાં સે જો ફલ ચાહુંગે જાએંગે)”.
[સુર-એ-દહર: ૧૪]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ગાય કે દૂધ કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ગાય કા દૂધ ઇસ્તેમાલ ક્રિયા કરો, ક્યોંકિ વો હર કિસ્મ કે પૌદોં કો ચરતી હૈ (ઇસ લિયે) ઇસ કે દૂધ મેં હર બીમારી સે શિકા હૈ”.
[મુસ્તદરક: ૮૨૨૪, અન ઇબ્ને મસ્જીદ ﷺ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ મેં સે એક જમાત ઐસી હોની ચાહિયે, જો નેકી વ બલાઈ કી તરફ બુલાએ ઔર નેક કામ કરને કા હુકમ કરે ઔર બુરાઈ સે રોકે. [સુર-એ-આલે ઇમરાન: ૧૦૩]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૦ રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઈસા عليه السلام કે મોઅજિઝાત

અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત ઈસા عليه السلام કો નુબુવ્વત કી તસ્દીક કે લિયે બહુત સે મોઅજિઝે અતા ફરમાયે થે. મસલન બગૈર બાપ કે પૈદા હોના, પૈદાઈશ કે બાદ માં કી ગોદ મેં ઉન કી સફાઈ બયાન કરના, મુદ્દોં કી જિંદા કરના, અંધે ઔર કોઢી કો અચ્છા કર દેના, મિટ્ટી સે પરિદા બના કર ફૂંક માર કર ઉડા દેના, લોગોં કે ઘર મેં રખી હુઈ ચીઝોં કા બતા દેના, ઉન કી દુઆ સે આસ્માન સે દસ્તરખ્વાન કા ઉતરના, જિંદા આસ્માન પર ઉઠા લિયા જાના, કયામત કે કરીબ દુનિયા મેં દો બારા તશરીફ લાના, યે વો મોઅજિઝાત હૈં જિસ કી શહાદત કુર્આને પાક દે રહા હૈ. જબ હઝરત ઈસા عليه السلام ને લોગોં કો તૌહીદ વ ઈમાન કી દાવત દેની શુરૂ કી, તો આપ કી મુહબ્બત વ અકીદત ઔર કબૂલિયત મેં દિન બ દિન ઈઝાફા હોતા જા રહા થા, મગર યહૂદી કૌમ ઈસ દાવત વ શોહરત કો અપને લિયે બડા ખતરા સમજને લગી, ઈસ લિયે ઉન્હોં ને બાદશાહે વક્ત કો અપના હમ ખ્યાલ બના કર કતલ કરને કા મનસૂબા બનાયા, જિસ મકાન મેં આપ અપને સાથિયોં કે સાથ મૌજૂદ થે, ઉસ કો ઘેર લિયા, મૌકા પાકર આપ કે સાથી ભાગ ખડે હુએ. અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે હઝરત ઈસા عليه السلام કો આસ્માન પર જિંદા ઉઠા લિયા ઔર એક યહૂદી કો આપ કા હમ શકલ બના દિયા જિસ કો ઉસ લોગોં ને પકડ કર સૂલી પર ચઢા દિયા ઔર યૂં સમજા કે હમ ને ઈસા عليه السلام કો હી સૂલી પર ચઢા દિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

દુઆ કી કબૂલિયત

હઝરત અબૂ હુરૈરા رضي الله عنه ને એક દિન રસૂલલ્લાહ ﷺ સે અર્જ કિયા: મૈં આપ સે બહુત સી હદીસેં સુનતા હું, લેડિન ભૂલ જાતા હું, તો રસૂલલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: અપની ચાદર ફેલાઓ, મૈંને અપની ચાદર ફેલાઈ, તો આપ ﷺ ને હાથ સે એક લપ ઉસ મેં ડાલા ઔર ફરમાયા: અપને બદન સે લગા લો, મૈંને અપને બદન સે લગાયા, ઉસ રોઝ સે મૈં આપ ﷺ કી કોઈ હદીસ નહીં ભૂલા.”

[બુખારી: ૩૬૪૮]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

નમાઝ કા દર્જ

રસૂલલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ કા વુઝૂ નહીં ઉસ કી નમાઝ નહીં, ઔર જો નમાઝ ન પઢે ઉસ કા કોઈ દીન નહીં; નમાઝ કા દર્જ દીન મેં એસા હૈ જેસે સર કા દર્જ બદન મેં હૈ, યાની જિસ તરહ સર કે બગૈર ઇન્સાન જિંદા નહીં રહ સક્તા, ઈસી તરહ નમાઝ કે બગૈર દીન જિંદા નહીં રહ સક્તા.”

[તરગીબ વ તરહીબ: ૫૧૮, અન ઇબ્ને ઉમર رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

શબે કદ્ર કી દુઆ

હઝરત આઈશા رضي الله عنها ને અર્જ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ ﷺ! અગર મુજે માલૂમ હો જાએ કે શબે કદ્ર કૌન સી હૈ, તો ઉસ રાત મૈં કયા દુઆ કડું? રસૂલલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: યે દુઆ કરના:

((اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ عَفُوٌّ تُجِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! તુ માફ કરને વાલા હૈ ઔર માફ કરને કો પસંદ કરતા હૈ, લિહાઝા મુજે માફ ફરમા દે.

[તિર્મિઝી: ૩૫૧૩]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

નમાઝે ઇશરાક પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શામ્સ ફજર કી નમાઝ બા જમાત પઢે, ફિર (અપની જગા પર) બેઠક પર અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક કરતા રહે, યહાં તક કે સૂરજ તુલૂઅ હો જાએ, ફિર દો રકાત (ઇશરાક) કી નમાઝ પઢે, તો ઉસ કે લિયે એક મુકમ્મલ હજ વ ઉમરા કા સવાબ હોગા”.

[તિર્મિઝી: ૫૮૬, અન અનસ બિન માલિક]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુક વ શર્ક કા નતીજા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો ભી અલ્લાહ કે સાથ શરીક ઠેહરાએગા ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા ને જન્નત હરામ કર દી હૈ ઔર ઉસ કા ઠિકાના જહન્નમ હૈ ઔર એસે જાલિમોં કા કોઈ મદદગાર નહીં હૈ”.

[સુર-એ-માઈદા: ૭૨]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ચીઝેં ખત્મ હોને વાલી હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો કુછ તુમ્હારે પાસ (દુનિયા મેં) હૈ વો (એક દિન) ખત્મ હો જાએગા ઔર જો અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ વો હમેશા બાકી રહને વાલી ચીઝ હૈ”.

[સુર-એ-નહલ: ૯૬]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન લોગ આમાલ કે બકદ્ર પસીને મેં હોંગે, કોઈ તો પસીને મેં ટખનોં તક ડૂબા હુઆ હોગા ઔર કિસી કે ઘુટનોં તક પસીના હોગા ઔર કિસી કા યે હાલ હોગા કે પાંવ સે લે કર મુંહ તક પસીને મેં હોગા, ઉસ કા પસીના લગામ કી તરહ મુંહ મેં ઘુસા હુઆ હોગા”.

[મુસ્લિમ: ૭૨૦૬, અનિલ ગિકદાદ બિન અસવદ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

યુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : તુમ મેં સે જબ કોઈ સોતા હૈ તો હર એક કી ગુદી પર શયતાન તીન ગિર્હે લગાતા હૈ ઔર હર ગિરહ પર કેહતા હૈ : રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. જબ વો બેદાર હોતા હૈ ઔર અલ્લાહ કા નામ લેતા હૈ તો એક ગિરહ ખુલ જાતી હૈ, ફિર વગૂઝ કરતા હૈ તો દૂસરી ગિરહ ખુલ જાતી હૈ ઔર નમાઝ પઢ લેતા હૈ તો સારી ગિરહેં ખુલ જાતી હૈં, યુનાંચે વો સુબહ કે વક્ત યુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ ઔર ખુશ મિઝાજ હોતા હૈ, વરના મનૂસ ઔર સુસ્ત રેહતા હૈ.

[મોઅત્તા ઇમામ માલિક : ૬૦૫, અન અબી હુરયરહ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એ આઈશા! નરમી ઇખ્તિયાર કરો, કયોં કિ અલ્લાહ તઆલા ખુદ મહેરબાન હૈ ઔર નરમી ઔર મહેરબાની કરના ઉસ કો બહુત પસંદ હૈ ઔર નરમી પર વો ઇતના દેતા હૈ, જિતના કે સખ્તી ઔર ઉસ કે અલાવા પર નહીં દેતા”.

[મુસ્લિમ: ૬૬૦૧, ૬૬૦૩, અન આઈશા]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૧) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હુઝૂર ﷺ કી વિલાદત, ખાનદાન ઓર પરવરિશ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી પૈદાઈશ અરબ કે મશહૂર ઓર ઇઝતદાર ખાનદાન કુરૈશ મેં માહે રબીઉલ અવ્વલ પીર કે દિન મક્કા મેં હુઈ, આપ કે વાલિદ કા નામ અબ્દુલ્લાહ થા, જિન કા ઇન્તેકાલ આપ ﷺ કી પૈદાઈશ સે પેહલે હી હો ગયા થા, દાદા અબ્દુલ મુત્તલિબ ને ઇસ દુરે યતીમ કા નામ “મુહમ્મદ” રખા. હુઝૂર ﷺ કી વાલિદા હઝરત આમિના કબીલએ બનૂ જોહરા કે સરદાર કી બેટી થી, જો ઇઝત વ શરાફત મેં કુરૈશ કી તમામ બવાતીન મેં બા ઇઝત સમજી જાતી થી. અરબ કે દસ્તૂર કે મુતાબિક જબ ભી કોઈ બચ્ચા પૈદા હોતા થા, તો ઇસ કો દૂધ પિલાને કે લિયે કિસી દાઈ કે હવાલે કર દિયા જાતા થા, ઇસી તરહ આપ ﷺ કી પરવરિશ ભી કબીલએ બનૂ સઅદ મેં હઝરત હલીમા સાદિયા કે યહાં તકરીબન ચાર સાલ હુઈ, ઇસ કે બાદ વાલિદા મોહતરમા કે પાસ મક્કા વાપસ આ ગએ. સિર્ફ દો સાલ હી વાલિદા કે સાચે મેં રેહ પાએ કે ઇન કા ભી ઇન્તેકાલ હો ગયા, યુનાંચે આપ કી પરવરિશ કી ઝિમ્મેદારી દાદા અબ્દુલ મુત્તલિબ ને સંભાલી, દો સાલ હી ગુઝરે કે ઇન કા ભી સાચા સર સે ઉઠ ગયા, ઇસ વક્ત આપ ﷺ કી ઉમ્મ તકરીબન આઠ સાલ થી, ફિર આપ કી દેખ ભાલ ઓર પરવરિશ કી ઝિમ્મેદારી હકીકી ચચા અબૂ તાલિબ કે સર આઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ઇન્સાન કી પૈદાઈશ

ઇન્સાન કી પૈદાઈશ મેં અલ્લાહ તઆલા કી એક બડી કુદરત વે હૈ કે ઇસ ને એક એસી જગા બનાઈ, જહાં ન તો હવા કા ઇન્તેઝામ હૈ, ન રૌશની કા, ઇસ કે બાવજૂદ અલ્લાહ તઆલા તીન તીન અંધેરિયોં મેં બચ્ચે કો પાલતા હૈ, ઇસ કી આંખોં કો બનાતા હૈ, ઇસ કે કાનોં કો બનાતા હૈ, કાનોં કે પરદોં કો બનાતા હૈ, ઇસ કે નન્હે નન્હે હાથોં કો બનાતા હૈ, હાથોં કી લકીરોં કો બનાતા હૈ, નાખુનોં કો બનાતા હૈ, ગર્જ વે કે હર ચીઝ કો બનાતા હૈ ઓર ફિર ઇસી અંધેરે મેં ઇસ કી શકલ વ સૂરત ભી બનાતા હૈ; અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આન મેં ફરમાયા હૈ: “ઔર વહી વોઝાત હૈ જો રહમ (યાની પેટ) મેં તુમ્હારી શકલ વ સૂરત કો બનાતા હૈ”.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન: ૬]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

બીમારી યા સફર કી હાલત મેં રોઝે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ બીમાર હો યા સફર મેં હો, તો દૂસરે દિનોં મેં શુમાર કર કે ઇસ મેં રોઝા રખના (વાજિબ) હૈ.

[સૂર-એ-બકરહ: ૧૮૫]

ફાયદા: રમઝાન મેં અગર કોઈ શખ્સ બીમાર હો જાએ ઓર રોઝા રખને કી તાકત ન હો યા સફર મેં હો ઓર રોઝા ન રખા હો, તો બાદ મેં ઇસ કી કઝા વાજિબ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

વિત્ર મેં કૌન સી સૂરત પઢના મસનૂન હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ વિત્ર કી પેહલી રકાત મેં (سُبْحِ اسْمِ رَبِّكَ الْاَعْلٰی) દૂસરી મેં (قُلْ يٰٓاَيُّهَا الْكٰفِرُوْنَ) ઓર તીસરી મેં (قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ) પઢતે થે.

[નસઈ: ૧૭૩૮, અન અબ્દુરહમાન બિન અબ્બા]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

યતીમ કી કફાલત પર જન્મત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો કિસી મુસલમાન યતીમ બચ્ચે કે ખાને પીને કા ખર્ચ બરદાશત કરેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે જન્મત મેં યકીનન દાખિલ કરેંગે, સિવાએ ઈસ કે કે ઉસ ને કોઈ એસા ગુનાહ કિયા હો, જિસ પર મઝિફરત ન કી જાએ”.

[તિર્મિઝી: ૧૯૧૭, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ગીબત કરને કા અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ મુજે મેરાજ કરાઈ ગઈ, તો મેરા ગુઝર કુછ એસે લોગોં પર હુઆ, જિન કે નાખૂન સુખ તાંબે જૈસે થે, જિન સે વો અપને ચેહરોં ઔર અપને સીનોં કો નોચ કર ઝખ્મી કર રહે થે, મેં ને જિબ્રઈલ ؑ સે પૂછા કે યે કૌન લોગ હૈં, જો એસે સખ્ત અઝાબ મેં મુબતલા હૈં? જિબ્રઈલ ؑ ને બતાયા: યે વો લોગ હૈં જો ઝિંદગી મેં લોગોં કે ગોશ્ત ખાયા કરતે થે, યાની ગીબત કિયા કરતે થે ઔર ઉન કી ઈઝઝત સે ખેલતે થે”.

[અબૂ દાવિદ: ૪૮૭૮, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કો મક્સદ ન બનાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ કા મક્સદ દુનિયા કમાના હો ઔર વો ઉસી કે લિયે સફર કરતા હો, ઉસી કા ખ્યાલ દિલ મેં રેહતા હો, તો અલ્લાહ તઆલા ગરીબી ઔર ભૂક કા ડર ઉસ કી આખોં કે સામને કર દેતે હૈં (હર વક્ત ઈસ સે ડરતા હૈ કે આમદની તો બહુત કમ હૈ, ક્યા હોગા? કેસે ગુઝારા હોગા?) ઔર ઉસ કે ઔકાત કો ઈસી ફિક મેં પરેશાન કર દેતે હૈં ઔર ઉસે મિલતા ઉતના હી હૈ જિતના મુકદર મેં હોતા હૈ”.

[તરગીબ વતરહીબ: ૨૪૬૩, અન અનસ ؓ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કા હૌલનાક મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ લોગો! અપને રબ સે ડરો, બેશક કયામત કા ઝલઝલા બડી હી હૌલનાક ચીઝ હૈ! જિસ રોઝ તુમ ઈસ ઝલઝલે કો દેખોગે તો યહ હાલ હોગા કે હર દૂધ પિલાને વાલી ઔરત અપને દૂધ પીતે (બચ્ચે) કો ભૂલ જાએગી ઔર તમામ હમલ વાલી ઔરતેં અપના હમલ ગિરા દેગી ઔર તમામ લોગોં કો નશે કી હાલત મેં દેખોગે; હાલાંકે વો નશે કી હાલત મેં ન હોંગે લેકિન અલ્લાહ તઆલા કા અઝાબ બડા હી સખ્ત હૈ”.

[સૂર-એ-હજ: ૧ તા ૨]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

તલબીના સે ઈલાજ

હઝરત આઈશા ؓ બીમાર કે લિયે તલબીના તૈયાર કરને કા હુકમ દેતી થી ઔર ફરમાતી થી કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે “તલબીના દિલ કો સુકૂન પહુંચાતા હૈ ઔર રંજ વ ગમ કો દૂર કરતા હૈ”.

[બુખારી: ૫૬૮૯]

ફાયદા: જૌ (Barley) કો કૂટ કર દૂધ મેં પકાને કે બાદ મિકાસ કે લિયે ઉસ મેં શહદ ડાલા જાતા હૈ, જિસે તલબીના કેહતે હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અગર કિસી બાત પર તુમ મેં ઈખ્તિલાફ હો જાએ, તો અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે હુકમ કી તરફ ડુબી જાઓ, અગર તુમ અલ્લાહ ઔર કયામત કે દિન પર ઈમાન રખતે હો; યે તરીકા તુમ્હારે લિયે બેહતર હૈ ઔર અચ્છા ભી હૈ.”

[સૂર-એ-નિસા: ૫૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૨ રમઝાનુલ મુબારક

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હુઝૂર ﷺ કા એક તારીખી ફૈસલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી નુબુવ્વત સે ચંદ સાલ કબલ ખાનગે કાબા કો દોબારા તામીર કરને કી ઝરૂરત પેશ આઈ. તમામ કબીલે કે લોગોં ને મિલ કર ખાનગે કાબા કી તામીર કી, લેકિન જબ હજરે અસ્વદ કો રખને કા વકત આયા, તો સખ્ત ઇખ્તિલાફ પૈદા હો ગયા, હર કબીલા ચાહતા થા કે ઉસ કો યહ શર્ફ હાસિલ હો, લિહાઝા હર તરફ સે તલવારેં ખિંચ ગઈં ઔર કતલ વ ખૂન કી નૌબત આ ગઈ. અબ મામલા ઈસ તરહ ન સુલજા, તો એક બૂઢે શખ્સ ને યે રાય દી કે કલ સુબહ કો જો શખ્સ સબ સે પેહલે હરમ મેં આએગા વહી ઈસ કા ફૈસલા કરેગા. સબ ને યે રાય પસંદ કી. દૂસરે દિન સબ સે પેહલે હુઝૂર ﷺ દાખિલ હુએ. આપ ﷺ કો દેખતે હી સબ બોલ ઉઠે યહ ‘અમીન હું, હમ ઇન કે ફૈસલે પર રાજી હું’. આપ ﷺ ને એક યાદર મંગવાઈ ઔર હજરે અસ્વદ કો ઉસ પર રખા ઔર હર કબીલે કે સરદાર સે યાદર કે કોને કો પકડવા કર ઉસ કો કાબે તક લે ગએ ઔર અપને હાથ સે હજરે અસ્વદ કો ઉસ કી જગા રખ દિયા. ઈસ તરહ આપ ﷺ કે ઝરિયે એક બડે ફિતને કા ખાત્મા હો ગયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

પહાડ કા હિલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ એક મરતબા ઉહદ પહાડ પર ચઢે, આપ ﷺ કે સાથ હઝરત અબૂ બક, ઉમર ઔર ઉસ્માન ؓ ભી થે, વો પહાડ હિલને લગા. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને પહાડ પર અપના પાંચ માર કર ફરમાયા: ‘‘એ ઉહદ! ઠહર જા, તુજ પર એક નબી, એક સિદીક ઔર દો શહીદ હું’’. (તો વો ઠહર ગયા).

[બુખારી: ૩૬૭૫, અન અનસ ؓ]

નંબર ૩ : એક ફઝ કે બારે મેં

અઝાન સુન કર નમાઝ કે લિયે ન જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ‘‘સરાસર સુલ્મ, કુફ્ર ઔર નિફાક હૈં ઉસ શખ્સ કા ફેલ જો અલ્લાહ કે મુનાદી (યાની મોઅઝિઝાન) કી આવાઝ સુને ઔર નમાઝ કો ન જાએ’’.

[તબરાની કબીર: ૧૬૮૦૪, મુઆઝ બિન અનસ ؓ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ગુનાહોં સે માફી કી દુઆ

અપને ગુનાહોં સે માફી માંગને ઔર અલ્લાહ તઆલા સે રહમ વ કરમ તલબ કરને કે લિયે યે દુઆ કરની ચાહિયે, યે હઝરત આદમ વ હવ્વા ؑ કી દુઆ હૈ, જો ઉન્હોં ને અપની માફી કે લિયે અલ્લાહ તઆલા સે કી થી: ﴿رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾
તર્જમા: ઐ હમારે રબ! હમ ને અપની જાનોં પર સુલ્મ કિયા (અબ) અગર આપ હમારી મઝિફરત નહીં ફરમાઓંગે ઔર રહમ નહીં કરેંગે તો હમારા બડા નુકસાન હો જાએગા.

[સૂર-એ-આરાફ: ૨૩]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

ગલતી માફ કરને કા બદલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન એક પુકારને વાલા પુકારેગા, કે કહાં હૈં વો લોગ જો લોગોં કી ગલતિયાં માફ કર દિયા કરતે થે, વો અપને પરવરદિગાર કે હુઝૂર મેં આઐં ઔર અપના ઇનામ લે જાઐં, ક્યોં કિ હર વો મુસલમાન જિસ કી (લોગોં કો માફ કરને કી) આદત થી, વો જન્મત મેં જાને કા હકદાર હૈં”.

[કનૂલ ઉમ્માલ: ૭૦૧૨, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હઝરત ઈસા ખ્રીસ્તી કો ખુદા માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “યકીનન વો લોગ કાફિર હો ચુકે જિન્હોં ને યૂં કહા કે મસીહ ઇબ્ને મરયમ હી ખુદા હૈ, હાલાંકે ખુદ હઝરત ઈસા ખ્રીસ્તી ને બની ઇસ્રાઈલ સે કહા થા કે તુમ ઉસ અલ્લાહ કી ઇબાદત કરો જો મેરા ભી રબ હૈં ઔર તુમ્હારા ભી રબ હૈ, યકીન જાનો, જો શખ્સ અલ્લાહ કે સાથ કિસી કો શરીક કરેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર જન્મત હરામ કર દેગા ઔર ઉસ કા ઠિકાના જહન્નમ હૈં ઔર એસે જાલિમોં કા કોઈ મદદગાર નહીં હોગા”.

[સૂર-એ-માઈદા: ૭૨]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ચાહને વાલોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “જો કોઈ દુનિયા હી ચાહતા હૈ, તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં જિતના ચાહતે હૈં જલ્દ દેતે હૈં, ફિર હમ ઉસ કે લિયે દોઝખ મુકર્રક કર દેતે હૈં, જિસ મેં (કયામત કે દિન) જિલ્લત વ રૂસ્વાઈ કે સાથ ઢકેલ દિએ જાઐંગે”.

[સૂર-એ-બની ઇસ્રાઈલ: ૧૮]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન કે સવાલાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઇન્સાન કે કદમ કયામત કે દિન અલ્લાહ કે સામને સે ઉસ વક્ત તક નહીં હટ્ટેંગે, જબ તક ઉસ સે પાંચ ચીજોં કે બારે મેં સવાલ ન કર લિયે જાઐ: (૧) ઉસ કી ઉમ્ર કે બારે મેં, કે ઉસ કો કહાં ખત્મ કિયા. (૨) ઉસ કી જવાની કે બારે મેં, કે ઉસ કો કહાં ખર્ચ કિયા. (૩) માલ કહાં સે કમાયા. (૪) કહાં ખર્ચ કિયા. (૫) ઇલ્મ કે મુતાબિક કયા કયા અમલ કિયા”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૧૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્જીદ ؓ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબી સે ઇલાજ

અનાર સે ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અનાર કો ઉસ કે અંદરૂની છિલકે સમેત ખાઓ, ક્યોંકિ યહ મેદે કો સાફ કરતા હૈ”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૨૭૨૬, અન અલી ؓ]

ફાયદા: અલ્લામા ઇબ્ને કથિમ રહ. ફરમાતે હૈં કે અનાર જહાં મેદે કો સાફ કરતા હૈ, વહીં પુરાની ખાંસી કે લિયે ભી બડા કાર આમદ ફલ હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દૂસરોં કી ઔરતોં સે દૂર રહો, તુમ્હારી ઔરતેં ભી પાક દામન રહેંગી, અપને વાલિદૈન કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરો, તુમ્હારી ઔલાદ ભી તુમ સે હુસ્ને સુલૂક કરેગી”.

[મુસ્તદરક: ૭૨૫૮, અન અબી હુરૈરા ؓ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૩ રમઝાનુલ મુબારક

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હુઝૂર ﷺ કો નુબુવ્વત મિલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ગારે હિરા મેં ઇબાદત મેં મશગૂલ થે કે આપ ﷺ કી નુબુવ્વત કી મુબારક ઘડી આ પહુંચી. હઝરત જિબ્રીલ રજી ગારે હિરા મેં તશરીફ લાએ ઓર આપ ﷺ સે કહા કે પઢિયે, આપ ﷺ ને જવાબ દિયા કે મેં પઢા હુઆ નહીં હું, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ફરમાતે હું કે ઉસ કે બાદ ઉન્હોં ને મુજે પકડ કર દબાયા, યહાં તક કે મેં ને ઉસ કી તકલીફ મહસૂસ કી, ફિર મૂજે છોડ દિયા ઓર કહા: પઢિયે, મેં ને જવાબ દિયા કે મેં પઢા હુઆ નહીં હું. ઉન્હોં ને ફિર મૂજે પૂરી તાકત સે દબાયા ઓર છોડ દિયા ઓર કહા: ﴿أَفَرَأَيْتُمُ اللَّيْلَ إِذَا الْهَجَتْ﴾ તર્જમા: “(ઐ મુહમ્મદ!) અપને પરવરદિગાર કા નામ લે કર પઢિયે જિસ ને (આલમ કો) પેદા કિયા”. યે હુઝૂર ﷺ પર નાઝિલ હોને વાલી પેહલી વહી થી ઓર આપ ﷺ કી નુબુવ્વત કા પેહલા દિન થા. આપ હઝરત ખદીજા ﷺ કે સાથ વર્કા બિન નૌફલ કે પાસ ગએ જો નસરાનિયત કે બડે આલિમ થે, ઉન્હોં ને ઇસ બાત કી તસ્દીક કી કે હઝરત મુહમ્મદ ﷺ આખરી નબી હું, જિન કે આને કી ખબર પેહલી કિતાબોં મેં મૌજૂદ હૈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

ઝમીન સે પૌદા કૌન ઉગાતા હે?

બીજ કો ઝમીન કે અંદર દબા દિયા જાતા હૈ, ઇસ કા ખૌલ બહુત સખ્ત હોતા હૈ, કુછ બીજ ઇતને સખ્ત હોતે હું, કે હમ ઇન્હું દાતોં સે ભી તોડ નહીં સકતે, લેકિન યહી બીજ જબ મિટ્ટી મેં બો દિયા જાતા હૈ, તો ચંદ દિનોં મેં એક નાઝુક ઓર નરમ પૌદા ઇસ સખ્ત બીજ કો તોડ કર ઓર ઝમીન કો ફાડ કર નિકલતા હૈ, આખિર ઇસ સખ્ત ખૌલ કો કૌન તોડતા હૈ ઓર ઝમીન સે પૌદા કૌન નિકાલતા હે? કુર્આને પાક મેં હૈ: “યકીનન અલ્લાહ હી બીજોં ઓર ગુઠલિયોં કો તોડતા હૈ”.

[સૂર-એ-અન્નામ: ૯૫]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

ઝકાત મુસ્તહિક કો દેના ઝરૂરી હે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બેશક અલ્લાહ તઆલા ને ઝકાત કે મુસ્તહિક કો ન કિસી નબી કી મરઝી પર છોડા હૈ ઓર ન હી નબી કે અલાવા કિસી ઓર કી મરઝી પર, બલકે ખુદ હી ફૈસલા ફરમા દિયા હૈ ઓર ઉસ કે આઠ હિસ્સે મુતઅય્યન કર દિયે હું”.

[અબૂ દાઉદ: ૧૬૩૦, અન-ઝિયાદ બિન હારિસ]

ફાયદા: ઝકાત કા જો મુસ્તહિક હૈ, ઉસી કો ઝકાત દેની ઝરૂરી હૈ ઓર જો ઝકાત કા મુસ્તહિક નહીં હૈ, અગર ઉસ કો દે દિયા તો ઝકાત અદા નહીં હોગી.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ગુસ્લ કરને કા સુન્નત તરીકા

હઝરત આઈશા રસૂલુલ્લાહ ﷺ જનાબત કા ગુસ્લ (પાની ફર્જ ગુસ્લ) ફરમાતે, તો સબ સે પેહલે હાથ ધોતે, ફિર સીધે હાથ સે બાએ હાથ પર પાની ડાલતે, ફિર ઇસ્તિંજા કી જગા ધોતે, ફિર જિસ તરફ નમાઝ કે લિયે વુઝૂ કિયા જાતા હૈ ઉસી તરફ વુઝૂ કરતે, ફિર પાની લે કર અપની ઉંગલિયોં કે ઝરિયે સર કે બાલોં કી જડોં મેં દાખિલ કરતે, ફિર તીન દફા દોનોં હાથ ભર કર યકે બાદ દીગરે સર પર પાની ડાલતે, ફિર સારે બદન પર પાની બહાતે ઓર સબ સે અખીર મેં દોનોં પાંવ ધોતે.

[મુસ્લિમ: ૭૧૮]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ખૌફે ખુદા મેં રોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો આદમી અલ્લાહ કે ડર સે રોએ, ઉસ કા જહન્નમ મેં જાના ઇસી તરહ મહાલ હૈ, જિસ તરહ દૂધ કા થનોં મેં જાના”.

[નસઈ: ૩૧૦૮, અન અબી હુરૈરા]

ખુલાસા: યાની જિસ તરહ દૂધ બાહર આ જાને કે બાદ થન મેં દોબારા જાના મુશકિલ હૈ, ઇસી તરહ અલ્લાહ કે ડર ઔર ખૌફ સે રોને વાલે કા જહન્નમ મેં જાના મુશકિલ હૈ.

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

વારિસ કો મીરાસ સે મહરૂમ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અપને વારિસ કો મીરાસ દેને સે ભાગેગા (ઔર ઉસે મીરાસ સે મહરૂમ કર દેગા) તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન જન્નત સે ઉસ કી મીરાસ ખત્મ કર દેગા”.

[ઇબ્ને માજા: ૨૭૦૩, અન અનસ બિન માલિક]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી નેઅમતોં કા ખુલાસા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે જિસ શખ્સ કો સિહત વ તંદુરસ્તી હાસિલ હો, ઔર અપને ઘર વાલોં કી તરફ સે ઉસ કા દિલ મુતમઈન હો ઔર એક દિન કા ખાના ઉસ કે પાસ મૌજૂદ હો, તો સમજ લો કે દુનિયા કી તમામ નેઅમત ઉસ કે પાસ મૌજૂદ હૈ”.

[ઇબ્ને માજા: ૪૧૪૧, અન ઉબૈદુલ્લાહ બિન મિહસન]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કી નેઅમત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બેશક અહલે જન્નત (એશ વ રાહત મેં) મજે લે રહે હોંગે, વો ઔર ઉસ કી બીવિયાં સાથો મેં મસહરિયોં પર તકિયે લગાએ બૈઠે હોંગે ઔર ઉન કે લિયે ઉસ જન્નત મેં હર કિસ્મ કે મેવે હોંગે ઔર જો વો તલબ કરેંગે ઉન કો મિલેગા”.

[સૂર-એ-યાસીન: ૫૫ તા ૫૮]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઝમઝમ કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઝમઝમ કે બારે મેં ફરમાયા: “યે એક મુકમ્મલ ખોરાક ભી હૈ ઔર બીમારિયોં કે લિયે શિકા બખ્શ ભી હૈ”.

[બેહકી શોઅબુલ ઈમાન: ૩૮૭૩, અન ઇબ્ને અબ્બાસ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “નેકી ઔર પરહેઝગારી કે કામોં મેં એક દૂસરે કી મદદ કિયા કરો, ગુનાહ ઔર ઝુલ્મ વ ઝિયાદતી મેં કિસી કી મદદ ન કરો ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો, બેશક અલ્લાહ તઆલા કા અઝાબ બહુત સખ્ત હૈ”.

[સૂર-એ-માઈદા: ૨]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા

કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૪૨મઝાનુલ મુબારક

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

સબ સે પેહલે ઈમાન લાને વાલે

નુબુવ્વત મિલ જાને કે બાદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને તબ્લીગ શુરૂ કર દી. ચૂકે અરબ મેં સદિયોં સે કુફ્ર વ શર્ક કી વબા ફૈલી હુઈ થી ઔર હર શાખ્સ ઉસ મેં મુબતલા થા ઈસ લિયે ખુલ્લમ ખુલ્લા પૈગામે હક પહુંચાના એક મુશ્કિલ કામ થા. લિહાઝા હુઝૂર ﷺ ને પોશીદા તૌર સે લોગોં કો ઇસ્લામ કી દાવત દી. ઔરતોં મેં સબ સે પેહલે આપ કી હમદદ ઔર ગમ ગુસાર ઝૌજએ મોહતરમા હઝરત પદીજા ﷺ ને ઇસ્લામ કબૂલ ક્રિયા. મદોં મેં આપ ﷺ કે બચપન કે દોસ્ત, તિજરત કે સાથી હઝરત અબૂબક સિદીક ﷺ સુનતે હી આમન્ના વ સદકના બોલ ઉઠે ઔર ઈમાન લે આએ. લડકોં મેં આપ ﷺ કે ચચા અબૂ તાલિબ કે બેટે હઝરત અલી ﷺ ઈમાન કી દૌલત સે માલા માલ હુએ. ખાદિમોં મેં આપ ﷺ કે ચહીતે ખાદિમ હઝરત ઝૈદ બિન હારિસા ﷺ ને ઇસ્લામ કબૂલ ક્રિયા. યે ચારોં હઝરાત પેહલે હી દિન મુસલમાન હો ગએ. ઈન હઝરાત કા ઈમાન લાના જો હુઝૂર ﷺ કી નુબુવ્વત સે પહલે કી ઝિંદગી સે બખૂબી વાકિફ થે આપ ﷺ કે સચ્ચે નબી હોને કી રૌશન દલીલ હૈ.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ખજૂર કે ગુચ્છે કા ચલના

એક દેહાતી રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં આયા ઔર કહા કે મુજે યે કેસે યકીન આએ કે આપ નબી હૈં? આપ ﷺ ને ફરમાયા: અગર મેં ઉસ ખજૂર કે ખોશે (ગુચ્છે) કો બુલા લૂં તો તુમ મેરે નબી હોને કો માન લોગે? ઉસ ને કહા હાં! આપ ﷺ ને ઉસ ગુચ્છે કો બુલાયા, વો દરખ્ત સે ઉતર કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ આયા ઔર ફિર આપ ﷺ કે હુકમ સે વાપસ ચલા ગયા, દેહાતી ફીરન ઈસ મોઅજિઝે કો દેખ કર ઈમાન લે આયા.

[તિર્મિઝી: ૩૬૨૮, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને સુબહ કી નમાઝ અદા કી, વો અલ્લાહ કી હિફાઝત મેં હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૧૪૯૩, અન હુદુબ ﷺ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

કર્જ કી અદાયગી કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અલી ﷺ કો યે દુઆ કર્જ કી અદાયગી કે લિયે સિખાઈ:

((اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلاَلِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَأَغْنِنِي بِقُضْلِكَ عَنْ مَسْأَلِكِ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મુજે અપના હલાલ રિઝક અતા કર કે હરામ સે મેરી હિફાઝત ફરમા ઔર મુજે અપને ફઝલ સે અપને સિવા સબ સે બેનિયાઝ કર દે.

[તિર્મિઝી: ૩૫૬૩]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ખજાનચી કા બખુશી સદકા દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અમાનતદાર ખજાનચી દો સદકા કરને વાલોં મેં સે એક હૈ, જબ કે ઉસે સદકા દેને કા હુકમ દિયા ગયા હો ઔર વો ખુશ દિલી સે પૂરા પૂરા સદકા ઉસ શાખ્સ કો દે દે, જિસ કો દેને કા હુકમ મિલા હૈ”.

[અબૂ દાઉદ: ૧૬૮૪, અન અબી મુસા ﷺ]

શ્રવણ: દો સદકા કરને વાલોં સે મુરાદ એક ખજાનચી, દૂસરા માલિક હૈ, જિસ ને સદકા કરને કા હુકમ દિયા હૈ, અગર ખજાનચી અમાનતદારી કે સાથ માલિક કે હુકમ કે મુતાબિક ખુશ દિલી સે સદકા કરે, તો હુઝૂર ઈને ઉસે ભી સદકા કરને વાલોં મેં શુમાર ફરમાયા હૈ.

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઝકાત ન દેને કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ સોના યા ચાંદી જમા કર કે રખતે હૈં ઓર ઉસ કો અલ્લાહ તઆલા કે રાસ્તે મેં ખર્ચ નહીં કરતે (ઝકાત અદા નહીં કરતે), આપ ઉન કો દર્દનાક અઝાબ કી ખબર સુના દીજિએ કે જિસ દિન ઉસ સોને ચાંદી કો આગ મેં તપાયા જાએગા, ફિર ઉસ સે ઉન કી પેશાનિયોં ઓર ઉન કે પેહલુઓં ઓર ઉન કી પીઠોં કો દાગા જાએગા (ઔર) કહા જાએગા યહી હૈ વો (સોના ચાંદી), જિસ કો તુમ ને અપને લિયે જમા કિયા થા, તો (અબ) અપને જમા કિએ હુએ કા મજા ચખો”. [સુર-એ-તૌબા: ૩૪ તા ૩૫]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

માલ વ ઔલાદ દુનિયા કે લિયે ઝીનત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “માલ ઔર ઔલાદ યે સિર્ફ દુનિયા કી ઝિંદગી કી એક રોનક હૈ ઔર (જો) નેક આમાલ હમેશા બાકી રહને વાલે હૈં, વો આપ કે રબ કે નઝદીક સવાબ ઔર બદલે કે એતેબાર સે ભી બેહતર હૈ ઔર ઉમ્મીદ કે એતેબાર સે ભી બેહતર હૈ”. (લિહાઝા નેક અમલ કરને કી પૂરી કોશિશ કરની ચાહિયે ઔર ઉસ પર મિલને વાલે બદલે કી ઉમ્મીદ રખની ચાહિયે). [સુર-એ-કહફ: ૪૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખ કે કપડે

હઝરત ઉમર રઝી ફરમાતે હૈં કે હઝરત જિબ્રઈલ રઝી ને રસૂલુલ્લાહ રઝી સે અર્ઝ કિયા: “મુજે ઉસ ઝાત કી કસમ જિસ ને આપ કો હક પર મબહિસ ફરમાયા, અગર દોઝખ કે કપડોં મેં સે કિસી કપડે કો આસ્માન ઔર ઝમીન કે દરમિયાન લટકા દિયા જાએ, તો ઝમીન પર રહને વાલે સબ જાનદાર ઉસ કી ગરમી સે હલાક હો જાએગે”. [તબરાની: ૨૬૮૩]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબવી સે ઇલાજ

દુઆએ જિબ્રઈલ રઝી સે ઇલાજ

હઝરત આઈશા રઝી બયાન કરતી હૈં કે જબ રસૂલુલ્લાહ રઝી બીમાર હુએ તો જિબ્રઈલ રઝી ને ઈસ દુઆ કો પઢ કર દમ કિયા:

((بِسْمِ اللَّهِ يُبْرِئُكَ. وَمَنْ كُلَّ دَاءٍ يَشْفِيكَ. وَمَنْ شَرَّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ. وَشَرَّ كُلِّ ذِي عَيْنٍ.)) [મુસ્લિમ: ૫૬૯૯]

નંબર ૧૦ : નબી રઝી કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ રઝી ને ફરમાયા: “જૂઠ સે હમેશા બચતે રહો, ક્યોં કે બોનાં કી આદત આદમી કો બુરાઈ કે રાસ્તે પર ડાલ દેતી હૈ ઔર બુરાઈ ઉસ કો દોઝખ તક પહુંચાતી હૈ ઔર જબ જૂઠ બોલને કા આદી હો જાતા હૈ, તો ઉસ કા અંજામ યે હોતા હૈ કે વો અલ્લાહ કે યહાં જૂઠોં મેં લિખ દિયા જાતા હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૬૬૩૯, અન અબુલ્લાહ બિન મરઝીદ રઝી]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

કોહે સફા પર પેહલા એલાને હક

તુબુલ્લત મિલ જાને કે બાદ હુઝૂર ﷺ ત્રીન સાલ તક પોશીદા તૌર સે અલ્લાહ કે દીન કી દાવત દેતે રહે, જબ અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે ખુલ્લમ ખુલ્લા ઈસ્લામ કી દાવત દેને કઅ હુકમ નાઝિલ હુઆ, તો આપ ﷺ ને સફા પહાડ કી ચોટી પર ચઢ કર કુરૈશે મક્કા કે બડે બડે લોગોં કો આવાઝ દી, જબ સબ જમા હો ગએ, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: “ઐ લોગો! અગર મેં તુમ સે યે કહું કે ઈસ પહાડ કે પીછે એક લશ્કર આ રહા હૈ જો અન કરીબ તુમ પર હમલા કરને વાલા હૈ કયા તુમ ઈસ કા યકીન કરોગે?” વો સબ બોલે: ક્યોં નહીં, આપ ﷺ તો સાદિક ઔર અમીન હૈ”. ફિર આપ ﷺ ને ફરમાયા: “લોગો! એક અલ્લાહ પર ઈમાન લાઓ ઔર બુતોં કી ઈબાદત છોડ દો, મેં તુમ કો એક સખ્ત અઝાબ સે ડરાને ઔર આગાહ કરને આયા હું જો બિલ્કુલ તુમ્હારે સામને હૈ”. યે સુન કર તમામ લોગ સખ્ત નારાઝ હુએ ઔર બુરા ભલા કેહ કર વાપસ હો ગએ. આપ ﷺ કે ચચા અબૂ લહબ ને બહુત સાખ્તી સે કલામ કરતે હુએ કહા, કે સારે દિન તુમ્હારે લિયે ખરાબી હો, કયા સિફ યહી કેહને કે લિયે તુમ ને હમેં બુલાયા થા? ઉસ કે બાદ સે હી આપ સે દુશ્મની ઔર મુખાલફત શુરૂ કર દી.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

જાનવરોં કો રોઝી પહુંચાના

અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન પર અન ગિનત કિસ્મ કે જાનવર પૈદા કિએ, જિન મેં કુછ સમંદર મેં રેહતે હૈં ઔર કુછ ઝમીન પર, કુછ ફિઝાઓં મેં ઉડતે હૈં ઔર કુછ ઝમીન કે અંદર ઔર જંગલોં મેં રેહતે હૈં, ગર્જ યે કે અલ્લાહ કી મખ્લૂક બે શુમાર હૈ, લેકિન યે જાનવર ન તો ખાને પીને કી ચીઝોં કો જમા કર કે રખતે હૈં ઔર ન હી અપની પીઠ પર લાદ કર ચલતે હૈં, બલ્કે સુબહ કો ખાલી પેટ અલ્લાહ કી ઝમીન પર રોઝી કી તલાશ મેં નિકલતે હૈં ઔર શામ કો પેટ ભર કર વાપસ આ જાતે હૈં, ગૌર કીજિએ ઈન હઝારોં કિસ્મ કે જાનવરોં કે લિયે રોઝાના રોઝી કા ઈન્તેઝામ કૌન કરતા હૈ? કુર્આન મેં હૈ: ઔર કિતને હી જાનવર ઐસે હૈં જો અપની રોઝી ઉઠાએ નહીં ફિરતે (બલ્કે) અલ્લાહ હી ઉન કો ઔર તુમ કો રોઝી દેતા હૈ. [સુર-એ-અન્કબૂત: ૧૬]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

રોઝે કા કફારા અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ એક શખ્સ આયા ઔર કેહને લગા કે યા રસૂલલ્લાહ! મેં તો હલાક હો ગયા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને પૂછા કયા હુઆ? ઉસ ને કહા કે મેં ને રોઝે કી હાલત મેં બીવી સે સોહબત કર લી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન્હેં કફારા અદા કરને કા હુકમ દિયા. [તિર્મિઝી: ૭૨૪, અન અબી હુરૈરા ﷺ] જાવદા: અગર કિસી શખ્સ ને રમઝાન કે રોઝે કી હાલત મેં બીવી સે સોહબત કર લી, તો ઉસ પર મુસલસલ સાઠ રોઝે રખના ઔર અગર ઈસ કી તાક્ત ન હો, તો સાઠ મિસ્કીનોં કો પેટ ભર કર દો વક્ત ખાના ખિલાના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

એતેકાફ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ હર સાલ રમઝાન કે આખરી અશરે મેં એતેકાફ ફરમાયા કરતે થે.

[બુખારી: ૨૦૨૬, અન આઈશા ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ગરીબ રિશ્તેદાર પર સદકા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કિસી ગરીબ કો દેને પર (સિફ) સદકે કા સવાબ મિલતા હે, હેકિન (ગરીબ) રિશ્તેદાર કો (દેને પર) દોહરા અજ મિલતા હૈ (એક) સદકે કા (દૂસરા) સિવા રહમી કા”.

[મુસ્તદરક: ૧૪૭૬, અન સુલૈમાન બિન આમિર]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સોને ચાંદી કી ઝકાત ન દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો આદમી સોને ચાંદી કા માલિક હો ઓર ઉસ કા હક (યાની ઝકાત) અદા ન કરે, તો કયામત કે દિન ઉસ સોને ચાંદી કે પતરે બના કર જહન્નમ કી આગ મેં તપાયા જાએગા, ફિર ઉસ શખ્સ કા પેહલૂ, પેશાની ઓર કમર કો દાગા જાએગા ઓર યે દાગને કા અમલ કયામત કે દિન તક બરાબર જાસી રહેગા, જિસ કી મિકદાર પચાસ હજાર સાલ કે બરાબર હોગી, યહાં તક કે બંદો કે દરમિયાન ફેસલા હો જાએગા, ફિર ઉસ કા ઠિકાના જન્મત યા જહન્નમ હોગા”.

[મુસ્લિમ: ૨૨૮૦, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

કૌન સા માલ બેહતર હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ ભી સૂરજ નિકલતા હૈ તો ઉસ કે દોનો જાનિબ દો ફરિશ્તે રોઝાના એલાન કરતે હૈ: ઐ લોગો! અપને રબ કી તરફ મુતવજજેહ હો જાઓ, જો માલ થોડા હો ઓર વો કિફાયત કર જાએ, વો બેહતર હૈ, ઉસ ઝિયાદા માલ સે જો અલ્લાહ તઆલા કે અલાવા દૂસરી ચીઝ મેં મશગૂલ કર દે”.

[મુસ્નદ અહમદ: ૨૧૨૧૪, અન અબી દદા]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

એહલે જહન્નમ કી તમન્ના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિસ દિન યે ગુનહગાર લોગ ફરિશ્તોં કો દેખેંગે, ઉસ દિન ઉન કે લિયે કોઈ ખુશ ખબરી નહીં હોગી ઓર ઉન કી ખતરનાક શકલેં દેખ કર કહેંગે કે હમારે ઓર ઉન ફરિશ્તોં કે દરમિયાન કોઈ આડ કાઈમ કર દી જાએ”.

[સૂર-એ-હુરકાન: ૨૨]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

કુર્આન કરીમ મેં શિક્ષા

અલ્લાહ તઆલા કુર્આન મેં ફરમાતા હૈ: અય લોગો! તુમ્હારે રબ કી જાનિબ સે તુમ્હારે પાસ વઅજ (ઓર નસીહત) ઓર સીનોં કી બીમારિયોં કે લિયે શિક્ષા પહોંચ ચુકી હૈ.

[સૂર-એ-યૂનુસ : ૫૭]

ફાયદા: કુર્આન મજીદ તમામ જિસ્માની વ રૂહાની બીમારિયોં કે લિયે શિક્ષા હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “શૈતાન તો યહી ચાહતા હૈ કે શરાબ ઓર જુએ કે ઝરિયે તુમ્હારે દરમિયાન દુશ્મની ઓર બુઝ ડાલ દે ઓર તુમ કો અલ્લાહ કે ઝિક્ર ઓર નમાઝ અદા કરને સે રોક દે, તો ક્યા અબ ભી તુમ ઇન બાતોં સે બાઝ (નહીં) આઓગે?

[સૂર-એ-માઈદા: ૯૧]

ફાયદા: શરાબ ઓર જુઆ ઇનતી બુરી ચીઝ હૈ કે ઇસ સે આપસ મેં દુશ્મની પૈદા હો જાતી હૈ ઓર આદમી હર નેક કામ કરને સે રૂક જાતા હૈ, લિહાઝા ઇન સે બચના નિહાયત ઝરૂરી હૈ.

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૬૨મઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હુઝૂર ﷺ કે ચચા અબૂ તાલિબ કી હિમાયત

જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ લોગોં કી નારાઝગી કી પરવાહ કિએ બગૈર બરાબર બુત પરસ્તી સે રોકતે રહે ઔર લોગોં કો દીને હક કી દાવત દેતે રહે, તો કુરૈશ કે સરદારોં ને આપ ﷺ કે ચચા અબૂ તાલિબ સે શિકાયત કી કે તુમહારા ભતીજા હમારે માબૂદોં કો બુરા ભલા કેહતા હૈ, હમારે બાપ દાદાઓં કો ગુમરાહ કેહતા હૈ ઔર હમેં બેવકૂફ ઠેહરાતા હૈ, હમ ઈસે બરદાશત નહીં કર સકતે, ઈસ લિયે યા તો આપ ઈનકી હિમાયત બંદ કર દેં યા ફિર આપ ભી મેદાન મેં આ જાઓં તાકે ફૈસલા હો જાએ. અબૂ તાલિબ યે સુન કર ઘબરા ગએ ઔર હુઝૂર ﷺ કો બુલા કર કહા કે “મુજ પર ઈતના બોજ ન ડાલો કે મેં ઉઠા ન સકૂ”. ચચા કી ઝબાન સે યે બાત સુન કર આપ ﷺ કી આંખોં મેં આંસુ ભર આએ ઔર આપ ﷺ ને ફરમાયા: “ચચા જાન! ખુદા કી કસમ! અગર યે લોગ મેરે એક હાથ મેં સૂરજ ઔર દૂસરે હાથ મેં ચાંદ લા કર રખ દેં તબ ભી મેં અપને ફર્જ સે બાઝ ન આગિંગા, યા તો ખુદા કા દીન ઝિંદા હોગા યા મેં ઈસ રાસ્તે મેં હલાક હો જાગિંગા”. અબૂ તાલિબ પર આપ ﷺ કી બાત કા બહુત ઝિયાદા અસર હુઆ ઔર ઉન્હોં ને કહા: “જાઓ! ઔર જિસ તરહ ચાહો તબ્લીગ કરો, મેં તુમ્હેં કિસ્તી કે હવાલે નહીં કરુંગા”. યુનાંચે ઇસ્લામ કબૂલ ન કરને કે બાવજૂદ અબૂ તાલિબ ને હુઝૂર ﷺ કા સાથ દિયા યહાં તક કે તીન સાલ કેંદ મેં ભી સાથ રહે. રિહાઈ કે બાદ ભી આપ કી હિમાયત મેં કમી નહીં કી.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

બદર મેં કતલ હોને વાલોં કી પેશીન ગોઈયાં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા યહ મોઅજિઝા હૈ કે બદર કે મૌકે પર જંગ શુરૂ હોને કે એક દિન પેહલે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક કાફિર કા નામ લે કર જો બદર મેં કતલ હોને વાલે ચે બબર દી કે ફલાં શખ્સ ફલાં જગહ કતલ હો કર ગિરેગા, યુનાંચે જો જગા જિસ કે લિયે આપ ﷺ ને બયાન કરમાઈ થી વો વહીં ગિરા.

[મુસ્લિમ: ૭૨૨૨, અન ઉમરઃ]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

જમાત કી પાબંદી ન કરને પર વઈદ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ؓ સે કિસ્તી ને પૂછા કે એક શખ્સ દિન ભર રોઝે રખતા હૈ ઔર રાત ભર નફલેં પઢતા હૈ મગર જુમા ઔર જમાત મેં શરીક નહીં હોતા (ઉસ કે મુતઅદિલક કયા હુકમ હૈ) હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ؓ ને ફરમાયા: “યહ શખ્સ જહન્નમી હૈ.

[તિર્મિઝી: ૨૧૮, અન મુજાહિદ]

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

કર્જ સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ ફરમાતે થે:

((اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُبُکَ مِنَ الْکَسْلِ وَالْهَرَمِ وَالْمَأْتَمِ وَالْمَغْرَمِ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેં સુસ્તી, બુઢાપે કી કમઝોરી, ગુનાહોં ઔર કર્જ સે તેરી પનાહ ચાહતા હૂં.

[તિર્મિઝી: ૩૪૯૬, અન આઈશા ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મુઠ્ઠો કો સવાબ પહુંચાના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ રહી ને ફરમાયા: એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લાહિ સલ્મ સે અર્ઝ કિયા: મેરી માં મર ચુકી હૈ, અગર મૈં ઉન કી તરફ સે સદકા કહું, તો ક્યા ઉન કો ફાયદા હોગા? તો રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લાહિ સલ્મ ને ફરમાયા: “હાં! તો ઉસ શખ્સ ને કહા: મેરા એક બાગ હૈ, મૈં આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લાહિ સલ્મ કો ગવાહ બનાતા હૂં કે મૈં ને અપની માં (કે સવાબ) કે લિયે ઉસ કો સદકા કર દિયા”.

[મુસ્તદરક: ૧૫૩૧]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

તંગી કે ડર સે ફેમિલી પ્લાનિંગ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અપની ઔલાદ કો તંગી કે ડર સે કતલ મત કરો, હમ ઈન કો ભી રિઝક દેંગે ઔર તુમ કો ભી, બેશક ઉન કા કતલ કરના બડા ગુનાહ હૈ”.

[સુર-એ-બની ઈસ્રાઈલ: ૩૧]

ખુલાસા: મઆશી તંગી કે ડર સે બચ્ચોં કો માર ડાલના યા હમલ ગિરાના યા ઔર કોઈ તદબીર ઇંતિયાર કરના કે હમલ હી ન કહરે યે સબ ગુનાહ ઔર હરામ હૈ.

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ચીજેં ચંદ રોઝા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો કુછ ભી તુમ કો દિયા ગયા હૈ વો સિર્ફ ચંદ રોઝા ઝિંદગી કે લિયે હૈ ઔર વો ઉસ કી રીનક હૈ ઔર જો કુછ અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ, વો ઈસ સે કહી બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલા હૈ, ક્યા તુમ લોગ ઇતની બાત ભી નહીં સમજતે?”

[સુર-એ-કસસ: ૬૦]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખ કી ગેહરાઈ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લાહિ સલ્મ ને ફરમાયા: “એક પત્થર કો જહન્નમ કે કિનારે સે ફેંકા ગયા, વો સત્તર સાલ તક ઉસ મેં ગિરતા રહા, મગર ઉસ કી ગેહરાઈ તક નહીં પહુંચ સકા. અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં: કે હમ ઉસ (જહન્નમ) કો ઇન્સાન ઔર જિન્નાત સે ભર દેંગે, ક્યા તુમ ઈસ પર તઅજ્જુબ કરતે હો?”

[મુસ્લિમ: ૭૪૩૫, અન ઉતબા બિન ગાઝવાન રહી]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બી બીમારિયોં સે હિફાઝત

હઝરત અનસ રહી બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લાહિ સલ્મ યે દુઆ પઢા કરતે થે:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبَرَصِ وَالْجُذَامِ وَالْجُنُونِ وَمِنْ سَيِّئِ الْأَسْقَامِ

તર્જમા: અય અલ્લાહ! મૈં તેરી પનાહ મેં આતા હૂં બરસ, જુઝામ, પાગલપન ઔર તમામ ભુરી બીમારિયોં સે.

[નસઈ: ૫૪૯૩.]

નંબર ૧૦ : નબી સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લાહિ સલ્મ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લાહિ સલ્મ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ અપની બીવી કે પાસ (તન્હાઈ મેં) જાએ, તો જહાં તક હો સકે સતર કા ખયાલ રખે”.

[બેહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૭૫૪૩, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્જીદ રહી]

સંપ્રદા: તન્હાઈ મેં બીવી કે પાસ જાને મેં ભી સતર કા ખયાલ રખને કા હુકમ દિયા ગયા હૈ, તો દૂસરે મૌકોં પર સતર છુપાને કા ઔર ઝિયાદા એહતેમામ હોના ચાહિએ.

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૭) ૨મઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

તાઈફ મેં ઈસ્લામ કી દાવત

સન ૧૦ નબ્વી મેં અબુ તાલિબ કે ઈન્તેકાલ કે બાદ કુફરે મક્કા ને રસુલુલ્લાહ ﷺ કો બહુત ઝિયાદા સતાના શુરૂ કર દિયા. લિહાજા અહલે મક્કા સે માયુસ હો કર આપ ﷺ ઈસ ખયાલ સે તાઈફ તશરીફ લે ગએ કે અગર તાઈફ વાલોં ને ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા, તો વહાં ઈસ્લામ કે ફેલને કી બુનિયાદ પડ જાએગી. તાઈફ મેં બન્નુ સકીફ કા ખાનદાન સબ સે બડા થા, ઉન કે સરદાર અબ્દ યા લૈલ, મસઉદ ઔર હબીબ થે, યહ તીનોં ભાઈ થે. હુઝૂર ﷺ ને ઈન તીનોં કો ઈસ્લામ કી દાવત દી. ઈન મેં સે કિસી ને ભી કબૂલ ન કિયા ઔર કહા કે ફૈરન હમારે શહર સે નિકલ જાઓ. જબ આપ ﷺ અપને આઝાદ કર્દા ગુલામ ઝૈદ બિન હારિસા ﷺ કે સાથ વહાં સે વાપસ હુએ, તો ઉન લોગોં ને ઔબાશ લડકોં કો પીછે લગા દિયા. જિન્હોં ને આપ ﷺ કો પત્થર માર માર કર ઝખ્મી કર દિયા, કિસી તરહ બચ કર હુઝૂર ﷺ એક અંગૂર કે બાગ મેં તશરીફ લે ગએ, વહાં અલ્લાહ તઆલા ને તાઈફ વાલોં પર અઝાબ કે લિયે ફરિશ્તે રવાના કિએ, મગર રહમતે દો આલમ ﷻ ને ઉન કી હલાકત વ બરબાદી કો ગવારા ન કિયા; બલ્કે ઉન કે હક મેં હિદાયત કી દુઆ ફરમા દી ઔર ઉન કે મુસલમાન હોને કી ઉમ્મીદ ઝાહિર કી.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

આસ્માન મેં તારે કિસ ને બનાએ?

રાત કે વક્ત આસ્માન મેં અન ગિનત તારે જિલમિલાતે હુએ નઝર આતે હૈં, જિસ સે આસ્માન બહુત ખૂબ સૂરત નઝર આતા હૈ, ઈન્સાન રાત કે વક્ત ખુલે આસ્માન કે નીચે બિસ્તર લગા કર આસ્માન કે સિતારોં કો દેખતા રહે તબ ભી ઉસ કા જી ન ભરેગા; હમેં અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત મેં ગૌર કરના ચાહિએ, કે ઉસ ને ઈન સિતારોં કો કિતને અચ્છે નિઝામ કે સાથ જોડ રખા હૈ, કે ન તો આપસ મેં ટકરાકર ખત્મ હોતે હૈં, ન તો ઝમીન પર ગિર કર ઝમીન પર તબાહી ફેલાતે હૈં; યે અલ્લાહ તઆલા કા બનાયા હુઆ નિઝામ હૈ, જિસ ને હર ચીઝ કો ઠીક ઠીક બનાયા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

ઔરતોં પર ભી ઝકાત દેના ફર્જ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ (ઔરતોં) નમાઝ કી પાબંદ રહો ઔર ઝકાત અદા કરતી રહો ઔર અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી ફરમાં બરદારી કરતી રહો”. [સૂર-એ-અહઝાબ: ૩૩]
ફાયદા: અગર ઔરતોં કે પાસ નિસાબ કે બરાબર ઝરૂરત સે ઝાઈદ માલ હો યા સોના યા ચાંદી હો ઔર ઉસ પર સાલ ગુઝર જાએ, તો ઉસ મેં સે ઝકાત નિકાલના ફર્જ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

બૈતુલખલા જાને કા સુન્નત તરીકા

(૧) સર ઢાંક કર જાના. (૨) જૂતા યા ચપ્પલ વગૈરા પહેન કર જાના. (૩) દુઆ પઢ કર અંદર જાના. (૪) પેહલે બાયાં પાંચ અંદર રખના. (૫) કિબ્લે કી તરફ ન રૂખ કરના ઔર ન પીઠ કરના. (૬) બિલ્કુલ ખાત ચીત ન કરના. (૭) ખડે હો કર પેશાબ ન કરના. (૮) બાએં હાથ સે ઈસ્તિજા કરના. (૯) ઈસ્તિજા કે બાદ મિઢી યા સાબુન વગૈરા સે અચ્છી તરહ હાથ ધોના. (૧૦) દાએં પાંચ સે બાહર આના. (૧૧) બાહર આને કે બાદ દુઆ પઢના.

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

હજ વ ઉમરા કી નિયત સે નિકલના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ હજ કે ઈરાદે સે નિકલા ઔર રાસ્તે મેં મર ગયા તો કયામત તક ઉસ કે નામએ આમાલ મેં હજ કરને વાલે કે બરાબર સવાબ લિખા જાએગા, ઔર જો આદમી ઉમરા કે ઈરાદે સે નિકલા ઔર રાસ્તે મેં મર ગયા તો કયામત તક ઉસ કે નામએ આમાલ મેં ઉમરા કરને વાલે કે બરાબર સવાબ લિખા જાએગા”.

[અબૂ યાલા: ૬૨૨૭, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

તીન કિસ્મ કે લોગોં કા અંજામ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તીન શખ્સ એસે હૈં કે કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા ન ઉન સે બાત કરેંગે, ઔર ન ઉન કી તરફ (રહમત કી નઝર સે) દેખેંગે, ઔર ન ઉન કો પાક વ સાફ કરેંગે ઔર ઉન કે લિયે દર્દનાક અઝાબ હોગા. હઝરત અબૂઝર ફરમાતે હૈં કે મૈં ને પૂછા કે અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ! વો કૌન લોગ હૈં? તો આપ ﷺ ને તીન મરતબા યહી બાત કહી, ફિર મૈં ને પૂછા કે અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ! વો કૌન લોગ હૈં? તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: “એક ટખને સે નીચે (કપડે) લટકાને વાલા, દૂસરા એહસાન જતલાને વાલા, તીસરા જૂટી કસમ ખા કર અપના સામાન બેચને વાલા”.

[અબૂ હાઝિઃ ૪૦૮૭, અન અબી ઝર]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

ગુનહગારોં કો નેઅમત દેને કા મકસદ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તૂ યે દેખે કે અલ્લાહ તઆલા કિસી ગુનહગાર કો ઉસ કે ગુનાહોં કે બાવજૂદ દુનિયા કી ચીઝેં દે રહા હૈ, તો યે અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે ફીલ હૈ”.

[મુસ્નદ અહમદ: ૧૬૮૬૦, અન ઉકબા બિન આબિર]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કા હૌલનાક મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ કાનોં કે પરદે ફાડ દેને વાલા શોર બરપા હોગા, તો ઉસ દિન આદમી અપને ભાઈ સે, અપની માં સે ઔર બાપ સે, અપની બીવી ઔર બેટોં સે ભાગેગા, ઉસ દિન હર શખ્સ કી હાલત એસી હોગી જો ઉસ કો હર એક સે બે ખબર કર દેગી”.

[સુર-એ-અબસ: ૩૩ તા ૩૭]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

તરબૂઝ (Watermelon) કે ફવાઈદ

રસુલુલ્લાહ ﷺ તરબૂઝ કો તર ખજૂર કે સાથ ખાતે ઔર ફરમાતે કે હમ ઈસ ખજૂર કી ગરમી કો તરબૂઝ કી ઠંડક કે ઝરિયે ઔર તરબૂઝ કી ઠંડક કો ખજૂર કી ગરમી કે ઝરિયે ખત્મ કરતે હૈં.

[અબૂ હાઝિઃ ૩૮૩૬, અન આઈશા]

મયદા: તરબૂઝ ગરમી કી શિદત કો કમ કરતા હૈ ઔર ગરમી કી વજહ સે હોને વાલે સર દર્દ મેં મુફીદ હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ આદમ કી ઔલાદ! તુમ હર મસ્જિદ મેં હાઝરી કે વક્ત અચ્છા લિબાસ પહેન લિયા કરો, ખાઓ પીઓ ઔર ફુઝૂલ ખર્ચી મત કિયા કરો, બે શક અલ્લાહ તઆલા ફુઝૂલ ખર્ચી કરને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા”.

[સુર-એ-આરાફ: ૩૧]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૮૨મઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હુઝૂર ﷺ કે ખિલાફ કુફરાર કી સાજિશ

કુરૈશ કો જબ માલૂમ હુઆ કે મુહમ્મદ ﷺ ભી હિજરત કરને વાલે હૈં તો ઉન કો બડી ફિક લાહિક હુઈ કે અગર મુહમ્મદ ﷺ ભી મદીના ચલે ગએ, તો ઇસ્લામ જડ પકડ લેગા ઔર ફિર વો અપને સાથિયોં કે સાથ મિલ કર હમ સે બદલા લેંગે ઔર હમે હલાક કર દેંગે. ઇસ બિના પર વો લોગ કુસઈ બિન કિલાબ કે ઘર મેં જો દારૂન નદવા કે નામ સે મશહૂર થા, સાજિશ કે લિયે જમા હુએ. ઇસ મેં હર કબીલે કે સરદાર મૌજૂદ થે, સબ લોગોં સે આપસ મેં યે તય કિયા કે હર કબીલે કા એક એક શખ્સ જમા હો ઔર સબ મિલ કર તલવારોં સે આપ ﷺ કા ખાત્મા કર દે. મગર અલ્લાહ તઆલા ને આપ ﷺ કો કુરૈશ કી ઇસ સાજિશ કી ખબર દે દી, લિહાઝા હુઝૂર ﷺ રાત કો અપને બિસ્તર પર હઝરત અલી ﷺ કો લિટા કર સૂર-એ-યાસીન પઢતે હુએ સામને સે ગુઝર ગએ ઔર કુફરાર કો કુછ ભી ખબર ન હુઈ, સુબહ કો જબ ઉન લોગોં ને હઝરત અલી ﷺ કો બિસ્તર પર દેખા, તો અપની રાત ભર કી કોશિશ પર બડે નાદિમ વ શરમિંદા હુએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

વહશી જાનવર કા આપ ﷺ કી રાહત કા ખયાલ રખના

હઝરત આઈશા ﷺ ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે અહલ વ અયાલ કે યહાં એક જંગલી જાનવર પાલા હુઆ થા, ઉસકી આદત યે થી કે જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઘર સે બાહર તશરીફ લે જાતે તો વો ખૂબ ખેલ ફૂદ કરતા ઔર ઇધર ઇધર ધૂમતા ફિરતા થા, મગર જૂહી ઉસ કો યહ એહસાસ હોતા, કે આપ ﷺ ઘર પર તશરીફ લા ચુકે હૈં, તો જબ તક આપ ﷺ ઘર પર રહેતે, વો અપની ભૂક પ્યાસ કી ઝરૂરત કા ઇઝહાર ન કરતા, તાકે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો તકલીફ ન હો. [મુસ્નદે અહમદ: ૨૪૨૮૭]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

જમાત છોડને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મદોં કો જમાત છોડને સે રૂક જાના ચાહિયે; વરના મેં ઉન કે ઘરોં મેં આગ લગવા દૂગા”.

[ઇબ્ને માજા: ૭૮૫, અન ઉસામા બિન ઝૈદ ﷺ]

ફાયદા: જમાત છોડને વાલોં કે લિયે હદીસોં મેં બહુત સખ્ત વઈદે બયાન કી ગઈ હૈં; ઇસ લિયે તમામ મુસલમાન મદોં પર જમાત કા એહતેમામ કરના બહુત ઝરૂરી હૈં.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

નેક લોગોં મેં શામિલ હોને કી દૂઆ

ગુનાહોં સે તીબા કરને ઔર નેક લોગોં મેં શામિલ હોને કે લિયે યે દુઆ કરની ચાહિયે:

﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مِنَ الْعَذَابِ﴾

તર્જમા: ઓ હમારે રબ! હમારે ગુનાહોં કો માફ કરમા, હમારી બુરાઈયોં કો ખત્મ કરમા ઔર હમ કો નેક લોગોં કે સાથ મીત અતા કરમા.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન: ૧૮૩]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કુર્આને કરીમ યાદ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને કુર્આન પઢા ઔર ઉસ કો યાદ કર લિયા ઔર ઉસ કે હલાલ કો હલાલ ઔર હરામ કો હરામ જાના, તો અલ્લાહ તઆલા (અવ્વલ મરહલે મેં) ઉસ કો જન્નત મેં દાખિલ ફરમાએગા ઔર ઉસ કી શફાઅત ઉસ કે ખાનદાન કે દસ એસે લોગોં કે બારે મેં કબૂલ ફરમાએગા, જિન પર જહન્નમ વાજિબ હો ચુકી હોગી”.

[તિર્મિઝી: ૨૮૦૫, અન અલી ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ફૂજૂલ કામોં મેં માલ ખર્ચ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “બાઝ લોગ વો હૈં જો ગફલત મેં ડાલને વાલી ચીઝોં કો ખરીદતે હૈં તાકે બે સોચે સમજે અલ્લાહ કે રાસ્તે સે લોગોં કો ગુમરાહ કરેં ઔર સીધે રાસ્તે કા મઝાક ઉડાએ, એસે લોગોં કે લિયે બડી રૂસ્વાઈ કા અઝાબ હૈ”.

[સૂર-એ-લુકમાન: ૬]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

માલ વ ઔલાદ અલ્લાહ કે કુર્બાં કા ઝરિયા નહીં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “તુમહારે માલ ઔર તુમહારી ઔલાદ એસી ચીઝ નહીં જો તુમ કો હમારા મુકર્ફબ ન બનાદે, મગર હાં! જો ઈમાન લાએ ઔર નેક અમલ કરતા રહે, તો એસે લોગોં કો ઉન કે આમાલ કા દો ગુના બદલા મિલેગા, ઔર વો જન્નત કે બાલા ખાનોં મેં આરામ સે રહેંગે”.

[સૂર-એ-સબા: ૩૭]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્નત મેં સોને ચાંદી કે બાગ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “(જન્નત મેં) દો બાગ ચાંદી કે હૈં, ઉન કે બરતન ઔર સબ સામાન ભી ચાંદી કા હૈ, ઔર દો બાગ સોને કે હૈં, ઉન કે બરતન ઔર સબ સામાન ભી સોને કા હૈ, જન્નતે અદન કે રેહને વાલોં ઔર ઉન કે રબ કે દીદાર કે દરમિયાન જલાલ કી ચાદર હોગી, વરના વો હર વક્ત ઉસ કો દેખતે રેહતે”.

[બુખારી: ૪૮૭૮, અન અબ્દુલ્લાહ બિન કેસ ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ખડે હોકર પાની પીના મુઝિર હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ખડે હો કર પાની પીને સે મના ફરમાયા હૈ.

[ઇબ્ને માજા: ૩૪૨૪, અન અનસ ﷺ]

શયદા: ખડે હો કર પાની પીના મેઅદે કો નુકસાન પહુંચાતા હૈ, ઇસ લિયે ઇસ સે બચના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપને ઈમાન કો તાઝા કરતે રહા કરો, અર્ઝ કિયા ગયા: એ અલ્લાહ કે રસૂલ! હમ અપને ઈમાન કો કિસ તરહ તાઝા કરેં? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “**مُحَاسِنًا**” કો કસરત સે પઢતે રહા કરો”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૮૪૮૩, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

सिई पांय मिनट का मद्रसा **कुर्आन व हदीस की रौशनी में**

१८२ मजानुल मुबारक

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

रसूलुल्लाह ﷺ की छिजरत

जब रसूलुल्लाह ﷺ को छिजरत का हुक्म हुआ तो आप ﷺ छजरत अबू बक के घर तशरीफ ले गये और मशवरा कर के छिजरत की तैयारी शुरू कर दी, फिर दो तीन रोज बाह रात की तारीकी में छजरत अबू बक के साथ रवाना हो गये। यूँ के मुभावकत का जोर था और कुंफार आप ﷺ के कत्व के दर पे थे, ईस विये मक्का से यार पांय मील के फासले पर ओक पहाड़ के गार में जिसे “गारे सौर” कहा जाता है। वहां यले गये, कुंफारे मक्का आप ﷺ की तवाश में निकले और गार तक पहुंच गये, छजरत अबू बक के घर गये, मगर रसूलुल्लाह ﷺ ने फरमाया: “घबराओ नहीं! भुदा हमारे साथ है”। कुंफार एन दोनों छजरत को न देप सके और वापस यले गये। रसूलुल्लाह ﷺ उस गार में तीन रोज रहे, यीथे रोज वहां से रवाना हो गये। और रात दिन बराबर यलते रहे, रास्ते में सुराका नामी ओक शप्स ने पीछा किया, मगर वो ली नाकाम व ना मुराद हुआ, बिल आबिर रसूलुल्लाह ﷺ मशकत व पतरात से लरा हुआ सफर तय करते हुये मदीना पहुंचे, जहां आप ﷺ का पुर जेश ईस्तिकबाल हुआ।

नंबर (२) : अल्लाह की कुदरत

जमीन में सारे भजाने अल्लाह ने रभे हैं

अल्लाह तआला ने जमीन के अंदर मुफ्तलिकि किस्म के भजाने रभे हैं, जिन में पेट्रोल, डिजल और मिट्टी का तेल ईन्सानी तरक्की के विये बहुत ही अहम और ज़रूरी हैं, आज तेल की जितनी अेडमियत व ज़रूरत है, उतनी पेहले कभी न थी, ईन्सान दिन रात मुसलसल तेल निकालता ही जा रहा है, लेकिन तेल के जभाएर के भत्त होने का अंदेशा ही नहीं; अंदाज़ा लगाएँ, अगर ये तेल के जभाएर भत्त हो जायें, तो ईन्सानी जिंदगी ठहर जायेगी, जरा गौर कीजिये के जमीन के अंदर तेल के ये जभाएर किसने रभे? यकीनन ये अल्लाह तआला के उस भजाने से है जिस के बारे में अल्लाह तआला ने कुर्आन में फरमाया है: “और हमारे पास हर चीज़ के भजाने हैं, और हम उसे ओक मुतअव्वयन अंदाज़े से उतारते हैं”। [सूर-अ-हिज: २१]

नंबर (३) : ओक फर्ज के बारे में

वालिदैन के साथ अख्श बरताव करना

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: “वालिदैन के साथ अख्श सुलूक करो”। [सूर-अ-अक़र: ८३] शयदा: वालिदैन कितनी मेहनत व मशकत से बच्चों की परवरिश करते हैं, ईस विये वालिदैन के साथ अख्शई का मामला करना और उन की ज़रूरियात को अपनी ताकत और हैसियत के मुताबिक पूरी करना ज़रूरी है।

नंबर (४) : ओक सुन्नत के बारे में

जोहर से पेहले की यार रक़ात सुन्नते मुअक़ददा है

छजरत आइशा के बयान फरमाती हैं के सरवरे कायनात ﷺ जोहर से पेहले यार रक़ात और फ़जर से पेहले दो रक़ात कभी नहीं छोड़ते थे। [भुआरी: १९८२]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કુર્આન કે હુકમ પર અમલ કરને કા ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ કુર્આન પઢે, સીધે ઔર ઉસ પર અમલ કરે, તો ઉસ કો ક્યામત કે દિન નૂર સે બન્ના હુવા તાજ પેહનાયા જાએગા, જિસ કી રૌશની સૂરજ કી રૌશની કી તરહ હોગી, ઉસ કે વાલિદૈન કો ઐસે દો જોડે પેહનાએ જાએંગે, કે તમામ દુનિયા ઉસ કા મુકાબલા નહીં કર સક્તી, વો અર્જ કરેંગે: યહ જોડે હમં કિસ વજહ સે પેહનાએ ગએ? ઈરશાદ હોગા: તુમહારે બચ્ચે કે કુર્આને મજીદ પઢને કે બદલે મેં”.

[મુસ્તદરક: ૨૦૮૬, અન બુરૈદા બિન અહલમી ❶]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

શર્ક ઔર કતલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા હર ગુનાહ કો માફ કર સક્તા હૈ, મગર ઉસ આદમી કો માફ નહીં કરેંગે, જો શર્ક કી હાલત મેં મર જાએ, દૂસરા વો આદમી જો કિસી મુસલમાન ભાઈ કો જાન બૂજ કર કતલ કર દે”.

[અબૂ દાઉદ: ૪૨૭૦, અન અબી દદા ❶]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા ફાયદા વક્તી હૈ

એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અપની તકરીર મેં ફરમાયા: “ગૌર સે સુનલો! દુનિયા એક વક્તી ફાયદા હૈ, જિસ સે હર શખ્સ ફાયદા ઉઠાતા હૈ, ચાહે નેક હો યા ગુનહગાર”.

[મોઅજમે કબીર: ૭૦૧૨, અન શાદદ બિન ઔસ ❶]

ફાયદા: દુનિયા કી નાજ લ નેઅમત ઔર ઉસકા ફાયદા ગુનહગાર કે લિયે વક્તી બૈ ઔર નેકીયોંકાર કે લિયે દાઈમી હૈ. યાની દુનિયા મેં ભી ઔર આબિરત મેં ભી ઉસકા ફાઈદા પહુંચેગા.

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કા શુક અદા કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(જન્તી જન્નત મેં દાખિલ હો કર) કહેંગે કે હમ્દ ઔર શુક ઉસ અલ્લાહ કે લિયે હૈ, જિસ ને હમ સે હર કિસ્મ કા ગમ દૂર કર દિયા બેશક હમારા રબ બડા બખ્શને વાલા, બડા કદરદાન હૈ, જિસ ને અપને ફઝલ સે હમ કો હમેશા રેહને કી જગા મેં ઉતારા. જહાં ન હમ કો કોઈ તકલીફ પહુંચેગી ઔર ન હમ કો કિસી કિસ્મ કી તકાન મહસૂસ હોગી”.

[સૂર-એ-ફાતિર: ૩૪ તા ૩૫]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

દસ્ત (બકરી કી અગલી રાન) કે ફ્વાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો દસ્ત (અગલી રાન) કા ગોશ્ત બહુત પસંદ થા. [બુખારી: ૩૩૪૦, અન અબી હુરૈરા ❶]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કથિમ રહ. ને લિખા હૈ કે બકરી કે ગોશ્ત મેં સબ સે હલ્કી ગિઝા કા હિસ્સા ગરદન ઔર દસ્ત હૈ, ઈસ કે ખાને સે મેઅદે મેં ભારી પન નહીં હોતા.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ અપને રબ સે ગિઝગિઝા કર ઔર ચુપકે ચુપકે (ભી)દુઆ કિયા કરો, બેશક અલ્લાહ તઆલા હદ સે નિકલ જાને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા ઔર ઝમીન મેં ઉસ કી ઈસ્લાહ કે બાદ ફસાદ મત ફેલાઓ ઔર અઝાબ કા ડર ઔર રહમત કી ઉમ્મીદ રખતે હુએ અલ્લાહ કી ઈબાદત કિયા કરો, યકીનન અલ્લાહ તઆલા કી રહમત અચ્છે કામ કરને વાલોં કે કરીબ હૈ”.

[સૂર-એ-આરાફ: ૫૫ તા ૫૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૦૨મઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

મસ્જિદે કુબા કી તામીર

મદીના મુનવ્વરા સે તકરીબન તીન મીલ કે ફાસ્લે પર એક છોટી સી બસ્તી હૈ જિસ કા નામ કુબા હૈ. યહાં અન્સાર કે બહુત સે ખાનદાન આબાદ થે ઔર કુલ્સૂમ બિન હદ્રમ ઉન કે સરદાર થે. હિજરત કે દૌરાન હુઝૂર ﷺ ને પેહલે યહી કયામ ફરમાયા ઔર કુલ્સૂમ બિન હદ્રમ કે ઘર મેહમાન હુએ. હુઝૂર ﷺ ને યહાં અપને મુબારક હાથો સે એક મસ્જિદ કી બુનિયાદ ડાલી જિસ કા નામ “મસ્જિદે કુબા” હૈ. મસ્જિદ કી તામીર મેં સહાબા ﷺ કે સાથ સાથ આપ ﷺ ખુદ ભી કામ કરતે થે ઔર ભારી ભારી પાથરોં કો ઉઠાતે થે. એક સહાબી ને યહ શઅર કહા: **لَئِنْ قَعَدْنَا وَالنَّبِيُّ يَعْمَلُ** == **لَئِنْ قَعَدْنَا الْعَمَلُ الْمُسْلِمُ**

તર્જમા: અગર હમ બેઠે રહેં ઔર નબી કામ કરેં, તો હમારા યે અમલ ગુમરાહી કા સબબ હોગા, યહી વો મસ્જિદ હૈ. જિસ કી શાન મેં કુર્આને મજીદ મેં હૈ. **﴿لَنْسُجِدَ أَنْتَ عَلَى الثَّقْوَى مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ...﴾** યાની વો મસ્જિદ જિસ કી બુનિયાદ પેહલે હી દિન સે પરહેઝગારી પર રખી ગઈ હૈ વો ઇસ બાત કી ઝિયાદા મુસ્તહિક હૈ કે આપ ﷺ ઇસ મેં (નમાઝ કે લિયે) ખડે હોં. ઇસ મેં એસે લોગ હેં જિન કો સફાઈ બહુત પસંદ હૈ ઔર ખુદા સાફ વ પાક રહેને વાલોં કો પસંદ ફરમાતા હૈ. હુઝૂર ﷺ યહાં ચૌદહ દિન કયામ ફરમા કર જુમા કે દિન મદીના તૈયબા કે લિયે રવાના હો ગએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ઊંટ કા આપ ﷺ સે શિકાયત કરના

એક દફા રસૂલુલ્લાહ ﷺ એક અન્સારી કે બાગ મેં તશરીફ લે ગએ, વહાં એક ઊંટ ખડા થા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો દેખ કર બિલબિલાને લગા ઔર ઉસ કી દોનોં આંખોં મેં આંસૂ ડબડબા આએ. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કરીબ જા કર ઉસ કે સર ઔર કનપટી પર હાથ ફેરા, તો વો ગુપ હો ગયા; આપ ﷺ ને દરયાફત ક્રિયા કે યે કિસ કા ઊંટ હૈ? તો એક નૌજવાન અન્સારી સહાબી આએ, આપ ﷺ ને ઉન સે ફરમાયા: “કયા તુમ ઇન જાનવરોં કે બારે મેં અલ્લાહ સે નહીં ડરતે? જિન કો ખુદા ને તુમહારે તાબે બનાયા હૈ, ઇસ ઊંટ ને મુજ સે શિકાયત કી હૈ કે તુમ ઇસ કો ભૂકા રખતે હો ઔર ઇસ કો તકલીફ દેતે હો”.
[અબૂ દાવુદ: ૨૫૪૮, અન અબુલ્લાહ બિન જાફર ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ હોગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત મેં સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ લિયા જાએગા, અગર વો અચ્છી ઔર પૂરી નિકલ આઈ તો બાકી આમાલ પૂરે ઉતરેંગે ઔર અગર વો ખરાબ હો ગઈ તો બાકી આમાલ ભી ખરાબ નિકલેંગે”.
[તિર્મિઝી: ૪૧૩, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

નયા લિબાસ પેહનને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો બંદા નયા કપડા પેહને ઔર કહે: **((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ كَسَانِيْ مَا اُوْرِيْ))** તર્જમા: તમામ તારીફેં ઉસ અલ્લાહ કે લિયે હે, જિસ ને મુજે વો લિબાસ અતા ફરમાયા, જિસ સે મેં અપના જિસ્મ ઘુપાતા હું ઔર અપની ઝિંદગી મેં ઝૈબ વ ઝીનત

હાસિલ કરતા હું, ફિર ઈસ (દુઆ કે પઢને) કે બાદ પુરાના લિબાસ સદકા કર દે, તો વો જિંદગી મેં ઔર મરને કે બાદ અલ્લાહ તઆલા કી હિકાઝત વ અમાનત મેં રહેગા”.

[તિમિઝી: ૩૫૬૦, અન ઉમર બિન ખતાબ ૬]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સદકા મુસીબતોં કો દૂર કરતા હૈ

રસૂલુલ્લાહ   ને ફરમાયા: “સદકા મુસીબત કે સત્તર દરવાઝે બંદ કર દેતા હૈ”.

[તખરાની કબીર: ૪૨૭૬, અન રાફેઅ બિન ખદીજ]

એક દૂસરી હદીસ મેં હૈ કે આપ   ને ફરમાયા: “સદકા અલ્લાહ તઆલા કે ગુસ્સે કો ઠંડા કરતા હૈ ઔર બુરી મૌત સે બચાતા હૈ”.

[તિમિઝી: ૬૬૪૪]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

જૂઠી તોહમત લગાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ મુસલમાન મદોં ઔર ઔરતોં કો બઝૈર કિસી જુર્મ કે તોહમત લગા કર તક્લીફ પહુંચાતે હૈં, તો યકીનન વો લોગ બડે બોહતાન ઔર ખુલે ગુનાહ કા બોજ ઉઠાતે હૈં”.

[સૂર-એ-અહઝાબ: ૫૮]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયવી જિંદગી એક ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ લોગો! બેશક અલ્લાહ તઆલા કા વાદા સચ્ચા હૈ, ફિર કહીં તુમ કો દુનિયવી જિંદગી ધોકે મેં ન ડાલ દે ઔર (ન હી) તુમ કો ધોકે બાઝ શૈતાન કિસી ધોકે મેં ન ડાલ દે, યકીનન શૈતાન તુમહારા દુશ્મન હૈ. તુમ ભી ઉસે અપના દુશ્મન હી સમજો, વો તો અપને ગિરોહ (કે લોગોં કો) ઈસ લિયે બુલાતા હૈ કે વો ભી દોઝખ વાલોં મેં શામિલ હો જાએ”.

[સૂર-એ-ફાતિર: ૫૫૬]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

અલ્લાહ કા અહલે જન્નત સે કલામ

રસૂલુલ્લાહ   ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા અહલે જન્નત સે ફરમાએગા: ઐ જન્નત વાલો! તો વો કહેગે, ઐ હમારે રબ! હમ હાઝિર હૈં ઔર સારી ભલાઈ તેરી કુદરત મેં હૈ, અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા: ક્યા તુમ રાઝી હો ગએ? તો કહેંગે, હમ રાઝી ક્યોં નહીં હોંગે? ઐ અલ્લાહ! તૂને હમેં વો નેઅમતેં અતા ફરમાઈ હૈ, જો અપની કિસી માખૂક કો અતા નહીં કી, અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા: ક્યા મૈં તુમહેં ઈસ સે ભી બેહતર નેઅમત અતા કર દૂં? વો અર્ઝ કરેંગે: ઈસ સે બેહતર ઔર કૌનસી નેઅમત હોગી? તો અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા: મૈં હમેશા કે લિયે તુમ સે રાઝી હો ગયા, ઈસ કે બાદ કભી તુમ સે નારાઝ નહીં હોઊંગા”.

[મુસ્લિમ: ૭૧૪૦, અન અબી સઈદ ખુદરી ૬]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ખત્તા કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ   ને ફરમાયા: “પાંચ ચીઝોં ફિતરત મેં સે હૈં, ઉન મેં સે એક ખત્તા કરના હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૫૯૮, અન અબી હુરૈરા ૬]

શબ્દા: ખત્તા કરને સે શર્મગાહ કે કેન્સર, એગઝીમા ઔર ગુર્દે કી પથરી જેસી બીમારિયોં સે હિકાઝત હોતી હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી   કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ   ને ફરમાયા: “ઈમાન તુમહારે દિલોં મેં ઈસ તરહ પુરાના હો જાતા હૈ, જિસ તરહ કપડા પુરાના હો જાતા હૈ, લિહાઝા અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કિયા કરો કે વો તુમહારે દિલોં મેં ઈમાન કો તાઝા રખે”.

[મુસ્તદરક હાકિમ: ૫, અન અબુલ્લાહ બિન અમ્ર ૬]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

(२१) २ मजानुल मुबारक

नंबर (१) : ईस्वाभी तारीफ

मदीना में हुजूर ॐ का इस्तिकबाल

कुबा में चौदह दिन कयाम करमा कर रसूलुल्लाह ॐ मदीना तैयबा के लिये रवाना हो गये। जब लोगों को आप ॐ के तशरीफ लाने का इल्म हुआ, तो पुश्ती में सब के सब बाहर निकल आये और सड़क के किनारे भड़े हो गये, सारा मदीना अल्लाहु अकबर के नारों से गूँज उठा। अन्सार की बखियां पुश्ती के आलम में यह अशआर पढ़ रही थीं:

كَلَعَ الْبَسَدُ عَلَيْنَا مِنْ ثَنِيَّاتِ الْوَدَاعِ
وَجَبَّ الشُّكْرُ عَلَيْنَا مَا دَعَا لِلَّهِ دَاعٍ
أَيُّهَا الْمُنْعَوْتُ فِينَا جُنْتُ بِالْأَمْرِ الْمَطَاعِ

यानी: वदाअ पहाड़ की घाटियों से चौदहवीं का याँद निकल आया है। लिहाजा जब तक दुनिया में अल्लाह के लिये दायत देने वाला बाकी रहेगा। उस का शुक्र हम पर वाजिब रहेगा, अनु नज्जर की लड़कियां दुक भज्ज कर जा रही थीं:

نَحْنُ جَوَارِقُنْ نَبْيِ النَّجَارِ
يَا حَبْدًا مُحَكَّمًا مِّنْ جَارٍ

तर्जुमा: हम भानदाने नज्जर की लड़कियां हैं, मुहम्मद ॐ क्या ही अच्छे पड़ोसी होंगे... हजरत अनस बिन मालिक ॐ इरमाते हैं के मैं ने कोई दिन इस से जियादा हसीन और रौशन नहीं देखा जिस दिन हुजूर ॐ हमारे यहाँ (मदीना) तशरीफ लाये।

नंबर (२) : अल्लाह की कुदरत

पत्थरों में अल्लाह की निशानी

अल्लाह तआला की बनाई हुई यह कायनात बड़ी रंग बिरंगी है, हर चीज को अल्लाह तआला ने एक अनोपा रंग दिया है। जिस से इस की पूब सुरती और पेहचान होती है, यहाँ तक के अल्लाह तआला ने पत्थरों को भी एक औसा रंग और यमक अता की है, जिस में काले, लाल, हरे और सफेद डिस्म के पत्थर पैदा किये हैं। जिस को हम मुप्तलिक तरह से इस्तेमाल करते हैं, जरा गौर कीजिये के ये किस की कारीगरी है, जमीन के नीचे छुपी हुई इन पत्थरों की बटानों को ये रंग, ये यमक और यह पूब सुरती किस ने दी है? यकीनन ये अल्लाह की कुदरत है, जिस ने ये रंग लरी कायनात बनाई है।

नंबर (३) : एक ईर्ज के बारे में

औरतों पर रोजों की कजा करना

हजरत आईशा ॐ इरमाती हैं के (रसूलुल्लाह ॐ के जमाने में) जब हम लोगों को माहवारी आती (और उस की वजह से नमाज रोजा कुछ नहीं कर सकते तो) हमें उन दिनों के कजा रोजों को रपने का हुक्म दिया जाता था और कजा नमाजें पढ़ने का हुक्म नहीं दिया जाता था। [मुस्लिम: ७६३]

नंबर (४) : एक सुन्नत के बारे में

ईत्र लगाना सुन्नत है

हजरत आईशा ॐ से मालूम किया गया के रसूलुल्लाह ॐ ईत्र लगाया करते थे? उन्होंने ने इरमाया: हां! मुश्क वगैरा की उम्हा पुश्तू लगाया करते थे। [नसई: ५११८]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

દૈલતુલ કદ્ર મેં ઇબાદત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ દૈલતુલ કદ્ર મેં ઇમાન ઓર સવાબ કી નિયત સે (ઇબાદત કે લિયે) ખડા હોગા, તો ઉસ કે અગલે સારે ગુનાહ માફ કર દિએ જાઓગે”. [બુખારી: ૩૭, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

આખિરત કે અમલ સે દુનિયા તલબ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ આખિરત કે કિસી અમલ સે દુનિયા ચાહતા હૈ, ઉસ કે ચેહરે પર ફિટકાર હોતી હૈ, ઉસ કા ઝિક્ક મિટા દિયા જાતા હૈ ઓર ઉસ કા નામ દોઝખ મેં લિખ દિયા જાતા હૈ”.

[તબરાની કબીર: ૨૦૮૫, અન જરૂદ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

ઇસ્તિન્ના ઇન્સાન કો મહબૂબ બના દેતા હૈ

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ! મુજે કોઈ એસા અમલ બતા દીજિએ, જિસ કો મેં ફરૂં, તાકે અલ્લાહ ઓર લોગ મુજ સે મુહબ્બત કરને લગે, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા સે મુંહ મોડ લો, તો અલ્લાહ તુમ સે મુહબ્બત કરને લગે ગા ઓર જો લોગોં કે પાસ હૈ (યાની માલ વ દોલત), ઇસ સે બે રૂખી ઇખ્તિયાર કર લો, તો લોગ તુમ સે મુહબ્બત કરને લગેગે”.

[ઇબ્ને માજા: ૪૧૦૨, અન સહલ બિન સઅદ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જહન્નમ કી ફરિયાદ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દોઝખી ફરિયાદ કરતે હુએ કહુંગે: ઐ હમારે પરવરદિગાર! હમેં ઇસ જહન્નમ સે નિકાલ કર (દુનિયા મેં બેજ દીજિએ) ફિર અગર દો બારા હમ એસે ગુનાહ કરેં, તો હમ હી કસૂરવાર ઓર સજા કે મુસ્તહિક હોંગે. અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા: તુમ ઇસી જહન્નમ મેં ફિટકારે હુએ પડે રહો ઓર મુજ સે બાત મત કરો”.

[સૂર-એ-મોમિનૂન: ૧૦૭ તા ૧૦૮]

નંબર ૯ : તિલ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

સિરકા કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સિરકા ક્યા હી બેહતરીન સાલન હૈ”. [મુસ્લિમ: ૫૩૫૦, અન આઈશા]

ફાયદા: સિરકા કે બારે મેં મુહદિસીન હઝરાત કેહતે હૈં કે યહ તિલ્બી કે બફને કો રોકતા હૈ, જિસ્મ મેં વરમ નહીં હોને દેતા, ખાને કો હઝમ કરતા હૈ, ખૂન કો સાફ કરતા હૈ, ફોડે ફુસિયોં કો દૂર કરતા હૈ. [અલ ઇલાજુન્નબી]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ફક વ ફાકા કી વજહ સે અપની ઔલાદ કો કતલ ન કરો, હમ ઉન કો ભી રોઝી દેતે હૈં ઓર તુમ કો ભી”.

[સૂર-એ-બની ઇસ્રાઈલ: ૩૧]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૨ રમઝાનુલ મુબારક

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

ઇસ્લામ મેં પેહલા જુમા

બારહ રબીઉલ અવ્વલ સન ૧ હિજરી કો જુમા કે દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ કુબા સે મદીના તૈયબા કે લિયે રવાના હુએ. બની સાલિમ કે ઘરોં તક પહુંચે થે કે જુમા કા વક્ત હો ગયા. હુઝૂર ﷺ ને ઉન કી મસ્જિદ મેં જુમા કી નમાઝ અદા કી, ઇસ્લામ મેં યે પેહલી જુમા થી જિસે આપ ﷺ ને મદીના તૈયબા મેં અદા કિયા. આપ ﷺ ને ખુત્બા દેતે હુએ ફરમાયા: “ખુદા કે સિવા કોઈ ઈબાદત કે લાયક નહીં, વો તન્હા હૈ, ઉસ કા કોઈ શરીક નહીં ઔર મુહમ્મદ ﷺ ઉસ કે બંદે ઔર રસૂલ હૈં, લિહાઝા જો કોઈ ખુદા ઔર રસૂલ કી ઇતાઅત કરેગા વો હિદાયત પાએગા ઔર જો ઉન કા હુકમ ન માનેગા વો ભટક જાએગા, મુસલમાનો! મેં તુમ્હે અલ્લાહ સે ડરને કી વસિયત કરતા હું. બેહતરીન વસિયત જો મુસલમાન કિસી મુસલમાન કો કર સકતા હૈ, વો યે હૈ કે ઉસે આખિરત કે લિયે આમાદા કરે ઔર તકવા ઇખ્તિયાર કરને કે લિયે કહે. લોગો! અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરો ઔર આઈદા ઝિંદગી કે લિયે અમલ કરો, ક્યોં કિ જો શપ્સ અપને ઔર ખુદા કે દરમિયાન મામલે કો દુરૂસ્ત કર લેતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ઔર લોગોં કે દરમિયાન મામલે કો દુરૂસ્ત કર દેતા હૈ.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

મુદા બકરી કા ખબર દેના

હઝરત અબૂ સલમા ﷺ ફરમાતે હૈં: કે ખૈબર મેં એક યહૂદી ઔરત ને એક તુની હુઈ બકરી રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં બતૌરૈ હદિયા પેશ કી, જિસ મેં ઉસ ને ઝહર મિલા દિયા થા; રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ મેં સે કુછ ખાયા ઔર સહાબ-એ-કિરામ ﷺ જો મજલિસ મેં હાઝિર થે, ઉન્હોં ને ભી ઉસ મેં સે કુછ ખાયા, મગર ફૌરન હી રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સહાબા ﷺ સે ફરમાયા: “અપના હાથ ખીચ લો, ઇસ બકરી ને મુજે ખબર દી હૈ કે મુજ મેં ઝહર મિલાયા ગયા હૈ”. [અબૂ દાઉદ: ૪૫૧૨, અન અબી સલમા ﷺ]

નંબર ૩ : એક ફઝલ કે બારે મેં

નમાઝ છોડને વાલા કુફ કે કરીબ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “નમાઝ કા છોડના આદમી કો કુફ સે મિલા દેતા હૈ”. [મુસ્લિમ: ૨૪૬, અન જાબિર ﷺ] દૂસરી એક રિવાયાત મેં હૈ કે ઈમાન ઔર કુફ કે દરમિયાન નમાઝ છોડને કા ફઝલ હૈ.

[ઈબ્ને માજા: ૧૦૭૮, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

વાલિદૈન કે હક મેં દુઆ

વાલિદૈન કે લિયે ઇસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિયે:

﴿ رَبِّ ارْحَمْنَاهُ بِرَبِّكَ مُحَمَّدًا رَّبِّ ارْحَمْنَاهُ بِرَبِّكَ ﴾

[સુર-એ-બની ઇસ્રાઈલ: ૨૪]

તર્જમા: ઐ હમારે પરવરદિગાર! હમારે વાલિદૈન પર રહમ ફરમા જૈસા કે ઉન્હોં ને બચપન મેં હમારી પરવરિશ કી હૈ.

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કૌન સા સદકા અફઝલ હૈ?

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે માલૂમ કિયા ગયા કે રમઝાન કે બાદ કૌન સે રોઝે અફઝલ હૈ? ફરમાયા: “શાબાન કે, રમઝાન કી તાઝીમ કી વજહ સે” અર્ઝ કિયા ગયા: કૌન સા સદકા અફઝલ હૈ? ફરમાયા: “રમઝાન મેં સદકા કરના”.

[તિર્મિઝી: ૬૬૩, અન અનસ બિન માલિક]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ ઔર રસૂલ કા હુકમ ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બિલાશુબા જો લોગ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કો (ઉન કા હુકમ ન માન કર) તક્લીફ દેતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ઉન પર દુનિયા ઔર આખિરત મેં લાનત કરતા હૈં ઔર ઉન કે લિયે ઝલીલ કરને વાલા અઝાબ તૈયાર કર રખા હૈ”.

[સુર-એ-અઝઝાબ: ૫૭]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

અલ્લાહ હી રોઝી તક્સીમ કરતે હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયવી ઝિંદગી મેં ઉન કી રોઝી હમ ને હી તક્સીમ કર રખી હૈ ઔર એક કો દૂસરે પર મરતબા કે એતેબાર સે ફઝીલત દે રખી હૈ, તાકે એક દૂસરે સે કામ લેતા રહે”.

[સુર-એ-ઝુબર: ૩૨]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કમ દર્જે વાલે જન્મતી કા ઇનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અદના દર્જે કા જન્મતી વો હોગા, જિસ કે એક હઝાર મહલ હોંગે, હર દો મહલ કે દરમિયાન એક સાલ કે બરાબર ચલને કા ફાસલા હોગા, યે જન્મતી દૂર કે મહલોં કો ઇસી તરફ દેખેગા જિસ તરફ કરીબ કે મહલોં કો દેખેગા, હર એક મહલ મેં ખૂબ સૂરત ગેહરી સિયાહ આખોં વાલી હૂર હોંગી ઔર ઉમ્દા બાગ ઔર (ખિદમત કે લિયે) લડકે હોંગે, જિસ ચીઝ કી ભી વો તલબ કરેગા, ઉસ કો પેશ કરદી જાએગી”.

[તર્ગીબ: ૫૨૮૦, અન ઇબ્ને ઉમર]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

મૌસમી ફલોં કે ફવાઈદ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ﴿كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ﴾ [સુર-એ-અન્આમ: ૧૪૧] તર્જમા: “જબ દરખ્ત પર ફલ આએ, તો ઉસે ખાઓ”.
ફાયદા: મૌસમી ફલોં કા ઇસ્તેમાલ સિહત કે લિયે બેહદ મુફીદ હૈ ઔર બહુત સી બીમારિયોં સે હિફાઝત કા ઝરિયા ભી હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપને બચ્ચોં કો સાત સાલ કી ઉમ્ર મેં નમાઝ કા હુકમ કિયા કરો, દસ સાલ કી ઉમ્ર મેં નમાઝ ન પઢને કી વજહ સે ઉન્હેં મારો ઔર ઇસ ઉમ્ર મેં પહુંચ કર ઉન્હેં અલાહિદ અલાહિદા બિસ્તરોં પર સુલાઓ”.

[અબુ દાઉદ: ૪૮૫, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્ર]

સિઈ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૩૨મઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

મસ્જિદે નબવી કી તામીર

મદીના તૈયબા મેં કયામ કે બાદ રસુલુલ્લાહ ﷺ ને સબ સે પેહલે એક મસ્જિદ કી તામીર કી, જિસે (મસ્જિદે નબવી) સે જાના જાતા હૈ. જહાં આપ ﷺ કા કયામ થા ઉસ સે મિલી હુઈ દો યતીમ બચ્ચોં કી ઝમીન થી, આપ ﷺ ને ઇસ કો મસ્જિદ કે લિયે પસંદ ફરમાયા. ઇન દોનોં બચ્ચોં ને ઉસે મુક્ત પેશ કરના ચાહા; મગર આપ ﷺ ને ઉસે કીમત દે કર ખરીદા. રસુલુલ્લાહ ﷺ ઔર સહાબા ૐ ને અપને હાથોં સે ઇસ મસ્જિદ કી તામીર કી. સહાબ-એ-કિરામ ૐ પત્થર ઉઠા ઉઠા કર લાતે ઔર ખુશી મેં શૌકિયા અશઆર પઢતે ઔર અલ્લાહ કા શુક બજા લાતે, રસુલુલ્લાહ ﷺ ભી ઇન કે સાથ આવાઝ મિલાતે ઔર યહ પઢતે:

“اللَّهُمَّ إِنَّ الْأَجْرَ أَجْرُ الْأَجْرَةِ فَأَرْحَمِ الْأَنْصَارِ وَاللَّهِ أَجْرُهُ”

તર્જમા: “ઐ અલ્લાહ! અસ્લ ઉજરત તો આખિરત કી ઉજરત હૈ, ઐ અલ્લાહ! અન્સાર વ મુહાજિર પર રહમ ફરમા. —— યે મસ્જિદે ઇસ્લામ કી સાદગી કી સચ્ચી તસ્વીર થી. ઇસ કી દીવારેં કચ્ચી થી, ઇસ કે પાએ ખજૂર કે તને થે ઔર ઇસ કી છત ખજૂર કે પત્તે થે. મગર ઇસ કા ઇમામ અલ્લાહ કા નબી ૐ ઔર ઇસ કે નમાઝી સહાબ-એ-કિરામ ૐ જૈસી મુકદ્દસ હસ્તિયાં થી.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ઝમઝમ કા પાની

શહરે મક્કા મેં બૈતુલ્લાહ કે કરીબ હઝારોં સાલ સે ઝમ ઝમ કા ચશ્મા જારી હૈ; જિસ સે લાખોં કરોડોં ઇન્સાન પાની પીતે હૈ, હમારે ઝમાને મેં તકરીબન તીસ લાખ મુસલમાન હર સાલ હજ કે લિયે જાતે હૈ, હર શાપ્સ ઝમ ઝમ પીતા હૈ ઔર ઘર લૌટતે વક્ત ઝિયાદા સે ઝિયાદા લે જાને કી કોશિશ કરતા હૈ, અરબ કે મુખ્તલિફ શહરોં મેં પહુંચાયા જાતા હૈ, ઇસ કે અલાવા સાલ ભર ઉમરા કરને વાલોં કા હુજૂમ રહતા હૈ. યે અલ્લાહ તઆલા કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ, કે આજ તક ઇસ મેં પાની કી કમી નહીં હુઈ; યકીનન યે અલ્લાહ કે ખજાને સે આતા હૈ ઔર ઉસ કે ખજાને મેં કિસી ચીઝ કી કમી નહીં.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

ઝમીન કી પૈદાવાર મેં ઝકાત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ઝમીન કી સીંચાઈ બારિશ, ચશ્મે યા નહર કે પાની સે કી જાતી હો, (ઉસ (કી પૈદાવાર) મેં દસવાં હિસ્સા નિકાલના ફર્જ હૈ ઔર જિસ કી સીંચાઈ (ફૂંએ વગૈરા સે) રહટ (યા ટ્યુબવેલ યા પંપ વગૈરા) કે ઝરિયે કી જાતી હો, તો ઉસ (કી પૈદાવાર) મેં બીસવાં હિસ્સા નિકાલના ફર્જ હૈ”.

[બુખારી: ૧૪૮૩, અન ઇબ્ને ઉમર ૐ]

ફાયદા: જિસ તરહ માલે તિજારત મેં ઝકાત ફર્જ હૈ, ઇસી તરહ ઝમીન કી પૈદાવાર મેં ભી ઝકાત ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઈદુલ ફિત્ર કી નમાઝ સે પેહલે મીઠી ચીઝ ખાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈદુલ ફિત્ર કે દિન ઈદગાહ જાને સે પેહલે ચંદ ખજૂરેં તનાવુલ ફરમાતે થે ઔર ઉન કી તાદાદ તાક હોતી થી, (યાની તીન, પાંચ, સાત વગેરા). [બુખારી: ૯૫૩, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કિસી કો કપડા પેહનાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ કિસી કો કપડા પેહનાએ, તો જબ તક વો કપડા ઉસ કે બદન પર રહેગા, પેહનાને વાલા અલ્લાહ તઆલા કી હિકાઝત મેં રહેગા”. [મુસ્તદરક: ૭૪૨૨, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સૂદ કી નહૂસત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સૂદ કે સત્તર ગુનાહ હેં, સબ સે કમતર દર્જ્ઞ એસા હે, જેસે કોઈ શખ્સ અપની માં કે સાથ ઝિના કરે”. [ઇબ્ને માજા: ૨૨૭૪, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા, આબિરત કે મુકાબલે મેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ કી કસમ! દુનિયા આબિરત કે મુકાબલે મેં ઇતની સી હે, કે તુમ મેં સે કોઈ અપની ઉંગલી સમંદર મેં ડાલે, ફિર નિકાલે ઔર દેખે કે ઉસ ઉંગલી પર કિતના પાની લગા હે”. [મુસ્લિમ: ૭૧૯૭, અન મુસ્તૌરિદ ﷺ]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કે લિયે હૂરેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “ઉન અહલે જન્નત કે પાસ નીચી નિગાહ રખને વાલી, બડી બડી આંખો વાલી હૂરેં હોંગી, વો હૂરેં સફાઈ મેં એસી હોંગી, ગોયા વો છુપે હુએ અંરે હેં”. [સૂર-એ-સાફાત: ૪૮ તા ૪૯]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ખાના ખા લેતે તો અપની તીનોં ઉંગલિયોં કો ચાટતે.

[મુસ્લિમ: ૫૨૯૬, અન કઅબ બિન માલિક ﷺ]

ફાયદા: અલ્લામા ઇબ્ને કઅિમ રહ. કેહતે હેં કે ખાના ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટના હાઝમે કે લિયે ઇન્તેહાઈ મુકીદ હે.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “બેશક અલ્લાહ ઔર ઉસ કે ફરિશતે હુજૂર ﷺ પર રહમત ભેજતે હેં. એ ઇમાન વાલો! તુમ ભી ઉન પર દુરુદ ઔર સલામ ભેજ કરો”. [સૂર-એ-અહઝાબ: ૫૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૪ રમઝાનુલ મુબારક

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

ગઝવએ બદર

જબ મુસલમાન હિજરત કર કે મદીના ચલે ગએ ઔર ખુશ ગવાર માહીલ મેં લોગોં કો ઇસ્લામ કી દાવત દેની શુરૂ કી; ઔર દૂર દૂર ઇસ કા ચર્ચા હોને લગા, તો લોગ ઇસ્લામ મેં દાખિલ હોને લગે, ચુનાંચે મુસલમાનોં કી ઇસ બદતી હુઈ તાદાદ કો દેખ કર કુફરારે મક્કા અપને લિયે ખતરા મહસૂસ કરને લગે, ઇસ લિયે ઉન્હોં ને મુસલમાનોં કો સફહએ હસ્તી સે મિટાને કે લિયે એક તિજારતી કાફલે કો અબૂ સુફ્યાન કી સરપરસ્તી મેં સરમાયા લગા કર મુલ્કે શામ ભેજા, તાકે ઉસ કી આમદની સે ભારી જંગી સાજ વ સામાન ખરીદ કર મુસલમાનોં સે ફેસલા કુન જંગ કી જાએ. જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો યહ ખબર મિલી કે અબૂ સુફ્યાન એક બડે તિજારતી કાફલે કો લે કર શામ સે મક્કા વાપસ આ રહા હૈ, જિસ્ મેં જંગી સામાન ભી હૈ, તો આપ ﷺ ને સહાબા કો આગે બઢ કર ઉસ કાફલે કો રોકને કા હુકમ દિયા. મુસલમાનોં કી ઇસ પેશ કદમી કી ખબર મિલતે હી અબૂ સુફ્યાન ને મદદ કે લિયે કુરૈશે મક્કા કો ઇતિલા દી, ઇસ ખબર કો સુનતે હી કુરૈશે મક્કા એક બડા લશ્કર લે કર મુકાબલે કે લિયે નિકલ પડે, અબૂ સુફ્યાન હાલાત કો સમજતે હુએ રાસ્તા બદલ કર અપને તિજારતી કાફલે કે સાથ સાહિલી રાસ્તે સે મક્કા પહુંચ ગયા, ઇધર કુરૈશે મક્કા ઔર મુસલમાનોં કે લશ્કર કા મૈદાને બદર મેં આમના સામના હુઆ, જિસ કે નતીજે મેં જંગે બદર કા વાકિઆ પેશ આયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

સુતૂન કા રોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ મસ્જિદે નબવી મેં ખજૂર કે એક સુતૂન સે સહારા લગા કર ખુત્બા દિયા કરતે થે, બાદ મેં જબ મિમ્બર તૈયાર હો ગયા ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ જુમા કે દિન જબ ખુત્બા દેને કે લિયે મિમ્બર પર તશરીફ લે ગએ, તો વો સુતૂન બચ્ચોં કી તરહ રોને લગા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ મિમ્બર સે ઉતરે ઔર ઉસ કો અપને બદન સે ચિમટાયા, તો વો બચ્ચોં કી તરહ સિસકને લગા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “યે સુતૂન હમેશા ઝિક (યાની ખુત્બા) સુના કરતા થા, અબ જો ન સુના તો રોને લગા” [ખુબારી: ૩૫૮૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર ૩ : એક ફઝલ કે બારે મેં

રૂકૂઅ વ સજદા અચ્છી તરહ ન કરને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બદતરીન ચોરી કરને વાલા શખ્સ વો હૈ જો નમાઝ મેં સે ભી ચોરી કરલે, સહાબા ﷺ ને અઝ ક્રિયા: યા રસૂલુલ્લાહ ﷺ! નમાઝ મેં કિસ તરહ ચોરી કરેગા? ફરમાયા: “ઉસ કા રૂકૂઅ ઔર સજદા અચ્છી તરહ સે ન કરે” [ઇબ્ને ખુઝેમા: ૬૪૩, અન અબી કતાદા ﷺ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

શાદી કે મૌકે પર દુઆ દેના

જબ કોઈ શાદી કરતા તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઉસ કો મુબારક બાદી પર યે દુઆ દેતે:

((بَارِكْ لِلَّهِ لَكَ وَلِزَوْجِكَ وَلِزَوْجَتِكَ وَحَسْبُكَ يَوْمَ الْخَيْرِ))

તર્જમા: અલ્લાહ તુમ્હારી શાદી મુબારક કરે ઔર તુમ પર બરકતે નાઝિલ ફરમાએ ઔર ખૈર વ ખૂબી કે સાથ તુમ્હારે દરમિયાન મુહબ્બત પૈદા ફરમાએ.

[અબૂ દાહિદ: ૨૧૩૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

અખીર રાત મેં ઇબાદત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હર રાત મેં જબ રાત કા આખરી તિહાઈ હિસ્સા બાકી રેહ જાતા હે, તો અલ્લાહ તઆલા પેહલે આસ્માન પર તશરીફ લાતે હૈંં ઔર યે એલાન કરતે હૈંં, કે કૌન હે, જો મુજ સે દુઆ માંગે ઔર મૈંં ઉસ કી દુઆ કબૂલ કરૂં, ઔર કૌન હે, જો મુજ સે સવાલ કરે ઔર મૈંં ઉસ કો અતા કરૂં, ઔર કૌન હે, જો મુજ સે મઝિરત તલબ કરે ઔર મૈંં ઉસ કો માફ કરૂં”.

[અબૂ દાઉદ: ૧૩૧૫, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ કી આયતોં કો ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “હર ઉસ જુદે ગુનહગાર કે લિયે બડી તબાહી હોગી જો અલ્લાહ કી આયતોં કો સુનતા હે, જબ વો ઉસ કે સામને પઢી જાતી હે, ફિર ભી વો તકબૂર કરતા હુઆ (અપને કુફ પર ઇસી તરહ) અડા રહતા હે, ગોયા ઉસ ને ઉન આયતોં કો સુના હી નહીં, તો આપ ઐસે શખ્સ કો દર્દ નાક અઝાબ કી ખબર સુના દીજિએ”.

[સૂર-એ-આસિયા: ૭ તા ૮]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

જો કુછ ખર્ચ કરના હે દુનિયા હી મેં કર લો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “હમ ને તુમ કો જો કુછ દિયા હે, ઉસ મેં સે ખર્ચ કરો, ઇસ સે પેહલે કે તુમ મેં સે કિસી કો મૌત આ જાએ, ઔર ફિર (મૌત કો દેખ કર) કેહને લગે કે ઐ મેરે રબ! તૂને મુજ કો ઔર થોડે દિનોં કી મોહલત ક્યોં ન દી? તાકે ખૂબ ખર્ચ કર કે નેક લોગોં મેં શામિલ હો જાતા”.

[સૂર-એ-મુનાફિકૂન: ૧૦]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્મતી ઔરત કી ખૂબસૂરતી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર જન્મત કી કોઈ ઔરત ઝમીન વાલોં કી તરફ જાંક લે, તો ઝમીન વ આસ્માન કે દરમિયાન તમામ ચીજોં કો રૌશન કર દે ઔર ઉસ કો ખુશૂ સે ભર દે ઔર ઉસ કે સર કી ઓઢની દુનિયા ઔર તમામ ચીજોં સે બેહતર હે”.

[બુખારી: ૨૭૮૬, અન અનસ બિન માલિક]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

દર્દ સર સે હિફાઝત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હમ્મામ (ગુસલ ખાના) સે નિકલને કે બાદ કદમોં કો ઠંડે પાની સે ધોના દર્દ સર સે હિફાઝત કા ઝરિયા હે”.

[કઝૂલ ઉમ્માલ: ૨૭૨૯, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો બંદા યે ચાહતા હે કે અલ્લાહ તઆલા રંજ વ મુસીબત કે વક્ત ઉસ કી દુઆ કબૂલ કરે, તો ઉસ કો ચાહિયે કે આરામ વ રાહત મેં ભી ખૂબ દુઆ કિયા કરે”.

[તિર્મિઝી: ૩૩૮૨, અન અબી હુરૈરા]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૨૫ રમઝાનુલ મુબારક

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

ગઝવએ બદર મેં મુસલમાનોં કી ફતહ

કુરૈશ મક્કા ને મદીના પર હમલા કરને ઔર અબૂ સુફયાન કે કાફલે કી હિફાઝત કે લિયે એક હઝાર પર મુશ્તમિલ લશ્કર ઔર જંગી સામાન સે લૈસ હો કર મૈદાને બદર મેં પાની કે ચશ્મેં કે પાસ પડાવ ડાલા, દૂસરી તરફ હુઝૂર ﷺ સતરહ રમઝાનુલ મુબારક સન ૨ હિજરી મેં સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કો લે કર મૈદાને બદર પહુંચ ગએ, મુસલમાનોં કી તાદાદ તીન સૌ તેરહ યા કુછ ઝાઈદ થી, ઉન કે પાસ સિર્ફ સતરહ ઊંટ, દો ઘોડે ઔર આઠ તલવારેં થી, મગર મુસલમાન અપની તાદાદ કી કમી ઔર બે સરો સામાની કે બાવજૂદ શહાદત કે શૌક મેં બહાદુરી કે જોહર દિખાને કે લિયે બેતાબ થે, હુઝૂર ﷺ સહાબા કી સર્ફે દુરૂસ્ત ફરમા કર ખેમે મેં તશરીફ લે ગએ ઔર સજ્દે કી હાલત મેં દુઆ ફરમાઈ “એ અલ્લાહ! અગર આજ તૂને ઇસ મુકી ભર જમાત કો હલાક કર દિયા તો રૂએ ઝમીન પર તેરી ઇબાદત કરને વાલા કોઈ નહી રહેગા” અલ્લાહ તઆલા ને આપ કી ઇસ દુઆ કી બરકત ઔર સહાબા કી જાં નિસારી કી બદૌલત મુસલમાનોં કો શાનદાર કામયાબી અતા ફરમાઈ. કુફકારે મક્કા મેં સે ઉતબા, શૈબા, અબૂ જહલ, ઉમય્યા બિન ખલફ જેસે બડે બડે સત્તર કાફિર મારે ગએ ઔર સત્તર કેંદ કર લિએ ગએ, જબ કે મુસલમાનોં મેં ભી ચૌદહ સહાબ-એ-કિરામ ﷺ શહીદ હુએ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

એક અજીબ પરિંદા

“બય”નામી એક છોટા સા પરિંદા હૈ, જો ઊંચે ઊંચે દરખ્તો પર અપના ઘોંસલા બનાતા હૈ, ઇસ કા ઘોંસલા સુરાહી કી તરહ હર તરફ સે બંદ હોતા હૈ, સિર્ફ એક તરફ સે જાનેકા રાસ્તા હોતા હૈ, ઇસ મેં બારિશ કા એક કતરા પાની ભી નહીં જા સક્તા; ઇસ ઘોંસલે મેં અપની સારી ઝરૂરતેં પૂરી કરને કા અલગ અલગ ઇન્તેઝામ કરતા હૈ, યહાં તક કે રોશની કા ઇન્તેઝામ ઇસ તરહ કરતા હૈ કે હર દિન એક જુગ્નૂ પકડ કર લાતા હૈ ઔર ઉસ કો ઘોંસલે મેં ફંસા દેતા હૈ ઔર વો જુગ્નૂ રાત ભર રોશની દેતા રેહતા હૈ; ગૌર કીજિએ કે વો કૌન હૈ, જિસ ને એક છોટે સે પરિંદે કો ઇન્સાનોં કી તરહ એસે હુનર વ ફન અતા કિએ. યે સબ અલ્લાહ કી કુદરત કા નમૂના હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

હજ કી ફરિયાદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એ લોગો! તુમ પર હજ ફર્જ કર દિયા ગયા હૈ, લિહાઝા ઉસ કો અદા કરને કી ફિક્ક કરો”.
[મુસ્લિમ: ૩૨૫૭, અન અબી હુરૈરા ﷺ]
ફાયદા: જો કોઈ અપને ઘર કે નાન વ નફકે કે અલાવા હજ કરને પર કુદરત રખતા હો, તો એસે શપ્સ પર હજ કરના ફર્જ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઈદગાહ એક રાસ્તે સે જાના, દૂસરે સે આના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈદગાહ એક રાસ્તે સે તશરીફ લે જાતે ઔર દૂસરે રાસ્તે સે તશરીફ લાતે.

[અબૂ દાઉદ: ૧૧૫૬, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કિસી કો ખિલાને પિલાને કા ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ અપને (મુસલમાન) ભાઈ કો ખાના ખિલાએ હતાકે ઉસ કો સૈર કરાદે ઔર ઉસ કો પાની પિલાએ, યહાં તક કે ઉસ કી ખ્યાસ બુજા દે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો જહન્નમ સે સાત ખંદકે દૂર કર દેંગે, જિન મેં સે હર દો ખંદક કે દરમિયાન પાંચ સો સાલ કી દૂરી હોગી”.

[મુસ્તદરક: ૭૧૭૨, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

માલ જમા કરને કા વખાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ અપને પીછે ખજાના છોડ જાએ, તો વો ખજાના એક ગંજા દો નુકતે વાલા સાંપ બન કર કયામત કે દિન ઉસ શપ્સ કે પીછે લગ જાએગા, વો શપ્સ ઘબરા કર કહેગા: તૂ ક્યા બલા હૈ? વો કહેગા: મેં તેરા ખજાના હું, જિસ કો તૂ છોડ કર આયા થા, ફિર વો સાંપ ઉસ કે હાથ કો ખા લેગા, ફિર સારે બદન કો ખાએગા”.

[સહી ઇબ્ને હિબ્બાન: ૩૩૨૬, અન સૌબાન ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

આદમી કા દુનિયા મેં કિતના હક હે?

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઇબ્ને આદમ કો દુનિયા મેં સિર્ફ ચાર ચીજોં કે અલાવા ઔર કિસી કી ઝરૂરત નહીં: (૧) ઘર: જિસ મેં વો રેહતા હૈ. (૨) કપડા: જિસ સે વો સતર છુપાતા હૈ. (૩) ખુશક રોટી. (૪) પાની”.

[તિર્મિઝી: ૨૩૪૧, અન ઉસ્માન બિન અફફાન ﷺ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જહન્નમ પર દર્દનાક અઝાબ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બેશક ઝક્કૂમ કા દરખત બડે મુજરિમ કા ખાના હોગા, જો તેલ કી તલછટ જૈસા હોગા, વો પેટ મેં તેજ ગર્મ પાની કી તરહ ખૌલતા હોગા (કહા જાએગા) ઇસ ગુનહગાર કો પકડ લો ઔર ઘસીટતે હુએ દોઝખ કે બીચ મેં લે જાઓ, ફિર ઉસ કે સર પર તકલીફ દેને વાલા ખૌલતા હુઆ પાની ડાલો (ફિર કહા જાએગા) અઝાબ કા મઝા ચખ! તૂ અપને આપ કો બડી ઇઝઝત વ શાન વાલા સમજતા થા, યહી વો અઝાબ હૈ જિસ કે બારે મેં તુમ શક કિયા કરતે થે”.

[સૂર-એ-દુખાન: ૪૩ તા ૫૦]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

સૂર-એ-ફાતિહા સે ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સૂર-એ-ફાતિહા હર મર્ઝ કી દવા હૈ”.

[સુનને દારમી: ૩૪૩૩, અન અબ્દુલ મલિક બિન ઉમૈર ﷺ]

ફાયદા: અલ્લામા ઇબ્ને કયિમ રહ. ફરમાતે હું: અગર જિસ્મ મેં કહીં દર્દ હો, તો દર્દ કી જગા હાથ રખ કર સાત મરતબા “સૂર-એ-ફાતિહા” પઢે ઇન્શા અલ્લાહ આરામ મિલેગા.

[તિબ્બે નબ્વી]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! અગર કોઈ ગુનહગાર તુમ્હારે પાસ કોઈ ખબર લે કર આએ, તો ઉસ કી તહકીક કર લિયા કરો, કહીં ઐસા ન હો કે તુમ કિસી કૌમ કો અપની લા ઇસ્મી સે કોઈ નુકસાન પહુંચા દો, ફિર તુમ કો અપને કિએ પર પછતાના પડે”.

[સૂર-એ-હુજરાત: ૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૬ રમઝાનુલ મુબારક

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

ગઝવએ ઉહદ

બદર કી શિકસ્ત સે કુરૈશ મક્કા કે હૌસલે તો પસ્ત હો ગએ થે, મગર ઉન મેં ગમ વ ગુસ્સે કી આગ ભડક રહી થી, ઉસ આગ ને ઉન કો એક દિન ભી ચૈન સે બૈઠને ન દિયા, એક સાલ તો ઉન્હોં ને કિસી તરહ ગુઝારા, મગર અગલે હી સાલ સન ૩ હિજરી મેં તીન હઝાર આદમિયોં કા એક બઝ લશ્કર મક્કા સે રવાના હુઆ ઔર મદીના પહુંચ કર ઉહદ પહાડ કે પાસ અપના પઝાવ ઝાલા. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ભી શવ્વાલ સન ૩ હિજરી મેં જુમા કી નમાઝ પઢ કર એક હઝાર મુસલમાનોં કો લે કર ઉહદ પહાડ કી તરફ રવાના હુએ, મગર ઔન વક્ત પર મુનાફિકોં ને ધોકા દિયા ઔર અબ્દુલ્લાહ બિન ઉબય તીન સૌ આદમિયોં કો લે કર વાપસ હો ગયા, અબ સિર્ફ સાત સૌ મુસલમાન રેહ ગએ. ઉહદ કે મકામ પર લઝાઈ શુરૂ હુઈ ઔર દોનોં જમાતેં એક દૂસરે પર હમલા આવર હુઈ, ઈસ જંગ મેં મુસલમાનોં કો શુરૂ મેં ફતહ હુઈ, મગર એક ગલતી કી વજહ સે ઈસ લઝાઈ મેં સત્તર સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કો જામે શહાદત નોશ કરના પઝા ઔર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા એક દાંત મુબારક ભી ઈસ લઝાઈ મેં શહીદ હો ગયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

આપ ﷺ કી ઉંગલિયોં સે પાની જારી હોના

હઝરત જાબિર રમાતે હૈં: સુલહે હુદૈબિયા કે દિન સહાબા પ્યાસે હો ગએ, રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સામને એક પાની કા પ્યાલા રખા થા, આપ ﷺ ને વુઝૂ કરમાયા, ફિર (બચે હુએ પાની) કી તરફ લોગ લપકે, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને પૂછા: કયા હુઆ? ઉન્હોં ને અર્ઝ કિયા: ન હમારે પાસ પીને કો પાની હૈ ઔર ન વુઝૂ કરને કો, બસ યહી પાની હૈ જો આપ ﷺ કે સામને રખા હૈ, આપ ﷺ ને અપના હાથ પ્યાલે મેં રખ દિયા, પાની આપ ﷺ કી ઉંગલિયોં મેં સે ચશમે કી તરહ ઉબલને લગા, હમ ને પિયા ઔર વુઝૂ ભી કિયા, ઉન સે પૂછા ગયા: કિતને આદમી થે? ફરમાયા: પંદરા સૌ થે ઔર અગર એક લાખ હોતે તબ ભી કાફી હો જાતા. [બુખારી: ૩૫૭૬]

નંબર ૩ : એક ફઝ કે બારે મેં

બીમાર કી નમાઝ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “નમાઝ ખડે હો કર અદા કરો, અગર તાકત ન હો તો બૈઠ કર અદા કરો ઔર અગર ઈસ પર ભી કુદરત ન હો, તો પેહલૂ કે બલ લેટ કર અદા કરો”. [બુખારી: ૧૧૧૭, અન ઇમરાન બિન હુસૈન] શયદા: અગર કોઈ બીમાર હો ઔર ખડે હોને પર કાદિર ન હો, તો રૂકૂઅ વ સજ્દે કે સાથ બૈઠ કર પઢે, અગર રૂકૂઅ વ સજ્દે પર ભી કાદિર ન હો, તો ઈશારે સે પઢે ઔર અગર બૈઠ કર પઢને કી તાકત ન રખતા હો, તો લેટ કર પઢે.

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

બીવી સે મુલાકાત કે વક્ત કી હુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ કોઈ શખ્સ અપની બીવી કે પાસ (તન્હાઈ મેં) આએ ઔર યે હુઆ પઢે:

((بِسْمِ اللَّهِ. أَللَّهُمَّ حَبِّبْنَا لِلشَّيْطَانِ وَحَبِّبِ الشَّيْطَانِ لِمَا رَزَقْتَنَا))

તર્જમા: અલ્લાહ કે નામ સે શુરૂ કરતા હું, ઐ અલ્લાહ ! હમેં શૈતાન સે બચા ઔર હમેં દે ઉસ કી ભી શૈતાન સે હિકાયાત ફરમા. (જબ યહ હુઆ પઢ લેગા) તો ઉસ કે બાદ જો ઔલાદ પૈદા હોગી શૈતાન ઉસ કો કભી નુકસાન નહીં પહુંચા સકતા.” [બુખારી: ૧૪૧, અન ઇબને અબ્બાસ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મુસલમાન કી ઝરૂરત પૂરી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મુસલમાન મુસલમાન કા ભાઈ હૈ, લિહાજા ન ઉસ પર જુલ્મ કરે ઔર ન ઉસ કો બેયાર વ મદદગાર છોડ દે, જો શખ્સ અપને ભાઈ કી ઝરૂરત (પૂરી કરને) મેં લગા રહે, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી ઝરૂરત (કી પૂરા કરને મેં) લગે રેહતે હૈં, ઔર જો શખ્સ કિસી મુસલમાન સે એક પરેશાની કો દૂર કરેગા, અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી પરેશાની કો દૂર કર દેગા, ઔર જો કિસી મુસલમાન કે ઐબ કો છુપાએગા, તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કે ઐબ કો છુપાએગા”. [અબૂ દાવુદ: ૪૮૯૩]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

નાપ તૌલ મેં કમી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બડી બરબાદી હૈ નાપ તૌલ મેં કમી કરને વાલોં કે લિએ કે જબ લોગોં સે (કોઈ ચીઝ) નાપ કર લેતે હૈં, તો પૂરા ભર કર લેતે હૈં, ઔર જબ લોગોં કો (કોઈ ચીઝ) પૈમાને સે નાપ કર યા વઝન કર કે દેતે હૈં તો (ઉસ મેં) કમી કર દેતે હૈં”. [સૂર-એ-મુતફિફીન: ૧ તા ૩]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી મુહબ્બત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યે લોગ દુનિયા સે મુહબ્બત રખતે હૈં ઔર અપને આગે આને વાલે એક ભારી દિન કો છોડ બૈઠે હૈં. (યાની દુનિયા કી મુહબ્બત ને ઐસા અંધા કર રખા હૈ, કે કયામત કે દિન કી ન કોઈ ફિક હૈ ઔર ન હી કોઈ તૈયારી હૈ; હાલાંકે દુનિયા મેં આને કા મક્સદ હી આખિરત કે લિયે તૈયારી કરના હૈ)”. [સૂર-એ-દહર: ૨૭]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કાફિર વ ગુનહગાર કો કબ્ર મેં અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા (ગુનહગાર ઔર કાફિર પર કબ્ર મેં) સત્તર અઝદહે મુસલ્લત કર દેતા હૈ, અગર ઉન મેં સે એક ભી અઝદહા ઝમીન પર ફુંકાર માર દે, તો કયામત તક ઝમીન કુછ ભી નહીં ઉગાએગી (કબ્ર મેં) કયામત કે દિન તક વો અઝદહે ઉસે નોચતે ઔર ડંક મારતે રહુંગે”. [તિર્મિઝી: ૨૪૬૦, અન અબી સઈદ ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ગુર્હે કી બીમારિયોં કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “પેહલૂ કે દર્દ કા સબબ ગુર્હે કી નસ હૈ, જબ વો હરકત કરતી હૈ તો ઇન્સાન કો તક્લીફ હોતી હૈ ઔર ઉસ કા ઇલાજ ગરમ પાની ઔર શહદ સે કરો”. [મુસ્તદરક હાકિમ: ૮૨૩૭, અન આઈશા ﷺ]

ફાયદા: ગુર્હે મેં જબ પથરી વગૈરા હો જાતી હૈ તો ફૂલોં મેં દર્દ હોતા હૈ, બલ્કે અકસર ઉસી દર્દ હી કી વજહ સે બીમારી કા પતા ચલતા હૈ, ઉસ કા ઇલાજ આપ ﷺ ને યે બતાયા કે ગરમ પાની ઔર શહદ મિલા કર પિયો.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા રાત કે અખીર હિસ્સે મેં બંદે સે બહુત ઝિયાદા કરીબ હોતે હૈં, અગર તુમ સે હો સકે તો ઉસ વક્ત અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક્ર ક્રિયા કરો”. [મુસ્તદરક હાકિમ: ૧૧૬૨, અન અબ્ર બિન અબસા ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૭૨મઝાનુલ મુબારક

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

ફતહે મક્કા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સુલહે હુદૈબિયા મેં મુશરિકીને મક્કા સે જો મુઆહદા કિયા થા ઉન્હોં ને ઉસ કી ખિલાફ વઝી કરતે હુએ બનુ બક કે સાથ મિલ કર મુસલમાનોં કે હલીફ કબીલએ બનુ ખુઝાઆ પર હમલા કિયા, હરમ મેં પનાહ લેને કે બાવજૂદ ભી ઉન્હેં કતલ કિયા, જબ હુઝૂર ﷺ કો ઉન કી બદ અહદી ઔર કતલ વ ગારત ગરી કા હાલ માલૂમ હુઆ, તો આપ ﷺ ૨૧ રમઝાન સન ૮ હિજરી કો દસ હઝાર સહાબ-એ-કિરામ કા અઝીમુશ્શાન લશ્કર લે કર ફાતેહાના શાન સે મક્કા મેં દાખિલ હુએ, અહલે મક્કા ને જો જુલ્મ વ સિતમ તેરહ સાલા દૌર મેં હુઝૂર ﷺ ઔર સહાબા પર ઢાયા થા, આજ વો યે સોચ રહે થે હમ સે હર એક જુલ્મ કા બદલા લિયા જાએગા, મગર રહમતે આલમ ﷺ કે અફવ વ દર ગુઝર કા હાલ દેખિયે કે જિન દુશ્મનોં ને આપ કો ગાલિયાં દી થી, રાસ્તે મેં કાંટે બિછાએ થે, જિસ્મે અતહર પર નમાઝ કી હાલત મેં ગંદગી ડાલી થી, આપ કો દીવાના ઔર પાગલ કહા થા, હતા કે આપ કો મહબૂબ વતન મક્કા છોડને પર મજબૂર કિયા ઔર હિજરત કે બાદ ભી મદની જિંદગી મેં આપ કે સાથ જંગ કરતે રહે ઔર આપ કે કતલ કી સાઝિશેં કરતે રહે, મગર કુર્આન જાઈએ કે હુઝૂર ﷺ ને એસે તમામ ઝાલિમ દુશ્મનોં કે હક મેં આમ માફી કા એલાન કરમા દિયા, આપ કે ઈસ રહમ વ કરમ કો દેખ કર બહુત સે લોગ ઈસ્લામ મેં દાખિલ હો ગએ. મોહસિને ઈન્સાનિયત ને અપને જાની દુશ્મન કે સાથ જિસ હુસ્ને સુલૂક, અચ્છે અપ્લાક ઔર રહમ વ કરમ કા મામલા કિયા, ક્યા દુનિયા કી તારી ઈસ કી મિસાલ પેશ કર સકતી હૈ? હરગીઝ નહીં.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

પહાડોં સે ચશમે જારી હોના

ઝમીન પર બડે બડે પહાડ હૈ, જિન કો અલ્લાહ તઆલા ને સખ્ત પત્થરોં સે બનાયા હૈ, યે ઝમીન સે સેકડોં ઔર હઝારોં ફિટ ઊંચે હોતે હૈ, અગર સોચા જાએ, તો વહાં પાની કા નામ વ નિશાન ભી નહીં હોના ચાહિયે, લેકિન યે અલ્લાહ તઆલા કી બડી અનોખી કુદરત હૈ કે વો હઝારોં ફિટ ઊંચે પત્થરોં સે પાની કે સાફ વ શફફાફ ચશમે જારી કર દેતા હૈ ઔર યે ચશમે ધીરે ધીરે બઢતે રેહતે હૈ, યહાં તક કે વો પહાડોં સે નિકલ કર નદિયોં ઔર નહરોં કી શકલ મેં જારી હો જાતે હૈ. યે અલ્લાહ કી કુદરત હૈ કે સખ્ત તરીન પત્થરોં કે દરમિયાન સે પાની કા ચશમા જારી કર દેતે હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

સદકએ ફિત્ર

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ؓ બયાન કરતે હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને બેહયાઈ ઔર ફુજૂલ બાતોં સે રોજો કી સફાઈ ઔર ગરીબોં કે ખાને કે ઇન્તેઝામ કે લિયે સદકએ ફિત્ર કો વાજિબ કરાર દિયા હૈ.

[અબૂ દાવિદ: ૧૬૦૮]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

જુમા ઔર ઈદેન કે લિયે ગુસ્લ કરના

આપ ﷺ જુમા, ઈદેન ઔર અરફા કે દિન ગુસ્લ કરમાતે થે.

[મુસનદે અહમદ: ૧૬૨૭૮, અન ફાકેહ બિન સઅદ ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બેટિયોં કી અચ્છી તરહ પરવરિશ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ મુસલમાન કી દો બેટિયાં હોં ઓર ઉસ ને ઉન કે સાથ અચ્છા બતાવ દિયા, તો યહી બેટિયાં ઉસ કો જન્મત મેં દાખિલ કરાએગી”.

[ઇબ્ને માજા: ૩૬૭૦, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

ફાયદા: યહાં દો બેટિયોં કા ઝિક્ક હૈ, દૂસરી હદીસોં મેં એક યા દો સે ઝાઇદ બેટિયોં કા ભી ઝિક્ક આયા હૈ, ઇસ સે માલૂમ હુઆ જિતના ભી હો ઉન કી અચ્છી તથબિયત કરની ચાહિયે.

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

નમાઝ છોડના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ જાન બૂજ કર નમાઝ છોડ દેતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે સારે આમાલ બે કાર કર દેતા હૈ ઓર અલ્લાહ કા ઝિમ્મા ઉસ સે બરી હો જાતા હૈ, જબ તક કે વો અલ્લાહ સે તૌબા ન કર લે”.

[તરગીબ વ તરહીબ: ૭૮૩, અન ઉમર બિન ખતાબ ؓ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી મુહબ્બત હલાક કરને વાલી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ખૂશ હો જાઓ ઓર અપને મતલૂબ કી ઉમ્મીદ રખો, અલ્લાહ કી કસમ! મુજે તુમ્હારે મોહતાજ હોને કા અંદેશા નહીં, મુજે તો ઇસ બાત કા અંદેશા હૈ, કહીં તુમ પર દુનિયા ખોલ ન દી જાએ, જિસ તરહ તુમ સે પેહલોં પર ખોલી ગઈ થી, પસ તુમ ઇસ મેં ઇસ તરહ રગબત ઝાહિર કરને લગો, જિસ તરહ ઉન લોગોં ને કી થી ઓર વો દુનિયા તુમ્હેં ઇસ તરહ હલાક કર દે, જિસ તરહ ઉન કો કિયા થા”.

[બુખારી: ૪૦૧૫, અન અબ્ર બિન ઓફ ؓ]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

અહલે જન્મત કે ઉમદા ફર્શ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(અહલે જન્મત) સબ્જ રંગ કે નકશ વ નિગાર વાલે ફર્શોં ઓર ઉમદા કાલીનોં પર તકિયા લગાએ બેઠે હોંગે”.

[સૂર-એ-રહમાન: ૭૬]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઝયતૂન કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઇરશાદ ફરમાયા: ઝયતૂન કે તેલ કો બતૌર સાલન કે ઇસ્તેમાલ કરો ઓર ઉસકા તેલ લગાઓ, ઇસ લિયે કે યે એક બાબરકત દરખ્ત સે હાસિલ હોતા હૈ.

[સુનને ઇબ્ને માજા: ૩૩૧૯, અન ઉમર ؓ]

ફાયદા: અલ્લામહ ઇબ્ને કયિમ રહ. ફરમાતે હૈં કે સ્વાહ ઝયતૂન હર કિસ્મ કે દર્દ મેં મુફીદ હૈ, દસ્તઆવર હૈ ઓર પેટ કે કીડ.૧૦ કો નિકાલતા હૈ.

[તિબ્બે નબ્વી: ૧/૩૫૯]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “મુસલમાન આપસ મેં એક દૂસરે કે ભાઈ હૈં (અગર ઇન કે દરમિયાન લડાઈ હો જાઓ) તો અપને દો ભાઈયોં કે દરમિયાન સુલહ કરા દિયા કરો ઓર અલ્લાહ સે રસ્તે રહા કરો, તાકે તુમ પર રહમ કિયા જાએ”.

[સૂર-એ-હુજરાત: ૧૦]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૮ રમઝાનુલ મુબારક

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

ઈસ્લામ મેં પેહલા હજ

હજ ઈસ્લામ કે પાંચ અરકાન મેં સે એક રૂકન હૈ જો સન ૯ હિજરી મેં ફર્જ ક્રિયા ગયા. વિહાજા ઈસ ફરીજે કી અદાયગી કે લિયે ઈસી સાલ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અબૂબક સિદીક ﷺ કો અમીરે હજ બનાયા. ઔર મુસલમાનોં કો હજ કરાને કી ઝિમ્મેદારી સુપુર્દ કી. હઝરત અબૂબક સિદીક ﷺ કે સાથ મદીના સે તીન સૌ આદમિયોં કા કાફલા હજ કે લિયે રવાના હુઆ. ઈસ કે બાદ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે હુકમ સે હઝરત અલી ﷺ ભી રવાના હુએ ઔર કુર્બાની કે રોઝ જબ સબ લોગ મીના મેં જમા થે, એલાન ફરમાયા: જન્નત મેં કોઈ કાફિર દાખિલ નહીં હોગા, ઔર ઈસ સાલ કે બાદ કોઈ મુશરિક હજ નહી કર સક્તા ઔર કોઈ શખ્સ (જાલિહી રસ્મ કે મુતાબિક) નંગા હો કર તવાફ નહીં કર સક્તા. ઈસ્લામ મેં યે પેહલા ફર્જ થા જિસ કે અમીર હઝરત અબૂબક સિદીક ﷺ ઔર ખતીબ હઝરત અલી ﷺ થે.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

દરખ્ત કા મુહમ્મદ ﷺ કી ગવાહી દેના

હઝરત ઈબ્ને ઉમર ﷺ ફરમાતે હૈં કે હમ એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ સફર મેં થે કે એક દેહાતી આપ ﷺ કી ખિદમત મેં આયા, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: તુમ ગવાહી દો, ઈસ બાત કી કે અલ્લાહ કે સિવા કોઈ માબૂદ નહીં ઔર ઉસ કા કોઈ શરીક નહીં ઔર મુહમ્મદ ﷺ ઉસ કે બંદે ઔર રસૂલ હૈં, તો વો કેહને લગા, તુમ્હારી ઈસ બાત પર ગવાહ કૌન હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: યે સલમ કા દરખ્ત. વો દરખ્ત મૈદાન કે કિનારે પર થા, જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ કો બુલાયા, તો વો ઝમીન કો ચીરતા હુઆ આપ ﷺ કે સામને ખડા હો ગયા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ સે તીન મરતબા ગવાહી ચાહી, તો ઉસ ને તીન મરતબા ગવાહી દી કે આપ ﷺ સચ્ચે રસૂલ હૈં, ફિર વો અપની જગા ચલા ગયા. [સુનને દારમી: ૧૬, અન ઈબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

બગૈર કિસી ઉઝ કે નમાઝ કઝા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ દો નમાઝોં કો બગૈર કિસી ઉઝ કે એક વક્ત મેં પઢે વો કબીરા ગુનાહોં કે દરવાઝોં મેં સે એક દરવાઝે પર પહુંચ ગયા”. [મુસ્તદરક: ૧૦૨૦, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ફકીરી ઔર ફુક સે પનાહ માંગને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈસ દુઆ કો પઢ કર ફુક ઔર ફક સે પનાહ માંગતે:

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ وَالْفَقْرِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ ! મેં ફુક, ફક વ ફાકા ઔર કબ્ર કે અઝાબ સે તેરી પનાહ ચાહતા હું.

[નસઈ: ૫૪૬૭, અન મુસ્લિમ બિન અબી બકરા ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

ઈદ કી રાત ઇબાદત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્ત ઈદુલ ફિત્ર ઓર ઈદુલ અદહા કી દોનો રાતો કો જાગ કર અલ્લાહ તઆલા કી ઇબાદત કરેગા તો કયામત કે દિન ઉસ કા દિલ ઝિંદા રહેગા કે જિસ દિન લોગોં કે દિલ મુર્દા હો જાએગે”.

[ઇબ્ને માજા: ૧૭૮૨, અન અબી ઉમામા]

અથવા: ઈદુલ ફિત્ર કી રાત અલ્લાહ તઆલા કી ઇબાદત ઓર પૂરે રમઝાન કા ઇનામ લેને કી રાત હૈ, ઇસ લિયે ઇસ રાત મેં આતિશ બાઝી ઓર પટાખે વગૈરા સે પરહેઝ કરના ચાહિયે, જો કે ગૈરોં કા કામ હૈ.

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

નમાઝ મેં સુસ્તી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એસે નમાઝિયોં કે લિયે બઢી ખરાબી હૈ, જો અપની નમાઝોં કી તરફ સે ગફલત વ સુસ્તી બરતતે હૈં, જો સિફ રિયાકારી કરતે હૈં”.

[સૂર-એ-માઝિન: ૪ તા ૬]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

માલ વ દૌલત આઝમાઈશ કી ચીઝેં હેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(જબ અલ્લાહ તઆલા) ઇન્સાન કો આઝમાતા હૈ તો ઉસ કો (ઝહિરન માલ વ દૌલત દે કર) ઉસ કા ઇકરામ કરતા હૈ તો વો (બતોરે ફખ્ર) કેહને લગતા હૈ, કે મેરે રબ ને મેરી કદર બઢા દી. (હાલાંકે યે ઉસ કી તરફ સે ઇસ કી આઝમાઈશ કા ઝરિયા હૈ)”.

[સૂર-એ-ફજ: ૧૫]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત મેં તીન કિસ્મ કે લોગ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન જહન્નમ સે એક ગરદન નિકલેગી, જિસ કી દો દેખને વાલી આખેં, દો સુનને વાલે કાન ઓર એક બોલને વાલી ઝબાન હોગી, વો કહેગી: તીન કિસ્મ કે લોગ મેરે સુપુર્દ કિએ ગએ હૈં: (૧) હર મગઝર હક જાન કર રૂગરદાની કરને વાલા. (૨) અલ્લાહ કે સાથ કિસી ઓર કો ખુદા સમજ કર પુકારને વાલા. (૩) તસ્વીર બનાને વાલા”.

[શોઅબુલ ઇમાન: ૬૦૮૪, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

હર કિસ્મ કે દર્દ કા ઇલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ રા.ફ.ફ. ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ સહાબ-એ-કિરામ કો હર કિસ્મ કે દર્દ સે નજાત હાસિલ કરને કે લિયે યે દુઆ સિખાતે થે:

((بِسْمِ اللَّهِ الْكَبِيرِ. أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ مِنْ شَرِّ كُلِّ عَزْقٍ نَعَارٍ. وَمِنْ شَرِّ حَرِّ النَّارِ.)) [તિમિઝી: ૨૦૭૫]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એ અલી રા.ફ.ફ. તીન કામ વો હૈં જિન મેં તાખીર ન કરો: (૧) નમાઝ: જબ ઉસ કા વક્ત આ જાએ. (૨) જનાઝા: જબ તૈયાર હો જાએ. (૩) બેશૌહર વાલી ઓરત કા નિકાહ: જબ ઉસ કે લિયે કોઈ મુનાસિબ જોડા મિલ જાએ”.

[તિમિઝી: ૧૭૧, અન અલી બિન અબી તાલિહ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૯૨મઝાનુલ મુબારક

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હજજતુલ વિદા મેં હુઝૂર ﷺ કા તારીખી ખુલ્લા

૮ ઝિલ હિજ્રા સન ૧૦ હિજરી કો જુમા કે દિન અરફાત કે મેદાન જિસ મેં કમ વ બેશ એક લાખ ચૌબીસ હઝાર સહાબ-એ-કિરામ ﷺ મૌજૂદ થે, રસુલુલ્લાહ ﷺ ને એક અલ વિદાઈ ઔર તારીખી ખુલ્લા દિયા. જિસ મેં આપ ﷺ ને ફરમાયા: ગૌર સે સુનો! તુમ્હારા એક માબૂદ હૈ ઔર તુમ એક બાપ હઝરત આદમ ﷺ કી ઔલાદ હો. સબ મુસલમાન ભાઈ ભાઈ હૈં, કિસી કો કિસી પર બઝાઈ હાસિલ નહીં, મગર જિન કે આમાલ નેક હૈં. ઔર સુનો! ઔરતોં કે બારે મેં અલ્લાહ સે ડરતે રેહના, તુમ દોનોં કા એક દૂસરે પર હક હૈ. તુમ્હારા ખૂન ઔર તુમ્હારા માલ એક દૂસરે પર હરામ હૈ. દેખો! મેરે બાદ ગુમરાહ ન હો જાના કે એક દૂસરે કો કતલ કરને લગો. મેરે બાદ તુમ્હારે લિયે પુદાએ તઆલા કી કિતાબ ઔર મેરી પૈરવી સીધા રાસ્તા હૈ, અગર ઈસ પર મઝબૂતી સે કાયમ રહોગે, તો કબી ગુમરાહ ન હોગે. ફિર આપ ﷺ ને ફરમાયા: લોગો! ક્યા મૈં ને તુમ કો અપને રબ કા પૈગામ પૂરા પૂરા પહુંચા દિયા? લોગો ને અર્ઝ કિયા: બેશક આપ ﷺ ને પૂરા પૂરા પૈગામ પહુંચા દિયા. આપ ﷺ ને શહાદત કી ઊંગલી આસ્માન કી તરફ ઉઠાઈ ઔર તીન મરતબા ફરમાયા: “એ અલ્લાહ! તૂ ગવાહ રેહના”. ખુલ્લે કે બાદ આપ ﷺ ઝિકે ઈલાહી મેં મશગૂલ હો ગએ ઔર હજ કે અરકાન મુકમ્મલ કર કે મદીના વાપસ હુએ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

બરમૂડા કા અજબ વ ગરીબ સમંદર

અલ્લાહ તઆલા ને સમંદર મેં એક ઐસી જગા બનાઈ હૈ, જિસે “બુહૈરએ બરમૂડા મુસલ્લસ” કેહતે હૈં, ઈસ સમંદરી ઈલાકે કે મુતઅલિલક બઝી અજબ બાત યે હૈ, કે ઈસ મેં કોઈ હવાઈ જહાઝ, પાની કા જહાઝ વ ગૈરા જાતા હૈ, તો વો ગાયબ હો જાતા હૈ. કઈ દફા તો ઐસા હુઆ કે ઈસ કે પાસ સે ગુઝરને વાલે જહાઝ મેં આગ લગ ગઈ, જિસ સે વો જલ કર રાખ હો ગયા. અબ તક તકરીબન પાંચ સૌ એક્કીસ (૫૨૧)હવાઈ જહાઝ ઈસ સમંદરી ઈલાકે કે ઊપર સે ગુઝરતે હુએ અચાનક જલ કર તબાહ હો ચુકે. દુનિયા કે સાઈન્સ દાં આજ તક યહ તહકીક ન કર સકે, ફલકી સથ્યારચે (Satellite) કે ઝરિયે જો તસવીર લી ગઈ ઈસ મેં સિર્ફ કુહરા નઝર આતા હૈ, આખિર દુનિયા કે ઈસ હિસ્સે મેં ક્યા હૈ? યકીનન ઈન્સાન કો અલ્લાહ કી કુદરત કે આગે ઘુટને ટેકને હી પડતે હૈં ઔર યે માનના પડતા હૈ કે પૂરી કાઈનાત કા ચલાને વાલા અલ્લાહ હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

સદકએ ફિત્ર કિસ પર વાજિબ હૈ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને હર બડે છોટે, મર્દ વ ઔરત, આઝાદ વ ગુલામ મુસલમાનોં પર એક સાઅ ખજૂર યા એક સાઅ જો સદકએ ફિત્ર વાજિબ કરાર દિયા હૈ ઔર નમાઝે ઈદ સે પેહલે ઉસ કી અદાયગી કા હુકમ દિયા હૈ.

[ખુબારી: ૧૫૦૩, અન ઈન્બે ઉમર ૬૬]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

તકબીર કેહતે હુએ ઈદગાહ જાના

હઝરત અબુલ્લાહ બિન ઉમર ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસુલુલ્લાહ ﷺ ઈદુલ ફિત્ર કે દિન ઘર સે નિકલ કર ઈદગાહ જાતે હુએ (રાસ્તે મેં) તકબીર પઢા કરતે થે. (તકબીર યહ હૈ:

((اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ. وَاللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ)) [મિનને દારે કુતની: ૧૭૩૩]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ઈનામ કી રાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ ઈદુલ ફિત્ર કી રાત હોતી હૈ તો ઉસ કા નામ આસ્માનોં પર લયલતુલ જાઈઝહ (યાની ઈનામ કી રાત) સે લિયા જાતા હૈ ઔર જબ ઈદ કી સુબહ હોતી હૈ તો હક તઆલા શાનહ ફરિશ્તોં કો તમામ શહરોં મેં ભેજતે હૈં, વો ઝમીન પર ઉતર કર તમામ ગલિયોં, રાસ્તોં કે સિરોં પર ખડે હો જાતે હૈં ઔર એસી આવાઝ સે જિસ કો જિન્નાત ઔર ઈન્સાન કે અલાવા હર મખ્લૂક સુનતી હૈ. પુકારતે હૈ કે એ મુહમ્મદ ﷺ કી ઉમ્મત ઉસ કરીમ રબ કી બરગાહ કી તરફ ચલો જો બહુત ઝિયાદા અતા ફરમાને વાલા હૈ ઔર ખડે સે ખડે કસૂર કો માફ કરને વાલા હૈ”.

[બૈહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૩૫૪૦, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હરામ માલ સે સદકા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને હરામ માલ જમા કિયા, ફિર ઉસ મેં સે સદકા કિયા, તો અજ વ સવાબ કે બજાએ ઉલ્ટા વબાલ હોગા”.

[મુસ્તદરક: ૧૪૪૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

સહાબા ؓ કી દુનિયા સે બેઝારી

હઝરત અબૂ હુરૈરા ؓ કુછ લોગોં કે પાસ સે ગુઝરે, જિન કે હાથોં મેં ભૂની હુઈ બકરી થી, ઉન લોગોં ને હઝરત અબૂ હુરૈરા ؓ કો (ખાને કે લિયે બુલાયા) તો ઉન્હોં ને ઈન્કાર કર દિયા ઔર કહા કે અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ ઈસી હાલ મેં દુનિયા સે ચલે ગએ, કે જો કી રોટી ભી પેટ ભર કર કભી નહીં ખાએ. [બુખારી: ૫૪૧૪]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમ કા ગુસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ જહન્નમી લોગ જહન્નમ મેં ડાલે જાએંગે તો ઉસ કી ખૌફનાક આવાઝ સુનેંગે ઔર વો એસી ભડક રહી હોગી કે (ગોયા) ગુસ્સે કે મારે ફટ જાએગી”.

[સૂર-એ-નુલ: ૭ તા ૮]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

બુખાર કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસે બુખાર આ જાએ વો ત્રીન દિન ગુસ્લ કે વક્ત યે દુઆ પઢે, તો (ઈન્શા અલ્લાહ) ઉસે શિકા હાસિલ હોગી:

((بِسْمِ اللَّهِ اَللَّهُمَّ اِنَّمَا اَعْتَسَلْتُ رِجَاءَ شِفَائِكَ وَتَضَرَّيْتُكَ مَحْضًا عَظِيمًا))

તર્જમા: એ અલ્લાહ! મેં ને તેરે નામ સે ગુસ્લ કિયા, શિકા કી ઉમ્મીદ કરતે હુએ ઔર તેરે નબી ﷺ કી તસ્દીક કરતે હુએ.

[ઈબ્ને અબી શૈબા: ૧૭૨, અન મકહૂલ ؓ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! જબ તુમ આપસ મેં ખુફિયા બાતેં કરો, તો ગુનાહ ઔર જુલ્મ વ ઝિયાદતી ઔર રસૂલ કી ના ફરમાની કી ખુફિયા બાતેં ન કિયા કરો, બલ્કે ભલાઈ ઔર પરહેઝગારી કી બાતોં કા મશવરા કિયા કરો ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો, જિસ કે પાસ તુમ સબ જમા કિએ જાઓગે”.

[સૂર-એ-નુજદલા: ૯]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આનિ વ હદીસ કી રૌશની મેં

૩૦ રમઝાનુલ મુબારક

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી વફાત

હુઝૂર જિસ માહૌલ કી ઈસ્લાહ કે લિયે ભેજે ગએ થે, આપ ﷺ ને ૨૩ સાલ કી મુખ્તસર જિંદગી મેં ઈન્કિલાબ બરપા કર દિયા, ઝલાલત વ ગુમરાહી મેં ભટકી હુઈ ઈન્સાનિયત કો હિદાયત વ રહનુમાઈ કા નમુના બના દિયા, સુલ્ત વ સિતમ ઔર ચોરી વ ડાકાઝની ખત્મ કર કે મુહબ્બત વ ભાઈચારગી વ અમન વ અમાન કી બુનિયાદ ડાલ દી, અલગર્ગ જબ આપ ને તબલીગ વ રિસાલત કા ફરીજા અંજામ દે દિયા ઔર જિસ મક્સદ કે લિયે આપ કો ભેજા ગયા થા ઉસ કો મુકમ્મલ ફરમા દિયા, તો હઝરત જિબ્રઈલ રજી ને આકર ઈતિલા દી, કે અબ આપ કી વફાત કા વક્ત આ ગયા હૈ, યુનાંચે માહે સફર કે આખિર મેં મર્જ થુર હુઆ ઔર બઢતા ગયા, ફિર અપની અઝવાજે મુતહહરાત સે ઈજાઝત લે કર હઝરત આઈશા રજી કે ઘર મેં કયામ ફરમાયા, ઉસ દૌરાન સહાબા સે કુછ નસીહતેં ભી ફરમાતે રહે, લેકિન મર્જ કી શિદત બઢતી જા રહી થી, બિલ આખિર “**أَللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَأَلْحِقْنِي بِرَأْسِي الْأَعْلَى**” કેહતે હુએ રબિઉલ અવ્વલ મેં પીર કે દિન, કયામત તક આને વાલી નસલોં કે સામને દસ્તુરે જિંદગી દે કર અપને મહબૂબે હકીકી સે જા મિલે, આપ કી વફાત કી ખબર મુસલમાનોં પર બિજલી બન કર ગિરી, સહાબ-એ-કિરામ રજી મુહસિને ઈન્સાનિયત કી જુદાયગી પર અક્લ વ હવાસ ખો ભૈડે, હર એક પર મુસીબત કા પહાડ ટૂટ પડા, સભી રંજ વ ગમ સે નિઢાલ હો ગએ, યુનાંચે હઝરત અબૂબક રજી ને કુર્આની આયત પઢ કર નસીહત ફરમાઈ, ફિર લોગોં કો સમજાયા ઔર સબ્ર દિલાયા, મંગલ ઔર બુધ કી દરમિયાની રાત મેં તદફીન અમલ મેં આઈ.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

થોડા સા ખાના હઝર આદમિયોં કો કાફી હો ગયા

હઝરત જાબિર રજી ફરમાતે હૈં કે ગઝવ-એ-ખંદક કે મૌકે પર મેં ને બકરી કા એક બચ્ચા ઝબહ કિયા ઔર મેરી બીવી ને જો કા આટા ગુંધા ઔર ગોશત કી હાંડી ચૂલ્હે પર ચઢા દી, ઔર મેં રસૂલુલ્લાહ રજી કે પાસ ગયા ઔર અર્ઝ કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ રજી! ચંદ આદમિયોં કો અપને સાથ લેકર ઘર તશરીફ લે ચલેં, લેકિન આપ રજી ને તમામ સહાબા મેં એલાન ફરમા દિયા, કે જાબિર ને તુમ્હારી દાવત કી હૈ. હઝરત જાબિર રજી ફરમાતે હૈં, કે મેં ઘબરા ગયા, લેકિન આપ રજી તશરીફ લાએ ઔર ખુદા કી કસમ! સબ ને ઈતને થોડે સે ખાને કો ખૂબ પેટ ભર ખાયા, ફિર ભી હાંડી ભરી હુઈ થી ઔર આટા ભી કુછ કમ નહી હુઆ થા, હાલાંકે સહાબા રજી હઝાર કી તાદાદ મેં થે.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

કઝા નમાઝોં કી અદાયગી

રસૂલુલ્લાહ રજી ને ફરમાયા: “જો કોઈ નમાઝ પઢના ભૂલ ગયા યા નમાઝ કે વક્ત સોત્તા રેહ ગયા, તો (ઉસ કા કફકારા યહ હૈ કે) જબ યાદ આએ ઉસી વક્ત પઢલે”. [તિર્મિઝી: ૧૭૭, અન અબી ક્તાદા રજી] ફાયદા: અગર કિસી શખ્સ કી નમાઝ કિસી ઉઝ કી વજહ સે છૂટ જાએ યા સોને કી હાલત મેં નમાઝ કા વક્ત ગુઝર જાએ, તો બાદ મેં ઉસ કી કઝા પઢના ફર્જ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

તમામ મુસલમાનોં કે લિયે દુઆ કરના

અગલે પિછલે તમામ મુસલમાનોં કે લિયે દુઆએ મઠિફરત ઈસ તરહ કરે: **رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ** [સૂર-એ-હશર: ૧૦]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અચ્છે અખ્લાક પર જન્મત કે આલા દરજાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો બાતિલ પર રહેલે હુએ જૂટ બાત છોડ દે, ઉસ કે લિયે જન્મત કે ઈદ ગિદ્ધર બનાયા જાએગા ઔર જો હક પર રહેલે હુએ ઝગડા છોડ દે, ઉસ કે લિયે જન્મત કે બિલ્કુલ બીય મેં ઘર બનાયા જાએગા; ઔર જિસ કે અખ્લાક અચ્છે હોં, ઉસ કે લિયે જન્મત કે આલા દર્જ પર ઘર બનાયા જાએગા”.

[તિર્મિઝી: ૧૯૮૩, અન-અનસ બિન માલિક]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મુસલમાનોં કો તકલીફ પહુંચાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિન લોગોં ને મુસલમાન મદ ઔર મુસલમાન ઔરતોં કો તકલીફ પહુંચાઈ ફિર તૌબા ભી નહીં કી, તો ઉન કે લિયે દોઝખ ઔર સપ્ત જલને વાલા અઝાબ હૈ”.

[સૂર-એ-બુરજ: ૧૦]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

માલ જમા કર કે ખુશ હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ (ઇન્તિહાઈ હિર્સ વ લાલચ સે) માલ જમા કરતા હૈ ઔર (ફિર વો ખુશી સે) ઉસ કો બાર બાર ગિનતા હૈ ઔર સમજતા હૈ, કે ઉસ કા પહ માલ ઉસ કે પાસ હમેશા રહેગા; હરગીઝ નહીં રહેગા; બલ્કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો એસી આગ મેં ડાલેગા જો હર ચીઝ કો તોડ ફોડ કર રખ દેગી”.

[સૂર-એ-હુમઝહ: ૨ તા ૪]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત ઔર જહન્નમ કા એક એક કતરા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર જન્મત કા એક કતરા તુમ્હારી ઈસ દુનિયા મેં તુમ્હારે પાસ આ જાએ, તો સારી દુનિયા કો મીઠા કર દે ઔર અગર જહન્નમ કા એક કતરા તુમ્હારી ઈસ દુનિયા મેં આ જાએ, તો સારી દુનિયા કો તુમ્હારે લિયે યે કડવા કર દે”.

[અબૂ દાઉદ: ૪૮૪૮, અન અબી દદા]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

જુવોં કા ઈલાજ

હઝરત કઅબ બિન ઉજરા ક્ક બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ મેરે પાસ તશરીફ લાએ ઔર ઉસ વક્ત મેરે સર સે જુવેં ગિર રહી થી, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ કો ઈન જુવોં સે તકલીફ હૈ? મેં ને અર્ઝ કિયા: જી હાં! તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: સર મુંડવા દો”.

[ખુબારી: ૫૭૦૩]

નંબર (૧૦) : નબી ક્ક કી નસીહત

હઝરત અનસ ક્ક ફરમાતે હૈં કે મુજ સે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એ બેટે! જબ ઘર પર જાઓ તો અપને અહલ વ અયાલ કો સલામ કર કે દાખિલ હોના, ઈસ લિયે કે તેરા સલામ કરના તેરે ઔર તેરે અહલ વ અયાલ કે હક મેં બરકત કા બાઈસ હોગા”.

[તિર્મિઝી: ૨૬૮૮]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

१ शब्बाबुल मुकर्रम

नंबर १ : ईस्लामी तारीफ

उम्मुल मोमिनीन उजरत पदीजा

उजरत पदीजा बिन्ते मुवैखिद बड़ी बा कमाव और नेक सीरत पातून थीं, उन का तअल्लुक कुरैश के मुअज्जल पानदान से था, वो जुद ली बा असर और कामयाब तिज्जरत की माविक थीं। उन की पेहली शादी अबू हावा से हुई, जिन से दो लड़के पैदा हुए, उन के एन्तेकाल के बाद दूसरी शादी अतीक बिन आबिद मज्जूमि से हुई, उन से एक लड़की पैदा हुई, कुछ दिनों के बाद अतीक की ली वफात हो गई। उजरत पदीजा की शराफत व मावदारी की वजह से बहुत से सरदाराने कुरैश ने उन से निकाह करने की प्वाहिश का एजहार किया, मगर वो एन्कार करती रहीं, जब उन्होंने जुजर के अमानत व सय्याई की शोहरत सुनी, तो उन से निकाह की रगबत पैदा हुई, मजीद तसल्ली के लिये आप के मावे तिज्जरत दे कर अपने गुलाम मैसरा के साथ मुल्के शाम लेजा, फिर जब आप सफर से वापस तशरीफ लाये, तो उजरत पदीजा ने तिज्जरत में बरकत और आप की अमानत व अज्वाक से मुतअस्सिर हो कर जुद निकाह का पैगाम लेजा। रसूलुल्लाह ने इस का तजकिसा अपने मुश्कि कय्या अबू तालिब से किया, उन्होंने ने बजुशी मंजूर कर के उजरत पदीजा से आप का निकाह कर दिया, उस वक्त जुजर के उम्रपय्यीस और उजरत पदीजा की उम्र बालीस साल थी।

नंबर २ : अल्लाह की कुदरत

समंदर का उतरना बढ़ना

समंदर के किनारे अगर आप जायें तो देखेंगे के समंदर का पानी किनारे की तरफ कभी बढ़ जाता है और कभी उतर जाता है, लेकिन उस के बढ़ने की एक हद होती है; अगर वो उस हद को पार कर जाये तो जबरदस्त ज्वानी व माली नुकसान हो जाये, क्योंकि दुनिया का तीन हिस्सा पानी और एक हिस्सा भुशकी है। ये अल्लाह तआला की जबरदस्त कुदरत है जिस ने समंदरों को उन की हदों में रोक रखा है।

नंबर ३ : अक फर्ज के बारे में

अल्लाह तआला पूरी कायनात का रब है

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: “सुन लो! उसी का काम है पैदा करना और हुक्म चलाना, वो बड़े कमावात वाला अल्लाह है, जो तमाम आलम का परवरदिगार है”। [सूर-अ-आराफ: ५४]
बुवासा: पूरी दुनिया का रब अल्लाह तआला ही है; बिछाजा हमारे लिये ज़रूरी है के हम उस पर एमान लायें और उस का हुक्म मानें।

नंबर ४ : अक सुन्नत के बारे में

भाई करना

उजरत आईशा बयान करती हैं के रसूलुल्लाह ने अपनी जात के लिये कभी किसी से कोई बहला नहीं लिया। [मुस्लिम: ६०४५]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

શવ્વાલ મેં છે (૬) રોઝે રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ રમઝાન કે રોઝોં કો રખને કે બાદ શવ્વાલ કે છે (૬) રોઝે ભી રખે, તો વો પૂરે સાલ કે રોઝે રખને કે બરાબર હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૨૭૫૮, અન અબી અય્યૂબ અનસારી ؓ]

શરૂઆત: જો શખ્સ શવ્વાલ કે પૂરે મહીને મેં કભી ભી ઉન છે રોઝોં કો રખેગા તો વો ઇસ ફજીલત કા મુસ્તાહિક હોગા.

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મુનાફિક કી નિશાનિયાં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મુનાફિક કી ત્રીન નિશાનિયાં હૈ, જબ બાત કરે તો જૂટ બોલે, વાદા કરે તો પૂરા ન કરે, જબ કોઈ અમાનત રખી જાએ તો ઉસ મેં ખયાનત કરે”.

[બુખારી: ૩૩, મુસ્લિમ: ૨૧૧, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

મૌત ઓર માલ કી કમી સે ગભરાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “આદમી દો ચીઝોં કો નાપસંદ કરતા હૈ, (હાલાંકે દોનોં ઉસ કે લિયે ખેર હૈ) એક મૌત કો, હાલાંકે મૌત ફિતનોં સે બચાવ હૈ, દૂસરે માલ કી કમી કો, હાલાંકે જિતના માલ કમ હોગા ઉતના હી હિસાબ કમ હોગા”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૩૧૧૩, મહમૂદ બિન લબીદ ؓ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

હર એક કો નામએ આમાલ કે સાથ બુલાયા જાએગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “વો દિન યાદ કરને કે કાબિલ હૈ, જિસ દિન તમામ આદમિયોં કો ઉન કે નામએ આમાલ કે સાથ મૈદાને હશર મેં બુલાએંગે, ફિર જિન કા નામએ આમાલ દાહિને હાથ મેં દિયા જાએગા, તો વો (ખુશ હો કર) અપને નામએ આમાલ કો પઢને લગેંગે ઉન પર એક ઘાગે કે બરાબર ભી જુલ્મ નહીં કિયા જાએગા”.

[સુર-એ-બની ઇસ્રાઈલ: ૭૧]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

હર બીમારી કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ને હર બીમારી કે લિયે દવા ઉતારી હૈ, જબ બીમારી કો સહી દવા પહુંચ જાતી હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા કે હુકમ સે બીમારી ઠીક હો જાતી હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૫૭૪૧, અન જાબિર ؓ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા તુમ કો હુકમ દેતા હૈ કે અમાનત વાલોં કો ઉન કી અમાનતે વાપસ કર દિયા કરો”.

[સુર-એ-નિસા: ૫૮]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨ શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત ખદીજા રઝી કી ફઝીલત વ ખિદમાત

ઉમમુલ મોમિનીન હઝરત ખદીજા રઝી કો જો ફઝલ વ કમાલ અલ્લાહ તઆલા ને અતા ફરમાયા થા, ઉસ મેં કયામત તક કોઈ ખાતૂન શરીફ નહીં હો સકતી, ઉન્હોં ને સબ સે પેહલે હુઝૂર રઝી કી નુબુવ્વત કી તસ્દીક કરતે હુએ ઈમાન કબુલ કિયા. સખ્ત આઝમાઈશ મેં આપ રઝી કા સાથ દેના, ઈસ્લામ કે લિયે હર એક તકલીફ કો બરદાશત કરના, રંજ વ ગમ કે મૌકે પર આપ કો તસલ્લી દેના, નેકી ઔર સઆદત સમજ કર અપના માલ કુર્બાન કરના. યે ઉન કી વો સિફાત હૈં, જો ઉન્હેં દીગર ઉમ્મહાતુલ મોમિનીન સે મુમતાઝ કર દેતી હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને જિખ્રઈલે અમીન કે ઝરિએ ઉન્હેં સલામ ભેજા. ખુદ પયગંબર રઝી ને ફરમાયા: ખુદા કી કસમ! મુજે ખદીજા રઝી સે અચ્છી બીવી નહીં મિલી, વો ઉસ વક્ત મુજ પર ઈમાન લાઈ જબ લોગોં ને ઈન્કાર કર દિયા. ઉસ ને ઉસ વક્ત મેરી નુબુવ્વત કી તસ્દીક કી જબ લોગોં ને મુજે જુટલાયા, ઉસ ને મુજે અપના માલ વ દૌલત અતા કિયા જબ કે દૂસરે લોગોં ને મહરૂમ રખા. હકીકત યે હૈ કે ઈબ્તિદાએ ઈસ્લામ મેં ઉન્હોં ને દીન કી ઈશાઅત વ તબલીગ મેં અપની જાની વ માલી ખિદમાત અંજામ દે કર પૂરી ઉમ્મત પર બઝા એહસાન કિયા હે. અલ્લાહ તઆલા ઉન્હેં ઈસ કા બેહતરીન બદલા અતા ફરમાએ, (આમીન) સન ૧૦ નબવી મેં ૬૫ સાલ કી ઉમ્ર મેં વફાત પાઈ ઔર મક્કા કે હુજૂન નામી કબ્રસ્તાન (યાની જન્નતુલ માલા) મેં દફન કી ગઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર રઝી કા મોઅજિઝા

ખજૂર કે દરખ્ત કા થોડી હી મુદત મેં ફલ દેના

હઝરત સલમાન ફારસી રઝી એક યહૂદી કે ગુલામ થે, ઈસ્લામ કબૂલ કરના ચાહતે થે, જબ ઈન કે આકા કો યે બાત માલૂમ હુઈ, તો ઉસ ને એક શર્ત લગાઈ, કે ઈતને ખજૂર કે દરખ્ત લગાઓ ઔર ઉન કી દેખ ભાલ કરો, જબ વો ફલ દેને લગે, તબ તુમ આઝાદ હો, જબ યે બાત રસૂલુલ્લાહ રઝી તક પહુંચી, તો આપ રઝી ને ખુદ અપને મુબારક હાથોં સે વો દરખ્ત લગાએ (જિસ કી બરકત સે) વો દરખ્ત સિર્ફ એક સાલ કી મુદત મેં ફલ દેને લગે (હાલાંકે ખજૂર કા દરખ્ત ઈતની કમ મુદત મેં ફલ નહીં દેતા હે). [શમાઈલે તિર્મિઝી: સ, ૩]

નંબર (૩) : એક ફર્ક કે બારે મેં

નમાઝોં કા સહી હોના ઝરૂરી હૈ

રસૂલુલ્લાહ રઝી ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ હોગા; અગર નમાઝ અચ્છી હુઈ તો બાકી આમાલ ભી અચ્છે હોંગે ઔર અગર નમાઝ ખરાબ હુઈ તો બાકી આમાલ ભી ખરાબ હોંગે”. [તરગીબ વ તરહીબ: ૫૧૬, અન અબ્દિલ્લાહ બિન કુર્ત રઝી]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

મુસીબત કે વક્ત કી દુઆ

જબ કોઈ મુસીબત પહુંચે યા ઉસ કી ખબર આએ, તો યે દુઆ પઢે:

﴿ اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رَاٰجِعُونَ ﴾

તર્જમા: હમ સબ (મઅ માલ વ ઔલાદ હકીકત મેં) અલ્લાહ તઆલા હી કી મિલ્કિયત મેં હૈ ઔર (મરને કે બાદ) હમ સબ કો ઉસી કે પાસ લૌટ કર જાના હે. [સુર-એ-બકરહ: ૧૫૬]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત**ઇલ્મ હાસિલ કરને કે લિયે સફર કરના**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ એસા રાસ્તા ચલે, જિસ મેં ઇલ્મ કી તલાશ મકસૂદ હો, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્મત કા રાસ્તા આસાન કર દેંગે”. [મુસ્લિમ: ૬૮૫૩, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં**અહદ ઔર કસ્મોં કો તોડના**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યકીન જો લોગ અલ્લાહ તઆલા સે અહદ કર કે ઉસ અહદ કો ઔર અપની કસ્મોં કો થોડી સી કીમત પર ફરોખ્ત કર ડાલતે હૈં, તો એસે લોગોં કા આખિરત મેં કોઈ હિસ્સા નહીં, ન અલ્લાહ તઆલા ઉન સે બાત કરેગા ઔર ન કયામત કે દિન (રહમત કી નઝર સે) ઉન કી તરફ દેખેગા ઔર ન ઉન કો પાક કરેગા ઔર ઉન કે લિયે દર્દનાક અઝાબ હોગા”. [સુર-એ-આલે ઇમરાન: ૭૭]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં**દુનિયા પર મુતમઈન નહીં હોના ચાહિએ**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિન લોગોં કો હમારે પાસ આને કી ઉમ્મીદ નહીં હૈ, વો દુનિયા કી ઝિંદગી પર રાઝી હો ગએ ઔર ઉસ પર વો મુતમઈન હો બેઠે ઔર હમારી નિશાનીયોં સે ગાફિલ હો ગએ હૈં, એસે લોગોં કા ઠિકાના ઉન કે આમાલ કી વજહ સે જહન્નમ હૈ”. [સુર-એ-યુનુસ: ૭ તા ૮]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં**કયામત કા મંઝર**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર (આખિરત કે હૌલનાક અહવાલ કે મુતઅલ્લિક) તુમ્હેં વો સબ માલૂમ હો જાએ જો મુજે માલૂમ હૈ, તો તુમ્હારા હંસના બહુત કર હો જાએ ઔર રોના બહુત બઢ જાએ”. [બુખારી: ૬૪૮૬, અન અનસ ﷺ]

નંબર ૯ : કુર્આન સે ઇલાજ**સબ સે બેહતરીન દવા**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સબ સે બેહતરીન દવા કુર્આન હૈ”. [ઇબ્ને માજા: ૩૫૩૩, અન અલી ﷺ]
ફાયદા: ઉલમાએ કિરામ ફરમાતે હૈં કે કુર્આની આયાત કે મફહૂમ કે મુતાબિક જિસ બીમારી કે લિયે જો આયત મુનાસિબ હો, ઉસ આયત કો પઢને સે ઇન્શા અલ્લાહ શિકા હોગી ઔર યહ સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કા મામૂલ થા.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એસે શખ્સ કી બદદુઆ સે બચો, જિસ પર જુલ્મ કિયા ગયા હો, ઇસ લિયે કે ઉસ કી બદદુઆ ઔર અલ્લાહ કે દરમિયાન કોઈ આડ નહીં હોતી હૈ”. [તિર્મિઝી: ૨૦૧૪, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

सिई पांय मिनट का मद्रसा **कुआनि व हदीस की रौशनी में**

③ शव्वाबुल मुकर्रम

नंबर ① : ईस्लामी तारीफ

उम्मुल मोमिनीन हजरत आईशा

उम्मुल मोमिनीन हजरत आईशा **र** बिनो अभी बक सिदीक **र** ईल्म व इज्जल, जैर व बरकत, अज्जल व किरदार, जुरअत व डिम्मत और होसलामंदी में बेमिसाल थीं, एक बात किसी की परवाह किने बजैर, बेभौक हो कर डेह दिया करती थीं, इन की पैदाईश नुबुव्वत के चौथे साल मक्का मुकर्रमा में हुई, बचपन से ही बेहद ज़हीन और अकलमंद थीं. घर में आदिमा होने के बावजूद अपना काम जुद किया करती थीं, गरीबों की मदद, यतीमों की परवरिश, मेहमान नवाजी और राखेबुदा में बड़ी दरिया दिवी से भर्य करती थीं, अक भरतभा अभीर मुआविया **र** ने उन की पिदमत में बातें देहिया अक लाफ दिरहम लेजे, तो शाम होने तक सब गरीबों में तकसीम कर दिये. इस के साथ ही अल्लाह की ईबादत, हुजूर **र** की सुन्नत की पैरवी और शरीअत के अक अक हुकम पर बड़े अहतेमाम से अमल किया करती थीं, नमाजे तहज्जुद व याशत की बहुत पाबंद थीं और अकसर रोजे रखा करती थीं, शरीअत के बिलाक छोटी छोटी बातों से भी परहेजकरती थीं.

नंबर ② : अल्लाह की कुदरत

अक ही पानी से इल और इल की पैदाईश

अल्लाह तआला जबरदस्त कुदरत वाला है, उस ने अक ही जमीन और अक ही पानी से मुप्तविक किस्म के दरप्त, इल और इल बनाये, हर अक का मजा और रंग अलग अलग है, कोई मीठा है तो कोई पटा है, कोई सुर्प है तो कोई सफेद है, हालांकि सब अक ही जमीन और अक ही पानी से पैदा हुये, वाकई अल्लाह तआला बड़ी कुदरत वाला है.

नंबर ③ : अक इज के बारे में

पानी न मिलने पर तयम्मु करना

रसूलुल्लाह **र** ने इरमाया: “पाक मिट्टी मुसलमान का सामाने तहारत है, अगरये दस साल तक पानी न मिले, पस जब पानी पाये, तो याहिअे के उस को बदन पर डाले, यानी उस से जुजू या गुस्ल कर ले; क्योकि ये बहुत अच्छा है”.

[अबू दाउद: उउर, अन अभी जर **र**]

नंबर ④ : अक सुन्नत के बारे में

ईस्तिंजा के वक्त कपड़ा हटाने का तरीका

हजरत अब्दुल्लाह बिन उमर **र** बयान करते हैं के रसूलुल्लाह **र** जब कजाअे हाजत करते, तो जमीन के करीब होने के बाद कपड़े को हटाते.

[अबू दाउद: १४]

नंबर ⑤ : अक अहम अमल की इज़ीलत

कुआनि की कोई सूरत पढ़ कर सोना

रसूलुल्लाह **र** ने इरमाया: “जब मुसलमान बिस्तर पर (सोते वक्त) कुआनि करीम की कोई भी सूरत पढ़ लेता है, तो अल्लाह तआला उस की सिफाजत के लिये अक इरिश्ता मुकर्रम इरमा देता है और उस के ज़ागने तक कोई तकलीफ देह थीज़ उस के करीब भी नहीं आती”.

[तिर्मिज़ी: उउ०७, अन शहाद बिन औस **र**]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ગલત હદીસ બયાન કરને કી સજા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેરી હદીસ કો બયાન કરને મેં એહતિયાત કરો ઔર વહી બયાન કરો જિસ કા તુમ્હેં યકીની ઈલ્મ હો, જો શખ્સ જાન બૂજ કર મેરી તરફ કોઈ ગલત બાત બયાન કરે વો અપના ઠિકાના જહન્નમ મેં બના લે”.

[તિર્મિઝી: ૨૮૫૧, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

બદ નસીબી કી પહચાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ચાર ચીઝેં બદ નસીબી કી પહચાન હેં: (૧) આંખોં કા ખુશ્ક હોના (કે અલ્લાહ કે ખૌફ સે કિસી વક્ત ભી આંસૂ ન ટપકે). (૨) દિલ કા સખ્ત હોના (કે આખિરત કે લિયે યા કિસી દૂસરે કે લિયે કિસી વક્ત ભી નરમ ન પડે). (૩) ઉમ્મીદોં કા લમ્બા હોના. (૪) દુનિયા કી હિર્સ (લાલચ)”.

[તરગીબ વ તરહીબ: ૪૭૪૧, અન અનસ ﷺ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્નત વાલોં કા ઈન્આમ વ ઈકરામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(જન્નતી લોગ) જન્નત મેં સલામ કે અલાવા કોઈ બેકાર વ બેહુદા બાત નહીં સુનેંગે ઔર જન્નત મેં સુબહ વ શામ ઉન કો ખાના (વગેરા) મિલેગા. યહી વો જન્નત હૈ, જિસ કા માલિક હમ અપને બંદોં મેં સે ઉસ શખ્સ કો બનાઓંગે જો અલ્લાહ સે ડરને વાલા હોગા”.

[સૂર-એ-મરયમ: ૬૨ તા ૬૩]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

શહેદ સે પેટ કે દર્દ કા ઈલાજ

એક શખ્સ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ આયા ઔર અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! મેરે ભાઈ કે પેટ મેં તકલીફ હૈ, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “શહેદ પિલાઓ”. વો શખ્સ ગયા ઔર શહેદ પિલાયા, વાપસ આકર ફિર વહી શિકાયત કી, તો આપ ﷺ ને ફિર શહેદ પિલાને કા હુકમ ફરમાયા; વો શખ્સ તીસરી મરતબા યહી શિકાયત લે કર આયા, તો ફિર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને શહેદ પિલાને કો કહા, વો ફિર આયા ઔર અર્ઝ કિયા કે ઈતની બાર શહેદ પિલાને કે બાવજૂદ આરામ નહીં હુઆ; બલ્કે તકલીફ બઢતી જ રહી હૈ, તો હુસુર ﷺ ને ફરમાયા: (કુર્આન મેં) અલ્લાહ ને સચ કહા હૈ (કે શહેદ મેં શિકા હૈ) ઔર તેરે ભાઈ કા પેટ જૂટા હૈ, સુનાંચે વો શખ્સ ફિર વાપસ ગયા ઔર શહેદ પિલાયા, તો ઉસ કા ભાઈ અચ્છા હો ગયા.

[બુખારી: ૫૬૮૪, અન અબી સઈદ ﷺ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! તુમ મુસલમાનોં કો છોડ કર કાફિરોં કો અપના દોસ્ત મત બનાઓ. (યાની કાફિરોં સે દિલી તઅલ્લુક મત રખો કે ઉસ મેં ઈમાન વ આમાલ દોનોં કે તબાહ હોને કા ખતરા હૈ)”.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૪૪]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૪ શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત આઈશા રા. કા ઇલ્મી મરતબા

હઝરત સયિદા આઈશા રા. કા ઇલ્મી મકામ વ મરતબા બહુત બુલંદ થા, ચંદ સહાબા કો છોડ કર તમામ મદે વ ઔરત પર ઉન્હે ફૌકિયત હાસિલ થી, વો બયક વક્ત કુર્આને કરીમ કી હાફિઝા, તફસીર વ હદીસ કી માહિર ઔર મુશિકલ મસાઈલ કો હલ કરને મેં બેમિસાલ ઝહાનત કી માલિક થી. બડે બડે સહાબા ઉન સે શરીઅત કે અહકામ વ મસાઈલ માલૂમ કરતે થે, હઝરત અબૂ મૂસા અશશરી રા. કા બયાન હૈ કે જબ ભી હમ લોગોં કે સામને કોઈ મુશિકલ મસઅલા પેશ આતા તો ઉસ કા હલ હઝરત આઈશા રા. સે માલૂમ કરતે ઔર વો ફૌરન ઉસ કા હલ બતા દિયા કરતી થી, ઇમામ ઝોહરી ફરમાતે હૈં કે અગર તમામ મદો ઔર ઉમ્મહાતુલ મોમિનીન કા ઇલ્મ જમા કિયા જાએ, તો હઝરત આઈશા રા. કા ઇલ્મ ઉન સબ સે ઝિયાદા વસીઅ હોગા. કહા જાતા હૈ કે દીન કા ચૌથાઈ હિસ્સા ઇન્હી સે મુતઅલ્લિક હૈ. ઉન્હોને દીને ઇસ્લામ ઔર શરીઅત કે અહકામ કો ફૈલાના ઔર હુજૂર રા. કી તાલીમાત કો આમ કરના અપની ઝિંદગી કા મક્સદ બના લિયા થા, ઉન સે ૨૨૧૦ અહાદીસ મર્વી હૈ, બિલા શુબા પૂરી ઉમ્મત પર ઉન કે બેપનાહ એહસાનાત હૈ, ઇસી વજહ સે ઉન્હે “મોહસિનએ ઉમ્મત” કહા જાતા હૈ, સન ૬૬ હિજરી મેં મદીના મેં ઇન્તેકાલ ફરમાયા ઔર રાત કે વક્ત જન્નતુલ બકીઅ મેં દફન હુઈ, અલ્લાહ તઆલા ઉન્હે પૂરી ઉમ્મત કી તરફ સે બેહતરીન બદલા અતા ફરમાએ. (આમીન)

નંબર (૨) : હુજૂર રા. કા મોઅજિઝા

આંધી આને કી ખબર દેના

હઝરત અબૂ હુમૈદ રા. ફરમાતે હૈં: ગઝવએ તબૂક કે મૌકે પર જબ રસૂલુલ્લાહ રા. સહાબએ કિરામ રા. કે સાથ વાદિઉલકુરા મેં પહુંચે, તો આપ રા. ફરમાયા: “રાત કો એક ઝોરદાર હવા ચલેગી, લિહાઝા ઉસ વક્ત કોઈ આદમી ખડા ન હો, નીઝ જિસ કે પાસ ઊંટ હો, ઉસ કો ભી રસ્સી સે બાંધ દે”, ચુનાંચે રસૂલુલ્લાહ રા. કે ફરમાન કે મુતાબિક રાત કો બહુત ઝોર સે હવા ચલી ઔર એક આદમી ખડા હો ગયા, તો હવા ને ઉસ કો ઉઠા કર “જબલે તથ્થી” મેં ગિરા દિયા.

[મુસ્લિમ: ૫૮૪૮, અન અબી હુમૈદ રા.]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

હજ કિન લોગોં પર ફર્જ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ કે વાસ્તે ઉન લોગોં કે ઝિમ્મે બૈતુલ્લાહ કા હજ કરના (ફર્જ) હૈ, જો વહાં તક પહુંચને કી તાકત રખતે હો”.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન: ૯૭]

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

મુશિકલ કામોં કી આસાની કી દુઆ

જબ કોઈ મુશિકલ કામ આજાએ તો યહ દુઆ પઢે: ((اللَّهُمَّ لَا سَهْلَ إِلَّا مَا جَعَلْتَ سَهْلًا وَأَنْتَ تَجْعَلُ الْأَشْيَاءَ إِذَا شِئْتَ سَهْلًا)) (અલ્હુમ્મા: એ અલ્લાહ! તેરે કિએ બગૈર કોઈ કામ આસાન નહીં હો સકતા ઔર તુ જબ ચાહે સખ્ત રંજ વ ગમ કો ભી આસાની મેં તબદીલ કર દે.

[ઇબ્ને સુન્ની: ૩૫૧, અન અનસ રા.]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સૂર-એ-ઇન્શાસ તિહાઈ કુર્આન કે બરાબર હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્યા તુમ મેં સે કોઈ યે નહીં કર સકતા કે એક રાત મેં તિહાઈ કુર્આન પઢલે?” સહાબ-એ-કિરામ ﷺ ને અર્જ કિયા: કેસે તિહાઈ કુર્આન પઢ લેગા? આપ ﷺ ને ફરમાયા: ﴿قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَكْبَرُ﴾ તિહાઈ કુર્આન કે બરાબર હૈ”. [મુસ્લિમ: ૧૮૮૬, અન અબી દદા ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ફિતના વ ફસાદ કરને કી સજા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: જો લોગ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ સે લડતે હૈં, ઝમીન મેં ફસાદ કરને કી કોશિશ કરતે હૈં, ઐસે લોગોં કી બસ યહી સજા હૈ કે વો કતલ કર દિએ જાએં યા સૂલી પર ચઢા દિએ જાએં, યા ઉન કે હાથ ઔર પાંવ મુખાલિફ જાનિબ સે કાટે જાએં યા વો મુલક સે બાહર નિકાલ દિએ જાએં. યે સજા ઉન કે લિયે દુનિયા મેં સખ્ત રૂસ્વાઈ કા ઝરિઆ હૈ ઔર આખિરત મેં ઉન કે લિયે બહુત બડા અઝાબ હૈ. [સૂર-એ-માઈદા: ૩૩]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે ઝિયાદા આખિરત અહેમ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ તો દુનિયા કા માલ વ અસ્બાબ ચાહતે હો ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ સે આખિરત કો ચાહતે હૈ”. [સૂર-એ-અન્કાલ: ૬૭] ફાયદા: ઈન્સાન હર વક્ત દુનિયાવી ફાયદે મેં મુન્હમિક રહતા હૈ ઔર ઈસી કો હાસિલ કરને કી ફિક કરતા રહતા હૈ, હાલાંકે અલ્લાહ તઆલા ચાહતે હૈં કે દુનિયા કે મુકાબલે મેં આખિરત કી ફિક ઝિયાદા કી જાએ; ક્યોંકિ આખિરત કી ફિક કરના ઝિયાદા અહમ હૈ.

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

સબ સે પેહલે ઝિંદા હોને વાલે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હમ દુનિયા મેં સબ સે આખિર મેં આએ હૈં, લેકિન કલ હશર (યાની આખિરત મેં જબ સબ કો જમા કિયા જાએગા) તો હમ સબ સે પેહલે ઝિંદા કિએ જાએંગે”. [બુખારી: ૮૭૬, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

દસ્ત કે ઝરિએ ઈલાજ

હઝરત અસ્માઅુલ્લે બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉનસે દરયાફત ફરમાયા કે તુમ દસ્ત લાને કે લિયે કૌનસી ચીઝ ઈસ્તેમાલ કરતી હો? ઉન્હોંને કહા: શબરમ (ઈસ્તેમાલ કરતી હું). આપ ﷺ ને ફરમાયા: (ઉસકી તાસીર) ગર્મ ઔર વો નુકસાનદેહ હૈ. હઝરત અસ્માઅુલ્લે કેહતી હૈં કે ફિર મૈંને દસ્ત કે લિયે સના કો ઈસ્તેમાલ કરના શુરૂ કર દિયા, યુનાંચે ઉસ પર નબી-એ-કરીમ ﷺ ને ફરમાયા: અગર કિસી ચીઝ મેં મૌત સે શિકા હોતી તો સના મેં હોતી. [ઈબ્નેમાજ: ૩૪૬૧] દસ્ત લેને સે કબ્જ ઔર પેટ કી દૂસરી બીમારી સે શિકા હોતી હૈ. શબરમ: એક જડી બૂટી હૈ જિસમેં દૂધ હોતા હૈ, ઔર સના હિજાઝ મેં પૈદા હોનેવાલા એક પૌદા હૈ ઉનમેં ઉમ્દા મક્કી હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપના તહબંદ આપી પિંડલિયોં તક ઊંચા રખા કરો, અગર ઈતના ઊંચા ન રખ સકો, તો કમ અઝા કમ ટખનોં સે ઊપર રખા કરો”. [અબૂ દાઉદ: ૪૦૮૪, જાબિર બિન સુલૈમ ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૫ શબ્દાલુલ મુકર્રમ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ખૌલા બિન્તે સઅલબા

હઝરત ખૌલા બિન્તે સઅલબા ૬ કા તઅલ્લુક કબીલએ ખઝરજ સે થા, જબ હુઝૂર ૬ મદીના મુનવ્વરા તશરીફ લાએ, તો વો પૂરે ખાનદાન કે સાથ ઇસ્લામ મેં દાખિલ હો ગઈં ઔર બૈત કા શર્ફ ભી હાસિલ કિયા, ઈન કે શૌહર ઔસ બિન સામિત ને સબ સે પેહલે ઈન સે ઝિહાર કિયા (કે તૂ મુજ પર મેરી માં કી પુશ્ત કી તરહ હૈ), ઇસ્લામ સે પેહલે ઝિહાર કે ઝરિએ બીવી કો કતઅન હરામ સમજા જાતા થા, ઇસ લિયે હઝરત ખૌલા ફૌરન રસુલુલ્લાહ ૬ કી ખિદમત મેં પહુંચીં ઔર અપને શૌહર કા હાલ બયાન કર કે રોને લગીં, યુનાંચે અલ્લાહ તઆલા ને સૂર-એ-મુજાદલા નાઝિલ ફરમા કર ઝિહાર કા હુકમ ઔર કફારા અદા કરને કા તરીકા બતાયા, ફિર ઉન્હોં ને અપને શૌહર કી તરફ સે ઝિહાર કા કફારા અદા કિયા, ગર્ઝ અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આની આયાત નાઝિલ કર કે મુસલમાનોં કો ઝિહાર કા સહી તરીકા બતાયા. હઝરત ખૌલા ૬ બડી શીરીં ઝબાન, ગુફતગુ મેં મહારત ઔર વાઝ વ નસીહત મેં બડી જુરઅતમંદ થીં, અમીરૂલ મોમિનીન હઝરત ઉમર ૬ જૈસી અજમ શખસિયત કો ભી બિલા કિસી ખૌફ વ જિજક કે નસીહત કર દિયા કરતી થીં, વો ઉન કી નસીહત સુન કર ફરમાતે યે વો ખાતૂન હૈ જિન કી શિકાયત સાતવેં આસ્માન પર સુની ગઈ, હઝરત ઉમર ૬ કે દૌરે ખિલાફત મેં વફાત હુઈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

બદન કે જોડ

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે પૂરે બદન કો કેસી અચ્છી તરતીબ સે બનાયા, ઉસ મેં કઈ જોડ બનાએ હૈં, ઈસ કી વજહ સે હમ કો કિતની સહૂલત હોતી હૈ, હમ સારે કામ આસાની સે કર લેતે હૈં, અગર કોઈ એક જોડ ભી કામ ન કરે તો હમ કો કિતની તકલીફ હોતી. વાકઈ અલ્લાહ તઆલા બડી હિકમત વાલા હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

નમાઝ છોડને પર વઈદ

રસુલુલ્લાહ ૬ ને ફરમાયા: “નમાઝ કા છોડના મુસલમાન કો કુફ વ શિર્ક તક પહુંચાને વાલા હૈ.”
[મુસ્લિમ: ૨૪૭, અન જાબિર બિન અબ્દિલ્લાહ ૬]

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

બૈતુલખલા જાને કા તરીકા

રસુલુલ્લાહ ૬ જબ ઈસ્તિંજા કે લિયે તશરીફ લે જાતે, તો ચપ્પલ પહન લેતે ઔર સર ઢાંપ લેતે.

[બૈહકી કિસ્સુનનિલ કુબરા: ૧/૯૬]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

રાસ્તે સે તકલીફ દેહ થીઝ કો હટાના

રસુલુલ્લાહ ૬ ને ફરમાયા: “એક આદમી રાસ્તે સે ગુઝર રહા થા, કે ઉસે કાંટે દાર દરખ્ત કી શાખ રાસ્તે મેં પડી મિલી, તો ઉસ ને હટા કર કિનારે કર દિયા ઔર ઉસ પર અલ્લાહ કા શુક્રિયા અદા કિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કી મઝિફરત ફરમા દી.”

[બુખારી: ૬૫૨, અન અબી હુરૈરા ૬]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હંસાને કે લિયે જૂટ બોલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઉસ શખ્સ કે લિયે હલાકત હૈ, જો લોગોં કો હંસાને કે લિયે કોઈ બાત કહે ઔર ઉસ મેં જૂટ બોલે, ઉસ કે લિએ હલાકત હૈ, હલાકત હૈ”.

[અબૂ દાઉદ: ૪૯૯૦, અન મુઆવિયા બિન હદદહ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કો મક્સદ બનાને કા અંજામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અલ્લાહ કા હો જાતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી ઝરૂરિયાત કા કફીલ બન જાતા હૈ ઔર ઉસ કો એસી જગા સે રિઝક દેતા હૈ જહાં ઉસ કા વહમ વ ગુમાન ભી નહીં હોતા. જો શખ્સ મુકમ્મલ તૌર પર દુનિયા કી તરફ જુક જાતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે દુનિયા કે હવાલે કર દેતા હૈ”.

[બેહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૧૦૯૦, ઈમરાન બિન હુસૈન]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

જન્મત કે ઝેવરાત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ ઈમાન લાએ ઔર નેક આમાલ કિએ, અલ્લાહ તઆલા ઉન કો (જન્મત કે) એસે બાગોં મેં દાખિલ કરેંગે જિસ કે નીચે નહરેં જારી હોંગી ઔર ઉન બાગોં મેં ઉન કો સોને કે કંગન ઔર મોતી (કે હાર) પહનાએ જાએંગે ઔર ઉન કા લિબાસ ખાલિસ રેશમ કા હોગા”.

[સૂર-એ-હજ: ૨૩]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

બિચ્છૂ કે ઝહર કા ઈલાજ

હઝરત અલી રા.ફ. ને ફરમાતે હૈ: એક રાત રસૂલુલ્લાહ ﷺ નમાઝ પઢ રહે થે કે નમાઝ કે દોરાન એક બિચ્છૂ ને આપ ﷺ કો ડંક માર દિયા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ કો માર ડાલા. જબ નમાઝ સે ફારિગ હુએ તો ફરમાયા: “અલ્લાહ બિચ્છૂ પર લાનત કરે, યે ન નમાઝી કો છોડતા હૈ ઔર ન ગૈરે નમાઝી કો, ફિર પાની ઔર નમક મંગવા કર એક બરતન મેં ડાલા ઔર જિસ ઉંગલી પર બિચ્છૂ ને ડંક મારા થા, ઉસ પર પાની ડાલતે હુએ મલતે રહે ઔર (સૂર-એ-ફલક) વ (સૂર-એ-નાસ) પઢ કર ઉસ જગા પર દમ કરતે રહે”.

[બેહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૨૪૭૧]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ તઆલા કે લિયે સચ્ચાઈ પર કાયમ રહને વાલે ઔર ઈન્સાફ કે સાથ શહાદત દેને વાલે બન જાઓ; કિસી કીમ કી દુશ્મની તુમ્હેં ઈસ બાત પર આમાદા ન કર દે, કે તુમ ઈન્સાફ ન કરો (બલ્કે હર માલ મેં) ઈન્સાફ કરો, યે પરહેઝગારી કે ઝિયાદા કરીબ હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો, બેશક જો કુછ તુમ કરતે હો અલ્લાહ તઆલા ઉસ સે બા ખબર હૈ”.

[સૂર-એ-માઈદા: ૮]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

શબ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત જમીલા બિન્તે સઅદ બિન રબીઅ

હઝરત સઅદ ૐ ઓર ઉન કે વાલિદ હઝરત રબીઅ ૐ એસે દો અન્સારી સહાબી હૈં, જો જંગે ઉહદ મેં હુઝૂર ૐ કી હિકાઝત કરતે હુએ શહીદ હો ગએ; ઉસ વક્ત હઝરત સઅદ ૐ કી બેટી જમીલા બિન્તે સઅદ ૐ પૈદા નહીં હુઈ થી. સઅદ કે ઇન્તેકાલ કે બાદ ઉન કી બીવી ને આકર શિકાયત કી કે સઅદ કે ભાઈ ને મીરાસ કા માલ લે લિયા; ઓર સઅદ ૐ કી દોનોં બેટિયોં ઓર મુજે કુછ ભી નહીં દિયા, ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા ને મીરાસ કી તક્સીમ કે બારે મેં આયાત નાઝિલ ફરમાઈ. જિન મેં અલ્લાહ તઆલા ને બીવિયોં ઓર બેટિયોં કો ભી માલે વરાસત કા હકદાર બતાયા હૈ, ઇસ્લામ સે કબ્લ કિસી મઝહબ યા સમાજ મેં ઓરતોં કો મીરાસ મેં હિસ્સા દેને કા રિવાજ નહીં થા, જમીલા બિન્તે સઅદ ૐ કી વાલિદા ઇલ્મુલ ફરાઈઝ કે નુઝૂલ કા સબબ બની. એસે દીનદાર માં બાપ કી બેટી હઝરત જમીલા ૐ ભી બહુત સારી ખૂબિયોં કી માલિક થી. આપ આલિમા, ફકીહા ઓર કુર્આન કી હાફિઝા થી, ઇલ્મુલ ફરાઈઝ સે ખૂબ વાકિફ થી, અપને ઘર મેં બઝ્યોં કો કુર્આન પઢાતી ઓર સાથ હી આયાત કા શાને નુઝૂલ બતાતી થી. તલબા આકર ઉન સે ઇસ્તિફાદા કરતે, એસી આલિમા, ફાઝિલા સહાબિયા ૐ કી ઔલાદ ભી ઇલ્મ સે મામૂર થી. હઝરત ખારજા બિન જુનૈદ ૐ ઇન કે બેટે હૈં, જો મદીના મુનવ્વરા કે સાત બડે ફકહા મેં સે થે.

નંબર (૨) : હુઝૂર ૐ કા મોઅજિઝા

હુઝૂર ૐ કી દુઆ કા અસર

હઝરત અબૂ લૈલા ૐ ફરમાતે હૈં કે હઝરત અલી ૐ ઠંડી મેં ગરમી કે કપડે પહનતે થે ઓર ગરમી મેં ઠંડી કે, મેં ને એક દિન ઉન સે પૂછા, તો હઝરત અલી ૐ ને ફરમાયા: ખૈબર કે દિન મેરી આંખે દર્દ કર રહી થી, એસે વક્ત મેં રસૂલુલ્લાહ ૐ ને મુજે બુલા ભેજા, તો મેં ને કહા: હુઝૂર મેરી આંખે દર્દ કર રહી હૈં, ઉન વક્ત હુઝૂર ૐ ને મેરી આંખોં મેં અપના થૂક મુબારક લગાયા ઓર દુઆ કી યા અલ્લાહ! તૂ અલી સે ગર્મી ઓર સર્દી કો દૂર કર દે, યુનાંચે ઉસ દિન સે મુજે ગર્મી ઓર સર્દી કા એહસાસ નહીં હુઆ. [ઇબ્ને માજા: ૧૧૭]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

દીની ઇલ્મ હાસિલ કરના ઝરૂરી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ૐ ને ફરમાયા: “(દીની) ઇલ્મ હાસિલ કરના હર મુસલમાન પર ફર્જ હૈ”.

[ઇબ્ને માજા: ૨૨૪, અન અનસ બિન માલિક ૐ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

હર તરહ કી પરેશાની સે છુટકારા

હર તરહ કી પરેશાની સે છુટકારા રસૂલુલ્લાહ ૐ કો જબ કોઈ બેઠૈની વ તક્લીફ પેશ આતી, તો આપ ૐ યહ દુઆ પઢતે: ((اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَكِيمُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ)) (وَرَبُّ الْأَرْضِ. وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ)

[બુખારી: ૬૩૪૬, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ૐ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

શહાદત કી મૌત માંગના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ સચ્ચી તલબ કે સાથ અલ્લાહ તઆલા સે શહાદત કી મૌત માંગતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે શહીદોં કે દર્જે તક પહુંચા દેતા હૈ, ચાહે વો અપને બિસ્તર હી પર મરા હો”.

[મુસ્તદરક: ૨૪૧૨, સહલ બિન હુનેફ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હલાલ કો હરામ સમજના ગુનાહ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ ને તુમ્હારે લિયે જો પાક વ લઝીઝ ચીઝેં હલાલ કી હૈં, ઉન કો અપને ઊપર હરામ ન કિયા કરો ઔર (શરઈ) હુદૂદ સે આગે મત બઢો, બેશક અલ્લાહ તઆલા હદ સે આગે બઢને વાલોં કો પસંદ નહીં કરતા”.

[સુર-એ-માઈદા: ૮૭]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

નેઅમત દેને મેં અલ્લાહ કા કાનૂન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ જબ કિસી કૌમ કો કોઈ નેઅમત અતા કરતા હૈ, તો ઉસ નેઅમત કો ઉસ વકત તક નહીં બદલતા, જબ તક વો લોગ ખુદ અપની હાલત કો ન બદલે. યકીનન અલ્લાહ તઆલા બઝા સુનને વાલા ઔર જાનને વાલા હૈ”.

[સુર-એ-અન્કાલ: ૫૩]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

કયામત કિન લોગોં પર આએગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત સિર્ફ બદતરીન લોગોં પર હી આએગી”.

[મુસ્લિમ: ૭૪૦૨, અન ઇબ્ને મસગીદ ﷺ]

પુલાસા: જબ તક ઈસ દુનિયા મેં એક શખ્સ ભી અલ્લાહ કા નામ લેને વાલા ઝિંદા રહેગા, ઉસ વકત તક દુનિયા કા નિજામ ચલતા રહેગા, લેકિન જબ અલ્લાહ કા નામ લેને વાલા કોઈ ન રહેગા ઔર સિર્ફ બદતરીન ઔર બુરે લોગ હી રહ જાએંગે, તો ઉસ વકત કયામત કાયમ કી જાએગી.

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બુખાર કા ઇલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સહાબ-એ-કિરામ ﷺ કો બુખાર ઔર દૂસરી બીમારિયોં સે નજાત કે લિયે યે દુઆ બતાઈ:

((بِسْمِ اللَّهِ الْكَبِيرِ، أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ مِنْ شَرِّ كُلِّ عَزَقٍ نَعَّارٍ، وَمِنْ شَرِّ حَذَايَرٍ))

તર્જમા: મેં અલ્લાહ કે નામ સે શુરૂ કરતા હું જો બહુત બઝા હૈ, મેં ઉસ અલ્લાહ તઆલા કી પનાહ માંગતા હું જો બહુત અઝમત વાલા હૈ, હર જોશ મારને વાલી રગ કી બુરાઈ સે ઔર આગ કી ગરમી કી બુરાઈ સે.

[તિર્મિઝી: ૨૦૭૫]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ્હારે યહાં કોઈ ઐસા શખ્સ નિકાહ કા પૈગામ દે, જિસ કે દીન વ અપ્લાક સે તુમ મુતમઈન હો, તો ઉસ સે નિકાહ કર દિયા કરો ઔર અગર તુમ ને ઐસા નહીં કિયા, તો ઝમીન મેં ઝબરદસ્ત ફિતના વ ફસાદ ફેલ જાએગા”.

[તિર્મિઝી: ૧૦૮૪, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

શબ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત હસ્સાન બિન સાબિત

હઝરત હસ્સાન બિન સાબિત રહીમ કો શાયરે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસલ્મુ કા લકબ હાસિલ હૈ; અલ્લાહ કે નબી સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસલ્મુ ને અપની જિંદગી મેં હઝરત હસ્સાન રહીમ કે અલાવા કિસી સહાબી કો મિમ્બર પર નહીં બિઠાયા, જબ કુફરાર વ મુશરિકીન હુજૂર સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસલ્મુ કે ખિલાફ અશઆર પઢતે થે, તો હુજૂર સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસલ્મુ ને હઝરત હસ્સાન બિન સાબિત રહીમ કો મોકા દિયા કે વો મિમ્બર પર ખડે હોં ઔર આપ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસલ્મુ કી તારીફ બયાન ફરમાયે. હઝરત હસ્સાન અન્સારી રહીમ કે બારે મેં કહા જાતા હૈ કે જાહિલિયત કે ઝમાને મેં વો અહલે મદીના કે શાયર થે, ફિર હુજૂર સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસલ્મુ કે ઝમાનએ નુબુવ્વત મેં વો શાયરૂન નબી બને, ફિર તમામ આલમે ઈસ્લામ કે મુકદ્દસ શાયર બન ગએ. હઝરત હસ્સાન બિન સાબિત રહીમ અપને બુઢાપે કી વજહ સે હુજૂર સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસલ્મુ કે સાથ કિસી ગઝવા મેં શરીક નહીં હો સકે, લેકિન ઉન્હોં ને દુશ્મનોં કા અપની ઝબાન યાની શઅર સે મુકાબલા કિયા. કહા જાતા હૈ કે અરબ મેં સબ સે બેહતરીન શોઅરા અહલે યસરિબ (યાની મદીને વાલે) હૈં ઔર અહલે મદીના મેં સબ સે ઝિયાદા અચ્છે શાયર હસ્સાન બિન સાબિત રહીમ થે. હઝરત હસ્સાન રહીમ ને એક સૌ બીસ સાલ કી ઉમ્મ પાઈ, સાઠ સાલ જાહિલિયત મેં ગુઝરે ઔર સાઠ સાલ ઈસ્લામ મેં ગુઝરે.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

સમંદર કે પાની કા ખારા હોના

યે દુનિયા એક હિસ્સા ઝમીન ઔર ત્રીન હિસ્સા સમંદર હૈ ઔર ઈસ મેં અલ્લાહ કી બે હિસાબ મખ્લૂક હૈં, જિન મેં ન જાને કિતને રોઝાના પૈદા હોતે ઔર મરતે હૈં ઔર દુનિયા ભર કી ગંદગી સમંદર મેં ડાલી જાતી હૈં, લેકિન અલ્લાહ તઆલા ને સમંદર કે પાની કો ખારા બનાયા, યે ખારાપન સમંદર કી હર કિસ્મ કી ગંદગી કો ખતમ કર દેતા હૈ, અગર એસા ન હોતા તો ઈન ગંદગિયોં કી વજહ સે સમંદર કા પૂરા પાની ખરાબ ઔર બદબૂદાર હો જાતા, જિસ કી વજહ સે પાની ઔર ઝમીન દોનોં જગહોં મેં રહને વાલી મખ્લૂક કા બહુત બડા નુકસાન હોતા. યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત હૈ કે ઉસ ને સમંદર કો ખારા બનાયા.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

અમાનત કા વાપસ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા તુમ કો હુકમ દેતા હૈ કે જિન કી અમાનતે હૈં ઉન કો લૌટા દો”.

[સૂર-એ-નિસા: ૫૮]

ફાયદા: અગર કિસી ને કિસી શખ્સ કે પાસ કોઈ ચીઝ અમાનત કે તૌર પર રખી હો, તો મુતાલબે કે વક્ત ઉસ કા અદા કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

મસ્જિદ કી સફાઈ કરના સુન્નત હૈ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વાલ્હિસલ્મુ ખજૂર કી શાખોં સે મસ્જિદ કા ગર્દ વ ગુબાર સાફ ફરમાતે થે.

[મુસન્નફે ઇબ્ને અબી શૈબા: ૧/૪૩૫]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

નમાઝે ઇશરાક પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ કે ઐ ઇબ્ને આદમ! તૂ દિન કે શુર હિસ્સે મેં મેરે લિયે ચાર રકાતેં પઢ લિયા કર (યાની ઇશરાક કી નમાઝ) તો મેં દિન ભર કે તેરે સારે કામ બના દૂંગા”.

[તિર્મિઝી: ૪૭૫, અન અબી દદા વ અબી ઝર ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

વાલિદૈન કી નારાઝગી કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઐસે શખ્સ કી નમાઝ કબૂલ નહીં કી જાતી, જિસ કે વાલિદૈન ઉસ પર બરહક નારાઝ હો”.

[કન્ઝુલ ઉમ્માલ: ૪૫૫૧૭, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

શયદા: અગર કિસી શખ્સ કે વાલિદૈન બિલા કિસી શરઈ ઉઝ કે નારાઝ રહતે હો, તો વો શખ્સ ઇસ વઈદ મેં દાખિલ નહીં હૈ.

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કે પીછે ભાગને કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ દુનિયા કે પીછે પડ જાએ, ઉસ કા અલ્લાહ તઆલા સે કોઈ તઅલ્લુક નહીં ઔર જો (દુનિયવી મક્સદ કે લિયે) અપને આપ કો ખુશી સે ઝલીલ કરે, ઉસ કા હમ સે કોઈ તઅલ્લુક નહીં”.

[અલ મોઅજમુલ ઔસત લિતબરાની: ૪૭૮, અન અબી ઝર ﷺ]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

જહન્નમ કા જોશ વ ખરોશ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ જહન્નમ (કયામત કે જુટલાને વાલો) કો દૂર સે દેખેગી, તો વો લોગ (દૂર હી સે) ઉસ કા જોશ વ ખરોશ સુનેંગે ઔર જબ વો દોઝબ કી કિસી તંગ જગા મેં હાથ પાંવ જકડ કર ડાલ દિએ જાએંગે, તો વહાં મૌત હી મૌત પુકારેંગે (જેસા કે મુસીબત મેં લોગ મૌત કી તમન્ના કરતે હો)”.

[સૂર-એ-કુરકાન: ૧૨ તા ૧૩]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

મુઅવ્વઝતૈન સે બીમારી કા ઇલાજ

હઝરત આઈશા સિદિકા ﷺ ફરમાતી હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ બીમાર હોતે, તો મુઅવ્વઝતૈન ﴿قُلْ أَغُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ ઔર ﴿قُلْ أَغُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ પઢ કર અપને ઊપર દમ કર લિયા કરતે થે”.

[મુશિલમ: ૫૭૧૫]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યતીમ કે માલ કે કરીબ ભી મત જાઓ, મગર ઐસે તરીકે સે જો શરઈ તૌર પર દુરસ્ત હો, યહાં તક કે વો અપની જવાની કી મંઝિલ કો પહુંચ જાએ; ઔર નાપ તૌલ ઇન્સાફ સે પૂરા કરો ઔર હમ કિસી શખ્સ કો ઉસ કી તાકત સે જિયાદા અમલ કરને કા હુકમ નહીં દેતે”.

[સૂર-એ-અન્આમ: ૧૫૨]

④ शष्वालुल मुकुरंभ

હજારત ખખ્યાબ બિન અરત ❀

इन्हीं में अरक्त

[बुधारी: ६३४४]

[તિર્મિઝી: ૩૮૩૩, અન અબિલ આલિયા ❀]

તકબીરે ઊલા સે નમાઝ પઢના

[તિર્થિંગી: ૨૪૧, અનઅનસ બિન માલિક સ્થળ]

ਭੀੜ ਦੀ ਦੁਆ

[ઈબ્ને માજા: ૩૭૧૫, અન અલી ❀]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

પુશૂઅ વાલી નમાઝ માફી કા ઝરિઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ કા જો બંદા એસી દો રકાત નમાઝ પઢે, જેસ મેં કિસી તરહ કી કોઈ ભૂલ ચૂક ન હુઈ હો, તો અલ્લાહ તઆલા (ઉસ નમાઝ કે બદલે મેં) ઉસ કે સારે પિછલે ગુનાહ માફ કરમા દેગા”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૧૧૮૩, ઝેદ ઇબ્ને ખાલિદ અલ જુહની]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

જુલ્મ સે ન રોકને કા વખાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો કોઈ તુમ સે પેહલે હવાક હો ચુકી હૈં ઉન મેં એસે સમજદાર લોગ ન હુએ, જો લોગોં કો મુલ્ક મેં ફસાદ ફેલાને સે મના કરતે, સિવાએ ચંદ લોગોં કે જો ફસાદ સે રોકતે થે. જિન કો હમ ને અઝાબ સે બચા દિયા.

[સૂર-એ-બુદ: ૧૧૬]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

મખ્લૂક કા રિઝક અલ્લાહ કે હિસ્સે મેં હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઝમીન પર ચલને ફિરને વાલા કોઈ ભી જાનદાર એસા નહીં કે ઉસ કી રોઝી અલ્લાહ કે હિસ્સે ન હો”.

[સૂર-એ-બુદ: ૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમી હથોડે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર જહન્નમ કે લોહે કે હથોડે સે પછાડ કો મારા જાએ, તો વો રેઝા રેઝા હો જાએગા, ફિર વો પછાડ દો બારા અપની અસલી હાલત પર લૌટ આએગા”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૧૩૭૭, અન અબી સઈદ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બેહોશી કા ઇલાજ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મરઝીદ ને એક બેહોશ શખ્સ કે કાન મેં કુછ પઢે કર દમ ક્રિયા, જેસ સે વો હોશ મેં આ ગયા, તો આપ ﷺ ને દરયાફત ફરમાયા: તુમ ને કયા પઢા? ઉન્હોં ને અઝા ક્રિયા:

﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْٓنَ اٰمَنُوْا اٰتُوْٓا زَكٰٓتَ ۙ وَ اٰتُوْٓا ۤاِلٰى رِجَالِ ۚنَا ۙ اَمْ۫وَالُكُمْ ۙ وَ اٰتُوْٓا ۤاِلٰى رِجَالِ ۚنَا ۙ اَمْ۫وَالُكُمْ ۙ وَ اٰتُوْٓا ۤاِلٰى رِجَالِ ۚنَا ۙ اَمْ۫وَالُكُمْ ۙ﴾

તક, આપ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર કોઈ શખ્સ પૂરે યકીન કે સાથ ઇસ કો પઢે કર પછાડ પર દમ કર દે, તો વો ભી અપની જગા સે હટ જાએ”.

[ઇબ્ને સુન્ની: ૬૩૧]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

એક આદમી ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછા ઇસ્લામ મેં કૌન સી બાત ખૂબી કી હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ખાના ખિલાઓ ઔર સલામ કરો જેસ કો જાનતે હો ઔર જેસ કો ન જાનતે હો.

[ખુબારી: ૧૨, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમર]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

શબ્દાલુલ મુકર્મ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઉમ્મે ફઝલ બિન્તે હારિસ

હઝરત ઉમ્મે ફઝલ બિન્તે હારિસ હુઝૂર ક્ષેત્રે ચયા હઝરત અબ્બાસ કી બીવી, ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત મૈમૂના કી બહન ઔર ખાલિદ બિન વલીદ કી ખાલા થી. ઉન કા નામ લુબાબા થા, હઝરત ખદીજા કે બાદ હઝરતે ઉમ્મે ફઝલ મુસલમાન હોને વાલી દૂસરી ખુશ નસીબ સહાબિયા હૈં, ઉન્હોને મુસલમાનોં કે સાથ શિઅબે અબી તાલિબ મેં કેદ વ બંદ કી મશક્કત બરદાશત કી, ઔર કેદ હી કી હાલત મેં અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ પૈદા હુએ. જબ મક્કા કે મુશ્રીક હુઝૂર કો તકલીફ પહુંચા રહે થે ઉસ વક્ત હઝરત ઉમ્મે ફઝલ હુઝૂર કા સાથ દીયા કરતી થી. હઝરત અબ્બાસ કે ઇસ્લામ કબૂલ કરને કે બાદ હિજરત કર કે ઉન કે સાથ મદીના આ ગઈ. ઉમ્મે ફઝલ બડી ઇબાદત ગુઝાર થી, કસરત સે નફલ નમાઝ પઢતી ઔર રોઝે રખતી, ખાસ તૌર સે પીર ઔર જુમેરાત કે દિન રોઝા રખતી થી. હુઝૂર કભી કભી ખૈરિયત દરયાફત કરને કે લિયે ઉન કે ઘર તશરીફ લે જાતે, ઔર કભી વહાં કેલૂલા ભી ફરમાતે. હઝરત ઉમ્મે ફઝલ કા ઇન્તેકાલ હઝરત અબ્બાસ સે કબૂલ હઝરત ઉસ્માન કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં હુઆ, નમાઝે જનાઝા હઝરત ઉસમાન ને પઢાઈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

જુગનૂ મેં અલ્લાહ કી નિશાની

અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ ઝમીન મેં મુખ્તલિફ કિસ્મ કે જાનદાર બનાએ હૈં ઔર હર જાનદાર કી ખાસિયત અલગ અલગ હૈ, હમ અગર અપની તાકત સે એક છોટા સા બલ્બ ભી જલાના ચાહૈં તો બઝૈર બિજલી કે નહીં જલા સકતે, લેકિન અલ્લાહ તઆલા ને સિર્ફ અપની કુદરત સે એક છોટા સા કીડા “જુગનૂ” બનાયા, જો અપને અંદર રૌશની લે કર ચલતા હૈ, યે અલ્લાહ કી કુદરત કા એક ઝબરદસ્ત કારિશમા હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

વરાસત મેં લડકી કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા તુમ કો તુમ્હારી ઔલાદ કે હક મેં હુકમ દેતા હૈ કે એક લડકે કા હિસ્સા દો લડકિયોં કે બરાબર હૈ.”

[સૂર-એ-નિસા: ૧૧]

સંપ્રદા: વાલિદૈન કી વરાસત મેં લડકે કે દો હિસ્સે ઔર લડકી કા એક હિસ્સા હોતા હૈ, જિસ કા અદા કરના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઈસ્તિંજા કે બાદ વુઝૂ કરના

હઝરત આઈશા ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ જબ બૈતુલ ખલા સે નિકલતે તો વુઝૂ ફરમાતે.

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૫૦૩૩]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કૌન સી દુઆ અફઝલ હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે દરયાફત ક્રિયા ગયા: “કૌન સી દુઆ અફઝલ હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: આદમી કા અપને લિયે દુઆ કરના (લિહાઝા લોગોં કે સામને અપની ઝરૂરતે બતાને કે બજાએ અલ્લાહ તઆલા હી સે અપની ઝરૂરતોં કા સવાલ કરના ચાહિએ)”.
[મુસ્તદરક: ૧૯૯૨, અન આઈશા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

દિખાવે કે લિયે કપડે પહનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ શોહરત કે લિયે દુનિયા મેં કપડે પહનેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો કયામત કે દિન રૂસ્વાઈ કે કપડે પહનાએગા ઔર ફિર ઉસ મેં આગ ભડકાએગા”.

[ઇબ્ને માજા: ૩૬૦૮, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયવી ખ્વાહિશોં કો પૂરા કરને કા અંજામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ દુનિયા મેં અપની ખ્વાહિશોં કો પૂરા કરતા હૈ, વો આખિરત મેં અપની ખ્વાહિશાત કે પૂરા કરને સે મહરૂમ હોતા હૈ”.

[બૈહકી હી શોઅબિલ ઈમાન: ૯૩૯૦, અન બરાઅ બિન આઝિબ ﷺ]

ફાયદા: અપની તમામ ચાહતોં કો ઇસી દુનિયા મેં પૂરી કરને કી કોશિશ નહીં કરની ચાહિએ, વરના આખિરત મેં મહરૂમ હો જાએગા.

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કી નેઅમતેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “પરહેઝગારોં કે લિયે (આખિરત મેં) અચ્છા ઠિકાના હૈ, હમેશા રહને વાલે બાગાત હૈં, જિન કે દરવાઝે લોગોં કે લિયે ખુલે હુએ હોંગે, વો ઉન બાગોં મેં તક્રિયે લગાએ બૈઠે હોંગે, વો વહાં (જન્નત કે ખાદિમોં સે) બહુત સે મેવે ઔર પીને કી ચીઝોં મંગાએંગે ઔર ઉન લોગોં કે પાસ નીચી નજરોં વાલી હમ ઉમ્ર હુરેં હોંગોં”.

[સુર-એ-સાદ: ૪૯ તા ૫૨]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઝખ્મ વગૈરા કા ઇલાજ

હઝરત આઈશા ﷺ ફરમાતી હૈં: અગર કિસી કો કોઈ ઝખ્મ હો જાતા યા દાના નિકલ આતા, તો આપ ﷺ (થૂક કે સાથ) મિટી કો ઊંગલી મેં લગાતે ઔર ઝખ્મ કી જગા રખતે ઔર યે દુઆ પઢતે:

((بِسْمِ اللّٰهِ تَرْبَةُ اَرْضِنَا رَبِّ قَوِّ بِغَضَائِشْنِي بِه سَقِّ مَنِّي بِلَبَنٍ رَّيِّنًا))

તર્જમા: અલ્લાહ કે નામ સે હમારી ઝખ્મની કી મિટી હમ મેં સે કિસી કે થૂક કે સાથ મિલી હુઈ લગાતા હૂં (તાકે) હમારે રબ કે હુક્મ સે હમારા મરીઝ અચ્છા હો જાએ.

[મુસ્લિમ: ૫૭૧૧, અન આઈશા ﷺ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! સચ્ચી બાત યે હૈ કે શરાબ, જુવા, બુતોં કે સ્થાન ઔર ફાલ ખોલને કે તીર, યે સબ શૈતાન કે નાપાક કામ હૈં; લિહાઝા તુમ ઇન સે બચો તાકે તુમ અપને મકસદ મેં કામયાબ હો જાઓ”.

[સુર-એ-માઈદા: ૯૦]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૦ શબ્દાલુલ મુકર્મ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હુઝૂર ﷺ સે સહાબા ﷺ કી મુહબ્બત

સન ૫ હિજરી ગઝવએ બની મુસ્તલક કે મોકે પર એક મુહાજિર ઔર એક અન્સારી મેં કિસી બાત પર ઝગડા હો ગયા ઔર દોનોં તરફ જમાતેં બન ગઈ ઔર આપસ મેં લડાઈ છેડને કા ખતરા પૈદા હો ગયા, મગર બાઝ લોગોં ને બીચ મેં પડ કર સુલહ કરા દી. ઈસ મોકે પર મુનાફિકોં કે સરદાર અબ્દુલ્લાહ બિન ઉબઈ ને હુઝૂર ﷺ કી શાન મેં ગુસ્તાખાના અલ્ફાઝ કહે ઔર યે ભી કહા કે ખુદા કી કસમ હમ લોગ અગર મદીના પહુંચ ગએ, તો ઈઝઝત વાલે મિલ કર ઈન ઝલીલ મુસલમાનોં કો વહાં સે નિકાલ દેંગે. ઉન કે બેટે અબ્દુલ્લાહ બડે પકડે સચ્ચે મુસલમાન થે, જબ ઉન્હેં અપને બાપ કી ગુસ્તાખી કા ઈલ્મ હુવા તો મદીના મુનવ્વરા સે બાહર તલવાર ખીંચ કર ખડે હો ગએ ઔર ઉસ સે કહા: કે મેં તુજે ઉસ વક્ત તક મદીના મેં દાખિલ નહીં હોને દૂંગા જબ તક તુમ ઈસ બાત કા ઈકરાર ન કરો કે તુમ ઝલીલ હો ઔર મુહમ્મદ ﷺ ઈઝઝત વાલે હેં. હુઝૂર ﷺ કી મુહબ્બત મેં અપને બેટે કી ઈસ જુર્અત કી દેખ કર ઉસે બડા તઅજ્જુબ હુઆ, બિલઆખિર મજબૂર હો કર ઉસે ઈકરાર કરના પડા કે મેં ઝલીલ હું. ઔર મુહમ્મદ ﷺ ઈઝઝત વાલે હેં. ઇતને મેં રસુલુલ્લાહ ﷺ વહાં તશરીફ લાએ તો ફરમાયા: અબ્દુલ્લાહ જાને દી, હમેં ઉન કે સાથ અચ્છા હી સુલૂક કરના ચાહિયે.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

કુવ્વતે હાફિઝા કા બદ જાના

હઝરત ઉસ્માન બિન અબિલ આસ ﷺ ફરમાતે હેં કે મેં ને રસુલુલ્લાહ ﷺ સે કુર્આન યાદ ન હોને કી શિકાયત કી, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: યે ખંઝબ નામી શૈતાન કા કામ હૈ ઔર ફિર ફરમાયા: કરીબ આઓ, મેં આપ ﷺ કે કરીબ આ ગયા, ફિર હુઝૂર ﷺ ને મેરે સીને પર હાથ મુબારક રખા, જિસ સે મુજે ઠંડક ભી મહસૂસ હુઈ ઔર ફરમાયા: શૈતાન! ઉસ્માન કે સીને સે નિકલ જા, હઝરત ઉસ્માન ﷺ ફરમાતે હેં: ઈસ વાકિઆ કે બાદ મેં જો ભી ચીઝ સુનતા, વો મુજે યાદ હો જાતી.

[દિવાઈબુનુબુવ્વહ લિલ અરબહાની: ૩૮૩]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

વુઝૂ મેં ચમડે કે મોઝે પર મસહ કરના

હઝરત અલી ﷺ ફરમાતે હેં: મેં ને હુઝૂર ﷺ કી મોઝે કે ઊપર કે હિસ્સે પર મસહ કરતે દેખા.

[અબૂ દાહિદ: ૧૬૨]

ફાયદા: જબ કિસી ને બા વુઝૂ ચમડે કા મોઝા પહના હો, ફિર વુઝૂ ટૂટ જાએ, તો વુઝૂ કરતે વક્ત ઉન મોઝોં કે ઊપરી હિસ્સે પર મસહ કરના ઝરૂરી હૈ. મુસાફિર કે લિયે ત્રીન દિન ત્રીન રાત ઔર મુકીમ કે લિયે એક દિન એક રાત જાઈઝ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

પરેશાની દૂર કરને કી દૂઆ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ્હેં ગમ વ પરેશાની હો, તો યે દુઆ પઢ લિયા કરો”:

((حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ))

તર્જમા: અલ્લાહ તઆલા મેરે લિએ કાફી હૈ ઔર વહી બેહતરીન કામ બનાને વાલા હૈ.

[અબૂ દાહિદ: ૩૬૨૭, અન ઔફ બિન માલિક ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

પુશ દિલી સે મુલાકાત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ દો મુસલમાન આપસ મેં મુલાકાત કરતે હૈંં ઓર એક દૂસરે કો સલામ કરતે હૈંં, તો અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક ઈન દોનોં મેં સે ઝિયાદા મહેબૂબ વો શખ્સ હૈ, જો અપને સાથી સે ઝિયાદા પુશ દિલી સે મુલાકાત કરે, જબ વો દોનોં મુસાફા કરતે હૈંં, તો અલ્લાહ તઆલા ઉન પર સૌ રહમતેં નાઝિલ ફરમાતા હૈંં, ઉન મેં સે નવ્વે રહમતેં મુસાફા મેં પહલ કરને વાલે પર ઓર દસ રહમતેં મુસાફા કરને વાલે દૂસરે આદમી પર નાઝિલ ફરમાતા હૈ”.

[ફઝીલ ઉમ્માહ: ૨૫૨૪૦, અન ઉમર ૬]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

શર્ક કરને વાલે કી મિસાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ સર્કિ અલ્લાહ કી તરફ મુતવજ્જેહ રહો, ઉસ કે સાથ કિસી કો શરીક મત ઠહરાઓ ઓર જો શખ્સ અલ્લાહ કે સાથ શર્ક કરતા હૈ, તો ઉસ કી મિસાલ એસી હૈ જેસા કે વો આસ્માન સે ગિર પડા હો, ફિર પરિદોં ને ઉસ કે બોટિયાં નોચ લી હોં, યા હવા ને કિસી દૂર દરાઝ મકામ પર લેજા કર ઉસે ડાલ દિયા હો”.

[સૂર-એ-હજ: ૩૧]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયવી ઝિંદગી ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયવી ઝિંદગી તો કુછ ભી નહીં સર્કિ ધોકે કા સૌદા હૈ”.

[સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૧૮૫]

ફાયદા: જિસ તરહ માલ કે ઝાહિર કો દેખ કર ખરીદાર ફંસ જાતા હૈ, ઈસી તરહ દુનિયા કી ચમક દમક સે ધોકા ખા કર આખિરત સે ગાફિલ હો જાતા હૈ, ઈસી લિયે ઈન્સાનોં કો દુનિયા કી ચમક દમક સે હોશયાર રહના ચાહિએ.

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કિસ દિન કાયમ હોગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ્હારે દિનોં મેં અફઝલ દિન જુમા કા દિન હૈ, ઈસી રોઝ હઝરત આદમ ﷺ કો પેદા કિયા ગયા, ઈસી રોઝ ઉન કા ઈન્તેકાલ હુઆ, ઈસી રોઝ સૂર ફૂંકા જાએગા ઓર ઈસી દિન કયામત કાયમ હોગી”.

[અબૂ દાઉદ: ૧૦૪૭, અન ઓસ બિન ઓસ ૬]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

હર મર્ઝ કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ બીમાર હો જાએ યા કિસી કે ભાઈ કો તકલીફ હો, તો યે હુઆ પઢે: ((رَبَّنَا اللَّهُمَّ إِنِّي فِي السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلْتُ أَمْرَكَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ كَمَا رَحِمْتَكَ فِي السَّمَاءِ فَاجْعَلْ رَحْمَتَكَ فِي الْأَرْضِ اغْفِرْ لَنَا وَبَنَّا وَخَطَايَاكَ أَنْزِلْ رَحْمَةً مِنْ رَحْمَتِكَ وَشِفَاءً مِنْ مَنْ شَفَاكَ عَلَى هَذَا الْوَجْعِ

[અબૂ દાઉદ: ૩૮૯૨, અન અબી દર્દા ૬]

ફાયદા: ઈસ હુઆ કો મરીઝ પઢતા રહે યા ઓર કોઈ પઢ કર ઉસ પર દમ કરે.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત મુઆઝ ૬ સે ફરમાયા: “કયા મેં તુમ્હે વો ચીઝ બતલા દું જિસ પર ગોયા ઈસ્લામ કા મદાર હૈ ઓર જિસ કે બગૈર યે સબ ચીઝોં હેચ ઓર બે વઝન હૈ? મેં ને અઝ કિયા: હઝરત! બતલા દીજિએ, પસ આપ ૬ ને અપની જબાન પકડી ઓર ફરમાયા: ઈસ કો રોકો (તાકે યે ચલને મેં બેબાક ઓર બે એહતિયાત ન હો જાએ)”.

[તિર્મિઝી: ૨૬૧૬, અન મુઆઝ બિન જબલ ૬]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

(११) शम्सुल मुकर्रम

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

उम्मुल मुअमिनीन हजरत सकिष्वा

हजरत सकिष्वा हजरत हाज़न की नस्ल से थीं, वालिद का नाम हुयय बिन अज्जब और वालिदा का नाम बर्रा बिनो समवाल था, आं हजरत के निकाल में आने से पहले यके बाद हीगरे उन के दो निकाल हो चुके थे, सन ७ हिजरी में फले जैबर के बाद आप ने उन से निकाल करमाया, जैबर से रवाना हुये तो मकामे सहबा में पहुँच कर आप ने बिल्कुल सादे अंदाज़ में इस तरह वलीमा किया के यमड़े का ओक दस्तरज्वान बिछाया, उस पर भजूरे, पनीर और घी रभा और लोगों गो दावत दे कर भिलाया. हजरत सकिष्वा तबीअत की बड़ी कैयाज़ व सजी थीं; युनांये जब पहली दफा आप के साथ मदीना तशरीफ लाई तो उन्होंने कानों से अपने जेवर निकाल कर हजरत फातिमा और हीगर औरतों को दे दिअे, आप धबादत व परहेज़गारी और सदका करने में बड़ यड़ कर हिस्सा लेती थीं, हीगर अजवाजे मुतहहरात की तरह आप ली अपने जमाने की बड़ी आलिमा थीं, जवातीन मसाधल के सिवसिले में आप से रूजू करती थीं. रमजानुल मुबारक सन ५० हिजरी में हजरत अमीर मुआविया के जमानये भिलाईत में ६० साल की उमर में आप की वफात हुई और जन्मतुल बकी में दफन की गई.

नंबर (२) : अल्लाह की कुदरत

नारियल में अल्लाह तआला की कुदरत

अल्लाह तआला ने नारियल को बनाया और अपनी कुदरत से इस में जैसा पानी रभा के वो पानी अगर जमीन को ओढ़ें तो उस में नहीं, दरभत को काटें तो उस में नहीं, लेकिन अल्लाह तआला ने सिर्फ अपनी कुदरत से इस फल के अंदर जैसा पानी रभा है जिस में बहुत सी बीमारियों के लिये शिफा और धलाज है.

नंबर (३) : ओक इर्ज़ के बारे में

कज़ा नमाज़ों की अदायगी

रसूलुल्लाह ने करमाया: "जो कोई नमाज़ पढ़ना भूल गया या नमाज़ के वक्त सोता रह गया, तो (उस का कक्कारा ये है के) जब याद आओ उसी वक्त पढ़ ले". [तिर्मिज़ी: १७७, अन अबी कतादा] फायदा: अगर किसी शम्स की नमाज़ किसी उल की वजह से छूट जाये या सोने की छालत में नमाज़ का वक्त गुजर जाये, तो बाद में उस को पढ़ना इर्ज़ है.

नंबर (४) : ओक सुन्नत के बारे में

सजका करने का सुन्नत तरीका

रसूलुल्लाह जब सजदा करताते तो अपनी नाक और पेशानी को जमीन पर रखते और अपने हाथों को पहलू से अलग रखते और अपनी छथेलियों को कांधे के बराबर रखते.

[तिर्मिज़ी: २७०, अन अबी हुमैद]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

મુસલમાન ભાઈ કે લિયે દુઆ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સબ સે જલ્દ કબૂલ હોને વાલી દુઆ વો હે, જો દુઆ કોઈ મુસલમાન અપને એસે ભાઈ કે લિયે કરે જો મૌજૂદ ન હો”.

[તિર્મિઝી: ૧૯૮૦, અન અબ્દલ્લાહ બિન

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બડે ગુનાહ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્યા મેં તુમ્હે ગુનાહોં મેં સબ સે બડે ગુનાહ કી ખબર ન દે દૂ? યે બાત રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ત્રીન બાર ફરમાઈ. સહાબા કૃ ને અર્જ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! ક્યોં નહીં! (ઝર બતાઈએ), રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: અલ્લાહ કે સાથ કિસી કો શરીક કરના ઔર માં બાપ કી નાફરમાની કરના ઔર જૂટી ગવાહી દેના”.

[મુસ્લિમ: ૨૫૧, અન અબી બકરા કૃ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી મુહબ્બત સે બચના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે દુશ્મનોં કે દિલ સે તુમ્હારા ખૌફ ખત્મ કર દેગા ઔર તુમ્હારે દિલોં મેં વહન ડાલ દેગા. સહાબા કૃ ને અર્જ કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ! વહન ક્યા ચીઝ હે? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: દુનિયા કી મુહબ્બત ઔર મૌત કો નાપસંદ કરના”.

[અબૂ દાઉદ: ૪૨૮૭, અન સૌબાન કૃ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કા હાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “જો લોગ અપને રબ સે ડરતે રહે, ઉન કો ભી ગિરોહ કે ગિરોહ બના કર જન્નત કી તરફ રવાના કિયા જાએગા ઔર જન્નત કે મુહાફિઝ (ફરિશ્તે) ઉન સે કહ્યે: તુમ પર સલામતી હો અચ્છી તરહ (મજે મેં) રહો, જાઓ જન્નત મેં હમેશા હમેશ કે લિયે દાખિલ હો જાઓ”.

[સૂર-એ-ઝુમૂર: ૭૩]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

નઝરે બદ કા ઇલાજ

એક શખ્સ કો નઝર લગ ગઈ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉસ કે સીને પર હાથ માર કર યે દુઆ ફરમાઈ:

((اللَّهُمَّ اذْهَبْ عَنْهُ كَرَاهَا وَكَرَاهَا وَوَجْهًا))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! ઇસ કી ગરમી, ઇસ કી ઠંડક ઔર તકલીફ કો દૂર કર દે. યુનાંચે વો શખ્સ ખડા હો ગયા.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૫૨૭૩, અન આખિર બિન રબીઆ કૃ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “તુમ ઔરતોં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક સે ઝિંદગી ગુઝારોં ઔર અગર તુમ કો ઉન કી (કોઈ) આદત અચ્છી ન લગે (તો ઉસ કી વજહ સે સખ્તી કા ખર્તાવ ન કિયા કરો બલ્કે ઉસ પર સબ્ર કરો) ક્યોંકિ, મુમકિન હે તુમ કિસી ચીઝ કો નાપસંદ કરો, મગર અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ મેં બહુત ઝિયાદા ભલાઈ રખ દી હો.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૯]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા

કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૨) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત દુર્રહ બિન્તે અબી લહબ

હઝરત દુર્રહ   હુઝૂર    ે ચચા અબૂ લહબ કી બેટી થી, વો હિજરત સે પેહલે મક્કા મુકર્રમા મેં મુસલમાન હો ગઈ થી, ઉસ કે બાદ ઉન કે શૌહર હઝરત હારિસ બિન નૌફલ ને ભી ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા, ફિર દોનોં હિજરત કર કે મદીના મુનવ્વરા પહુંચેં તો મદીને કી ઔરતોં ને કહા: તુમ્હારે બાપ અબૂ લહબ કી બદબખ્તી ઔર રસૂલુલ્લાહ   કી દુશ્મની કી વજહ સે અલ્લાહ તઆલા ને એક સૂરત નાઝિલ ફરમાઈ, જિસ મેં ઉન કી હલાકત વ બરબાદી કા તઝકિરા હૈ; ઇસ લિયે તુમ્હારી હિજરત સે તુમ્હેં ભી કોઈ ફાઈદા નહીં હોગા. ઉન્હોં ને ઇસ બાત કી હુઝૂર   સે શિકાયત કી, આપ   ઇસ ફરમાન સે ઉન્હેં અપની ગલતી કા એહસાસ હુઆ, હઝરત દુર્રહ   કી ફઝીલત કે લિયે ઇતના કાફી હૈ કે હુઝૂર   ને ઉન સે ફરમાયા: જો તુમ્હેં ગુસ્સા દિલાએગા અલ્લાહ કો ભી ઉસ પર ગુસ્સા આએગા મૈં તુમ સે હું ઔર તુમ મુજ સે હો. હઝરત દુર્રહ   કે વાલિદ અબૂ લહબ કી હુઝૂર   સે સખ્ત દુશ્મન થે, ઉસ કે બાવજૂદ બગૈર કિસી પરવાહ કિએ ઉન્હોં ને ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા. યે ઉન કી રસૂલુલ્લાહ   સે સચ્ચી મુહબ્બત કી અલામત હૈ. હુઝૂર   ને ફત્હ મક્કા કે બાદ હઝરત દુર્રહ   કે શૌહર હઝરત હારિસ   કો જિદ્દ કા ગવર્નર બના દિયા થા. મુહદ્દિસીન ને કુછ હદીસેં ભી બયાન કી હૈં, હઝરત ઉમર   કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં સન ૨૦ હિજરી મેં ઉન કી વપાત હુઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર   કા મોઅજિઝા

ઝૈદ બિન અરકમ   કે બારે મેં પેશીનગોઈ

હઝરત ઉનૈસા   ફરમાતી હૈં એક મરતબા મેરે વાલિદ હઝરત ઝૈદ બિન અરકમ   બીમાર હુએ, તો રસૂલુલ્લાહ   ઇયાદત કે લિયે તશરીફ લાએ, આપ   ને ફરમાયા: યે બીમારી તો ઇતની ઝિયાદા ખતરનાક નહીં ઇસ લિયે કોઈ હરજ નહીં, લેકિન મેરી વફાત કે બાદ આપ કી બીનાઈ ચલી જાએગી ઔર આપ કી ઉમ્મ ભી ઝિયાદા હોગી, ઉસ વક્ત આપ ક્યા કરેંગે? તો હઝરત ઝૈદ   ને ફરમાયા: તબ તો મૈં સવાબ કી ઉમ્મીદ રખુંગા ઔર સબ્ર કરુંગા, હુઝૂર   ને ફરમાયા: તુમ બગૈર હિસાબ કે જન્મત મેં દાખિલ હોંગે, ચુનાંચે આપ   કે ફરમાન કે મુતાબિક આપ   કી વફાત કે બાદ હઝરત ઝૈદ   કી આંખ સે રૌશની ખત્મ હો ગઈ ફિર કુછ મુદત કે બાદ અલ્લાહ ને ઉન કી બીનાઈ વાપસ કર દી ઔર ફિર વફાત પાઈ. [દલાઈલુન્નુબુવ્હ લિલ ભૈહકી: ૨૮૨૩]

નંબર (૩) : એક ફઝલ કે બારે મેં

સચ્ચી ગવાહી દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઇમાન વાલો! ઇન્સાફ પર કાઈમ રહતે હુએ અલ્લાહ કે લિયે ગવાહી દો, ચાહે વો તુમ્હારી જાત, વાલિદૈન, રિશ્તેદારોં કે ખિલાફ હી (કયોં ન) હો”.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૩૫]

ફાયદા: સચ્ચી ગવાહી દેના ઔર જૂઠી ગવાહી દેને સે બચના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

દુશ્મન સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કિસી કીમ સે ખૌફ યા ડર મહસૂસ કરતે તો યહ દુઆ પઢતે:

((اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَجْعَلُكَ فِيْ نُحُوْرِهِمْ وَنَعُوْذُ بِكَ مِنْ شُرُوْرِهِمْ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! હમ તુજ કો ઉન દુશ્મનોં કે મુકાબલે મેં પેશ કરતે હૈં ઔર ઉન કે શર સે પનાહ ચાહતે હૈં.

[અબૂ દાવિદ: ૧૫૩૭, અન અબી મુસા અશઅરી]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

તકવા ઔર હુસ્ને અખલાક કા દર્જા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછા ગયા કે કિસ અમલ સે અક્સર લોગ જન્નત મેં જાએંગે? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તકવા ઔર અચ્છે અખલાક કી વજહ સે”.

[મુસ્તદરક હાકિમ: ૭૯૧૯, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ ઔર રસૂલ કી નાફરમાની કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કા કહના ન માને વો ખુલી હુઈ ગુમરાહી મેં હૈ”.

[સૂર-એ-અહઝાબ: ૩૬]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

સવારી કે જાનવર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉસી ને (યાની અલ્લાહ ને) ઘોડે ઔર ખચ્ચર ઔર ગધે ભી પૈદા કિએ તાકે તુમ ઉન પર સવાર હો કર ઝેબ વ ઝીનત હાસિલ કરો ઔર આઈન્દા ભી ઐસી ચીઝેં પૈદા કર દેગા, જિન કો તુમ અભી નહીં જાનતે”.

[સૂર-એ-નહલ: ૮]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કી ઉમ્મો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જન્નતી લોગ જન્નત મેં બગૈર દાઢી કે સુરમા લગાએ હુએ તીસ યા તૈતીસ સાલા નૌજવાન કી શકલ મેં દાખિલ હોંગે”.

[તિર્મિઝી: ૨૫૪૫, અન મુઆઝ બિન જબલ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

કાન બજને કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કિસી કા કાન બજે, તો મુજે યાદ કરે ઔર મુજ પર ફરદ ભેજે”.

[ઇબ્ને સુન્ની: ૧૬૬, અન અબી રાફેઅ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મૌત કી તમન્ના ન કરો, ક્યોંકિ આખિરત કા મામલા નિહાયત સખ્ત હૈ; ઔર નેક બખ્તી કી અલામત યે હૈ કે ઉમ્મ ઝિયાદા હો ઔર ઉસ કો તૌબા કી તૌફીક મિલ જાએ”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૪૧૫૪, અન જાબિર બિન અબ્દિલ્લાહ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૩ શબ્બાલુલ મુકર્મ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઉમ્મે અય્યૂબ

હઝરત ઉમ્મે અય્યૂબ બિન્તે કેસ મશહૂર સહાબી હઝરત અબૂ અય્યૂબ અન્સારી કી બીવી હૈં, ઇસ નેક સીરત ખાતૂન ને હિજરત સે પેહલે હી ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા થા, જબ હુઝૂર હિજરત ફરમા કર મદીના મુનવ્વારા તશરીફ લાએ, તો સાત મહીને તક ઉન્હીં કે યહાં કયામ ફરમાયા ઔર ઉન્હેં દો જહાં કે સરદાર કી મેઝબાની કા શર્ફ હાસિલ હુઆ, ઉમ્મે અય્યૂબ બહે શૌક સે આપ કી પસંદ કે મુતાબિક તરહ તરહ કે ખાને તૈયાર કરતી; ઔર તમામ ઘર વાલે આપ કો રાહત વ આરામ પહુંચાને મેં લગે રહતે, હુઝૂર ઘર કે નિયલે હિસ્સે મેં તશરીફ ફરમા થે, ઇસ લિયે અહલે ખાના બડી એહતિયાત કે સાથ ઘર કી છત પર રહતે ઔર ચલને ફિરને મેં આપ કી રાહત કા ખાસ ખયાલ રખતે, એક રોઝ છત કે ઊપર પાની સે ભરા હુઆ ઘડા ટૂટ ગયા, તો સરદી કે મૌસમ મેં લિહાફ સે પાની કો જઝબ કિયા, તાકે પાની આપ કી ઊપર ન ગિરને પાએ ઔર ખુદ બગૈર લિહાફ કે સરદી કે આલમ મેં પૂરી રાત ગુઝારી, સુબહ હોતે હી બિદમતે નબ્વી મેં દરખ્વાસ્ત કી કે આપ ઊપર કી મંઝિલ પર કયામ ફરમાએ, તો બડા એહસાન હોગા, ઇન કી ઇસ આજિઝાના દરખ્વાસ્ત પર આપ કી મક્કાન કે ઊપર કયામ ફરમાયા. ઉમ્મે અય્યૂબ નેક સીરત ઔર ઇબાદત મેં મસરૂફ રહને વાલી ખાતૂન થી.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

બચ્ચોં કી પૈદાઈશ ઔર ઉન કી મુહબ્બત

ઇન્સાન કો અલ્લાહ તઆલા ને તમામ મખ્લૂકાત પર શરાફત બખ્શી, ઇન્સાન અપને દિલ મેં ઇઝઝત કા જઝબા રખતા હૈ, લેકિન ઝરા ગૌર કરેં કે યહ ઇઝઝત વાલે ઇન્સાન કો અલ્લાહ ને કેસી બેહેંસિયત ચીઝ સે પૈદા કિયા, અગર વો કિસી કે કપડે મેં લગ જાએ, તો થોડી દેર ભી ઉસ કો બરદાશત ન કરે, બલ્કે ફૌરન ધો ડાલે, વહી અલ્લાહ ઇસ ગંદે કતરે કો અપની કુદરત સે તબદીલ કર કે એક ભોલા ભાલા બચ્ચા બના દેતા હૈ, જિસ સે માં બાપ હી નહીં સભી રિશ્તેદાર મુહબ્બત કરતે હૈં, જિસ ગંદે કતરે સે નફરત થી, ઉસ સે બચ્ચા બનને પર દિલોં મેં મુહબ્બત કોન પૈદા કરતા હૈ? યકીનન વો અલ્લાહ હૈ જો અપની કુદરત સે નફરત કો મુહબ્બત સે બદલતા હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હમ ને ઇન્સાનોં કો અપને વાલિદૈન કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરને કા હુકમ દિયા હૈ.

[સૂર-એ-અહકાફ: ૧૫]

ફાયદા: વઝએ હમલ સે લે કર પૈદાઈશ તક કિતની પરેશાની ઉઠાની પડતી હૈ, ફિર પૈદાઈશ કે બાદ પરવરિશ ઔર તાલીમ વ તરબિયત કી ઝિમ્મેદારી નિભાના પડતા હૈ, ઇસ લિયે વાલિદૈન કી ફરમાંબરદારી કરના ફર્જ હૈ.”

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સજદે મેં ઉંગલિયોં કો રખને કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ડુકૂઅ કરમાતે તો (હાથોં કી) ઉંગલિયોં કો ખુલી રખતે ઔર જબ સજદા કરમાતે, તો ઉંગલિયાં મિલા લેતે.

[તબરાની કબીર: ૧૭૪૯૫, અન વાઈલ બિન હુઝ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સબ સે અફઝલ સદકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સબ સે અફઝલ સદકા યે હૈ, કે એક મુસલમાન ઇલ્મ સીખ કર દૂસરે મુસલમાન ભાઈ કો સિખાએ”.

[ઇબને માજા: ૨૪૩, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કિસી મુસલમાન કા હક મારના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “(જૂદી) કસમ કે ઝરિએ મુસલમાન કા હક છીન લેને વાલે પર અલ્લાહ તઆલા ને દોઝખ વાજિબ કર દી હૈ ઔર જન્નત હરામ કર દી હૈ”, એક શપ્સ ને અર્ઝ કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ! અગર મામૂલી ચીઝ હો? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગરયે પીલૂ કી એક લકડી હી ક્યોં ન હો”.

[મુસ્લિમ: ૩૫૩, અન અબી ઉમામા]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કે લાલચી અલ્લાહ કી રહમત સે દૂર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્યામત કરીબ આ ચુકી હૈ ઔર લોગ દુનિયા કી હિસે વ લાલચ ઔર અલ્લાહ તઆલા કી રહમત સે દૂરી મેં બઢતે હી જ રહે હૈં”.

[મુસ્તદરક: ૭૯૧૭, અન ઇબને મરઘીદ]

ખુલાસા: ક્યામત કે કરીબ આને કી વજહ સે લોગોં કો નેકી કમાને કી ઝિયાદા સે ઝિયાદા ફિક કરની ચાહિએ; લેડિન એસા કરને કે બજાએ વો દુનિયા કી લાલચ મેં પડ કર અલ્લાહ કી રહમત સે દૂર હોતે જ રહે હૈં.

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

ઈન્સાનોં કે આઝા કી ગવાહી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિસ દિન અલ્લાહ કે દુશ્મનોં કો દોઝખ પર જમા કિયા જાએગા, તો ઉન કી જમાતેં બના દી જાએગી, યહાં તક કે જબ વો વહાં પહુંચેંગે, તો ઉન કે કાન, ઉન કી આંખેં ઔર ઉન કી ખાલ, ઉન કે ખિલાફ ઉન કે કિએ હુએ આમાલ કી ગવાહી દેંગે”.

[સૂર-એ-હામીમ સજદા: ૧૯ તા ૨૦]

નંબર ૯ : કુર્આન સે ઇલાજ

સૂર-એ-ફાતિહા સે ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સૂર-એ-ફાતિહા હર મર્ઝ કી દવા હૈ”.

[સુનને દારમી: ૩૪૩૩, અન અબ્દિલ મલિક બિન ઉગેર]

ફાયદા: અલ્લામા ઇબને કથિમ રહ. ફરમાતે હૈં: અગર જિસ્મ મેં કહીં દર્દ હો, તો દર્દ કી જગા હાથ રખ કર સાત મરતબા “સૂર-એ-ફાતિહા પઢે” ઇન્શા અલ્લાહ આરામ મિલેગા”.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ તુમ ખાત કિયા કરો, તો ઇન્સાફ કા ખયાલ રખા કરો, અગરયે વો શપ્સ તુમહારા રિશ્તેદાર હી હો ઔર અલ્લાહ તઆલા સે જો અહદ કરો ઉસ કો પૂરા કિયા કરો, અલ્લાહ તઆલા ને તુમહે ઇસ કા તાકીદી હુકમ દિયા હૈ. તાકે તુમ યાદ રખો (ઔર અમલ કરો).

[સૂર-એ-અન્આમ: ૧૫૨]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૪) શબ્બાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઉમ્મે રુમાન

હઝરત ઉમ્મે રુમાન રઝી બિન્તે આમિર કનાના રઝી હઝરત અબૂબક સિદીક રઝી કી જોજા ઔર ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત આઈશા રઝી કી વાલિદએ મોહતરમા હૈં, પેહલે અબુલ્લાહ બિન સખબરા કે નિકાહ મેં થી, ઇન કે ઇન્તેકાલ કે બાદ હઝરત અબૂબક રઝી ને નિકાહ કિયા, ઇબ્તિદાઈ ઝમાને હી મેં મુસલમાન હો ગઈ થી, જિસ તરહ હઝરત અબૂબક રઝી સચ્ચાઈ, અમાનતદારી ઔર કરીમાના અખ્લાક મેં મશહૂર થે, બિલ્કુલ ઇસી તરહ હઝરત ઉમ્મે રુમાન રઝી ભી સચ્ચાઈ, વફાદારી ઔર સલીકામંદી મેં તમામ ઔરતોં કે દરમિયાન એક અલગ હૈસિયત રખતી થી. હઝરત અબૂબક સિદીક રઝી જબ હિજરત કર કે મદીના આ ગએ, તો આપ કે પૂરે અહલે ખાના ઔર બચ્ચોં કો હઝરત ઉમ્મે રુમાન રઝી ને બડી હોસલામંદી સે સંભાલા ઔર જબ મદીના સે હઝરત ઝૈદ બિન હારિસા ઔર અબૂ રાફેઅ ચંદ ઔરતોં કો લાને કે લિયે મક્કા પહુંચે, તો ઉમ્મે રુમાન રઝી ભી હઝરત આઈશા રઝી ઔર હઝરત અસ્મા રઝી કો લે કર મદીના હિજરત કર ગઈ. સન ૮ હિજરી યા ઉસ કે બાદ ઇન્તેકાલ હુવા, આં હઝરત રઝી ખુદ કબ્ર મેં ઉતરે ઔર ઉન કે લિયે દુઆએ મગિરત ફરમાઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર રઝી કા મોઅજિઝા

દૂધ મેં બરકત

એક મરતબા હઝરત ખબ્બાબ રઝી કી બેટી એક બકરી લેકર રસૂલુલ્લાહ રઝી કે પાસ હાજિર હુઈ, તો હુઝૂર રઝી ને ઉસ કો એક તરફ બાંધ દિયા ઔર ફિર દોહા ઔર ફરમાયા: બડા બરતન લાઓ, હઝરત ખબ્બાબ રઝી કી બેટી એક બડા બરતન લે આઈ, જિસ મે આટા પીસા જાતા થા, ફિર હુઝૂર રઝી ને દોહના શુરૂ કિયા, યહાં તક કે વો બરતન ભર ગયા ફિર ફરમાયા: અપને ઘર વાલોં કો ઔર પડોસિયોં કો પિલા દો.

[દલાઈલુનુબુવ્વહ લિલ બૈહકી: ૨૩૮૩]

ફાયદા: બકરિયાં આમ તૌર પર ઇતના ઝિયાદા દૂધ નહીં દેતી હૈં, ઉસ બકરી સે ઇતના ઝિયાદા દૂધ નિકલના કે ઘર વાલે ઔર પડોસી ભી પી લેં, યે આપ રઝી કા મુઅજિઝા હી થા.

નંબર (૩) : એક ફઝલ કે બારે મેં

જમાત સે નમાઝ પઢના

રસૂલુલ્લાહ રઝી ને ફરમાયા: “આદમી કા જમાત સે નમાઝ પઢના અકેલે નમાઝ પઢને સે બીસ દજે સે ભી ઝિયાદા ફઝીલત રખતા હૈ”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૩૫૫૪, અન અબ્દિલ્લાહ બિન મસ્રીદ રઝી]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

પાંચ ચીજોં સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ રઝી પાંચ ચીજોં સે પનાહ માંગતે થે: ((**اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُبِكَ مِنَ الْبُخْلِ وَالْجُبْنِ**
وَاَعُوْذُبِكَ مِنْ سَوْءِ الْعُمْرِ **وَاَعُوْذُبِكَ مِنْ فِتْنَةِ الصَّدْرِ** **وَاَعُوْذُبِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ**

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મੈં કંજૂસી, બુઝાદિલી, બુરી ઝિંદગી, દિલ કી બીમારી ઔર અઝાબે કબ્ર સે તેરી પનાહ ચાહતા હૂં.

[નસઈ: ૫૪૯૯, અન ઉમર રઝી]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

તાલિબે ઇલ્મ અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ ઇલ્મ હાસિલ કરને કે લિયે ઘર સે નિકલતા હૈ, વો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં હોતા હૈ, યહાં તક કે લૌટ કર વાપસ આ જાએ”.

[તર્મિઝી: ૨૬૪૭, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

જૂટે ખુદાઓ કી બેબસી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિસ કો તુમ અલ્લાહ કે સિવા પુકારતે હો, વો ખજૂર કી ગુઠલી કે એક છિલકે કા ભી ઇખ્તિયાર નહીં રખતે; અગર તુમ ઉન કો પુકારો ભી, તો વો તુમ્હારી પુકાર સુન ભી નહીં સકતે ઔર અગર (બિલ ફઝ) સુન ભી લેં તો, તુમ્હારી ઝરૂરત પૂરી ન કર સકેંગે ઔર કયામત કે દિન તુમ્હારે શર્ક કી મુખાલફત વ ઇન્કાર કરેંગે”.

[સુર-એ-ફાતિર: ૧૩ તા ૧૪]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ચીઝોં મેં ગૌર વ ફિક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઇસી (બારિશ કે) પાની કે ઝરિએ અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે લિયે ખેતી, ઝૈતૂન, ખજૂર ઔર અંગૂર ઔર હર કિસ્મ કે ફલ ઉગાતા હૈ, યકીનન ઇન ચીઝોં મેં ગૌર વ ફિક કરને વાલોં કે લિયે બડી નિશાનિયાં હેં”.

[સુર-એ-નહલ: ૧૧]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જહન્નમ કે દરવાઝે કા ફાસલા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જહન્નમ કે સાત દરવાઝે હેં, હર દો દરવાઝોં કે દરમિયાન કા ફાસલા એક સવાર આદમી કે સત્તર સાલ ચલને કે બરાબર હૈ”.

[મુસ્તદરક: ૮૬૮૩, અન લકીત બિન આખિર ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

નાક મેં દવા ડાલને કે ઝરિએ ઇલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ રઝી બયાન કરતે હેં કે નબી-એ-કરીમ ﷺ ને નાક મેં દવા ડાલવાઈ.

[અબૂ દાવૂદ: ૩૮૬૭]

ફાયદા: સર ઔર નાક કી બીમારિયોં મેં દવા પીને કી બનિસ્ખત નાક મેં દવા ડાલના મુફીદ હૈ, ઔર હુઝૂર ﷺ ને ભી નાક મેં દવા ડાલને કે ઝરિએ ઇલાજ પસંદ ફરમાયા હૈ.

[તર્મિઝી: ૨૦૪૭]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક આદમી સે ફરમાયા: “અગર તુમ અપને દિલ કી નરમી ચાહતે હો, તો યતીમ કે સર પર હાથ ફેરા કરો ઔર મિસ્કીન કો ખાના ખિલાયા કરો”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૭૫૨૨, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) શબ્દાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ઉમ્મે સલમા

ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ઉમ્મે સલમા પેહલે અબૂ સલમા બિન અબ્દુલ અસદ કે નિકાહ મેં થી, ઉન કે ઇત્તેકાલ કે બાદ હુઝૂર ઝને નિકાહ ફરમાયા, વો અક્લમંદ ઔર બુલંદ અખ્લાક વ કિરદાર વાલી ખાતુન થી, ઝાહિદાના ઝિંદગી ગુઝારતી ઔર રાહે ખુદા મેં બડી કયામતી સે ખર્ચ ક્રિયા કરતી થી, લોગોં કો નેકી કરને કા હુકમ કરતી ઔર બુરાઈ સે રોકતી, ઉન્હેં હદીસ સુનને કા બહુત શૌક થા, હદીસ મેં હઝરત આઈશા કે બાદ કોઈ ઉન કે મુકાબિલ ન થે, ફિક્હી માલૂમાત, ઝહાનત ઔર દાનિશમંદી મેં બુલંદ મકામ રખતી થી, બેઝે સહાબા ઔર તાબિઈન ઉન સે મસાઈલ કી તહકીક ક્રિયા કરતે થે, ઉન કી હિકમત વ દાનાઈ ઔર અક્લમંદી કા ઈસ સે અંદાઝા હોતા હૈ કે સુલહે હુદૈબિયા કે મૌકે પર જબ કુફાર ને મુસલમાનોં કો ઉમરા કરને સે રોક દિયા, તો હુઝૂર ઝને સહાબા કો એહરામ ખોલને કા હુકમ દિયા, સહાબાએ કિરામ કી દીની ગૈરત ને ઉમરા કિએ બગૈર એહરામ ખોલના ગવારા ન ક્રિયા, યુનાંચે ઈસ મૌકે પર ઉમ્મે સલમા હી ને હુઝૂર ઝને મશવરા દિયા કે અભી સહાબા સદમે સે નિઢાલ હૈ, પેહલે આપ એહરામ ખોલ દીજિએ, આપ કો દેખ કર સહાબા ભી એહરામ ખોલ દેંગે, આપ ઝને ઈસ મશવરે કો કબૂલ કર કે એહરામ ખોલ દિયા. તો સહાબા કો યકીન હો ગયા કે અબ સુલહે કે શરાઈત બદલ નહીં સકતે, ઈસ લિયે ઉન્હોંને ભી અપના એહરામ ખોલ દિયા. ઉન કા ઇત્તેકાલ શબ્દાલ સન ૫૯ હિજરી મેં હુઆ ઔર હઝરત અબૂ હુરૈરા ઝને જનાઝે કી નમાઝ પઢાઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

શહદ કી મક્ખી મેં અલ્લાહ કી કુદરત

અલ્લાહ તઆલા ને શહદ કી મક્ખી કો વો હુનર દિયા હૈ જિસ સે વો ફૂલોં સે રસ યૂસ કર શહદ બનાતી હૈ, ઉન કે બનાએ હુએ શહદ મેં ઇન્સાન કે લિયે બહુત સે ફાયદે હૈ, ઇતની સાઈસી તરક્કી કે બાવજૂદ ઇન્સાન શહદ હાસિલ કરને કે લિયે શહદ કી મક્ખી કા મોહતાજ હૈ, કોઈ ઇન્સાની તાકત ઐસા કરના ચાહે તો યે ના મુમકિન હૈ, યહ અલ્લાહ કી કુદરત કી બહુત બડી નિશાની હૈ, વો એક છોટી સી મક્ખી સે ઇતના બડા કામ લેતા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફઝ કે બારે મેં

શૌહર કે ભાઈયોં સે પરદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ઝને ફરમાયા: “(નામહરમ) ઔરતોં કે પાસ આને જાને સે બચો! એક અન્સારી સહાબી ને અઝ ક્રિયા: દેવર કે બારે મેં આપ કયા ફરમાતે હૈ? તો આપ ઝને ફરમાયા: દેવર તો (તુમ્હારે લિયે) મૌત હૈ (યાની શૌહર કે ભાઈ વગૈરા સે પરદા કરના ઇત્તેહાઈ ઝરૂરી હૈ; ક્યોંકિ વો તબાહી વ હલાકત મેં ઝલને કા બડા સબબ હૈ)”.

[બુખારી: ૫૨૩૨, અન ઉક્બા બિન આમિર ઝ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

તીન ઉંગલિયોં સે ખાના

હઝરત કઅબ બિન માલિક ઝને ફરમાતે હૈ: “રસૂલુલ્લાહ ઝને તીન ઉંગલિયોં સે ખાતે થે ઔર જબ ખાને સે ફારિગ હો જાતે, તો ઉંગલિયાં ચાટ લેતે થે”.

[મુસ્લિમ: ૫૨૮૮, અન કઅબ ઝ]

ખુલાસા: ખાને કે બાદ ઉંગલિયોં કો ચાટના સુન્નત હૈ, લેકિન ઈસ તરહ નહીં ચાટના ચાહિએ કે દેખને વાલે કો નાપસંદ હો.

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

યતીમ કે સર પર હાથ ફેરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ કોઈ શખ્સ યતીમ કે સર પર હાથ ફેરતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા હર બાલ કે બદલે મેં એક નેકી અતા ફરમાતા હૈ”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૧૬૪૯, અન અબી ઉમામા]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

તકબુર કી સજા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ કે દિલ મેં રાઈ કે બરાબર ભી તકબુર હોગા, વો જન્મત મેં દાખિલ ન હોગા”. કિસી ને કહા: આદમી અચ્છે કપડે ઔર અચ્છે જૂતે પસંદ કરતા હૈ (તો ક્યા એસા કરના તકબુર મેં શામિલ હૈ?) આપ ﷺ ને ફરમાયા: અલ્લાહ તઆલા સફાઈ સુથરાઈ કો પસંદ કરતા હૈ, તકબુર તો હક બાત ન માનના ઔર લોગોં કો હકીર સમજના હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૨૬૫, અન ઇબ્ને મસ્જીદ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મેં ઉમ્મીદોં કા લમ્બા હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મુજે અપની ઉમ્મત પર સબ સે ઝિયાદા ડર ખ્વાહિશાત ઔર ઉમ્મીદોં કે બઢ જાને કા હૈ, ખ્વાહિશાત હક સે દૂર કર દેતી હૈ ઔર ઉમ્મીદોં કા લમ્બા હોના આખિરત કો ભુલા દેતા હૈ, યે દુનિયા ભી ચલ રહી હૈ ઔર હર દિન દૂર હોતી ચલી જા રહી હૈ, ઔર આખિરત ભી ચલ રહી હૈ ઔર હર દિન કરીબ હોતી જા રહી હૈ”.

(યાની હર વક્ત ઝિંદગી કમ હોતી જા રહી હૈ ઔર મૌત કરીબ આતી જા રહી હૈ, ઇસ લિયે આખિરત કી તૈયારી મેં લગે રહના ચાહિએ).

[કન્ઝુલ ઉમ્માલ: ૪૩૭૫૮, અન જાબિર]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

નેક અમલ કરને વાલોં કા ઇન્આમ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ ઇમાન લાએ ઔર નેક અમલ કરતે રહે, વો જન્મત કે બાગોં મેં દાખિલ હોંગે, વો જિસ કો ચાહોંગે ઉન કે રબ કે પાસ ઉન કો મિલેગી. (ઉન કી) હર ખ્વાહિશ કા પૂરા હોના ભી બઢા ફઝલ વ ઇન્આમ હૈ”.

[સુર-એ-શુરા: ૨૨]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

જૂં પડને કા ઇલાજ

એક રિવાયત મેં હૈ કે દો સહાબા ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે એક ગઝવા કે મૌકે પર (કપડોં મેં) જૂં પડ જાને કી શિકાયત કી, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉન દોનોં કો રેશમી કમીસ પહનને કી ઇજાઝત દી.

[બુખારી: ૨૯૨૦, અન અનસ]

સાપદા: જૂં પડના એક મર્જ હૈ, જિસ કા ઇલાજ આપ ﷺ ને ઉસ મૌકે પર રેશમી લિબાસ તજવીઝ ફરમાયા, યે લિબાસ અગરચે આમ હાલાત મેં મર્દોં કે લિયે જાઈઝ નહીં હૈ, લેકિન માહિર હકીમ યા ડોક્ટર અગર ઝરૂરત કી વજહ સે તજવીઝ કરે તો ગુંજાઈશ હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યે બતાએ હુએ અહકામ હી મેરા સીપા રાસ્તા હૈ, તુમ ઇસી પર ચલો ઔર દૂસરે (ગલત) રાસ્તોં પર મત ચલો, વરના વો રાસ્તે તુમ કો રાહે ખુદા સે હટા દેંગે. અલ્લાહ તઆલા ઇસ બાત કા તુમ કો તાકીદ કે સાથ હુકમ દેતા હૈ, તાકે તુમ ટેકે રાસ્તે સે બચ સકો”.

[સુર-એ-અન્આમ: ૧૫૩]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૬) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત હફસા

હઝરત હફસા હઝરત ઉમર કી સાહબઝાદી ઔર હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર કી હકીકી બહન હૈં, નુબુવ્વત સે પાંચ સાલ પેહલે પૈદા હુઈ, પેહલે હઝરત ખુનૈસ બિન હુઝાફા સે નિકાલ હુઆ, વો ગઝવએ બદ્ર મેં શહીદ ઝખ્મી હો કર કુછ દિનોં કે બાદ શહીદ હો ગએ, તો હુઝૂર સે ઉન સે નિકાલ ફરમાયા. હઝરત હફસા બઝી ફઝલ વ કમાલ કી માલિક થી, ઉન કે બારે મેં ઇબ્ને સઅદ ને લિખા હૈ કે વો દિન મેં રોઝા રખતી ઔર રાત મેં ઇબાદત કરતી થી, ઔર આખિર તક ઉન કા રોઝા રખને કા અમલ જારી રહા, ઇમ્તિલાફ સે બઝી નફરત કરતી થી, દજાલ ઔર ઉસ કે ફિત્ને સે બહુત ડરતી થી, ઉન્હેં ઇલ્મે હદીસ વ ફિકહ મેં બી મહારત હાસિલ થી, હદીસ કી કિતાબોં મેં ઉન સે સાઠ હદીસેં બયાન કી ગઈ હૈં, જો ઉન્હેં ને હુઝૂર સે ઔર હઝરત ઉમર સે સુની થી, ઉન્હોંને હઝરત અમીર મુઆવિયા કે દૌરે ખિલાફત મેં શાબાન સન ૪૫ હિજરી મેં મદીના મેં ઉન કા ઇન્તેકાલ હુઆ, મદીના કે ગવર્નર મરવાન ને નમાઝે જનાઝા પઢાઈ ઔર જન્નતુલ બકી મેં દફન કી ગઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર સે કા મોઅજિઝા

લાગર ઔર બીમાર કા શિફા પાના

એક ઔરત અપને કમઝોર ઔર બીમાર બચે કો લે કર રસૂલુલ્લાહ સે કી ખિદમત મેં હાઝિર હુઈ ઔર કહને લગી: યા રસૂલલ્લાહ! ઇસ કી ઇતની ઉમ્મ હુઈ હૈ, લેકિન ઇસ કી હાલત તો દેખિયે, દુઆ કીજિએ કે અલ્લાહ ઇસે મૌત દે દે, તો હુઝૂર સે ફરમાયા: નહીં બલ્કે મેં ઇસ કે લિયે દુઆ કરતા હું કે અલ્લાહ ઇસે શિફા અતા ફરમાએ ઔર જવાની બખ્શે ઔર નેક આમાલ કરને વાલા બન જાએ ઔર ફિર અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં કિતાલ કરતે હુએ શહીદ હો જાએ ઔર જન્નત મેં ચલા જાએ, યુનાંચે હુઝૂર સે કી દુઆ કી વજહ સે અલ્લાહ ને ઉસે શિફા બખ્શી ઔર જવાની પાઈ ઔર નેક આમાલ બી કિએ ઔર ફિર અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં કિતાલ કરતે હુએ શહીદ હો ગએ ઔર ફિર જન્નત મેં દાખિલ હો ગએ.

[બૈહકી ફી દલાઈલિનુબુવ્વહ: ૨૪૩૫]

નંબર (૩) : એક ફઝ કે બારે મેં

મસ્જિદ મેં નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ સે ફરમાયા: “જો મુસલમાન નમાઝ ઔર અલ્લાહ તઆલા કે ઝિક્ર કે લિયે મસાજિદ કો અપના ઢિકાના બના લેતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ સે એસે ખુશ હોતે હૈં, જેસે ઘર કે લોગ અપને કિસી ઘર વાલે કે વાપસ આને પર ખુશ હોતે હૈં”.

[ઇબ્ને માજા: ૮૦૦, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

જહન્નમ કે અઝાબ સે હિફાઝત કી દુઆ

જહન્નમ કે અઝાબ સે બચને કે લિયે ઇસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિએ:

﴿رَبِّ ارْحَمْهُمَا فَاَرْحَمَ اللَّهُ لَكَ ذُنُوبُهُمَا وَفَاغْفِرْ لَهُمَا رَبِّ إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾

તજમા: ઐ હમારે પરવરદિગાર! હમ ઈમાન લાએ હૈં, લિહાજા હમારે ગુનાહ માફ કર દીજિએ ઓર હમેં દોઝખ કે અઝાબ સે બચા લીજિએ. [સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૧૬]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

દો રકાત પઢે કર ગુનાહ સે માફી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કિસી ને કોઈ ગુનાહ કિયા ઓર ફિર લુજૂ કર કે નમાઝ પઢે ઓર અલ્લાહ તઆલા સે ઉસ ગુનાહ કી માફી માંગે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો માફ કર દેતા હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૪૦૬, અન અબી બક્ર]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મુઅજિઝત કો ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ હમારે રસૂલ ઉસ પેહલી કૌમોં કે પાસ ખુલી હુઈ દલીલેં લે કર આએ તો વો લોગ અપને ઈસ દુનિયવી ઈલ્મ પર નાઝ કરતે રહે, જો ઉન્હેં હાસિલ થા, આબિર કાર ઉન પર વો અઝાબ આ પડા જિસ કા વો મઝાક ઉડાયા કરતે થે”.

[સૂર-એ-મોયિન: ૮૩]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

સમંદર ઈન્સાનોં કી ગિઝા કા ઝરિઆ હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા હી ને સમંદર કો તુમહારે કામ મેં લગા દિયા હૈ, તાકે તુમ ઉસ મેં સે તાઝા ગોશ્ત ખાઓ ઓર ઉસ મેં સે ઝેવરાત (મોતી વગૈરા) નિકાલ લો, જિન કો તુમ પહનતે હો ઓર તુમ કશિયોં કો દેખતે હો, કે વો દરિયા મેં પાની ચીરતી હુઈ ચલી જા રહી હૈ, તાકે તુમ અલ્લાહ તઆલા કા ફઝલ યાની રોઝી તલાશ કર સકો ઓર તુમ શુક અદા કરતે રહો”.

[સૂર-એ-નહલ: ૧૪]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

કયામત સે હર એક ડરતા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કોઈ મુકર્રબ ફરિશ્તા, કોઈ આસ્માન, કોઈ ઝમીન, કોઈ હવા, કોઈ પહાડ, કોઈ સમંદર એસા નહીં, જો જુમા કે દિન સે ન ડરતા હો (ઈસ લિયે કે જુમા કે દિન કયામત કાયમ હોગી)”.

[ઈબ્ને માજા: ૧૦૮૪, અબૂ લુબાબા]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

કલૌંજ સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બીમારિયોં મેં મૌત કે સિવા એસી કોઈ બીમારી નહીં, જિસ કે લિયે કલૌંજ મેં શિકા ન હો”.

[મુસ્લિમ: ૫૭૬૮, અન અબી હુરૈરા]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કિદિયોં કો છુડાઓ, ભૂકે કો ખાના ખિલાઓ ઓર બીમારોં કી ઈયાદત કરો”.

[બુખારી: ૩૦૪૬, અન અબી મૂસા]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुआन व हदीस की रौशनी में

(१७) शम्माबुल मुकर्रम

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

उम्मुल मोमिनीन हजरत जैनब बिनते जहश

हजरत जैनब रहम हजरत अब्दुल्लाह बिन जहश रहम की बहन और हुजूर सल्लल्लु अलैहि वसल्लम की दूरी जाद बहन थीं, उन्होंने ने शुरु ही में ईस्लाम कबूल कर लिया था, आप सल्लल्लु अलैहि वसल्लम ने उन का निकाह अपने मुंह बोले बेटे जैद बिन हारिसा से कर दिया था. मगर दोनों में भुशगवार तअल्लुकात कायम न रह सके. इस लिये हजरत जैद ने उन्हें तलाक दे दी. हजरत जैनब बिनते जहश रहम के हक में कहीं आयतें नाजिल हुईं, जिन में हुजूर सल्लल्लु अलैहि वसल्लम से निकाह कर देने की ખબर दी गई, जमाने ज़ाहिलियत में अपने मुंह बोले बेटे की बीवी से शादी करने को नाज्जिअल समजते थे. इसी लिये अल्लाह तआला ने इस ज़ाहिली रस्म को आप ही के ज़रिये ખत्म करवाया और परहे की आयतें भी उन के सभल नाजिल हुईं. हजरत जैनब बिनते जहश रहम दस्तकारी के फन से वाकिफ थीं, ये अपने हाथ के फन से रोज़ी कमा कर मदीने के गरीबों में तकसीम कर दिया करती थीं. हजरत आर्शशा रहम फरमाती हैं के मैं ने जैनब से ज़ियादा परहेजगार, सख बोलने वाली, सभावत करने वाली और अल्लाह की रज़ा तलब करने वाली किसी औरत को नहीं देખी. उन से कहीं हदीसें मन्कूल हैं. उन्होंने ने ५३ साल की उम्र पा कर सन २० हिजरी में वफ़ात पाई और जन्मतुल बकीअ में दफन हुईं.

नंबर (२) : अल्लाह की कुदरत

दांत अल्लाह की नेअमत

जब बय्या पैदा होता है तो उस के मुंह में दांत नहीं होते, इस लिये के उसे सिर्फ मां का दूध पीना है. बय्या जैसे जैसे बड़ा होता है, उस को दूध के अलावा दूसरी नरम चीज़ें दी जाती हैं, उस वक्त अल्लाह तआला उस बय्ये को छोटे छोटे दांत देते हैं. जब बय्या सात आठ साल का होता है, तो उस की भोराक भी बढ़ जाती है और वो सभ्त चीज़ें भी खाने लगता है, उस वक्त अल्लाह तआला वो छोटे छोटे दांत गिरा कर दूसरे नये दांत देते हैं, ज़े पेहले दांतों से मजबूत और बड़े होते हैं. इन के ज़रिये इन्सान के खाने की सलाहियत बढ़ जाती है. अल्लाह की कुदरत पर ज़रा गौर करें तो पता खलता है के इन्सान की ज़रूरियात के लिये अल्लाह तआला ने अपनी कुदरत से कैसा अख़्श इन्तेज़ाम किया है.

नंबर (३) : अक कर्ज़ के बारे में

मय्यत का कर्ज़ अदा करना

हजरत अली रहम फरमाते हैं के रसूलुल्लाह सल्लल्लु अलैहि वसल्लम ने कर्ज़ को वसिय्यत से पेहले अदा करवाया, ढालांके तुम लोग (कुआने पाक में) वसिय्यत का तज़क़िरा कर्ज़ से पेहले पढ़ते हो.

[तज़िम्ज़ी: २१२२]

शायदा: अगर किसी शय्स ने कर्ज़ लिया और उसे अदा करने से पेहले इन्तेकाल कर गया, तो कफन दफन के बाद माले विरासत में से सभ से पेहले कर्ज़ अदा करना ज़रूरी है, याहे सारा माल उस की अदायगी में खत्म हो जाये.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઇશા કે બાદ જલ્દી સોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઇશા સે પેહલે નહીં સોતે થે ઔર ઇશા કે બાદ નહીં જાગતે થે (બલ્કે સો જાતે થે).

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૫૭૪૮, અન આપશા ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બેહતરીન સદકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે સવાલ ક્રિયા ગયા: કૌન સા સદકા અફઝલ હૈ? આપ ﷺ ને ફરમાયા: “(અફઝલ સદકા યહ હૈ કે) તુ ઉસ વક્ત સદકા કરે, જબ સિહતમંદ હો ઔર માલ કી ખ્વાહિશ હો ઔર માલદારી કી ઉમ્મીદ રખતા હો ઔર ફક વફાકા સે રત્તા હો”.

[બુખારી: ૨૭૪૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અપને ઇલ્મ પર અમલ ન કરને કા વખાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્યામત કે દિન સબ સે ઝિયાદા સખ્ત અઝાબ ઉસ આલિમ કો હોગા, જિસ કો ઉસ કે ઇલ્મે દીન ને નફા નહીં પહુંચાયા”.

[તબરાની સગીર: ૫૦૮, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

ફાયદા: જિસ આદમી કો શરીઅત કે બારે મેં જિતના ભી ઇલ્મ હો, ઉસ કે મુતાબિક અમલ કરના ઝરૂરી હૈ, અપની જાનકારી કે મુતાબિક અમલ ન કરને પર સખ્ત અઝાબ કી વઈદ સુનાઈ ગઈ હૈ.

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બચો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સુનો! દુનિયા મીઠી ઔર હરી ભરી હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા ઝરૂર તુમ્હે ઇસ કી ખિલાફત અતા ફરમાએગે; તાકે દેખે કે તુમ કૈસે આમાલ કરતે હો, પસ તુમ દુનિયા સે ઔર ઔરતોં (કે કિતને) સે બચો”.

[મુસ્લિમ: ૬૮૪૮, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત કી નેઅમતેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(મુકર્રબ બંદોં કે લિયે જન્મત મેં) ઐસે મેવે હોંગે, જિન કો વો પસંદ કરેંગે ઔર પરિન્દોં કા ઐસા ગોશ્ત હોગા, જિસ કી વો ખ્વાહિશ કરેગા ઔર ઉન કે લિયે બડી બડી આંખોં વાલી હૂરેં હોંગી, જૈસે હિફઝત સે રખા હુઆ પોશીદા મોતી હો. યે સબ ઉન કે આમાલ કા બદલા હોગા ઔર વહાં કભી વો બેહુદા ઔર બુરી બાત નહીં સુનેંગે, હર તરફ સે સલામ હી સલામ કી આવાઝ આએગી”.

[સુર-એ-વાકિઆ: ૨૦ તા ૨૬]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બડી બીમારિયોં સે હિફઝત

હઝરત અનસ ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ પઢા કરતે થે:

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُبِكَ مِنَ الْبَرَصِ وَالْجَدَامِ وَالْجُنُوْنِ وَمِنْ سَبِّیْ الْاَسْقَامِ

તર્જમા: અય અલ્લાહ! મેં તેરી પનાહ મેં આતા હૂં બરસ, જુઝામ, પાગલપન ઔર તમામ બુરી બીમારિયોં સે.

[નસઈ: ૫૪૮૩.]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ સુબહ વ શામ અપને રબ કો અપને દિલ મેં ગિઝગિઝા કર, ડરતે હુએ ઔર દરમિયાની આવાઝ કે સાથ યાદ ક્રિયા કરો ઔર ગાફિલોં મેં સે મત હો જાઓ”.

[સુર-એ-આરાફ: ૨૦૫]

सिई पांय भिनट का मद्रसा कुर्मान व हदीस की रोशनी में

(१८) शब्दाबुद्ध मुकर्रम

नंबर (१) : ईरबामी तारीफ

उम्मुल मांमिनीन इज्जरत जूवेरिया
भिनने जारिस क

इज्जरत जूवेरिया भिनने जारिस क का तअवबुद्ध उम्मे मुत्ताआ के आनदान मुस्ताहिक से है, जज्जअल
बनी मुस्ताहिक के कहियों में जूवेरिया बी थी, जे नकरीम में इज्जरत साभित भिनने केस क के मिन्न में आई, ये
आपने कबीले की शअजादी और रईस की भेदी थी, ईस लिये भाई बन कर रहना जवारा न किया, उन्हीं ने
इज्जरत साभित भिनने केस क से आजाद होने की रकम मुतअय्यन कर के मुआहदा कर लिया, और मावी
ईमदाद के लिये हुजूर क की भिदमत में जाकिर हुई, तो आप क ने करमाया: क्या मैं तुम से अक्का सुलुक न
करूं? तो इज्जरत जूवेरिया क ने करमाया वो क्या है? आप क ने करमाया: "मैं तुम्हारी तरफ से रकम अदा
कर देता हूँ और तुम से निकाल कर लेता हूँ", इज्जरत जूवेरिया क राजी हो गई, जब सलाबज के किराम क
को ईस बात का एलम हुआ के ईस आनदान से रसुलुल्लाह क का सुशराबी रिश्ता कायम हो गया है, तो
सलाबज के किराम क ने ओकतोराम की वजह से नकरीमन हटो केहियों को आजाद कर दिया, ईस हुज्जे सुलुक
की वजह से उन के वालिद जारिस क और पुरी कीम ने ईरबाम कबूल कर लिया, ईसी लिये इज्जरत आईया
क करमाती थी के "मैं ने किसी औरत को जूवेरिया से अद कर अपनी कीम के हक में मुबारक नहीं दिया" वो
भाई ईमदाद गुजार, देर तक दूआ में मशगुल रहने वाली और नकली रोजे रमने वाली आनुन थी, उन्हीं ने
सन पह छिजरी में वहात पाई, मदीने के जवनर मरवान भिनने इकम ने नमाज जनाजा पढ़ाई और
जन्मतुल बकीअ में दफन की गई.

नंबर (२) : हुजूर क मोअजिजा

अम्मी साथ का अक्का हो जना

अक मरतबा रसुलुल्लाह क आना भा रहे थे, ईतने में इज्जरत जरहद अरबामी क जाकिरे भिदमत
हुजे, हुजूर क ने करमाया: भाना भा लीजिअ, इज्जरत जरहद क के दाहने साथ में कुछ नकलीक थी, लिखाजा
उन्हीं ने अपना आया साथ बढ़ाया, तो रसुलुल्लाह क ने करमाया: दाहने साथ से भाओ, इज्जरत जरहद क
ने करमाया: ईस में नकलीक है, तो हुजूर क ने उन के साथ पर हूक मार दी, तो वो जैसा ठीक हुआ के उन को
मौत तक हिर वो नकलीक मलसुस नहीं हुई.

[तअरानि कबीर: २१०८]

नंबर (३) : अक कर्ज के बारे में

सामान का ओभ जाकिर करना

अक मरतबा रसुलुल्लाह क गल्ले के ढेर के पास से गुजरे, आप ने अपना मुबारक साथ उस ढेर के अंदर
दाभिल कर दिया, तो आप क की उंगलियों ने गीलापन मलसुस किया, आप क ने उस गल्ला भयने वाले से
करमाया: (तुम्हारे ढेर के अंदर) ये तरी कैसी है? उस ने कहा: या रसुलुल्लाह! ईस पर बारिश की बुँदें पड़ गई
थीं, आप क ने करमाया: ईस बीजे हुजे गल्ले को तुम ने ज़िपर क्यों नहीं रमा, ताके भरीदने वाले ईस को
देम सकते? (सुनो) जिस ने पोका दिया वो इकम में से नहीं!'' [मुखिमा: २८४, अन अबी हुरैर क]
पुवासा: जे सामान भेया ज रहल है; अगर उस में कोई ओभ हो, तो उस को जाकिर कर देना यानी भरीदने
वाले को बता देना जरूरी है.

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

દુનિયા વા આખિરત કી કામચાલી કે લિયે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કસરત સે યે દુઆ ફરમાતે થે:

((اللَّهُمَّ رَزِّقْنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ))

તર્જમા: ઐ હમારે રબ! હમેં દુનિયા ઔર આખિરત મેં ભલાઈ અતા કરમા ઔર દોઝાબ સે હમારી હિફાઝત કરમા.

[બુખારી: ૪૫૨૨, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મિસ્વાક કર કે નમાઝ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મિસ્વાક કર કે પઢી જાને વાલી નમાઝ, બગૈર મિસ્વાક કિએ પઢી જાને વાલી નમાઝ સે સત્તર ગુના અફઝલ હૈ”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૫૮૦૮, અન આઈશા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુર્આન સુનને સે રોકના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યે કાફિર લોગ એક દૂસરે સે કહતે હૈં કે ઈસ કુર્આન કો મત સુના કરો ઔર ઉસ કે દૌરાન શોર મચાયા કરો, ઉમ્મીદ હૈં કે ઈસ તરહ તુમ ગાલિબ આ જાઓગે. ઉન કાફિરોં કો હમ સપ્ત અઝાબ કા મઝા ચબાઓંગે ઔર યકીનન ઉન કો ઉન બુરે આમાલ કા બદલા દિયા જાઓગા, જો વો કિયા કરતે થે”.

[સૂર-એ-હામીમ સજ્દા: ૨૬ તા ર૭]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કે મુકાબલે મેં આખિરત બેહતર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ પરહેઝગાર હૈં, જબ ઉન સે પૂછા જાતા હૈં કે તુમ્હારે રબ ને ક્યા ચીઝ નાઝિલ કી હૈ? તો જવાબ મેં કહતે હૈં: બડી ખૈર વ બરકત કી ચીઝ નાઝિલ ફરમાઈ હૈ. જિન લોગોં ને નેક આમાલ કિએ, ઉન કે લિયે ઈસ દુનિયા મેં ભી ભલાઈ હૈ ઔર બિલાશુબા આખિરત કા ઘર તો દુનિયા કે મુકાબલે મેં બહુત હી બેહતર હૈ ઔર વાકઈ વો પરહેઝગાર લોગોં કા બહુત હી અચ્છા ઘર હૈ”.

[સૂર-એ-નહલ: ૩૦]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કાફિર કી બદહાલી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્યામત કે દિન કાફિર અપને પસીને મેં ડૂબ જાઓગા, યહાં તક કે વો પુકાર ઉઠેગા: ઐ મેરે રબ! જહન્નમ મેં ડાલ કર હી મુજે ઈસ સે નજાત દે દીજિએ”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૩૮૯૨૩, અન ઈબને મરસીદ ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

કુર્આને કરીમ મેં શિક્ષા

અલ્લાહ તઆલા કુર્આન મેં ફરમાતા હૈ : અય લોગો ! તુમ્હારે રબ કી જાનિબ સે તુમ્હારે પાસ વચઝ (ઔર નસીહત) ઔર સીનોં કી બીમારિયોં કે લિયે શિક્ષા પહોંચ ચુકી હૈ.

[સૂર-એ-યૂનુસ : ૫૭]

ફાયદા : કુર્આન મજીદ તમામ જિસ્માની વ રૂહાની બીમારિયોં કે લિયે શિક્ષા હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપની સર્ફોં કો સીધા કરો; ક્યોંકિ નમાઝ કો અચ્છી તરહ અદા કરને મેં સર્ફોં કા સીધા કરના ભી શામિલ હૈ”.

[બુખારી: ૭૨૩, અન અનસ ﷺ]

(१८) शय्यालुल मुर्कर्म

(१८) शय्यालुल मुर्कर्म

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ઉમ્મે હબીબા

હજારત ઉમ્મે હબીબા ؓ કા નામ રમલા બિન્તે અબૂ સુફ્યાન હૈ. ઉન કી પૈદાઈશ નુબુવ્વત કે સતરા સાલ કબ્લ હુઈ. ઉન કા પેહલા શૌહર ઉબૈદુલ્લાહ બિન જહશ અલ અસદી થા, જિન સે હબીબા નામ કી એક બેટી પૈદા હુઈ, જિસ કી વજહ સે ઉમ્મે હબીબા કહા જાતા હૈ, મિયાં બીવા દોનોં મુસલમાન હોકર હબ્શા કી હિજરત કી. ઉબૈદુલ્લાહ બિન જહશ હબ્શા મેં મુરતદ હો કર ઇસાઈ બન ગએ, ઉમ્મે હબીબા ؓ ને ઉન સે અલાહિદગી ઇખ્તિયાર કર કે તન્હાઈ કી ઝિંદગી ગુઝાર રહી થી, જબ આપ ﷺ કો પતા ચલા તો આપ ﷺ ને નિકાહ કા પૈગામ ભેજ, જિસ કો ઉન્હોં ને બખુશી કબૂલ કર કે હજારત ખાલિદ બિન સઈદ કો અપના વકીલ બનાયા ઔર હજારત નજ્રશી શાહે હબ્શા ને નિકાહ પઢાયા, ઔર અપની તરફ સે ચારસો દિરહમ મહર અદા ફરમાયા. ઉસ કે બાદ ઉમ્મે હબીબા મૌકા ؓ સન ૬ હિજરી ફત્લે ખૈબર કે મૌકે પર કાફલે કે સાથ મદીના મુનવ્વરા આ ગઈ. રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી સુન્નાત પર બડે જૌક વ શૌક ઔર એહતેમામ સે અમલ કરતી ઔર દૂસરોં કો ભી ઇસ કી તાકીદ ક્રિયા કરતી થી, ખુદ ફરમાતી હૈં કે એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: કે જો શખ્સ રોઝાના બારા રકાત નફલ પઢેગા, ઉસ કે લિયે જન્નાત મેં ઘર બનાયા જાએગા. જબ સે મેં ને ઇસ ફઝીલત કો સુના, તો હમેશા ઇસ પર અમલ કરતી રહી. મુહદિસીને કિરામ ને ઉન સે અહાદીસ કી ૬૫ રિવાયતેં નકલ કી હૈં, ઉન્હોં ને અપને ભાઈ અમીર મુઆવિયા ؓ કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં સન ૪૪ હિજરી મેં ઇન્તેકાલ ફરમાયા ઔર મદીના મેં દફન હુઈ.

नं० २ : अस्त्राक्ष की कुदरत

ਆਂਘ ਦੀ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤ

અલ્લાહ તઆલા ને હમ કો બહુત સારી નેઅમતોં સે નવાઝા હૈ, ઉન નેઅમતોં મેં એક નેઅમત આંખ હૈ, યે નેઅમત જહાં બહુત કીમતી હૈ વહીં બડી નાઝુક ભી હૈ, અલ્લાહ ને ઇસ કી હિફાઝત કા કિતના અચ્છા ઇન્તેઝામ ફરમાયા કે અગર આંખ કી તરફ કોઈ છોટી સી ચીઝ ભી આએ, તો અલ્લાહ ને ઐસી પલ્કોં કો બનાયા જો ફૌરન બંદ હો જાતી હૈં ઔર અગર કોઈ બડી ચીઝ આંખ કી તરફ આએ, તો આંખ કે યારોં તરફ ઉભરી હુઈ મઝબૂત હકી બના દી, જો આંખોં કી હિફાઝત કરતી હૈ, બેશક અલ્લાહ બડી કુદરત વાલા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્મ કે બારે મેં

નમાઝ મેં ઈમામ કી પૈરવી કરના

હજરત અબુ હુરૈરા رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ હમૈં સિખાતે થે કે (નમાઝ મૈં) ઇમામ સે પેહલે રૂક્ન
અદા ન ક્રિયા કરો.

[મુસ્લિમ: ૯૩૨, અન અબી હુરૈરા

ખુલાસા: અગર ઇમામ કે પીછે નમાઝ પઢ રહા હો તો તમામ અરકાન કો ઇમામ કે પીછે અદા કરના ચાહિએ, ઇમામ સે આગે બઢના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

વુઝૂ મેં ત્રીન બાર કુલ્લી કરના

હઝરત અલી રસૂલુલ્લાહ કે વુઝૂ કી કેફિયત બયાન કરતે હુએ ફરમાતે હૈં: “રસૂલુલ્લાહ કે ત્રીન બાર કુલ્લી કી”.

[મુસ્નદ અહમદ: ૮૭૪, અન અલી કે]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

હર હાલ મેં અલ્લાહ કી તારીફ કરના

રસૂલુલ્લાહ કે ફરમાયા: “સબ સે પેહલે જન્મત કી તરફ વો લોગ પુકારે જાએંગે, જો ખુશી ઔર ગમી, આસાની ઔર પરેશાની મેં અલ્લાહ કી તારીફ ઔર હમ્દ બયાન કરતે હૈં”.

[મુસ્તદરક: ૧૮૫૧, અન ઇબ્ને અબ્બાસ કે]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હરામ ખાને કા વખાલ

રસૂલુલ્લાહ કે ફરમાયા: “જિસ આદમી કા બદન હરામ રોજી સે પલતા ઔર બઢતા હૈ, એસે બદન કે લિયે જહન્નમ ઝિયાદા બેહતર હૈ”.

[તર્મિઝી: ૬૧૪, અન કઅબ બિન ઉજરા કે]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

થોડી સી રોજી પર રાજી હોના

રસૂલુલ્લાહ કે ફરમાયા: “જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા સે થોડી રોજી પર રાજી રહે, તો અલ્લાહ તઆલા બી ઉસ કી તરફ સે થોડે સે અમલ પર રાજી હો જાતે હૈં”.

[બિહકી શોઅબુલ ઇમાન: ૪૪૦૮, અન અલી કે]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

જહન્નમિયો કા ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જહન્નમ વાલો કા આજ ન કોઈ દોસ્ત હોગા ઔર (ઉન કો) ઝખ્મો કે ધોવન ઔર પીપ કે સિવા કોઈ ચીઝ ખાને કો નસીબ ન હોગી, ઈસ ખાને કો બડે ગુનહગાર હી ખાએંગે”.

[સૂર-એ-હાક્કા: ૩૫ તા ૩૭]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

પાગલપન કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ કે ફરમાયા: “અજવહ (ખજૂર) જન્મત કા ફલ હૈ ઔર જુનૂન (પાગલપન) કા ઇલાજ હૈ”.

[ઇબ્ને માજા: ૩૪૫૩, અન અબી સઈદ ખુદરી કે વ જાબિર કે]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી ઇતાઅત કરો ઔર આપસ મેં ઝગડા ન કરો, વરના તુમ બુઝદિલ હો જાઓગે ઔર દુશ્મન કે મુકાબલે મેં તુમ્હારી હવા ઉખડ જાએગી ઔર (મુસીબત કે વક્ત) સબ્ર કરો, બેશક અલ્લાહ તઆલા સબ્ર કરને વાલો કે સાથ હૈ”.

[સૂર-એ-અન્ફાલ: ૪૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૦ શબ્દાલુલ મુકર્રમ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત મૈમૂના બિન્તે હારિસ

ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત મૈમૂના બિન્તે હારિસ પેહલે મસ્જિદ બિન ઉમર સક્કી કે નિકાહ મેં થી. તલાક કે બાદ અબૂ રુહમ બિન અબ્દુલ ઉઝા ને નિકાહ કર લિયા. અબૂ રુહમ કે ઈન્તેકાલ કે બાદ સહી રિવાયત કે મુતાબિક ઈસ નિકાહ કી તહરીક વ પેશ કશ હઝરત અબ્બાસ ને કી ઔર જબ રસૂલુલ્લાહ ઉમરએ કઝા કરને કે લિયે સન ૭ હિજરી મેં તશરીફ લે ગએ, તો પાંચ સૌ દિરહમ મહર પર હઝરત અબ્બાસ હી ને મકામે સરિફ મેં આપ કા નિકાહ પઢાયા. ઈસ રિશ્તે કી વજહ સે હઝરત અબ્બાસ આપ કે હમ સુલ્ફ (સાદુ) હુએ, હઝરત મૈમૂના સે મુહલ્લિની કિરામ ને ૪૬ હદીસેં નકલ કી હૈં, જિન મેં બાઝ સે ઇન કી ફિકહી મહારત ઔર મસાઈલ કી ગહરી વાકિફિયત કા પતા ચલતા હૈ. હઝરત આઈશા ફરમાતી થી કે હઝરત મૈમૂના અલ્લાહ સે બહુત ઝિયાદા ડરને વાલી ઔર સિલા રહમી કરને વાલી થી. યે અજબ હુને તકદીર હે કે મકામે સરિફ મેં હઝરત મૈમૂના કા નિકાહ હુઆ ઔર સરિફ મેં હી સન ૫૧ હિજરી મેં ઉન કા ઈન્તેકાલ હુઆ. હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ને જનાઝે કી નમાઝ પઢાઈ.

નંબર ૨ : હુઝૂર કા મોઅજિઝા

ચેહરએ અનવર કી બરકત સે સુઈ મિલ ગઈ

હઝરત આઈશા સિદીકા બયાન કરતી હૈં કે મેં આપ કા કપડે સી રહી થી, પસ મેરે હાથ સે સુઈ ગિર ગઈ, બહુત તલાશ કી, મગર ન મિલી, ઈતને મેં રસૂલુલ્લાહ દાખિલ હુએ તો આપ કા ચેહરએ અનવર કી રૌશની સે સુઈ નઝર આ ગઈ.

[તારીખે દિમશ્ક લિઈબની અસાદિર: ૩/ ૩૧૦]

નંબર ૩ : એક ફઝ કે બારે મેં

જન્મત મેં દાખલે કે લિયે ઈમાન શર્ત હૈ

રસૂલુલ્લાહ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ કી મૌત ઈસ હાલ મેં આએ કે વો અલ્લાહ તઆલા પર ઔર કયામત કે દીન પર ઈમાન રખતા હો, તો ઉસ સે કહા જાએગા કે તુમ જન્મત કે આઠોં દરવાઝોં મેં સે જિસ સે ચાહો દાખિલ હો જાઓ”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૯૮, અન ઉમર]

ફાયદા: જન્મત મેં જાને કે લિયે મરતે વક્ત દીન કી બુનિયાદી બાતોં કા અકીદા રખના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

નમાઝ કે બાદ હુઆ માંગના

રસૂલુલ્લાહ નમાઝ કે બાદ યે હુઆ પઢતે થે:

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ وَالْفَقْرِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેં કુફર, ફકર વ ફાકા ઔર કબર કે અઝાબ સે તેરી પનાહ ચાહતા હું.

[નસઈ: ૧૩૪૮, અન અબી બકરા]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

નેક ઇરાદે પર સવાબ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો આદમી પાક સાફ હો કર અપને ઘર સે (કિસી નેક ઇરાદે સે) નિકલે, તો ઉસ કો હાજી કે બરાબર સવાબ મિલતા હે ઓર જો આદમી સિર્ફ નમાઝે યાશત કે ઇરાદે સે ચલે, તો ઉસ કો ઉમરા કરને વાલે કે બરાબર સવાબ મિલતા હે”.

[તખરાની કબીર: ૭૬૫૫, અન અબી ઉમામા ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બાતિલ પરસ્તો કે લિયે સખ્ત અઝાબ હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ ખુદા કે દીન મેં ઝગડતે હૈં, જબ કે વો દીન લોગોં મેં મકબૂલ હો ચુકા હે (લિહાઝા) ઉન લોગોં કી બહસ ઉન કે રબ કે નઝદીક બાતિલ હૈ, ઉન પર ખુદા કા ગઝબ હૈ ઓર સખ્ત અઝાબ (નાઝિલ હોને વાલા) હૈ”.

[સૂર-એ-શૂરા: ૧૬]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી જિંદગી ખેલ તમાશા હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયા કી જિંદગી ખેલ કૂદ કે સિવા કુછ ભી નહીં હૈ ઓર આખિરત કી જિંદગી હી હકીકી જિંદગી હૈ, કાશ યે લોગ ઇતની સી બાત સમજ લેતે”.

[સૂર-એ-અન્કબૂત: ૬૪]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે રોઝ સૂરજ એક મીલ કે ફાસલે પર હોગા ઓર ઉસ કી ગરમી મેં ભી ઇઝાફા કર દિયા જાએગા, જિસ કી વજહ સે લોગોં કી ખોપડિયોં મેં દિમાગ ઇસ તરહ ઉબલ રહા હોગા, જિસ તરહ હાંડિયા જોશ મારતી હૈ, લોગ અપને ગુનાહોં કે બકદ્ર પસીને મેં ડૂબે હુએ હોંગે, બાઝ ટખનોં તક, બાઝ પિંડલિયોં તક, બાઝ કમર તક ઓર બાઝ કે મુંહ મેં લગામ કી તરહ હોગા”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૧૬૮૨, અન અબી ઉમામા ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બુખાર કા ઇલાજ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસે બુખાર આ જાએ, વો ત્રીન દિન ગુસ્લ કે વક્ત યે દુઆ પઢે, તો ઉસે શિકા હાસિલ હોગી”:

((بِسْمِ اللَّهِ أَلْهُمَّ إِنَّمَا أَتَسَلْتُكَ رَجَاءً شَفَائِيكَ وَتَصَدِّقِي نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ ﷺ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મૈં ને તેરે નામ સે ગુસ્લ કિયા, શિકા કી ઉમ્મીદ કરતે હુએ ઓર તેરે નબી ﷺ કી તસદીક કરતે હુએ.

[ઇબ્ને અબી શૈબા: ૧૪૫૧૭, અન મકબૂલ ؓ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કુર્આન કો હમેશા પઢતે રહા કરો, અલ્લાહ કી કસમ! કુર્આન ઉસ સે ભી જલ્લ નિકલ ભાગતા હૈ જિતના જલ્લ ઊંટ રસ્સી તોડ કર ભાગ જાતા હૈ.

[બુખારી: ૫૦૩૩, અન અબી મુસા ؓ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૧) શવ્વાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત મારિયા કિબતિયા ؓ

હઝરત મારિયા કિબતિયા ؓ હુઝૂર ﷺ કે બેટે ઇબ્રાહીમ ؑ કી વાલિદા હૈં. હુઝૂર ﷺ ને હાતિબ ઇબને બલ્તઅ કે હાથ શાહે ઇસકંદરિયા મકૂકસ કે પાસ ખત ભેજા, જિસ ને ખત કો બોસા દિયા ઔર હુઝૂર ﷺ કે એલચી હઝરત હાતિબ ؓ કા બડા ઇકરામ કિયા, વાપસી મેં હઝરત હાતિબ ؓ કે હમરાહ દીગર તોહફે કે સાથ તીન બાંદિયાં ભી રવાના કિયા, ઇન તીન બાંદિયોં મેં એક હઝરત મારિયા કિબતિયા ؓ ઔર ઉન કી બહન સીરીન ؓ થી, હઝરત હાતિબ ؓ કી કોશિશ ઔર દાવત કે નતીજે મેં યે દોનોં બહનેં મુસલમાન હુઈ, બેહતરીન દીનદાર બનીં. હુઝૂર ﷺ ને સીરીન ؓ કો હઝરત હસ્સાન ؓ કો દિયા, ઔર મારિયા ؓ કો અપની ખિદમત મેં રખા. હઝરત મારિયા ؓ સે ઝિલ હિજ્રા સન ૮ હિજરી મેં હુઝૂર ﷺ કે એક બેટે ઇબ્રાહીમ પૈદા હુએ, જિન કી વજહ સે હઝરત મારિયા ؓ ઉમ્મે વલદ હો ગઈ, હઝરત ઇબ્રાહીમ ؑ કા ઇન્તેકાલ અઠારા માહ કી ઉમ્ર મેં હુઆ, હુઝૂર ﷺ કી વફાત કે બાદ હઝરત અબૂ બક્ર ؓ ઔર ઉમર ؓ ઇન કી ખિદમત મેં હદિયે કા માલ ભેજા કરતે યે. હઝરત મારિયા કિબતિયા ؓ કી વફાત મુહર્રમ સન ૧૬ હિજરી મેં હુઈ ઔર જન્નતુલ બકીઅ મેં દફન હુઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ઊંટ મેં અલ્લાહ કી નિશાની

અલ્લાહ તઆલા ને ઇસ દુનિયા મેં મુખ્તલિફ કિસ્મ કે જાનવર પૈદા કિએ, ઇન મેં સે એક જાનવર ઊંટ હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે ઇસ કો ઐસી ખૂબિયાં દી હૈં કે વો હફતે ભર કા પાની અપને અંદર જમા કર લેતા હૈ ઔર જબ ઇસ કો રેગિસ્તાની ઇલાકે મેં પાની કી ઝરૂરત હોતી હૈ, તો ઇસ કો ઇસ્તેમાલ કરતા હૈ. ઇસી તરહ ઊંટ કે પૈર નરમ ગદી કી તરહ હોતે હૈં, જિસ કી વજહ સે વો રેત મેં નહીં ધંસતે ઔર વો આસાની સે રેત પર ચલતા હૈ ઔર ભાગતા હૈ, ઇસી તરહ અલ્લાહ ને હર જાનદાર કો ઇસ કી ઝરૂરત કી ચીઝેં અપની કુદરત સે અતા ફરમાઈ હૈં.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

નમાઝ મેં ખામોશ રહના

હઝરત ઝૈદ બિન અરકમ ؓ ફરમાતે હૈં: “(શુરૂ ઇસ્લામ મેં) હમ મેં સે બાઝ અપને બાઝૂ મેં ખડે શખ્સ સે નમાઝ કી હાલત મેં બાત કિયા કરતા થા, ફિર આયત નાઝિલ હુઈ “અલ્લાહ કે લિયે ખામોશી કે સાથ ખડે રહો (યાની બાતેં ન કરો)” ફિર હમેં ખામોશ રહને કા હુકમ દે દિયા ગયા ઔર બાત કરને સે રોક દિયા ગયા.

[ત્રિમિઝી: ૪૦૫]

અવધા: નમાઝ મેં ખામોશ રહના ઔર હર કિસ્મ કે નમાઝ કે મનાફી કામ કરને સે બચના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

તહનીક સુન્નત હૈ

હઝરત અસ્મા રઝી ફરમાતી હૈ કે જબ અબ્દુલ્લાહ બિન ઝુબૈર રઝી પૈદા હુએ, તો મેં ને ઉન કો રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્હિ સલ્મુ કી ગોદ મેં દિયા, રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્હિ સલ્મુ ને ખજૂર મંગવાઈ ઓર ચબા કર અપના મુબારક લુઆબ અબ્દુલ્લાહ કે મુંહ કે અંદર લગાયા.

[બુખારી: ૫૪૬૯, અન અસ્મા રઝી]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

જહન્નમ કી આગ સે આંખોં કી હિકાઝત

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્હિ સલ્મુ ને ફરમાયા: “દો આંખોં કો જહન્નમ કી આગ નહીં લગેગી, એક વો આંખ જો અલ્લાહ કે ખૌફ સે રોઈ હો ઓર એક વો આંખ જિસ ને અલ્લાહ કી રાહ મેં પહરા દિયા હો”.

[તિર્મિઝી: ૧૬૩૯, અન ઇબ્ને અબ્બાસ રઝી]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઈઝાર યા પૈન્ટ ટપ્ને સે નીચે પહનના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્હિ સલ્મુ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ તકબ્બુર કે તૌર પર અપને ઈઝાર કો ટપ્નોં સે નીચે લટકાએગા, અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી તરફ રહમત કી નઝર સે નહીં દેખેગા”.

[બુખારી: ૫૭૮૮, અન અબી હુરૈરા રઝી]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

ઝરૂરત સે ઝાઈદ સામાન શૈતાન કે લિયે

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્હિ સલ્મુ ને હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ રઝી સે ફરમાયા: “એક બિસ્તર આદમી કે લિયે ઓર એક ઉસ કી બીવી કે લિયે ઓર તીસરા મેહમાન કે લિયે ઓર ચૌથા શૈતાન કે લિયે હોતા હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૫૪૫૨]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

કયામત કા હૌલનાક મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(કયામત કા મુન્કર) પૂછતા હૈ કે કયામત કા દિન કબ આએગા? જિસ દિન આંખેં હૈરાન રહ જાએગી, ચાંદ બેનૂર હો જાએગા, સૂરજ વ ચાંદ (દોનોં બેનૂર હો કર) એક હાલત પર આ જાએંગે, ઉસ દિન ઇન્સાન કહેગા: આજ કહી ભાગને કી જગા હૈ? જવાબ મિલેગા: હરગીઝ નહીં (આજ) કહી પનાહ કી જગા નહીં હૈ, ઉસ દિન સિફ આપ કે રબ કે પાસ ઠિકાના હોગા”.

[સૂર-એ-કિયામા: ૬ તા ૧૨]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

નિમોનિયા કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્હિ સલ્મુ ને નિમોનિયા કે લિયે વર્સ, કુસ્ત ઓર રોગને ઝૈતૂન પિલાને કો મુફીદ બતલાયા હૈ.

[ઇબ્ને માજા: ૩૪૬૭, અન ઝૈદ બિન અરકમ રઝી]

શયદા: “વર્સ” તિલ કે માનિંદ એક કિસ્મ કી ઘાસ હૈ, જિસ સે રંગાઈ કા કામ લિયા જાતા હૈ ઓર “કુસ્ત” એક ખુશ્બૂદાર લકડી હૈ, જિસ કો ગિદે હિન્દી ભી કહતે હૈં.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ઉન લોગોં કી તરહ મત હો જાના જો અપને ઘરોં સે ઈતરાતે હુએ ઓર લોગોં કો દિખાને કે લિયે નિકલે, ઓર લોગોં કો અલ્લાહ કે રાસ્તે સે રોક રહે થે ઓર અલ્લાહ ઉન કે તમામ કામોં કો અપને ઘેરે મેં લિયે હુએ હૈ.

[સૂર-એ-અન્ફાલ: ૪૭]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૨) શબ્દાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત જૈનબ

હઝરત જૈનબ બિન્તે ખુઝૈમા કા તઅલ્લુક કબીલએ હિલાલ સે હૈ, આપ કે વાલિદ કા નામ ખુઝૈમા હૈ, હઝરત મૈમુના કી માં શરીક બહન હૈં ઔર અન્સારિયા મેં સે હૈં, ઉન કે શૌહર હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન જહશ ગઝવએ ઉહદ મેં શહીદ હો ગએ, તો આપ ને રમઝાન સન ૩ હિજરી મેં ચાર સૌ દિરહમ મહર કે બદલે નિકાહ ફરમાયા, બડી સખી થી, ગરીબોં ઔર મોહતાજોં કી ખબરગીરી કરતી થી, અપને હાથ સે કમાઈ કરતી ઔર ગરીબોં મેં તકસીમ કર દેતી, ઈસી લિયે ઉન કા લકબ હી ઉમ્મુલ મસાકીન યાની મોહતાજોં કી માં હો ગયા. ઈતની કસરત સે સદકા ખૈરાત અઝવાજે મુતહહરાત મેં સે સિર્ફ ઈન્હી કા હિસ્સા હૈ. ૩૦ સાલ કી ઉમ્ર મેં રબિઉલ આખિર સન ૪ હિજરી મેં ઉન કી વફાત હુઈ, આપ ને ખુદ નમાઝે જનાઝા પઢાઈ ઔર જન્નતુલ બકીઅ મેં દફન કી ગઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર કા મોઅજિઝા

ઉંગલિયોં સે પાની કા નિકલના

હઝરત હયાન બિન બુહહ બયાન કરતે હૈં કે મૈં એક રાત સુબહ તક આપ ને સાથ રહા ઔર મૈં ને ફજર કી નમાઝ કે લિયે અઝાન દી, ફિર જબ નમાઝ કા વક્ત હુઆ, તો હુઝૂર ને મુજે એક બરતન દિયા ઔર મૈં ને ઉસ મેં સે વુઝૂ કિયા ઔર નબી ને બરતન મેં અપની ઉંગલિયાં રખે હુએ થે, મૈં ને દેખા કે પાની આપ ને ઉંગલિયોં સે જરી થા. આપ ને ફરમાયા: તુમ મેં સે જો વુઝૂ કરના ચાહે કર લે.

[તબરાની કબીર: ૩૪૮૪, અન હયાન બિન બુહહ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

હમેશા સય બોલો

રસૂલુલ્લાહ ને ફરમાયા: “તુમ સચ્ચાઈ કી લાઝિમ પકડો ઔર હમેશા સય બોલે, ક્યોંકિ સય બોલના નેકી કે રાસ્તે પર ડાલ દેતા હૈ ઔર નેકી જન્નત તક પહુંચા દેતી હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૬૬૩૮, અન અબ્દિલ્લાહ બિન મસૌદ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

વિત્ર કે બાદ કી દુઆ

હઝરત ઉબય બિન કઅબ ને ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ જબ નમાઝે વિત્ર સે સલામ ફેરતે, તો યે દુઆ પઢતે: ((سُبْحَانَكَ يَا مَنْ لَا يَمُوتُ وَلَا يَنَامُ))
તર્જમા: (મૈં) હર એબ સે પાક બાદશાહ કી પાકીઝગી બયાન કરતા હું.

[અબુ દાવિદ: ૧૪૩૦, અન ઉબય બિન કઅબ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મર્ઝ પર સબ્ર કરના

રસૂલુલ્લાહ ને ફરમાયા: “જબ કોઈ બંદા બીમાર હોતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા દો ફરિશ્તોં કી ભેજતા હૈ, તાકે યે દેખેં કે વો ઈયાદત કરને વાલોં કો ક્યા કહતા હૈ. અગર ઈયાદત કરને વાલોં કી આમદ પર વો અલ્લાહ કી હમ્દ વ તારીફ કરતા હૈ, તો વો દોનોં ફરિશ્તે ઉસ બાત કો અલ્લાહ કે પાસ ઊપર લે જાતે હૈં, તો

અલ્લાહ તઆલા તો સબ કુછ જાનને વાલા હૈ, કહતા હૈ: મੈં અપને ઇસ બંદે કો વફાત દેને કે બાદ ઝરૂર જન્મત મેં દાખિલ કરૂંગા, અગર મેં ને ઇસે શિકા દી, તો ઉસ કે ગોશ્ત કો ઇસ સે બેહતર ગોશ્ત સે ઓર ખૂન કો ઇસ સે બેહતર ખૂન સે બદલ દૂંગા ઓર ઉસ કે ગુનાહ માફ કર દૂંગા”.

[મોઅતા ઇમામ માલિક: ૧૪૭૫, અન અતા બિન યસાર ❀]

નંબર ૬: એક ગુનાહ કે બારે મેં

અચ્છે બુરે બરાબર નહીં હો સકતે

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “કયા વો લોગ જો બુરે કામ કરતે હૈં યે સમજતે હૈં કે હમ ઉન્હે ઓર ઉન લોગોં કો બરાબર કર દેંગે જો ઇમાન લાતે હૈં ઓર નેક અમલ કરતે હૈં કે ઉન કા મરના જુના બરાબર હો જાએ, વો બહુત હી બુરી બાત કા ફૈસલા કરતે હૈં”.

[સૂર-એ-જાસિયા: ૨૧]

નંબર ૭: દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા આરઝી ઓર આખિરત મુસ્તકિલ હૈ

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયા કી ઝિંદગી મહઝ ચંદ રોઝા હૈ ઓર અસ્લ ઠહરને કી જગા તો આખિરત હી હૈ”.

[સૂર-એ-મોમિન: ૩૯]

નંબર ૮: આખિરત કે બારે મેં

હમેશા કી જન્મત વ જહન્નમ

રસૂલુલ્લાહ ❀ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા જન્મતિયોં કો જન્મત મેં દાખિલ કર દેગા ઓર જહન્નમિયોં કો જહન્નમ મેં દાખિલ કર દેગા, ફિર ઉન કે દરમિયાન એક એલાન કરને વાલા કહેગા કે ઐ જન્મતિયોં! અબ મૌત નહીં આએગી, ઐ જહન્નમિયોં! અબ મૌત નહીં આએગી (તુમ મેં કા જો જહાં હૈ હમેશા ઉસ મેં રહેગા)”.

[મુશ્લિમ: ૭૧૮૩, અન ઇબ્ને ઉમર ❀]

નંબર ૯: તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ખુંબી (મશરૂમ) સે આંખોં કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ❀ ને ફરમાયા: “ખુંબી કા પાની આંખોં કે લિયે શિકા હૈ”.

[બુખારી: ૫૭૦૮, સઈદ બિન ઝૈદ ❀]

ફાયદા: હઝરત અબુ હૂરૈરા ❀ અપના વાકિઆ બયાન કરતે હૈં: “મેં ને તીન યા પાંચ યા સાત ખુંબિયાં લી ઓર ઉસ કા પાની નિચોડ કર એક શીશી મેં રખ લિયા, ફિર વહી પાની મેં ને અપની બાંદી કી હુખતી હુઈ આંખ મેં ડાલા તો વો અચ્છી હો ગઈ”.

[તિર્મિઝી: ૨૦૬૯]

નોટ: ખુંબી કો હિન્દુસ્તાન કે બાઝ ઇલાકોં મેં સાંપ કી છતરી ઓર બાઝ દૂસરે ઇલાકોં મેં કુકુરમુત્તા કહતે હૈં; યાદ રહે કે બાઝ ખુંબિયાં ઝહરીલી ભી હોતી હૈં; લિહાઝા તહકીક કે બાદ ઇસ્તેમાલ કી જાએ.

નંબર ૧૦: નબી ❀ કી નસીહત

હઝરત હસન બિન અલી ❀ બયાન કરતે હૈં કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ ❀ સે યે બાત મહફૂઝ કી હૈ કે જિસ ચીઝ મેં શક વ શુબા પૈદા હો જાએ ઉસ કો છોડ દો ઓર ઉસ ચીઝ કો ઇખિતયાર કરો જિસ મેં શક વ શુબા ન હો, ઇસ લિયે કે સચ્ચાઈ મેં સુકૂને કલ્બ હોતા હૈ ઓર જૂટ મેં શુબા હી શુબા હૈ.

[તિર્મિઝી: ૨૫૧૮]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

(૨૩) શવ્યાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત સૌદા

હઝરત સૌદા બિન્તે ઝમઆ ؓ કુરૈશ કે મશહૂર કબિલે “આમિર બિન લુવઈ” સે તઅલ્લુક રખતી થી. ઉન કા પેહલા નિકાહ હઝરત સક્રાન બિન અમ્ર સે હુઆ. વો નુબુવ્વત કે શુરૂઝમાને મેં હી મુસલમાન હો ગઈ થી. ઔર અપને શૌહર કે સાથ હબ્શા કી દૂસરી હિજરત ફરમાઈ. ઉન સે અબ્દુરહમાન નામી એક લડકા પૈદા હુઆ. ફિર કઈ સાલ બાદ મક્કા લીટીં તો ઉન કે શૌહર કા ઇન્તેકાલ હો ગયા. હુઝૂર ؐ ને હઝરત પદીજા ؓ કી વફાત કે બાદ સન ૧૦ નબ્વી મેં હઝરત સૌદા ؓ સે નિકાહ ફરમાયા, લેકિન ઉન સે કોઈ ઔલાદ નહીં હુઈ. વો સખાવત ઔર ફયાઝી મેં મુમતાઝ મકામ રખતી થી. હઝરત ઉમર ؓ ને ઉન કે પાસ દિરહમોં સે ભરી એક થૈલી ભેજી, તો ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત સૌદા ؓ ને ઉસી વક્ત સબ કો તકસીમ કર દિયા. ઇતાઅત વ ફરમાંબરદારી કા યે હાલ થા કે હજજતુલ વિદા કે મોકે પર રસૂલુલ્લાહ ؐ ને અપની તમામ બીવિયોં કો મુખાતબ કર કે ફરમાયા: “તુમ મેરે બાદ ઘર મેં બૈઠે રહના”. યુનાંચે વો ઇસ હુકમ પર શિદ્દત સે અમલ કરતી હુઈ ફરમાતી થી કે મૈં હજ વ ઉમરા કર ચુકી હું, અબ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે હુકમ કે મુતાબિક ઘર મેં બૈઠી રહૂંગી. ઉન સે કુહ અહાદીસ ભી મરવી હેં. ઉન્હોં ને હઝરત ઉમર ؓ કે દૌરે ખિલાફત મેં ઝિલ હિજજા સન ૨૩ હિજરી મેં મદીના મુનવ્વરા મેં વફાત પાઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

લુકમે કી હિફાઝત

અગર હમેં કુહ ખાના હોતા હૈ, તો ઉસ કો હમ અપને હાથોં કે ઝરિએ ઉઠાતે હેં, ઉંગલિયોં કે ધૂને સે એહસાસ હો જાતા હૈ કે ખાના ગરમ હૈ યા ઠંડા, ફિર લુકમા મુંહ કી તરફ લે જાતે વક્ત આંખોં દેખ લેતી હૈ કે ખાને મેં કુહ ખરાબી હૈ યા નહીં, ઔર આગે આતા હૈ, તો નાક સે સૂંઘ લેતા હૈ કે ખાને મેં બદબૂ તો નહીં આ રહી ઔર ફિર જૈસે હી વો મુંહ મેં રખતા હૈ તો ઝબાન ઉસ કા ઝાયકા બતા દેતી હૈ ઔર ઉસ કે ઠંડે ઔર ગરમ ઔર અચ્છે બુરે હોને કા એહસાસ કરા દેતી હૈ, ઇતની હિફાઝત સે ગુઝર કર એક સાફ લુકમા હમારે પેટ મેં જાતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે લુકમે કી હિફાઝત કે લિયે કિસ તરહ ઇન્તેઝામ ફરમાયા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત

રસૂલુલ્લાહ ؓ ને ફરમાયા: “દીન બગૈર નમાઝ કે નહીં હૈ, નમાઝ દીન કે લિયે ઐસી હૈ જૈસા આદમી કે બદન કે લિયે સર હોતા હૈ”.

[તબરાની કબીર: ૧૮, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઈશા કે બાદ દો રકાત નમાઝ પઢના

હજરત અબુલ્લાહ બિન ઉમર રહી બયાન કરમાતે હૈં કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ કે સાથ ઈશા કી ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ દો રકાત (સુન્નત) પઢી હૈ.

[બુખારી: ૧૧૭૨]

ફાયદા: ઈશા કી નમાઝ કે બાદ વિત્ર સે પેહલે દો રકાત પઢના સુન્નતે મોઅક્કદા હૈ.

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સદકે સે શૈતાન કી શિકસ્ત

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “જબ કોઈ શખ્સ કિસી ચીઝ કો સદકે મેં નિકાલ દેતા હૈ, તો સત્તર શૈતાનોં કે જબડે ટૂટ જાતે હૈં”.

[મુસ્તદરક: ૧૫૨૧, અન બુરૈદા રહી]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

નમાઝ કા છોડના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “નમાઝ કા છોડના આદમી કો કુફ્ર સે મિલા દેતા હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૨૪૬, અન જાબિર રહી]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ખોલ દી જાએગી

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “અન કરીબ દુનિયા કી દોલત તુમ પર ખોલ દી જાએગી, યહાં તક કે તુમ અપને ઘરોં કો ઈસ તરહ આરાસ્તા કરોગે જૈસે કાબા શરીફ કો આરાસ્તા કિયા જાતા હૈ”.

[તખરાની કબીર: ૪૦૩૫, અન અબી સુલૈફા રહી]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કી શરાબ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ અહલે જન્નત પર ચાંદી કે બરતન ઔર શીશે કે પ્યાલે પેશ કિએ જાએંગે, વો શીશે ચાંદી કે હોંગે, જિન કો ભરને વાલે (ખાદિમોં ને) મુનાસિબ અંદાઝ સે ભરા હોગા ઔર ઉન કો ઐસી શરાબ કે જામ પિલાએ જાએંગે, જિસ મેં સોંઠ કી મિલાવટ હોગી”.

[સૂર-એ-દહર: ૧૫ તા ૧૭]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બરની ખજૂર સે ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “તુમહારી ખજૂરોં મેં બેહતરીન ખજૂર બરની હૈ ઔર વો ઐસી દવા હૈ જિસ મેં કોઈ નુકસાન નહીં”.

[મુસ્તદરક: ૮૨૪૩, અન મઝીદા રહી]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! તુમહારે બાપ ઔર ભાઈ અગર ઈમાન કે મુકાબલે મેં કુફ્ર પસંદ કરતે હોં, તો તુમ ઉન કો અપના દોસ્ત ન બનાઓ ઔર તુમ મેં સે જો શખ્સ ઉન સે દોસ્તી કરેગા, તો વહી સુલ્મ કરને વાલે હોંગે”.

[સૂર-એ-તોબા: ૨૩]

સિદ્ધિ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૪) શબ્દાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઝૈનબ   બિન્તે રસૂલુલ્લાહ  

હઝરત ઝૈનબ   હુઝૂર   કી સબ સે બઝી સાહબઝાદી થી. વો નુબુવ્વત સે દસ સાલ કબ્લ હઝરત ખદીજા   સે પૈદા હુઈ. ઉન્હોંને રસૂલુલ્લાહ   કી દાવત કે શુરૂ ઝમાને હી મેં ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા. ઉન કા નિકાહ ખાલાઝાદ ભાઈ અબુલ આસ બિન રબીઅ સે હુઆ. વો ઉન કે ઇસ્લામ ન લાને કી વજહ સે હિજરત ન કર સકી. ગઝવએ બદ્ર મેં કુફરારે મક્કા કે સાથ યે ભી કૈદી બનાએ ગએ. સબ ને અપને કૈદિયોં કો છુડાને કે લિયે ફિદયા ભેજા, તો હઝરત ઝૈનબ   ને ભી અપની વાલિદા હઝરત ખદીજા   કા દિયા હુઆ હાર અબુલ આસ કો છુડાને કે લિયે ફિદયા મેં ભેજા. જબ ઇસ હાર પર રસૂલુલ્લાહ   કી નઝર ઉસ હાર પર પડી હઝરત ખદીજા   કી યાદ ઔર ઉન કી મુહબ્બત કી વજહ સે આંખોં સે આંસૂ જરૂરી હો ગએ. સહાબા   કે મશ્વરે સે તૈય પાયા કે ઇસ શર્ત કે સાથ અબુલ આસ કો બઘૈર ફિદયા કે રિહા કિયા જાએ, કે વો મક્કા જાકર હઝરત ઝૈનબ   કો મદીના ભેજ દેંગે. યુનાંચે અબુલ આસ ને શર્ત કે મુતાબિક અપને છોટે ભાઈ કે સાથ ઉન્હોં મદીના રવાના કિયા. મુશ્રિકોંને મક્કા કે રાસ્તે રોકને કી વજહ સે ઉન કો ઝખમ લગા જે વક્તી તૌર પર તો અઝજા હો ગયા થા મગર ઉન કી હિજરત કે ૬ સાલ બાદ ઝખમ ફિર હરા હો ગયા. ઔર ઉસી ઝખમ કી વજહ સે સન ૮ હિજરી મેં ઉન કી શહાદત હો ગઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર   કા મોઅજિઝા

હઝરત કતાદા બિન નોઅમાન   કી આંખ
કા દીક હો જાના

જંગે બદર કે દિન હઝરત કતાદા બિન નોઅમાન   કી આંખ મેં તીર લગ ગયા, જિસ કી વજહ સે ખૂન રૂખ્સાર પર બહને લગા, તો સહાબા   ને રસૂલુલ્લાહ   સે પૂછા: ક્યા ઉન કી આંખ નિકાલ દે? તો આપ   ને મના ફરમાયા ઔર હઝરત કતાદા   કો બુલા કર અપની હથેલી સે ઉન કી આંખ કી તરફ ઇશારા કિયા, તો વો ઇતની અઝી હો ગઈ કે પતા નહીં ચલતા થા કે કૌન સી આંખ મેં તીર લગા થા.

[બૈહકી કી દલાઈલિનુબુવ્વહ: ૧૧૧૨]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

ગિર્વી રખી હુઈ ચીઝ સે ફાયદા ન ઉઠાના

હઝરત ઈબ્ને મરુઝિદ   કે પાસ એક શખ્સ આએ ઔર કહા, એક ઘોડા (મેરે પાસ) ગિર્વી રખા ગયા થા, લેડિન મેં ઉસ પર સવાર હો ગયા થા (તો ક્યા મેરે લિયે ગિર્વી રખે હુએ ઘોડે પર સવાર હોના જાઈઝ હૈ?) હઝરત અબુલ્લાહ બિન મરુઝિદ   ને ફરમાયા: “ઉસ ઘોડે સે તુમ ને જિતના ફાયદા ઉઠાયા વો સુદ હૈ”.

[કન્ઝુલ ઉમ્માલ: ૧૫૭૪૮]

ફાયદા: ગિર્વી રખી હુઈ ચીઝ સે ફાયદા ઉઠાના જાઈઝ નહીં હૈ, ઇસ સે બચના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

કયામત કી રૂસ્વાઈ સે બચને કી હુઆ

કયામત કે દિન ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ સે બચને કે લિયે ઇસ હુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિએ:

﴿رَبَّنَا وَإِنَّا لِلَّهِ عُودُتُ فَإِنَّهُ لَا يَكْفُرُ الْإِنْسَانُ بِمَا كُنَّا نَعْمَلُ﴾

તર્જમા: ઐ હમારે પરવરદિગાર! આપ ને જો અપને રસૂલોં સે વાદા કિયા હૈ, વો હમં અતા ફરમાઈએ ઔર કયામત કે દિન હમં રૂસ્વા ન કીજિએ, બેશક આપ વાદા ખિલાફી નહીં કરતે. [સુર-એ-આલે ઇમરાન: ૧૮૪]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

પાને કે બાદ શુક અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “પાના ખા કર જો (અલ્લાહ કા) શુક અદા કરતા હૈ, વો (નફલ) રોઝા રખ કર સબ કરને વાલોં કે બરાબર હૈ”.

[મુસ્તદરક: ૧૫૩૭, અન મઅન બિન મુહમ્મદ ચિકારી ❀]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુફ કરને વાલે નાકામ હોંગે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બેશક જો લોગ કાફિર હો ગએ ઔર (દૂસરોં કો ભી) અલ્લાહ કે રાસ્તે સે રોકા ઔર હિદાયત ઝાહિર હોને કે બાદ અલ્લાહ કે રસૂલ કી મુખાલફત કી, તો યે લોગ અલ્લાહ (કે દીન) કો ઝરા ભી નુકસાન નહીં પહુંચા સકેંગે ઔર અલ્લાહ તઆલા ઉન કે તમામ આમાલ કો બરબાદ કર દેગા”.

[સૂર-એ-મુહમ્મદ: ૩૨]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

લોગોં કી કંજૂસી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “સુન લો! તુમ એસે હો કે જબ તુમ કો અલ્લાહ કી રાહ મેં ખર્ચ કરને કે લિયે બુલાયા જાતા હૈ, તુમ મેં સે બાઝ લોગ બુખ્લ કરતે હૈં ઔર જો શખ્સ કંજૂસી કરતા હૈ, તો વો હકીકત મેં અપને હી લિયે કંજૂસી કરતા હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા ગની હૈ (કિસી કા મોહતાજ નહીં) ઔર તુમ સબ કે ઉસ કે મોહતાજ હો”.

[સૂર-એ-મુહમ્મદ: ૩૮]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

હોઝે કૌસર ક્યા હે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કૌસર જન્નત મેં એક નહર હૈ, જિસ કે દોનોં કિનારે સોને કે હૈં ઔર વો મોતી ઔર યાકૂત પર બહતી હૈ, ઉસ કી ચિટ્ટી મુશ્ક સે ઝિયાદા ખુશબૂદાર, ઉસ કા પાની શહદ સે ઝિયાદા મીઠા ઔર બરફ સે ઝિયાદા સફેદ હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૩૩૬૧, અન ઇબ્ને ઉમર ❀]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ચોધેપન કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : ખંબી મન કી કિસ્મ મેં સે હૈ ઔર ઉસકા પાની આંખ કે લિયે શિફા હૈ, અજૂવા જન્નત કી ખજૂર હૈ ઔર ઉસમેં ઝહર સે શિફા હૈ, હઝરત અબૂ હુરયરહ રહી ફરમાતે હૈં કે મૈને તીન યા પાંચ યા સાત ખબીયાં લીં ઔર પાની નિચોડ. કર એક ચૂંધી બાંદી કી આંખ મેં ડાલા તો વો અચ્છી હો ગઈ.

[તિર્મિઝી: ૨૦૬૮/૨૦૬૯, અન અબી હુરયરહ ❀]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ આદમી મજલિસ મેં જાએ, તો સલામ કરે ઔર ફિર જા ચાહે, તો મજલિસ મેં શરીક હો જાએ, ઔર ફિર જાતે વક્ત ભી સલામ કર કે જાએ”.

[તિર્મિઝી: ૨૭૦૬, અન અબી હુરૈરા ❀]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૫) શબ્દાલુલ મુકર્મ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત રૂક્યા ૞ બિન્ને રસૂલુલ્લાહ ૞

હઝરત રૂક્યા ૞ હુઝૂર ૞ કી દૂસરી સાહબઝાદી થી, વો પેહલે અબૂ લહબ કે બેટે ઉત્બા કે નિકાહ મેં થી, જબ હુઝૂર ૞ કો નુબુવત મિલી ઔર લોગોં કો દાવત દેના શુરૂ કિયા, તો અબૂ લહબ કે હુકમ પર ઉત્બા ને હઝરત રૂક્યા ૞ કો તલાક દે દીયા, ફિર હઝરત ઉસ્માન ૞ સે ઉન કા નિકાહ હુઆ, ઉન સે એક લડકા અબ્દુલ્લાહ પૈદા હુએ, હઝરત રૂક્યા ૞ હઝરત ઉસ્માન ૞ કે સાથ હબ્શા હિજરત કર ગઈ, હિજરત કે વક્ત હુઝૂર ૞ ને ફરમાયા: હઝરત ઇબ્રાહીમ ૞ ઔર હઝરત લૂત ૞ કે બાદ ઉસમાન ઈસ ઉમ્મત મેં પેહલે શખ્સ હૈં જિન્હોને બીવી કે સાથ હિજરત ફરમાઈ. કુછ અર્સે બાદ દોનોં હબ્શા સે મક્કા આએ ઔર ફિર હિજરત કર કે મદીના આ ગએ. ગઝવએ બદર કે મૌકે પર હઝરત રૂક્યા ૞ બહુત બીમાર હો ગઈ થી, ઈસ લિયે હુઝૂર ૞ ને હઝરત ઉસ્માન ૞ કો ઉન કી તીમારદારી કે લિયે રોક દિયા થા ઔર ઉસી બીમારી મેં સન ૨ હિજરી મેં હઝરત રૂક્યા ૞ કા ઇન્તેકાલ હો ગયા, જંગે બદર મેં શિરકત કી વજહ સે હુઝૂર ૞ ઉન કી નમાઝે જનાઝા મેં શરીક ન હો સકે. વો જન્નતુલ બકી મેં મદફૂન હુઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

અલ્લાહ કા બા બરકત નિજામ

અલ્લાહ તઆલા કા કિતના અચ્છા ઇન્તેઝામ હૈ કે દુનિયા મેં જો ચીજોં બહુત ઝિયાદા ઇસ્તેમાલ હોતી હૈં ઉન કો બહુત ઝિયાદા આમ કર દિયા હૈ, જૈસે હવા, પાની વગૈરા; અગર હમ ખાએ જાને વાલે જાનવરોં મેં સે બકરે પર ગૌર કરૈં, તો હમ દેબંગે કે દુનિયા મેં રોઝાના લાખોં કી તાદાદ મેં ઔર બકર ઇદ કે દિનોં મેં અરબોં કી તાદાદ મેં ઝબડ કિએ જાતે હૈં, લેકિન કભી યે બાત સામને નહીં આતી કે બકરોં કી નસ્લ મેં કમી હો ગઈ, ક્યોં કે અલ્લાહ તઆલા ઝિયાદા ઇસ્તેમાલ હોને વાલી ચીજોં મેં બરકત અતા કરતે હૈં.

નંબર (૩) : એક ફઝલ કે બારે મેં

સજદએ તિલાવત અદા કરના

હઝરત ઇબ્ને ઉમર ૞ ફરમાતે હૈં: “હુઝૂર ૞ હમારે દરમિયાન સજદે વાલી સૂરહ કી તિલાવત ફરમાતે, તો સજદા કરતે ઔર હમ લોગ ભી સજદા કરતે, હત્તા કે હમ મેં સે બાઝ આદમી કો અપની પેશાની રખને કી જગા નહીં મિલતી”.

[બુખારી: ૧૦૭૫, અન ઇબ્ને ઉમર ૞]

ફાયદા: સજદે વાલી આયત તિલાવત કરને કે બાદ તિલાવત કરને વાલે ઔર સુનને વાલે દોનોં પર સજદા કરના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

બીમારોં કી ઇયાદત કરના

રસૂલુલ્લાહ ૞ બીમારોં કી ઇયાદત કરતે ઔર જનાઝે મેં શરીક હોતે ઔર ગુલામોં કી દાવત કબૂલ ફરમાતે થે”.

[મુસ્તદરક લિલ હાકિમ: ૪૮૭૩, અન અનસ બિન માલિક ૞]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સૂર-એ-યાસીન કી તિલાવત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હર ચીઝ કા એક દિલ હોતા હૈ ઔર કુર્આન કા દિલ સૂર-એ-યાસીન હૈ, ઔર જો શખ્સ સૂર-એ-યાસીન પઢે તો ઉસ કે પઢને પર અલ્લાહ તઆલા દસ મરતબા કુર્આને કરીમ પઢને કા સવાબ લિખતે હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૨૮૮૭, અન અનસ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કિસી કી બાત કો છુપ કર સુના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને દૂસરોં કી કોઈ એસી બાત છુપ કર સુની જિસ કો વો ઉસ સે છુપાના ચાહતે થે, તો કયામત કે દિન એસે શખ્સ કે કાન મેં શીશા પિઘલા કર ડાલા જાએગા”.

[તિર્મિઝી: ૧૭૫૧, અન ઈબ્ને અબ્બાસ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બેરગબતી કા ઈનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ જન્મત કા ખ્વાહિશમંદ હોગા વો ભલાઈ મેં જલ્દી કરેગા ઔર જો શખ્સ જહન્નમ સે ખીફ કરેગા વો ખ્વાહિશાત સે ગાફિલ (બે પરવાહ) હો જાએગા ઔર જો મૌત કા ઈન્તેઝાર કરેગા ઉસ પર લઝઝતેં બેકાર હો જાએગી ઔર જો શખ્સ દુનિયા મેં જુહદ (દુનિયા સે બે રગબતી) ઈખ્તિયાર કરેગા, ઉસ પર મુસીબતેં આસાન હો જાએગી”.

[શોઅબુલ ઈમાન: ૧૦૨૧૯, અન અલી]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્મતિયોં કા લિબાસ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉન જન્મતિયોં કે બદન પર બારીક ઔર મોટે રેશમ કે કપડે હોંગે ઔર ઉન કો ચાંદી કે કંગન પહનાએ જાએંગે ઔર ઉન કા રબ ઉન કો પાકીઝા શરાબ પિલાએગા (અહલે જન્મત સે કહા જાએગા કે) યે સબ નેઅમતેં તુમહારે આમાલ કા બદલા હૈ ઔર તુમહારી દુનિયવી કોશિશ કબૂલ હો ગઈ”.

[સૂર-એ-દહર: ૨૧ તા ૨૨]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

હર બીમારી કા ઈલાજ

એક મરતબા હઝરત જિબ્રીલ ﷺ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ તશરીફ લાએ ઔર પૂછા: ઐ મુહમ્મદ! કયા આપ કો તકલીફ હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: હાં! તો જિબ્રીલ ﷺ ને યે દુઆ પઢી:

((بِسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ وَعَيْنٍ حَاسِدٍ بِسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ وَاللَّهُ يَشْفِيكَ))

તર્જમા: અલ્લાહ કે નામ સે જાડતા હું હર ઉસ ચીઝ સે જો આપ કો તકલીફ કે ખ્વાહ કિસી જાનદાર કી બુરાઈ હો યા હસદ કરને વાલી આંખ કી બુરાઈ હો, અલ્લાહ કે નામ જાડતા હું, અલ્લાહ આપ કો શિકા દે.

[તિર્મિઝી: ૮૭૨, અન અબી સઈદ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો ઔર સચ્ચે લોગોં કે સાથ રહો”.

[સૂર-એ-તૌબા: ૧૧૯]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૬ શબ્દાલુલ મુકર્મ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઉમ્મે કુલ્સૂમ ؓ બિન્તે રસૂલુલ્લાહ ؐ

હઝરત ઉમ્મે કુલ્સૂમ ؓ હુઝૂર ؐ કી તીસરી સાહબઝાદી થી, ઉન કા નિકાહ અબૂ લહબ કે બેટે ઉતેબા સે હુઆ થા; મગર રૂખ્સતી નહીં હુઈ થી, જબ હુઝૂર ؐ કો નુબુવ્વત મિલી ઔર તૌહીદ કી દાવત દેની શુરૂ કી, તો અબૂ લહબ કે હુકમ સે ઉતેબા ને ઉન કો તલાક દે દી, ઉન કી બઝી બહન હઝરત રૂકય્યા ؓ કે ઇન્તેકાલ કે બાદ સન ૩ હિજરી મેં હુઝૂર ؐ ને ઉન કા નિકાહ હઝરત ઉસ્માન ؓ સે કર દિયા, આપ ؐ ને ફરમાયા: “ મેં ને ઉસમાન ؓ સે ઉમ્મે કુલ્સૂમ ؓ કા નિકાહ સિફ આસ્માની વહી કી વજહ સે કિયા હૈ”, ઉન સે કોઈ ઔલાદ નહીં હુઈ, હઝરત ઉમ્મે કુલ્સૂમ ؓ કી વફાત શાબાન સન ૮ હિજરી મેં હુઈ.

નંબર ૨ : હુઝૂર ؐ કા મોઅજિઝા

મશકીઝે કે પાની કા ખત્મ ન હોના

એક સફર મેં લોગોં ને આપ ؐ સે પાની કી કમી કી શિકાયત કી, તો આપ ؐ ને એક શખ્સ કો પાની તલાશ કરને ભેજ; યુનાંચે ઉન કો એક ઔરત મિલી જિસ કે પાસ દો બઝી મશકેં પાની કી થી, ઉસે હુઝૂર ؐ કી ખિદમત મેં લાયા ગયા. આપ ؐ ને એક બરતન મંગવાયા ઔર ઉન મશકોં કા પાની બરતન મેં ડલવાયા ઔર ફિર ફરમાયા કે પિયો. રાવી ફરમાતે હૈં કે હમ ચાલીસ આદમિયોં ને ખૂબ સૈર હો કર પિયા ઔર અપને બરતનોં કો ભી ભર લિયા ઔર ખુદા કી કસમ! ઉસ ઔરત કી દોનોં મશકેં પેહલે જૈસે હી ભરી હુઈ થી.

[બુખારી: ૩૫૭૧, અન ઇમરાન બિન હુસૈન ؓ]

નંબર ૩ : એક ફઝા કે બારે મેં

સૂદ સે બચના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઇમાન વાલો! તુમ કઈ ગુના બઢા કર સૂદ મત ખાયા કરો (ક્યોં કે સૂદ લેના મુતલકન હરામ હૈ) ઔર અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો તાકે તુમ કામયાબ હો જાઓ”.

[સૂર-એ-આલે ઇસરાન: ૧૩૦]

ફાયદા: સૂદ લેના, દેના, ખાના, ખિલાના નાજઈઝ વ હરામ હૈ. કુર્આન ઔર હદીસ મેં ઇસ પર બઝી સખ્ત સજા આઈ હૈ, લિહાઝા હર મુસલમાન પર સૂદી લૈન દૈન સે બચના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

હલાલ રિઝ્ક ઔર ઇલ્મે નાફે કી હુઆ

હઝરત ઉમ્મે સલમા ؓ ફરમાતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ؐ ફજર કી નમાઝ કે બાદ યે હુઆ ફરમાતે:

((اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ عِلْمًا فَعًا وَرِزْقًا حَلٰلًا وَعَمَلًا مُّقْبَلًا))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેં તુજ સે હલાલ રિઝ્ક, નફા પહુંચાને વાલા ઇલ્મ ઔર મકબૂલ અમલ કા સવાલ કરતા હૂં.

[ઇબ્ને માજા: ૮૨૫, અન ઉમ્મે સલમા ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

વુઝૂ કે બાવજૂદ વુઝૂ કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને વુઝૂ હોને કે બાવજૂદ વુઝૂ કિયા, ઉસ કે લિયે દસ નેકિયાં લિખી જતી હૈ”.

[અબૂ દાવિદ: ૬૨, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુફ કી સજા જહન્નમ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિન લોગોં ને કુફ કિયા ઔર ખુદા કે રાસ્તે (દીન સે) લોગોં કો રોકા, ફિર કુફ કી હાલત હી મેં મર ગએ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉન કો કભી નહીં બખ્શેગી”.

[યુર-એ-મુહમ્મદ: ૩૪]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

આખિરત દુનિયા સે બેહતર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ દુનિયવી ઝિંદગી કો મુકદ્દમ રખતે હો; હાલાંકે આખિરત દુનિયા સે બેહતર હૈ ઔર બાકી રહને વાલી હૈ (ઇસ લિયે આખિરત હી કી તૈયારી કરો)”.

[યુર-એ-આલા: ૧૬ તા ૧૭]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

હીઝે કૌસર કી કેફિયત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હીઝે કૌસર કે બરતન સિતારોં કે બરાબર હોંગે, ઉસ સે જો ભી ઇન્શાન એક ઘૂંટ પી લેગા, તો હમેશા કે લિયે ઉસ કી પ્યાસ બુજ જાએગી”.

[ઇબ્ને માજા: ૪૩૦૩, અન સૌબાન ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

વરમ (સૂજન) કા ઇલાજ

હઝરત અમ્મા ﷺ કે ચેહરે ઔર સર મેં વરમ હો ગયા, તો ઉન્હોં ને હઝરત આઈશા ﷺ કે ઝરિયે આપ ﷺ કો ઇસ કી ખબર દી, યુનાંચે હુઝૂર ﷺ ઉન કે યહાં તશરીફ લે ગએ ઔર દર્દ કી જગા પર કપડે કે ઊપર સે હાથ રખ કર તીન મરતબા યે દુઆ ફરમાઈ:

((اَللّٰهُمَّ اَذْهِبْ عَنْهُ سُوْدًا وَفُحْشَةً يَدْعُوْكَ بِهَا رَبِّكَ الطَّيِّبُ الْمُبَارَكُ الْمَكِّيُّ عَنْكَ بِسْمِ اللّٰهِ))

ફિર ઇરશાદ ફરમાયા: યે કહ લિયા કરો, યુનાંચે ઉન્હોં ને તીન દિન તક યહી અમલ કિયા તો ઉન કા વરમ જતા રહા.

[દલાઈલુન્નુબુવ્વહ લિલ બૈહકી: ૨૪૩૦]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “આપસ મેં દુશ્મની ન રખો, એક દૂસરે સે બઢને કી હવસ ન કરો, આપસી તઅલ્લુકાત મત તોડો, બહેકે ઐ અલ્લાહ કે બંદો! અલ્લાહ કે હુકમ કે મુતાબિક ભાઈ ભાઈ બન કર રહો”.

[બુખારી: ૬૦૬૫, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

(૨૭) શબ્દાલુલ મુકર્મ

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ફાતિમા રસૂલુલ્લાહ બિન્તે રસૂલુલ્લાહ

હઝરત ફાતિમા રસૂલુલ્લાહ કી સબ સે છોટી સાહબઝાદી ઔર હઝરત અલી કી ઝૌજ હૈ. નુબુવ્વત સે પાંચ સાલ કબલ બૈતુલ્લાહ કી તામીર કે વક્ત ઉન કી પૈદાઈશ હુઈ, ઇસ્લામ કી ખાતિર મક્કી દૌર મેં તકલીફેં બરદાશત કરતી રહી, ફિર હિજરત કર કે મદીના ચલી આઈ, સન ૨ હિજરી મેં હઝરત અલી કી સે ઉન કા નિકાહ હુઆ. ઉન કી ઝિંદગી ઔરતોં કે લિયે એક નમૂના હૈ. હુઝૂર કી ચારોં બેટિયોં મેં સબ સે મહબૂબ ઔર ચહીતી બેટી હોને કે બાવજૂદ ઘર કા સારા કામ બઝાતે ખુદ અંજામ દેતી થી, ચક્કી પીસને કી વજહ સે હાથ મેં છાલે પડ ગએ થે, ઘર મેં કોઈ ખાદિમા નહીં થી. દુનિયા કી થોડી સી ચીઝોં પર બ ખુશી રાઝી રહતી ઔર ઉસ પર સખ કરતી થી. ઇસી વજહ સે હુઝૂર કી ઔરતોં સે ફરમાયા: કે તુમ્હારે લિયે દુનિયા કી તમામ ઔરતોં મેં મરયમ કી પદીશ કી ફાતિમા ઔર આસિયા કી ઝિંદગિયાં નમૂને કે લિયે કાફી હૈ. સચ્ચાઈ ઔર સાફ ગોઈ મેં હઝરત ફાતિમા બેમિસાલ થી. ૩ રમઝાન સન ૧૧ હિજરી મેં હુઝૂર કી વફાત કે છે માહ બાદ મદીના મુનવ્વાર મેં ઉન કા ઇન્તેકાલ હુઆ. ઔર જન્નતુલ બકી મેં દફન હુઈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

રાત ઔર દિન કા અદલના બદલના

જબ સે દુનિયા આબાદ હૈ, ઉસ વક્ત સે લે કર આજ તક દિન ઔર રાત અપને મુતઅય્યના વક્ત પર બદલતે રહતે હૈં, કબી એસા નહીં હુઆ કે રાત કો અચાનક સૂરજ નિકલા ઔર સુબહ હો ગઈ ઔર ન હી એસા હુઆ કે દો પહર કો સૂરજ ગુરૂબ હુઆ ઔર રાત હો ગઈ, બલકે રાત ન તો અપને વક્ત સે એક સેકંડ પહલે આ સકતી હૈ ઔર ન હી દિન અપને વક્ત સે એક સેકંડ પેહલે આ સકતા હૈ. યે સારા ગૈબી નિઝામ સિર્ફ અલ્લાહ હી અપની કુદરત સે ચલા રહે હૈં.

નંબર (૩) : એક કર્ઝ કે બારે મેં

બીવી કી વરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ્હારે લિયે તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડે હુએ માલ મેં સે આપા હિસ્સા હૈ, જબ કે ઉન કો કોઈ ઔલાદ ન હો, ઔર અગર ઉન કી ઔલાદ હો, તો તુમ્હારી બીવિયોં કે છોડે હુએ માલ મેં સે ચૌથાઈ હિસ્સા હૈ (તુમ્હં યે હિસ્સા) ઉન કી વસિયત ઔર કર્ઝ અદા કરને કે બાદ મિલેગા”.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૨]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

હુઆ કે ખત્મ પર ચેહરે પર હાથ ફેરના

રસૂલુલ્લાહ જબ હુઆ કે લિયે હાથ ઉઠાતે તો ચેહરે પર હાથ ફેરને કે બાદ હી રખતે થે.

[તિર્મિઝી: ૩૩૮૬, અન ઉમર બિન ખત્તાબ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

ચાલીસ લાખ નેકિયાં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શામ્સ ને દિન મેં દસ મરતબા ((إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ)) પઢા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે ચાલીસ લાખ નેકિયાં લિખ દેગા”. [તિર્મિઝી: ૩૪૭૩, તમીમ દારી]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સૂદ ખાને વાલે કા અંજામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેઅરાજ કી રાત મેરા ગુઝર એક ઐસી કૌમ પર હુઆ જિન કે પેટ ઇતને બડે થે જૈસે કોઈ ઘર હો, ઉસ મેં સાંપ ઔર બિચ્છૂ થે જો બાહર સે નઝર આ રહે થે, મૈં ને જિબ્રઈલ ﷺ સે પૂછા: યે કૌન લોગ હૈં? જિબ્રઈલ ﷺ ને કહા: યે સૂદ ખાને વાલે લોગ હૈં”.

[ઇબ્ને માજા: ૨૨૭૩, અન અબી હુરૈરા]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે ક્યા કહા ગયા

હઝરત સલત બિન હકીમ ફરમાતે હૈં કે હમેં યહ બાત પહુંચી હૈ કે દુનિયા કો યે વહી કી ગઈ કે જો તુજે છોડ દે, તૂ ઉસ કી ખિદમત કર ઔર જો તુજે તરજીહ દે ઉસ સે ખિદમત લે. [અઝ સુહદ ઇબ્ને અબિહુનિયા: ૧૪૫]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે હાલાત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ સૂરજ બેનૂર હો જાએગા ઔર સિતારે ટૂટ કર ગિર પડેંગે ઔર જબ પહાડ ચલા દિએ જાએંગે ઔર જબ દસ માહ કી ગાબન ઊંટનિયાં (કીમતી હોને કે બાવજૂદ આઝાદ) છોડ દી જાએગી ઔર જબ જંગલી જાનવર જમા હો જાએંગે ઔર જબ દરિયા ભડકા દિએ જાએંગે”.

[સૂર-એ-તકવીર: ૧ તા ૬]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બેહતરીન તાવીજ

હઝરત શકલ બિન હુમેદ બયાન કરતે હૈં કે મૈંને નબીએ કરીમ ﷺ સે અઝ કિયા : અય અલ્લાહ કે રસૂલ ! મુજકો કોઈ ઐસા તાવીજ બતાઈએ કે મૈં ઉસકે ઝરિએ પનાહ માંગૂં. યુનાંચે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મેરા હાથ પકડ કર ફરમાયા : યે પઢા કરો.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ سَمْعِي وَشَرِّ بَصَرِي وَشَرِّ لِسَانِي وَشَرِّ قَلْبِي وَشَرِّ مَنِي.

[નસઈ: ૫૪૪૪]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ અપને રબ સે અપને ગુનાહ માફ કરાઓ ઔર ઉસ કી જાનિબ મુતવજજે રહા કરો”.

[સૂર-એ-બુદ: ૯૦]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૮ શબ્દાલુલ મુકર્રમ

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે બેટે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે દો ફરજન્દ હઝરત ખદીજા ﷺ સે મક્કા મેં પૈદા હુએ, બડે હઝરત કાસિમ ﷺ હૈં, જિન કી વજહ સે આપ ﷺ કી કુનિયત અબુલ કાસિમ હૈ. દૂસરે હઝરત અબ્દુલ્લાહ ﷺ હૈં, જિન કો તાહિર ઔર તય્યબ ભી કહા જાતા હૈ, ઉન કી પૈદાઈશ નુબુવ્વત કે બાદ હુઈ થી, ઉન કે ઇન્તેકાલ પર કુફરાર ને યે અફવાહ ઉડાઈ થી કે હુઝૂર ﷺ કે બેટે કી મૌત હો ગઈ ઇસ લિયે અબ ઉન કા દીન ભી નહીં ચલેગા, ઉન કી નસ્લ ભી નહીં ચલેગી. હુઝૂર ﷺ કો ઇસ અફવાહ સે બહુત સદમા પહુંચા થા, હુઝૂર ﷺ કી તસલ્લી કે લિયે અલ્લાહ ને સૂર-એ-કૌસર નાઝિલ ફરમાઈ. હુઝૂર ﷺ કે તીસરે બેટે હઝરત મારિયા કિબતિયા ﷺ કે બતન સે માહે ઝિલ હિજજા સન ૮ હિજરી મેં પૈદા હુએ, જિન કા નામ ઇબ્રાહીમ ﷺ થા, હુઝૂર ﷺ ને હઝરત મારિયા ﷺ કો મદીના કે મોહલ્લા આલિયા મેં રખા થા. યે મોહલ્લા બાદ મેં સરયા ઉમ્મે ઇબ્રાહીમ કહા જાને લગા, હઝરત ઇબ્રાહીમ ﷺ ને અઠારા માહ યાની ૩૬ સાલ કી ઉમ્ર મેં ઇન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

આપ ﷺ કી દુઆ સે બારિશ કા હોના

આપ ﷺ ઔર સહાબા ﷺ સફર મેં જા રહે થે ઔર પાની બિલ્કુલ ખત્મ હો ગયા, તો સહાબા ﷺ ને આપ ﷺ કે સામને ઇસ કી શિકાયત કી. હુઝૂર ﷺ ને અલ્લાહ સે દુઆ ફરમાઈ, અલ્લાહ ને ઉસી વકત એક બાદલ બેજા વો ઇતના બરસા કે સબ લોગ સૈરાબ હો ગએ ઔર અપની અપની ઝરૂરત કે બકદ્ર (પાની જમા કર કે) સાથ લે લિયા.

[મૈકકી ફી દલાઈલિનુમુવ્વહ : ૧૮૮૫, અન આસિમ બિન ઉમર બિન કતાદા ﷺ]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

નમાઝોં કો સહી પઢને પર માફી કા વાદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “પાંચ નમાઝોં અલ્લાહ તઆલા ને ફર્જ કી હૈં, જિસ ને ઉન કે લિયે અચ્છી તરહ વુજૂ કિયા ઔર ઠીક વકત પર ઉન કો પઢા ઔર રૂકૂઅ વ સજ્દા જૈસે કરના ચાહિએ વૈસે હી કિયા, તો એસે શખ્સ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા કા વાદા હૈ, કે વો ઉસ કો બખ્શ દેગા, ઔર જિસ ને એસા નહીં કિયા તો ઉસ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા કા કોઈ વાદા નહીં, ચાહેગા તો ઉસ કો બખ્શ દેગા; ઔર ચાહેગા તો સજા દેગા”.

[અબૂ દાહિદ : ૪૨૫, અન ઉબાદા બિન સામિત ﷺ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સુબહ વ શામ પઢને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ ઇસ દુઆ કો સુબહ વ શામ પઢેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો ખુશ કર દેગા: ((رَضِيَنا بِاللَّهِ رَبًّا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا وَبِمُحَمَّدٍ ﷺ رَسُوْلًا))

તર્જમા: મેં અલ્લાહ તઆલા કો અપના રબ, ઇસ્લામ કો અપના દીન ઔર મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો અપના રસૂલ માન કર ખુશ હો ગયા”.

[અબૂ દાહિદ : ૫૦૭૨, અન અબી સલ્વામ ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

રોજા જહન્નમ સે દૂર કરને કા સબબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ એક દિન અલ્લાહ તઆલા કે લિયે રોજા રખેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ સે જહન્નમ કો સૌ સાલ કી મસાફત કે બરાબર દૂર કર દેગા”.

[નસઈ: ૨૨૫૬, અન ઉકબા બિન આબિર ❀]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઈસ્લામ કી દાવત કો હુકરાના એક બડા ગુલમ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉસ શખ્સ સે બડા જાલિમ કૌન હોગા, જો અલ્લાહ પર જૂટ બાંધે, જબ કે ઉસે ઈસ્લામ કી દાવત દી જા રહી હો ઔર અલ્લાહ એસે જાલિમોં કો હિદાયત નહીં દિયા કરતા”.

[સુર-એ-સફ: ૭]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

ઈન્સાન કી ખરલત વ મિઝાજ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઈન્સાન કા હાલ યે હૈ કે જબ ઉસ કા રબ ઉસ કો આઝમાતા હૈ ઔર ઉસ કો ઈઝત વ નેઅમત સે નવાઝતા હૈ, તો કહને લગતા હૈ: મેરે રબ ને મુજે બડી ઈઝત અતા કરમાઈ. ઔર જબ ઉસ કા રબ ઉસ કો (એક ઔર અંદાઝ સે) આઝમાતા હૈ ઔર ઉસ કી રોઝી તંગ કર દેતા હૈ, તો કહને લગતા હૈ: મેરે રબ ને મુજે ઝલીલ કર દિયા”.

[સુર-એ-ફજ: ૧૫ તા ૧૬]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્નત કા ખેમા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જન્નત મેં મોતી કા ખોલદાર ખેમા હોગા, જિસ કી ચૌડાઈ સાઠ મીલ હોગી. ઉસ કે હર કોને મેં જન્નતિયોં કી બીવિયાં હોંગી, જો એક દૂસરે કો નહીં દેખ પાએગી ઔર (અહલે જન્નત) મોમિનીન અપની બીવિયોં કે પાસ આતે જાતે રહેંગે”.

[ખુબારી: ૪૮૭૮, અન અબ્દિલ્લાહ બિન કેસ ❀]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

બીમાર કો પરહેઝ કા હુકમ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: એક મરતબા ઉમ્મે મુન્જિર કે ઘર પર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ હઝરત અલી ❀ ભી ખજૂર ખા રહે યે, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: “એ અલી! બસ કરો, ક્યોંકિ તુમ અભી કમઝોર હો”.

[અબૂ દાઉદ: ૩૮૫૬]

ફાયદા: બીમારી કી વજહ સે ચુંકે સારે હી આઝા કમઝોર હો જાતે હૈં, જિન મેં મેઅદા ભી હૈ, ઈસ લિયે એસે મોકે પર પાને પીને મેં એહતિયાત કરના ચાહિએ ઔર મેઅદે મેં હલ્કી ઔર કમ ગિઝા પહુંચની ચાહિએ તાકે સહી તરીકે સે હઝમ હો સકે.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ પેહલી સફ કો પૂરા કરો, ફિર ઉસ સફ કો જો ઉસ સે મિલી હુઈ હો ઔર અગર કુછ કમી હો તો આખરી સફ મેં હોની ચાહિએ. (યાની અગલી સફ મુકમ્મલ તૌર પર પુર હોની ચાહિએ)”.

[નસઈ: ૮૧૮, અન અનસ ❀]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુઆન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૯) શવ્યાલુલ મુકર્રમ

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત અનસ બિન માલિક

હઝરત અનસ બિન માલિક સન ૩ નબ્વી મેં મદીના મેં પૈદા હુએ, હુઝૂર ઋજબ હિજરત ફરમા કર મદીના તય્યબા તશરીફ લાએ, તો ઉસ વક્ત ઉન કી ઉમ્ર નૌ યા દસ સાલ કી થી, ઉન કા ઘરાના આપ ઋકે મદીના આમદ સે પેહલે હી મુસલમાન હો ગયા થા. ઉન કી વાલિદા ઉમ્મે સુલૈમ હઝરત અનસ ઋકો લે કર હુઝૂર ઋકી ખિદમત મેં હાજિર હુઈં ઔર અર્ઝ ક્રિયા યા રસૂલલ્લાહ! મદીના કે મર્દ ઔર ઔરતોં ને આપ ઋકી ખિદમત મેં કોઈ ન કોઈ હદિયા પેશ ક્રિયા હૈ, લેકિન મેરે પાસ ઈસ લડકે કે અલાવા કુછ ભી નહીં હૈ, આપ ઈસ કો અપની ખિદમત કે લિયે કબૂલ ફરમા લેં તો બડા એહસાન હોગા. આપ ઋકે હઝરત અનસ ઋકો અપની ખિદમત કે લિયે કબૂલ ફરમા લિયા. વો દસ સાલ હુઝૂર ઋકી ખિદમત મેં રહે, મગર આપ ઋકે ને કભી ઉન કી ખતા પર ઉક તક નહીં કહા, ઉન સે મુશ હો કર એક મરતબા હુઝૂર ઋકે ને દુઆ ફરમાઈ ((اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ)) એ અલ્લાહ! ઈસ કો માલ વ દૌલત અતા ફરમા ઔર ઉસ મેં બરકત અતા ફરમા, ઈસ દુઆ કા યે અસર હુઆ કે વો મદીના મેં સબ સે ઝિયાદા માલદાર ઔર સાહિબે ઔલાદ બન ગએ, ઉન કે અસ્સી લડકે ઔર દો લડકિયાં થીં, હઝરત અનસ ઋકે ને બડી ઉમ્ર પાઈ, વો આખરી સહાબી હૈં જિન કા બસરા મેં સન ૮૩ હિજરી મેં ઈન્તેકાલ હુઆ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

સિતારોં મેં અલ્લાહ કી કુદરત

આસ્માન મેં હમ સૂરજ ઔર ચાંદ કો દેખતે હૈં, ઉન કે અલાવા બહુત સારે સિતારે હૈં જો છોટે છોટે ઔર ચમકતે હુએ નઝર આતે હૈં, યે સબ છોટે નહીં હૈં, બલકે ઈન મેં સે કુછ સૂરજ ઔર ચાંદ સે ભી કઈ ગુના ઝિયાદા બડે હૈં, દૂર હોને કી વજહ સે હમ કો છોટે નઝર આતે હૈં, યે અલ્લાહ હી કી જાત હૈ જિસ ને ઈન કો ચમકતા હુઆ રખા હૈ ઔર ઈન કો અપની કુદરત સે રોકે રખા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

દીન મેં પૈદા કી હુઈ નઈ બાતોં સે બચના

રસૂલલ્લાહ ઋકે ને ફરમાયા: “(દીન મેં) નઈ પૈદા હુઈ બાતોં સે અપને કો અલગ રખો; ઈસ લિએ કે દીન મેં નઈ પૈદા હુઈ હર બાત બેઅસ્લ હૈ ઔર હર બેઅસ્લ બાત ગુમરાહી હૈ”.

[અબૂ દાવિદ: ૪૬૦૭, અન ઈરબાઝ બિન સારિયા]

ફાયદા: શરીઅત કે ખિલાફ દીન મેં પૈદા હુઈ નઈ બાતોં સે બચના ઝરૂરી હૈ, ક્યોંકિ વો ગુમરાહી કા સબબ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સોને કે આદાબ

રસુલુલ્લાહ ﷺ જબ સોને કા ઇરાદા કરમાતે તો અપને દાહિને હાથ કો રૂખસાર (દાહિને ગાલ) કે નીચે રખ કર સોત ફિર ત્રીન બાર યે દુઆ પઢતે:

((اَللّٰهُمَّ قِنِيْ عَدَاۤىٔا لِّىْ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ))

[અબૂ દાઉદ: ૫૦૪૫, અન હફસા ❀]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

યાશત કી નમાઝ પઢના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને કરમાયા: “જો શખ્સ યાશત કી બારા રકાત પઢેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે જન્નત મેં સોને કા મહલ બનાએગા”.

[તિર્મિઝી: ૪૭૩, અન અનસ બિન માલિક ❀]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

નામ કમાને કે લિયે ઝબાન કા સીખના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને કરમાયા: “જો આદમી ઝબાન કી ફસાહત વ બલાગત સિફ ઇસ લિયે સીખે કે લોગોં કે દિલોં કો અપની તરફ માઈલ કરે, તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન એસે આદમી કે નવાફિલ ઓર ફરાઈઝ કબૂલ નહીં કરમાએગે”.

[અબૂ દાઉદ: ૫૦૦૬, અન અબી હુરૈરા ❀]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી મુહબ્બત બીમારી હૈ

હઝરત અબૂ દર્દા ❀ કરમાતે થે કે ક્યા મેં તુમ કો તુમ્હારી બીમારી ઓર દવા ન બતાઉં? તુમ્હારી વો બીમારી દુનિયા કી મુહબ્બત ઓર દવા અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક હૈ.

[શોઅબુલ ઈમાન: ૧૦૨૪૪]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

જન્નત કી ચીઝોં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા કરમાતા હૈ: “જન્નત મેં ઊંચે ઊંચે તખ્ત હોંગે. ઓર બડે બડે પ્યાલે રખે હોંગે. ઓર બરાબર તકિયે લગે હોંગે ઓર મખ્મલી મસ્નદ બિછી હુઈ હોંગી”.

[સુર-એ-ગાશિયા: ૧૩ તા ૧૬]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

પછના કે ઝરિયે સે દર્દ કા ઇલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ❀ બયાન કરતે હૈં કે રસુલુલ્લાહ ﷺ ને એહરામ કી હાલત મેં દર્દ કી વજહ સે સર મેં પછના લગવાયા”.

[બુખારી: ૫૭૦૧]

ફાયદા: પછના લગાને સે બદન સે ફાસિદ ખૂન નિકલ જાતા હૈ જિસ કી વજહ સે દર્દ વગૈરા ખત્મ હો જાતા હૈ ઓર આંખ કી રોશની તેઝ હો જાતી હૈ.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા કરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ સે સચ્ચી પક્કી તૌબા કર લો, ઊમ્મીદ હૈ કે તુમ્હારા રબ તુમ્હારી ખતાઓં કો માફ કર દેગા ઓર જન્નત મેં દાખિલ કર દેગા”.

[સુર-એ-તહરીમ: ૮]

सिई पांय भिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

(३०) शव्वालुल मुकर्म

नंबर (१) : ईस्लामी तारीफ

हजरत सुहैल बिन अम्र

हजरत सुहैल बिन अम्र "जतीबे कुरैश" के लकब से मशहूर थे, उन्हें शायरी में भी कमाव कमाव दरख्खा हासिल था, ईस्लाम लाने से पहले तमाम जंगों में तकरीर व शायरी के जरिये मुश्रिकीने मक्का को मुसलमानों के खिलाफ उबारते रहे, जब गजवअे बंदर में मुसलमानों के हाथों डेह हुआ, तो हजरत उमर ने उन के सामने के दो हांत तोड़ने की छज्जत याही, तो हुजूर ने फरमाया: "उमर खने दो. शायद ईस की तकरीर व बिताबत और शायरी तुम्हारे काम आख्खअे", युनांये सुलहे हुदैबिया के मौके पर कुरैशे मक्का की तरफ से सुलहनामा लिखने के लिये सुहैल बिन अम्र की मुत्ताफब किया गया था. इतले मक्का के मौके पर अबू जूनदल की दरख्वास्त पर आप ने उन के बाप सुहैल को अमान दी. वो आप के ईस हुस्ने सुबूक से मुतअस्सिर हो कर ईमान में दाखिल हो गअे, नमाज, रोजा, सटका व पैरात में बेमिसाल थे, मुसलसल ईबादत की वजह से उन का बदन सूख कर लकी की तरह हो गया था. वो ईस्लाम से पहलेवी जिंदगी को याद कर के और कुर्आन शरीफ सुन कर बहुत रोया करते थे. हजरत अबू बक के दौर में कितनों को जल्म करने में हजरत सुहैल और उन के घराने की कोशिशें काबिले तारीफ हैं, रात भर ईबादत करते और दिन सिपेह सालार की हैसियत से यरभूक के मैदान में बछादुरी के खेडर दिजाते थे, और ईसी जंग में सन १३ हिजरी में उन्हें शहादत हासिल हुई.

नंबर (२) : हुजूर का मोअजिआ

अेक वसक खे में बरकत

हजरत आईशा बयान करती हैं के जब आं हजरत ने वकत पाई, तो कुछ वसक (वज्ज) बराबर खे के सिवा घर में कुछ न था, हम बकद्रे जडूरत उस में से ईस्तेमाल करते रहते थे, लेकिन वो जल्म ही नही होता था, तो हम ने उस को तोला, असकिर वो जल्म हो गया, यानी वो बरकत खती रही".

[बुखारी: ३०८७]

नंबर (३) : अेक कर्ज के बारे में

बीबी को उस का मडर देना

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: "तुम लोग अपनी बीबियों को उन का मडर जुश दिदी से दे दिया करो, अलबत्ता अगर वो अपने मडर में से कुछ छोड़ दें, तो उसे लजीज और जुश गवार समज कर जाओ".

[सूर-अे-निसा:४]

नंबर (४) : अेक सुन्नत के बारे में

औलाद के फरमांबरदार होने के लिये

खे शप्स ये याहता हो के उस की औलाद फरमांबरदार और नेक हो, तो वो ये दुआ पढ़े
(رَبِّ اَوْزِعْنِي اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي اَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي دِينِي دُنْيَايَ وَآخِرَتِي وَارْزُقْنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ)

[सूर-अे-अलकाफ: १५]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

પેહલી સફ કી ફઝીલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા પેહલી સફ વાલોં પર રહમત ભેજતે હૈં ઓર ફરિસ્તે દુઆએ મગ્ફિરત ફરમાતે હૈં”.

[ઇબ્ને માજઃ ૮૮૯, અન અબ્દુર્રહમાન બિન ઓફ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુર્આન કા મઝાક ઉડાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ ઇન્સાન કે સામને હમારી આયતોં પઢી જાતી હૈં, તો કેહતા હૈ કે યે પેહલે લોગોં કે કિસ્સે કહાનિયાં હૈં. હરગીઝ નહીં! બલકે ઉન કે બુરે કામોં કે સબબ ઉન કે દિલોં પર ઝંગ લગ ગયા હૈ”.

[સુર-એ-મુતફફિનીન: ૧૩ તા ૧૪]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

માલ કી મુહબ્બત ખુદા કી નાશુકી કા સબબ હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઇન્સાન અપને રબ કા બડા હી નાશુકા હૈ, હાલાંકે ઉસ કો ભી ઇસ કી ખબર હૈ (ઔર વો એસા મામલા ઇસ લિયે કરતા હૈ) કે ઉસ કો માલ કી મુહબ્બત ઝિયાદા હૈ”.

[સુર-એ-આદિયાત: ૬ તા ૮]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

હર શખ્સ મૌત કે બાદ અફસોસ કરેગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હર શખ્સ મૌત કે બાદ અફસોસ કરેગા, સહાબા ﷺ ને અર્જ કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ! કિસ બાત પર અફસોસ કરેગા? આપ ﷺ ને ફરમાયા: અગર નેક હૈ, તો ઝિયાદા નેકી ન કરને પર અફસોસ કરેગા ઔર અગર ગુનહગાર હૈ તો ગુનાહ સે ન રૂકને પર અફસોસ કરેગા”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૦૩, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઇલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એહરામ કી હાલત મેં અપને સર મેં આધે સર કે દર્દ કી વજહ સે પછના લગવાયા.

[બુખારી : ૫૭૦૦]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ એસે શખ્સ કો દેખે જો માલ વ દૌલત ઔર શકલ વ સુરત મેં ઉસ સે બડા હુઆ હો, તો ઉસ કો યાહિએ કે કિસી એસે શખ્સ કો દેખે, જો ઉસ સે (માલ વ દૌલત મેં) કમ હો (તાકે શુક કી કેફિયત પૈદા હો)”.

[બુખારી: ૬૪૮૦, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૧ ઝિલ કાદા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

બૈતુલ્લાહ કી તામીર

અલ્લાહ તઆલા ને ઇન્સાનોં કી પૈદાઈશ સે હઝારોં સાલ પેહલે ફરિશ્તોં કે ઝરિએ બૈતુલ્લાહ કી તામીર કરાઈ, યે રૂએ ઝમીન પર પેહલા બાબરકત ઘર ઔર દુનિયા વાલોં કે લિયે અમન વ સુકૂન કી જગા હૈ, ફિર હઝરત આદમ عليه السلام ને દુનિયા મેં આને કે બાદ બૈતુલ્લાહ કી તામીર ફરમાઈ, તૂફાને નૂહ કે મૌકે પર અલ્લાહ તઆલા ને હિકાજત કે લિયે ઈસ ઘર કો આસ્માન પર ઉઠા લિયા થા, ફિર અલ્લાહ કે હુકમ સે હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام વ હઝરત ઈસ્માઈલ عليه السلام ને ઈસ કી તામીર ફરમાઈ ઔર જિબ્રઈલે અમીન عليه السلام જન્મત સે એક કીમતી પત્થર લે કર આએ, જિસ કો બૈતુલ્લાહ કે કોને મેં લગાયા ગયા ઔર દૂસરા વો જન્મતી પત્થર હૈ જિસ પર હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام ખડે હો કર બૈતુલ્લાહ કી તામીર કરતે થે, મોજિજાના તૌર પર યે પત્થર કાબા કી દીવારોં કે સાથ બુલંદ હો જાતા થા, યે મકામે ઈબ્રાહીમ કે નામ સે મશહૂર હૈ. જબ તવીલ ઝમાના ગુઝરને કી વજહ સે કાબા કી દીવારોં કમઝોર પડ ગઈ, તો હુઝૂર ﷺ કી નુબુવ્વત સે પેહલે કુરૈશે મક્કા ને હતીમ કા હિસ્સા છોડ કર ઔર બૈતુલ્લાહ કા પિછલા દરવાઝા બંદ કર કે ઈમારત કો મુરબ્બા (ચૌકોર) અંદાઝ મેં બનાયા. ગર્જ તામીરે બૈતુલ્લાહ કે સાથ તમામ હજ વ ઉમરહ કરને વાલોં કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને ઈસ કા તવાફ ફર્જ કર દિયા હૈ ઔર ઈસી ઘર કો તમામ મુસલમાનોં કી ઈબાદત કા મરકઝ ઔર કિબ્લા કરાર દે દિયા હૈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

સૂરજ અલ્લાહ કી રૌશની

અલ્લાહ તઆલા ને સૂરજ બનાયા, જિસે હમ આગ કા એક દહેકતા હુઆ ગોલા સમજતે હૈં; જિસ સે હમેં રૌશની ઔર ગરમી હાસિલ હોતી હૈ; યે હઝારોં સાલ સે ઈસી તરહ દહેક રહા હૈ, રોઝાના પૂરબ સે નિકલતા હૈ ઔર પચ્છમ મેં જા કર છુપ જાતા હૈ. અબ હમ ગૌર કરેં કે ઈસ દહેકતે હુએ સૂરજ કો ઈધન કૌન દેતા હૈ? કૌન હૈ જો ઈસ કે લિયે પેટ્રોલ યા ગૈસ યા લકડી કા ઇન્તેઝામ કરતા હૈ? જિસ સે વો હઝારોં સાલ સે ઈસી તરહ દહેક રહા હૈ ઔર ફિર ઇતના ઝિયાદા ઈધન કહાં સે આ રહા હૈ, જિસ કે જલને સે સારી દુનિયા કો રૌશની ઔર ગરમી મિલ રહી હૈ? ઔર કૌન હૈ, જો એક મુકર્રરા વક્ત પર ઈસ કો હમારે લિયે નિકાલતા હૈ ઔર એક મુકર્રરા વક્ત પર છુપા દેતા હૈ? યકીનન વો જાત અલ્લાહ કી હૈ, જિસ ને હમ કો ઔર હર ચીઝ કો પૈદા કિયા.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

ઈસ્લામ કી બુનિયાદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઈસલામ કી બુનિયાદ પાંચ ચીઝોં પર હૈ: (૧) ઈસ બાત કી ગવાહી દેના કે અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ માબૂદ નહીં ઔર મુહમ્મદ ﷺ અલ્લાહ કે રસૂલ હૈં. (૨) નમાઝ અદા કરના. (૩) ઝકાત દેના. (૪) હજ કરના. (૫) રમઝાન કે રોઝે રખના.” [બુખારી: ૮, અન ઇબ્ને ઉમર رضي الله عنه]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

એહરામ કે લિયે ગુસ્લ કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને જબ એહરામ કા ઇરાદા કિયા તો ગુસ્લ કિયા.

[મોઅજ્જમુલકબીર લિતબરાની: ૪૭૨૯, અન ઝૈદ બિન સાબિત ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

હજ વ ઉમરા એક સાથ કરના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હજ ઔર ઉમરા કો એક સાથ કિયા કરો, ઈસ લિયે કે વો દોનો ફક ઔર ગુનાહો કો ખત્મ કર દેતે હૈં, જેસા કે ભટ્ટી લોહે ઔર સોને ચાંદી કે મૈલ કો ખત્મ કર દેતી હૈં ઔર હજજે મબરૂર (મકબૂલ) કા બદલા તો સિર્ફ જન્નત હી હૈં”.

[તિર્મિઝી: ૮૧૦, અન ઇબ્ને મસ્કદ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

જૂટી કસમ ખા કર માલ બેચના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ જૂટી કસમ ખા કર માલ ફરોખ્ત કરતા હૈં, કયામત મેં અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી તરફ રહમત કી નઝર સે નહીં દેખેગા”.

[બુખારી: ૨૩૬૯, અન અબી હુરૈર ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા અમલ કી જગા હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “હર ઐસે શખ્સ કે લિયે બડી ખરાબી હૈં, જો ઐબ લગાને વાલા ઔર તાના દેને વાલા હો, જો માલ જમા કરતા હો ઔર ઉસ કો ગિન ગિન કર રખતા હો. વો ખ્યાલ કરતા હૈં કે ઉસ કા માલ હમેશા ઉસ કે પાસ રહેગા. હરગીઝ ઐસા નહીં હૈં, ઉસ કો રોંદને વાલી આગ મેં ફેંકા જાએગા”.

[સુર-એ-હુમઝહ: ૧ તા ૪]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્નતી કા દિલ પાક વ સાફ હોગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “હમ ઉન અહલે જન્નત કે દિલોં સે રંજિશ વ કુદરત કો બાહર નિકાલ દેંગે ઔર ઉન કે નીચે નેહરેં બેહ રહી હોંગી ઔર વો કહેંગે કે અલ્લાહ કા શુક હૈં, જિસ ને હમ કો ઈસ મકામ તક પહુંચાયા ઔર અગર અલ્લાહ હમ કો ન પહુંચાતા, તો હમારી કભી યહાં તક રસાઈ ન હોતી”.

[સુર-એ-આરાફ: ૪૩]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઇલાજ કરને વાલોં કે લિયે અહમ હિદાયત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર કિસી ને બગૈર ઇલ્મ ઔર તજરબે કે ઇલાજ કિયા, તો કયામત કે દિન ઉસ કે બારે મેં પૂછા જાએગા”.

[અબૂ દાવુદ: ૪૫૮૬, અન અબ્દિલ્લાહ બિન અમર ﷺ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “ઐ ઈમાન વાલો! જબ તુમ મેં સે કિસી કો મૌત આને લગે, તો વસિયત કે વક્ત શહાદત કે લિયે તુમ મેં સે દો ઇન્સાફ પસંદ આદમી ગવાહ હોને ચાહિએ; યા તુમહારે અલાવા દૂસરી કૌમ કે લોગ ભી ગવાહ બન સકતે હૈં અગર મુસલમાન ન મિલેં, જેસે તુમ સફર મેં ગએ હોં, ફિર તુમહે મૌત કા હાદસા આજાએ”.

[સુર-એ-માઈદા: ૧૦૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨ જિલ કાદા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

ઝમઝમ કા ચશમા

હઝરત ઇબ્રાહીમ રહીમ અલ્લાહ કે હુકમ સે અપની બીવી હાજરા રહીમ ઔર લખ્તે જિગર ઇસ્માઈલ રહીમ કો બેઆબ વ ગયાહ ચટિયલ મૈદાન મેં છોડ કર ચલે ગએ. જબ ઇન કે થૈલે કી ખજૂર ઔર મશકીઝોં કા પાની ખત્મ હો ગયા ઔર ભૂક વ ખ્યાસ કી વજહ સે હઝરત હાજરા રહીમ કા દૂધ ખુશ્ક હો ગયા તો બચ્ચા ભૂક કે મારે બિલબિલાને લગા, ઇધર હાજરા રહીમ બેચૈન હો કર પાની કી તલાશ મેં સફા વ મર્વહ પહાડી પર ચક્કર લગાને લગી, જબ સાતવેં ચક્કર મેં મર્વહ પહાડી પર પહુંચી, તો ગૈબી આવાઝ સુનાઈ દી, તો સમજ ગઈ કે અલ્લાહ કી તરફ સે કોઈ ખાસ બાત જાહિર હોને વાલી હૈ. વાપસ આઈ, તો દેખા કે જિબ્રઈલે અમીન રહીમ તશરીફ કરમા હૈં ઔર ઉન્હોં ને ઝમીન પર અપની એડી માર કર પાની કા ચશમા જરી કર દિયા. બેહતે પાની કો દેખ કર હઝરત હાજરા રહીમ ને ઝમઝમ (ઝક જા) કહા. ઉસી દિન સે ઇસ કા નામ ઝમઝમ હો ગયા. અગર હઝરત હાજરા રહીમ ઇસ પાની કો ન રોકતી તો વહાં પાની કી નહર જરી હો જાતી. યે ચશમા હઝારોં સાલ તક બંદ પડા રહા, આપ સલ્લલ્લુહુ આલૈહિ વાલ્હિ વાલ્હી કે દાદા અબ્દુલ મુત્તલિબ ને ખ્વાબ કી રહનુમાઈ સે ઇસ કુવેં કી ખુદાઈ કી, તો સાફ સુથરા પાની નિકલ આયા, ઉસ દિન સે આજ તક ઉસ કા પાની ખત્મ નહીં હુઆ, જબ કે હર વક્ત મશીનોં સે પાની નિકાલને કા કામ જરી હે.

નંબર ૨ : હુજૂર સલ્લલ્લુહુ આલૈહિ વાલ્હિ વાલ્હી કા મોઅજિજા

આપ સલ્લલ્લુહુ આલૈહિ વાલ્હિ વાલ્હી કી દુઆ સે સરદી ખત્મ હો ગઈ

હઝરત બિલાલ રહીમ બયાન કરતે હૈં કે એક મરતબા સરદી કે મૌસમ મેં મેં ને સુબહ કી અઝાન દી, આપ સલ્લલ્લુહુ આલૈહિ વાલ્હિ વાલ્હી અઝાન કે બાદ હુજૂરએ મુબારક સે બાહર તશરીફ લાએ મગર મસ્જિદ મેં આપ સલ્લલ્લુહુ આલૈહિ વાલ્હિ વાલ્હી કો કોઈ શખ્સ નઝર ન આયા. આપ સલ્લલ્લુહુ આલૈહિ વાલ્હિ વાલ્હી ને પૂછા: લોગ કહાં હૈં? મેં ને અઝ ક્રિયા: લોગ સરદી કી વજહ સે નહીં આએ, આપ સલ્લલ્લુહુ આલૈહિ વાલ્હિ વાલ્હી ને ઉસી વક્ત દુઆ કરમાઈ કે ઐ અલ્લાહ! ઇન સે સરદી કી તકલીફ કો દૂર કર દે. હઝરત બિલાલ રહીમ કેહતે હૈં કે ઉસ કે બાદ મેં ને એક એક કર કે લોગોં કો નમાઝ કે લિયે આતે દેખા.

[બિહકી ફી દલાઈલિનુબુવ્વહ: ૨૪૮૩, અન બિલાલ રહીમ]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

સફા ઔર મર્વહ કી સઈ કરના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ આલૈહિ વાલ્હિ વાલ્હી (સફા ઔર મર્વહ) કી સઈ કરતે હુએ સહાબા રહીમ સે કરમા રહે થે કે સઈ કરો, કયોંકિ અલ્લાહ તઆલા ને સઈ કો તુમ પર લાઝિમ કરાર દિયા હૈ. [મુસ્નદે અહમદ: ૨૬૮૨૧, અન હબીબા બિન્તે તજજા રહીમ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

એહરામ બાંધને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ આલૈહિ વાલ્હિ વાલ્હી જબ એહરામ બાંધને કે લિયે સવારી સે ઉતરે તો યે દુઆ પઢી: ((اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْتَعِیْنُکَ)) ((اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْتَعِیْنُکَ)) તર્જમા: સબ તારીફ અલ્લાહ કે લિયે હૈ, અલ્લાહ કી જાત પાક હૈ, અલ્લાહ સબ સે બડા હૈ. [ખુબારી: ૧૫૫૧, અન અનસ રહીમ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બૈતુલ્લાહ કા તવાફ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને બૈતુલ્લાહ કે પચાસ તવાફ કિએ, તો વો અપને ગુનાહોં સે ઉસ દિન કી તરહ પાક હો જાએગા, જિસ દિન ઉસ કી માં ને ઉસ કો જના થા”. [તિર્મિઝી: ૮૬૬, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કિસી કો તકલીફ દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મુદ્દો કો બુરા ભલા મત કહો; ઇસ લિયે કે તુમ ઇસ સે ઝિન્દોં કો તકલીફ દોગે”. (મુદ્દો કો બુરા ભલા કેહના મના હે; ક્યોંકિ ઇસ સે ઉન કે વો રિશ્તેદાર જો ઝિન્દા હૈં ઉન્હેં તકલીફ હોગી, ઔર કિસી કો તકલીફ દેના જાઇઝ નહીં હે). [તિર્મિઝી: ૧૮૮૨, અન મુઝૈરા બિન શોઅબા ؓ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયવી ઝિંદગી ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયવી ઝિંદગી તો કુછ ભી નહીં, સિર્ફ ધોકે કા સૌદા હૈ”.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન: ૧૮૫]

ફાયદા: જિસ તરહ માલ કે ઝાહિર કો દેખ કર ખરીદાર ફંસ જાતા હૈ, ઇસી તરહ દુનિયા કી ચમક દમક સે ધોકા ખા કર આખિરત સે ગાફિલ હો જાતા હૈ; ઇસી લિયે ઇન્સાનોં કો દુનિયા કી ચમક દમક સે હોશિયાર રેહના ચાહિએ.

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન ખુશ નસીબ ઇન્સાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન લોગોં મેં સે વો ખુશ નસીબ મેરી શફાઅત કા મુસ્તાહિક હોગા, જિસ ને સચ્ચે દિલ સે કલિમએ તથિબા “**سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبِّ الْعَالَمِينَ**” હોગા”.

[બુખારી: ૯૯, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર ૯ : કુર્આન સે ઇલાજ

આબે ઝમઝમ સે ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઝમીન પર સબ સે બેહતરીન પાની આબે ઝમઝમ હૈ, યે ખાને વાલે કે લિયે ખાના ઔર બીમાર કે લિયે શિફા હૈ”. [મોજમુલ ઔસત લિતબરાની: ૪૦૫૯, અન અબ્બાસ ؓ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા લમ્હા બ લમ્હા ગુઝરતી જા રહી હૈ ઔર આખિરત સામને આતી જા રહી હૈ, ઔર (ઇસ દુનિયા મેં) દોનોં કે ચાહને વાલે મૌજૂદ હૈં, તુમ કો દુનિયા કે મુકાબલે મેં આખિરત ઇખ્તિયાર કરની ચાહિએ; ક્યોંકિ દુનિયા અમલ કી જગા હૈ, યહાં હિસાબ વ કિતાબ નહીં હૈ ઔર આખિરત હિસાબ વ કિતાબ કી જગા હૈ, યહાં અમલ કરને કા મૌકા નહીં હૈ”. [કુસુલ ઉમ્માલ: ૪૩૭૫૭, અન જાબિર ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

③ જિલ કાદા

નંબર ① : ઇસ્લામી તારીખ

સફા વ મર્વહ

સફા મર્વહ મક્કા મેં બૈતુલ્લાહ કે બિલ્કુલ કરીબ દો પહાડિયાં હૈં, જબ ઇબ્રાહીમ અલ્લાહ કે હુકમ સે હઝરત હાજરા અલ્લાહ ઔર ઇસ્માઈલ અલ્લાહ કો મક્કા મેં છોડ કર ચલે ગએ, તો ખાના પાની ખતમ હો ગયા તો હઝરત હાજરા અલ્લાહ પાની કી તલાશ મેં ઇન્હી દો પહાડિયોં કે દરમિયાન દૌડી થી, ફિર જબ કુછ ઝમાને કે બાદ બુત પરસ્તી કા દૌર શુરૂ હુઆ તો સફા મર્વહ પર ભી દો બુત રખ દિએ ગએ થે, ઇસ્લામ સે પેહલે લોગ સઈ કે બાદ ઇન કા બોસા લેતે ઔર તાઝીમ કે તૌર પર યે સમજતે કે તવાફ વ સઈ ઇન્હી કે નામ પર કિયા જાતા હૈ, ઇસ્લામ મેં જબ સફા મર્વહ કે દરમિયાન સઈ કરને કા હુકમ દિયા ગયા, લોગોં કો શુબા પૈદા હુઆ કે ઇસ સઈ સે કહીં બુત પરસ્તોં કી મુશાબહત ન હો જાએ, તો અલ્લાહ તઆલા ને ફરમાયા કે હમ ને હઝરત હાજરા કી ઇસ અદા કો કયામત તક હજ વ ઉમ્રહ કરને વાલોં કે લિયે બાઈસે અજબ વ સવાબ ઔર ઇસ્લામી યાદગાર બના દિયા હૈ. યે કોઈ ગુનાહ કી બાત નહીં, બલ્કે તુમ્હારે લિયે ઇબાદત વ તકરૂબે ઇલાહી કા ઝરિઆ હૈ. યુનાંચે હજ વ ઉમ્રહ કરને વાલોં કે લિયે સફા વ મર્વહ કે દરમિયાન સઈ કરના વાજિબ હૈ ઔર બિલા કિસી શરઈ ઉજ્જ કે સઈ છોડ દેને પર દમ વાજિબ હૈ.

નંબર ② : અલ્લાહ કી કુદરત

અંડે સે બચ્ચા પૈદા હોના

અંડા એક છિલ્કા હૈ, જિસ કે અંદર સે યૂઝા પૈદા હોતા હૈ ઔર વો એક વક્ત તક ઉસ મેં પલતા રેહતા હૈ; લેકિન જબ અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો બાહર નિકાલના ચાહતા હૈ, તો ઉસ નાઝુક ઔર કમઝોર બચ્ચે કો એક મઝબૂત ચોંચ દે દેતા હૈ; જિસ સે વો અંદર સે બરાબર અંડે કો ખોલ કો તોડને કી કોશિશ કરતા રેહતા હૈ, યહાં તક કે એક વક્ત ઐસા આતા હૈ જબ વો ઇસ છિલ્કે કો તોડ કર બાહર આ જાતા હૈ ઔર ઝમીન પર દૌડને લગતા હૈ. યે અલ્લાહ તઆલા કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ, જો એક ઐસે અંડે સે જિસ કો તાડો તો સફેદ ઔર પીલે પાની કે સિવા કુછ ન નિકલે, એક ચલતી ફિરતી જાન પૈદા કર દેતા હૈ.

નંબર ③ : એક ફર્ફ કે બારે મેં

મીકાત સે એહરામ બાંધ કર ગુઝરના

રસૂલુલ્લાહ અલ્લાહ ને ફરમાયા: “કોઈ શખ્સ બગૈર એહરામ બાંધે હુએ મીકાત સે ન ગુઝરે”.

[મુસન્નદે ઇબ્ને અબી શૈબા: ૪/૫૦૮]

કાયદા: ખાન-એ-કાબા સે કુછ ફાસ્લોં પર ચંદ જગહ હૈં જહાં સે એહરામ બાંધતે હૈં ઇન્હોં “મીકાત” કહા જાતા હૈ. યહાં સે ગુઝરતે વક્ત મક્કા સે બાહર રેહને વાલોં પર એહરામ બાંધના લાઝિમ હૈ.

નંબર ④ : એક સુન્નત કે બારે મેં

એહરામ સે પેહલે ખુશ્બૂ લગાના

હઝરત આઈશા અલ્લાહ ફરમાતી હૈં કે વો સરવરે કાઈનાત અલ્લાહ કે એહરામ સે પેહલે ઔર એહરામ ખોલને કે બાદ ખુશ્બૂ લગાયા કરતે થે જિસ મેં મુશ્ક મિલા હોતા થા.

[મિશ્કાત: ૨૫૪૦]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

હજ કે દોરાન ગુનાહોં સે બચના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને હજ કે દોરાન બીવી સે ન જિમા કિયા ઔર ન હી કિસી છોટે બરે ગુનાહ કા ઇર્તિકાબ કિયા, તો ઉસ કે પિછલે સારે ગુનાહ માફ કર દિએ જાએંગે”.

[તિર્મિઝી: ૮૧૧, અન અબી હુરૈરહ ❀]

એક દૂસરી રિવાયત મેં હૈ કે વો શખ્સ હજ સે એસા વાપસ હોતા હૈ જૈસા ઉસ દિન થા જિસ દિન માં કે પેટ સે નિકલા થા.

[બુખારી: ૧૮૨૦, અન અબી હુરૈરહ ❀]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઝિના ઔર શરાબ પર વર્ઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ ઝિના કરતા હૈ યા શરાબ પીતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ઈમાન કો દિલ સે એસે નિકાલ દેતા હૈ, જિસ તરહ આદમી કમીસ સર કી તરફ સે નિકાલ દેતા હૈ”.

[મુસ્તદરક: ૫૭, અન અબી હુરૈરહ ❀]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દો ખસલતેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ દીની મામલે મેં અપને સે ભુલંદ શખ્સ કો દેખ કર ઉસ કી પૈરવી કરે ઔર દુનિયવી મામલે મેં અપને સે કમતર કો દેખ કર અલ્લાહ તઆલા કી અતા કર્દા ફજીલત પર ઉસ કી તારીફ કરે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો (ઇન દો ખસલતોં કી વજહ સે) સાબિર વ શાકિર લિખ દેતે હૈં; ઔર જો શખ્સ દીની મામલે મેં અપને સે કમતર કો દેખે ઔર દુનિયવી મામલે મેં અપને સે ઊપર વાલે કો દેખ કર અફસોસ કરે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો સાબિર વ શાકિર નહીં લિખતે હૈં”.

[તિર્મિઝી: ૨૫૧૨, અન અબિલ્લાહ બિન અમ્ર ❀]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખિયોં કા ખાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દોઝખિયોં કો ખૌલતે હુએ યશમે કા પાની પિલાયા જાએગા, ઉન કો કાંટેદાર દરખ્ત કે અલાવા કોઈ ખાના નસીબ ન હોગા, જો ન મોટા કરેગા ઔર ન ભૂક દૂર કરેગા”.

[સૂર-એ-ગાશિયા: ૫ તા ૭]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બીમારિયોં કા ઇલાજ

હઝરત અનસ ❀ કે પાસ દો શખ્સ આએ, જિન મેં સે એક ને કહા: ઐ અબૂ હમ્ઝા (યે હઝરત અનસ ❀ કી કુનિયત હૈ) મુજે તકલીફ હૈ, યાની મેં બીમાર હૂં, તો હઝરત અનસ ❀ ને ફરમાયા: કયા મેં તુમ કો ઉસ દુઆ સે ન દમ કર દૂ જિસ સે રસૂલુલ્લાહ ﷺ દમ કિયા કરતે થે? ઉસ ને કહા જી હા! જરૂર. તો ઉન્હોં ને યે દુઆ પઢી: ((اللَّهُمَّ رَبَّ النَّاسِ مُذْهِبَ الْبَاسِ اشفِ اَنْتَ الشَّافِي لَا شَافِيَ إِلَّا اَنْتَ شِفَاءُ لَا يُغَادِرُ سَقَمًا)) [બુખારી: ૫૭૪૨]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી કો શરીક ન કરો, માં બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરો ઔર તંગદસ્તી કે ખૌફ સે અપની ઔલાદ કો કતલ ન કરો, હમ તુમ કો ભી રિઝક દેતે હૈં ઔર ઉન કો ભી; ખુલે ઔર છુપે બેહયાઈ કે કામોં કે કરીબ ન જાઓ”.

[સૂર-એ-અ-આમ: ૧૫૧]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा **कुर्आन व हदीस की रौशनी में**

४ जिल कादा

नंबर १ : ईस्लामी तारीफ

मिना

मिना बैतुल्लाह के मशरिक में तीन मील के फास्ले पर वादि-ओ-मोहस्सर से जमर-ओ-अकबा तक ओक वसीअ मैदान है, यहाँ पर जब शैतान ने तीन भरतबा हज़रत एब्ब्राहीम عليه السلام व ईस्माईल عليه السلام को बेहकाने की कोशिश की थी, तो हज़रत एब्ब्राहीम عليه السلام ने बिस्मिल्लाह पढ़ कर उस को कंकरी मारी, तो वो रास्ते से हट गया, उसी की याद में यहाँ पर जमर-ओ-अकबा, जमर-ओ-वुस्ता और जमर-ओ-जिला के नाम के तीन सुतून बना दिये गये हैं, उन्हीं जमरात पर छाज लोग दस से बारा जिल छिज्ज तक कंकरियां मार कर सुन्नते एब्ब्राहीमी की याद ताज़ा करते हैं, मिना से करीब वादि-ओ-मोहस्सर में छाजियों को क्याम करना ममनूअ है; क्योंकि इसी जगहा पर अब्बा नामी बादशाह और उस की कौज को अल्लाह के हुक्म से अबाबील परिन्दों ने कंकरियों के ज़रिओ हवाक कर दिया था और अल्लाह तआला ने अपने घर की छिक्कत फरमाई थी।

नंबर २ : हुज़ूर ﷺ का मोअजिज़ा

ज़म्मी पैर का अख्छा डो जाना

कअब बिन अशरफ़ यसूदी के कत्व के मौके पर जैद बिन मुआज़ رضي الله عنه के पैर पर तलवार का ज़म्मा आ गया था. आप ﷺ ने उन के ज़म्मा पर अपना मुबारक थूक डाल दिया, तो वो उसी वक़्त ठीक हो गया।

[सुबुलुबुद्दुदा व रश़ाद: १०/४२]

नंबर ३ : ओक फ़र्ज के बारे में

बीवी के साथ अख्छा सुलूक करना

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: "और (औरतों) के साथ हुस्ने सुलूक से जिंदगी बसर करो".

[सूर-ओ-निसा: १८]

फायदा: अपनी बीवी के साथ अख्छाई का मामला करना और अख्छे सुलूक से जिंदगी गुज़ारना बहुत ज़रूरी है।

नंबर ४ : ओक सुन्नत के बारे में

अहराम बांधे तो इस तरह तख़ियया कहे

हज़रत अब्दुल्लाह बिन उमर رضي الله عنه बयान करते हैं के रसूलुल्लाह ﷺ का तख़ियया इस तरह था:

(لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ إِنَّ الْخُنُودَ وَالنَّعَمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ)

तर्जमा: मैं छाज़िर हूँ ओ अल्लाह! छाज़िर हूँ, तेरा कोई शरीक नहीं है, मैं छाज़िर हूँ, हर किस्म की तारीफ़, नेअमतें और मुल्क व हुक्मत का मालिक तू ही है, तेरा कोई शरीक नहीं।

[बुखारी: १५४८]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

હજ વ ઉમરહ કરને વાલે

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હજ ઓર ઉમરા કરને વાલે લોગ અલ્લાહ કી જમાત હૈ. જબ વો લોગ દુઆ કરતે હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉન કી દુઆ કબૂલ ફરમાતે હૈ ઓર જબ મઝિફરત તલબ કરતે હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉન કી મઝિફરત ફરમા દેતે હૈ”.

[ઇબ્ને માજા: ૨૮૯૨, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

રસુલુલ્લાહ ﷺ કે હુકમ કી ન માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ રસુલુલ્લાહ ﷺ કે હુકમ કી ખિલાફ વરજી કરતે હૈ, ઉન કો ઈસ સે ડરના ચાહિએ કે કોઈ આફત ઉન પર આ પડે યા કોઈ દર્દનાક અઝાબ ઉન પર આ જાએ”.

[સૂર-એ-નૂર: ૬૩]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા સામાન ચંદ રોઝા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયા કા સામાન કુછ હી દિન રેહને વાલા હૈ ઓર ઉસ શખ્સ કે લિએ આખિરત હર તરહ સે બેહતર હૈ જો અલ્લાહ તઆલા સે ડરતા હો, ઓર (કયામત મેં) તુમ પર ઝર્રા બરાબર ભી મુલ્મ ન ક્રિયા જાએગા”.

[સૂર-એ-નિસા: ૭૭]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્નત કે દરખ્તોં કી સુરીલી આવાઝ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જન્નત મેં એક દરખ્ત હૈ, જિસ કી જડેં સોને કી ઓર ઉન કી શાખેં હીરે જવાહિરાત કી હૈ, ઉસ દરખ્ત સે એક હવા ચલતી હૈ, તો એસી સુરીલી આવાઝ નિકલતી હૈ, જિસ સે અચ્છી આવાઝ સુનને વાલોં ને આજ તક નહીં સુની”.

[તરગીબ: ૫૩૨૨, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

દુઆએ જિબ્રઈલ સે ઇલાજ

હઝરત આઈશા ؓ બયાન કરતી હૈ કે જબ રસુલુલ્લાહ ﷺ બીમાર હુએ, તો જિબ્રઈલ ؑ ને ઈસ દુઆ કો પઢ્ઢ કર દમ ક્રિયા:

((بِاسْمِ اللَّهِ يُبْرِئُكَ. وَمِنْ كُلِّ دَاءٍ يَشْفِيكَ. وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ. وَشَرِّ كُلِّ ذِي عَيْنٍ))

[મુસ્લિમ: ૫૬૮૮]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો આદમી તુમ સે અલ્લાહ કા વાસ્તા દે કર પનાહ માંગે ઉસે પનાહ દે દો; ઓર જો આદમી તુમ સે અલ્લાહ કા વાસ્તા દે કર સવાલ કરે ઉસે દે દો; ઓર જો શખ્સ તુમ્હારે સાથ કોઈ બલાઈ કરે તો તુમ ઉસ કા બદલા દે દો, લેકિન અગર તુમ ઉસ કા બદલા દેને કે લિયે કોઈ ચીઝ ન પાઓ તો ઉસ કે લિએ દુઆ હી કરો, યહાં તક કે તુમ કો ઈત્મીનાન હો જાએ કે તુમ ને ઉસ કા બદલા દે દિયા”.

[મુસ્લિમ: ૨૫૬૮, અન ઈબ્ને ઉમર ؓ]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

५ जिल कादा

नंबर १ : ईस्लामी तारीफ

अरफात

मक्का मुअज्जमा से मशरिक की सिमत से तार्फक जाने वाली सड़क पर तकरीबन १६ किलो मीटर की दूरी पर मैदाने अरफात वाडेअ है, जन्मत से निकलने के बाद इसी जगा पर आदम عليه السلام व हव्वा عليها السلام ने मुलाकात के बाद अेक दूसरे को पेहचाना; इसी विये इस को अरफात कहते हैं. मैदाने अरफात ही में हजरत जिब्रिल عليه السلام ने हजरत एब्राहीम عليه السلام को हज्ज के अरकान सिप्पाये, इसी मैदान में सहाबअे किराम رضي الله عنهم को दीन के मुकम्मल होने की ખुश ખबरी दी गई और यहीं रसूलुल्लाह ﷺ ने अपनी गिंटनी पर सवार हो कर हज्जतुल विदाअ का वो तारीफी ખुत्बा दिया, जिस में तमाम ज़हिलाना रस्मों का ખात्मा करमाया और दुनिय-अ-ईन्सानियत को अेक दूसरे के हुक्क व कराईज अंजाम देने की तालीम दी और अपनी उम्मत को ખुदा के सामने रोने और गिड़गिड़ा ने का सलीका सिप्पाया और इसी जगा पर कयामत के दिन मैदान-अे-हशर का ईम होगा और बंदों का हिसाब व किताब होगा. दुनिया भर से हज्ज करने वाले ८ जिल छिज्ज को इसी मैदान में पहुंच कर करीज-अे-हज्ज अदा करते हैं. अरफात में ठेहरने को चुकूं अरफा कहते हैं, जवाब से ले कर गुर्बे आफताब तक यहां ठेहरना ज़री है.

नंबर २ : अब्बाह की कुदरत

समंदरी मण्जूक की हिकाजत

अब्बाह तआला अपनी मण्जूक पर बड़ा रलीम व करीम है. वो अपनी मण्जूक की हर तरफ से हिकाजत करता है, याहे वो जमीन की मण्जूक हो या समंदर की. समंदर के बारे में ये बात बड़ी अज्जब है के ज़ू के मौसम में जब सप्त किस्म की सरदी पड़ती है और पानी बड़ी तेज़ी से जम कर बरफ बनने लगता है, तो ये जतरा पैदा हो जाता है के पूरा समंदर जम कर बरफ बन जाओगा, जिस से सारी समंदरी मण्जूक मर कर ખत्म हो जाओगी; लेकिन यहां अब्बाह तआला अपनी कुदरत दिप्पाता है और समंदर के ज़िपर बरफ की अेक मोटी तेह जमा देता है, ज़े पानी के ज़िपर तैरती रेहती है, जिस से नीचे का पानी जमने से बच जाता है और पूरी मण्जूक वहां सुकून से ज़िंदा रेहती है. ये अब्बाह तआला की कुदरत है ज़े हर तरह से अपनी मण्जूक की हिकाजत करता है.

नंबर ३ : अेक इर्ज के बारे में

सई को तवाफ के बाद करना

हजरत ईब्ने उमर رضي الله عنه से रिवायत है के रसूलुल्लाह ﷺ (ખान-अे-काबा) तशरीफ लाअे तो उस का सात यक्कर लगाया और मकामे एब्राहीम عليه السلام के पीछे दो रक़ात नमाज़ अदा की फिर सफ़ा और मर्वह के दरमियान सई किया और करमाया: तुम्हारे विये रसूलुल्लाह ﷺ की आत में बेहतरीन नमूना है.

[नसई: २८६३]

फायदा: हज्ज व उमरा में सई को तवाफ के बाद करना ज़री है.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સવારી પર સવાર હોને કે બાદ કી હુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સફર કે ઇરાદે સે નિકલતે ઔર સવારી પર બેઠ જાતે તો ત્રીન મરતબા તકબીર (અલ્લાહુ અકબર) ફરમાતે ઔર યે હુઆ પઢતે:

((سُبْحَانَكَ يَا رَبِّي سَحْرًا كَهَذَا وَمَا كُنَّا لَكَ مُقْرِنِينَ وَالْأَلَى رَبِّكَ إِنَّا نَشْكُرُكَ))

[તિર્મિઝી: ૩૪૪૭, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં હઝાર આયત કી તિલાવત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને (કુઆન કી) એક હઝાર આયત અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં પઢીં અલ્લાહ તઆલા ઉસ કા નામ નાબિયોં, સિદ્દીકીન, શુહદા ઔર સાલિહીન કે સાથ લિખ દેતે હૈં”.

[મુસ્તદરક: ૨૪૪૩, અન મઆઝ અલજુહની ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

શિક્કે ખફી કયા હૈ?

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયા મેં તુમ કો દજજલ સે ભી જિયાદા ખતરનાક ચીઝ ન બતાડી? સહાબા ؓને અર્જ કિયા: ઝરૂર બતલાવેં, વો કયા ચીઝ હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “શિક્કે ખફી” હૈ, કે આદમી નમાઝ પઢને કે લિયે ખડા હો, ફિર અપની નમાઝ ઇસ લિયે લખી કરે કે કોઈ આદમી ઉસ કો નમાઝ પઢતા દેખ રહા હૈ”.

[ઇબ્ને માજ: ૪૨૦૪, અન અબી સઈદ ખુદરી ؓ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દો બુરી ચીઝેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બૂઢે આદમી કા દિલ દો ચીઝોં કે બારે મેં હમેશા જવાન રેહતા હૈ, એક દુનિયા કી મોહબ્બત ઔર દૂસરી લખી લખી ઉમ્મીદોં મેં”.

[બુખારી: ૬૪૨૦, અન અબી હુરૈરા ؓ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્નત કે ફલ ઔર દરખ્તોં કા સાયા

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “મુત્તકિયોં સે જિસ જન્નત કા વાદા કિયા ગયા હૈ, ઉસ કી કેફિયત યે હૈ કે ઉસ કે નીચે નેહરેં જારી હોંગી ઔર ઉસ કા ફલ ઔર સાયા હમેશા રહેગા”.

[સુર-એ-રઅદ: ૩૫]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

અજવા ખજૂર સે ઝહર કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અજવા ખજૂર જન્નત કા ફલ હૈ ઔર ઇસ મેં ઝહર સે શિકા હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૨૦૬૮, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર ૧૦ : કુઆન કી નસીહત

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા અદલ વ ઇન્સાફ ઔર અચ્છા સુલૂક કરને કા ઔર રિસ્તેદારોં કો માલી મદદ કરને કા હુકમ દેતા હૈ ઔર બેહયાઈ, ના પસંદ કામોં ઔર જુલમ વ જિયાદતી સે મના કરતા હૈ, વો તુમ્હેં એસી બાતોં કી નસીહત કરતા હૈ તાકે તુમ (ઇન કો) યાદ રખો”.

[સુર-એ-નહલ: ૯૦]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૬ જિલ કાદા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઉવૈસ કરની રહ.

હઝરત ઉવૈસ બિન આમિર કરની રહ. એક મશહૂર તાબિઈ હૈં, યમન કે રેહને વાલે થે. ઉન્હોંને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા ઝમાના તો પાયા, મગર એક ઉજ્જ કી વજહ સે હુઝૂર ﷺ સે મુલાકાત કા શર્ફ હાસિલ ન કર સકે. ઉન કી બૂઢી માં થીં, જિન કી ખિદમત કો સબ સે બઝી સઆદત ઔર ઇબાદત સમજતે થે. યુનાંચે જબ તક વો ઝિંદા રહીં ઉન કી તન્હાઈ કે ખ્યાલ સે હજજ નહીં ક્રિયા, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ગાઈબાના તૌર સે ઉન કો ખૈરુત્તાબિઈન (તમામ તાબિઈન મેં સબ સે બેહતર) કા લકબ અતા ફરમાયા, હુઝૂર ﷺ ને હઝરત ઉમર ફારૂક ﷓ કો ઉન કા નામ ઔર અલામતેં બતા કર ફરયામા: કે “વો અપની માં કી ખિદમત કરતા હૈં, જબ વો ખુદા કી કસમ ખાતા હૈ, તો અલ્લાહ ઉસ કો પુરી કરતા હૈ, અગર તુમ ઉસ સે દુઆ-એ-મગ્ફિરત હાસિલ કર સકો તો કર લેના”. ઉસ કે બાદ હઝરત ઉમર ﷓ બરાબર ઉન કી તલાશ મેં રહે, યહાં તક કે હઝરત ઉમર ﷓ કે ઝમાન-એ-ખિલાફત મેં હઝરત ઉવૈસ રહ. તશરીફ લાએ, ઉન સે મુલાકાત કી ઔર દુઆ કી દરખાસ્ત કી. ઇસ પર હઝરત ઉવૈસ કરની રહ. ને હઝરત ઉમર ﷓ કે લિયે દુઆએ મગ્ફિરત કી. હઝરત ઉવૈસ કરની ફિર ફૂકા મેં જા કર બસ ગએ થે ઔર બહુત હી સાદા ઝિંદગી ગુજારતે થે.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

અલી બિન હકમ ﷓ કે હક મેં દુઆ

હઝરત મુઆવિયા બિન હકમ ﷓ ફરમાતે હૈં કે ગઝવ-એ-ખંદક મેં જબ મેરે ભાઈ અલી બિન હકમ અપને ઘોડે પર સવાર હુએ ઔર ઉસ કો દૌડાયા, તો કિસી દીવાર સે ઉન કા પૈર ટકરાયા, જિસ કી વજહ સે ઉન કે પૈર કી હડી ટૂટ ગઈ. હમ લોગ ઉન કો આપ ﷺ કી ખિદમત મેં લે આએ. આપ ﷺ ને “બિસ્મિલ્લાહ” કેહ કર ઉન કે પૈર પર અપના મુબારક હાથ ફેરા, તો ઘોડે સે નીચે ઉતરને સે પેહલે હી ઉન કા પૈર ઠીક હો ગયા થા.

[સુબુલ હુદા વર્શાદ: ૪/૩૦૦]

નંબર ૩ : એક ફઝ કે બારે મેં

અઝાને જુમા કે બાદ દુનિયવી કામ છોડના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! જુમા કે દિન જબ (જુમા કી) નમાઝ કે લિયે અઝાન દી જાએ, તો (સબ કે સબ) અલ્લાહ કે ઝિક્ર (યાની નમાઝ) કી તરફ દૌડ પડો ઔર ખરીદ વ ફરોખ્ત છોડ દો, યે તુમ્હારે લિયે બેહતર હૈ, અગર તુમ જાનતે હો”.

[સૂર-એ-જુમા: ૯]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

તવાફ કે દૌરાન યે દુઆ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ બૈતુલ્લાહ કા તવાફ કરે ઔર કોઈ ગુફતગૂન કરે ઔર યે પઢતા રહે: ((سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ))

તો ઉસ કે દસ ગુનાહ માફ હોતે હૈં, દસ નેકિયાં લિખી જાતી હૈ ઔર દસ દર્જે બુલંદ હોતે હૈં”.

[ઈબને માજા: ૨૮૫૭, અન અબી હુરૈરહ ﷓]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ કી રાહ મેં ચૌકીદારી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને એક દિન વ રાત અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ચૌકીદારી કી, તો ઉસે એક મહીને કે રોજે ઔર તહજજુદ પઢને કા સવાબ મિલેગા. અગર ઉસ ચૌકીદારી મેં ઉસ કી મૌત હો ગઈ તો યે અજબ ઉસ કા હમેશા જારી રહેગા ઔર ઉસે રિઝક મિલેગા ઔર (આખિરત કી તમામ) આફતોં સે મહફૂઝ રહેગા”.

[મુસ્તાદરક: ૨૪૨૨, અન સલમાન ફારસી ❀]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બુરે આમાલ કી નહસત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ખુશકી ઔર તરી (યાની પૂરી દુનિયા) મેં લોગોં કે બુરે આમાલ કી વજહ સે હલાકત વ તબાહી ફેલ ગઈ હૈ, તાકે અલ્લાહ તઆલા ઇન્હે ઇન કે બાઝ આમાલ (કી સજા) કા મજા ચખા દે, તાકે વો અપને બુરે આમાલ સે બાઝ આ જાઓં”.

[સૂર-એ-રૂમ: ૪૧]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બેહતર આખિરત કા ઘર હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુનિયા કી ઝિંદગી સિવાએ ખેલ કૂદ કે કુછ ભી નહીં ઔર આખિરત કા ઘર મુતકિયોં (યાની અલ્લાહ સે ડરને વાલોં) કે લિયે બેહતર હૈ”.

[સૂર-એ-અન્આમ: ૩૨]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

હર નબી કા હૌઝ હોગા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હર નબી કે લિયે એક હૌઝ હોગા ઔર અંબિયા આપસ મેં ફખ કરેંગે કે કિસ કે હૌઝ પર ઝિયાદા ઉમ્મતી પાની પીને કે લિયે આતે હૈં. મુજે ઉમ્મીદ હૈ કે મેરે હૌઝ પર આને વાલોં કી તાદાદ ઝિયાદા હોગી”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૪૩, અન સમુરા બિન જુન્દુબ ❀]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબી સે ઇલાજ

સના કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મૌત સે અગર કિસી ચીઝ મેં શિકા હોતી તો સના મેં હોતી”.

[તિર્મિઝી: ૨૦૮૧, અન અસ્મા બિન્તે ઉમૈસ ❀]

ફાયદા: સના એક દરખ્ત કા નામ હૈ, જિસ કી પત્તી તકરીબન દો ઈંચ લમ્બી ઔર એક ઈંચ ચૌડી હોતી હૈ, ઇસ મેં છોટે છોટે પીલે રંગ કે ફૂલ હોતે હૈં, ઉસ કી પત્તી કબ્જ કે મરીઝ કે લિયે મુફીદ હૈ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

હઝરત અબૂ ઝર ષકી મુખાતબ કર કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કે મૈં તુમ્હે ઐસી દો ખરલતેં બતા દું, જો બહુત હલકી હૈં ઔર અલ્લાહ કે તરાજૂ મેં વો બહુત ભારી હૈં? ફિર રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ઝિયાદા ખામોશ રહેને કી આદત ઔર હુસ્ને અપ્લાક”.

[બેહકી ફી શોઅબિલઈમાન: ૭૭૭૭, અન અનસ ❀]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૭ જિલ કાદા

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત અલી રહ. બિન હુસૈન

હઝરત અલી રહ. બિન હુસૈન જિન કી કુનિયત અબુલ હસન ઔર લકબ જૈનુલ આબિદીન રહ. હૈ, હઝરત હુસૈન કે સબ સે છોટે બેટે થે. હઝરત જૈનુલ આબિદીન રહ. જો ન સિર્ફ તાબિઈ થે બલ્કે ખાનદાને નુબુવ્વત કે ચશ્મો ચિરાગ ભી થે, મૈદાને કરબલા મેં અહલે બૈત કી શહાદત કે બાદ મદીને મેં સિર્ફ ઇન કી જાત હી બાકી રેહ ગઈ થી જિન સે હઝરત હુસૈન કી નસલ ચલી. વાકિય-એ-કરબલા કે વક્ત સફર મેં અપને વાલિદ કે સાથ થે, મગર બીમારી કી વજહ સે જંગ મેં શરીક ન હો સકે થે. ઇન કી એક ખાસ સિફત દરિયા દિલી સે અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરના થા. મદીના કે તકરીબન સૌ ઘરાને ઇન કે સદકાત સે પરવરિશ પાતે થે ઔર કિસી કો ખબર તક ન હોને પાઈ થી. વો ખુદ રાતોં કો જા કર લોગોં કે ઘરોં પર સદકા પહુંચાતે થે. ઇન કી વફાત કે બાદ માલૂમ હુઆ કે ઇન ઘરાનોં કી કફાલત ઇન્હીં કે ઝરિએ હુઆ કરતી થી. સન ૮૪ હિજરી મેં મદીના મેં વફાત હુઈ ઔર જન્નતુલ બકી મેં હઝરત હસન કે બાઝૂ મેં દફન કિએ ગએ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

ફલોં મેં રંગ, મઝા ઔર ખુશ્બૂ

ઝમીન પર બેશુમાર કિસ્મ કે ફલ પાએ જાતે હૈં, જિસ મેં સે હર એક કી અપની એક ખુશ્બૂ, અપના એક રંગ ઔર મઝા હૈ, લેકિન ગૌર કરેં કે યે રંગ, યે ખુશ્બૂ, યે મઝા કહાં સે આયા? અગર પેડ કી જડ કી ખોદ કર દેખેં તો વહાં મિટી હી મિટી હૈ, ડાલિયોં કો કાટ કર દેખેં તો વહાં ન તો રંગ હૈ, ન ખુશ્બૂ હૈ ઔર ન યે મઝા હૈ, પેડ કો જો પાની દિયા ગયા ઉસ મેં ભી યે ચીઝેં નહીં, તો આખિર યે ચીઝેં કહાં સે આઈ? યકીનન યે અલ્લાહ કે ખજાને સે આતી હૈં.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

હજ કે મહીને મેં એહરામ બાંધના

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઇબ્ને અબ્બાસ ફરમાતે હૈં: “સુન્નત યે હૈ કે હજ્જ કા એહરામ હજ્જ કે મહીનો મેં હી બાંધા જાએ”.

[બુખારી, અલ હજ્જ: ૩૩]

ફાયદા: શવ્વાલ, જી કાદા ઔર જિલ હિજ્જા કે પેહલે દસ દિનોં કો “(અશ્હુરે હજ્જ)” પાની હજ્જ કે મહીને કહા જાતા હૈ, ઇન્હીં મહીનોં કે અંદર હજ્જ કા એહરામ બાંધના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઝમઝમ ખડે હો કર પીના

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ઝને ઝમઝમ કા પાની ખડે હો કર પિયા.

[બુખારી: ૫૬૧૭]

नंबर (५) : अक अहम अमल की कज़ीबत

अल्लाह के रास्ते में सवारी देना

रसूलुल्लाह ﷺ ने फरमाया: “जो शम्स अल्लाह और उस के वाहे पर यकीन के साथ उस के रास्ते में अपनी सवारी देगा तो उस सवारी का भाना, पीना, लीद और पेशाब का वज़न ली कयामत के दिन नेकियों में शुमार होगी”.

[मुस्तदरक: २४५६, अन अभी हुरैरह ﷺ]

फायदा: एस छदीस के अंदर हर तरह की गाड़ियां ली दाखिल हैं.

नंबर (६) : अक गुनाह के बारे में

रिश्वत की लेन देन करना

हज़रत अब्दुल्लाह बिन अम्र ﷺ फरमाते हैं: “रसूलुल्लाह ﷺ ने रिश्वत देने वाले और रिश्वत लेने वाले पर लानत फरमाई है”.

[तिर्मिज़ी: १३३७, अन अब्दुल्लाह बिन अम्र ﷺ]

नंबर (७) : दुनिया के बारे में

दुनिया मोमिन के लिये कैद भाना

रसूलुल्लाह ﷺ ने फरमाया: “दुनिया मोमिन के लिये कैद भाना है और काफ़िर के लिये जन्नत है”.

[मुस्लिम: ७४१७, अन अभी हुरैरह ﷺ]

फायदा: शरीअत के अहकाम पर अमल करना, नफ़सानी ज्वाहिशों को छोड़ना, अल्लाह और उस के रसूलों के हुक्मों पर चलना नफ़स के लिये कैद है और काफ़िर अपने नफ़स की हर ज्वाहिश पूरी करने में आज़ाद है, एस लिये गोया दुनिया ही उस के लिये जन्नत का दर्ज़ रफती है.

नंबर (८) : आभिरत के बारे में

गुनाहगारों के लिये जहन्नम की आग है

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: “(अल्लाह का अज़ाब उस दिन होगा) जिस दिन आस्मान धरधर कांपने लगेगा और पछाड़ अपनी जगह से चल पड़ेंगे. उस दिन जुटवाने वालों के लिये बड़ी ज़राबी होगी, जो बेहूदा मशगले में लगे रहते हैं, उस दिन उन को जहन्नम की आग की तरफ़ धक्के मार कर ढेकेवा ज़ाओगा (और कहा ज़ाओगा) यही वो आग है जिस को तुम जुटवाया करते थे.

[सूर-अ-तूर: ८ ता १४]

नंबर (९) : तिब्बे नब्वी से धलाज

भुजली का धलाज

हज़रत अनस धब्बे मालिक ﷺ फरमाते हैं के रसूलुल्लाह ﷺ ने हज़रत अब्दुर्रहमान बिन औफ़ ﷺ और सुबैर बिन अय्याम ﷺ को भुजली की वजह से रेश्मी कपड़े पेहेनने की धज़ाजत मरहमत फरमाई थी.

[भुजारी: ५८३८]

फायदा: आम हावात में मर्दों के लिये रेश्मी बिबास पेहेनना हराम है, मगर हज़रत की वजह से माहिर हकीम या डोक्टर कहे तो गुंजाईश है.

नंबर (१०) : कुर्आन की नसीहत

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: “ज़मीन पर अकड़ कर मत चलो (झोंकि) तुम न तो ज़मीन को फाड़ सकते हो और न तन कर चलने से पछाड़ों की बुलंदी तक पहुंच सकते हो”.

[सूर-अ-बनौ हंसा: ३७]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૯ ઝિલ કાદા

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત અનસ ઈબ્ને નઝર ૐ કી શહાદત

હઝરત અનસ ઈબ્ને નઝર અન્સારી ૐ ખાદિમે રસૂલ હઝરત ઈબ્ને માલિક ૐ કે ચયા હૈં, ઈન કે બારે મેં અલ્લાહ કે રસૂલ ૐ ને ફરમાયા: “અનસ બિન નઝર ઉન લોગોં મેં સે હૈં કે અગર વો કિસી ચીઝ કે બારે મેં અલ્લાહ કી કસમ ખા લેં, તો અલ્લાહ તઆલા ઉન કી કસમ પૂરી કરદે”. અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો શુજાઅત વ બહાદુરી સે ભી નવાઝા થા, યુનાંચે ઉન્હેં બદર કી લડાઈ મેં શરીક ન હોને કા બડા સદમા થા, ઉન કી તમન્ના થી કે કોઈ મૌકા હાથ આએ ઔર અપની બહાદુરી કે જૌહર દિખાઊં. ઇતિફાક સે જંગે ઉહદ કા મારિકા પેશ આ ગયા, જિસ મેં યે બડી શુજાઅત કે સાથ શરીક હુએ, ઉહદ કી લડાઈ મેં શુર મેં મુસલમાનોં કો કામયાબી મિલી, મગર આખિર મેં પહાડ પર મુતઅય્યન મુસલમાનોં કે હટને કી વજહ સે જંગ કા નક્શા બદલ ગયા, કાફિરોં ને ઈસ જગા કો ખાલી પા કર પીછે સે હમલા કર દિયા ઔર ભાગતે હુએ કાફિર પલટ આએ, મુસલમાન ઈસ અયાનક હમલે કી તાબ ન લા કર ઈધર ઉધર ભાગને લગે તો અનસ બિન નઝર ૐ ને હઝરત સઅદ બિન મુઆઝ ૐ કો દેખ કર કહા: સઅદ કહાં જા રહે હો? ખુદા કી કસમ! ઉહદ પહાડ સે જન્મત કી ખુશ્બૂ આ રહી હૈ. ઈતના કેહ કર કાફિરોં કે લશ્કર મેં ઘુસ ગએ ઔર આખરી લમ્હે તક લડતે હુએ શહીદ હો ગએ, ઈન કા બદન તીરોં સે છલની હો ગયા થા. અસ્સી સે ઝિયાદા તીર વ તલવાર કે નિશાન ઈન કે બદન પર મૌજૂદ થે.

નંબર ૨ : હુઝૂર ૐ કા મોઅજિઝા

સખ્ત યટાન કા નર્મ હો જાના

જંગે ખંદક મેં ખુદાઈ કે દૌરાન એક સખ્ત યટાન નિકલ આઈ, લોગોં ને આપ ૐ સે ઉસ કે ન ટૂટને કી શિકાયત કી, આપ ૐ ને પાની કા એક બરતન મંગવાયા ઔર ઉસ પર છિડક દિયા, યુનાંચે જો લોગ વહાં મૌજૂદ થે વો કેહતે હૈં: ઉસ ઝાત કી કસમ! જિસ ને આપ ૐ કો નબી બના કર ભેજા, વો યટાન નર્મ હો ગઈ ઔર ફિર હુઝૂર ૐ ને તીન ઝર્બે લગાઈ જિસ સે યટાન ટુકડે ટુકડે હો કર બિલ્કુલ રેત કે ટીલે કી તરહ બિખર ગઈ.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૩૭૮૯, અન જાબિર બિન અબ્દિલ્લાહ ૐ]

નંબર ૩ : એક ફઝ કે બારે મેં

અરફાત મેં વુફૂફ કરના

રસૂલુલ્લાહ ૐ ને ફરમાયા: “હજ્જ તો અરફા(મેં વુફૂફ કરને) કા નામ હૈ”.

[નસઈ: ૩૦૧૮, અન અબ્દિરહમાન બિન યામર ૐ]

ફાયદા: નવીં ઝિલ હિજ્જા કો તમામ હાજિયોં પર અરફાત મેં વુફૂફ કરના ફઝ હૈ.

નંબર ૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

દૌરાને તવાફ કી દુઆ

હજરત અબ્દુલ્લાહ બિન સાઈબ રહમતુલ્લાહિ કરમાતે હૈં કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વાલ્હિસ સલામ કો રૂકનૈન કે બીચ મેં યે દુઆ પઢતે હુએ સુના: ((رَبِّكَ إِنِّي فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقَدْ آتَاكَ الْبَرَّاءُ)) [અબૂ દાવુદ: ૧૮૯૨]

નંબર ૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

હર ફઝ નમાઝ કે બાદ સૂર-એ-ઈન્શાસ પઢના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વાલ્હિસ સલામ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ હર ફઝ નમાઝ કે બાદ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ અખીર તક પઢે ગા, ઉસ કો મૌત કે અલાવા કોઈ ચીઝ જન્નત મેં દાખિલ હોને સે નહીં રોક સકતી”.

[તબરાની કબીર: ૭૪૦૮, અન અબી ઉમામા રહમતુલ્લાહિ]

નંબર ૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બુરી તદબીરેં કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ બુરી બુરી તદબીરેં કરતે હૈં ઉન કો સખ્ત અઝાબ હોગા ઔર ઉન કી સબ તદબીરેં નાકામ હો જાએંગી”.

[સૂર-એ-ફાતિર: ૧૦]

નંબર ૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ઝાહિરી હાલત ધોકા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યે લોગ સિફ દુનિયવી જિંદગી કી ઝાહિરી હાલત કો જાનતે હૈં ઔર યે આખિરત સે બિલ્કુલ ગાફિલ હૈં”. (યાની ઇન્સાન સિફ દુનિયા કી ચીઝોં કો જાનતે હૈં ઔર ઉસી કો હાસિલ કરને કી ફિક મેં લગે રહતે હૈં, ઉન્હેં પતા હી નહીં હૈ કે ઇસ કે બાદ દૂસરી જિંદગી આને વાલી હૈ ઔર વો હમેશા હમેશ કી જિંદગી હૈ, લિહાઝા દુનિયા મેં લગને કે બજાએ આખિરત કી તૈયારી મેં મશગૂલ રેહના ચાહિએ).

[સૂર-એ-રૂમ: ૭]

નંબર ૮) : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખ કી દીવાર

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વાલ્હિસ સલામ ને ફરમાયા: “દોઝખ કી આગ કી કનાતોં કો ચાર દીવારોં ને ઘેર રખા હૈ ઔર હર એક દીવાર કી ચૌડાઈ ચાલીસ સાલ ચલને કે બરાબર હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૨૫૮૪, અન અબી સઈદ રહમતુલ્લાહિ]

નંબર ૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

સૂર-એ-બકરહ સે ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વાલ્હિસ સલામ ને ફરમાયા: “અપને ઘરોં મેં સૂર-એ-બકરહ પઢો, ઇસ લિયે કે શયાતીન વ આસેબ ઉસ ઘર મેં દાખિલ નહીં હોતે જિસ ઘર મેં સૂર-એ-બકરહ પઢી જાતી હૈ”.

[મુસ્તદરક: ૨૦૬૨, અન અબ્દિલ્લાહ રહમતુલ્લાહિ]

નંબર ૧૦) : નબી સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વાલ્હિસ સલામ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વાલ્હિસ સલામ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ યે ચાહે કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કી ઉમ્ર મેં ઝિયાદતી, રિઝક મેં કુશાદગી ઔર બુરી મૌત સે હિફાઝત ફરમાએ, તો ઉસ કો અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રેહના ઔર સિલા રહમી કરતે રેહના ચાહિએ”.

[મુસ્તદરક: ૭૨૮૦, અન આસિમ રહમતુલ્લાહિ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૯ ઝિલ કાદા

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

સહાબા ૐ કી શહાદત ઔર રસૂલુલ્લાહ ૐ
સે સચ્ચી મોહબ્બત

ગઝવએ ઉહદ મેં મારે ગએ મુશ્રિકોં કે રિશતેદારોં ને મુસલમાનોં સે બદલા લેને કે લિયે ચંદ આદમિયોં કો મદીના ભેજા. ઉન્હોં ને ખુદ કો મુસલમાન બતા કર હુઝૂર ૐ સે ઈસ્લામી અહકામ ઔર કુર્આની તાલીમ કે લિયે માહિરીને કુર્આન કો અપને સાથ ભેજને કી દરખાસ્ત કી. આપ ૐ ને હઝરત આસિમ બિન સાબિત ૐ કી સરદારી મેં દસ સહાબા કો ઉન કે સાથ રવાના કર દિયા. રાસ્તે મેં ઉન કે સાથ બદ અહદી કર કે સાત સહાબા ૐ કો શહીદ કર દિયા, બાકી તીન સહાબા કો ઝિંદા ગિરફતાર કર લિયા. હઝરત ખુબૈષ ૐ કો અબૂ સિરવઆ ને અપને બાપ હારિસ બિન આમિર કે બદલે મેં શહીદ કર દિયા, હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન તારિક ૐ કો મક્કા કે રાસ્તે મેં ઝહરાન કે મકામ પર શહીદ કર દિયા ગયા ઔર સફવાન બિન ઉમથ્યા ને તીસરે સહાબી ઝૈદ બિન દસ્ના ૐ કો પચાસ ઊંટ દે કર અપને બાપ કે બદલે મેં કતલ કરને કે લિયે ખરીદ લિયા, ઉન કી શહાદત કે વક્ત કુરૈશ કે સરદાર તમાશા દેખને આએ, તો અબૂ સુફિયાન ને (જો ઉસ વક્ત તક મુસલમાન નહીં હુએ થે) મોકે કા ફાયદા ઉઠાતે હુએ કહ્યા: ઝૈદ! તુમ્હારે બદલે અગર મુહમ્મદ ૐ કો કતલ કર દિયા જાએ, તો ક્યા તુમ ઈસ કો પસંદ કરોગે? હઝરત ઝૈદ ૐ ને કહ્યા: ખુદા કી કસમ! મુજે અપની જાન કે બદલે હુઝૂર ૐ કો કાંટા ચુભના ભી ગવારા નહીં. યે જવાબ સુન કર અબૂ સુફિયાન ને કહ્યા: મૈં ને મુહમ્મદ ૐ કે સાથિયોં જેસી મોહબ્બત કરને વાલા કહીં નહીં દેખા, ઉસ કે બાદ હઝરત ઝૈદ ૐ કો ભી શહીદ કર દિયા ગયા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

દિલ કા નિઝામ

અલ્લાહ તઆલા ને હમારે જિસ્મ મેં દિલ બનાયા, જો હમારી ઝિંદગી કે લિયે બહુત હી અહમ ઔર ઝરૂરી હૈ. યે ગોશત કા એક ટુકડા હૈ, જો હર વક્ત ધડકતા રેહતા હૈ ઔર અપના કામ બગૈર કિસી થકાવટ કે કરતા રેહતા હૈ; જિસ્ સે જિસ્મ કે તમામ હિસ્સોં મેં ખૂન ઔર ઝિંદગી કે લિયે ઝરૂરી અજજા પહુંચતે હૈં, ચાહે હમ સો રહે હોં યા જાગ રહે હોં યા ઔર કિસી કામ મેં મશગૂલ હોં, યે હર વક્ત અપના કામ કરતા રેહતા હૈ, અગર યે થક કર રૂક જાએ ઔર અપના કામ બંદ કર દે તો હમારી ઝિંદગી ભી ખતમ હો જાએ, લેકિન યે અલ્લાહ કી કુદરત હૈ, જો હર વક્ત ઈસે અપને કામ મેં મશગૂલ ઔર ધડકતા હુઆ રખતી હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

તવાફે ઝિયારત કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ફિર (હજજ મેં કુર્બાની કરને કે બાદ) લોગોં કો ચાહિએ કે અપના મૈલ કુચૈલ સાફ કરે ઔર અપની મન્નતોં: યાની હજજ કે વાજિબાત કો પૂરા કરે ઔર ખાન-એ-કાબા કા તવાફ કરે”.

[સૂર-એ-હજ: ૨૯]

ફાયદા: યે ખાન-એ-કાબા કે તવાફ કરને સે મુરાદ “તવાફે ઝિયારત” હૈ, જો કે ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

હજરે અસવદ કો બોસા દેના

રસૂલુલ્લાહ ૐ ને તવાફ ક્રિયા ઔર હજરે અસવદ કો જબ બોસા દિયા તો ઉસ પર મુંહ રખ કર દેર તક રોતે રહે. હઝરત ઉમર ૐ ને હુઝૂર ૐ કો રોતે હુએ દેખા, તો વો ભી રો દિએ. રસૂલુલ્લાહ ૐ ને ફરમાયા એ ઉમર! યે જગા રોને હી કી હૈ.

[ઇબ્ને માજા: ૨૮૪૫, અન ઇબ્ને ઉમર ૐ]

નોટ: હજરે અસવદ કો બોસા દેના સુન્નાત હૈ, લેકિન કિસી મુસલમાન કો તકલીફ દેના હરામ હૈ; પસ એક સુન્નાત અદા કરને કે લિયે હરામ કામ કરના જાઇઝ નહીં; લિહાઝા ભીડ કે વક્ત હજરે અસવદ કી તરફ હાથ કા ઇશારા કર કે ઇસ્તિલામ કર લે.

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત **સુબહ કી નમાઝ કે બાદ સૌ મરતબા તસ્બીહાત**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ સુબહ કી નમાઝ કે બાદ ૧૦૦ મરતબા તસ્બીહ (યાની **سُبْحَانَ اللَّهِ**) ઓર ૧૦૦ મરતબા તહલીલ (યાની **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ**) પઢેગા તો ઉસ કે ગુનાહ માફ કર દિએ જાએંગે, ચાહે (ઉસ કે ગુનાહ) સમંદર કે ઝાગ કે બરાબર હો”.

[નસઈ: ૧૩૫૫, અન અબી હુરૈરહ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ગાના સુનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ગાના દિલ મેં નિફાક કો એસે ઉગાતા હૈ, જૈસે પાની ખેતી કો ઉગાતા હૈ”.

[બિહકી કી શોઅબુલ ઈમાન: ૪૮૮૯, અન જાબિર બિન અબ્દિલ્લાહ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

પેટ ભર કર ખાના ખાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કોઈ બરતન ભરને કે એતેબાર સે પેટ સે બુરા નહીં હૈ (યાની જિતના પેટ કા ભરના બુરા હૈ ઉતના કિસી બરતન કા ભરના બુરા નહીં હૈ) ઓર ચુંકે મજબૂરી હૈ, ખાના હી પડતા હૈ, ઇસ લિયે એક તિહાઈ પેટ ખાને કે લિયે ઓર એક તિહાઈ પીને કે લિયે ઓર એક તિહાઈ સાંસ લેને કે લિયે રખના ચાહિએ”.

[તિર્મિઝી: ૨૩૮૦, અન મિકદામ બિન માદિકરિબ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

અહલે ઈમાન કા બદલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉન (અહલે ઈમાન ઓર નેક અમલ કરને વાલોં) કા બદલા ઉન કે રબ કે પાસ એસે હમેશા રેહને વાલે બાગ હોંગે, જિન કે નીચે નેહરેં બેહ રહી હોંગી, યે લોગ ઉન મેં હમેશા રહેંગે, અલ્લાહ તઆલા ઉન સે રાઝી, ઓર વો અલ્લાહ સે ખુશ હોંગે. (ઓર યે બદલા હર) ઉસ શખ્સ કે લિયે હૈ જો અપને રબ સે ડરતા હૈ”.

[સુર-એ-બખિના: ૮]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

દસ્ત કે ઝરિએ ઇલાજ

હઝરત અસ્માઅ્ રૈઝા બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઉનસે દરયાફત ફરમાયા કે તુમ દસ્ત લાને કે લિયે કૌનસી ચીઝ ઇસ્તેમાલ કરતી હો? ઉન્હોંને કહા: શબરમ (ઇસ્તેમાલ કરતી હું). આપ ﷺ ને ફરમાયા: (ઉસકી તાસીર) ગર્મ ઓર વો નુકસાનદેહ હૈ. હઝરત અસ્માઅ્ રૈઝા કેહતી હૈં કે ફિર મૈંને દસ્ત કે લિયે સના કો ઇસ્તેમાલ કરના શુરૂ કર દિયા, યુનાંચે ઉસ પર નબી-એ-કરીમ ﷺ ને ફરમાયા: અગર કિસી ચીઝ મેં મૌત સે શિકા હોતી તો સના મેં હોતી. [ઇબ્નેમાજ: ૩૪૬૧] દસ્ત લેને સે કબ્જ ઓર પેટ કી દૂસરી બીમારી સે શિકા હોતી હૈ.

શબરમ: એક જડી બૂટી હૈ જિસમેં દૂધ હોતા હૈ, ઓર સના હિજાઝ મેં પૈદા હોનેવાલા એક પૌદા હૈ ઉનમેં ઉમ્દા મક્કી હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ કા સહારા મઝબૂતી સે પકડ લો, વહી તુમ્હારા કામ બનાને વાલા હૈ ઓર (જિસ કે કામ બનાને વાલા અલ્લાહ હો તો) અલ્લાહ તઆલા ક્યા હી અચ્છા કામ બનાને વાલા હૈ ઓર ક્યા હી અચ્છા મદદગાર હૈ”.

[સુર-એ-હજજ: ૭૮]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૦ જિલ કાદા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ.

હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કી પૈદાઈશ સન ૬૧ હિજરી મેં હુઈ. આપ કી માં ઉમ્મે આસિમ હઝરત ફારૂકે આઝમ ﷺ કી પોતી થી. ઇસ રિશ્તે કી તારીખ યે હૈ કે એક મરતબા હઝરત ઉમર ﷺ ને અપને ઝમાન-એ-ખિલાફત મેં યે એલાન કરાયા કે કોઈ દૂધ મેં પાની ન મિલાએ. ઉસી ઝમાને મેં એક રાત ગશ્ત પર થે કે એક ઘર સે આવાઝ આઈ, બેટી સુબહ હો રહી હૈ, દૂધ મેં પાની મિલા દે! બેટી ને જવાબ દિયા કે અમ્મા આપ કો માલૂમ નહીં કે અમીરૂલ મોમિનીન ને ઇસ સે મના ફરમાયા હૈ? માં ને કહા કે અમીરૂલ મોમિનીન ઇસ વક્ત કહાં હૈ, ઉન ે કયા ખબર? બેટી ને જવાબ દિયા: “અમીરૂલ મોમિનીન કો ખબર નહીં તો કયા હુઆ ખુદા તો દેખ રહા હૈ”. હઝરત ઉમર ﷺ ને ઇસ ઘર કો નઝર મેં રખ લિયા ઔર અપને બેટે આસિમ સે કહા કે તુમ ઉસ લડકી સે શાદી કરલો, મુજે ઉમ્મીદ હૈ કે ઉસ સે ઐસા જવાં મદદ પૈદા હોગા જો સારે અરબ પર હુકૂમત કરેગા. આસિમ ને ઉસ સે શાદી કર લિયા, હઝરત ઉમર ﷺ કી પેશીન ગાઈ કે મુતાબિક ઉસ ખાનદાન મેં ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. પૈદા હુએ, જિન્હોં ને ખિલાફતે રાશિદા કે તર્જ પર હુકૂમત કી, યહાં તક કે ઉન્હેં “ઉમરે સાની” (દૂસરા ઉમર) કહા જાને લગા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ગિંટ કી રફતાર કા તેજ હોના

હઝરત જાબિર ﷺ સે રિવાયત હૈ કે એક સફર મેં મેં આપ ﷺ કે સાથ થા, મેરા ગિંટ ઇતના થક ગયા થા કે ચલ નહીં સકતા થા. આપ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ્હારે ગિંટ કો કયા હો ગયા હૈ? મેં ને કહા: થક ગયા હૈ, આપ ﷺ ને ઉસ ગિંટ કો હાંકા ઔર ઉસ કે લિયે દુઆ કી. આપ ﷺ કી દુઆ કી બરકત સે ઉસ ગિંટ કા યે હાલ હો ગયા કે સબ ગિંટોં સે આગે ચલતા થા”.

[બુખારી: ૨૩૦૮]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

કઝા નમાઝોં કી અદાયગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો કોઈ નમાઝ પઢના ભૂલ ગયા યા નમાઝ કે વક્ત સોતા રેહ ગયા, તો (ઉસ કા કફારા યે હૈ કે) જબ યાદ આએ ઉસી વક્ત પઢ લે”.

[તિર્મિઝી: ૧૭૭, અન અબી કતાદા ﷺ]

ફાયદા: અગર કિસી શખ્સ કી નમાઝ કિસી ઉજ્જ કી વજહ સે છૂટ જાએ યા સોને કી હાલત મેં નમાઝ કા વક્ત ગુઝર જાએ, તો બાદ મેં ઉસ કો પઢના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

ઝમઝમ પીને કી દુઆ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ જબ ઝમઝમ પીતે તો યે દુઆ ફરમાતે:

((اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُکَ عَلٰی مَا فِیْهَا وَرِزْقًا وَاسْعًا وَشَفَاءً مِنْ کُلِّ دَاءٍ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેં તુજ સે નફા બખ્શા ઇલ્મ, કુશાદા રોજી ઔર હર બીમારી સે શિકા કા સવાલ કરતા હું.

[મુસ્તદરક: ૧૭૩૯]

નંબર (૫): એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ઇલ્મ સીખને કી હાલત મેં મૌત આના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઇસ્લામ કો ઝિંદા રખને કી ગર્જ સે ઇલ્મ હાસિલ કરને કે દૌરાન જિસ કી મૌત હો જાએ, તો જન્નત મેં ઉસ કે ઔર નબિયોં કે દરમિયાન એક દર્જે કા ફર્ક હોગા”.

[દારમી: ૩૬૨, અન હસન ﷺ]

નંબર (૬): એક ગુનાહ કે બારે મેં

યતીમોં કા માલ મત ખાઓ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યતીમોં કે માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઔર પાક માલ કો નાપાક માલ સે ન બદલો ઔર ઉન કા માલ અપને માલોં કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; ઐસા કરના યકીનન બહુત બડા ગુનાહ હૈ.

[સૂર-એ-નિસા: ૨]

નંબર (૭): દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ આખિરત કી ખેતી કા તાલિબ હો, હમ ઉસ કી ખેતી મેં તરક્કી દેંગે ઔર જો દુનિયા કી ખેતી કા તાલિબ હો (કે સારી કોશિશ ઉસી પર ખર્ચ કર દે) તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં સે કુછ દે દેંગે ઔર ઐસે શખ્સ કા આખિરત મેં કોઈ હિસ્સા નહીં”.

[સૂર-એ-શૂરા: ૨૦]

નંબર (૮): આખિરત કે બારે મેં

ઝિયાદા અમલ કી તમન્ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર કોઈ બંદા પૈદાઈશ કે દિન સે મૌત આને તક અલ્લાહ કી ઇત્તાઅત મેં ચેહરે કે બલ ગિરા પડા રહે, તો વો ભી કયામત કે દિન અપને સારે અમલ કો હકીર સમજેગા ઔર યે તમન્ના કરેગા કે ઉસ કો દુનિયા કી તરફ વાપસ કર દિયા જાએ તાકે ઔર ઝિયાદા અમલ કર લે”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૭૧૯૮, અન મુહમ્મદ બિન અબી ઉમૈરા ﷺ]

નંબર (૯): તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બીમારિયોં સે બચને કી તદબીર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ઐસી જગા બેઠને સે મના ફરમાયા હૈ કે જહાં બદન કા કુછ હિસ્સા સાએ મેં હો ઔર કુછ હિસ્સા ધૂપ મેં હો.

[ઇબ્ને માજા: ૩૭૨૨, અન બુરૈદા ﷺ]

નંબર (૧૦): નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અબૂ ઝર! તુમ જહાં કહીં હો, અલ્લાહ સે ડરો, ગુનાહ હો જાને કે બાદ નેક કામ કર લિયા કરો, યે (નેકી) ઉસ ગુનાહ કો મિટા દેગી ઔર લોગોં કે સાથ બેહતરીન અખલાક સે પેશ આઓ”.

[તિર્મિઝી: ૧૯૮૭, અન અબી ઝર ﷺ]

તર્જમા: એ અલ્લાહ! મેં તુજ સે નફા બખ્શ ઇલ્મ, કુશાદા રોઝી ઓર હર બીમારી સે શિકા કા સવાલ કરતા હું.

[મુસદ્દક: ૧૭૩૯]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ઇલ્મ સીખને કી હાલત મેં મૌત આના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઇસ્લામ કો ઝિંદા રખને કી ગર્જ સે ઇલ્મ હાસિલ કરને કે દૌરાન જિસ કી મૌત હો જાએ, તો જન્નત મેં ઉસ કે ઓર નબિયોં કે દરમિયાન એક દર્જે કા ફર્ક હોગા”.

[દારમી: ૩૬૨, અન હસન ૬]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

યતીમોં કા માલ મત ખાઓ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યતીમોં કે માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઓર પાક માલ કો નાપાક માલ સે ન બદલો ઓર ઉન કા માલ અપને માલોં કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; એસા કરના યકીનન બહુત બડા ગુનાહ હૈ.

[સુર-એ-નિસા: ૨]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ આખિરત કી ખેતી કા તાલિખ હો, હમ ઉસ કી ખેતી મેં તરક્કી દેંગે ઓર જો દુનિયા કી ખેતી કા તાલિખ હો (કે સારી કોશિશ ઉસી પર ખર્ચ કર દે) તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં સે કુછ દે દેંગે ઓર એસે શખ્સ કા આખિરત મેં કોઈ હિસ્સા નહીં”.

[સુર-એ-શૂરા: ૨૦]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

ઝિયાદા અમલ કી તમન્ના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર કોઈ બંદા પૈદાઈશ કે દિન સે મૌત આને તક અલ્લાહ કી ઇતાઅત મેં ચેહરે કે બલ ગિરા પડા રહે, તો વો ભી કયામત કે દિન અપને સારે અમલ કો હકીર સમજેગા ઓર યે તમન્ના કરેગા કે ઉસ કો દુનિયા કી તરફ વાપસ કર દિયા જાએ તાકે ઓર ઝિયાદા અમલ કર લે”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૭૧૯૮, અન મુહમ્મદ બિન અબી ઉમૈરા ૬]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બીમારિયોં સે બચને કી તદબીર

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને એસી જગા બેઠને સે મના ફરમાયા હૈ કે જહાં બદન કા કુછ હિસ્સા સાએ મેં હો ઓર કુછ હિસ્સા ધૂપ મેં હો.

[ઇબ્ને માજા: ૩૭૨૨, અન બુરૈદા ૬]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અબૂ ઝર! તુમ જહાં કહીં હો, અલ્લાહ સે ડરો, ગુનાહ હો જાને કે બાદ નેક કામ કર લિયા કરો, યે (નેકી) ઉસ ગુનાહ કો મિટા દેગી ઓર લોગોં કે સાથ બેહતરીન અખલાક સે પેશ આઓ”.

[તિર્મિઝી: ૧૯૮૭, અન અબી ઝર ૬]

सिर्फ पांच मिनट का मद्रसा **कुर्आन व हदीस की रौशनी में**

११ जिल कादा

नंबर १ : ईस्लामी तारीफ

हजरत उमर बिन अब्दुल अजीज रह. की भिलाईत

भुलका-ओ-राशिदीन के बाद जिस भलीका का नाम बड़े अहम व ओहतेराम से दिया जाता है, वो उमरे सानी हजरत उमर बिन अब्दुल अजीज रह. हैं, हजरत उमर बिन अब्दुल अजीज रह. सन ८८ हिजरी में उस वक्त भलीका बने जब बनू उमैय्या की हुकूमत, भिलाईते राशिदा के तर्ज से भिल्कुल हट चुकी थी, तअस्सुब और क्बाईली गुजर आम हो गया था. नेक आमाव बज्जओ अक्ज व सवाब के, नामवरी और तारीफ के विये डिओ जने लगे थे. बैतुलमाव भलीका की जाती भिलडियत और प्मानदानी जगौर बन गया था. गाना सुनने और मौसीकी का रिवाज आम हो गया था. शम्सी व मौरूसी हुकूमत ने ईस्वाह व तबदीली के दरवाजे भिल्कुल बंद कर दिओ थे, ओसे वक्त में ईस्वाम को गाविल होने और हावात को बदल देने के विये हजरत उमर बिन अब्दुल अजीज रह. ने भिलाईत को संभावा और अपनी हिकमते अमली से आलमे ईस्वाम में ईन्किलाव बर्पा कर दिया और कुर्आन व हदीस के मुताबिक ओसी बेहतरीन भिलाईत की के बहुत सारे मुसलमानों की जमान पर ये जरी हो गया के भुलका-ओ-राशिदीन पांच हैं. अबूबक, उमर, उस्मान, अली और उमर बिन अब्दुल अजीज

नंबर २ : अल्लाह की कुदरत

उंगलियों के निशान

अल्लाह तआला ने हर ईन्सान की उंगलियों के निशान दूसरे से अलग बनाओ हैं, अगर हम हजारे और लाखों लोगों के निशान को भिलाओ, तो हम ये देव कर डेरत में पड़ जाओ के हर अक का निशान दूसरे से भिल्कुल अलग है. दो लोग भी ओसे नहीं भिलेंगे, जिन की उंगलियों के निशान भिल्कुल अक जैसे हों. अब जरा गौर करें के वो अल्लाह कितनी कुदरत वाला है, जिस ने हर अक की शकल व सूरत के साथ साथ उंगलियों के निशान तक अलग अलग बनाओ.

नंबर ३ : अक कर्ज के बारे में

मुजदलिका में वुक्फ करना

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: “जब तुम लोग अरफात (में वुक्फ करने के बाद) वापस आने लगो, तो (मुजदलिका में) मशअरे हुराम (नामी जगा) के पास अल्लाह का जिक करो”. [सूर-ओ-अकरह: १८८] फायदा: यीमुन्नहर की सुबह सादिक से सूरज निकलने के दरमियान मे मुजदलिका में वुक्फ करना लाजिम है. ईस को छोड़ देने से हम लाजिम हो जाता है.

नंबर ४ : अक सुन्नत के बारे में

भूँछों को तराशना

रसूलुल्लाह भूँछों को तराशते थे और फरमाया करते थे के हजरत ईब्राहीम भूँछों को तराशते थे. [तिर्मिजी: २७६०, अन अब्दुल्लाह बिन अब्बास]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

હાજી કે ગુનાહોં સે પાક હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હાજી કી સિફારિશ ચાર સૌ થરાનોં કે લિયે કબૂલ હોતી હૈ ઔર હાજી અપને ગુનાહોં સે એસા પાક હો જાતા હૈ જૈસા કે પૈદાઈશ કે દિન થા”. [તરગીબ વ તરહીબ: ૧૫૮૫, અન અબી યૂસા ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

લાનત કા નુકસાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ ઈન્સાન કિસી પર લાનત કરતા હૈ, તો લાનત આસ્માન કી તરફ જાતી હૈ, લેકિન ઉસ સે પેહલે આસ્માન કે દરવાજે બંદ હો જાતે હૈં, ફિર ઝમીન પર ઉતરતી હૈ, લેકિન ઝમીન કે દરવાજે બી ઉસ સે પેહલે બંદ હો જાતે હૈં, ફિર દાએ બાએ જાતી હૈ, લેકિન જબ કોઈ રાસ્તા નહીં મિલતા, તો જિસ પર લાનત કી ગઈ હૈ, અગર વો લાનત કે લાયક હોતા હૈ, તો ઉસ પર પડ જાતી હૈ ઔર અગર વો ઉસ કે લાયક ન હો, તો વો લાનત કરને વાલે કી તરફ લૌટ જાતી હૈ (ઔર ખુદ ઉસી પર લાનત પડતી હૈ)”. [અબૂ દાવુદ: ૪૮૦૫, અન અબી દદા ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

સબ સે બડા ઝાહિદ કૌન હૈ

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં આ કર અર્જ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! લોગોં મેં સબ સે બડા ઝાહિદ કૌન હૈ? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો કબ્ર ઔર ઉસ કી બોસીદગી કો ન ભૂલે ઔર દુનિયા કી ઝરૂરત સે કિયાદા ઝેબ વ ઝીનત કો છોડ દે, બાકી રેહને વાલી (આખિરત) કો ફના હો જાને વાલી (દુનિયા) પર તરજીહ દે, આને વાલે કલ કો અપની (જિંદગી કા) દિન શુમાર ન કરે ઔર અપને આપ કો મુદ્દોં મેં શુમાર કરે (તો યે સબ સે બડા ઝાહિદ હૈ)”. [તરગીબ વ તરહીબ: ૪૫૫૩, અન ઝહહાક ﷺ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કી નેઅમતોં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિન કો દાહને હાથ (મેં નામ-એ-આમાલ દિએ જાને) વાલે હૈં વો દાહને વાલે કિતને અચ્છે હોંગે! વો ઉન બાગોં મેં હોંગે, જિન મેં બગૈર કાંટોં કી બેરિયાં હોંગી, તેહ બ તેહ કેલે લગે હુએ હોંગે, લમ્બા લમ્બા સાયા હોગા, બેહતા હુઆ પાની હોગા ઔર કસરત સે મેવે હોંગે, જો ન કભી ખત્મ હોંગે ઔર ન ઉન પર પાબંદી લગાઈ જાએગી ઔર (વહાં) ઊંચે ઊંચે ફર્શ હોંગે, હમ ને વહાં કી ઔરતોં કો ખાસ તૌર પર બનાયા હૈ, હમ ને ઉન કો કુવાંરિયાં, શોહર સે મોહબ્બત કરને વાલી ઔર હમ ઉમ્ર બનાયા હૈ, યે સબ ચીઝોં દાહને હાથ વાલોં કે લિયે હૈં”. [સૂર-એ-વાકિઆ: ૨૭ તા ૩૮]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

આબે ઝમઝમ કે ફવાઈદ

હઝરત ખાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ કેહતે હૈં કે મૈં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના: “ઝમ ઝમ કા પાની જિસ નિય્યત સે પિયા જાએ, ઉસ સે વહી ફાયદા હાસિલ હોતા હૈ”. [ઈબ્ને માજા: ૩૦૬૨]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! તુમ શૈતાન કે નકશે કદમ પર ન ચલો ઔર જો શૈતાન કે નકશે કદમ પર ચલેગા, તો શૈતાન બેહયાઈ ઔર બુરી બાતોં કા હુકમ કરતા હી હૈ”. [સૂર-એ-નૂર: ૨૧]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૨) ઝિલ કાદા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ.કી ઝિંદગી

હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. ખિલાફત સંભાલને કે બાદ સચ્ચાઈ મેં હઝરત અબૂ બક્ર રહ., અદલ મેં હઝરત ઉમર રહ., હયા ઔર પાકદામની મેં હઝરત ઉસ્માન ગની રહ. ઔર ઝુહદ વ તકવા મેં હઝરત અલી રહ. કા નમૂના બન ગએ થે. ઉન્હોં ને અપની ખિલાફત કો ખિલાફતે રાશિદા કે તૌર પર સાદા ઔર સુન્નત કે મુતાબિક બના દિયા થા, અપની જાગીર બૈતુલમાલ કો વાપસ કર દી, બીવી કા ઝેવર બૈતુલમાલ મેં દાખિલ કર દિયા. ઉન્હોં ને એસી સાદા ઝિંદગી ગુઝારી જિસ કી મિસાલ બાદશાહોં મેં તો ક્યા ફકીરોં મેં ભી મિલના મુશિકલ હૈ. લિબાસ મેં એસી કમી કે બાઝ ઔકાત કુર્તા સુપને કે ઇન્તેઝાર મેં જુમા મેં દેર હો જાતી થી. આપ કે ઘર કા યે હાલ હો ગયા થા કે એક મરતબા અપની બચ્ચિયોં સે મિલને ગએ, તો દેખા કે જો બચ્ચી ઉન સે બાત કરતી હૈ વો મુંહ પર હાથ રખ લેતી હૈ, વજહ માલૂમ કી તો પતા ચલા કે ઉન બચ્ચિયોં ને આજ સિર્ફ દાલ ઔર પ્યાઝ ખાઈ હૈ. હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રોને લગે ઔર ફરમાયા: “ક્યા તુમ ઇસ બાત પર રાઝી હો કે તુમ અચ્છે અચ્છે ખાને ખાઓ ઔર તુમ્હારા બાપ જહન્નમ મેં જાએ?” યે સુન કર ઉન કી બચ્ચિયાં ભી રો પડી. હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ અપને ઝમાને મેં સબ સે બડી સલ્તનત કે માલિક હોને કે બાવજૂદ ખુદ ઉન કે પાસ જાતી પૈસા ઇતના ન થા કે હજ કર સકેં.

નંબર (૨) : હુઝૂર રહ.કા મોઅજિઝા

ઉમ્ર ભર દર્દ સે શિકા

હઝરત સાઈબ રહ. કહતે હૈં કે મેરે બદન મેં દર્દ કી શિકાયત થી, તો મુજ કો મેરી ખાલા આપ રહ.કી ખિદમત મેં લે ગઈ. આપ રહ.કે મેરે લિયે બરકત કી દુઆ ફરમા દી, રાવી કેહતે હૈં: મેં ને સાઈબ કો ૮૪ સાલ કી ઉમ્ર મેં બિલ્કુલ અચ્છા દેખા. વો કેહતે થે કે મૂજે જો કુછ ફૈઝ પહુંચ્યા હૈ, વો આપ રહ.કી દુઆ કી બરકત સે.

[ખુબારી: ૩૫૪૦, અન જુઐદ બિન અબ્દિરહમાન રહ.]

નંબર (૩) : એક ફઝલ કે બારે મેં

સિલા રહમી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ અલ્લાહ કે અહેદ કો તોડતે હૈં, ઉસ કો મઝબૂત કર લેને કે બાદ, ઔર ઉન તઅલ્લુકાત કો તોડતે હૈં, જિન કો જોડને કા અલ્લાહ તઆલા ને હુકમ દિયા હૈ ઔર ઝમીન મેં ફસાદ મચાતે હૈં, યહી લોગ નુકસાન ઉઠાને વાલે હૈં”.

[સૂર-એ-બકરહ: ૨૭]

ફાયદા: રિસ્તે નાતે ઔર તઅલ્લુકાત કો બરકરાર રખના ઔર ઉસ કો ખત્મ ન કરના બહુત ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

સઈ કરતે વક્ત યે દુઆ પઢના

રસૂલુલ્લાહ રહ.કે સઈ કરતે હુએ યે દુઆ પઢતે થે: ((اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِرَاحِمَتِكَ اَوَّلَ الْاَعْرَافِ اَوَّلَ الْاَعْرَافِ)) તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેરી મઝિકરત ફરમા ઔર મુજ પર રહમ ફરમા, તૂ હી ઇંજાત ઔર રહમ વ કરમ કા માલિક હૈ.

[મોઅજમુલ ઓસત: ૨૮૬૪, અન ઇબ્ને મરસીદ રહ.]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

બીમારી કી શિકાયત ન કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે કે મેં જબ અપને મોમિન બંદે કો (બીમારી મેં) મુબતલા કરતા હૂં ઔર વો અપની ઇયાદત કરને વાલોં સે મેરી શિકાયત નહીં કરતા, તો મેં ઉસ કો અપની કેદ (યાની બીમારી) સે નજાત દે દેતા હૂં ઔર ફિર ઉસ કે ગોશત કો ઉસ સે ઉમ્દા ગોશત ઔર ઉસ કે ખૂન કો ઉમ્દા ખૂન સે બદલ દેતા હૂં કે નયે સિરે સે અમલ કરે”.

[મુસ્તદરક: અન અબી હુરૈરહ ☞]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ગૈરુલ્લાહ કો માબૂદ બનાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “ઉન લોગોં ને ખુદા તઆલા કો છોડ કર ઔર માબૂદ બના લિયે હૂં, ઇસ ઉમ્મીદ પર કે ઉન કી મદદ કર દી જાએગી. વો ઉન કી કુછ મદદ કર હી નહીં સકતે; બલ્કે વો ઉન લોગોં કે હક મેં ફરીકે મુખાલિફ બન કર હાઝિર કીએ જાએગે”.

[સૂર-એ-યાસીન: ૭૪ તા ૭૫]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

આખિરત કી કામચાબી દુનિયા સે બેહતર હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “તુમ લોગોં કો જો કુછ દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ દુનિયવી ઝિંદગી મેં (ઇસ્તેમાલ કી) ચીઝેં હૂં ઔર જો કુછ (અજ વ સવાબ) અલ્લાહ કે પાસ હૈ, વો ઇસ (દુનિયા) સે કહીં બેહતર ઔર બાકી રેહને વાલા હૈ ઔર વો ઉન લોગોં કે લિયે હૂં જો ઈમાન લાએ ઔર અપને રબ પર ભરોસા રખતે હૂં”.

[સૂર-એ-શૂરા: ૩૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કબ્ર કે બારે મેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કબ્ર યા તો જન્નત કે બાગોં મેં સે એક બાગ હૈ યા જહન્નમ કે ગઢોં મેં સે એક ગઢા હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૬૦, અન અબી સઈદ ☞]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

કકડી કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખજૂર કે સાથ કકડી ખાતે થે.

[અબુ દાઉદ: ૩૮૩૫, અન અબુલ્લાહ બિન જાહર ☞]

ફાયદા: અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ રહ. કકડી કે ફવાઈદ મેં લિખતે હૂં કે યે મેઅદે કી ગરમી કો બુજાતી હૈ ઔર મસાને કે દર્દ કો ખત્મ કરતી હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કંજૂસી સે બચો, કયોંકિ તુમ સે પેહલી કૌમેં ઈસી કંજૂસી કી વજહ સે તબાહ હુઈ”.

[અબુ દાઉદ: ૧૬૮૮, અન અબુલ્લાહ બિન અમ્ર ☞]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૩ જિલ કાદા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કી ખિલાફત
કે અસરાત

હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. ને સિર્ફ ઢાઈ સાલ હુકૂમત કી. ઇસ મુખતસર સી મુદત મેં સારે આલમે ઇસ્લામ કા નક્શા હી બદલ ગયા. પૂરે મુલક મેં ખુશ હાલી આમ હો ગઈ ઔર અદલ વ ઇન્સાફ કાયમ હો ગયા. ખુશ હાલી કા યે આલમ થા કે પૂરે મુલક મેં ઝકાત કબૂલ કરને વાલા ઢૂંઢને સે ભી નહીં મિલતા થા ઔર માલ વાપસ લે જાના પડતા. અદલ વ ઇન્સાફ કા યે આલમ થા કે ઉસ કે અસરાત ઇન્સાનોં સે આગે બઢ કર જાનવરોં તક પહુંચ ગએ થે. ઉન કે ઝમાને મેં ભેડિયે ઔર બકરિયાં એક સાથ ચરા કરતે થે ઔર કિસી ભેડિયે કો યે હિમ્મત ન હોતી કે કિસી બકરી કો નુકસાન પહુંચા દે. મૂસા બિન આયુન કેહતે હૈં કે એક રોઝ મેં બકરિયાં ચરા રહા થા કે અચાનક એક ભેડિયે ને એક બકરી પર હમલા કર દિયા. મેં ને કહા કે આજ ખલીફ-એ-સાલેહ ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કા ઇન્તેકાલ હો ગયા હૈ. યુનાંચે જબ તહકીક કી ગઈ, તો માલૂમ હુઆ કે વાકિઈ ઉસી રોઝ ખલીફા ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કા ઇન્તેકાલ હુઆ થા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

માં કા દૂધ

અલ્લાહ તઆલા ને બચ્ચોં કી પરવરિશ ઔર ઉન કી નશો વ નુમા કે લિયે માંઓં કો દો સાલ દૂધ પિલાને કા હુકમ દિયા, બચ્ચે કે લિયે માં કે દૂધ સે ઝિયાદા મુફીદ ઔર સિહતમંદ કોઈ ગિઝા નહીં ઔર ન કોઈ ચીઝ ઇસ કા બદલ બન સકતી હૈ, આજ સાઈન્સ ભી ઇસ બાત કી તસ્દીક કર રહી હૈ કે અગર માં બચ્ચે કો પૂરે દો સાલ દૂધ પિલા દે, તો ઉસ કે અંદર બીમારિયોં સે લડને કી તાકત પૈદા હો જાતી હૈ ઔર જલ્દી સે કોઈ બીમારી ઉસ પર હમલા નહીં કર સકતી ઔર માં ભી દૂધ પિલાને કી વજહ સે સીને કે કેન્સર સે મહફૂઝ રહતી હૈ, યે અલ્લાહ કી અજબ કુદરત હૈ કે માં કા દૂધ જહાં એક તરફ બચ્ચે કે લિયે ગિઝા હૈ તો દૂસરી તરફ બહુત સે અમરાઝ સે માં કી હિકાઝત કા ઝરિયા ભી હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

ઔરતોં કો એહરામ ખોલને કે લિયે સર કે
બાલ કટાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “(એહરામ ખોલને કે લિયે) ઔરતોં પર બાલ કટાના હી લાઝિમ હૈ, ઉન કે લિયે બાલોં કા મુંડવાના જાઈઝ નહીં હૈ”.

[અબૂ દાઝિદ: ૧૮૮૫, અન ઇબ્ને અબ્બાસ]

ફાયદા: હજજ કે મોકે પર એહરામ ખોલને કી ગર્ઝ સે થોડા સા બાલ કટાને કો જાઈઝ કરાર દિયા હૈ, લેકિન આમ હાલાત મેં ઔરતોં કે લિયે બાલોં કા કટાના જાઈઝ નહીં.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઘર વાલોં સે નેક બર્તાવ કરના

હઝરત આઈશા રઝી ફરમાતી હૈં કે આપ સલ્લલ્લાલ્હુ અલૈહિ સલ્મુ ને ગઝવા કે અલાવા ન કબી કિસી ખાદિમ કો મારા ન કબી અપને હાથ સે કિસી ઔરત કો મારા. [મુસ્લિમ: ૬૦૫૦]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જાને વાલે કો તૈયાર કરના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્હુ અલૈહિ સલ્મુ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જાને વાલે કો તૈયાર કરેગા, તો ઉસે ભી અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જાને કા સવાબ મિલેગા”. [મુસ્લિમ: ૪૯૦૨, અન ઝૈદ બિન ખાલિદ જુહની રઝી]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મુસલમાન સે તઅલ્લુક તોડના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્હુ અલૈહિ સલ્મુ ને ફરમાયા: “કિસી મુસલમાન કે લિયે જાઈઝ નહીં, કે અપને મુસલમાન ભાઈ સે તીન દિન સે ઝિયાદા તઅલ્લુક તોડે રખે, જિસ શખ્સ ને તીન દિન સે ઝિયાદા કત્તે તઅલ્લુક રખા ઔર મર ગયા તો જહન્નમ મેં જાએગા”. [અબૂ દાઉદ: ૪૯૧૪, અન અબી હુરૈરહ રઝી]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા વ આબિરત કી તલાશ કા અજબ મામલા

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્હુ અલૈહિ સલ્મુ ને ફરમાયા: “જબ તૂ દેખે કે તુજે આબિરત કી કિસી ચીઝ કી તલાશ હોતી હૈ, તો ઉસ કા મિલના તેરે લિયે આસાન હો જાતા હૈ ઔર જબ તૂ દુનિયા કી કોઈ ચીઝ તલબ કરના ચાહતા હૈ, તો ઉસ કા મિલના તેરે લિયે દુશ્વાર હો જાતા હૈ, તો સમજ લેના કે તૂ અચ્છે હાલ મેં હૈ ઔર અગર મામલા ઉલટા હૈ, તો તૂ બુરે હાલ મેં હૈ”. [કિસુલ ઉમ્માલ: ૩૦૭૪૧, અન ઉમર બિન ખત્તાબ રઝી]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

બુરે લોગોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ જુટલાને વાલે ગુમરાહોં મેં સે હોગા, તો ખૌલતે હુએ ગરમ પાની સે ઉસ કી મેહમાન નવાઝી હોગી ઔર ઉસે દોઝખ મેં દાખિલ કિયા જાએગા”. [સૂર-એ-વાકિઆ: ૯૨ તા ૯૪]

નંબર ૯ : કુર્આન સે ઈલાજ

કે સે ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્હુ અલૈહિ સલ્મુ ને કે (Vomit) કી ઔર ફિર વુઝૂ ફરમાયા. [તિર્મિઝી: ૮૭, અન અબી દર્દા રઝી]
ફાયદા: અલ્લામા ઈબને કથિમ રહ. લિખતે હૈં: કે સે મેઅદે કી સફાઈ હોતી હૈ ઔર ઉસ મેં તાકત આતી હૈ, આંખોં કી રૌશની તેઝ હોતી હૈ, સર કા ભારી પન ખત્મ હો જાતા હૈ, ઈસ કે અલાવા ઔર ભી બહુત સે ફવાઈદ હૈં.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! તુમ સબ કે સબ અલ્લાહ તઆલા સે તૌબા કર લો, તાકે તુમ કામ્યાબ હો જાઓ”. [સૂર-એ-નૂર: ૩૧]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૪ જિલ કાદા

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

ઇતિબાએ સુન્નત કા એક નમૂના

હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં જબ મુસલમાનોં ને સમરકંદ ફતહ કર લિયા ઔર મુસલમાન વહાં બસ ગએ ઔર અપને ઘર બના લિયે ઔર એક અર્સા ગુઝર ગયા, તો સમરકંદ વાલોં કો માલૂમ હુઆ, કે મુસલમાનોં ને અપને નબી ﷺ કી સુન્નત કે ખિલાફ હમારે મુલ્ક કો ફતહ કર લિયા હે, યાની યે કે સબ સે પેહલે ઈસ્લામ કી દાવત દેં ફિર જિઝયા કી પેશ કશ કરેં ઔર અગર વો ભી મન્જૂર ન હો તો ફિર મુકાબલા કરેં; લિહાઝા ઉન્હોં ને હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કી ખિદમત મેં ચંદ લોગોં કો રવાના કિયા ઔર ઉન્હેં યે બતાયા કે આપ કી ફૌજ ને અપને નબી ﷺ કી ઈસ સુન્નત પર અમલ કિએ બગૈર સમરકંદ કો ફતહ કર લિયા હે. હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. ને સમરકંદ કે કાઝી કો હુકમ દિયા કે અદાલત કાયમ કરો, ફિર અગર યે બાત સહી સાબિત હો જાએ, તો મુસલમાન ફૌજોં કો હુકમ દેં કે સમરકંદ છોડ કર બાહર ખડી હો જાએ, ફિર ઈસ સુન્નત પર અમલ કરેં. યુનાંચે કાઝી ને ઐસા હી કિયા, વો બાત સહી સાબિત હુઈ, તો મુસલમાનોં ને સમરકંદ ખાલી કર દિયા ઔર શહર સે બાહર જા કર ખડે હો ગએ. જબ વહાં કે બુત પરસ્તોં ને મુસરમાનોં કા યે અદલ વ ઈન્સાફ દેખા, જિસ કી મિસાલ દુનિયા કી તારીખ મેં નહીં મિલતી, તો ઉન્હોં ને કહા લઝાઈ કી ઝરૂરત નહીં, હમ સબ મુસલમાન હોતે હેં. યુનાંચે સારા કા સારા સમરકંદ મુસલમાન હો ગયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

દરખ્ત કા આપ ﷺ કી ખિદમત મેં આના

હઝરત બુરૈદા ؓ ફરમાતે હેં કે એક દેહાતી રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ આ કર કેહને લગા: મેં ઈસ્લામ કબૂલ કર ચુકા હું. અબ મુજે કોઈ ચીઝ દિખાઈએ જિસ સે મેરા ઈમાન બઢે, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઉસ દરખ્ત કે પાસ જા કર કહો રસૂલુલ્લાહ ﷺ બુલા રહે હેં”, ઉસ ને જા કર કહા, તો વો દરખ્ત દાઈ બાઈ જાનિબ જુકા ઔર ફિર જડોં સે અલગ હો કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ આયા ઔર સલામ કિયા, ઉસ દેહાતી ને કહા: બસ યા રસૂલુલ્લાહ! ફિર વો દરખ્ત આપ ﷺ કે કેહને પર વાપસ અપની જગા ચલા ગયા ઔર જડોં સે મિલ ગયા.

[દલાઈબુન્નુબુવ્હ લિ અબી નુએમ: ૨૮૧]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

તકબીરે તહરીમા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “નમાઝ કી ફૂજ વુઝૂ હે, ઉસ કા તહરીમા તકબીર હે ઔર નમાઝ કો ખતમ કરને વાલા તસ્લીમ હે”.

[તિર્મિઝી: ૩, અન અલી ؓ]

ફાયદા: નમાઝ શુરૂ કરતે વક્ત જો તકબીર કહી જાતી હે, ઉસ કો “તકબીરે તહરીમા” કેહતે હેં, નમાઝ કે શુરૂ મેં તકબીરે તહરીમા કેહના ફર્જ હે.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

અરફાત મેં અફઝલ તરીન દુઆ

તમામ અંબિયા અરફાત મેં યે દુઆ કસરત સે પઢતે થે:

((اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُکَ بِکُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٍ))

[તિર્મિઝી: ૩૫૮૫, અન અબિલ્લાહ બિન અબ્રાહમ ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સલામ મેં પહેલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “લોગોં મેં અલ્લાહ તઆલા કે સબ સે ઝિયાદા કરીબ વો શખ્સ હૈ, જો સલામ કરને મેં પહેલ કરે”.

[અબૂ દાવિદ: ૫૧૯૭, અનર અબી ઉમામા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ગુમરાહી ઈખ્તિયાર કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કે રાસ્તે સે ભટકતે હૈં, ઉન કે લિયે સખ્ત અઝાબ હૈ, ઈસ લિયે કે વો હિસાબ કે દિન કો ભૂલે હુએ હૈં”.

[સૂર-એ-સાદ: ૨૬]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

ના ફરમાનોં સે નેઅમતેં છીન લી જાતી હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “વો ના ફરમાન લોગ કિતને હી ભાગ, યશમે, ખેતિયાં ઔર ઉમ્દા મકાનાત ઔર આરામ કે સામાન જિન મેં વો મજે કિયા કરતે થે (સબ) છોડ ગએ. હમ ને ઈસી તરહ કિયા ઔર ઉસ સબ ચીઝોં કા વારિસ એક દૂસરી કૌમ કો બના દિયા. ફિર ઉન લોગોં પર ન તો આસ્માન રોયા ઔર ન હી ઉન કો મોહલત દી ગઈ”.

[સૂર-એ-દુખાન: ૨૫ તા ૨૯]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

ઈમાન કી બરકત સે જહન્નમ સે છુટકારા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ જન્નતી જન્નત મેં ચલે જાએંગે ઔર જહન્નમી જહન્નમ મેં ચલે જાએંગે, તો અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા: જિસ કે દિલ મેં રાઈ કે દાને કે બરાબર ભી ઈમાન હો ઉસે ભી જહન્નમ સે નિકાલ લો, ચુનાંચે ઉન લોગોં કો ભી નિકાલ લિયા જાએગા, જિન કી યે હાલત હોગી કે વો જલ કર કાલે સિયાહ હો ગએ હોંગે. ઉસ કે બાદ ઉન કો “નહરે હયાત” મેં ડાલા જાએગા, તો ઈસ તરહ નિકલ આએંગે જૈસે દાના સૈલાબ કે ફૂડે મેં (ખાદ ઔર પાની મિલને કી વજહ સે) ઉગ આતા હૈ”.

[બુખારી: ૨૨, અન અબી સઈદ ખુદરી]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

બીમારોં કો ઝબરદસ્તી ન ખિલાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપને બીમારોં કો ઝબરદસ્તી ખિલાને પિલાને કી કોશિશ ન કરો, કયોંકિ ખુદા તઆલા ઉન્હેં ખિલાતા પિલાતા હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૨૦૪૦, ઉકબા બિન આગિર]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે કુછ નસીહત કરને કી દરખાસ્ત કી. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ગુસ્સા ન કિયા કરો”. ઉસ ને અપની વહી દરખાસ્ત કઈ બાર દોહરાઈ, આપ ﷺ ને હર બાર યહી ફરમાયા: ગુસ્સા ન કિયા કરો.

[બુખારી: ૬૧૧૬, અન અબી હુરૈરા]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) ઝિલ કાદા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કી સાદગી

હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. અપને ઝમાને મેં દુનિયા કી સબ સે બડી સલતનત કે માલિક થે. લેકિન આપ કે અંદર ન શાહાના જાહ વ જલાલ થા ઔર ન હી તકબ્બુર ઔર બઝાઈ કી કોઈ જલક દિખાઈ દેતી થી. આપ કા લિબાસ સીધા સાદા ઔર ખાના મામૂલી થા. આપ નિહાયત મુતવાઝે ઇન્સાન થે, લૌડી ગુલામોં કે સાથ બરાબર કા સુલૂક કરતે. નૌકરોં કે આરામ કા ખયાલ રખતે થે. ઉન કે આરામ કે વક્ત મેં ખુદ અપને હાથોં સે કામ કર લેતે. એક મરતબા આપ કિસી મેહમાન સે ગુફતગૂ કર રહે થે કે રાત ઝિયાદા હો ગઈ ઔર ચિરાગ બુજને લગા. નૌકર સોયા હુઆ થા, મેહમાન ને ચાહા કે નૌકર કો જગા દે, મગર આપ ને મના કર દિયા. મેહમાન ને ખુદ દુરૂસ્ત કરના ચાહા, તો ફરમાયા કે મેહમાન સે કામ લેના અશ્શ નહીં. લિહાઝા ઉન્હોં ને ખુદ ઉઠ કર ચિરાગ મેં તેલ ડાલા ઔર ઉસ કો દુરૂસ્ત કિયા. ઔર ફરમાયા કે મેં ચિરાગ કો દુરૂસ્ત કરને સે પેહલે ભી ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ થા ઔર અબ ભી ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ હું. યાની ઇન કામોં કો કરને સે આદમી છોટા નહીં બનતા. ક્યા આજ કે ઝમાને મેં કોઈ હૈ જો અપને નૌકરોં કા ઇતના ખયાલ રખે?

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

ઇન્સાન કા જિસ્મ

અલ્લાહ તઆલા ને ઇન્સાની જિસ્મ કો બડી હિકમત સે બનાયા હૈ ઔર ઉસ મેં બહુત સી નિશાનિયાં રખી હૈ; જિસ્ મેં એક નિશાન રગેં હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને હમારે જિસ્મ મેં બેશુમાર રગેં બનાઈ હૈ. જો જિસ્મ કે તમામ હિસ્સોં મેં ખૂન પહુંચાતી હૈ ઔર યે ઇતની ઝિયાદા હૈ કે અગર ઉન કો નિકાલા જાએ ઔર ઝમીન કે ચારોં તરફ લપેટા જાએ, તો ઉન્હેં તીન મરતબા ઝમીન કે ચારોં તરફ લપેટા જા સકતા હૈ; યે અલ્લાહ તઆલા કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ કે ઇતની લખ્ખી રગેં અલ્લાહ તઆલા ને ઇન્સાની જિસ્મ મેં સમોં દી હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

તવાફ મેં સાત ચક્કર લગાના

હઝરત જાબિર રઝી સે રિવાયત હૈ કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ આલૈહિ વસલ્લમ ને (તવાફ કરતે હુએ) સાત ચક્કર લગાએ (ઔર પેહલે) તીન ચક્કરોં મેં “રમલ” કિયા ઔર બકિયા ચક્કરોં મેં અપની હાલત પર ચલે. [નસઈ: ૨૯૬૫]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

દાહની તરફ સે તકસીમ કરના

હઝરત અનસ રઝી બયાન કરતે હૈ કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ આલૈહિ વસલ્લમ કી ખિદમત મેં પાની મિલા હુઆ દૂધ પેશ કિયા ગયા. આપ સલ્લલ્લહુ આલૈહિ વસલ્લમ કે દાઈ તરફ એક દેહાતી થા ઔર બાઈ તરફ હઝરત અબુ બક્ર રઝી થે. આપ સલ્લલ્લહુ આલૈહિ વસલ્લમ ને ઉસ દૂધ કો પી કર બચા હુઆ, ઉસ દેહાતી કો પેહલે દેતે હુએ ફરમાયા: દાહની તરફ વાલા ઝિયાદા હકદાર હૈ.”

[બુખારી: ૫૬૧૮]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ઘર મેં દો રકાત નમાઝ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ અપને ઘર મેં દાખિલ હો, તો દો રકાત પઢો, યે નમાઝ ઘર મેં બુરે દાખલે કો રોક દેગી ઔર જબ ઘર સે નિકલો, તો દો રકાત નમાઝ અદા કરો, યે બુરે નિકલને કો રોક દેગી”.

[બૈહકી કી શોઅબિલ ઈમાન: ૨૯૪૨, અન અબી હુરૈરા ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુર્આન શરીફ કો ભુલા દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શાખ્સ ને કુર્આન શરીફ હિફઝ ક્રિયા, ફિર ઉસે ગફલત કી વજહ સે ભુલા દિયા, તો વો ક્યામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા સે ઈસ હાલ મેં મુલાકાત કરેગા, કે ઉસ કા હાથ યા કોઈ ઉઝવ કટા હુઆ હોગા”.

[અબૂ દાવિદ: ૧૪૭૪, અન સઅદ બિન ઉબાદા ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મોમિનોં કે લિયે કૈદ ખાના હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા મોમિન કે લિયે કૈદ ખાના ઔર ખુશક સાલી હૈ, જબ વો દુનિયા સે જાતા હૈ, તો કૈદ ખાને ઔર ખુશક સાલી સે નિકલ જાતા હૈ”.

[મુન્તાહે અહમદ: ૬૮૧૬, અન અબિલ્લાહ બિન અમ્ર ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત કે ખાદિમ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(શરાબ કે જામ) લે કર જન્મત વાલોં કી ખિદમત મેં ઐસે લડકે દોડતે ફિરેંગે જો હમેશા લડકે હી રહેંગે, (વો ઈસ કદ્ર હસીન વ ખૂબ સૂરત હોં કે) જબ તુમ ઉન્હેં દેખોગે, તો ઐસા મહસૂસ હોગા કે વો બિખરે હુએ મોતી હૈં; જબ તુમ ઉસ જગા કો દેખોગે, તો બકસરત નેઅમતોં ઔર બડી સલતનત દિખાઈ દેગી”.

[સૂર-એ-દહર: ૧૯ તા ૨૦]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ગર્મ ગિઝા કે અસરાત કા તોડ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ખજૂર કે સાથ ખીરે ખાતે થે.

[બુખારી: ૫૪૪૭, અબ્દુલ્લાહ બિન જાફર ﷺ]

ફાયદા: મુહદ્દીસીને કિરામ ફરમાતે હૈં કે ખજૂર ચૂંકે ગર્મ હોતી હૈ ઈસ લિયે આપ ઈસ કે સાથ ઠંડી ચીઝ યાની ખીરા કકડી ઇસ્તેમાલ ફરમાતે થે, તાકે દોનોં મિલ કર મોઅતદિલ હો જાઓં.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હમ ને ઈન્સાન કો ઉસ કે માં બાપ કે બારે મેં તાકીદ કી હૈ કે માં બાપ કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરે, (ક્યોંકિ) ઉસ કી માં ને તકલીફ પર તકલીફ ઉઠા કર ઉસ કો પેટ મેં રખા ઔર દો સાલ મેં ઉસ કા દૂધ છુડાયા હૈ, એ ઈન્સાન! તૂ મેરા ઔર અપને માં બાપ કા હક માન. (ઈસ લિયે કે) તુમ સબ કો મેરી હી તરફ લૌટ કર આના હૈ”.

[સૂર-એ-લુકમાન: ૧૪]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૬ જિલ કાદા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત હસન બસરી રહ.

આપ કા નામ હસન, કુનિયત અબૂ સઈદ ઔર વાલિદ કા નામ યસાર થા, ઉન કે વાલિદ હઝરત જૈદ બિન સાબિત રહ કે આઝાદ કર્દા ગુલામ ઔર વાલિદા હઝરત ઉમ્મે સલમા રહ કી બાંદી થીં. સન ૨૦ હિજરી મેં પૈદા હુએ, બારહ સાલ કી ઉમ્ર મેં કુર્આન મુકમ્મલ હિફઝ કર લિયા. કુર્આન કે બડે આલિમ ઔર દર્સે કુર્આન મેં બડે માહિર થે ઔર કિબારે તાબિઈન મેં સે થે, હઝરત અબૂ હુરૈરહ રહ કરમાતે હૈં કે કિસી ગૈરે સહાબી કો હસન સે જિયાદા સહાબએ રસૂલ સે મુશાબેહ નહીં દેખા. હઝરત હસન બસરી રહ. ઉલૂમે જાહિરી મેં શેખુલ ઇસ્લામ કા દર્જા રખતે થે, લેકિન ઉન કા અસ્લ જૈહર ઇલ્મે બાતિન ઔર તસવ્વુફ થા, જિસ કી વજહ સે કુવ્વતે ઈમાની, વાઝ વ નસીહત ઔર દાવત વ તલકીન કે જરિએ લાખોં ઈન્સાનોં કો હલાકત સે બચાએ, તસવ્વુફ કી તમામ નેહરેં ઉર્ની કા સર ચશ્મા હૈં, તસવ્વુફ કે અકસર સિલ સિલે આપ કે વાસ્તે સે હઝરત અલી રહ તક પહુંચતે હૈં, સલાતીન વ ઉમરા ઔર સિયાસત સે દૂર રેહતે થે, લેકિન જરૂરત પર હજજાજ કે સામને ભી હક બાત કેહને સે ગુરેઝ નહીં કરતે થે. સન ૧૧૦ હિજરી મેં જુમા કી રાત મેં ઈન્તેકાલ કરમાયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર સલ્લલ્લુ અલૈહિ વાલ્લેઝાલુ વાલ્લેઝાલુ કા મોઅજિઝા

ખાને મેં બરકત

હઝરત અબૂ અય્યૂબ અન્સારી રહ કરમાતે હૈં: મેં ને એક મરતબા સિર્ફ દો આદમિયોં કા ખાના બનવાયા, આપ સલ્લલ્લુ અલૈહિ વાલ્લેઝાલુ વાલ્લેઝાલુ ઔર હઝરત અબૂ બક્ર રહ કા, લેકિન આપ સલ્લલ્લુ અલૈહિ વાલ્લેઝાલુ વાલ્લેઝાલુ ને મુજે હુકમ દિયા કે અન્સારિયોં કો બુલા લાઓ, યુનાંચે ઉસ ખાને મેં એક સૌ અસ્સી આદમિયોં ને સૈર હો કર ખાયા ઔર સબ ને આપ સલ્લલ્લુ અલૈહિ વાલ્લેઝાલુ વાલ્લેઝાલુ કે નબી હોને કી ગવાહી દી ઔર આપ સલ્લલ્લુ અલૈહિ વાલ્લેઝાલુ વાલ્લેઝાલુ કે હાથ પર બૈત કી.

[તબરાની કબીર: ૩૯૮૩]

નંબર ૩ : એક ફઝ કે બારે મેં

હાજી પર કુર્બાની કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા કરમાતા હૈ: “જો શખ્સ ઉમરા કો હજ કે સાથ મિલા કર ફાયદા ઉઠાએ (યાની હજ કે દિનોં મેં ઉમરા ભી કર લે) તો ઉસ કે જિમ્મે કુર્બાની વાજિબ હૈ, જો ભી ઉસે મયસ્સર હો”.

[સૂર-એ-બકરહ: ૧૮૯]

ફાયદા: જો શખ્સ હજ કે ઝમાને મેં એહરામ બાંધ કર મક્કા જાએ ઔર ઉમરા કર કે એહરામ ખોલ દે, ફિર આઠવીં જિલ હિજજા કો એહરામ બાંધ કર હજ કરે તો ઉસ પર કુર્બાની કરના વાજિબ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

અહલ વ અયાલ કે લિયે દુઆ

નેક બંદે અપની ઔલાદ કે લિયે કસરત સે યે દુઆ કરતે થે:

﴿رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْ لَنَا لِبَيْتِكَ تَتَرَفُّقًا﴾

તર્જમા: એ હમારે રબ! હમારી બીવિયોં ઔર ઔલાદ કો હમારી આંખોં કી ઠંડક બના દે ઔર હમ કો મુતકિયોં કા ઈમામ બના દે.

[સૂર-એ-કુર્કાન: ૭૪]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અલ્લાહ તઆલા નર્મી કો પસંદ કરતા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બેશક અલ્લાહ તઆલા નર્મી કરને વાલે હૈં ઔર નર્મી કો પસંદ કરતે હૈં ઔર નર્મી કરને પર વો (અજ્જ વ સવાબ) અતા ફરમાતે હૈં, જો સખ્તી કરને પર નહીં અતા ફરમાતે”.

[અબૂ દાઉદ: ૪૮૦૭, અન અબ્દિલ્લાહ બિન મુગફફલ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઈમાન કો જુટલાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિસ શખ્સ ને બુખ્લ ક્રિયા ઔર લા પરવાહી કરતા રહા ઔર ભલી બાત, યાની ઈમાન કો જુટલાયા, તો હમ ઉસ કે લિયે તકલીફ વ મુસીબત કા રાસ્તા આસાન કર દેંગે (યાની જહન્નમ મેં પહુંચા દેંગે)”.

[સૂર-એ-ઝલ્ઝલ: ૮ તા ૧૦]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

અપને બીવી બચ્ચોં સે હોશિયાર રહો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! તુમ્હારી બાઝ બીવિયાં ઔર બાઝ ઔલાદ તુમ્હારે હક મેં દુશ્મન હૈં; તો તુમ ઉન સે હોશિયાર રહો”.

[સૂર-એ-તગાબુન: ૧૪]

ફાયદા: બીવી બચ્ચે બાઝ મરતબા દુનિયવી નફા કે લિયે ખિલાફે શરીઅત કામોં કા હુકમ દેતે હૈં, ઉન્હીં લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા ને દીન કા દુશ્મન બતાયા હૈં ઔર ઉન કે હુકમ કો બજા લાને સે બચને કી હિદાયત દી હૈ.

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે ઈમાન ઔર કયામત કા દિન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પચાસ હઝાર સાલ કે બરાબર દિન (યાની કયામત) કે બારે મેં પૂછા ગયા કે વો કિતના લખ્ખા હોગા? તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઉસ ઝાત કી કસમ જિસ કે કબ્જે મેં મેરી જાન હૈ! વો દિન મોમિન કે લિયે ઇતના મુખ્તસર કર દિયા જાએગા, જિતની દેર મેં વો દુનિયા મેં ફર્જ નમાઝ અદા ક્રિયા કરતા થા”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૧૩૨૦, અન અબી સઈદ ખુદરી]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

કફૂ (દૂધી) સે ઇલાજ

હઝરત અનસ રફા સે ફરમાતે હૈં કે મેં ને ખાને કે દૌરાન રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો દેખા કે પ્યાલે કે ચારોં તરફ સે કફૂ તલાશ કર કર કે ખા રહે થે, ઉસી રોઝ સે મેરે દિલ મેં કફૂ કી રગબત પૈદા હો ગઈ.

[બુખારી: ૫૩૭૮]

ફાયદા: અતિબ્બા ને ઇસ કે બેશુમાર ફવાઈદ લિખે હૈં ઔર અગર બહી કે સાથ પકા કર ઇસ્તેમાલ ક્રિયા જાએ તો બદન કો ઉમ્દા ગિઝાઈયત બખ્શતા હૈ, ગરમ મિઝાજ ઔર બુખાર ઝદા લોગોં કે લિયે યે ગૈર મામૂલી તૌર પર નફા બખ્શ હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ અપને ભાઈ કે સામાન કો ન મઝાક મેં લે ઔર ન હકીકત મેં (ખિલા ઇજાઝત) લે”.

[અબૂ દાઉદ: ૫૦૦૩, અન યઝીદ બિન સઈદ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૭ જિલ કાદા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

કાઝી શુરૈહ રહ. કા તારીખસાઝ ફૈસલા

કાઝી શુરૈહ રહ. જિન્હોં ને આલમે ઈસ્લામ મેં સાઠ(૬૦) સાલ તક કાઝી પાની જજ કી હૈસિયત સે બિદમત અન્જામ દી, ઉન કી સબ સે બડી ખૂબી યે થી કે વો ફૈસલા કરને મેં કિસી સે મુતઅસ્સિર ન હોતે થે, ચાહે ખલીફએ વક્ત હી કમોં ન હો. યુનાંચે મશહૂર હૈ કે એક મરતબા હઝરત અલી રઝી કી ઝિરહ ખો ગઈ જો એક યહૂદી કે હાથ લગી. જબ હઝરત અલી રઝી ને ઉસ ઝિરહ કો યહૂદી કે પાસ દેખા, તો કાઝી શુરૈહ રહ. કે યહાં મુકદ્દમા પેશ કિયા, ઔર બતૌર ગવાહ કે હઝરત હસન રઝી ઔર કુંબુર નામી એક શખ્સ કો પેશ કિયા. કાઝી શુરૈહ ને કહા: કુંબુર કી ગવાહી તો કબૂલ કરતા હું, મગર હસન રઝી કી ગવાહી કબૂલ નહીં કરતા, ઈસ લિયે કે બાપ કે હક મેં બેટે કી ગવાહી કો મેં મોતબર નહીં સમજતા, લિહાઝા આપ દૂસરા ગવાહ લાઓ. હઝરત અલી રઝી દૂસરા ગવાહ પેશ નહીં કર પાએ, લિહાઝા કાઝી શુરૈહ ને યહૂદી કે હક મેં ફૈસલા કરમાયા, ઝરા ગૌર કીજિએ મુકદ્દમે મેં એક તરફ યહૂદી હૈ ઔર દૂસરી તરફ ખલીફ-એ-રાશિદ હઝરત અલી રઝી હૈ ઔર ગવાહ હઝરત હસન રઝી હૈ, જિન્હેં હુઝૂર સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી ને જન્મત કે નૌજવાનોં કા સરદાર કહા હૈ. મગર ફૈસલા યહૂદી કે હક મેં હોતા હૈ. યે ઈસ્લામ કી હક્કાનિયત કા એક આલા નમૂના હૈ. જિસ સે મુતઅસ્સિર હો કર વો યહૂદી મુસલમાન હો ગયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

પેડ પૌદોં કી સૈરાબી

અગર હમેં કિસી ઊંચી જગા પાની પહુંચાના હો, તો મશીન ઔર મોટર કી ઝરૂરત પડે ગી, ઉસ કે બગેર ઊપર પાની પહુંચાના હમારે બસ કી બાત નહીં; લેકિન અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન પર તરહ તરહ કે પેડ ઉગાએ, જિન મેં કુછ છોટે હૈ ઔર કુછ તો ઈતને બડે હૈ, જિન કી લમ્બાઈ દો દો સૌ ફિટ હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા ઝમીન કી તેહ સે પાની ઉઠા કર પેડ કી જડ તક પહુંચાતા હૈ ઔર ફિર જડોં સે બગેર કિસી મશીન ઔર મોટર કે દરખ્ત કી ડાલિયોં મેં પહુંચાતા હૈ, ફિર ડાલિયોં સે પત્તોં, ફલોં ઔર ફૂલોં તક પહુંચાતા હૈ, યે તમામ કા તમામ નિજામ અલ્લાહ તઆલા કા હૈ, જો ઉસ કે રબ હોને કી દલીલ હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

જમરાત કી રમી કરના

હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ રઝી કરમાતે હૈ કે મેં ને રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી કો (દસવીં જિલ હિજજા કો) અપની સવારી પર સે રમી કરતે હુએ દેખા. આપ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી (ઉસ વક્ત) કરમા રહે થે: મુજ સે મનાસિકે હજ (પાની હજ કે અરકાન) સીખ લો, મેં નહીં જાનતા, શાયદ ઈસ કે બાદ ઔર હજ ન કર સફ. [નસઈ: ૩૦૬૪] ફાયદા: મિના મેં મુખતલિક જગાહોં પર ત્રીન સુતુન બને હુએ હૈ, ઉન પર કંકરિયાં મારને કો “રમિયે જમરાત” કહતે હૈ, જો કે લાઝિમ હૈ, ઈસ કો છોડ દેને સે દમ વાજિબ હો જાતા હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ફજર કી સુન્નત મેં કિરાત

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર રઝી કરમાતે હૈ કે મેં બરાબર એક મહીને તક દેખતા રહા કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુ અલૈહિ વાલ્લેહી વાલ્લેહી ફજર કી સુન્નત મેં ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ ઔર ﴿قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ પઢતે થે. [તિમિઝી: ૪૧૭]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બીવી કો શૌહર કે માલ સે સદકે કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર કોઈ ઔરત અપને શૌહર કી ઇજાઝત સે ઉસ કે માલ સે ઇસ તરહ સદકા કરે, કે કોઈ ફુઝૂલ ખર્ચી ઔર માલ કી બરબાદી ન હો, તો ઉસ કો ઉસ સદકે કા પુરા સવાબ મિલતા હૈ ઔર શૌહર કો ભી ઉતના હી સવાબ મિલતા હૈ; ઇસ લિયે કે વો કમા કર લાયા હૈ, ઇસી તરહ ખઝાનચી કો ભી ઉતના હી સવાબ મિલતા હૈ ઔર એક કે સવાબ કી વજહ સે દૂસરે કે સવાબ મેં કમી નહીં હોતી”.

[અબૂ દાવુદ: ૧૬૮૫, અન આઈયા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

જુમા કા છોડના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ તીન જુમા કો મામૂલી સમજ કર છોડ દેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે દિલ પર મુહર લગા દેગા”.

[અબૂ દાવુદ: ૧૦૫૨, અન અબી જઅદ ઝમરી]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી રગબત કા ખૌફ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેં તુમ સે પેહલે જાને વાલા હૂં ઔર મેં તુમ પર ગવાહ હૂં, તુમ સે મિલને કી જગા હોઝ હોગી ઔર અબ મેં યહાં ખડે હો કર ઉસે દેખ રહા હૂં, મુજે ઇસ બાત કા ડર નહીં, કે તુમ મેરે બાદ શિર્ક કરોગે, મગર ઇસ બાત કા ડર હૈ, કે તુમ કહીં દુનિયા મેં રગબત ન કરને લગો”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૬૮૪૯, અન ઉકબા બિન આમિર]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કા મનઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(કયામત કે દિન) જબ સિતારે બેનૂર કર દિએ જાએંગે ઔર આસ્માન ફટ જાએગા ઔર પહાડ ઉડા દિએ જાએંગે ઔર રસૂલોં કો (વક્તે મુતઅખ્યન પર) જમા ક્રિયા જાએગા. ઇન તમામ ચીઝોં મેં કિસ દિન કે લિયે તાખીર કી ગઈ હૈ? (ઉન તમામ ચીઝોં કો) ફેસલે કે દિન કે લિયે રખા ગયા હૈ”.

[સૂર-એ-મુરસલાત: ૮ તા ૧૩]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

આટે કી છાન સે ઇલાજ

હઝરત ઉમ્મે ઐમન આટે કો છાન કર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે લિયે ચપાતિયાં તૈયાર કર રહી થી કે આપ ﷺ ને દરયાફત ફરમાયા: યે ક્યા હૈ? ઉન્હોં ને અર્ઝ ક્રિયા યે હમારે મુલક કા ખાના હૈ, જો આપ ﷺ લિયે તૈયાર કર રહી હૂં, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ ને આટે મેં સે જો કુછ છાન કર નિકાલા હૈ ઉસ કો ઉસી મેં ડાલ દો ઔર ફિર ગૂંધો”.

[ઇબ્ને માજા: ૩૩૩૬]

ફાયદા: જદીદ તહકીકાત સે માલૂમ હુઆ હૈ કે આટે કી છાન (ભૂસી) પુરાની કબ્જ ઔર ડાયાબિટિસ કે મરીઝોં કે લિયે બેહતરીન દવા હૈ.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યે (કુર્આન) એક બાબરકત કિતાબ હૈ, જિસ કો હમ ને આપ પર ઇસ લિયે નાઝિલ ક્રિયા હૈ કે લોગ ઉસ કી આયતોં મેં ગૌર વ ફિક કરે ઔર અકલમંદ લોગ ઇસ સે નસીહત હાસિલ કરે”.

[સૂર-એ-સાદ: ૨૯]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૮ જિલ કાદા

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત ઉર્વા બિન ઝુબૈર રહ.

હઝરત ઉર્વા બિન ઝુબૈર રહ. મશહૂર સહાબી હઝરત ઝુબૈર બિન અવામ રહ કે બેટે ઔર અબૂ બક સિદીક રહ કે નવાસે હૈં. ઉન કા શુમાર મદીના કે સાત ફુકહા રહ. મેં હોતા હૈ, ઈન કા ઈલ્મ ઈસ કદર મુસલ્લમ થા કે બડે બડે સહાબી રહ મસાઇલ મેં ઈન સે રુજૂઅ કરતે થે. હઝરત ઉર્વા નૌ જવાનોં કો કસરત સે ઈલ્મ હાસિલ કરને કી તરગીબ દેતે થે. ફરમાતે થે કે હમ લોગ ભી એક ઝમાને મેં છોટે થે, આજ વો દિન આયા કે હમારા શુમાર બડોં મેં હૈ. તુમ ભી અગરયે આજ કમ સિન હો, લેકિન એક ઝમાના આએગા જબ બડે હોંગે, ઈસ લિયે ઈલ્મ હાસિલ કર કે સરદાર બન જાઓ; કે લોગોં કો તુમહારી ઝરૂરત પડ ને લગે, આપ બડે આબિદ વ ઝાહિદ થે. આપ કી ઝાત મેં ઈલ્મ, સિયાદત ઔર ઈબાદત સબ જમા થીં. એક રાત કે અલાવા તહજજુદ કભી નાગા ન હુઈ. કસરત સે રોઝા રખતે થે, સફર કી હાલત મેં ભી રોઝા ન છુટતા થા. મરજુલ મૌત મેં ભી ઈસ મામૂલ મેં ફકર ન આયા. યુનાંચે ઈન્તેકાલ કે દિન ભી રોઝે સે થે.

નંબર ૨ : હુઝૂર રહ કા મોઅજિઝા

બદન સે ખુશ્બૂ આના

ઉત્બા બિન ફરકદ કી બીવી બયાન કરતી હૈં કે મેરે શૌહર ખુશ્બૂ ઈસ્તેમાલ નહીં કરતે થે. સિર્ફ દાદી મેં તેલ લગાતે, લેકિન ફિર ભી આપ કે બદન સે ઈતની ખુશ્બૂ ફૂટતી થી કે જબ વો લોગોં સે મિલતે, તો લોગ કેહતે કે હમ ને આજ તક ઉત્બા રહ કી ખુશ્બૂ કી માનિંદ કોઈ ખુશ્બૂ નહીં સૂંધી. ઉન કી બીવી ફરમાતી હૈં કે મેં ને એક દિન ઉન સે પૂછા: આખિર યે ખુશ્બૂ કિસ વજહ સે આતી હૈ? તો ઉન્હોં ને ફરમાયા: મુજે નબી રહ કે ઝમાને મેં પૂરે બદન મેં ફુસિયાં નિકલ આઈ થીં તો મેં ને આપ રહ કે સામને ઉસ કા ઈઝહાર કિયા. આપ રહ ને મુજે અપને સામને બિઠા દિયા ઔર ફરમાયા: અપના કુર્તા ઉતાર લો, મેં ને ઉતાર લિયા, ફિર હુઝૂર રહ ને અપને હાથ પર લુઆબ (થૂક) લે કર મેરે પૂરે બદન પર ફેરા, તો સારી ફુસિયાં ખત્મ હો ગઈ ઔર ઉસ દિન સે મેરે બદન સે ખુશ્બૂ આને લગી.

[તબરાની સગીર: ૯૮, અન ઉમ્મે આસિમ રહ]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

રુકૂઅ વ સજદા અચ્છી તરહ કરના

રસૂલુલ્લાહ રહ ને ફરમાયા: “બદ તરીન ચોરી કરને વાલા વો શપ્સ હૈ, જો નમાઝ મેં સે ચોરી કર લેતા હૈ. સહાબા રહ ને અર્જ કિયા: યા રસૂલુલ્લાહ રહ આદમી નમાઝ મેં સે કિસ તરહ ચોરી કર લેતા હૈ? ઈશાદ ફરમાયા: વો રુકૂઅ ઔર સજદા અચ્છી તરહ નહીં કરતા”. [મુન્દાદ અહમદ: ૧૧૧૩૮, અન અબી સઈદ ખુદરી રહ]

ફાયદા: રુકૂઅ ઔર સજદા અચ્છી તરહ ન કરને કો હુઝૂર રહ ને ચોરી બતાયા હૈ, ઈસ લિયે ઈન કો અચ્છી તરહ ઈત્તીનાન સે અદા કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

કિસી કો રૂખસત કરે તો યે દુઆ દે

રસૂલુલ્લાહ રહ ઈન કલિમાત કે ઝરિએ રૂખસત ફરમાયા કરતે થે:

((اَسْتَوْعِزُّ بِاللّٰهِ وَبِكَوْنِكَ وَآمَانَتِكَ وَحَوَاتِمِ عَمَلِكَ))

તર્જમા: મેં તુમ્હારે દીન, તુમ્હારી અમાનત ઔર તુમ્હારે આમાલ કે અંજામ કો અલ્લાહ કે હવાલે કરતા હૂં”.

[તિર્મિઝી: ૩૪૪૩, અન ઈબ્ને ઉમર રહ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત **સૂર-એ-મુલ્ક કી તિલાવત મગફિરત કા ઝરિઆ હૈ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એક સૂરહ કુર્આન શરીફ મેં હૈ, જો તીસ આયતોં પર મુશ્તમિલ હૈ, ઉસ ને એક શખ્સ કી શકાઅત કી યહાં તક કે ઉસ કી મગફિરત હો ગઈ, વો સૂરહ **سُورَةُ الْمُلْكِ** હો.”
[તિર્મિઝી: ૨૮૯૧, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં **અલ્લાહ કી આયતોં કા ઈન્કાર તકબૂર વ બઝાઈ હૈ**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ બગૈર કિસી વજહ કે અલ્લાહ તઆલા કી આયતોં મેં જગડે નિકાલા કરતે હૈં, ઉન કે દિલોં મેં બઝા બનને કી એસી ખ્વાહિશ હૈ જિસ તક વો કભી નહીં પહુંચ સકતે.
[સૂર-એ-મોમિન: ૫૬]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં **દુનિયા મેં ખાના પીના ચંદ રોઝા હૈ**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ (દુનિયા મેં) થોડે દિન ખાલો ઔર (ઈસ સે) ફાયદા ઉઠાલો, બેશક તુમ મુજરિમ હો (યાની યે દુનિયાવી જિંદગી ચંદ રોઝા કી હૈ, અગર ઈસ કે પીછે પડ કર અપની આખિરત કી જિંદગી કો ભુલા દોગે, તો કયામત કે દિન તુમ મુજરિમ બન કર ઉતોગે).”
[સૂર-એ-મુરસલાત: ૪૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં **જહન્નમ કી આગ કી સખ્તી**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દોઝખ કો એક હઝાર સાલ તક દેહકાયા ગયા, તો વો સુર્ખ હો ગઈ, ફિર એક હઝાર સાલ તક દેહકાયા ગયા, તો વો સુફેદ હો ગઈ, ફિર એક હઝાર સાલ તક દેહકાયા ગયા, તો અબ વો બહુત જિયાદા સિયાહ હો ગઈ.”
[શોઅબુલ ઈમાન: ૮૧૨, અન અનસ ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ **તબીઅત કે મુવાફિક ગિઝા સે ઈલાજ**

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ મરીઝ કોઈ ચીઝ ખાના ચાહે તો ઉસે ખિલાઓ.”
[કન્ઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૧૩૭, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ]
ફાયદા: જો ગિઝા ચાહત ઔર તબીઅત કે તકાઝા સે ખાઈ જાતી હૈ, વો બદન મેં જલ્દ અસર કરતી હૈ, લિહાઝા મરીઝ કિસી ચીઝ કે ખાને કા તકાઝા કરે તો ઉસે ખિલાના ચાહિએ, હાં અગર ગિઝા એસી હૈ કે જિસ સે મરઝ બઢને કા કવી ઈમકાન હૈ, તો ઝરૂર પરહેઝ કરના ચાહિએ.

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા છીક કો પસંદ ઔર જુમાઈ કો ના પસંદ કરતા હૈ, લિહાઝા જબ તુમ મેં સે કિસી કો જુમાઈ આએ, તો જહાં તક હો સકે, ઉસ કો રોકને કી કોશિશ કરે ઔર “હાહ, હાહ” ન કહે, ઈસ લિયે કે યે શૈતાન કી તરફ સે હોતા હૈ ઔર વો ઉસ પર હંસતા હૈ.”
[અબૂ દાવિદ: ૫૦૨૮, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૯ જિલ કાદા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

ફાતિહે સિંધ મુહમ્મદ બિન કાસિમ રહ.

ફાતિહે સિંધ મુહમ્મદ બિન કાસિમ રહ. કી શખ્સિયત તારીખે ઈસ્લામ મેં નુમાયાં મકામ રખતી હૈં. ઉન્હોં ને સિંધ કો ફતહ ક્રિયા થા. યહાં કે લોગ અરબ તાજિરોં કો બહુત નુકસાન પહુંચાતે થે, ઉન કે જહાઝોં પર કબ્જા કર લેતે ઔર સામાન લૂટ લેતે થે. એક મરતબા ઉન લોગોં ને અરબ કે જહાઝોં પર કબ્જા કર લિયા, મદો, ઔરતોં ઔર બચ્ચોં કો કેદ કર લિયા, જબ સિંધ કે હાકિમ રાજા દાહિર સે ઉન સબ કો વાપસ કરને કી દરખાસ્ત કી ગઈ, તો કેદ કર્દા લોગ જેલ ખાને મેં મૌજૂદ હોને કે બાવજૂદ થે કેહ દિયા કે જહાઝ લૂટને વાલોં પર હમારા બસ નહીં ચલતા, તુમ ખુદ આકર અપને કેદિયોં કો છુડાલો ઔર અપના માલ વ અસ્બાબ હાસિલ કર લો. તબ મુહમ્મદ બિન કાસિમ સન ૮૭ હિજરી મેં છે હઝાર કા લશ્કર લેકર સિંધ રવાના હુઆ ઔર અપને આલા અખ્લાક વ કિરદાર સે સિંધ ઔર મુલતાન વગૈરા કો ફતહ કર લિયા ઔર પૂરે મુલ્ક મેં અમન વ અમાન ઔર અદલ વ ઈન્સાફ કાયમ ક્રિયા, સબ કો મઝહબી આઝાદી દે દી, હત્તા કે ખુત ખાનોં કી હિફાઝત વ મરમ્મત અપને ખજાને સે કરાઈ. કાશતકારોં ઔર કારીગરોં કી મદદ ફરમાઈ ઔર હર એક કે સાથ બરાબરી, અદલ વ ઈન્સાફ કા મામલા ક્રિયા ઔર તમામ લોગોં કો શેહરી બન કર અમન વ અમાન કે સાથ આઝાદાના જિંદગી ગુઝારને કા હક દિયા. ગર્જ મુહમ્મદ બિન કાસિમ કે આલા કિરદાર ઔર મુસલમાનોં કે અખલાક કો દેખ કર અવામ બહુત મુતઅસ્સિર હુઈ, લેકિન બદ કિસ્મતી સે સન ૯૬ હિજરી મેં ખલીફા ને મુહમ્મદ બિન કાસિમ કો દારૂલ ખિલાફા બુલા લિયા ઔર એક સાઝિશ કે તહત શહીદ કર ડાલા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

પાની મેં અલ્લાહ કી કુદરત

સારે ફૂલ ઔર ફલોં કી ખૂબસૂરતી, ઉન કા રંગ ઔર ઉન કા મજા થે સબ અલ્લાહ કી કુદરત કી ઐસી નિશાનિયાં હૈં કે અલ્લાહ ને ઉન મેં પાની કી આમેઝિશ રખી હૈ, એક કો અલ્લાહ ને કડ વા બનાયા, દૂસરે કો મીઠા, કિસી કો ફીકા બનાયા, તો કિસી કો ખટ્ટા, કિસી પૌદે પર કાંટે લગાએ ઔર ફિર ઉસી મેં સે ફૂલ ભી નિકાલા, ફૂલ કે પાની કો શહદ કી મક્મી કે મુંહ મેં ડાલા, તો વો શહદ બન ગયા, પાની હી કો સદફ પાની સીપી કે મુંહ મેં ડાલા, તો વો મોતી બન ગયા, પાની હી કો રેશમ કે કીડે કે મુંહ મેં ડાલા, તો વો રેશમ બન ગયા. થે સબ અલ્લાહ કી કુદરત હૈ, જિસ ને પાની સે શહદ, મોતી ઔર રેશમ બનાએ.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

કુર્બાની કે જાનવરોં કા ઐબ સે પાક હોના

હઝરત અલી રહ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુએલૈય્હે વાલૈહ્ સલામ ને હમેં હુકમ દિયા કે હમ (કુર્બાની કે જાનવરોં કે) કાન ઔર આંખ કો અચ્છી તરહ દેખ લેં ઔર ઈસ કા ભી હુકમ દિયા કે (હમ ઐસે જાનવરોં કી કુર્બાની ન કરે) જિન કે કાન આગે સે કટે હુએ હોં યા પીછે સે કટે હુએ હોં યા વખ્ખાઈ મેં ફટે હોં યા જિસ કે કાન મેં સૂરાખ હો.

[તિર્મિઝી: ૧૪૯૮]

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

ઝોહર ઔર અસર મેં મસ્નૂન કિરાત

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લુહુએલૈય્હે વાલૈહ્ સલામ ઝોહર ઔર અસર કી નમાઝ મેં وَالسَّامَاءُ وَالنَّكَارُ ઔર وَالسَّامَاءُ وَالنَّكَارُ

પઢા કરતે થે.

[અબુ દાઉદ: ૮૦૫, અન જાબિર બિન સમુરા રહ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત**મસ્જિદે નબવી મેં નમાઝ કા સવાબ**

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેરી ઇસ મસ્જિદ (યાની મસ્જિદે નબવી) મેં પઢી જાને વાલી એક નમાઝ મસ્જિદે હરામ કે અલાવા દૂસરી મસ્જિદ મેં પઢી જાને વાલી એક હઝાર નમાઝો સે બેહતર હૈ”.

[બુખારી: ૧૧૮૦, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં**શરાબ પીને વાલે કી સજા**

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેરે રબ ને કસમ ખાઈ કે મેરી ઇઝાત કી કસમ! મેરે બંદોં મેં જો ભી બંદા શરાબ કા કોઈ ઘૂંટ પિએગા, તો ઇસ કો ઉતના હી પીપ પિલાઉંગા, ઓર જો બંદા મેરે ડર સે શરાબ છોડેગા ઇસ કો પાક સાફ હૌઝોં સે પિલાઉંગા”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૧૮૦૪, અન અબી ઉમામા ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં**દુનિયા મેં લગે રેહને કા વખાલ**

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અલ્લાહ કા હો જાતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઇસ કી હર ઝરૂરત પૂરી કરતે હૈં ઓર ઇસ કો એસી જગા સે રિઝક દેતે હૈં કે ઇસ કો ગુમાન ભી નહીં હોતા; ઓર જો શખ્સ પૂરે તૌર પર દુનિયા કી તરફ લગ જાતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઇસ કો દુનિયા કે હવાલે કર દેતે હૈ (કે તૂ જાન ઓર તેરા કામ)”.

[કન્ઝુલ ઉમ્માલ: ૬૨૭૦, અન ઇમરાન બિન હુસૈન ﷺ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં**જહન્નમ કા અઝાબ**

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(મુન્કિરીને અઝાબ સે કહા જાએગા) જિસ અઝાબ કો તુમ જુટલાયા કરતે થે, ઇસ અઝાબ કી તરફ ચલો તુમ (જહન્નમ કે) એક એસે સાયબાન કી તરફ ચલો જિસ કી તીન શાખેં હૈં, જિસ મેં ન સાયા હૈ ઓર ન વો આગ કી લપટ ઓર શોલોં સે બચાતા હૈ, વો (સાયબાન) બડે બડે મહલ જેસે શોલે ફેંકતા હૈ, ગોયા કે વો ઝઢી માઈલ કાલે ઊંટ હૈં. ઇસ દિન જુટલાને વાલોં કે લિયે બડી ખરાબી હોગી”.

[સૂર-એ-મુરસલાત: ૨૯ તા ૩૪]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબવી સે ઇલાજ**મુફીદ તરીન ઇલાજ**

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મુજે જિબ્રઈલ ﷺ ને યે બાત બતાઈ કે હજ્રમત (પછના લગાના) સબ સે ઝિયાદા નફા બખ્શા ઇલાજ હૈ”.

[કન્ઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૧૩૮, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અગર તુમ મુન્કિર હોગે, તો યકીન જાનો કે અલ્લાહ તઆલા તુમ સે બેનિયાઝ હૈ ઓર અપને બંદોં કે લિયે કુફ કો પસંદ નહીં કરતા ઓર અગર તુમ શુક કરોગે, તો તુમ્હારે ઇસ શુક કો પસંદ કરેગા.

[સૂર-એ-ઝુરુર: ૭]

सिई पांय भिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

२० जिल कादा

नंभर १ : ईस्लामी तारीफ

इतिहसे उदलुस तारिक बिन जियाद रह.

इतिहसे उदलुस तारिक बिन जियाद रह. तारीफे ईस्लाम की वो हस्ती है, जिन्हों ने उदलुस (स्पेन) के रेहने वालों को ईन्सानों की गुलामी से नज्मत दिवाई, वहां का बादशाह कमजोर लोगों पर बहुत लुल्ल किया करता था. वहां के बाशिंदों ने मूसा बिन नसीर से बादशाह के लुल्ल व सितम की शिकायत की और मदद की दरख्वास्त की. मूसा बिन नसीर ने सन ८१ हिजरी को सात हजार लश्कर के साथ तारिक बिन जियाद रह. को स्पेन रवाना किया. वो अल जजार्थर वगैरा के ईलाकों को फतह करता हुआ बादशाह रजीक के लश्कर के सामने पहुंच गया. बादशाह के साथ अेक लाफ का लश्कर था, मूसा बिन नसीर ने तारिक बिन जियाद की मदद के लिये मजीद पांय हजार् का लश्कर रवाना किया. ईस तरह तारिक बिन जियाद ने सन ८२ हिजरी में कुल बारह हजार की जमईयत को ले कर अेक लाफ फौजों का मुकाबला किया, और अल्लाह तआला ने उन्हें शानदार फतह अता फरमाई. और यूरप पर भी ईस्लाम का परयम लेहराने लगा. पूरे मुल्क में अमन व अमान कायम हो गया, अदल व ईन्साफ की हवा चलने लगी और लुल्ल व सितम का भात्मा हो गया, फिर बाद में ईसी स्पेन में “मस्जिदे करतुबा” नामी अेक तारीफी मस्जिद बनी, उस की लम्बाई पांय सौ फिट के करीब थी, उस की मेहराबें अेक हजार् सात सौ सत्तर सुतूनों पर कायम थीं और तकरीबन ३०० पुद्दाम काम करते थे.

नंभर २ : दुजूर ॥ का मोअजिजा

पारे पानी का मीठा होना

हम्मा (हुमाम) बिन नुक्ईल ॥ बयान करते हैं के मैं रसूलुल्लाह ॥ की भिदमत में हाजिर हुआ, मैं ने अर्ज किया: या रसूलुल्लाह ॥! हम ने अेक कुंवा फोदा है मगर उस का पानी पारा है, आप ॥ ने मुजे अेक मशकीजा ईनायत फरमाया, जिस में पानी था और फरमाया: ईस पानी को उस में डल देना, मैं ने वो पानी कुंवे में डल दिया तो उस का पानी मीठा हो गया.

[अवईसाबा: ८०२०]

नंभर ३ : अेक इर्ज के बारे में

पर्दा करना

कुर्आन में अल्लाह तआला फरमाता है: “(अै औरतो!) तुम अपने घरों में ठेहरी रहा करो, और दौरे ज़ाहिलियत की तरह बे पर्दा मत फिरो.

[सुर-अे-अहज़ाब: ३३]

फायदा: तमाम मुस्लिम औरतों के लिये ज़रूरी है, के जब किसी सप्त ज़रूरत के तहत घर से निकलें, तो अय्शी तरह पर्दे का अेहतेमाम करते हुअे बाहर ज़ाहिलियत में न हों; क्योकि पर्दा करना तमाम औरतों पर इर्ज है.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

શૈતાની વસ્વસે સે બચને કી દુઆ

શૈતાની વસ્વસે સે બચને કે લિયે ઈસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિએ:

﴿ رَبِّ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ وَاَعُوْذُ بِكَ رَبِّ اَنْ يَّحْضُرُوْنِ ﴾

તર્જમા: એ મેરે રબ! મੈં શૈતાન કે વસ્વસોં સે તેરી પનાહ ચાહતા હું, ઔર એ મેરે રબ! તેરી પનાહ ચાહતા હું
ઈસ સે કે વો મેરે કરીબ આએ. [સૂર-એ-મોમિનુન: ૯૭ તા ૯૮]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મસ્જિદે કુબા મેં નમાઝ કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ ઈસ મસ્જિદ યાની “મસ્જિદે કુબા” મેં આ કર નમાઝ પઢે, તો વો ઈસ કે લિયે ઉમરા કે બરાબર હે”.

[નસઈ: ૭૦૦, અન સહલ બિન હુનૈફ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મુન્કિરીન કા અઝાબ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “જો લોગ હમારી આયતોં કા ઈન્કાર કરતે રહે હૈં, તો વહી બદ બખ્ત હૈં (જિન કો બાએં હાથ મેં નામ-એ-આમાલ દિયા જાએગા) ઉન પર ચારોં તરફ સે બંદ કી હુઈ આગ કો મુસલ્લત કર દિયા જાએગા”.

[સૂર-એ-બલદ: ૧૮ તા ૨૦]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા ધોકા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “એ ઈન્સાન! તુજે અપને રબ કી તરફ સે કિસ ચીઝ ને ધોકે મેં ડાલ રખા હૈં (કે તુ દુનિયા મેં પડ કર ઉસે ભુલાએ રખતા હૈ, હાલાંકે) ઉસ ને તુજે પૈદા કિયા (ઔર) ફિર તેરે તમામ આઝા એક દમ ઠીક અંદાઝ સે બનાએ (ફિર ભી તૂ ઉસ સે ગાફિલ હૈ)”. [સૂર-એ-ઈન્કિતાર: ૬ તા ૭]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

જહન્નમ કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્યામત કે દિન જહન્નમ કો સત્તર હઝાર લગામોં કે સાથ લાયા જાએગા ઔર હર લગામ કે સાથ સત્તર હઝાર ફરિશ્તે હોંગે જો ઉસ કો ખીંચ રહે હોંગે”.

[મુસ્લિમ: ૭૧૬૪, અન ઇબ્ને મરજિદ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

બહી (સફરજલ) કે ફવાઈદ

હઝરત તલ્હા બયાન કરતે હૈં કે મેં નબી-એ-કરીમ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ ﷺ સહાબા કી એક જમાઅત કે સાથ તશરીફ ફરમાથે, આપ કે હાથ મેં એક બહી (સફરજલ) થી, જિસકો આપ ﷺ ઉલટ પુલટ કર દેખ રહેથે, જબ મેં આપકે પાસ બૈઠ ગયા તો આપ ﷺ ને બહી (સફરજલ) મેરી તરફ બઢાઈ, ફિર ફરમાયા કે અય અબૂ મુહમ્મદ ! ઈસકો લે લો, ઈસ લિયે કે યે દિલ કો મઝબૂત કરતા હૈ, સાંસ કો ખુશગવાર કરતા હૈ, ઔર સીને કા ભારીપન દૂર કરતા હૈ.

[મોઅજ્જમે કબીર તબરાની: ૨૧૯]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા કી ના ફરમાની મેં કિસી કી ઇતાઅત ન કરો, ઇતાઅત તો સિફ નેહી કે કામોં મેં હૈ”.

[અબૂ દાહિદ: ૨૬૨૫, અન અલી]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૨૧ જિલ કાદા

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત કઅબે અહબાર રહ.

હઝરત કઅબે અહબાર રહ. મશહૂર તાબિઈ હૈં, કબૂલે ઈસ્લામ સે પેહલે વો યહૂદ કે બડે ઉલમા મેં થે, જનાબે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે ઝમાને મેં મૌજૂદ થે, ઈસ્લામ કબૂલ નહીં ક્રિયા થા. હઝરત ઉમર રઝી કૈ ઝમાન-એ-ખિલાફત મેં ઈસ્લામ કબૂલ ક્રિયા. હઝરત અબ્બાસ રઝી ને ઉન કે ઈસ્લામ લાને કા સબબ પૂછા, તો આપ ને ફરમાયા: મેરે વાલિદ ને મુજ કો તૌરાત સે એક તહરીર લિખ કર દી થી ઔર હિદાયત કર દી થી કે ઈસ પર અમલ કરના ઔર અપની તમામ મઝહબી કિતાબોં પર મોહર લગા કર મુજ સે કસમ લી થી કે મોહર કો કભી ન તોડ ના. લિહાઝા મેં અપને વાલિદ કી નસીહત કે મુતાબિક અમલ કરતા રહા, મગર જબ ઈસ્લામ કા ગલ્બા હુઆ તો મેરે દિલ મેં થે ખયાલ આયા કે મેરે વાલિદ ને મુજ સે કુછ છુપાયા હૈ, મુજે ઈન કિતાબોં કો ખોલ કર દેખના ચાહિએ, ચુનાંચે મેં ને મોહર તોડ કર કિતાબેં પઢી, તો ઉન મેં મુહમ્મદ ﷺ ઔર ઉન કી ઉમ્મત કે ઔસાફ નઝર આએ, ઉસ વક્ત મુજ પર અસ્લ હકીકત વાજેહ હુઈ ઔર મેં મુસલમાન હો ગયા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

પાની કા ઈન્તેજામ કરના

પાની અલ્લાહ તઆલા કી બહુત બડી નેઅમત હૈ, ઉસ ને હર એક ચીઝ કો પાની કે ઝરિએ ઝિંદગી અતા ફરમાઈ હૈ, વો આસ્માન સે પાની બરસાતા હૈ ઔર તમામ જાનદારોં ઔર પેડ પૌદોં કો સૈરાબ કર દેતા હૈ ઔર ઝરત સે ઝાઈદ પાની કો, નદી ઔર નાલોં કે ઝરિએ બડી બડી જલોં મેં જમા કર દેતા હૈ, ફિર લોગ અપની ઝરત કે મુતાબિક ઈસ કો ઈસ્તેમાલ કર લેતે હૈં ઔર કભી બરફ કી શકલ મેં ઊંચે ઊંચે પહાડોં પર પાની કો મહફૂઝ (Store) કર દેતા હૈ, અગર પાની કા યે ગૈબી નિજામ ખત્મ હો જાએ, તો રૂએ ઝમીન સે ઝિંદગી કા નામ વ નિશાન મિટ જાએ, મુખ્તલિફ તરીકોં સે પાની કા ઈન્તેજામ કરના અલ્લાહ તઆલા કી અઝીમ કુદરત હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

બા વુજૂ તવાફ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “પાન-એ-કાબા કા તવાફ કરના નમાઝ હી કી તરહ હૈ. (જિસ તરહ નમાઝ કે લિયે વુજૂ ઝરૂરી હૈ ઈસી તરહ તવાફ કે લિયે ભી વુજૂ ઝરૂરી હૈ)”.
[તિર્મિઝી: ૮૬૦, અન ઈબ્ને અબ્બાસ રઝી]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

મગરિબ કી નમાઝ મેં મસનૂન કિરાત

હઝરત ઉમ્મે ફઝલ રઝી બયાન કરતી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ મગરિબ કી નમાઝ મેં ﴿وَالْمُزْسَلَاتِ عَرْفًا﴾ પઢા કરતે થે.
[અબૂ દાઉદ: ૮૧૦]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

ગુઝૂ કે બાદ કલિમ-એ-શહાદત પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે જો ભી અચ્છી તરહ ગુઝૂ કરે, ફિર યે કહે:

((أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ))

તો ઉસ કે લિયે જન્નત કે આઠો દરવાજો ખોલ દિએ જાતે હૈં, જિસ દરવાજો સે ચાહે દાખિલ હો જાએ”.

[મુસ્લિમ: ૫૫૩, અન ઉમર બિન ખત્તાબ ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઇઝાર યા પૈન્ટ ટપને સે નીચે પેહેનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ તકબૂર કે તૌર પર અપને ઇઝાર કો ટપનોં સે નીચે લટકાએગા, તો અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી તરફ રહમત કી નઝર સે નહીં દેખેગા”.

[બુખારી: ૫૭૮૮, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

હલાલ રોઝી કમાઓ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “રોઝી કો દૂર ન સમજો, ક્યોંકિ કોઈ આદમી ઉસ વક્ત તક નહીં મર સકતા જબ તક કે જો રોઝી ઉસ કે મુકદ્દર મેં લિખ દી ગઈ હૈ, વો ઉસ કો ન મિલ જાએ. લિહાઝા રોઝી હાસિલ કરને મેં બેહતર તરીકા ઇંજિતયાર કરો, હલાલ રોઝી કમાઓ ઔર હરામ કો છોડ દો”.

[મુસ્તદરક: ૨૧૩૪, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ؓ]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કા ઇનામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બેશક અલ્લાહ સે ડરને વાલોં કે લિયે કામયાબી હૈ (ઉન કે લિયે) બાગ, અંગૂર, હમ ઉમ્ર નૌ જવાન ઔરતેં હોંગી ઔર છલકતે હુએ શરાબ કે જામ હોંગે”.

[સૂર-એ-નબા: ૩૧ તા ૩૪]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઘબરાહટ કા દુઆ સે ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઘબરાહટ કે વક્ત યે કલિમાત સિખાતે થે:

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ غَضَبِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونِ-

તર્જમા : મેં પનાહ માંગતા હું અલ્લાહ તઆલા કે તમામ કલિમાત કે ઝરિએ ઉસકે ગઝબ સે ઔર ઉસકે બુરે બંદોં સે ઔર શયાતીન કે વસવસોં સે ઔર ઇસ બાત સે કે વો મેરે પાસ આઓં.

[અબૂ દાવૂદ : ૩૮૮૩, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ અપને રબ કી તરફ મુતવજ્જો હો જાઓ (ઔર ગુનાહોં સે તોબા કર લો), ઉસ કી ફરમાબરદારી ઔર ઉસ કા હુકમ માનો, ઇસ સે પેહલે કે (તુમ્હારે ગુનાહોં કા વબાલ) તુમ્હેં આ પકડે ઔર ફિર કોઈ તુમ્હારી મદદ ન કર સકે”.

[સૂર-એ-ઝુમર: ૫૪]

ਸਿਓਂ ਪਾਂਧ ਮਿਨਟ ਕਾ ਮਢਸਾ ਕੁਆਨਿ ਵ ਢਈਸ ਕੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਮੇਂ

੨੨ ਜਿਲ ਕਾਢਾ

ਨੰਬਰ ੧ : ਓਲਾਮੀ ਤਾਰੀਖ

ਭਰਤ ਓਮਾਮ ਅਭੂ ਢਨੀਕਾ ਰਢ.

ਓਮਾਮ ਅਭੂ ਢਨੀਕਾ ਨੁਅਮਾਨ ਬਿਨ ਸਾਬਿਤ ਰਢ. ਕੀ ਪੈਢਾਓਸ਼ ਸਨ ੮੦ ਢਿਜਰੀ ਮੇਂ ਢੁਓ. ਓਨ ਕਾ ਪਾਨਢਾਨ ਤਿਜ਼ਰਤ ਕਿਆ ਕਰਤਾ ਥਾ. ਓਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਰਸੂਲੁਲਾਹ ੜਿਯੋਂ ਕੇ ਜਲੀਲੁਲ ਕਢਰ ਸਢਾਬੀ ਔਰ ਪਾਢਿਮੇ ਪਾਸ ਢਭਰਤ ਅਨਸ ਬਿਨ ਮਾਵਿਕ ੜਿਯੋਂ ਵਗੈਰਾ ਕੋ ਢੇਪਾ ਢੈ. ਅਲਾਹ ਤਆਲਾ ਨੇ ਓਨ੍ਹੇਂ ਭਰਦਸਤ ਢਾਕਭਾ ਓਨਾਧਤ ਫਰਮਾਧਾ ਥਾ. ਵੋ ਗਰੀਬੋਂ ਕੀ ਮਢਢ, ਪਡੋਸੀ ਕਾ ਪਧਾਲ ਔਰ ਓਸ ਕੇ ਢੁਕੂਕ ਕੀ ਅਢਾਧਗੀ, ਢੁਸ਼ਮਨੋਂ ਔਰ ਢਾਸਿਢੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਭੀ ਢੋਸਤਾਨਾ ਭਰਵਾ ਕਿਆ ਕਰਤੇ ਥੇ. ਓਪਾਢਤ ਵ ਰਿਧਾਭਤ ਕਾ ਧੇ ਢਾਲ ਥਾ ਕੇ ਪੂਰੀ ਪੂਰੀ ਰਾਤ ਅਲਾਹ ਕੀ ਓਪਾਢਤ ਕਰਤੇ ਔਰ ਅਲਾਹ ਤਆਲਾ ਕੇ ਡਰ ਸੇ ਓਤਨਾ ਰੋਤੇ ਕੇ ਪਾਢਰ ਸੁਨਾਓ ਢੇਤਾ ਥਾ, ਧਢਾਂ ਤਕ ਕੇ ਪਡੋਸ ਵਾਲੇ ਓਨ ਪਰ ਤਰਸ ਪਾਤੇ ਥੇ. ਨਸ਼ ਬਿਨ ਢਾਜਿਭ ਕੇਢਤੇ ਢੁੱਕੇ ਮੇਂ ਕਭੀ ਕਭੀ ਰਾਤ ਕੋ ਓਮਾਮ ਅਭੂ ਢਨੀਕਾ ਰਢ. ਕੇ ਪਾਸ ਸੋ ਜ਼ਾਤਾ ਥਾ, ਮੇਂ ਨੇ ਓਨ ਕੋ ਢੇਪਾ ਕੇ ਵੋ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਨਮਾਭ ਪਢ ਤੇ ਰੇਢਤੇ ਔਰ ਓਨ ਕੇ ਆਂਸੂ ਪਾਰਿਸ਼ ਕੀ ਤਰਢ ਧਟਾਓ ਪਰ ਗਿਰਤੇ ਰੇਢਤੇ, ਮੇਂ ਗਿਰਨੇ ਕੀ ਆਵਾਭ ਸੁਨਤਾ ਥਾ. ਵੋ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਪਢ ਨੇ ਵਾਲੇ ਗਰੀਬ ਤਲਭਾ ਕੀ ਮਢਢ ਕਿਆ ਕਰਤੇ ਥੇ, ਢਟਾ ਕੇ ਓਨ ਕੇ ਢਰ ਵਾਲੋਂ ਕੋ ਭੀ ਭਰ੍ਧ ਭੇਜ ਢਿਆ ਕਰਤੇ ਥੇ. ਢਾਕਿਮੋਂ ਔਰ ਪਾਢਸ਼ਾਲ ਸੇ ਭਢੁਤ ਢੂਰ ਰੇਢਤੇ ਔਰ ਓਨ ਕੇ ਢਢਾਧਾ ਔਰ ਤਢਾਓਢ ਕਭੂਲ ਨਢੀ ਕਰਤੇ ਥੇ. ਐਕ ਮਰਤਭਾ ਓਮਾਮੇ ਆਭਮ ਕੀ ਭੇਪਾਕੀ ਔਰ ਢਕ ਗੋਓ ਸੇ ਮੁਤਅਸ਼ਿਰ ਢੋ ਕਰ ਪਲੀਕਾ ਮਨਸੂਰ ਕੀ ਭੀਵੀ ਨੇ ਪਧਾਸ ਢਭਾਰ ਢਿਰਢਮ, ਐਕ ਪਾਢੀ ਔਰ ਐਕ ਪ੍ਰਭਸੂਰਤ ਸਵਾਰੀ ਆਪ ਕੀ ਪਿਢਮਤ ਮੇਂ ਭੇਜ, ਮਗਰ ਧੇ ਕੇਢ ਕਰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਢਿਆ ਕੇ ਮੇਂ ਨੇ ਜ਼ੋ ਕੁਓ ਕਢਾ ਢੈ ਵੋ ਅਲਾਹ ਕੇ ਲਿਧੇ ਔਰ ਓਸ ਕੇ ਢੀਨ ਕੀ ਲਿਮਾਧਤ ਮੇਂ ਕਢਾ ਢੈ, ਮੇਰਾ ਮਕਸਢ ਢੁਨਿਧਾ ਕਮਾਨਾ ਨਢੀ ਢੈ.

ਨੰਬਰ ੨ : ਢੁਤੂਰ ੜਿਯੋਂ ਕਾ ਮੋਅਜਿਭਾ

ਗਭਵ-ਐ-ਢੁਢੈਬਿਧਾ ਕੇ ਮੌਕੇ ਪਰ ਐਕ ਪਾਸ ਮੋਅਜਿਭਾ

ਭਰਤ ਭਰਾ ਬਿਨ ਆਜਿਭ ੜਿਯੋਂ ਫਰਮਾਤੇ ਢੁੱਕੇ ਸੁਲਢੇ ਢੁਢੈਬਿਧਾ ਕੇ ਢਿਨ ਢਮ ਵੋਗੋਂ ਕੀ ਤਾਢਾਢ ੧੪੦੦ ਥੀ, ਪਢਾਂ ਐਕ ਕੁੰਵਾ ਥਾ, ਢਮ ਨੇ ਓਸ ਕਾ ਸਾਰਾ ਪਾਨੀ ਨਿਕਾਲ ਲਿਧਾ ਢਟਾ ਕੇ ਐਕ ਕਤਰਾ ਭੀ ਨਢੀ ਓਡਾ, ਢਿਰ ਨਭੀਐ ਕਰੀਮ ੜਿਯੋਂ ਕੁੰਵੇ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ ਭੈਢੇ ਔਰ ਪਾਨੀ ਮੰਗਾਧਾ ਔਰ ਕੁੰਵੇ ਮੇਂ ਕੁਲੀ ਫਰਮਾਓ, ਥੋਡੀ ਢੀ ਢੇਰ ਮੇਂ (ਕਾਢੀ ਪਾਨੀ ਨਿਕਲ ਆਧਾ) ਢਮ ਵੋਗੋਂ ਨੇ ਪਾਨੀ ਲਿਧਾ ਔਰ ਪ੍ਰਭ ਸੈਰਾਭ ਢੋ ਕਰ ਪਿਧਾ ਔਰ ਢਮਾਰੀ ਸਵਾਰੀ ਕੇ ਜ਼ਾਨਵਰ ਭੀ ਸੈਰਾਭ ਢੋ ਗਐ.

[ਬੁਪਾਰੀ: ੩੫੭੭]

ਨੰਬਰ ੩ : ਐਕ ਫੜ ਕੇ ਪਾਰੇ ਮੇਂ

ਜੁਮਾ ਕੇ ਲਿਧੇ ਪੁਢਾ ਢੇਨਾ

ਰਸੂਲੁਲਾਹ ੜਿਯੋਂ ਜੁਮਾ ਕੇ ਰੋਭ ਪਢੇ ਢੋ ਕਰ ਪੁਢਾ ਢੇਤੇ ਥੇ (ਓਸ ਕੇ ਪਾਢ) ਭੈਢ ਜ਼ਾਤੇ ਢਿਰ (ਢੂਸਰੇ ਪੁਢੇ ਕੇ ਲਿਧੇ) ਪਢੇ ਢੋਤੇ ਥੇ.

[ਮੁਸ਼ਿਭ: ੧੮੮੪, ਅਨ ਓਭੇ ਓਮਰ ੜਿਯੋਂ]

ਨੋਟ: ਜੁਮਾ ਕੇ ਰੋਭ ਜੁਮਾ ਕੀ ਨਮਾਭ ਸੇ ਪੇਢਲੇ ਪੁਢਾ ਢੇਨਾ ਭੜਰੀ ਢੈ.

ਨੰਬਰ ੪ : ਐਕ ਸੁਨਾਤ ਕੇ ਪਾਰੇ ਮੇਂ

ਸ਼ਢਰ ਧਾ ਗਾਂਵ ਮੇਂ ਢਾਪਿਲ ਢੋਨੇ ਕੀ ਢੁਆ

ਰਸੂਲੁਲਾਹ ੜਿਯੋਂ ਜਭ ਕਿਸੀ ਭਸਤੀ ਮੇਂ ਢਾਪਿਲ ਢੋਤੇ, ਤੋ ਤੀਨ ਮਰਤਭਾ ਧੇ ਪਢਤੇ: ((الْمَدِينَةُ لَكَ وَمَا فِيهَا))
ਤਰ੍ਧਮਾ: (ਐ ਅਲਾਹ! ਓਸ ਮੇਂ ਢਮਾਰੇ ਲਿਧੇ ਭਰਕਤ ਅਤਾ ਫਰਮਾ) ਢਿਰ ਧੇ ਫਰਮਾਤੇ:

((الْهُمَّ ارْزُقْنَا كَنَاهَا وَحَبِّبْنَا لِأَهْلِهَا وَحَبِّبْ صَالِحِي أَهْلِهَا لِيُنَا))

તર્જમા: એ અલ્લાહ! ઇસ બસી સે હમે ફાયદા નસીબ કરમા, યહાં કે લોગોં કે દિલોં મેં હમારી મોહબ્બત પૈદા કરમા ઔર યહાં કે નેક લોગોં કી મોહબ્બત હમારે દિલોં મેં પૈદા કરમા.

[તબરાની કબીર: ૬૩૨, અન ઇબ્ને ઉમર ؓ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

તકબીરે ઊલા કે સાથ નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શાખ્સ અલ્લાહ હી કે લિયે ચાલીસ દિન જમાત કે સાથ નમાઝ પડે (ઇસ તૌર પર કે તકબીરે ઊલા ફૌત ન હો) તો ઉસ કે લિયે દો ખલાસિયાં લિખ દી જાતી હૈં, એક ખલાસી જહન્નમ સે ઔર એક નિફાક સે”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૧, અન અનસ બિન માલિક ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

જુલ્મ વ ઝિયાદતી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો અપને ઊપર જુલ્મ કિએ જાને કે બાદ બરાબર બદલા લે લે, તો એસે લોગોં પર કોઈ ઇલામ નહીં, ઇલામ તો સિફ ઉન લોગોં પર હૈ, જો લોગોં પર જુલ્મ કરતે હે, નાહક દુનિયા મેં સરકશી કરતે ફિરતે હૈં, યહી વો લોગ હૈં જિન કે લિયે દર્દનાક અઝાબ હૈ”.

[સૂર-એ-શૂરા: ૪૧ તા ૪૨]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

માલ વ ઔલાદ કી મોહબ્બત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(માલ વ ઔલાદ કી) કસરત (ઔર દુનિયા કે સામાન) પર ફખ ને તુમ કો (અલ્લાહ કી યાદ) સે ગાફિલ કર દિયા હૈ, યહાં તક કે તુમ કબ્રસ્તાન જા પહુંચતે હો, હરગીઝ એસા ન કરો, તુમ કો બહૂત જલ્દ માલૂમ હો જાએગા”.

[સૂર-એ-નકાસુર: ૧ તા ૩]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

ક્યામત કે દિન અમીર વ ગરીબ કી તમન્ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્યામત કે દિન હર માલદાર ઔર ગરીબ આદમી યે તમન્ના કરેગા કે કાશ ઉસ કો દુનિયા મેં સિફ ગુઝારા કરને કી રોઝી દી જાતી”.

[ઇબ્ને માજા: ૪૧૪૦, અન અનસ ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઇલાજ મેં હરામ સે બચના

હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન ઉસ્માન ؓ કેહતે હૈં કે એક હકીમ ને હુઝૂર ﷺ સે મેંડક કે બારે મેં પૂછા કે ઉસ કો (માર કર) દવા મેં ડાલ સકતે હૈં? તો આપ ﷺ ને ઉસ કો મના ફરમાયા.

[અબૂ દાવિદ: ૩૮૭૧]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ કિસી કામ કા ઇરાદા કરો, તો ગૌર વ ફિક કે બાદ કરો, યહાં તક કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કા સહી અંજામ દિખલા દે”.

[બેહકી કી શોઆબિલ ઇમાન: ૧૧૮૨]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૨૩ જિલ કાદા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

ફન્ને હદીસ મેં ઇમામ અબૂ હનીફા રહ. કા મકામ

ઇમામે આઝમ અબૂ હનીફા રહ. ને બડે હો કર ઇલ્મ હાસિલ કરને કી તરફ તવજ્જુહ ફરમાઈ, ફૂફા કે બડે અસાતિજા ઔર અઈમ્મએ ફને સે ઇલ્મ હાસિલ ક્રિયા, યહાં તક કે તમામ ઉલૂમ મેં મહારત હાસિલ કર લી, ફુકહા વ મુહદ્દિસીન કી એક બડી જમાત ઉન કી મહારત ઔર ઉન કે કમાલ કા એતેરાફ ક્રિયા કરતી થી, અહાદીસ કે હાફિઝ થે, જબ ફૂફા કે મશહૂર મુહદ્દિસોં સે હદીસેં પઢ લીં, તો ફિર મક્કા મુકર્રમા ઔર મદીના મુનવ્વરા કા સફર ક્રિયા, ઔર વહાં કે અસાતિજા સે ઇલ્મે હદીસ હાસિલ ક્રિયા, ઉન્હોં ને બેશુમાર મુહદ્દિસીને કિરામ સે ઇલ્મે હદીસ હાસિલ ક્રિયા. અલ્લામા ઝહબી ફરમાતે થે “ઇમામ અબૂ હનીફા હદીસ કે માહિર થે, ઉન કા શુમાર હુકફાએ હદીસ મેં હોતા થા” અહાદીસ કે બાબ મેં ભી ઇમામ અબૂ હનીફા રહ. ને નુમાયાં કારનામા અંજામ દિયા હૈ, પેહલે સારી હદીસેં મુખ્તાલિફ જગા ફૈલી હુઈ થી ઔર હઝારોં જૂદી હદીસેં હુઝૂર કી તરફ મનસૂબ હો ગઈ થી. સબ સે પેહલે ઇમામ અબૂ હનીફા રહ. ને હી અહાદીસ બયાન કરને કે શરાઈત બયાન કિએ ઔર અહાદીસ કે મરાતિબ મુતઅય્યન કિએ. રાવિયોં કે હાલાત ઔર ઉન કી હૈસિયત સે વો ખૂબ અચ્છી તરહ વાકિફ થે, ઇસી વજહ સે ઇમામ અબૂ યૂસુફ રહ. ફરમાતે થે કે ઇમામ અબૂ હનીફા રહ. મુજ સે ઝિયાદા સહી હદીસોં કો જાનને વાલે હૈં.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

શહદ કા કારખાના

અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે ઇન્સાનોં કી ખિદમત કે લિયે એક છોટી સી મખલૂક શહદ કી મક્મી બનાઈ, જે ફૂલોં સે રસ જમા કર કે છત્તોં મેં મહફૂઝ કર દેતી હૈ. અલ્લાહ તઆલા ને ઇસ છોટી સી મક્મી કો કેસા હુનર દે રખા હૈ કે વો અપને રેહને કે લિયે જો છત્તા બનાતી હૈ, ઉસ મેં છોટે છોટે ખાને હોતે હૈં ઔર હર ખાને મેં છો કોને હોતે હૈં, જો સારે એક હી સાઈઝ કે હોતે હૈં ઔર વો ફૂલો કે રસ લા કર ઉન્હી ખાનોં મેં જમા કરતી હૈં. ઝરા ગૌર કીજિએ કે અલ્લાહ તઆલા ને હમારે લિયે ખાલિસ શહદ પૈદા કરને કે લિયે કિતના અચ્છા ઇન્તેજામ ક્રિયા હૈ, યકીનન વો બડી કુદરત વાલા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અગર તુમ બીમાર હો જાઓ યા સફર મેં હો યા તુમ મેં સે કોઈ શખ્સ અપની તબઈ ઝરૂરત (યાની પેશાબ પાખાના કર કે) આયા હો યા અપની બીવી સે મિલા હો ઔર તુમ પાની (કે ઇસ્તેમાલ પર) તાકત ન રખતે હો, તો એસી હાલત મેં તુમ પાક મિટી કા ઇરાદા કરો (યાની તયમ્મુમ કર લો)”. [સૂર-એ-માઈદા: ૬]

ફાયદા: અગર કિસી પર ગુસ્લ કરના ફર્ઝ હો જાએ ઔર પાની ઇસ્તેમાલ કરને કી તાકત ન રખે, તો એસી સૂરત મેં ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કર કે નમાઝ પઢ ના ફર્ઝ હૈ, ઔર તયમ્મુમ કા તરીકા યે હૈ કે પાક હોને કી નિયત સે દોનોં હાથોં કો ઝમીન પર માર કર ચેહરે પર મસહ કર લેં ફિર ઝમીન પર મારેં ઔર દોનોં હાથોં પર કોહનિયોં સમેત મસહ કર લેં.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઈશા કી નમાઝ મેં મસનૂન કિરાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈશા કી નમાઝ મેં **وَالشَّيْءُ وَطُحُّهُ** ઓર ઈસી જેસી સૂરતેં પઢા કરતે થે.

[તિર્મિઝી: ૩૦૮, અન બુરહા]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

એક દિન કે નફલી રોઝે કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અગર કોઈ શખ્સ અલ્લાહ કે વાસ્તે એક દિન કા નફલી રોઝા રખે ઓર ઉસ કે બદલે મેં ઉસ કો સારી ઝમીન ભર કર સોના (રોઝાના) દિયા જાએ, તો કયામત તક ભી ઈસ રોઝે કે સવાબ કા બદલા અદા નહીં હો સકતા”.

[ફઝુલ ઉમ્માલ: ૨૪૧૫૧, અન અનસ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઈમામ સે પેહલે સર ઉઠાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયા વો શખ્સ જો ઈમામ સે પેહલે અપને સર કો ઉઠાતા હૈ, ઈસ બાત સે નહીં ડરતા, કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે સર કો ગધે કા સર બના દેગા યા ઉસ કી શકલ ગધે જેસી બના દેગા”.

[બુખારી: ૬૮૧, અન અબી હુરૈરહ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા તજકિરા ન કરો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપને દિલોં કો દુનિયા કી યાદ મેં મશગૂલ ન કરો”.

[ફઝુલ ઉમ્માલ: ૬૧૫૦, અન મુહમ્મદ બિન નજ્દ અલ હારસી]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન કા અંદાઝ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિસ દિન તમામ જાનદાર ઓર ફરિશ્તે સફ બાંધ કર ખડે હોંગે ઉસ રોઝ કોઈ કલામ ન કર સકેગા, અલબત્તા જિસ કો ખુદા-એ-રહમાન (યાની અલ્લાહ તઆલા બાત કરને કી) ઈજાઝત દે દે ઓર વો બાત ભી ઠીક હી કહેગા, ઉસ દિન કા આના યકીની હૈ, જો શખ્સ ચાહે અપને રબ કે પાસ ઠિકાના બના લે.

[સુર-એ-નબા: ૩૮ તા ૩૯]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

જોડોં કે દર્દ કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અંજર ખાઓ (ફિર ઉસ કી એહમિયત બતાતે હુએ ઇરશાદ ફરમાયા) અગર મેં કેહતા કે જન્મત સે કોઈ ફલ ઉતરા હૈ તો યહી હૈ, ક્યોંકિ જન્મત કે ફલોં મેં ગુઠલી નહીં હૈ (ઓર અંજર કા યહી હાલ હૈ), લિહાઝા ઈસે ખાઓ, ઈસ લિયે કે યે બવાસિર કો ખત્મ કરતા હૈ ઓર જોડોં કે દર્દ મેં મુકીદ હૈ”.

[ફઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૨૭૬, અન અબી ઝરહ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ્હારે રબ ને ફરમાયા હૈ કે મુજ સે દુઆ માંગો, મેં તુમ્હારી દુઆ કબૂલ કરૂંગા, બિલા શુબા જો લોગ મેરી ઇબાદત કરને સે તકબ્બુર કરતે હોં, વો અનકરીબ ઝલીલ હો કર જહન્નમ મેં દાખિલ હોંગે”.

[સુર-એ-મોમિન: ૬૦]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૪ જિલ કાદા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઇમામ અબૂ હનીફા રહ. કી ફિક્હી ખિદમાત

હઝરત ઇમામ અબૂ હનીફા રહ. કી જિંદગી કા અસ્લ કારનામા ફિક્હ કી તરતીબ વ તદવીન હૈ, ઉન કે ઝમાને મેં સૈકડોં નએ ઔર પેચીદા મસાઈલ સામને આએ, જિન કા હલ ઉન્હોં ને કુર્આન વ હદીસ સે બતાયા. ઉન કા ઉસૂલ હી થા મસાઈલ કી તલકીક કરને મેં કુર્આન, અહાદીસ, ઇજમા ઔર અકવાલે સહાબા સે હરગીઝ બાહર ન જાએ. ઉન્હોં ને ઉલમા-એ-કિરામ કી એક કમીટી તૈયાર કર રખી થી, જિસ મેં એક એક મસાઈલ પર કઈ કઈ પેહલૂ સે કુર્આન વ હદીસ ઔર ઇજમા વ કયાસ કી રૌશની મેં ગૌર હોતા ઔર ઉન કા મુત્તફકા ફૈસલા લિખ લિયા જાતા. ઇસ તરહ તીસ સાલ કી મુદત મેં યે અઝીમુશ્શાન કામ મુકમ્મલ હુઆ. ઉલમા લિખતે હૈં કે ઇમામ અબૂ હનીફા રહ. ને ઇબાદાત વ મામલાત ઔર દીગર મૌઝૂઆત સે મુતઅલ્લિક તકરીબન બારહ લાખ નવ્વે હઝાર મસાઈલ કો હલ કર કે ઉમમત કે સામને પેશ કિયા. ફિક્હ મેં ઉન કી ઝહાનત ઔર કુર્આન વ અહાદીસ કે મુતાબિક જચે તુલે ફૈસલે કો દેખ કર બડોં બડે ફુકહા વ મુહદ્દિસીન ફરમાને લગે કે ઇમામ અબૂ હનીફા રહ. અપને દૌર કે સબ સે બડે ફકીહ ઔર કુર્આન વ હદીસ કે મકાસિદ કો સમજને વાલે હૈં, ઇમામ શાફઘી રહ. ફરમાતે થે કે મૈને ઇમામ અબૂ હનીફા રહ. સે બડા ફકીહ કિસી કો નહીં દેખા, ઇલ્મે ફિક્હ મેં સારે લોગ ઉન કે મોહતાજ હૈં.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

શેર કા હઝરત સફીના ﷺ કો રાસ્તા બતાના

હઝરત સફીના ﷺ ફરમાતે હૈં કે હમ સમંદર મેં સફર કર રહે થે, અચાનક હમારી કશ્તી ટૂટ ગઈ, તો મૈને કશ્તી કા એક તપ્તા પકડ લિયા ઔર ઉસ પર સવાર હો ગયા તો વો તપ્તા બેહતા હુઆ એક ઘને જંગલ કે પાસ પહુંચા, જિસ મેં શેર બૈઠા હુઆ થા. વો મેરી તરફ લપકા, તો મૈને કહા: મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા ગુલામ હું. તો ફૌરન શેર ને અપના સર જુકા દિયા ઔર મુજે અપને ઊપર સવાર કર લિયા ઔર ફિર મુજે જંગલ સે નિકાલ કર રાસ્તે પર લાછોડા ઔર દહાડ મારા, મૈને સમજા કે મુજે વો અલ્લિહા કેહ રહા હૈ.

[મુસ્તદરક હાકિમ: ૬૫૫૦]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

હતીમ કે બાહર તવાફ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઔર (કુર્બાની કે બાદ) લોગોં કો અપના મૈલ કુચૈલ સાફ કરના ઔર અપની મન્નતોં યાની હજ્જ કે વાજિબાત કો પૂરા કરના ચાહિએ ઔર ખાનએ કાબા કા તવાફ કરના ચાહિએ”.

[સૂર-એ-હજ્જ: ૨૯]

ફાયદા: અલ્લાહ તઆલા ને ખાન-એ-કાબા કે તવાફ કા હુકમ દિયા હૈ ઔર “હતીમ” ખાન-એ-કાબા મેં દાખિલ હૈ, ઇસ લિયે હતીમ સે બાહર હી તવાફ કરના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

સબ્ર ઓર ઇસ્લામ પર વફાત કી દુઆ

ઈમાન પર ખાત્તો કે લિયે ઇસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિએ: ﴿رَبَّنَا آفِرْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقُّنَا مُسْلِمِينَ﴾
તર્જમા: ઐ હમારે રબા! હમ પર સબ્ર કે દહાને ખોલ દે ઓર હમેં ઇસ્લામ પર વફાત અતા કરમા.

[સુર-એ-આરાફ: ૧૨૬]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

હર ચીઝ કે મુકાબલે મેં કાફી હોને વાલા અમલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સુબહ ઓર શામ કે વક્ત તીન મરતબા ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ ઓર ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ ઓર ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ પઢ લિયા કરો, તો હર ચીઝ સે તુમ્હારી (હિફાઝત કે લિયે) કાફી હો જાએગા.”

[અબૂ દાવિદ: ૫૦૮૨, અન અબ્દિલ્લાહ બિન મુબેન]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ કે હુકમ સે ગફલત કા વખાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ રહમાન (યાની અલ્લાહ) કી નસીહત સે આપે બંદ કર લે, તો હમ ઉસ પર શૈતાન મુસલ્લત કર દેતે હૈં, જો (હર વક્ત) ઉસ કે સાથ રેહતા હૈં ઓર વો શયાતીન ઐસે લોગોં કો સીધે રાસ્તે સે રોકતે હૈં ઓર વો યે સમજતે હૈં કે હમ સીધે રાસ્તે પર હૈં”.

[સુર-એ-જુઝુફ: ૩૬ તા ૩૭]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

સિર્ફ દુનિયા કી નેમતેં મત માંગો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ (અપને આમાલ કે બદલે મેં) સિર્ફ દુનિયા કે ઇન્આમ કી ખ્વાહિશ રખતા હૈ (તો યે ઉસ કી નાદાની હૈ કે ઉસે માલૂમ નહીં) કે અલ્લાહ તઆલા કે યહાં દુનિયા ઓર આખિરત દોનોં કા ઇનામ મૌજૂદ હૈ (લિહાઝા અલ્લાહ સે દુનિયા ઓર આખિરત દોનોં કી નેમતેં માંગો) અલ્લાહ તુમ્હારી દુઆઓં કો સુન્નતા ઓર તુમ્હારી નિય્યતોં કો દેખતા હૈ”.

[સુર-એ-નિસા: ૧૩૪]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કબ્ર મેં નમાઝ કી તમન્ના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ મયિત કો કબ્ર મેં રખ દિયા જાતા હૈ, તો ઉસ કો સૂરજ ગુરૂબ હોતા હુઆ દિખાઈ દેતા હૈ, તો વો બૈઠ કર આપેં મલને લગતા હૈં ઓર કેહતા હૈ, મુજે નમાઝ પઢ ને દો”.

[ઇબ્ને માજા: ૪૨૭૨, અન જાબિર]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ગુદી પર પછના લગાને કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: તુમ ગુદી કી હડી કે ઉભાર પર પછના લગાઓ, ઇસ લિયે કે યે બહત્તર (૭૨) બીમારિયોં કા ઇલાજ હૈ, ઉનમેં સે પાંચ બીમારિયાં યે હૈં: પાગલપન, જુઝામ, બર્સ ઓર દાઢ કી તકલીફ હૈ.

[તબરાની કબીર: ૭૩૦૬, અન સુહૈબ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “كَرُّ الْبَالَةِ الْإِلَهِةِ” કી ગવાહી કસરત સે દેતે રહા કરો, ઇસ સે પેહલે કે ઐસા વક્ત આએ કે તુમ ઇસ કલિમે કો ન કેહ સકો”.

[મુસ્નદે અબી યાલા: ૬૦૧૨, અન અબી હુરૈર]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૫) ઝિલ કાદા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત ઈમામ અબૂ હનીફા કી રહ. વપાત

હાકિમે વક્ત ને કઈ મરતબા ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. સે કઝા કા ઓહદા સંભાલને કી દરખાસ્ત કી થી, મગર હર મરતબા ઉન્હોં ને ઈસ કો કબૂલ કરને સે ઈન્કાર કર દિયા થા, આખિર કાર ખલીફા મન્સૂર ને ઉન કો ફૂફા સે બગદાદ બુલાયા ઔર ફિર ઈસ ઓહદે કો સંભાલને કી દરખાસ્ત કી, મગર ઉન્હોં ને ઈસ મરતબા ભી સાફ ઈન્કાર કર દિયા, જિસ કી વજહ સે ખલીફા ને ઉન્હેં કેદ કરા દિયા ઔર બહુત ઝિયાદા તકલીફેં પહુંચાને લગે, રોઝાના કોડે લગાએ જાતે, ઈસ કી વજહ સે વો લહૂ લુહાન હો જાતે થે. આખિર એક રોઝ રો પડે ઔર હાથ ઉઠા કર અલ્લાહ કે દરબાર મેં અપની બેબસી ઔર મુસીબતોં કી શિકાયત કર દી. મુહમ્મદ બિન મુહાજિર કા બયાન હૈ કે એક રોઝ પ્યાલે મેં ઝહર લે કર ઝબરદસ્તી આપ કે હલક કે અંદર ડાલ દિયા, ઈસ કે બાદ હી ઉન કી વફાત હો ગઈ, યે સન ૧૫૦ હિજરી કા ઝમાના થા. પચાસ હઝાર સે ઝાઈદ લોગોં ને નમાઝે જનાઝા પઢી, આપ કી નમાઝે જનાઝા છે મરતબા પઢી ગઈ, સબ સે પેહલે કાઝિએ બગદાદ હસન બિન અમ્મારા રહ. ને ઔર આખિર મેં આપ કે સાહબઝાદે હઝરત હમ્માદ રહ. ને નમાઝ પઢાઈ. હઝારોં ઉલમા પર આપ કી વફાત કી ખબર બિજલી બન કર ગિરી ઔર રંજ વ ગમ સે નિઠાલ હો ગએ, ઈમામ શોઅબા રહ. કો જબ વફાત કી ખબર હુઈ તો “ઈન્ના લિલ્લાહ” પઢા ઔર કેહને લગે કે ફૂફા સે ઈલ્મ કા નૂર બુજ ગયા. સુનો! અબ અહલે ફૂફા ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. જૈસા શપ્સ નહીં દેખેગે.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

મકડી કા જાલા બુનના

અલ્લાહ ને એક છોટી સી મખલૂક મકડી બનાઈ, દેખને મેં તો વો એક છોટી સી મખલૂક હૈ; લેકિન અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કો અજબ વ ગરીબ હુનર દિયા હૈ. વો અપને અંદર સે ઈતના જાલા નિકાલ સકતી હૈ, જિસ સે ઈસ કા પૂરા ઘર તૈયાર હો જાતા હૈ ઔર શિકાર કરને કે લિયે જાલ ભી તૈયાર હો જાતા હૈ ઔર મકડી કા યે બારિક તાર, ઈતના મઝબૂત હોતા હૈ કે જબ કોઈ કિડા ઉસ મેં ફંસ જાતા હૈ, તો હઝાર કોશિશોં કે બાવજૂદ ઈસ મેં સે નિકલ નહીં પાતા, યે અલ્લાહ કી ઝબરદસ્ત કુદરત હૈ, જિસ ને છોટી સી મકડી કો એસા હુનર અતા કિયા.

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

કુર્બાની કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ કે પાસ વુસ્ત્રાત હો, ફિર ભી કુર્બાની ન કરે, તો વો હમારી ઈદગાહ કે કરીબ ભી ન આએ”.

[ઈબ્ને માજા: ૩૧૨૩, અન અબી હુરૈરહ]

ફાયદા: જો શપ્સ સાહિબે નિસાબ હો ઉસ પર કુર્બાની કરના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુનાત કે બારે મેં

નમાઝે જુમા મેં મસનૂન કિરાત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જુમા કી નમાઝ મેં ﴿سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى﴾ ઓર ﴿قُلْ أَتَىكَ حَدِيثُ الْعَاهِلِيَّةِ﴾ પઢા કરતે થે.

[અબૂ દાઉદ: ૧૧૨૫, અન સમુરા બિન જુન્દુબ ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

રાસ્તે સે તકલીફ દેહ ચીઝ હટાના

હઝરત અબૂ બર્ઝા ﷺ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે અર્ઝ કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! મુજે કોઈ ચીઝ સિખા દીજિએ, જિસ સે મેં ફાયદા ઉઠાતા રહું, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: “મુસલમાનોં કે રાસ્તે સે તકલીફ દેને વાલી ચીઝ કો હટા દિયા કરો”.

[મુસ્લિમ: ૬૬૭૩]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સોને ચાંદી કે બરતન કા ઇસ્તેમાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ સોને યા ચાંદી કે બરતન મેં (કુછ ખાતા યા) પીતા હૈ, તો વો અપને પેટ મેં દોઝખ કી આગ ભરતા હૈ.

[મુસ્લિમ: ૫૩૮૭, અન ઉમ્મે સલમા ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મેં ચૈન વ સુકૂન નહીં હે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ખબરદાર! દુનિયા કે બારે મેં જો કુછ મેં જાનતા હું, અગર તુમ બી જાનને લગો, તો તુમ્હે કબી દુનિયા મેં ચૈન નસીબ ન હો”.

[મુસ્તદરક: ૬૬૪૦, અન ઝુબૈર ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત મેં મોમિન વ કાફિર કી હાલત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉસ દિન (કયામત કે દિન) બહુત સે ચેહરે રૌશન, હંસતે હુએ ખુશિયાં મનાતે હોંગે ઓર બહુત સે ચેહરોં પર ઉસ દિન ગર્દ વ ગુબાર પડી હોગી (ઓર) ઉન પર ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ છાઈ હોગી, યહી લોગ મુન્કિર વ બદકાર હોંગે.

[સૂર-એ-અબસ: ૩૮ તા ૪૨]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઇર્કુન્નિસા (Scitica) કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઇર્કુન્નિસા કા ઇલાજ અરબી બકરી (દુબ્બે) કી ચકતી હૈ, જિસે પિથલાયા જાએ, ફિર ઉસ કે તીન હિસ્સે કિએ જાએ ઓર રોઝાના એક હિસ્સા નહાર મુંહ પિયા જાએ”.

[ઇબ્ને માજા: ૩૪૬૩, અન અનસ બિન માલિક ﷺ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ ઓર ઉસ કે રસૂલ કી ઇત્તાઅત કરો, અપને આમાલ કો બરબાદ ન કરો.

[સૂર-એ-મુહમ્મદ: ૩૩]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૨૬ જિલ કાદા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

હઝરત ઈમામ માલિક રહ.

ઈમામ માલિક રહ. કી પૈદાઈશ સન ૮૩ હિજરી મેં હુઈ, વો મદીના મુનવ્વરા કે સબ સે બડે મુહદિસ, આલિમ ઔર ફકીહ થે. આપ રહ. કા ઔર ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. કા ઝમાના તકરીબન એક હી હૈ. જુહદ વ તકવા, ઈલ્મ વ ફઝલ ઔર ફિક વ અમલ મેં આપ ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. કે હમ પલ્લા થે. ખલીફએ વક્ત ભી ઉન કે હલ્ક-એ-દર્સ મેં એક મામૂલી શખ્સ કી તરહ શરીક હોતા થા, ઈમામ અબૂ હનીફા ઉમ્ર મેં ઉન સે બડે હોને કે બાવજૂદ ઉન કે દર્સ મેં શરીક હોતે થે. ઈમામ માલિક રહ. કી તસાનીફ મેં “મોઅત્તા ઈમામ માલિક” સબ સે અહમ તસનીફ હૈ, જો અહાદીસે નબવી કા બેહતરીન ખઝાના હૈ. સહી બુખારી સે પેહલે “મોઅત્તા ઈમામ માલિક” હી કો કુર્આન કે બાદ સબ સે ઝિયાદા સહી કિતાબ માની જાતી થી. ઉન કે ઈલ્મ, જુહદ વ તકવા સે એક બડે ઈલાકે યાની તરાબલુસ, તીવનિસ, અલ જઝાઈર, મરાકશ ઔર સ્પેન મેં બડા અસર પડા. ઈમામ માલિક બડે બેબાક ઔર જરી ઈન્સાન થે, ફતવા દેને મેં કિસી કા લિહાઝ ન કરતે થે, ચાહે ખલીફ-એ-વક્ત કે ખિલાફ હી ક્યો ન હો. ઈસી વજહ સે ઉન્હોં ને હુકૂમતે વક્ત કે કોડે ભી ખાએ, મગર હક કા દામન હાથ સે જાને ન દિયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

સુસ્ત રફતાર ઘોડે કા તેઝ હોના

હઝરત અબૂ તલ્હા ﷺ કા ઘોડા નિહાયત સુસ્ત રફતાર થા, એક દફા મદીને મેં શોર વ ગુલ હુઆ, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઉસી ઘોડે પર સવાર હો કર મદીને કા ચક્કર લગાયા, વો હુઝૂર ﷺ કી સવારી કી બરકત સે ઈસ કદર તેઝ રફતાર હો ગયા કે જબ રસૂલુલ્લાહ ﷺ વાપસ તશરીફ લાએ, તો ફરમાયા કે યે (ઘોડા) દરિયા (કી તરહ તેઝ) હૈ, ઈસ કે બાદ કોઈ ઘાડા ઉસ કા મુકાબલા નહીં કર સકતા થા. [બુખારી: ૨૯૬૮, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

વતન લૌટતે વક્ત તવાફ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કોઈ શખ્સ ઉસ વક્ત તક વાપસ ન હો, જબ તક કે ઉસ કી આખરી હાઝરી ખાન-એ-કાબા પર ન હો જાએ, (યાની જબ તક તવાફે વિદા ન કર લે) અલબત્તા જિસ ઔરત કો માહવારી આ રહી હો, તો વો ઈસ હુકમ મેં દાખિલ નહીં હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૩૨૨૦, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

ફાયદા: હુદૂદે હરમ સે બાહર રેહને વાલોં પર વતન લૌટતે વક્ત “તવાફે વિદા” કરના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

જબ કોઈ ચીઝ અચ્છી લગે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ કિસી ચીઝ કો દેખે ઔર અચ્છી લગે, તો યે દુઆ પઢે:

((مَا شَاءَ اللَّهُ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ))

તર્જમા: જો અલ્લાહ ચાહતા હૈ (વો હોતા હૈ) તાકત વ કુવ્વત કા માલિક સિર્ફ અલ્લાહ હૈ”.

[ઇબ્ને સુન્ની: ૨૦૭, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

હજ વ ઉમરા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એક ઉમરા દુસરે ઉમરા તક કે સારે ગુનાહોં કા કફારા બન જાતા હૈં ઔર હજ્જે મકબૂલ કા બદલા સિર્ફ ઔર સિર્ફ જન્નત હૈં”.

[બુખારી: ૧૭૭૩, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

જુટલાને કી સજા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “હમ ને ઇન (કીમે આદ) કે લોગોં કો ઉન ચીઝોં કી કુદરત દી થી કે જિન કી કુદરત તુમ કો નહીં દી ઔર હમ ને ઉન કો કાન, આંખેં ઔર દિલ અતા કિએ થે, ચૂંકે વો અલ્લાહ કી આયતોં કા ઇન્કાર કરતે થે, ઇસ લિયે ન ઉન કે કાન ઉન કે કુછ કામ આએ, ન ઉન કી આંખે ઔર ન ઉન કે દિલ; ઔર જિસ અઝાબ કા વો મઝાક ઉડાયા કરતે થે ઉસી ને ઉન કો આ ઘેરા”.

[સૂર-એ-અહકાફ: ૨૬]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા સે રાઝી હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “ક્યા તુમ લોગ આખિરત કી જિંદગી કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી જિંદગી પર રાઝી હો ગએ? દુનિયા કા માલ વ મતાઅ તો આખિરત કે મુકાબલે મેં કુછ ભી નહીં”, (યાની મુસલમાન કે લિયે મુનાસિબ નહીં હૈં, કે વો દુનિયા હી કી જિંદગી પર રાઝી હો જાએ યા દુનિયા કે થોડે સે સાઝ વ સામાન કી ખાતિર અપની આખિરત કો બરબાદ કરેં).

[સૂર-એ-તૌબા: ૩૮]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

એક સાથ જન્નત મેં જાને વાલે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેરી ઉમ્મત કે સત્તર હઝાર યા સાત લાખ અફરાદ એક સાથ જન્નત મેં દાખિલ હોંગે, ઉન કે ચેહરે ચૌદહવીં રાત કે ચાંદ કી તરહ ચમક રહે હોંગે”.

[બુખારી: ૩૨૪૭, અન સહલ બિન સઅદ ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઝબાન પર મિસ્વાક કરના

હઝરત અબૂ મૂસા અશ્શઅરી ﷺ ફરમાતે હૈં કે મૈં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ મિસ્વાક કર રહે થે ઔર મિસ્વાક કો ઝબાન પર રગળ રહે થે, ઔર અઅ અઅ કર રહે થે. [નસઈ: ૩] ફાયદા : ઇસ તરહ મિસ્વાક કરના કે ઝબાન કે આખરી કિનારે યાની હલક તક જાએ, ફંસે હુએ બલૂગમ કો નિકાલને ઔર દૂર કરને મેં મુફીદ હે.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ યે ચાહે કે કયામત કે દિન ઉસ કા નામ-એ-આમાલ ઉસ કો પુશ કર દે, તો ઉસે કસરત સે ઇસ્તિગફાર કરતે રહના ચાહિએ”.

[તબરાની ઔસત: ૮૫૧, અન ઝુબૈર બિન અવ્વામ ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૭ જિલ કાદા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઇમામ માલિક રહ. કા દર્સ

હઝરત ઇમામ માલિક રહ. ને સન ૧૧૭ હિજરી મેં ૨૪ સાલ કી ઉમ્ર મેં અપની મજલિસે દર્સ કાયમ કી ઔર મુસલસલ ૬૨ સાલ તક ઇલ્મે દીન કી ખિદમત મેં મસરૂફ રહે. આપ રહ. કી મજલિસે દર્સ કી અજબ શાન થી; તલબા, ઉમરા ઔર ઉલમા કસરત સે આપ રહ. કે દર્સ મેં શરીક રેહતે થે. ઉન કી હુકૂમત લોગોં કે દિલોં પર થી, યહાં તક કે બાદશાહ ભી ઉન કે આસ્તાને પર હાજિર હોતે થે. એક મરતબા ખલીફા હાઝન રશીદ રહ. મદીના આએ, તો ઇમામ સાહબ સે મોઅત્તા સુનને કી ખ્વાહિશ કી. ઇમામ સાહબ રહ. ને કહા: કલ કા દિન ઉસ કે લિયે હૈ. હાઝન રશીદ યે સમજા કે વો હમારે દરબાર મેં આએંગે, મગર ઇમામ સાહબ રહ. હરબે દસ્તૂર અપની હી મજલિસ મેં રહે ઔર દરબાર ન ગએ, હાઝન રશીદ ને જબ વજહ પૂછી તો ફરમાયા: ઇલ્મ કે પાસ લોગ આતે હૈં, લોગોં કે પાસ ઇલ્મ નહીં જાતા; હાઝન રશીદ ને કહા: આમ લોગોં કો બાહર કર દીજિએ, આપ રહ. ને ફરમાયા: મેં એક આદમી કે ફાયદે કે લિએ હઝારોં કા નુકસાન નહીં કર સકતા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

આખોં મેં અલ્લાહ કી કુદરત

આંખ અલ્લાહ કી બહુત બડી નેઅમત હૈ, આંખ હી સે હમ કિસ્મ કિસ્મ કી ચીજોં કો દેખતે હૈં; મગર હમારી આંખેં સિફ ઉજાલે મેં દેખ સક્તી હૈં, અંધેરે મેં નહીં દેખ સક્તી, જબ કે અલ્લાહ તઆલા ને એક પરિદે “ઉલ્લુ” કો ઐસી આંખેં દી હૈં, જિસ સે વો અંધેરે મેં ઉતની હી અચ્છી તરહ દેખતા હૈં જૈસા કે હમ ઉજાલે મેં દેખતે હૈં; લેડિન વો ઉજાલે મેં બિલ્કુલ નહીં દેખ સક્તા. યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત હૈ, જિસ ને હમેં ઉજાલે મેં દેખને કી તાકત દી ઔર ઉસ કો અંધેરે મેં દેખને કી તાકત દી.

નંબર ૩ : એક ફઝલ કે બારે મેં

નમાઝ મેં ઇમામ કી પૈરવી કરના

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ૞ ફરમાતે હૈં: કે રસૂલુલ્લાહ ૞ હમેં સિખાતે થે કે “(નમાઝ મેં) ઇમામ સે પેહલે રૂકન અદા ન કિયા કરો”.

[મુસ્લિમ: ૮૩૨, અન અબી હુરૈરહ ૞]

ખુલાસા: અગર ઇમામ કે પીછે નમાઝ પઢ રહા હો તો તમામ અરકાન કી ઇમામ કે પીછે અદા કરના ચાહિએ, ઇમામ સે આગે બઢના જાઈલ નહીં હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

સલામ ફેરતે વક્ત ગરદન કિતની ઘુમાએ

રસૂલુલ્લાહ ૞ (નમાઝ મેં) દાઈ ઔર બાઈ જાનિબ સલામ ફેરતે હુએ (ઇતના ગર્દન કો ઘુમાતે) કે આપ કે રૂપસાર મુબારક કી સફેદી નઝર આ જાતી.

[મુસ્લિમ: ૧૩૧૫, અન સઅદ ૞]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

હાજી કો ખુશખબરી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હાજી જબ જબ ભી અલ્લાહ તઆલા કી તરબીહ ઔર તકબીર બયાન કરતા હૈ, તો ઉસ પર ઉસ કો બશારત સુનાઈ જાતી હૈ”.

[તબરાની ઔસત: ૫૬૧૩, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

તસવીર બનાને વાલે કી સજા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્યામત કે દિન અલ્લાહ કે નઝદીક સબ સે ઝિયાદા સખ્ત અઝાબ તસવીર બનાને વાલોં કો હોગા”.

[ખુબારી: ૫૯૫૦, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્લુદ ﷺ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા હી કો મક્સદ બના લેને કા નુક્સાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ કા મક્સદ દુનિયા બન જાએ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે મામલાત કો બિખેર દેતા હૈ ઔર ઉસ કી ગુરબત ઔર મોહતાજગી કો ઉસ કી આપોં કે સામને કર દેતા હૈ, (જિસ સે વો હમેશા ડરતા રહતા હૈ) ઔર ઉસ કો દુનિયા ઉતની હી મિલતી હૈ જિતના ઉસ કે મુકદર મેં હૈ, ઔર જિસ આદમી કા મક્સદ આખિરત હો, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે કામોં કો સમેટ દેતે હૈં ઔર ઉસ કે દિલ કો ગની (યાની મુતમઈન) કર દેતે હૈં ઔર દુનિયા ઉસ કે પાસ ઝલીલ હો કર આતી હૈ”.

[ઇબ્ને માજા: ૪૧૦૫, અન ઝૈદ બિન સાબિત ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

દાહને હાથ મેં આમાલ નામે વાલે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈન્સાન! તુ અપને રબ કે પાસ જાને તક અમલ કરને કી પૂરી કોશિશ કર રહા હૈ ઔર તુજે ઉસ અમલ કા બદલા મિલને વાલા હૈ, તો જિસ કા નામ-એ-આમાલ દાહને હાથ મેં દિયા ગયા, ઉસ સે આસાન હિસાબ લિયા જાએગા, વો અપને ઘર વાલોં કે પાસ ખુશ હો કર લૌટેગા”.

[સૂર-એ-ઈન્શિકાક: ૬ તા ૯]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

રાય કે ફ્વાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: દો કડવી ચીઝોં મેં કિસ કદર શિકા હૈ! ષેકવાર (એલોવિરા) ઔર રાય મેં.

[સુનને કુબ્રા લિલ બયહકી: ૧૯૫૭૮, અન કેસ બિન રાફેઅુ ﷺ]

કાયદા: રાય કા તેલ બાલોં મેં મઝબૂતી પૈદા કરતા હૈ, સુકેદ હોને સે રોકતા હૈ ઔર જિલ્દ મેં નરમી પૈદા કરતા હૈ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! તુમ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે આગે બઢ કર બાત મત કરો ઔર અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે રહો; બેશક અલ્લાહ (તુમ્હારી બાતોં કો) સુનને વાલા (ઔર કામોં કો) જાનને વાલા હૈ”.

[સૂર-એ-હુજરાત: ૧]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૮ જિલ કાદા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઇમામ શાફઈ રહ.

હઝરત ઇમામ મુહમ્મદ બિન ઇદરીસ શાફઈ રહ. અપને વક્ત કે બેમિસાલ આલિમે દીન, ઝહાનત ઔર કુવ્વતે હાફિઝા મેં મુમતાઝ ઔર હક કે રાસ્તે મેં મુસીબતેં બરદાશત કરને વાલે થે, ઉન કી પૈદાઈશ સન ૧૫૦ હિજરી મેં હુઈ, પૈદાઈશ સે કુછ દિન કબ્લ હી વાલિદ કા ઇન્તકાલ હો ચુકા થા, દો સાલ કી ઉમ્ર મેં વાલિદા મોહતરમા કે સાથ મક્કા મુકર્રમા ચલે આએ, સાત સાલ કી ઉમ્ર મેં કુર્આને કરીમ હિફઝ કર લિયા, ફિર મક્કા મુકર્રમા કે ઉલમા-એ-કિરામ સે ઇલ્મે હદીસ ઔર ઇલ્મે ફિકહ હાસિલ કરના શુરૂ કિયા, જબ કિસી આલિમ સે કોઈ હદીસ યા કોઈ મસઅલા સુનતે તો ફૌરન યાદ કર લેતે થે, બાદ મેં ઇમામ માલિક રહ. કી ખિદમત મેં મદીના મુનવ્વરા ચલે આએ ઔર ઉન સે ત્રીન સાલ તક દર્સ લેતે રહે. કમ ઉમ્રી મેં હી તમામ ઉલૂમ વ કુનૂન મેં ઇમામત કા દર્જા હાસિલ કર લિયા, સબ સે પેહલે ઉન્હોં ને હી ઉસુલે ફિકહ મેં ‘‘અરિસાલા’’ નામી કિતાબ લિખી. મુખ્તાલિફ ઉલૂમ વ કુનૂન પર ઉન્હોંને તકરીબન ૧૧૩, કિતાબેં તસનીફ ફરમાઈ હૈં. ઉન કી મકબૂલિયત વ મહબૂબિયત કા યે આલમ થા, કે જબ વો ઇરાક સે મુન્તાકિલ હો કર મિસ્લ આએ, તો શામ વ યમન ઔર ઇરાક ઔર દીગર અતરાફ સે ઉલમા કી બડી જમાત ઉન કી ખિદમત મેં હાજિર હોતી ઔર ઇસ્તિફાદા કરતી થી. સુલેમાન બિન રબીઅ રહ. કેહતે હૈં કે એક રોઝ મૈંને શુમાર કિયા તો ઇમામ શાફઈ રહ. કે દરવાઝે પર ૮૦૦, સવારિયાં અહલે ઇલ્મ કી મૌજૂદ થી. મિસ્લ મેં હી ૫૪ સાલ કી ઉમ્ર મેં ત્રીસ રજબુલ મુરજજબ સન ૨૦૪ હિજરી કો બાદ નમાઝે મગરિબ વફાત પાઈ ઔર બરોઝ જુમા બાદ નમાઝે અસર તદફીન અમલ મેં આઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

નબી ﷺ કે પાની છિડકને કી બરકત

એક રોઝ આપ ﷺ ગુસ્લ ફરમાતે થે, ઇસી દૌરાન આપ ﷺ કી રબીબા બેટી જૈનબ બિન્તે અબી સલમા તશરીફ લાઈ. ગુસ્લ કરને કે બાદ બચા હુઆ પાની શફકતન આપ ﷺ ને ઉન કે મુંહ પર છિડક દિયા. ઇસ કા અસર યે હુઆ કે હઝરત જૈનબ ﷺ કે ચેહરે પર બુઢાપે તક જવાની કી તાઝગી બાકી રહી.

[અલ ઇસ્તિઆબ: ૨/૮૯]

નોટ: બીવી કે પેહલે શૌહર કી બેટી કો રબીબા કેહતે હૈં.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

હલાલ પેશા ઇખ્તિયાર કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ‘‘અલ્લાહ કે હુકૂક વ ફરાઈઝ કે બાદ હલાલ રોઝી કમાના બી ફર્ઝ હૈ’’.

[તખરાની ફિલ કબીર: ૮૮૫૧, અન અબ્દુલ્લાહ બિન મસઉદ ﷺ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

લુકનત (હકલા પન) દૂર કરને કે લિએ

દિલ કો રૌશન કરને ઔર ઝબાન મેં કુવ્વત ઔર લુકનત કો દૂર કરને કે લિએ ઇસ દુઆ કો પઢના ચાલિએ: ﴿رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي وَاخْلُقْ عَقْدَةً مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُهُ أَقْوَامِي﴾
તર્જમા: ઐ મેરે રબ! તુ મેરે સીને કો ખોલ દે, ઔર મેરે કામ કો આસાન કર દે ઔર મેરી ઝબાન કી ગિરહ ખોલ દે તાકે લોગ મેરી બાત સમજ સકેં.

[સૂર-એ-તાહા: ૨૫ તા ૨૮]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

હજજ ગુનાહોં કો મિટાને કા ઝરિઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હાજી કા ઊંટ જૈસે હી અપને પૈરોં કો ઝમીન પર રખતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે બદલે મેં હાજી કે લિએ એક નેકી લિખ દેતા હૈ યા ફિર એક ગુનાહ માફ કર દેતા હૈ યા ફિર ઉસ કે બદલે મેં જન્નત મેં એક દર્જા બલંદ કરમા દેતા હૈ”.

[બિહકી ફી શોઅબિહ ઈમાન: ૩૯૯૧, અન ઇબ્ને ઉમર રહ.]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુફ કરને વાલે નાકામ હોંગે

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બેશક જો લોગ કાફિર હો ગયે ઔર ઉન્હોં ને (ઔરોં કો ભી) અલ્લાહ કે રાસ્તે સે રોકા ઔર હિદાયત હાસિર હોને કે બાદ અલ્લાહ કે રસૂલ કી મુખાલફત કી, તો યે લોગ અલ્લાહ (કે દીન) કો ઝરા ભી નુકસાન નહીં પહુંચા સકેંગે, અલ્લાહ તઆલા ઉન કે તમામ આમાલ કો બરબાદ કર દેગા”.

[સુર-એ-મુહમ્મદ: ૩૨]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

કાફિરોં કે માલ પર તઅજજુબ ન કરના

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ઉન (કાફિરોં) કે માલ ઔર ઔલાદ સે તઅજજુબ મેં મત પડના, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા દુનિયા હી કી જિંદગી મેં ઉન કાફિરોં કો અઝાબ મેં મુબતલા કરના ચાહતા હૈ ઔર જબ ઉન કી જાન નિકલેગી, તો કુફ કી હાલત મેં મરેંગે”.

[સુર-એ-તૌબા: ૫૫]

મુલાસા: કાફિરોં કો જો માલ વ ઔલાદ દી જાતી હૈ, ઉન કી ઝિયાદતી સે કિસી કો તઅજજુબ નહીં હોના ચાહિએ, ક્યોંકિ ઉન્હેં અલ્લાહ તઆલા ઇન ચીઝોં કે ઝરિએ ઉન કી નાફરમાની ઔર બગાવત કી વજહ સે અઝાબ દેના ચાહતા હૈ.

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

જન્નત મેં સબ સે અફઝલ મકામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ અલ્લાહ તઆલા સે સવાલ કરો, તો જન્નતુલ ફિરદીસ કા સવાલ ક્રિયા કરો, ક્યોંકિ વો જન્નત કા સબ સે અફઝલ ઔર બુલંદ દર્જા હૈ ઔર ઉસ કે ઊપર રહમાન કા અર્શ હૈ ઔર ઉસી સે જન્નત કી નેહરેં નિકલતી હૈ”.

[બુખારી: ૭૪૨૩, અન અબી હુરૈરહ રહ.]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

સફરજલ સે દિલ કા ઇલાજ

હઝરત તલ્હા રહ. ફરમાતે હૈં કે મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી બિદમત મેં હાઝિર હુઆ, તો આપ ﷺ કે મુબારક હાથ મેં એક સફરજલ (બહી) થા, ફિર આપ ﷺ ને ફરમાયા: “તલ્હા! ઇસે લો, ક્યોંકિ યે દિલ કો સુફૂન પહુંચાતા હૈ”.

[ઇબ્ને માજા: ૩૩૬૯]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “આદમી દૂસરે આદમી કા ઔર ઔરત દૂસરી ઔરત કા સતર ન દેખે, ઔર દો મર્દ એક સાથ ઔર દો ઔરતેં એક સાથ એક હી લિહાફ (યાની ચાદર ઔર બિસ્તર) મેં ન લેટ્ટે”.

[મુસ્લિમ: ૭૬૮, અન અબી સઈદ ખુદરી રહ.]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૯ જિલ કાદા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઇમામ અહમદ બિન હમ્બલ રહ.

આપ કા નામ અહમદ હૈ, ઈન્હી કી તરફ હમ્બલી ફિકહ મનસૂબ હૈ, બગદાદ મેં માહે રબિઉલ અવ્વલ સન ૧૬૪ હિજરી મેં પૈદા હુએ. સગિદી અરબિયા મેં તકરીબન અકસરિયત હમ્બલી મસ્લક કી હૈ ઔર વહાં કે સરકારી કવાનીન ભી હમ્બલી મસ્લક પર હૈ, ઉન કી વિલાદત સે પેહલે હી વાલિદ કા ઇન્તેકાલ હો ગયા થા, માં ને બડી હિમ્મત ઔર હૌસલે સે પરવરિશ કી, બચપન હી મેં કુર્આને કરીમ હિકઝ કર લિયા ઔર જબાન કી તાલીમ હાસિલ કર લી, ફિર ઇલ્મે હદીસ મેં મશગૂલ હો ગએ, ઇસ કે લિએ અપને વતન બગદાદ સે ફારિગ હો કર બસરા, હિજ્ઝ, યમન, મુલ્કે શામ ઔર જજીરા કા સફર કિયા ઔર બડે બડે મુહદિસીન સે ઇલ્મ હાસિલ કિયા. આપ રહ. કો લાખોં હદીસેં યાદ થી; અપને જમાને કે બડે મુહદિસ, મુજ્જહિદ ઔર ફકીહ થે. આપ કી તસનીફ મેં સબ સે આલા તરીન તસનીફ “મુસ્નદે અહમદ” હદીસ કી કિતાબ હૈ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

જબાન મેં ત્રીન હઝાર ખાને

જબાન અલ્લાહ તઆલા કી બનાઈ હુઈ બહુત બડી નેઅમત હૈ, યે હમારે બોલને મેં મદદ કરતી હૈ, અગર જબાન ન હોતી, તો હમ કિસી સે બાત નહીં કર સકતે, ઔર જબાન હી સે હમ કિસી ચીઝ કા મઝા ભી માલૂમ કર લેતે હૈ, ઇસ કે લિયે અલ્લાહ તઆલા ને જબાન મેં ત્રીન હઝાર બિલકુલ છોટે છોટે ખાને બનાએ હૈ, જો દેખને મેં નઝર નહીં આતે; લેકિન યે હમેં હર ચીઝ કા મઝા બતા દેતે હૈ, અગર મીઠા ખાએ તો યે બતાએંગે કે યે ચીઝ મીઠી હૈ, નમકીન ખાએ તો યે બતાએંગે કે યે ચીઝ નમકીન હૈ, અગર અલ્લાહ તઆલા ઇન બારીક ખાનોં કો બંદ કર દે, તો મીઠા, ખટ્ટા, કડવા ઔર નમકીન સબ બરાબર હો જાએ. યે અલ્લાહ તઆલા કી જબરદસ્ત કુદરત હૈ જિસ ને હર એક ચીઝ કા ઝાઈકા માલૂમ કરને કે લિયે જબાન જૈસી ચીઝ કો બેહતરીન આલા બનાયા.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

અમીર કી ફરમાંબરદારી કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ ને મેરી ફરમાંબરદારી કી, ઉસ ને અલ્લાહ કી ફરમાંબરદારી કી ઔર જિસ ને મેરી ના ફરમાની કી, ઉસ ને અલ્લાહ કી ના ફરમાની કી; ઔર જિસ ને અમીર કી ફરમાંબરદારી કી, ઉસ ને મેરી ફરમાંબરદારી કી, ઔર જિસ ને અમીર કી ના ફરમાની કી ઉસ ને મેરી ના ફરમાની કી”.

[મુસ્લિમ: ૪૭૪૭, અન અબી હુરૈરહ]

ફાયદા: અમીર કી ઇતાઅત ઔર ફરમાંબરદારી હર ઉસ ચીઝ મેં ઝરૂરી હૈ જો શરીઅત કે ખિલાફ ન હો; અગરયે ઉસ હુકમ પર અમલ કરને કી તબીઅત ન ચાહતી હો.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

અપને બચ્ચોં કો બોસા દેના સુન્નત હે

હજરત અનસ બિન માલિક રહમતે હૈં કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લેહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને અપને સાહબજાદે ઇબ્રાહીમ રહમતે કો બોસા દિયા.

[બુખારી: ૧૩૦૩]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં નિકલને કા સવાબ

રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લેહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ કે રાસ્તે કી ખુલઝાઈ જહન્નમ કી આગ, મોમિન કે ચેહરે પર હરગીઝા જમા નહીં હો સક્તી, (યાની અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં નિકલા હુઆ શખ્સ જહન્નમ કી આગ સે બચ જાએગા)”.

[મુસ્તદરક: ૨૩૮૬, અન અબી હુરૈરહ રહમતે]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

દિખલાવે સે બચો

રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લેહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “જિસ ને દિખાવે કી નમાઝ પઢી, ઉસ ને શિર્ક ક્રિયા, જિસ ને દિખાવે કે લિયે રોઝા રખા, ઉસ ને શિર્ક ક્રિયા ઓર જિસ ને દિખાવે કે લિયે સદકા ખૈરાત ક્રિયા, ઉસ ને બી શિર્ક ક્રિયા”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૬૬૮૦, અન શાહદ રહમતે]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

બૂઢે આદમી કી ખ્વાહિશ

રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લેહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “આદમી બૂઢા હો જાતા હૈ, લેકિન ઉસ કી દો ચીઝેં જવાન રહતી હૈ: (૧) લખ્ખી ઉમ્મ કી ખ્વાહિશ, (૨) માલ કી હિર્સ વલાલય”.

[તિર્મિઝી: ૨૩૩૮, અન અનસ રહમતે]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

બાએં હાથ મેં આમાલ નામે વાલે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિસ શખ્સ કો ઉસ કા નામ-એ-આમાલ પીઠ કે પીછે સે (બાએં હાથ મેં) દિયા ગયા, તો વો મૌત કો પુકારેગા ઓર જહન્નમ મેં દાખિલ હોગા”.

[સુર-એ-ઈન્શિકાક: ૧૦ તા ૧૨]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

યુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા

રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લેહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા : તુમ મેં સે જબ કોઈ સોતા હૈ તો હર એક કી ગુદી પર શયતાન ત્રીન ગિહ્ લગાતા હૈ ઓર હર ગિરહ પર કેહતા હૈ : રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. જબ વો બેદાર હોતા હૈ ઓર અલ્લાહ કા નામ લેતા હૈ તો એક ગિરહ ખુલ જાતી હૈ, ફિર વુઝૂ કરતા હૈ તો દૂસરી ગિરહ ખુલ જાતી હૈ ઓર ત્રીજી પઢ લેતા હૈ તો સારી ગિરહો ખુલ જાતી હૈ, યુનાંચે વો સુબહ કે વક્ત યુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ ઓર ખુશ મિઝાજ હોતા હૈ, વરના મન્હૂસ ઓર સુસ્ત રેહતા હૈ.

[મોઅત્તા ઇમામ માલિક : ૬૦૫, અન અબી હુરૈરહ રહમતે]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અગર મુસલમાનોં કે દો ગિરોહ આપસ મેં લડ પડે તો ઉન દોનોં કે દરમિયાન સુલહ વ સફાઈ કરા દિયા કરો, ફિર અગર ઉન મેં સે એક ગિરોહ દૂસરે પર જિયાદતી કરે, તો જિયાદતી કરને વાલે ગિરોહ સે લડો, યહાં તક કે વો અલ્લાહ કે હુકમ કી તરફ વૌટ આએ, ફિર અગર વો જિયાદતી કરને વાલા ટુજૂઅ કર લે, તો ઉન દોનોં કે દરમિયાન ઇન્સાફ કે સાથ સુલહ કરા દો; ઓર ઇન્સાફ કરતે રહા કરો; બેશક અલ્લાહ તઆલા ઇન્સાફ કરને વાલોં કો પસંદ કરતા હૈ”.

[સુર-એ-હુજરાત: ૮]

सिई पांय मिनट का मद्रसा कुआन व हदीस की रौशनी में

30 जिल कादा

नंबर (1) : ईस्लामी तारीफ

हजरत ईमाम अहमद बिन हम्बल रह. का करनामा

ईमाम अहमद बिन हम्बल रह. हदीस में अपने वक्त के ईमाम थे, उन्हीं के जमाने में मोअतजिला नामी फिरके ने अेक बड़ा कितना “पढे कुआन” का मसअला पड़ा किया, उस किर्के का अकीदा था के कुआन मजलूक है; युनांचे उस ने अपने ईस अकीदे से पलीफ-अे-वक्त मामून, मोअतसिम और वासिक को ली मुतअस्सिर कर रभा था; ईमाम अहमद बिन हम्बल रह. उस वक्त कितने से बापबर थे. लिहाजा उन्हीं ने सप्त मुपालकत की, और फरमाया के कुआन गैर मजलूक (यानी अल्लाह का कलाम) है, ईस कतवे की वजह से बादशाहे वक्त ने आप के पेर में बेड़ियां डाल दीं और कोड़े ईतने लगाये के जिस्म छलनी हो गया, ईस के बावजूद हक बात से पीछे न हटे, युनांचे आप की जुरअत व हिम्मत और हक पर रहने की वजह से फिरक-अे-मोअतजिला का नाम व निशान मिट गया. ईस तरह अल्लाह तआला ने उम्मत को अेक बड़े कितने से नजात दी. आप की वफात ७७ साल की उम्र में जुमा के दिन १२ रबिउल अय्यल सन २४१ हिजरी में हुई.

नंबर (2) : हुजूर ﷺ का मोअजिजा

जाने में भरकत

हजरत अब्दुर्रहमान बिन अबी बक़र ﷺ फरमाते हैं हम अेक सौ तीस आदमी नबीअे करीम ﷺ के साथ अेक सफर में थे. साढ़े तीन सेर आटे की रोटी पकाई गई और बकरी जलब कर के उस की कलेछ लूनी गई. कलेछ में ईतनी भरकत हुई के हम में से हर अेक को उस की बोटी पडुंगी और बकरी का गोश्त दो बड़े प्याले में भर दिया गया, हम लोगों ने ખૂब पेट भर कर ખાया, ईस के बाद ली जाना बय गया.

[मुपारी: २६१८, अन अब्दुर्रहमान बिन अबी बक़र ﷺ]

नंबर (3) : अेक कर्ज के बारे में

मय्यत का कर्ज उस के माल से अदा करना

हजरत अली ﷺ फरमाते हैं के रसूलुल्लाह ﷺ ने कर्ज को वसिय्यत से पेहले अदा करवाया, हालांके तुम लोग (कुआनि पाक में) वसिय्यत का तजक़िरा कर्ज से पेहले पढ़ते हो. [तिर्मिजी: २१२२, अन अली ﷺ]
फायदा: अगर किसी शय्स ने कर्ज लिया और उसे अदा करने से पेहले हन्तेकाल कर गया, तो कफ़न व दफ़न के बाद माले वरासत में से सब से पेहले कर्ज अदा करना जरूरी है, याहे सारा माल उस की अदायगी में ખत्म हो जाअे.

नंबर (4) : अेक सुन्नत के बारे में

रंज व गम के वक्त ये दुआ पढ़ें

रंज व गम के वक्त ये दुआ पढ़ें ((اللَّهُمَّ لَا سَهْلَ إِلَّا مَا جَعَلْتَهُ سَهْلًا وَأَنْتَ تَجْعَلُ الْحَزْنَ)) तर्जमा: अे अल्लाह! आसान वही चीज है जिसे तू आसान बनादे और जब तू यादता है तो रंज व गम को ली आसान बना देता है.
[सखी ईब्ने हिब्बान: ८७८, अन अनस ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

અલ્લાહ કો યાદ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ફરમાએગા કે દોઝખ સે હર ઉસ (મોમિન) શખ્સ કો નિકાલ લો, જિસ ને મુજે કભી યાદ ક્રિયા હો, યા કિસી જગા મુજ સે કરા હો”.

[તિર્મિઝી: ૨૫૯૪, અન અનસ ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સરગોશી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એસી સરગોશી (ખુફિયા મશવરા) સિર્ફ શૈતાન કી તરફ સે હૈ જો કે મુસલમાનોં કો રંજ મેં મુબતલા કર દે; ઔર વો અલ્લાહ કી મશિયત વ ઇરાદે કે બગૈર મુસલમાનોં કો કુછ ભી નુક્સાન નહીં પહુંચા સક્તા ઔર મુસલમાનોં કો અલ્લાહ હી પર ભરોસા રખના ચાહિએ”.

[સુર-એ-મુજદલા: ૧૦]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા નફા વક્તી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ લોગો! તુમ્હારી નાફરમાની ઔર બગાવત કા વખાલ તુમ હી પર પડને વાલા હૈ, દુનિયા કી ઝિંદગી કે સામાન સે થોડા ફાયદા ઉઠાલો, ફિર તુમ કો હમારી તરફ વાપસ આના હૈ, તો હમ ઉન સબ કામોં કી હકીકત સે તુમ કો આગાહ કર દેંગે જો તુમ ક્રિયા કરતે થે”.

[સુર-એ-યુનુસ: ૨૩]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

જન્મત કા અંગૂર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મેરે સામને જન્મત પેશ કી ગઈ તો મૈને તુમ્હે દિખાને કે લિયે અંગૂર કા એક ગુચ્છા લેના ચાહા, તો મેરે ઔર ઉસ ખોશે કે દરમિયાન આડ કર દી ગઈ, કિસી ને અર્ઝ ક્રિયા: યા રસૂલુલ્લાહ ﷺ! અંગૂર કા દાના કિતના બડા હૈ? તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: એક બડે ડોલ કે બરાબર હૈ”.

[અબૂ યાલા અલમૂસલી: ૧૧૦૯, અન અબી સઈદ અલ ખુદરી ﷺ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઈસ્મિદ સુરમા કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ્હારે સુરમોં મેં સબ સે બેહતર સુરમા “ઈસ્મિદ” હૈ, જો આખોં કી રૌશની કો બઢાતા હૈ ઔર પલકોં કે બાલ કો ઉગાતા હૈ”.

[અબૂ દાઉદ: ૩૮૭૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સાત ચીઝોં કા હુક્મ દિયા ઔર વો યે હૈં: (૧) મરીઝ કી ઇયાદત કરના. (૨) જનાઝે કે પીછે જના. (૩) છીંકને વાલે કો ((۞)) યાની ઉસ કી છીંક કા જવાબ દેના. (૪) કમઝોર કી ઇઆનત કરના. (૫) મઝલૂમ કી મદદ કરના. (૬) સલામ કો ફૈલાના. (૭) કસમ કો પૂરા કરના”.

[ખુમારી: ૬૨૩૫, અન બર્રા બિન આઝિબ ﷺ]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૧ ઝિલહિજ્જા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મુબારક રહ.

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મુબારક રહ. ઝબરદસ્ત આલિમ, બડે મુહવિસ, ઇલ્મે ફિક્હ કે માહિર ઔર મારિફતે ઇલાહી મેં કામિલ નમૂના થે, આપ ઇમામ અબૂહનીફા રહ. ઔર સુફ્યાન સૌરી રહ. કે શાગિર્દ હૈં. ઇમામ સાહબ ઔર દીગર અહલે ઇલ્મ કી બડી કદ્ર કરતે થે. આપ કો ઇલ્મે હદીસ સે ખાસ તઅલ્લુક થા, હઝારોં તલબા ને આપ કે દર્સ મેં શરીક હો કર ઇલ્મે હદીસ હાસિલ કિયા, ઉન કી ઇજ્ઝત વ શોહરત પર હાઝન રશીદ જૈસા ખલીફા ભી રશ્ક કરતા થા. ઇબાદત વ રિયાઝત, ઝુહદ વ તકવા, આદાત વ અખ્લાક ઔર હુસ્ને મુઆશરત મેં સહાબા કલ્લા કે નકશે કદમ પર થે ઔર સખાવત મેં ઉન કી મિસાલ મુશ્કિલ સે મિલતી થી, અહલે ઇલ્મ હઝરાત કો ખુસૂસી હદાયા ઔર તોહફોં સે નવાઝતે થે, એક સાલ હજ, દૂસરે સાલ જિહાદ ઔર તીસરે સાલ તિજારત મેં મસરૂફ રેહતે. ઔર માલી નફા જરૂરત મંદોં પર તક્સીમ કર દેતે, ખોફે ખુદા, ફિકે આખિરત, મખલૂક સે બે નિયાઝી, કમ દર્જે કે લોગોં સે આજિઝી ઔર માલદારોં સે ખુદારી સે મિલના આપ કી અહમ સિફાત હૈં, ૬૩ સાલ કી ઉમ્ર પા કર સન ૧૮૧ હિજરી મેં વફાત પાઈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

અંબર મછલી

સમંદર મેં અલ્લાહ કી બે શુમાર મખલૂક મૌજૂદ હૈં. મછલિયોં કી ભી બહુત સી કિસ્મેં હૈં, ઉન મેં એક મછલી અંબર (Wheel) ભી હૈ, વો ઇતની બડી હોતી હૈ કે આસાની સે પૂરે ઇન્સાન કો નિગલ સકતી હૈ. ઇસ મછલી કે પેટ સે એક મોમયાઈ માદા નિકલતા હૈ જિસે અંબર કેહતે હૈં, જિસ સે કીમતી દવાઈયાં ઔર ઇન્ન વગૈરા તૈયાર કિયા જાતા હૈ, જબ ઇસ મછલી કે પેટ મેં અંબર પૈદા હો જાતા હૈ તો વો ઉસે કે (ઉલ્ટી) કર દેતી હૈ. ફિર વો સમંદર કે પાની પર ઝાગ કી શકલ મેં તેરને લગતા હૈ. મછરે ઉસે જમા કર કે બાઝાર મેં ફરોખ્ત કર દેતે હૈં. ઇસ તરહ લોગ ઇસ કીમતી ચીઝ સે ફાયદા ઉકાતે હૈં. ઔર અલ્લાહ કી કુદરત કા કરિશ્મા દેખિયે કે જબ ઉસ મછલી કી મૌત કા વક્ત કરીબ આતા હૈ તો વો સમંદર સે નિકલ કર ખુશ્કી પર આ જાતી હૈ ઔર વહાં ઉસ કા દમ નિકલતા હૈ. ઇસ તરહ બગૈર કિસી પરેશાની કે ઇતની બડી મછલી ખુદ શિકાર બન કર લોગોં કો ખોરાક મુહય્યા કર દેતી હૈ, યે અલ્લાહ કી કિતની અઝીમ કુદરત હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

અલ્લાહ તઆલા સબ કો દોબારા ઝિંદા કરેગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં: “અલ્લાહ હી વો હૈ, જિસ ને તુમ કો પૈદા કિયા ઔર વહી તુમ્હે રોઝી દેતા હૈ, ફિર (વક્ત આને પર) વહી તુમ કો મૌત દેગા ઔર ફિર તુમ કો વહી દોબારા ઝિંદા કરેગા”.

[સુર-એ-રૂમ: ૪૦]

ફાયદા: મરને કે બાદ અલ્લાહ તઆલા દોબારા ઝિંદા કરેંગે, જિસ કો “બઅસ બાદલ મૌત” કહતે હૈં, ઉસ કે હક હોને પર ઇમાન લાના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

તવાફ કી દો રકાત મેં મસનૂન કિરાત

હઝરત જાબિર રઝી ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને તવાફ કી દોનોં રકાતો મેં ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ﴾ ઓર ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ પઢી હે. [તિર્મિઝી: ૮૬૯]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

કુર્બાની જહન્નમ સે હિફાઝત કા ઝરિયા

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “જિસ ને ખુશ દિલી ઓર અપને કુર્બાની કે જાનવર કે બદલે સવાબ કી નિયત સે કુર્બાની કી, તો યે ઉસ કે લિએ જહન્નમ સે રોકને કા સબબ બનેગા”.

[મોઅજમે કબીર લિતખરાની: ૨૬૭૦]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુર્બાની ન કરને પર વઈદ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “જો આદમી કુર્બાની કરને કી તાકત રખતા હો, ઉસ કે બાવજૂદ કુર્બાની ન કરે, તો વો હમારી ઈદગાહ મેં ન આએ”.

[મુસ્તદરક લિલ હાકિમ: ૩૪૬૮, અન અબી હુરૈરા રઝી]

ફાયદા: સાહિબે નિસાબ પર કુર્બાની કરના વાજિબ હે, અગર કિસી ને કુર્બાની ન કી તો વો ગુનહગાર હોગા.

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા અલ્લાહ કો કિતની ના પસંદ હે

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ને કોઈ ચીઝ ઐસી પૈદા નહી ફરમાઈ, જો ઉસ કો બહુત હી ના પસંદ હો સિવાએ દુનિયા કે, કે જબ સે ઈસ કો બનાયા હૈ આજ તક ઈસ કી તરફ નહીં દેખા”.

[બેહકી ફી શોઅબુલ ઈમાન: ૧૦૧૧૦, અન મુસા બિન યસાર રઝી]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન બદલા કુબૂલ ન હોગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં: “જિન લોગોં ને કુફ કિયા ઓર કુફ હી કી હાલત મેં મર ગએ, તો ઐસે શખ્સ સે પુરી ઝમીન ભર કર ભી સોના કુબૂલ નહી કિયા જાએગા, અગરયે વો સોને કી ઉતની મિકદાર (અઝાબ કે બદલે મેં) લા કર હાઝિર કર દે, ઐસે લોગોં કે લિએ દર્દનાક અઝાબ હોગા ઓર ઉન કા કોઈ મદદ કરને વાલા ન હોગા”.

[સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૮૧]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ઝમઝમ કે ફ્વાઈદ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ઝમઝમ કે બારે મેં ફરમાયા: “યહ એક મુકમ્મલ ખોરાક ભી હૈ ઓર ભીમારિયોં કે લિએ શિફા બખ્શ ભી હૈ”.

[બેહકી શોઅબુલ ઈમાન: ૩૯૭૩, અન ઈબ્ને અબ્બાસ રઝી]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! જબ જુમા કે દિન નમાઝ કે લિએ અઝાન કહી જાએ, તો તુમ અલ્લાહ તઆલા કી યાદ (યાની ખુતબા સુનને ઓર નમાઝ પઢને) કે લિએ ચલ પડો ઓર ખરીદ વ ફરોખ્ત (ઓર દૂસરે કામ ધંદે) છોડ દિયા કરો, યે તુમ્હારે લિએ ઝિયાદા બેહતર હૈ”.

[સૂર-એ-જુમા: ૯]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા

કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨ ઝિલહિજજા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત ઇમામ અબૂ યૂસુફ રહ.

ઇમામ અબૂ યૂસુફ રહ. બગદાદ મેં ૧૧૩ હિજરી મેં પૈદા હુએ, વો ઇમામ અબૂ હનીફા રહ. કે શાગિદો મેં સબ સે ઝિયાદા મશહૂર હુએ, ઇન કી કઝીલત કે લિએ ઇતની બાત કાફી હૈ કે ઉન્હોં ને કઝા કા ઓહદા સંભાલ કર સલતનત કે નિઝામ કો અદલ વ ઇન્સાફ સે ભર દિયા. વો ખલીફા હારૂન રશીદ કે ઝમાને મેં વઝીરે કાનૂન ઔર કાઝિયુલ કુઝાત (Chief Justice) કે ઓહદે પર ફાઈઝ હુએ, ઉન કી ‘કિતાબુલ ખિરાજ’ મુલ્કી દસ્તૂર કા એક ઐસા મજમુઆ હૈ જિસ મેં ખુલફા-એ- અર્બા ઔર ખિલાફતે રાશિદા કે ફૈસ્લોં કો બુનિયાદ બનાયા ગયા હૈ, ઉન્હોં ને ઇસ કિતાબ મેં ખલીફા કી ઝિમ્મેદારી ઔર ફરાઈઝ કી અદાયગી ઔર અલ્લાહ કે સામને જવાબદહી કા એહસાસ દિલાયા. શહેરિયોં કે ફરાઈઝ બયાન ફરમાએ, બૈતુલ માલ કો બાદશાહ કી મિલકિયત કે બજાએ અલ્લાહ કી અમાનત કરાર દિયા. માલદારોં સે ઝકાત લે કર ગરીબોં પર ખર્ચ કરને કા હુકમ દિયા. ઔર ના જાઈઝ જિઝયા ઔર ટેક્સ લગાને સે મના ક્રિયા, તોહમત કી બિના પર ગિરફતાર લોગોં કો આઝાદ કરને કા હુકમ જરી ક્રિયા, ઉન્હોં ને અખ્લાકી વ ઇમાની જુરઅત કી બિના પર એક મુકદ્દમે મેં ખલીફા કે ખિલાફ ફૈસલા કરને મેં ઝરા ભી દરેગ નહીં ક્રિયા. જબ ઇત્તેકાલ કા વક્ત કરીબ આયા, તો વસિયત ફરમાઈ કે ચાર લાખ દિરહમ મક્કા, મદીના, ફૂફા વ બગદાદ કે ગરીબોં મેં તક્સીમ કર દિએ જાએ, ફિર ઇલ્મ કા યે સૂરજ સન ૧૮૨ હિજરી મેં હમેશા કે લિએ ગુરૂબ હો ગયા.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

કુંવે કા ખુશ્બુદાર હો જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે પાસ એક ડોલ મેં પાની લાયા ગયા, આપ ﷺ ને ઉસ મેં સે પિયા ફિર કુંવે મેં કુલ્લી કર દી, જિસ કે બાદ કુંવે સે મુશ્ક જેસી ખુશ્બૂ આને લગી.

[બેહકી ફી દલાઈલિન્નખુવ્વહ: ૨૧૪]

નંબર ૩ : એક ફઝ કે બારે મેં

નમાઝ છોડને કા નુક્સાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ‘‘જિસ શખ્સ કી એક નમાઝ ભી ફૈત હો ગઈ વો ઐસા હૈ કે ગોયા ઉસ કે ઘર કે લોગ ઔર માલ વ દૌલત સબ છીન લિયા ગયા હો’’. [ઇબ્ને હિબ્બાન: ૧૪૯૦, અન નૌફલ બિન મુઆવિયા ﷺ]

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

મુસિબત યા ખતરે કો ટાલને કી દુઆ

જબ કિસી મુસીબત યા બલા કા અંદેશા હો, તો ઇસ દુઆ કો કસરત સે પઢે:

((حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا))

તર્જમા: હમારે લિએ અલ્લાહ કાફી હૈ ઔર વહ બેહતરીન કામ બનાને વાલા હૈ, હમ ઉસી પર ભરોસા કરતે હૈં.

[તિર્મિઝી: ૨૪૩૧, અન અબી સઈદ ખુદરી ﷺ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મસ્જિદે નબવી મેં ચાલીસ નમાઝોં કા સવાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “જિસ ને મેરી મસ્જિદ મેં ચાલીસ નમાઝોં અદા કીં ઔર કોઈ નમાઝ કઝા નહીં કી, તો ઉસ કે લિએ જહન્નમ સે બરાઅત ઔર અઝાબ સે નજાત લિખ દી જાતી હૈ ઔર નિફાક સે બરી કર દિયા જાતા હૈ”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૨૧૭૩, અન અનસ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

તકબ્બુર સે દિલ પર મુહર લગ જાતી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ બગૈર કિસી દલીલ કે અલ્લાહ તઆલા કી આયાત મેં ઝગડે નિકાલા કરતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ઔર અહલે ઈમાન કે નઝદીક યહ બાત બઢી કાખિલે નફરત હૈ, ઈસી તરહ અલ્લાહ તઆલા હર મુતકબ્બિર સરકશ કે દિલ પર મુહર લગા દેતા હૈ”.

[સુર-એ-મોમિન: ૩૫]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા સે રાઝી હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ક્યા તુમ લોગ આખિરત કી જિંદગી કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી જિંદગી પર રાઝી હો ગએ? દુનિયા કા માલ વ મતાઅ તો આખિરત કે મુકાબલે મેં કુછ ભી નહીં. (લિહાઝા કિસી ઈન્સાન કે લિએ મુનાસિબ નહીં હૈ, કે વો આખિરત કો ભૂલ કર જિંદગી ગુઝારે યા દુનિયા કે થોડે સે સાઝ વ સામાન કી ખાતિર અપની આખિરત કો બરબાદ કરે)”.

[સુર-એ-તૌબા: ૩૮]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

મોમિનોં કા પુલ સિરાત પર ગુઝર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “પુલ સિરાત પર મોમિનીન “રબ્બિ સલ્વિમ સલ્વિમ” ઐ રબ! સલામતી અતા ફરમા, કેહતે હુએ ગુઝરેંગે”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૩૨, અન મુજીરા બિન શોઅબા]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબવી સે ઇલાજ

મરીઝ કી શિક્ષા કા કામયાબ નુસ્ખા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ ને કિસી ઐસે મરીઝ કી ઇયાદત કી જિસ કી મૌત કા વક્ત અભી નહીં આયા હૈ ઔર ઉસ કે લિએ સાત મરતબા યે હુઆ કી: ((اَسْأَلُ اللهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ)) તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે ઝરૂર શિક્ષા અતા ફરમાએંગે”.

[અબૂ દાઝિદ: ૩૧૦૬, અન ઇબ્ને અબ્બાસ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “લોગો! કુર્બાની કરો ઔર જાનવર કે ખૂન કે બદલે સવાબ કી નિય્યત રખો, ઇસ લિએ કે ખૂન અગરચે ઝમીન પર ગિરતા હૈ, લેકિન હકીકત મેં વો અલ્લાહ તઆલા કી હિફાઝત મેં ચલા જાતા હૈ”.

[મોઅજ્જમુલ ઔસત લિત્તાબરાની: ૮૫૫૪, અન અલી]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

૩ ઝિલહિજ્જા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

ઈમામ બુખારી રહ.

આપ કા નામ મુહમ્મદ ઔર વાલિદ કા નામ ઇસ્માઈલ, આપ બુખારા કે રહને વાલે થે, આપ કી પૈદાઈશ ઉસી શહર મેં ૧૩ શાબાન સન ૧૮૪ હિજરી મેં હુઈ. બચપન હી મેં આપ કે વાલિદે મોહતરમ કા સાયાસર સે ઉઠ ગયા ઔર તાલીમ વ તરબિયત કે લિયે સિર્ફ વાલિદા કા સહારા રેહ ગયા, બચપન હી મેં ઉન કી બીનાઈચલી ગઈ થી, વાલિદા કો બહોત સાદમા થા ઔર બારગાહે ઇલાહી મેં આહ વ ઝરી કરતી થી, એક રાત હઝરત ઇબ્રાહીમ ક્રી કો ખ્વાબ મેં દેખા, ફરમા રહે થે કે તેરી દુઆ કબૂલ હુઈ, સુબહ દેખા તો બેટે કી આંખોં મેં રૌશની લીટ આઈ થી, આપ બડે ઝહીન વ ફતીન થે, બચપન હી સે હદીસ સુનને કા બેઈન્તેહા શૌક થા, ઇસ લિએ બહુત સારે મમાલિક કા સફર કિયા, કોઈ હદીસ સુનતે તો ફૌરન યાદ કર લેતે; સુનાંચે ખુદ ફરમાતે થે કે મુજે એક લાખ સહી અહાદીસ ઔર દો લાખ ઇસ કે અલાવા યાદ હૈં. ઇસી શૌક વ જઝબે કી બિના પર અલ્લાહ તઆલા ને આપ કો વો દિન દિખાયા કે લોગ આપ કો “અમીરૂલ મોમિનીન ફિલ હદીસ” કે લકબ સે યાદ કરને લગે. આપ ને તકરીબન ૨૩ કિતાબે લિખીં હૈં, જિન મેં સબ સે બુલંદ પાયા તસનીફ “સહી બુખારી” હૈ. આપ ને ઇસ કિતાબ કો લિખને મેં તકવા વ તહારત કા બે ઇન્તેહા એહતેમામ કિયા કે જબ એક હદીસ લિખને કા ઇરાદા ફરમાતે તો પહલે ગુસ્લ કરતે, દો રકાત નમાઝ પઢતે ફિર ઉસ કે બાદ એક હદીસ તહરીર ફરમાતે, ઇસી તરહ સોલા સાલ કી મુદત મેં યે કિતાબ મુકમ્મલ હુઈ, જિસ કો “અસહહુલ કુતુબ બાદ કિતાબિલ્લાહ” કા દર્જા હાસિલ હુઆ, ઔર યે અહાદીસ કે ઝખીરોં મેં સબ સે ઝિયાદા સહી તરીન કિતાબ માની ગઈ હૈ, ઇમામ બુખારી ને ૧૦ શવ્વાલ સન ૨૫૩ હિજરી મેં બાદ નમાઝે ઇશા ઇન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

હીરા ઔર કોયલા

અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત દેખિયે ઉસ ને ઝમીન કે અંદર બહુત સી ધાત પૈદા કર દી હૈ, ઉન મેં સે પત્થર કી શકલ મેં હીરા ઔર કોયલા ભી નિકલતા હૈ, સાઈન્સદાનોં કા કેહના હૈ કે હીરા ઔર કોયલા એક હી જિન્સ કી દો અલગ અલગ શકલેં હૈં; મગર વો હકીકત મેં કાર્બન (Carbon) હૈં. વો કૌન સી ઝાત હૈ જો કાર્બન જૈસી ચીઝ કો કભી હીરે કી શકલ દે કર રૌશન ઔર ચમકદાર બના દેતી હૈ ઔર કભી કોયલે કી શકલ દે કર ઉસે સિયાહ ઔર બદ સૂરત બના દેતી હૈ. યકીનન અલ્લાહ હી કી ઝાત હૈ જો એક જિન્સ કી ચીઝોં કો મુખતલિફ શકલોં મેં તબ્દીલ કર દેતી હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્ક કે બારે મેં

શોહર કે ભાઈયોં સે પરદા કરના

રસુલુલ્લાહ ક્રી ને ફરમાયા: (ના મહરમ) ઔરતોં કે પાસ આને જાને સે બચો, એક અન્સારી સહાબીને અર્ઝ કિયા: દેવર કે બારે મેં આપ ક્યા ફરમાતે હૈં? આપ ક્રી ને ફરમાયા: “દેવર તો (તુખારે લિએ) મૌત હૈ” (યાની જિસ તરહ મૌત સે બચા જાતા હૈ, ઇસી તરહ શૌહર કે ભાઈયોં સે બચના ચાહિએ ઔર પરદે કા એહતેમામ કરના ચાહિએ)

[બુખારી: ૫૨૩૨, અન ઉકબા બિન અમિર ક્રી]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

રુકૂ મેં હાથોં કો ગુઠનોં પર રખના

રસુલુલ્લાહ ક્રી રુકૂ ફરમાતે, તો અપને હાથોં કો ગુઠનોં પર રખતે એસા લગતા થા જૈસે ઉન કો પકડ રખા હો ઔર દોનોં હાથોં કો મોડ કર પેહલુઓં સે અલગ રખતે થે. [તિર્મિઝી: ૨૬૦, અન અબી હુસૈદ સાઅદ ક્રી]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

ખાન-એ-કાબા કો દેખ કર દુઆ માંગના

रसुलुल्लाह ने कहा: “यार मौकों पर आस्मान के दरवाजे खोल दिए जाते हैं और हुआ कबूल होती है, उन में से एक काबा शरीफ पर नजर पड़ते वक्त (हुआ करना) है”.

[બૈલકી ફિસ્તુનનિલ કુબરા: ૩/૩૬૦,અન અબી ઉમામા ❀]

સાધના: સબ સે પેહલે કાબા પર જહાં સે નઝર પડે જાએ, હાથ ઉઠાએ ફિર દુઆ માંગે, ક્યોંકી યે દુઆ કી કબલિયત કા ખાસ વક્ત હૈ.

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઝમીન ના હક લેને કા અઝાબ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ ને કિસી દૂસરે કી જરા સી ભી ઝમીન ના હક હે લી, ઉસ કો કયામત કે રોઝ સાતવીં ઝમીન તક ધંસા દિયા જાએગા”.

[બુખારી: ૨૪૫૪, અન ઈબ્ને ઉમર ❀]

नं० ७ : दुनिया के बारे में

सब से ज़ियादा ખૌફ કી ચીઝ

ਰਸੂਲੁਲ्लाਹ ﷺ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ: “ਮੁੱਝੇ ਤੁਮ ਪਰ ਸਬ ਸੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਘੋੜ ਈਸ ਆਤ ਕਾ ਹੈ ਕੇ ਕਈ ਅਵਲਾਹ
ਤਆਵਾ ਤੁਮ ਪਰ ਅਮੀਨ ਕੀ ਭਰਕਾਤ ਕੋ ਨ ਆਹਿਰ ਕਰੇ” ਪ੍ਰਭੂ ਗਯਾ ਕੇ ਅਮੀਨ ਕੀ ਭਰਕਾਤ ਸੇ ਕਯਾ ਮੁਰਾਦ ਹੈ?
ਰਸੂਲੁਲ੍ਲਾਹ ﷺ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ: “ਫੁਜ਼ਿਲਤ ਕੀ ਰੰਗੀਨੀ, ਉਸ ਕੀ ਖ਼ੂਬ ਸੁਰਤੀ ਔਰ ਜੇਭ ਵਜੀਨਤ”.

[બુખારી: ૬૪૨૭, અન અબી સઈદ અલખુદરી ૬૭]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અલ્લાહ ઓર રસૂલ ﷺ કી ઈતાઅત કા બદલા

कुर्आन में अल्लाह तआला इरमाता है: जो शास् अल्लाह और उस के रसूल के हुक्म पर चलेगा, तो अल्लाह तआला उस को जैसे चाहेगा में दाखिल करेगा, जिन के नीचे नेहरुं बेहतरी होंगी. वो हमेशा उस बागों में रहेंगे और यही बहुत बड़ी कामयाबी है''.

[सर-अ-निसा: १३]

[સૂર-એ-નિસા:૧૩]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્બી સે ઈલાજ

જિન કે અસરાત સે હિફાઝત

હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ؓ ને અર્જા કિયા: ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! મુજે એક મક્કકાર જિન પરેશાન કરતા હૈ, તો આપ ؐ ને ફરમાયા: યે કલિમાત કહો: (أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ أَلَيْفٍ لَا يَجَاوِرُ) (અંઝુદુ બિ કલિમાતિલ્લાહ તામ્માતિ મિન્ શર્રિ અલૈફિ લા યિજાવુર) હું બ્રૂં નહીં હાજરૂં મિન્ શર્રિ માદારૂં ફિ અરઝૂ, વો મિન્ શર્રિ માયઝરૂં મિન્હા, વો મિન્ શર્રિ માયઝરૂં જિ ફિ સમાઅ વો માયઝરૂં મિન્હા, વો મિન્ શર્રિ કલિ તારૂં (إِلَّا طَارِقًا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ يَارَحْمَنُ) ((

युनांये वो सहाभी कहुते हैं के में ने ये अमल किया, तो अल्लाह तआला ने मेरी वो परेशानी ખત્મ કર दी”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ:૨૮૫૩૯]

नं० १० : कुर्आन की नसीहत

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ કી જાનિબ મન્સૂબ ચીઝોં કી બેહુરમતી ન કરો ઔર ન હી અદબ વાલે મહીને કી ઔર ન ઉન કુરબાનિયોં કી જિન કે ગલે મેં કલાદા (યાની કુર્બાની કી અલામત કે પટ્ટે પટ્ટે હોં) ઔર ઉન લોગોં કી ભી બેઅદબી ન કરના જો અલ્લાહ કા ફઝલ ઔર ઉસ કી રઝામંદી તલબ કરને બૈતલ્લાહ જા રહે હોં”.

[સુર-એ-માઈદા:૨]

[સુર-એ-માઈદા:ર]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૪ ઝિલહિજજા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

ઇમામ મુસ્લિમ રહ.

આપ કા ઇસ્મે ગિરામી મુસ્લિમ ઇબ્ને હજજાઝ ઔર કુનિયત અબુલ હસન થી. આપ કી વિલાદત બા સઆદત સન ૨૦૪ હિજરી મેં અરબ કે મશહૂર કબીલા બનુ કુશૈર મેં હુઈ, ઇબ્તિદાઈ તાલીમ અપને વતન નૈસાપૂર મેં હાસિલ કી, જબ કૂછ બડે હુએ તો ઇલ્મ કે લિયે દૂસરે મમાલિક મક્કા, ફક્, ઇરાક, મિસ્લ વગૈરા કા સફર શુરૂ કિયા ઔર વહાં જા કર બડે બડે મુહદ્દિસીન કી મજલિસોં મેં શિક્કત કી ઔર અપની ઇલ્મી પ્યાસ બુજાને લગે, યહાં તક કે લોગ આપ કો વક્ત કી ચંદ જલીલુલકદ્ર હસ્તિયોં મેં શુમાર કરને લગે, આપને અલગ અલગ ફન મેં કઈ કિતાબોં લિખી હૈં, જિન મેં સે હદીસ શરીફ કી એક કિતાબ “સહી મુસ્લિમ” હૈ, જિસ કો શુરૂ દિન સે વો મકામ વ મરતબા ઔર કુબૂલિયત હાસિલ હુઈ કે ઇસ કા શુમાર કુતુબે સિત્તા કી સહી તરીન કિતાબોં મેં હોને લગા, રેહતી દુનિયા તક કે તમામ ઇન્સાનોં બિલખુસૂસ મુસલમાનોં કે લિયે યે કિતાબ અઝીમુશ્શાન તોહફા હૈ, જો અપની હુસ્ને તરતીબ મેં બેમિસાલ ઔર સિહત મેં લાજવાબ હૈ, ઇસ મેં તકરીબન ચાર હઝાર હદીસોં હૈં, જિસ કો ઇમામ મુસ્લિમ નેં ત્રીન લાખ હદીસોં મેં સે છાન કર લિખા હૈ. ૨૫ રજબુલ મુરજજબ ઇતવાર કે દિન સન ૨૬૧ હિજરી મેં અપને વતન નૈસાપૂર મેં ઇત્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

કંધે કા અચ્છા હો જાના

એક ગઝવે મેં હઝરત ખુબૈબ બિન યસાફ ﷺ કો કંધે ઔર ગરદન કે બીચ મેં તલવાર લગી, જિસ કી વજહ સે વો હિસ્સા લટક પડા, વો આપ ﷺ કે પાસ આએ તો હુઝૂર ﷺ ને ઇસ હિસ્સે પર અપના લુઆબે મુબારક (થૂક) લગાયા ઔર ફિર ઇસ કો જોડા, તો વો ચિપક કર ઠીક હો ગયા.

[બેહકી કી દલાઈલિનુબુવ્વહ: ૨૪૨૭]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

નમાઝે અસર કી અહમિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ ને અસર કી નમાઝ છોડ દી, તો ઇસ કા અમલ ઝાએ હો ગયા”.

[બુખારી: ૫૫૩, અનબુરદા ﷺ]

ફાયદા: દિન ઔર રાત મેં તમામ મુસલમાનોં પર પાંચોં નમાઝોં કો અદા કરના તો ફર્જ હૈ હી, લેકિન ખાસ તૌર સે અસર કી નમાઝ છોડને વાલોં કે હક મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા વઈદ બયાન ફરમાના ઇસ કી અહમિયત કો ઔર બઢા દેતા હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઇસ્મે આઝમ કે સાથ દુઆ કરના

હઝરત આઈશા ﷺ ફરમાતી હૈં: મૈને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે સુના આપ ﷺ ને ફરમાયા: જબ ઇન કલિમાત (ઇસ્મે આઝમ) ((**اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُكَ بِاَسْمَاءِ الْكَاطِرِ الْكَاطِبِ النَّبَارِکِ الْاَكْبَرِ اَلْبَرَّکِ**))

સે દુઆ કી જાતી હૈ, તો કબૂલ હોતી હૈ, જબ સવાલ કિયા જાતા હૈ, તો અંતા કિયા જાતા હૈ, જબ રહમ કી દુઆ કી જાતી હૈ, તો રહમ કિયા જાતા હૈ, જબ મુસીબત સે નજાત માંગી જાતી હૈ, તો નજાત હાસિલ હોતી હૈ”.

[ઇબ્ને માજા: ૩૮૫૯]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

રાસ્તે સે તકલીફ દેહ ચીઝ કો હટાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એક આદમી કા ઇન્તેકાલ હો ગયા, ઉસ ને કોઈ નેકી નહીં કી થી, હાં! સિર્ફ ઉસ ને રાસ્તે સે કાંટે કી ટેહની ઉઠા કર ફેંકી થી, યા (રાસ્તે પર) કોઈ દરખત થા જિસે ઉસ ને કાટ ડાલા થા ઔર ઉસે કિનારે ડાલ દિયા થા, અલ્લાહ તઆલા ને ઉસે ઇસ કે બદલે મેં જન્નત મેં દાખિલ કર દિયા”.

[અબુ દાઉદ: ૫૨૪૫, અન અબી હુરૈરહ ❀]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુફ વ ના ફરમાની કી સગા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: જો શપ્સ મુંહ મોડેગા ઔર કુફ કરેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો બડા અઝાબ દેગા ફિર ઉન કો હમારે પાસ આના હૈ. ફિર હમારે જિન્મે ઉન કા હિસાબ લેના હૈ”.

[સૂર-એ-ગાશિયા: ૨૩ તા ૨૬]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

કાફિરોં કે માલ સે તઅજજુબ ન કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: તુમ ઉસ (કાફિરોં) કે માલ ઔર ઔલાદ સે તઅજજુબ મેં મત પડના, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા દુનિયા કી જિંદગી મેં ઉન કાફિરોં કો અઝાબ મેં મુબતલા કરના ચાહતા હૈ ઔર જબ ઉન કી જાન નિકલેગી, તો કુફ કી હાલત મેં મરેંગે”.

[સૂર-એ-તૌબા: ૫૫]

ખુલાસા: કાફિરોં કો માલ વ ઔલાદ જો દી જાતી હૈ, ઉસ કી જિયાદતી સે કિસી કો તઅજજુબ નહીં હોના ચાહિએ, ક્યોંકિ ઉન્હેં અલ્લાહ તઆલા ઉન ચીઝોં કે ઝરિએ ઉન કી ના ફરમાની ઔર બગાવત કી વજહ સે અઝાબ દેના ચાહતા હૈ.

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

કાફિરોં કી હાલત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કાફિર અપની ઝબાન કો એક યા દો ફરસખ (યાની તકરીબન બારા કિલો મીટર) તક ઝમીન પર ઘસીટતે હુએ ચલેગા, લોગ ઉસ કો રૌંદતે હુએ ઉસ પર ચલેંગે”.

[તિર્મિઝી: ૨૫૮૦, અન ઇબ્ને ઉમર ❀]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ઓપરેશન સે ફોડે કા ઇલાજ

હઝરત અસ્મા બિન્તે અબી બક્ર ❀ કહતી હૈં કે મેરી ગરદન મેં એક ફાડા નિકલ આયા, જિસ કા ઝિક હુઝરત ﷺ સે કિયા ગયા, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: “ઉસે ખોલ દે(ફોડ દો) ઔર છોડો મત, વરના ગોશત ખાએગા ઔર ખૂન ચૂસેગા (યાની ઉસ કા ખરાબ માદા અગર વક્ત પર ન નિકાલા ગયા, તો ઝખ્મ કો ઔર જિયાદા બઢા કર ગોશત ઔર ખૂન કો બિગાડતા રહેગા)”.

[મુસ્તદરક હાકિમ: ૮૨૫૦]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એ નૌજવાનોં કી જમાત! તુમ મેં સે જો નાન વ નફકા કી તાકત રખતા હો ઉસે ઝરૂર શાદી કર લેના ચાહિએ, ઇસ લિએ કે યહ આંખ ઔર શર્મગાહ કી હિફાઝત કા ઝરિયા હૈ ઔર જો ઇસ કી તાકત નહીં રખતા, તો ઉસે ચાહિએ કે રોઝા રખે, ઇસ લિએ કે યે ઉસ કી શહવત કો કમ કરને મેં મોઅસ્સિર હૈ”.

[મુખારી: ૫૦૬૬, અન અબુલ્લાહ ❀]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૫ ઝિલહિજ્જા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

ઈમામ અબૂ દાઉદ રહ.

આપ કા નામ સુલૈમાન ઔર વાલિદ કા નામ અશઅસ થા, અબૂ દાઉદ આપ કા શૂરૂ સે હી લકબ થા, આપ કી વિલાદત બા સઆદત સન ૨૦૨ હિજરી મેં શહર ‘સજિસ્તાન’ મેં હુઈ. આપ ને ઇલ્મ હાસિલ કરને કે લિએ મિસ્ર, જિઝિરા, ઇરાક ઔર ખુરાસાન વગૈરા કે સફર કિએ, આપ બડે બડે હુકમાં હદીસ ઔર હુકદા મેં સે એક હૈં, લેકિન ફન્ને હદીસ મેં આપ કા ખાસ મકામ હૈ, આપ કી શાન મેં યે કહા જાતા હૈ કે આપ કે લિયે, હદીસેં ઇસી તરહ આસાન ઔર સહલ કર દી ગઈ થી, જિસ તરહ દાઉદ ~~રહ~~ કે લિએ લોહે કો નરમ કર દિયા ગયા થા ઔર બાઝ ઉલમા ફરમાતે હૈં કે ઈમામ અબૂ દાઉદ રહ. દુનિયા મેં હદીસ કે લિએ ઔર આખિરત મેં જન્નત કે લિએ પૈદા કિયે ગએ હૈં ઔર હમને ઉન સે અઘ્જા ઔર અફઝલ કિસી કો નહીં દેખા, આપ ને બેશુમાર કિતાબે લિખી, જિન મેં બુલંદ પાયા કિતાબ ‘સુનને અબી દાઉદ’ હૈ, જો ચાર હઝાર આઠ સો હદીસોં પર મુશ્તમિલ હૈ, આપ ખુદ ફરમાતે હૈં કે મૈને આપ ~~રહ~~ કી પાંચ લાખ હદીસોં સે ચાર હઝાર આઠ સો હદીસેં ઇસ કિતાબ મેં લિખી હૈં. આપ કી વફાત બસરા મેં ૧૬ શવ્વાલ સન ૩૭૫ હિજરી કો હુઈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

બિજલી કોંદના

બારિશ કે આને સે પહલે આસમાન પર તેહ બ તેહ બાદલ જમા હોના શુરૂ હો જાતે હૈં, લેકિન અલ્લાહ કી કુદરત દેખિયે કે ઉન બાદલોં મેં ન કોઈ મશીન ફિટ હોતી હૈ ઔર ન હી કિસી કિસ્મ કા કોઈ જનરેટર લગા હોતા હૈ, મગર ઉસ ઘને બાદલોં મેં અલ્લાહ બિજલી કી એસી ચમક ઔર કડક પૈદા કર દેતા હૈ કે રાત કી તારીકી મેં ભી ઉજાલા ફૈલ જાતા હૈ ઔર કભી કભી ઇતની સખ્ત ગરજતી ઔર બિજલી કોંદતી હૈ કે દિલોં મેં ઘભરાહટ ઔર સારે માહોલ મેં ખૌફ તારી હો જાતા હૈ. બેશક યે અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી દલીલ હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

નેકિયોં કા હુકમ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના

રસૂલુલ્લાહ ~~રહ~~ ને ફરમાયા: ‘‘કસમ હૈ ઉસ ઝાત કી જિસ કે કબ્જે મેં મેરી જાન હૈ કે તુમ ઝરૂર બિઝ ઝરૂર ભલાઈયોં કા હુકમ કરો ઔર બુરાઈયોં સે રોકો; વરના કરીબ હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ગુનહગારોં કે સાથ તુમ સબ પર અપના અઝાબ ભેજ દે, ઉસ વકત તુમ અલ્લાહ તઆલા સે માંગોગે તો કબૂલ ન હોગી.’’

[તિર્મિઝી: ૨૧૬૯, અન હુઝૈફા ~~રહ~~]

ફાયદા: નેકિયોં કા હુકમ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના ઉમ્મત કે હર ફર્દ પર અપની હેસિયત ઔર તાકત કે મુતાબિક લાઝિમ ઔર ઝરૂરી હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

અમામા કા શમ્લા છોડના

રસૂલુલ્લાહ ~~રહ~~ જબ અમામા બાંધતે, તો ઉસ કા શમ્લા અપને દોનોં કાંધોં કે દરમિયાન છોડ દેતે.

[તિર્મિઝી: ૧૭૩૬, અન અબુલ્લાહ ઇબ્ને ઉમર ~~રહ~~]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અચ્છે અખ્લાક વાલે કા મરતબા

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “યકીનન મોમિન અપને અચ્છે અખ્લાક કે ઝરિએ નફલ નમાઝોં પઢને વાલે રોઝેદાર શખ્સ કે મરતબે કો હાસિલ કર લેતા હૈ”.

[અબૂ દાઉદ: ૪૭૯૮, અન આઈયાઝ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

નમાઝ સે મુંહ મોડના

મેઅરાજ કી રાત રસુલુલ્લાહ ﷺ કા ગુઝર એસે લોગોં પર હુઆ જિન કે સરોં કો કુચલા જા રહા થા, જબ સર કુચલ દિયા જાતા, તો દોબારા ફિર અપની હાલત પર લૌટ આતા, ફિર કુચલ દિયા જાતા. ઈસ અઝાબ મેં ઝરોં બરાબર કમી નહીં હોતી થી, હુઝૂર ﷺ ને હઝરત જિબ્રઈલ રજી સે પૂછા: યે કૌન લોગ હૈ? હઝરત જિબ્રઈલ રજી ને જવાબ મેં ફરમાયા: યે વો લોગ હૈ જિન કે ચેહરે નમાઝ કે વક્ત ભારી હો જાતે થે (યાની નમાઝ સે મુંહ ચુરાતે થે).

[અત્તરગીબ વ તારહીબ: ૭૯૫, અન અબી હુરૈરહ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બે રગબતી

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ દુનિયા મેં રગબત કરેગા ઔર ઉસ મેં લંબી લંબી ઉમ્મીદોં બાંધેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે દિલ કો દુનિયા મેં રગબત કે હિસાબ સે અંધા કરેગા ઔર જો શખ્સ દુનિયા સે બે રગબતી કરેગા ઔર અપની ઉમ્મીદોં કો કમ કરેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો બગૈર સીપે ઈલ્મ અતા કરેગા ઔર બગૈર કિસી રહનુમાઈ કે હિદાયત અતા કરમાએગા”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૬૧૮૧, અન ઈબ્ને અબ્બાસ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

ઈમાન વાલોં કા ઠિકાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઈન (ઈમાન વાલોં) કે લિએ હમેશા રહને વાલે બાગ હૈ, જિન મેં વો દાખિલ હોંગે ઔર ઉસ કે માં બાપ, ઉન કી બિવિયોં ઔર ઉન કી ઔલાદ મેં જો (જન્નત) કે લાઈફ હોંગે, વો ભી જન્નત મેં દાખિલ હોંગે ઔર હર દરવાઝે સે ફરિશ્તે ઉન કે પાસ યે કેહતે હુએ દાખિલ હોંગે: તુમ્હારે દીન પર મઝબૂત જમે રહને કી બદૌલત તુમ પર સલામતી હો, તુમ્હારે લિએ આખિરત કા ધર કિતના ઉમ્દા હૈ!”

[સુર-એ-રઅદ: ૨૩ તા ૨૪]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

ગોશ્ત ખાને કા તરીકા ઔર ઉસકા ફાયદા

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ગોશ્ત કો છુરી સે કાટ કાટકર ન ખાઓ, ઈસ લિયે કે યે અજમિયોં કા તરીકા હૈ, ઉસે દાંતોં સે નોચકર ખાઓ, ઈસ લિયે કે ઈસ તરહ ગોશ્ત ખાના લઝઝત બખ્શનેવાલા ઔર જલ્દ હઝમ કરનેવાલા હૈ.

[અબૂ દાવૂદ: ૩૭૭૮, અન આઈયાઝ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “માંગને વાલોં કો, નરમી સે જવાબ દે દેના ઔર ઉસ કો માફ કર દેના ઉસ સદકા ઔર ખૈરાત સે બહેતર હૈ, જિસ કે બાદ તકલીફ પહોંચાઈ જાએ, અલ્લાહ તઆલા બડા બેનિયાઝ ઔર ગૈરતમંદ હૈ”.

[સુર-એ-બકરા: ૨૮૩]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૬ ઝિલહિજજા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

ઇમામ તિર્મિઝી રહ.

આપ રહ. કા ઇસ્મે ગિરામી મુહમ્મદ બિન ઇસા, કુનિયત અબૂ ઇસા થી, આપ સન ૨૦૦ હિજરી કે કરીબ જૈહૂન નામી સમંદર કે સાહિલી ઇલાકે કે “તિર્મિઝ” નામી ગાંવ મેં પૈદા હુએ, વાલિદૈન કા સાયએ આતિફત મેં પલે બઢે ઔર ફિર ઇસ્મે નબ્વી હાસિલ કરને કી ખાતિર સમંદર કે ઉસ પાર પુરાસાન, ઇરાક ઔર હરમૈન શરીફૈન કા સફર કિયા ઔર વહાં કે ઉલમા સે ખૂબ ઇસ્તિફાદા કિયા અલ્લાહ ને ગઝબ કા હાફિઝા દિયા થા, જિસ કી મજલિસ મેં ભી જાતે ઉસ મજલિસ મેં બયાન કી ગઈ સારી રિવાયતેં પેહલી હી બાર મેં હિફઝ કર લેતે, બાદ મેં આપ ને હદીસ કી એક એસી કિતાબ લિખી જિસ ને ઇનકિલાબ બરપા કર દિયા ઔર ઉસ કી જામિઈયત ઔર હમાગીરી ને ઇલ્મી તબ્દે કો હૈરાન કર દિયા. ઉસ મેં સીરત, આદાબ, તફસીર, અકાઇદ, અહકામ, ફિત્નો, કયામત કી નિશાનિયોં ઔર સહાબા કૃ કે ફજાઇલ કા ઝિક્ર કિયા ગયા હૈ, યહી વો કિતાબ હૈ જિસ કો હમ ઔર આપ “જામિઅ તિર્મિઝી” કે નામ સે જાનતે હૈં, ઇમામ તિર્મિઝી કર્મતે હૈં: મૈને અપની યે કિતાબ હિજજા, ઇરાક ઔર પુરાસાન કે ઉલમા કે સામને પેશ કી, તો વો લોગ બહુત ખુશ હુએ. એક મરતબા ફરમાયા: જિસ કે ઘર મેં મેરી કિતાબ હોગી સમઝો ઉસ કે ઘર મેં નબી હૈ, જો બાત કરતે હૈં. અખીર ઉમ્ર મેં આપ કી બીનાઈ ચલી ગઈ, આપ ને ૧૩ રજબુલ મુરજજબ ૨૭૯ હિજરી કો ઇન્તેકાલ ફરમાયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ક્રક્ર કા મોઅજિઝા

બકરિયોં કા અપને અપને
માલિક કે પાસ ચલે જાના

જેબર મેં આપ ક્રક્ર કિસી કિલે વાલોં સે મુકાબલા કર રહે થે, ઇતને મેં એક બકરિયાં ચરાને વાલા આયા ઔર ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા ઔર ફિર કેહને લગા: યા રસૂલલ્લાહ ક્રક્ર! ઇન બકરિયોં કો મેં ક્યા કરૂં? તો આપ ક્રક્ર ને ફરમાયા: “તુ ઇન કે મુંહ પર કંકરિયાં માર દે, અલ્લાહ તેરી અમાનત અદા કર દેગા ઔર ઇન સબ બકરિયોં કો અપને અપને ઘર પહુંચા દેગા” યુનાંચે ઉસ શખ્સ ને એસા હી કિયા, તો વો સબ બકરિયાં અપને અપને ઘર પહુંચ ગઈ.

[બેહકી કી દલાઇલુન્નુબુવ્વહ: ૧૫૬૩]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

હજ કી ફરિયત

રસૂલલ્લાહ ક્રક્ર ને ફરમાયા: “એ લોગો! તુમ પર હજ ફર્જ કર દિયા ગયા હૈ, લિહાઝા ઉસ કો અદા કરો”.

[મુસ્લિમ: ૩૨૫૭, અન અબી હુરૈરહ ક્રક્ર]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

આમાલ કી કબૂલિયત કી દુઆ

આમાલ કબૂલ હોને કે લિએ ઇસ દુઆ કા એહતેમામ કરના ચાહિએ:

﴿رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾

તર્જમા: ઐ હમારે પરવરદિગાર! હમારે આમાલ ઔર દુઆઓં કો અપને ફઝલ સે કબૂલ ફરમાઈએ, બેશક આપ સુનને વાલે ઔર જાનને વાલે હૈં.

[સૂર-એ-બકરા: ૧૨૭]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

યતીમ કે સર પર હાથ ફેરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ કોઈ શખ્સ સિર્ફ અલ્લાહ કી ખુશનૂદી કે લિએ યતીમ કે સર પર હાથ ફેરતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા હર બાલ કે બદલે મેં નેડિયાં અતા ફરમાતા હૈ ઔર જો યતીમ કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરેગા, મેં ઔર વો જન્મત મેં દો ઉગલિયોં કી તરહ હોંગે”. હુઝૂર ﷺ ને શહાદત ઔર બીય કી ઉગલી કો ફૈલા કર બતાયા.

[મુસ્નદે અહમદ: ૨૧૬૪૯, અન અબી ઉમામા]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

દીન કો સુટલાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “મેં ને તુમ કો એક ભડકતી હુઈ આગ સે ડરા દિયા હૈ. ઉસ મેં વહી બદ બપ્ત દાખિલ હોગા જિસ ને (દીન કો) જુટલાયા ઔર ઉસ સે મુંહ મોડા”. [સૂર-એ-ઘૈલ: ૧૪ તા ૧૬]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

નારફમાની ઔર બગાવત કા વબાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ લોગો! તુમ્હારી ના ફરમાની ઔર બગાવત કા વબાલ તુમ હી પર પડને વાલા હૈ, દુનિયા કી ઝિંદગી કે સામાન સે થોડા ફાયદા ઉઠા લો, ફિર તુમ કો હમારી તરફ વાપસ આના હૈ, તો હમ ઉન સબ કામોં કી હકીકત સે તુમ કો આગાહ કર દેંગે, જો તુમ ક્રિયા કરતે થે”.

[સૂર-એ-યુનુસ: ૨૩]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

જન્મત કા બાઝાર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જન્મત મેં એક બાઝાર હૈ, જિસ મેં ખરીદ વ ફરોખ્ત નહીં હૈ, ઉસ મેં સિર્ફ મર્દ ઔર ઔરતોં કી સૂરતોં હૈ, ઉન કો દેખ કર જબ આદમી કિસી શકલ કી તમન્ના કરેગા (કે મેં બી ઈસ જૈસા હોતા) તો ઉસ કી શકલ વૈસી હી હો જાએગી”.

[તિર્મિઝી: ૨૫૫૦, અન અલી]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

પછના લગાને કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: પછના લગાનેવાલા કયા હી અચ્છા બંદા હૈ! ખૂન કો નિકાલતા હૈ, પીઠ કો હલ્કા કરતા હૈ ઔર બીનાઈ તેજ કરતા હૈ. [તિર્મિઝી: ૨૦૫૩, અન ઇબ્ન અબ્બાસ]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ગુસ્સા શૈતાન કે અસર સે હોતા હૈ, શૈતાન કી પૈદાઈશ આગ સે હુઈ હૈ ઔર આગ પાની સે બુજઈ જાતી હૈ, લિહાઝા જબ તુમ મેં સે કિસી કો ગુસ્સા આએ તો ઉસ કો ચાલિએ કે વુઝૂ કર લે”.

[અબૂ દાઉદ: ૪૭૮૪, અન અતિય્યા]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

⑨ ઝિલહિજ્જા

નંબર ① : ઇસ્લામી તારીખ

ઈમામ નસઈ રહ.

આપ કા નામ અહમદ બિન શુએબ, કુનિયત અબૂ અબ્દુર્રહમાન હૈ, પુરાસાન કે “નસા” નામી શહર મેં સન ૨૧૫ હિજરી મેં પૈદા હુએ, ઇબ્તિદાઈ તાલીમ અપને શહર મેં હાસિલ કી ઔર ફિર અપની ઇલ્મી પ્યાસ બુઝાને કે લિએ અપને શહર સે નિકલ કર પુરાસાન, હિજ્જા, મિસ્લ, ઇરાક, જઝીરા ઔર શામ કા સફર કિયા ઔર ફિર મિસ્લ કો અપના વતન બના લિયા, વહીં દીન કી ઇશાઅત ઔર તદરીસે હદીસ મેં લગે રહે ઔર ઇતની શોહરત પાઈ કે ઉસ ઝમાને મેં મિસ્લ મેં ઉન કે બરાબર કોઈ ન થા, આપ ને હદીસ કી કઈ કિતાબે લિખી, જિન મેં સે આપ કી કિતાબ “અલ મુજતબા” જો હમારે ઔર આપ કે દરમિયાન નસઈ શરીફ કે નામ સે મશહૂર હૈ, “અસ્સુનનુલ કુબરા” કા ઇબ્તિસાર હૈ. ઈમામ નસઈ એક તરફ હદીસ મેં માહિર થે, તો દૂસરી તરફ ફિકહે હદીસ ઔર રાવિયોં કો પરખને ઔર જાંચને મેં લા સાની થે, જિસ કા અંદાજા આપ કી કિતાબ “અલ મુજતબા” સે હોતા હૈ કે આપ એક હી હદીસ કો બાર બાર લાતે હૈં ઔર અલગ અલગ મસાઈલ કા ઇસ્તિખ્બાત કરતે હૈં. ઉસ કે સાથ સાથ આપ બડે આબિદ વ જાહિદ થે, રાતોં કો ઇબાદત કરના આપ કા ખુસૂસી મામૂલ થા, જી કઅદા સન ૩૦૨ હિજરી મેં આપ મિસ્લ સે નિકલે ઔર ફલસ્તીન પહુંચે, પીર કે દિન સન ૩૦૩ હિજરી મેં આપ કી વફાત હુઈ.

નંબર ② : અલ્લાહ કી કુદરત

મુખ્તલિફ તરીકે સે પાની કા ઉતરના

અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત બી બડી અજ્જબ હૈ કે કબી બગૈર કિસી બાદલ કે શબનમ કી શકલ મેં પાની ઉતાર દેતા હૈ, જિસ કે ઝરિએ હર ચીઝ નમ ઔર તર હો જાતી હૈ ઔર સૂરજ કી ગરમી ઔર તપિશ સે હિફાઝત હો જાતી હૈ ઔર કબી શદીદ બારિશ બરસા કર હલાકત વ તબાહી કા માહોલ પૈદા કર દેતા હૈ ઔર કબી બરફ ઔર ઓલે બરસા કર સખ્ત સર્દી કા સમાં પૈદા કર દેતા હૈ. ઔર બરફીલે પહાડ ઔર હસીન વાદિયાં અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત કી હમદ વ સના મેં મસદૂફ હો જાતે હૈં, આસમાન સે શબનમ, બારિશ, બરફ વ ઓલે બરસા કર મોસમોં કો બદલના અલ્લાહ કી કુદરત કી ઝબરદસ્ત દલીલ હૈ.

નંબર ③ : એક ફર્જ કે બારે મેં

આપ ﷺ કી આખરી વસિયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને આખરી વસિયત થે ઇશાદ ફરમાઈ: “નમાઝ કો (પાબંદી સે પઢતે રહા કરો) ઔર અપને ગુલામોં (ઔર નોકરોં) કે બારે મેં અલ્લાહ તઆલા સે ડરો”, યાની ઉન કે હુકૂક અદા કરો.

[અબૂ દાહિદ: ૫૧૫૬, અન અલી ﷺ]

નંબર ④ : એક સુન્નત કે બારે મેં

કુર્ત કી આસ્તીન ગઢોં તક હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે કુર્ત કી આસ્તીન ગઢોં તક હોતી થી.

[અબૂ દાહિદ: ૪૦૨૭, અન અસ્મા બિન્તે યઝીદ ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અરફા કે દિન રોઝા રખના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અરફા કે દિન કા રોઝા રખના એક સાલ અગલે એક સાલ પિછલે ગુનાહોં કો માફ કર દેતા હૈ”.

[સદી ઇબ્ને ખુઝેમા: ૩૦૩૪]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

નમાઝ દિખલાવે કે લિએ પઢના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ નમાઝ ઇસ લિએ પઢે તાકે લોગ ઉસે દેખેં ઔર જબ તન્હાઈ મેં જાએ, તો નમાઝ ખરાબ પઢે, તો યે એસી ખરાબ બાત હૈ, જિસ કે ઝરિએ વો અલ્લાહ કી તૌહીદ કર રહા હુ”.

[બિહકી: ૨/૨૮૦ અન ઇબ્ને મરઘદદ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બચો

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “યે દુનિયા મેરે સામને ઝાહિર હુઈ, તો મેં ને ઉસ સે કહા: તુ મુઝ સે દૂર હટ જા, ફિર વો જાતે હુએ કેહને લગી: આપ (ﷺ) તો મુઝ સે બચ ગએ હૈં, મગર આપ (ﷺ) કે બાદ આને વાલે મુઝ સે ન બચ સકેંગે”.

[બિહકી શોઅબિલ ઇમાન: ૧૦૧૨૮, અન અબી બક્ર સિદ્દીક]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

ઈમાન વાલોં કા નૂર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિસ દિન ઇમાન વાલે મર્દ ઔર ઇમાન વાલી ઔરતોં કો દેખોગે કે ઉન કા નૂર (ઈમાન) ઉન કે આગે ઔર ઉન કી દાહની તરફ દૌડતા હોગા (ઉન સે કહા જાએગા) આજ તુમ કો એસે બાગોં કી ખુશ ખબરી દી જાતી હૈ, જિન કે નીચે નેહરેં જરી હૈં, વો ઉન બાગોં મેં હમેશા રહેંગે. યે (નૂરે બશારત હી) બઢી કામ્યાબી હૈ”.

[સૂર-એ-હદીદ: ૧૨]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

આસેબી અસરાત કા ઇલાજ

હઝરત અબૂ લૈલા ﷺ ફરમાતે હૈં કે મેં ખિદમતે નબ્વી મેં હાઝિર થા કે એક દેહાતી આપા ઔર કેહને લગા: મેરે ભાઈ કો તકલીફ હૈ, આપ ﷺ ને ફરમાયા: ક્યા તકલીફ હૈ? ઉસ ને કહા: કુછ અસરાત હૈં. આપ ﷺ ને ફરમાયા: “ઉસે મેરે પાસ લાઓ” યુનાંચે લાયા ગયા, તો હુઝૂર ﷺ ને ચંદ આયતેં પઢ કર દમ ફરમાદી, જિસ સે વો બિલ્હુલ ઠીક હો ગયા, વો આયતેં યે હૈં: સૂર-એ-ફાતિહા, શુરૂ સૂર-એ-બકરા કી ચાર આયતેં ઔર દરમિયાન કી દો આયતેં (وَٱلْحَمْدُ لِلّٰهِ ٱلَّذِیْ ءَاتٰى) ઔર આયતુલ કુર્સી ઔર સૂર-એ-બકરા કી આખરી તીન આયતેં ઔર સૂર-એ-આલે ઇમરાન કી એક આયત (سُبْحٰنَ ٱللّٰهِ) ઔર સૂર-એ-આરાફ કી એક આયત (إِن رَّيٰسَتُكُم) ઔર સૂર-એ-મોમિનૂન કી એક આયત (وَمَنْ يُّنِغْمِعِ ٱللّٰهُ) ઔર સૂર-એ-જિન કી એક આયત (وَٱلَّذِیْ تَعْلٰی) ઔર શુરૂ સૂર-એ-સાફાત કી દસ આયતેં ઔર સૂર-એ-હશર આખરી તીન આયતેં ફિર (قُلْ هُوَ ٱللّٰهُ أَحَدٌ) (قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلْقَلْبِ) (قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ).

[ઇબ્ને માજા: ૩૫૪૯]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ગવાહી મત છુપાયા કરો ઔર જો શખ્સ ઉસ (ગવાહી) કો છુપાએગા, તો યકીનન ઉસ કા દિલ ગુનહગાર હોગા ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કામોં કો ખૂબ જાનતા હૈ”.

[સૂર-એ-બકરા: ૨૮૩]

ਸਿਫ਼ ਪਾਂਧ ਮਿਨਟ ਕਾ ਮਦਰਸਾ ਕੁਆਨਿ ਵ ਹਈਸ ਕੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਮੇਂ

④ તિલકલિખા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

ઈમામ ઈબ્ને માજા રહ.

આપ રહ. કા નામ મુહમ્મદ કુનિયત અબૂ અબ્દુલ્લાહ વાલિદ કા નામ યઝીદ બિન અબ્દુલ્લાહ બિન માજા કઝવીની છે. જદે અમજદ કી તરફ નિરબત કરતે હુએ ઇબ્ને માજા કહા જતા હૈ. આપ સન ૨૦૮ હિજરી મેં ઇરાક કે મશ્હૂર શહર કઝવીન મેં પૈદા હુએ, ઇબ્ને માજા ને ઇલ્મે હદીસ વ તફસીર ઔર તારીખ મેં મહારત હાસિલ કરને કે લિએ મુખ્તાલિફ મમાલિક કા સફર ક્રિયા, ઔર માહિરીન ઉલમા ઔર અસાતિઝા સે ઇલ્મ હાસિલ કર કે ફન કે ઇમામ બન ગએ. ઉન્હોં ને હદીસ વ તફસીર ઔર તારીખ મેં બહુત સી મુફીદ કિતાબેં લિખી હૈં, મગર ઉન મેં સબ સે ઝિયાદા મશ્હૂર કિતાબ “સુનને ઇબ્ને માજા” હૈ, જો “સિહા સિતા” યાની હદીસ કી છે મશ્હૂર કિતાબોં મેં સે એક હૈ. જિસ મેં ચાર હઝાર હદીસોં કી બયાન ક્રિયા ગયા હૈ. ઉન કી યે કિતાબ હુસને તરતીબ ઔર બિલા તકરારે અહાદીસ ઔર દૂસરી કુતુબે હદીસ કે મુકાબલે મેં તૌહીદ વ અકાઈદ કી બયાન કરને મેં લા જવાબ વ બે મિસાલ હૈ, જબ ઉન્હોં ને ઇસ કિતાબ કી તાલીફ કર કે ઇમામ અબૂ યુરઆ રાઝી કે સામને પૈશ ક્રિયા તો ઉન્હોં ને ઉસ કો દેખ કર ફરમાયા: “અગર યે કિતાબ લોગોં કે હાર્થોં મેં આ ગઈ તો મુઝે ડર હે કે કહીં દૂસરી અહાદીસ કી કિતાબેં ન છોડ બેઈ”. આખિર દીની ખિદમત અંજામ દેતે હુએ ૨/૨ મઝાનુલ મુબારક બરોઝ પીર સન ૨૭૩ હિજરી મેં વફાત પાઈ ઔર મંગલ કે દિન દફન ક્રિએ ગએ.

નંબર (૨) : હુજૂર કા મોઅજિઝા

થોડે સે છૂહારોં મેં બરકત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને હજરત ઉમર રા.કૃ.ને હુકમ દિયા કે કબીલએ મુઝૈના કે ચાર સો સવારોં કો સફર મેં જાને કે લિએ કુછ સામાન દે દો, હજરત ઉમર રા.કૃ.ને અર્જ કિયા: યા રસુલુલ્લાહ! મેરે પાસ કોઈ ચીઝ ઐસી નહીં જો મેં ઉન કો દે સકું. આપ ﷺ ને ફરમાયા: “જાઓ તો સહી” હજરત ઉમર રા.કૃ. ઉન લોગોં કો અપને ઘર લે ગએ, ઘર પર થોડે સે છુહારે રખે હુએ થે, વો ઉન લોગોં કે દરમિયાન તક્સીમ કર દિયા. હજરત નુઅમાન બિન મુકરિન ફરમાતે હૈં: (તક્સીમ કે બાદ ભી) છુહારે જિતને થે ઉતને હી બાકી રહે (ઉન મેં કુછ કમી નહીં હુઈ).

[બેહકી ફી દલાઈલિનુબુવ્વહ: ૨૧૧૨, અન નુઅમાન બિન મુકરિન ૫૫]

નંબર (૩) : એક ફર્જ કે બારે મેં

તકબીરતે તશરીફ

નવી જિલ હિજાની ફજરની નમાઝ સે તેરહવી જિલ હિજાની અસર તક હર ફર્જ નમાઝ કે બાદ હર મુસલમાન મર્દ વ ઔરત પર તકબીરે તશરીક કેહના જરૂરી હૈ.

((اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ وَلِلَّهِ الْحَمْدُ))

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ਘੋਰ ਵ ਮਲਾਓਂ ਦੀ ਦੁਆ

रसुलुल्लाह ﷺ ये हुआ करता थे:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ كُلِّ خَيْرٍ خَزَائِنُهُ بِيَدِكَ»

तर्जमा: ॐ अल्लाह! मैं तुझसे उन तमाम बलाओं का सवाल करता हूँ, जिन के भजाने तेरे कब्जे में हैं.

[મુસ્તાદરક: ૧૯૨૪, અન ઈબ્ને મરજીદ ૪૦]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

નમાઝ મેં કુઆન કરીમ કી તિલાવત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “નમાઝ મેં કુઆન શરીફ કી તિલાવત, નમાઝ સે બાહર કી તિલાવત સે બેહતર હૈ ઔર નમાઝ સે બાહર કી તિલાવતે કુઆન “سُبْحَانَ اللَّهِ” ઔર “أَللَّهُ أَكْبَرُ” કી તસ્બીહ પઢને સે અફઝલ હૈ, “سُبْحَانَ اللَّهِ” ઔર “أَللَّهُ أَكْبَرُ” કી તસ્બીહ સદકે સે અફઝલ હૈ, ઔર સદકા રોઝે સે અફઝલ હૈ ઔર રોઝા જહન્નમ સે બચને કી ઢાલ હૈ”.

[બિહકી: ૧૬૭, અન આયશા ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઝલીલ તરીન લોગ

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી મુખાલિફત કરતે હૈં, તો યહી લોગ (અલ્લાહ કે નઝદીક) બડે ઝલીલ લોગોં મેં દાખિલ હૈં”.

[સૂર-એ-મુજદલા: ૨૦]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુન્યવી ઝિંદગી પર ખુશ ન હોના

કુઆન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા જિસ કી યાહતા હૈ બેહિસાબ રિઝક દેતા હૈ ઔર જિસ કો યાહતા હૈ તંગી કરતા હૈ; ઔર યે લોગ દુનિયા કી ઝિંદગી પર ખુશ હોતે હૈં (ઔર ઉસ કે ઐશ વ ઈશરત પર ઇતરાતે હૈં) હાલાંકે આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા કી ઝિંદગી એક થોડા સા સામાન હૈ”.

[સૂર-એ-રઅદ: ૨૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કી સર્કે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અહલે જન્નત કી એક સૌ બીસ સર્કે હોંગી, ઉન મેં અસ્સી સર્કે ઇસ ઉમ્મત કી ઔર ચાલીસ બાકી ઉમ્મતોં કી હોંગી”.

[તિર્મિઝી: ૨૫૪૬, અન બુરૈદા ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બીમારી સે મુતઅદિલક અહમ હિદાયત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ્હેં માલૂમ હો કે કુલાં જગા તાગિન (પેગ) ફૈલા હુવા હૈ, તો વહાં મત જાઓ ઔર જિસ જગા તુમ રેહ રહે હો વહાં તાગિન ફૈલ જાએ, તો ઉસ જગા સે (બિલા ઝરૂરત) મત નિકલો”.

[બુખારી: ૫૭૨૮, અન ઉસામા બિસ ઝૈદ ؓ]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એક દૂસરે સે હસદ ન કરો, ખરીદ વ ફરોખ્ત મેં ધોકા દેને કે લિએ બોલી મેં ઇઝાફા ન કરો (યાની બઢા ચઢા કર ન બોલો) એક દૂસરે સે દુશ્મની ન રખો, એક દૂસરે સે મુંહ ન ફેરો ઔર તુમ મેં સે કોઈ દૂસરે કે સૌદા પર સૌદા ન કરે”.

[મુસ્લિમ: ૬૫૪૧, અન અબી હુરૈરહ ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૯ ઝિલહિજ્જા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત જુનેદ બગદાદી રહ.

હઝરત જુનેદ બગદાદી રહ. બડે પાએ કે બુઝુર્ગ ઔર તીસરી સદી કે ઇલ્મ વ મારિફત કે ઇમામ थे, હઝરત સિરી સક્તી રહ. આપ કે મામૂં ઔર શૈખ ઔર મુરબ્બી थे. સાત સાલ કી ઉમ્મ મેં જબ ઉન સે શુક્ર કે બારે મેં પૂછા તો ફરમાયા: શુક્ર કી તારીફ યે હૈ કે જબ અલ્લાહ તઆલા કોઈ ને અમત અતા કરે, તો ઉસ કી વજહ સે કબી ને અમત દેને વાલે કી નાફરમાની ન કરે. યે સુન કર લોગોં ને કહા આપ કી કુવ્વતે ગોયાઈ અલ્લાહ કા અતિથ્યા હૈ. હઝરત સુફિયાન સૌરી સે ફિકહ કી તાલીમ મુકમ્મલ ફરમાઈ ઔર બીસ સાલ કી ઉમ્મ મેં ઈફ્તા કી સનદ પર ફાઈઝ હો ગએ, કુર્આન વ હદીસ કે બારે મેં ફરમાયા કરતે: જો શપ્સ કુર્આને કરીમ કા હાફિઝ ઔર હદીસે રસૂલ કા કાતિબ ન હો, ઉસ કી ઇત્તિબા ન કિયા કરો, ક્યોંકી હમારે મઝહબ કી બુનિયાદ કુર્આન વ હદીસ હૈ. વો ઇલ્મે શરીઅત કે સાથ સાથ ઇલ્મે તરીકત કે ભી ઇમામ थे, અપને બારે મેં ફરમાયા કરતે કે મુઝે સુલૂક વ મારિફત કા બુલંદ તરીન મકામ ફાકા કશી, તર્ક દુનિયા ઔર શબ બેદારી સે હાસિલ હુઆ હૈ. વઅઝ ગોઈ સે દૂર ભાગતે थे; એક મરતબા ખવાબ મેં હુઝૂર ﷺ ને વઅઝ કેહને કા હુકમ દિયા, તો બયાન કરના શુરૂ કર દિયા, જિસ કો સુન કર બહુત સે લોગ ઇમાન કબૂલ કર લેતે थे. મૌત કે વક્ત ઝિક્ર મેં મસરૂફ થે કે ઇસી હાલ મેં સન ૨૮૭ હિજરી મેં જુમા કે દિન અપને માલિકે હકીકી સે જા મિલે ઔર ઇમામ કર્ખી કે કબ્રસ્તાન “શોનેઝિયા” મેં દફન કિએ ગએ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

અંબૂટી અલ્લાહ કી કુદરત કા નમૂના હૈ

અંબૂટી ભી અલ્લાહ કી અજબ મખ્લૂક હૈ, ઇતને છોટે સે જાનવર મેં અલ્લાહ તઆલા ને આંખ નાક કાન દિલ વ દિમાગ હાથ પૈર કિતની કારીગરી સે બનાએ. ફિર ઇન કો સોચને, સમજને ઔર સૂંઘને કી બે પનાહ સલાહિયતોં સે નવાઝા. વો એક મીલ કી દૂરી સે મીઠી ચીઝોં કા સૂંઘ કર પતા લગા લેતી હૈ. અંબૂટીયોં કી સરદાર કો જબ કોઈ ચીઝ મિલતી હૈ, તો વો અપને માતહત તમામ અંબૂટીયોં કો બુલાતી હૈ ઔર વો ઉસ ચીઝ કો ઉઠા કર અપને બિલોં મેં લે જાતી હૈ; અગર કિસી દાને કે જમને કા ખતરા મહસૂસ કરતી હૈ, તો ઉસ કે ટુકડે કર દેતી હૈ ઔર ગરમી કે મૌસમ મેં સરદી કે લિએ ઔર ઈસી તરહ બરસાત કા મૌસમ આને સે પેહલે હી ઝખીરા જમા કર લેતી હૈ, બગૈર કિસી મશીન વ આલા કે ગરમી ઔર બરસાત કે મૌસમ કી ખબર ઉન્હેં કિસ ને દી? ઇતની છોટી સી મખ્લૂક કો એસે એસે હુનર સિખા દેના અલ્લાહ કી કુદરત કા કરિશમા હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

નમાઝ કે લિએ મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે જો શપ્સ અચ્છી તરહ મુકમ્મલ તૌર પર વુજૂ કરતા હૈ, ફિર સિર્ફ નમાઝ હી કે ઇરાદે સે મસ્જિદ મેં આતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ બંદે સે એસે ખુશ હોતે હૈં જેસે કે કિસી દૂર ગએ હુઝે રિશ્તેદાર કે અચાનક આને સે ઉસ કે ઘર વાલે ખુશ હોતે હૈં”. [ઇબ્ને ખુઝેમા: ૧૪૧૧, અન અબી હુરૈરહ રહ]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

કુર્તે કા ઇસ્તેમાલ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો કપડોં મેં કમીઝ બહુત પસંદ થી.

[અબૂ દાવુદ: ૪૦૨૬, અન ઉમ્મે સલમા ؓ]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

હર નમાઝ કે બાદ તસ્બીહે ફાતિમી અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો હર ફઝ નમાઝ કે બાદ ૩૩ મરતબા “سُبْحَانَ اللَّهِ” ૩૩ મરતબા “الْحَمْدُ لِلَّهِ” ૩૩ મરતબા “اللَّهُ أَكْبَرُ” કહેતા હૈ, વો કબી નુકસાન મેં નહીં રહતા”.

[મુસ્લિમ: ૧૩૪૮, અન કઅબ બિન ઉજરા ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઔરતોં કા ખુશ્બૂ લગા કર બાહર નિકલના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો ઔરત ઇત્ર લગા કર લોગોં કે પાસ સે ગુઝરે, તાકે લોગ ઉસ કી ખુશ્બૂ મહસૂસ કરે, તો વો ઝાનિયા હૈ ઔર હર (દેખને વાલી) આંખ ઝિનાકાર હોગી”.

[તિર્મિઝી: ૨૭૮૬, અન અબી મુસા ؓ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મેં ખુદ કો મશગૂલ ન કરો

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ મેં સે કયામત કે દિન મુઝ સે ઝિયાદા કરીબ વો શાપ્સ હોગા, જો દુનિયા સે ઈસી તરહ નિકલ આએ, જિસ તરહ મેં છોડ કર જા રહા હું, અલ્લાહ કી કસમ! મેરે સિવા તુમ મેં સે હર એક દુનિયા કી કિસી ન કિસી ચીઝ મેં ફંસા હુઆ હૈ”.

[મુસ્નદ અહમદ: ૨૦૮૪૭, અન અબી ઝર ؓ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત કા મૌસમ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉન (અહલે ઈમાન) કે સમ્ર કે બદલે મેં (ઉન્હેં) જન્મત ઔર રેશમી લિબાસ અતા કિયા જાએગા, ઉન કી યે હાલત હોગી કે જન્મત મેં મસેહરિયોં પર તકિયે લગાએ બૈઠે હોંગે, વહાં ઉન્હેં ન ગરમી કા એહસાસ હોગા ઔર ન વો સરદી મહસૂસ કરેંગે”.

[સુર-એ-દહર: ૧૨ તા ૧૩]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

નઝર લગને સે હિફાઝત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શાપ્સ ને કોઈ એસી ચીઝ દેખી જો ઉસે પસંદ આ ગઈ, ફિર ઉસ ને (مَا كُنَّا لَكُمْ قَبْلَ الْبَلَاءِ بِبَالٍ) કહે લિયા, તો ઉસ કી નઝર સે કોઈ નુકસાન નહીં પહુંચેગા”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૧૭૬૬૬, અન અનસ ؓ]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: (એ મુહમ્મદ ﷺ) આપ કેહ દીજિએ કે અગર તુમ અલ્લાહ તઆલા સે મોહબ્બત રખતે હો, તો તુમ લોગ મેરી પૈરવી કરો, અલ્લાહ ભી તુમ સે મોહબ્બત કરેગા ઔર તુમ્હારે ગુનાહોં કો બાન્સ દેગા.

[સુર-એ-આલે ઈમરાન: ૩૧]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૦ ઝિલહિજ્જા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

સુલ્તાન મહમૂદ ગઝનવી રહ.

સુલ્તાન મહમૂદ ગઝનવી રહ. ઇસ્લામી તારીખ મેં બડે નામવર બાદશાહ ગુઝરે હૈં, આપ અમીર સુબુકતગીન કે બેટે થે, સન ૩૫૭ હિજરી મેં પૈદા હુએ ઔર આલા તાલીમ હાસિલ કી. વાલિદ સાહબ કે ઇન્તેકાલ કે બાદ હુકૂમત કી બાગ ડોર સંભાલી ઔર ઉસ કો મઝબૂત કરતે ચલે ગએ, આપ ને અપને દોરે હુકૂમત મેં કઈ ઈલાકે ફતલ કિએ ઔર અમન વ અમાન કાઈમ કિયા. જુલ્મ વ ઝિયાદતી કો બિલુલ પસંદ નહીં કરતે થે, મુસ્લિમ વ ગૈર મુસ્લિમ હર એક કે સાથ ઇન્સાફ કા મામલા કરતે થે. રિઆયા કી પૂરી ખબર રખતે થે ઔર ઉન કી ઝરૂરિયાત કો બડે એહતેમામ સે પૂરા કરતે. ગૈર મુસ્લિમોં કે મઝહબ ઔર ઉન કી ઈબાદત ગાહોં કા ભી બડા લિહાઝ રખતે થે, ઉન કો ઉન કા પૂરા હક દેતે ઔર મઝીદ ઇનામાત સે ભી નવાઝતે, અલબત્તા બેહયાઈ ઔર ફિતનોં કે અઝોં કો બેખૌફ વ ખતર સફહ-એ-હસતી સે મિટા દેતે. સુલ્તાન મહમૂદ રહ. ઈલ્મ વ ફઝલ મેં ભી બહુત આગે થે, અહલે ઈલ્મ ઔર અસ્થાબે કમાલ કે બડે કદરદાં થે. ખાસ ગઝની મેં બહુત બડા મદ્રસા તામીર કરાયા ઔર ઉસ કે ઈખરાજાત કે લિએ એક બડા ફંડ મુકરર કર દિયા, આપ કે દારૂસ્સલ્તનત મેં ઇતને અરબાબે કમાલ જમા હો ગએ થે કે એશિયા કે કિસી બાદશાહ કો યે ફખ હાસિલ ન થા. તકરીબન ૩૫ સાલ તક ઇકિતદાર કો રૌનક બખ્શને કે બાદ યે આદિલ, મુન્સિફ, રિઆયા પરવર, ખુદા તરસ, ઉલમા નવાઝ ઔર અઝીમ કાઈદ વ સરબરાહ સન ૪૨૧ હિજરી મેં ઇસ દારે ફાની સે રૂખ્સત હો ગયા; જિસ કે મિસાલી કારનામે કયામત તક તારીખ કે ઔરાક મેં મહફૂઝ રહેંગે.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

હઝરત હુઝૈફા ﷺ કો સદી કા એહસાસ ન હોના

હઝરત હુઝૈફા ﷺ ફરમાતે હૈં: “ગઝવ-એ-ખંદક કે મૌકે પર સપ્ત ઠંડી હવા ચલ રહી થી, એસે વક્ત મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હે કોઈ જો મેરે પાસ દુશ્મનોં કે કાફલે કી ખબર લે આએ, તો (ઠંડી કી વજહ સે) કોઈ ભી ખડા ન હુઆ, દુસરી મરતબા ફરમાયા: ફિર ભી કોઈ ખડા ન હુઆ, જબ તીસરી મરતબા ભી કોઈ ખડા ન હુઆ તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફર્માયા “એ હુઝૈફા! તુમ ખડે હો જાઓ ઔર દુશ્મનોં કે કાફલે કી ખબર લે આઓ, હઝરત હુઝૈફા ﷺ ફરમાતે હૈં ચુંકી રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને અબ મેરા નામ લે હી લિયા થા, ઇસ લિએ ખડા હોના ઝરૂરી થા, બહર હાલ મેં ખડા હો ગયા ઔર વહાં સે ચલા, તો (રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી બાત માનને કી બરકત સે) મુજે રાસ્તે મેં ઝર્ગા બરાબર ભી ઠંડી મહસૂસ નહીં હુઈ, યહાં તક કે મૈં વાપસ ભી આ ગયા, એસા લગ રહા થા ગોયા કે મૈં સપ્ત ગરમી મેં ચલ રહા હૂં”.

[મુસ્લિમ: ૪૪૪૦]

નંબર ૩ : એક ફર્ક કે બારે મેં

દાઢી રખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મુઝોં કો કતરવાઓ ઔર દાઢી કો બઢાઓ”.

[ખુખારી: ૫૮૯૩, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

ફાયદા: દાઢી રખના ઇસ્લામ મેં વાજિબ ઔર ઇસ્લામી શિઆર મેં સે હૈ, ઇસ લિએ તમામ મુસલમાનોં કે લિએ ઇસ પર અમલ કરના ઇન્તિહાઈ ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

હજ કે મોકે પર દુઆ પઢના

હજ કે મોકે પર ઈસ દુઆ કો પઢતે રહના યાહિએ:

رَبَّنَا اجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ
તર્જમા: ઐ હમારે પરવરદિગાર! હમ કો અપના ફરમાંબરદાર બના લીજિએ ઔર હમારી ઔલાદ મેં સે ભી એક ઐસી જમાત પૈદા ફરમા, જો આપ કી ફરમા બરદાર હો ઔર હમ કો હમારે હજ કે અહકામ સિખા દીજિએ ઔર હમારી તૌબા કબૂલ ફરમા, ક્યોંકિ આપ હી તૌબા કબૂલ કરને વાલે ઔર રહમ કરને વાલે હૈં.

[સૂર-એ-બકરા: ૧૨૮]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

ઘર મેં નવાફિલ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ મસ્જિદ મેં (ફર્જ) નમાઝ અદા કર લે, તો અપની નમાઝ મેં સે કુછ હિસ્સા ઘર કે લિએ ભી છોડ દે, ક્યોંકિ અલ્લાહ તઆલા બંદે કી (નફલ) નમાઝ કી વજહ સે ઉસ કે ઘર મેં ખૈર નાઝિલ કરતે હૈં”.

[મુસ્લિમ: ૧૮૨૨, અન જાબિર]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શર્ક કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બિલા શુબા અલ્લાહ તઆલા શર્ક કો માફ નહીં કરેગા, શર્ક કે અલાવા જિસ ગુનાહ કો યાહેગા, માફ કર દેગા ઔર જિસ ને અલ્લાહ તઆલા કે સાથ કિસી કો શરીક કિયા, તો ઉસ ને અલ્લાહ કે ખિલાફ બહુત બડા જૂટ બોલા”.

[સૂર-એ-નિસા: ૪૮]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ચીજેં ખત્મ હોને વાલી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો કુછ તુમ્હારે પાસ (દુનિયા મેં) હૈ વો (એક દિન) ખત્મ હો જાએગા ઔર જો અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ વો હમેશા બાકી રહને વાલી ચીઝ હૈ”.

[સૂર-એ-નહલ: ૯૬]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

દોઝખ કી ગહરાઈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “એક પત્થર કો જહન્નમ કે કિનારે સે ફેંકા ગયા, વહ સત્તર સાલ તક ઉસ મેં ગિરતા રહા; મગર ઉસ કી ગહરાઈ તક નહીં પહુંચ સકા”.

[મુસ્લિમ: ૭૪૩૫, અન ઉતબા બિન ગઝવાન]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

જુઝામ (યાની કોઢ) કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા “સાત દિન તક રોઝાના સાત મરતબા મદીના કી અજવહ ખજૂરોં કા ઇસ્તેમાલ જુઝામ (કોઢ) કે લિએ ફાયદામંદ હૈં”.

[કંઝુલ ઉમ્માલ: ૨૮૩૩૨, અન આયશા]

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ મેં સે કોઈ ઘર મેં દાખિલ હોને કે લિએ તીન મરતબા ઇજાઝત માંગે ઔર ઉસ કો ઇજાઝત ન મિલે, યા કોઈ જવાબ ન મિલે તો ઉસ કો વાપસ હો જાના યાહિએ”.

[અબૂ દાઉદ: ૫૧૮૧, અન અબી મુસા]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૧ ઝિલહિજજા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

ઈમામ ગઝાલી રહ.

હુજ્જતુલ ઇસ્લામ ઈમામ ગઝાલી રહ. કા શુમાર તારીખે ઇસ્લામ કી અઝીમ શખ્સિયતોં મેં હોતા હૈ. આપ કા નામ મુહમ્મદ ઔર કુનિયત અબૂ હામિદ થી. સન ૪૫૦ હિજરી મેં ઇરાક કે ઇલાકે તાહિરાન મેં પૈદા હુએ. ઈબ્તિદાઈ તાલીમ અપને વતન મેં હાસિલ કરને કે બાદ નૈશાપૂર જા કર ઈમામુલ હરમૈન કે હલ્ક-એ-દર્સ મેં શામિલ હો ગએ. થોડે હી દિનોં મેં આપ કા શુમાર અપને ઝમાને કે બડે ઉલમા મેં હોને લગા. ઔર સિર્ફ ૩૪ સાલ કી ઉમ્ર મેં નિઝામુલ મુલ્ક ને બગદાદ કે મદ્રસ-એ-નિઝામિયહ કી સદારત કે લિએ આપ કા ઈન્તેખાબ કિયા જો ઉસ વક્ત એક આલિમ કે લિએ સબ સે બડી ઈઝઝત ઔર શર્ફ કી બાત થી. આપ ને અપને ઈલ્મી વ અમલી કમાલાત કે ઝરિએ આલમે ઇસ્લામ કે દિલ વ દિમાગ પર ગેહરા અસર ડાલા ઔર અલ્લાહ તઆલા ને આપ કે ઝરિએ ઉમ્મતે મુસ્લિમા કો બેહદ નફા પહુંચાયા. અપને તઝકિય-એ-નફસ કે લિએ તકરીબન ૧૨ સાલ જંગલોં મેં ગાઈબ રહે, ફિર લોગોં કે સામને આએ ઔર તઝકિય-એ-નફસ પર એક કિતાબ લિખી જો “અહયાઉલ ઉલૂમ” કે નામ સે ખવાસ વ અવામ દોનોં તબકો મેં બેહદ મકબૂલ હુઈ ઔર ઉમ્મતે મુસ્લિમા કે એક બડે તબકે ને ઉસ સે ફાયદા ઉઠાયા. આપ કી વફાત સન ૫૦૫ હિજરી કો ૫૫ સાલ કી ઉમ્ર મેં હુઈ ઔર આપ વહીં મદફૂન હૈં.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

પહાડોં મેં કુદરત કા નમૂના

અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન પર બુલંદ ઔર ઊંચે ઊંચે પહાડ બનાએ, જિસ કી ચોટિયાં બાદલોં સે ભી ઊપર તક પહુંચી હુઈ હોતી હૈં, ઔર ફિર ઉસી પહાડોં સે નદિયાં, સમંદર, દરિયા, જીલ ઔર મીઠે મીઠે પાની કે ચશમે જારી કિએ, જિસ સે તમામ માખૂક અપની અપની પ્યાસ ઔર ઝિંદગી કી ઝરૂરિયાત પૂરી કરતી હૈં, પાની કે બે હેહતે હુએ ચશમે, મઝબૂત ઔર સખ્ત ચટાનોં સે જારી હો કર ખુદા કી અઝીમ કુદરત કા નમૂના દુનિયા કી નિગાહોં કે સામને પૈશ કર રહે હૈં.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુકમ દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “આપ અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુકમ કરતે રહિયે ઔર ખુદ ભી નમાઝ કે પાબંદ રહિયે, હમ આપ સે રોઝી તલબ નહીં કરતે, રોઝી તો આપ કો હમ દેંગે ઔર અચ્છા અંજામ તો પરહેઝગારોં કા હૈ”.

[સૂર-એ-તાહા: ૧૩૨]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

બાત ઠહર ઠહર કર ઔર સાફ સાફ કરના

હઝરત આયશા રાઝી ફરમાતી હૈં કે હુઝૂર કી બાત જુદા જુદા હોતી થી, જો સુન્નત, સમઝ લેતા થા.

[અબૂ દાઉદ: ૪૮૩૯]

ફાયદા: જબ કિસી સે બાત કરો, તો સાફ સાફ બાત કરો, તાકે સુન્નત વાલે કો સમઝને મેં કોઈ પરેશાની ન હો, યહ આપ કી સુન્નત હૈ.

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

બારા રકાત નફલ નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ એક દિન મેં બારા રકાત નફલ નમાઝ પઢેગા, તો ઉન નમાઝો કે બદલે મેં ઉસ કે લિએ જન્નત મેં એક ઘર બનાયા જાએગા”.

[અબૂ દાઉદ: ૧૨૫૦, અન ઉમ્મે હબીબા ૬]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કિસી કે સતર કો દેખના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા લાનત કરતે હૈં, ઉસ શપ્સ પર જો જાન બુઝ કર કિસી કે સતર કો દેખતા હો ઔર ઉસ પર ભી લાનત હૈ, જો બિલા ઉજ્જ સતર દિખલાતા હો”.

[બેહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૭૫૩૮, અન હસન મુરસલન]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બે રગબતી કા દર્જા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “દુનિયા કી બે રગબતી સે બઢ કર ઔર કોઈ ઈબાદત નહીં”.

[કઝુલ ઉમ્માલ: ૬૧૭૩, અન અમ્માર બિન યાસિર ૬]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન બદલા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ હમ ઉન લોગોં કો ઉસ દિન જમા કરેંગે, જિસ કે આને મેં કોઈ શક નહીં, ઔર હર એક આદમી કો ઉસ કે આમાલ કા પૂરા પૂરા બદલા દિયા જાએગા ઔર ઉન પર કોઈ ઝુલ્મ નહીં કિયા જાએગા”.

[સૂર-એ-આલે ઈમરાન: ૨૫]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

બુખાર કા ઈલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બુખાર જહન્નમ કે અસર કે ફૈલાવ કા નતીજા હૈ; લિહાઝા ઉસે પાની સે બુઝાઓ”.

[બુખારી: ૫૭૨૩, અન ઈબ્ને ઉમર ૬]

કયાદા: પાની મેં તર કિએ હુએ કપડે કો નિચોડ કર બદન કો પોંછના યા પેશાની પર તર કી હુઈ પટ્ટી કો રખના બુખાર મેં મુફીદ હૈ.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “નેકી ઔર પરહેઝગારી ઇખ્તિયાર કરને ઔર લોગોં કે દરમિયાન સુલહ કરાને મેં અલ્લાહ કો અપની કસમોં મેં આડ મત બનાયા કરો. (યાની નેકી ઔર અચ્છે કામ ન કરને કી કસમેં મત ખાઓ) બેશક અલ્લાહ તઆલા સુનને વાલા ઔર જાનને વાલા હૈ”.

[સૂર-એ-બકરહ: ૨૨૪]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

(૧૨) જિલહિજજા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

શેખ અબ્દુલ કાદિર જલ્લાની રહ.

પીરાને પીર શેખ અબ્દુલ કાદિર જલ્લાની રહ. કી વિલાદત બા સઆદત ઈરાન કે શહર ગીલાન મેં સન ૪૭૦ હિજરી મેં હુઈ; આપ હઝરત હસન રહ કી નસલ સે હૈં, જબ અકારા સાલ કે હુએ, તો ઈલ્મે દીન કા મરકઝ બગદાદ ઈલ્મ હાસિલ કરને કે લિએ તશરીફ લાએ, દુનિયા ઉન કે ઈલ્મ વ ફઝલ ઔર તકવા કી કાઈલ હૈ, અલ્લાહ તઆલા ને આપ કી ઝબાન મેં બડી તાસીર દી થી, કોઈ મજલિસ એસી ન હોતી, જિસ મેં યહુદી યા ઈસાઈ ઈસ્લામ કબૂલ ન કરતે હોં, ઔર બહુત સે લોગ ફિસ્ક વ ફુજૂર સે તૌબા ન કરતે હોં; યુનાંચે આપ કે હાથ પર એક લાખ સે ઝિયાદા લોગોં ને તૌબા કી, પાંચ હઝાર સે ઝિયાદા ઈસાઈ ઔર યહુદી મુશરફ બ ઈસ્લામ હુએ. હઝરત અબ્દુલ કાદિર જલ્લાની રહ. બડે કમાલ વ કરામત વાલે થે, ઉન કે ઝમાને મેં લોગ દુનિયા કી તરફ એસે મુતવજ્જેહ હો ગએ થે કે જેસે ઉન્હેં આખિરત કી તરફ જાના હી નહીં હૈ; યુનાંચે આપ કે વઅઝ વ નસીહત કી વજહ સે લોગોં ને આખિરત કી તૈયારી કા રૂખ કિયા ઔર ઉન કે દિલોં મેં અલ્લાહ કી મોહબ્બત ઔર ઈતાઅત પૈદા હુઈ; આપ કે વઅઝ વ નસીહત મેં વો અસર થા કે મજમે પર ગિરયા તારી હો જાતા થા; આપ તસલ્લુક વ સુલૂક મેં મશહૂર સિલસિલ-એ-કાદરિયા કે બાની હૈં. સન ૫૬૧ હિજરી મેં નવ્વે સાલ કી ઉમ્ર મેં આપ ને વફાત પાઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર સલ્લલ્લાલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ કા મોઅજિઝા

એક પ્યાલા ખાને મેં બરકત

હઝરત સમુરહ બિન જુન્દુબ રહ ફરમાતે હૈં કે એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ કે પાસ કહીં સે એક પ્યાલા આયા, જિસ મેં ખાના થા, તો ઉસ કો આપ સલ્લલ્લાલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને સહાબા રહ કો ખિલાયા, એક જમાત ખાના ખા કર ફારિગ હોતી ફિર દૂસરી જમાત બૈકતી, યે સિલસિલા સુબહ સે ઝોહર તક ચલતા રહા, એક આદમી ને હઝરત સમુરહ રહ સે પૂછા ક્યા ખાના બઢતા થા? તો હઝરત સમુરહ રહ ને ફરમાયા: ઉસ મેં તઅજ્જુબ કી ક્યા ખાત હૈ, ખાના આસ્માન સે ઉતરતા થા.

[બેહકી ફી દલાઈલિનુબુલ્લહ: ૨૩૪૨]

નંબર (૩) : એક કર્ઝ કે બારે મેં

કર્ઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા: “કર્ઝ કી અદાયગી પર તાકત રખને કે બાવજૂદ ટાલ મટોલ કરના સુલ્મ હૈ”. [ખુખારી: ૨૪૦૦, અન અબી હુરૈરહ રહ ફયઘદા: અગર કિસી ને કર્ઝ લે રખા હૈ ઔર ઉસ કે પાસ કર્ઝ અદા કરને કે લિએ માલ હૈ, તો ફિર કર્ઝ અદા કરના ઝરૂરી હૈ, ટાલ મટોલ કરના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઈસ્મે આઝમ કે સાથ હુઆ

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાલ્લુહુ અલૈહિ વસલ્લમ ને એક શખ્સ કો હુઆ માંગતે હુએ સુના તો ફરમાયા: “તુમ ને ઈસ્મે આઝમ કે સાથ હુઆ માંગી હૈ કે ઉસ કે સાથ જો ભી સવાલ વ હુઆ કી જાતી હૈ વો પૂરી કી જાતી હૈ”, વો ઈસ્મે આઝમ યહ હૈ:

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَلَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾

[તિમિઝી: ૩૪૭૫, અન બુરૈદા રહ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

લોગોં કે સાથ નર્મી સે પેશ આના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ક્યા મૈં તુમ્હે ન બતા દૂં, કે જહન્નમ કિસ પર હરામ હૈ? ફિર ફરમાયા: હર ઉસ શખ્સ પર જહન્નમ હરામ હૈ, જો લોગોં કે સાથ નરમી ઔર સહૂલત કા મામલા ઇંતિયાર કરે”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૮૮, અન ઇબ્ને મસ્જીદ ૬]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સચ્ચી ગવાહી કો છુપાના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ ગવાહી મત છુપાયા કરો ઔર જો શખ્સ ઇંસ (ગવાહી) કો છુપાએગા, તો બિલા શુબા ઉસ કા દિલ ગુનહગાર હોગા ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે કિએ હુએ કામોં કો ખૂબ જાનતા હૈ”.

[સૂર-એ-બકરહ: ૨૮૩]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ચાહને વાલોં કા અન્જામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો કોઈ દુનિયા હી ચાહતા હૈ, તો હમ ઉસ કો દુનિયા મેં જિતના ચાહતે હૈં, જલ્દ દેતે હૈં ફિર હમ ઉસ કે લિએ દોઝખ મુકરર કર દેતે હૈં, જિસ મેં (એસે લોગ ક્યામત કે દિન) જિલ્લત વ રુસ્વાઈ કે સાથ ઢકેલ દિએ જાએંગે”.

[સૂર-એ-બની ઇસરાઈલ: ૧૮]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

કબ્ર કા અઝાબ બરહક હૈ

રસુલુલ્લાહ ﷺ દો કબ્રોં કે પાસ સે ગુઝરે, આપ ﷺ ને ફરમાયા: “ઇન દો કબ્ર વાલોં કો અઝાબ હો રહા હૈ, ઇન્હે કિસી બડે ગુનાહ કી વજહ સે અઝાબ નહીં દિયા જા રહા હૈ, ઇન મેં સે એક તો પેશાબ (કે છીટોં) સે નહીં બચતા થા ઔર દૂસરા યુગલ ખોરી કિયા કરતા થા”.

[બુખારી: ૨૧૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ૬]

ફાયદા: ઇંસ હદીસ સે માલૂમ હુઆ કે કબ્ર કા અઝાબ બરહક હૈ ઔર ઇન્સાનોં કો અપને ગુનાહોં કી સજા કબ્ર સે હી મિલની શુરૂ હો જાતી હૈ.

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

કલોંજી મેં હર બીમારી કા ઇલાજ હૈ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ ઇંસ કલોંજી કો ઇસ્તેમાલ કરો, ક્યોંકિ ઇંસ મેં મૌત કે અલાવા હર બીમારી કી શિક્ષા મૌજૂદ હૈ”.

[બુખારી: ૫૬૮૦, અન આયશા ૬]

ફાયદા: અલ્લામા ઇબ્ને કથિમ રહ. ફરમાતે હૈં: ઇંસ કે ઇસ્તેમાલ સે ઉફારા(પેટ ફૂલના) ખત્મ હો જાતા હૈ, બલગમી બુખાર કે લિએ નફા બખ્ષા હૈ, અગર ઇંસ કો પીસ કર શહદ કે સાથ માજૂન બના લિયા જાએ ઔર ગરમ પાની કે સાથ ઇસ્તેમાલ કિયા જાએ, તો ગુદ્દે ઔર મસાને કી પથરી કો ગલા કર નિકાલ દેતી હૈ.

[તિબ્બે નબ્વી]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “છોટોં કો ચાહિએ કે બડોં કો સલામ કરે ઔર ચલને વાલોં કો ચાહિએ કે બેઠે હુએ કો સલામ કરે ઔર કમ લોગોં કો ચાહિએ કે ઝિયાદા લોગોં કો સલામ કરે”.

[અબૂ દાવુદ: ૫૧૮૮, અન અબી હુરૈરહ ૬]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૩ ઝિલહિજ્જા

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

ઈમામ અબુલ હસન અશઅરી રહ.

ઈમામ અબુલ હસન અલી અશઅરી રહ. મશહૂર સહાબી હઝરત અબૂ મૂસા અશઅરી   કી ઓલાદ મેં થે. આપ કે ઝમાને મેં ઈસ્લામ કા એક ફિરકા જો મોઅતઝિલા કે નામ સે જાના જાતા હૈ, ઉસ ને ઇલ્મી હલ્કે મેં કાફી અસર ડાલ રખા થા ઔર આમ તૌર પર યે સમજા જાને લગા થા કે મોઅતઝિલા બડે ઝહીન, અક્લમંદ ઔર મુહકિક હોતે હૈં ઔર ઉન કી રાય ઔર તહકીક અક્લ સે ઝિયાદા કરીબ હોતી હૈ ઔર લોગ ફૈશન કે તૌર પર ઇસ નઝરિયે કો ઇખ્તિયાર કરને લગે થે ઔર એક બડા ફિતના બરપા થા. અલ્લાહ તઆલા ને ઇસ અઝીમ કામ કે લિએ ઇમામ અબુલ હસન અલી અશઅરી કો સુના, વો ઉન કે બાતિલ અકીદે કી તરદીદ ઔર ઉન કો દાવત દેને કો તકરુબ ઇલલ્લાહ કા ઝરિઆ સમજતે થે. ખુદ મોઅતઝિલા કી મજલિસોં મેં જાતે ઔર ઉન કો સમજાને કી કોશિશ કરતે. લોગોં ને ઉન સે કહા કે આપ અહલે બિદઅત સે ક્યોં મિલતે જુલતે હૈં? ઉન્હોં ને જવાબ મેં ફરમાયા: ક્યા કહું, અગર મેં ઉન કે પાસ ન ગયા તો હક કેસે ઝાહિર હોગા ઔર ઉન કો કેસે માલુમ હોગા કે અહલે સુન્નાત કા ભી કોઈ મદદગાર ઔર દલાઈલ સે ઉન કે મઝહબ કો સાબિત કરને વાલા હૈ. વો મોઅતઝિલા કી મુખાલફત ઔર તરદીદ મેં લગે રહે, યહાં તક કે ફર્ક-એ-મોઅતઝિલા કા ઝોર કમજોર પડ ગયા. આપ કી વફાત સન ૩૨૪ હિજરી મેં બગદાદ મેં હુઈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

બયાવ કી સલાહિયત

અલ્લાહ તઆલા ને હર એક જાનવર કો અપની હિફાઝત ઔર બયાવ કી સલાહિયત સે નવાઝા હૈ, યુનાંચે બૈલ, ભેંસ, બકરિયોં કો સીંગ અતા કર દિએ ઔર જંગલી જાનવરોં મેં સે હિરન, બારા સીંગા ઔર ગેડે કો એસે સીંગ લગાએ કે અગર કોઈ ખૂંબાર દરિદા ઉન પર હમલા કરે તો આસાની સે યે અપની હિફાઝત કર લેતે હૈં, ઇસ તરહ તમામ જાનવરોં કો બયાવ કા સામાન ઔર હિફાઝત કા તરીકા સિખા દેના યે અલ્લાહ કી કુદરત કી બડી નિશાની હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્ક કે બારે મેં

હઝરત મુહમ્મદ   કો આખરી નબી માનના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હઝરત મુહમ્મદ   અલ્લાહ કે રસૂલ ઔર ખાતમુન નબિય્હીન હૈં”.

[સૂર-એ-અહઝાબ: ૪૦]

ફાયદા: રસૂલુલ્લાહ   અલ્લાહ કે આખરી નબી ઔર રસૂલ હૈં; લિહાઝા આપ   કો આખરી નબી ઔર રસૂલ માનના ઔર અબ કયામત તક કિસી દૂસરે નબી કે ન આને કા યકીન રખના ફર્ક હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

ખાના ખાતે વક્ત ટેક ન લગાના

રસૂલુલ્લાહ   ને ફરમાયા: “મેં ટેક લગા કર નહીં ખાતા હૂં”.

[બુખારી: ૫૩૯૮, અન અબી જુહેફા  ]

ફાયદા: બિલા ઉજ્જ ટેક લગા કર ખાના સુન્નાત કે ખિલાફ હૈ.

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

ઈસ્તિગફાર કી બેશુમાર બરકતે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ પાબંદી કે સાથ ઈસ્તિગફાર કરેગા, અલ્લાહ તઆલા હર તંગી મેં ઉસ કે લિએ આસાની પૈદા કરેંગે, ઉસે હર ગમ સે નજાત દિલાએંગે ઔર ઉસે એસી જગા હે રિઝક પહુંચાએંગે જહાં સે ઉસ કો વહમ વ ગુમાન ભી નહીં હોગા”.

[અબૂ દાઉદ: ૧૫૧૮, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મિયાં બીવી અપના રાઝ બયાન ન કરેં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે રોઝ અલ્લાહ કી નઝર મેં લોગોં મેં સબ સે બદતરીન વો શપ્સ હોગા જો અપની બીવી કે પાસ જાએ ઔર ઉસ કી બીવી ઉસ કે પાસ આએ; ફિર ઉન મેં સે એક અપને સાથી કા રાઝ કિસી દૂસરે સે બતાએ”.

[મુસ્લિમ: ૩૫૪૨, અન અબી સઈદ ؓ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

માલ જમા કરને કા નુકસાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ માલ વ દૌલત જમા ન કરો, ક્યોંકિ ઇસ કી વજહ સે તુમ દુનિયા કી તરફ માર્થલ હો જાઓગે”.

[તિર્મિઝી: ૨૩૨૮, અન ઇબ્ને મસ્જિદ ؓ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

પરહેઝગારોં કી નેઅમતે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(કયામત કે દિન) પરહેઝગાર લોગ (જન્મત કે) સાચોં મેં ઔર યશ્મોં મેં ઔર પસંદીદા મેવોં મેં હોંગે (ઉન સે કહા જાએગા) અપને (નેક) આમાલ કે બદલે મેં ખૂબ મજે સે ખાઓ પિઓ, હમ નેક લોગોં કો એસા હી બદલા દિયા કરતે હૈં. ઉસ દિન સુટવાને વાલોં કે લિએ બડી ખરાબી હોગી”.

[સુર-એ-મુરસલાત: ૪૧ તા ૪૫]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

મિસ્વાક કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મિસ્વાક મુંહ કી સફાઈ ઔર રબ કી રઝામંદી કા ઝરિયા હૈ”.

[નસઈ: ૫, અન આયશા ؓ]

ખુલાસા: અલ્લામા ઇબ્ને કથિમ રહ. મિસ્વાક કે ફવાઈદ મેં લિખતે હૈં: યહ દાતોં મેં ચમક ઔર મસૂહોં મેં મઝબૂતી પૈદા કરતી હૈ, ઇસ મેં મુંહ કી બદબૂ ખત્મ હો જાતી હૈ ઔર દિમાગ પાક વ સાફ હો જાતા હૈ, યે બલગમ કો કાટતી હૈ, નિગાહ કો તેઝ કરતી હૈ ઔર આવાઝ કો સાફ કરતી હૈ.

[તિબ્બે નબ્વી]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઇમાન વાલો! અલ્લાહ તઆલા કા ખૂબ ઝિક્ર કરો ઔર સુબહ વ શામ ઉસ કી પાકી બયાન કિયા કરો”.

[સુર-એ-અહઝાબ: ૪૧ તા ૪૨]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૪ ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

અલ્લામા અબ્દુરહમાન બિન જૌઝી રહ.

છટી સદી હિજરી મેં અબ્દુરહમાન બિન જૌઝી રહ. એક બહુત બડે મુહદ્દિસ, મોઅરિખ, મુસન્નિફ ઔર ખતીબ ગુઝરે હૈં. સન ૫૦૮ હિજરી મેં બગદાદ મેં પૈદા હુએ, બચપન મેં બાપ કા સાથા સર સે ઉઠ ગયા ઔર જબ પઢને કે કાબિલ હુએ, તો માં ને મશહૂર મુહદ્દિસ ઇબ્ને નાસિર કે હવાલે કર દિયા ઔર આપ ને બડી મહેનત ઔર શૌક કે સાથ અપના તાલીમી સફર શુરૂ કિયા. વો ખુદ ફરમાતે હૈં કે મેં છે સાલ કી ઉમ્ર મેં મકતબ મેં દાખિલ હુઆ, બડી ઉમ્ર કે તલબા મેરે હમ સબક થે, મુઝે યાદ નહીં કે મેં કભી રાસ્તે મેં બચ્ચો કે સાથ ખેલા હું યા ઝોર સે હંસા હું. આપ કો મુતાલે કા બડા ગેહરા શૌક થા, વો ખુદ બયાન કરતે હૈં કે જબ કિસી નઈ કિતાબ પર મેરી નઝર પડે જાતી તો એસા માલૂમ હોતા કે કોઈ ખજાના હાથ આ ગયા. મેંને સિર્ફ તાલિબે ઇલ્મી કે ઝમાને મેં બીસ હઝાર કિતાબોં કા મુતાલા કિયા. નૌ ઉમ્રી સે હી આપ તસનીફ વ તાલીફ કી તરફ મુતવજ્જેહ હો ગએ ઔર તકરીબન એક હઝાર કિતાબેં લિખી, આપ કી તસનીફાત મેં કિતાબુલ મૌઝૂઆત, સિફતુસ સફવહ ઔર સૈદુલ ખાતિર બહુત બુલંદ પાયા હૈસિયત રખતી હૈં. આપ કી વફાત સન ૫૮૭ હિજરી મેં બગદાદ મેં હુઈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

બે હોશી સે શિક્ષા પાના

હઝરત જાબિર રહ ફરમાતે હૈં કે એક મર્તબા મેં સખ્ત બીમાર હુઆ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઔર હઝરત અબૂ બક સિદીક રહ દોનોં હઝરાત મેરી ઇયાદત કો તશરીફ લાએ, યહાં પહુંચ કર દેખા કે મેં બે હોશી હું. તો આપ ﷺ ને પાની મંગવાયા ઔર ઉસ સે વુઝૂ કિયા ઔર ફિર બાકી પાની મુજ પર છિડકા, જિસ સે મુજે ઇફકા હુઆ ઔર મેં અચ્છા હો ગયા.

[મુસલિમ: ૪૧૪૭, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ રહ]

નંબર (૩) : એક ફર્ક કે બારે મેં

કઝા નમાઝોં કી અદાયગી

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો કોઈ નમાઝ પઢના ભૂલ ગયા યા નમાઝ કે વક્ત સોતા રહ ગયા, તો (ઉસ કા કફારા યે હૈ કે) જબ યાદ આએ ઉસી વક્ત પઢલે”. [તિર્મિઝી: ૧૭૭, અન અબી કતાદા રહ]
ફાયદા: અગર કિસી શખ્સ કી નમાઝ કિસી ઉજ્જ કી વજહ સે છૂટ જાએ યા સોને કી હાલત મેં નમાઝ કા વક્ત ગુઝર જાએ, તો બાદ મેં ઉસ કો પઢના ફર્ક હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ગુનાહોં સે બચને કી દુઆ

ગુનાહોં સે બચને કે લિએ યે દુઆ પઢે: ((اَللّٰهُمَّ ارْحَمْنِيْ بِرَزْلِكَ الْبَحَاصِيْ اَبْدًا مَّا اَبْقَيْتَنِيْ))
તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! જબ તક મેં ઝિંદા રહું મુજે ગુનાહોં સે બચને કી તૌફીક અતા ફરમા.

[તિર્મિઝી: ૩૫૭૦, અન ઇબ્ને અબ્બાસ રહ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મસ્જિદ કી સફાઈ કા ઇનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શાખ્સ મસ્જિદ કા કોડા કરકટ સાફ કરેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કા ઘર જન્મત મેં બનાવેગે”.

[ઇબ્ને માજા: ૭૫૭, અન અબી સઈદ ؓ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કુફ કી સજા જહન્મ હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ કુફ કરતે હૈં તો અલ્લાહ તઆલા કે મુકાબલે મેં ઉન કા માલ ઔર ઉન કી ઔલાદ કુછ કામ નહીં આએગી ઔર એસે લોગ હી જહન્મ કા ઇંશન હોંગે”.

[સૂર-એ-આલે ઇમરાન: ૧૦]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

માલ વ ઔલાદ દુનિયા કે લિએ જીનત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “માલ ઔર ઔલાદ યે સિર્ફ દુનિયા કી ઝિંદગી કી રૌનક હૈ ઔર (જો) નેક આમાલ હમેશા બાકી રેહને વાલે હૈં, વો આપ કે રબ કે નઝદીક સવાબ ઔર બદલે કે એતેબાર સે ભી બેહતર હૈં ઔર ઉમ્મીદ કે એતેબાર સે ભી બેહતર હૈં. (લિહાઝા નેક અમલ કરને કી પૂરી કોશિશ કરની ચાહિયે ઔર ઉસ પર મિલને વાલે બદલે કી ઉમ્મીદ રખની ચાહિયે)”.

[સૂર-એ-કહક: ૪૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કબ્ર કી પૂકાર

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કબ્ર રોઝાના પુકાર કર કેહતી હૈ, મૈં તન્હાઈ કા ઘર હૂં, મૈં મિટ્ટી કા ઘર હૂં, મૈં કીડે મકોડે કા ઘર હૂં”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૬૦, અન અબી સઈદ બુદરી ؓ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

પછના લગાને સે આપે સર કે દર્દ કા ઇલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ؓ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એહરામ કી હાલત મેં અપને સર મેં આપે સર કે દર્દ કી વજહ સે પછના લગવાયા.

[બુખારી : ૫૭૦૦]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા કી ઇબાદત કરતે રહો, ખાના ખિલાતે રહો ઔર સલામ ફૈલાતે રહો, (ઇન આમાલ કી વજહ સે) જન્મત મેં સલામતી કે સાથ દાખિલ હો જાઓગે”.

[તિર્મિઝી: ૧૮૫૫, અન અબુલ્લાહ બિન અમ્ર ؓ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૧૫) ઝિલહિજજા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત મુઈનુદ્દીન ચીશ્તી રહ.

હઝરત મુઈનુદ્દીન ચીશ્તી રહ. અફઘાનિસ્તાન કે એક ગાંવ સજિસ્તાન મેં સન ૫૩૭ હિજરી મેં પૈદા હુએ, ઉસી કી તરફ નિસ્બત કરતે હુએ સંજરી કહા જાતા હૈ, આપ રહ. સિલસિલએ ચીશ્તિયા કે બાની હૈ, બીસ સાલ તક અપને પીર વ મુર્શિદ હઝરત ઉસ્માન હાફેની રહ. કી ખિદમત મેં રહે, ફિર ખિલાફત મિલને કે બાદ હિન્દુસ્તાન કા રૂખ કિયા, ઉસ વકત પૂરે હિન્દુસ્તાન મેં કુફ વ શિર્ક કા બોલ બાલા થા, લોગ ખુદાએ વાહિદ કો છોડ કર ઈટ, પત્થર, દરખ્ત, જાનવર, ગાય ઔર ગોબર કી પૂજા કરતે થે, એસે તારીક માહોલ મેં એક ખુદા કી આવાઝ લગાઈ, વઅઝ વ નસીહત કે સાથ સાથ દાવત વ તબ્લીગ કે લિએ દૂર દરાઝ કા સફર કિયા, ઔર પૂરે હિન્દુસ્તાન મેં ઇસ્લામ કે પૈગામ કો આમ કિયા, જિસ કે નતીજે મેં આપ રહ. કે દસ્તે મુબારક પર હઝારોં કી તાઅદાદ મેં લોગ જોક દર જોક ઇસ્લામ મેં દાખિલ હુએ, મુલક કે ગોશે ગોશે સે અલ્લાહુ અકબર કી આવાઝ આને લગી, ઔર લોગ ભી ઉસ દાવતી તહરીક કો પૂરે હિન્દુસ્તાન મેં પહુંચાને લગે, તકરીબન આખી સદી તક દાવત વ તબ્લીગ ઔર તાલીમ વ તરબિયત કા કામ કરને કે બાદ ૮૦ સાલ કી ઉમ્ર મેં સન ૬૨૭ હિજરી મેં વફાત પાઈ ઔર અજમેર મેં હી મદફૂન હુએ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

કંગાઝ

કંગાઝ, ખરગોશ કી હમ શકલ એક બડા જાનવર હૈ. જો ઇન્સાની કદ કે બરાબર હોતા હૈ. ઉસ કે અગલે પૈર બહુત છોટે ઔર પિછલે પૈર બહુત બડે ઔર મઝબૂત હોતે હૈ, ઉસ કી દુમ ભી કાફી લંબી ઔર મોટી હોતી હૈ, યે અપની દુમ પર બૈઠ જાતા હૈ. અજબ બાત યે હૈ કે ઉસ કે પેટ પર એક થેલી હોતી હૈ, કંગાઝ કા બચ્ચા પૈદાઈશ કે વકત સિર્ફ દો ઈંચ કા હોતા હૈ જિસ કી આંખ ભી બંદ રેહતી હૈ. ઇંસ કે બાવજૂદ વો અપની માં કે જિસ્મ કે બાલોં કો પકડ કર સીધા ઉસ થેલી મેં પહુંચ જાતા હૈ ઔર વહાં દૂધ પી કર બડા હોતા હૈ. ઝિયાદા વકત ઉસી થેલી મેં ગુઝારતા હૈ ઔર કંગાઝ ઉસ કો હર જગા લિએ ફિરતા હૈ, ખિલાતા હૈ, પિલાતા હૈ. ભલા બતાઓ તો સહી કે ઇંસ છોટે સે બચ્ચે કો થેલી કા રાસ્તા કૌન બતાતા હૈ? ઔર બચપને સે બડા હોને તક કૌન ઉસ કી હિફાઝત વ પરવરિશ કરતા હૈ? અલ્લાહ હી અપની કુદરત સે જાનવરોં કી રહનુમાઈ ફરમાતા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ક કે બારે મેં

શૌહર પર બીવી કા અર્થ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “તુમ પર વાજિબ હૈ કે તુમ ઔરતોં કે લિએ કાયદે કે મુવાફિક રોજી ઔર કપડે કા ઇન્તેઝામ કરો”.

[મુસ્લિમ: ૨૮૫૦, અન જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ]

ફાયદા: શૌહર પર વાજિબ હૈ કે વો બીવી કે લિએ અપની હૈસિયત કે મુતાબિક રોટી ઔર કપડે કા ઇન્તેઝામ કરે.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

દુઆ કે કલિમાત કો તીન બાર કેહના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ દુઆ વ ઇસ્તિઝ્કાર કે કલિમાત કો તીન તીન મરતબા દોહરાના પસંદ ફરમાતે થે.

[અબૂ દાહિદ: ૧૫૨૪, અન બર્કા બિન આઝિબ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

રાત મેં સૂર-એ-દુખાન પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ ને રાત મેં ‘હા-મીમ’ (યાની સૂર-એ-દુખાન) પઢી, ઉસ કે લિએ સત્તર હજાર ફરિશ્તે ઇસ્તિફાર કરતે હૈં.

દૂસરી રિવાયત મેં હૈ કે જિસ ને જુમા કી રાત મેં સૂર-એ-દુખાન પઢી ઉસ કે તમામ ગુનાહ માફ કર દિયે જાતે હૈં”.

[તિર્મિઝી: ૨૮૮૮, ૨૮૮૯, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કર્જ ન લૌટાને કી નિયત સે લેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ કિસી સે કર્જ લે ઓર દિલ મેં યે પક્કા ઇરાદા કર રખે કે કર્જ પૂરા પૂરા નહીં લૌટાએગા, તો વો અલ્લાહ સે એક ચોર કી હાલત મેં મુલાકાત કરેગા”.

[ઇબ્ને માજા: ૨૪૧૦, અન સુહેબ ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ખત્મ ઓર છૂટને વાલી હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બંદા કેહતા હૈ મેરા માલ મેરા માલ, હાલાંકે ઉસ કે લિએ ઉસ કે માલ મેં સે ત્રીન ચીઝેં હૈં: (૧) વો જો ખા કર ખત્મ કર દિયા. (૨) જો પહેન કર પુરાના કર દિયા. (૩) વો જો (સદકા) દે કર (આખિરત કે લિએ) ઝખીરા કર લિયા, ઓર ઉસ કે અલાવા જો કુછ હૈ વો ખત્મ હોને વાલા ઓર લોગોં કે લિએ છોડને વાલા હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૭૪૨૨, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કા હાલ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બેશક ફૈસલે કે દિન કા વક્ત મુતઅય્યન હૈ, યાની જિસ દિન સૂર ફૂંકા જાએગા ફિર તુમ લોગ ગિરોહ દર ગિરોહ હો કર આઓગે ઓર આસ્માન ખોલા જાએગા તો ઉસ મેં દરવાઝે હી દરવાઝે હો જાએંગે ઓર પહાડ ચલાએ જાએંગે તો વો રેત હો જાએંગે”.

[સૂર-એ-નબા: ૧૭ તા ૨૦]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

પરહેઝ બેહતરીન ઇલાજ

હઝરત સુહેબ રૂમી ﷺ ફરમાતે હૈં કે મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હઝિર હુવા, આપકે સામને રોટી ઓર ખજૂર રખી હુઈ થી, આપ ﷺ ને ફરમાયા: કરીબ આ જાઓ ઓર ખાઓ. મેં ખજૂર ખાને લગા. આપ ﷺ ને ફરમાયા: તુમ ખજૂર ખા રહે હો જબકે તુમ કો આંખ કી બીમારી હૈ! મૈને અર્ઝ કિયા: અય અલ્લાહ કે રસૂલ! (ﷺ) મેં દૂસરી જાનિબ સે ચબા રહા હૂં. યે સુનકર રસૂલુલ્લાહ ﷺ મુસ્કુરા પડે.

[ઇબ્ને માજા: ૩૪૪૩]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ કો ક્યા હો ગયા કે તુમ અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ નહીં કરતે, હાંલાંકે આસ્માન વ ઝમીન કી સબ મીરાસ અલ્લાહ કે લિએ હૈ”.

[સૂર-એ-હદીદ: ૧૦]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૬ ઝિલહિજજા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

સુલ્તાન નૂરુદ્દીન જંગી રહ.

સુલ્તાન નૂરુદ્દીન જંગી રહ. ૧૭ શવ્વાલ સન ૫૧૧ હિજરી મેં પૈદા હુએ, બહે હી નેક ઔર ઇબાદત ગુઝાર થે. અપને વાલિદ ઇમાદુદ્દીન જંગી કે બાદ મુલ્કે શામ કે બાદશાહ બને. અપની હુકુમત મેં ઉન્હોં ને શામ કે તમામ બહે બહે શહરોં મેં મદરસે બનવાએ. ઉલમા ઔર અહલે દીન કી બહુત તાઝીમ કરતે થે. સદકાત વ ખૈરાત ભી ખુબ કરતે થે, બહે અમાનતદાર ઔર કનાઅત શિઆર થે. એક મરતબા ઉન કી એહલિયા ને તંગી કી શિકાયત કી, તો ઉન્હોં ને અપની તીન દુકાનેં જિન કી સાલાના આમદની બીસ દીનાર થી, ઉન કો ખર્ચ કે લિએ દે દી. જબ બીવી ને ઉસ કો કમ સમજ, તો ઉન્હોં ને કહા કે ઇસ કે અલાવા મેરે પાસ કુછ નહીં હૈ ઔર જો કુછ તુમ મેરે પાસ દેખતી હો, વો સબ મુસલમાનોં કા હૈ, મૈં તો મહઝ ખજાનચી હૂં, મૈં તુમ્હારી ખાતિર ઇસ અમાનત મેં ખયાનત કર કે જહન્નમ મેં જાના નહીં ચાહતા. ઉન કી સબ સે બડી આરઝૂ “બૈતુલ મકદિસ” કો ફતહ કરના થા, મગર ઉન કી તમન્ના પૂરી નહીં હો સકી, ઔર સન ૫૬૮ હિજરી મેં ઉન કા ઇન્તિકાલ હો ગયા, લેકિન બૈતુલ મકદિસ કો ઉન કે સિપેહ સાલાર સલાહુદ્દીન અય્યુબી રહ. ને સન ૫૮૩ હિજરી મેં ફતહ કર લિયા, ઇબ્ને કસીર લિખતે હૈં કે ખુલ્ફાએ રાશિદીન ઔર ઉમર ઇબ્ને અબ્દુલ અઝીઝ કે બાદ નૂરુદ્દીન સે બેહતર સીરત ઔર ઉન સે ઝિયાદા આદિલ ઇન્સાન મેરી નઝર સે નહીં ગુઝરા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ગુંગે કા અચ્છા હોના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ હજજતુલ વદાઅ મેં જબ જમર-એ-ઉકબા કી રમી કર કે વાપસ હોને લગે, તો એક ઔરત અપને છોટે બચ્ચે કો લે કર હાઝિરે બિદમત હુઈ ઔર અર્ઝ કિયા: યા રસૂલલ્લાહ! મેરે ઇસ બચ્ચે કો એસી બીમારી લગ ગઈ હૈ કે બાત ભી નહીં કર સકતા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને એક બરતન મેં પાની મંગવાયા ઔર દોનોં હાથોં કો ધોયા ઔર કુલ્લી કી ઔર ફિર વો બરતન ઉસ ઔરત કે હવાલે કરને કે બાદ ફરમાયા: “ઇસ મેં સે બચ્ચે કો પિલાતી રેહના ઔર થોડા થોડા ઇસ પર છિડકતી રેહના ઔર અલ્લાહ તઆલા સે શિકા કી દુઆ કરતી રેહના”. હઝરત ઉમ્મે જુન્દુબ ﷺ ફરમાતી હૈં કે એક સાલ બાદ મેરી ઉસ ઔરત સે મુલાકાત હુઈ, તો મૈંને પૂછા: બચ્ચે કા કયા હાલ હૈ? તો ઉસ ને કહા (અલ્હમ્દુલિલ્લાહ) ઠીક હો ગયા ઔર ઇતની ઝિયાદા સમજ આ ગઈ કે જિતની બહે લોગોં મેં ભી નહીં હોતી. [ઇબ્ને માજા: ૩૫૩૨, અન ઉમ્મે જુન્દુબ ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફઝલ કે બારે મેં

મઝહૂર કો પૂરી મઝહૂરી દેના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મૈં કયામત કે દિન તીન લોગોં કા મુકાબિલ બન કર ઉન સે ઝગડૂંગા (ઉન્હોં મેં સે એક) વો શપ્સ હૈ, જિસ ને કિસી કો મઝહૂરી પર રખા ઔર ઉસ સે પૂરા પૂરા કામ લિયા, મગર ઉસ કો પૂરી મઝહૂરી નહીં દી”.

[ઇબ્ને માજા: ૨૪૪૨, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

ખુલાસા: મઝહૂર કો મુકમ્મલ મઝહૂરી દેના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

નફા બખ્શા ઇલ્મ કે લિએ દુઆ

હઝરત અબૂ હુરૈરહ ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ યહ દુઆ ફરમાતે થે:

((اللَّهُمَّ أَنْفَعْنِي بِمَا عَلَّمْتَنِي وَعَلِّمْنِي مَا يَنْفَعُنِي وَزِدْنِي عِلْمًا))

તર્જમા: “ઐ અલ્લાહ! જો ઇલ્મ તૂને મુજે દિયા હૈ ઉસ સે નફા અતા કરમા, ઓર મુજે નફા બખ્શ ઇલ્મ અતા કરમા ઓર મેરે ઇલ્મ મેં જિયાદતી અતા કરમા”.

[તિર્મિઝી: ૩૫૯૯]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

યતીમ કી પરવરિશ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મુસલમાનોં મેં બેહતરીન ઘર વો હૈ, જિસ મેં કોઈ યતીમ હો ઓર ઉસ સે અચ્છા સુલૂક કિયા જાએ ઓર મુસલમાનોં મેં બદતરીન ઘર વો હૈ જિસ મેં કોઈ યતીમ હો ઓર ઉસ કે સાથ બુરા સુલૂક કિયા જાએ”.

[ઈબ્ને માજા: ૩૬૭૯, અન અબી હુરૈરહ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કંજૂસી કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ અલ્લાહ તઆલા કે અતા કરદા માલ વ દૌલત કો (ખર્ચ કરને) મેં બુખ્લ કરતે હૈં, વો બિલ્કુલ ઈસ ગુમાન મેં ન રહૈં કે (ઉન કા યે બુખ્લ કરના) ઉન કે લિએ બેહતર હૈ, બલ્કે વો ઉન કે લિએ બહુત બુરા હૈ, કયામત કે દિન ઉન કે જમા કરદા માલ વ દૌલત કો તૌક બના કર ગવે મેં પેહના દિયા જાએગા ઓર આસ્માન વ ઝમીન કા માલિક અલ્લાહ તઆલા હી હૈ ઓર અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે આમાલ સે બા ખબર હૈ”.

[સુર-એ-આલે ઇમરાન: ૧૮૦]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી ચીઝેં ચંદ રોઝા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો કુછ ભી તુમ કો દિયા ગયા હૈ, વો સિર્ફ ચંદ રોઝા ઝિંદગી કે લિએ હૈ ઓર વો ઉસ કી રૌનક હૈ ઓર જો કુછ અલ્લાહ તઆલા કે પાસ હૈ, વો ઉસ સે કહીં બેહતર ઓર બાકી રહને વાલા હૈ. કયા તુમ લોગ ઇતની બાત ભી નહીં સમજતે?”

[સુર-એ-કસસ: ૬૦]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

મોમિન કે સાથ કબ્ર કા સુલૂક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ મોમિન બંદે કો દફન કિયા જાતા હૈ, તો કબ્ર ઉસ સે કેહતી હૈ: તુમ્હારા આના મુબારક હો, મેરી પુશત પર ચલને વાલોં મેં તુમ મુજે સબ સે જિયાદા મહબૂબ થે, જબ તુમ મેરે હવાલે કર દિએ ગએ ઓર મેરે પાસ આ ગએ, તો તુમ મેરા હુસ્ને સુલૂક દેખોગે, તો જહાં તક નજર જાતી હૈ, કબ્ર કુશાદા હો જાતી હૈ ઓર ઉસ કે લિએ જન્નત કા દરવાઝા ખોલ દિયા જાતા હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૬૦, અન અબી સઈદ ખુદરી]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બહી (સફરજલ) કે ફવાઈદ

હઝરત તલ્હા બયાન કરતે હૈં કે મૈં નબી-એ-કરીમ ﷺ કી બિદમત મેં હાઝિર હુવા, આપ ﷺ સહાબા કી એક જમાઅત કે સાથ તશરીફ ફરમાથે, આપકે હાથ મેં એક બહી (સફરજલ) થી, જિસકો આપ ﷺ ઉલટ પુલટ કર દેખ રહેથે, જબ મૈં આપકે પાસ બૈઠ ગયા તો આપ ﷺ ને બહી (સફરજલ) મેરી તરફ બઢા. ઈ, ફિર ફરમાયા કે અય અબૂ મુહમ્મદ ! ઈસકો લે લો, ઈસ લિયે કે યે દિલ કો મઝબૂત કરતા હૈ, સાંસ કો ખુશગવાર કરતા હૈ, ઓર સીને કા ભારીપન દૂર કરતા હૈ.

[મોઅજ્જમે કબીર તબરાની : ૨૧૯]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ કો હદિયા દિયા જાએ, અગર ઉસ કે પાસ ભી દેને કે લિએ કુછ હો, તો ઉસ કો બદલે મેં હદિયા દેને વાલે કો દે દેના ચાહિએ, ઓર અગર કુછ ન હો તો (બતૌર શુક્રિયા) દેને વાલે કી તારીફ કરની ચાહિએ, કયોંકિ જિસ ને તારીફ કી ઉસ ને શુક્રિયા અદા કર દિયા, ઓર જિસ ને છુપાયા ઉસ ને નાશુકિ કી”.

[અબૂ દાવિદ: ૪૮૧૩, અન જાબિર]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૭ ઝિલહિજ્જા

નંબર ૧ : ઈસ્લામી તારીખ

સુલ્તાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબી રહ.

સુલ્તાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબી રહ. જિન્હે ફાતિહે બૈતુલ મકદિસ કહા જાતા હૈ, છટી સદી હિજરી કે બડે હી નામવર ઔર કામયાબ બાદશાહ ગુઝરે હૈ. વાલિદ કી તરફ નિસ્બત કરતે હુએ ઉન્હે ‘‘અય્યૂબી’’ કહા જાતા હૈ. ઉન કી પરવરિશ એક દરમિયાની દરજે કે શરીફ ખાનદાન મેં સિપાહી કી હૈસિયત સે હુઈ, બાદશાહ બનને કે બાદ ઉન્હોં ને અપની પૂરી જિંદગી બડે હી મુજાહિદે ઔર સખ્ર કે સાથ ગુઝારી. ઉન્હોં ને અપની જિંદગી કા મક્સદ સિર્ફ એક હી બના લિયા થા કે દુનિયા મેં અલ્લાહ કા નામ કેસે બુલંદ હો, ઉન કે કારનામોં મેં સબ સે બડા કારનામા યે હૈ કે ઉન્હોં ને કિબ્લ-એ-અવ્વલ યાની બૈતુલ મકદિસ કો આઝાદ કરાયા, જો તકરીબન નવે સાલ સે ઈસાઈયોં કે કબ્જે મેં થા. યે વહી કિબ્લ-એ-અવ્વલ હૈ જહાં હુઝૂર ﷺ ને અંબિયા-એ-કિરામ કી ઈમામત કી થી, ઔર ફિર વહાં સે આસ્માન કા સફર કિયા થા, ઈસાઈયોં ને જબ બૈતુલ મકદિસ પર કબ્જા કિયા થા, તો મુસલમાનોં પર ઝુલ્મ વ સિતમ કી ઈન્તેહા કર દી થી, મગર ઈસી બૈતુલ મકદિસ પર નવે સાલ કે બાદ જબ મુસલમાનોં કા દો બારા કબ્જા હુઆ, તો સલાહુદ્દીન અય્યૂબી રહ. ને ઉન સે બદલા લેને કે બજાએ યે એલાન કરા દિયા કે જો બુઢે આદમી ફિદયે કી રકમ નહીં દે સકતે, વો આઝાદ કિએ જાતે હૈ, વો જહાં ચાહે ચલે જાએ. ઉસ કે બાદ સુબહ સે શામ તક વો લોગ અમન કે સાથ શહર સે નિકલતે રહે. ઉસ કે સાથ સાથ ઉન કો બૈતુલ મકદિસ કી ઝિયારત કી ભી આમ ઈજાઝત દે દી. સુલ્તાન સલાહુદ્દીન કા યે વો એહસાન વ કરમ થા જિસ કો ઈસાઈ દુનિયા આજ ભી નહીં ભુલા સકતી હૈ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

બરફીલે પહાડ

બાઝ ઊંચે ઈલાકોં ઔર બુલંદ પહાડોં પર સર્દ મોસમ કી વજહ સે બરફ જમ જાતી હૈ ઔર પહાડોં કી ચોટી બરફ સે ઢક જાતી હૈ, જબ કે ઝમીન કી સતહ સે બુલંદ ઔર સૂરજ કે કરીબ હોને કી વજહ સે સખ્ત ગરમી હોની ચાહિએ થી ઔર પાની ભી ઠંડા હોને કે બજાએ ગરમ હોના ચાહિએ, લેકિન ઉસ કે બાવજૂદ પહાડોં પર સખ્ત બરફ જમી રેહતી હૈ ઔર સર્દ માહોલ રેહતા હૈ. યહી નહીં, બલ્કે જિતના ઊપર જાએ ઔર ઝિયાદા સરદી મહસૂસ હોગી. ઈન પહાડોં કી ચોટિયોં પર બરફ કા જમાના ઔર સર્દ માહોલ કા બનાના અલ્લાહ કી કિતની અઝીમ કુદરત હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: ‘‘જિસ ને સુબહ (યાની ફજર) કી નમાઝ અદા કી, વો અલ્લાહ કી હિફાઝત મેં હૈ’’.
[મુસ્લિમ: ૧૪૮૩, અન જુદુબ બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

અપને બચ્ચોં સે પ્યાર વ મુહબ્બત કરના

હઝરત અકરમ બિન હાબિસ ﷺ કી મૌજૂદગી મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત હુસૈન ﷺ કા બોસા લિયા. યે દેખ કર હઝરત અકરમ બિન હાબિસ ﷺ ને કહા: મેરે દસ બેટે હૈ, મેંને કભી કિસી કા બોસા નહીં લિયા. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને યે સુન કર ફરમાયા: ‘‘જો રહમ નહીં કરતા ઉસ પર રહમ ભી નહીં કિયા જાતા’’.
[અબૂ દાઉદ: ૫૨૧૮, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

કુર્આન કી તિલાવત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કુર્આન શરીફ કી તિલાવત કિયા કરો, ઇસ લિએ કે ક્યામત કે દિન પે અપને સાથી (યાની પઢને વાલે) કી શકાઅત કરેગા”.

[મુસ્લિમ: ૧૮૭૪, અન અબી ઉમામા]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

રિશવત લે કર ના હક ફૈસલા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ કુછ (રિશવત) લે કર ના હક ફૈસલા કરે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે ઇતની ગેહરી જહન્નમ મેં ડાલેગા કે પાંચ સૌ બરસ તક બરાબર ગિરતે ચલે જાને કે બાવજુદ ઉસ કી તેહ તક ન પહુંચ પાએગા”.

[તરગીબ: ૩૧૭૬, અન ઇબ્ને અબ્બાસ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

કામયાબ કીન હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કામયાબ હો ગયા વો શખ્સ જિસ ને ઇસ્લામ કબૂલ કિયા, ઔર ઉસ કો ઝરૂરત કે બકદર રોઝી મિલી ઔર અલ્લાહ તઆલા ને ઉસ કો દી હુદી રોઝી પર કનાઅત કરને વાલા બના દિયા”.

[મુસ્લિમ: ૨૪૨૬, અન અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર બિન આસ]

નંબર ૮ : આબિરત કે બારે મેં

અહલે જન્નત કા ઈકરામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યકીનન નેક લોગ આરામ મેં હોંગે, મસેહરિયોં પર બૈઠે હુએ નઝારા કર રહે હોંગે, તુમ ઉન કે ચેહરોં સે જન્નત કે ઔશ વ આરામ કા અંદાઝા કર લોગે. ઉન કો સીલ બંદ ખાલિસ શરાબ પિલાઈ જાએગી, ઉસ પર મુશ્ક કી મુહર લગી હોગી, ઔસી પાકીઝા શરાબ કે લિયે રગબત કરને વાલોં કો રગબત કરની ચાહિએ, ઉસ શરાબ મેં તસ્નીમ કે પાની કી મિલાવટ હોગી, વો એક ઔસા યશ્મા હૈ જિસ મેં સે નેક બંદે પિએંગે”.

[સૂર-મુતફફિનીન: ૨૨ તા ૨૮]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ગાય કે દૂધ કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ગાય કા દૂધ ઇસ્તેમાલ કિયા કરો, ક્યોંકિ વો હર કિસ્મ કે પૌદોં કો ચરતી હૈ (ઇસ લિએ) ઉસ કે દૂધ મેં હર બીમારી સે શિકા હૈ”.

[મુસ્તદરક: ૮૨૨૪, અન ઇબ્ને મસૂદ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ક્યા ઈમાન વાલોં કે લિએ અભી તક ઔસા વક્ત નહીં આયા, કે ઉન કે દિલ અલ્લાહ કી નસીહત ઔર જો દીને હક નાઝિલ હુઆ હૈ. મને જુક જાએ ઔર વો ઉન લોગોં કી તરહ ન હો જાએ જિન કો ઉન સે પેહલે કિતાબ દી ગઈ થી. યાની વો વક્ત આ ચુકા હૈ કે મુસલમાનોં કે દિલ કુર્આન ઔર અલ્લાહ કી યાદ ઔર ઉસ કે સચ્ચે દીન કે સામને જુક જાએ”.

[સૂર-એ-હદીદ: ૧૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૮ ઝિલહિજજા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

સુલ્તાન સલાહુદ્દીન અય્યૂબી રહ. કે અવસાફ

સુલ્તાન સલાહુદ્દીન અય્યૂબી રહ. જહાં એક તરફ મિસ્લ વ શામ કે બાદશાહ થે, તો વહીં દૂસરી તરફ એક સચ્ચે પક્કે મુસલમાન ભી થે. ઇલ્મ ઔર અહલે ઇલ્મ સે બડા લગાવ થા, વો ખુદ ભી આલિમ થે, નમાઝ કે બડે પાબંદ થે, બીમારી કી હાલત મેં ભી ઇમામ કો બુલા લેતે ઔર બડે હો કર નમાઝ અદા કરતે, એક મૌકે પર ફરમાયા: કે સાલ હા સાલ હો ગચે હૈં, મગર મૈંને એક નમાઝ ભી બગૈર જમાત કે નહીં પઢી. તઅજજુબ કી બાત યે હૈં કે બાદશાહ હોને કે બાવજૂદ ઉમ્મ ભર ઝકાત ફર્જ હોને કી નૌબત હી નહીં આઈ! સદકાત વ ખેરાત મેં સારા માલ ખર્ચ કર દેતે, કભી ઇતના જમા હી નહીં હોને દેતે કે ઝકાત ફર્જ હો, કુર્આન શરીફ સુનતે તો અકસર આંખોં સે આંસુ જારી હો જતે. બડે રહમ દિલ ઔર બુદ્દબાર થે. ખાદિમોં ઔર અપને સાથિયોં કી ગલતિયોં કો નજર અંદાઝ કર દેતે થે. હત્તા કે બૈતુલ મકદિસ જબ ફતહ હુઆ, તો ઈસાઈયોં કા બાદશાહ “પાઈ” સુલ્તાન સલાહુદ્દીન અય્યૂબી કે સામને લાયા ગયા, બાદશાહ બહુત ડરા હુઆ થા કે અબ કતલ કર દિયા જાઉંગા, મગર સુલ્તાન ને ઉસે અપને પાસ બિઠાયા ઔર ઇત્મીનાન દિલાયા કે વો કતલ નહીં કિયા જાએગા. બહર હાલ અલ્લાહ તઆલા ને ઉન કો બહુત સી ખૂબિયોં સે નવાઝા થા. સન ૫૮૯ હિજરી મેં ઉન કા ઇન્તેકાલ હુઆ.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ગૈબી મદદ

સહાબ-એ-કિરામ ﷺ ફરમાતે હૈં કે હમ એક સફર મેં અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ કે સાથ ચાર સૌ આદમી થે. હમ લોગોં ને એસી જગા પડાવ ડાલા જહાં પીને કે લિએ પાની નહીં થા. હમ સબ ઘભરા ગચે, ઇતને મેં એક છોટી સી બકરી અલ્લાહ કે રસૂલ કે સામને આ કર ખડી હો ગઈ. આપ ﷺ ને ઉસ કા દૂધ દોહા ઔર ફિર ખૂબ સૈર હો કર પિયા ઔર અપને સહાબા ﷺ કો ભી પિલાયા, હત્તા કે સબ સૈર હો ગચે. ઉસ કે બાદ બકરી કો બાંધ દિયા ગયા, સુબહ ઉઠ કર દેખા, તો વો બકરી ગાઈબ થી, હુઝૂર ﷺ કો ખબર દી ગઈ, તો આપ ﷺ ને ફરમાયા: “જો ખુદા ઉસ કો લાયા થા વહી ઉસે લે ગયા”.

[બિહકી ફી દલાઈલિનુબુવ્વહ, ૨૩૮૧, અન નાફેઅ ﷺ]

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

વિરાસત મેં લડકી કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અલ્લાહ તઆલા તુમ કો તુમ્હારી ઔલાદ કે સિલસિલે મેં હુકમ દેતા હૈ કે એક લડકે કા હિસ્સા દો લડકિયોં કે બરાબર હૈ”.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૧]

ફાયદા: વાલિદૈન કી વિરાસત મેં લડકે કે દો હિસ્સે ઔર લડકી કા એક હિસ્સા હોતા હૈ, જિસ કા અદા કરના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

પરહેઝગારી ઔર માલદારી કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ ફરમાતે થે: ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَى وَالْعِفَاقَ وَالْغِنَى))
તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મૈં તુજ સે હિદાયત, તકવા, પાક દામની ઔર ગિના કા સવાલ કરતા હૂં.

[મુસ્લિમ: ૬૮૦૪, અન ઇબને મરઝીદ ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

દુઆ કરના બેકાર નહીં જાતા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “બે શક તુમ્હારા રબ શરમ વ હયા કરને વાલા ઔર બડા સખી હૈ. વો અપને બંદે સે ઈસ બાત પર શરમાતા હૈ કે બંદા ઉસ કી તરફ અપના હાથ ઉઠાએ ઔર વો ખાલી લોટાએ”.

[તિર્મિઝી: ૩૫૫૬, અન સલમાન ફારસી ❀]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

યતીમોં કા માલ મત ખાઓ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યતીમોં કા માલ ઉન કો દેતે રહા કરો ઔર પાક માલ કો નાપાક માલ સે ન બદલો ઔર ઉન કા માલ અપને માલ કે સાથ મિલા કર મત ખાઓ; ઐસા કરના યકીનન બહુત બડા ગુનાહ હૈ”.

[સૂર-એ-નિસા: ૨]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

માલ વ ઔલાદ કુર્બે આખિરત કા ઝરિઆ નહીં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તુમ્હારે માલ ઔર તુમ્હારી ઔલાદ ઐસી ચીઝ નહીં જો તુમ કો દરજે મેં હમારા મુકર્ફબ બના દે, મગર હાં! જો ઈમાન લાએ ઔર નેક અમલ કરતા રહે, તો ઐસે લોગોં કો ઉન કે આમાલ કા દો ગુના બદલા મિલેગા ઔર વો જન્નત કે બાલા ખાનોં મેં આરામ સે રહેંગે”.

[સૂર-એ-સબા: ૩૭]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

ગુનાહગારોં કે સાથ કબ્ર કા સુલૂક

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ ગુનાહગાર યા કાફિર બંદે કો દફન કિયા જાતા હૈ, તો કબ્ર ઉસ સે કેહતી હૈ: તેરા આના નામુબારક હો, મેરી પીઠ પર ચલને વાલોં મેં તુમ મુજે સબ સે ઝિયાદા નાપસંદ થે, જબ તુમ મેરે હવાલે કર દિએ ગએ ઔર મેરે પાસ આ ગએ, તો તુમ આજ મેરી બદ સુલૂકી દેખોગે, ફિર કબ્ર ઉસ કો દબાતી હૈ ઔર ઉસ પર મુસલ્લત હો જાતી હૈ, તો ઉસ કી પસલિયાં એક દૂસરે મેં ઘુસ જાતી હેં”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૬૦, અન અબી સઈદ ❀]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

યુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: તુમ મેં સે જબ કોઈ સોતા હૈ તો હર એક કી ગુદી પર શયતાન ત્રીન ગિર્હે લગાતા હૈ ઔર હર ગિરહ પર કેહતા હૈ: રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. રાત લંબી હૈ સોતે રહો. જબ વો બેદાર હોતા હૈ ઔર અલ્લાહ કા નામ લેતા હૈ તો એક ગિરહ ખુલ જાતી હૈ, ફિર વુઝૂ કરતા હૈ તો દૂસરી ગિરહ ખુલ જાતી હૈ ઔર ત્રીજી પઢ લેતા હૈ તો સારી ગિરહે ખુલ જાતી હેં, ચુનાંચે વો સુબહ કે વક્ત યુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ ઔર ખુશ મિઝાજ હોતા હૈ, વરના મન્હૂસ ઔર સુસ્ત રેહતા હૈ.

[મોઅત્તા ઈમામ માલિક: ૬૦૫, અન અબી હુરયરહ ❀]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

હઝરત અનસ રાડી કી વાલિદા ને સરકારે દો આલમ રાડી કી ખિદમત મેં હાઝિર હો કર અઝા કિયા: મુજે કુછ વસિયત ફરમાઈએ, આપ રાડી ને ઈરશાદ ફરમાયા: “ગુનાહોં કા છોડ દેના બેહતરીન હિજરત હૈ, ફરાઈઝ કિ હિકાઝત કરના બેહતરીન જિહાદ હૈ ઔર ઝિકે ઈલાહી બકસરત કરતી રહો, ઈસ લિએ કે તુમ અલ્લાહ કે પહોં ઈસ સે ઝિયાદા મહબૂબ ચીઝ લે કર નહીં આ સકતી હો”.

[તબરાની: ૨૦૮૨૧]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૧૯ ઝિલહિજ્જા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત મૌલાના જલાલુદ્દીન રૂમી રહ.

આપ કા નામ મુહમ્મદ, લકબ જલાલુદ્દીન ઔર મૌલાના રૂમ કે નામ સે મશહૂર હૈં, બલ્ખ મેં ૬/૨બિઉલ અવ્વલ સન ૬૦૪ હિજરી કો પૈદા હુએ, આપ કે વાલિદ શૈખ મુહમ્મદ બહાઉદ્દીન અપને ઝમાને કે બડે આલિમ ઔર મશહૂર બુઝૂર્ગ થે, ઇબ્તિદામી તાલીમ અપને વાલિદ સે હાસિલ કી, બાદશાહે વક્ત કી કિસી બાત સે નારાઝ હો કર વહાં સે શૈખ બહાઉદ્દીન અપને બેટે જલાલુદ્દીન કો લે કર કૌનિયા ચલે ગએ, ઉસ વક્ત જલાલુદ્દીન રૂમી કી ઉમ્મ અકારા યા ઉન્નીસ સાલ થી, આપ ને કૌનિયા મેં તકરીબન આઠ સાલ મુખ્તલિફ અસાતિજા સે ઇલ્મ હાસિલ કરતે હુએ મુલ્કે શામ કે ઇલ્મી શહર “હલ્બ” કા રૂખ કિયા ઔર મદ્રસા હલાવિયા મેં રેહ કર શૈખ ઉમર બિન અહમદ ઔર બાઝ દૂસરે મદારિસ કે માહિર વ મુમતાઝ ઉલમા કી ખિદમત મેં રેહ કર તમામ ઉલૂમ મેં મુકમ્મલ મહારત હાસિલ કર લી, ઉસ વક્ત મૌલાના જલાલુદ્દીન કી ઉમ્મ ચાલીસ સાલ હો ચુકી થી, જબ ઉન કે વાલિદે મોહતરમ કી વફાત પર સચ્ચિદ બુરહાનુદ્દીન તિમિઝ સે ઉન કી તાઝિયત કે લિએ તશરીફ લાએ, તો ઉન કા ઇમ્તિહાન લે કર ફરમાયા: બસ, અબ ઇલ્મે બાતિન રેહ ગયા હૈ, તુમ્હારે વાલિદ કી યે “અમાનત” અબ મેં તુમ્હારે હવાલે કરના ચાહતા હૂં. યુનાંચે નવ સાલ તક મૌલાના રૂમી ને ઉન કી સોહબત મેં રેહ કર ઇલ્મે બાતિન ઔર મારિફત વ સુલૂક કે મરાતિબ તૈ કર લિએ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

સિતારે

રાત મેં ખુલે આસ્માન પર બે શુમાર સિતારે ચમકતે હુએ નઝર આતે હૈં. ઉન સિતારોં કી ચમક ઔર રૌશની સે આસ્માન બડા ખૂબ સૂરત દિખાઈ દેતા હૈ. ખુદ અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: હમ ને આસ્માને દુનિયા કો રૌશન ચિરાઓં સે ઝીનત અતા ફરમાઈ. યે કિતની અજબ બાત હૈ કે હઝારોં સાલ સે કરાડોં સિતારે આસ્માન પર ઐસે જગમગા રહે હૈં કે કભી રૌશની ખત્મ નહીં હોતી. લોગ ઉન સિતારોં કે ઝરિએ રાસ્તા ઔર મંઝિલ કી સિમ્ત માલૂમ કર લેતે હૈં. આજ કે તરક્કી યાફતા ઝમાને મેં ભી રાત મેં જહાઝ કે કપ્તાન સિતારોં કી મદદ સે રૂખ માલૂમ કરતે હૈં. ઉન સિતારોં કા બરાબર ચમકના ઔર વક્તે મુકર્રરા પર નિકલના અલ્લાહ કી કુદરત કી અઝીમ નિશાની હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

તકદીર પર ઈમાન લાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હર ચીઝ તકદીર સે હૈ, યહાં તક કે આદમી કા નાકારા ઔર નાકાબિલ હોના ઔર કાબિલ વ હોશિયાર હોના (ભી તકદીર હી સે હૈ)”. [મુસ્લિમ: ૬૭૫૧, અન અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર રહ] ફાયદા: તકદીર કહતે હૈં, કે દુનિયા મેં જો કુછ ભી હો રહા હૈ, અચ્છા હો યા બુરા, વો સબ અલ્લાહ તઆલા કે હુક્મ ઔર ઉસ કી મશિયત સે હૈ, જિસ કો અલ્લાહ તઆલા પેહલે હી તૈ કર ચુકા હૈ, હમારે ઊપર ઇસ કા યકીન રખના ઔર ઇસ પર ઈમાન લાના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

પુશખૂ કો રદ નહીં કરના ચાહિયે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો જબ પુશખૂ કા હદિયા દિયા જાતા, તો આપ ﷺ ઉસ કો રદ નહીં ફરમાતે થે.

[તિર્મિઝી: ૨૭૮૯, અન અનસ બિન માલિક રહ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

હાજી સે મુલાકાત કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ કિસી હાજી સે મુલાકાત હો, તો ઉસ કો સલામ કરો ઔર ઉસ સે મુસાફા કરો ઔર ઉસ સે ઘર મેં દાખિલ હોને સે પેહલે અપને લિયે દુઆએ મઝિફરત કી દરખાસ્ત કરો, ક્યોંકિ વો અપને ગુનાહોં સે પાક વ સાફ હો કર આયા હૈ”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૫૩૪૮, અન ઇબ્ને ઉમર ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મુસલમાનોં કે કત્લ મેં મદદ કરને કી સજા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ કિસી મુસલમાન કો કત્લ કરને મેં મદદ કરે, અગર યે એક લફઝ બોલ કર હી હો, તો વો કયામત કે દિન ઈસ હાલ મેં આએગા, કે ઉસ કી પેશાની પર લિખા હોગા કે યે શખ્સ અલ્લાહ કી રહમત સે મહરૂમ હૈ”.

[ઇબ્ને માજા: ૨૬૨૦, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા સે બે રગબતી પૈદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “મૌત કા (ઝિક) દુનિયા સે બે રગબતી કરને ઔર આખિરત કી તલબ કે લિયે કાફી હૈ”.

[શોઅબુલ ઈમાન: ૧૦૧૫૯, અન રબીઅ બિન અનસ ﷺ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્મત કા ઈનામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઉસ દિન બહુત સે ચેહરે તરો તાજા હોંગે, અપને (નેક) આમાલ કી વજહ સે ખુશ હોંગે, ઊંચે ઊંચે બાગોં મેં હોંગે. વો ઉન બાગોં મેં કોઈ બેહુદા બાત નહીં સુનેંગે, ઉન મેં ચશમે બેહર હે હોંગે”.

[સૂર-એ-ગાશિયા: ૮ તા ૧૨]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઈલાજ

તલ્બીના સે ઈલાજ

હઝરત આઈશા ﷺ બીમાર કે લિયે તલ્બીના તૈયાર કરને કા હુકમ દેતી થી ઔર ફરમાતી થી કે મૈને હુઝૂર ﷺ કો ઈરશાદ ફરમાતે હુએ સુના કે “તલ્બીના બીમાર કે દિલ કો સુકૂન પહુંચાતા હૈ ઔર રંજ વ ગમ કો દૂર કરતા હૈ”.

[બુખારી: ૫૬૮૯]

ફાયદા: જૌ (Barley) કો ફૂટ કર દૂધ મેં પકાને કે બાદ મિઠાસ કે લિયે ઉસ મેં શહદ ડાલા જાતા હૈ; જિસે તલ્બીના કેહતે હૈં.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! અલ્લાહ સે ડરતે રહો, ઔર હર શખ્સ કો ઈસ બાત પર ગૌર કરના ચાહિએ કે ઉસ ને કલ (આખિરત) કે લિયે ક્યા આગે ભેજા હૈ ઔર અલ્લાહ સે ડરતે રહો ઔર અલ્લાહ તઆલા કો તુમ્હારે સબ આમાલ કી ખબર હૈ”.

[સૂર-એ-હશર: ૧૮]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા

કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૦ ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત જલાલુદ્દીન રૂમી રહ. કી ઇલ્મી ખિદમાત

મૌલાના જલાલુદ્દીન રૂમી રહ. ચાલીસ સાલ મેં તમામ ઉલૂમે ઇસ્લામિયા કી તકમીલ કર કે દર્સ વ તદરીસ, વઅઝ વ નસીહત, ફત્વા નવીસી ઔર ઇલ્મે દીન કી ખિદમત મેં મશગૂલ થે, કે શમ્સ તબરેઝ કો ઉન કે શીખ કમાલુદ્દીન જુંદી ને હુકમ દિયા કે રૂમ જા કર એક દિલજલે કો રૌશન કર આઓ, વો હુકમ સુનતે હી ચલ દિએ ઔર રાત કે વક્ત એક સરાયે મેં ઠેહર ગએ, સામને હી બુલંદ ચબુતરે પર શહર કે બેઝે લોગ તફરીહ કે લિયે બેઠતે થે, હઝરત શમ્સ ભી ઉસી ચબુતરે પર બેઠા કરતે, મૌલાના રૂમ ને યહી ઉન સે મુલાકાત કી ઔર એક દૂસરે કો પેહચાના, દોનોં બુઝુર્ગ હે મહીને તક સલાહુદ્દીન ઝરફૂબ કે હુજરે મેં મુજાહિદા કરતે રહે, ઉસ કે બાદ આપ પઢના પઢના છોડ કર શમ્સ કી ખિદમત મેં રેહને લગે, એક લમહે કે લિયે ભી જુદા નહીં હોતે થે, પૂરે શહર મેં શોર બરપા હો ગયા કે એક દીવાને ને મૌલાના પર ઐસા જાદુ કર દિયા હૈ કે અબ વો કિસી કામ કે નહીં રહે, શમ્સ તબરેઝ ફિત્ને કે ખૌફ કી વજહ સે વહાં સે નિકલ કર દમિશક ચલે ગએ. જુદાઈ કે ઇસ ગમ મેં જલાલુદ્દીન રૂમી કિસી સે કુછ નહીં બોલતે થે, જબ કભી ઝબાન ખુલતી તો અશઆર પઢતે, તો શાગિર્દ ઉન કો લિખ લિયા કરતે, જમા હો કર યહી અશઆર મસ્નવી બન ગએ. જિન કે ઝરિએ અકાઈદ વ કલામ કી બહસ, મોઅજિઝા વ તસવ્વુક, તૌહીદ વ ઈબાદત, ફલસફા વ અપ્લાક ઔર સાઈન્સ જૈસે ઉલૂમ કી દિલકશ અંદાઝ મેં તશરીહ કી ગઈ હૈ. ઇન ઉલૂમ સે પતા ચલતા હૈ કે મસ્નવી સિફ તસવ્વુક હી કીતાબ નહીં, બલ્કે ઇલ્મે કલામ કા ભી બેહતરીન મજમુઆ હૈ. બિલ આખિર પાંચ જમાદિસ્સાની સન ૬૭૨ હિજરી ઇતવાર કે દિન ઇલ્મ કા યે આફતાબ ભી હમેશા કે લિયે ગુરૂબ હો ગયા.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

કંકરિયોં સે તસ્બીહ કી આવાઝ આના

હઝરત અબૂ ઝર ﷺ ફરમાતે હૈં કે હમ એક મરતબા રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે સાથ બેઠે હુએ થે. આપ ﷺ કે હાથ મેં ચંદ કંકરિયાં થીં, અચાનક ઉન સે તસ્બીહ કી આવાઝ આને લગી, જિસ કો સારી મજલિસ સુન રહી થી, ફિર હુઝૂર ﷺ ને વો કંકરિયાં બારી બારી હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ ફિર હઝરત ઉમર ﷺ ઔર ફિર હઝરત ઉસ્માન ﷺ કે હાથ મેં દી, તો ઉન કે હાથોં મેં ભી તસ્બીહ પઢતી થીં; લેકિન જબ ઉન કે અલાવા લોગોં કો દી, તો કંકરિયોં ને તસ્બીહ પઢના બંદ કર દિયા.

[દલાઈલુનુબુવ્વહ લિલ અરફહાની: ૩૨૭, અન અબી ઝર ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

જમાત કે ઈરાદે સે મસ્જિદ જાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ અચ્છી તરહ વુઝૂ કરે ફિર મસ્જિદ મેં નમાઝ કે લિએ જાએ ઔર વહાં પહુંચ કર માલૂમ હો કે જમાત હો ચુકી, ફિર ભી ઉસ કો જમાત કી નમાઝ કા સવાબ હોગા ઔર ઉસ સવાબ કી વજહ સે ઉન લોગોં કે સવાબ મેં કુછ કમી નહીં હોગી, જિન્હોં ને જમાત સે નમાઝ પઢી હૈ”.

[અબુ દાહિદ: ૫૬૪, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

મૌત તક દીન પર જમે રહને કી દુઆ

હઝરત ઉમ્મે સલમા રહમતુલ્લાહિં ને ફરમાયા: “રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય્હિ વાલ્હિસ્રાલુ વાલ્લમ અકસર યે દુઆ માંગતે થે:

((يَا مُقَرَّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّثْ قَلْبِي عَلَى ذِيكَ))

તર્જમા: ઐ દિલોં કે ફૈરને વાલે! મેરે દિલ કો અપને દીન પર ઇસ્તેકામત નસીબ ફરમા”. [તિર્મિઝી: ૩૫૨૨]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

અલ્લાહ હી કે લિએ મોહબ્બત કરના

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય્હિ વાલ્હિસ્રાલુ વાલ્લમ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અલ્લાહ હી કે લિએ મોહબ્બત કરે ઔર અલ્લાહ હી કે લિએ નફરત કરે ઔર અલ્લાહ હી કે લિએ ખૈરાત કરે ઔર અલ્લાહ હી કે લિએ દેને સે રૂક જાએ, તો ઉસ શખ્સ ને ઈમાન મુકમ્મલ કર લિયા”. [અબૂ દાઉદ: ૪૬૮૧, અન અબી ઉમામા રહમતુલ્લાહિં]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની કરેગા ઔર ઉસ કી (મુકર્રર કી હુઈ) હદોં સે આગે બઢેગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો આગ મેં દાખિલ કરેગા, જિસ મેં વો હમેશા રહેગા ઔર ઉસકો ઝલીલ વ રૂસ્વા કરને વાલા અઝાબ હોગા”. [સૂર-એ-નિસા: ૧૪]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયવી જિંદગી એક ધોકા હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ લોગો! બેશક અલ્લાહ તઆલા કા વાદા સચ્ચા હૈ, તો કહી તુમ કો દુનિયવી જિંદગી ધોકે મેં ન ડાલ દે, ઔર તુમ કો ધોકાબાઝ શૈતાન કિસી ધોકે મેં ન ડાલ દે, યકીનન શૈતાન તુમ્હારા દુશ્મન હૈ, તુમ ભી ઉસે અપના દુશ્મન હી સમજો, વો તો અપને ગિરોહ (કે લોગોં કો) ઈસ લિયે બુલાતા હૈ કે વો ભી દોઝખ વાલોં મેં શામિલ હો જાએ”. [સૂર-એ-ફાતિર: ૫ તા ૬]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન મુંહ પર મુહર લગાદી જાએગી

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય્હિ વાલ્હિસ્રાલુ વાલ્લમ ને ફરમાયા: “તુમ જબ કયામત કે દિન પેશ હોંગે, તો તુમ્હારે મુંહ પર મુહર લગાદી જાએગી, ઔર આદમી કી સબસે પેહલી ચીજ જો બાત કરેગી, વો ઉસ કી રાન ઔર હથેલી હોગી”. [અહમદ: ૧૮૫૨૨, મુઆવિયા બિન હીદા રહમતુલ્લાહિં]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

મેઅદે કી સફાઈ

હઝરત અલી રહમતુલ્લાહિં ને ફરમાયા: અનાર કો ઉસ કે અંદરૂની છિલકે સમેત ખાઓ, ક્યોંકિ યે મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ”. [મુસ્નદ અહમદ: ૨૨૭૨૬]

ફાયદા: અલ્લામા ઇબ્ને કય્યીમ રહ. ફરમાતે હૈં કે અનાર જહાં મેઅદે કો સાફ કરતા હૈ, વહીં પુરાની ખાંસી કે લિયે ભી બડા કાર આમદ ફલ હૈ.

નંબર ૧૦ : નબી સલ્લલ્લાહુ અલય્હિ વાલ્હિસ્રાલુ વાલ્લમ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય્હિ વાલ્હિસ્રાલુ વાલ્લમ ને ફરમાયા: “લોગોં કો અચ્છી બાતોં કા હુકમ કરો ઔર બુરી બાતોં સે રોકો, વરના કરીબ હૈ કે અલ્લાહ તઆલા તુમ પર અપની તરફ સે કોઈ અઝાબ નાઝિલ કરે ઔર તુમ દુઆ કરો તો તુમ્હારી દુઆ કબૂલ ન હો”. [તિર્મિઝી: ૨૧૬૮, અન હુઝૈફા બિન યમાન રહમતુલ્લાહિં]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૧ ઝિલહિજજા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

હઝરત નિઝામુદ્દીન અવલિયા રહ.

હઝરત નિઝામુદ્દીન અવલિયા રહ. ચિરિતયા સિલસિલે કે મશહૂર બુઝુર્ગ ગુઝરે હૈં. આપ કા આબાઈ વતન બુખારા હૈ, મગર પૈદાઈશ બદાયૂં મેં સન ૬૦૬ હિજરી મેં હુઈ. પાંચ સાલ કે થે કે વાલિદ કા ઇન્તેકાલ હો ગયા, વાલિદા ને આપ કી પરવરિશ ઔર તરબિયત ફરમાઈ. ઉલૂમે જાહિરી મેં કમાલ હાસિલ કરને કે બાદ ઉલૂમે બાતિની કે લિયે હઝરત ફરીદ ગંજ કી ખિદમત મેં હાઝિર હુએ ઔર ભૈત વ ખિલાફત સે સરફરાઝ હુએ, ફિર દાવતે દીન કો ઝિંદગી કા મકસદ બના લિયા. અહદે અલાઈ કે આખરી ચંદ સાલોં મેં શરાબ વ કબાબ, ફિસ્ક વ કુજૂર, કિમારબાઝી ઔર બેશુમાર દીગર બુરાઈયાં બિલ્કુલ આમ થીં, લેકિન આપ કી મેહનત કે ઝરિએ હિન્દુસ્તાન કે અકસર મુસલમાન ઇબાદત, તસવ્વુક ઔર સુહદ કી તરફ માઈલ હો ગએ થે. આપ કી ખાનકાહ મેં ઇસ કદર લોગ આતે કે બાદશાહ કે દરબાર મેં ભી ઇતની ભીડ ન હોતી થી. બાદશાહોં સે મેલ જોલ ઔર મુલાકાત પસંદ નહીં ફરમાતે, હતા કે એક મરતબા સુલ્તાન અલાઉદ્દીન ખિલજી ને મુલાકાત કે લિયે બહુત ઇસરાાર કિયા, તો ફરમાયા કે ફકીર કે યહાં દો દરવાઝે હૈં, અગર બાદશાહ એક દરવાઝે સે આએગા, તો ફકીર દૂસરે દરવાઝે સે નિકલ જાએગા, ઇન્તેકાલ સે ચાલીસ દિન પેહલે ખાના, પીના બિલ્કુલ છોડ દિયા થા, હર વક્ત રોતે રેહતે, આંસુ થમતે હી ન થે, સન ૭૨૫ હિજરી મેં આપ કા ઇન્તેકાલ હુઆ.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

રંગ

રંગોં કે ઝરિએ હમ બહુત સી ચીઝોં કો પેહચાન લેતે હૈં, અગર સબ ચીઝોં કા એક હી રંગ હોતા, તો ઉન કે દરમિયાન ફર્ક કરના બહુત મુશ્કિલ હો જાતા. ક્યોંકિ બાઝ ચીઝોં કી શકલ એક જૈસી હોતી હૈ, લેકિન રંગ કી વજહ સે વો પેહચાન લી જાતી હૈં, ઉન ચીઝોં કા ફર્ક રંગોં હી સે માલૂમ હોતા હૈ. ઝરા ભી ગૌર કરો તો હર ફલ કા રંગ અંદર ઔર બાહર સે એક દમ અલગ અલગ હૈ, જિસ સે ફલ વગૈરા કા પેહચાનના આસાન હો જાતા હૈ ઔર કચ્ચે પક્ટે કા પતા ચલ જાતા હૈ. મુખ્તલિફ રંગોં કા પાયા જાના અલ્લાહ કી કુદરત કી ઝબરદસ્ત અલામત હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્ક કે બારે મેં

સચ્ચી ગવાહી દેના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! ઇન્સાફ પર કાઈમ રેહતે હુએ અલ્લાહ કે લિયે ગવાહી દો, ચાહે વો તુમહારી ઝાત, વાલિદૈન ઔર રિશ્તેદારોં કે ખિલાફ હી (ક્યૂં ન) હો”.

[સૂર-એ-નિસા: ૧૩૫]

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

અંગૂઠી દાહને હાથ મેં પેહેનના

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ૭ કેહતે હૈં કે મૈંને રસૂલુલ્લાહ ૭ કો દેખા કે અંગૂઠી દાહને હાથ મેં પેહને હુએ થે”.

[તિર્મિઝી: ૧૭૪૨, અન ઈબ્ને અબ્બાસ ૭]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

વાલિદૈન કે લિએ દુઆ-એ-રહમત

એક શખ્સ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ખિદમત મેં હાજિર હો કર અર્ઝ કિયા: “ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ મેરે વાલિદૈન કી વફાત કે બાદ ખેર કી કોઈ એસી ચીઝ બાકી હે, જિસ કે ઝરિએ મેં ઉન કે સાથ નેકી કા મામલા કર સકું? રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: હાં! ઉન કે લિયે દુઆ-એ-રહમત ઔર ઈસ્તિઝ્કાર કરના, ઔર ઉન કી વફાત કે બાદ ઉન કી વસિયત કો પૂરા કરના ઔર ઉન કે મુતઅલિલકીન કે સાથ સિલા રહમી કરના ઔર ઉન કે દોસ્તોં કા ઇકરામ કરના”.

[અબૂ દાઉદ: ૫૧૪૨, અન માલિક બિન રબીઆ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઇઝાર યા પેન્ટ કો ટખનોં સે નીચે પહનના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ ગુરૂર વ તકબૂર મેં અપને ઇઝાર કો ટખનોં સે નીચે લટકાએગા, અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉસ કી તરફ રહમત કી નઝર સે નહીં દેખેગા”.

[બુખારી: ૫૭૮૮, અન અબી હુરૈરહ]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા ઝલીલ હો કર કબ આતી હે

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ શખ્સ કા મક્સદ આખિરત હોગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે દિલ મેં ઈસ્તિઝ્ના પૈદા ફરમાએગા ઔર ઉસ કે કામોં કો જમા કર દેગા ઔર દુનિયા ઉસ કે પાસ ઝલીલ હો કર આએગી, ઔર જિસ કા મક્સદ દુનિયા હોગા, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ફક કો ઉસ કે સામને કર દેગા ઔર ઉસ કે કામોં કો ફેલા દેગા ઔર દુનિયા ઉસ કે મુકદર કી હી આએગી”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૬૫, અન અનસ બિન માલિક]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કા મંઝર

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “(ખબરદાર હો જાઓ) જબ ઝમીન કો પૂરી તરહ ફૂટ કર ચૂરા ચૂરા કર દિયા જાએગા ઔર તુમહારા પરવરદિગાર જલ્વા ફરમાએગા ઔર ફરિશ્તે સફ બાંધ કર મૈદાને હશર મેં આ જાએંગે ઔર ઉસ દિન જહન્નમ કો સામને લાયા જાએગા”.

[સુર-એ-ફજ: ૨૧ તા ૨૩]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

તરબૂઝ સે ગરમી કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ તરબૂઝ કો તર ખજૂર કે સાથ ખાતે ઔર ફરમાતે કે હમ ઈસ ખજૂર કી ગરમી કો તરબૂઝ કી ઠંડક કે ઝરિએ ઔર તરબૂઝ કી ઠંડક કો ખજૂર કી ગરમી કે ઝરિએ ખત્મ કરતે હો”.

[અબૂ દાઉદ: ૩૮૩૬, અન આયશા]

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “તુમ ઉન લોગોં કી તરહ મત હો જાના, જિન્હોં ને અલ્લાહ કો ભુલા દિયા, તો અલ્લાહ તઆલા ને ખુદ ઉન કી જાનોં સે ઉન કો ગાફિલ કર દિયા, યહી લોગ નાફરમાન હો”.

[સુર-એ-હશર: ૧૮]

सिई पांय मिनट का मद्रसा कुर्आन व हदीस की रौशनी में

२२ जिलहज्जा

नंबर १ : ईस्लामी तारीफ

मुजहिद अल्के सानी
हजरत शैफ अहमद सरहिंदी

मुजहिद अल्के सानी सरहिंदी ग्यारहवीं सदी हिजरी के हिन्दुस्तान के बुलंदशाहा आदिम, दाम्नी ईल्लाह और मुजहिद थे, आप की पैदाईश सन ८७१ हिजरी में पंजाब के ईलाके सरहिंद में हुई, आप हजरत उमर की नस्ल से हैं। तालीम की इप्तिहा डिफेंड कुर्आन से की और वालिद साहब की भिदमत में ही तालीम का सिवसिला जारी रहा और सतरह साल की उम्र में फारिगुत्तहसील हो गये। शुरु में वालिद साहब से तरीक-ए-बिश्तिया में बैत की फिर सिवसिल-ए-कादरिया ली हासिल किया, वालिद साहब की वफात के बाद हजरत प्वाजा बाकी बिल्लाह से बैत हुओ और भिलाफत अता हुई। उस के बाद हअवत व तब्लीग में मशगूल हो गये, सुन्नत व बिदअत, शरीअत व फलसफा और तसव्वुफ ईस्लामी और रहबानियत के फर्क को वाजह किया। दीन की भातिर उन को कैदमाने की मशकत ली जेलनी पड़ी, उन के जरिअे अल्लाह तआला ने बादशाह अकबर के दीने ईलाही के नाम से बनाओ हुओ उस फ़िन्ने का भात्मा किया। जिसे उस ने बहुत से मजहबों की रस्मों को मिला कर बनाया था। आप की वफात सन १०३४ हिजरी में ६३ साल की उम्र में हुई और अपने वतन सरहिंद में ही मद्फून हुओ, हजरत शैफ अहमद सरहिंदी की सभ से बड़ी ईल्मी, ईस्लाही और तजदीदी यादगार उन के मकतूबात हैं, आप के तजदीदी काम की बुनियाद पर आप को मुजहिद अल्के सानी का लकब दिया गया।

नंबर २ : हुजूर का मोअजिजा

धी में बरकत

हजरत हम्मा बिन अम्र अस्लामी फरमाते हैं गजव-ए-तबुक के सफर में धी की मशक की जिम्मेदारी मेरी थी। दोराने सफर मैंने उस में से थोड़ा धी निकाला और हुजूर के खिये पाना तैयार किया और मशक में देखा, तो धी बहुत ही कम बचा था। मैंने वो मशक धूप में रज दी और मैं सो गया, अचानक मैंने धी के बेहने की आवाज सुनी, तो मेरी आंख खुल गई, देखा तो धी बेह रहा था। मैं जल्दी से पड़ा हुआ और मशक का मुंह पकड़ लिया, हुजूर ने मुझे देम कर फरमाया: “अगर इस को छोड़ देते तो पूरी वादी धी से बेहने लगती”।

[दलाईलुनुबुव्वह खिल अस्खानी: ३३४, अन हम्मा बिन अम्र अस्लामी]

नंबर ३ : अक कर्ज के बारे में

वसियत पूरी करना

कुर्आन में अल्लाह तआला ने बंद वारिसों के हिस्सों का जिक्र करने के बाद फरमाया: “(यह सब विरसे के हिस्सों की तकसीम) मय्यित की वसियत की हुई चीजों को पूरा करने और कर्ज अदा करने के बाद की जाओगी”।

[शुर-ए-निसा: १२]

शायद: मय्यित ने अगर किसी के हक में कुछ वसियत की हो, तो वारिसों को उन का हिस्सा देने से पेहले मय्यित के छोड़े हुओ माल के तिहाई हिस्से से वसियत पूरी करना वाजिब है।

नंबर ४ : अक सुन्नत के बारे में

अवलाह को नमाज़ी बनाने की हुआ

अपनी औलाह को नमाज़ का पाबंद बनाने की खिये इस हुआ का अहतेमाम करना चाहिओ। ये हजरत ईब्राहीम की हुआ है, जो उन्होंने अपनी औलाह को मक्का मुकर्रमा में छोड़ते वक्त पढ़ी थी:

﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۖ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ﴾

તર્જમા: ઐ મેરે રબ! મુજ કો ઔર મેરી ઔલાદ કો નમાઝી બના, ઐ મેરે રબ! (હમારી) દુઆઓ કો કબૂલ ફરમા લે.

[સુર-એ-ઇબ્રાહીમ: ૪૦]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

અઝાન શુરુ હોતે હી દુઆ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ મુઅઝિઝાન કો અઝાન દેતે હુએ સુને ઔર યે કહે: **أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ** رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَبِأَنَّ سَلَامًا (يُنَادِي) तो उस के गुनाह माफ़ कर दिओ ज़ाओगे”.

[મુસ્લિમ: ૮૫૧, અન સઅદ બિન અબી વકાસ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

સૂદ ખોર સે જંગ કા એલાન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “અગર તુમ (સૂદ લેને સે) બાઝ નહીં આએ, તો અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી તરફ સે જંગ કા એલાન સુન લો (લિહાઝા હર મુસલમાન કો સૂદ સે બચના ચાહિયે)”.

[સુર-એ-બકરહ: ૨૭૯]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

અલ્લાહ હી રોઝી તકસીમ કરતે હૈં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “દુન્યવી ઝિંદગી મેં ઉન કી રોઝી હમ ને હી તકસીમ કર રખી હે ઔર એક કો દૂસરે પર મરતબે કે એતેબાર સે ફઝીલત દે રખી હૈ, તાકે એક દૂસરે સે કામ લેતા રહે, ઔર આપ કે રબ કી રહમત ઇસ (દુન્યવી માલ) સે કહીં ઝિયાદા બેહતર હૈ, જિસ કો યે લોગ જમા કરતે ફિરતે હૈં”.

[સુર-એ-ઝુબરુફ: ૩૨]

નંબર (૮) : આબિરત કે બારે મેં

ઝમીન ગવાહી દેગી

આપ ﷺ ને યે આયત તિલાવત ફરમાઈ **﴿يَوْمَ مَنَعْنَا أَمْثَلَ الْكَافِرِينَ﴾** (ઉસ દિન ઝમીન અપની સબ બાતેં બયાન કર દેગી) ફિર ઈરશાદ ફરમાયા: “તુમ જાનતે હો ઝમીન ક્યા ખબરેં બયાન કરેગી?” સહાબા ﷺ ને અર્ઝ કિયા: અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ ખૂબ જાનતે હૈં, આપ ﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા: “ઉસ કી ખબરેં યે હૈં કે વો હર મર્દ ઔર ઔરત કે મુતઅલિલક ઉસ અમલ કી ગવાહી દેગી, જો ઉસ કી પીઠ પર કિયા ગયા થા, વો કહેગી: ઇસ ને ઐસા ઔર ઐસા અમલ ઔર ફુલાં ફુલાં દિન કિયા થા”. [તિર્મિઝી: ૨૪૨૯, અન અબી હુરૈરહ]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ખત્તા કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “પાંચ ચીઝેં ફિતરત મેં સે હૈં, ઉન મેં સે એક ખત્તા કરના હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૫૯૮, અન અબી હુરૈરહ]

ફાયદા: ખત્તા કરને સે શર્મગાહ કે કેન્સર, અગિઝમા જેસી બીમારિયોં સે હિફાઝત હોતી હે.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “હસદ સે બચો, ક્યોંકિ હસદ આદમી કી નેકિયોં કો ઇસ તરહ ખા જાતા હૈ, જિસ તરહ આગ લકડી કો ખા જાતી હૈ”.

[અબૂ દાવોદ: ૪૯૦૩, અન અબી હુરૈરહ]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા **કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં**

(૨૩) ઝિલહિજજા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

ઔરંગઝેબ આલમગીર

ઔરંગઝેબ આલમગીર શાહજહાં કે તીસરે બેટે પંદરહ જી કાદા સન ૧૦૨૭ હિજરી મેં અરજુમંદબાનુ (મુમતાઝ મહલ) કે બતન સે પૈદા હુએ, ઈબ્તિદાઈ તાલીમ શૈખ અબુલ વાઈઝ હરગામી સે ઔર ઈલ્મ વ અદબ મૌલવી સય્યિદ મુહમ્મદ કનોજી સે હાસિલ ક્રિયા ઔર દીગર અસાતિયા સે દીની ઉલૂમ મેં મહારત હાસિલ કી, ઉન્હોં ને સિર્ફ એક સાલ મેં કુર્આને કરીમ હિફઝ કર લિયા, ઉલમા ઔર બુઝુર્ગો સે હુસ્ને અકીદત ઔર વાલિહાના મોહબ્બત રખતે થે, જબ કિસી જગા તશરીફ લે જાતે, તો વહાં કે ઉલમા વ મશાઈખ કી મજલિસ મેં હાજિર હો કર ઈલ્મ વ મારિફત કી બાતેં સુનતે ઔર ઉન્હેં કીમતી તોહફા વ તહાઈફ સે નવાઝતે, હઝરત ખ્વાજા મુહમ્મદ માસૂમ ઔર ઉન કે સાહબઝાદે સૈફુદ્દીન સે ઈલ્મે સુલૂક વ મારિફત હાસિલ ક્રિયા, ઉન કી ઇતાઅત વ ઇબાદત કા યે હાલ થા કે સુબહ સાદિક સે પેહલે ઉઠ કર તહજજુદ પઢતે ઔર મસ્જિદ મેં પહુંચ કર ફજર કી અઝાન કે ઇન્તેઝાર મેં કિબ્લા રૂ હો કર બૈઠે રહેતે, અઝાન કે ફૌરન બાદ સુન્નાત અદા ફરમાતે, બા જમાત નમાઝ પઢ કર તિલાવતે કુર્આન ઔર મુતાલાએ હદીસ મેં મશગૂલ હો જાતે ઔર ચાશત કી નમાઝ પઢ કર ખલ્વતગાહ મેં તશરીફ લે જાતે, હમેશા બા વુજૂ રહેતે, કલ્મા તય્યિબા ઔર દીગર વઝાઈફ પાબંદી સે અદા કરતે, પીર, જુમેરાત ઔર જુમા કો રોઝા રખતે ઔર અવલિયા અલ્લાહ કે સાથ ઝિક્ર વ ઇબાદત મેં મસરૂફ રહેતે.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

તેલ

અલ્લાહ તઆલા ને નારિયલ, મુંગફલી, સૂરજમુખી, સરસૂં વગૈરા કે એસે બે શૂમાર પૈડ પૌદે બનાએ હું જિસ કે ઝરિએ હમેં મુખ્તાલિક કિસ્મ કા ખુશબૂદાર તેલ હાસિલ હોતા હૈ ઔર હમારે ખાને, લગાને ઔર માલિશ વગૈરા કી ઝરૂરત પૂરી હોતી હૈ. ગૌર કરને કી બાત હૈ કે ઈન પૈડ પૌદોં કો તેલ પૈદા કરને કી સલાહિયત કૌન અતા કરતા હૈ ઔર ઈન કે દાનોં ઔર બીજોં સે મુખ્તાલિક કિસ્મ કે રંગોં કા ઝાઈકેદાર તેલ કૌન જમા કરતા હૈ? યકીનન યે અલ્લાહ તઆલા હી કી ઝાત હૈ. જિસ ને અપની કુદરત સે ઈન્સાનોં કી ઝરૂરત પૂરી કરને કે લિએ ઇતના અચ્છા ઇન્તેઝામ ક્રિયા હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

બીમાર કી નમાઝ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “નમાઝ ખડે હો કર અદા કરો, અગર તાકત ન હો, તો બૈઠ કર અદા કરો, ઔર અગર ઈસ પર ભી કુદરત ન હો, તો પેહલુ કે બલ લૈટ કર અદા કરો”. [બુખારી: ૧૧૧૭, અન ઇમરાન બિન હુસૈન] કાયાદા: અગર કોઈ બીમાર હો ઔર ખડે હો કર નમાઝ પઢને પર કાદિર ન હો, તો રુકૂઅ વ સજ્દા કે સાથ બૈઠ કર પઢે; અગર રુકૂઅ વ સજ્દે પર ભી કાદિર ન હો, તો ઇશારે સે પઢે ઔર અગર બૈઠ કર પઢને કી તાકત ન રખતા હો, તો લૈટ કર પઢે.

નંબર (૪) : એક સુન્નાત કે બારે મેં

દુઆ કે વક્ત હાથોં કો ઉઠાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ દુઆ કે વક્ત હાથોં કો ઇતના ઉઠાતે થે કે આપ ﷺ કી બગલ મુબારક ઝાહિર હો જાતી થી.

[બુખારી: ૬૩૪૧, અન અનસ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

સુબહ કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્ત દિન મેં એક બાર યે દુઆ પઢે: **اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اُصْبِحْتُ اَشْهَدُكَ وَ اَشْهَدُ خَلْقَكَ اَلَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ وَ اَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَ رَسُوْلُكَ** તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે બદન કા ચોથા હિસ્સા જહન્નમ સે આજાદ કર દેતે હૈંં ઓર જો દિન મેં ૨/બાર પઢે ઉસ કા આપા બદન આજાદ કર દેતે હૈંં ઓર જો ત્રીન મરતબા પઢે ઉસ કે ત્રીન હિસ્સે આજાદ કર દેતે હૈંં ઓર જો ચાર મરતબા પઢે ઉસ કો પૂરા હી આજાદ કર દેતે હૈંં” .
[અબૂ દાવિદ: ૫૦૬૮, અન અનસ બિન માલિક]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

જૂટી કસમ ખાને કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્ત જૂટી કસમ ખાએ, તાકે ઉસ કે ઝરિએ કિસી મુસલમાન કા માલ હાસિલ કરલે, તો વો અલ્લાહ તઆલા સે ઇસ હાલ મેં મુલાકાત કરેગા કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર સખ્ત નારાજ હોંગે” .
[અબૂ દાવિદ: ૩૨૪૩, અન ઇબ્ને મસ્જીદ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા કોઈ ભરોસા નહીં

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ઇસ દુનિયા કી મિસાલ ઉસ કપડે કી સી હૈ, જિસ કો થુર સે કાટ દિયા જાએ ઓર અખીર મેં એક ધાગે પર લટકા હુવા રેહ જાએ, તો વો ધાગા કભી ભી ટૂટ સકતા હૈ (ઇસી તરહ ઇસ દુનિયા કા કોઈ ઠીકાના નહીં, કભી ભી ખત્મ હો જાએગી)” .
[શીઅબુલ ઈમાન: ૮૮૭૫, અન અનસ]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન ઝમીન કા લરઝના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જબ ઝમીન પૂરી હરકત સે હિલાદી જાએગી ઓર ઝમીન અપને બોજ (મુદ્દે ઓર ખજાને) બાહર નિકાલ દેગી ઓર ઇન્સાન કહેગા કે ઇસ ઝમીન કો કયા હો ગયા હૈ? ઉસ દિન ઝમીન અપની બાતેં બયાન કર દેગી, ઇસ લિએ કે આપ કે રબ ને ઇસ કો હુકમ દિયા હોગા” .
[સૂર-ઝિલઝાલ: ૧ તા ૫]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

સિરકે કે ફવાઈદ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “સિરકા કયા હી બેહતરીન સાલન હૈ” . [મુસ્લિમ: ૫૩૫૦, અન આયશા]
ફાયદા: સિરકે કે બારે મેં મુહદિસીન હઝરાત કેહતે હૈંં કે યે તિલ્લી કે બદને કો રોકતા હૈ, જિસ્મ મેં વરમ નહીં હોને દેતા, ખાને કો હઝમ કરતા હૈ ઓર ખૂન કો સાફ કરતા હૈંં ઓર ફોડે ફુંસિયોં કો દૂર કરતા હૈ.
[ઇલાજુનબવી]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ઐ ઈમાન વાલો! તુમ ઐસી બાત કયું કેહતે હો જો કરતે નહીં? યે બાત અલ્લાહ કે નઝદીક બઝી નારાઝગી કી હૈ કે તુમ ઐસી બાતેં કહો જિન પર અમલ ન કરો” .
[સૂર-એ-સક: ૨ તા ૩]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૪ ઝિલહિજ્જા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

આલમગીર رحمۃ اللہ علیہ કા દૌરે હુકુમત

ઔરંગઝેબ આલમગીર رحمۃ اللہ علیہ ખાનદાને તૈમૂર કે સબ સે ઝિયાદા અકલમંદ, બહાદૂર, મુનસિફ મિઝાજ ઔર હુકુમત વ મુલ્કી ઇન્તેઝામ કી ભરપૂર સલાહિયત રખતે થે. વો સન ૧૦૬૮ હિજરી મેં તખ્ત નશીન હુએ, અગલે સાલ તખ્ત નશીની કે મૌકે પર લોગોં કે તમામ ટેક્સ માફ કર દિયે ઔર પચીસ લાખ રૂપિયે ઝરૂરતમંદ લોગોં મેં તકસીમ કિએ, છે લાખ તીસ હઝાર રૂપિયે કે તોહફે મક્કા મુકર્રમા ઔર મદીના મુનવ્વરા રવાના ફરમાએ, એક લાખ સાઠ હઝાર રૂપિયે કી લાગત સે કિલે મેં સંગે મરમર કી મસ્જિદ તામીર કરાઈ, જગા જગા ગરીબોં કે લિયે લંગરખાને ખુલવાએ, આલમગીર رحمۃ اللہ علیہ કી હુકુમત કરંચી બંદરગાહ સે લે કર આસામ કી મશિરકી હુદૂદ ઔર કોહ હિમાલયા સે લે કર બહરે હિંદ તક ફેલી હુઈ થી, ઉન્હોં ને મુલ્કી ઇન્તેઝામ કે તહત નશા આવર ચીઝોં, નાચગાને ઔર ખિલાફે શરીઅત કામોં પર પાબંદી લગાઈ, રાસ્તોં કો લૂટ માર કરને વાલોં સે મહફૂલ કિયા, એક લાખ ચાલીસ હઝાર રૂપિયે સાલાના મોહતાજોં કે લિયે મુકર્રર કિએ, ઉન્હોં ને કિસી મઝહબી મકામ કો ગિરાને કી કબી ઈજાઝત નહીં દી, હર તબકા વ મઝહબ કે લોગ ખુશહાલી ઔર અમન વ સુફૂન સે રહેતે ઔર આઝાદી કે સાથ અપને મઝહબ કી રસ્મોં કો અદા કરતે, વો હર છોટે બડે કી બાત ગૌર સે સુન કર ફેસલા કરતે ઔર હક બાત કે મુકાબલે મેં કિસી કી સિફારિશ કબૂલ નહીં કરતે થે.

નંબર ૨ : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

ફરિશ્તોં કી મદદ

હઝરત અબૂ તલ્હા رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે હમ એક ગઝવે મેં રસૂલુલ્લામ ﷺ કે સાથ થે, જબ કુફકાર સે મુદબ્દે હુઈ, તો મૈંને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો યે દુઆ કરતે હુએ સુના ((يَا مُلْكُ يَوْمَ الدِّينِ، يَا كَافِرُ تَعْبُدُ وَإِيَّاكَ تَسْتَعِينُ))
ઉસ કે બાદ દેખા કે ફરિશ્તોં ને કુફકાર કો આગે પીછે સે મારના શુરૂ કિયા ઔર એક એક કર કે બહુત સે કુફકાર ઝમીન પર ગિરે પડે.

[દલાઈલુન્નુબુવ્હ લિલ અરફાની: ૩૭૩]

નંબર ૩ : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

વારિસીન કે દરમિયાન વિરાસત તકસીમ કરના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “માલ(વિરાસત)કો કિતાબુલ્લાહ કે મુતાબિક હક વાલોં કે દરમિયાન તકસીમ કરો.”

[મુસ્લિમ: ૪૧૪૩, અન ઇબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه]

ફાયદા: અગર કિસી કા ઇન્તેકાલ હો જાએ ઔર ઉસ ને માલ છોડા હો, તો ઉસ કો તમામ હક વાલોં કે દરમિયાન તકસીમ કરના વાજિબ હૈ, બગૈર કિસી શરઈ વજહ કે કિસી વારિસ કો મહરૂમ કરના યા અલ્લાહ તઆલા કે બનાએ હુએ હિસ્સે સે કમ દેના જાઈઝ નહીં હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નત કે બારે મેં

તીન ચીઝોં સે પનાહ ચાહના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ અકસર યે દુઆ કિયા કરતે થે:

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الشَّقَاقِ وَالْبَقَاقِ وَسُوءِ الْخَلَاقِ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મૈં આપ સે ઇખ્તિલાફ, નિફાક ઔર બુરે અખ્લાક સે તેરી પનાહ ચાહતા હું.

[અબૂ દાઉદ: ૧૫૪૬; અન અબી હુરૈરહ رضي الله عنه]

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

બાઝાર જાતે વક્ત દુઆ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શપ્સ બાઝાર મેં દાખિલ હોતે વક્ત યહ પઢે: ((إِلَهِ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ)) તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિએ એક લાખ નેકિયાં લિખ દેતે હૈં ઔર એક લાખ ગુનાહ ખત્મ કર દેતે હૈં ઔર એક લાખ દરજત બુલંદ કરમાતે હૈં”.
[તિર્મિઝી: ૩૪૨૮, અન ઉમર બિન ખતાબ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

કિસી પર તોહમત લગાના ગુનાહે અઝીમ હે

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શપ્સ કોઈ છોટા યા બડા ગુનાહ કરે ફિર ઉસ કી તોહમત કિસી બેગુનાહ પર લગા દે, તો ઉસ ને બહુત બડા બોહતાન ઔર ખુલે ગુનાહ કા બોજ અપને ઊપર લાદ લિયા”.
[સૂર-એ-નિસા: ૧૧૨]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

જો કુછ ખર્ચ કરના હે દુનિયા હી મેં કર લો

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “હમ ને તુમ કો જો કુછ દિયા હૈ, ઉસ મેં સે ખર્ચ કરો, ઈસ સે પેહલે કે તુમ મેં સે કિસી કો મૌત આ જાએ ઔર ફિર (મૌત કો દેખ કર) કેહને લગે કે ઐ મેરે રબ! તૂને મુજ કો ઔર થોડે દિનોં કી મોહલત ક્યૂં ન દી, તાકે ખૂબ ખર્ચ કર કે નેક લોગોં મેં શામિલ હો જાતા”.
[સૂર-એ-મુનાફિકૂન: ૧૦]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

હઝરત મીકાઈલ ﷺ કી હાલત

આપ ﷺ ને હઝરત જિબ્રઈલ ﷺ સે દરયાફત ફરમાયા: “કયા બાત હૈ? મેંને મીકાઈલ કો હંસતે હુએ નહીં દેખા? અર્ઝ કિયા: જબ સે દોઝખ કી પૈદાઈશ હુઈ હૈ, મીકાઈલ નહીં હંસે.
[મુસ્નદે અહમદ: ૧૨૯૩૦, અન અનસ બિન માલિક]

નંબર (૯) : કુર્આન સે ઈલાજ

મૌસમી ફલોં કે ફવાઈદ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “﴿كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ﴾” તર્જમા: જબ વો દરખ્ત ફલ લે આઈએ તો ઉનહૈં ખાઓ”.
[સૂર-એ-અન્આમ, ૧૪૧]
સંયદા: મૌસમી ફલોં કા ઈસ્તેમાલ સિદ્ધત કે લિએ બેહદ મુફીદ હૈ ઔર બહુત સી બીમારિયોં સે હિકાઝત કા ઝરિઆ હૈ, લિહાઝા અગર ગુંજાઈશ હો તો ઝરૂર ઈસ્તેમાલ કરના ચાહિએ.

નંબર (૧૦) : નબી ﷺ કી નસીહત

હઝરત અબૂ ઝર ﷺ બયાન કરતે હૈં કે મુજે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને સાત ચીઝોં કી નસીહત ફરમાઈ: “(૧) ગરીબ ઔર મિસ્કીન કે કરીબ રેહના ઔર ઉન સે મોહબ્બત કરના (૨) માલ વ દૌલત મેં અપને સે કમતર કી તરફ દેખના ન કે અપને સે ઝિયાદા માલદાર કી તરફ (૩) સિલા રહમી કરના અગર યે વહ મુંહ મોડે (૪) કિસી સે કિસી ચીઝ કા સવાલ ન કરના (૫) હક બાત કેહના અગર યે (સામને વાલે કો) કડવી માલૂમ હો (૬) અલ્લાહ તઆલા કે મામલે મેં કિસી કી પરવાહ ન કરના (૭) લા હવલ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ પઢતે રેહના. યે સબ ચીઝોં અર્શ કે નીચે એક ખઝાના હૈ ઉસ મેં સે હૈં”.
[મુસ્નદે અહમદ: ૨૦૯૦૬]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૫ ઝિલહિજ્જા

નંબર ૧ : ઇસ્લામી તારીખ

ઔરંગઝેબ આલમગીર رحمۃ اللہ علیہ
કી દીની વ ઈલ્મી ખિદમાત

ઔરંગઝેબ આલમગીર رحمۃ اللہ علیہ કો ઇસ્લામી વ શરઈ ઉલૂમ સે ખાસ લગાવ થા, યું તો ઉન કે દૌર મેં બહુત સે દીની ઔર ઈલ્મી કામ અંજામ દિએ ગએ ઔર બહુત સારી કિતાબેં શાયેઅ કી ગઈ, ઉન્હીં મેં સે અલ્લામા હસન કી કિતાબ “રહે શીઆ” ઔર દૂસરી કિતાબ મૌલાના મુહમ્મદ મુસ્તફા કી “નજમુલ કુર્આન” હૈ, જો કુર્આન મજહદ કે અલ્ફાઝ કી ફેહરિસ્ત (Index) હૈ, ઉસ કે અલાવા ઉન કા ગિરાં કદર ઈલ્મી કારનામા યે હૈ કે ઉન્હોં ને હિન્દુસ્તાન કે ઉલમા કી એક જમાત કો હુકમ દિયા કે ફિક્ક કી તમામ કિતાબોં સે મસાઈલ મુન્તાખબ કરકે એક ઐસી જામેઅ કિતાબ તૈયાર કી જાએ, જો ફિક્ક કે તમામ પેહલુઓં પર હાવી હો, શૈખ નિઝામુદ્દીન કો ઉસ જમાત કા સદર બનાયા ગયા, યુનાંચે ઉલમા કી આઠ સાલા મેહનત કે બાદ “ફતાવા આલમગીરી શાહી” તૈયાર હુઈ, જિસ પર ઉસ ઝમાને મેં દો લાખ રૂપિયે ખર્ચ હુએ. બાદશાહ કા મામૂલ થા કે રોઝાના ઉસ કિતાબ કા એક સફા શૈખ નિઝામ સે પઢવા કર ઉસ પર ગૌર વ ફિક્ક કરતે ઔર ફિર ઉલમા કી મુત્તફકા રાય સે ઉસ કો લિખા જાતા. હકીકત મેં યે ઐસા ઈલ્મી કારનામા હૈ કે જિસ ને ઉલમા વ તલબા કો ફિક્ક કી તમામ કિતાબોં સે બેનિયાઝ કર દિયા. જબ ઉસ કિતાબ કો અરબ ઉલમા ને પઢા, તો ઉસે બડી કદર કી નિગાહ સે દેખા ઔર ફિર અરબ મેં ફતાવા હિંદીયા કે નામ સે ઉસ કો શાયેઅ કિયા.

નંબર ૨ : અલ્લાહ કી કુદરત

મચ્છર

અલ્લાહ તઆલા ને છોટી બડી બેશુમાર મખ્લુક પૈદા ફરમાઈ હૈ, કોઈ ભી ચીઝ કુદરત કે કારખાને મેં નિકમ્મી ઔર બેકાર નહીં હૈ. મચ્છર હી પર ગૌર કીજિએ તો ઉસ કી બનાવટ અલ્લાહ કી કુદરત કા કરિશ્મા માલૂમ હોતી હૈ. વો જબ ઈન્સાન કે જિસ્મ પર બૈઠતા હૈ તો અપની સૂંઢ જિલ્દ કે મસામાત મેં દાખિલ કર દેતા હૈ ઔર પેટ ભર કર ખૂન ચૂસ લેતા હૈ ઔર હૈરત કી બાત હૈ કે ઉસ કી સૂંઢ ઈતની બારિક હોને કે બાવજૂદ નલકી (Pipe) કી તરહ હોતી હૈ, આખિર ઉસ કી ઈતની બારીક સૂંઢ મેં સુરાખ કિસ ને પૈદા કિયા? બેશક યે અલ્લાહ હી કી કુદરત કી દલીલ હૈ.

નંબર ૩ : એક ફર્જ કે બારે મેં

ખડે હોકર નમાઝ પઢના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “નમાઝ મેં અલ્લાહ કે સામને આજિઝ બને હુએ ખડે હુવા કરો”.

[સૂર-એ-બકરહ: ૨૩૮]

ફયદા: અગર કોઈ શખ્સ ખડે હો કર નમાઝ પઢને કી તાકત રખતા હો, તો ઉસ પર ફર્જ ઔર વાજિબ નમાઝ કો ખડે હો કર પઢના ફર્જ હૈ.

નંબર ૪ : એક સુન્નાત કે બારે મેં

કસરત સે અલ્લાહ કા ઝિક્ક કરના

અબ્દુલ્લાહ બિન અબી ઔફા رضي الله عنه બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કસરત સે (અલ્લાહ કા) ઝિક્ક ફરમાતે, બે જા બાત ન ફરમાતે, નમાઝ લંબી પઢતે, ખુલ્ખા બહુત મુખતસર દેતે ઔર બેવાઓં ઔર મિસ્કીનોં કી ઝરૂરત પૂરી કરને કે લિએ ચલને મેં આર ઔર શરમ મહસૂસ ન ફરમાતે.

[નસઈ: ૧૪૧૫]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

જન્મત કા ખઝાના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “ ((لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ)) બકસરત પઢા કરો, ઇસ લિએ કે પે જન્મત કે ખઝાનોં મેં સે એક ખઝાના હૈ”.

[તિર્મિઝી: ૩૬૦૧, અન અબી હુરૈરહ ❶]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઝિના ઔર નાપ તોલ મેં કમી કરને કા વબાલ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસ કૌમ મેં ઝિના આમ હોતા હૈ, ઉસ મેં તાઝિન ઔર ઐસી બીમારિયાં ફૈલ જાતી હૈં જો પેહલે નહીં થીં; ઔર જો લોગ નાપ તોલ મેં કમી કરતે હૈં, તો વો લોગ કહત સાલી, પરેશાનિયોં ઔર બાદશાહ કે ઝુલ્મ કે શિકાર હો જાતે હૈં”.

[ઇબ્ને માજા: ૪૦૧૮, અન ઇબ્ને ઉમર ❷]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

અલ્લાહ તઆલા અપને બંદે સે કયા કેહતા હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: ઐ ઇબ્ને આદમ! તુ મેરી ઇબાદત કે લિયે ફારિગ હો જા, મૈં તેરે સીને કો માલદારી સે ભર દુંગા ઔર તેરી મોહતાજગી કો ખત્મ કર દુંગા ઔર અગર ઐસા નહીં કરેગા, તો મેં તેરે સીને કો મશ્ગૂલી સે ભર દુંગા ઔર તેરી મોહતાજગી કો બંદ નહીં કરુંગા”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૬૬, અન અબુ હુરૈરહ ❷]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

અહલે જન્મત કા લિબાસ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “(અહલે જન્મત)કો સોને કે કંગન પેહનાએ જાએંગે ઔર સબ્જ રંગ કે બારીક ઔર મોટે રેશ્મી લિબાસ પેહનંગે”.

[સૂર-એ-કહફ: ૩૧]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ખાને કે બાત ઉંગલિયાં ચાટને કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ખાના ખા લેતે તો અપની તીનોં ઉંગલિયોં કો ચાટતે.

[મુસ્લિમ: ૫૨૮૬, અન કઅબ બિન માલિક ❶]

ફાયદા: અલ્લામા ઇબ્ને કયિમ રહ. કેહતે હૈં કે ખાના ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટના હાઝમે કે લિએ ઇન્તેહાઈ મુકીદ હૈ.

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “બિલા શુબા પે કુર્આન એક નસીહત હૈ, તો જો શખ્સ ચાહે અપને રબ તક પહુંચને કા રાસ્તા ઇખ્તિયાર કર લે, ઔર તુમ અલ્લાહ કી મરજી કે બગૈર કુછ નહીં ચાહ સકતે, અલ્લાહ તઆલા બડે ઇલ્મ વ હિકમત કા માલિક હૈ”.

[સૂર-એ-ઘહર: ૨૯ તા ૩૦]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૬)

ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

શાહ વલિયુલ્લાહ દહેલવી رحمۃ اللہ علیہ

હઝરત શાહ વલિયુલ્લાહ મુહદિસ દહેલવી رحمۃ اللہ علیہ કી પૈદાઈશ સન ૧૧૧૪ હિજરી મેં કરબા 'કુલત' ઝિલા મુઝફ્ફર નગર મેં હુઈ, આપ ને ૫/સાલ કી ઉમ્ર મેં તાલીમ શુરુ કર કે ૧૫/સાલ કી ઉમ્ર તક હિફ્તે કુર્આન કે સાથ તમામ દર્સી વ દીની ઉલૂમ હાસિલ કર લિએ. ઈસ કે બાદ અપને વાલિદ શાહ અબ્દુરહીમ સાહબ સે બૈત હુએ ઔર સતરહ સાલ કી ઉમ્ર મેં ખિલાફત ભી મિલ ગઈ, ફિર ૩૦/સાલ કી ઉમ્ર તક અપને વાલિદે મર્દૂમ શાહ અબ્દુરહીમ સાહબ કી મસ્નદે દર્સ ઔર બૈત વ ઇરશાદ સે ખલ્કે ખુદા કો નફા પહુંચાયા. સન ૧૧૪૩ હિજરી મેં ફરીઝ-એ-હજ્જ અદા ક્રિયા. મદીના મુનવ્વરા કે શૈખ અબૂ તાહિર મદની સે બુખારી શરીફ ઔર મક્કા મુકર્રમા ઔર હિજ્જા કે બહુત સે ઉલમા સે સિહા સિત્તા કી સિમાઅત ઔર દીગર કુતુબે અહાદિસ કી ઈજ્જત લે કર હિન્દુસ્તાન વાપસ આએ, ઔર સન ૧૧૪૫ હિજરી મેં બા ઝાબ્તા દર્સે હદીસ શુરુ કરમાયા. ઈસી તરહ દેહલી મેં દારૂલ ઉલૂમ રહીમિયા કી બુનિયાદ ડાલી. તાલીમ વ તદરીસ કે સાથ આપ ને તકરીબન ૫૦/કિતાબે ભી લિખી. જિન મેં ફતુરહમાન નામ સે ફારસી મેં કુર્આને કરીમ કા તર્જમા ઔર અલ ફૌઝલ કબીર મેં મુફસિરીન કે તફસીરી નિકાત ઔર ઉસૂલ વ ઝવાબિત કો બયાન કરમાયા. હુજ્જતુલ્લાહિલ બાલિગહ મેં શરીઅત કે અસરાર વ રુમૂઝ કો ઉમદા અંદાઝ મેં તશરીહ કરમાઈ, ગર્ઝ આપ ને હિન્દુસ્તાન કી તારીખ મેં કુર્આન વ હદીસ કી ઇશાઅત, શરીઅત કે અસરાર વ રુમૂઝ બયાન કર કે વો નુમાયાં કારનામા અંજામ દિયા હૈ જિસે હિન્દુસ્તાન કે મુસલમાન કબી નહીં ભુલા સકતે. આખિર સન ૧૧૭૬ હિજરી મેં ૬૨/સાલ કી ઉમ્ર મેં વફાત પાઈ, ઔર દેહલી કે મશહૂર કબ્રસ્તાન 'મુહદિયાન' મેં અપને વાલિદ મર્દૂમ કે મઝાર સે મુત્તાસિલ મદફૂન હુએ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

આપ ﷺ કે જિસ્મ સે ખુશ્બૂ આના

હઝરત અનસ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં કે મૈંને કોઈ અબર, કોઈ મુશક ઔર કોઈ ખુશ્બૂદાર ચીઝ રસૂલુલ્લાહ ﷺ (કે જિસ્મ) કી મહેક સે ઝિયાદા ખુશ્બૂદાર હરગિઝ નહીં સૂંધી. [મુસ્લિમ: ૬૦૫૩, અન અનસ رضي الله عنه] ઔર હઝરત આઈશા رضي الله عنها ફરમાતી હૈં કે આપ ﷺ સે જબ કોઈ મુસાફા કરતા, તો તમામ દિન ઉસ શખ્સ કો મુસાફા કી ખુશ્બૂ આતી રહતી ઔર જબ આપ કિસી બચ્ચે કે સર પર હાથ રખ દેતે, તો વો ખુશ્બૂ કે સબબ દૂસરે લડકોં મેં પેહચાના જાતા. [બેહકી કી દલાઈલિનુબુવ્વહ: ૨૩૮]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

અમાનત કા વાપસ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: અલ્લાહ તઆલા તુમ કો હુકમ દેતા હૈ કે જિન કી અમાનતે હૈં ઉન કો લૌટા દો. [સૂર-એ-નિસા: ૫૮] ફયદા: અગર કિસી ને કિસી શખ્સ કે પાસ કોઈ ચીઝ અમાનત કે તૌર પર રખી હો, તો મુતાલબે કે વક્ત ઉસ કા અદા કરના ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ચાર ચીઝોં સે બચને કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ યે દુઆ ફરમાતે થે: ((اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ وَمِنْ دُعَاءٍ لَا يُسْمَعُ وَمِنْ نَّفْسٍ لَا تَتَّقِيْ وَمِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ هٰذَا الْاَرْبَعِ))

તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મੈં ન ડરને વાલે દિલ, કબૂલ ન હોને વાલી દુઆ, સૈર ન હોને વાલે નક્સ ઓર નફા ન પહુંચાને વાલે ઇલ્મ સે તેરી પનાહ ચાહતા હું, ઐ અલ્લાહ! મੈં ઇન ચારોં ચીઝોં સે તેરી પનાહ લેતા હું”.

[તિર્મિઝી: ૩૪૮૨, અન અબુલ્લાહ બિન અમ્ર ❷]

નંબર ❶ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

સવાબ કી નિયત સે અઝાન દેના

રસૂલુલ્લાહ ❸ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ સાત સાલ સવાબ કી નિયત સે અઝાન દે, તો ઇસ કે લિયે જહન્નમ સે ખલાસી લિખ દી જાતી હે”.

[તિર્મિઝી: ૨૦૬, અન ઇબ્ને અબ્બાસ ❷]

નંબર ❷ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

ઔલાદ કા કત્લ ગુનાહે કબીરા હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ગુર્બત કે ડર સે અપની ઔલાદ કો કત્લ ન કરો, હમ તુમ કો ભી રિઝક દેતે હૈં ઓર ઉન કો ભી”.

[સૂર-એ-અન્આમ: ૧૫૧]

ખુલાસા: રોઝી કા ઝિમ્મા અલ્લાહ તઆલા પર હૈ, લિહાઝા રોઝી કી તંગી કે ડર સે બચ્ચોં કો માર ડાલના યા હમલ ગિરાના જૈસા કે આજ કે દૌર મેં હો રહા હૈ, યે બહુત હી બડા ગુનાહ ઓર હરામ હૈ.

નંબર ❸ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી મુહબ્બત ઓર આખિરત સે બેફિકી

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “યે લોગ દુનિયા સે મોહબ્બત રખતે હૈં ઓર અપને આગે આને વાલે એક ભારી દિન કો છોડ બેઠે હૈં. (યાની દુનિયા કી મોહબ્બત ને ઐસા અંધા કર રખા હૈ કે કયામત કે દિન કી ન તો કોઈ ફિક હૈ ઓર ન હી કોઈ તૈયારી હૈ, હાલાંકે દુનિયા મેં આને કા મક્સદ હી આખિરત કે લિએ તૈયારી કરના હૈ)”.

[સૂર-એ-દહર: ૨૭]

નંબર ❹ : આખિરત કે બારે મેં

ઈમાન વાલોં કા જહન્નમ સે નિકલના

રસૂલુલ્લાહ ❸ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા કયામત કે દિન ઉન ફરિશ્તોં કો જો દોઝખ પર મુકર્રર હોંગે, હુકમ દેગા કે જિસ ને મુજે કભી યાદ ક્રિયા, યા કિસી મૌકે પર જો બંદા મુજ સે ડરા, ઉસ કો દોઝખ સે નિકાલ દિયા જાએ”.

[તિર્મિઝી: ૨૫૮૪, અન અનસ ❷]

નંબર ❺ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ચોંધેપન કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ❸ ને ફરમાયા: પંબી મન કી કિસ્મ મેં સે હૈ ઓર ઉસકા પાની આંખ કે લિયે શિકા હૈ, અજૂવા જન્મત કી ખજૂર હૈ ઓર ઉસમેં ઝહર સે શિકા હૈ, હઝરત અબુ હુરયરહ ❷ ફરમાતે હૈં કે મૈને તીન યા પાંચ યા સાત ખબીયાં લીં ઓર પાની નિચોડ. કર એક ચૂંધી બાંદી કી આંખ મેં ડાલા તો વો અચ્છી હો ગઈ.

[તિર્મિઝી: ૨૦૬૮/૨૦૬૯, અન અબી હુરયરહ ❷]

નંબર ❻ : નબી ❸ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ❸ ને ફરમાયા: “બુરે સાથી કે પાસ બૈઠને સે તન્હાઈ બેહતર હૈ ઓર અચ્છે સાથી કે પાસ બૈઠના તન્હાઈ સે બેહતર હૈ, નેક બાત ઝબાન સે નિકાલના ખામોશી સે બેહતર હૈ ઓર ખામોશ રેહના બુરી બાત ઝબાન સે નિકાલને સે બેહતર હૈ”.

[બેહકી ફી શોઅબિલ ઈમાન: ૪૭૮૪, અન અબી ઝર ❷]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૭

ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

ફતહઅલી ટીપૂ સુલ્તાન

ફતહઅલી ટીપૂ સુલ્તાન બરોઝ સનીયર ૨૦/ઝિલ હિજ્જા સન ૧૧૬૩ હિજરી બમુતાબિક ૧૦/ નવમ્બર સન ૧૭૫૦ ઈસવી મેં બેંગલોર સે ૩૩/કિલોમીટર દૂર શિમાલ કી જાનિબ એક કસ્બે મેં પૈદા હુએ, વાલિદ કા નામ હૈદરઅલી ઔર માં કા નામ ફાતિમાબેગમ હૈ, જો ફખરુન્નિસા સે મશહૂર થી, વહ અરબ કે ખાનદાને કુરૈશ સે તઅલ્લુક રખતે થે, પાંચ બરસ સે લે કર ઉનનીસ સાલ કી ઉમ્મ તક હિકઝે કુર્આન, દીની ઉલૂમ ઔર જંગી કુનૂન મેં મુખ્તાલિફ માહિરીને ફન સે મુકમ્મલ મહારત હાસિલ કરલી ઔર સિપેહસાવાર બન કર જુર્આત વ બહાદુરી કે સાથ દુશ્મનોં સે મુકાબલા કરકે ફતહઅલીખાન બહાદૂર કા ખિતાબ હાસિલ કર લિયા, જબ સન ૧૭૬૭ ઈસવી મેં દુશ્મનોં ને બા કાયદા જંગ છેડી તો ટીપૂ સુલ્તાન બી સાત હઝાર ફૌજ લે કર ઉન સે લડે ઔર ઉન્હેં શિકસ્ત દેકર મેંગલોર કે મઝબૂત કિલે પર કબ્જા કર લિયા, પૂરે હિન્દુસ્તાન મેં રિયાસતે મૈસૂર હી એસી થી જિસ ને ઉન લોગોં કે ખિલાફ ચાર જંગોં લડી, દો જંગોં મેં ઉન કો ભાગને પર મજબૂર હોના પડા, યા ફિર જેલ કી હવા ખાની પડી. જંગે આઝાદી મેં મુસલમાન બાદશાહોં મેં સે હૈદરઅલી ખાન ઔર ટીપૂ સુલ્તાન શાદીદ કુર્આન કી કુર્બાની ઔર જંગી હમલોં કો ભુલાયા નહીં જા સકતા, ટીપૂ સુલ્તાન એક એસા મર્દે મુજાહિદ થા જિસ ને દીન ઔર આઝાદી-એ-વતન કી ખાતિર દુશ્મનોં કે ખિલાફ લડતે હુએ ચાર મે સન ૧૭૯૯ ઈસવી કો અપના ખૂન બહા કર ખાકે વતન કે ઝરોં કો રૌશન કર દિયા.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

સમંદરી મકડી

અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીની મકડી કી તરહ સમંદર મેં ભી મકડી પૈદા કરમાઈ હૈ. ઉસે અંગ્રેજ મેં અકટોપસ (Octopus) કેહતે હૈં, ઉસ કે આઠ પૈર હોતે હૈં. ઉસ કે જિસ્મ મેં હડ્ડી નહીં હોતી, બલ્કે પૂરા બદન ગોશત ઔર ખાલ પર મુશ્તમિલ હોતા હૈ, ઉસ કી સિર્ફ એક આંખ હોતી હૈ, વો દૂર હી સે અંદાજા કર કે તેજ રફતારી કે સાથ અપને શિકાર કો પકડતી હૈ ઔર ખૂન ચૂસ કર છોડ દેતી હૈ, સમંદર મેં એસી માખલૂક કા પૈદા કરના અલ્લાહ તઆલા કી અજબ કુદરત હૈ.

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

જુમા કી નમાઝ અદા કરના

રસૂલુલ્લાહ ૐ ને ફરમાયા: “જુમા કી નમાઝ જમાત કે સાથ અદા કરના હર મુસલમાન પર લાઝિમ હૈ, મગર ચાર પર (લાઝિમ નહીં હૈ): (૧) વો ગુલામ જો કિસી કી મિલ્કિયત મેં હો (૨) ઔરત (૩) ના બાલિગ બચ્ચા (૪) બીમાર”.

[અબુ દાઉદ: ૧૦૬૭, અન તારિક બિન શિહાબ ૐ]

ફાયદા: જહાં જુમા કે શરાઈત પાએ જાતે હોં, તો વહાં જુમા કી નમાઝ અદા કરના હર સહી વ તંદુરસ્ત, આઝાદ ઔર બાલિગ મુસલમાન મર્દ પર ફર્ઝ હૈ. લેકિન મુસાફિર પર ફર્ઝ નહીં હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

બચ્ચે કી પૈદાઈશ કે બાદ કાન મેં અઝાન દેના

જબ હઝરત હસન ૐ કી વિલાદત હુઈ, તો રસૂલુલ્લાહ ૐ ને ઉન કે કાન મેં અઝાન દી.

[તિર્મિઝી: ૧૫૧૪, અન અબી રાહેઅ ૐ]

ફાયદા: બચ્ચે કે પૈદા હોને કે બાદ દાએ કાન મેં અઝાન દેના ઔર બાએ કાન મેં ઈકામત કેહના સુન્નત હૈ.

નંબર (૫) : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

નીંદ સે જાગને પર દુઆ પઢના

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ રાત મેં બેદાર હો ઔર યહ દુઆ પઢે ((لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ)) لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ)) ફરિયે કહે ((أَللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي)) યા દુઆ માંગે, તો વો કબૂલ કરલી જાએગી ઔર અગર પુઝૂ કર કે નમાઝ પઢે, તો ઉસ કી નમાઝ કબૂલ કી જાએગી”. [બુખારી: ૧૧૫૪, અનઉબાદા બિન સામિત ﷺ]

નંબર (૬) : એક ગુનાહ કે બારે મેં

હરામ લુકમે કી નહૂસત

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે સઅદ બિન અબી વક્કાસ ﷺ ને અઝાં ક્રિયા: યા રસૂલુલ્લાહ! મેરે લિએ દુઆ કર દીજિએ કે મૈં મુસ્તજબુદાવાત હો જાઉં, રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અપને ખાને કો પાકીઝા બનાવો, તો મુસ્તજબુદાવાત હો જાઓગે. ખુદા કી કસમ! જબ કોઈ શખ્સ હરામ લુકમા પેટ મેં ડાલતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કા કોઈ અમલ ચાલીસ દિન તક કબૂલ નહીં કરતા, જિસ બંદે કા જિસ્મ હરામ માલ સે પલા, બઢા ઉસ કા બદલા જહન્નમ કે અલાવા કુછ નહીં”. [તરગીબ વતરહીબ: ૨૪૮૪]

નંબર (૭) : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કી મોહબ્બત કા નુકસાન

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસને અલ્લાહ સે તઅલ્લુક કર લિયા અલ્લાહ ઉસકી હાજતોં કા કફીલ હો જાએગા ઔર એસી જગા સે રોઝી દેગા, જિસ કા વહમ વ ગુમાન નહીં હોગા, ઔર જો શખ્સ દુનિયા સે તઅલ્લુક કર લેતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો દુનિયા કે હવાલે કર દેતા હૈ”. [મોઅજમુલ ઔસત: ૩૪૮૦, ઈમરાન બિન હુસૈન ﷺ]

નંબર (૮) : આખિરત કે બારે મેં

આમાલ કા વઝન

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જિસ શખ્સ (કે આમાલ) કા પલ્લા ભારી હોગા, તો વો શખ્સ એશ વ રાહત કી ઝિંદગી મેં હોગા ઔર જિસ શખ્સ કે આમાલ કા પલ્લા હલ્કા હોગા, તો ઉસ કા ઢિકાના “હાવિયા” હોગા ઔર આપ કો માલૂમ હૈ કે “હાવિયા” ક્યા હૈ? વો દેહેકતી હુઈ આગ હૈ”. [સૂર-એ-કારિઆ: ૬ તા ૧૧]

નંબર (૯) : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

ગુર્દે કી બીમારિયોં કા ઇલાજ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “પેહલૂ કે દર્દ કા સબબ ગુર્દે કી નસ હૈ, જબ વો હરકત કરતી હૈ તો ઈન્સાન કો તકલીફ હોતી હૈ ઔર ઉસ કા ઇલાજ ગરમ પાની ઔર શહદ સે કરો”.

[મુસ્તદરકે હાકિમ: ૮૨૩૭, અન આઈશા ﷺ]
કાયદા: ગુર્દે મેં જબ પથરી વગૈરા હો જાતી હૈ તો કુલ્હોં મેં દર્દ હોતા હૈ, બલ્કે અકસર ઉસી દર્દ હી કી વજહ સે ઈસ બીમારી કા પતા ચલતા હૈ, ઈસ કા ઇલાજ આપ ﷺ ને યે બતાયા કે ગરમ પાની ઔર શહદ મિલા કર પિલાયા જાએ.

નંબર (૧૦) : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “ખબરદાર હો જાઓ યે કુર્આન સરાસર નસીહત હૈ, જિસ કા જી ચાહે ઈસ સે નસીહત હાસિલ કરે”.

[સૂર-એ-મુદ્સિર: ૫૪ તા ૫૫]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૨૮) ઝિલહિજજા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

દીપૂ સુલ્તાન ﷺ કી સીરત

દીપૂ સુલ્તાન શહીદ ﷺ સચ્ચે મુહિબ્બે વતન ઔર તમામ તબ્કે કે લોગોં કે સાથ અદલ વ ઇન્સાફ કરને વાલે બાદશાહ થે, ઉનકે દૌર મેં સબ કો અપને મજહબ કે મુતાબિક અમલ કરને કી મુકમ્મલ આઝાદી હાસિલ થી, સાથ હી શરીઅત કે હર હુકમ પર અમલ ક્રિયા કરતે થે, ઉનકે અંદર ઇસ્લામી મઆશરે કે કયામ કા ભરપૂર જઝબા થા, વો તકવા વ પરહેઝગારી, શરમ વ હયા, રોઝા વ નમાઝ કી પાબંદી ઔર નમાઝે તહજ્જુદ કી અદાયગી કા બઝા એહતેમામ કરતે થે. દીની ઉલૂમ મેં બઝી મહારત હાસિલ થી, બાદશાહ હોને કે બાવજૂદ બહુત સી કિતાબેં લિખીં ઔર શ્રી રંગા પટનમ મેં દીની વ અસરી તાલીમ કે લિયે જામિઉલ ઉમૂર નામ કી એક યુનીવર્સિટી કાયમ કી. નીઝ અહલે ઇલ્મ કો હર મસ્જિદ મેં બચ્ચોં કી તાલીમ કે લિયે દીની મદારિસ કાયમ કરને કા હુકમ દિયા. જબ ઉન્હોં ને મૈસૂર કી જામેઅ મસ્જિદ તામીર કરાઈ, તો મુલ્ક કે બડે બડે ઉલમા વ મશાઈખ કી મૌજૂદગી મેં ફરમાયા: ઇસ મસ્જિદ કા ઇફતેતાહ વો શખ્સ કરે જિસ કી એક ફર્ઝ નમાઝ ભી કઝા ન હુઈ હો, જબ કોઈ આગે નહીં બઢે સકા, તો નમાઝ પઢાને કે લિયે ખુદ આગે બઢે ઔર ફરમાયા: અલ્હમ્દુલિલ્લાહ આજ તક મેરી એક ફર્ઝ નમાઝ ભી કઝા નહીં હુઈ, મગર અફસોસ!! ઇતને બડે શરીઅત કે પાબંદ ઔર અદલ વ ઇન્સાફ કરને વાલે બાદશાહ કી સારી ખૂબિયોં કો છુપા કર આજ ઉનકી સીરત વ કિરદાર કો ગલત અંદાઝ મેં પૈશ ક્રિયા જા રહા હૈ.

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

રાસ્તે કા ખુશબૂદાર હો જાના

હઝરત જાબિર ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ ભી કિસી રાસ્તે સે ગુઝરતે ઔર કોઈ શખ્સ આપ ﷺ કી તલાશ મેં જાતા, તો વો ખુશબૂ સે પેહચાન લેતા કે આપ ﷺ ઇસ રાસ્તે સે તશરીફ લે ગયે હૈં, યે ખુશબૂ ઇત્ર વગૈરાલગાએ બગૈર ખુદ આપ ﷺ કે બદન મુબારક સે આતી થી. [યુનને દારમી: ૬૭, અન જાબિર ﷺ]

નંબર (૩) : એક ફર્ઝ કે બારે મેં

શોહર કી વિરાસત મેં બીવી કા હિસ્સા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે: “ઉન ઔરતોં કે લિએ તુમ્હારે છોડે હુએ માલ મેં ચૌથાઈ હિસ્સા હૈ, જબ કે તુમ્હારી કોઈ ઔલાદ ન હો ઔર અગર તુમ્હારી ઔલાદ હો તો ઉન કે લિએ તુમ્હારે છોડે હુએ માલ મેં આઠવાં હિસ્સા હૈ (ઉન કો યે હિસ્સા) તુમ્હારી વસિયત ઔર કર્ઝ કો અદા કરને કે બાદ મિલેગા”.

[સુર-એ-નિસા: ૧૨]

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

સફર સે વાપસી કી દુઆ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ સફર સે વાપસ લૌટતે, તો યે દુઆ પઢતે:

((اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَتُوبُ اِلَیْکَ وَ اِنِّیْ اَسْأَلُکَ لِیْ رِجْعًا وَ اَمْرًا))

તર્જમા: હમ વાપસ લૌટતે હૈં, તૌબા કરને વાલે હૈં, ઇબાદત કરને વાલે હૈં ઔર અપને પરવરદિગાર કી હમ્દ વ સના કરને વાલે હૈં.

[તર્જમી: ૩૪૪૦, અન બરી બિન આઝિબ ﷺ]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

રોઝા રખને કા ઇનામ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા કી રોઝા કે લિયે એક દિન રોઝા રખે, અલ્લાહ તઆલા ઉસકો જહન્નમ સે સત્તર સાલ કી મસાફત કે બકદ્ર દૂર ફરમા દેતે હૈં”.

[તિર્મિઝી: ૧૬૨૨, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

અહદ તોડને વાલોં કા અંજામ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “જો લોગ અલ્લાહ સે પુખ્તા અહદ કરને કે બાદ તોડ ડાલતે હૈં ઔર જિન તઅલ્લુકાત કે જોડને કા અલ્લાહ ને હુકમ દિયા હૈ, ઉનકો તોડતે હૈં ઔર ઝમીન મેં ફસાદ ફૈલાતે હૈં, ઉન્હીં લોગોં પર અલ્લાહ કી ફિટકાર હોગી ઔર આખિરત મેં ઉનકે લિયે બડી ખરાબી હોગી”.

[સુર-એ-રઅદ: ૨૫]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

માલ વ દૌલત આઝમાઈશ કી ચીઝેં હેં

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈં: “(જબ અલ્લાહ તઆલા) ઇન્સાન કો આઝમાતા હૈ, તો (ઉસકો ઝાહિરન માલ વ દૌલત દે કર) ઉસકા ઇકરામ કરતા હૈ, તો વો (બતૌરે ફખ્ર) કેહને લગતા હૈ કે મેરે રબ ને મેરી કદ્ર બઢા દી. (હાલાંકે યે ઉસ કી તરફ સે ઉસ કી આઝમાઈશ કા ઝરિઆ હૈ કયોંકિ જિતના ઝિયાદા માલ હોગા, કયામત કે દિન હિસાબ મેં ઉતની હી પરેશાની હોગી)”.

[સુર-એ-ફજ: ૧૫]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

નેક ઔલાદ કા ફાયદા

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જન્મત મેં આદમી કે દરજાત બલંદ કિયે જાએંગે, તો વો કહેગા: મુજે યહ મરતબા કેસે મિલ ગયા? ફિર ઉસે બતાયા જાએગા કે (યે કયામ) તુમકો તુમ્હારી ઔલાદ કે ઇસ્તિફાર કરને કી વજહ સે મિલા હૈ”.

[ઇબ્ને માજા: ૩૬૬૦, અન અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

હર કિસ્મ કે દર્દ કા ઇલાજ

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ ફરમાતે હૈં કે નબીએ કરીમ ﷺ સહાબાએ કિરામ ﷺ કો બુખાર ઔર હર કિસ્મ કે દર્દ સે નજાત હાસિલ કરને કે લિયે યે દુઆ સિપાતે થે:

((بِسْمِ اللَّهِ الْكَبِيرِ. أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ مِنْ شَرِّ كُلِّ عِزْقٍ لَعَّارٍ وَمِنْ شَرِّ حَرِّ النَّارِ)) [તિર્મિઝી: ૨૦૭૫]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

હઝરત મુઆઝ બિન જબલ ﷺ ફરમાતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મુજે નસીહત ફરમાઈ: “(૧) અલ્લાહ કે સાથ કિસી કો શરીક ન કરના, યાહે તુમ કત્લ કર દિયે જાઓ યા જલા દિયે જાઓ. (૨) અપને માં બાપ કી કબી નાફરમાની મત કરના, યાહે વો તુમ કો ઘર ઔર માલ વ જાઈદાદ છોડને કા હુકમ દે. (૩) ફર્જ નમાઝ કબી ભી જાન બુજ કર મત છોડના, ઇસ લિયે કે જો આદમી ફર્જ જાન બુજ કર છોડ દેતા હૈ, વો અલ્લાહ તઆલા કે ઝિમ્મે સે નિકલ જાતા હૈ. (૪) હરગીઝ શરાબ મત પીના, ઇસ લિયે કે શરાબ તમામ બુરાઈયોં કી જડ હૈ”.

[મુસ્નાદ અહમદ: ૨૧૫૭૦]

સિર્ફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

૨૯ ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧) : ઇસ્લામી તારીખ

ટીપૂ સુલ્તાન ૧૭૯૨ની શહાદત

ટીપૂ સુલ્તાન ૧૭૯૨ની શહાદતની હુશ્મનોં સે આખરી જંગ કે મૌકે પર સિકેટરી હબીબુલ્લાહ ને અર્ઝ કિયા: “હુઝૂર વક્ત કા તકાઝા હૈ કે અપની જાન ઔર અપને શહીદાઈ કી યતીમી પર રહમ કીજિએ”, તો સુલ્તાન ને કહા: “મેં અપની જાત ઔર ઔલાદ કો દીને મુહમ્મદી પર કુર્બાન કરને કા ફૈસલા કર ચુકા હૂં”, મીર સાદિક કી ગદારી સે હુશ્મન કી કૌજ કિલે મેં દાખિલ હો ગઈ, બાદશાહ ને ખાને કા લુકમા ઉઠાયા હી થા કે અપને વફાદાર કૌજ અબ્દુલ ગફ્ફાર કી શહાદત કી ખબર સુન કર ફરમાયા: “હમ ભી અબ કુછ દેર કે મેહમાન હૈં”, યે કેહ કર મૈદાને જંગ મેં ફૂદ પડે ઔર કાફી દેર તક લડતે રહે, યહાં તક કે કિલે પર હુશ્મનોં કા કબ્જા હો ગયા, યુનાંચે ઉન કે ગદાર ખાદિમ રાજા ખાન ને કહા: હુઝૂર અપની જાન કી હિફાઝત કે લિએ અપને આપ કો હુશ્મન કે હવાલે કર દો, તો જલાલ મેં આ કર કહા: “મેરે નઝદીક શેર કી એક દિન કી ઝિંદગી ગીદઝ કી સૌ સાલા ઝિંદગી સે બેહતર હૈ”. જિસ્મ પર કઈ ગોલી લગને કે બાવજુદ શામ તક લડતે રહે, એક ગદાર કા સુલ્તાન કી તરફ ઈશારા કર કે હુશ્મનોં કે અફસર કો ખબરદાર કરના થા, કે ચારોં તરફ સે ગોલિયોં કી બારિશ હોને લગી ઔર સીને પર ગોલી લગતે હી વો ઝમીન પર ગિર ગએ, એક સિપાહી ને મૌકા ગનીમત પા કર ઉન કી હીરોં સે જડી તલવાર નિકાલને કી કોશિશ કી, તો ઐસી નાજુક હાલત મેં હમલા કર કે એક સિપાહી કો જહન્નમ રસીદ કર દિયા. ફિર સર પર ગોલી લગને કી વજહ સે જ મે સન ૧૭૯૮ ઈસવી કો જામે શહાદત નોશ ફરમાયા. અગલે દિન શાહી ઓજાડે સાથ અપને વાલિદ હૈદરઅલી કે પેહલુ મેં દફન કર દિએ ગએ.

નંબર (૨) : અલ્લાહ કી કુદરત

હવા મેં આવાઝ

હવા ઈન્સાની ઝિંદગી કે લિયે ઝરૂરી હૈ, ઈસ કે બગૈર કોઈ ભી જાનદાર ઝિંદા નહીં રેહ સકતા. હવા હી કી મદદ સે હમ એક દૂસરે કી આવાઝ સુનતે હૈં. ચાંદ પર હવા ન હોને કી વજહ સે આવાઝ નહીં સુની જા સકતી, હવા મેં લહરેં હોતી હૈં, યે આવાઝ કી લેહરેં ફિઝા મેં ફેલ કર કાનોં કે પર્દે સે ટકરાતી હૈં, જિસ સે કાન કે પર્દે કી પતલી જિલ્લી થરથરાને લગતી હૈ, વો ફૌરન દિમાગ કો ઉસ કી ખબર દેતી હૈ, હવા હી કી મદદ સે આવાઝ પાંચ સેકન્ડ મેં એક મીલ કી રફતાર સે દૌડતી હૈ. જબ રેડિયો ઔર વાયર લેસ કે ઝરિયે આવાઝ કો રેડિયાઈ લહરોં મેં બદલ દી જાએ, તો વો આવાઝ સૂરજ કી રૌશની કી રફતાર, યાની એક લાખ છિયાંસી હઝાર મીલ ફી સેકન્ડ કે હિસાબ સે દૂર દૂર તક પહુંચ જાતી હૈ. યે સબ અલ્લાહ કી કુદરત કી એક નિશાની હૈ.

નંબર (૩) : એક ફઝ કે બારે મેં

વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા બર્તાવ કરના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “તેરે રબ ને હુકમ દે દિયા હૈ કે તુમ ઉસ કે અલાવા કિસી કી ઈબાદત મત કરો ઔર અપને માં બાપ કે સાથ અચ્છા બર્તાવ કિયા કરો”. [સૂર-એ-બની ઈસ્રાઈલ: ૨૩] ફાયદા: વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના, ઉન કી ઈતાઅત ઔર ફરમાંબરદારી કરના ઔર ઉન્હેં તકલીફ ન પહુંચાના ઔલાદ પર ઝરૂરી હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

ઈસ્મિદ સુરમા લગાના

હઝરત ઈબને અબ્બાસ ૧૨ ફરમાતે હૈ કે રસૂલુલ્લાહ ૧૧ હર રાત સોને સે પેહલે તીન મરતબા ઈસ્મિદ સુરમા લગાયા કરતે થે.

[મુસદદક: ૮૨૪૯]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફજીલત

દરખત લગાના

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જો ભી મુસલમાન દરખત લગાતા હૈ યા ખેતી કરતા હૈ, ફિર ઉસ મેં સે કોઈ પરિદા, ઇન્સાન યા જાનવર ખાતા હૈ તો વો ઉસ કે લિયે સદકા હૈ (યાની સદકે કા સવાબ મિલેગા)”.

[બુખારી: ૨૩૨૦, અન અનસ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

મુતકબ્બિર કી સજા

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કયામત કે દિન તકબ્બુર કરને વાલે અંતિયોં કે બરાબર જિસ્મોં મેં ઉઠાએ જાએંગે; ઉન કી સૂરતે ઇન્સાન કી હોંગી, ઉન કે લિયે હર તરફ ઝિલ્લત હી ઝિલ્લત હોગી ઔર ઉન કો જહન્નમ મેં બુલસ નામી એક જગા કી તરફ ઘસીટ કર લે જાયા જાએગા, જહાં પર એક સખ્ત આગ ઉન કો અપની લપેટ મેં લે લેગી ઔર પીને કે લિયે જહન્નમિયોં કા ખૂન ઔર પીપ દિયા જાએગા”.

[તિર્મિઝી: ૨૪૮૨, અન અબિલ્લાહ બિન અમ]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા મેં બરકત

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “અલ્લાહ તઆલા જિસ કે સાથ ભલાઈ કા ઇરાદા ફરમાતા હૈ તો ઉસ કો દીન કી સમજ અતા ફરમાતા હૈ ઔર બેશક યે દુનિયા બડી મીઠી ઔર સર સબ્જ વ શાદાબ હૈ, પસ જો ઇસ કો ઇસ કે હક કે સાથ (યાની હલાલ) તરીકે સે લેગા, તો અલ્લાહ અઝઝ વ જલ્લ ઉસ કે લિયે ઇસ મેં બરકત દેગા”.

[મુસ્નદે અહમદ: ૧૬૪૦૪, અન મુઆવિયા બિન અબી સુફ્યાન]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

જન્મત કા બાગ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ ઇમાન લાએ ઔર નેક આમાલ કે પાબંદ રહે, તો ઉન કે લિયે એસે બાગ હોંગે, જિન કે નીચે નેહરેં જરી હોંગી, યહ બહુત બડી કામયાબી હૈ”.

[સૂર-એ-બુરૂજ: ૧૧]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

બુખાર કા ઇલાજ

રસુલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જિસે બુખાર આ જાએ, વો ત્રીન દિન ગુસ્લ કે વક્ત યે દુઆ પઢે, તો ઉસે શિકા હાસિલ હોગી”.

((يَسْمُوهُ اللَّهُمَّ إِنَّمَا أَغْتَسَلْتُ رَجَاءً لِقَائِكَ وَتَضَرُّعٍ لِقِيَّتِكَ مُحَمَّدٍ ﷺ))
તર્જમા: ઐ અલ્લાહ! મેં ને તેરે નામ સે ગુસ્લ કિયા, શિકા કી ઉમ્મિદ કરતે હુએ ઔર તેરે નબી ﷺ કી તસ્દીક કરતે હુએ.

[ઇબ્ને અબી શૈબા: ૭/૧૪૫, અન મકહુલ]

નંબર ૧૦ : કુર્આન કી નસીહત

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “શૈતાન કી પૈરવી ન કરો, વો તુમ્હારા ખુલા દુશ્મન હૈ, શૈતાન તો તુમ કો બુરાઈ ઔર બેહયાઈ કે કામ કા હુકમ કરતા હૈ ઔર અલ્લાહ કી નિસ્બત એસી બાતેં કેહને કા હુકમ કરતા હૈ, જિસ કા તુમ્હેં ઇલ્મ નહીં હૈ”.

[સૂર-એ-બકરહ: ૧૬૮ તા ૧૬૯]

સિફ પાંચ મિનટ કા મદ્રસા કુર્આન વ હદીસ કી રૌશની મેં

(૩૦)

ઝિલહિજ્જા

નંબર (૧) : ઈસ્લામી તારીખ

તાતારી ફિત્તા ઔર આલમે ઈસ્લામ

જબ ઈન્સાન ખુદા કો ભૂલ કર આઝાદના ઝિંદગી ગુઝારને લગતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા અપને અબદી કાનૂન કે તહત ફિત્તોં ઔર આઝમાઈશોં કા સૈલાબ ભેજ દેતા હૈ, કુછ ઈસી તરહ છટી સદી હિજરી મેં હુઆ. જબ લોગોં મેં બુરાઈયાં, ઝુલ્મ વ સિતમ, ખાના જંગી ઔર ઐશ વ ઇશરત કા બાઝાર ઇતના ગરમ હુઆ કે અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કે બતાએ હુએ દીન કો ભી ભૂલ બૈઠે, પંજ વક્તા નમાઝ તો દર કિનાર, ઈદુલ ફિત્ર ઔર ઈદુલ અદહા કી નમાઝ કી ભી પરવા નહીં કરતે, ઐસે હાલાત મેં અલ્લાહ તઆલાને તાતારીયોં કી શકલ મેં એક ઝબરદસ્ત ફિત્તા બર્પા ક્રિયા, યુનાંચે તાતારી કૌમ ને ચંગેઝ ખાં કી કયાઝત મેં ખ્વારઝમ શાહ કી હુકૂમત પર સન ૬૧૬ હિજરી મેં પેહલા હમલા ક્રિયા, ફિર સન ૬૨૪ હિજરી મેં ઉસ કા ઇત્તેકાલ હો ગયા, લેકિન ઉસ કે મકસિદ કી તકમીલ ઉસ કે બેટે ઔર પોતે ને ઈરાન, તુર્કિસ્તાન, બુખારા, સમરકંદ, હમદાન, કઝવીન ઔર નૈશાપૂર વગૈરા મેં ખૂન કા દરિયા બહાતે હુએ ઉસ કા પોતા હલાકૂ ખાં બગદાદ આ પહુંચા ઔર ઉસ કી ભી ઈંટ સે ઈંટ બજા દી ઔર ચાલીસ દિન તક સિફ બગદાદ મેં ૧૮ લાખ લોગોં કો કતલ ક્રિયા, સાથ હી સાથ ઈસ્લામી નિશાનાત ભી મિટા દિએ ગએ ઔર લાઈબ્રેરી તબાહ વ બરબાદ કર કે કિતાબેં દરિયા મેં બહા દી ગઈ, જિસ કે નતીજે મેં દરિયા કા પાની રૌશનાઈ સે કાલા હો ગયા થા, ઇતના ઝબરદસ્ત હાદસા મુસલમાનોં પર કબી નહીં આયા થા, લેકિન અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત દેખિયે કે જિસ કૌમ ને આલમે ઈસ્લામ કો તબાહ વ બરબાદ ક્રિયા થા ખુદ ઉન્હીં કો ઈમાન કી તૌફીક દી ઔર વો પૂરી કૌમ મુસલમાન હો કર ઈસ્લામ કી પાસબાન બન ગઈ, અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આન મેં સચ ફરમાયા: અગર તુમ ફિર જાઓગે (ઔર હમારે અહકામ કી ના ફરમાની કરોગે) તો વો તુમ્હારી જગા દૂસરી કૌમ કો લે આએગા, જો તુમ્હારી તરહ (ના ફરમાન) નહીં હોગી.

[સુર-એ-મુહમ્મદ:૩૮]

નંબર (૨) : હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા

રૌશની કા તેઝ હોના

હઝરત આઈશા રા. અ. ફરમાતી હૈં કે આપ ﷺ ઔરે મેં ઈસ તરહ દેખતે થે, જિસ તરહ રૌશની ઔર ઉજાલે મેં દેખતે થે.

[બૈહકી ફી દલાઈલિનુમુવ્વહ: ૨૩૨૬]

નંબર (૩) : એક ફઝલ કે બારે મેં

નમાઝે જુમા કે લિયે જમાત કા હોના

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “એ ઈમાન વાલો! જુમા કે દિન જબ (જુમા કી) નમાઝ કે લિયે અઝાન દી જાએ, તો (સબ કે સબ) અલ્લાહ કે ઝિક્ર કી તરફ દૌડ પડો ઔર ખરીદ વ ફરોખ્ત છોડ દો, યે તુમ્હારે લિયે બેહતર હૈ, અગર તુમ જાનતે હો”.

[સુર-એ-જુમા: ૯]

ફાયદા: જુમા કી અઝાન કો સુન લેને કે બાદ ખરીદ વ ફરોખ્ત છોડ કર અલ્લાહ કે ઝિક્ર કી તરફ ચલ પડના ઔર જમાત કે સાથ નમાઝ અદા કરના વાજિબ હૈ.

નંબર (૪) : એક સુન્નત કે બારે મેં

વાલિદૈન ઔર મુસલમાનોં કે લિયે દુઆ

વાલિદૈન ઔર તમામ મોમિનીન કી મગફિરત કે લિયે ઈસ તરહ દુઆ કરે:

﴿ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِإِخْوَتِي وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴾

તર્જમા: એ મેરે રબ! મેરી, મેરે વાલિદેન કી ઔર તમામ મોમિનીન કી કયામત કે દિન મગિરત ફરમા દેના.

[સૂર-એ-ઇબ્રાહીમ: ૪૧]

નંબર ૫ : એક અહમ અમલ કી ફઝીલત

મોમિન કી પરેશાની મેં મગિરત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “કિસી મોમિન કો દર્દ, થકન, બીમારી ઔર ગમ લાહિક હોતા હૈ ઔર ઇસ સે ઇસ કો તકલીફ હોતી હૈ, તો ઇસ કે બદલે ઇસ કે ગુનાહ માફ કર દિએ જાતે હૈ”.

[મુસ્લિમ: ૬૫૬૮, અન અબી સઈદ ﷺ વ અબી હુરૈરહ ﷺ]

નંબર ૬ : એક ગુનાહ કે બારે મેં

બુરે કામોં કી સજા

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો લોગ યે ચાહતે હૈં કે મુસલમાનોં મેં બેહચાઈ કી બાતોં કા ચર્ચા હો, તો ઇન કે લિયે દુનિયા વ આખિરત મેં દર્દનાક અજાબ હોગા ઔર (એસે કિત્તા કરને વાલોં કો) અલ્લાહ તઆલા ખૂબ જાનતા હૈ તુમ નહીં જાનતે”.

[સૂર-એ-નૂર: ૧૯]

નંબર ૭ : દુનિયા કે બારે મેં

દુનિયા કા માલ વક્તી હૈ

કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ: “જો શખ્સ (ઇન્તિહાઈ હિર્સ વ લાલચ સે) માલ જમા કરતા હૈ ઔર (ફિર વો ખુશી સે) ઇસ કો બાર બાર ગિનતા હૈ ઔર સમજતા હૈ, કે ઇસ કા યે માલ ઇસ કે પાસ હમેશા રહેગા, હરગીઝ નહીં રહેગા; બલ્કે અલ્લાહ તઆલા ઇસ કો એસી આગ મેં ડાલેગા જો હર ચીઝ કો તોડ ફોડ કર રખ દેગી”.

[સૂર-એ-હુમઝ: ૨ તા ૪]

નંબર ૮ : આખિરત કે બારે મેં

કયામત કે દિન જમા હોના

હઝરત અબૂ સઈદ બિન ફઝાલા ﷺ બયાન કરતે હૈં કે મેં ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુએ સુના કે અલ્લાહ તઆલા જબ લોગોં કો એસે દિન જિસ મેં કોઈ શક નહીં (યાની કયામત કે દિન) જમા કરેગા, તો એક પુકારને વાલા પુકારેગા, કે જિસ ને કોઈ અમલ અલ્લાહ તઆલા કે લિયે કિયા હો ઔર ઇસ મેં કિસી કો શરીક કિયા હો (યાની રિયાકારી કી હો) તો વો શખ્સ ઇસ સે અપના સવાબ માંગ લે, ઇસ લિયે કે અલ્લાહ તઆલા બડે હી બેનિયાઝ હૈં.

[તિર્મિઝી: ૩૧૫૪]

નંબર ૯ : તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ

નઝરે બદ ઔર શૈતાની અસર સે હિફાઝત

હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ બયાન કરતે હૈં કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ હઝરત હસન ﷺ ઔર હઝરત હુસૈન ﷺ કે લિયે ઇન અલ્ફાઝ મેં દુઆ ફરમાતે થે:

((أَعِذُّكُمْ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ غَيِّثٍ لَامَّةٍ)) [બુખારી: ૫૭૦૩]

નંબર ૧૦ : નબી ﷺ કી નસીહત

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા: “જબ તુમ કિસી કો કોઈ ચીઝ વઝન કર કે દો, તો ઝુકતા હુઆ તોલો”.

[ઇબ્ને માજા: ૨૨૨૨, અન જાબિર બિન અબ્દલ્લાહ ﷺ]

મઝામીન		સફા નંબર	મઝામીન		સફા નંબર
૧	ઈસ્લામી તારીખ		હઝરત ઈબ્રાહીમ <small>રહીમ</small> કો સગ્ર દેને કી તજવીઝ		૪૫
મુહર્રમુલ હરામ			હઝરત ઈબ્રાહીમ <small>રહીમ</small> કી આઝમાઈશ		૪૭
અલ્લાહ તઆલા ને કલમ કો પૈદા કિયા	૫		હઝરત ઈબ્રાહીમ <small>રહીમ</small> કે અહલે ખાના		૪૯
ઝમીન વ આસમાન કી પૈદાઈશ	૭		હઝરત ઈસ્માઈલ <small>રહીમ</small>		૫૧
ફરિશ્તે અલ્લાહ કી મખ્લૂક હૈં	૯		હઝરત ઈસ્હાક <small>રહીમ</small> કી પૈદાઈશ		૫૩
જિન્નાત કી પૈદાઈશ	૧૧		હઝરત ઈસ્હાક <small>રહીમ</small> કી મુસૂસિયત વ અઝમત		૫૫
હઝરત આદમ <small>રહીમ</small>	૧૩		ઝુલકરનેન		૫૭
હઝરત આદમ <small>રહીમ</small> કા દુનિયા મેં આના	૧૫		હઝરત લૂત <small>રહીમ</small>		૫૯
કાબીલ ઔર હાબીલ	૧૭		કૌમે લૂત પર અઝાબ		૬૧
હઝરત શીસ <small>રહીમ</small>	૧૯		હઝરત યાકૂબ <small>રહીમ</small>		૬૩
હઝરત ઈદરીસ <small>રહીમ</small>	૨૧		સફરુલ મુઝફ્ફર		
હઝરત ઈદરીસ <small>રહીમ</small> કી દાવત	૨૩		હઝરત યાકૂબ <small>રહીમ</small> પર આઝમાઈશ		૬૭
હઝરત નૂહ <small>રહીમ</small>	૨૫		હઝરત યૂસુફ <small>રહીમ</small>		૬૯
હઝરત નૂહ <small>રહીમ</small> કી દાવત	૨૭		હઝરત યૂસુફ <small>રહીમ</small> કી આઝમાઈશ		૭૧
કૌમે નૂહ પર અલ્લાહ કા અઝાબ	૨૯		હઝરત યૂસુફ <small>રહીમ</small> કી નુબુવ્વત વ હુકૂમત		૭૩
કૌમે આદ	૩૧		હઝરત શુઅબ <small>રહીમ</small> ઔર ઉન કી કૌમ		૭૫
હઝરત હૂદ <small>રહીમ</small> કી દાવત	૩૩		હઝરત શુઅબ <small>રહીમ</small> કી દાવત ઔર કૌમ કી હલાકત		૭૭
કૌમે સમૂદ	૩૫		હઝરત અય્યૂબ <small>રહીમ</small>		૭૯
હઝરત સાલેહ <small>રહીમ</small> કી દાવત ઔર કૌમ કા હાલ	૩૭		હઝરત લુકમાન હકીમ		૮૧
હઝરત ઈબ્રાહીમ <small>રહીમ</small>	૩૯		કૌમે બની ઈસ્રાઈલ		૮૩
હઝરત ઈબ્રાહીમ <small>રહીમ</small> કી કૌમ કી હાલત	૪૧		હઝરત મૂસા <small>રહીમ</small> કી પૈદાઈશ		૮૫
હઝરત ઈબ્રાહીમ <small>રહીમ</small> કી દાવત	૪૩		ફિરઔન કો ઈમાન કી દાવત		૮૭

મઝામીન	સંક્રા નંબર
કોમે બની ઈસ્રાઈલ પર અલ્લાહ કે ઈ નામાત	૮૮
હઝરત મૂસા રહીમે કો તોરાત કા મિલના	૮૧
હઝરત હારૂન રહીમે	૮૩
કારૂન ઓર ઉસ કી હલાકત	૮૫
હઝરત યૂશા બિન નૂન રહીમે	૮૭
હઝરત હિઝકીલ રહીમે	૮૮
હઝરત ઈલયાસ રહીમે	૧૦૧
હઝરત યસઅ રહીમે	૧૦૩
હઝરત શમવીલ રહીમે	૧૦૫
હઝરત તાલૂત રહીમે ઓર જાલૂત	૧૦૭
હઝરત દાવિદ રહીમે	૧૦૮
હઝરત દાવિદ રહીમે કી નુબુવ્વત વ હુકૂમત	૧૧૧
હઝરત સુલેમાન રહીમે	૧૧૩
હઝરત સુલેમાન રહીમે કી નુબુવ્વત વ હુકૂમત	૧૧૫
મલિક-એ-સબા કો ઈસ્લામ કી દાવત	૧૧૭
મલિક-એ-સબા કા ઈસ્લામ લાના	૧૧૮
હઝરત યૂનુસ રહીમે	૧૨૧
હઝરત યૂનુસ રહીમે મછલી કે પેટ મેં	૧૨૩
હઝરત ઉઝૈર રહીમે	૧૨૫
રબીઉલ અવ્વલ	
હઝરત ઝકરિયા રહીમે	૧૨૮
હઝરત યહયા રહીમે	૧૩૧

મઝામીન	સંક્રા નંબર
હઝરત મરયમ રહીમે કી આઝમાઈશ	૧૩૩
હઝરત ઈસા રહીમે કી પૈદાઈશ	૧૩૫
હઝરત ઈસા રહીમે કે હાલાત	૧૩૭
હઝરત ઈસા રહીમે કી દાવત	૧૩૮
હઝરત ઈસા રહીમે કે મુઅજિઝત ઓર ખુસુસિયાત	૧૪૧
હઝરત ઈસા રહીમે કા ઝિંદા આસ્માન પર ઉઠાયા જાના	૧૪૩
હઝરત ઈસા રહીમે કા આસ્માન સે ઉતરના	૧૪૫
અસહાબુલ કરિયા (બસ્તી વાલે)	૧૪૭
કોમે સબા	૧૪૮
અસહાબુલ જન્નહ (બાગ વાલે)	૧૫૧
યાજૂજ વ માજૂજ	૧૫૩
હારૂત વ મારૂત	૧૫૫
અસહાબે કહફ	૧૫૭
દો દોસ્તોં કા તઝકિરા	૧૫૮
અસહાબુલ ઉખદૂદ (ખંદક વાલે)	૧૬૧
મક્કા મેં બુત પરસ્તી કી ઈબ્તેદા	૧૬૩
અસહાબે ફીલ (હાથી વાલે)	૧૬૫
અરબોં કી અખલાકી હાલત	૧૬૭
છટી સદી મેં દુનિયા કી મઝહબી હાલત	૧૬૮
હુઝૂર રહીમે કી આમદ કી બશારત	૧૭૧
રસૂલુલ્લાહ રહીમે કી મુબારક પૈદાઈશ	૧૭૩
હુઝૂર રહીમે કી પૈદાઈશ કે વક્ત દુનિયા પર અસર	૧૭૫

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
રસુલુલ્લાહ ﷺ કી પરવરિશ ઔર ખાનદાન	૧૭૭	તાઈફ કે સરદારોં કો ઈસ્લામ કી દાવત	૨૨૧
હઝરત હલીમા સાદિયા ؓ કે ઘર મેં બરકતે	૧૭૮	રસુલુલ્લાહ ﷺ કી તાઈફ સે વાપસી	૨૨૩
રસુલુલ્લાહ ﷺ કી યતીમી	૧૮૧	મેઅરાજ	૨૨૫
હુઝૂર ﷺ કા શામ કા પેહલા સફર	૧૮૩	હજ કે મૌસમ મેં ઈસ્લામ કી દાવત દેના	૨૨૭
હુઝૂર ﷺ કી મુબારક જિંદગી	૧૮૫	મદીના મુનવ્વરા મેં ઈસ્લામ કા ફેલના	૨૨૮
હુઝૂર ﷺ કા હઝરત ખદીજા ؓ સે નિકાહ	૧૮૭	પેહલી બેતે અકબા	૨૩૧
રબીઉસ સાની		દૂસરી બેતે અકબા	૨૩૩
હિલકુલ ફુઝૂલ	૧૮૧	મુસલમાનોં કા મદીના હિજરત કરના	૨૩૫
હુઝૂર ﷺ કા એક તારીખી ફેસલા	૧૮૩	નબી ﷺ કે કત્લ કી નાકામ સાજિશ	૨૩૭
હુઝૂર ﷺ ગારે હિરા મેં	૧૮૫	હુઝૂર ﷺ કી હિજરત	૨૩૮
હુઝૂર ﷺ કો નુબુવ્વત મિલના	૧૮૭	હુઝૂર ﷺ ગારે સૌર મેં	૨૪૧
પહલી વહી કે બાદ હુઝૂર ﷺ કી હાલત	૧૮૮	ગારે સૌર સે હુઝૂર ﷺ કી રવાનગી	૨૪૩
દાવત વ તબ્લીગ કા હુકમ	૨૦૧	મદીના મેં હુઝૂર ﷺ કા ઈન્તેઝાર	૫૪૫
સફા પહાડ પર ઈસ્લામ કી દાવત	૨૦૩	મસ્જિદે કુબા કી તામીર ઔર પેહલા જુમા	૨૪૭
રસુલુલ્લાહ ﷺ કી ચયા અબૂ તાલિબ સે ગુફતગૂ	૨૦૫	મદીના મેં હુઝૂર ﷺ કા ઈસ્તિકબાલ	૨૪૮
કુફર કા હુઝૂર ﷺ કો તકલીફે પહુંચાના	૨૦૭	જુમાદલ ઊલા	
મુસલમાનોં પર કુફર કા ઝુલ્મ વ સિતમ	૨૦૮	વો મુબારક ઘર જહાં આપ ﷺ ને કયામ ફરમાયા	૨૫૩
મુસલમાનોં કી હિજરતે હબશા	૨૧૧	મદીના મુનવ્વરા	૨૫૫
નજાશી કે દરબાર મેં કુફર કી અપીલ	૨૧૩	મસ્જિદે નબવી કી તામીર	૨૫૭
નજાશી કે દરબાર મેં કુફરે મક્કા કી આખરી કોશિશ	૨૧૫	અઝાન કી ઇબ્તિદા	૨૫૮
બની હાશિમ કા બાયકાટ ઔર ત્રીન સાલ કી કેદ	૨૧૭	મુહાજિર વ અન્સાર મેં ભાઈ ચારા	૨૬૧
આમુલ હુઝૂન (ગમ કા સાલ)	૨૧૮	અસહાબે સુફફા	૨૬૩

મઝામીન	સફા નંબર
મદીના મેં મુનાફિકીન કા સુહૂર	૨૬૫
મદીના કે કબાઈલ સે હુઝૂર ﷺ કા મુઆહદા	૨૬૭
ઔસ ઔર ખઝરજ મેં મુહબ્બત ઔર યહૂદ કી દુશ્મની	૨૬૮
મદીના કી ચરાગાહ પર હમલા	૨૭૧
ગઝવ-એ-બદર	૨૭૩
કૈદિયોં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક	૨૭૫
રમઝાન કી ફરજિયત ઔર ઈદ કી ખુશી	૨૭૭
ગઝવ-એ-ઉહદ	૨૭૮
ગઝવ-એ-ઉહદ મેં મુસલમાનોં કી આઝમાઈશ	૨૮૧
ગઝવ-એ-ઉહદ મેં સહાબ-એ-કિરામ કી બે મિસાલ કુબાની	૨૮૩
હમરાઉલ અસદ પર ત્રીન રોઝ કયામ	૨૮૫
શરાબ કી હુરમત	૨૮૭
રજીઝ ઔર બીરે મઝીના કા અલમનાક હાદિસા	૨૮૮
બનૂ નઝીર કી જિલા વતની	૨૮૯
ગઝવ-એ-ઝાતુર રિકાઅ	૨૯૩
ગઝવ-એ-બદર સાની	૨૯૫
ગઝવ-એ-દૌમતુલ જંદલ	૨૯૭
ગઝવ-એ-ખંદક	૨૯૮
મદીના કી હિફાઝત કી તદબીર	૩૦૧
ખંદક ખોદને મેં સહાબા કી કુરબાની	૩૦૩
ગઝવ-એ-ખંદક મેં મુહાસરે કી શિદત	૩૦૫
ગઝવ-એ-ખંદક મેં સહાબા કી કુરબાની	૩૦૭

મઝામીન	સફા નંબર
ગઝવ-એ-બની કુરૈઝા	૩૦૮
ઘઝવ-એ-મુરૈસિઅ યા બની મુસ્તાલિક	૩૧૧
જુમાદસ્સાનિયહ	
હુઝૂર ﷺ કા ઉમરા કે લિયે જાના	૩૧૫
સુલહે હુદૈબિયા	૩૧૭
મુસલમાનોં કી અઝીમ ફતહ કી ખુશખબરી	૩૧૮
બાદશાહોં કે નામ દઅવતી ખુતૂત	૩૨૧
ઝમ કે બાદશાહ હિરકલ કે નામ દાવતી ખત	૩૨૩
ઈરાન કે બાદશાહ કે નામ દાવતી ખત	૩૨૫
હબશ કે બાદશાહ નજશી કે નામ દાવતીખત	૩૨૭
ગઝવ-એ-બૈબર	૩૨૮
ગઝવ-એ-મૂતા	૩૩૧
મુશ્રિકીને મક્કા કી અહદ શિકની	૩૩૩
ફતહે મક્કા ઔર આમ માફી કા એલાન	૩૩૫
ગઝવ-એ-હુનૈન	૩૩૭
ગઝવ-એ-તબૂક	૩૩૮
ગઝવાત વ સરાયા પર એક નઝર	૩૪૧
ઈસ્લામ મેં પેહલા હજ	૩૪૩
વફદે નજરાન કી મદીના મેં આમદ	૩૪૫
હજજતુલ વદાઅ	૩૪૭
હજજતુલ વદાઅ મેં આખરી ખુત્બા	૩૪૮
દીન કે મુકમ્મલ હોને કા એલાન	૩૫૧

મઝામીન	સંક્રા નંબર
આખિરત કે સફર કી તૈયારી	૩૫૩
હુઝૂર ﷺ કી બીમારી કા ઝમાના	૩૫૫
રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી વફાત	૩૫૭
હુઝૂર ﷺ કી વફાત સે સહાબા કી હાલત	૩૫૮
રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી તજહીઝ વ તકફીન	૩૬૧
રસૂલુલ્લાહ ﷺ કા હુલિયા મુબારક	૩૬૩
હુઝૂર ﷺ કે અહલે ખાના	૩૬૫
હુઝૂર ﷺ કે બુલંદ અખ્લાક	૩૬૭
મોહસિને ઇન્સાનિયત	૩૬૭
અખ્લાક કા આલા નમૂના	૩૭૧
હુઝૂર ﷺ કે બાદ ખિલાફત કા સિલસિલા	૩૭૩
રજબુલ મુરજઝબ	
હઝરત અબૂ બક સિદીક ﷺ	૩૭૭
હઝરત અબૂ બક ﷺ કી ખિલાફત ઔર કારનામે	૩૭૮
હઝરત ઉમર ﷺ કા ઇસ્લામ લાના	૩૮૧
હઝરત ઉમર ﷺ કી બહાદુરી	૩૮૩
હઝરત ઉમર ﷺ કી ખિલાફત	૩૮૫
દૌરે ફરૂકી કે અહમ કારનામે	૩૮૭
હઝરત ઉસ્માન ગની ﷺ	૩૮૮
હઝરત ઉસ્માન ﷺ કે કારનામે ઔર શહાદત	૩૮૧
હઝરત અલી ﷺ	૩૮૩
હઝરત અલી ﷺ કી ખિલાફત	૩૮૫

મઝામીન	સંક્રા નંબર
હઝરત તલ્હા બિન ઉબૈદુલ્લાહ ﷺ	૩૮૭
હઝરત ઝુબૈર બિન અવ્વામ ﷺ	૩૮૮
હઝરત અબ્દુરહમાન ઇબ્ને ઔફ ﷺ	૪૦૧
હઝરત સઅદ બિન અબી વક્કાસ ﷺ	૪૦૩
હઝરત સઅદ બિન અબી વક્કાસ ﷺ કી કરામત	૪૦૫
હઝરત સઈદ બિન જૈદ ﷺ	૪૦૭
હઝરત અબૂ ઉબૈદહ બિન જર્હાહ ﷺ	૪૦૮
હઝરત હમઝા ﷺ	૪૧૧
હઝરત હમઝા ﷺ કી બીવી ઔર બેટી અમ્મારા	૪૧૩
હઝરત અબ્બાસ બિન અબ્દુલ મુતાલિબ ﷺ	૪૧૫
હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ﷺ	૪૧૭
હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ ﷺ કે ઇસ્મ હાસિલ કરને કા શૌક	૪૧૮
હઝરત જાફર બિન અબી તાલિબ ﷺ	૪૨૧
હઝરત જાફર ﷺ કી મદીના મેં આમદ	૪૨૩
હઝરત જૈદ બિન હારિસા ﷺ	૪૨૫
હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્હીદ ﷺ	૪૨૭
હઝરત અબૂ હુરૈરા ﷺ	૪૨૮
હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﷺ	૪૩૧
સયિદના ખિલાલ ﷺ	૪૩૩
હઝરત મુસઅબ બિન નુર ﷺ	૪૩૫
શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ﷺ	૪૩૮

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ؓ કા ઈખ્લાસ	૪૪૧	હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન સલામ ؓ	૩૮૩
હઝરત મિકદાદ બિન અમ્ર ؓ	૩૪૧	હઝરત ઉસ્માન બિન મઝઊન ؓ	૩૮૫
હઝરત અમીર મુઆવિયા ؓ કી પૈદાઈશ ઔર ઈસ્લામ	૩૪૩	હઝરત ઉબાદા બિન સામિત ؓ	૩૮૭
હઝરત મુઆવિયા ؓ કી સીરત વ શખ્સિયત	૩૪૫	હઝરત હલીમા સાદિયા ؓ	૩૮૯
હઝરત અમીર મુઆવિયા ؓ કી ખિલાફત વ હુકૂમત	૩૪૭	હઝરત ઉમ્મે હાની ؓ બિન્તે અબી તાલિબ	૩૯૧
હઝરત અમીર મુઆવિયા ؓ કે આદાત વ અખ્લાક	૩૪૯	હઝરત સફિયા ؓ બિન્તે અબ્દુલ મુતાલિબ	૩૯૩
હઝરત અબૂ અય્યૂબ અન્સારી ؓ	૩૫૧	હઝરત ઉમ્મે હકીમ બિન્તે હારિસ ؓ	૩૯૫
હઝરત સલમાન ફારસી ؓ	૩૫૩	રમઝાનુલ મુબારક	
હઝરત અબૂઝર ગિફારી ؓ	૩૫૫	હઝરત આદમ ؑ	૫૦૧
હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમ્મે મકતૂમ ؓ	૩૫૭	હઝરત આદમ ؑ કા દુનિયા મેં આના	૫૦૩
હઝરત સુહૈબ રૂમી ؓ	૩૫૯	હઝરત નૂહ ؑ	૫૦૫
હઝરત અબૂ સુફિયાન બિન હર્બ ؓ	૩૬૧	હઝરત ઈબ્રાહીમ ؑ	૫૦૭
હઝરત સુરાકા બિન માલિક ؓ	૩૬૩	હઝરત મૂસા ؑ	૫૦૯
હઝરત મુઆઝ બિન જબલ ؓ	૩૬૫	હઝરત યૂસુફ ؑ	૫૧૧
હઝરત અમ્માર ؓ	૩૬૭	હઝરત દાઉદ ؑ	૫૧૩
હઝરત સુમય્યા ؓ	૩૬૯	હઝરત સુલેમાન ؑ	૫૧૫
હઝરત તુકૈલ દૌસી ؓ	૩૭૧	હઝરત ઈસા ؑ	૫૧૭
હઝરત સુમામા બિન ઉસાલ હનફી ؓ	૩૭૩	હઝરત ઈસા ؑ કે મોઅજિઝાત	૫૧૯
હઝરત વહશી બિન હર્બ ؓ	૩૭૫	હુઝૂર ؑ કી વિલાદત, ખાનદાન ઔર પરવરિશ	૫૨૧
હઝરત હુઝૈફા બિન યમાન ؓ	૩૭૭	હુઝૂર ؑ કા એક તારીખી ફૈસલા	૫૨૩
હઝરત અબૂ દદા ؓ	૩૭૯	હુઝૂર ؑ કો નુબુવ્વત મિલના	૫૨૫
હઝરત અદી બિન હાતિમ તાઈ ؓ	૩૮૧	સબ સે પેહલે ઈમાન લાને વાલે	૫૨૭

મઝામીન	સફા નંબર
કોહે સફા પર પેહલા એલાને હક	૫૨૯
હુઝૂર ક્ષે કે ચયા અબૂ તાલિબ કી હિમાયત	૫૩૧
તાઈક મેં ઈસ્લામ કી દાવત	૫૩૩
હુઝૂર ક્ષે કે ખિલાફ કુર્કફાર કી સાઝિશ	૫૩૫
રસૂલુલ્લાહ ક્ષે કી હિજરત	૫૩૭
મસ્જિદે કુબા કી તામીર	૫૩૯
મદીના મેં હુઝૂર ક્ષે કા ઈસ્તિકબાલ	૫૪૧
ઈસ્લામ મેં પેહલા જુમા	૫૪૩
મસ્જિદે નબવી કી તામીર	૫૪૫
ગઝવએ બદર	૫૪૭
ગઝવએ બદર મેં મુસલમાનોં કી ફતહ	૫૪૮
ગઝવએ ઉહદ	૫૫૧
ફતહે મક્કા	૫૫૩
ઈસ્લામ મેં પેહલા હજ	૫૫૫
હજજતુલ વિદા મેં હુઝૂર ક્ષે કા તારીખી ખુત્બા	૫૫૭
રસૂલુલ્લાહ ક્ષે કી વફાત	૫૫૯
શવ્વાલુલ મુકર્રમ	
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ખદીજા ક્ષે	૫૬૩
હઝરત ખદીજા ક્ષે કી ફઝીલત વ ખિદમાત	૫૬૫
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત આઈશા ક્ષે	૫૬૭
હઝરત આઈશા ક્ષે કા ઈલ્મી મરતબા	૫૬૯
હઝરત ખૌલા બિન્ને સઅલબા ક્ષે	૫૭૧

મઝામીન	સફા નંબર
હઝરત જમીલા બિન્ને સઅદ બિન રબીઅ ક્ષે	૫૭૩
હઝરત હસ્સાન બિન સાબિત ક્ષે	૫૭૫
હઝરત ખબ્બાબ બિન અરત ક્ષે	૫૭૭
હઝરત ઉમ્મે ફઝલ બિન્ને હારિસ ક્ષે	૫૭૯
હુઝૂર ક્ષે સે સહાબા ક્ષે કી મુહબ્બત	૫૮૧
ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરત સફિયા ક્ષે	૫૮૩
હઝરત દુર્રહ બિન્ને અબી લહબ ક્ષે	૫૮૫
હઝરત ઉમ્મે અધ્યૂબ ક્ષે	૫૮૭
હઝરત ઉમ્મે રુમાન ક્ષે	૫૮૯
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ઉમ્મે સલમા ક્ષે	૫૯૧
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત હક્સા ક્ષે	૫૯૩
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ઝૈનબ બિન્ને જહશ ક્ષે	૫૯૫
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત જુવૈરિયા બિન્ને હારિસ ક્ષે	૫૯૭
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ઉમ્મે હબીબા ક્ષે	૫૯૯
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત મૈમૂના બિન્ને હારિસ ક્ષે	૬૦૧
હઝરત મારિયા કિબતિયા ક્ષે	૬૦૩
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત ઝૈનબ ક્ષે	૬૦૫
ઉમ્મુલ મોમિનીન હઝરત સૌદા ક્ષે	૬૦૭
હઝરત ઝૈનબ ક્ષે બિન્ને રસૂલુલ્લાહ ક્ષે	૬૦૯
હઝરત રૂક્યા ક્ષે બિન્ને રસૂલુલ્લાહ ક્ષે	૬૧૧
હઝરત ઉમ્મે કુલ્સુમ ક્ષે બિન્ને રસૂલુલ્લાહ ક્ષે	૬૧૩
હઝરત ફાતિમા ક્ષે બિન્ને રસૂલુલ્લાહ ક્ષે	૬૧૫

મઝામીન	સફા નંબર
રસૂલુલ્લાહ ﷺ કે બેટે	૬૧૭
હઝરત અનસ બિન માલિક ؓ	૬૧૮
હઝરત સુહેલ બિન અમ્ર ؓ	૬૨૧
ઝિલ કાદા	
બેતુલ્લાહ કી તામીર	૬૨૫
ઝમઝમ કા ચશમા	૬૨૭
સફા વ મર્વહ	૬૨૮
મિના	૬૩૧
અરફાત	૬૩૩
હઝરત ઉવૈસ કરની રહ.	૬૩૫
હઝરત અલી રહ. બિન હુસૈન ؓ	૬૩૭
હઝરત અનસ ઈબ્ને નઝર ؓ કી શહાદત	૬૩૮
સહાબા ؓ કી શહાદત ઓર રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે સચ્ચી માહબબત	૬૪૧
હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ.	૬૪૩
હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કી ખિલાફત	૬૪૫
હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કી ઝિંદગી	૬૪૭
ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કી ખિલાફત કે અસરોત	૬૪૮
ઈતિબાએ સુન્નાત કા એક નમૂના	૬૫૧
હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ રહ. કી સાદગી	૬૫૩
હઝરત હસન બસરી રહ.	૬૫૫
કાઝી શુરૈહ રહ. કા તારીખસાઝ ફૈસલા	૬૫૭
હઝરત ઉર્વા બિન ઝુબૈર રહ.	૬૫૮

મઝામીન	સફા નંબર
ફાતિહે સિંધ મુહમ્મદ બિન કાસિમ રહ.	૬૬૧
ફાતિહે ઉંદલુસ તારિક બિન ઝિયાદ રહ.	૬૬૩
હઝરત કઅબે અહબાર રહ.	૬૬૫
હઝરત ઈમામ અબૂ હનીફા રહ.	૬૬૭
ફન્ને હદીસ મેં ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. કા મકામ	૬૬૮
હઝરત ઈમામ અબૂ હનીફા રહ. કી ફિક્હી બિદમાત	૬૭૧
હઝરત ઈમામ અબૂ હનીફા કી રહ. વખાત	૬૭૩
હઝરત ઈમામ માલિક રહ.	૬૭૫
હઝરત ઈમામ માલિક રહ. કા દર્સ	૬૭૭
હઝરત ઈમામ શાફઈ રહ.	૬૭૮
હઝરત ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ રહ.	૬૮૧
હઝરત ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ રહ. કા કારનામા	૬૮૩
ઝિલહિજ્જા	
હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મુબારક રહ.	૬૮૭
હઝરત ઈમામ અબૂ યૂસુફ રહ.	૬૮૮
ઈમામ બુખારી રહ.	૬૮૧
ઈમામ મુસ્લિમ રહ.	૬૮૩
ઈમામ અબૂ દાઉદ રહ.	૬૮૫
ઈમામ તિર્મિઝી રહ.	૬૮૭
ઈમામ નસઈ રહ.	૬૮૮
ઈમામ ઈબ્ને માજા રહ.	૭૦૧
હઝરત જુનેદ બગદાદી રહ.	૭૦૩

મઝામીન	સંક્રા નંબર
સુલ્તાન મહમૂદ ગઝનવી રહ.	૭૦૫
ઈમામ ગઝાલી રહ.	૭૦૭
શેખ અબ્દુલ કાદિર જીલાની રહ.	૭૦૮
ઈમામ અબુલ હસન અશઅરી રહ.	૭૧૧
અલ્લામા અબ્દુરહમાન બિન જોઝી રહ.	૭૧૩
હઝરત મુઈનુદ્દીન ચીશતી રહ.	૭૧૫
સુલ્તાન તૂરુદ્દીન ઝંગી રહ.	૭૧૭
સુલ્તાન સલાહુદ્દીન ઐયૂબી રહ.	૭૧૮
સુલ્તાન સલાહુદ્દીન અય્યૂબી રહ. કે અવસાફ	૭૨૧
હઝરત મૌલાના જલાલુદ્દીન રૂમી રહ.	૭૨૩
હઝરત જલાલુદ્દીન રૂમી રહ.કી ઈલ્મી ખિદમાત	૭૨૫
હઝરત નિઝામુદ્દીન અવલિયા રહ.	૭૨૭
મુજદિદ અલ્ફે સાની હઝરત શેખ અહમદ સરહિદી <small>رحمۃ اللہ علیہ</small>	૭૨૮
ઔરંગઝેબ આલમગીર <small>رحمۃ اللہ علیہ</small>	૭૩૧
આલમગીર <small>رحمۃ اللہ علیہ</small> કા દૌરે હુકુમત	૭૩૩
ઔરંગઝેબ આલમગીર <small>رحمۃ اللہ علیہ</small> કી દીની વ ઈલ્મી ખિદમાત	૭૩૫
શાહ વલિયુલ્લાહ દહેલવી <small>رحمۃ اللہ علیہ</small>	૭૩૭
ફતહઅલી ટીપૂ સુલ્તાન <small>رحمۃ اللہ علیہ</small>	૭૩૮
ટીપૂ સુલ્તાન <small>رحمۃ اللہ علیہ</small> કી સીરત	૭૪૧
ટીપૂ સુલ્તાન <small>رحمۃ اللہ علیہ</small> કી શહાદત	૭૪૩
તાતારી ફિત્ના ઔર આલમે ઈસ્લામ	૭૪૫

મઝામીન	સંક્રા નંબર
૨ અલ્લાહ કી કુદરત	
મુહર્રમુલ હરામ	
આસ્માન	૫
દૂધ	૮
ઝમીન ઔર ઉસ કી પૈદાવાર	૧૩
સૂરજ	૧૭
ચાંદ કે ફ્વાઈદ	૨૧
બાદલ	૨૫
ઝમ ઝમ કા પાની	૨૮
ઝમીન વ આસ્માન કો છે દિન મેં પૈદા કરના	૩૩
દીમક	૩૭
ઝબાનોં કા મુખ્તલિફ હોના	૪૧
મોતી કી પૈદાઈશ	૪૫
હવા	૪૮
શકલ વ સૂરત કા મુખ્તલિફ હોના	૫૩
ખારે ઔર મીઠે પાની કા અલગ રેહના	૫૭
દરખ્તોં કે પત્તોં કે ફાયદે	૬૧
સફરુલ મુઝફ્ફર	
ખારે પાની કો મીઠા બનાના	૬૭
આંખ કી બનાવટ	૭૧
કુતુબ તારા	૭૫
પરિંદોં કા ફિઝા મેં ઉડના	૭૮

મઝામીન	સફા નંબર
ઝમીન કે ખજાને	૮૩
સૂરજ કી ગરમી	૮૭
સૂરજ મુખી કા ફૂલ	૯૧
ચમકદાર લઅલ (GEM)	૯૫
રેશમ કા કિડા	૯૯
ફલોં મેં રસ	૧૦૩
બારિશ મેં ફુદરતી નિઝામ	૧૦૭
ઈન્સાની અકલ	૧૧૧
اَوْت کی خصوصیات	૧૧૫
ડાલફિન મછલી	૧૧૯
સૂરજ કી મંઝિલ	૧૨૩
રબીઉલ અવ્વલ	
કૌસે કઝલ (Rainbow)	૧૨૯
જિસ્મ મેં ગુદે કી એહમિયત (Kidney)	૧૩૩
છૂઈ મૂઈ કા પૌદા (શર્મીલી)	૧૩૭
તોતા	૧૪૧
ઝમીન કી કશિશ	૧૪૫
જાનદારોં કે જિસ્મ મેં જોડ	૧૪૯
હોંટ	૧૫૩
આવાઝ સુનને કા આલા	૧૫૭
નમક	૧૬૧
સમંદર કી ગેહરાઈ	૧૬૫

મઝામીન	સફા નંબર
સૂરજ કી તૂકાની લહરેં	૧૬૯
અબાબીલ પરિંદા	૧૭૩
અંગૂઠા	૧૭૭
બચ્ચે કા માદરી ઝબાન સીખના	૧૮૧
ઝલઝલા	૧૮૫
રબીઉસ સાની	
બિજલી કી કડક	૧૮૧
ઈન્સાન કી હડિયાં	૧૮૫
હાથી	૧૮૯
રેડિયમ	૨૦૩
પત્તોં મેં ખુદા કી ફુદરત	૨૦૭
આતિશ કિશાં (લાવા, વાલ કેનો)	૨૧૧
ઈબરતનાક અંજામ	૨૧૫
સમંદરી મછલી	૨૧૯
નાક કે બાલ	૨૨૩
બહરે મયિત	૨૨૭
આંખોં કી હિકાઝત	૨૩૧
નીંદ કા આના	૨૩૫
ગિઝા ઔર સાંસ કી નાલિયાં	૨૩૯
સાંસ લેને કા નિઝામ	૨૪૩
ઝબાન દિલ કી તર્જમાન હે	૨૪૭

મઝામીન	સફા નંબર
જુમાદલ ઊલા	
ઈન્સાન કી પૈદાઈશ તીન અંધેરોં મેં	૨૫૩
ગૂલર કા ફલ	૨૫૭
પરિંદોં કી પરવરિશ	૨૬૧
ગોહ કી ખુસૂસિયત	૨૬૫
ઝમીન કા અજબ ફર્શ	૨૬૯
હવા મેં નિઝામે કુદરત	૨૭૩
કાઈનાત કી સબ સે બડી મશીનરી	૨૭૭
નાક કુદરતે ઈલાહી કી નિશાની	૨૮૧
મેઅદે કા નિઝામ	૨૮૫
બદન કી હડી કુદરત કી નિશાની	૨૮૯
ઈન્સાન મેં નિસયાન કા માદા	૨૯૩
ચૂંટી કી દૂર અંદેશી	૨૯૭
મચ્છર અલ્લાહ કી છોટી સી મખ્લૂક	૩૦૧
આંખ મેં સાત પદે	૩૦૫
અનાર કે ફલ મેં અલ્લાહ કી કુદરત	૩૦૯
જુમાદસ્સાનિયહ	
પ્લેટી પસ (Platypus)	૩૧૫
ઝમીન કા નશેબ વ ફરાજ	૩૧૯
પહાડોં મેં પાની કા ઝખીરા	૩૨૩
હવા ઔર પાની	૩૨૭
પલકોં મેં અલ્લાહ કી હિકમત	૩૩૧

મઝામીન	સફા નંબર
ઈન્સાન કે હોટ કુદરત કી નિશાની	૩૩૫
મુંહ મેં રતૂબત(થૂક)	૩૩૯
ઝબાન કુદરતે ઈલાહી કી નિશાની	૩૪૩
ઈન્સાન કા સર કુદરત કા શાહકાર	૩૪૭
દાંતોં કી બનાવટ	૩૫૧
નરખરા (ગલે કી નાલી)	૩૫૫
લોમડી કી ચાલાકી	૩૫૯
ગન્ને કા રસ	૩૬૩
ચૂંટી કે મકાનાત (બિલ)	૩૬૭
ખજૂર મેં અલ્લાહ કી કુદરત	૩૭૧
રજબુલ મુરજજબ	
મુશક અલ્લાહ કે ખઝાને સે આતા હે	૩૭૭
બાલ, અલ્લાહ કી દી હુઈ નેઅમત હે	૩૮૧
મોર કી ખૂબસૂરતી	૩૮૫
ઊંચે ઊંચે પહાડ કિસ ને બનાએ	૩૮૯
સૂરજ ગિરહન ઔર ચાંદ ગિરહન	૩૯૩
બારિશ મેં કુદરતી નિઝામ	૩૯૭
નાસમજ બચ્ચે સે અકલમંદ ઈન્સાન તક	૪૦૧
નીંદ અલ્લાહ કી અઝીમ નેઅમત	૪૦૫
પાની અલ્લાહ કી નેઅમત	૪૦૯
ઈન્સાન કી બનાવટ	૪૧૩
ચિમગાદડ	૪૧૭

મઝામીન	સંક્રા નંબર
દિમાગી કુવ્વત	૪૨૧
ગિરગિટ	૪૨૫
જાનવરોં કી બોલિયાં	૪૨૯
મિટ્ટી કે અંદર ચમકદાર સોને કા પૈદા હોના	૪૩૩
શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
જાનવરોં કે ફવાઈદ	૪૩૯
હમારે જિસ્મ મેં ખૂન કૌન બનાતા હે	૪૪૩
કુંવેં કા પાની	૪૪૭
આસ્માન કે મુખતલિક રંગ	૪૫૧
હુદ હુદ	૪૫૫
સમંદરી મછલી	૪૫૯
તિતલી અલ્લાહ કી નિશાની હે	૪૬૩
ચુમ્બક (Magnet)	૪૬૭
બાઝ (શિકારી પરિંદા)	૪૭૧
ઝમીન કે બઝાને	૪૭૫
ઝિરાફ	૪૭૯
મુખતલિક મૌસમ ઓર ફલ	૪૮૩
ચાંદ અલ્લાહ કી નિશાની હે	૪૮૭
જડી બૂટિયાં	૪૯૧
રાત ઓર દિન	૪૯૫
રમઝાનુલ મુબારક	
ખજૂર મેં અલ્લાહ કી કુદરત	૫૦૧

મઝામીન	સંક્રા નંબર
પાની કા ઈન્તેઝામ	૫૦૫
દિમાગ કી બનાવટ ઓર હિફાઝત	૫૦૯
મખ્લૂક કો રિઝક દેના	૫૧૩
ઘોડા	૫૧૭
ઈન્સાન કી પૈદાઈશ	૫૨૧
ઝમીન સે પૌદા કૌન ઉગાતા હે?	૫૨૫
જાનવરોં કો રોઝી પહુંચાના	૫૨૯
આસ્માન મેં તારે કિસ ને બનાએ?	૫૩૩
ઝમીન મેં સારે બઝાને અલ્લાહ ને રખે હું	૫૩૭
પત્થરોં મેં અલ્લાહ કી નિશાની	૫૪૧
ઝમઝમ કા પાની	૫૪૫
એક અજબ પરિંદા	૫૪૯
પહાડોં સે ચશ્મે જારી હોના	૫૫૩
બરમૂડા કા અજબ વ ગરીબ સમંદર	૫૫૭
શવ્વાલુલ મુકર્રમ	
સમંદર કા ઉતરના ચઢના	૫૬૩
એક હી પાની સે ફલ ઓર ફૂલ કી પૈદાઈશ	૫૬૭
બદન કે જોડ	૫૭૧
સમંદર કે પાની કા ખારા હોના	૫૭૫
જુગનૂ મેં અલ્લાહ કી નિશાની	૫૭૯
નારિયલ મેં અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત	૫૮૩
બચ્ચોં કી પૈદાઈશ ઓર ઉન કી મુહબ્બત	૫૮૭

મઝામીન	સફા નંબર
શહદ કી મકબી મેં અલ્લાહ કી કુદરત	૫૯૧
દાંત અલ્લાહ કી નેઅમત	૫૯૫
આંખ કી હિફાઝત	૫૯૯
ઊંટ મેં અલ્લાહ કી નિશાની	૬૦૩
લુકમે કી હિફાઝત	૬૦૭
અલ્લાહ કા બા બરકત નિઝામ	૬૧૧
રાત ઓર દિન કા અદલના બદલના	૬૧૫
સિતારોં મેં અલ્લાહ કી કુદરત	૬૧૯
ઝિલ કાદા	
સૂરજ અલ્લાહ કી રૌશની	૬૨૫
અંડે સે બચ્ચા પૈદા હોના	૬૨૯
સમંદરી મખ્લૂક કી હિફાઝત	૬૩૩
ફલોં મેં રંગ, મઝા ઓર ખુશ્બૂ	૬૩૭
દિલ કા નિઝામ	૬૪૧
ઉંઘાલિયોં કે નિશાન	૬૪૫
માં કા દૂધ	૬૪૯
ઈન્સાન કા જિસ્મ	૬૫૩
પેડ પોદોં કી સૈરાબી	૬૫૭
પાની મેં અલ્લાહ કી કુદરત	૬૬૧
પાની કા ઈન્તેઝામ કરના	૬૬૫
શહદ કા કારખાના	૬૬૯
મકડી કા જાલા બુનના	૬૭૩

મઝામીન	સફા નંબર
આખોં મેં અલ્લાહ કી કુદરત	૬૭૭
ઝબાન મેં ત્રીન હઝર ખાને	૬૮૧
ઝિલહિજ્જા	
અંબર મછલી	૬૮૭
હીરા ઓર કોયલા	૬૯૧
બિજલી કોંદના	૬૯૫
મુખ્તાલિફ તરીકે સે પાની કા ઉતરના	૬૯૯
ચૂંટી અલ્લાહ કી કુદરત કા નમૂના હૈ	૭૦૩
પહાડોં મેં કુદરત કા નમૂના	૭૦૭
બચાવ કી સલાહિયત	૭૧૧
કંગાડુ	૭૧૫
બરફીલે પહાડ	૭૧૯
સિતારે	૭૨૩
રંગ	૭૨૭
તેલ	૭૩૧
મચ્છર	૭૩૫
સમંદરી મકડી	૭૩૯
હવા મેં આવાઝ	૭૪૩
૨ હુઝૂર ﷺ કા મોઅજિઝા	
મુહર્રમુલ હરામ	
સિતારોં કા જુક જાના	૭
આપ ﷺ કા સીના ચાક કિયા જાના	૧૧

મઝામીન	સફા નંબર
થાંદ કે દો ટુકડે હોના	૧૫
બૈતુલ મકદિસ કે બારે મેં ખબર દેના	૧૯
અબૂજહલ પર ખૌફ	૨૩
દરખત કા હુઝૂર ક્લે કો ઈતેલા દેના	૨૭
હુઝૂર ક્લે કે પસીને કી ખુશ્બૂ	૩૧
સબ સે બડા મોઅજિઝા કુઆન હૈ	૩૫
અબૂ તાલિબ કા સિહતયાબ હોના	૩૯
એક ઈશારે મેં દરખત કા દો હિસ્સે હો જાના	૪૩
એક પ્યાલા દૂધ સબ કે લિયે કાફી હો ગયા	૪૭
અહદ નામે કો કીડે કે ખાને કી ખબર દેના	૫૧
હઝરત ફાતિમા ક્લે કે ચેહરે કા રૌશન હો જાના	૫૫
હુઝૂર ક્લે કા કુર્ફાર કે દરમિયાન સે ગુઝર જાના	૫૯
સુરાકા કે ઘોડે કા ઝમીન મેં ધંસ જાના	૬૩
સફરુલ મુઝફ્ફર	
આપ ક્લે કી પુકાર પર પત્થર કા હાઝિર હોના	૬૯
સૂખે થન કા દૂધ સે ભર જાના	૭૩
કહત સાલી દૂર હોના	૭૭
અરબ કે રાસ્તોં કે મુતઅલ્લિક પેશીન ગોઈ	૮૧
હુઝૂર ક્લે કા આગે પીછે દેખના	૮૫
અંધેરી રાત મેં રૌશની ઝાહિર હોના	૮૯
જંગે બદર મેં ફરિશ્તોં કી શિરકત	૯૩
અનાજ મેં બરકત	૯૭

મઝામીન	સફા નંબર
દરખત કા સાયા કરના	૧૦૧
ગિંટ કા હુઝૂર ક્લે કી ફરમાબરદારી કરના	૧૦૫
પાની કા દૂધ ઔર મકખન મેં તબ્દીલ હો જાના	૧૦૯
જૂનૂન (પાગલ પન) કા અસર ખત્મ હોના	૧૧૩
ટેહની કા તલવાર બન જાના	૧૧૭
થોડે સે પાની મેં બરકત	૧૨૧
હઝરત ખુબૈલ ક્લે કે હક મેં દુઆ	૧૨૫
રબીઉલ અવ્વલ	
થોડી સી ખજૂર મેં બરકત	૧૩૧
ગઝવ-એ-નૂના મેં શહીદોં કે મુતઅલ્લિક ખબર દેના	૧૩૫
નજાશી કે વફાત કી ઈતેલા દેના	૧૩૯
ખત કી ઈતેલા દેના	૧૪૩
જૌ મેં બરકત	૧૪૭
એક અવકિયા સોને કી બરકત	૧૫૧
દરખત ઔર પહાડ કા સલામ કરના	૧૫૫
થોડા સા પાની પૂરે લશ્કર કે લિયે કાફી હોના	૧૫૯
ખજૂર કી શાખ કા તલવાર બન જાના	૧૬૩
ખજૂર કે ગુચ્છે કા ચલના	૧૬૭
હઝરત અબૂઝર ક્લે બારે મેં પેશીનગોઈ	૧૭૧
હઝરત રિફાઆ ક્લે કી આંખ કા દુરુસ્ત હોના	૧૭૫
હઝરત અલી ક્લે કે દર્દ કા અચ્છા હોના	૧૭૯
દાદ કા અચ્છા હોના	૧૮૩

મઝામીન	સંક્રા. નંબર
જિસ્મ કા મુશ્બૂદાર હો જાના	૧૮૭
રબીઉસ સાની	
સૌ સાલ કી ઉમ્ર મેં ભી બાલ સકેદ ન હોના	૧૮૩
ઝખ્મી હાથ કા અસ્થા હો જાના	૧૮૭
હઝરત હન્ઝલા ﷥ કે હક મેં દુઆ	૨૦૧
હઝરત સઅદ ﷥ કે હક મેં દુઆ	૨૦૫
આપ ﷥ કે કુરતે કી બરકત	૨૦૮
આપ ﷥ કે બાલ મુબારક કી બરકત	૨૧૩
કુબા કે કુંવેં મેં પાની ભર જાના	૨૧૭
હિરની કી ફરિયાદ	૨૨૧
ઝમીન કા સમૈટ લિયા જાના	૨૨૫
ઉમૈર ઓર સફવાન કી સાજિશ કી ખબર દેના	૨૨૮
હઝરત જાબિર ﷥ કે બાગ કી ખજૂરોં મેં બરકત	૨૩૩
બકરી કા દૂધ દેના	૨૩૭
ઊંટોં કે મુતઅદ્દિલક ખબર દેના	૨૪૧
હુઝૂર ﷥ કી દુઆ કી બરકત	૨૪૫
કિલા ફતહ હોના	૨૪૮
જુમાદલ ઊલા	
બીનાઈ કા લૌટ આના	૨૫૫
હઝરત ઉમર ﷥ કે હક મેં દુઆ	૨૫૮
હુઝૂર ﷥ કે હાથોં કી બરકત	૨૬૩
મુશહાલી આમ હોને કી ખબર દેના	૨૬૭

મઝામીન	સંક્રા. નંબર
કાફિર કા મરઊબ હો જાના	૨૭૧
જમાત કે મુતઅદ્દિલક ખબર દેના	૨૭૫
હરામ લુકમે કા ગલે સે નીચે ન ઉતરના	૨૭૮
હાથ સે મુશ્બૂ નિકલના	૨૮૩
હઝરત સાબિત ﷥ કે લિયે પેશીન ગોઈ	૨૮૭
હુઝૂર ﷥ કે થૂક કી બરકત	૨૮૧
હઝરત હુસૈન ﷥ કે બારે મેં પેશીન ગોઈ	૨૮૫
કબ્ર કે બારે મેં ખબર દેના	૨૮૮
બકરિયોં કે થનોં મેં દૂધ ભર આના	૩૦૩
દાંતોં કે દરમિયાન સે નૂર નિકલના	૩૦૭
અબ્દુલ્લાહ બિન ખુઝા ﷥ કે બારે મેં પેશીન ગોઈ	૩૧૧
જુમાદરસાનિયહ	
કુંવેં સે મુશક કી મુશ્બૂ આના	૩૧૭
કન્ધે કા અસ્થા હો જાના	૩૨૧
બકરિયોં કા માલિક કે પાસ ચલે જાના	૩૨૫
થોડે સે છુહારોં મેં બરકત	૩૨૮
ઠંડી કા દૂર હો જાના	૩૩૩
એક પ્યાલા ખાને મેં બરકત	૩૩૭
બેહોશી સે શિકા પાના	૩૪૧
આંખોં કી રૌશની કા તેજ હોના	૩૪૫
ગૈબી મદદ	૩૪૮
કંકરિયોં સે તસ્બીહ કી આવાઝ આના	૩૫૩

મઝામીન	સફા નંબર
ઘી મેં બરકત	૩૫૭
ફરિશતોં કી મદદ	૩૬૧
આપ કે જિસ્મ સે ખુશબૂ આના	૩૬૫
રાસ્તે કા ખુશબૂદાર હો જાના	૩૬૮
ગૂંગે કા અચ્છા હો જાના	૩૭૩
રજબુલ મુરજજબ	
ચાંદ કા જુક જાના	૩૭૮
હઝરત અલી ؑ કી આંખ કા ઠીક હો જાના	૩૮૩
ઘી મેં બરકત	૩૮૭
ઝખમ કા અચ્છા હો જાના	૩૮૧
મુહમ્મદ બિન હાતિબ ؑ કા શિક્ષાયાબ હોના	૩૮૫
સૂખી લકડી કા તલવાર બન જાના	૩૮૮
ગૂંગાપન ખત્મ હોના	૪૦૩
ટૂટે હુએ પૈર કી ઠીક કરના	૪૦૭
હુઝૂર ؑ કે પસીને કી ખુશબૂ	૪૧૧
ખિલાફતે રાશિદા કી મુદત કી પેશીનગોઈ	૪૪૫
થોડે સે તોશે મેં બરકત	૪૧૮
કિસરા કી હુકૂમત કે મુતઅલ્લિક પેશીનગોઈ	૪૨૩
ફતહ કી પેશીનગોઈ	૪૨૭
ભેડિયે કા આપ ؑ કી નુબુવ્વત કી ખબર દેના	૪૩૧
ફરિશતોં કે ઝરિયે મદદ	૪૩૫

મઝામીન	સફા નંબર
શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
હઝરત ફાતિમા ؑ કે મુતઅલ્લિક પેશીન ગોઈ	૪૪૧
બકરી કા લખ્ખી ઉમ્મ પાના	૪૪૫
ઈસ ઉમ્મત કે બારે મેં પેશીનગોઈ	૪૪૮
એક મુનાફિક કી મૌત કી ખબર દેના	૪૫૩
જંગે બદર મેં સહાબા કે હક મેં દુઆ	૪૫૭
ખજૂરોં મેં બરકત	૪૬૧
પત્થર કા હુઝૂર ؑ કો સલામ કરના	૪૬૫
એક મુઠ્ઠી મિઠ્ઠી સે કાફિરોં કો શિકસ્ત	૪૬૮
કાફિરોં કી નઝર સે પોશીદા રેહના	૪૭૩
હઝરત હસન ؑ કે બારે મેં પેશીનગોઈ	૪૭૭
સૂરજ કા લૌટના	૪૮૧
પાગલ લડકે કા ઠીક હો જાના	૪૮૫
ઘોડે પર જમ કર બેઠના	૪૮૮
રસુલુલ્લાહ ؑ કી દુઆ કી બરકત	૪૮૩
મદીના મુનવ્વરા કી હર ચીઝ કા રૌશન હો જાના	૪૮૭
રમઝાનુલ મુબારક	
આપ ؑ કી વિલાદત કા મોઅજિઝા	૫૦૩
દરખ્ત ઔર પહાડ કા સલામ કરના	૫૦૭
ચાંદ કે દો ટુકડે હો જાના	૫૧૧
ખાને મેં બરકત	૫૧૫
દુઆ કી કબૂલિયત	૫૧૮

મઝામીન	સફા નંબર
પહાડ કા હિલના	૫૨૩
ખજૂર કે ગુચ્છે કા ચલના	૫૨૭
બદર મેં કતલ હોને વાલોં કી પેશીન ગોઈયાં	૫૩૧
વહશી જાનવર કા આપ ઝૂં કી રાહત કા ખયાલ રખના	૫૩૫
ઊંટ કા આપ ઝૂં સે શિકાયત કરના	૫૩૯
મુદા બકરી કા ખબર દેના	૫૪૩
સુતૂન કા રોના	૫૪૭
આપ ઝૂં કી ઉંગલિયોં સે પાની જારી હોના	૫૫૧
દરખત કા મુહમ્મદ ઝૂં કી ગવાહી દેના	૫૫૫
થોડા સા ખાના હઝર આદમિયોં કો કાફી હો ગયા	૫૫૯
શવ્વાલુલ મુકર્રમ	
ખજૂર કે દરખત કા થોડી હી મુદત મેં ફલ દેના	૫૬૫
આંધી આને કી ખબર દેના	૫૬૯
હુઝૂર ઝૂં કી દુઆ કા અસર	૫૭૩
ફલોં મેં બરકત	૫૭૭
કુવ્વતે હાફિઝા કા બઢ જાના	૫૮૧
ઝૈદ બિન અરકમ ઝૂં કે બારે મેં પેશીનગોઈ	૫૮૫
દૂધ મેં બરકત	૫૮૯
લાગર ઔર બીમાર કા શિકા પાના	૫૯૩
ઝખ્મી હાથ કા અચ્છા હો જાના	૫૯૭
ચેહરએ અનવર કી બરકત સે સુઈ મિલ ગઈ	૬૦૧
ઉંગલિયોં સે પાની કા નિકલના	૬૦૫

મઝામીન	સફા નંબર
હઝરત કતાદા બિન નોઅમાન ઝૂં કી આંખ કા ઠીક હો જાના	૬૦૯
મશકીઝે કે પાની કા ખત્મ ન હોના	૬૧૩
આપ ઝૂં કી દુઆ સે બારિશ કા હોના	૬૧૭
એક વસક જો મેં બરકત	૬૨૧
ઝિલ કાદા	
આપ ઝૂં કી દુઆ સે સરદી ખત્મ હો ગઈ	૬૨૭
ઝખ્મી પૈર કા અચ્છા હો જાના	૬૩૧
અલી બિન હકમ ઝૂં કે હક મેં દુઆ	૬૩૫
સખ્ત ચટાન કા નર્મ હો જાના	૬૩૯
ઊંટ કી રફતાર કા તેજ હોના	૬૪૩
ઉમ્મ ભર દર્દ સે શિકા	૬૪૭
દરખત કા આપ ઝૂં કી ખિદમત મેં આના	૬૫૧
ખાને મેં બરકત	૬૫૫
બદન સે ખુશ્બૂ આના	૬૫૯
ખારે પાની કા મીઠા હોના	૬૬૩
ગઝવ-એ-હુદૈબિયા કે મોકે પર એક ખાસ મોઅજિઝા	૬૬૭
શેર કા હઝરત સફીના ઝૂં કો રાસ્તા બતાના	૬૭૧
સુસ્ત રફતાર ઘોડે કા તેજ હોના	૬૭૫
નબી ઝૂં કે પાની છિડકને કી બરકત	૬૭૯
ખાને મેં બરકત	૬૮૩
ઝિલહિજ્જા	
કુંવે કા ખુશ્બુદાર હો જાના	૬૮૯

મઝામીન	સંક્રા નંબર
કંધે કા અચ્છા હો જાના	૬૯૩
બકરિયો કા અપને અપને માલિક કે પાસ ચલે જાના	૬૯૭
થોડે સે છુહારો મેં બરકત	૭૦૧
હઝરત હુઝૈફા કો સદી કા એહસાસ ન હોના	૭૦૫
એક પ્યાલા ખાને મેં બરકત	૭૦૮
બે હોશી સે શિક્ષા પાના	૭૧૩
ગુંગે કા અચ્છા હોના	૭૧૭
ગૈબી મદદ	૭૨૧
કંકરિયો સે તસ્લીહ કી આવાઝ આના	૭૨૫
ધી મેં બરકત	૭૨૮
ફરિશતોં કી મદદ	૭૩૩
આપ કો જિસ્મ સે ખુશબૂ આના	૭૩૭
રાસ્તે કા ખુશબૂદાર હો જાના	૭૪૧
રૌશની કા તેઝ હોના	૭૪૫
૩ એક ફર્જ કે બારે મેં	
મુહર્રમુલ હરામ	
ચંદ બાતોં પર ઈમાન લાના	૫
નમાઝ કે લિએ પાકી હાસિલ કરના	૭
ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના	૮
નમાઝ છોડ ને પર વઈદ	૧૧
સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા	૧૩
હજ કી ફરજિયત	૧૫

મઝામીન	સંક્રા નંબર
દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત	૧૭
ગિર્વા રખી હૂઈ ચીઝ સે ફાયદા ન ઉઠાના	૧૮
પાંચોં નમાઝોં અદા કરને પર બશારત	૨૧
પરદા કરના ફર્જ હૈ	૨૩
બીવી કી વરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા	૨૫
નમાઝી પર જહન્નમ કી આગ હરામ હૈ	૨૭
હજ કિન લોગોં પર ફર્જ હૈ	૨૮
શૌહર કી વરાસત મેં બીવી કા હિસ્સા	૩૧
અલ્લાહ હર એક કો દોબારા ઝિંદા કરેગા	૩૩
નમાઝ મેં કિબલા કી તરફ રૂખ કરના	૩૫
દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના	૩૭
જમાત કે સાથ નમાઝ અદા કરના	૩૮
કુઆને મજ્હદ પર ઈમાન લાના	૪૧
અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ હુકમ દેના	૪૩
માં બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૪૫
દાદી રખના	૪૭
ઈહા કી નમાઝ કી અહમિયત	૪૮
ગુસ્લ કે લિએ તયમ્મુમ કરના	૫૧
રૂફૂ વ સજદા અચ્છી તરહ કરના	૫૩
તમામ રસૂલોં પર ઈમાન લાના	૫૫
માંગી હૂઈ ચીઝ કા લોટાના	૫૭
કઝા નમાઝોં કી અદાએગી	૫૮

ਮੁਆਮੀਨ	ਸਫ਼ਾ ਨੰਬਰ
ਦੀਨ ਮੇਂ ਨਮਾਜ਼ ਕੀ ਅਹਮੀਅਤ	੬੧
ਘੁਜ਼ਮਾਤ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹਨੇ ਕੀ ਨਿਯਤ ਸੇ ਮਸ਼ਿਫ਼ਤ ਜ਼ਾਨਾ	੬੩
ਸਫ਼ਰੁਲ ਮੁਜ਼ਫ਼ਰ	
ਨਮਾਜ਼ੋਂ ਗੁਨਾਹੋਂ ਕੋ ਮਿਟਾ ਦੇਵੀ ਹੈਂ	੬੭
ਮਸ਼ਿਫ਼ਤ ਮੇਂ ਟਾਘਿਲ ਛੋਨੇ ਕੇ ਲਿਖੇ ਪਾਛ ਛੋਨਾ	੬੮
ਜੂਮਾ ਕੀ ਨਮਾਜ਼ ਅਦਾ ਕਰਨਾ	੭੧
ਐਲਾਹ ਕੀ ਮੀਰਾਸ ਮੇਂ ਮਾਂ ਘਾਪ ਕਾ ਹਿਸ਼ਸਾ	੭੩
ਓਸਲਾਮ ਮੇਂ ਨਮਾਜ਼ ਕੀ ਅਹਮੀਅਤ	੭੫
ਅਵਲਾਹ ਛੀ ਮਦਦ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ	੭੭
ਅਜ਼ਾਨੇ ਜੂਮਾ ਕੇ ਆਦ ਹੁਨਿਯਵੀ ਕਾਮ ਓੜ੍ਹ ਦੇਨਾ	੭੮
ਜ਼ਕਾਤ ਕੀ ਫ਼ਰੀਯਤ	੮੧
ਜਮਾਤ ਸੇ ਨਮਾਜ਼ ਨ ਪੜ੍ਹਨੇ ਪਰ ਵਧੈਦ	੮੩
ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਯ ਘੋਲੋ	੮੫
ਘੜੇ ਛੋ ਕਰ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹਨਾ	੮੭
ਨੇਕੀਯੋਂ ਕਾ ਛੁਕਮ ਦੇਨਾ ਐਰ ਘੁਰਾਓਯੋਂ ਸੇ ਰੋਕਨਾ	੮੮
ਘੰਦ ਆਤੋਂ ਪਰ ਓਮਾਨ ਲਾਨਾ	੮੧
ਪਾਂਯੋਂ ਨਮਾਜ਼ੋਂ ਕੀ ਪਾਓਂਦੀ ਕਰਨਾ	੮੩
ਜ਼ਾਨਵਰੋਂ ਮੇਂ ਜ਼ਕਾਤ	੮੫
ਅਜ਼ਾਨ ਸੁਨ ਕਰ ਨਮਾਜ਼ ਕੋ ਨ ਜ਼ਾਨਾ	੮੭
ਨਮਾਜ਼ੇ ਜ਼ਾਨਾ ਫ਼ੌਰੋਂ ਕਿਫ਼ਾਯਾ ਹੈ	੮੮
ਕਰਜ਼ ਅਦਾ ਕਰਨਾ	੧੦੧
ਵਸਿਯਤ ਪੂਰੀ ਕਰਨਾ	੧੦੩

ਮੁਆਮੀਨ	ਸਫ਼ਾ ਨੰਬਰ
ਜਮਾਤ ਸੇ ਨ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹਨੇ ਕੀ ਤਾਕੀਦ	੧੦੫
ਸਿਲਾ ਰਹਮੀ ਕਰਨਾ	੧੦੭
ਤਕਬੀਰੇ ਤਹਰੀਮਾ	੧੦੮
ਵਾਲਿਦੈਨ ਕੇ ਸਾਥ ਅਰਥਾ ਸੁਲੂਕ ਕਰਨਾ	੧੧੧
ਜ਼ਾਨ ਘੁਜ਼ ਕਰ ਨਮਾਜ਼ ਕੜਾ ਕਰਨਾ	੧੧੩
ਹਜ਼ ਕਿਨ ਘੋਗੋਂ ਪਰ ਫ਼ੌਰ ਹੈਂ	੧੧੫
ਐਲਾਹ ਕੋ ਨਮਾਜ਼ ਕਾ ਛੁਕਮ ਦੇਨਾ	੧੧੭
ਘੇ ਨਮਾਜ਼ੀ ਕਾ ਓਸਲਾਮ ਮੇਂ ਕੋਓਂ ਹਿਸ਼ਸਾ ਨਹੀਂ	੧੧੮
ਸਭ ਸੇ ਪੇਹਲੇ ਨਮਾਜ਼ ਕਾ ਹਿਸ਼ਾਬ ਛੋਗਾ	੧੨੧
ਘੀਵੀ ਕੋ ਓਸ ਕਾ ਮਫ਼ਰ ਦੇਨਾ	੧੨੩
ਸਜ਼ਦ-ਐ-ਸਫ਼ਵ ਕਰਨਾ	੧੨੫
ਰਬੀਓਲ ਅਵਵਲ	
ਅਸਰ ਕੀ ਨਮਾਜ਼ ਕੀ ਫ਼ਜ਼ੀਲਤ	੧੨੮
ਹਜ਼ ਕੀ ਫ਼ਰਜ਼ੀਯਤ	੧੩੧
ਘਜੈਰ ਵੁਜੂ ਕੇ ਨਮਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਛੋਤੀ	੧੩੩
ਘੀਵੀ ਕੀ ਵਰਾਸਤ ਮੇਂ ਸ਼ੌਹਰ ਕਾ ਹਿਸ਼ਸਾ	੧੩੫
ਕੜਾ ਨਮਾਜ਼ੋਂ ਕੀ ਅਦਾਯਗੀ	੧੩੭
ਸ਼ੌਹਰ ਕੀ ਵਰਾਸਤ ਮੇਂ ਘੀਵੀ ਕਾ ਹਿਸ਼ਸਾ	੧੩੮
ਹਰ ਛਾਲ ਮੇਂ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹੋ	੧੪੧
ਘੰਦ ਆਤੋਂ ਪਰ ਓਮਾਨ ਲਾਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ	੧੪੩
ਵਾਲਿਦੈਨ ਕੇ ਸਾਥ ਅਹਸਾਨ ਕਾ ਮਾਮਲਾ ਕਰਨਾ	੧੪੫
ਸਜ਼ਦ-ਐ-ਤਿਲਾਵਤ ਅਦਾ ਕਰਨਾ	੧੪੭

મઝામીન	સંક્રા નંબર
બાજમાત ઇશા ઔર ફજર કી નમાઝ પઢના	૧૪૯
પરદા કરના ફર્જ હૈ	૧૫૧
વારિસીન કે દરમિયાન મીરાસ તકસીમ કરના	૧૫૩
નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ જાના	૧૫૫
હલાલ પેશા ઇખ્તિયાર કરના	૧૫૭
નમાઝ કા દર્જા	૧૫૯
ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના	૧૬૧
શૌહર કા હક અદા કરના	૧૬૩
અઝાન સુન કર નમાઝ કે લિયે ન જાના	૧૬૫
સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિકાઝત કા ઝિમ્મા	૧૬૭
રૂકૂ સજદા અચ્છી તરહ અદા કરના	૧૬૯
જમાત કે સાથ નમાઝ પઢના	૧૭૧
વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના	૧૭૩
સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ હોગા	૧૭૫
નમાઝ છોડને પર વઈદ	૧૭૭
માં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરના	૧૭૯
નેકિયોં કા હુકમ કરના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના	૧૮૧
ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના	૧૮૩
બગૈર કિસી ઉજર કે નમાઝ કઝા કરના	૧૮૫
તર્કે જમાત કા અંજામ	૧૮૭
રબીઉસ સાની	
જમાત સે નમાઝ અદા કરના	૧૯૧

મઝામીન	સંક્રા નંબર
ફજર ઔર અસર પાબંદી સે અદા કરના	૧૯૩
ઝકાત અદા કરના	૧૯૫
ફરાઈઝ કી અદાયગી કા સવાબ	૧૯૭
તમામ આમાલ કા દારોમદાર નમાઝ કી સિહત પર	૧૯૯
પાની ન મિલને પર તયમ્મુમ કરના	૨૦૧
હજ કિન લોગોં પર ફર્જ હૈ	૨૦૩
નમાઝ છોડને પર વઈદ	૨૦૫
દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના ઝરૂરી	૨૦૭
અમાનત કા વાપસ કરના	૨૦૯
નમાઝી પર જહન્નમ કી આગ હરામ હૈ	૨૧૧
વરાસત મેં લડકી કા હિસ્સા	૨૧૩
લુઝૂ મેં ચમડે કે મોઝે પર મસહ કરના	૨૧૫
કઝા નમાઝોં કી અદાયગી	૨૧૭
સચ્ચી ગવાહી દેના	૨૧૯
વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૨૨૧
શૌહર કે ભાઈયોં સે પરદા કરના	૨૨૩
મથિત કા કર્જ અદા કરના	૨૨૫
નમાઝ મેં ઈમામ કી પૈરવી કરના	૨૨૭
જન્નત મેં દાખલે કે લિયે ઈમાન શર્ત હૈ	૨૨૯
નમાઝ મેં ખામોશ રહેના	૨૩૧
દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત	૨૩૩
માંગી હુઈ ચીઝ કા લોટાના	૨૩૫

મઝામીન	સંક્રા નંબર	મઝામીન	સંક્રા નંબર
સજદ-એ-સહવ કરના	૨૩૭	શૌહર પર બીવી કા ખરયા	૨૮૧
સૂદ સે બચના	૨૩૮	મઝદૂર કો પૂરી મઝદૂરી દેના	૨૮૩
બીવી કી વરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા	૨૪૧	સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા	૨૮૫
નમાઝોં કો સહી પઢને પર માફી કા વાદા	૨૪૩	વરાસત મેં લડકી કા હિસ્સા	૨૮૭
બીવી કો ઉસ કા મહર દેના	૨૪૫	તકદીર પર ઈમાન લાના	૨૮૮
રૂકૂ વ સજદા અચ્છી તરહ ન કરને પર વઈદ	૨૪૭	જમાત કે ઈરાદે સે મસ્જિદ જાના	૨૮૧
વાલિદેન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૨૪૮	સચ્ચી ગવાહી દેના	૨૮૩
જુમાદલ ઊલા		વસિયત પૂરી કરના	૨૮૫
અલ્લાહ તઆલા સબ કો દોબાર ઝિંદા કરેગા	૨૫૩	બીમાર કી નમાઝ	૨૮૭
નમાઝ છોડને કા નુકસાન	૨૫૫	વારિસીન કે દરમિયાન વરાસત તકસીમ કરના	૨૮૮
શૌહર કે ભાઈયોં સે પરદા કરના	૨૫૭	ખડે હો કર નમાઝ પઢના	૩૦૧
નમાઝ કે છોડને પર વઈદ	૨૫૮	અમાનત કા વાપસ કરના	૩૦૩
નેકિયોં કા હુકમ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના	૨૬૧	જુમા કી નમાઝ અદા કરના	૩૦૫
હજ કી ફરજિયત	૨૬૩	શૌહર કી વરાસત મેં બીવી કા હિસ્સા	૩૦૭
આપ ﷺ કી આખરી વસિયત	૨૬૫	વાલિદેન કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના	૩૦૮
ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના	૨૬૭	નમાઝે જુમા કે લિયે જમાત કા હોના	૩૧૧
નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ જાના	૨૬૮	જુમાદસ્સાનિયહ	
દાદી રખના	૨૭૧	ઈસ્લામ કી બુનિયાદ	૩૧૫
અપને ઘરવાલોં કો નમાઝ કા હુકમ દેના	૨૭૩	બીવી કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૩૧૭
કર્ઝ અદા કરના	૨૭૫	અજાને જુમા કે બાદ દુનિયવી કામ છોડના	૩૧૮
હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કો આખરી નબી માનના	૨૭૭	કઝા નમાઝોં કી અદાયગી	૩૨૧
કઝા નમાઝોં કી અદાયગી	૨૭૮	સિલા રહમી કરના	૩૨૩

મઝામીન	સંક્રા નંબર
તકબીરે તહરીમા	૩૨૫
રુકૂઅ વ સજ્દે અચ્છી તરહ કરના	૩૨૭
પરદા કરના	૩૨૮
જુમા કે લિયે ખુલ્લા દેના	૩૩૧
ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના	૩૩૩
નમાઝ મેં ઈમામ કી પૈરવી કરના	૩૩૫
હલાલ પેશા ઈખ્તિયાર કરના	૩૩૭
મથિત કા કર્ઝ ઉસ કે માલ સે અદા કરના	૩૩૮
ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના	૩૪૧
નમાઝ કે છોડને પર વઈદ	૩૪૩
દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત	૩૪૫
બીવી કી વિરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા	૩૪૭
દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના	૩૪૮
અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુકમ દેના	૩૫૧
ઈશા કી નમાઝ કી અહમિયત	૩૫૩
તમામ રસૂલોં પર ઈમાન લાના	૩૫૫
તકબીરે ઊલા કે સાથ નમાઝ પઢના	૩૫૭
મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે લિયે પાક હોના	૩૫૮
ઔલાદ કી વરાસત મેં માં બાપ કા હિસ્સા	૩૬૧
જમાત સે નમાઝ ન પઢને પર વઈદ	૩૬૩
ખડે હો કર નમાઝ પઢના	૩૬૫
નેકિયોં કા હુકમ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના	૩૬૭

મઝામીન	સંક્રા નંબર
વસિયત પૂરી કરના	૩૬૮
વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા મુલૂક કરના	૩૭૧
હજ કિન લોગોં પર ફર્ઝ હૈ	૩૭૩
રજબુલ મુરજજબ	
ઈસ્લામ કી બુનિયાદ	૩૭૭
ગુસ્લ મેં પૂરે બદન પર પાની બહાના	૩૭૮
નમાઝ કે છોડને પર વઈદ	૩૮૧
ઝકાત કી ફરજિયત	૩૮૩
સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફઝત કા ઝિમ્મા	૩૮૫
હજ કી ફરજિયત	૩૮૭
દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત	૩૮૮
ગિરવી રખી હુઈ ચીઝ સે ફાયદા ન ઉઠાના	૩૮૧
પાયોં નમાઝેં અદા કરને પર બશારત	૩૮૩
પરદા કરના ફર્ઝ હૈ	૩૮૫
બીવી કી વિરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા	૩૮૭
નમાઝી પર જહન્નમ કી આગ હરામ હૈ	૩૮૮
હજ કિન લોગોં પર ફર્ઝ હૈ	૪૦૧
શૌહર કી વિરાસત મેં બીવી કા હિસ્સા	૪૦૩
નમાઝે અસર કી અહમિયત	૪૦૫
નમાઝ મેં કિબ્લે કી તરફ રૂખ કરના	૪૦૭
દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના	૪૦૮
જમાત કે સાથ નમાઝ અદા કરના	૪૧૧

મઝામીન	સફા નંબર
કુર્આન મજીદ પર ઈમાન લાના	૪૧૩
અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુકમ દેના	૪૧૫
માં બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૪૧૭
દાઢી રખના	૪૧૯
ઈશા કી નમાઝ કી અહમિયત	૪૨૧
ગુસ્લ કે લિયે તયમ્મુમ કરના	૪૨૩
રુક઼્અ વ સજદા અચ્છી તરહ કરના	૪૨૫
તમામ રસૂલોં પર ઈમાન લાના	૪૨૭
માંગી હુઈ ચીઝ કા લૌટાના	૪૨૯
તકબીરે ઊલા કે સાથ નમાઝ પઢના	૪૩૧
અલ્લાહ કે નજદીક પસંદીદા અમલ	૪૩૩
બાવુઝૂ મસ્જિદ જાના	૪૩૫
શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
સિર્ફ અલ્લાહ કી ઈબાદત કરો	૪૩૯
મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે લિયે પાક હોના	૪૪૧
જુમા કી નમાઝ અદા કરના	૪૪૩
ઔલાદ કી વિરાસત મેં માં બાપ કા હિસ્સા	૪૪૫
ઈસ્લામ મેં નમાઝ કી અહમિયત	૪૪૭
અલ્લાહ હી મદદ કરને વાલે હૈં	૪૪૯
અઝાને જુમા કે બાદ દુનિયવી કામ છોડ દેના	૪૫૧
ઝકાત કી ફરજિયત	૧૫૩
જમાત સે નમાઝ ન પઢના	૧૫૫

મઝામીન	સફા નંબર
હમેશા સચ બોલના	૪૫૭
ખડે હો કર નમાઝ પઢના	૪૫૯
નેકિયોં કા હુકમ દેના ઔર બુરાઈયોં સે રોકના	૪૬૧
ચંદ બાતોં પર ઈમાન લાના	૪૬૩
પાચોં નમાઝોં કી પાબંદી કરના	૪૬૫
જાનવરોં પર ઝકાત	૪૬૭
અઝાન સુન કર નમાઝ કો ન જાને પર વઈદ	૪૬૯
નમાઝે જનાઝ ફર્જ કિફાયા હૈ	૪૭૧
કર્જ અદા કરના	૪૭૩
વસિયત પૂરી કરના	૪૭૫
જમાત કે સાથ નમાઝ પઢના	૪૭૭
સિલા રહમી કરના	૪૭૯
તકબીરે તહરીમા	૪૮૧
વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૪૮૩
જાન બૂજ કર નમાઝ કઝા કર દેના	૪૮૫
હજ કિન લોગોં પર ફર્જ હૈ	૪૮૭
રોઝે કી ફરજિયત	૪૮૯
બેનમાઝી કા ઈસ્લામ મેં કોઈ હિસ્સા નહીં	૪૯૧
હર મુસલમાન પર રોઝા રખના ફર્જ હૈ	૪૯૩
બીવી કો ઉસ કા મહેર દેના	૪૯૫
સજદાએ સહવ કરના	૪૯૭

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
રમઝાનુલ મુબારક		નમાઝ છોડને વાલા કુફ કે કરીબ હે	૫૪૩
ઇસ્લામ કી બુનિયાદ	૫૦૧	ઝમીન કી પૈદાવાર મેં ઝકાત	૫૪૫
નમાઝ વ રોઝા પિછલે ગુનાહોં કા કફારા હે	૫૦૩	રૂકૂઅ વ સજદા અચ્છી તરહ ન કરને પર વઈદ	૫૪૭
બાજમાત ઇશા ઔર ફજર કી નમાઝ પઢના	૫૦૫	હજ કી ફરિયત	૫૪૯
રોઝે કી ફરિયત	૫૦૭	બીમાર કી નમાઝ	૫૫૧
બગૈર વુજૂ કે નમાઝ નહીં હોતી	૫૦૯	સદકઅે ફિત્ર	૫૫૩
વારિસીન કે દરમિયાન માલે મીરાસ તકસીમ કરના	૫૧૧	બગૈર કિસી ઉઝ કે નમાઝ કઝા કરના	૫૫૫
નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ જાના	૫૧૩	સદકઅે ફિત્ર કિસ પર વાજિબ હે	૫૫૭
હલાલ પેશા ઇખ્તિયાર કરના	૫૧૫	કઝા નમાઝોં કી અદાયગી	૫૫૯
રોઝે કે ફરાઈઝ	૫૧૭	શવ્વાલુલ મુકર્રમ	
નમાઝ કા દર્જા	૫૧૯	અલ્લાહ તઆલા પૂરી કાયનાત કા રબ હે	૫૬૩
બીમારી યા સફર કી હાલત મેં રોઝે	૫૨૧	નમાઝોં કા સહી હોના ઝરૂરી હે	૫૬૫
અઝાન સુન કર નમાઝ કે લિયે ન જાના	૫૨૩	પાની ન મિલને પર તયમ્મુમ કરના	૫૬૭
ઝકાત મુસ્તહિક કો દેના ઝરૂરી હે	૫૨૫	હજ કિન લોગોં પર ફર્જ હે	૫૬૯
સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા	૫૨૭	નમાઝ છોડને પર વઈદ	૫૭૧
રોઝે કા કફારા અદા કરના	૫૨૯	દીની ઇલ્મ હાસિલ કરના ઝરૂરી હે	૫૭૩
જમાત કી પાબંદી ન કરને પર વઈદ	૫૩૧	અમાનત કા વાપસ કરના	૫૭૫
ઔરતોં પર ભી ઝકાત દેના ફર્જ હે	૫૩૩	તકબીરે ઊલા સે નમાઝ પઢના	૫૭૭
જમાત છોડને પર વઈદ	૫૩૫	વરાસત મેં લડકી કા હિસ્સા	૫૭૯
વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના	૫૩૭	વુજૂ મેં ચમડે કે મોઝે પર મસહ કરના	૫૮૧
સબ સે પેહલે નમાઝ કા હિસાબ હોગા	૫૩૯	કઝા નમાઝોં કી અદાયગી	૫૮૩
ઔરતોં પર રોઝોં કી કઝા કરના	૫૪૧	સચ્ચી ગવાહી દેના	૫૮૫

મુઝામીન	સફા નંબર	મુઝામીન	સફા નંબર
વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૫૮૭	બીવી કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૬૩૧
જમાત સે નમાઝ પઢના	૫૮૮	સઈ કો તવાફ કે બાદ કરના	૬૩૩
શૌહર કે ભાઈયોં સે પરદા કરના	૫૮૧	અઝાને જુમા કે બાદ દુનિયવી કામ છોડના	૬૩૫
મસ્જિદ મેં નમાઝ અદા કરના	૫૮૩	હજ કે મહીને મેં એહરામ બાંધના	૬૩૭
મય્યત કા કર્જ અદા કરના	૫૮૫	અરફાત મેં વુકૂફ કરના	૬૩૮
સામાન કા ઐબ ઝાહિર કરના	૫૮૭	તવાફે ઝિયારત કરના	૬૪૧
નમાઝ મેં ઈમામ કી પૈરવી કરના	૫૮૮	કઝા નમાઝોં કી અદાયગી	૬૪૩
જન્મત મેં દાખલે કે લિયે ઈમાન શર્ત હે	૬૦૧	મુઝદલિફા મેં વુકૂફ કરના	૬૪૫
નમાઝ મેં ખામોશ રહના	૬૦૩	સિલા રહમી કરના	૬૪૭
હમેશા સચ બોલો	૬૦૫	ઔરતોં કો એહરામ ખોલને કે લિયે સર કે બાલ કટાના	૬૪૮
દીન મેં નમાઝ કી અહમિયત	૬૦૭	તકબીરે તહરીમા	૬૫૧
ગિર્વી રખી હુઈ ચીઝ સે ફાયદા ન ઉઠાના	૬૦૮	તવાફ મેં સાત ચક્કર લગાના	૬૫૩
સજદએ તિલાવત અદા કરના	૬૧૧	હાજી પર કુર્બાની કરના	૬૫૫
સૂદ સે બચના	૬૧૩	જમરાત કી રમી કરના	૬૫૭
બીવી કી વરાસત મેં શૌહર કા હિસ્સા	૬૧૫	રુકૂઅ વ સજદા અચ્છી તરહ કરના	૬૫૮
નમાઝોં કો સહી પઢને પર માફી કા વાદા	૬૧૭	કુર્બાની કે જાનવરોં કા ઐબ સે પાક હોના	૬૬૧
દીન મેં પૈદા કી હુઈ નઈ બાતોં સે બચના	૬૧૮	પદા કરના	૬૬૩
બીવી કો ઉસ કા મહર દેના	૬૨૧	બા વુઝૂ તવાફ કરના	૬૬૫
ઝિલ કાદા		જુમા કે લિયે ખુલ્લા દેના	૬૬૭
ઈસ્લામ કી બુનિયાદ	૬૨૫	ગુસ્લ કે લિયે તથમ્મુમ કરના	૬૬૮
સફા ઔર મર્વહ કી સઈ કરના	૬૨૭	હતીમ કે બાહર તવાફ કરના	૬૭૧
મીકાત સે એહરામ બાંધ કર ગુઝરના	૬૨૮	કુર્બાની કરના	૬૭૩

મઝામીન	સંક્રા. નંબર
વતન લોટતે વક્ત તવાફ કરના	૬૭૫
નમાઝ મેં ઈમામ કી પૈરવી કરના	૬૭૭
હલાલ પેશા ઈખ્તિયાર કરના	૬૭૯
અમીર કી ફરમાંબરદારી કરના	૬૮૧
મથત કા કર્જ ઉસ કે માલ સે અદા કરના	૬૮૩
ઝિલ્લિજજા	
અલ્લાહ તઆલા સબ કો દોબારા ઝિંદા કરેગા	૬૮૧
નમાઝ છોડને કા નુકસાન	૬૮૩
શોહર કે ભાઈયોં સે પરદા કરના	૬૮૫
નમાઝે અસ્ર કી અહમિયત	૬૮૭
નેકિયોં કા હુકમ દેનાં ઔર બુરાઈયોં સે રોકના	૬૮૯
હજ કી ફરિયાત	૬૯૧
આપ ﷺ કી આખરી વસિયત	૬૯૩
તકબીરાતે તશરીફ	૬૯૫
નમાઝ કે લિએ મસ્જિદ જાના	૬૯૭
દાદી રખના	૬૯૯
અપને ઘર વાલોં કો નમાઝ કા હુકમ દેના	૭૦૧
કર્જ અદા કરના	૭૦૩
હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કો આખરી નબી માનના	૭૦૫
કઝા નમાઝોં કી અદાયગી	૭૦૭
શોહર પર બીવી કા ખર્ચા	૭૦૯
મઝદૂર કો પૂરી મઝદૂરી દેના	૭૧૧

મઝામીન	સંક્રા. નંબર
સુબહ કી નમાઝ અદા કરને પર હિફાઝત કા ઝિમ્મા	૭૧૩
વિરાસત મેં લડકી કા હિસ્સા	૭૧૫
તકદીર પર ઈમાન લાના	૭૧૭
જમાત કે ઈરાદે સે મસ્જિદ જાના	૭૧૯
સચ્ચી ગવાહી દેના	૭૨૧
વસિયત પૂરી કરના	૭૨૩
બીમાર કી નમાઝ	૭૨૫
વારિસીન કે દરમિયાન વિરાસત તકસીમ કરના	૭૨૭
ખડે હોકર નમાઝ પઢના	૭૨૯
અમાનત કા વાપસ કરના	૭૩૧
જુમા કી નમાઝ અદા કરના	૭૩૩
શોહર કી વિરાસત મેં બીવી કા હિસ્સા	૭૩૫
વાલિદૈન કે સાથ અચ્છા બર્તાવ કરના	૭૩૭
નમાઝે જુમા કે લિયે જમાત કા હોના	૭૩૯
૪ એક સુન્નત કે બારે મેં	
મુહર્રમુલ હરામ	
સુન્નત પર અમલ કરના	૬
દુઆ કરના એક ઈબાદત હૈ	૭
ગુઝૂ મેં દાદી કા ખિલાલ કરના	૮
હિદાયત કે લિયે દુઆ	૧૧
પૂરે સર કા મસહ કરના	૧૩
મેઝબાન કો દુઆ દેના	૧૫

મઝામીન	સંક્રા નંબર	મઝામીન	સંક્રા નંબર
વુઝૂ મેં કાનોં કા મસહ કરના	૧૭	ગરીબ વ મિસ્કીન સે મુલાકાત કરના	૬૨
તકબીરે તહરીમા કે બાદ કી દુઆ	૧૮	દુશ્મન કી હંસી સે બચને કી દુઆ	૬૩
ગરદન કા મસહ કરના	૨૧	સફરુલ મુઝફ્ફર	
નમાઝ કે બાદ યે દુઆ પઢે	૨૩	ઝમીન પર બેઠ કર ખાના	૬૭
વુઝૂ કા પાની ખડે હો કર પીના	૨૫	બીમાર કો દુઆ દેના	૭૦
જહાલત સે પનાહ માંગને કી દુઆ	૨૭	દરવાઝે પર સલામ કરના	૭૧
દાઈ કરવટ સોના	૩૦	પરેશાની કે વક્ત કી દુઆ	૭૪
સુબહ કે વક્ત કી દુઆ	૩૧	બચ્ચોં કે સરોં પર હાથ ફેરના	૭૫
હુઝૂર ﷺ કે સલામ કા અંદાઝ	૩૪	મયિત કો કબ્ર મેં રખને કી દુઆ	૭૭
શામ કે વક્ત કી દુઆ	૩૫	ગુસ્લ સે પેહલે વુઝૂ કરના	૭૮
બીવિયોં કો સલામ કરના	૩૮	કબ્ર મેં મિટ્ટી ડાલતે વક્ત કી દુઆ	૮૧
દૂધ પીને કે બાદ કી દુઆ	૩૯	પાની પીને કા સુન્નત તરીકા	૮૪
માંગને વાલોં કો નમીં સે જવાબ દેના	૪૧	ઘર વાલોં સે રૂખ્સત હોતે વક્ત કી દુઆ	૮૫
અલ્લાહ સે રહમ તલબ કરના	૪૩	નમાઝ પઢને સે પેહલે મિસ્વાક કરના	૮૭
હદિયા કબૂલ કરના	૪૫	હર કામ મેં કામયાબી કી દુઆ	૮૮
કપડે ઉતારને કી દુઆ	૪૭	દોનોં હાથોં સે સર કા મસહ કરના	૯૧
મેહમાન કે સાથ થોડી દૂર સાથ ચલના	૪૮	કુત્તે યા ગધે કી આવાઝ સુન કર યે દુઆ પઢે	૯૩
ખુશખબરી સુન કર દુઆ પઢના	૫૨	છોટી ઊંગલી સે ખિલાલ કરના	૯૬
કિસી મંઝિલ સે ચલતે વક્ત નમાઝ પઢના	૫૩	સેતે વક્ત યે દુઆ પઢે	૯૭
કનાઅત ઔર સબ્ર હાસિલ કરને કી દુઆ	૫૫	હાથ પૈર કી ઊંગલિયોં કા ખિલાલ કરના	૯૮
સફર સે વાપસી કે બાદ નમાઝ પઢના	૫૭	નમાઝ મેં સલામ સે પેહલે યે દુઆ પઢે	૧૦૧
કબ્રસ્તાન જાને કી દુઆ	૫૮	વુઝૂ કે બાદ તૌલિયે કા ઈસ્તેમાલ કરના	૧૦૩

મઝામીન	સંકા નંબર
ઇલ્મ કી ઝિયાદતી કે લિયે દુઆ	૧૦૫
સોને સે પેહલે વુઝૂ કરના	૧૦૮
મુસાફા વ મુઆનકા કા સુન્નાત તરીકા	૧૦૯
સુરમા લગાને કા સુન્નાત તરીકા	૧૧૧
કર્જ કી અદાયગી કે વક્ત યે દુઆ પઢે	૧૧૩
તેલ ઇસ્તિમાલ કા મસ્નૂન તરીકા	૧૧૫
હિજરત કે વક્ત કી દુઆ	૧૧૭
મૂંછ ઔર નાખૂન કાટને કા વક્ત	૧૧૯
ગુનાહોં સે તૌબા કરને કી દુઆ	૧૨૧
મજલસિ મેં ઇત્ર લગા કર જાના	૧૨૪
મોમિન કે હક મેં દુઆ	૧૨૫
રબીઉલ અવ્વલ	
મેહમાન કા અચ્છે અલફાઝ સે ઇસ્તિકબાલ કરના	૧૨૯
ગમોં સે નજાત કે લિએ દુઆ પઢના	૧૩૨
દરવાઝે પર સલામ કરના	૧૩૩
મુસીબત સે નજાત કી દુઆ	૧૩૫
ઘર કે કામ મેં હાથ બટાના	૧૩૭
નેકિયોં પર જમે રેહને કી દુઆ	૧૩૯
સફર સે વાપસી કા સુન્નાત તરીકા	૧૪૧
ફૌરન ઇસ્તેમારા કરને કી દુઆ	૧૪૩
હર અચ્છે કામ કો દાહની તરફ સે કરના	૧૪૫
ઔલાદ કે લિયે દુઆ કરના	૧૪૭

મઝામીન	સંકા નંબર
ખાને મેં ઐબ ન લગાના	૧૪૯
જહન્નમ કે અઝાબ સે બચને કી દુઆ	૧૫૧
હદિયા કબૂલ કરના	૧૫૪
સજદ-એ-તિલાવત કી દુઆ	૧૫૫
ઇયાદત કરને કા સુન્નાત તરીકા	૧૫૮
સુસ્તી, કાહિલી દૂર કરને કી દુઆ	૧૫૯
બુલંદી પર ચઢને ઔર ઉતરને પર ઝિક	૧૬૨
ડર ઔર ઘબરાહટ કી દુઆ	૧૬૩
અપને સાથિયોં સે મશવરા કરના	૧૬૬
અઝાબે કબ્ર સે બચને કી દુઆ	૧૬૭
મુસાફા સે પેહલે સલામ કરના	૧૬૯
મઝિફરત ઔર તલબે રહમત કી દુઆ	૧૭૧
ખુશી કે વક્ત સજદ-એ-શુક અદા કરના	૧૭૪
અચ્છી મૌત કી દુઆ	૧૭૫
દસ્તરખ્વાન બિછા કર ખાના	૧૭૭
કબ્ર મેં નૂર કી દુઆ	૧૭૯
બચ્ચોં કો સલામ કરના	૧૮૨
બુઢાપે મેં રિઝક મેં બરકત કી દુઆ	૧૮૩
ચાર ચીઝેં અંબિયા કી સુન્નાત હેં	૧૮૫
ઝલઝલા વગૈરહ સે હિફાઝત કી દુઆ	૧૮૭
રબીઉસ સાની	
ત્રીન સાંસ મેં પાની પીના	૧૯૧

મઝામીન	સફા નંબર
દુનિયા વ આખિરત મેં આક્રિયત કી દુઆ	૧૯૩
ઈંક આએ તો મુંહ પર કપડા યા હાથ રખ લે	૧૯૫
હિકમત કે લિયે દુઆ	૧૯૭
મિસ્વાક દાંતોં કી ચોડાઈ મેં કરના	૨૦૦
કિસી મુસલમાન કો હંસતા દેખે તો યે દુઆ પઢે	૨૦૧
ગુસ્લ કરને કા સુન્નાત તરીકા	૨૦૩
નફા ન પહુંચાને વાલી નમાઝ સે પનાહ માંગના	૨૦૫
ઝોહર સે પેહલે કી ચાર રકાત સુન્નાત પઢના	૨૦૭
મોહતાજગી વ ઝિલ્લત સે પનાહ માંગના	૨૦૮
ઈત્ર લગાના	૨૧૧
નફસ કી બુરાઈ સે પનાહ માંગને કી દુઆ	૨૧૪
મુતઅદિલકીન કી ખબરગીરી કરના	૨૧૫
કર્જોં ઔર ગમોં સે નજાત કી દુઆ	૨૧૮
બેતુલખલા જાને કા તરીકા	૨૧૯
અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જાને વાલે કો દુઆ દેના	૨૨૨
ઈસ્તિન્જે કે બાદ વુજૂ કરના	૨૨૪
ખયામત કી રૂસવાઈ સે બચને કી દુઆ	૨૨૫
સજદા કરને કા સુન્નાત તરીકા	૨૨૮
સફર મેં આસાની કી દુઆ	૨૨૯
રૂકૂ વ સજદે મેં ઉંગલિયોં કો રખને કા તરીકા	૨૩૧
જન્મત હાસિલ કરને કે લિયે દુઆ કરના	૨૨૪
ત્રીન ઉંગલિયોં સે ખાના	૨૩૫

મઝામીન	સફા નંબર
બારિશ કે લિયે યે દુઆ માંગે	૨૩૭
ઈશા કે બાદ જલ્દી સોના	૨૪૦
મૌત કી સખ્તી કે વક્ત કી દુઆ	૨૪૧
બીમારોં કી ઈયાદત કરના	૨૪૪
અલ્લાહ સે રહમ તલબ કરને કી દુઆ	૨૪૫
સોને કે આદાબ	૨૪૭
નઝરે બદ સે બચને કી દુઆ	૨૫૦
જુમાદલ ઊલા	
વુજૂ મેં ત્રીન મરતબા કુલ્લી કરના	૨૫૩
બુરે લોગોં કી સોહબત સે બચને કી દુઆ	૨૫૬
ઈશા કે બાદ દો રકાત નમાઝ પઢના	૨૫૮
બિજલી કડકને ઔર બાદલ ગરજને કે વક્ત કી દુઆ	૨૫૯
રૂકૂ મેં હાથોં કો ઘુટનોં પર રખના	૨૬૨
પરેશાન હાલ કો દેખ કર યે દુઆ પઢે	૨૬૩
ખાના ખાતે વક્ત ટેક ન લગાના	૧૬૫
બચ્ચોં કો યે દુઆ પઢ કર દમ કરેં	૨૬૭
દુઆ કે કલિમાત કો ત્રીન બાર કેહના	૨૬૮
મગફિરત કી દુઆ	૨૭૧
ખુશ્બૂ કો રદ નહીં કરના ચાહિયે	૨૭૩
તિજારત મેં બરકત કી દુઆ	૨૭૬
ઈસ્મિદ સુરમા લગાના	૨૭૮
સોને સે પેહલે કી દુઆ	૨૮૦

મઝામીન	સંક્રા નંબર	મઝામીન	સંક્રા નંબર
સવારી પર સવાર હોને કે બાદ કી દુઆ	૨૮૧	મચિત કે રિશ્તેદારોં કો તસલ્લી દેના	૩૨૫
બદઅખલાકી સે બચને કી દુઆ	૨૮૩	નએ કપડે કિસ દિન સે પેહનના શુરુ કરે	૩૨૭
મૂંછોં કો તરાશના	૨૮૫	સલાતુતસ્બીહ કી દુઆ	૩૩૦
ફસાદ કરને વાલોં પર ગલબા પાને કી દુઆ	૨૮૭	સજ્દે મેં જાને ઔર ઉઠને કા તરીકા	૩૩૨
ઘર વાલોં સે નેક બરતાવ કરના	૨૮૮	નમાઝે જનાઝા કી દુઆ	૩૩૪
નફસ કે શર સે પનાહ માંગના	૨૮૯	મુલાકાત કે લિયે ઘર પર તશરીફ લે જાના	૩૩૫
દાહની તરફ સે તકસીમ કરના	૨૯૩	ચંદ ચીઝોં સે પનાહ માંગને કી દુઆ	૩૩૭
બારિશ કે લિયે દુઆ	૨૯૫	ઈસ્તિગફાર કસરત સે કરના	૩૩૮
હર નમાઝ કે લિયે વુજૂ કરના	૨૯૭	વુજૂ કે બાદ કી એક ખાસ દુઆ	૩૪૧
સૈલાબી બારિશ રોકને કી દુઆ	૨૯૮	કુર્તા પેહનને કા મસ્નુન તરીકા	૩૪૩
ઈશા કી નમાઝ મેં મસ્નૂન કિરત	૩૦૧	બીમાર પુર્સી કે વક્ત કી દુઆ	૩૪૫
નેક ઔલાદ કે લિયે દુઆ	૩૦૪	સોને સે પેહલે બિસ્તર ઝાડ લેના	૩૪૭
નમાઝે જુમા મેં મસ્નૂન કિરત	૩૦૬	ઝિયારતે કુબૂર કી દુઆ	૩૪૮
ગમ કે વક્ત યે દુઆ પઢે	૩૦૭	રૂખ્સત કે વક્ત મુસાફા કરના	૩૫૨
સલામ ફેરતે વક્ત ગરદન કિતની ધુમાએ	૩૧૦	આઈના દેખને કી દુઆ	૩૫૩
તમામ મુસીબતોં સે છુટકારા	૩૧૧	કુર્આન કી તિલાવત ઠેહર ઠેહર કર કરના	૩૫૫
જુમાદસ્સાનિયહ		ફર્જ નમાઝોં કે બાદ કી દુઆ	૩૫૭
જુમા કે રોઝ નમાઝે ફજર કી મસ્નૂન કિરઅત	૩૧૬	અપને સામને સે ખાના ખાના	૩૬૦
ઝાલિમોં સે હિફાઝત કી દુઆ	૩૧૭	અલ્લાહ તઆલા કી મુહબ્બત હાસિલ કરને કી દુઆ	૩૬૧
તેઝ રફતારી સે ચલના	૩૧૮	શુક ગુઝાર બનને કી દુઆ	૩૬૩
ઘબરાહટ કે વક્ત કી દુઆ	૩૨૧	સિહત ઔર પાકદામની કી દુઆ	૩૬૫
જુમા કે લિયે ખાસ લિખાસ પેહનના	૩૨૪	બદન કે આઝા કી સલામતી કી દુઆ	૩૬૭

મઝામીન	સંક્રા નંબર	મઝામીન	સંક્રા નંબર
સુબહ વ શામ કી દુઆ	૩૬૯	સફર સે વાપસી કા સુન્નત તરીકા	૪૧૩
નમાઝ કે બાદ કા વઝીફા	૩૭૧	દાવત ખાને કે બાદ કયા પઢે	૪૧૫
આંધી ચલને પર યે દુઆ પઢે	૩૭૩	હર અચ્છે કામોં કો દાહની તરફ સે કરના	૪૧૭
રજબુલ મુરજજબ		પરેશાની દૂર કરને કી દુઆ	૪૧૯
સુન્નત ઝિંદા કરને કી ફઝીલત	૩૭૭	ખાને મેં ઐબ ન લગાના	૪૨૧
રજબ વ શાબાન કી દુઆ	૩૭૯	દસ્તરખવાન ઉઠાને કી દુઆ	૪૨૩
તીન સાંસ મેં પાની પીના	૩૮૧	હદિયા કબૂલ કરના	૪૨૫
દુનિયા વ આખિરત કી ભલાઈ કી દુઆ	૩૮૩	પાની પીને કી દુઆ	૪૨૭
હાથ પાંચ કી ઉંગલિયોં કા ખિલાલ કરના	૩૮૫	છીંક આએ તો મુંહ પર કપડા યા હાથ રખ લે	૪૨૯
મજલિસ સે ઉઠને કી દુઆ	૩૮૭	ઈસ્લામ પર વફાત પાને કે લિયે	૪૩૧
હર નમાઝ કે લિયે તાઝા વુઝૂ કરના	૩૮૯	ઈયાદત કરને કા સુન્નત તરીકા	૪૩૩
સોને સે પેહલે કી દુઆ	૩૯૨	બૈતુલખલા મેં જાને ઔર બાહર આને કી દુઆ	૪૩૫
દરવાઝે પર સલામ કરના	૩૯૪	શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
સો કર ઉઠને કી દુઆ	૩૯૫	ઘર કે કામ મેં હાથ બટાના	૪૪૦
મુસ્કુરાતે હુએ મુલાકાત કરના	૩૯૭	કપડે પહેનને કી દુઆ	૪૪૧
જબ બુરા ખવાબ આએ	૩૯૯	સોતે વક્ત મુઅવ્વઝતૈન પઢના	૪૪૩
મેહમાન કા અચ્છે અલ્ફાઝ સે ઈસ્તિકબાલ કરના	૪૦૧	મુશિકલાત ઔર પરેશાનિયોં કે વક્ત કી દુઆ	૪૪૫
ખાને સે પેહલે કી દુઆ	૪૦૩	નીંદ સે ઉઠ કર મિસ્વાક કરના	૪૪૭
સામને વાલે કી બાત પૂરી તવજજુહ સે સુનના	૪૦૫	ઘર સે નિકલતે વક્ત કી દુઆ	૪૪૯
ખાને કે બાદ કી દુઆ	૪૦૭	તહજજુહ કા મસ્નૂન વક્ત	૪૫૨
રૂખ્સત કે વક્ત મુસાફા કરના	૪૦૯	ઘર મેં દાખિલ હોને કી દુઆ	૪૫૩
ખાને કે બાદ કી એક ખાસ દુઆ	૪૧૧	બલંદી પર ચઢને ઔર ઉતરને પર ઝિક	૪૫૬

મઝામીન	સંક્રા નંબર
વુઝૂ કે દરમિયાન કી દુઆ	૪૫૭
અપને સાથિયોં સે મશવરા કરના	૪૫૮
વુઝૂ કે બાદ કી દુઆ	૪૬૧
મુસાફે સે પેહલે સલામ કરના	૪૬૩
રહમત તલબ કરને કી દુઆ	૪૬૫
ખુશી કે વક્ત સજદાએ શુક્ર અદા કરના	૪૬૭
મસ્જિદ મેં દાખિલ હોને કે વક્ત કી દુઆ	૪૬૮
દસ્તરખ્વાન બિછા કર ખાના	૪૭૧
મસ્જિદ સે નિકલતે વક્ત કી દુઆ	૪૭૩
બચ્ચોં સે દિલ જોઈ કરના	૪૭૫
નેક ઔલાદ કે લિયે દુઆ	૪૭૭
સફર કરના કિસ દિન બેહતર હે?	૪૭૮
ફર્જ નમાઝ કે બાદ કી દુઆ	૪૮૧
બચ્ચોં કો સલામ કરના	૪૮૩
દીન પર જમે રેહને કી દુઆ	૪૮૫
ચાર ચીઝેં અંબિયા કી સુન્નત હે	૪૮૭
જબ આઈના દેખે તો યે દુઆ પઢે	૪૮૮
મુસલમાન ભાઈ સે ગલે મિલના	૪૮૧
રમઝાન કા મહીના આએ તો યે દુઆ પઢે	૪૮૩
ખાદિમોં કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના	૪૮૬
ફલ ખાને કી દુઆ	૪૮૭

મઝામીન	સંક્રા નંબર
રમઝાનુલ મુબારક	
સેહરી ખાના	૫૦૧
ઈફતાર કરને કી દુઆ	૫૦૩
دوستی کے پیمانے کے لئے	૫૦૫
ઈફતાર કે બાદ યે દુઆ પઢે	૫૦૭
ખાના ખાને કા સુન્નત તરીકા	૫૦૮
દૂસરોં કે યહાં ઈફતાર કી દુઆ	૫૧૧
પાની પીને કા સુન્નત તરીકા	૫૧૩
ઝકાત અદા કરે તો યહ દુઆ પઢે	૫૧૫
વુઝૂ કા સુન્નત તરીકા	૫૧૭
શબે કદ્ર કી દુઆ	૫૧૮
વિત્ર મેં કીન સી સૂરત પઢના મસનૂન હે	૫૨૧
ગુનાહોં સે માફી કી દુઆ	૫૨૩
ગુસ્લ કરને કા સુન્નત તરીકા	૫૨૫
કર્ઝ કી અદાયગી કી દુઆ	૫૨૭
એતેકાફ	૫૨૮
કર્ઝ સે બચને કી દુઆ	૫૩૧
બૈતુલખલા જાને કા સુન્નત તરીકા	૫૩૩
નેક લોગોં મેં શામિલ હોને કી દૂઆ	૫૩૫
ઝોહર સે પેહલે કી ચાર રકાત સુન્નતે મુઅકકદા હે	૫૩૭
નયા લિબાસ પેહનને કી દુઆ	૫૩૮
ઈત્ર લગાના સુન્નત હે	૫૪૧

મઝામીન	સફા નંબર
વાલિદૈન કે હક મેં દુઆ	૫૪૩
ઈદુલ ફિત્રી નમાઝ સે પેહલે મીઠી ચીઝ ખાના	૫૪૬
શાદી કે મોકે પર દુઆ દેના	૫૪૭
ઈદગાહ એક રાસ્તે સે જાના, દૂસરે સે આના	૫૪૮
બીવી સે મુલાકાત કે વક્ત કી દુઆ	૫૫૧
જુમા ઓર ઈદૈન કે લિયે ગુસ્લ કરના	૫૫૩
ફકીરી ઓર કુફ સે પનાહ માંગને કી દુઆ	૫૫૫
તકબીર કેહતે હુએ ઈદગાહ જાના	૫૫૭
તમામ મુસલમાનોં કે લિયે દુઆ કરના	૫૬૦
શવ્વાલુલ મુકર્રમ	
માફ કરના	૫૬૩
મુસીબત કે વક્ત કી દુઆ	૫૬૫
ઈસ્તિંજા કે વક્ત કપડા હટાને કા તરીકા	૫૬૭
મુશ્કિલ કામોં કી આસાની કી દુઆ	૫૬૮
બેતુલખલા જાને કા તરીકા	૫૭૧
હર તરહ કી પરેશાની સે છુટકારા	૫૭૩
મસ્જિદ કી સફાઈ કરના સુન્નત હૈ	૫૭૫
છોક કી દુઆ	૫૭૭
ઈસ્તિંજા કે બાદ વુજૂ કરના	૫૭૮
પરેશાની દૂર કરને કી દૂઆ	૫૮૧
સજ્જા કરને કા સુન્નત તરીકા	૫૮૩
દુશ્મન સે બચને કી દુઆ	૫૮૬

મઝામીન	સફા નંબર
સજ્દે મેં ઉંગલિયોં કો રખને કા તરીકા	૫૮૮
પાંચ ચીઝોં સે બચને કી દુઆ	૫૮૯
તીન ઉંગલિયોં સે ખાના	૫૯૧
જહન્નમ કે અઝાબ સે હિફાઝત કી દુઆ	૫૯૩
ઈશા કે બાદ જલ્દી સોના	૫૯૫
દુનિયા વ આખિરત કી કામચાબી કે લિયે	૫૯૭
વુજૂ મેં તીન બાર કુલ્લી કરના	૫૯૮
નમાઝ કે બાદ દુઆ માંગના	૬૦૧
તહનીક સુન્નત હૈ	૬૦૩
વિત્ર કે બાદ કી દુઆ	૬૦૫
ઈશા કે બાદ દો રકાત નમાઝ પઢના	૬૦૭
કયામત કી રૂસ્વાઈ સે બચને કી દુઆ	૬૦૮
બીમારોં કી ઈયાદત કરના	૬૧૧
હલાલ રિઝૂક ઓર ઈલ્મ નાફે કી દુઆ	૬૧૩
દુઆ કે ખત્મ પર ચેહરે પર હાથ ફેરના	૬૧૫
સુબહ વ શામ પઢને કી દુઆ	૬૧૭
સોને કે આદાબ	૬૨૦
ઔલાદ કે ફરમાંબરદાર હોને કે લિયે	૬૨૧
ઝિલ કાદા	
એહરામ કે લિયે ગુસ્લ કરના	૬૨૬
એહરામ બાંધને કી દુઆ	૬૨૭
એહરામ સે પેહલે મુશ્બૂ લગાના	૬૨૮

મઝામીન	સંક્રા. નંબર	મઝામીન	સંક્રા. નંબર
એહરામ બાંધે તો ઈસ તરહ તલ્લિયા કહે	૬૩૧	જબ કોઈ ચીઝ અચ્છી લગે	૬૭૫
સવારી પર સવાર હોને કે બાદ કી દુઆ	૬૩૪	સલામ ફેરતે વક્ત ગરદન કિતની ધુમાએ	૬૭૭
તવાફ કે દૌરાન યે દુઆ પઢના	૬૩૫	લુક્નત (હકલા પન) દૂર કરને કે લિએ	૬૭૮
ઝમઝમ ખડે હો કર પીના	૬૩૭	અપને બચ્ચોં કો બોસા દેના સુન્નત હૈ	૬૮૨
દૌરાને તવાફ કી દુઆ	૬૩૮	રંજ વ ગમ કે વક્ત યે દુઆ પઢે	૬૮૩
હજરે અસવદ કો બોસા દેના	૬૪૧	ઝિલહિજ્જા	
ઝમઝમ પીને કી દુઆ	૬૪૩	તવાફ કી દો રકાત મેં મસનૂન કિરાત	૬૮૮
મૂંછોં કો તરાશના	૬૪૫	મુસિબત યા ખતરે કો ટાલને કી દુઆ	૬૮૯
સઈ કરતે વક્ત યે દુઆ પઢના	૬૪૭	રુક્ મેં હાથોં કો ગુઠનોં પર રખના	૬૯૧
ઘર વાલોં સે નેક બતાવ કરના	૬૪૮	ઈસ્મે આઝમ કે સાથ દુઆ કરના	૬૯૩
અરફાત મેં અફઝલ તરીન દુઆ	૬૫૧	અમામા કા શમ્લા છોડના	૬૯૫
દાહની તરફ સે તકસીમ કરના	૬૫૩	આમાલ કી કબૂલિયત કી દુઆ	૬૯૭
અહલ વ અયાલ કે લિયે દુઆ	૬૫૫	કુર્તે કી આસ્તીન ગઢોં તક હોના	૬૯૮
ફજર કી સુન્નત મે કિરાત	૬૫૭	બેર વ ભલાઈ કી દુઆ	૭૦૧
કિસી કો રૂખસત કરે તો યે દુઆ દે	૬૫૮	કુર્તે કા ઈસ્તેમાલ કરના	૭૦૩
ઝોહર ઔર અસર મેં મસનૂન કિરાત	૬૬૧	હજ કે મોકે પર દુઆ પઢના	૭૦૫
શૈતાની વસ્વસે સે બચને કી દુઆ	૬૬૪	બાત ઠહર ઠહર કર ઔર સાફ સાફ કરના	૭૦૭
મગરિબ કી નમાઝ મેં મસનૂન કિરાત	૬૬૫	ઈસ્મે આઝમ કે સાથ દુઆ	૭૦૮
શહર યા ગાંવ મેં દાખિલ હોને કી દુઆ	૬૬૭	ખાના ખાતે વક્ત ટેક ન લગાના	૭૧૧
ઈશા કી નમાઝ મેં મસનૂન કિરાત	૬૭૦	ગુનાહોં સે બચને કી દુઆ	૭૧૩
સબ્ર ઔર ઈસ્લામ પર વફાત કી દુઆ	૬૭૨	દુઆ કે કલિમાત કો ત્રીન બાર કેહના	૭૧૫
નમાઝે જુમા મેં મસનૂન કિરાત	૬૭૪	નફા બખ્શ ઈલ્મ કે લિએ દુઆ	૭૧૭

મઝામીન	સંક્રા નંબર
અપને બચ્ચોં સે ધ્યાર વ મુહબ્બત કરના	૭૧૯
પરહેઝગારી ઔર માલદારી કી દુઆ	૭૨૧
ખુશ્બૂ કો રદ નહીં કરના ચાહિયે	૭૨૩
મૌત તક દીન પર જમે રહને કી દુઆ	૭૨૬
અંગૂઠી દાહને હાથ મેં પેહેનના	૭૨૭
અવલાદ કો નમાઝી બનાને કી દુઆ	૭૨૯
દુઆ કે વક્ત હાથોં કો ઉઠાના	૭૩૧
તીન ચીઝોં સે પનાહ ચાહના	૭૩૩
કસરત સે અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરના	૭૩૫
ચાર ચીઝોં સે બચને કી દુઆ	૭૩૭
બચે કી પૈદાઈશ કે બાદ કાન મેં અજાન દેના	૭૩૯
સફર સે વાપસી કી દુઆ	૭૪૧
ઈસ્મિદ સુરમા લગાના	૭૪૩
વાલિદૈન ઔર મુસલમાનોં કે લિયે દુઆ	૭૪૫
૫ એક અહમ અમલ કી ફઝીલત	
મુહર્રમુલ હરામ	
સુબહ કે વક્ત દુઆ પઢના	૬
નુકસાન સે બચને કી દુઆ	૮
દો મહબૂબ કલિમે	૧૦
નમાઝ કે બાદ કી તસ્બીહાત	૧૨
ઈસ્લામ મેં બેહતર આમાલ	૧૪
માહે મુહર્રમ મેં રોઝા રખના	૧૬

મઝામીન	સંક્રા નંબર
આશૂરા કે રોઝે કા સવાબ	૧૮
દસવીં મુહર્રમ કા રોઝા	૨૦
માહે મુહર્રમ મેં રોઝે કા સવાબ	૨૨
નમાઝે ચાશત	૨૪
શુક્રિયા અદા કરને કી દુઆ	૨૬
નેઅમત કે મિલને પર અલ્હમ્દુલિલ્લાહ કેહના	૨૮
સખાવત ઈખ્તિયાર કરના	૩૦
ઈસ્તેખારા કરના નેક બખ્તી કી અલામત	૩૨
ગુસ્સા દૂર કરને કી દુઆ	૩૪
આગ બુજાને કી દુઆ	૩૬
આફત વ બલા દૂર હોને કી દુઆ	૩૮
નુકસાન સે હિફાઝત	૪૦
કબ્ર કી વહશત સે નજાત	૪૨
દોઝખ સે નજાત	૪૪
ઝિક્ર કરને વાલા ઝિંદા હૈ	૪૬
અલ્લાહ કે વાસ્તે મુહબ્બત કરના	૪૮
દુઆ સે બલાઓં કા ટલના	૫૦
જુમા કે દિન સૂર-એ-કહફ પઢના	૫૨
ખુરી મૌત સે હિફાઝત કા ઝરિયા	૫૪
તકલીફોં પર સબ્ર કરના	૫૬
જન્મત મેં જાને કી દુઆ	૫૮
તહિય્યતુલ વુજૂ પર જન્મત કા ઈનામ	૬૦

भआमीन	संका नं०
तीन अक्षम प्रस्नतें	६२
सूर-अ-यासीन पढ़ना	६४
संस्कृत मुठफर	
कुर्आन पढ़ना और उस पर अभल करना	६८
गरीबों के काम में मदद करना	७०
मस्जिद से तकलीफ देने वाली चीज को दूर करना	७२
अल्लाह का जिक्र करना	७४
बिस्तर पर अल्लाह का जिक्र करना	७६
अच्छे काम करने पर सद्के का सवाब	७८
लोगों के झगड़े के लिये अच्छा काम करना	८०
यतीम पर रहम करना	८२
ईस्तिगफार करना	८४
कुर्आन शरीफ पढ़ने की कोशिश करना	८६
दौराने सफर शर से बचने की दुआ	८८
भाजार जाते वकत की दुआ	९०
शहादत की मौत मांगना	९२
अक गुलाम आजाद करने के बराबर सवाब	९४
कुर्आन की अक आयत सीपने का सवाब	९६
अच्छा गुमान रचना	९८
मौत को याद रचना	१००
अक आंसू से जहन्नम के समंदर जुज सकते हैं	१०२
बेया सुवा माल वापस लेना	१०४

भआमीन	संका नं०
कुर्आन को गौर से सुनना	१०६
परेशान हाल की मदद करना	१०८
हलाल कमाई से मस्जिद बनाना	११०
कुर्आने करीम की तिलावत करना	११२
मस्जिद से दिल् लगाणा	११४
मस्जिद में सीपना सिपाना	११६
लोगों को नफा पहुंचाना	११८
अल्लाह का जिक्र करना	१२०
मस्जिद से कुड़ा करकट दूर करना	१२२
अपने हाथ की कमाई से पाना	१२४
बरकत वाला निकाल	१२६
रबीउल अव्वल	
पड़ोसी के साथ अच्छा सुलूक करना	१३०
तहज्जुद पढ़ना	१३२
अल्लाह का जिक्र करना	१३४
मुलाकात के वकत सलाम व मुसाफा करना	१३६
अपनी गलती पर शर्मिदा होना	१३८
मथित के घर वालों को पाना भेजना	१४०
अल्लाह की ज्ञात से मगफिरत का यकीन रचना	१४२
गुनाह से तोबा करना	१४४
मोमिनीन के लिये मगफिरत मांगना	१४६
गुनाहों से तोबा करना	१४८

મઝામીન	સફા નંબર
અપને અઝીઝ કી વફાત પર સબ્ર કરના	૧૫૦
આંખોં કી બીનાઈ ચલે જાને પર સબ્ર કરના	૧૫૨
તકલીફ પર સબ્ર કરના	૧૫૪
કસરત સે સજદા કરના	૧૫૬
છૂટ જાને વાલે વઝીફે કો બાદ મેં અદા કરના	૧૫૮
બીવિયોં કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૧૬૦
અપને અહલ વ અયાલ પર ખર્ચ કરના	૧૬૨
દોસ્તોંં ઔર પડોસિયોંં સે અચ્છા સુલૂક કરના	૧૬૪
રિશ્તેનાતોંં કા હક અદા કરના	૧૬૬
ઈન્સાફ કરના	૧૬૮
સખાવત કરના	૧૭૦
વાલિદૈન કે લિયે દુઆઓં કરના	૧૭૨
મુતલ્લકા બેટી કી કફાલત કરના	૧૭૪
અલ્લાહ કી દી હુઈ રોઝી પર રાઝી રહના	૧૭૬
કુર્આને કરીમ દેખ કર પઢના	૧૭૮
ખાલા કી ખિદમત કરના	૧૮૦
બીમાર કી ઈયાદત કરના	૧૮૨
મૌત કો કસરત સે યાદ કરના	૧૮૪
ખુશ અખ્લાકી સે પેશ આના	૧૮૬
આપસ મેં સલામ વ મુસાફા કરના	૧૮૮
રબીઉસ સાની	
બીવિયોંં કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૧૮૯

મઝામીન	સફા નંબર
ઔરતોંં કો ચંદ બાતોંં પર અમલ કરના	૧૮૪
અપને અહલ વ અયાલ પર ખર્ચ કરના	૧૮૬
દુઆ કરાને વાલે કી દુઆ પર આમીન કહના	૧૮૮
બવકતે ઈસ્તિંજા કિબ્લે કી તરફ મુંહ ઔર પીઠ ન કરના	૨૦૦
લોગોંં સે અપની ઝરૂરત છુપાએ રખના	૨૦૨
નરમ મિઝાજ ઈખ્તિયાર કરના	૨૦૪
ઝબાન ઔર શર્મગાહ કી હિફાઝત કરના	૨૦૬
તહજજુદ કી નિયત કર કે સોના	૨૦૮
હલાલ રોઝી હાસિલ કરના	૨૧૦
સુન્નાત પર અમલ કરના	૨૧૨
દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના	૨૧૪
ઈલ્મ સીખતે હુએ વફાત પાજાના	૨૧૬
ત્રીન કામ કરને કી કોશિશ કરના	૨૧૮
અપને ઘર વાલોંં કો ખિલાના પિલાના	૨૨૦
હર હાલ મેં અચ્છી તરહ વુઝૂ કર કે મસ્જિદ જાના	૨૨૨
અગલી સફ મેં નમાઝ અદા કરના	૨૨૪
અઝાન દેના	૨૨૬
અઝાન કે બાદ દુઆ પઢના	૨૨૮
અઝાન કા જવાબ દેના	૨૩૦
કુંવાં ખુદવાને કા	૨૩૨
હલાલ કમાઈ સે મસ્જિદ બનાના	૨૩૪
અચ્છા કામ કરને કા બદલા	૨૩૬

મઝામીન	સંક્રા નંબર
ઘર સે વુઝૂ કર કે મસ્જિદ જાના	૨૩૮
જમાત કે લિયે મસ્જિદ જાના	૨૪૦
વુઝૂ કર કે ઈમામ કે સાથ નમાઝ અદા કરના	૨૪૨
નમાઝ કે લિયે પૈદલ આના	૨૪૪
નમાઝ કે લિયે મસ્જિદ જાના	૨૪૬
ત્રીન આદમી અલ્લાહ કી ઝમાનત મેં હું	૨૪૮
અહલે ખાના પર ખર્ચ કરના	૨૫૦
જુમાદલ ઊલા	
મુસલમાન કો કપડા પેહનાના	૨૫૪
રાહે ખુદા મેં અપની જવાની લગાના	૨૫૬
ઈન્સાફ કરના	૨૫૮
મોમિન કા ઐબ છુપાના	૨૬૦
ઔરત કે લિયે ચંદ આમાલ	૨૬૨
દીની ભાઈ કી ઝિયારત	૨૬૪
લોગોં કી ઝરૂરત પૂરી કરના	૨૬૬
પસંદ કે મુતાબિક હદિયા દેના	૨૬૮
શર્મ વ હયા ઈમાન કા જુઝ હૈ	૨૭૦
અચ્છે ઔર બુરે અખ્લાક કી મિસાલ	૨૭૨
સલામ કરને પર નોકિયાં	૨૭૪
મુસાફા મગફિરત કા ઝરિયા હૈ	૨૭૬
ઈઝતત કી હિકાઝત કરના	૨૭૮
અચ્છા મુસલમાન	૨૮૦

મઝામીન	સંક્રા નંબર
અલ્લાહ કે લિયે મુહબ્બત કા બદલા	૨૮૨
ખુશૂ વ ખુઝૂ સે નમાઝ અદા કરના	૨૮૪
કિસી કો ખાના ખિલાના	૨૮૬
અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં પેહરેદારી કરના	૨૮૮
અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં રોઝા રખના	૨૯૦
અલ્લાહ કે લિયે સૂર-એ-યાસીન પઢના	૨૯૨
અલ્લાહ કી તસ્બીહ બયાન કરના	૨૯૪
માલ ખર્ચ કરના	૨૯૬
ગુનાહોં કો માફ કરાને કી તસ્બીહ	૨૯૮
મેહમાન કા ઈકરામ કરના	૩૦૦
સુબહ વ શામ કો મસ્જિદ જાના	૩૦૨
બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૩૦૪
ઠંડી કે મૌસમ મેં અચ્છી તરહ વુઝૂ કરના	૩૦૬
અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં મૌત આના	૩૦૮
સૂર-એ-બકરહ કી આખરી દો આયાત	૩૧૦
મરીઝ કી ઈયાદત કરના	૩૧૨
જુમાદસ્સાનિયહ	
અચ્છી તરહ વુઝૂ કરના	૩૧૬
અલ્લાહ કે ખૌફ સે રોના	૩૧૮
સૂર-એ-ઈખ્લાસ કા સવાબ	૩૨૦
અહલ વ અયાલ પર ખર્ચ કરના	૩૨૨
શહીદ કૌન કૌન લોગ હું	૩૨૪

મઝામીન	સફા નંબર
કલિમએ તોહીદ પઢને કા સવાબ	૩૨૬
તૌબા કરને કા સવાબ	૩૨૮
અલ્લાહ કે લિયે આજિઝી ઇખ્તિયાર કરના	૩૩૦
લોગોં સે હુસ્ને સુલૂક કરના	૩૩૨
કુર્આન કે હર હર્ફ પર દસ નેકી	૩૩૪
અલ્લાહ કે વાસ્તે લોગોં સે મુલાકાત કરના	૩૩૬
અલ્લાહ કે વાસ્તે ખાના ખિલાના	૩૩૮
અપને અખ્લાક દુરેસ્ત કરના	૩૪૦
ફૈસલા કરને પર અલ્લાહ કી રહમત	૩૪૨
સખ સે બેહતરીન આદમી	૩૪૪
અલ્લાહ કે લિયે અપને ભાઈ કી ઝિયારત કરના	૩૪૬
જન્મત મે દાખિલ કરને વાલી ચીઝ	૩૪૮
મુસાફે સે ગુનાહોં કા ઝડપા	૩૫૦
જન્મત કા મુસ્તહિક	૩૫૨
તૌબા સે ગુનાહોં કો ભુલાયા જાના	૩૫૪
અલ્લાહ કે ખૌફ સે રોના	૩૫૬
યતીમ કી પરવરિશ કરના	૩૫૮
કુર્આન કી તિલાવત કરના	૩૬૦
દુઆ કરના બેકાર નહીં	૩૬૨
કામિલ ઈમાન વાલા	૩૬૪
અઝાન શુરૂ હોતે હી દુઆ પઢના	૩૬૬
જન્મત કા ખજાના	૩૬૮

મઝામીન	સફા નંબર
રોઝા રખને કા ઈનામ	૩૭૦
દરખત લગાના	૩૭૨
મોમિન કી પરેશાની મેં ગુનાહ માફ	૩૭૪
૨જબુલ મુરજજબ	
નમાઝે ઈશરાક કી ફઝીલત	૩૭૮
દો રકાત તહિય્યતુલ વુજૂ અદા કરના	૩૮૦
બીમાર કી ઈયાદત કા સવાબ	૩૮૨
શૌહર કી ખુશી પર જન્મત	૩૮૪
અલ્લાહ કે વાસ્તે મુહબ્બત કરના	૩૮૬
મુસલમાન ભાઈ કે લિયે દુઆ કરના	૩૮૮
આપસ મેં સુલહ કરાના	૩૯૦
સૂર-એ-યાસીન પઢને કા સવાબ	૩૯૨
અપને મુસલમાન ભાઈ સે મુસ્કુરા કર મિલના	૩૯૪
ઇલ્મે દીન કે લિયે સફર કરના	૩૯૬
હર મહીને કે ત્રીન દિન રોઝે રખના	૩૯૮
બીમારી કી શિકાયત ન કરના	૪૦૦
સફ કી ખાલી જગહોં કો પૂર કરના	૪૦૨
સોતે વક્ત સૂર-એ-કાફિરૂન પઢના	૪૦૪
મુસાફા કરના	૪૦૬
હર નમાઝ કે બાદ તસ્બીહે ફાતિમી પઢના	૪૦૮
બેવા ઔર મિસ્કીન કી મદદ કરને પર સવાબ	૪૧૦
સૂર-એ-વાકિઆ પઢના	૪૧૨

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
મુસલમાન કી ઝરૂરત પૂરી કરના	૪૧૪	વાલિદ કે દોસ્તોં કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના	૪૫૮
અઝાન ઔર સફે અવ્વલ કા સવાબ	૪૧૬	કર્ઝ માફ કરના	૪૬૦
તિલાવતે કુઆન મેં મશકૂત ઉઠાના	૪૧૮	વાલિદેન કી કબ્ર કી ઝિયારત કરના	૪૬૨
નમાઝે અસર સે પેહલે ચાર રકાત અદા કરના	૪૨૦	નમાઝે તહજજુદ પઢના	૪૬૪
મોમિન કી મદદ કા મીઠા ફલ	૪૨૨	તિલાવતે કુઆન કી ફઝીલત	૪૬૬
બેટી વ બહન કે સાથ ભલાઈ કરને વાલા	૪૨૪	જાનવર પર રહમ કરને કા સવાબ	૪૬૮
નમાઝે ફજર વ મગરિબ કે બાદ દુઆ પઢના	૪૨૬	અલ્લાહ ઝિક્ર કરને વાલે કે સાથ હે	૪૭૦
ગુનાહોં કી માફી	૪૨૮	ગુસ્સા પી જાને કા ઇનામ	૪૭૨
ઈસ્તિગફાર કી પાબંદી પર ઇનામ	૪૩૦	બેટી કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરના	૪૭૪
દો મહબૂબ કલિમે	૪૩૨	ખાલા કી ખિદમત કરના	૪૭૬
કર્ઝદાર કે સાથ નરમી કરના	૪૩૪	જુમા કા ખુબ્બા સુનના	૪૭૮
ફકીરોં કો માફ કરના	૪૩૬	ઈશરાક કી દો રકાત	૪૮૦
શાબાનુલ મુઅઝઝમ		દુરૂદ શરીફ પઢના	૪૮૨
રમઝાન મેં ઉમરા કરના	૪૪૦	કર્ઝદારોં કો મોહલત દેના	૪૮૪
કુઆન કી તિલાવત કરના	૪૪૨	અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક્ર કરને વાલે	૪૮૬
ઔલાદ કો અદબ સિખાના	૪૪૪	નમાઝ કે બાદ અપની જગા બેઠે રહના	૪૮૮
કસરત સે ઈસ્તિગફાર પઢના	૪૪૬	બાજમાત નમાઝ કા સવાબ	૪૯૦
ઝિક્ર કરને કા બદલા	૪૪૮	અંધેરે મેં મસ્જિદ જાના	૪૯૨
યતીમ કી પરવરિશ કરને વાલા	૪૫૦	નમાઝે જનાઝા કા સવાબ	૪૯૪
અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરને કા સવાબ	૪૫૨	રોઝા જહન્નમ મેં બચને કા ઝરિયા હૈ	૪૯૬
અલ્લાહ કે નામ યાદ કરને પર જન્નત	૪૫૪	બાવુઝૂ સોના	૪૯૮
મસ્જિદ બનાને કી ફઝીલત	૪૫૬		

મઝામીન	સફા નંબર
રમઝાનુલ મુબારક	
તરાવીહ કા સવાબ	૫૦૨
રમઝાન કે ત્રીન હિસ્સે	૫૦૪
રોઝાદાર કો ઈફતાર કરાના	૫૦૬
રમઝાન મેં દુઆ કા કબૂલ હોના	૫૦૮
રમઝાન મેં ચાર ચીજોં કી પાબંદી કરના	૫૧૦
માહે રમઝાન મેં ઈબાદત કા ઇનામ	૫૧૨
રોઝેદાર કો ઈફતાર કરાના	૫૧૪
પૂરા મહીના તરાવીહ પઢના	૫૧૬
સદકા દેના	૫૧૮
નમાઝે ઈશરાક પઢના	૫૨૦
યતીમ કી કફાલત પર જન્મત	૫૨૨
ગલતી માફ કરને કા બદલા	૫૨૪
ખોંકે ખુદા મેં રોના	૫૨૬
ખઝાનચી કા બખુશી સદકા દેના	૫૨૮
ગરીબ રિશ્તેદાર પર સદકા કરના	૫૩૦
મુદ્દો કો સવાબ પહુંચાના	૫૩૨
હજ વ ઉમરા કી નિયત સે નિકલના	૫૩૪
કુર્આને કરીમ યાદ કરના	૫૩૬
કુર્આન કે હુકમ પર અમલ કરને કા ઇનામ	૫૩૮
સદકા મુસીબતોં કો દૂર કરતા હે	૫૪૦
લૈલતુલ કદ્ર મેં ઈબાદત કરના	૫૪૨

મઝામીન	સફા નંબર
કૌન સા સદકા અફઝલ હે?	૫૪૪
કિસી કો કપડા પેહનાના	૫૪૬
અખીર રાત મેં ઈબાદત કરના	૫૪૮
કિસી કો ખિલાને પિલાને કા ઇનામ	૫૫૦
મુસલમાન કી ઝરૂરત પૂરી કરના	૫૫૨
બેટિયોં કી અચ્છી તરહ પરવરિશ કરના	૫૫૪
ઈદ કી રાત ઈબાદત કરના	૫૫૬
ઇનામ કી રાત	૫૫૮
અચ્છે અખ્લાક પર જન્મત કે આલા દરખાત	૫૬૦
શવ્વાલુલ મુકર્રમ	
શવ્વાલ મેં છે (૬) રોઝે રખના	૫૬૪
ઇલ્મ હાસિલ કરને કે લિયે સફર કરના	૫૬૬
કુર્આન કી કોઈ સૂરત પઢ કર સોના	૫૬૮
સૂર-એ-ઇખ્લાસ તિહાઈ કુર્આન કે બરાબર હે	૫૭૦
રાસ્તે સે તકલીફ દેહ ચીઝ કો હટાના	૫૭૨
શહાદત કી મૌત માંગના	૫૭૪
નમાઝે ઈશરાક પઢના	૫૭૬
ખુશૂઅ વાલી નમાઝ માફી કા ઝરિઆ	૫૭૮
કૌન સી દુઆ અફઝલ હે	૫૮૦
ખુશ દિલી સે મુલાકાત કરના	૫૮૨
મુસલમાન ભાઈ કે લિયે દુઆ કરના	૫૮૪
તકવા ઔર હુસ્ને અખ્લાક કા દર્જા	૫૮૬

મઝામીન	સંકા નંબર	મઝામીન	સંકા નંબર
સબ સે અફઝલ સદકા	૫૮૪	હજ વ ઉમરહ કરને વાલે	૬૩૨
તાલિબે ઇલ્મ અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં	૫૮૬	અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં હઝાર આયત કી તિલાવત	૬૩૪
યતીમ કે સર પર હાથ ફેરના	૫૮૮	અલ્લાહ કી રાહ મેં ચૌકીદારી કરના	૬૩૬
દો રકાત પઢ કર ગુનાહ સે માફી	૫૯૦	અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં સવારી દેના	૬૩૮
બેહતરીન સદકા	૫૯૨	હર ફર્જ નમાઝ કે બાદ સૂર-એ-ઇન્શાસ પઢના	૬૪૦
મિસ્વાક કર કે નમાઝ પઢના	૫૯૪	સુબહ કી નમાઝ કે બાદ સૌ મરતબા તસ્બીહાત	૬૪૨
હર હાલ મેં અલ્લાહ કી તારીફ કરના	૫૯૬	ઇલ્મ સીખને કી હાલત મેં મૌત આના	૬૪૪
નેક ઈરાદે પર સવાબ	૫૯૮	હાજી કે ગુનાહોં સે પાક હોના	૬૪૬
જહન્નમ કી આગ સે આંખોં કી હિફાઝત	૬૦૦	બીમારી કી શિકાયત ન કરના	૬૪૮
મર્ગ પર સબ્ર કરના	૬૦૨	અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જાને વાલે કો તૈયાર કરના	૬૫૦
સદકે સે શૈતાન કી શિકસ્ત	૬૦૪	સલામ મેં પહેલ કરના	૬૫૨
ખાને કે બાદ શુક્ર અદા કરના	૬૦૬	ઘર મેં દો રકાત નમાઝ પઢના	૬૫૪
સૂર-એ-યાસીન કી તિલાવત કરના	૬૦૮	અલ્લાહ તઆલા નમોં કો પસંદ કરતા હૈ	૬૫૬
ગુઝૂ કે બાવજૂદ ગુઝૂ કરના	૬૧૦	બીવી કો શૌહર કે માલ સે સદકે કા સવાબ	૬૫૮
ચાલીસ લાખ નેકિયાં	૬૧૨	સૂર-એ-મુલ્ક કી તિલાવત મગફિરત કો ઝરિઆ હૈ	૬૬૦
રોઝા જહન્નમ સે દૂર કરને કા સબબ	૬૧૪	મસ્જિદે નબવી મેં નમાઝ કા સવાબ	૬૬૨
ચાશત કી નમાઝ પઢના	૬૧૬	મસ્જિદે કુબા મેં નમાઝ કા સવાબ	૬૬૪
પેહલી સફ કી ફઝીલત	૬૧૮	ગુઝૂ કે બાદ કલિમ-એ-શહાદત પઢના	૬૬૬
ઝિલ કાદા		તકબીરે ઊલા કે સાથ નમાઝ અદા કરના	૬૬૮
હજ વ ઉમરા એક સાથ કરના	૬૨૬	એક દિન કે નફલી રોઝે કા સવાબ	૬૭૦
બૈતુલ્લાહ કા તવાફ કરના	૬૨૮	હર ચીઝ કે મુકાબલે મેં કાફી હોને વાલા અમલ	૬૭૨
હજ કે દૌરાન ગુનાહોં સે બચના	૬૩૦	રાસ્તે સે તકલીફ દેહ ચીઝ હટાના	૬૭૪

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
હજ વ ઉમરા કરના	૬૭૬	કુઆન કી તિલાવત કરના	૭૨૦
હાજી કો ખુશખબરી	૬૭૮	દુઆ કરના બેકાર નહીં જાતા	૭૨૨
હજજ ગુનાહોં કો મિટાને કા ઝરિઆ	૬૮૦	હાજી સે મુલાકાત કરના	૭૨૪
અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં નિકલને કા સવાબ	૬૮૨	અલ્લાહ હી કે લિએ મોહબ્બત કરના	૭૨૬
અલ્લાહ કો યાદ કરના	૬૮૪	વાલિદૈન કે લિએ દુઆ-એ-રહમત	૭૨૮
ઝિલહિજજા		અઝાન શુરુ હોતે હી દુઆ પઢના	૭૩૦
કુબાની જહન્નમ સે હિકાજત કા ઝરિયા	૬૮૮	સુબહ કી દુઆ	૭૩૨
મસ્જિદે નબવી મેં ચાલીસ નમાઝોં કા સવાબ	૬૯૦	બાઝાર જાતે વક્ત દુઆ પઢના	૭૩૪
ખાન-એ-કાબા કો દેખ કર દુઆ માંગના	૬૯૨	જન્મત કા ખઝાના	૭૩૬
રાસ્તે સે તકલીફ દેહ ચીઝ કો હટાના	૬૯૪	સવાબ કી નિયત સે અઝાન દેના	૭૩૮
અચ્છે અખ્લાક વાલે કા મરતબા	૬૯૬	નીંદ સે જાગને પર દુઆ પઢના	૭૪૦
યતીમ કે સર પર હાથ ફેરના	૬૯૮	રોઝા રખને કા ઈનામ	૭૪૨
અરફા કે દિન રોઝા રખના	૭૦૦	દરખત લગાના	૭૪૪
નમાઝ મેં કુઆને કરીમ કી તિલાવત કરના	૭૦૨	મોમિન કી પરેશાની મેં મઝિરત	૭૪૬
હર નમાઝ કે બાદ તસ્બીહે ફાતિમી અદા કરના	૭૦૪	૬ એક ગુનાહ કે બારે મેં	
ઘર મેં નવાફિલ પઢના	૭૦૬	મુહર્રમુલ હરામ	
બારા રકાત નફલ નમાઝ અદા કરના	૭૦૮	પડોસી કો સતાના	૬
લોગોં કે સાથ નર્મી સે પેશ આના	૭૧૦	સૂદ ખાના	૮
ઈસ્તિગફાર કી બેશુમાર બરકતે	૭૧૨	ટપ્ને સે નીચે કપડા પેહેનના	૧૦
મસ્જિદ કી સફાઈ કા ઈનામ	૭૧૪	ઈસ્લામ કે અલાવા કોઈ દીન મકબૂલ નહીં	૧૨
રાત મેં સૂર-એ-દુખાન પઢના	૭૧૬	ગુનાહ કી વજહ સે રિઝક સે મહરૂમી	૧૪
યતીમ કી પરવરિશ કરના	૭૧૮	યતીમોં કા માલ ખાના	૧૬

મઝામીન	સફા નંબર
બિલા ઝરત માંગને કા વબાલ	૧૮
જાન બૂજ કર કતલ કરના	૨૦
શરાબ પીના	૨૨
કુફ વ શર્ક કા નતીજા જહન્નમ હે	૨૪
જૂટી ગવાહી શર્ક કે બરાબર	૨૬
અલ્લાહ કે સાથ શરીક કરના	૨૮
સખાવત ઈબ્તિયાર કરના	૩૦
ઝકાત ન દેને કા અંજામ	૩૨
ગુસ્સા દૂર કરને કી દુઆ	૩૪
આગ બુજાને કી દુઆ	૩૬
આફત વ બલા દૂર હોને કી દુઆ	૩૮
કુઝૂલ કામોં મેં માલ ખર્ચ કરના	૪૦
શતરંજ ખેલને કી મુમાનઅત	૪૨
જૂટી તોહમત લગાના	૪૪
ઈમાન વાલોં કો તકલીફ દેના	૪૬
અલ્લાહ ઔર રસૂલ કા હુકમ ન માનના	૪૮
કુર્આન મેં અપની રાય કો દખલ દેના	૫૦
અલ્લાહ કી આયતોં કો ન માનના	૫૨
માં બાપ પર લાનત ભેજના	૫૪
નાપ તૌલ મેં કમી કરના	૫૬
અપની ઈઝઝત કે લિયે દૂસરોં કો ખડા કરના	૫૮
નમાઝ મેં સુસ્તી કરના	૬૦

મઝામીન	સફા નંબર
કયામત કે દિન સબ સે બદલાલ શખ્સ	૬૨
મુસલમાનોં કો તકલીફ પહુંચાના	૬૪
સફરૂલ મુઝર્ફર	
કિસી મુસલમાન કી ગીબત ઔર બે ઈઝઝતી કી સજા	૬૮
અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શર્ક કરના	૭૦
કિબ્લે કી તરફ થૂકના	૭૨
સચ્ચી ગવાહી કો છુપાના	૭૪
શરાબી પ્યાસા ઉઠેગા	૭૬
કુફ કી સજા જહન્નમ હે	૭૮
કિસી નામહરમ કો દેખના	૮૦
કંજૂસી કરના	૮૨
શહીદ કો ભી કર્ઝ અદા કરના હોગા	૮૪
યતીમોં કા માલ મત ખાઓ	૮૬
એક બુરે કલિમે કી સજા	૮૮
અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની	૯૦
કિસી અજનબી ઔરત સે મુસાફા કરના	૯૨
સૂદ ખોર સે જંગ કા એલાન	૯૪
બગૈર ઈલ્મ કે ફતવા દેના	૯૬
કિસી પર તોહમત લગાના ગુનાહે અઝીમ હે	૯૮
હરામ માલ સે સદકા કરના	૧૦૦
ઔલાદ કા કતલ ગુનાહે કબીરા હે	૧૦૨
અલ્લાહ કી કિસી મખલૂક કો મત સતાઓ	૧૦૪

મઝામીન	સંક્રા નંબર
અહદ તોડને વાલોં કા અંજમ	૧૦૬
નોંકર પર સુલ્હ કરને કા વબાલ	૧૦૮
રાહે ખુદા સે હટ કર ઝિંદગી ગુઝારના	૧૧૦
બીવીયોં કે દરમિયાન ઇન્સાફ ન કરના	૧૧૨
બુરે કામોં કી સજા	૧૧૪
સૂદ કા લેન દેન કરના	૧૧૬
કુફ વ નાફરમાની કા વબાલ	૧૧૮
મુસલમાન ભાઈ સે બોલ ચાલ બંદ રખના	૧૨૦
કુર્આન કો જુટલાના	૧૨૨
બિલા ઝરરત તલાક દેના ઔર મઝહૂરી ન દેના	૧૨૪
રસૂલ કે હુકમ કો ન માનના	૧૨૬
રબીઉલ અવ્વલ	
રસૂલ કી નાફરમાની કરના	૧૩૦
ઝમીન મેં ફસાદ ફેલાના	૧૩૨
મહર અદા ન કરના	૧૩૪
કુર્આન કો છુપાના ઔર બદલના	૧૩૬
ચંદ ગુનાહ લાનત કા સબબ	૧૩૮
બુખ્લ વ કંજૂસી કરના	૧૪૦
સૂદ ખાના	૧૪૨
દિખલાવે કે લિયે ખર્ચ કરના	૧૪૪
કિસી કી ઝમીન ના કહ લેના	૧૪૬
દીન કે ખિલાફ સાઝિશ કરના	૧૪૮

મઝામીન	સંક્રા નંબર
વાલિદેન કી નાફરમાની કરના	૧૫૦
મુરતદ કી સજા જહન્નમ હૈ	૧૫૨
બિલા શરઈ ઉઝ્ર કે શૌહર સે તલાક માંગના	૧૫૪
હરામ ચીઝોં કા બયાન	૧૫૬
યુગલી કરના	૧૫૮
શિર્ક કી સજા	૧૬૦
જૂટ કી નહૂસત	૧૬૨
હઝરત ઈસા ખ્રીસ્ત કો ખુદા માનના	૧૬૪
જૂટી કસમ ખાના	૧૬૬
કુઝૂલ ખર્ચોં કરના	૧૬૮
દુનિયા કે લિયે ઈલ્મે દીન હાસિલ કરના	૧૭૦
નુકસાન કે બાદ કી આસાનિયોં પર ઈતરાના	૧૭૨
ઈલ્મે દીન કો છુપાના	૧૭૪
લડકી કી પૈદાઈશ કો બુરા સમજના	૧૭૬
અઝાન કે બાદ મસ્જિદ સે નિકલના	૧૭૮
દુનિયા કમાને કી નિયત સે દીન પર ચલના	૧૮૦
ગુમ શુદા ચીઝ કા એલાન મસ્જિદ મેં કરના	૧૮૨
પાકદામન ઔરતોં પર તોહમત લગાના	૧૮૪
માલ બદ્દાને કે લિયે સવાલ કરના	૧૮૬
અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કો તકલીફ દેના	૧૮૮
રબીઉસ સાની	
અજનબી ઔરત સે મિલના	૧૯૨

મઝામીન	સંક્રા નંબર	મઝામીન	સંક્રા નંબર
અહદ ઔર કસ્મોં કો તોડના	૧૯૪	કાફિર નાકામ હોંગે	૨૩૮
તિજારત મેં જૂટ બોલના	૧૯૬	ઈઝાર યા પૈન્ટ ટપ્ને સે નીચે પહેનના	૨૪૦
ફસાદ ફેલાને કી સજા	૧૯૮	કુફ કી સજા જહન્નમ હૈ	૨૪૨
ઝકાત ન દેને વાલા	૨૦૦	મસ્જિદ મેં દુનિયા કી બાતેં કરના	૨૪૪
હલાલ કો હરામ સમજના	૨૦૨	ઈસ્લામ કી દાવત કો હુકરાના એક બડા જુલ્મ	૨૪૬
સૂદ ખાને કા અઝાબ	૨૦૪	મર્દ વ ઔરત કા એક દૂસરે કી નકલ કરના	૨૪૮
બુરાઈ સે ન રોકને કા વબાલ	૨૦૬	કુર્આન કા મઝાક ઉડાના	૨૫૦
હરામ માલ સે સદકા કરના	૨૦૮	જુમાદલ ઊલા	
શર્ક કરને વાલે કી મિસાલ	૨૧૦	વાલિદૈન કી નાફરમાની ઔર જુલ્મ કરના	૨૫૪
કિસી કે વાલિદૈન કો બુરા ભલા કેહના	૨૧૨	રસૂલ કે હુકમ કો ન માનના	૨૫૬
અલ્લાહ ઔર રસૂલ કી નાફરમાની કરના	૨૧૪	ચાંદી કે બરતન મેં પીના	૨૫૮
વારિસ કો મીરાસ સે મહરૂમ કરના	૨૧૬	બુરે આમાલ કી નહૂસત	૨૬૦
જુટે ખુદાઓં કી બે બસી	૨૧૮	ઈન્સાફ ન કરને કા વબાલ	૨૬૨
શર્ક ઔર કત્લ કરના	૨૨૦	બુરી તદબીરેં કરના	૨૬૪
મુઅજિઝાત કો ન માનના	૨૨૨	અપને માતહતોં પર તોહમત લગાના	૨૬૬
નમાઝ છોડના	૨૨૪	યતીમોં કા માલ ખાના	૨૬૮
કુર્આન સુનને સે રોકના	૨૨૬	ગુનાહ સે ન રોકને કા વબાલ	૨૭૦
ગલત હદીસ બયાન કર ને કી સજા	૨૨૮	ગૈરુલ્લાહ કો માખૂદ બનાના	૨૭૨
બાતિલ પરસ્તોં કે લિયે સખ્ત અઝાબ હૈ	૨૩૦	શરાબ, મુરદાર ઔર બિન્ઝીર હરામ હૈ	૨૭૪
હંસાને કે લિયે જૂટ બોલના	૨૩૨	ગુમરાહી ઇખ્તિયાર કરના	૨૭૬
અચ્છે ઔર બુરે બરાબર નહીં હો સકતે	૨૩૪	મોમિન કો નાહક કત્લ કરને કી સજા	૨૭૮
દિખાવે કે લિયે કપડા પહેનના	૨૩૬	ઈમાન કો જુટલાના	૨૮૦

મઝામીન	સફા નંબર
પડોસી કો તકલીફ દેના	૨૮૨
યતીમોં કા માલ ખાના	૨૮૪
આપસ મેં દુશ્મની રખના	૨૮૬
મુનકિરીન કા અઝાબ	૨૮૮
બોહતાન કી સજા	૨૯૦
ઝુલ્મ વ ઝિયાદતી કરના	૨૯૨
કુર્આન શરીફ કો ભુલા દેના	૨૯૪
અલ્લાહ કે હુકમ સે ગફલત કા વબાલ	૨૯૬
દોઝખ કે મુસ્તહિક	૨૯૮
હક કો જુટલાને કી સજા	૩૦૦
ઈઝાર લટકાને પર વઈદ	૩૦૨
કુફ કરને વાલોં કા નાકામ હોના	૩૦૪
તસ્વીર બનાને વાલે	૩૦૬
સરગોશી કરના	૩૦૮
રસ્મે જાહિલિયત	૩૧૦
કુર્આન કો જુટલાના	૩૧૨
જુમાદસ્સાનિયહ	
લોગોં સે તારીફ કરાના	૩૧૬
તકબ્બુર સે દિલ પર મુહર લગ જાતી હે	૩૧૮
માતહતોં પર ઝુલ્મ કરના	૩૨૦
કુફ વ નાફરમાની કી સજા	૩૨૨
શરાબી કી સજા	૩૨૪

મઝામીન	સફા નંબર
દીન કો જુટલાના	૩૨૬
વાહિદૈન કે નાફરમાન કો દુનિયા મેં સજા	૩૨૮
ઝલીલ તરીન લોગ	૩૩૦
ખાત ચીત બંદ રખને કા વબાલ	૩૩૨
અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શર્ક કરના	૩૩૪
ચંદ ચીઝેં જિન સે બચના ઝરૂરી હે	૩૩૬
સચ્ચી ગવાહી કો છુપાના	૩૩૮
કિસી કે સતર કો દેખના	૩૪૦
કુફ કી સજા જહન્નમ હે	૩૪૨
રિશ્વત લે કર નાહક ફૈસલા કરના	૩૪૪
કંજૂસી કરના	૩૪૬
ઈઝાર યા પૈન્ટ કો ટપ્ને સે નીચે પેહનના	૩૪૮
યતીમોં કા માલ મત ખાઓ	૩૫૦
સામાન ઐબ બતાએ બગૈર ફરોખ્ત કરના	૩૫૨
અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની	૩૫૪
ચંદ બડે ગુનાહ	૩૫૬
સૂદ ખોર સે જંગ કા એલાન	૩૫૮
જાનવરોં કો બે મકસદ મારના	૩૬૦
કિસી પર તોહમત લગાના	૩૬૨
અપને બચ્ચે કા ઈન્કાર કરના	૩૬૪
ઔલાદ કા કતલ ગુનાહે કબીરા	૩૬૬
ગાને બજાને કી ચીઝોં કી ખરીદ વ ફરોખ્ત કરના	૩૬૮

મઝામીન	સંક્રા નંબર
અહદ તોડને વાલોં કા અંજામ	૩૭૦
શૌહર કી નાફરમાની કરના	૩૭૨
ફિતના ફેલાને કી સજા	૩૭૪
રજબુલ મુરજજબ	
સૂદ ખાને ઔર ખિલાને પર લાનત	૩૭૮
અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શર્ક કરના	૩૮૦
હજ ફર્જ હોને કે બાવજૂદ ન કરના	૩૮૨
સચ્ચી ગવાહી કો છુપાના	૩૮૪
કર્જ અદા ન કરના	૩૮૬
કુફ્ર કી સજા જહન્નમ હે	૩૮૮
ઈલ્મ કો ઝરિયએ મઆશ બનાના	૩૯૦
કંજૂસી કરના	૩૯૨
બુરાઈ કો ન રોકને પર અઝાબ	૩૯૪
યતીમોં કા માલ મત ખાઓ	૩૯૬
મોમિન પર તોહમત લગાના	૩૯૮
અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની	૪૦૦
ખુદ કો બુરાઈ સે ન બચાને કા અંજામ	૪૦૨
સૂદ ખોર સે જંગ કા એલાન	૪૦૪
સહાબા કી સીરત કો દાગદાર બનાના	૪૦૬
કિસી પર તોહમત લગાના ગુનાહે અઝીમ હૈ	૪૦૮
પડોસી કો સતાના	૪૧૦
ઔલાદ કા કત્લ ગુનાહે કબીરા હૈ	૪૧૨

મઝામીન	સંક્રા નંબર
કિસી ગુનાહ પર રાઝી રેહના ભી ગુનાહ હે	૪૧૪
અહદ તોડને વાલોં કા અંજામ	૪૧૬
ઈઝાર યા પેટ ટખને સે નીચે પેહનના	૪૧૮
રાહે ખુદા સે હટ કર ઝિંદગી ગુઝારના	૪૨૦
જ્યોતિષ કી બાતોં પર યકીન કરના	૪૨૨
બુરે કામોં કી સજા	૪૨૪
ગલ્લા વઘૈરા રોકે રખના	૪૨૬
કુફ્ર વ નાફરમાની કા વબાલ	૪૨૮
શરાબ કી નહૂસત	૪૩૦
કુર્આન કો જૂટલાના	૪૩૨
મુસલમાન કી બેઈઝઝતી કી સજા	૪૩૪
રસૂલ ક્રે કે હુકમ કો ન માનના	૪૩૬
શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
ચંદ ગુનાહ ઔર ઉસ કે નુકસાનાત	૪૪૦
ઝમીન મેં ફસાદ ફેલાના	૪૪૨
મર્દ વ ઔરત કા એક દૂસરે કી નકલ કરના	૪૪૪
કુર્આન કો છુપાના ઔર બદલના	૪૪૬
બડે ગુનાહ	૪૪૮
બુખ્લ વ કંજૂસી કરના	૪૫૦
હલાક કરને વાલી થીઝે	૪૫૨
દિખલાવે કો લિયે ખર્ચ કરના	૪૫૪
મસ્જિદ મેં દુનિયા કી બાતેં કરના	૪૫૬

મઝામીન	સફા નંબર
દીન કે બિલાફ સાઝિશ કરના	૪૫૮
અપને ઈલ્મ કો છુપાના	૪૬૦
મુરતદ કી સઝા જહન્નમ હે	૪૬૨
પેશાબ કે છીંટોં સે ન બચના	૪૬૪
હરામ ચીઝોં કા બચાન	૪૬૬
હજ ન કરને પર વઈદ	૪૬૮
શિક્ક કી સઝા	૪૭૦
ત્રીન દિન સે ઝિયાદા તઅલ્લુક ખત્મ કિયે રહેના	૪૭૨
હઝરત ઈસા ﷺ કો ખુદા સમજના	૪૭૪
ઈઝારૂ યા પેંટ કો ટપને સે નીચે લટકાને કી વઈદ	૪૭૬
ફુઝૂલખર્ચી કરના	૪૭૮
એહસાન જતાને કા અંજામ	૪૮૦
નુકસાન કે બાદ કી આસાનિયોં પર ઈતરાના	૪૮૨
કિસી કી ગીબત કરના	૪૮૪
લડકી કી પૈદાઈશ કો બુરા સમજના	૪૮૬
વુસઅત કે બાવજૂદ હજ ન કરના	૪૮૮
દુનિયા કમાને કી નિયત સે દીન પર ચલના	૪૯૦
રમઝાન કા રોઝા છોડના	૪૯૨
પાકદામન ઔરતોં પર તોહમત લગાના	૪૯૪
હજ મેં બિલા વજહ તાખીર કરના	૪૯૬
અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કો તકલીફ દેના	૪૯૮

મઝામીન	સફા નંબર
રમઝાનુલ મુબારક	
હરામ ગિઝા કી નહૂસત	૫૦૨
સૂદ ખાના	૫૦૪
ઝકાત અદા ન કરના	૫૦૬
ઈસ્લામ કે અલાવા કોઈ દીન કબૂલ નહીં હોગા	૫૦૮
સબ સે બડા ગુનાહ	૫૧૦
યતીમોં કા માલ ખાના	૫૧૨
ખુદ કુશી કા અઝાબ	૫૧૪
જાન બૂજ કર કતલ કરના	૫૧૬
નાહક ઝમીન ગસબ કરના	૫૧૮
કુક વ શિક્ક કા નતીજા જહન્નમ હે	૫૨૦
ગીબત કરને કા અઝાબ	૫૨૨
હઝરત ઈસા ﷺ કો ખુદા માનના	૫૨૪
વારિસ કો મીરાસ સે મહરૂમ કરના	૫૨૬
ઝકાત ન દેને કા અંજામ	૫૨૮
સોને ચાંદી કી ઝકાત ન દેના	૫૩૦
તંગી કે ડર સે ફેમિલી પ્લાનિંગ	૫૩૨
ત્રીન કિસ્મ કે લોગોં કા અંજામ	૫૩૪
ફુઝૂલ કામોં મેં માલ ખર્ચ કરના	૫૩૬
શિક્ક ઔર કતલ કરના	૫૩૮
જૂદી તોહમત લગાના	૫૪૦
આબિરત કે અમલ સે દુનિયા તલબ કરના	૫૪૨

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
અલ્લાહ ઔર રસૂલ કા હુકમ ન માનના	૫૪૪	કિસી મુસલમાન કા હક મારના	૫૮૮
સૂદ કી નહસત	૫૪૬	જૂટે ખુદાઓ કી બેબસી	૫૯૦
અલ્લાહ કી આયતો કો ન માનના	૫૪૮	તકબુર કી સજા	૫૯૨
માલ જમા કરને કા વબાલ	૫૫૦	મુઅજિઝાત કો ન માનના	૫૯૪
નાપ તૌલ મેં કમી કરના	૫૫૨	અપને ઇલ્મ પર અમલ ન કરને કા વબાલ	૫૯૬
નમાઝ છોડના	૫૫૪	કુર્આન સુનને સે રોકના	૫૯૮
નમાઝ મેં સુસ્તી કરના	૫૫૬	હરામ ખાને કા વબાલ	૬૦૦
હરામ માલ સે સદકા કરના	૫૫૮	બાતિલ પરસ્તોં કે લિયે સખ્ત અઝાબ હૈ	૬૦૨
મુસલમાનોં કો તકલીફ પહુંચાના	૫૬૦	ઈઝાર યા પૈન્ટ ટપ્ને સે નીચે પહનના	૬૦૪
શવ્વાલુલ મુકર્રમ		અચ્છે બુરે બરાબર નહીં હો સકતે	૬૦૬
મુનાફિક કી નિશાનિયાં	૫૬૪	નમાઝ કા છોડના	૬૦૮
અહદ ઔર કસ્મોં કો તોડના	૫૬૬	કુફ કરને વાલે નાકામ હોંગે	૬૧૦
ગલત હદીસ બયાન કરને કી સજા	૫૬૮	કિસી કી બાત કો છુપ કર સુનના	૬૧૨
ફિતના વ ફસાદ કરને કી સજા	૫૭૦	કુફ કી સજા જહન્નમ હૈ	૬૧૪
હંસાને કે લિયે જૂટ બોલના	૫૭૨	સૂદ ખાને વાલે કા અંજામ	૬૧૬
હલાલ કો હરામ સમજના ગુનાહ હૈ	૫૭૪	ઈસ્લામ કી દાવત કો ફુકરાના એક બડા જુલ્મ	૬૧૮
વાલિદૈન કી નારાઝગી કા વબાલ	૫૭૬	નામ કમાને કે લિયે ઝબાન કા સીખના	૬૨૦
જુલ્મ સે ન રોકને કા વબાલ	૫૭૮	કુર્આન કા મઝાક ઉડાના	૬૨૨
દિખાવે કે લિયે કપડે પહનના	૫૮૦	ઝિલ કાદા	
શર્ક કરને વાલે કી મિસાલ	૫૮૨	જૂટી કસમ ખા કર માલ બેચના	૬૨૬
બડે ગુનાહ	૫૮૪	કિસી કો તકલીફ દેના	૬૨૮
અલ્લાહ ઔર રસૂલ કી નાફરમાની કરના	૫૮૬	ઝિના ઔર શરાબ પર વઈદ	૬૩૦

મઝામીન	સફા નંબર
રસુલુલ્લાહ ﷺ કે હુકમ કો ન માનના	૬૩૨
શિક્કે ખફી કયા હે?	૬૩૪
બુરે આમાલ કી નહસત	૬૩૬
રિશવત કી લેન દેન કરના	૬૩૮
બુરી તદબીરે કરના	૬૪૦
ગાના સુનના	૬૪૨
યતીમો કા માલ મત ખાઓ	૬૪૪
લાનત કા નુકસાન	૬૪૬
ગૈરુલ્લાહ કો માબૂદ બનાના	૬૪૮
મુસલમાન સે તઅલ્લુક તોડના	૬૫૦
ગુમરાહી ઈખ્તિયાર કરના	૬૫૨
કુર્આન શરીફ કો ભુલા દેના	૬૫૪
ઈમાન કો જુટલાના	૬૫૬
જુમા કા છોડના	૬૫૮
અલ્લાહ કી આયતો કા ઈન્કાર તકબુર વ બડાઈ હે	૬૬૦
શરાબ પીને વાલે કી સજા	૬૬૨
મુન્કિરીન કા અઝાબ	૬૬૪
ઈઝાર યા પૈન્ટ ટખને સે નીચે પેહેનના	૬૬૬
જુલ્મ વ ઝિયાદતી કરના	૬૬૮
ઈમામ સે પેહલે સર ઉઠાના	૬૭૦
અલ્લાહ કે હુકમ સે ગફલત કા વખાલ	૬૭૨
સોને ચાંદી કે બરતન કા ઈસ્તેમાલ	૬૭૪

મઝામીન	સફા નંબર
જુટલાને કી સજા	૬૭૬
તસવીર બનાને વાલે કી સજા	૬૭૮
કુફ કરને વાલે નાકામ હોંગે	૬૮૦
દિખલાવે સે બચો	૬૮૨
સરગોશી કરના	૬૮૪
ઝિલહિજ્જા	
કુર્બાની ન કરને પર વઈદ	૬૮૮
તકબુર સે દિલ પર મુહર લગ જાતી હે	૬૯૦
ઝમીન ના હક લેને કા અઝાબ	૬૯૨
કુફ વ ના ફરમાની કી સજા	૬૯૪
નમાઝ સે મુંહ મોડના	૬૯૬
દીન કો જુટલાના	૬૯૮
નમાઝ દિખલાવે કે લિઅે પઢના	૭૦૦
ઝલીલ તરીન લોગ	૭૦૨
ઔરતો કા ખુશૂ લગા કર બાહર નિકલના	૭૦૪
અલ્લાહ તઆલા કે સાથ શિક્ક કરના	૭૦૬
કિસી કે સતર કો દેખના	૭૦૮
સચ્ચી ગવાહી કો ઘુપાના	૭૧૦
મિયાં બીવી અપના રાઝ બયાન ન કરે	૭૧૨
કુફ કી સજા જહન્નમ હે	૭૧૪
કર્ઝ ન લૌટાને કી નિયત સે લેના	૭૧૬
કંજૂસી કરના	૭૧૮

મઝામીન	સફા નંબર
રિશ્વત લે કર ના હક ફેસલા કરના	૭૨૦
યતીમોં કા માલ મત ખાઓ	૭૨૨
મુસલમાનોં કે કત્લ મેં મદદ કરને કી સજા	૭૨૪
અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી નાફરમાની	૭૨૬
ઈઝાર યા પેન્ટ કો ટખનોં સે નીચે પહનના	૭૨૮
સૂદ ખોર સે જંગ કા એલાન	૭૩૦
જૂટી કસમ ખાને કા વબાલ	૭૩૨
કિસી પર તોહમત લગાના ગુનાહે અઝીમ હે	૭૩૪
ઝિના ઔર નાપ તોલ મેં કમી કરને કા વબાલ	૭૩૬
ઔલાદ કા કત્લ ગુનાહે કબીરા હે	૭૩૮
હરામ લુકમે કી નહૂસત	૭૪૦
અહદ તોડને વાલોં કા અંજામ	૭૪૨
મુતકબ્બિર કી સજા	૭૪૪
ખુરે કામોં કી સજા	૭૪૬

૭ દુનિયા કે બારે મેં

મુહર્રમુલ હરામ	
હલાલ ઔર હરામ કો સમજો	૬
દુનિયા પર રાજી હોના	૮
આખિરત કે અમલ સે દુનિયા હાસિલ કરના	૧૦
કાફિરોં કે માલ સે તઅજજુબ ન કરના	૧૨
હલાલ રોઝી કમાઓ	૧૪
દુનિયા કા ફાયદા વક્તી હે	૧૬

મઝામીન	સફા નંબર
હુઝૂર ﷺ કે ઘર વાલોં કા સબ	૧૮
દુનિયાવી ઝિંદગી પર ખૂશ ન હોના	૨૦
દુનિયા મેં સાદગી ઇખ્તિયાર કરના	૨૨
દુનિયા કી ચીજોં ખત્મ હોને વાલી હે	૨૪
દુનિયા કો મક્સદ ન બનાના	૨૬
દુનિયા ચાહને વાલોં કા અંજામ	૨૮
દુનિયા કી નેઅમતોં કા ખુલાસા	૩૦
માલ વ ઔલાદ દુનિયા કી ઝીનત	૩૨
કૌન સા માલ બેહતર હે	૩૪
દુનિયા કી ચીજોં ચંદ રોઝા હે	૩૬
ગુનહગારોં કો નેઅમત દેને કા મક્સદ	૩૮
માલ વ ઔલાદ અલ્લાહ કે કુર્બ કા ઝરિયા નહી	૪૦
દુનિયા કા ફાયદા વક્તી હે	૪૨
દુનિયાવી ઝિંદગી એક ધોકા હે	૪૪
ઈસ્તિગ્ના ઇનસાન કો મહબૂબ બના દેતા હે	૪૬
અલ્લાહ હી રોઝી તકસીમ કરતે હે	૪૮
દુનિયા, આખિરત કે મુકાબલે મેં	૫૦
જો કુછ ખર્ચ કરના હે દુનિયા હી મેં કરલો	૫૨
આદમી કા દુનિયા મેં કિતના હક હે	૫૪
દુનિયા કી મુહબ્બત	૫૬
દુનિયા કી મુહબ્બત હલાક કરને વાલી હે	૫૮
માલ વ દૌલત આઝમાઈશ કી ચીજોં હે	૬૦

મઝામીન	સંક્રા નંબર
સહાબા ક્કી દુનિયા સે બેઝારી	૬૨
માલ જમા કર કે ખુશ હોના	૬૪
સફરૂલ મુઝફફર	
દુનિયાદાર કા ઘર ઔર માલ	૬૮
દુનિયા કી ઝીનત કાફિરોં કે લિયે	૭૦
દુનિયા આખિરત મેં કામયાબી કા ઝરિયા હે	૭૨
દુનિયા કા સામાન ચંદ રોઝા હે	૭૪
દો ચીઝોં કો બુરા સમજના	૭૬
મૌત કા આના યકીની હે	૭૮
માલ કા ઝિયાદા હોના	૮૦
નફરમાનોં કે માલ વ દૌલત કો ન દેખના	૮૨
દુનિયા સે મુહબ્બત આખિરત કી બરબાદી	૮૪
સિફ દુનિયા કી નેઅમતેં મત માંગો	૮૬
દુનિયા કી મિસાલ	૮૮
દુનિયા સે બેહતર આખિરત કા ઘર હે	૯૦
દુનિયા કી ઈમારતેં	૯૨
નેક આમાલ કે બદલે દુનિયા કી રૌનક ચાહના	૯૪
ઝરૂરત સે ઝઈદ ઈમારત વબાલ હે	૯૬
દુનિયા આઝમાઈશ કે લિયે હે	૯૮
મુસીબતેં કિસ પર આસાન	૧૦૦
દુનિયવી ઝિંદગી કી મિસાલ	૧૦૨
ઐશ વ ઈશરત સે બચના	૧૦૪

મઝામીન	સંક્રા નંબર
નાફરમાન કૌમોં કી હલાકત કી વજહ	૧૦૬
દુનિયા ઔર આખિરત કા મઝા	૧૦૮
દુનિયા કી ઝાહિરી હાલત ધોકા હે	૧૧૦
દુનિયા ખોલ દી જાએગી	૧૧૨
શૈતાન કે ધોકે સે બચો	૧૧૪
લોગોં કા દુનિયા કી ફિક કરના	૧૧૬
દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન	૧૧૮
દુનિયા દુશ્મની કા સબબ	૧૨૦
રિઝક હિકમતે ખુદાવંદી સે મિલતા હે	૧૨૨
દુનિયા કી હિસ વ લાલચ	૧૨૪
આખિરત કી કામયાબી દુનિયા સે બેહતર હે	૧૨૬
રબીઉલ અવ્વલ	
માલ કે મુતઅલ્લિક ફરિશતોં કા એલાન	૧૩૦
દુનિયા માંગને વાલા	૧૩૨
માલ કી ચાહત	૧૩૪
દુનિયા કી ચીઝેં	૧૩૬
દુનિયા કે લાલચી કે લિયે હલાકત	૧૩૮
દુનિયા કી ચીઝેં યહીં રેહ જાએગી	૧૪૦
દુનિયા કી કદર અલ્લાહ કે નઝદીક	૧૪૨
નાફરમાનોં સે નેઅમતેં છીન લી જાતી હેં	૧૪૪
દુનિયા કી મિસાલ	૧૪૬
દુનિયા કી ઝિંદગી ખેલ તમાશા હે	૧૪૮

મઝામીન	સંકા નંબર
ઇન્સાનોં કી હિસ વ લાલચ	૧૫૦
દુનિયા હી કો અપના મકસદ બનાને વાલે	૧૫૨
દુનિયા કા માલ કિતના હે	૧૫૪
દુનિયાવી જિંદગી કી હકીકત	૧૫૬
દુનિયા કી જૈબ વ જીનત	૧૫૮
અપને બીવી બચ્ચોં સે હોશિયાર રહો	૧૬૦
દુનિયા સે બેરગબતી કા ફાયદા	૧૬૨
દુનિયા મેં ખાના પીના ચંદ રોજા હે	૧૬૪
દુનિયા કાબિલે મલામત હે	૧૬૬
ખાને પીને કી ચીઝોં મેં ગૌર કરને કી દાવત	૧૬૮
જિયાદા ખાને કા અંજામ	૧૭૦
આબિરત કી કામયાબી દુનિયા સે બેહતર હે	૧૭૨
માલ આરિયત હે	૧૭૪
દુનિયા કા ધોકા	૧૭૬
દો ખ્વાહિશ મંદ શખ્સ	૧૭૮
દુનિયા કો બેહતર સમજના	૧૮૦
આબિરત કે ઈરાદે પર દુનિયા મિલના	૧૮૨
દુનિયા વાલોં કા હાલ	૧૮૪
દુનિયા કા કિતના હિસ્સા ફાયદેમંદ હે	૧૮૬
માલ વ ઔલાદ કી મુહબ્બત	૧૮૮
રબીઉસ સાની	
મૌત ઔર માલ કી કમી સે ઘબરાના	૧૯૨

મઝામીન	સંકા નંબર
દુનિયા પર મુતમઈન નહીં હોના ચાહિયે	૧૯૪
બદ નસીબી કી પેહચાન	૧૯૬
અલ્લાહ કી ચાહત દુનિયા નહીં	૧૯૮
દુનિયા કો મકસદ બનાને કા અંજામ	૨૦૦
નેઅમત અતા કરને મેં અલ્લાહ તઆલા કા કાનૂન	૨૦૨
દુનિયા કે પીછે ભાગને કા વબાલ	૨૦૪
રિઝૂક દેને વાલા અલ્લાહ હે	૨૦૬
દુનિયાવી ખ્વાહિશોં કો પૂરા કરને કા અંજામ	૨૦૮
દુનિયાવી જિંદગી ધોકા હે	૨૧૦
દુનિયા મેં લગે રેહને કા અંજામ	૨૧૨
સવારી કે જાનવર	૨૧૪
દુનિયા કે લાલચી અલ્લાહ કી રહમત સે દૂર	૨૧૬
દુનિયા કી ચીઝોં મેં ગૌર વ ફિક્ક કરના	૨૧૮
દુનિયા મેં ઉમ્મીદોં કા લખ્ખા હોના	૨૨૦
સમંદર ઇન્સાનોં કી ગિઝા કા ઝરિયા હે	૨૨૨
દુનિયા સે બચો	૨૨૪
દુનિયા કે મુકાબલેં મેં આબિરત બેહતર હે	૨૨૬
થોડી સી રોઝી પર રાઝી રેહના	૨૨૮
દુનિયા કી જિંદગી ખેલ તમાશા હે	૨૩૦
ઝરૂરત સે ઝાઈદ સામાન શૈતાન કે લિયે	૨૩૨
દુનિયા આરઝી ઔર આબિરત મુસ્તકિલ હે	૨૩૪
દુનિયા ખોલ દી જાએગી	૨૩૬

મઝામીન	સંક્રા નંબર
લોગોં કી કંજૂસી	૨૩૮
દુનિયા સે બે રગબતી કા ઇનામ	૨૪૦
આબિરત દુનિયા સે બેહતર હૈ	૨૪૨
દુનિયા સે કયા કહા ગયા?	૨૪૪
ઈન્સાન કી ખસલત વ મિઝાજ	૨૪૬
દુનિયા કી મુહબ્બત બીમારી હૈ	૨૪૮
માલ કી મુહબ્બત ખુદા કી નાશુકી કા સબબ હૈ	૨૫૦
જુમાદલ ઊલા	
દો આદતેં	૨૫૪
હલાક કરને વાલી ચીઝેં	૨૫૬
દો ચીઝોં કી ખ્વાહિશ	૨૫૮
દુનિયવી ઝિંદગી ધોકા હૈ	૨૬૦
દુનિયા મોમિન કે લિયે કેદ ખાના	૨૬૨
દુનિયા કા સામાન ચંદ રોઝા હૈ	૨૬૪
પેટ ભર ખાના ખાના	૨૬૬
દુનિયા સે બેહતર આબિરત કા ઘર હૈ	૨૬૮
સબ સે બડા તકવે વાલા કૌન હૈ	૨૭૦
દુનિયા કી ઝાહિરી હાલત ધોકા હૈ	૨૭૨
દુનિયા વ આબિરત કી તલાશ કા અજબ મામલા	૨૭૪
દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન	૨૭૬
દુનિયા મોમિનોં કે લિયે કેદ ખાના હૈ	૨૭૮
આબિરત કી કામચાબી દુનિયા સે બેહતર હૈ	૨૮૦

મઝામીન	સંક્રા નંબર
દુનિયા કી રગબત કા ખૌફ	૨૮૨
નાફરમાનોં સે નેઅમતેં છીન લી જાતી હૈ	૨૮૪
દુનિયા મેં લગે રેહને કા વખાલ	૨૮૬
અપને બીવી બચ્ચોં સે હોશિયાર રહો	૨૮૮
હલાલ રોઝી કમાઓ	૨૯૦
દુનિયા મેં ખાના પીના ચંદ રોઝા હૈ	૨૯૨
દુનિયા કા તઝકિરા ન કરો	૨૯૪
દુનિયા કા ધોકા	૨૯૬
દુનિયા મેં ચૈન સુફન નહીં હૈ	૨૯૮
માલ વ ઔલાદ કી મુહબ્બત	૩૦૦
દુનિયા હી કો મકસદ બનાના	૩૦૨
સિર્ક દુનિયા કી નેઅમતેં માંગના	૩૦૪
કાફિરોં કે માલ પર તઅજજુબ ન કરના	૩૦૬
આબિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા સે રાઝી હોના	૩૦૮
બૂહે આદમી કી ખ્વાહિશ	૩૧૦
દુનિયા કા નફા વક્તી હૈ	૩૧૨
જુમાદરસાનિયહ	
દુનિયા અલ્લાહ કો કિતની ના પસંદ હૈ	૩૧૬
આબિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા સે રાઝી હોના	૩૧૮
સબ સે ઝિયાદા ખૌફ કી ચીઝ	૩૨૦
માલ જમા કર કે ખુશ હોના	૩૨૨
દુનિયા સે બેરગબતી કા ઇનામ	૩૨૪

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
નાફરમાની ઔર બગાવત કા વબાલ	૩૨૬	માલ વ દૌલત આઝમાઈશ કી ચીઝ હે	૩૭૦
દુનિયા સે બચો	૩૨૮	દુનિયા મેં બરકત	૩૭૨
ઝલીલ તરીન લોગ	૩૩૦	દુનિયા કા માલ વક્તી હે	૩૭૪
દુનિયા મેં ખુદ કો મશગૂલ ન કરો	૩૩૨	૨૪બુલ મુરજજબ	
દુનિયા કી ચીઝેં ખત્મ હોને વાલી હેં	૩૩૪	દુનિયાદાર કા ઘર ઔર માલ	૩૭૮
દુનિયા સે બેરગબતી કા દર્જા	૩૩૬	દુનિયા કી ઝીનત કાફિરોં કે લિયે	૩૮૦
દુનિયા ચાહને વાલોં કા અંજામ	૩૩૮	દુનિયા આબિરત કા ઝરિયા હે	૩૮૨
માલ જમા કરને કા નુકસાન	૩૪૦	દુનિયવી ઝિંદગી ધોકા હે	૩૮૪
માલ વ ઔલાદ દુનિયા કી ઝીનત	૩૪૨	માલ કી હાલત	૩૮૬
દુનિયા ખત્મ હોને વાલી ઔર છૂટને વાલી હે	૩૪૪	દુનિયા કા સામાન ચંદ રોઝા હે	૩૮૮
દુનિયા કી ચીઝેં ચંદ રોઝા હેં	૩૪૬	દુનિયા કી મુહબ્બત ઔર આબિરત કી બરબાદી	૩૯૦
કામચાબ કૌન?	૩૪૮	મૌત કા આના યકીની હે	૩૯૨
માલ વ ઔલાદ કુર્બે ખુદાવંદી કા ઝરિયા નહી	૩૫૦	દુનિયા કી મિસાલ	૩૯૪
દુનિયા સે બેરગબતી પૈદા કરના	૩૫૨	નાફરમાનોં કે માલ વ દૌલત કો ન દેખના	૩૯૬
દુનિયવી ઝિંદગી એક ધોકા હે	૩૫૪	દુનિયા કી ઇમારતેં	૩૯૮
દુનિયા ઝલીલ હો કર કબ આતી હે	૩૫૬	સિફ દુનિયા કી નેઅમતેં મત માંગો	૪૦૦
અલ્લાહ હી રોઝી તકસીમ કરતે હેં	૩૫૮	ઝરૂરત સે ઝાઈદ ઇમારત વબાલ હે	૪૦૨
દુનિયા કા કોઈ ભરોસા નહીં	૩૬૦	દુનિયા સે બેહતર આબિરત કા ઘર હે	૪૦૪
જો કુછ ખર્ચ કરના હે દુનિયા હી મેં કર લો	૩૬૨	બેજા ઝીનત સે બચના	૪૦૬
અલ્લાહ તઆલા અપને બંદે સે ક્યા કેહતા હે	૩૬૪	નેક આમાલ કે બદલે દુનિયા કી રૌનક ચાહના	૪૦૮
દુનિયા કી મુહબ્બત ઔરઆબિરત સે બેફિકી	૩૬૬	ઐશ વ ઇશરત સે બચના	૪૧૦
દુનિયા કી મુહબ્બત કા નુકસાન	૩૬૮	દુનિયા આઝમાઈશ કે લિયે હે	૪૧૨

મઝામીન	સફા નંબર
દુનિયા ઔર આબિરત કા મઝા	૪૧૪
દોઝખી કે હોટ	૪૧૬
દુનિયા ખોલ દી જાએગી	૪૧૮
નાફરમાન કોમોં કી હલાકત કી વજહ	૪૨૦
લોગોં કા દુનિયા કી ફિક કરના	૪૨૨
દુનિયા કી આહિરી હાલત ધોકા હે	૪૨૪
દુનિયા દુશ્મની કા સબબ	૪૨૬
શૈતાન કે ધોકે સે બચો	૪૨૮
દુનિયા કી હિસ વ લાલચ	૪૩૦
દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન	૪૩૨
માલદારી ઔર ફકીરી દિલ મેં	૪૩૪
રિઝક હિકમતે મુદાવંદી સે મિલતા હે	૪૩૬
શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
દુનિયા કો અહેમ સમજને કા નુકસાન	૪૪૦
દુનિયા માંગને વાલા	૪૪૨
દુનિયા અલ્લાહ કી નઝર મેં	૪૪૪
દુનિયા કી ચીઝેં	૪૪૬
દુનિયા કી અહમિયત	૪૪૮
દુનિયા કી ચીઝેં યહીં રેહ જાએગી	૪૫૦
દુનિયા કી અહમિયત અલ્લાહ કે નઝદીક	૪૫૨
નાફરમાનોં સે નેઅમત છીન લી જાતી હે	૪૫૪
દુનિયા કી મિસાલ	૪૫૬

મઝામીન	સફા નંબર
દુનિયા કી ઝિંદગી ખેલ તમાશા હે	૪૫૮
ઇન્સાનોં કી હિસ વ લાલચ	૪૬૦
દુનિયાદારોં સે દૂર રેહના	૪૬૨
દુનિયા કા માલ ફિત્ના હે	૪૬૪
દુનિયવી ઝિંદગી કી હકીકત	૪૬૬
દુનિયા કી ઝેબ વ ઝીનત	૪૬૮
અપને બીવી બચ્ચોં સે હોશિયાર રહો	૪૭૦
દુનિયા સે બેરગબતી કા ફાયદા	૪૭૨
દુનિયા મેં ખાના પીના ચંદ રોઝા હે	૪૭૪
દુનિયા મલહીન હે	૪૭૬
ખાને પીને કી ચીઝોં કી પૈદાવાર	૪૭૮
દુનિયા મેં ઝિયાદા ખાને કા અંજામ	૪૮૦
આબિરત કી કામચાબી દુનિયા સે બેહતર હે	૪૮૨
માલ આરિયત હે	૪૮૪
દુનિયા કા ધોકા	૪૮૬
દો હરીસોં કા હાલ	૪૮૮
દુનિયા કો બેહતર સમજના	૪૯૦
આબિરત કે ઇરાદે પર દુનિયા	૧૯૨
દુનિયા વાલોં કા હાલ	૪૯૪
દુનિયા કા કિતના હિસ્સા ફાયદેમંદ હે	૪૯૬
માલ વ દૌલત કી મુહબ્બત	૪૯૮

મઝામીન	સંક્રા નંબર
રમઝાનુલ મુબારક	
હલાલ ઔર હરામ કો સમજો	૫૦૨
દુનિયા પર રાઝી હોના	૫૦૪
આબિરત કે અમલ સે દુનિયા હાસિલ કરના	૫૦૬
કાફિરોં કે માલ સે તઅજજુબ ન કરના	૫૦૮
હલાલ રોઝી કમાઓ	૫૧૦
દુનિયા કા ફાયદા વક્તી હૈ	૫૧૨
હુઝૂર ﷺ કે ઘર વાલોં કા સબ્ર	૫૧૪
દુનિયવી જિંદગી પર ખુશ ન હોના	૫૧૬
સાદગી ઇખ્તિયાર કરના	૫૧૮
દુનિયા કી ચીઝોં ખત્મ હોને વાલી હૈ	૫૨૦
દુનિયા કો મક્સદ ન બનાના	૫૨૨
દુનિયા ચાહને વાલોં કા અંજામ	૫૨૪
દુનિયા કી નેઅમતોં કા ખુલાસા	૫૨૬
માલ વ ઔલાદ દુનિયા કે લિયે ઝીનત	૫૨૮
કૌન સા માલ બેહતર હૈ	૫૩૦
દુનિયા કી ચીઝોં ચંદ રોઝા હૈ	૫૩૨
ગુનહગારોં કો નેઅમત દેને કા મક્સદ	૫૩૪
માલ વ ઔલાદ અલ્લાહ કે કુર્બા કા ઝરિયા નહીં	૫૩૬
દુનિયા કા ફાયદા વક્તી હૈ	૫૩૮
દુનિયવી જિંદગી એક ધોકા હૈ	૫૪૦
ઈસ્તિઝ્ના ઈન્સાન કો મહબૂબ બના દેતા હૈ	૫૪૨

મઝામીન	સંક્રા નંબર
અલ્લાહ હી રોઝી તક્સીમ કરતે હૈ	૫૪૪
દુનિયા, આબિરત કે મુકાબલે મેં	૫૪૬
જો કુછ ખર્ચ કરના હૈ દુનિયા હી મેં કર લો	૫૪૮
આદમી કા દુનિયા મેં કિતના હક હૈ?	૫૫૦
દુનિયા કી મુહબ્બત	૫૫૨
દુનિયા કી મુહબ્બત હલાક કરને વાલી હૈ	૫૫૪
માલ વ દૌલત આઝમાઈશ કી ચીઝોં હૈ	૫૫૬
સહાબા ﷺ કી દુનિયા સે બેઝારી	૫૫૮
માલ જમા કર કે ખુશ હોના	૫૬૦
શવ્વાલુલ મુકર્રમ	
મૌત ઔર માલ કી કમી સે ગભરાના	૫૬૪
દુનિયા પર મુતમઈન નહીં હોના ચાહિએ	૫૬૬
બદ નસીબી કી પહચાન	૫૬૮
દુનિયા સે ઝિયાદા આબિરત અહેમ	૫૭૦
દુનિયા કો મક્સદ બનાને કા અંજામ	૫૭૨
નેઅમત દેને મેં અલ્લાહ કા કાનૂન	૫૭૪
દુનિયા કે પીછે ભાગને કા વબાલ	૫૭૬
મખ્લૂક કા રિઝક અલ્લાહ કે ઝિમ્મે મેં હૈ	૫૭૮
દુનિયવી ખ્વાલિશોં કો પૂરા કરને કા અંજામ	૫૮૦
દુનિયવી જિંદગી ધોકા હૈ	૫૮૨
દુનિયા કી મુહબ્બત સે બચના	૫૮૪
સવારી કે જાનવર	૫૮૬

મઝામીન	સંક્રા નંબર
દુનિયા કે લાલચી અલ્લાહ કી રહમત સે દૂર	૫૮૮
દુનિયા કી ચીઝોં મેં ગૌર વ ફિક્ક કરના	૫૯૦
દુનિયા મેં ઉમ્મીદોં કા લખ્યા હોના	૫૯૨
સમંદર ઇન્સાનોં કી ગિઝા કા ઝરિઆ હે	૫૯૪
દુનિયા સે બચો	૫૯૬
દુનિયા કે મુકાબલે મેં આબિરત બેહતર હે	૫૯૮
થોડી સી રોઝી પર રાઝી હોના	૬૦૦
દુનિયા કી ઝિંદગી ખેલ તમાશા હે	૬૦૨
ઝરૂરત સે ઝાઈદ સામાન શૈતાન કે લિયે	૬૦૪
દુનિયા આરઝી ઔર આબિરત મુસ્તકિલ હે	૬૦૬
દુનિયા ખોલ દી જાએગી	૬૦૮
લોગોં કી કંજૂસી	૬૧૦
દુનિયા સે બેરગબતી કા ઇનામ	૬૧૨
આબિરત દુનિયા સે બેહતર હે	૬૧૪
દુનિયા સે ક્યા કહા ગયા	૬૧૬
ઇન્સાન કી ખસ્લત વ મિઝાજ	૬૧૮
દુનિયા કી મુહબ્બત બીમારી હે	૬૨૦
માલ કી મુહબ્બત ખુદા કી નાશુકી કા સબબ હે	૬૨૨
ઝિલ કાદા	
દુનિયા અમલ કી જગા હે	૬૨૬
દુનિયવી ઝિંદગી ધોકા હે	૬૨૮
દો ખસ્લતેં	૬૩૦

મઝામીન	સંક્રા નંબર
દુનિયા કા સામાન ચંદ રોઝા હે	૬૩૨
દો બુરી ચીઝેં	૬૩૪
દુનિયા સે બેહતર આબિરત કા ઘર હે	૬૩૬
દુનિયા મોમિન કે લિયે કેંદ ખાના	૬૩૮
દુનિયા કી ઝાહિરી હાલત ધોકા હે	૬૪૦
પેટ ભર કર ખાના ખાના	૬૪૨
દુનિયા ચાહને વાલોં કે લિયે નુકસાન	૬૪૪
બ સે બડા ઝાહિદ કીન હે	૬૪૬
આબિરત કી કામયાબી દુનિયા સે બેહતર હે	૬૪૮
દુનિયા વ આબિરત કી તલાશ કા અજુબ મામલા	૬૫૦
ના ફરમાનોં સે નેઅમતેં છીન લી જાતી હેં	૬૫૨
દુનિયા મોમિનોં કે લિયે કેંદ ખાના હે	૬૫૪
અપને બીવી બચ્ચોં સે હોશિયાર રહો	૬૫૬
દુનિયા કી રગબત કા ખૌફ	૬૫૮
દુનિયા મેં ખાના પીના ચંદ રોઝા હે	૬૬૦
દુનિયા મેં લગે રેહને કા વબાલ	૬૬૨
દુનિયા કા ધોકા	૬૬૪
હલાલ રોઝી કમાઓ	૬૬૬
માલ વ ઔલાદ કી મોહબ્બત	૬૬૮
દુનિયા કા તઝકિરા ન કરો	૬૭૦
સિર્ફ દુનિયા કી નેમતેં મત માંગો	૬૭૨
દુનિયા મેં ચૈન વ સુકૂન નહીં હે	૬૭૪

મઝામીન	સફા નંબર
આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા સે રાઝી હોના	૬૭૬
દુનિયા હી કો મક્સદ બના લેને કા નુકસાન	૬૭૮
કાફિરોં કે માલ પર તઅજજુબ ન કરના	૬૮૦
બૂઢે આદમી કી ખ્વાહિશ	૬૮૨
દુનિયા કા નફા વક્તી હે	૬૮૪
ઝિલહિજજા	
દુનિયા અલ્લાહ કો કિતની ના પસંદ હે	૬૮૮
આખિરત કે મુકાબલે મેં દુનિયા સે રાઝી હોના	૬૯૦
સબ સે ઝિયાદા ખૌફ કી ચીઝ	૬૯૨
કાફિરોં કે માલ સે તઅજજુબ ન કરના	૬૯૪
દુનિયા સે બે રગબતી	૬૯૬
નારફમાની ઔર બગાવત કા વખાલ	૬૯૮
દુનિયા સે બચો	૭૦૦
દુન્યવી ઝિંદગી પર ખુશ ન હોના	૭૦૨
દુનિયા મેં ખુદ કો મશગૂલ ન કરો	૭૦૪
દુનિયા કી ચીઝેં ખત્મ હોને વાલી હે	૭૦૬
દુનિયા સે બે રગબતી કા દર્જા	૭૦૮
દુનિયા ચાહને વાલોં કા અન્જામ	૭૧૦
માલ જમા કરને કા નુકસાન	૭૧૨
માલ વ ઔલાદ દુનિયા કે લિએ જીનત	૭૧૪
દુનિયા ખત્મ ઔર છૂટને વાલી હે	૭૧૬
દુનિયા કી ચીઝેં ચંદ રોઝા	૭૧૮

મઝામીન	સફા નંબર
કામયાબ કૌન હે	૭૨૦
માલ વ ઔલાદ કુર્બે આખિરત કા ઝરિઆ નહીં	૭૨૨
દુનિયા સે બે રગબતી પૈદા કરના	૭૨૪
દુનિયવી ઝિંદગી એક ધોકા હે	૭૨૬
દુનિયા ઝલીલ હો કર કબ આતી હે	૭૨૮
અલ્લાહ હી રોઝી તક્સીમ કરતે હેં	૭૩૦
દુનિયા કા કોઈ ભરોસા નહીં	૭૩૨
જો કુછ ખર્ચ કરના હેં દુનિયા હી મેં કર લો	૭૩૪
અલ્લાહ તઆલા અપને બંદે સે કયા કેહતા હે	૭૩૬
દુનિયા કી મુહબ્બત ઔર આખિરત સે બેફિકી	૭૩૮
દુનિયા કી મોહબ્બત કા નુકસાન	૭૪૦
માલ વ દૌલત આઝમાઈશ કી ચીઝેં હેં	૭૪૨
દુનિયા મેં બરકત	૭૪૪
દુનિયા કા માલ વક્તી હે	૭૪૬
૮ આખિરત કે બારે મેં	
મુહર્રમુલ હરામ	
કયામત મેં મુજરિમોં કી હાલત	૬
મુર્દે કી હાલત	૮
મુસલમાનોં સે જન્નત કા વાદા	૧૦
કબ્ર કે તીન સવાલ	૧૨
જહન્નમ મેં હમેશા કા અઝાબ	૧૪
મોમિન કે લિયે કયામત કે દિન કી મિકદાર	૧૬

મઝામીન	સંકા નંબર
પરહેઝગાર લોગોં કે લિયે ખુશખબરી	૧૮
સબ સે પેહલા સવાલ	૨૦
જન્મત કે ફલ	૨૨
રૂસ્વાઈ કા અઝાબ	૨૪
કયામત કા ઝલઝલા	૨૬
જન્મતિયોં કા હાલ	૨૮
અહલે જન્મત કી નેઅમત	૩૦
જહન્મ કી ગરમી	૩૨
અહલે જહન્મ કી તમન્ના	૩૪
અહલે જન્મત કો ખુશખબરી	૩૬
કયામત કા હોલનાક મંઝર	૩૮
જહન્મ કે હથોડે કા વઝન	૪૦
અહલે જન્મત કા શુક અદા કરના	૪૨
પુલસિરાત સે અલ્લાહ કી રહમત સે નજાત	૪૪
અહલે જન્મત કી ફરિયાદ	૪૬
અદના દર્જે કા જન્મતી	૪૮
અહલે જન્મત કે લિયે હૂરેં	૫૦
જહન્મ કો કેદ કર કે પેશ કિયા જાએગા	૫૨
અહલે જહન્મ પર દર્દનાક અઝાબ	૫૪
કબ્ર સે ઈન્સાન કિસ હાલ મેં ઉઠેગા	૫૬
અહલે જન્મત કે ઉમ્દા ફર્શ	૫૮
દોઝખ કી ગરમી ઓર બદખૂ કી શિદત	૬૦

મઝામીન	સંકા નંબર
જહન્મ કા ગુસ્સા	૬૨
જહન્મ કી વાદી	૬૪
સફરૂલ મુઝફ્ફર	
કયામત કે દિન મુદ્દોં કો ઝિંદા કિયા જાએગા	૬૮
કબ્ર મેં હી ઠિકાને કા ફેસલા	૭૦
ઈન્સાફ કા તરાજૂ	૭૨
જન્મત કી ઇમારત	૭૪
મરને કે બાદ ઝિંદા હોના	૭૬
કબ્ર કયા કેહતી હે	૭૮
જન્મત કી સિકાત	૮૦
આદિલ હુકમરાં કા હાલ	૮૨
અલ્લાહ કે વલી કી કામયાબી	૮૪
દોઝખ કે લિબાસ કી ગર્મી	૮૬
અચ્છે લોગ કામયાબ હોંગે	૮૮
ઈબ્લીસ ભી રહમત કી ઉમ્મીદ કરને લાગેગા	૯૦
નેક લોગ જન્મત મેં રહેંગે	૯૨
અહલે જહન્મ કે જિસ્મ કી હાલત	૯૪
અહલે જન્મત કા ઇસ્તિકબાલ	૯૬
જહન્મ મેં આગ કહાં તક જલાએગી	૯૮
કયામત કે દિન મુન્કિરોં કા માતમ	૧૦૦
કાફિર કે લિયે પચાસ હઝાર સાલ કી કયામત	૧૦૨
જન્મત કે બાલાખાને કિસ કે લિયે?	૧૦૪

મઝામીન	સંકા નંબર	મઝામીન	સંકા નંબર
દુનિયા કી આગ જહન્નમ કી આગ સે ડરતી હે	૧૦૬	જન્મત મેં કોન જાએગા	૧૫૦
અહલે ઈમાન કા જન્મત મેં દાખલા	૧૦૮	કમ અઝાબ વાલા દોઝખી	૧૫૨
જહન્નમ કા કુંવાં	૧૧૦	કયામત કા હોલનાક મંઝર	૧૫૪
નેક આમાલ કા બદલા જન્મત હે	૧૧૨	કયામત કે દિન કે સવાલાત	૧૫૬
જન્મત કે પરિંદે	૧૧૪	મુનાફિક ઔર કાફિર કા ઠિકાના જહન્નમ હે	૧૫૮
ફેસલે કા દિન મુતઅય્યન હે	૧૧૬	જન્મત મેં સોને ચાંદી કે બાગ	૧૬૦
ઝંજીર કી લંબાઈ	૧૧૮	કયામત કે દિન આસ્માન કા ફટના	૧૬૨
અહલે જન્મત કી બાત ચીત	૧૨૦	કમ દર્જે વાલે જન્મતી કા ઈનામ	૧૬૪
ચાલીસ સાલ તક અઝાબ	૧૨૨	કયામત કા દિન બચ્ચોં કો બૂઢા કર દેગા	૧૬૬
જન્મતિયોં કો મુશખબરી	૧૨૪	હૂર કી ખૂબસૂરતી	૧૬૮
દાઢ ઔર ચમડોં કી મોટાઈ	૧૨૬	દોઝખિયોં કી હાલત	૧૭૦
રબીઉલ અવ્વલ		જન્મત ઔર જહન્નમ કા એક એક કતરા	૧૭૨
કયામત કે દિન આમાલ કા બદલા મિલેગા	૧૩૦	કયામત કે દિન કાફિર કી તમન્ના	૧૭૪
જન્મતી કા તાજ	૧૩૨	જન્મત કી નેહરેં	૧૭૬
મુતકી ઔર પરહેઝગારોં કા ઈનામ	૧૩૪	કયામત કે દિન અલ્લાહ કે સામને ખડા હોના	૧૭૮
દોઝખ કી ગહરાઈ	૧૩૬	અલ્લાહ તઆલા હર શખ્સ સે બાત કરેંગે	૧૮૦
ઈન્સાન વ જિન્નાત પર કાફિરોં કા ગુસ્સા	૧૩૮	કયામત કે દિન કિસી કો મુખાલફત કા ઈખ્તિયાર ન હોગા	૧૮૨
જન્મતી અલ્લાહ કા દીદાર કરેંગે	૧૪૦	કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત	૧૮૪
અહલે જન્મત સે અલ્લાહ કી દોસ્તી	૧૪૨	કયામત કે રોઝ કોઈ કિસી કે કામ નહીં આએગા	૧૮૬
દોઝખિયોં કા સબ સે હલકા અઝાબ	૧૪૪	જહન્નમિયોં કા રોના	૧૮૮
કાફિર લોગ અઝાબ કી તસદીક કરેંગે	૧૪૬	રબીઉસ સાની	
દોઝખ કા દરખ્ત	૧૪૮	નામ-એ-આમાલ કે સાથ બુલાયા જાએગા	૧૮૨

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
કયામત કા મંઝર	૧૮૪	હીઝે કૌસર કયા હે	૨૩૮
જન્મત વાલોં કા ઈનામ વ ઈકરામ	૧૮૬	જન્મતિયોં કા લિબાસ	૨૪૦
સખ સે પેહલે ઝિંદા હોને વાલે	૧૮૮	હીઝે કૌસર કી કેફિયત	૨૪૨
કયામત કે દિન પહાડોં કા હાલ	૨૦૦	કયામત કે હાલાત	૨૪૪
કયામત કિન લોગોં પર આએગી	૨૦૨	જન્મત કા ખૈમા	૨૪૬
જહન્નમ કા જોશ	૨૦૪	દોઝખ મેં બિચ્છૂ કે ડસને કા અસર	૨૪૮
જહન્નમી હથોડે	૨૦૬	હર શખ્સ મૌત કે બાદ અફસોસ કરેગા	૨૫૦
અહલે જન્મત કી નેઅમતેં	૨૦૮	જુમાદલ ઊલા	
કયામત કિસ દિન કાયમ હોગી	૨૧૦	જન્મતી કા દિલ પાક વ સાફ હોગા	૨૫૪
અહલે જન્મત કા હાલ	૨૦૨	કયામત કે દિન ખુશ નસીબ ઈન્સાન	૨૫૬
અહલે જન્મત કી ઉમ્મ	૨૧૪	દોઝખિયોં કા ખાના	૨૫૮
ઈન્સાન કે આઝા કી ગવાહી	૨૧૬	જન્મત કે દરખ્તોં કી સુરીલી આવાઝ	૨૬૦
જહન્નમ કે દરવાઝે કા ફાસલા	૨૧૮	જન્મત કે ફલ ઔર દરખ્તોં કા સાયા	૨૬૨
નેક અમલ કરને વાલોં કા ઈનામ	૨૨૦	હર નબી કા હીઝ હોગા	૨૬૪
કયામત સે હર એક ડરતા હે	૨૨૨	ગુનહગારોં કે લિયે જહન્નમ કી આગ હે	૨૬૬
જન્મત કી નેઅમતેં	૨૨૪	દોઝખ કી દીવાર	૨૬૮
કાફિર કી બદહાલી	૨૨૬	અહલે ઈમાન કા બદલા	૨૭૦
જહન્નમિયોં કા ખાના	૨૨૮	ઝિયાદા અમલ કી તમન્ના	૨૭૨
કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત	૨૩૦	અહલે જન્મત કી નેઅમતેં	૨૭૪
કયામત કા હોલનાક મંઝર	૨૩૨	કબ્ર કે બારે મેં	૨૭૬
હમેશા કી જન્મત વ જહન્નમ	૨૩૪	બુરે લોગોં કા અંજામ	૨૭૮
અહલે જન્મત કી શરાબ ઔર પ્યાલે	૨૩૬	ઈમાન કી બરકત સે જહન્નમ સે છુટકારા	૨૮૦

મઝામીન	સફા નંબર
જન્મત કે બાદિમ	૨૮૨
અહલે ઈમાન ઔર કયામત કા દિન	૨૮૪
કયામત કા મંઝર	૨૮૬
જહન્નમ કી આગ કી સખ્તી	૨૮૮
કયામત કે દિન આમાલ કા બદલા દિયા જાના	૨૯૦
જહન્નમ કી હાલત	૨૯૨
અહલે જન્મત કા ઈનામ	૨૯૪
કયામત કે દિન અમીર વ ગરીબ કી તમન્ના	૨૯૬
કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત	૨૯૮
કબ્ર મેં નમાઝ કી તમન્ના	૩૦૦
કયામત મેં મોમિન વ કાફિર કી હાલત	૩૦૨
એક સાથ જન્મત મેં જાને વાલે	૩૦૪
દાહને હાથ મેં આમાલ નામે વાલે	૩૦૬
જન્મતુલ ફિરદૌસ કા દર્જ	૩૦૮
બાએ હાથ મેં આમાલ નામે વાલે	૩૧૦
જન્મત કા અંગૂર	૩૧૨
જુમાદસ્સાનિયહ	
કયામત કે દિન બદલા કબૂલ ન હોગા	૩૧૬
મોમિનોં કા પુલ સિરાત પર ગુઝર	૩૧૮
અલ્લાહ ઔર રસૂલ કી ઈતાઅત કા બદલા	૩૨૦
કાફિરોં કી હાલત	૩૨૨
ઈમાન વાલોં કા ઠિકાના	૩૨૪

મઝામીન	સફા નંબર
જન્મત કા બાઝાર	૩૨૬
ઈમાન વાલોં કા તૂર	૩૨૮
અહલે જન્મત કી સફે	૩૩૦
જન્મત કા મૌસમ	૩૩૨
કયામત કે દિન લોગોં કા હાલ	૩૩૪
કયામત કે દિન બદલા	૩૩૬
કબ્ર કા અઝબ બરહક હૈ	૩૩૮
પરહેઝગારોં કી નેઅમત	૩૪૦
કબ્ર કી પુકાર	૩૪૨
કયામત કા હાલ	૩૪૪
મોમિન કે સાથ કબ્ર કા સુલૂક	૩૪૬
અહલે જન્મત કા ઈકરામ	૩૪૮
ગુનહગારોં કે સાથ કબ્ર કા સુલૂક	૩૫૦
અહલે જન્મત કા ઈનામ	૩૫૨
કયામત મેં મુંહ પર મુહર લગા દી જાએગી	૩૫૪
કયામત કા મંઝર	૩૫૬
ઝમીન ગવાહી દેગી	૩૫૮
કયામત કે દિન ઝમીન કા લરઝના	૩૬૦
હઝરત મીકાઈલ <small>عليه السلام</small> કી હાલત	૩૬૨
અહલે જન્મત કા લિબાસ	૩૬૪
ઈમાન વાલોં કા જહન્નમ સે નિકલના	૩૬૬
આમાલ કા વઝન	૩૬૮

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
નેક ઔલાદ કા ફાયદા	૩૭૦	ખાસ બંદો કે ઇનામ	૪૧૪
જન્મત કા બાગ	૩૭૨	દોઝખી કે હોટ	૪૧૬
કયામત કે દિન જમા હોના હે	૩૭૪	કયામત કેસે આએગી?	૪૧૮
૨જબુલ મુરજજબ		અદના દજે કા જન્મતી	૪૨૦
જન્મત કે ઝેવરાત	૩૭૮	અહલે જન્મત કા ઇકરામ	૪૨૨
મુદે કી હાલત	૩૮૦	દોઝખ કે સાંપ	૪૨૪
દોઝખી કી ચીખ વ પુકાર	૩૮૨	જહન્નમ મેં મૌત નહીં હોગી	૪૨૬
કબ્ર મેં હી ઠિકાને કા ફેસલા	૩૮૪	દોઝખ કે બિચ્છૂ કા અસર	૪૨૮
જન્મત મેં મેહમાન નવાજી	૩૮૬	જન્મત કી નહરેં	૪૩૦
જન્મત મેં પેહલે જાને વાલે	૩૮૮	અહલે દોઝખ કા રોના	૪૩૨
કયામત કા ખતરનાક મંઝર	૩૯૦	ખૌલતા હુઆ પાની	૪૩૪
જન્મત કા દરખ્ત	૩૯૨	કબ્ર આબિરત કી પેહલી મંઝિલ	૪૩૬
કયામત મેં કોઈ કામ નહીં આએગા	૩૯૪	શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
જહન્નમ સે ઈમાન વાલોં કો નિકાલા જાએગા	૩૯૬	હર એક કો નામએ આમાલ દિયા જાએગા	૪૪૦
અહલે જન્મત કી નેઅમતેં	૩૯૮	કબ્ર કા અઝાબ	૪૪૨
જન્મતિયોં કા હાલ	૪૦૦	આમાલ કો તોલા જાએગા	૪૪૪
અહલે જહન્નમ કી ફરિયાદ	૪૦૨	જન્મત કી નહરેં	૪૪૬
જન્મત મેં સબ સે ઝિયાદા ઇઝઝત વાલા	૪૦૪	અચ્છે બુરે આમાલ કા બદલા	૪૪૮
કયામત કે રોઝ સબ કો ઝિંદા કિયા જાએગા	૪૦૬	કયામત મેં લોગ કહાં હોંગે?	૪૫૦
અહલે જન્મત કો ખુશખબરી	૪૦૮	અહલે ઈમાન કે લિયે જન્મત કે બાલા પાને	૪૫૨
મુજરિમોં કે બિલાફ આઝા કી ગવાહી	૪૧૦	કયામત કે દિન ઝિયાદા અમલ ભી કમ લગેગા	૪૫૪
જન્મતી કા તાજ	૪૧૨	અહલે જહન્નમ કા હાલ	૪૫૬

મહામીન	સંક્રા નંબર
જન્મતી અલ્લાહ તઆલા કા હીદાર કરેંગે	૪૫૮
અહલે જન્મત કા ખાના પીના	૪૬૦
હોઝે કૌસર	૪૬૨
અહલે જહન્નમ કી ગિઝા	૪૬૪
જન્મત કી ઈમારત	૪૬૬
નેક બંદોં કી નેઅમતોં કા બયાન	૪૬૮
દોઝખ કી આગ કી સખ્તી	૪૭૦
મુશ્રિકીન કી બદ હાલી	૪૭૨
જન્મત કે પરિદે	૪૭૪
જન્મત કી દૂરોં કા બયાન	૪૭૬
જન્મત કી ચૌડાઈ	૪૭૮
નેક બંદોં કા જન્મત મેં એહતેરામ	૪૮૦
જન્મતી કો મૌત નહીં આએગી	૪૮૨
અહલે જહન્નમ કા તઝકિરા	૪૮૪
જહન્નમી કા જિસ્મ કેસા હોગા	૪૮૬
જન્મત કી વુસઅત	૪૮૮
બગૈર હિસાબ જન્મત મેં જાને વાલે	૪૯૦
જહન્નમ કી ઝંજીરેં	૪૯૨
સખ્ત હિસાબ કા નતીજા	૪૯૪
અચ્છે ઔર બુરે કામોં કા અંજામ	૪૯૬
કબ્ર કયા કેહતી હે	૪૯૮

મહામીન	સંક્રા નંબર
રમઝાનુલ મુબારક	
હર એક કો આમાલ નામા દિયા જાએગા	૫૦૨
કબ્ર કે તીન સવાલ	૫૦૪
મુસલમાનોં સે જન્મત કા વાદા	૫૦૬
અહલે જન્મત કી આપસ મેં મુહબ્બત	૫૦૮
જહન્નમ મેં હમેશા કા અઝાબ	૫૧૦
દોઝખિયોં કા સબ સે હલકા અઝાબ	૫૧૨
પરહેઝગાર લોગોં કે લિયે ખુશ બબરી	૫૧૪
દોઝખ કા દરખ્ત	૫૧૬
જન્મત કે ફલ	૫૧૮
કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત	૫૨૦
કયામત કા હૌલનાક મંઝર	૫૨૨
કયામત કે દિન કે સવાલાત	૫૨૪
અહલે જન્મત કી નેઅમત	૫૨૬
દોઝખ કે કપડે	૫૨૮
એહલે જહન્નમ કી તમન્ના	૫૩૦
દોઝખ કી ગેહરાઈ	૫૩૨
કયામત કા હૌલનાક મંઝર	૫૩૪
જન્મત મેં સોને ચાંદી કે ભાગ	૫૩૬
અહલે જન્મત કા શુક્ર અદા કરના	૫૩૮
અલ્લાહ કા અહલે જન્મત સે કલામ	૫૪૦
અહલે જહન્નમ કી ફરિયાદ	૫૪૨

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
કમ દર્જે વાલે જન્મતી કા ઇનામ	૫૪૪	ઇન્સાનોં કે આઝા કી ગવાહી	૫૮૮
અહલે જન્મત કે લિયે હૂરેં	૫૪૬	જહન્મ કે દરવાઝે કા ફાસ્લા	૫૯૦
જન્મતી ઔરત કી ખૂબસૂરતી	૫૪૮	નેક અમલ કરને વાલોં કા ઇન્આમ	૫૯૨
અહલે જહન્મ પર દર્દનાક અઝાબ	૫૫૦	કયામત સે હર એક ડરતા હે	૫૯૪
કાફિર વ ગુનહગાર કો કબ્ર મેં અઝાબ	૫૫૨	જન્મત કી નેઅમતેં	૫૯૬
અહલે જન્મત કે ઉમદા ફર્શ	૫૫૪	કાફિર કી બદહાલી	૫૯૮
કયામત મેં ત્રીન કિસ્મ કે લોગ	૫૫૬	જહન્મિયોં કા ખાના	૬૦૦
જહન્મ કા ગુસ્સા	૫૫૮	કયામત કે દિન લોગોં કી હાલત	૬૦૨
જન્મત ઔર જહન્મ કા એક એક કતરા	૫૬૦	કયામત કા હોલનાક મંઝર	૬૦૪
શવ્યાલુલ મુકર્રમ		હમેશા કી જન્મત વ જહન્મ	૬૦૬
હર એક કો નામએ આમાલ કે સાથ બુલાયા જાએગા	૫૬૪	અહલે જન્મત કી શરાબ	૬૦૮
કયામત કા મંઝર	૫૬૬	હોઝે કૌસર કયા હે	૬૧૦
જન્મત વાલોં કા ઇન્આમ વ ઇકરામ	૫૬૮	જન્મતિયોં કા લિખાસ	૬૧૨
સબ સે પેહલે ઝિંદા હોને વાલે	૫૭૦	હોઝે કૌસર કી કેફિયત	૬૧૪
જન્મત કે ઝેવરાત	૫૭૨	કયામત કે હાલાત	૬૧૬
કયામત કિન લોગોં પર આએગી	૫૭૪	જન્મત કા ખેમા	૬૧૮
જહન્મ કા જોશ વ ખરોશ	૫૭૬	જન્મત કી ચીઝેં	૬૨૦
જહન્મી હથોડે	૫૭૮	હર શખ્સ મૌત કે બાદ અફસોસ કરેગા	૬૨૨
અહલે જન્મત કી નેઅમતેં	૫૮૦	ઝિલ કાદા	
કયામત કિસ દિન કાયમ હોગી	૫૮૨	જન્મતી કા દિલ પાક વ સાફ હોગા	૬૨૬
અહલે જન્મત કા હાલ	૫૮૪	કયામત કે દિન ખુશ નસીબ ઇન્સાન	૬૨૮
અહલે જન્મત કી ઉમ્મે	૫૮૬	દોઝખિયોં કા ખાના	૬૩૦

મઝામીન	સફા નંબર
જન્મત કે દરખતોં કી સુરીલી આવાઝ	૬૩૨
જન્મત કે ફલ ઓર દરખતોં કા સાયા	૬૩૪
હર નબી કા હોઝ હોગા	૬૩૬
ગુનાહગારોં કે લિયે જહન્નમ કી આગ હૈ	૬૩૮
દોઝખ કી દીવાર	૬૪૦
અહલે ઈમાન કા બદલા	૬૪૨
ઝિયાદા અમલ કી તમન્ના	૬૪૪
અહલે જન્મત કી નેઅમતે	૬૪૬
કબ્ર કે બારે મેં	૬૪૮
બુરે લોગોં કા અંજામ	૬૫૦
ઈમાન કી બરકત સે જહન્નમ સે છુટકારા	૬૫૨
જન્મત કે ખાદિમ	૬૫૪
અહલે ઈમાન ઓર ક્યામત કા દિન	૬૫૬
ક્યામત કા મનઝર	૬૫૮
જહન્નમ કી આગ કી સપ્તી	૬૬૦
જહન્નમ કા અઝાબ	૬૬૨
જહન્નમ કી હાલત	૬૬૪
અહલે જન્મત કા ઈનામ	૬૬૬
ક્યામત કે દિન અમીર વ ગરીબ કી તમન્ના	૬૬૮
ક્યામત કે દિન કા અંદાઝ	૬૭૦
કબ્ર મેં નમાઝ કી તમન્ના	૬૭૨
ક્યામત મેં મોમિન વ કાફિર કી હાલત	૬૭૪

મઝામીન	સફા નંબર
એક સાથ જન્મત મેં જાને વાલે	૬૭૬
દાહને હાથ મેં આમાલ નામે વાલે	૬૭૮
જન્મત મેં સબ સે અફઝલ મકામ	૬૮૦
બાએ હાથ મેં આમાલ નામે વાલે	૬૮૨
જન્મત કા અંગૂર	૬૮૪
ઝિલહિજજા	
ક્યામત કે દિન બદલા કુબૂલ ન હોગા	૬૮૮
મોમિનોં કા પુલ સિરાત પર ગુઝર	૬૯૦
અલ્લાહ ઓર રસૂલ ﷺ કી ઈતાઅત કા બદલા	૬૯૨
કાફિરોં કી હાલત	૬૯૪
ઈમાન વાલોં કા ઠિકાના	૬૯૬
જન્મત કા બાઝાર	૬૯૮
ઈમાન વાલોં કા નૂર	૭૦૦
અહલે જન્મત કી સફે	૭૦૨
જન્મત કા મૌસમ	૭૦૪
દોઝખ કી ગહરાઈ	૭૦૬
ક્યામત કે દિન બદલા	૭૦૮
કબ્ર કા અઝાબ બરહક હૈ	૭૧૦
પરહેઝગારોં કી નેઅમતે	૭૧૨
કબ્ર કી પૂકાર	૭૧૪
ક્યામત કા હાલ	૭૧૬
મોમિન કે સાથ કબ્ર કા સુલૂક	૭૧૮

મઝામીન	સફા નંબર	મઝામીન	સફા નંબર
અહલે જન્મત કા ઇકરામ	૭૨૦	દુબલે પન કા ઇલાજ	૧૮
ગુનાહગારોં કે સાથ કબ્ર કા સુલૂક	૭૨૨	પછના લગાને સે આપે સર કે દર્દ કા ઇલાજ	૨૦
અહલે જન્મત કા ઇનામ	૭૨૪	પેશાબ રુકને કા ઇલાજ	૨૨
કયામત કે દિન મુંહ પર મુહર લગાદી જાએગી	૭૨૬	ઈરકુનિસા (Sciatica) કા ઇલાજ	૨૪
કયામત કા મંઝર	૭૨૮	બીમારી સે બચને કી તદબીર	૨૬
ઝમીન ગવાહી દેગી	૭૩૦	ઝખાન પર મિસ્વાક કરના	૨૮
કયામત કે દિન ઝમીન કા લરઝના	૭૩૨	ઝૈતૂન કે તેલ કે ફવાઈદ	૩૦
હઝરત મીકાઈલ જી કી હાલત	૭૩૪	બવાસીર ઔર જોડોં કે દર્દ કા ઇલાજ	૩૨
અહલે જન્મત કા લિબાસ	૭૩૬	મેહંદી કા ઇસ્તેમાલ	૩૪
ઈમાન વાલોં કા જહન્નમ સે નિકલના	૭૩૮	પીલૂ સે ઇલાજ	૩૬
આમાલ કા વઝન	૭૪૦	સૂર-એ-ફાતિહા સે ઇલાજ	૩૮
નેક ઔલાદ કા ફાયદા	૭૪૨	બીમાર કે લિએ જૌ મુફીદ હે	૪૦
જન્મત કા બાગ	૭૪૪	ઘેકવાર ઔર રાઈ કે ફવાઈદ	૪૨
કયામત કે દિન જમા હોના	૭૪૬	સફર જલ (Pear) કે ફવાઈદ	૪૪
૮ તિબ્બે નબ્વી સે ઇલાજ		કલુંજ કે સુફૂફ કો ઝયતૂન કે તેલ મેં મિલાકર ઇલાજ	૪૬
મુહર્રમુલ હરામ		બહી (સફરજલ) કે ફવાઈદ	૪૮
ઇલાજ તકદીર કે ખિલાફ નહીં	૬	મુસલમાન કો બીમારી પર સવાબ	૫૦
હર મર્જ કા ઇલાજ	૮	ગાય કે દૂધ કા ફાયદા	૫૨
ત્રીન ચીઝોં મેં શિકા હે	૧૦	હલીલા સે હર બીમારી કા ઇલાજ	૫૪
શોધેપન કા ઇલાજ	૧૨	તમામ મુસીબતોં સે હિફાઝત કી દુઆ	૫૬
બીમારી સે બચને કી તદબીર	૧૪	તકલીફ ઔર બેચેની કી દુઆ	૫૮
નઝરે બદ કા ઇલાજ	૧૬	ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા	૬૦

મઝામીન	સંક્રા નંબર
સફર જલ (Pear) સે દિલ કા ઇલાજ	૬૨
શહદ કે ફવાઈદ	૬૪
સફરૂલ મુઝફફર	
જિસ્મ કે દર્દ કા ઇલાજ	૬૮
શહદ ઔર કુર્આન સે શિક્ષા	૭૦
રાખ સે ઝખ્મ કા ઇલાજ	૭૨
મેહદી સે ઝખ્મ કા ઇલાજ	૭૪
દિલ કે દૌરે કા ઇલાજ	૭૬
તલબીના સે ઇલાજ	૭૮
એલ્વે કે લેપ સે આંખોં કા ઇલાજ	૮૦
અનાર સે મેઅદે કી સફાઈ	૮૨
ઝહર ઔર જાદૂ સે હિફાઝત	૮૪
ફોડે ફુંસી કા ઇલાજ	૮૬
ચુકંદર (બીટ રૂટ) કે ફવાઈદ	૮૮
ઈસ્મિદ સુરમા સે આંખોં કા ઇલાજ	૯૦
દિલ કી કમઝોરી ઔર રંજ વ ગમ કા ઇલાજ	૯૨
સર ઔર પૈર કે દર્દ કા ઇલાજ	૯૪
લૌકી સે દિમાગ કી કમઝોરી કા ઇલાજ	૯૬
ત્રીન સાંસ મેં પાની પીને કા ફાયદા	૯૮
ઠંડે પાની સે બુખાર કા ઇલાજ	૧૦૦
જિગર કી હિફાઝત કા તરીકા	૧૦૨
હલક કે કવ્વે કા ઇલાજ	૧૦૪

મઝામીન	સંક્રા નંબર
ઝમ ઝમ કે ફવાઈદ	૧૦૬
શરાબ સે ઇલાજ કી મુમાનઅત	૧૦૮
ઑપરેશન સે ફોડે કા ઇલાજ	૧૧૦
બિચ્છૂ કે ઝહર કા ઇલાજ	૧૧૨
ગર્મ કપડોં સે સેક કર ઇલાજ	૧૧૪
એક હિફાઝતી તદબીર	૧૧૬
ગોશ્ત કે ફવાઈદ	૧૧૮
સિહત ઔર બીમારી કા રાઝ	૧૨૦
સિહત કે લિયે એહતિયાતી તદબીર	૧૨૨
બર્ની બજૂર કા ફાઈદા	૧૨૪
નશા આવર ચીઝોં સે એહતિયાત	૧૨૬
રબીઉલ અવ્વલ	
હર મઝાં કા ઇલાજ મૌજૂદ હૈ	૧૩૦
કલૌજી (શૌનીઝ) મેં હર બીમારી સે શિક્ષા	૧૩૨
મિસ્વાક કે ફવાઈદ	૧૩૪
પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઇલાજ	૧૩૬
અંજૂર સે બવાસીર ઔર જોડોં કે દર્દ કા ઇલાજ	૧૩૮
સૂર-એ-ફાતિહા સે ઇલાજ	૧૪૦
કુર્આન હર મઝાં કે લિયે શિક્ષા ઔર રહમત હૈ	૧૪૨
ગાય કે દૂધ કા ફાયદા	૧૪૪
ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા	૧૪૬
તલબીના સે ઇલાજ	૧૪૮

મઝામીન	સફા નંબર
મેઅદે કી સફાઈ	૧૫૦
ઝમ ઝમ કે ફ્વાઈદ	૧૫૨
દુઆએ જિબ્રઈલ	૧૫૪
કુઆને કરીમ મેં શિક્ષા	૧૫૬
બડી બીમારિયોં સે હિફાઝત	૧૫૮
મૌસમી ફલોં કે ફ્વાઈદ	૧૬૦
ખડે હોકર પાની પીના મુઝિર હૈ	૧૬૨
દસ્ત (બકરી કી અગલી રાન) કે ફ્વાઈદ	૧૬૪
ખતના કે ફ્વાઈદ	૧૬૬
સિકાં કે ફ્વાઈદ	૧૬૮
ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટના	૧૭૦
અંજીર સે ઇલાજ	૧૭૨
ગુદે કી બીમારિયોં કા ઇલાજ	૧૭૪
સબ સે ઉમદા ગિઝા	૧૭૬
હર કિસ્મ કે દર્દ કા ઇલાજ	૧૭૮
બુખાર કા ઇલાજ	૧૮૦
સૂર-એ-ફાતિહા સે ઇલાજ	૧૮૨
બહી (સફરજલ) કે ફ્વાઈદ	૧૮૪
તરબૂઝ કે ફ્વાઈદ	૧૮૬
લૌકી (દૂધી) સે દિમાગ કી કમઝોરી કા ઇલાજ	૧૮૮
રબીઉસ સાની	
હર બીમારી કા ઇલાજ	૧૯૨

મઝામીન	સફા નંબર
શહદ સે પેટ કે દર્દ કા ઇલાજ	૧૯૪
દસ્ત કે ઝરિએ ઇલાજ	૧૯૬
બિચ્કૂ કે ઝહેર કા ઇલાજ	૧૯૮
બુખાર વ દીગર બીમારિયોં સે નજાત	૨૦૦
મુઅવ્વઝતૈન સે બીમારી કા ઇલાજ	૨૦૨
બે હોશી કા ઇલાજ	૨૦૪
ઝખ્મ વ ગૈરહ કા ઇલાજ	૨૦૬
હર મર્ઝ કા ઇલાજ	૨૦૮
નઝરે બદ કા ઇલાજ	૨૧૦
કાન બજને કા ઇલાજ	૨૧૨
નાક મેં દવા ડાલને કે ઝરિએ ઇલાજ	૨૧૪
જૂં પડને કા ઇલાજ	૨૧૬
કલોંજ સે ઇલાજ	૨૧૮
બડી બીમારિયોં સે હિફાઝત	૨૨૦
કુઆને કરીમ મેં શિક્ષા	૨૨૨
પાગલ પન કા ઇલાજ	૨૨૪
બુખાર કા ઇલાજ	૨૨૬
નિમોનિયા કા ઇલાજ	૨૨૮
ખુમ્બી (મશરૂમ) સે આંખોં કા ઇલાજ	૨૩૦
બરની ખજૂર સે ઇલાજ	૨૩૨
ચોંધેપન કા ઇલાજ	૨૩૪
હર બીમારી કા ઇલાજ	૨૩૬

મઝામીન	સફા નંબર
વરમ (સૂજન) કા ઇલાજ	૨૩૮
બેહતરીન તાવીઝ	૨૪૦
બીમાર કો પરહેઝ કા હુક્મ	૨૪૨
પછના કે ઝરિયે દર્દ કા ઇલાજ	૨૪૪
નનાન્વે બીમારિયોં કી દવા	૨૪૬
દર્દ સર કા ઇલાજ	૨૪૮
તલબીના સે ઇલાજ	૨૫૦
જુમાદલ ઊલા	
ઇલાજ કરને વાલો કે લિયે અહમ હિદાયત	૨૫૪
આબે ઝમ ઝમ સે ઇલાજ	૨૫૬
બીમારિયોં કા ઇલાજ	૨૫૮
દુઆએ જિબ્રઇલ સે ઇલાજ	૨૬૦
અજવા ખજૂર સે ઝહર કા ઇલાજ	૨૬૨
સના કે ફવાઇદ	૨૬૪
ખુજલી કા ઇલાજ	૨૬૬
સૂર-એ-બકરહ સે ઇલાજ	૨૬૮
દસ્ત કે ઝરિયે ઇલાજ	૨૭૦
બીમારિયોં સે બચને કી તદબીર	૨૭૨
આબે ઝમ ઝમ કે ફવાઇદ	૨૭૪
કકડી કે ફવાઇદ	૨૭૬
કે (ઉલ્ટી) કે ઝરિયે ઇલાજ	૨૭૮
બીમારોં કો ઝબરદસ્તી ન ખિલાના	૨૮૦

મઝામીન	સફા નંબર
મોઅતદિલ ગીઝા કા ઇસ્તેમાલ	૨૮૨
કદૂ (દૂધી) સે ઇલાજ	૨૮૪
આટે કી છાન સે ઇલાજ	૨૮૬
તબીઅત કે મુવાફિક ગિઝા સે ઇલાજ	૨૮૮
મુફીદ તરીન ઇલાજ	૨૯૦
દો બેહતરીન દવાએં	૨૯૨
ઘબરાહટ કા દુઆ સે ઇલાજ	૨૯૪
ઝાડ ફૂંક સે ઇલાજ કી ઇજાઝત	૨૯૬
પરહેઝ બેહતરીન ઇલાજ	૨૯૮
ગુફી પર પછના લગાને કે ફવાઇદ	૩૦૦
ઇસ્કુનિસા (Sciatica) કા ઇલાજ	૩૦૨
ઝબાન પર મિસ્વાક કરના	૩૦૪
રાય કે ફવાઇદ	૩૦૬
સફર જલ સે દિલ કા ઇલાજ	૩૦૮
યુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા	૩૧૦
ઇસ્મિદ સુરમે સે આંખોં કા ઇલાજ	૩૧૨
જુમાદસ્સાનિયહ	
ઝમઝમ મેં શિક્ષા હે	૩૧૬
મરીઝી કી શિક્ષા કા કામચાબ નુસખા	૩૧૮
જિન કે અસરાત સે હિફાઝત	૩૨૦
આપરેશન સે ફોડે કા ઇલાજ	૩૨૨
ગોશત ખાને કા તરીકા ઔર ઉસકા ફાયદા	૩૨૪

મઝામીન	સફા નંબર
પછના લગાને કે ફ્વાઈદ	૩૨૬
આસેબી અસરાત કા ઈલાજ	૩૨૮
બીમારી સે મુતઅદ્દિક અહમ હિદાયત	૩૩૦
નઝર લગને સે હિફાઝત	૩૩૨
જુઝામ (કોફ) કા ઈલાજ	૩૩૪
બુખાર કા ઈલાજ	૩૩૬
કલૌજી મેં હર બીમારી કા ઈલાજ હૈ	૩૩૮
મિસ્વાક કે ફ્વાઈદ	૩૪૦
પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઈલાજ	૩૪૨
પરહેઝ બેહતરીન ઈલાજ	૩૪૪
બહી (સફરજલ) કે ફ્વાઈદ	૩૪૬
ગાય કે દૂધ કા ફાયદા	૩૪૮
ખરબૂઝે કે ફ્વાઈદ	૩૫૦
તલબીના સે ઈલાજ	૩૫૨
મેઅદે કી સફાઈ	૩૫૪
તરબૂઝ કે ફ્વાઈદ	૩૫૬
ખત્તા કે ફ્વાઈદ	૩૫૮
સિરકે કે ફ્વાઈદ	૩૬૦
ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટને કા ફાયદા	૩૬૨
ચૌધેપન કા ઈલાજ	૩૬૪
ગુર્દ કી બીમારિયોં કા ઈલાજ	૩૬૬
હર ક્રિસ્મ કે દર્દ કા ઈલાજ	૩૬૮

મઝામીન	સફા નંબર
બુખાર કા ઈલાજ	૩૭૦
પુરાની બુમારિયોં કા ઈલાજ	૩૭૨
ઝાડ ફૂંક સે ઈલાજ	૩૭૪
રજબુલ મુરજજબ	
ઈલાજ તકદીર કે ખિલાફ નહીં	૩૭૮
હર મર્ઝ કા ઈલાજ	૩૮૦
ત્રીન ચીઝોં મેં શિફા હૈ	૩૮૨
ચૌધેપન કા ઈલાજ	૩૮૪
બીમારી સે બચને કી તદબીર	૩૮૬
નઝરે બદ કા ઈલાજ	૩૮૮
દુબલેપન કા ઈલાજ	૩૯૦
પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઈલાજ	૩૯૨
પેટ કે દર્દ કા ઈલાજ	૩૯૪
ઈરકુન્નિસા કા (Sciatica) ઈલાજ	૩૯૬
બીમારી સે બચને કી તદબીરેં	૩૯૮
ઝબાન પર મિસ્વાક કરના	૪૦૦
કોફ કા ઈલાજ	૪૦૨
અંજીર સે જોડોં કે દર્દ કા ઈલાજ	૪૦૪
રાય કે ફ્વાઈદ	૪૦૬
પીલૂ સે ઈલાજ	૪૦૮
સૂર-એ-ફતિહા સે ઈલાજ	૪૧૦
બીમાર કે લિયે જો મુકીદ હૈ	૪૧૨

મઝામીન	સફા નંબર
ધેકવાર ઔર રાઈ કે ફ્વાઈદ	૪૧૪
સફરજલ (Pear) કે ફ્વાઈદ	૪૧૬
કલુંજ કે સુફુફ કો ઝયતૂન કે તેલ મેં મિલાકર ઈલાજ	૪૧૮
શહદ કે ફ્વાઈદ	૪૨૦
સંતરે કે ફ્વાઈદ	૪૨૨
મુસલમાન કો બીમારી પર સવાબ	૪૨૪
ગાય કે દૂધ કા ફાયદા	૪૨૬
મછલી કે ફ્વાઈદ	૪૨૮
તમામ મુસીબતોં સે હિફાઝત કી દુઆ	૪૩૦
તકલીફ ઔર બેચેની કી દુઆ	૪૩૨
ચુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા	૪૩૪
કુઆને કરીમ મેં શિક્ષા	૪૩૬
શાબાનુલ મુઅઝઝમ	
શહદ ઔર કુઆને સે શિક્ષા	૪૪૦
જિસ્મ કે દર્દ કા ઈલાજ	૪૪૨
રાખ સે ઝખ્મ કા ઈલાજ	૪૪૪
મહેંદી સે ઈલાજ	૪૪૬
દિલ કે દૌરે કા ઈલાજ	૪૪૮
તલબીના સે ઈલાજ	૪૫૦
એલ્વે કે લેપ સે આંખોં કા ઈલાજ	૪૫૨
અનાર સે મેઅદે કી સફાઈ	૪૫૪
ઝહર ઔર જાદૂ સે હિફાઝત	૪૫૬

મઝામીન	સફા નંબર
ફોરે ફુંસી કા ઈલાજ	૪૫૮
ઈસ્મિદ સુરમા કે ફ્વાઈદ	૪૬૦
ચુકંદર (બીટ રૂટ) કે ફ્વાઈદ	૪૬૨
હરીરા કે ફ્વાઈદ	૪૬૪
પછના ઔર મહેંદી સે ઈલાજ	૪૬૬
લૌકી સે દિમાગ કી કમઝોરી કા ઈલાજ	૪૬૮
ત્રીન સાંસ મેં પાની પીના	૪૭૦
ઠંડે પાની સે બુખાર કા ઈલાજ	૪૭૨
જિગર કી હિફાઝત કા તરીકા	૪૭૪
હલક કે કવ્વે કા ઈલાજ	૪૭૬
ઝમ ઝમ કે ફ્વાઈદ	૪૭૮
શરાબ સે ઈલાજ કી મુમાનઅત	૪૮૦
આપરેશન સે ફોરે કા ઈલાજ	૪૮૨
બિચ્છૂ કે ઝહર કા ઈલાજ	૪૮૪
ગર્મ કપડોં સે સેક કર ઈલાજ	૪૮૬
એક હિફાઝતી તદબીર	૪૮૮
ગોશ્ત કે ફ્વાઈદ	૪૯૦
સિહત ઔર બીમારી કા રાઝ	૪૯૨
સિહત કે લિયે એહતિયાતી તદબીર	૪૯૪
બર્ની બજૂર કા ફાઈદા	૪૯૬
નશા આવર ચીઝોં સે એહતિયાત	૪૯૮

મઝામીન	સફા નંબર
રમઝાનુલ મુબારક	
કુઆન હર મઝ કે લિયે શિક્ષા હે	૫૦૨
હર મઝ કા ઇલાજ મૌજૂદ હે	૫૦૪
કંલૌજ મેં હર બીમારી સે શિક્ષા	૫૦૬
મિસ્વાક કે ફવાઈદ	૫૦૮
પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઇલાજ	૫૧૦
અંજીર સે બવાસીર કા ઇલાજ	૫૧૨
સૂર-એ-ફતિહા સે ઇલાજ	૫૧૪
સંતરે કે ફવાઈદ	૫૧૬
ગાય કે દૂધ કા ફાયદા	૫૧૮
યુસ્ત, ચાક વ ચૌબંદ રેહને કા તરીકા	૫૨૦
તલબીના સે ઇલાજ	૫૨૨
અનાર સે ઇલાજ	૫૨૪
ઝમઝમ કે ફવાઈદ	૫૨૬
દુઆએ જિબ્રઈલ ﷺ સે ઇલાજ	૫૨૮
કુઆને કરીમ મેં શિક્ષા	૫૩૦
બડી બીમારિયો સે હિફાઝત	૫૩૨
તરબૂઝ (Watermelon) કે ફવાઈદ	૫૩૪
ખડે હોકર પાની પીના મુઝિર હે	૫૩૬
દસ્ત (બકરી કી અગલી રાન) કે ફવાઈદ	૫૩૮
ખત્તા કે ફવાઈદ	૫૪૦
સિરકા કે ફવાઈદ	૫૪૨

મઝામીન	સફા નંબર
મૌસમી ફલોં કે ફવાઈદ	૫૪૪
ખાને કે બાદ ઉંગલિયાં ચાટના	૫૪૬
દર્દે સર સે હિફાઝત	૫૪૮
સૂર-એ-ફતિહા સે ઇલાજ	૫૫૦
ગુદે કી બીમારિયોં કા ઇલાજ	૫૫૨
ઝયતૂન કે ફવાઈદ	૫૫૪
હર કિસ્મ કે દર્દ કા ઇલાજ	૫૫૬
બુખાર કા ઇલાજ	૫૫૮
જુવોં કા ઇલાજ	૫૬૦
શવ્વાલુલ મુકર્રમ	
હર બીમારી કા ઇલાજ	૫૬૪
સબ સે બેહતરીન દવા	૫૬૬
શહેદ સે પેટ કે દર્દ કા ઇલાજ	૫૬૮
દસ્ત કે ઝરિએ ઇલાજ	૫૭૦
બિચ્ઠૂ કે ઝહર કા ઇલાજ	૫૭૨
બુખાર કા ઇલાજ	૫૭૪
મુઅવ્વઝતૈન સે બીમારી કા ઇલાજ	૫૭૬
બેહોશી કા ઇલાજ	૫૭૮
ઝખ્મ વગૈરા કા ઇલાજ	૫૮૦
હર મઝ કા ઇલાજ	૫૮૨
નઝરે બદ કા ઇલાજ	૫૮૪
કાન બજને કા ઇલાજ	૫૮૬

મઝામીન	સંકા નંબર	મઝામીન	સંકા નંબર
સૂર-એ-ફાતિહા સે ઇલાજ	૫૮૮	દુઆએ જિબ્રીલ સે ઇલાજ	૬૩૨
નાક મેં દવા ડાલને કે ઝરિએ ઇલાજ	૫૯૦	અજવા ખજૂર સે ઝહર કા ઇલાજ	૬૩૪
જૂં પડને કા ઇલાજ	૫૯૨	સના કે ફ્વાઈદ	૬૩૬
કલોંજ સે ઇલાજ	૫૯૪	ખુજલી કા ઇલાજ	૬૩૮
બડી બીમારિયો સે હિકાઝત	૫૯૬	સૂર-એ-બકરહ સે ઇલાજ	૬૪૦
કુઆને કરીમ મેં શિકા	૫૯૮	દસ્ત કે ઝરિએ ઇલાજ	૬૪૨
પાગલપન કા ઇલાજ	૬૦૦	બીમારિયો સે બચને કી તદબીર	૬૪૪
બુખાર કા ઇલાજ	૬૦૨	આબે ઝમઝમ કે ફ્વાઈદ	૬૪૬
નિમોનિયા કા ઇલાજ	૬૦૪	કકડી કે ફ્વાઈદ	૬૪૮
ખુંબી (મશરૂમ) સે આંખોં કા ઇલાજ	૬૦૬	કે સે ઇલાજ	૬૫૦
બરની ખજૂર સે ઇલાજ	૬૦૮	બીમારોં કો ઝબરદસ્તી ન ખિલાના	૬૫૨
ચોંધેપન કા ઇલાજ	૬૧૦	ગર્મ ગિઝા કે અસરાત કા તોડ	૬૫૪
હર બીમારી કા ઇલાજ	૬૧૨	કદૂ (દૂધી) સે ઇલાજ	૬૫૬
વરમ (સૂજન) કા ઇલાજ	૬૧૪	આટે કી છાન સે ઇલાજ	૬૫૮
બેહતરીન તાવીઝ	૬૧૬	તબીઅત કે મુવાફિક ગિઝા સે ઇલાજ	૬૬૦
બીમાર કો પરહેઝ કા હુકમ	૬૧૮	મુફીદ તરીન ઇલાજ	૬૬૨
પછના કે ઝરિયે સે દર્દ કા ઇલાજ	૬૨૦	બહી (સફરજલ) કે ફ્વાઈદ	૬૬૪
પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઇલાજ	૬૨૨	ઘબરાહટ કા દુઆ સે ઇલાજ	૬૬૬
ઝિલ કાદા		ઇલાજ મેં હરામ સે બચના	૬૬૮
ઇલાજ કરને વાલોં કે લિયે અહમ હિદાયત	૬૨૬	જોડોં કે દર્દ કા ઇલાજ	૬૭૦
આબે ઝમઝમ સે ઇલાજ	૬૨૮	ગુદી પર પછના લગાને કે ફ્વાઈદ	૬૭૨
બીમારિયોં કા ઇલાજ	૬૩૦	ઇકુન્નિસા (Scitica) કા ઇલાજ	૬૭૪

મઝામીન	સફા નંબર
ઝખાન પર મિસ્વાક કરના	૬૭૬
રાય કે ફવાઈદ	૬૭૮
સફરજલ સે દિલ કા ઈલાજ	૬૮૦
ખરબૂઝા કે ફવાઈદ	૬૮૨
ઈસ્મિદ સુરમા કે ફવાઈદ	૬૮૪
ઝિલહિજજા	
ઝમઝમ કે ફવાઈદ	૬૮૮
મરીઝ કી શિક્ષા કા કામચાખ નુસ્ખા	૬૯૦
જિન કે અસરાત સે હિફાઝત	૬૯૨
ઓપરેશન સે ફોડે કા ઈલાજ	૬૯૪
ગોશ્ત ખાને કા તરીકા ઓર ઉસકા ફાયદા	૬૯૬
પછના લગાને કે ફવાઈદ	૬૯૮
આસેબી અસરાત કા ઈલાજ	૭૦૦
બીમારી સે મુતઅલ્લિક અહમ હિદાયત	૭૦૨
નઝર લગને સે હિફાઝત	૭૦૪
જુઝામ (યાની કોફ) કા ઈલાજ	૭૦૬
બુખાર કા ઈલાજ	૭૦૮
કલોંજી મેં હર બીમારી કા ઈલાજ હે	૭૧૦
મિસ્વાક કે ફવાઈદ	૭૧૨
પછના લગાને સે આધે સર કે દર્દ કા ઈલાજ	૭૧૪
પરહેઝ બેહતરીન ઈલાજ	૭૧૬
બહી (સફરજલ) કે ફવાઈદ	૭૧૮

મઝામીન	સફા નંબર
ગાય કે દૂધ કા ફાયદા	૭૨૦
ખરબૂઝા કે ફવાઈદ	૭૨૨
તલ્લીના સે ઈલાજ	૭૨૪
મેઅદે કી સફાઈ	૭૨૬
તરબૂઝ સે ગરમી કા ઈલાજ	૭૨૮
ખાત્તા કે ફવાઈદ	૭૩૦
સિરકે કે ફવાઈદ	૭૩૨
મૌસમી ફલોં કે ફવાઈદ	૭૩૪
ખાને કે બાત ઉંગલિયાં ચાટને કા ફાયદા	૭૩૬
ચોંધેપન કા ઈલાજ	૭૩૮
ગુર્દે કી બીમારિયોં કા ઈલાજ	૭૪૦
હર કિસ્મ કે દર્દ કા ઈલાજ	૭૪૨
બુખાર કા ઈલાજ	૭૪૪
નઝરે બદ ઓર શૈતાની અસર સે હિફાઝત	૭૪૬